

Sveučilište u Zagrebu

FILOZOFSKI FAKULTET

Ivana Miletić Čakširan

TIPOLOŠKO KRONOLOŠKA KLASIFIKACIJA RIMSKE KERAMIKE IZ SISCIJE

DOKTORSKI RAD

Mentor:
dr. sc. Aleksandar Durman, red. prof.

Zagreb, 2019.

University of Zagreb

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ivana Miletić Čakširan

TYPOLOGICAL AND CHRONOLOGICAL CLASSIFICATION OF ROMAN POTTERY FROM SISCIA

DOCTORAL DISSERTATION

Supervisor:
Prof. Aleksandar Durman, Ph.D., Full Professor

Zagreb, 2019.

ZAHVALE

Zahvaljujem se svom mentoru prof. dr. sc. Aleksandru Durmanu na vođenju kroz poslijediplomski studij arheologije i na pomoći pri izrade ove Disertacije. Posebne zahvale upućujem dr. sc. Zrinki Šimić-Kanaet na pomoći, konstruktivnim savjetima, stalnoj podršci i koomentorstvu.

Veliku zahvalnost na ustupljenom materijalu i dokumentaciji s arheoloških istraživanja položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv dugujem dr. sc. Tatjani Lolić i Josipu Burmazu. Za poticaj na istraživanje arheološkog keramičkog materijala te konstantno usmjeravanje u radu i napredovanju posebnu zahvalu dugujem prof. dr. sc. Mirjani Sanader i dr. sc. Domagoju Tončiniću.

Na ogromnoj pomoći, podršci, ustupljenoj stručnoj literaturi i nesebičnoj pomoći zahvaljujem dr. sc. Ivani Ožanić Roguljić, dr. sc. Tini Lelekoviću, mr. sc. Zoranu Wieweghu, dr. sc. Danijeli Roksandić i dr. sc. Ivanu Drniću. Djelatnicima Gradskog muzeja Sisak zahvaljujem na ustupljenom pristupu muzejskoj građi. Zahvaljujem se svim svojim kolegama i prijateljima koji su mi pomagali i motivirali me dok je nastajao ovaj rad.

Posebne zahvale idu mojoj obitelji, majci i ocu, teti i Zvonku, Ružici i Bogdanu, a najviše mojem suprugu Vlatku. Rad posvećujem djeci, Filipu i Sari, kao poticaj na njihovom životnom putu i dokaz da uz uporan rad granice ne postoje.

PODACI O MENTORU

Prof. dr. sc. Aleksandar Durman, rođen je u Zagrebu 1949. godine. Završio je studij arheologije i povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1976. g. zaposlen je na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, od 2005. izabran je za redovitog profesora. Osnivač je i predstojnik Katedre za arheometriju i metodologiju. Glavno mu je znanstveno područje istraživanja prapovijesna arheologija, osobito vučedolska kultura. Vodio je više od šezdeset arheoloških iskopavanja u Hrvatskoj - od Dubrovnika preko Istre do Vukovara. Opsegom se ističu arheološka istraživanja u Vinkovcima i na Vučedolu. U tri je sezone vodio arheološku školu na Rabu čiji je pokretač bio Filozofski fakultet, a na Vučedolu od 2005.-2008. Međunarodnu arheološku školu na Vučedolu.

Prof. dr. sc. Aleksandar Durman istraživao je arheološku topografiju područja Siska i Banovine te je na tu temu pisao članke i održao brojna predavanja. Objavom članka „O geostrateškom položaju Siscije“ postavljen je temelj za sva daljnja istraživanja rimske Siscije. Iscrpna istraživanja, koja su rezultirala brojnim člancima, predavanjima i međunarodnim suradnjama, prof. dr. sc. Durman proveo je na polju razvoja metalurgije sisačkog područja. Dugi niz godina surađuje s Metalurškim fakultetom u Sisku na promociji arheometalurgije.

Prof. dr. sc. Aleksandar Durman idejni je pokretač i glavni istraživač znanstvenog projekta MZOŠ-a „Vučedolska kultura na tlu Hrvatske“. Rezultati i spoznaje njegovih istraživanja temelj su projekta "Arheološko turističkog parka i Muzeja vučedolske kulture" nedaleko Vukovara. Prepoznajući značaj cijelog potencijala World Federation of Journalists and Travel Writters dodijelio mu je 2011. godine nagradu „Golden Apple“ uz naznaku „Celebrating 5.000 years of Vučedol Culture“.

Predavao je na brojnim međunarodnim kongresima, posljednjih godina prvenstveno na plenarnim predavanjima te kao gostujući profesor u Berlinu, Tübingenu, Heidelbergu, Baselu, Nottinghamu, Beču, Ateni, Solunu, Cornellu, Wake Forest, Torontu, Montrealu, Ottawi Solunu i mnogim drugim gradovima. Objavio je, uredio, potaknuo i recenzirao veliki broj knjiga i članaka.

Prof. Aleksandar Durman dobitnik je više nagrada i priznanja među kojima se ističu Državna nagrada za znanost (2001), Nagrada grada Zagreba (2001), Povelja (1986) i Medalja grada Vukovara (2003), nagrada Hrvatskog arheološkog društva ”Josip Brunšmid” (2009), Zlatna plaketa-Grb grada Vinkovaca (2011.) i nagrada za životno djelo Hrvatskog arheološkog društva 2013. godine.

SAŽETAK

Tema disertacije je tipološko-kronološka klasifikacija rimskih keramičkih nalaza antičke Siscije. Keramički arheološki materijal nalazi se pri svim arheološkim istraživanjima na području rimske Siscije, današnjeg grada Siska. U interpretaciji nalaza i nalazišta keramički materijal od iznimnog je značaja. Njime se mogu pratiti društveno-ekonomske promjene na ovom prostoru koje se oslikavaju u stilu, proizvodnji, trgovini, očuvanju tradicijske kulture, svakodnevnim potrebama, prehrambenim i pogrebnim običajima. Prvi kontakti Segestana s rimskom civilizacijom kao i razdoblje nakon osvajanja, razvoja Siscije te njenog kontinuiteta i nestanka u razdoblju kasne antike može se pratiti na keramičkim nalazima nađenim pri iskopavanjima na području Siska. Iako je sisački materijal od iznimne važnosti za istraživanje povijesti prostora Panonije do sada je izostala sveobuhvatna obrada i analiza keramičkog materijala. Tipološko-kronološka analiza keramičkog materijala s novoprovedenih istraživanja uz usporedbu s do sada objavljenim materijalom iz Gradskog muzeja Sisak i Arheološkog muzeja u Zagrebu zato je od iznimne važnosti. U tezi se analizira keramički materijal s lokaliteta sv. Kvirin, istraživanja 2003. i lokaliteta Povijesni arhiv, istraživanja 2003./2004. u Sisku, koji broji više od 2000 ulomaka, oba vođena suvremenom metodologijom i stratigrafskim principima. Kontinuitet življenja na oba položaja daje značajan doprinos kronološkoj klasifikaciji keramičkog materijala. Tipološko-kronološkom klasifikacijom rimske keramike promatrane su i faze razvoja Siscije koje su poznate iz antičkih izvora.

Metodologija rada temelji se na tipološko-kronološkoj klasifikaciji keramičkog materijala iz Siscije koja obuhvaća analizu tehnike izrade, analizu faktura, morfologije, dekoracije, funkcije, kvalitete izrade i kvantitete proizvodnje. Komparativnom metodom nađene su analogije s keramičkim materijalom relevantnih rimskih lokaliteta. Rad je popraćen crtežima keramike, fotografijama, grafičkim prikazima. Analiza obuhvaća izmjeru materijala, deskripciju te makroskopske analize na temelju kojih je izrađen katalog. Znanstveni doprinos je u objavi, analizi te interpretaciji rimske keramike iz Siscije čime je upotpunjena slika o najvažnijem antičkom lokalitetu panonske Hrvatske.

Radom je obrađeno ukupno 502 različitih tipova svih vrsta rimske keramike. Predstavljeni su do sada poznati tipovi, kao i novi za koje se smatralo da ih u Sisciji nema, a neki od njih su jedinstveni za cijeli panonski prostor. Tipološko-kronološka klasifikacija rimske keramike prva je cjelovita objava keramičkog materijala iz Siscije. Provedena analiza keramike pridonijet će i razumijevanju graditeljske baštine i urbanizma Siscije kroz svih 7 stoljeća života grada.

Ključne riječi: Siscija, Sisak, keramika, tipološka klasifikacija, kronološka klasifikacija, rimska keramika, rimska Panonija, kontinuitet, peći

SUMMARY

The typological and chronological classification of Roman pottery is the basis for the study of any Roman site. Other than finds from specific positions or specific types of pottery, the material from *Siscia*, the most important city in Roman Pannonia, as attested to by historical sources, has so far not been fully typologically and chronologically classified based on a complete analysis of Roman pottery. Therefore, the pottery from the territory of *Siscia* has not been included into expert publications to the extent that it deserves, although it is crucial for the study of the historical Pannonia. This paper was written with the goal of positioning *Siscia* as the point of reference for the study of the Roman period in Pannonia and the wider region.

The basic analysis was conducted on pottery discovered at the Sv. Kvirin (St. Quirinus) and Povijesni arhiv (Historical archives) positions that were excavated in accordance with contemporary stratigraphic principles. Both positions are within the walls of the Roman *Siscia.* The Sv. Kvirin and Povijesni Arhiv positions yielded a total of 1581 pottery fragments. The typological and chronological analysis of pottery was widened by the analysis of previously published material that is kept at the City Museum Sisak and the Archaeological Museum in Zagreb. A total of 46 different kinds of publications included over 1017 pottery fragments. The typological classifications revealed groups based on one or more categories: usage (function), characteristic production technology, origin/provenience, and morphological forms. The analysis of characteristic structures, forms, modes and ways of decorating showed or indicated the produce from different well-known workshop centers, and, thereby, the provenience of pottery forms that appeared in ancient *Siscia*.

In the typological classification, the material was divided into table ware, pottery used in food preparation and serving, pottery used for storing food and beverages, pottery of special function, ceramic figurines, and pottery used in construction.

The Povijesni arhiv and Sv. Kvirin positions yielded a total of 161 fragments of thin-walled pottery, and the previously published material includes a total of 337 examples. The analyzed finds differ based on production technique, fabric, form, and mode of decoration. Based on production technique, pottery thin-walled pottery was made in a mold and/or on a potter’s wheel out of purified clay or clay paste with inclusions, and was fired in a reduction or oxidation atmosphere. Typological categories include small bowls, glasses and cups. A total of 23 types of small bowls (TWP B. 1-23), 30 types of glasses (TWP G. TYPE 1-30) and 2 types of cups (TWP C. TYPE 1-2) have been established. The analysis revealed 17 different fabrics, pointing to the diversity and the possible number of workshops, but also to the

different modes off decoration and firing of thin-walled pottery in a single workshop (TWP 1-17). The most common fabric is TWP 6 that can be ascribed to Pannonian workshops. Motifs include barbotine decorations, ribbed scales, droplets, spiral vines, floral motifs, leaves, sandy decorations and incised nets. The quantity of the recovered material could indicate the workshop in *Siscia* as the place of production. The following fabrics could be ascribed to Pannonian workshops: TWP 10 and TWP 5, TWP 7, TWP 11, TWP 17; the following to workshops in Italy: TWP 2, and TWP 3, TWP 9, TWP 10, TWP 12, TWP 13, TWP 15 and TWP 16. The TWP 1, TWP 4 and TWP 14 are exceptions. The TWP 1 matches the fabric of thin-walled pottery from Baetica in color, which would be the first find of Baetican pottery in the Croatian part of Pannonia. The TWP 4 fabric matches pottery from Lyon in color, but the decorations indicate connections with motifs that were predominantly used on produce from Pannonian workshops. The forms of pottery of the TWP 8 fabric suggest that they were produced in Pannonian workshops, while the motifs reveal influences from Gallia. The TWP 14 fabric can be attributed to the *La Butte* workshop from Gallia. Thin-walled pottery can be dated to the period from the last decades of the 1st century BC, when the first produce from Italy appeared. During the time of Tiberius and Claudius, thin-walled pottery revealed a plethora of forms, modes of decoration and imports from Italy, Gallia, Baetica and other Pannonian workshops. The appearance of thin-walled pottery can be traced up until the 2nd century, when it was dominated by types of glasses made in Pannonian workshops. Some examples can be dated to the 3rd century.

The analyzed material revealed, for the first time in *Siscia*, the presence of pottery with a black slip, characteristic of the middle Augustan period. It is proof that Roman military and trading routes were present in the area in Octavian's period. So far, it had been registered in the southeastern Alpine region, and not on Pannonian territory. The find from *Siscia* is a confirmation of the written sources. The fragments can be ascribed to the Lamboglia 5/7 type of plate (BSP. TYPE 1) that can, in *Siscia*, be connected to the Augustan period.

Out of all the types of Roman pottery from Sisak, *terra sigillata* is the most thoroughly studied due to Rajka Makjanić's paper "Terra sigillata" that was published in the series: *Siscia, Pannonia Superior International Series* in Oxford in 1995. The author published a total of 327 examples of *terra sigillata* from the Archaeological Museum in Zagreb, most of which were discovered when the Kupa riverbed was cleaned in between 1913. and 1915. (Makjanić 1995: 43). The analyzed material provides an insight into the plethora of *sigillata* ceramic material that reflects the importance of *Siscia* in the Roman Empire. The paper brings an overview of previously discovered and published types of *terra sigillata*, as well as an

analysis of *sigillata* from the Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions. *Siscia* yielded finds of Italian, Gaelic, African, Pannonian and Moesian *sigillata.* The Italian *sigillata* from Sisak was made in workshops in *Arretium*, northern Italy and Campania, and can be divided into smooth and relief Italian *sigillata*. A total of 32 different types of have been found.The Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions yielded the following types of *terra sigillata*: Haltern 9, Consp. 13, Consp 14, Conp 18, Consp 20, Consp 21, Consp 24, Consp 26, Consp 27, Consp 29, Consp 34, Consp 43, Consp 43-44, Consp 48, and Drag 11. The finds can be dated to the period between the last decades of the 1st century BC and the 2nd century.

The analysis of material from recent archaeological excavations of the Augustan and the Tiberian-Claudian phase of *Siscia* revealed large amounts of relief pottery of the *Aco* and *Sarius* types, suggesting that it was one of the most significant military and trading centers during the Early Empire. With a total of 71 finds, *Siscia* is the Pannonian site that yielded the largest amount of relief pottery of the Aco and Sarius types. This paper includes all examples of previously published relief pottery from the positions of Sv. Kvirin and Povijesni Arhiv, and the analysis of finds based on their form, fabric and decorative concept. The analysis of fragments from *Siscia*, which could be defined as belonging to a certain form, revealed a total of 31 fragments of Aco beaker and 40 examples of *Sarius* cups. The analysis of form and fabric revealed 2 types of Aco beaker (ACO TYPE 1a i b – 2). The analysis of decorations on Aco beaker revealed the following motifs: the *Kommaregen* triangles, vegetative motifs, zoomorphic decorations, ribbons/chains composed of beads, architectural elements, interweaving/weaved basket motifs, abstract motifs, and a group of undefined motifs. The analyzed material includes Aco type beaker with and without a *sigillata* slip. Glasses without a slip were being produced from about the middle of the 1st century BC, while the examples with a slip started to appear from the late Augustan-Tiberian period. In *Siscia*, the latter remained in use during Claudian times as well. Stamp include those of *C. Aco C. L. Eros* and *Buccio Norbanus*, but the analysis of stylistic and morphological features also revealed examples ascribed to the workshops of *L. Norbanus* or *Stepanus Norbanus*, *C. Aco* or *C. Aco Diophanes*, as well as the workshops of *Optatus* and *L. Sarius Surus*. In addition to the examples from northern Italian workshops situated between the Po River and Ravenna, relief pottery from workshops in Gallia was also recorded.

The analysis of all published, as well as the finds from the Sv. Kvirin and Povijesni Arhiv positions, revealed 40 examples ascribed to the *Sarius* cup type. Due to the fragmentation of finds, one form of the Sarius cup was defined (SAR. TYPE 1). Just like on Aco beaker, a large number of decorations were noted. The concept is uniform, but specific motifs are

differently grouped. The recorded motifs include: vegetative, zoomorphic, geometrical, figurative and abstract ones. The motifs are freely or geometrically distributed on the vessels. The recorded workshops include those of *Clemensa, L. Sarius Surus*, *Ivcundus*, but some forms have also been recorded that display no analogies with the previously discovered *Sarius* cup types. The finds can be dated to the Augustan and the Tiberian-Claudian period.

Sisak yielded *terra sigillata* from southern Gallia - La Grafenesque, central Gallia - Lezoux, eastern Gallia, and the Rheinzabern and Westerndorf, Pfaffenhofen workshops, and can be divided into smooth and relief *sigillata*. The Sv. Kvirin and Povijesni Arhiv positions yielded the following types of *sigillata* from Gallia: Drag. 18/31, Drag 33, Drag 36, Drag 37, Drag 31, Lud Tk', Drag 43, Drag 54, and the exceptionally rare find of marbleized *sigillata* from the Graufesenque workshop, ascribed to the Ritt. 12 type. The import of produce from Gallia was dated to the time between the middle of the 1st and the 3rd century.

In addition to the *sigillata* from Italy and Gallia, *Siscia* also yielded some African *sigillata*. So far, 33 examples of African *sigillata* have been published, and the Povijesni Arhiv and Sv. Kvirin positions yielded a total of 13 fragments. The analysis revealed almost equal amounts of vessels of productions A, C and D (30 - 35%), with 2% of finds of the A/D production. African goods reached Pannonia across the Adriatic, Italy and Noricum (Gabler 2012, Pröttel 1996, Hárshegyi & Ottományi 2013: 476-480, Gabler 1988: 32, Makjanić 1985: 50). The forms discovered in *Siscia* include bowls (85%) and plates (15%). According to Hayes' typology, the following types were recorded: Hayes 3C, Hayes 14/17, Hayes 32, Hayes 50, Hayes 52, Hayes 53, Hayes 58, Hayes 60, Hayes 61, Hayes 62, Hayes 67, Hayes 70, Hayes 81, and Hayes 91. The fragments can be dated to the period between the 2nd and the second half of the 6th century. The appearance of African *sigillata* can be connected to the prosperous rule of Hadrian, a period from which *Siscia* also yielded finds of luxurious Mediterranean goods. The beginning of trade and substantial import of African goods can be connected to the period after the mint in *Siscia* was founded during the middle of the 3rd century, and it lasted until the mint stopped functioning at the middle of the 5th century.

Pannonian *sigillata* appeared in the 2nd and 3rd century as a new type of *sigillata* ware with relief decorations. The motifs include those that are specific of Pannonian, Moesian, as well as those from different workshops, such as Lezoux, Trier, and Rheinzabern, and motifs from African workshops that were portrayed on vessels in a new way (Vikić Belančić 1967: 33-34; Brukner 1981: 30-32). Based on the analysis of relief decorations and fabrics defined in the Sisak collection from the Archaeological Museum in Zagreb, the following workshops were recorded: *Viminacium-Margum*, dated to the 2nd - 3rd century, and the one from *Pannonia*

Inferior that was, due to its unknown location, marked as workshop X. However, due to recent research, the suggested location of this workshop is in *Cibalae* (Makjanić 1995: 73; Pl. 73, 74; Iskra-Janošić 2001: 121; Leleković 2007: 81; Ožanić Roguljić 2016: 21). The analyzed material included one fragment of relief Pannonian *sigillata* from the *Viminacium-Margum* workshop.

Relief pottery was, based on the mode of surface processing, placed into a separate category of table ware. The group of relief pottery includes *Adriatic* vessels on a foot, as well as relief pottery from Corinth, Cnidus and Egyptian vessels.

As a separate form, vessels on a foot can be ascribed to the Dragendorff 11. Based on the fabric, decorations and the slip, the analyzed material indicates that relief pottery was produced in Adriatic workshops. These finds are the first of their kind on the territory of Pannonia that have been dated to the first half of the 1st century.

A special group of relief pottery includes relief pottery from Corinth and Cnidus. The relief pottery from Corinth is characterized by the form of cylindrical vessels (*pyxis*) with differently shaped rims (COR. REL. TYPE 1). It is dated to the period between the second half of the 2nd and the end of the 3rd century. The group of relief pottery includes a find of a relief zoomorphic handle that is being kept in the collection of the Archaeological Museum in Zagreb, and that was the handle of a relief ceramic *patera* portraying a ram's head (CNID. REL. TYPE 1). Relief pottery from the workshop centers in Asia Minor and Cnidus has also been found at sites on the Adriatic, and can be dated to the 2nd century.

Egyptian glazed ware forms a separate group of table ware. It was analyzed separately from other glazed pottery based on the specific category of its origin. It was included into the group of Roman pottery because of its form, which appears in Roman contexts in both Egypt and *Siscia*. The find of the Egyptian glazed cylindrical vase (EG. TYPE 1) is very important for the periods connected to Augustan times, and this is the first find of its kind in Pannonia and Noricum.

A separate group of pottery, Pannonian slip ware, was produced in several centers in Pannonia as fine table ware (bowls, plates, and glasses, rarely lids and jugs). It was fired in an oxidation or reduction atmosphere with a grey, black or red slip. The slip can be glossy, have a metallic sheen, or can be matte. The fragment are either undecorated or decorated by rouletting (impressing small wheels or sticks) and/or stamping (Adler-Wölfl 2004: 9; Nagy 2017: 6). The Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions yielded 57 fragments of Pannonian pottery with a slip. The analysis established that there were 7 different fabrics of pottery in *Siscia.* A total of 56% of the fragments have a light to dark grey slip, and 29% have an orange to red

slip. The typological analysis revealed 10 types of glasses (PSW. G. TYPE 1-10), 4 types of plates (PSW. PL. TYPE 1-4), and 10 types of bowls (PSW. B. TYPE 1-10). The analysis of stamped decorations from *Siscia* revealed Pannonian ware with a slip of both the southern and the western Pannonian group. The analysis helped establish that Pannonian ware was present in *Siscia* between the rules of Trajan and Septimius Severus.

Table ware includes the group of glazed table ware that appears in the 3rd and 4th century, and sporadically also in the 5th. The Sv. Kvirin and Povijesni Arhiv positions yielded 11 fragments of glazed table ware that were typologically divided into jugs (GW. TYPE 1), a glazed *patera* (GW. TYPE 2), a glass (GW. TYPE 3A and 3B), and undefined forms. The glazed *patera* with relief decorations on the handle is, based on analogies with finds from other sites, ascribed a cult-related function, and was dated to the second half of the 2nd century.

The analysis and the typological and chronological classification of Germanic tribe pottery, discovered at Pov. Arhiv. Position, make a great scientific contribution to the study of *Siscia.* in 6th century during the Late Antiquity and Migration period. In addition, it was discovered in a layer that contained a repertoire of Roman pottery dated to the Late Antiquity. Two vessel fragments from the Pov. Arhiv position can be ascribed to Langobard and maybe Saxon pottery. Based on the production technology and morphology, 2 types were defined: a bowl with stamped decorations depicting a series of circles with crosses shown in the positive, and, below it, a series of ovals with striped imprints (GERM. TYPE 1), and a jug with a tubular spout (GERM. TYPE 2). Base on the datation of a ceramic vessel from Sisak into the 6th century, this find can be connected to the period between 537, when the Lombards appeared as a new force in the western territories of the Sava-Drava-Danube interfluve, and the time when they moved to Italy.

The analysis of table ware, based on morphological characteristics, established types of different fabrics and provenience: glass, cup, *kantharo*s, plate, jug/vase. The review of all published examples of each type is followed by the analysis of finds from the Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions. A total of 23 types of glasses (G. TYPE 1-23) were defined based on the shape of the rim, body and base. A separate group of glasses was defined to include those with ribs, dated to the period between the 2nd and the 3rd century. The analysis of previously published, as well as those from the Pov. Arhiv position, revealed 4 types of cups (C. TYPE 1-2). A special group includes the type of *kantharos* decorated by polished waves and zigzag decorations that can be dated to the first half of the 1st century (KANT. TYPE 1-2).

The Sv. Kvirin and Povijesni Arhiv positions yielded 59 fragments of plates, and they include forms typical of the local Late Iron Age tradition, as well as Italian and provincial forms that

display Italian fashion to a smaller or greater extent. The analysis of both previously published, and forms from these two positions, revealed a division into 15 types (PL. TYPE 1-15).

The paper brings all previously published jugs and vases, but their typological and chronological classification was made based on the finds from the Pov. Arhiv and Sv. Kvirin positions. Due to their fragmentation, the types were defined based on the shape of the rims and necks. A total of 48 types were defined (J. TYPE 1-48).

The group of pottery used in food processing, preparation and serving includes bowls, pots, mortars and lids. A special group includes kitchen ware from the eastern Mediterranean and Africa (I. MED. W TYPE 1, AFR. C. W. TYPE 1-4).

Bowls are the form that makes it possible to track the preservation of the Pannonian La Tène tradition, the import of new Roman types, but also the production of new forms that were created by merging the La Tène heritage and the imported forms. A special group of bowls includes colanders, tripods and vessels with tubular spouts. Bowls were fired in an oxidation or reduction atmosphere, display a uniform or different colors on their inside and outside surfaces. Bowls that were used as table ware have a single-colored slip, or one made in the marbling technique. A total of 38 different types of bowls were defined (B. TYPE 1-38). The datation of each type was made based on the stratigraphic context, and only some were dated based on analogies from different sites. A total of 1 type of colander (COL. TYPE 1), 4 types of vessels on a tripod (TR. TYPE 1-4), and 1 type of vessel with a tubular spout (VTS. TYPE 1) was defined.

Pots are the most numerous form discovered at all positions in *Siscia.* Due to use of different terminology in describing the form and level of processing, as well as different ways of presenting, it was impossible to make a systematization of previously published finds. The paper brings an overview of previously published pots. The analysis includes exclusively pots discovered at the Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions, i.e. a total of 384 pot fragments. Due to the poor state of preservation of some finds, the typology was based on the shape and position of the rim in relation to the body of the pot. Based on production technology, the difference can be seen between pots that were made by hand, and those made on the potter's wheel. The cross-sections of the pots indicate different firing conditions, both a reduction and an oxidation atmosphere. A total of 11 types of hand-made pots were defined, 9 of which were discovered in Roman layers and display Pannonian La Tène forms, and two pots that are typical of the subsequent Roman periods (P.h. TYPE 1-11). The pots made on a potter's wheel were divided into 60 types (P. TYPE 1-60). The Augustan period is important due to

the discovery of an *Auerberg* pot, while the Late Antiquity revealed different ways of processing clay paste and producing vessels.

The typological and chronological classification of previously published finds, and those from the Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions, revealed 5 types of mortars based on production technology: mortars with inclusions of sand on the inside, glazed mortars, mortars with a slip, mortars decorated by the marbling technique, and *sigillata* mortars. Based on the shape of the rim, 17 types of mortars defined (M. TYPE 1-17), excluding the *sigillata* Drag. 43 type of mortar that was included into the group of *terra sigillata* from Gallia. In *Siscia,* mortars appeared between the Augustan period and the Late Antiquity. The lack of stamped mortars can be explained through *Siscia*-based production that made it unnecessary to import larger amounts of this group of pottery. The previously published material includes the stamp of *Cosconius*, probably the artisan that was, so far, recorded on *tegulae* dated to the first half of the 1st century.

Being an integral part of pottery used in food processing, preparation and serving, the paper brings an analysis of 20 types of lids and 13 different lid handles (L. TYPE 1-20). The analyzed layers from the two selected positions also yielded baking lids made by hand (BL. TYPE 1).

Based on their origin, the group of kitchen ware includes forms connected with the eastern Mediterranean and African territories. So far no kitchen ware of eastern Mediterranean origin from Sisak has been published. The analysis revealed that the bowl from the Kovnica position can be ascribed to the eastern Mediterranean form of bowl with two handles (EMED. TYPE 1) that is analogous to the Hayes Knossos 2 type. In Siscia, eastern Mediterranean ware appeared when the trade of Aegean wine began. This type of bowl was also produced in Noricum and Pannonia, as a local product based off of imports from the eastern Mediterranean, and can be dated to the time between the 1st and the 3rd century. African kitchen ware has also not been recorded in previous publications. The group of African kitchen ware includes 4 types: plate-pan (AFR. TYPE 1), dated to between the 3rd and 4th century, and the Uzita 3 type vessel of large volume, dated to between 200 and 400 (AFR. TYPE 2. The find of a large pot of the Bonifay 65B type (AFR. TYPE 3) is important, because it is extremely rare and can be dated to the 6th century. African kitchen ware also includes the Hayes 182 type of lid (AFR. TYPE 4), dated to between the 3rd and the 4th century.

Vessles with a large diameter used for storing food and liquids include *dolia* and *amphorae,* as well as lids and covers that appear alongside this kind of pottery.

The analysis of previously published, as well as 34 fragments of *dolia* from the Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions, revealed 4 types (D. TYPE 1-4) that can be dated to the time between the 1st and the 4th century.

A total of 238 examples of previously published *amphora* fragments from Roman *Siscia*, as well as 75 finds from the Sv. Kvirin and Povijesni Arhiv positions were analyzed, and the results suggest that this material is of great importance, seeing as it revealed the largest number of *amphora* types in Pannonia. The analysis of previously published finds revealed 20 types of *amphorae*: Greco-Italian *amphora* of the Lamboglia 2, Dressel 6A, Dressel 6B, and Dressel 2-4 types, the Pannonian type of *amphora* with a straight base, Dressel 9 & 10 similis Lyon, Pascual 1, *amphora* from Rhodes, Dressel 20, Dressel 23, Dressel 7-11, Beltrán 2A, Camulodunum 189, Schörgendorfer 558, Haltern 70, Forlimpopoli, Portorecanati, Dressel 8 with an inscription, African and Late Roman *amphora* - LRA 1. The analysis of published stamps from the Sv. Kvirin and Pov. Arhiv positions revealed that Sisak has, so far, yielded a total of 15 stamps connected to different *amphora* workshops.

The ceramic material from *Siscia* includes 5 *amphora* covers (corks) (AC. TYPE 1-5) and 2 lids (AL. TYPE 1-2).

Special group of pottery was formed that includes vessels with depictions of the human body (ANTROP. V. TYPE 1-8), censers (C. TYPE 1-13), lamps and *ungentaria* (UNG. TYPE 1), saving boxes (SB. TYPE 1), ink bowls (IB. TYPE 1), weights (W. TYPE 1), *crustuli* (CRU. TYPE 1) and coasters (COA. TYPE 1-2).

The territory of Roman *Siscia* yielded numerous fragments of lamps, both imported ones and those made in Pannonia. A large contribution to the study of Roman lamps from Sisak was made by B. Vikić Belančić who analyzed lamps from the collection of the Archaeological Museum in Zagreb (Vikić Belančić 1971; 1975). The analysis of published material revealed that 21 types of lamps were found in Sisak, based on the existing typology of Roman lamps. A review of previously published lamps, as well as those found at the analyzed positions in *Siscia*, revealed a total of 36 different stamps. Depending on the period and fashion, lamps were imported from workshops in the Po River valley in the Cisalpine region and the area of *Aquileia* since the 1st century to the Late Antiquity, as well as from northern Africa in the period between the 4th and the 6th century. In *Siscia*, local workshops were established very early, and started to produce types based off of imported ones. Based on the discovered molds, the production of the following types has been confirmed: Ivanyi III and IV, VIII, XI, XII or XII, XVI, and pinecone-shaped lamps.

This paper brings an overview of previously published ceramic figurines, especially the group find of 16 clay figurines that were thought to be the products a potter or sculptor (Šeper 1954: 305, 314). The large number of clay figurines and molds can be seen as evidence supporting the existence a *Siscia*-based workshop.

Architectural pottery is a very common find in every excavation, while publications refer to the rare examples of complete finds, or those that are specific due to their decorations or stamps. A city-based workshop for the production of bricks has been confirmed based on the finds of kilns and inscriptions on bricks. The mark of the workshop of *Siscia* is SISC. Apart from satisfying local needs, the workshop's produce was exported. Imported bricks from other workshops were used in *Siscia* as well. Publications record the following stamps: *Appiani* (Ljubić 1879: 72) and *Pansiana*, kept at the Archaeological Museum in Zagreb (Vikić-Belančić 1967: 36, n: 152), as well as the bricks fragments with the 'Sex·A(p)' stamp from the Željeznički kolodvor position in Sisak (Kristović & Jerončić 2016: 19, Željeznički kolodvor, SU 1622, SF 2012).

The paper iscusses the possible locations of pottery and brick workshops based on data from sources that deal with kilns. *Siscia*, as a large Roman city, must have had a well-developed local pottery and brick production that was made better by high-quality clay and the proximity of river flows. Pottery and brick workshops were situated outside the city walls. Expert publications record the discovery of both brick-making and pottery-firing kilns, as well as molds. Although some locations mentioned in the publications are known, the data is sparse, and there are no analyses of the discovered material or documented layouts. When studying the positions outside the city walls where kilns were discovered, it was established that Sisak city brickyards were functioning on the same locations between the 18th and the 20th century. This information helps explain the poor preservation of structures that were part of pottery and brick workshops in *Siscia*.

It can be concluded that the significance of *Siscia*, and the historical events connected to it, can be traced through ceramic finds. The paper includes a total of 502 different types of all kinds of Roman pottery, including previously unknown types, those that were previously not recorded in *Siscia*, and some that are unique in the entire Pannonian territory. The typological and chronological classification of Roman pottery from *Siscia* presented in this paper can now be used as the base for future research of each specific type of pottery. The analysis conducted on pottery from *Siscia* will also contribute to the understanding of architectural heritage and urbanism of *Siscia* through all 7 centuries of its development.

Key words: Siscia, Sisak, pottery, typological classification, chronological classification, Roman pottery, Roman Pannonia, continuity, kilns

SADRŽAJ

1. UVOD 2
2. POVIJEST ISTRAŽIVANJA KERAMIKE IZ ANTIČKE SISCIJE 4
3. METODOLOGIJA 9
4. POLOŽAJI SV. KVIRIN I POVIJESNI ARHIV UNUTAR RASTERA RIMSKE SISCIJE 16
4.1. Položaj Sv. Kvirin 2003. 16
4.2. Položaj Povijesni Arhiv (Arhiv I i II) 20
5. TIPOLOŠKO-KRONOLOŠKA KLASIFIKACIJA KERAMIKE 27
5.1. STOLNO POSUĐE (ČAŠE, ZDJELICE, ŠALICE, KUPE, TANJURI, ZDJELE, VRČEVI) 27
5.1.1. Keramika tankih stijenki: čaše, zdjelice i šalice 27
5.1.2. Keramika sa crnim premazom 59
5.1.3. Tera sigilata 61
5.1.3.1. Italska sigilata 62
5.1.3.1.1. Glatka italska tera sigilata 64
5.1.3.1.2. Reljefna italska tera sigilata 70
5.1.3.1.3. Pečati na italskoj teri sigilati 72
5.1.3.2. Reljefna keramika čaša tipa Aco i šalica tipa Sarius 81
5.1.3.2.1. Čaše tipa Aco 81
5.1.3.2.2. Šalice tipa Sarius 93
5.1.3.3. Galska sigilata 104
5.1.3.3.1. Glatka galska tera sigilata 106
5.1.3.3.2. Reljefna galska tera sigilata 108
5.1.3.3.3. Rovašena galska tera sigilata 110
5.1.3.3.4. Pečatina galskoj teri sigilati 110
5.1.3.4. Afrička sigilata 115
5.1.3.5. Panonska i mezijska sigilata 123
5.1.4. Reljefna keramika 126
5.1.4.1. Reljefna keramika istočnojadranskog tipa 126
5.1.4.2. Korintska reljefna keramika 128
5.1.4.3. Knidska reljefna keramika 129
5.1.4.4. Egipatska reljefna glazirana keramika 130
5.1.5. Panonska keramika s premazom 132
5.1.6. Glazirana keramika 140

5.1.7. Germanska pečatirana keramika 143
5.1.8. Stolno posuđe različitih struktura i provenijencije: čaša, šalica, kantaros, tanjur, vrč/vaza 146
5.1.8.1. Čaše 146
5.1.8.2. Šalice i kantarosi 153
5.1.8.3. Tanjuri 156
5.1.8.4. Vrčevi 160
5.2. KERAMIKA ZA OBRADU, PRIPREMU I POSLUŽIVANJE HRANE 171
5.2.1. Zdjele 171
5.2.2. Lonci 184
5.2.3. Tarionici 197
5.2.4. Poklopci 204
5.2.5. Istočnomediteranska i afrička kuhinjska keramika 208
5.3. KERAMIKA ZA ČUVANJE HRANE I PIĆA 210
5.3.1. Doliji 210
5.3.2. Amfore 213
5.3.3. Poklopci amfora i „zatvarači“ 225
5.4. KERAMIKA POSEBNE NAMJENE 228
5.4.1. Antropomorfne posude 228
5.4.2. Kadionice 231
5.4.3. Svjetiljke 235
5.4.4. Predmeti posebne namjene: unguentarij, štedna kasica, posude za tintu, krustuli, utezi i podlošci 247
5.5. KERAMOPLASTIKA 249
5.6. GRAĐEVINSKA KERAMIKA 252
6. KERAMIČARSKE I OPEKARSKE PEĆI 257
7. ANALIZA FAZA RAZVOJA SISCIJE NA TEMELJU PROVEDENE TIPOLOŠKO KRONOLOŠKE KLASIFIKACIJE RIMSKE KERAMIKE I PODATAKA IZ POVIJESNIH IZVORA 259
8. ZAKLJUČAK 267
9. POPIS LITERATURE 281
10. POPIS ILUSTRACIJA 319
11. ŽIVOTOPIS 321
12. PRILOZI 324
13. KATALOG 484
14. TABLE 604

1. UVOD

U interpretaciji nalaza i nalazišta keramički materijal od iznimnog je značaja. Njime se mogu pratiti društveno-ekonomske promjene na određenom prostoru koje se oslikavaju u stilu, trgovini, očuvanju tradicijske kulture, svakodnevnim potrebama, prehrambenim i pogrebnim običajima. Prvi kontakti Segestana s rimskom civilizacijom, kao i razdoblje nakon osvajanja, razvoj Siscije te njen kontinuitet do u razdoblje kasne antike može se pratiti na keramičkim nalazima nađenim pri iskopavanjima na području Siska. Iako je sisački materijal od iznimne važnosti za istraživanje povijesti prostora Panonije do sada je izostala sveobuhvatna obrada i analiza keramičkog materijala. Samim time keramički materijal s područja Siscije u stručnoj literaturi nije zastupljen u mjeri koju zaslužuje.

Siscija je iznimno važna u sagledavanju povijesti Rimskog carstva. Smještena na strateškom položaju -sjecištu rijeke Save i Kupe, Kupe i Odre, te u blizini rudonosne Zrinske gore i plodnih posavskih dolina bila je uključena u glavne trgovačke putove kao i razmjenu roba sa svih strana svijeta. Prvi kontakti s rimskom republikom zabilježeni su u povijesnim izvorima, a mogu se pratiti i kroz pojavu rimskog republikanskog uglavnom metalnog materijala. Kontakti, tj. trgovina materijalom potaknuta je potrebama vezanim uz vojne aktivnosti u Panoniji. Prisutnost legija od 156 g. pr. Kr. značila je i prisutnost obrtnika i trgovaca. S vremenom roba dolazi i do aristokracije Segestike na što upućuju pojedini luksuzni predmeti, ali i Apijanov podatak o sloju aristokracije koja je bila naklonjena Rimu, što može upućivati kako je bila upoznata s vrijednostima, robom i običajima Rima. O trgovačkim putovima podatke nalazimo u antičkim izvorima. U počecima se kopneni put kombinirao s riječnim, a kasnije je poveznica bila cesta Emona –Siscija – Sirmij (Domić Kunić 2003: 89–91).Nakon osvajanja Segestike, 35. g. pr. Krista, za rimsku vojsku uvožena je najluksuznija roba tog razdoblja. Uslijedio je veći uvoz italske robe, intenziviranje trgovine preko Akvileje i Emone, a otvoren je i put prema Dunavu.[1] Čitava lepeza cesta prolazila je upravo kroz Sisciju: smjer Akvileja – Emona – Siscija, Petovij – Siscija, preko Moslavačke gore na istok za Mursu, s odvojkom za Sirmij; za Seniju, preko Banovine i Servicija za Sirmij, s odvojkom od Servicija za Salonu. Siscija je bila veza italskog poluotoka, Germanije i Galije s Istokom (Durman 1992: 123).Autohtono stanovništvo, uz svoju tradicijsku proizvodnju, ubrzo prihvaća i nove oblike vezane uz način prehrane i pripreme hrane.

[1]Dion Kasije napominje kako je sa osvajanjem Segestike pokorena čitava Panonija. Osvajanjem je riječnim tokom Save mogla biti uspostavljena komunikacija s Dunavom.Strabon donosi informacije o načinu i putu trgovine; navodi Nauportus (Vrhnika) kao naselje gdje se roba kolima dovozila iz Akvileje, pretovarivala u čamce, koji su ju prenosili rijekom Korkoras (Ljubljanicom) i Savom pored Segestike (Siscije) do Dunava (Strabon 4. 6. 10., 7.5. 2.).

Također, ubrzo počinje s vlastitom keramičkom proizvodnjom po uzoru na rimsku. Do ranog drugog stoljeća uvozi se većinom italska fina roba, te proizvodi specifičnog oblikovanja i načina obrade, ali i proizvodi za svakodnevnu upotrebu (Domić Kunić 2003: 93, 94).Događanjima u Rimskom carstvu mijenjaju se ili proširuju granice od kuda su se predmeti uvozili u Sisciju. Siscija je imala i važnu ulogu u prometu roba i novih proizvoda namijenjenih Italiji iz područja na potezu između Karnunta i Singidunuma, odakle su lako dospijevali do Salone ili Akvileje (Šašel 1974: 730). Povremeni boravci vojske u Sisciji kroz sve faze njenog razvoja omogućuju istraživanje njenog kretanja pojavom keramičkog materijala naroda s kojima su ratovali, ili prostora kroz koji su prolazili ili boravili. Osim uvoznog materijala pojavljuje se i materijal koji je osobna imovina koja može govoriti o porijeklu stanovništva, ili o krajevima gdje je pojedinac boravio prije nego dolazi u Sisciju.

Cilj istraživanja ovog doktorskog rada je tipološko-kronološka klasifikacija rimske keramike nađene na području današnjeg Siska, od prvog stoljeća pr. Krista do razdoblja kasne antike i razdoblje prestanka funkcioniranja grada. Osnovna analiza provedena je na keramičkom materijalu nađenom na položaju Sv. Kvirin i Povijesni arhiv na kojima su istraživanja provođena po suvremenim stratigrafskim principima. Oba se nalaze unutar bedema antičke Siscije. Kronološki, keramički materijal daje presjek materijala s prijelaza mlađeželjeznog doba u razdoblje ranog carstva, materijal 2.–3. st. te materijal kasnoantičkog razdoblja. Uz slojeve koji se jasno mogu opredijeliti za određenu fazu, rijetko i nađenu strukturu, na oba položaja izdvojeni su nasipni slojevi nastali ili devastacijom, rušenjem prethodne faze, pri prenamjeni građevina i sl. koji sadrže arheološki materijal više faza. Iz nasipnih slojeva izdvojen je kronološki opredjeljiv materijal prema analogijama s drugih nalazišta. S položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv obrađeno je ukupno 1581 ulomak.

Tipološko-kronološka analiza keramičkog materijala upotpunjena je s do sada objavljenim, a raspoloživim materijalom koji je pohranjen u Gradskom muzeju Sisak i Arheološkom muzeju u Zagrebu. Iz ukupno 46 različitih vrsta publikacija, od objava iz 1880. g. do 2017.g., izdvojeno je ukupno 1017 ulomaka keramičkog materijala. Zbog različitog načina objave i analize materijala s drugih položaja, često materijala bez konteksta, napravljena je analiza oblika i/ili ukrasa, dok se kronološki mogao opredijeliti samo dio materijala. Taj je materijal korišten za prezentaciju karakterističnih i specifičnih oblika za određeno razdoblje. Pri tipološkoj klasifikaciji izdvojene su kategorije prema načinu upotrebe (namjeni), prema karakterističnoj tehnologiji izgrade, porijeklu/provenijenciji te određenim morfološkim oblicima. Analizom karakterističnih faktura, oblika, načina i oblika ukrašavanja utvrđeni su,

ili pretpostavljeni, proizvodi određenih poznatih radioničkih centara, a samim time i provenijencija keramičkih oblika koji se pojavljuje u antičkoj Sisciji.

Pri kronološkoj klasifikacijipromatran je utjecaj i veza povijesnih zbivanja,prema podacima iz povijesnih izvora o događanjima u samoj Sisciji i u Rimskom carstvu, na keramički repertoar (vrstu, uniformiranost i promjene u modi).

2. POVIJEST ISTRAŽIVANJA KERAMIKE IZ ANTIČKE SISCIJE

Rimska keramika iz Siscije koja je do sada objavljena nađena je pri zaštitnim arheološkim istraživanjima u rijeci Kupi, ili je to materijal za koji nije poznato točno mjesto nalaza, a pohranjen je u Arheološkom muzeju u Zagrebu i Gradskom muzeju Sisak. Prvi keramički arheološki materijal s područja Siscije objavljen je u Viestniku Narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu, 1870. Rad muzejskih povjerenika tada Narodnog muzeja u Zagrebu, kao i „Arheologičkog društva Siscija" na prikupljanju i otkupu arheološke građe, rezultirao je pohranom materijala u muzeju, a time i prvim objavama s područja Siscije. U objavljenim tekstovima u Viestniku Hrvatskoga arkeologičkoga družtva (1879. – 1892.); Vjesniku Hrvatskoga arheološkoga društva (1895. – 1941./1942.) koji govore o nalazima iz Siska spominju se i keramički nalazi kao brojni, ali se opisuju samo pojedinačni, estetski izdvojeni predmeti (opeke s ukrasima i pečatima, svjetiljke, razni ulomci s pečatima te kalupi svjetiljki). U Viesniku nalazimo i podatke o nalazima peći koje tadašnji istraživači opisuju kao keramičarske, te jednu opekarsku. Analiza keramičkih nalaza iz Siska pojavljuje se u periodici od sredine 20. st. nadalje. Značajniji su radovi M. Šeper[2], radovi B. Vikić-Belančić[3], posebno rad o antičkim svjetiljkama u Arheološkom muzeju u Zagrebu u kojem je 57% analiziranih svjetiljki iz Siska. Značajan doprinos analizi i objavi materijala donosi R. Makjanić[4] u radovima u kojima analizira teru sigilatu iz fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu. Analiziran i kataloški obrađen materijal objavljen je u radovima Z. Wiewegha[5] te radu I. Vidošević[6]. U svim je člancima keramika obrađena skupno, bez podjela na stratigrafske jedinice. U stručnim člancima koji analiziraju topografiju te urbanizam antičke

[2]M. Šeper, „Jedan nalaz keramike iz Siska", *Arheološki vestnik* V/2, Ljubljana, 1954, 305–320.

[3] B. Vikić-Belančić, „Antičke svjetiljke u Arheološkom muzeju u Zagrebu I", *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 1972.; B. Vikić-Belančić, „Antičke svjetiljke u Arheološkom muzeju u Zagrebu II",*Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 1976.

[4] R. Makjanić, *Terra sigillata*, u: *Siscia, Pannonnia Superior*, BAR International Series 621, Oxford, 1995; R. Makjanić, „Sisak – terra sigillata, iskopavanja 1990.", *Opuscula Archaeologica* 20, Zagreb, 1996, 91–118.

[5] Z. Wiewegh,„Rimska keramika iz Siska s položaja Kovnica, istraživanje iz godine 1985.", *Opuscula Archaeologica* 25, Zagreb, 2001, 89–149.

[6] I. Vidošević, „Rimska keramika s lokaliteta Starčevićeve ulice 37 u Sisku ", *Godišnjak Gradskog muzej Sisak* III–IV, Sisak, 2003, 11–74.

Siscije spominju se ili analiziraju keramički nalazi, te donose prikazi istih od kojih treba istaknuti rad A. Faber[7], S. Vrbanovića[8], V. Nenadić[9], T. Lolić[10] i Z. Wiewegha[11].

Keramički materijal iz Siska obrađen je u 7 diplomskih radova.[12] U magistarskom radu D. Zaninović[13] analizirane su antičke svjetiljke iz Gradskog muzeja Sisak. U magistarskom radu Z. Wiewegha[14] analiziran je materijal jugoistočne nekropole Siscije. Rad je objavljen i u obliku monografije izdanja Gradskog muzeja Sisak. Sisački materijal obrađen je u doktorskoj disertaciji B. Vikić-Belančić[15] te u doktorskoj disertaciji T. Lelekovića[16] u kojoj je analiziran materijal s jugozapadne nekropole Siscije.Keramički materijal prezentiran je i putem izložaba s pripadajućim katalozima Gradskog muzeja Sisak i Arheološkog muzeja u Zagrebu. Značajan pregled pokretnog arheološkog materijala dan je u katalogu izložbe Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Siska 2000. – 2010., Gradskog muzeja Sisak.

POPIS:

ČLANCI

1. Š. Ljubić, „Razne viesti“, *Viestnik Hrvatskoga arkeologičkoga družtva*, Vol.2, No.1, Zagreb, 1880, 126–127.
2. Š. Ljubić, „Razne viesti“, *Viestnik Narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu*, Vol. 3, No.1, Zagreb, 1881, 27.
3. Š. Ljubić, „Pisani spomenici izkopani u Sisku tečajem god. 1876. – 1877. od Arkeol. družtva Siscia koje jih pokloni zemalj. muzeju“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Vol. 1, No.1, Zagreb, 1879, 65–74.
4. Š. Ljubić, „Dopisi, razne viesti“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Vol. 4, No. 1, Zagreb, 1882, 88–96.
5. J. Brunšmid, „Arheološke bilješke iz Dalmacije i Panonije II“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Vol. 3, No. 1, Zagreb, 1898, 150–205.

[7] A. Faber , „Građa za topografiju antičkog Siska“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 6–7 (1972.–1973.), Zagreb, 133–162

[8] S. Vrbanović, „Prilog proučavanju topografije Siscije”, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva* 6, Zagreb, 1981, 187–200.

[9] V. Nenadić, „Prilog proučavanju antičke Sisciae“, *Prilozi Instituta za arheologiju* 3/4 (1986.–1987.),Zagreb, 1987, 71–102.

[10]T. Lolić, “Colonia Flavia Siscia”; Pannonia I, *Situla 41*, Ljubljana, 2003, 131–152.

[11] Z. Wiewegh, Otkriće kule zapadnih zidina rimske Siscije, *Arheološki radovi i rasprave* 14, Zagreb, 2004, 121–140.

[12] I. Petrinec, Z. Wiewegh, A. Bugar, A. Kordić, V. Katavić, O. Novaković i T. Franić.

[13]D. Zaninović, *Rimske svjetiljke iz Siska: iz fundusa Gradskog muzeja Sisak*, Izdanje Gradskog muzeja Sisak, Sisak, 2005.

[14]Z. Wiewegh, *Jugoistočna nekropola Siscije,* Gradski muzej Sisak, 2003.

[15]B. Vikić-Belančić, *Rimska keramička proizvodnja na području Save i Drave I.-IV. st. s obzirom na proizvodnju glinenih svjetiljki*, tiskopis, Zagreb, 1967.

[16] T. Leleković, *Antičke nekropole Siscije i Murse*,doktorski rad, Filozofski fakultet u Zagrebu, 2011.

6. J. Brunšmid, „Izvještaji muzejskih povjerenika i prijatelja“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Vol. 5, No.1, Zagreb, 1901, 250.
7. M. Šeper, „Jedan nalaz keramike iz Siska“, *Arheološki vestnik* V/2, Ljubljana, 1954, 305–320.
8. R. Matijašević, „Lateres siscienses“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3. s., XIX, 1986, 203–215.
9. B. Vikić-Belančić, „Antičke svjetiljke u Arheološkom muzeju u Zagrebu I“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu,* Zagreb, 1972, 97–211.
10. A. Faber, „Građa za topografiju antičkog Siska“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 6–7 (1972. – 1973.), Zagreb, 1973, 133–162.
11. B. Vikić-Belančić, „Antičke svjetiljke u Arheološkom muzeju u Zagrebu II“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Zagreb, 1976, 49–195.
12. V. Nenadić, „Prilog proučavanju antičke Siscije“, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 3/4 (1986. – 1987.), Zagreb, 1987, 71–102.
13. R. Makjanić, „Sisak – terra sigillata, iskopavanja 1990.“, *Opuscula Archaeologica* 20, Zagreb, 1996, 91–118.
14. Z. Dukat & I. Šarić, „Rimska štedna kasica iz Siska“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3s., 1996, 97–110.
15. Z. Wiewegh, “Rimska keramika iz Siska s lokaliteta Kovnica, istraživanje iz godine 1985.”, *Opuscula Archaeologica* 25, Zagreb, 2001, 89–149.
16. I. Vidošević, “Rimska keramika s lokaliteta Starčevićeve ulice 37 u Sisku ”, *Godišnjak Gradskog muzej Sisak* III–IV, Sisak, 2003, 11–74.
17. T. Lolić, “Colonia Flavia Siscia”, Pannonia I, *Situla 41*, Ljubljana, 2003, 131–152.
18. Z. Wiewegh, „Otkriće kule zapadnih zidina rimske Siscije“, *Arheološki radovi i rasprave* 14, Zagreb, 2004, 121–140.
19. I. Miletić, “Terra sigillata s lokaliteta sv. Kvirina u Sisku (cardo i pripadajuća infrastruktura)”, *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, 2007, 31–56.
20. D. Demicheli, I. Radman-Livaja & Z. Wiewegh, „List of personal names on a ceramic bowl fragment from *Siscia*“, *Actes du Colloque Ductus; Inscriptions mineurs: nouveautes et reflexions, M. Fuchs, S. Richard, C. S. Heidenreich (ed), Bern,* 2012, 185–192.
21. I. Miletić Čakširan „Keramika tankih stijenki s lokaliteta sv. Kvirin u Sisku“, *Opuscula Archaeologica* 37/38, 2014, 111–160.
22. I. Miletić Čakširan, „Ranorimska fina keramika iz Siscije“, PP prezentacija, Segestika

i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 2016.

23. I. Drnić & I. Miletić Čakširan, „Naselje iz mlađeg željeznog doba na lijevoj obali Kupe u Sisku: Strabonova „Σισκία?“, *Vijesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., XLVII, 2014, 147–251.
24. I. Miletić Čakširan, „Early roman fine wares from Siscia, archaeological site „Sisak railway station“, poster prezentacija, *IV. Međunarodni arheološki kolokvij, Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnjai trgovina na jadranskom prostoru i šire,* Crikvenica, 8. – 9. studenog 2017.
25. I. Miletić Čakširan, „Reljefna keramika tipa Aco s položaja Željeznički kolodvor, istraživanja 2013–14.“, *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak 12*, 2018.

KATALOZI IZLOŽABA I MONOGRAFIJE

26. R. Makjanić, *Terra sigillata*, u: *Siscia, Pannonnia Superior*, BAR International Series 621, Oxford, 1995.
27. Z. Burkowsky *et. al.,Pregled zaštitnih arheoloških istraživanja 1990.–2000.*, Gradski muzej Sisak, 2000.
28. T. Tomaš, *Kuhanje i blagovanje u rimskoj Sisciji*, Gradski muzej Sisak, 2007.
29. Z. Burkowsky, *Od latenskih nastambi do suvremene arhivske zgrade,* Katalog izložbe, Gradski muzej Sisak – Državni arhiv u Sisku, Sisak, 2007.
30. I. Baćani *et al.,Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Siska 2000. – 2010*., Sisak, 2011.
31. Z. Burkowsky, *Sisak u prapovijesti antici i srednjem vijeku*, Gradski muzej Sisak, 1999.
32. I. Ožanić, Antički predmeti u „ *Na tragovima vremena, Iz arheološke zbirke Mateja Pavletića“*, Katalog izložbe, Arheološki muzej Zagreb, Zagreb, 2003.
33. R. Koščević, *Zbirka Benko Horvat,* Muzej suvremene umjetnosti Zagreb, Zagreb, 2000.
34. Z. Wiewegh, *Jugoistočna nekropola Siscije,* Gradski muzej Sisak, Sisak, 2003.
35. T. Bilić *et al., 35. Prije Krista*, Gradski muzej Sisak, Sisak, 2015.

DIPLOMSKI RADOVI

36. Z. Wiewegh, *Rimska keramika iz Siska s lokaliteta "Pogorelec - korito Kupe",* istraživanja iz godine 1985., diplomski rad; mentor Marija Šmalcelj, 1999.

37. A. Bugar, *Ranija rimska keramika s lokaliteta Sv. Križ – Sisak*, diplomski rad, mentorica Mirjana Sanader, 2000.
38. I. Petrinec, *Rimska keramika s lokaliteta Starčevićeve ulice 37 u Sisku*, mentor M. Šmalcelj, 2000.
39. A. Kordić, *Keramika 3. i 4. stoljeća s lokaliteta Sv. Križ – Sisak*, diplomski rad, mentorica Mirjana Sanader, 2001.
40. V. Katavić, *Pregled rimskog materijala izvan jugozapadnog dijela bedema antičke Siscije*, diplomski rad, mentorica Mirjana Sanader, 2001.
41. O. Novaković, *Komparativna analiza rimskih tarionika iz Osijeka i Siska*, mentorica Mirjana Sanader, 2011.
42. T. Franić, *Keramički materijal iz sloja SJ 252 na lokalitetu Sv. Kvirin u Sisku*, mentorica Zrinka Šimić-Kanaet, 2014.

MAGISTARSKI RADOVI

43. D. Zaninović, *Rimske svjetiljke iz Siska: iz fundusa Gradskog muzeja Sisak*, magistarski rad, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2005.
44. Z. Wiewegh, *Jugoistočna nekropola Siscije,* magistarski rad, Sveučilište u Zagrebu, 2003.

DOKTORSKI RADOVI

45. B. Vikić-Belančić, *Rimska keramička proizvodnja na području Save i Drave I.–IV. st. s obzirom na proizvodnju glinenih svjetiljki*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1967.
46. T. Leleković, *Antičke nekropole Siscije i Murse*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2011.
47. T. Lolić, *Urbanizam antičke Siscije na temelju analize i interpretacije povijesne i moderne interpretacije*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2014.

3. METODOLOGIJA

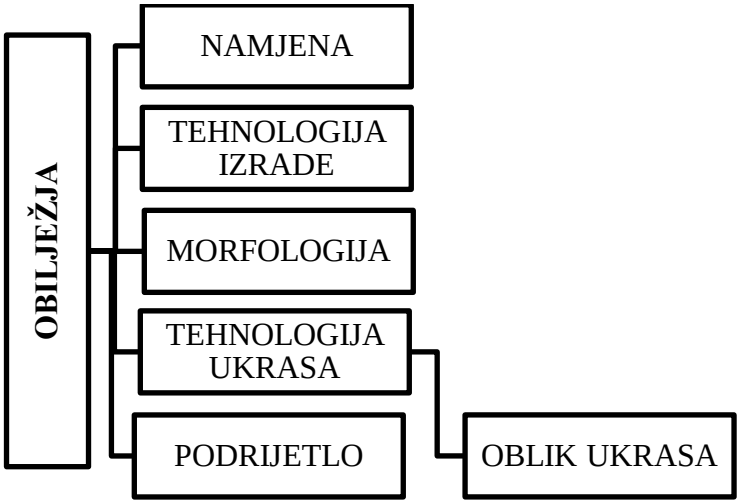
U radu je analiziran keramički materijal nađen u Sisku na položaju Sv. Kvirin i Povijesni arhiv[17], kao i do sada objavljena keramika iz antičke Siscije.[18] S položaja Sv. Kvirin i Povijesni arhiv pregledano je oko 4000 ulomaka, dok je za obradu izdvojeno ukupno 1581 ulomak (rubovi, dna, ručke, ulomci koji svojom fakturom, oblikovanjem ili načinom ukrašavanja upotpunjuju tipologiju). U sklopu rada korištena je makroskopska analiza materijala. Tipološko-kronološka klasifikacija keramičkog materijala upotpunjena je s do sada objavljenim materijalom koji je pohranjen u Gradskom muzeju Sisak i Arheološkom muzeju u Zagrebu. Iz ukupno 46 različitih vrsta publikacija, od objava iz 1880. g. do 2017. g., izdvojeno je ukupno 1017 ulomaka keramičkog materijala. Zbog različitog načina objave i analize materijala s drugih položaja, često materijala bez konteksta, napravljena je analiza oblika i/ili ukrasa, dok se kronološki mogao opredijeliti samo dio materijala. Taj je materijal korišten za prezentaciju karakterističnih i specifičnih oblika za određeno razdoblje. Pri tipološkoj klasifikaciji keramika je analizirana prema načinu upotrebe (namjena): stolna, kuhinjska keramika, keramika za obradu i pripremu hrane, keramika za čuvanje hrane i pića, keramika posebne namjene, keramoplastika i građevinska keramika. Unutar navedenih grupa izdvojene su vrste prema opće prihvaćenim podjelama u analizi keramičkog materijala rimskog razdoblja temeljenih na podjeli prema karakterističnoj tehnologiji izrade (keramika tankih stijenki, tera sigilata, keramika s crnim premazom, glazirana i slikana keramika), porijeklu/provenijenciji (italska, galska, helenistička, egipatska, panonska i td.), te prema morfološkim oblicima (čaša, šalica, zdjelica, kupa, tanjuri, pladanj, zdjele, vrčevi, lonci, tarionici, poklopci, doliji, amfore, kadionice, krustuli, unguentarij, štedne kasice, svjetiljke, podne obloge, opeke, kanalice i tegule, akroteriji). Unutar navedenih vrsta analizirana je tehnologija izrade (sastav glinene smjese; način obrade: rađena rukom, na kolu, u kalupu; načinu pečenja) koja rezultira karakterističnom fakturom (fabrikatom[19]), zatim oblici, način i oblik ukrašavanja što je omogućilo utvrđivanje proizvoda poznatih keramičkih radionica (Prilog 1., sl. 1).

[17] Zahvaljujem kolegama iz Gradskog muzeja Sisak na uvidu u arheološki materijal s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv, kao i voditeljima arheoloških istraživanja oba položaja (J. Burmazu i dr. sc. Tatjani Lolić).

[18] Pri analizi objavljenog materijala najviše podataka dala je fina stolna keramika s položaja Željeznički kolodvor. Autorica objavljenog materijala s položaja Željeznički kolodvor je autorica ovog rada. Materijal je analiziran i predstavljen u izlaganju na skupu „Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta“ koji je održan u Arheološkom muzeju u Zagrebu 2016. godine, te s člankom u zborniku navedenog skupa koji je u objavi.

[19] U ovom radu korišten je termin faktura dok je u dijelovima teksta u kojima se poziva na nazive faktura definirane prema nalazima iz Magdalensberga koristen termin fabrikat.

U radu su, na temelju navedenih kategorija, izdvojeni tipovi keramike za koje se može pretpostaviti kako su proizvod neke od siscijanskih radionica.

Slika 1. Klasifikacija rimske keramike

Kronološka klasifikacija keramike iz rimske Siscije temelji se na analizi kronološki karakterističnog materijala unutar cjelina određenih stratigrafskim odnosima, te analogijama s materijalom s drugih rimskih nalazišta. Podaci su interpretirani i uspoređivani s podacima iz povijesnih izvora vezanih uz zbivanja u Carstvu, kao i onih vezanih uz samu Sisciju (tab.1)[20]. Keramički materijal s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv prezentiran je crtežom u mjerilu 1:2 uz slike značajnijih primjera. Tipološke table svakog od izdvojenih oblika prezentirane su crtežom u mjerilu 1:3 keramičkog materijala s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv kao i tipološki relevantnih oblika izdvojenih iz objavljenog materijala zbirka Gradskog muzeja Siska i Arheološkog muzeja u Zagrebu. Izrađene su i pripadajuće tablice s datacijom tipova rimske keramike iz Siscije.

[20] Događaji u Carstvu i u samoj Sisciji prezentirani su tabelarno na način da su izdvojena razdoblja te uz svako rimski carevi za vrijeme čijih vladavina imamo podatke o događajima koji su utjecali na faze razvoja Siscije.

Tablica 1. Pregled povijesnih zbivanja u Sisciji i Rimskom carstvu

STOLJEĆE	**RAZDOBLJE**	**RIMSKI CAREVI**	**POVIJESNA ZBIVANJA U SISCIJI I RIMSKOM CARSTVU**[21]
2. st. pr. Kr.	Mlađe željezno doba / Republikansko razdoblje		181. g. pr. Kr.osnovana je Akvileja. 156. g. pr. Kr. Rimljani počinju rat protiv Delmata. Tada prodiru u Panoniju i opsjedaju Segestiku.
			129. g. pr. Kr. preko Akvileje, Rimljani prodiru u Japodsko područje kao i u Panoniju. Tada su pokušali opet zauzeti Segesticu.
			119. g. pr. Kr. pobunili su se Delmati i Skordisci. Konzuli Lucije Aurelije Kota i Lucije Cecilije Metel s vojskom prodiru iz Galije u Ilirik. Vjerojatno tada opet opsjedaju Segestu.
1. st. pr. Kr.	Oktavijan 35. g. pr. Kr. – 27. g. po. Kr.		35. g. pr. Kr. Oktavijan opsjeda Segesticu, gradi vanjski prsten s dvostrukim jarcima te most. Nakon trideset dana osvaja Segestiku. Grad nije razrušio i zapalio već je unutar novopodignutih bedema smješta 25 kohorti. Utvrda je bila podijeljena zidom u dva dijela: jedan je dodijeljen domaćem stanovništvu, a u drugom su bile smještene kohorte pod zapovjedništvom Fufiusa Geminusa. Od 33. g. pr. Kr. Siscija je najvažniji rimski grad Panonije. Tada se vjerojatno počinje uređivati stanje u gradu. Nakon bitke kod Akcija 31. g. pr. Kr. Oktavijan postaje jedini gospodar, senat mu 27. g. pr. Kr. dodjeljuje titulu August, time započinje carsko razdoblje.
1. st. po Kr.	Ranocarsko Razdoblje / Julio-klaudijevsko razdoblje	August 27. g. pr. Kr. – 14. g. po. Kr.	16. g. pr. Kr. pripojen je Norik. 14. – 13. g. pr. Kr. započeo je Panonski rat. Tiberije je 10. g. pr. Kr. svladao Panonce i Delmate. Još se 9. i 8. g. pr. Kr. javljaju manje pobune. Tiberije odlazi u Germaniju, a Seksto Apulej dovršava okupaciju Panonije do Dunava. Od 6. – 9. g. za vrijeme Batonovih ratova, u Sisciji je smještena najveća vojna sila. U Sisciji se spominje 10

[21]Podatci o povijesnim zbivanjima u carstvu i samoj Sisciji: Barkoczy 1980;Hoti 1992; Burkowsky 1999; Nenadić 1986./1987; Buzov 1996; Vukelić 2011; Vinski 1970; Horvat 1954; Lolić 2003a, 2014; Gračanin & Bilogrivić 2014.

			legija, 70 kohorti pomoćnih četa, 14 konjičkih ala, deset tisuća veterana, dobrovoljciiz Italije i konjica. Siscija je tada bila najveći logor rimskog carstva s najvećom vojnom silom. Početkom 1. stoljeća dio vojske odlazi u Meziju, dok drugi ostaje kod Siscije.
1. st.	Ranocarsko razdoblje Julio-klaudijevsko razdoblje	Tiberije 14 . – 37. g.	Tiberije je dodatno učvrstio Sisciju kao važno vojno uporište, opasavši je obrambenim zidinama i jarkom. U vojnom logoru Tiberije je smjestio 10 legija. U Sisciji se spominje Legio IX Hispana. Nakon Augusta dolazi do pobuna legija, ne zna se da li onih u Emoni, Petoviji ili Sisciji. Tiberijev sin Druz umiruje situaciju u Panoniji. Poslije gušenja ustanka započeo je proces pacifikacije i romaniziranja. Siscija iz vojnog logora prerasta u urbanu cjelinu. Zbog brzog pomicanja vojske i njezinog snabdijevanja, izgrađena je cestovna mreža u cijeloj državi, a gradio ju je namjesnik Publius Cornelius Dolabella.
		Klaudije 41. – 54. g. Neron54. – 68. g	Vojska se pomiče na Dunav, 45/46. g. legija VIII Augusta odlazi iz Emone u Novae, dok IX legija Hispana napušta Sisciju i odlazi u osvajanje Britanije. U to vrijeme gradi se Vindobona i forum u Akvinkumu.
		Galba – Oto – Vitelije 68. – 69. g.	Razdoblje Civilnog rata
1. st.	Flavijevci	Vespazijan 69. – 79. g.	71. g. grad se uzdiže na rang kolonije /*COLONIA FLAVIA SISCIA*/ Naseljavaju se veterani, Italici, pripadnici viših klasa, orijentalci. U gradu je bila i panonska riječna flota classis I Flavia. Tada je dedukcijom veterana ravenske flote kolonija Siscija uvrštena u tribus Quirina. Uz Sisciju kolonija postaje i Sirmij. Započinje proces sustavne urbanizacije.
		Tit79. – 81. g Domicijan81. – 96. g.	Siscija je uporište za snabdijevanje vojske na Dunavu. U pomicanju vojnih jedinicaspominje se, u okolici je Siscije ili u gradu, legija XIV Gemina. Za Domicijana su započeli Sarmatski ratovi.
2. st.	Carsko razdoblje / Antonini	Trajan 98. – 117. g.	Za Trajana u sukobu s Dačanima od 102. do 107.g. Siscija je služila kao pozadinska luka. Nakon Sarmatskih ratova Trajan povlači vojsku u okolicu Siscije, ili u nju samu. Trajan je iz Panonije krenuo u Meziju.U 2. st. Siscija postaje važno gospodarsko središte, ekonomski i administrativni centar. Siscija je bila centar trgovine žitom, obrade vune, uprava za rudnike, podignute su reprezentativne zgrade kurije, bazilike, terme, portici, tržnica. Trajan je počeo reorganizaciju provincije Panonije, vjerojatno oko 106.g.

			podijelio ju je na Panoniju Inferior s centrom u Akvinku i Panoniju Superior s centrom u Karnuntu. Siscija je ušla u sastav provincije Pannonia Superior.
		Hadrijan117. – 138. g.	Završen je procesurbanizacije. Siscija je doživjela uspon i procvat u svim segmentima njegovog života (trgovina, izvoz, graditeljski zamah …)
		Antonije Pio 138. – 161. g.	Razdoblje je bez ratova pa se zemlja obogatila.
2.st.		Marko Aurelije 161. – 180. g.	166. i 167. g. Langobardi i Obiji napadaju provinciju. Počinju Markomanski ratovi koji traju do 180 g. Marko Aurelije umire u Panoniji.
		Komod180. – 192. g.	Markomanski su ratovi opustošili panonski prostor. Mijenja se slika stanovništva. Ratuje sa Sarmatima 185. i 186. g., Markomanima i Kvadima 188.– 189. g. Zbog nemirnog razdoblja zabilježene su ostave novca. Nakon Marka Aurelija u Sisciji ima puno osoba s carskim imenima, ima potomaka Italaca, posjednika i trgovca.
3.st.	Severi	Septimije Sever 193. – 211 .g.	Septimije Sever u Karnuntu je proglašen carem od legije XIV Gemina Martia Victrix. Kreće na Rim oslanjajući se na panonske legije. Ekonomske prilike se popravljaju. Karnunt i Akvink postaju kolonije. Siscija 194. g. dobiva titulu *COLONIA SEPTIMIA SISCIA AUGUSTA*. Uslijedio je novi val izgradnje Siscije. 202. g. Septimije Sever se vraća u Rim kroz Meziju i Panoniju. Popravljaju se ceste, a zabilježene su nove graditeljske intervencije u samim gradskim središtima. Slijedi razdoblje utjecaja i priljeva novog stanovništva s istoka.
		Karakala 211. – 217. g.	214. g. Barbari napadaju Panoniju, a pretpostavlja se da je u Sisciji boravio sam car. 212.g. Karakalin edikt, svi slobodni građani dobivaju rimsko građansko pravo.
		Elagabal 218. – 222. g.	Na istoku je proglašen carem i kreće za Rim prolazeći Panonijom. Popravljaju se ceste. Miljokaz na cesti Emona – Siscija – Sirmij je Karakalin i Ergabalov.
		Aleksandar Sever 222. – 235. g.	Kvadi i Markomani upadaju u Panoniju, a Sarmati su kod Dunava. Popravljaju se ceste kako bi za vojsku bile prohodnije.
	Vojnički carevi	Maksiminus Tračanin	Prvi od vojničkih careva koji su porijeklom iz Ilirika. U Panoniju upadaju Dačani i Sarmati. U vrijeme

		235. – 238. g.	vojničkih careva Siscija postaje veoma važan grad blizu granice. Otvorena je tvornica oružja.
		Galijen 253. – 268. g.	Kovnica novca osnovana je u vrijeme cara Galijena, preciznije između 259. i 262. godine, a egzistirala je do 5. stoljeća.
4.st.	Podjela carstva	Dioklecijan 284. – 305. g.	Nakon Dioklecijanove administrativne podjele Rimskog Carstva i uvođenja tetrarhije, Siscija postaje središte Panonije Savije(Pannonia Savia). U gradu se grade nove građevine.
	Kasnoantičko / Razdoblje Konstantina	Konstantin 307. – 337. g.	Sukob između Konstantina i Licinija, dovesti će 314. godine do njihova sukoba pred Siscijom. Za Konstantina obnavljaju se panonski gradovi, pa i Siscija u kojoj boravi i sam car.
		Konstancije II 337. – 361. g.	Prilikom borbi Konstantinova sina Konstancija II. i uzurpatora Magnencija, Konstancije se povlači u Sisciju, gdje su 353. godine izvedene ratne operacije. Nakon što Konstancije u bitci pobjeđuje i odlazi u Cibalae, Siscija je pak prepuštena Magnenciju. Povjesničar Zosim donosi kako je Magnencije 351.g. opljačkao Sisciju i domogao se velikog plijena. U drugoj pol. 4. st. neke se građevine popravljaju i prenamijenjuju.
	Kasnoantičko / Razdoblje Valentinijana	Zapad Valentinijan I 364. – 375. Gratijan 367. – 383. g. Valentinijan II 375. – 392.	Nakon većih infrastrukturnih projekata i relativno mirne situacije 374. dolazi do pobune Kvada. Obnavlja se limes i osnivaju nove postaje. Na područje Rimskog carstva, nakon smrti Valentinijana, upadaju Vizigoti. Panonija slabi. Amijan Marcelin opisuje loše stanje gradova u Panoniji kroz vijest kako caru Valentinijanu I. nisu mogli pronaći pristojnu zgradu za smještaj prilikom posjeta Panoniji.
	Kasnoantičko / Dinastija Teodozija	Teodozije I 379. – 395. g.	Maksim i Teodozije sukobljavaju se kod Siscije u kojoj je još funkcionirala kovnica novca.
	Kasnoantičko / ranobizanstsko razdoblje	Podjela Carstva Istok: Arkadije 395. – 408. Zapad: Honorije 395. – 423. g.	

5.st.		Teodozije II 408. – 450.g.	Gasi kovnicu novca.
		Valentinijan III 425. – 455.	Nakon podjele Rimskog Carstva, u Panoniju provaljuje sve više Barbara. Siscija Huni je do neke mjere razaraju 441. godine prilikom Atilina pustošenja ovih prostora.
		Zadnji car zapadnog carstva Romulus Augustulus475. – 476. g.	
6. st.	Razdoblje vladavine Ostrogota		Ostrogotski vladar Teodorik(488. – 526. g.) kada postaje službenim vladarom Panonije. Posljednji spomen Siscije kao kasnoantičkog grada u pisanim izvorima je onaj iz 533. godine kada prilikom Justinijanova rata s Gotima grad opet teško stradava.
7. st.			Nakon odlaska Langobarda u Italiju, vladari Panonije postaju Avarikoji razaraju Sisciju oko 600.-te godine.

4. POLOŽAJI SV. KVIRIN I POVIJESNI ARHIV UNUTAR RASTERA RIMSKE SISCIJE

4.1.POLOŽAJ SV. KVIRIN 2003.

Na položaju Sv. Kvirin u Sisku zaštitna arheološka istraživanja provedena su od travnja do lipnja 2003. g. pod vodstvom Konzervatorskog odjela u Zagrebu, Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture.[22] Zona zahvata, podijeljena na 10 blokova (10 x 10 m), bila je određena projektom izgradnje novog vrtića.[23] (Burmaz & Lolić 2005: 125). Položaj istraživan 2003. nije istražen u potpunosti do sterilnog sloja zbog nalaza veće količine drvene građe čija je konzervacija zahtijevala znatna sredstva i povoljnije vremenske uvjete istraživanja (Lolić 2014: 261, n. 233). Stoga su nađene strukture definirane te je položaj zaštićen ponovnim zatrpavanjem, dok se ne stvore uvjeti za daljnje istraživanje i konzerviranje u funkciji prezentacije.[24]

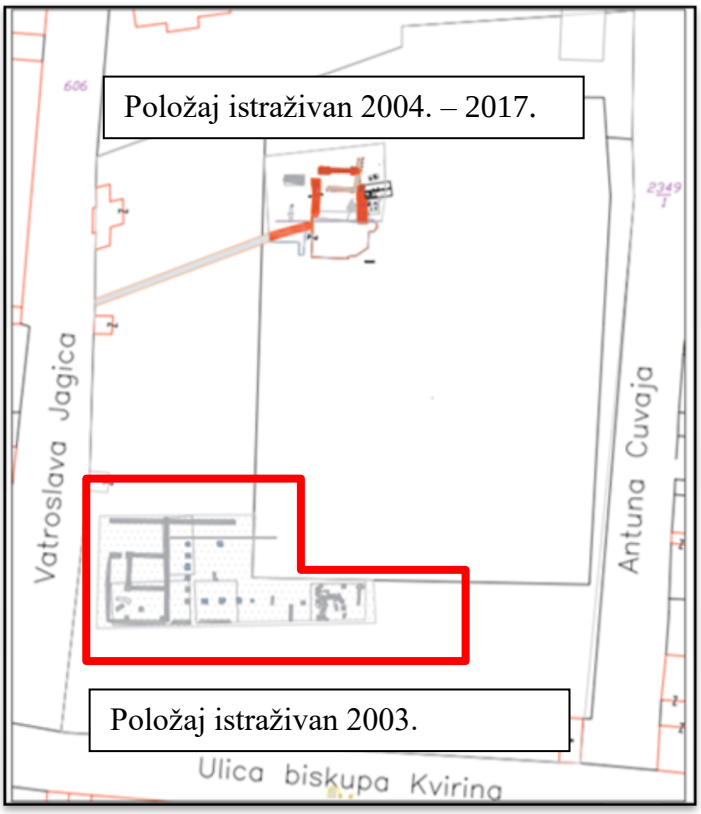

Karta 1.Karta položaja Sv. Kvirin, istraživanja 2003. (karta: www.geoportal.hr, izradila: I. Miletić Čakširan 2017)

[22] Istraživanja je vodila Tatjana Lolić, viši stručni savjetnik iz Konzervatorskog odjela u Zagrebu Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture.

[23]Zbog iznimno vrijednih arheoloških ostataka, u dogovoru s Gradom Siskom, odustalo se od gradnje vrtića te je ovo područje (ukupno 1,5 ha) prenamijenjeno u arheološku zonu koja će se formirati u Arheološki park Sv. Kvirin.

[24] Istraživanja se na lokalitetu provode od 2004. do 2017. Tijekom kampanje 2004. na samom sjevernom dijelu budućeg parka nađeni su ostaci rimske arhitekture na području sjevernog ulaza u Sisciju. Nađeni su ostaci bedema, carda, rimski kanal i, vjerojatno, ostaci temelja mosta.

Slika 2. Položaj sv. Kvirin, istraživanja od 2003. do 2017., (nacrt: Lolić 2007: 203; izradila sliku: I. Miletić Čakširan 2017)

Slika 3.Arheološki park Sv. Kvirin, pogled na istok na kompleks trga s hramom i stariju drvenu građevinu (foto: M. Arbutina; Lolić 2014: 255)

U odnosu na raster rimske Siscije istražena se površina nalazi uz sam sjeverni ulaz u grad, *cardo maxiums,* te sjeverne gradske bedeme (karta 1, sl. 2). Prema rezultatima istraživanja, na položaju Sv. Kvirin, 2003. utvrđena je novovjekovna faza funkcioniranja groblja vezanog uz kapelu sv. Kvirina i 4 antičke faze.[25]

Na položaju Sv. Kvirin 2003. u sklopu istraživanja nije do kraja kampanje nađena prva faza augustovsko-tiberijevskog razdoblja, iako pojedini nalazi upućuju da bi se pri nastavku istraživanja mogla definirati i faza neposredno nakon osvajanja Segestike.

Najstarija utvrđena faza jest tiberijevsko-klaudijevskog razdoblja koju karakterizira drvena izgradnja. Nađeno je 6 većih greda na crnom sloju gara[26]. Uz ovu fazu mogu se vezati i vatrišta. Prema nalazima može se datirati u prvu polovicu 1. stoljeća (SJ 40).

Faza izgradnje infrastrukture, carda s pripadajućom infrastrukturom, vezana je uz razdoblje Flavijevaca.[27] Uz ovu fazu veže se nasipni sloj (SJ 11) koji, osim ranijeg materijala tiberijevsko-klaudijevske faze, ima i nalaze tipične za flavijevsko razdoblje.

Faza funkcioniranja reprezentativne rimske zgrade organizirane oko središnjeg otvorenog prostora okruženog trijemovima s tri strane[28] vezana uz razdoblje 2. – 4. stoljeće utvrđena je s materijalom iz sloja SJ 8, SJ 21 i SJ 22. (sl. 3)

Kasnoantička faza 4. do u 6. stoljeće u potpunosti je uništena uslijed ukopavanja suvremenog groblja, no u nasipnom sloju SJ 2.

U ovom radu obrađena je keramika iz sljedećih stratigrafskih jedinica: SJ 2, SJ 8, SJ 11, SJ 21, SJ 22, SJ 36/39, SJ 40.

SJ 2

Na cijeloj površini istražne površine (blok A-I) zabilježen je nasip vezan uz funkcioniranje groblja koje je uništilo mlađe antičke slojeve. U sloju, osim nalaza vezanih uz grobljanske ukope, ima antičke keramike svih faza. Kako se radi o nasipnom sloju materijal se datira

[25]Interpretaciju arhitekture, struktura i slojeva obradila je u sklopu doktorske disertacije dr. sc. Tatjana Lolić (Lolić 2014). S položaja Sv. Kvirin 2003. analiziran je stakleni materijal u radu R. Košćević (Košćević 2013), dok je keramiku tankih stijenki i teru sigilatu iz sloja SJ 11 obradila autorica ove doktorske disertacije u sklopu poslijediplomskog studija (Miletić2007; Miletić Čakširan 2014).Pri opisu je korištena arheološka terenska dokumentacija koja se nalazi u Konzervatorskom odjelu u Zagrebu Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture (Lolić 2003).

[26] Starija drvena zgrada istražena je u zoni prizemlja dobro sačuvanih drvenih greda s utorima za vertikalne nosače (Lolić 2014: 261).

[27] Nastanak većeg dijela osnovne organizacije gradskih inzula i glavnog karda datira se u flavijevsko razdoblje (Lolić 2014: 260).

[28] „Otkriveni dio kompleksa veliki je otvoreni prostor 24x22 m s trijemovima s tri strane te kamenim blokom u središtu. Na zapadnoj strani, u osi atrija (ili trga), ulazi se u prostoriju od zidova građenih kamenom. Uglovi prostorija ojačani su na način karakterističan za perimetar hrama. Prema tlocrtnoj dispoziciji kompleksa, velikom otvorenom heksastilnom prostoru s trijemovima i istočnom aneksu koji ukazuje na karakteristike manjeg hrama pretpostavlja se kako je riječ o manjem trgu s hramom koji je integralni dio nekog većeg komercijalnog ili administrativnog kompleksa ili luksuznog privatno-javnog prostora“ (Lolić 2014: 234, 252, 259).

prema analogijama jer je njegov kontekst nejasan. Ispod njega nađeni su slojevi i strukture rimske Siscije znatno uništeni ukopavanjem groblja.[29]

SJ 8

Na području bloka D-I, ispod sloja nasipa SJ 2, prostirao se sloj svijetlosmeđe zemlje (SJ 8). Radi se o sloju zemlje koja se prostire prema zapadnom dijelu istražene površine, a vezan je uz reprezentativnu rimsku zgradu organiziranu oko središnjeg otvorenog prostora okruženog trijemovima s tri strane.

SJ 11

Sve strukture u bloku A (kut građevine na istoku, manji kanal, postamenti s obje strane carda i ostaci kolektora) ukopane su u nasipni sloj sivo-smeđe zemlje (SJ 11) s primjesama šljake, gara i znatne količine fine i grube rimske keramike. Sloj se rasprostire i u drugim blokovima ispod SJ 8. Prema nalazima, ovaj nasipni sloj nastao je nakon neke vrste razaranja-uklanjanja prve drvene faze Siscije, datira se u 1. stoljeće (Miletić 2007: 38–39). Prema analogijama keramičkog materijala javljaju se oblici tiberijevsko-klaudijevskog kao i oni flavijevskog razdoblja.

SJ 40

U bloku D, E i G ispod sloja SJ 8 nađena je sačuvana drvena greda dužine 5,6 m i visine 10 cm, orijentacije S-J, s utorom. Na samoj gredi nađen je Klaudijev novac. Greda je na sloju gara crne boje u kojem je nađena keramika. Nalazi se datiraju u 1/2 1. stoljeća. U terenskoj dokumentaciji ista je oznaka SJ 40 dana samoj gredi i sloju crne zemlje. Zbog velike količine drvene građe koja je nađena u neposrednoj blizini (grede SJ 52, 49, 50, 51), te okolnosti zaštitnog istraživanja, ovaj sloj nije istražen već je prikupljen materijal isključivo pri čišćenju i definiranju položaja i rasprostiranja drvenih greda.

SJ 21

Sloj s tragovima žbuke, fragmentima fresaka, urušenja krovišta, tegula te zid orijentacije S-J. U sloju je nađen novac Konstansa i Konstantina II

SJ 22

U bloku D, ispod sloja SJ 8, nađeno je vatrište[30] kružnog oblika s zapečenom zemljom okolo vatrišta; unutar vatrišta ima keramike, gara, šljake, gorenog stakla, kanalica. U bloku G, ispod sloja SJ 8, nađeno je još jedno vatrište (ognjište); nepravilna površina zapečene zemlje pod utjecajem vatre unutar koje je nađena keramika.

[29] Ukopavanja na groblju sv. Kvirina obavljala su se sve do kraja 50-tih godina 20-tog stoljeća (Butorac 2003: 89).

[30] U terenskom dnevniku struktura je nazvana peć, no prema opisu vjerojatno se radi o ognjištu ili vatrištu.

SJ 36/39 (nasipni sloj/otpadna jama)

U bloku F, uz zid SJ 34, u profilu je djelomično istražen sloj koji je presjekao sloj SJ 8, a u sklopu istraživanja pretpostavljeno je kako se radi o otpadnoj jami s većom količinom keramičkog materijala.

4.2.POLOŽAJ POVIJESNI ARHIV (ARHIV I I II)

Zaštitno arheološko istraživanje na prostoru proširenja Državnog arhiva u Sisku u Frankopanskoj ulici br. 21 provedeno je 2003./2004. g. u dvije etape[31]. Prva etapa, Povijesni Arhiv I (AI), izvedena je sjeverno od stare zgrade Arhiva (125 m²), druga etapa, Povijesni Arhiv II (AII), prethodila je izgradnji nove građevine uz njegovu zapadnu stranu (280 m²). U odnosu na raster rimske Siscije istražena površina se nalazi na samom rubu istočnog perimetra Siscije, ali i u blizini istočne nekropole (Lolić 2014: 228). (karta 2; sl. 4-6) Prema rezultatima istraživanja obje etape, utvrđeno je kako se radi o nalazištu s istim kronološkim slijedom koji se može podijeliti u četiri osnovne faze: novovjekovnu, srednjovjekovnu, antičku te željeznodobnu (Drnić & Miletić Čakširan 2014: 154–156). Željeznodobna faza nalazišta interpretirana je u sklopu analize keramičkog materijala (Drnić & Miletić Čakširan 2014). Potvrda i interpretacija kulturnih slojeva predrimskog naselja na lijevoj obali Kupe od iznimnog je značaja jer se do tada, na osnovu podatka iz antičkih izvora te poznatog arheološkog materijala, protopovijesno naselje, poznato pod nazivom Segesta/Segestika, smještalo na položaj Pogorelac na desnoj obali rijeke Kupe. Analizom stratigrafskih odnosa te pokretnog materijala zaključeno je kako je ovaj segment predrimskog naselja bio naseljavan u razdoblju 3./2. – 1. st. pr. Kr. od strane zajednice koja je pripadala širem panonskom kulturnom krugu, i bila samo djelomično latenizirana (Drnić & Miletić Čakširan 2014: 147). Novija zaštitna arheološka istraživanja u užem gradskom centru Siska potvrđuju ovu tezu te su na nekoliko pozicija otkriveni mlađeželježnodobni slojevi ispod slojeva rimske Siscije. U horizontu 3 protopovijesne Segestike izdvojen je rimski materijal u kontekstu uspostavljene trgovine i veza prije samog osvajanja.

Analiza nađenih struktura i interpretacija nađenih slojeva novovjekovne, srednjovjekovne i antičke faze, nažalost je izostala. Iz antičke faze analiziran je jedino nalaz kamene i metalne kultne skulpture nađene pri istraživanju (Nikolovska & Burmaz 2008).

[31]Zaštitno arheološko istraživanje vodio je Josip Burmaz, dipl. arheolog iz tvrtke Kaducej kome se ovim putem zahvaljujem na ustupljenom keramičkom materijalu te uvidu u terensku dokumentaciju.

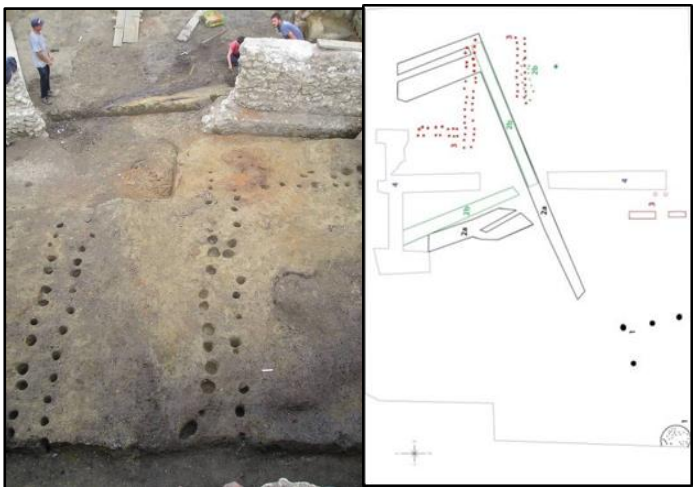
Karta 2. Karta položaja Povijesni Arhiv, istraživanja 2003. (karta: www.arkod.hr, izradila: I. Miletić Čakširan 2017)

Slika 4.Položaj Povijesni arhiv I i II (Burmaz 2004)

Slika 5. Zidane strukture na položaju Povijesni Arhiv I i II (foto: J. Burmaz, 2004)

Slika 6. Tlocrt nađenih struktura na položaju Pov. Arhiv II, prapovijesne u odnosu na orijentaciju rimskih struktura (Drnić & Miletić Čakširan 2014)

U sklopu ovog rada analiziran je keramički materijal iz antičkog horizonta položaja Povijesni Arhiv I, te izdvojen tipološki materijal s položaja Povijesni Arhiv II. Kako za položaj Pov. Arhiv I i Pov. Arhiv II nije napravljeno stručno arheološko izvješće, pri obradi keramičkog materijala za opise slojeva korišteni su podaci iz arheološke terenske dokumentacije.[32]

Na položaju Pov. Arhiv I nađeni su slojevi mlađeželjeznodobne Segestike, te struktura i slojevi kojima se mogu definirati 4 rimske faze. Od struktura nađen je kut zgrade građene od fragmenata opeke vezane većom količinom veziva na bazi vapna. U zgradi u SI uglu nađeno je kućno ognjište. U prostoriji su nađeni ostaci zidnog oslika, a od nalaza u nasutom kasnoantičkom sloju ističe se nalaz kamene statue lava (Burmaz 2004: 123; Nikoloska & Burmaz 2008: 207; Lolić 2014: 227).

Na poziciji P. Arhiv II nađeni su slojevi, jame, keramička peć i ostaci drvene građevine iz razdoblja mlađeželjeznodobne Segestice te strukture i slojevi vezani uz antičko razdoblje. Uz

[32] Zahvaljujem voditelju istraživanja na ustupljenoj arheološkoj terenskoj dokumentaciji i fotodokumentaciji nalazišta Pov. Arhiv I i Pov. Arhiv II.

najraniji sloj rimske arhitekture mogu se vezati ostaci dvostrukog reda rupa od stupova vjerojatno objekta rađenog prepletom čija se orijentacija razlikuje u odnosu na drvenu pretpovijesnu građevinu. Objekt prati orijentaciju kasnije rimske arhitekture Siscije. Horizont arhitekture 2. – 4. stoljeća sastoji se od dijelova zgrada građenih od fragmenata opeke vezane većom količinom veziva na bazi vapna te vrlo slabo očuvani zidovi građevine građeni u kombinaciji opeke i kamena. U nasipu, u JZ dijelu nalazišta, nejasne pripadnosti određenom sloju, otkriveno je sedam grobova u grobnim rakama orijentacije prema rimskim zidovima (Burmaz 2004: 122; Lolić 2014: 228).

Na položaju Pov. Arhiv I i II u sklopu istraživanja nađena je prva faza augustovsko-tiberijevskogte klaudijevskog razdoblja koju karakterizira drvena izgradnja (AI SJ 55, AII SJ 90, SJ 89).

Faza izgradnje infrastrukture, vezana uz razdoblje Flavijevaca na položaju Pov. Arhiv I i II, nije očuvana, strukture su uništene izgradnjom mlađih faza. Uz ovo razdoblje mogu se vezati slojevi Pov. Arhiv II SJ 33 i SJ 45, 62.

Faza funkcioniranja rimskih građevina od kojih su nađeni zidovi očuvani u temeljnoj zoni može se, prema načinu gradnje te arheološkim pokretnim nalazima, vezati uz 2. – 3. stoljeće. Zanimljivi su nalazi kamenih ulomaka dijelova žrtvenika te nađena skulptura lava, što bi moglo upućivati napostojanje hrama ovdje ili u neposrednoj blizini položaja Pov. Arhiv. Uz ovo razdoblje vežu se slojevi Pov. Arhiv I SJ 24, 42, 43.

Kasnoantička faza 4. do u 6. stoljeće u potpunosti je uništena uslijed ukopavanja radi izgradnje suvremenog Siska, no u nasipnim slojevima SJ 5, 6, 7, 10, uz raniji, nađen je i materijal koji nedvojbeno upućuje na očuvanost i život Siscije i u 6. stoljeću. Značajan je SJ 66 koji bi mogao upućivati na očuvan sloj vezan uz 5. – 6. stoljeće koji uz kasnoantički materijal ima i nalaze koji se vežu za germanske narode.

U ovom radu obrađena je keramika iz sljedećih stratigrafskih jedinica[33]:

Arhiv I: SJ 5, SJ 7, SJ 8, SJ 10, SJ 24, SJ 33, 38, SJ 42, SJ 43, SJ 55, SJ 56, SJ 63, SJ 66, SJ 72, SJ 50/132, SJ 78, SJ 134 te nalazi iz Sonde 1 (kampadni iskop).

Arhiv II: SJ 24, SJ 33, SJ 56, SJ 58, SJ 62, SJ 63, SJ 90, SJ 98, SJ 113, SJ 176, SJ 45, SJ 89, te nalazi iz Sonde 2 (kampadni iskop).

[33] Opisi stratigrafskih jedinica preuzeti su iz arheološke terenske dokumentacije. Neki slojevi nisu imali opise već su se pojavili u popisima posebnih nalaza. Interpretacija slojeva i veza s očuvanim i nađenim strukturama bila je moguća samo za one koji su naznačeni u izrađenoj terenskoj nacrtnoj dokumentaciji.

ARHIV I

SJ 5

Sloj tamno smeđe boje, rahle konzistencije, nastao je nasipavanjem veće količine materijala. U njega je ukopan recentni bunar. U nasipnom sloju ima rimske keramike i oktogonalnog popločenja, veće koncentracije životinjskih kostiju kao i recentne glazirane keramike i stakla. U SJ 5 nađen je novac cara Filipa (244. – 249. g.) i cara Galijena (253. – 268. g.).

SJ 7

Sloj gline maslinasto smeđe boje, meke konzistencije koji je prekrio rimsku ruševinu. U sloju ima rimske keramike, rjeđe opeke, te stakla.

SJ 10

Pjeskasti sloj maslinasto žute boje s primjesama zdrobljene žbuke i opeke, kostima, keramike i ugljena.

SJ 24

Tamnosmeđa zemlja u čijem se sastavu nalazi keramika, opeka i ponešto žbuke.

SJ 38

Kut rimske građevine sa Z strane oštećene s ukopom za gašenje vapna SJ 27. Sloj zapunjava građevinu, u sastavu ima razbijene opeke, komadića žbuke, keramike, metala i stakla.

SJ 42

Nasipni sloj, sličan SJ 10.

SJ 43

Sloj meke konzistencije, svijetlo smeđe žućkaste boje, u sastavu ima žbuke, gara, rimske keramike i opeke. Od posebnih nalaza nađena je svjetiljka s pečatom (PN 62) te trokutasta fibula koja se datira u 2. do ranog 3. st. (PN 53, sl. 7).

Slika 7.Trokutasta fibula (Foto: J. Burmaz 2004)

SJ 55

Sloj gline maslinasto smeđe boje. U sastavu ima gara, rimske keramike, opeke i komada žbuke. U sloju je od posebnih nalaza nađen brončani novac PN 102,[34]ulomak tere sigilate PN

[34] Novac je vjerojatno imitacija augustovskog novca. Preuzeta je štanca za avers denara, a za revers je korišten dupondij. Novac ima i kontramarku s IMP oznakom iz kasnoaugustovskog ili ranotiberijevskog razdoblja. Za interpretaciju nalaza zahvaljujem dr. sc. Ani Pavlović.

100, dio lampice PN 99, olovni mijeh ? PN 105 (sl. 8). Sloj SJ 55 je tijekom istraživanja u jednom dijelu pomiješan sa slojem SJ 63[35].

Slika 8.Olovni dio mijeha PN 105 i brončani novac PN 102 (Foto: J. Burmaz 2004)

SJ 56

Tamno sivi sloj glinaste strukture s primjesom gara, troske, rimske keramike i prapovijesne keramike, te nešto kostiju. U terenskom je dnevniku opisan kao hodni nivo. Od posebnih nalaza nađen je PN 55 dio tarionika, PN 87 keramika, olovna markica PN 54 (sl. 9).

Slika 9.Olovna markica PN 54 (Foto: J. Burmaz 2004)

SJ 63

Pješčani sloj tamno smeđe boje, meke-rahle konzistencije, s primjesom rimske opeke, keramike, nešto žbuke i metalnih predmeta. SJ 63 ima nalaza koji su vezani uz SJ 55. Do miješanja materijala došlo je vjerojatno tijekom istraživanja. Od posebnih nalaza nađena je metalni predmet PN 46.

SJ 66

Sloj sipke zemlje smeđe boje s primjesama opeke, keramike, žbuke, kostiju i čavala. Od posebnih nalaza zabilježen je srcoliki privjesak (jezičac na opasačima) PN 50. (sl. 10)

Slika 10.Brončani privjesak PN 50 (Foto: J. Burmaz 2004)

SJ 78

Smeđi sloj pijesak drobljene konzistencije s primjesom keramike.

[35] S obzirom na istraživanje u zimskim uvjetima vjerojatno je došlo do miješanja zbog zamrznutih slojeva zemlje.

POVIJESNI ARHIV II

SJ 24

Sloj s primjesama rimske keramike.

SJ 33

Maslinasto zeleni sloj s primjesama rimske keramike. U sloju je nađen novac Domicijana (81. – 96.) i Nerve (96. – 98.).

SJ 45

Sloj s antičkim materijalom, komadićima gara i usitnjene opeke. Od posebnih nalaza u sloju je nađeno rimsko zvono PN 18.

SJ 56

Pjeskovita glina tamnosmeđezelenkaste boje s većom količinom komadića ugljena, prapovijesne i ranorimske keramike. Od posebnih nalaza u sloju su nađeni: male posuda uskog vrata PN 75, narukvica, željezni klin, keramički utezi (PN 68, 71, 72), koštane perlice (PN 101) te vrh koplja (PN 79).

SJ 58 (SJ 42)

Sloj žute glinaste zemlje s primjesom zdrobljene opeke. U dokumentaciji je naveden kao hodna razina. U sloju je nađen novac Klaudija, vrh koplja PN 41, šljaka PN 50, „faltenbecker“ PN 51, keramički falus PN 76.

SJ 62

Praškasti sloj smeđe boje, s primjesom opeke, žbuke, keramike, stakla, kosti, gara. U dokumentaciji je naveden kao otpadna jama.

SJ 63

Praškasti sloj s primjesom usitnjene opeke. U sloju je nađen ulomak kamene skulpture lava.

SJ 72 C/4

U sloju je nađena čaša tankih stijenki s prikazom ljudskog lica PN 32 te malo zvono PN 26, koštana igla i perla PN 24.

SJ 89

Žuti glinasti sloj s primjesom lomljene opeke i keramike.

SJ 90

Sloj gline, masne teksture, tamno smeđe zelenkaste boje s velikom količinom gara.

SJ 98

U sloju je nađen rimski ključ PN 84.

SJ 176

Sloj s prapovijesnim materijalom u kojem je nađen rimski vrč s crvenim premazom.

5. TIPOLOŠKO-KRONOLOŠKA KLASIFIKACIJA KERAMIKE

5.1. STOLNO POSUĐE (ČAŠE, ZDJELICE, ŠALICE, KUPE, TANJURI, ZDJELE, VRČEVI)

5.1.1. Keramika tankih stijenki: čaše, zdjelice i šalice

Keramika tankih stijenki (eng. *thin wall pottery*, njem. *Dünnwandige Keramik*, it. *paretti sottili*, španj. *cerámicas de paredes finas*) pripada luksuznom stolnom posuđu, najčešće u obliku zdjelice, šalice i čaše (Ricci 1985: 241–357). Počela se proizvoditi u sjevernoitalskim radionicama, a u provincijama se pojavljuje već od vremena Augusta i Tiberija uz padansku sigilatu, tj. s prvim vojnim osvajanjima i pripajanjem ovih krajeva pod rimsku vlast. Pojavljuje se u logorima i ranim naseljima (Plesničar-Gec 1977: 23, Brukner 1981: 19, 37; Zabehlicky-Scheffeneger 1988: 227–229). Glavni posrednik pri trgovini bila je Akvileja(Vikić-Belančić 1962/1963: 90; Zabehlicky-Scheffeneger 1988: 235). Najintenzivniji uvoz počinje u klaudijevsko do flavijevsko doba. Keramika tankih stijenki proizvodila se i u provincijama. Pretpostavlja se kako su radionice keramike tankih stijenki bile u Ptuju, Gomolavi, Sirmiju (Brukner 1981: 36, Plesničar-Gec 1990: 149, Istenić 1999: 114, Ožanić Roguljić 2007: 174). Krajem 1. st. proizvodnja opada. U drugoj polovici 2. st. italska se keramika tankih stijenki prestaje proizvoditi, kao i padanska sigilata koja ustupa prostor sjeverozapadnim galskim proizvodima. Pretpostavlja se kako se i dalje proizvodi u provincijskim radionicama (Vikić-Belančić 1967: 30; Brukner 1992: 26; Istenić 1999: 114; Wiewegh 2003: 48–49; Ožanić Roguljić 2007: 174).

Keramika tankih stijenki stolno je posuđe koje je nađeno na svim istraživanim položajima na prostoru antičke Siscije, u slojevima datiranim od razdoblja nakon rimskog osvajanja, zatim početka izgradnje do razvoja urbanog grada carskog razdoblja. Do sada je tipološki i kronološki analiziran te kataloški obrađen materijal s položaja Kovnica (Wiewegh 2001: 101, 103, 126, T. XVIII: 1–4), materijal iz Starčevićeve ulice 37 (Vidošević 2003: 24–25, 28–30; T. 21; T. 22: 1–3), nalazi keramike tankih stijenki nađeni na položaju*Siscia in situ* ispred današnje katedrale sv. Križa (Bugar 2000: 46–48, T. XXIV: 1–6; Burkowsky *et al.* 2000: 36–41), nalazi s položaja Sv. Kvirin, sloja SJ 11 (Miletić Čakširan 2014[36]) te nalazi s položaja Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2016[37]). Tipološki i kronološki je analiziran

[36]Nalazi keramike tankih stijenki s položaja Sv. Kvirin (SJ 11) analizirani su i objavljeni u sklopu poslijediplomskog studija arheologije, kao dio rada vezanog uz tezu doktorata.

[37]S položaja Željeznički kolodvor obrađeno je i analizirano 78 ulomaka keramike tankih stijenki od autorice ovog rada. Za analizu su izdvojeni ulomci za tipološku analizu i analizu ukrasa.

te kataloški obrađen materijal s jugoistočne nekropole Siscije (Wiewegh 2003: 46–49, T. XIII–XV). Odabrani primjerci keramike tankih stijenki iz Siska prikazani su u sklopu pojedinih izložaba, te u pripadajućim katalozima Gradskog muzeja Sisak. Za obradu keramike tankih stijenki značajni su: katalog „Pregled zaštitnih arheoloških istraživanja 1990. – 2000.“ (Burkowsky *et al.* 2000: 22, Lolić 2003a: 146, sl. 19) te katalog izložbe „Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Siska 2000. – 2010.“ (Baćani *et al.* 2011: 110–114, 125–129). Pojedini su primjerci predstavljeni u katalogu izložbe „Kuhanje i blagovanje u rimskoj Sisciji„ (Tomaš 2007: kat. br. 53 – kat. br. 60) te katalogu „Od latenskih nastambi do suvremene arhivske zgrade“ (Burkowsky 2007: 21, kat. br. 5–6).(Prilog 2)

S položaja Pov. Arhiv i Sv. Kvirin analizirano je ukupno 161 ulomak keramike tankih stijenki, dok je u radu sa do sada objavljenom keramikom tankih stijenki obrađeno 337 primjera. Analiziran keramika tankih stijenki iz Siscije razlikuje se prema tehnici izrade, po obliku te načinu obrade površine (ukrašavanju) keramike.

Prema tehnici izrade keramika tankih stijenki rađena je na kalupu i/ili na lončarskom kolu od fine pročišćene gline, ili gline s primjesama. Keramika tankih stijenki pečena je redukcijski ili oksidacijski. Debljina stijenke kreće se od 0,1 do 5 mm.

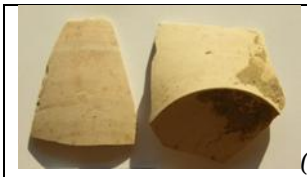
Način obrade – pripreme smjese, tehnika izrade te tehnika pečenja rezultiraju različitim fakturama koje su izdvojene po boji i fakturi presjeka te boji i vrsti premaza na temelju taktilne i vizualno makroskopske metode (KTS. 1–17).

KTS.1 (*Baetica*)

Oblici: čaša Č. KTS. TIP 8; zdjelica Z. KTS. TIP 12

Keramika tankih stijenki bež boje (T. 1: 4 a, b, c; Prilog 2/sl. 2, 46). Stijenke su tvrde, zaglađene, ujednačene bež boje (boja kože), 10yR 8/3 very pale brown. Nađeni ulomci su glatki bez ukrasa, svilenkaste površine, bez premaza. Oblikom i fakturom ulomci imaju analogije s keramikom tankih stijenki iz sjevernogalskih radionica (López Mullor: 1989: T. 88: 6,7; T. 132: 3) koja se proizvodila od Tiberijeva vremena (14. – 37. g.), a vrhunac produkcije je od 40. do 80. g. (Tyers 1996: 160).U do sada analiziranom i objavljenom materijalu keramike tankih stijenki, s prostora hrvatskog dijela provincije Panonije, nije zabilježen nalaz keramike tankih stijenki s prostora današnje Španjolske. Na prostoru Dalmacije objavljen je nalaz galske keramike tankih stijenki nađen u Tiluriju (Šimić-Kanaet 2010: 33).Pojava keramike tankih stijenki iz betičkih radionica na prostoru Siscije mogla bi se vezati uz boravak vojske.[38]

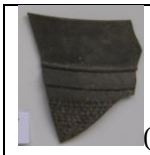
[38]Pretpostavlja se kako je legija IX *Hispana* boravila u Panoniji u 1. pol. 1. stoljeća, vjerojatno u Sisciji sve do odlaska u Britaniju između 42. i 45. godine (Hoti 1992: 142).

 (Prilog 2/ sl. 2)

KTS.2 (Fabrikat D)

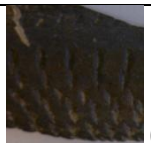
Oblici: čaša Č. KTS. TIP 21; zdjelica Z. KTS. TIP 21, 23

Keramika tankih stijenki sivo-crne boje (T. 1: 23, 24; T. 44: 1; Prilog 2/ sl. 54, 64, 77, 78). Keramika je svijetlo do tamno sive i crne boje (GLEY1 4 dark gray). Stijenke su vrlo tanke, tvrde, zvonke, zaglađene, svilenkaste površine bez premaza. Rađena je u kalupu i ukrašena je nizom manjih, vrlo oštrih zareza (Prilog 3: ukras B8, B24, B25). Prema opisu i obliku može se usporediti s Fabrikatom D prema podjeli materijala s Magdalensberga (Schnidler-Kaudelka & Schneider 1998: 399).Na Magdalensbergu i Karnuntu se pojavljuje od tiberijevskog do klaudijevsko-neronijanskog razdoblja (Gassner 1992: 269).

 (Prilog 2/sl. 54)

 (Prilog 2/sl. 64)

 (Prilog 2/sl. 78)

 (T. 1: 23)

KTS.3 (Fabrikat E)

Oblici: čaša Č. KTS. TIP 23; zdjelice Z. KTS. TIP 7, 14, 15, 16, 20, 22; šalice Š. KTS. TIP 1, 2

Keramika tankih stijenki sivo-crne boje s premazom (T. 1: 18, 20, 23; T. 4: 80, 81, 83, 84, 86, 87, 89; T. 44: 4, 6; T. 78: 2; T. 47: 1, 2; T. 66: 1, 7; T. 101: 5; T. 114: 4; T. 184: 2; Prilog 2/sl. 3, 16, 17, 24, 25, 34, 36, 48, 56, 67, 69, 71, 72, 73, 79). Skupinu karakterizira redukcijski pečena keramika tankih stijenki s tamno sivim do crnim premazom (7.5yR 5/1 gray, 7.5yR 6/2 pinkish gray, GLEY1 4 dark gray). Javlja se mat i sjajni premaz. U ovoj razlikuju se ulomci tvrdih stijenki sive boje (7.5yR 5/1 gray, GLEY1 5 gray) sa sačuvanim premazom grafitnog sjaja na vanjskoj površini te ulomci s mat sivim do crnim premazom. Analogna ovoj fakturi bila bi keramika tankih stijenki Fabrikata E iz Magdalensberga (Schnidler-Kaudelka & Schneider 1998: 399–401). Javlja se s vrlo velikim varijacijama ukras različite kvalitete uzvedbe (Prilog 3: ukras A2, B6, B7, B9, B20, C2.a.7, C2.a.8, C2.a.9, C2.a.10, C2.b.16,

C2.b.17, C2.b.18, C2.d.1.24, C2.d.2.25, C.2.d.2.27, C.2.d.2.28, C2.d.2.29, C2.d.2.34, C2.d.2.35, C2.f.1) Ova skupina pojavljuje se i na drugim panonskim nalazištima: Mursi (Brukner 1981: T. 55/25), Vinkovcima (Ožanić 2016: 35–36, Prilog 2/sl. 5, 1), u Karnuntu (Gassner 1990: 256–261); zatim u Emoni (Plesničar-Gec 1977: 18) te na nalazištu Tilurij (Šimić Kanaet 2010: T. 88: 1047). Pojavljuju se od klaudijevskog razdoblja, a karakteristika su flavijevsko-trajanskog razdoblja.

 (T. 4: 80)	 (Prilog 2/sl. 56)	 (Prilog 2/sl. 72)

KTS.4

Oblici: zdjelica Z. KTS. TIP3, 4?

Keramika tankih stijenki žuto-zelene boje sa sivo-smeđim premazom (T. 1: 3; T. 2: 36, 41, 43; T. 3: 63;T. 4: 90). Skupinu keramike tankih stijenki žuto-zelenkaste boje stijenki (2.5y 8/3 pale yellow, 5y 8/3 pale yellow) čini 5 primjera. Stijenke su mekše, premazane premazom sivo-smeđe boje, narančastosmeđe boje (7.5yR 6/4 light brown – 4/1 dark gray, 7.5yR6/6, 5 yrR4/6) koji je slabo sačuvan. Ukrašeni su pjeskastim i barbotinskim ukrasom i to motivom narebrenih ljuskica, manjim listićima, spiralnim viticama i stiliziranim listovima (Prilog 3: ukras C1.1, C2.b.1, C2.c.4, C2.d.1.1, C2.d.1.16). Prema boji fakture odgovara fakturi lyonske keramike tankih stijenki (Tyers 1996: 148), no motivi barbotinskog ukrasa upućuju na južnopanonske radionice. Paralele možemo naći u primjerima keramike tankih stijenki nađenih u Karnuntu (Gassner 1992: 261, 262). Pojavljuju se sredinom 1. stoljeća.

 (T. 2: 43)	 (T. 3: 63)

KTS.5

Oblici: čaša Č. KTS. TIP 4; zdjelica Z. KTS. TIP 1, 4

Keramika tankih stijenki svijetlo sivo-smeđe boje s narančasto-smeđim i smeđim premazom (T. 1: 12, 13, 15, 17, 21, 27; T. 2: 35, T. 3: 75; T. 66: 5). Skupinu karakterizira sivo-smeđa, sivo-roza boja stijenki (2.5y 7/1 light gray, 7.5yR 8/3 pink, 10yR 6/1 gray), zatim narančasto-smeđi i smeđi nijansirani premaz mat (boja u stijenki, ne na njoj) (5yR 6/6 reddish yellow – 4/1 dark gray, 7.5yR 6/6 reddish yellow – 4/2 brown). Unutarnja površina premazana je premazom s primjesom sitnih zrnaca pijeska. Sačuvani ulomci rubova izrazito su tanki te vrlo

fine fakture. Ukrašena je motivom sitnih gustih zareza izvedenih kotačićem i barbotin ukrasom (Prilog 3: ukras B10, B14, B15, C.2.b.12; C.2.c.13). Datirati se može od sredine do kraja 1. st.

 (T. 1: 13)	 (T. 2: 35)	 (T. 3: 67)

KTS.6 (Južnopanonska, Siscia?)

Oblici: čaša Č. KTS. TIP 1, 2, 13, 24, 25, 28; zdjelice Z. KTS. TIP 4, 5, 9

Keramika tankih stijenki bež, svijetlo smeđe, narančaste, narančasto-roza boje s narančastim, narančasto-crveno-smeđim i smeđim premazom (T. 1: 8, 9, 10, 14, 16; T. 2: 29, 30, 32, 34, 39, 40, 45, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 57; T. 3: 62, 59, 60, 65, 66, 68, 69, 71, 73, 74; T. 4: 79, 82, 97; T. 39: 1; T. 47: 4–9; T. 78: 1, 3, 4, 5; T. 44: 2, 3; T. 66: 4; T. 101: 2, 3, 4; T. 115: 1, 4; T. 166: 2; T. 176: 1; Prilog 2/sl. 4, 8, 19, 20, 21, 26, 27, 28, 33, 47, 49, 50, 51, 57, 58, 68, 80, 82, 83, 88). Karakterizira je oksidacijski pečena keramika, svijetlo smeđe, narančaste do narančasto-roza boje stijenke (10yR 7/4 very pale brown, 7.5yR 8/4 pink, 7.5yR 7/4 pink, 5yR 7/6 reddish yellow, 2.5yR 7/4 light reddish brown), s premazom intenzivne narančaste, narančasto-crvene, smeđe boje (10yR 4/3 brown – 6/6 brownish yellow, 5yR 6/6-7/8 reddish yellow – 5/3 reddish brown, 5yR 4/2 dark reddish gray, 5yR 5/6 yellowish red, 2.5yR 6/8 light red, 2.5yR 5/8 red). Velike su varijacije u boji premaza unutarnjih i vanjskih stijenki. Premaz je sjajni ili mat. Premaz može biti i metalnog sjaja. Neki primjerci na unutarnjoj površini imaju primjese pijeska. Od motiva se pojavljuje barbotinski ukras motiva narebrenih ljuskica, kapljica, spiralne vitice, cvjetni motivi, listovi te pjeskasti ukras (Prilog 3: ukras A1, B3, B11, B14, C1.3, C1.4, C1.5, C1.10, C2.a.1, C2.a.2, C2.a3., C2.b.3, C2.b.4, C2.b.8, C2.b.9, C2.b.10, C2.b.12, C2.c.1, 2, 3, C2.c.5–7, C2.c.9, 10, C2.c.18, C2.d. 6–12, C2.d.15, 17, 18, 21, C2.d.32, 33, C2.g.2). U donjem dijelu ukrašeni su zarezima izvedenim kotačićem, a u unutrašnjosti sitnim zrncima pijeska. Prema opisu i usporedbi faktura i ukrasa ova skupina mogla bi se pripisati južnopanonskim radionicama[39]. Prema nalazima keramike tankih stijenki nađenih u Karnuntu kronološki se južnopanonska keramika tankih stijenki pojavljuje u

[39] Južnopanonsku keramiku kao termin spominje V. Gassner (Gassner 1992: 449–453). Kao radionice spominju se Emona (Plesničar Gec 1987) i Sirmij (Premk 1987). Upravo je termin keramika tankih stijenki iz Sirmija čest u literaturi, međutim nisu provedene analize koje bi dokazale ili opovrgnule kako je sva keramika ove fakture proizvedena u Sirmiju pa je pravilnije koristiti termin panonske radionice. Prema načinu izrade, kao i različitoj kvaliteti izvedbe, zasigurno je bilo više radionica. Kao zasebna faktura izdvojena je i na materijalu iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1998: 402).

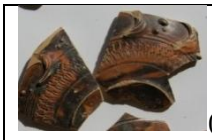
klaudijevsko-neronsko vrijeme te nastavlja koristiti i u razdoblju vladavine Flavijevaca, do Trajana (Gassner 1992: 463). U Sisku se primjeri izrazito fine obrade i izvedbe motiva pojavljuju i u slojevima koji se datiraju u tiberijevsko-ranoklaudijevsko razdoblje.

 (T. 3: 59)	 (T. 3: 65)	 (Prilog 2/sl. 20)
 (Prilog 2/sl. 26)	 (T. 2: 37)	 (T. 3: 71)
 (Prilog 2/sl. 88)	 (Prilog 2/sl. 68)	 (Prilog 2/sl. 33)
 (T. 166: 2)	 (Prilog 2/sl. 8)	

KTS.7

Oblici: zdjelice Z. KTS. TIP 4

Keramika tankih stijenki bež boje (10yR 8/3 very pale brown) (T. 1: 19, 21, 27; T. 3: 58; Prilog 2/sl. 30, 31). Premaz je mat, tamno smeđi – crni (10yR 5/3 brown – 4/1 dark gray, 7.5yR 4/1 dark gray – 5/6 strong brown) i nejednako je nanesen na keramiku. Od motiva se pojavljuju peteljke, listovi u kombinaciji s bobicama, nizovi izvedeni kotačićem koji tvore strukturu tkanine, motiv spiralnih vitica (Prilog 3: ukras B17, C2.g.1, C2.c.17, C2.c.39?). Datira se u klaudijevsko-flavijevsko razdoblje.

 (Prilog 2/sl. 31)	 (T. 1: 21)

KTS.8

Oblici: zdjelice Z. KTS. TIP 19

Keramika tankih stijenki svijetlo smeđe boje (10yR 7/4 very pale brown) i tamnosmeđim nijansiranim premazom (7.5yR 7/6 reddish yellow – 3/1 very dark gray) (T. 4: 77; Prilog 2/sl. 38, 76). U keramici su vidljive sitne crne primjese, dobro je pečena i tvrda. Premaz ima blagi

sjaj. Od ukrasa zabilježen je barbotinski ukras s motivom zvonastog cvijeta (Prilog 3: ukras C.2.c.39, 40, C2.d.3). Mogu se datirati u klaudijevsko razdoblje, sredine 1. stoljeća.

 (Prilog 2/sl. 76)	 (T. 4: 77)

KTS.9

Oblici:zdjelica Z. KTS. TIP 11, čaša Č. KTS. TIP 7

Keramika tankih stijenki bež–bijele boje (10yR 8/3 very pale brown) s narančastim premazom (5yR 6/6 reddish yellow, 2.5yR 6/6 – 6/8 light red) (T. 1: 11, 25; T. 184: 1, Prilog 2/sl.1: 81). Boja je mat i ujednačena, fine izrade tankih stijenki. Od ukrasa pojavljuju se trokutići i zarezi (Prilog 3: ukras: B1).

 (T. 1: 11)	 (Prilog 2/sl. 81)

KTS.10 (Fabrikat K)

Oblici: zdjelica Z. KTS. TIP 4, čaša Č. KTS. TIP ?

Keramika tankih stijenki svijetlo smeđe, narančasto-smeđe, roza-smeđe, roza boje s crvenim premazom (T. 1: 26; T. 2: 37, 38, 44, 47, 51; T. 3: 61, 64, 72, 76; T. 4: 85, 88, 92, 95; T. 101: 1; T. 89: 3; Prilog 2/sl. 84). Premaz je zagasite do žarko crvene boje (2.5yR 5/8 red, 10R 4/8 red), mat ili sjajni. Na nekim unutarnjim stijenkama nalazi se premaz s primjesama sitnog pijeska. Ističu se ulomci T. 3: 61, 72 te T. 2: 38, 44 čiji premaz podsjeća na premaz koji je karakterističan za teru sigilatu. Prema opisu odgovara fabrikatu K Magdalensberga (Schnidler-Kaudelka 1975: 35–36). Od motiva pojavljuje se ukras izveden kotačićem, motiv spiralne vitice, narebreni stilizirani listovi, mali listići, narebrene ljuskice, antropomorfni ukras (Prilog 3: ukras: B2, B4, C2.b.5, 7, C2.c.14, 15, C2.d.1.2, C2.d.1.15, 19, 20, C2.e.1).

 (T. 2: 38)	 (T. 2: 44)	 (T. 89: 3)

KTS.11

Oblici: zdjelica Z. KTS. TIP 5, 6

Keramika tankih stijenki svijetlo smeđedo bež boje s narančastim, crveno-smeđim premazom (T. 5: 98, 99, 100; T. 101: 8). Ova grupa izdvaja se i oblikovanjem. To su zdjelice šireg otvora čija je debljina stijenke oko 4–5 mm. Imaju profilirani rub i ukrašene su zarezima i/ili trokutićima izvedenim kotačićem (Prilog 3: ukras B13). Premaz je, u gornjim dijelovima zdjele, svjetliji, tj. crvene ili narančaste boje (2.5yR 5/8 red) dok je u donjim dijelovima tamniji, crvene ili smeđe boje (2.5yR 4/4 reddish brown).

 (T. 5: 1)

KTS.12 (fabrikat A)

Oblici: čaša Č. KTS. TIP 5, 22; zdjelice Z. KTS. TIP 17, 18

Keramika tankih stijenki oksidacijski pečana glatkih stijenki bez premaza (2.5yR 6/6 light red, 5yR 5/4 reddish brown, 7.5yR 6/6 reddish yellow) (T. 44: 5; T. 47: 3; T. 90: 1; T. 172: 1; T. 175: 1; T. 188: 1; Prilog 2/sl. 1, 14, 15, 70, 41, 42, 74, 75, 87, 45, 59, 60). Glinena smjesa je pročišćena, a primjerci su dobro pečeni. Mogu bili neukrašeni ili ukrašeni (Prilog 3: ukras: B22, C2.a.4–6, 12, C2.d.2.26). Faktura odgovara fabrikatu A za rane primjere prema podjeli s lokaliteta Magdalensberg (Schindler-Kaudelka 1975: T. 10: 5a; Schindler-Kaudelka & Schneider 1998: 397). Primjeri keramike tankih stijenki ovog fabrikata pojavljuju se kao najraniji primjeri od augustovsko-tiberijevskog razdoblja, no zabilježena je pojava keramike tankih stijenki u kasnijim fazama na tipu čaše Č. KTS. TIP 9, 15, 26 (T. 44: 5; Prilog 2/sl. 45, 59, 60; T. 115: 2, 5; T. 155: 1).

 (T. 175: 1)

 (Prilog 2/sl. 70)

 (Prilog 2/sl. 42)

 (Prilog 2/sl. 45)

KTS.13 (fabrikat B)

Oblici: zdjelica Z. KTS. TIP 18, čaša Č. KTS. TIP 10

Keramika tankih stijenki grube površine dobro je pečena, tvrda, oker-crvene boje (2.5yR 6/6 light red, 5yR 5/4 reddish brown, 7.5yR 6/6 reddish yellow). Bez premazaje, s primjesama (Prilog 2/sl. 9, 10; Prilog 3: ukras: C1.7, 8). U glinenoj smjesi je pijesak, vanjska stijenka je

ujednačena s vidljivim primjesama. Zdjelice odgovaraju fabrikatu B prema podjeli na Magdalensbergu. Pojavljuje se od 25. g. pr. Kr. do 15. po. Kr.(Schnidler-Kaudelka 1975: 35).

 (Prilog 2/sl. 9)	 (Prilog 2/sl. 10)	 (Prilog 2/sl. 61)

KTS.14 (Fabrikat H)

Oblici:zdjelica Z. KTS. TIP 3

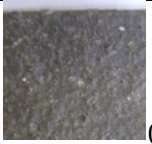
Keramika tankih stijenki žuto-zelene boje (2.5y 8/3 pale yellow, 5y 8/3 pale yellow) sa sivo-smeđim (7.5yR 6/4 light brown – 4/1 dark gray) premazom (Prilog 2/sl. 13). Ukrašen je pjeskastim i barbotinskim ukrasom, motivom nepravilne mreže s grudastim nanosima agrilita (Prilog 3: ukras C1.12). Prema boji fakture odgovara fakturi lyonske keramike tankih stijenki, radionice La Butte, u Magdalensbergu opisane kao Fabrikat H (Schnidler-Kaudelka 1975: 35,Tyers 1996: 148). Proizvodile su se od 40. –60. g.

 (Prilog 2/sl. 1. 13)

KTS.15 (Fabrikat G)

Oblici:čaša Č. KTS. TIP 12, zdjelica Z. KTS. TIP 1

Keramika tankih stijenki sivo-crne boje s premazom, grube izrade s primjesama u smjesi (T. 1: 1, 2, 5, 6, 7; Prilog 2/sl. 63). Skupinu karakterizira redukcijski pečena keramika tankih stijenki s tamno sivim premazom (7.5yR 5/1 gray, 7.5yR 6/2 pinkish gray). Javlja se mat premaz s primjesama pijeska koji je u smjesi. Analogna ovoj fakturi bila bi keramika tankih stijenki Fabrikata G iz Magdalensberga (Schnidler-Kaudelka & Schneider 1998: 401). Mogu se datirati u tiberijevsko-klaudijevsko razdoblje.

 (T. 1)	 (Prilog 2/sl. 63)

KTS.16 (Fabrikat F)

Oblici: zdjelica Z. KTS. TIP 3, 9, čaša Č. KTS. TIP 1

Keramika tankih stijenki smeđe, crvenosmeđe, narančaste boje (7.5 yR7/4 , 5YR 7/3–8/4, 5YR 7/6) s premazom narančaste, crvene, crvenosmeđe boje (2.5YR 4/8, 7.5 YR 6/6, 5 YR

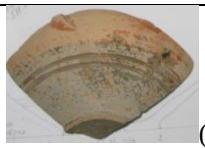
4/6) (T. 2: 30, Prilog 2/sl. 7, 22, 40, 66). Mogu biti mat, ali i sjajne metalnog sjaja. Od ukrasa se pojavljuju ljuskice, nanos pijeska, antropomorfni ukras (Prilog 3: ukras: C.1.6, C.2.b.13, 14, C.2.e.1). Može se usporediti i s fabrikatom F s Magdalensberga (Schnidler-Kaudelka 1975: 33–34). Datiraju se od sredine do kraja 1. stoljeća.

 (T. 2: 30)	 (Prilog 2/sl. 22)	 (Prilog 2/sl. 40)	 (Prilog 2/sl. 7)

KTS.17

Oblici: zdjelica Z. KTS. TIP 8; čaša Č. KTS. TIP 20

Keramika tankih stijenki sive boje (7.5YR3/0 gray) sa premazom sive, crvenosive, crvenosmeđe boje (2.5 YR 4/8) (T. 66: 6, 8; Prilog 2/sl. 53). Premaz je deblji i kvalitetan, mastan. Primjerci su ukrašeni barbotinskim ukrasom, stiliziranih, geometrijskih oblika. Pojavljuju se u slojevima kasnog 2. stoljeća. Vrsta premaza i boja premaza na ulomku T. 66: 8 ima analogije u materijalu radionica iz Kölna. Karakterističan je upravo premaz koji se naziva engoba (fr. *cerámique engobée*; njem. *firnisware*, eng. *Colour-Coated Ware*). Datira se u 2. do 3. stoljeće (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 311–316) .

 (Prilog 2/sl. 1:53)	 (T. 66: 6)	 (T. 66: 8)

Nedefinirane fakture (Prilog 2/sl. 11, 12, 32, 39)

U obrađenom i objavljenom materijalu s položaja Željeznički kolodvor 4 su ulomka keramike tankih stijenki, ulomci zdjelica, koje nije moguće pripisati niti jednoj od opisanih faktura KTS.1–17. Kako se radi o zdjelicama jedinstvene fakture i oblikovanja ukrasa nisu uvođene posebne skupine faktura za svaku od njih. Sve zdjelice su izuzetno finih faktura, izrade bez paralela u do sada nađenom materijalu u Sisku i Panoniji. Analogije s materijalom iz Italije mogu se naći u literaturi isključivo preko opisa nađenih primjeraka keramike tankih stijenki što smatram nedovoljnim za jasno pripisivanje određenom tipu ili provenijenciji. S obzirom na jedinstvenost ali i ukras, može se pretpostaviti kako se radi o uvoznim primjerima, namijenjenim za panonsko tržište.

			
Prilog 2/sl. 11	Prilog 2/sl. 12	Prilog 2/sl. 39	Prilog 2/sl. 32

Analizom je utvrđeno 17 različitih faktura što ukazuje na raznolikost koja upućuje na mogući broj radionica, ali i raznovrsnost u načinu ukrašavanja i pečenju keramike tankih stijenki u istoj radionici. Najzastupljenija je faktura KTS.6 koja se može pripisati južnopanonskim/panonskim radionicama. Od motiva zastupljen je barbotinski ukras motiva narebrenih ljuskica, kapljica, spiralne vitice, cvjetni motivi, listovi, pjeskasti ukras te ukras urezivanjem s motivom mreže. Panonskim radionicama mogla bi se pripisati faktura KTS.10 te faktura KTS.5, KTS.7, KTS.11, KTS.17. Kvantiteta nađenih primjera može upućivati na siscijansku radionicu koju će se moći potvrditi na temelju daljnjih kemijskih analiza, ili nalazom keramičkih peći. Italskim radionicama može se pripisati faktura KTS. 2. te KTS. 3, KTS.9, KTS.10, KTS. 12, KTS. 13, KTS.15 i KTS.16. Izuzetak predstavljaju faktura KTS.1, KTS.4 te KTS.14. Faktura KTS.1. bojom odgovara fakturi betičke keramike tankih stijenki što bi bio prvi nalaz španjolske keramike tankih stijenki na prostoru hrvatskog dijela Panonije. Faktura KTS.4. odgovara bojom fakturi lyonske keramike tankih stijenki, no ukrasi upućuju na vezu s motivima koji prevladavaju u proizvodima panonskih radionica. Faktura KTS.8 ukazuje oblikom na proizvod panonskih radionica, dok su motivi pod utjecajem galskih radionica. Faktura KTS.14 pripada galskoj radionici *La Butte*.

Tipološki su zastupljene zdjelice, čaše i šalice. Utvrđeno je 23 tipa zdjelica, 30 tipova čaša i 2 tipa šalica. (Prilog 7–11)

Čaše

Č. KTS. TIP 1(T. 3: 58)

Čaša ovalnog oblika, izvijenog ruba naglašenog uskim rebrima. Čaša ima prstenasto dno. Tip odgovara tipu 108 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n.108?).

Č. KTS. TIP 2 (T. 2: 29)

Čaša ovalnog oblika i izvučenog ruba profiliranog tankimutorima. Tip odgovara tipu 95 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga(Schindler Kaudelka 1975: n. 95?).

Č. KTS. TIP 3 (Prilog 2/ sl. 85)

Čaša trbušastog donjeg dijela i zvonastog gornjeg dijela. Oblik odgovara tipu Mayet VIII?; Ricci 1/186; te tipu E 52 keramike tankih stijenki iz Adrije (Mantovani 2012: 118), na Magdalensbergu tipu 53 (Schindler Kaudelka 1975: n. 53?).

Č. KTS. TIP 4 (T. 66: 5)

Čaša ovalnog tijela, suženog vrata i iskošenog ruba profiliranogrebrima.Tip odgovara tipu 59 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 59).

Č. KTS. TIP 5 (T. 172: 1)

Čaša ovalnog visokog tijela i profiliranog ruba. Odgovara tipu Oberaden 37(Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 302) te tipu 1/156 /MarabiniXI (Ricci 1985: T. LXXXVIII/5, 6).

Č. KTS. TIP 6 (Prilog 2/sl. 86)

Čaša ovalnog tijela, sužena prema ravnom dnu, suženog vrata i oštro ukošenog konveksnog ruba. Tip odgovara tipu 4 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: T. 2: 4a,c).

Č. KTS. TIP 7 (T. 185: 1)

Mala čaša trbušastog tijela, suženog vrata i prema van izvijenogruba profiliranog rebrima.

Č. KTS. TIP 8 (Prilog 2/sl. 46)

Cilindrična čaša, vrlo tankih stijenki, ravnog blago izvijenog gornjeg dijela tijela, bikoničnog prijelaza u samo prstenasto dno. Tip odgovara tipu Oberaden 39 (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 302) te tipu 28 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975:n. 28g, Ricci 1985: 10?).

Č. KTS. TIP 9 (T. 101: 7; Prilog 2/ sl. 60)

Čaša ovalnog visokog tijela, suženog vrata i izvijenog ravnog ruba.

Č. KTS. TIP 10 (Prilog 2/ sl. 61)

Čaša ravnih, blago zakošenih tankih stijenki, rub je naglašen za milimetar širom stijenkom i od tijela ga dijeli utor. Tip odgovara obliku Oberaden 20 (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 302) te tipu 27prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 27).

Č. KTS. TIP 11(Prilog 2/ sl. 62)

Čaša ovalnog tijela s malim izvučenim prstenastim rubom. Rub je naglašen uvučenom kanelurom koja čini kratki vrat s oštrim lomom pri prijelazuu stijenku tijela.

Č. KTS. TIP 12 (Prilog 2/ sl. 63)

Čaša ovalnog tijela i „S“ profiliranog prijelaza u zadebljani, trokutasto profilirani rub.

Č. KTS. TIP 13 (Prilog 2/sl. 47)

Čaša ovalnog tijela, blago prema unutra suženog ruba. Gornji dio čaše ukrašen je tankim paralelnim rebrima. Odgovara tipu 1/161 / Marabini XXX (Ricci 1985: T.LXXXVIII/10).

Č. KTS. TIP 14 (Prilog 2/ sl. 65)

Čaša ravnih stijenki sa suženjem prema rubu koji je konveksno oblikovan s unutarnje strane i koso izvijen prema van. Tip odgovara tipu 5 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 5).

Č. KTS. TIP 15 (Prilog 2/ sl. 91)

Čaša ovalnog tijela, suženavrata i ruba koji su konveksno izvijen prema van. Čaša ima prstenasto dno.

Č. KTS. TIP 16 (Prilog 2/ sl. 49)

Čaša ovalnog tijela sa suženim vratom iprema van izvijenim kratkim prstenastim rubomprofiliranim utorima.

Č. KTS. TIP 17 (Prilog 2/ sl. 50)

Čaša ovalnog tijela i prema van izvijenim konveksno profiliranim rubom ukrašenim uskim rebrima.

Č. KTS. TIP 18 (Prilog 2/ sl. 51)

Čaša ovalna tijela, ravnog gornjeg dijela prema blago izvijenom,zaobljenom rubu koji je profiliran rebrima.

Č. KTS. TIP 19 (Prilog 2/ sl. 52)

Čaša ravnih stijenki ruba i s rebrima naglašenog prijelaza prema dnu. Rub je jednostavan, uski blago povijen prema van. Odgovara tipuRicci 2/270-272, MayetT. XXXVII, Marabini VIII (Ricci 1985: T. XCIX/11).

Č. KTS. TIP 20 (Prilog 2/ sl. 53)

Čaša ovalnog tijela uske čepaste noge koja je od tijela odvojena utorom.

Č. KTS. TIP 21 (Prilog 2/ sl. 54)

Čaša ovalnog tijela suženog ravnog vrata i ruba vrlo tankih stijenki. Izrazito je tankih stijenki, 0,1 m. Rađena je u kalupu. Tip odgovara tipu 92/93 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 92/93).

Č. KTS. TIP 22 (Prilog 2/ sl. 55)

Čaša cilindričnog tijela blago sužena prema trokutasto profiliranom rubu. Ukrašena iglicama u više redova. Čaša ima ravno dno.Tip odgovara tipu 2 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 2).

Č. KTS. TIP 23 (Prilog 2/ sl. 56)

Čaša ovalnog tijela, suženog vrata profiliranog rebrom i ravnog prstenastog ruba. Gornji dio trbuha, ukrašenbarbotin ukrasom, odvojen je utorom od donjeg dijela koji je ukrašen zarezima izvedenim kotačićem. Tip odgovara tipu 109 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975 n. 109) i tipu G62 prema materijalu iz Adrije (Mantovani 2012: G 62).

Č. KTS. TIP 24 (Prilog 2/ sl. 57)

Čaša zaobljenog tijela i kopljasto oblikovanog ruba, od tijela odvojenog blagim suženjem.

Č. KTS. TIP 25 (Prilog 2/ sl. 58)

Čaša zaobljena tijela suženog vrata i dužeg izvijenog prema van ruba ukrašenog rebrima. Trbušasto tijelo ukrašeno je barbotin ukrasom.

Č. KTS. TIP 26 (Prilog 2/ sl. 59)

Čaša duguljastog ovalnog tijela,izvijenogravnog ruba i suženog vrata.

Č. KTS. TIP 27 (Prilog 2/sl. 43)

Mala čaša ovalnog tijela, blago zaobljenih stijenki. Rub je naglašen s dva tanka rebra.

Č. KTS. TIP 28 (Prilog 2/sl. 44)

Čaša ovalnog trbušastog tijela, premavratu ukrašenog širom trakom. Suženog vrata i oštro izvijenog kratkog ravnog ruba. Tip odgovara čaši nađenoj u Magdalensbergu za koju se navodi da je karakteristika panonske keramike tankih stijenki (Schindler Kaudelka 2012: n. 15: 20).

Č. KTS. TIP 29 (Prilog 2/sl. 45)

Čaša ovalnog tijelai suženog vrata s koljenastim prijelazom u tijelo. Rub je ravan i izvijen prema van.

Č. KTS. TIP 30 (T. 115: 2)

Čaša bikoničnog tijela i izvijenog premavan ravnog ruba.Stijenke su svijetlookeržute boje. Oblik odgovara tipu Ricci 2/255, Mayet XLVIII (Ricci 1985: 312, T. C: 4). Oblik ima dvije ručke pa bi se mogao svrstati i u šalice, no zbog fragmentiranosti sisačkog primjera obrađen je u skupini čaša. Proizvod je hispanskog područja. Slična je čaši iz Adrije (Mantovani 2012: 121, G62).

Šalice

Š. KTS. TIP 1 (Prilog 2/sl. 79)

Šalica s dvije ručke koje povezuju donji konveksni dio i ravni izduženi rub. Oblik odgovara tipu 2/388 šalice nađeneu Porto Recanatiju (Ricci 1985: T. XCVI/4).

Š. KTS. TIP 2 (T. 114: 4, T. 185: 2)

Šalica s dvije ručke koje povezuju donji i gornji konveksno oblikovan dio tijela sa suženjem u sredini.Oblik odgovara tipu 2/316 šalici nađene u Cosi (Marabini 1973: forma XXV, 298; Ricci 1985: T. XCV/9).

Zdjelice

Z. KTS. TIP 1 (T. 1: 1)

Zdjelica polukružnog oblika ravnog ruba. Dno je prstenasto ili ravno. Tip odgovara tipu 50 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n.50).

Z. KTS. TIP 2 (T. 1: 5+6)

Zdjelica polukružnog oblika lagano zakošenog gornjeg dijela tijela i profiliranog ruba. Dno je prstenasto. Tip odgovara tipu 68 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 68?).

Z. KTS. TIP 3 (T. 1: 8)

Zdjelica blago bikoničnog oblika, profiliranog ruba s rebrom ili kanelurom, ravnog ili prstenastog dna. Tip odgovara tipu 115 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 115) te tipu C36 prema materijalu iz Adrije (Mantovani 2012: C 36).

Z. KTS. TIP 4 (T. 3: 62)

Zdjelica bikoničnog oblika blago prema van zakošenog i naglašenog ruba ukrašenog rebrima/rebrom. U donjem dijelu ukrašena trakama s ukrasom zareza izvedenih kotačićem dok je u gornjem dijelu koji je ravan ili blago zakošen prema unutra barbotinski ukras. Analogan je obliku nađenom u Sirmiju i Cibalama (Premk: fig. 3.13 –14, Ožanić Roguljić 2016:35, tip KTS 1).

Z. KTS. TIP 5 (T. 4: 97)

Zdjelica bikoničnog oblika kratkog ravnog ruba i donjeg ukošenog tijela. Dno je prstenasto.

Z. KTS. TIP 6 (T. 5: 99)

Zdjelica plića, bikonična, šireg promjera, kratkog ravnog ili blago zakošenog gornjeg dijela, naglašenog rebrima te prstenastog dna.

Z. KTS. TIP 7 (T. 78: 2)

Zdjelica valjkastog dugog ruba ukrašenog uskim kanelurama na sredini i kratkog bikoničnog plitkog tijela ukrašenog zarezima izvedenim kotačićem.

Z. KTS. TIP 8 (T. 66: 6)

Zdjelica plićeg zaobljenog trbuha i kratkog ravnog prema van izvijenog ruba.

Z. KTS. TIP 9 (Prilog 2/sl. 66)

Zdjelica polukružnog oblika, s prema van izvijenim vrlo kratkim suženim rubom. Tip odgovara tipu 115 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975 n. 115).

Z. KTS. TIP 10 (Prilog 2/sl. 67)

Zdjelica trbušastog tijela srcoliko oblikovanog , suženog vrata i prema van izvijenog visoko postavljenog ravnog kratkog ruba. Dno je prstenasto.

Z. KTS. TIP 11 (Prilog 2/sl. 68)

Dublja zdjelica valjkastog oblika čiji je donji dio prelomljen i kanelurom odvojen od ravnog gornjeg dijela tijela podijeljenog u dva dijela rebrima i utorima od kojih je srednji ukrašen barbotinom, a gornji kao i donji zarezima izvedenim kotačićem. Rub je trokutast naglašen uskim utorom. Vrlo je sličan tipu KTS. TIP 7, a razlikuje se u naglašenom kratkom rubu.

Z. KTS. TIP 12 (T. 66: 2)

Zdjelica polukružnog oblika, tankih stijenki lagano izvijenih prema van, utorom odijeljenog od ravnog tankog ruba.

Z. KTS. TIP 13 (Prilog 2/sl. 70)

Zdjelica bikoničnog oblika, malog prema van izvijenog ruba, suženog vrata, ravnog tijela koji je u donjem dijelu prelomljen prema prstenastom dnu. Tip odgovara tipu Ricci 2/433 zdjelice iz Akvileje(Ricci 1985: T. XCI/10).

Z. KTS. TIP 14 (Prilog 2/sl. 71)

Zdjelica kraćeg trbušastog tijela i s prema van zakošenim rubom ukrašenim rebrima.

Z. KTS. TIP 15 (Prilog 2/sl. 72)

Zdjelica ravnog kratkog vrata i zadebljanog zaobljenog ruba. Tip odgovara tipu 80 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n. 80).

Z. KTS. TIP 16 (Prilog 2/sl. 73)

Zdjelica polukružnog oblika, zadebljanog četvrtastog ruba.

Z. KTS. TIP 17 (Prilog 2/sl. 74)

Zdjelica polukružnog oblika, bez naglašenog ruba s utorom na trbuhu. Tip odgovara tipu 28 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n.28 d) te tipu Oberaden 38 (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 302). Zdjelica istog oblikovanja nađena je na položaju Gornji Trg u Ljubljani i datirana u srednje do kasno augustovsko razdoblje (Vičič 2002: 195, T. 3: 3).

Z. KTS. TIP 18 (Prilog 2/sl. 75)

Zdjelica polukružnog oblika lagano prema van zakošene stijenke, bez naglašenog ruba. Dno je prstenasto (Schindler Kaudelka 1975 n.28 a)

Z. KTS. TIP 19 (Prilog 2/sl. 76)

Zdjelica polukružnog oblika, četvrtastog uskog ruba ispod kojeg je uska kanelura.

Z. KTS. TIP 20 (Prilog 2/sl. 77)

Mala zdjelica izrazito tankih stijenki (0,1 mm), trbušastog tijela izvijenog ruba i suženog vrata. Rađena je u kalupu.

Z. KTS. TIP 21 (Prilog 2/sl. 78)

Zdjelica izrazito tankih stijenki (0,1 mm), ravnog gornjeg dijela tijela ukrašenog tankim rebrima bez naglašenog ruba, prelomljena prema dnu. Tip odgovara tipu 85 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: n.85). Zdjelica istog oblikovanja nađena je u Korintu gdje je datirana od 10. g. pr. Kr. do 30 g. (Hayes 1973: Pl. 89: 189).

Z. KTS. TIP 22 (Prilog 2. sl. 48)

Zdjelica polukružna, blago uvijenih stijenki vrata prema unutra. Rub je blago izvijen i naglašen s dvije kanelure.

Z. KTS. TIP 23 (Prilog 2 sl. 64)

Mala trbušasta zdjelica, vrlo tankih stijenki, s prijelomom prema vratu i oštro izvijenim kratkim rubom. Tip odgovara tipu 84 prema tipologiji keramike tankih stijenki iz Magdalensberga(Schindler Kaudelka 1975 n. 84).

Prema načinu obrade površine keramika tankih stijenki podijeljena je na onu glatku (bez ukrašene površine) i reljefnu (s ukrašenom površinom). (Prilog 3)Površina može biti zaglađena ili gruba, neukrašena ili ukrašena urezivanjem, utiskivanjem i apliciranim ukrasom. Od oblika keramike tankih stijenki bez ukrasa zabilježene su zdjelice Z. KTS. TIP 12, 17 i 18, čaše Č. KTS. TIP 5, 8, 9, 10, 12, 15, 26, 29, 30. (Prilog 3.1: 1–7).

Polukružne zdjelice ravnog ruba glatke površine bez premaza Z. KTS. TIP 17 i 18 nađene su u augustovskim slojevima Siscije, na položajima Povijesni Arhiv (T. 8: 6; T. 9: 5, T. 175: 1) i Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 74; Miletić Čakširan 2018a: T. 1: 4, 6; T. 5: 1, 5). Zdjelice su glatke površine bez premaza, oksidacijski pečene (oker-crvene boje), tvrde, bez premaza. Ulomci zdjelica imaju kaneluru na trbuhu. Prema fakturi pripadaju fakturi KTS.12 koja odgovara fabrikatu A, prema podjeli materijala iz Magdalensberga. Zdjelica s utorom nađena je i u fazi IIIa – III naseobinskog dijela Gornji trg 3, Gornji trg 30 te Gornji trg 15 u Ljubljani, datiranom od srednje do kasno augustovskog razdoblja (Vičič 2002:, 195; T. 1: 8; Vičič 1994: 29 –34; Vičič 1993: T. 2: 2). Pojavljuje se od 25. g. pr. Kr. do 15. po. Kr.

Zdjelice bez premaza glatkih stijenki, oksidacijski pečena oker boje, Z. KTS. TIP 24, nađena na položaju sv. Kvirin u nasipnom sloju (T. 66: 2).

Cilindrična čaša Č. KTS. TIP 8 oker boje bez premaza nađena je na položaju Dunavski Lloyd u Sisku (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 102, Inv.br. 510:SIK 22918) (Prilog 2/sl. 87). Ovaj tip cilindričnih čaša zabilježen je i u Oberadenu, Cosi (Marabini Moevs 1973: 95–96, T. 14, 16; Ricci 1985: 275, T. LXXXVIII/10), Nijmegenu (Niemeijer 2014: Abb. 12:8). Datira se u augustovsko vrijeme. Pojavljuje se i u naseobinskom sloju IIIa – III Gornji trg 30 u Ljubljani, koji je datiran u srednje – kasno augustovski horizont (Vičič 1994: T. 9: 2), a traje i u Tiberijevom IIIb horizontu (Vičič 1994: T. 11: 2, 3).

Čaša Č. KTS. TIP 10 (Prilog 2/sl. 61) ravnih blago zakošenih tankih stijenki s naglašenim rubom kojeg od tijela dijeli utor; smeđecrvene je boje s vidljivim primjesama. Analogan je obliku čaše „soldatenbecher“ i datira u augustovsko razdoblje (Schindler Kaudelka 1975: T. 6/ 27).

Čaša Č. KTS. TIP 5 (T. 172: 1) ovalnog oblika, ravnog dna, bez premaza različite obrade i boje površine gornjeg i donjeg dijela tijela, podsjeća na oblik tipa Aco. Analogan je obliku Atlante tip I/6 koji se datira u rano i srednje augustovsko razdoblje (Ricci 1985: 245, T. LXXXVIII/6). Odgovara tipu Oberaden 37 (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 301-302).

Čaše Č. KTS. TIP 9, 26 (T. 44: 5, T. 101: 7; Prilog 2/sl. 59) ovalnog visokog tijela, suženog vrata i izvijenog ravnog ruba koje se razlikuju u oblikovanju samog ruba, bez premaza su, oksidacijski pečene. Prema stratigrafskim odnosima na položaju Povijesni arhiv (T. 101: 7) i Sv. Kvirin (T. 44: 5) datirati se mogu u 2/2 1. st. – 2. st. Čaša analogna ovim tipovima nađena je na položaju Žitni magazin (RB–8) u Sisku (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 95; Bilić *et. al.* 2015: 150, inv.br. 510:SIK 26035).

Na keramici tankih stijenki reljefne površine od tehnika primijenjenih za ukrašavanje javlja se(Prilog 3):

A. Urezivanje
B. Utiskivanje: trokuti, zarezi
C. Apliciranje:
    C.1. nanos pijeska
    C.2. barbotin ukras
        C.2.a. Točke, kapljice, bukli, iglice
        C.2.b. Ljuskasti motiv
        C.2.c. Motiv vitica i spiralnih vitica
        C.2.d. Vegetabilni motiv:

C.2.d.1. listovi različitog oblikovanja

C.2.d.2. grančice s lišćem, pupoljcima, bobicama

C.2.d.3. zvonasti cvjetovi

C.2.d.4. cvjetovi s lišćem, girlanda[40]

C.2.e. Antropomorfni

C.2.f. Geometrijski

C.2.g. Figuralni – scene?

A.) Keramika tankih stijenki ukrašena urezivanjem (T. 2: 29; T. 44: 4; Prilog 2/sl. 3; Prilog 3.2.: ukras A1, A2; tip Č. KTS. TIP 2).

Na položaju sv. Kvirin u Sisku nađen je ulomakčaše, oksidacijski pečene crveno-smeđe boje s blagim sjajem (KTS.10), ukrašen tankim finim urezanim paralelnim, vertikalnim linijama preko cijele površine koje sijeku naknadno urezane okomite linije te formiraju mrežu (ukras A1)[41]. Čaša ukrašena urezivanjem, oksidacijski pečena sa smeđim premazom, fabrikat F, nađena je na Magdalensbegu u slojevima datiranim 20. – 30. g. (Schindler-Kaudelka 1975: T. 23: 130). Vertikalne linije pravilno su raspoređene dok su one okomite nepravilnije raspoređene. Isti tip nalazi se u repertoaru keramike ranog carstva iz Panonije (Bonis 1942: 45, T. XIX: 14). Na položaju Sv. Kvirin (T. 44: 4) i Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 3, ukras A2) nađeno je dno čaše također ukrašeno urezivanjem vertikalnih i okomitih linija crno-sive boje. Čaša s tom vrstom ukrasa sivo-crne boje, faktura KTS. 3, (fabrikat E), nađena je i na Magdalensbergu datirana od oko 20. do 30. g. (Schindler-Kaudelka 1975: T. 18: 95c).Slična zdjelica, redukcijski pečena izrazito fine izrade, nađena je u Emoni (Curk 1971: 61, sl. 1: 16; Plesničar-Gec 1977: 21, T. 2: 12) te u Petoviji (Istenič 1999: 104).

B.) Keramika tankih stijenki ukrašena utiskivanjem s motivom zareza, trokuta, kvadrata (T. 1: 10–28; T. 3: 61; T. 4: 88, 90–94, 96–97; T. 5: 98–100; T. 78: 2; T. 44: 1, 3, 6; T. 47: 2, 5, 6; T. 66: 4, 5, 7; T. 101: 1, 2, 3, 8; T. 114: 4; T. 184: 1, 2; T. 166: 2; Prilog 2/sl. 4–6, 41–43, 48, 51–54, 62, 64, 65, 77; ukras Prilog 3.2: B1–27).

Utiskivanje je na keramici tankih stijenki rađeno: kotačićem, šiljastim alatom različitog oblika vrška ili u kalupu. Pojavljuje se kao samostalan ukras (T. 1: 10–16, 20, 26; T. 4: 97; T. 5: 98–100; T. 78: 2; T. 44: 1, 3; T. 66: 4, 5; T. 114: 4; T. 184: 1, 2) ili u kombinaciji s drugim ukrasima kada je uglavnom smješten u donjem dijelu posudica (T. 2: 35, 48; T. 3: 58–62, 69, 74, 75; T. 4: 81, 90, 91, 92, 93, 94, 96; T. 78: 1, 5; T. 47: 5, 6; T. 39: 1; T. 66: 1, 6; T. 101: 1–

[40] Girlanda – ukrasni vijenac od lišća, cvijeća, plodova, često isprepleten vrpcama, ovješen poput lanca (Hrvatski enciklopedijski rječnik, str. 333, Novi Liber 2002, 2004, Zagreb

[41] Motiv ureza koji tvore mrežu prema podjeli A. Ricci, " Ceramica a pareti sottili ", u: *Atlante ,vol 2.* naziva se tal. *fitta seria* i ima oznaku ukras 43 (Ricci 1985: 313; T. CI: 1).

3, 8; T. 115: 4; T. 176: 1; T. 166: 2). Keramika tankih stijenki ukrašena utiskivanjem s motivom zareza ili trokutića vrlo je rasprostranjena keramika te tipičan proizvod kojeg traži tržište od prve polovice 1.st. na dalje, na prostoru Italije, Galije (Gervasini 2005: 297–307), Dalmacije te Panonije. Zabilježen je nalaz u ranocarskoj nekropoli u Kunovec Bregu (Demo 1982: T. 11: 14–16), u zapadnoj nekropoli Petovija (Istenić 1999: 103–113), u emonskim nekropolama (Plesničar-Gec 1977: 18–19) zatim u naseobinskim slojevima Sirmija, Murse (Brukner 1981: T. 57: 56, 58, 60), Siska (Vidošević 2003: 24, T. 21: 14–15) te drugim naseobinskim nalazištima. Italski import zasigurno predstavljaju ulomci rubova T. 1: 12, 13, 15; T. 78: 2 te ulomci stijenka T. 1: 23, 24; T. 44: 1; T. 66: 1; T. 114: 4; T. 184: 2 vrlo fine izrade i izrazito tankih stijenki. Ulomak T. 1: 23 i T. 44: 1 ističe se grafitnim sjajem na sivoj površini, izrazito je fine fakture te tankih stijenki. U Magdalensbergu keramika tankih stijenki s grafitnim sjajem spada u fabrikat D i datira se u 1. pol. 1. stoljeća (Schnidler-Kaudelka 1975: 32). Kako se radi o izrazito malim ulomcima nije moguće odrediti oblik. Oblici ravnih stijenki ruba, s lomom u donjem dijelu zdjelice T. 1: 13, 17, 24 sive mat površine vrlo tankih stijenki imaju paralele s ukrasom i oblikovanjem zdjelice iz Magdalensberga datirane od 20. do 30. godine (Schnidler-Kaudelka 1975: T. 17: 84 c, 96). Oblikovanjem se izdvaja ulomak vertikalnih stijenki ruba, s rebrom na prijelazu u središnji dio zdjelice ukrašene zarezima i trokutićima izvedenim kotačićem T. 1: 11. Sličnog je oblikovanja zdjelica iz Emone datirana na kraj 1. st. (Plesničar-Gec 1972: T. XXX: 10, Plesničar-Gec 1977: 19, T. 1: 57). Blago uvučeni i užlijebljeni rub stijenke zdjelice ukrašen kanelurama koje tvore širu traku ispunjenu kosim, utisnutim trakama u središnjem dijelu zdjelice, i tanjom trakom ispunjenom gustim uskim utisnutim motivom zareza izvedenim kotačićem T. 4: 97 ima analogije u primjerima keramike tankih stijenki iz Sirmija gdje su datirane u 1. stoljeće (Brukner 1981: T. 57: 52). Taj tip zdjelice najčešći je inventar emonskih nekropola od Tiberijevskog razdoblja do 2. stoljeća (Plesničar-Gec 1972: T. XXV: 10; Plesničar-Gec 1977: 19). Rekonstruirana cijela zdjelica vrlo sličnog oblikovanja stijenke ruba nađena je i u Vinkovcima nešto drugačije fakture (Ožanić-Roguljić 2007: 176), zatim u Mursi, Sirmiju i Gomolavi (Brukner 1981: T. 57, 52–56).

Zdjelice polukružnog oblika, ukrašene trokutićima izvedenim kotačićem, blijedo narančaste boje s narančasto crvenim premazom koji se ljušti T. 5: 98–100 veće su od ostalih zdjelica tankih stijenki. Takav tip zdjelica nađen je u Sisku, u Starčevićevoj ulici 37 (Vidošević 2003: 25). Vrlo slični primjeri nađeni su i na prostoru termi u Ščitarjevu (Rendić-Miočević 1995: 122), u Emoni gdje su datirane grobnim inventarom u klaudijevsko vrijeme (Plesničar-Gec

1977: 19, T. 1: 61; Plesničar-Gec 1972: T. L: 3), te u Mursi, sa širokom datacijom u 1. stoljeće (Brukner 1981: T. 57: 56, 58, 60).

Na položaju Povijesni Arhiv, u sloju SJ 89, koji možemo datirati u augustovsko-tiberijevsko razdoblje nađen je ulomak oksidacijski pečen s crvenosmeđim premazom metalnog sjaja ukrašen motivom zareza (T. 166: 2).

Vrlo je zanimljiv nalaz male čaše Č. KTS. TIP 7 razgrnutog ruba ukrašen s dva ureza između kojih je ukras zareza izvedenih kotačićem, vrlo je tankih stijenki (T. 184: 1). Oblikom i fakturom odgovara obliku čaše koja je nađena u Crikvenici (Ožanić Roguljić 2011: 32–33, T. 2: 11).

Motivom zareza izvedenih kotačićem ukrašene su dvije šalice Š. KTS. TIP 2 tankih stijenki redukcijski pečene nađene na položaju Povijesni Arhiv (T. 114: 4; T. 184: 2). Ulomak šalice istog oblikovanja nađen je na položaju Starčevićeva 37 u Sisku (Vidošević 2003: 25, 44, 70, Tomaš 2007: kat. br. 54, Inv.br. 510:SIK 20703).

Na čašama Č. KTS. TIP 5/6, zabilježen je ukras izveden utiskivanjem trokuta ili kvadrata izvedenih uskim alatom (Prilog 3: ukras B26). Grublje su obrade površine, bez premaza. Ukras je sličan „kommaregen“ ukrasu na čašama tipa Aco ali je izveden u negativu. Zabilježena su 4 ulomka čaše s ukrasom „kommaregen“ u negativu: tri na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 41, 42) (Miletić Čakširan 2016; 2017: T. 9: 2) te jedan na položaju Povijesni Arhiv (T. 188: 1). Smatraju se oblicima koji prethode proizvodnji kalupa Aco čaša koji su rezultirali ukrasom u reljefu. Datiraju se rano 2. do kasnog 1. st. pr. Kr. (Marabini Moevs 1973: 241). Analogije nalazimo u materijalu Magdalensberga (Schindler-Kaudelka 1975, T. 2: 5a) ali i vojnim logorima srednjeaugustovskog razdoblja (Niemeijer 2014, Abb. 10: 9, 10).

C.) Keramika tankih stijenki ukrašena apliciranjem (Prilog 3.2: C)

Sviprimjeri keramike tankih stijenki osim ukrasa imaju i nanesen premaz u boji.

C.1.) Keramika tankih stijenki ukrašena nanosom sitnog pijeska ili argilita (T. 1: 1–3, 5–9; T. 115: 3; Prilog 2/sl. 7–13; ukras Prilog 3.2: C.1.1–12)

Od primjera keramike tankih stijenki ukrašenih nanosom sitnog pijeska razlikuju se one koje imaju u samoj smjesi pijesak pa i na površini nanos koje pripadaju fakturi KTS.13 i fakturi KTS.15 (Fabrikat G) te one koje imaju sitni pijesak samo na površini posude i koje pripadaju fakturi KTS.4 i KTS.6 (Južnopanonska).

Od keramike tankih stijenki s primjesama pijeska u smjesi i u nanosima na površini razlikuju se na one redukcijski pečene sive boje (KTS.15) i one crvene ili smeđe boje (KTS.13). Siva keramika tankih stijenki pjeskaste površine do sada je zabilježena na položaju Sv. Kvirin u

Sisku (T. 1: 1, 2, 5–7; Miletić Čakširan 2014: 121) i na položaju Starčevićeva 37, u sloju s drvenom arhitekturom (Vidošević 2003: 24, T. 21/1, 2). Na Željezničkom kolodvoru nađeni su primjeri crvene i smeđe boje (Miletić Čakširan 2017: T. 1/5; T. 5/3; Prilog 2/sl. 9, 10). Osim nanosa sitnog pijeska na površinu, ulomak T. 1: 5 ukrašen je i kanelurom na gornjem dijelu stijenke zdjelice, dok na ulomku dna stijenke T. 1: 6 pjeskovite površine javlja se metličasti ukras. Keramika tankih stijenki s primjesama pijeska u smjesi te pjeskaste površine može se datirati u prvu polovicu 1. st.

Na položaju Sv. Kvirin nađena su 3 ulomka zdjelica ukrašenih nanosom sitnog pijeska na površini posude: ulomak ruba stijenke svijetlo žuto-smeđe boje (T. 1: 3,faktura KTS.4), zatim zdjelica smeđe boje (T. 1: 8)i ulomak stijenke koji je tamno crveno-sive boje premaza (T. 1: 9,faktura KTS.6). Zdjelica T. 1: 8 ukrašena je rebrom ispod ruba. U Novom Mestu nađene su u grobu ranotiberijevskog doba (Zabehlicky-Scheffenegger 1992: 75, T. 22: 5, T. 101). U Sirmiju se primjerci datiraju u prvu polovicu 1. stoljeća (Brukner 1981: T. 56: 28; 1987: T: 23: 15).U Emoni se javljaju u grobovima prve polovice 1. stoljeća (Kaligula – Klaudije), vrlo su fine fakture i krhke su (Plesničar-Gec 1977: T. 1: 16). U naseobinskom prostoru Emone brojne su, na forumskom prostoru, u sloju koji se datira u klaudijevsko-flavijevsko doba (Plesničar-Gec 1977: 15, T. 1: 14–16, 21).

Ukras s nanosom granulata agrilita i nepravilnih nanosa glinene smjese (faktura KTS.14; Prilog 2/sl. 13) karakterističan je za galske radionice. Prema motivu i fabrikatu može se pripisati radionici *La Butte* koja je bila aktivna od 40. – 60. g. (Desbat 2001: 23, Fig. 8/6). U ovoj skupini, bez analogija; ističe se ulomak zdjelice fine fakture s pijeskom u smjesi i nanosom na stijenkama narančaste boje (Prilog 2/sl. 12; ukras Prilog 3.2: C.1.11). Zdjelica je ukrašena ukrasom izduženih nepravilnih, okomitih po tijelu postavljenih rebara. U istom sloju nađen je primjer zdjelice izrazito fine izrade s nanosom pijeska na površini metalnog sjaja (Prilog 2/sl. 11; ukras Prilog 3.2: C.1.9).

C.2.) Keramika tankih stijenki ukrašena barbotin ukrasom[42] (T. 2: 30–57; T. 3: 58–76; T. 4: 77–81; T. 78: 1, 3, 4, 5; T. 47: 1, 4, 7; T. 39: 1; T. 44: 2; T. 47: 1, 4, 7–9; T. 66: 6, 8; T. 101: 4; T. 115: 1; T. 176: 1) (Prilog 3.2: C2)

Ukrašavanje barbotinskom tehnikom najzastupljeniji je tip ukrašavanja na analiziranom materijalu keramike tankih stijenki iz Siska.

Javljaju se sljedeći motivi:

[42] Barbotinska tehnika je postupak izrade reljefnih ukrasa na keramici; glinena pasta lijepi se na hrapave površine posuda prije pečenja, dopunjuje se bojanjem, glaziranjemili emajliranjem (Hrvatski enciklopedijski rječnik, A–BEZ, 2002, 2004: 246)

C.2.a. Točke, kapljice, bukli, iglice, rebra

C.2.b. Ljuskasti motiv

C.2.c. Motiv vitica i spiralnih vitica

C.2.d. Vegetabilni motiv:

C.2.d.1. listovi različitog oblikovanja

C.2.d.2. grančice s lišćem, pupoljcima, bobicama

C.2.d.3. zvonasti cvjetovi

C.2.d.4. cvjetovi s lišćem, girlanda[43]

C.2.e. Antropomorfni

C.2.f. Geometrijski

C.2.g. Figuralni – scene?

C.2.a. Točke, kapljice, bukli, iglice, rebra (T. 2: 57; T. 3: 59, 60; Prilog 2/sl. 14–18, 55, 71, 79; Prilog 2/sl. 58; Prilog 2/sl. 86; ukras Prilog 3.2: C.2.a. 1–12)

Tri ulomka s položaja sv. Kvirin iz SJ 11 ukrašena su motivom kapljica (T. 2: 57; T. 3: 59–60) te jedan ulomak s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 3: ukras C.2.a.11, Prilog 2/sl. 18). Ulomak bikonične zdjelice Z. KTS. TIP 4 (T. 3: 59) ukrašen je kombinacijom okomitih redova naizmjenično manjih i većih kapljica. Kombiniran je s ukrasom traka ispunjenih zarezima izvedenih kotačićem u donjem dijelu zdjelice. Na potpuno sačuvanoj bikoničnoj zdjelici (T. 3: 60)motiv kapljica postavljen je u redove uokolo zdjelice i javlja se u kombinaciji s dva reda traka ispunjenih zarezima izvedenim kotačićem u donjem dijelu zdjelice. Rubovi obje zdjelice isto su profilirani pa je moguće pretpostaviti kako se radi o istoj radionici. Slične zdjelice nađene su i u Sirmiju i datirane u prvu polovicu 1. stoljeća. (Brukner 1981: T. 55: 23). Ulomak T. 2: 57 ukrašen je nizom manjih plastičnih, nepravilnih kapljica. Istovjetan motiv javlja se na zdjelicama u kombinaciji s ukrasom duguljastih vodoravnih i okomitih listova (T. 2: 48). Primjerci pripadaju fabrikatu KTS.6 koji se može pripisati južnopanonskim radionicama. Analogan primjerak iz Emone datiran je za vladavine Klaudija (Plesničar-Gec 1977: T. 1: 42, 44).

Motivom točkica (bradavica) ukrašen je ulomak bez premaza smeđe boje (KTS.12, fabrikat A) s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 15, Prilog 3: ukras C.2.a.6). Analogije nalazimo na materijalu s Magdalensberga tipu čaše 34 koja se datira od 0.– 15. g. (Schindler Kaudelka 1975: T. 8/34). U srednje augustovsko razdoblje, prema analognim primjerima iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1975: T. 2: 4a,4c, Schindler Kaudelka 2012: T 11/1;

[43] Girlanda – ukrasni vijenac od lišća, cvijeća, plodova, često isprepleten vrpcama, ovješen poput lanca (Hrvatski enciklopedijski rječnik, str. 333, Novi Liber 2002, 2004, Zagreb

Borzić 2010: 229–230) može se datirati primjer čaše nađen na položaju Dunavski Lloyd u Sisku (Baćani *et al.* 2011: kat. Br. 101, Bilić *et al.*2015: kat. br. 148, inv.br. 510:SIK 22914) ukrašen reljefnim uskim rebrima koja su okomito postavljena po tijelu čaše (Prilog 2/sl. 86; Prilog 3.2: ukras C.2.a.12).

Keramika tankih stijenki ukrašena iglicama poredanim u redove (Prilog 2/sl. 55, Prilog 3.2: ukras C.2.a.5) ili nepravilno po tijelu (Prilog 2/sl. 14; Prilog 3.2: ukras C.2.a.4) čaše tipa 22 bez premaza fabrikata KTS.12 pripada ranim oblicima augustovskog razdoblja. Prema podijeli na Magdalensbergu pripada tipu 2 (Schindler Kaudelka 1975: T. 1: 2; T. 2: 2).

Motiv većih kapljica javlja se na zdjelici Z. KTS. TIP 14, sive boje s crnim sjajnim premazom (KTS.3, fabrikat E). Slični primjeri nađeni su u Karnuntu, Emoni, a pripadaju obliku i vrsti ukrasa koji se u Panoniji pojavljuju od flavijevskog razdoblja do 2. stoljeća (Gassner 1992: 257). U isto razdoblje mogu se datirati primjeri zdjelica ukrašeni motivom iglica (Prilog 2/sl. 16; ukras Prilog 3.2: C.2.a.8, 9) i šalicaKTS. TIP 1 ukrašena izduženim kapljicama (Prilog 2/sl. 79; Prilog 3.2: ukras C.2.a.10) (Gassner 1992: 256–257, T. 1: 10, 11; T. 2: 22; Plesničar Gec 1977: T. 4: 75).

C.2.b. Ljuskasti motiv(T. 2: 30–39; T. 78: 4; Prilog 2/sl. 19–25, 72; ukras Prilog 3.2.: C.2.b.1–18)

Zdjelice s apliciranim ljuskastim ukrasom pojavljuju se na svim nalazištima Panonije, Dalmacije i Norika od poč. 1. st. po. Kr.[44] Primjeri ljuskastog motiva jednostavnog uskog lučnog oblikovanja su rijetki i radi se o uvoznim primjerima. Zdjelica smeđe-crvene boje sa smeđim premazom (KTS.16; Fabrikat F), nađena je na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 3.2: C.2.b.14, Prilog 2/sl. 22). Prema oblikovanju zdjelice, ukrasu i boji, odgovara primjerima nađenim na Magdalensbergu koji se datiraju od 15. – 25. g. (Schindler Kaudelka 1975: T. 24). To bi ujedno bio i najraniji primjerak ovog oblikovanja ukrasa. Na položaju Sv. Kvirin plastične ljuske jasnih linijanađene su na jednom ulomku ruba zdjelice T. 2: 30 ulomak je ukrašen motivom tanjih polukružnih ljuski s oštrim krajevima, postavljenim u četiri reda od samog ruba. Sačuvano je i dno koje je ukrašeno sitnim zrncima pijeska. U Emoni se, također, javljaju zdjelice s kombinacijom ljuskastog i pjeskastog ukrasa. Datirane su sredinom 1. stoljeća s predmetima koji su značajni za flavijevsko doba (Plesničar-Gec 1977: 16, T. 1: 22). Motiv ljuskica sličnog oblikovanja pojavljuje se na stijenci ruba vrlo slične boje premaza i

[44]Plesničar Gec navodi kako se najstariji primjeri zdjelice s motivom ljuskica, dosta rijetki, nađeni su u Sisku čuvaju se u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Radi se o ulomcima narančaste boje i nekoliko sivih ulomaka s motivom ljuskica koje su plastično oblikovane (AMZ inv. br. 7971, 7960, 7969)(Plesničar-Gec 1977: 16, 23–26, n. 28). Autorica ih datira u augustovsko vrijeme, međutim prema opisu odgovaraju nađenim primjerima na položaju Željeznički kolodvor koji se najranije mogu datirati od Tiberijeve do Klaudijeve vladavine, tj. oko sredine 1. stoljeća.

presjeka nađene u Tiluriju, u Dalmaciji (Šimić-Kanaet 2010: 31; T. 82: 911). Od pol. 1. stoljeća pojavljuje se u rajnskom i lyonskom području (Schindler-Kaudelka 1975: 121, T. 24: 116a, 116c). Jednostavne lučno oblikovane ljuskice javljaju se na ulomku(Prilog 2/sl. 23, Prilog 3: C.2.b.15), nađenom na Željezničkom kolodvoru. Ulomak je smeđe boje s crno-smeđim premazom.

Od ljuskastih motiva zabilježena su i tri primjera s ljuskama „omega" oblika, nađeni na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 3.2: ukras C.2.b.16–18, Prilog 2/sl. 24, 25, 72). Zdjelice su sive boje sa sivo-crnim premazom (KTS.3). Analogije nalazimo na primjerima iz Magdalensberga datiranim 30. – 40. g., fabrikata E (Schindler Kaudelka 1975: T. 20: 103). U Karnuntu se datiraju u drugu polovicu 1. stoljeća (Gassner 1992: 256, T. 1: 4, 5).

Najveći broj ulomaka ukrašen je debljim, nepravilno raspoređenim narebrenim ljuskicama (T. 2: 31–38; T. 78: 4; Prilog 2/sl. 19–21; Prilog 3.2.: ukras C.2.b.1–12). Od svih primjera izdvajaju se, prema fakturi, dva primjera: ulomka T. 2: 35 fakture KTS.17. Na ulomku T. 2: 35 javlja se ukras narebrenih ljuskica u kombinaciji s ukrasom paralelnih traka ispunjenih redovima zareza izvedenih kotačićem u donjem dijelu zdjelice. Analogije s tim tipom narebrenih ljuskica ima na zdjelicama nađenim na Gomolavi (Dautova-Ruševljan & Brukner 1992: 35; T. I: 2). Brukner navodi kako takve zdjelice imaju sa žlijebom naglašen rub, dno je prstenasto ili ravno. Također ih datira od sredine 1. do početka 2. stoljeća i smatra ih italskim importom (Brukner 1981: 78, T. 55: 1–3, 6; Brukner 1987: 143, T. 7: 9, T. 23: 11). Isti tip nalazi se u repertoaru keramike ranog carstva iz Ljubljane (Bonis 1942: T. XIX: 61) te Drnova (Petru & Petru 1978: T. XXXVI: 22, T. LXV: 12). S obzirom na količinu nađenih primjeraka, i veliku koncentraciju nalaza upravo na prostoru Panonije, vjerojatnije se radi o proizvodu panonskih radionica. Pretpostavlja se da su se proizvodile u Sirmiju, a nađene su i u radionicama u okolici Akvinka kao i keramika tankih stijenki ukrašena spiralnim viticama i girlandama (Nagy 2014a). Ulomak s narebrenom ljuskom izdvaja se presjekom žuto-zelene boje i sivo-smeđom bojom premaza (KTS.4) (T. 2: 36, Prilog 3.2: ukras C.2.b.1).

Drugi ulomci bi se mogli pripisati južnopanonskim radionicama KTS.6. Na ulomku T. 2: 34 javlja se već potpuno stiliziran - degeneriran motiv narebrenih ljuskica. Ljuskice su razvučene, izdužene, ukrašene rebrima te nepravilno raspoređene. Zdjelice s ovakvim ukrasima datirane su od sredine 1. stoljeća do početka 2. stoljeća (Brukner 1981: T. 55: 1). Pojavljuju se i u Neviodunumu (Petru & Petru 1978: T. XXXVI: 21). Ulomak T. 2: 39 razlikuje se od ostalih tipova ljuskastog motiva. Ljuske su izdužene, stilizirane, položene u redove, u kombinaciji s redom zareza izvedenih kotačićem. Ovaj motiv karakterističan je za

područje Iberskog poluotoka (južnu Galiju) i datira se u sredinu 1. stoljeća (Klaudije – Neron) (Ricci 1985: 330, T. CVIII: 8). Primjerci ukrašeni narebrenim ljuskicama te spiralnim viticama - oblikovanjem, ukrasom i fakturom - imaju sličnosti s materijalom iz Karnunta. Datirane su klaudijevsko neronskom vremenu i smatraju se južnopanonskim proizvodom (Gassner 1992: 449–450).

C.2.c. Motiv vitica i spiralnih vitica(T. 3: 62–65, 67–76; T. 47: 8, 9; Prilog 2/sl. 26–31, 33, 34, 44, 57; Prilog 2/sl. 80, 81; Prilog 3.2: ukras C.2.c.1–20)

Motiv stiliziranih spiralnih vitica (T. 3: 62–65, 67–76) najzastupljeniji je motiv. Javlja se na polukružnim, bikoničnim zdjelicama, čašama, u kombinaciji često s trakama ispunjenim zarezima izvedenim kotačićem u donjem dijelu posude. Javlja se u brojnim varijantama (Prilog 3.2): vitica (C.2.c.20), samostalne kružne spiralne vitice (C.2c.4–16), izdužene (C.2.c.17–19), povezane u girlandu (C.2.c.1–3). Motiv se javlja na fakturi KTS.6 i KTS.10. Izdvaja se grupa ukrašena samostalnim spiralnim viticama (T. 3: 64, 71, 72) koju karakteriziraju stijenke svijetlo smeđe – bež boje sa žarko crvenim firnis premazom, načinom izvedbe ukrasa kao i mekšim stjenkama (KTS.10). U bojenju se nastojalo imitirati obojenje karakteristično za teru sigilatu. Analogne primjere nalazimo na svim nalazištima Panonije. Zdjelice s ovim ukrasom nađene su u Drnovu, Andautoniji i Sisku (Petru & Petru 1978: T. XXXVI: 19; Nemeth–Ehrlich & Kušan 2007: 39; Vikić-Belančić 1967: 32, sl. 132, 133; Vidošević 2003: 24, T. 21: 4–7), na lokalitetima Srijema i Slavonije (Brukner 1981: T. 55: 22, 26; Brukner 1987: T. 6: 6, T. 7: 8), na širem panonskom području (Bonis 1942: T. XX: 27). Na prostoru Donje Mezije, u vojnom logoru Novae (Dimitrova-Milčeva 1992: 483–485, sl. 11, 14b) nađena je zdjelica i čaša s identičnim ukrasom spiralnih vitica povezanih u girlandu kao i na zdjelici nađenoj na položaju sv. Kvirin (T. 3: 62, 69), i Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 57). Analogan s motivom s keramike tankih stijenki iz vojnog logora Novae (Dimitrova-Milčeva 1992: 483–485, sl. 12) ukras jeizduženih spiralnih vitica (Prilog 3.2: C2.c.17–19) koji je nađen nazdjelici nađenoj na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 30, 31) i MT 10 (Prilog 2/sl.1: 80). Motiv spiralne vitice, i vodoravnih traka ispunjenih zarezima, javlja se na čaši nađenoj na položaju Sv. Kvirin(T. 3: 75). Neujednačenost boje može upućivati na izloženost visokoj temperaturi uslijed čega je došlo do promjene boje u gornjem dijelu čaše.

Jedini primjer s jednostavnim viticama postavljenim na vratu čaše ili šalice nađen je na položaju MT 10 u Sisku (Prilog 2/sl. 81). Oblikom odgovara tipu nađenom u Karnuntu (Gassner 1992: T. 2: 26) i Emoni (Plesničar Gec 1977: T. 4: 72, 78) datiranim u 2/2 1. st. no razlikuje se u boji premaza i jednostavnijem ukrasu.

C.2.d. Vegetabilni motiv (T. 2: 40–56; T. 3: 58, 66; T. 4: 77–80; T. 78:1, 3, 5; T. 47: 1, 4, 7; T. 39: 1; T. 44: 2; T. 47: 4, 7, 9; T. 101: 4; T. 115: 1; T. 176: 1; Prilog 2/sl. 32, 36–39, 44, 56–58, 68, 69, 73, 76; Prilog 2/sl. 82–84, 5; Prilog 2/sl. 88; Prilog 3.2: C.2d.: 1-4)

C.2.d.1. listovi različitog oblikovanja (1–24)

C.2.d.2. grančice s lišćem, pupoljcima, bobicama(25–40)

C.2.d.3. zvonasti cvjetovi (41)

C.2.d.4. girlande[45]: lišće, cvjetovi s lišćem (42–43)

U skupini vegetabilnih motiva zastupljeno je 25 primjera s motivom listova različitog oblikovanja (T. 2: 40, 43, 44, 42, 48, 49, 50, 51, 54, 47, 53, 41, 45, 46, T. 3: 76; T. 78: 1; T. 44: 2, T. 47: 9; T. 176: 1; Prilog 2/sl. 32–34; Prilog 2/sl. 82–84). Vegetabilni motivi u gornjem dijelu zdjelica i čaša javljaju se u različitim varijantama: Listovi različitog oblikovanja javljaju se na zdjelicama i čašama faktura KTS.4 (ukras C.2.d.1.1), KTS.10 (Prilog 3.2: C.2.d.1.2, 19, 20), KTS.6 (Prilog 3.2: C.2.d.1.3–18, 21–23) i KTS.3 (Prilog 3.2: C.2.d.1.24). Zdjelicu s položaja sv. Kvirin (T. 2: 41)moguće je rekonstruirati cijelu.Ukrašena je stiliziranim listovima u gornjem dijelu, dok su u donjem dijelu dvije trake ispunjene zarezima izvedenim kotačićem. Takav ukras ispod ravnog ruba pojavljuje se i na ulomcima T. 2: 40, 42.Nalazi ukrašeni stiliziranim listovimaimaju paralele s nalazom keramike tankih stijenki narančasto-smeđe boje iz Sirmija, datirane od vladavine Klaudija do kraja 1. stoljeća (Brukner 1981: T. 55: 9, 21). Zabilježen je i ulomak kat. T. 3: 76s izduženim,zrcalno postavljenim viticama odijeljenim tankim rebrom.

Ulomak ruba zdjelice T. 2: 48ukrašen je motivom izduženih listova, horizontalno položenih uz okomiti niz manjih plastičnih zadebljanja nepravilnog oblika[46]. Ukras tog tipa pojavljuje se i na zdjelici nađenoj na položaju MT-10 u Sisku (Burkowsky *et al.* 2000: 22). Pojavljuje se i na nalazima iz Andautonije (Nemeth–Ehrlich & Kušan 2007: 58), Emone (Plesničar-Gec 1972: T. XXX: 8, T. CLVIII: 18; Plesničar-Gec 1977: 17, T. 1: 48), zatim Neviodunuma (Petru & Petru 1978: T. XXXVI: 25), na primjerima iz Vinkovaca (Ožanić-Roguljić 2007: T. 1: 8, 175[47]). Datirane su u drugu polovicu 1. stoljeća, flavijevsko razdoblje. U skupini ulomaka keramike tankih stijenki, s barbotin ukrasom vegetabilnog motiva, ističe se ulomak ukrašen skupinom uspravno postavljenih manjih listića (T. 2: 43). UBurgenae zdjelice s takvim ukrasom datiraju se od vladavine Klaudija do kr. 1. stoljeća(Brukner 1981: T. 55: 18).

[45] Girlanda – ukrasni vijenac od lišća, cvijeća, plodova, često isprepleten vrpcama, ovješen poput lanca (Hrvatski enciklopedijski rječnik, str. 333, Novi Liber 2002, 2004, Zagreb

[46]A. Ricci ovaj ukras naziva ukrasom velikih izduženih listova (Ricci 1985: 339, T. CXI: 11).

[47] Autorica naziva motiv vrstom vodenih listova. (Ožanić-Roguljić 2007: 175)

Od vegetabilnih motiva javlja se i ukras velikih stiliziranih listova(T. 2: 45, 46). Na ulomku T. 2. 45 ukras velikog stiliziranog lista javlja se u kombinaciji s motivom nepravilnih kapljica postavljenih u okomitom nizu, a u donjem dijelu su zarezi izvedeni kotačićem. Sličan tip nalazi se u repertoaru keramike ranog carstva iz Panonije (Bonis 1942: T. XX: 37).

U skupini vegetabilnih motiva zastupljeno je 18 primjera s motivom grančica s lišćem, pupoljcima, bobicama T. 2: 55, 56 i T. 3: 58, 66; T. 47: 1, 4, 7; T. 66: 1; T. 4: 80; Prilog 2/sl. 70, 36, 37, 38, 56, 68, 76; Prilog 2/sl. 88).

Najraniji primjerak s ukrasom bobice i peteljke je primjer ulomka ruba zdjelice bez premaza fakture KTS.12 s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 70, C.2.d.2.25). Može se datirati u kasnoaugustovsko-tiberijevsko razdoblje.

U skupinu keramike tankih stijenki sive boje stijenki i sivog ili sivo-crnog premaza fakture KTS.3, fabrikata E nađeno je 6 primjera različitih ukrasa. Javljaju se na zdjelicama i čašama. Ulomak T. 4: 80 sive je boje, ukrašen motivom srcolikog lista s peteljkom[48], u kombinaciji s nizom trokutića izvedenih štapićem ili kotačićem. Takav se motiv javlja i u Emoni (Plesničar-Gec 1977: 17, T. 1: 35, 36), Magdalensbergu (Schnidler-Kaudelka 1975: 109–110, T. 20: 102 l, n), Karnuntu (Gassner 1990: T. 2: 16). U Karnuntu, kao i Sisku, ukras srcolikog lista i peteljki pojavljuje se na šalici sive boje s crnim premazom. Redukcijski pečene zdjelice fine fakture ukrašene kombinacijom utisnutih motiva u donjem dijelu, vegetabilnih, elegantno izvedenih ukrasa u gornjem dijelu proizvodile su se u italskom području (Schnidler-Kaudelka 1975: 33; Plesničar-Gec 1977: 17). Analogije se mogu naći u Karnuntu gdje se datiraju u flavijevsko razdoblje do ranog 2. stoljeća (Gassner 1992: 256–257, T. 1: 6; T. 2: 16, 20).

Motivi pupova na grančicama i bobica javljaju se i na keramici južnopanonske fakture KTS.6. Motivom bobica i peteljki ukrašena je čaša ovalnog oblika T. 3: 58. Sličan primjerak nađen je na jugoistočnoj nekropoli Siscije, no na zdjelici pečenoj redukcijski, tamnosive boje (Wiewegh 2003: T. XV: 5), kao i na zdjelici nađenoj u Sisku na položaju MT-10 (Burkowsky *et al*. 2000: 22). Sličan motiv zabilježen je u Neviodunumu (Petru & Petru 1978: T. XLVI: 10).

Od vegetabilnih ukrasa javlja se i motiv velikih pupova cvjetovau kombinaciji s vrlo malim i gustim zarezima izvedenim kotačićem u donjem dijelu zdjelice(T. 3: 66). Zdjelica ima narančasto-smeđi premaz. U Sirmiju je sličan primjerak obojen smeđom bojom. Brukner ga datira od vladavine Klaudija do kraja 1. stoljeća (Brukner 1981: T. 55: 8; Brukner 1987: T. 23: 1). Nađene su i na sjevernoj emonskoj nekropoli (Plesničar-Gec 1972: T. XXIII: 15;

[48]A. Ricci ovaj ukras naziva ukrasom vodenih listova. (Ricci 1985: 337, T. CX: 17). Navodi kako se takvi ukrasi pojavljuju u nizini Reno i proizvodili su se od 40. do 70 g. poslije Krista.

Plesničar-Gec 1977: T. 1: 47), Drnovu (Petru & Petru 1978: T. XXXVI: 24) i u Vinkovcima (Ožanić-Roguljić 2007: T. 1: 6, 11).

U posebnu skupinu izdvajaju se dva ulomka nađena na položaju Željeznički kolodvor s motivom peteljki s pupoljcima(Prilog 2/sl. 38, 76, Prilog 3.2: C.2.c.39, 40). Razlikuju se po ružičasto-smeđoj boji tijela i crveno-smeđem premazu vrlo dobre kvalitete. Ulomak ruba (Prilog 2/sl. 1: 76) ukrašen je motivom grančice koja se dijeli na tri pupoljka okrenuta prema dnu zdjelice uz koji se nalaze grančice sa sitnim ovalnim listićima koso postavljenim u desnu i lijevu stranu. Donji dio zdjelice ima ukras nanosa pijeska što upućuje na panonske radionice kao i boja premaza. Paralele samom ukrasu možemo naći na barbotinskom ukrasu koji se pojavljuje na betičkoj keramici tankih stijenki oblika Mayet XXXVIIA I B (Mayet 1975: 147–159). U kontekstu Klaudijevskog razdoblja i boravaka legije IX Hispana prije odlaska u Britaniju u Sisciji, može se pretpostaviti kako su u Sisciji mogli boraviti i majstori koji su došli iz Baetice te modu betičkih radionica prilagodili tržištu u kojem su se nalazili, radeći samostalno i s majstorima lončarima na prostoru Panonije, možda Siscije. Tako bi ova zdjelica mogla biti dokaz putujućih majstora koji su svoje proizvode prilagođavali tržištu u koje dolaze.

Od vegetabilnih ukrasa jedan je primjerak nađen s motivom zvonastog cvijeta (Prilog 3: ukras C.2.d.3.41; T. 4: 77) bež-smeđe boje sa smeđim premazom blagog sjaja (KTS.8), sličnog ulomcima Prilog 2/sl. 76, 38. Paralele nisu nađene u dostupnoj literaturi.

Vegetabilni motiv cvjetne girlande i girlande s listovima, „barokne izvedbe“, evidentiran je na tri ulomka nađena na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 29, 32, 39; ukras C.2.d.4.42–44). Ulomak zdjelice Prilog 2/sl. 39 ukazuje na visoku razinu znanja i umijeća samog lončara. Cvjetni motiv ovog oblikovanja može se usporediti s cvjetnim motivima koji su zabilježeni na Ari Pacis koja se interpretira kao Augustova politička poruka[49] (Caneva 2010: 21–31). Sam ukras značajan je i u razmatranju geneze oblika vegetabilnog barbotinskog ukrasa koji od prenošenja izvorne poruke (oblika) u Panoniji razvija svoj karakterističan oblik koji se s vremenom potpuno stilizira (sl. 11).

Slika 11.Razvoj motiva cvjetne girlande s listovima na keramici tankih stijenki

[49] Na ideju povezivanja ovog tipa vegetabilnog motiva cvjetne girlande s Are pacis s ovim nalazom uputila me dr.sc. Zrinka Šimić-Kanaet na čemu joj zahvaljujem kao i na ustupljenoj referentnoj literaturi na ovu temu.

Ulomak se po kontekstu može datirati u kasnoaugustovsko-tiberijevsko razdoblje. Paralele ovim ukrasima nisu nađene u dostupnoj literaturi.

Razmatranjem vegetabilnog motiva cvjetne girlande može se zaključiti kako se radi o ukrasu karakterističnom za panonsko područje. Nalazom primjera u augustovskom sloju visoke razine umijeća izrade (Prilog 2/sl. 39) kao i nalaza istog motiva nazdjelicama do pol. 1.stoljeća moguće je razmatrati razvoj samog ukrasa od realističnog do stiliziranog oblika (sl. 11).

C.2.e. Antropomorfni (T. 89: 3; Prilog 2/sl. 40; Prilog 2/sl. 89; Prilog 3.2.: ukras C.2.e.1–3)

U Sisku su nađena tri ulomka s apliciranim antropomorfnim motivom. Ulomak s položaja Povijesni Arhiv T. 89: 3, Prilog 3: ukras C2.e.1. pripada fakturi KTS.10, sa sigilatnim premazom. Analogan primjer čaše zabilježen je na nekropoli Angera, datiran u klaudijsko-neronijansko razdoblje (Angera 1985: T. 82, 83; Gandolfi 2005: 283).

Ulomak s antropomorfnim ukrasom nađen je na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 40, C.2e.2.) na čaši okersmeđe boje sa smeđim premazom KTS.16 (Fabrikat F). Analogni primjeri nađeni su na Magdalensbergu (Schindler Kaudelka 1975: T. 27; Schindler Kaudelka 2012: Sl. 15: 5) i datiran u 25. – 50. g. Iz Siska su objavljene još dvije čaše tankih stijenki s apliciranim ljudskim likom. Obje su bez podatka o mjestu nalaza. Čaša s antropomorfnim ukrasom iz zbirke Gradskog muzeja u Sisku (Prilog 2/sl. 89), visine je 11,9 cm, zakošenog ruba i zaobljenog trbuha s reljefnim antropomorfnim prikazom ljudskog lica (Bilić *et al.* 2015: kat. br. 147). Analogije ovoj čaši nalazimo naprimjeru iz Sirmija koji je datiran u sredinu 1. stoljećai smatra se uvozom iz sjeverne Italije (Brukner 1981: 35, T. 47: 1). Čaša tankih stijenki vrlo fine izrade iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu, smatra se uvozom iz Italije (Vikić Belančić 1962/63: sl. 137).

C.2.f. Geometrijski (T. 66: 6, 8; Prilog 2/sl. 67; Prilog 2/sl. 67; Prilog 3.2: ukras C2.f.1–3)

Na položaju Sv. Kvirin nađen je ulomak ukrašen vodoravno položenim izduženim nepravilnim S motivom u kombinaciji s motivom izvedenim kotačićem te dno zdjelice s vidljivim donjim dijelom stiliziranih pera. Oba ulomka imaju iste fakture KTS.17, sive boje stijenke te masni premaz narančaste do sivo-crvene boje (T. 7: 9, 11). Prema materijalu iz konteksta mogu se datirati u početak 2. stoljeća. Zdjelica ukrašena motivom valovnice u kombinaciji s većim točkama nađena je na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 2/sl. 67) u sloju s materijalom druge polovice 1. do u rano 2. stoljeće.

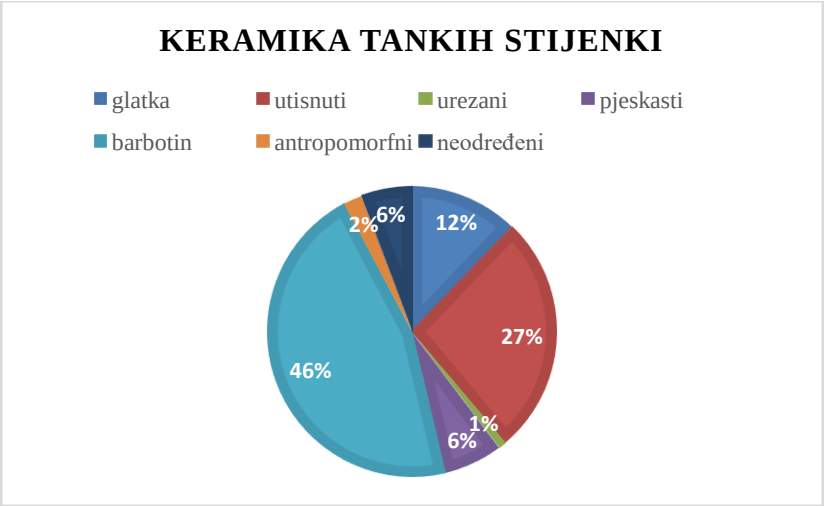
C.2.g. Figuralni – scene? (T. 4: 78. 79; Prilog 3.2)

Od ulomaka ukrašenih barbotin tehnikom vegetabilnog motiva ističe se ulomak T. 4: 79 ukrašen aplikom koji podsjeća na dio debla uz koje se vide padajući plodovi. Analogije ovom

prizoru nisu poznate. Slični prikazi drveća i životinja pojavljuju se na nekim tipovima Aco pehara. Tehnika izrade ukrasa, obojenje te unutarnja stijenka prekrivena pijeskom upućuje kako se radi o keramici tankih stijenki.

Tablica 2 Analiza ukrasa keramike tankih stijenki s područja rimske Siscije

POLOŽAJ	UKRASI							UKUPNO
	glatka	Reljefna					neodređeni	
		Negativ						
		utisnuti	urezani	pjeskasti	barbotin	antropomorfni		
Jugoistočna nekropola Siscije	9	1	0	0	4	2	0	16
"Kovnica", obala Kupe	0	0	0	0	0	2	2	4
Starčevićeva ul. 37	3	7	0	2	6	0	2	20
"MT - 10"	0	1	0	0	15	0	0	16
Nepoznat lokalitet	0	0	0	0	1	1	0	2
Ul. I. Kukuljevića Sakcinskog 10-12	0	0	0	0	1	0	0	1
Rijeka Kupa	0	0	0	0	2	0	0	2
Povijesni Arhiv	9	10	0	1	5	1	1	27
"Dunavski Loyd"	1	0	0	0	1	0	0	2
I. K. Sakcinskog bb	0	2	0	1	2	0	0	5
S. i A. Radića 2	0	2	0	0	2	0	0	4
Lokalitet "Igralište OŠ 22. lipnja"	0	1	0	0	2	0	0	3
Starčevićeva ul. 20	0	0	0	0	1	0	0	1
Starčevićeva ul. 40	1	1	0	0	2	0	0	4
"Lučka kapetanija"	0	1	0	0	2	0	1	4
"Žitni magazin (RB-8)"	2	2	0	0	0	0	0	4
Lokalitet *Siscia in situ*	1	6	0	0	1	0	3	11
Rimska 25	0	1	0	0	1	0	0	2
"Euroagram"	0	1	0	0	0	0	0	1
Željeznički kolodvor	10	15	1	9	40	1	2	78
"Sv. Kvirin" 2003	5	39	2	9	67	0	8	130
UKUPNO	41	90	3	22	155	7	19	337

Slika 12. Statistička obrada ukrasa keramike tankih stijenki s područja rimske Siscije

Analiza je pokazala kako su zastupljeni primjeri glatke i reljefne keramike tankih stijenki. Reljefna je ukrašena utiskivanjem, urezivanjem te apliciranjem (tab. 2, sl. 12). Od apliciranog ukrasa zastupljen je pjeskasti ukras te barbotin ukras. Ukrašavanje barbotinskom tehnikom najzastupljenije je ukrašavanje na obrađenom materijalu keramike tankih stijenki iz Siska. Zbog fragmentiranosti ili načina objave 6% primjera je opredijeljeno kao neodređeni ukras. Analiza je pokazala kako 46% analizirane keramike tankih stijenki ima barbotin ukras. Također, to je najzastupljeniji ukras i unutar pojedinačnih položaja. Utisnuti ukras zastupljen je na 27% nalaza keramike tankih stijenki. Najmanje je zastupljen urezani ukras (1%) te antropomorfni ukras (2%). Na temelju dostupnih informacija moguće je zaključiti kako je preferiran barbotinski motiv te onaj izveden utiskivanjem. Analiza zastupljenosti ukrasa koja bi se nadopunila analizom faktura svakako bi mogla dati podatke o radionicama keramike tankih stijenki čiji su se proizvodi koristili na prostoru rimske Siscije te potvrditi postojanje sisačke radionice keramike tankih stijenki.

Analizom objavljene keramike tankih stijenki s područja današnjeg Siska utvrđeno je kako je najviše nalaza obrađeno s položaja Sv. Kvirin 2003, ukupno 118 različitih primjeraka posudica. Na položaju Željeznički kolodvor obrađeno je 79 primjera no isključivo tipološki izdvojenih. Provenijencija keramike tankih stijenki može se odrediti sa sigurnošću za tek nekoliko oblika. Pripadnost radionici iz određene regije može se odrediti analizom morfologije, tehnike izrade i ukrasa zajedno. Petrografske i kemijske analize potvrđuju različite radionice koje ukoliko postoje referentna kompatibilna istraživanja istovjetnog materijalamogu biti dokaz radioničkog centra. Prema morfološkim, tehničkim i dekorativnim karakteristikama može se potvrditi kako je u Sisku uvožen materijal iz sjevernoitalskih radionica, betičkih kao i onih galskih (La Butte). Najveći dio materijala potječe iz panonskih

radionica. Tipološki su zastupljene zdjelice. šalice i čaše. Podjela po fakturi napravljena je na temelju taktilne i vizualne makroskopske metode. Razvrstani su ulomci prema fakturi ovisno o boji i strukturi presjeka, te boji i vrsti premaza. Analizom je utvrđeno 17 različitih faktura (KTS. 1–17) što ukazuje na raznolikost koja upućuje na mogući broj radionica, ali i raznovrsnost u načinu ukrašavanja i pečenju keramike tankih stijenki u istoj radionici.
Analizirana keramika tankih stijenki ima paralele s nalazima iz Emone, Petovija, Sirmija, Karnunta kao i nalazištima Gornje Mezije što je značajan podatak. Prema analogijama s drugim lokalitetima u ukrasu i fakturi keramike tankih stijenki može se zaključiti kako su na ovom lokalitetu zastupljeni proizvodi većinom panonskih radionica. Brojnost nekih tipova ukrasa na fakturi mogu ukazivati na postojanje i sisačke radionice koja je proizvodila keramiku tankih stijenki. Brojnost i blizina gliništa svakako bi išli u prilog ovoj tezi. Razlog dosadašnjem isključivanju Siscije kao moguće radionice treba tražiti u vrlo malom postotku obrađenog pokretnog keramičkog materijala, osobito keramike tankih stijenki.

5.1.2. Keramika sa crnim premazom

Keramika sa crnim premazom[50] proizvodila se tijekom 2. i 1. st. pr. Kr. u središnjoj Italiji. Karakterizira je oksidacijski pečena keramika sa crnim premazom različite kvalitete. Razlike između različitih tipova keramike sa crnim premazom mijenjale su se kroz razdoblja i ovisno o provenijenciji. Analiza materijala iz Akvileje pokazuje više izvora proizvodnje: kampanska A, kampanska B, srednjepadanska koja odgovara „poroznom fabrikatu“[51] iz Magdalensberga, kampanska C, srednjeitalska, vjerojatno sjevernojadranska i lokalna (Mandruzzato 2003: 377–394; Dobreva & Griggio 2011: 80–81; Horvat & Bavdek 2009: 57–58). Nalazimo je u horizontima uspostave rimske vlasti, logorima i postajama na putu prodiranja rimske vojske. Nalazi keramike sa crnim premazom zabilježeni su na alpskom i jadranskom području. Najraniji nalazi iz predaugustovskog horizonta nađeni su na položaju Mandrga kod prolaza Razdrto u Sloveniji vezani uz horizont Lt D1, vjerojatno rimsku postaju pri prvim prodiranjima prema istoku. Keramika sa crnim premazom iz augustovskog razdoblja u jugoistočnoj alpskoj regiji zabilježena je na nalazištu Preval i Emoni (Horvat & Bavdek 2009: 118–119; Vičič 1993: 44, T. 3: 8–9; 1994: 29; T. 1: 13, 14, 15, T: 24: 21, 22). U kasnoaugustovskom razdoblju, prvom desetljeću 1. st. nalazi su izuzetno rijetki te uvoz ove vrste keramike prestaje.

[50] Keramika sa crnim premazom = tal. *ceramica a vernice nera*; eng. *black gloss pottery*; njem. *Schwarze Sigillata.*
[51] *Porous keramik* je termin koji uvodi M. Schindler pri obradi keramike sa crnim premazom s Magdalensberga (Schindler 1986: 345–390).

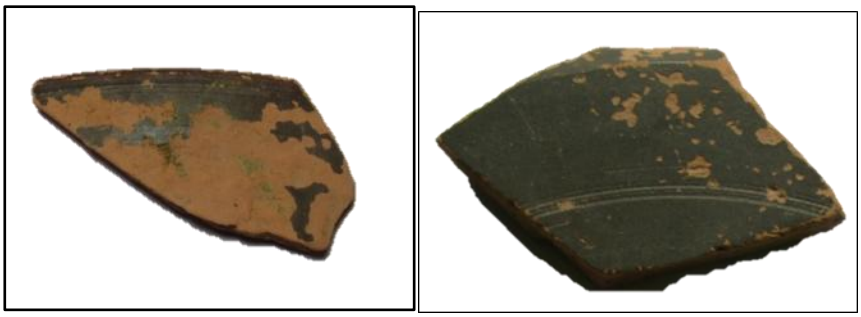
Do sada nalazi keramike sa crnim premazom nisu evidentirani na prostoru Siscije, a samim time na prostoru provincije Panonije. Razlog tome treba tražiti u neistraženosti prostora kao i u do sada neistraženim slojevima augustovskog razdoblja Siscije. Istraživanje položaja Željeznički kolodvor u Sisku omogućilo je najbolji uvid u najranije slojeve koji prethode osvajanju i u one nakon formiranja rimske vlasti. U augustovskom horizontu zabilježena su dva ulomka keramike sa crnim premazom (Miletić Čakširan 2017: T. 11: 1, Željeznički kolodvor, PN 276/ SJ 280, PN 1424/ SJ 650).

KCP. TIP 1 (Lamboglia 5/7) (Prilog 12, sl. 13)

Ulomak ruba (PN 1424/ SJ 650) pripada tanjuru s ravnim prema van zakošeim rubom, sa crno-smeđim sjajnim slabo očuvanim premazom. Oblik je analogan nalazu tanjura keramike sa crnim premazom koji se pojavljuje u Fazi 3 na Magdalensbergu (Schindler Kaudelka 2012: 327, T. 3: 22). Pripada obliku Lamboglia 5/7 koji je karakterističan za augustovsko vrijeme.

Ulomak dna tanjura s kružnom dvojnom kanelurom zbog razine očuvanosti nije moguće pripisati određenom obliku (PN 276/ SJ 280). Nađen je u sloju nivelacije s augustovsko – tiberijevskim materijalom. Oba ulomka mogu se datirati u srednje augustovsko razdoblje.

Oba ulomka, oker-crvene boje presjeka, imaju crni sjajni/mat premaz, koji se točkasto ljušti. Pripadaju vjerojatno sjevernoitalskoj (padanskoj) grupi keramike sa crnim premazom.

Slika 13. Keramika sa crnim premazom, položaj Željeznički kolodvor (SJ 280, PN 276; SJ 650, PN 1424) (Miletić Čakširan 2018a)

5.1.3. Tera sigilata

Tera sigilata visoko je kvalitetno stolno posuđe koje karakterizira prevlaka na stijenkama. Prevlaka može biti mat do premazom visokog sjaja narančaste do crvene boje. Javlja se glatka i reljefno obrađena tera sigilata. Glatka se ukrašavala s aplikama. Proizvodila se u Italiji i Galiji ali i u drugim provincijama noseći specifičnost svake od regija. Italska i galska sigilata su rađene u standardiziranim oblicima čineći servise (zdjela, čaša, pladnjevi, vrčevi, kupe). Rađene su u kalupu ili na lončarskom kolu. Radionice su bile na razini industrijske proizvodnje što je potvrđeno nalazima peći u većim radioničkim centrima. Na posude su se stavljale oznake majstora lončara. Italska i galskasigilata proizvodile su se od 1. st. pr. Kr. do 3. stoljeća.

Od svih tipova rimske keramike iz Siska, tera sigilata je najbolje obrađena zahvaljujući radu Rajke Makjanić „Terra sigillata“ objavljenom u seriji: Siscia, Pannonia Superior International Series iz Oxforda 1995. g. Autorica donosi ukupno 327 primjera tere sigilate koja se čuva u Arheološkom muzeju u Zagrebu, a većinom je nađena prilikom jaružanja Kupe 1913. – 1915. Za ostale ulomke nema podataka gdje su nađeni (Makjanić 1995: 43). Obrađeni materijal daje uvid u bogatstvo sigilatnog keramičkog materijala koji oslikava važnost Siscije u Rimskom carstvu. Tipološko-kronološka klasifikacija te kataloška obrada napravljena jena teri sigilati nađenoj na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: 101, T. XVII), materijalu iz Starčevićeve ulice 37 (Vidošević 2003: 25–27; T. 22: 4–11), nalazima tere sigilate s položaja*Siscia in situ* ispred današnje katedrale sv. Križa (Katavić 2001: T. 15: 7–10; Bugar 2000: 42–46; T. XXIII: 1–8; Kordić 2001: 41–43, T. 28: 1–3; Burkowsky *et al.* 2000: 39–41), nalazima s istraživanja 1990. položaja MT 10 i C12 B (Makjanić 1996: 91–118), nalazima s položaja Sv. Kvirin, sloja SJ 11, carda i pripadajuće infrastrukture (Miletić 2007), te tere sigilate s položaja Povijesni Arhiv (Drnić & Miletić Čakširan 2014: 188–190, T. 16: 29; T. 18: 34) i Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2016; 2018). Tipološki i kronološki je analiziran te kataloški obrađen materijal s jugoistočne nekropole Siscije (Wiewegh 2003: 46–49, T. XIII–XV). Odabrani primjerci tere sigilate iz Siska prikazani su u sklopu pojedinih izložaba, te u pripadajućim katalozima Gradskog muzeja Sisak: Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2000. – 2010. (Baćani *et al.* 2011: 103–110, 129–130) te u katalogu izložbe „Kuhanje i blagovanje u rimskoj Sisciji„ (Tomaš 2007: kat. br. 69 – kat. br. 71). U Vjesnicima Arheološkog muzeja u Zagrebu, u radovima Šime Ljubića, objavljeni su pečati s ulomaka i cijelih posuda koji su u Muzej pohranjeni krajem 19. st. (Ljubić 1879: 180).

Uz do sada objavljenu i obrađenu teru sigilatu s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađeno je i u sklopu ovog rada obrađeno 104 ulomaka.

Ulomci i oni cjelovito sačuvani pripadaju sljedećim oblicima: čaše, šalice, tanjuri, kupe, pladnjevi, zdjele, vrčevi, modiolusi, tarionici.[52]

U Sisciji je nađena italska, galska, afrička, mezijskate panonska sigilata.

5.1.3.1. Italska sigilata

Italska tera sigilata nađena u Sisku iz aretinskih, sjevernoitalskih (padanska B i C), srednjoitalskih i kampanskih je radionica[53].

Aretinska sigilata vrlo je fine fakture bez primjesa svjetlo ružičaste do bež boje. Premaz je vrlo dobre kvalitete, sjajan i narančastosmeđe boje. Prema podijeli na Magdalensbergu naziva se fabrikatom A (Schindler & Scheffenegger 1977: 17; Makjanić 1995: 43, 44). U Panoniji su jedini nalazi najranije aretinske sigilate zabilježeni su u Sisku. Iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu objavljeni su ulomci aretinske sigilate s pečatom Rasiniusa (Vikić Belančić 1967: 7). Rana aretinska reljefna sigilata nađena je na položaju Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2018, 2018a). Najzastupljeniji su proizvodi majstora L. Gelliusakoji se pojavljuje od Tiberijeve vladavine.

Sjevernoitalska sigilata (padanska) mekana je i puderasta narančasto-oker boje stijenki s premazom smeđe narančaste, narančasto-crvene do smeđe boje. Na Magdalensbergu su izdvojenadva fabrikata B i C koje R. Makjanić nije mogla povezati sa sisačkim primjercima već uvodi nazive BIIa, BIIb i BIIIa[54], dok za Padanu C smatra da se nije uvozila u Sisciju.Nova istraživanja te obrada materijala potvrđuju kako sjevernoitalska sigilata u Sisciju dolazi od zadnja tri desetljeća 1. st. pr. Kr. Nalazi rane sjevernoitalske sigilate zabilježeni su na položaju Pov. Arhiv u kontekstu prapovijesne Segestike i razdoblju koje je prethodilo samom osvajanju

[52]Oblici su određeni prema *Conspectus formarum terrae sigillatae Italico modo confectae*, Bonn, 1990. za italske proizvode, prema H. Dragendorff, *Terra sigillata, Typenkatalog*, Bonner Jahrbücher 96, Bonn, 1895. za galske proizvode te za afričke oblike tipologija J. W. Hayesa, *Late Roman Pottery*,The British school at Rome, London, 1972.

[53]R. Makjanić izdvaja iz analiziranog materijala AMZ-a još dvije fakture koje definira kao fabrikat IV i V. Fabrikat IV je tvrd, s vrlo sitnim primjesama pijeska, oker-žute do narančaste boje s tamno narančastim vrlo sjajnim i vrlo kvalitetnim premazom. Fabrikat V je srednje tvrdoće, sivo žute do sive boje stijenki s narančastosmeđim do tamnosmeđim premazom. Ovoj fakturi Makjanić pripisuje pečate radionice VIATOR i SOLIMARUS. Oni se javljaju na Magdalensbergu gdje su definirani kao fabrikat B. Pojavljuju se i u Mađarskoj kao imitacije italskih radionica u Panoniji. Autorica pretpostavlja kako se radi o umjetno izmijenjenoj fakturi djelovanjem vatre ili u uvjetima drugačijim od ostataka drugih posuda (Makjanić 1995: 43, 44).

[54]Fabrikat BIIa R. Makjanić opisuje kao mekan, kredast, bez primjesa. Narančasto oker boje s premazom smeđe narančaste do smeđe boje. BIIb fabrikat ima svjetliju boju fakture sa smeđe-narančastim do narančasto-crvenim premazom koji se ljuska. BIIIa srednje je tvrd i ima male bijele primjese i crveno narančastu do blijedo crvene boju dok je premaz dobre kvalitete, sjajan, narančasto-smeđe boje (Makjanić 1995: 43, 44).

(Drnić & Miletić Čakširan 2014: 189–190). U prvoj polovici 1. stoljeća prevladava sjevernoitalska glatka italska sigilata.

Padanska keramika fabrikat C na Magdalensbergu datirana je od augustovskog do tiberijevog razdoblja. Do sada se mislilo kako se proizvodi fabrikata C nisu uvozili u Sisciju, no nalaz dna s pečatom M. Pontiliusa (T. 88: 5) te Passi Telama (Miletić Čakširan 2016) to opovrgavaju.

U Sisku je, na položaju Željeznički kolodvor, zabilježen prvi primjer koji se prema obliku i presjeku može pripisati kampanskim radionicama. Javlja se u augustovskom kontekstu i odgovarao bi klasifikaciji *Campanian orange ware*[55] koju karakteriziraju narančastosmeđe stijenke i karakteristični polu mat jednoliko nanesen narančasti do narančastocrveni premaz. U stijenci su karakteristični bijeli i crni primjesi i visok postotak srebrnih i zlatnih čestica. Prema nalazima iz Pompeja datira se od sredine 1. stoljeća prije Kr. do kasnoaugustovsko-tiberijevskog razdoblja, sporadično do klaudijevskog razdoblja (Gassner 2012: 2, 6).

Sjevernoitalska kasnopadanska sigilata („Tardo Padana“) javlja se od razdoblja Klaudija do Trajana (Marabini Moevs 1980: 319–327). U Sisku su do sada nađeni proizvodi radionica koje koriste pečate LMV i QSP (Makjanić 1995: 43, 44; Makjanić 1996: 91).

“Tardo Italica” je grupa srednjoitalskih radionica koje su proizvodile posude izrađene u kalupu reljefne dekoracije. Pojavljuju se od 80 g. do sredine 2. st. Prethodi afričkoj sigilati, a istovremena je s južnogalskom sigilatom. Koristi oblike Dragendorff 29, Dragendorff 37 i Dragendorff-Watzinger I (Pucci 1990: Conspectus 14-16; Rossetti Tella 1996: 407–408). Radionice Tardo Italice zabilježene u Sisku su: L. Rasiniusa Pisanus, Sex. Murrius Festus i CPP. Radili su najvjerojatnije u Pisi u kasno 1 st. i u 2 st. Pečat CPP je rijedak u Panoniji, a osim u Sisku, nađen je u Ptuju (Makjanić 1995: 60).

Italska tera sigilata u Sisciji se pojavljuje od zadnja tri desetljeća 1. st. pr. Kr. u slojevima vezanima uz pretpovijesnu Segesticu[56] te u slojevima augustovskog razdoblja Siscije.[57] Uvoz je intenziviran od tiberijevsko-klaudijevskog razdoblja, a osobito u vrijeme Flavijevaca što je vidljivo po nađenim primjerima italske sigilate na gotovo svim istraživanim položajima Siscije. Uvoz u Sisciju prati se do antoninskog razdoblja.

[55] Termin „Tripolitanska sigilata“ uvodi Kenrick koji je i prvi izdvojio produkciju (Kenrick 1985; 1987). Soricellije utvrdio točno mjesto proizvodnje u Napulju te uvodi termin „produzione A di Napoli“ (Soricelli 1987). Ph. Kenrick uvodi 1996. termin „Campanian Orange Ware“ (Kenrick 1996: 43).

[56] Padanska sigilata nađena je na položaju Povijesni Arhiv u sloju koji prethodi fazi nakon osvajanja (Drnić & Miletić Čakširan 2014: 189-190).

[57] Italska sigilata iz aretinskih i padanskih radionica (B i C) nađena je na položaju Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2018a), položaju F. Lovrića (C-12-B) (Bilić *et al.* 2015/2016: 59, kat. br. 156) i Povijesni Arhiv (T. 88: 1-5)

Analizom navedene relevantne literature u kojoj su objavljeni primjeri sigilate kao i nalaza s položajaPovijesni Arhiv i Sv. Kvirin u Sisku je zabilježeno ukupno 34 različitih oblika šalica, tanjura,pladnjeva, vrčeva, kupa (tab. 6). Pojavljuje se glatkai reljefna italska sigilata. Zabilježeno je 6 različitih tipova dna: (1): (T. 7: 6, 7, 8, T. 49: 21; T. 183: 8), 2 (T. 39: 3); 3 (T. 49: 13), 4 (T. 68: 6); 5 (T. 88: 3); 6 (T. 136: 7) teulomci koje nije bilo moguće pripisati određenom tipu zbog fragmentiranosti.

Tablica 3 Pregled tipova italske tere sigilate nađene u Sisku

TERA SIGILATA TIPOVI	Ukupno
TANJURI	
Consp. 2	2
Consp. 3	5
Consp. 4	7
Consp. 12	17
Consp. 18	6
Consp. 20	49
Consp. 21	6
Consp. 40	1
Consp. 39	13
Consp. 10	2
Consp. 47	2
ŠALICE	
Consp. 8	7
Consp. 13	2
Consp. 14	14
Consp. 22	11
Consp. 23	4
Consp. 24	1
Consp. 25	1
Consp. 26	3
Consp. 27	3
Consp. 29	5
Consp. 31	1
Consp. 32	1
Consp. 34	86
Consp. 37	1
Consp. 42	1
Consp. 43	1
Consp. 44	1
Haltern 9	1
KUPE	
Dragendorff 11 Consp. R 2	5
MODIOLUS	
Consp. R.3	1
VRČEVI	
Ručka vrča	1

5.1.3.1.1. Glatka italska tera sigilata

Analizom objavljene italske glatke tere sigilate kao i one s položaja Sv. Kvirin i Povijesni arhiv utvrđeno je kako su u Sisku nađene šalice, tanjuri i vrčevi (tab. 3). Od oblika prevladavaju šalice Consp. 34 i tanjuri Consp. 20., zatim oblik Consp. 22i Consp. 39. U većem broju nađeni su oblici Consp. 3, 4, 12, 18, 21, 8, 14 dok su ostali oblici zastupljeni s 1–5 nađenih primjera.

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv za analizu je izdvojeno ukupno 77 ulomaka glatke italske tere sigilate, a utvrđeni su sljedeći oblici (Prilog 14):

Tanjuri

Consp. 18 (T. 6: 1, T. 183: 5)

Tanjur konveksno oblikovane vanjske stijenke ruba, i na dva dijela podijeljene unutarnje stijenke odvojene urezima, od kojih je gornji dio uvijek konkavan. Pripada obliku Consp. 18.2.5. Oblik se proizvodio u svim glavnim centrima proizvodnje tere sigilate. Datiran je od zadnjeg desetljeća prije Krista do vremena Tiberija, nakon čega prelazi u oblik Consp. 20. Ovaj primjerak ukrašen je girlandom (tip G 24) s palmetom (tip O13). Takav ukras javlja se u Noriku na aretinskim formama. U Magdalensbergu takav se tip palmete pojavljuje na pladnju datiranom oko 45 g. po. Kr. (Schindler &Scheffenegger 1977: 12, T. 58).

Consp. 20 (T. 6: 2, 3, 4, 11, 14; T. 39: 2, 4; T. 44: 8. 9; T. 49: 11, 17, 18)

Tanjuri uspravnoga ruba proizvedeni u italskim radionicama.

Tanjur T. 6: 3 sa dva rebra na vrhu i dnu samoga ruba, ukrašen zarezima između ta dva rebra, pripada obliku Consp. 20.3.2. datiranom od kraja Augustove vladavine do 30. g. po. Kr. kada se počinju masivno upotrebljavati aplike (Conspectus 1990: 86). Analogije takvom obliku nalazimo u Magdalensbergu (Schindler &Scheffenegger 1977: 9, T. 53; 1, T. 58).

Tanjuri,T. 6: 2, 4, pripadaju obliku Consp. 20.4. koji karakterizira uspravna glatka stijenka ruba na kojoj se nalazi aplicirani ukras. S gornje i donje strane završava trakama, a stoji na prstenastoj nozi (Conspectus 1990: 158, T. 6/12). Tanjur Consp. 20.4. najčešći je oblik sredine 1. st. po. Kr.

Consp. 21 (T. 6: 5, 7, 8; T. 49: 10?)

Tanjur oblika Consp. 21.3.1. ima ravnu vertikalnu stijenku ruba i polukružno oblikovanu stijenku između ruba i dna tanjura. Takav oblik proizvodio se u Italiji i pripada "Fabrikatu A". Ukrašen je aplikom dvostruke spirale (Conspectus 1990: 88). Isti je primjerak nađen u Magdalensbergu s pečatom *L. Gelliusa* (Schindler &Scheffenegger 1977: 149, T. 54/10). U Emoni je nađen u grobu 396, s novcem Klaudija (Plesničar-Gec 1972: T. CVII, br. 20).

Consp. 40(T. 6: 17)

Tanjur zaobljenog tijela i ravnog i prema dolje nagnutog ruba na kojem se nalazi ukras izveden u barbotin tehnici. Nalaz s položaja Sv. Kvirin odgovara tipu Consp. 42.1.2. koji se datira od flavijevskog razdoblja do prve pol. 2 stoljeća. Proizvodile su se u Tardo Padana radionicama (Conspectus 1990: 126).

Consp. 48 (T. 49: 14)

Tanjur konveksnih stijenki tijela te kratkim ravnim trokutasto profiliranim rubom. Proizvodili su se u Tardo Padana radionicama u razdoblju druge pol. 1. do u rano 2. stoljeće (Conspectus 1990: 136).

Šalice

Haltern 9 (T. 176: 3)

Mala šalica s kratkim rubom naglašenim s trakom ukrašenom zarezima izvedenim kotačićem te ravnim stijenkama ljevkastog donjeg dijela na plitkoj prstenastoj nozi. Pripada servisu II. Šalica nađena na položaju Pov. Arhiv ima analogije s oblikom Haltern 9 datiran u zadnju trećinu 1. stoljeća pr. Kr. (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 40–41).

Consp. 13 (T. 136: 2)

Šalica oštro izvijenih stijenki tijela koje završavaju izvijenim prema dolje povijenim trokutasto profiliranim rubom. Proizvodile su se u padanskim radionicama. Javljaju se u horizontu Dangstetten-Oberaden, srednjeaugustovskom razdoblju (Conspectus 1990: 74).

Consp. 14 (T. 88: 1; T. 176: 2)

Šalica ravnih prema van izvijenih stijenki s trokutasto zadebljanim rubom i prstenastom nogom. Proizvodile su se u lyonskim i padanskim radionicama. Javljaju se u horizontu Dangstetten-Oberaden, srednjeaugustovskom razdoblju (Conspectus 1990: 76).

Šalice Consp. 13 i 14 javljaju se u vojnim logorima Oberadenu i Dangstettenu, trgovištu Magdalensberg (Schindler, Scheffenegger 1977, T. 22/5, T.24a/12), u slojevima pred izgradnje Emone - lokalitetu NUK II (Gaspari 2010, 32, 107) ali i u naseobinskim slojevima na položajima Gornji trg 3, 15 i 30 IIIa-III faze u Ljubljani (Vičić 1993, 157, 160,T. 1: 2,3; T. 2: 1, 18; Vičić 1994, 33, 34, T. 5; Vičić 2002, 195, T. 1: 5; T. 2: 8; T. 4: 3, T. 4: 2, 3, 6-10). Oblik Consp.14 nađen je i u grobu 55 u Novom Mestu – Beletov Vrt (Knez 1992: gr. 55).

Consp. 24 (T. 7: 2)

Šalica uvinutog ruba sa strmim rebrom na prijelazu prema trbuhu pripada obliku Consp. 24.3.1. Nema aplicirane ukrase. Takav oblik karakterističan je za padanske radionice. Datira od sredine augustovskog razdoblja. Ovaj oblik čest je u sjevernoj Italiji, Panoniji i Noriku (Conspectus 1990: 94). Isti tip šalice nađen je u Magdalensbergu s pečatom Saturninii pripada padanskim radionicama. Datira od 1. do 30. g. po. Kr (Schindler &Scheffenegger 1977: 115, T. 39/14). U Novom Mestu je datiran u ranotiberijevski horizont(Knez 1992: 75, T.56/7). Nađen je i u Sirmiju s pravokutnim pečatom Cresti Sar koji se pripisuje kasnoaretinskim radionicama (Brukner 1971: 32, T 1/3).

Consp. 26 (T. 6: 12)

Šalica strmih stijenki s plitkim koničnim donjim dijelom pripada obliku Consp. 26.1.2. Ukrašena je apliciranom duplom spiralom ispod samog ruba. Proizvodila se u središnjoj i sjevernoj Italiji. Datira u prvu polovinu 1. stoljeća (Conspectus 1990: 98). Isti tip šalice aretinske proizvodnje nađen je u Magdalensbergu s pečatom *M. PER. CR* i datiran od 15. do 45. g. po. Kr (Schindler&Scheffenegger 1977: 154, T. 60/5). Pečat te radionice nađen je i na položajuSv. Kvirin u Sisku (T. 4/27).

Consp. 27 (T. 7: 5)

Bikonične šalice strmih stijenki s malim ravnim rubom Consp. 27 počinju se proizvoditi krajem Augustove vladavine, a karakteristične su za razdoblje vladavine Tiberija do Nerona (Makjanić 1995: 45). Nalaze se u srednjoj i sjevernoj Italiji, na Mediteranu i sjeveroistočnim provincijama (Conspectus 1990: 100). Isti oblik pojavljuje se u Emoni, Novom Mestu i Magdalensbergu (Plesničar-Gec 1972: 200, T. CXCIX, 7, T. CLVIII, 9; Knez 1992: 75; Schindler &Scheffenegger 1977: 162, T. 61/3, 13).

Consp. 29 (T. 7: 4)

Cilindrična šalica Consp. 29 proizvod je aretinske radionice. Oblik se datira od vladavine Tiberija do Flavijevaca (Makjanić 1995: 45, Pl. 60: 71–73).

Consp. 34 (T. 6: 6, 9, 10, 13; T. 39: 5, 6)

Šalice s izbočenim rebrom Consp. 34 popularan su oblik aretinskih i padanskih radionica 1. stoljeća (Conspectus 1990: 112). Nalazimo ih u velikom broju u Petoviji (Mikl-Curk 1969: 51), Emoni (Plesničar-Gec 1972: T. CIX, 9), Novom Mestu (Knez 1992: T. 23, 24), Sirmiju (Brukner 1981: T 9-11), Sisciji (Makjanić 1996: T. 1/6, 7) itd. Šalice datiramo prema pečatima i aplikama. Na ulomcima šalica aplicirane su rozete, dvostruke spirale, delfini i mali pas. Ovi ulomci pripadaju sjevernoitalskim radionicama. Šalice oblika Consp. 34 vrlo su čest italski oblik u Sisku (Makjanić 1996: 91).

Zdjelica/šalica

Consp. 43 (T. 6: 16, 17; T. 44: 11T. 49: 2, 7, 8, 20; T. 68: 4, 5, 8; T. 80: 6, 8; T. 81: 1; T. 115: 8). Tanjuri s barbotinskim ukrasom Consp. 43-44. pripadaju sjevernoitalskim "Tardo Padana" radionicama datiranim od Flavijevaca do prve polovine 2. st. po. Kr. Oblik je čest nalaz po cijelom carstvu. Nađen je u Karnuntu, Emoni, Sirmiju, Sisciji (Conspectus 1990: 128).

Na glatkoj italskoj teri sigilati nađenoj u Sisku iz fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu[58] (Makjanić 1995: 48–51) te one objavljene iz fundusa Gradskog muzeja Sisak (Makjanić i dr.) kao i s položaja Sv. Kvirin i Povijesni arhiv aplike se pojavljuju na aretinskoj i sjevernoitalskoj sigilati. Na padanskoj sigilati aplike se koriste tek u Klaudijevo vrijeme (Conspectus 1990: 86).

Od motiva se javljaju[59]:

- vegetabilni motivi: palmete, girlande, rozete, listovi vinove loze;
- životinjski motivi:pijetao, delfini, mali pas,
- figuralni motivi: glave s dijademom
- geometrijski motivi: dvostruke spirale.

Od vegetabilnih motiva zabilježeni su: list, četverolist, rozete sa šest i sedam točkica, girlande, cvjetni motiv – rozete.

Rozete kao aplike imaju velik broj varijanti. Oblik četverolisne djeteline (T. 6: 10, 13) pripada tipu R 51-52 koji se nalazi na aretinskim oblicima i "Tardo Padana" sigilati (Noricum 2001: 75; Schindler &Scheffenegger 1977: T. 85a, 5). Rozeta tip R 43 (T. 6: 5) javlja se na "Tardo Padana" oblicima. Paralele ima na vazi CTS radionice iz Ljubljane i Szombathelya (Makjanić 1995: 49). Rozeta tip 45 (T. 6: 9) koristi se na "Tardo Padana" sigilati. Na ovom ulomku aplicirano je samo pola rozete u kombinaciji s aplikom malenoga psa. Na položaju Sv. Kvirin nađene su dvije šalice Consp. 34 ukrašene rozetom tipa R8 (kružnica s točkom u sredini i 6 točka koje čine rozetu). Pojavljuje se na Tardo Padana sigilati (Noricum 2001: 76).

Palmeta tipa O 4 (T. 6: 2) pojavljuje se na repertoaru kasnoaretinske terre sigilate (Noricum 2001: 74; Schindler & Scheffenegger 1977: T. 85a, 29). Sličan je tip aplike, na tanjuru Consp. 20, nađen u Sirmiju (Brukner 1981: T. 5/10).

List vinove loze tip V9 (T. 6: 4) apliciran je na tanjur Consp. 20, zajedno s aplikom glave s dijademom i duplom pletenicom (T. 6: 4). U Noriku se takve aplike koriste na aretinskoj teri sigilati (Noricum 2001: 78; Schindler &Scheffenegger 1977: T. 85a, 34).

Girlande se javljaju u dvije varijante, na tanjuru Consp. 20 i na tanjuru Consp. 18. Od girlande T. 6: 14 vidljiv je samo list paprati (tip V 31). Takav tip vrlo je čest, osobito u kombinaciji s delfinima i glavama (Emona, Magdalensberg) (Noricum 2001: 79–80; Plesničar-Gec 1972: T. XXIII 11, gr. 91; E. Schindler, S. Scheffenegger 1977: T 85a, 22). Girlanda s palmetom, tip G 24 i tip O13 (T. 6: 1), koristi se na tanjurima aretinskih radionica. Isti je tip nađen u

[58]U analiziranom materijalu AMZ-a sačuvano je 108 aplika (Makjanić 1995: 48-51).

[59]Za ukrase /aplike korištena je tipologija prema E. Schindler Kaudelka, U. Fastner i M. Gruber, *Italische Terra Sigillata mit Appliken in Noricum*, Wien, 2001. i E. Schindler – S. Scheffenegger, *Die glatte rotte Terra Sigillata vom Magdalensberg*, Klagenfurt, 1977.

Magdalensbergu (″Fabrikat A″) i datiran do 45. g. (Schindler &Scheffenegger 1977: T 85a, 13, 14 i T 57/8, Noricum 2001: 71). Tanjur Consp. 20 (T. 39: 2) ukrašen je girlandom tipa G 18 koja se pojavljuje na aretinskoj i Tardo Padana sigilati (Noricum 2001: 72), dok je tanjur Consp. 20 (T. 49: 18) ukrašen girlandom tip G 14 s privjeskom tip V16 (Noricum 2001: 80).

Od životinjskih motiva zabilježen je motiv: delfina, psa u trku; lavova u trku, lavlje glave[60], glava bika.

Delfini (T. 6: 6, 11; T. 44: 8) pripadaju tipu D22 i D33 i vrlo su čest motiv na sjevernoitalskoj sigilati. U Sisku se pripisuju radionicama Gelliusa, LMV ili QSP grupe (Noricum 2001: 69, 70, Makjanić 1995: 49). Maleni pas T. 6: 9, tipa T18, u kombinaciji s rozetom na obliku Consp. 34 koristi radionica C.T.P. Javljaju se na aretinskoj i "Tardo Padana" sigilati (Noricum 2001: 78, 117). Pijetao (T. 6: 7) tipa T 42 u Noriku se javlja na oblicima aretinskih radionica. U Magdalensbergu nađen je na tanjuru ″Fabrikata A″, u kombinaciji s girlandom i datiran do 45. g. (Noricum 2001: 78; Schindler &Scheffenegger 1977: T 85b, 60, T 58/10b).

Glava s dijademom i dugom duplom pletenicom (T. 6: 4), tip M 3 karakteristična je za italske radionice (Noricum 2001: T. 33; Schindler &Scheffenegger 1977: T. 85b, 40). Vrlo je fino i precizno izrađena. Tanjur Consp. 20 ukrašen je aplikom glave s dijademom tip M 12 (Noricum 2001: 73). U Sisku, glave s dijademom imaju dvije pletenice na desnoj strani. Takav motiv koriste aretinske radionice, no u Sisku se on javlja na teri sigilati iz "Tardo Padana" radionica s pečatom LMV i QSP (Makjanić 1995: 48).

Aplike u obliku ljudske glave, maske javlja se u više varijanti: glava s dugom kosom u pletenicama i dijademom,glava s kratkom kosom – komična maska, glava s dugom kosom i razdjeljkom po sredini glave, glava s srednje dugom kosom, glava s dugom kosom podijeljenom po sredini, glava sa srednje dugom kosom i kratkim šiškama, glava starije žene sa srednje dugom kosom i kratkim šiškama (Makjanić 1995: 48). Od figuralnih motiva zabilježen je kupid koji svira (Makjanić 1995: sl. 31: 19)

Motiv duple spirale (T. 6: 8, 10, 12) često se koristi. Za razliku od ostalih aplika koje se rade u kalupu, spirala se radi ručno (Noricum 2001: 77). Na ulomcima šalice Consp. 21(T. 6: 8) i Consp. 26(T. 6: 12) ona stoji sama, dok je na šalici Consp. 34 (T. 6: 10) u kombinaciji s rozetom (T. 6: 10).Česta je na proizvodima L.Gelliusa.

[60] Makjanić navodi kako su poznati samo u Sisku po stilu i dimenzijama.

5.1.3.1.2. Reljefna italska tera sigilata

Italska reljefna tera sigilata(Prilog 15, tab. 4) proizvodila se u Arezzu, Pisi, sjevernoitalskim radionicama. Izrađivala se uz pomoć kalupa i dovršavala na kolu. U materijalu koji je obradila R. Makjanić iz Arheološkog muzeja u Zagrebu u skupini reljefne sigilate obrađeni su ulomci koji su pripisani jadranskoj radionici reljefne keramike te primjeri čaša tipa Aco i šalica tipa Sarius[61]. U ovom radu ovi su tipoviobrađeni u sklopu skupine reljefne keramike dok se u skupinu italske reljefne tere sigilate mogu izdvojiti ulomci oblikakupe Consp. R2 (Drag. 11) aretinske radionice te sjevernoitalskihradionica. Na položaju Željeznički kolodvor nađeni su prvi ulomci reljefne sigilate. Ulomak ruba, vrata i trbuha odijeljenih s dva utora pripadaju kupi Conspectus R 2.1.1 datiran u srednje do kasno augustovsko vrijeme (Ettlinger *et al*. 1990: 68). Ispod donjeg utora je niz: parova listova te na trbuhu ukras trolista s dva izdanka s kružnim pupoljcima/plodovima[62]. Položeni su vodoravno u lijevu stranu. Između dva trolista vidljiv je ili rubpravokutnogpečata ili slovo T (sl.14:1). Motiv trolista s dva pupoljka pripisan majstoru Xanthus-u nađen je u Halternu (Labrousse 1954: 317). Ukras koriste i sjevernoitalski majstori (Lavizzari Pedrazzini 1987: T 9/ 9b(26); Mantovani 2012: T. XLIV).

Ulomak vrata i dijela trbuha s reljefnim ukrasom i izuzetno kvalitetnim premazom nađen na položaju Željeznički kolodvor pripada kupi Conspectus R 2.1.1 datiran u srednje do kasno augustovsko vrijeme.[63] (sl. 14: 2) Ukras se sastoji od narebrene trake između vrata i trbuha koju omeđuju dva utora ispod kojih je niz ovula dok se na trbuhu nalazio ukras okomitih duguljastih ovala uokvirenih trakom[64]. Presjek i premaz kao i ukras ovula i *sigittae* tipičan je za aretinsku radionicu (Porten Palange 2009: pl. 41 n. 44). Sličan motiv pojavljuje se na aretinskoj reljefnoj sigilati iz Bolsene pripisan majstoru Perenniusu (Goudineau 1968: 180, F. XI , 27) te na ulomcima nađenim u V. Mrdakovici (Brusić 1999: kat. br. 317, fig. 53. Ovaj ukras koriste i majstori Cn. Ateius Xanthus i drugi (Brusić 1999: 27, n. 121).

Obliku reljefne aretinske kupe može se pripisati dno (sl. 14: 3) te ulomak ruba i vrata kupe oblika Conspectus R2 izuzetno dobre kvalitete, tamno crvenog premaza i tamnocrvene boje stijenka s bijelim i crnim primjesamanađen na položaju Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2017: T. 10: 5) te ulomak ruba i vrata s položaja Pov. Arhiv (T. 167: 3).

[61]Čaše tipa Aco i šalice tipa Sarius iz Siska imaju sigilatni premaz, no kao posebna skupine obrađene su u sklopu obrade reljefne sigilate.

[62] V. Mantovani motiv naziva "foglie di ulivo" stoga je moguće da se radi o prikazu listova masline s dva ploda. Motiv se nalazi na obliku kratera koji se pripisuje majstoru L. Sarius Surusu. (Mantovani 2012: 213, T. XLIV,1).

[63]Porten Palange 2009 "Per a/2" or " Per a/ 4" (razdoblje 1 and 2 = Pretigraneo and Tigraneo)

[64] Ukras okomitih duguljastih ovala naziva se još *sagittae, „*stilizirani nautilus". Motiv se koristi na aretinskoj reljefnoj keramici, a preuzimaju ga i sjevernoitalski majstori.

U Sisku je nađen i jedan ulomaksjevernoitalske reljefne sigilate oblika kupe Consp. R2(Sl. 15). Ulomak je nađen na položaju Željeznički kolodvor. Faktura je puderasta, oker boje presjeka te narančastog mat premaza. Premaz je kvalitetan, kredaste strukture. Od ukrasa se pojavljuje na prijelazu vrata u trbuh niz visećih troperastih listova, na trbuhu se nalazio reljefni ukras nepoznatog oblikovanja. Troperasti listovi pojavljuju se na kupi aretinske proizvodnje iz Halterna (Rudnick 1995: T. 36, sl. HaNr.156), te čaši tipa R12 pripisane radionici Rasiniusa nađenoj u Bolseni (Maffioli 2010: 90, T. 16: 17a-c). Paralele u sjevernoitalskim proizvodima u dostupnoj literaturi nisu nađene. Datira se u augustovsko razdoblje.

U skupinu reljefne sigilate može se izdvojiti ulomak, T. 115: 7,s reljefnim ukrasom koji prikazuje ženu u togi iznad koje je na traci viseći kantaros. Stijenke posude su tanke narančastocrvene boje s mat premazom ružičastocrvene boje. Paralele ovom ukrasu nisu nađene u dostupnoj literaturi.Motiv ima sličnosti s dionizijskom scenom s kupe nađene u Ninu (Brusić 1990: T. II).

Tablica 4 Pregled objavljene reljefne tere sigilate iz Siska

OBLIK	UKRAS	RADIONCA PO UKRASU	DATACIJA	PRILOG/ TABLA	LITERATURA
Drag. 11 Rub, vrat i trbuh	Ispod dva utora je niz parova listova te na trbuhu ukras trolista s dva izdanka s kružnim pupoljcima	Pravokutni pečat Xanthus?	5. g. pr. Kr. – 20. g.	Sl. 14	Miletić Čakširan 2016.
Drag. 11 Ulomak vrata i trbuha	Narebrene trake između vrata i trbuha koju omeđuju dva utora. Ispod je niz ovula,a na trbuhu ukras okomitih duguljastih ovala uokvirenih trakom	M. Perennius	Oko 15. g. pr. – 10. po. Kr.?	Sl. 14	Miletić Čakširan 2016.
Drag. 11 Dno	-		15. pr. – 15. po. Kr.	Sl.14	Miletić Čakširan 2016.
Drag. 11 Ulomak ruba i vrata	-		15. pr. – 15. po. Kr.		Miletić Čakširan 2017: T. 10: 5
Drag. 11 Ulomak	Niz visećih trolisnih listova, ukras na trbuhu		August-Tiberije	Sl. 15	Miletić Čakširan 2016, 2018.

ruba, vrata i trbuha	nije vidljiv				

Slika 14. Aretinska reljefna keramika, Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2016; SJ 616 - PN 767, SJ 234 - PN 100,SJ 280 - PN 1071

Slika 15. Sjevernoitalska reljefna keramika (Željeznički kolodvor, SJ 234 - PN 244 (Miletić Čakširan 2016, 2018)

Nalazi reljefne tere sigilate svjedoče o uvozu i trgovini najskupocjenijim proizvodima augustovsko-tiberijevskog razdoblja u Sisciju.

5.1.3.1.3. Pečati na italskoj teri sigilati

Kolekcija pečata iz Arheološkog muzeja u Zagrebu sadrži 82 pečata iz aretinskih, sjevernoitalskih, "Tardo Italica" radionica iz Pise (Makjanić 1995). Uz ove pečate u literaturi je do sada objavljeno još 16 različitih pečata (Ljubić 1878; Ljubić 1879; Brunšmid 1898; Tomaš 2007: kat. br. 69; Baćani *et al.* 2011: kat. br. 6, 11, 19, 26, 27, 68; Vidošević 2003: 27, T. 22: 9; Miletić Čakširan 2018; 2018a) (tab. 8).

Na položaju Sv. Kvirin nađena su dva ulomka dna s pečatima; jedan u četverokutu i drugi *in planta pedis.* Na položaju Povijesni Arhiv nađena su četiri ulomka s pečatima (dva *in planta pedis,* jedan u četverokutnom pečatu i jedan u pečatu oblika „hides", kombinacija oblika 432 i 437 (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 532).

1. *M. PERENNIVS CRESCENS, in pl.p.* OCK 1408 (1281), (T. 7: 12).

Na ulomku dna nalazi se pečat M P CR*in planta pedis.* M. Perennius Crescens aretinski je lončar čiji su proizvodi bili prisutni u Magdalensbergu (Schindler &Scheffenegger 1977: T 109),

Ljubljani (Mikl-Curk 1979: 351), Drnovu (Petru &Petru 1978: T. XLI, 1). U Magdalensbergu je datiran od 1. do 45. g., i čest je na cilindričnim šalicama (Schindler& Scheffenegger 1977: T. 109, 12).Pečat se javlja na glatkoj i reljefnoj sigilati i datira od 30. do 60. g. (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 321).Taj je pečat već nađen u Sisku (Makjanić 1995: 55–56).

2. INACHVS,OCK977 (827), (T. 7/11).

Na ulomku dna, u četverokutu, nalazi se pečat IN C[65](Miletić 2007: 38, T. 4: 28) Analizom je utvrđeno kako bi mogao pripadati lončaru Inachusu. Pečat se pojavljuje na glatkoj sigilati. Pretpostavlja se kako potječe iz središnje Italije. Datira se od 15. g. Imao je radionicu u Lyonu gdje se proizvodi datiraju od 10. – 1. g. pr. Kr. (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 254).

1. LMV, *in pl.p.* OCK 1085 (921), (T. 39: 4; T. 44: 7)

Pečat LMV *in planta pedis* pripada padanskom lončaru L. MAG() VIR(). Pojavljuje se na glatkoj sigilati i datira se od 40. do 120. g. i kasnije (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 268).

2. M. PERENNIVS SATURNINVS, *in pl.p.* OCK 1410 (1284),(T. 176: 4)

Pečat M·P·S in planta pedis pripada aretinskom lonačaru. Pečat se javlja na glatkoj i reljefnoj sigilati, a proizvodi se datiraju od 15. – 35. g. (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 322)

3. MARIO, OCK 1121 (969), (T. 176: 5)

Pečat MARIO vrlo je rijedak. U Corpusu su zabilježena samo 6 primjera. Pripada padanskom lončaru čiji se proizvodi datiraju od 10 g. pr. Kr. Na položaju Povijesni Arhiv nađen je ulomak dna s pečatom Mario. Proizvodi iste radionice nađeni su u Magdalensbergu, Tarragoni i Norfolku u Essexu u Britaniji (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 276).

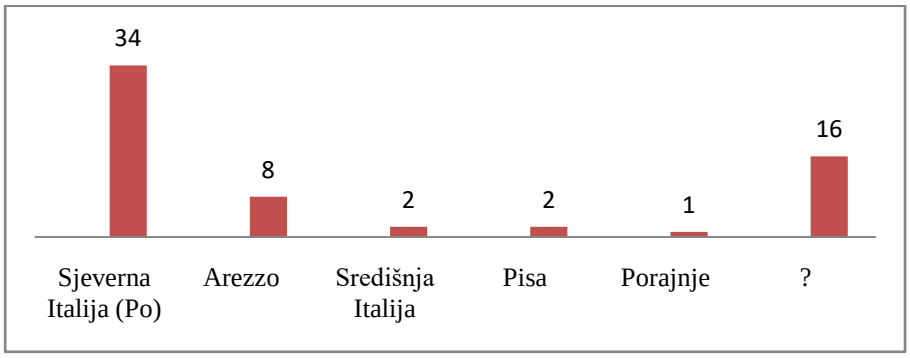
4. M. PONTILIUS,OCK 1510 (1374), (T. 88: 5)

Na položaju Povijesni Arhiv nađeno je dno s djelomično očuvanim pečatom. Oblik pečata je kombinacija oblika „hides“ 432 i 437 prema podjeli u Corpusu stoga se može smatrati novim oblikom. Sačuvano je slovo M u prvom redu i T u drugom. Vrlo je fine izvedbe, stoga je možda novi oblik pečata lončara M. Pontiliusa. Proizvodio je u padanskoj nizini, a proizvodi se datiraju od 10 g. pr. Kr. do 10 g. po. Kr. (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 337). Pečat je vezan uz padansku sigilatu C. Pečat je nađen i na Magdalensbergu i Akvileji (Zabehlicky Scheffenegger & Sauer 2000: 74).

Analizom do sada objavljenih i onih s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv u Sisku su do sada nađena ukupno 63 različita pečata. Prevladavaju pečati iz padanskih radionica (34), zatim aretinskih (8), proizvodi radionica središnje Italije (2), Pise (2), jedan za koji se pretpostavlja da pripada radionici iz Porajnja, te 16 pečata za koje, zbog očuvanosti, nije moguće odrediti

[65]U objavi je pečat krivo atribuiran radionici Ingenvusa, no pregledom očuvanih slova IN C ipak pripada radionici Inachusa.

radionicu(tab. 5, sl. 16). Ukupno je 33% pečata iz augustovskog razdoblja, 29% iz tiberijevsko-klaudijevskog, 21% iz flavijevskog razdoblja, dok za 17 % nije bilo moguće odrediti dataciju niti provenijenciju.

Slika 16. Radionice italske tere sigilate nađene u Sisku

Aretinski pečati iz Siska zastupljeni su u obrađenoj zbirci tere sigilate pohranjene u Arheološkom muzeju u Zagrebu (Makjanić 1995), a nađeni su i na položaju Željeznički kolodvor(Miletić Čakširan 2018: 50–51) i Povijesni Arhiv (T. 7: 12). Makjanić ovu grupu aretinskih pečata naziva A1 (Makjanić 1995: 56–57). Novija istraživanja pokazuju kako se aretinski materijal uvozio od kasno augustovskog vremena što potvrđuju nalazi pečata L. Gelliusa, ali i ulomaka s reljefnim ukrasom atribuiranih radionici M. Perennius i Xantusa (Miletić Čakširan 2017). Iz razdoblja od vladavine Klaudija do Vespazijanovog osnivanja kolonije Siscije javljaju se proizvodi radionica: Gelliusa. L. Geliusa, Camuriusa, L. Aviliusa te M. P. Crescensa. Zabilježeni su proizvodi radionica koji su započeli proizvodnju u klaudijevsko vrijeme, a proizvodili su do kraja 1. st.: P.Clodius Proculus, C.Clodius Sabinus, Alyptus, te pečat C. VEA (Majkanić 1995: 56–57).

Proizvodi sjevernoitalskih radionicama najraniji su uvoz tere sigilate u Sisciju. Pečati padanskih radionica čine 53% ukupno nađenih pečata iz Siska. Sjevernoitalski pečati zabilježeni su na oblicima tere sigilate od rano do srednjeaugustovskog vremena. Najraniji sjevernoitalski pečati su oni radionice Acastusa, Bassusa, Eumenesa, Hilarusa, Liccaeusa, Lucciusa, radionica Mario, Sariusa i njegovih radnika Gratusa i Tritusa, M. Seriusa Homullusa, Sipe, Solimarusa te M. Vettiusa. Pečati Mario i M. Seris Homullus vrlo su rijetki stoga je nalaz iznimno značajan. Na položaju Željeznički kolodvor nađeno je dno šalice s pečatomkoji prikazuje zvijezdu i mjesec (Miletić Čakširan 2018a: T. 2: 3, Sl. 7) koji ima analogije s istovjetnim pečatom u Magdalensbergu datiranom u augustovsko razdoblje (Zabehlicky-Scheffenegger 1998: 260–261, T. 31: 4). Posebno je važan nalaz pečata sigilate grupe Padana C za koju se smatralo da nije uvožena u Panoniju. Na položaju Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2018: 50–51) i Pov.

Arhiv (T. 88: 5) nađeni su ulomci s pečatom radionice M. Pontiliusa, dok su na položaju Željeznički kolodvor nađena dva ulomka s pečatom Passi Telama. Oba lončara pripadaju padanskoj C proizvodnji datiranoj u augustovsko razdoblje (Oxe, Comfort & Kenrick 2000: 315, 337).Iz tiberijevsko-klaudijevskog razdoblja u Sisku su nađeni proizvodi lončara: Cladusa, Dento, M. S( ) Moschusa?, Secundusa, Seriusa, Potitusa, i Soloa, Surusa, Viatora i pečat C. TAP( ) S( ). Od radionica Tardo Padane druge polovice 1. stoljeća zastupljeni su pečati: Q. LV( ) C( ), L. MAG( ) VIR( ), Q. S( ) S( ), Q. S( ) P( ), C. T( ) FES(), M. O( ) C( ).

Od srednjoitalskih radionica, u Sisciji su zastupljeni proizvodi C. ME( ) R( ), Murriusa, C. P( ) Pisanusa, Inachusa. Lončar Inachus proizvodio je poslije 15. g. dok su ostali svi vezani uz drugu polovicu 1. stoljeća.

Na položaju Željeznički kolodvor nađena su dva dna tere sigilate s istim pečatomL.PETR.SC/AEVAE (Miletić Čakširan 2018a: T. 2: 1, 2). Na ulomcima se nalaze manji ostaci crvenog premaza dok većina premaza nije sačuvana. Na dnu su vidljivi rotacijski utori. Faktura gline je drugačija, oker – svijetlo smeđe boje puderastog odsjaja. Pečat je jedinstven i u dostupnoj literaturi nisu nađene paralele. Nije zabilježen u Corpus Vasorum Arretinorum[66]. Mogao bi se, prema imenu i opisu fakture, vezati uz heterogenu grupu Petroniusa (OCK 1435) aktivnu od 40. – 10. g. pr.Kr. koja je do sada zabilježena samo u Porajnju (Mainz, Neuss, Wiesbaden). [67]

[66] Oxè, Comfort & Kenrick 2000. (OCK)

[67] Pri obradi pečata zatraženo je mišljenje Eleni Schindler Kaudelka. Pregledom crteža i fotografija dna s pečatom potvrđeno je kako se radi o pečatu L.PETR.SC/AEVAE. Potvrđeno je kako navedeni pečat nije zaveden u Corpus Arettinorum Vasorum. E. Schindler Kaudelka smatra kako bi se pečat mogao vezati uz radionicu iz grupe Petroniusa (OCK 1435 T. Petronius Scae( ). Zatraženo je i mišljenje S. Zabehlicky-Scheffenegger te P. Kenricka. S. Zabehlicky-Scheffenegger smatra da se ne radi o navedenoj grupi jer je ona poznata samo na zapadu. P. Kenrick također naglašava kako se pečat ne može vezati uz T. Petronius Scae( ) koji nije produktivan lončar i poznat je samo na zapadu. Također smatra kako nema poveznice i s nešto značajnijom ranom augustovskom radionicom L. + C. Petronius Coria (OCK 1430)iz Arezza. No smatra, kao i E. Schindler Kaudelka kako je lončar mogao biti povezan s radionicom Petronius-a, a proizvoditi slične posude u Panoniji. Zahvaljujem P. Kenricku, S. Zabehlicky–Scheffenegger i E. Schlinder Kaudelka na danim savjetima u obradi dvije šalice iz Siska.

Tablica 5. Pregled pečata italske teresigilate koji su nađeni u Sisku

LONČAR	PEČATI	TIP PEČATA	PROVENIJENCIJA	DATACIJA	OCK	LITERATURA (objava pečata)
ACASTVS	ACA / STVS	Četvrtast pečat, u dva reda	Padanska sigilata	Od 20. g. pr. Kr.	OCK 16 (8b)	Makjanić 1995: 52–56, Fig.33,1; Ljubić 1880: 12
ALYPTVS	*a:ALYP, b: ALY*	*In planta pedis*	Aretinska sigilata	Sredina 1. st.	OCK 78 (52)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 2a–b
P. ATTIVS	P·ATTI	Četvrtast	? (Pisa, Arezzo i dolina rijeke Po)	20. – 1. g. pr. Kr.	OCK 347 (209)	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 5. b Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 4 a–b
L. AVILLIVS	L AVIL	*In planta pedis*	?	30. – 70. g.	OCK 403 (259)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 5
BASSVS?	BAS, BASA ili BASS BAS?	*In planta pedis*	Padanska ili Lyonska	10. g. pr. Kr. – 10. g.	OCK 435, 436?	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 6
CAMVRIVS	CAMVRI CA MVRI	*In planta pedis*	Aretinska sigilata	30. – 70. g.	OCK 514 (397)	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 15, Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 3; Miletić Čakširan 2018: 50–51.
CLADVS	CLADI	Četvrtast	Padanska	30. – 50. g.	OCK 576 (441)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 7
P. CLODIVS PROCVLVS	P CLO PRO	*In planta pedis*	Aretinska sigilata	40. – 100. g.	OCK 592 (454)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 8
C.CLODIVS SABINVS	C CLO SAB	*In planta pedis*	Aretinska sigilata	druga pol. 1. st.	OCK 589 (455)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 9a-c, Makjanić 1995:44, Pl. 57: 19, 20
DIOPHANES	DIO / PAN	Četvrtast	Padanska sigilata	prva pol. 1. st.	OCK 743 (601)	Miletić Čakširan 2018a
DENTO	DENTO	Četvrtast	Padanska sigilata	10. pr. Kr. – 10 g. kraj prve pol. 1. st.	OCK 731 (592)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 10
EVMENES	EVM / ENIS	Četvrtast u dva reda	Padanska sigilata	1. – 20. g.	OCK 789 (651)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 11

GELLIVS	GELLI, GEL	*In planta pedis*	Aretinska sigilata?	10. –50. g.	OCK 878 (736)	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 17; Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 12 a–p
L. GELLIVS	L GELLI, L GELL, L GEL		Aretinska sigilata	15. g. pr. Kr. – 50. g.	OCK 879–882 (737–747)	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 17; Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 12 a–p; Miletić Čakširan 2018: 50–51.
HILARVS	HIL / ARI HIL / ARVS	Četvrtast, u dva reda grančice s obje strane, ili samo s lijeve	Padanska sigilata	10. g.pr. Kr. – 15. g. po. Kr.+	OCK 951 (796)	Ljubić 1879: 73 V. Tab. I br. 11; Ljubić 1880: 12 g. I br. 3 Tab. I. Br. 11; Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 13 a–c
INACHVS	IN C	četvrtast	Središnja Italija	Poslije 15. g.	OCK 977 (827)	Miletić 2007: 38, T. 4: 28
LICCAEVS	LIC / CAE	Četvrtast, u dva reda podijeljen horizontalnom grančicom	Padanska sigilata	20. g. pr. Kr. – 10. g. po. Kr.	OCK 1032 (881)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 14
Q. LV( ) C( )	QLC	*In planta pedis*	Padanska sigilata	druga pol. 1. st.	OCK 1037 (887)	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 15 a–b
LVCCIVS	LVCC	Četvrtast	Padanska sigilata	10. g. pr. Kr. – poslije 20. g. po. Kr.	OCK 1039 (891)	Miletić Čakširan 2018: 50–51
C. M( ) R( )	C M R	*In planta pedis*	?	sredina 1. st.	OCK 1067 (979)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 19
L. MAG( ) VIR( )	L M V	*In planta pedis*	Padanska sigilata	40. – 120. g. +	OCK 1085(921)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 18 a–i
MARIO	MARIO	Četvrtast	Padanska sigilata	10. g. pr. Kr. +	OCK 1121 (969)	
C. ME( ) R( )	C MER CME RF	*In planta pedis*	Radionica središnje Italije	20. – 70. g.	OCK 1133 (982)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 20 a–c Baćani *et al*. 2011: kat. br. 11, inv.br. 510:SIK 26186

MVRRIVS	MVRRI	*In planta pedis*.	Pisa?	1. – 30. g. +	OCK 1202 (1040)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 21; Ljubić 1880: 12, V.1.e. Br. 15; Ljubić1880: 12
M. O( ) C( )	M O C	*In planta pedis*	Padanska sigilata	Flavijevsko razdoblje	OCK 1307	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 22
C. P( ) PI(SANVS)	C P P	*In planta pedis*	Pisa	50. – 100.g. +	OCK 1342 (1191)	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 23
PASSIVS TELAMO	PASSI TELAMO	Četvrtast	Padanska sigilata	20. – 1. g. pr. Kr.	OCK 1380 (1228)	Miletić Čakširan 2018: 50–51
M. PERENNIVS CRESCENS	MPENSCESC, MPERCR	*In planta pedis*	Aretinska sigilata	30. – 60. g.	OCK 1408 (1281)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 24 a–b; Miletić 2007: 38, T. 4: 27
PHILO	PHILO	Elipsoidan	?	Augustovsko razdoblje	OCK 1452 (1314)	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 7.; Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 25
M. PONTILIVS	M. P T	Pečat tipa "hides"	Padanska sigilata	10. g. pr. Kr. – 10. g. po. Kr.	OCK 1510 (1374)	T. 88: 5; Miletić Čakširan 2018: 50–51
POTITVS	POTI	*In planta pedis*	Padanska sigilata	Poslije 15. g.	OCK 1515 (1378)	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 26
L. R( ) C( )	L R C	*In planta pedis*	?	Poslije 30. g.	OCK 1611 (1473)	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 27
RASINIVS, radnik ATTIS	RASINI/ATTIS	Četvrtast, obrnuto N, u donjem dijelu grančica	?	?	OCK 1631 nađen samo u Sisciji	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 28
M. S( ) MOSCHVS ?	MSMV	*In planta pedis*	Padanska sigilata	30. – 50. g.	OCK 1757 (1630)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 29
Q. S( ) P( )	Q S P	*In planta pedis*	Padanskasigilata	40. – 100. g. +	OCK 1765 (1636)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 30 a–b

Q. S( ) S( )	QSS	*In planta pedis*	Padanska sigilata	Flavijevsko razdoblje	OCK 1766 (1637)	Baćani *et al*. 2011: 104, inv.br 26061, kat. br. 6
SARIVS	SARI	Pravokutni	Padanska sigilata	10. g. pr. Kr. – poslije 20. g.	OCK 1782 (1655)	Miletić Čakširan 2017: T. 2: 4
(L.) SARIVS, radnik GRATVS	GRA / SARI GRATI / SARI	Četvrtast	Padanska sigilata	20. g. – 1. g. pr. Kr.	OCK 1787 (1661)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 31; Miletić Čakširan 2018: 50–51.
(L.) SARIVS, radnik TRITVS	TRITVS / SARI	Četvrtast	Padanska sigilata	Poslije 15. g. pr. Kr.	OCK 1794	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 32
SECVUNDVS	SECVNI		Padanska sigilata	1. – 50. g.	OCK 1842 (1720)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 33
SERIVS	SERI	Četvrtast	Padanska sigilata	15. g. pr. Kr. – poslije 30 g.	OCK 1882 (1752)	Miletić Čakširan 2017
M. SERIVS HOMVLLVS	M SER/HOMVLL	Četvrtast	Padanska sigilata	Poslije 15. g. pr. Kr.	OCK 1902 (1761)	Miletić Čakširan 2018: 50–51; 2018a
SIPA	SIPA	Četvrtast dupli okvir	Padanska sigilata	Augustovsko razdoblje	OCK 1971	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 20; Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 34 a–c
SOLIMARVS	SOLI/MARI	Četvrtast	Padanska sigilata	15. g. pr. Kr. – 5. g. po. Kr.	OCK 1976 (1840)	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 13; Ljubić 1879: 73, V. Tab. I, br. 6. b; Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 35 a–d
SOLO	SOLO	Četvrtast s lišćem između slova i na kraju	Padanska sigilata	1. g. – 40. g.	OCK 1977 (1841)	Ljubić 1880: 12; Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 36
SVRVS?	SVRI	Četvrtast	Padanskasigilata	15.g. +	OCK 2014 (1876)	Makjanić 1995: 57; 1996: 96, T. 16: 93

C. T( ), radnik FES( )	oFES CT	*In planta pedis* s vanjske strane grafit TAO	Padanska sigilata	30. –80. g.	OCK 2024 (1883)	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 37 a–c, Makjanić 1996:92, T. 16: 93.
C. VE( ) A()	C·VEA	*In planta pedis*	Aretinska sigilata	sr. 1. st.	OCK 2330 (2244)	Makjanić 1995: 46, Pl. 64: 145–146, Fig 33, 39
C. TAP( ) S( )	C.TAPS	*In planta pedis*	Padanska sigilata	poslije 30. g.	OCK 2034	Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 38
M. VETTIVS	M VE/TTI M. VETTIVS	Duplo uokviren četvrtast	Padanska sigilata	Poslije 10. g. pr. Kr.	OCK 2358 (2279)	Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 9, Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 40
VIATOR	VIATOR	*In planta pedis*	Padanska sigilata	15. – 30. g. +	OCK 2365 (2283)	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33, 41
L. PETR. SCAVAE	L.PETR.SC/AEVA E	Četvrtast	Radionica iz Porajnja?	Do sada zabilježen sam u Sisciji (2x)		Miletić Čakširan 2018a: T. 2: 1, 2; 2018: 50–51
	Zvijezda i mjesec	Četvrtast	Padanska sigilata	August	Magdalensberg[68]	Miletić Čakširan 2017; 2018: 50–51
?	EMPO	Četvrtast	?	?		Miletić Čakširan 2018: 50–51
	ANGE		?			Miletić Čakširan 2018: 50–51
	PRIM..	Četvrtast	?			Ljubić 1879: 73, V., Tab. I br. 5. a
?	CL. BR	*In planta pedis*	?			Makjanić 1995: 52–56, Fig 33, 42–44
?	C·CESAB		?			Ljubić 1879: 73, V. Tab. I br. 10.
?	ORA SARI		?			Ljubić 1879: 73 V. Tab. I br. 14.
?	...ISF, s vanjske strane urezan X	In planta pedis	?			Baćani *et al*. 2011: 109, inv.br 24455, kat. br. 27
CTS		*In planta pedis*	?			Makjanić 1995: 92
?	L MA	*In planta pedis*	?		?	Makjanić 1995: 52–56, Fig. 33 17
?	QLC	?	?	?		Makjanić 1995: 46, Pl. 64: 145–146

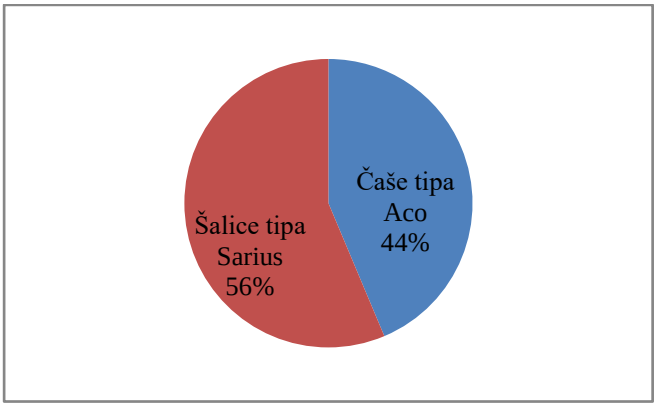
[68]Zabehlicky-Scheffenegger 1998, 260-261, T. 31: 4.

5.1.3.2. Reljefna keramika čaša tipa Aco i šalica tipa Sarius

Reljefna keramika nastaje pod utjecajem helenističke reljefne keramike, aretinske reljefne sigilate te oblika keramike tankih stijenki. U skupinu reljefne keramike izdvojene su čaše tipa Aco, šalice tipa Sarius. Čaše tipa Aco, šalice tipa Sarius oblici su karakteristični za razdoblje od kraja 1. stoljeća pr. Krista do prve polovice 1. stoljeća po. Kr . Njena prisutnost zasigurno je vezana uz potrebe vojske i prvih doseljenika koji su tu robu kupovali. Za razliku od Norika (Schindler Kaudelka 1980), Liburnije i Dalmacije (Brusić 1999; Borzić 2013: 142), u literaturi se navodi kako se u Panoniji tipovi reljefne italske keramike pojavljuju sporadično (Lavizzari Pedrazzini 1989: 283). Analizom materijala s novijih arheoloških istraživanja iz augustovskog i tiberijevsko-klaudijevskog horizonta Siscije utvrđeno je kako se rana reljefna keramika u Sisciji pojavljuje u znatnim količinama što ukazuje kako je ona bila jedna od najznačajnijih vojničkih i trgovačkih centara ranog carstva što potvrđuju i povijesni izvori. S ukupno 71 nalaza Siscija je u Panoniji nalazište s najviše nalaza reljefne keramike čaša tipa Aco, šalica tipa Sarius.

U radu su, svi do sada objavljeni primjeri kao i nalazi s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv reljefne keramike, analizirani prema obliku, fakturi i konceptu ukrašavanja. Analizom ulomaka za koje nedvojbeno možemo odrediti oblik, na području Siscije nađeno je ukupno 31 primjera čaša tipa Aco te 40 primjera šalica tipa Sarius. (sl. 17)

Brojan pokretni arheološki materijal ukazuje kako je trgovina bila uspostavljena odmah nakon osvajanja.

Slika 17. Reljefna keramika čaša tipa Aco i šalica tipa Sarius iz Siscije

5.1.3.2.1. Čaše tipa Aco

Čaše tipa Aco imaju visoko tijelo i mali rub. Reljefna se dekoracija nalazi na donje dvije trećine čaše. Čaše tipa Aco proizvode se bez premaza ili sa sigilatnim premazom. Čaše

tipa Aco bez premaza počinju se proizvoditi oko sredine 1. stoljeća pr. Krista, dok se primjerci s premazom pojavljuju od kasnoaugustovskog – tiberijevskog razdoblja (Ettlinger *et al*. 1990: 182–183). Osim u sjevernoitalskim radionicama između doline rijeke Po i Ravene, reljefna keramika tipa Aco proizvodila se u galskim radionicama od kraja 1. st. pr. Kr. Utvrđene su radionice u Loyasse-u, radionica La Muette i radionica u Saine Romain-en-Gal-u (Desbat 2001: 23).

Do sada su iz Siska u literaturi objavljene čaše tipa Aco s položaja Dunavski Lloyd[69] (Baćani *et al*. 2011: 128–130), Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2017; 2018) te nekoliko primjeraka bez podatka o mjestu nalaza koji se čuvaju u Arheološkom muzeju u Zagrebu[70] (Makjanić 1995: 61, Pl. 205–210). Na položaju Željeznički kolodvor zabilježena je 21 čaša tipa Aco, što predstavlja najbrojniji nalaz ove vrste keramičkog materijala na području antičke Siscije.

Analizom svih objavljenih primjera (Prilog4), kao i nalaza s položaja Sv. Kvirin (T. 7: 9) i Povijesni Arhiv (T. 166: 1) nađen je 31 primjer čaša tipa Aco (tab. 3) Za razliku od Liburnije (Brusić 1989: 94) u Sisciji je broj nađenih čaša tipa Aco podjednak nalazima šalica tipa Sarius.

Analizom oblika i faktura utvrđena su 2 tipa Aco čaša. Nađene su čaše bez i sa sigilatnim premazom.[71] (Prilog 13)

A .TIP 1A

Čaša tipa Aco visokog tijela i malog zaobljenog ruba oker-smeđe boje bez premaza. Reljefna se dekoracija nalazi na donje dvije trećine čaše. Odgovara obliku Atlante 1 D (Mazzeo Saracino 1985: T. LXIX, br. 3,4); Magdalensberg Form 1 (Schindler Kaudelka 1980: 12; T.1), Lavizzari Pedrazzini Tip 2 (Lavizzari Pedrazzini 1987: 30, 31; T. 2), Conspectus R 12 (Ettlinger *et al.* 1990: 182).

A. TIP 1B

Čaša tipa Aco visokog tijela i malog zaobljenog ruba sa crvenim sigilatnim premazom, crvenonarančaste boje presjeka, bez vidljivih primjesa u smjesi. Sigilatni premaz na čašama tipa Aco iz Siska izuzetno je kvalitetan. Reljefna se dekoracija nalazi na donje dvije trećine čaše. Odgovara obliku Atlante 1 D (Mazzeo Saracino 1985: T. LXIX, br. 3,4); Magdalensberg

[69] Na položaju Dunavski Lloyd zabilježeno je 9 primjeraka reljefne sigilate. Četiri se primjerka mogu pripisati obliku šalica tipa Sarius dok je 5 primjeraka čaša tipa Aco.

[70] U obrađenoj zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu obrađene su 3 potpuno sačuvane posude (jedna od njih nije predstavljena u crtežu) i 1 ulomak. Od obrađenih ulomaka su dvije čaše tipa Aco i dvije šalice tipa Sarius.

[71] Čaše tipa Aco bez premaza obrađene su u sklopu poglavlja tere sigilate radi ujednačenog sagledavanja ovog tipa keramike.

Form 1 (Schindler Kaudelka 1980: 12; T.1), Lavizzari Pedrazzini Tip 2 (Lavizzari Pedrazzini 1987: 30, 31; T. 2), Conspectus R 12 (Ettlinger *et al.* 1990: 182).

A.TIP 2 (Prilog 4/sl. 9, 28)

Čaša tipa Aco s ravnim rubom koji ima urez centimetar od ruba. Odgovara obliku Magdalensberg Form 4 (Schindler Kaudelka 1980: 12; T. 4), Lavizzari Pedrazzini tipu 3b (Lavizzari Pedrazzini 1987: 31, 32; T. 2).

Analizom ukrasa utvrđeno je kako se na čašama tipa Aco kombiniraju različiti ukrasi, stoga su analogni primjeri na drugim nalazištima rijetki.

Analizom ukrasa na čašama tipa Aco koriste se motivi: reljefni trokuti *Kommaregen, v*egetabilni ukras, zoomorfni ukras, ukras traka/lančića od perlica, ukras arhitektonskih elemenata, ukras prepleta/pletene košare, apstraktni motivi te nedefinirani motivi (Prilog 4)

1. Reljefni trokuti *Kommaregen*

Ukras reljefnih trokuta zabilježen je na keramici kao ukras u negativu na keramici tankih stijenki i pozitivu na reljefnoj keramici čaša tip Aco. Čaše s ukrasom utisnutih trokuta u negativu smatraju se najranijim oblikom ukrasa koji prethodi reljefnom ukrasu na čašama tipa Aco. Na prostoru antičke Siscije na položaju Željeznički kolodvor i Povijesni Arhiv nađena su 4 ulomka čaše s ukrasom *kommaregen* u negativu koji su obrađeni u sklopu grupe keramike tankih stijenki. Ulomci ukrašeni motivom reljefnih trokuta u pozitivu izvedenih u kalupu (*Kommaregen)* zastupljeni su na primjerima čaša tipa Aco s položaja Dunavski Lloyd (Prilog 4/sl. 4), Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 1, 2, 3, 5) te Sv. Kvirin (T. 7: 9). Pojavljuju se sa i bez premaza. Čaše tipa Aco bez premaza mogu biti iz sjevernoitalskih i galskih radionica.

Ulomak bez premaza, nađen na položaju Željeznički kolodvor, (Prilog 4/sl. 3) ukrašen motivom *Kommaregen,* rađen je u kalupu i izuzetno je fine izrade. Iako različit po fakturi, analogan primjer nađen je na položaju Dunavski Lloyd u Sisku (Prilog 4/sl. 4). Primjeri nalaza čaša tipa Aco iz Altina bez sigilatnog premaza ukrašeni ukrasom *Kommaregen* datirani su u augustovo razdoblje (Finocchiaro1999: 151).

Na ulomku čaše tipa Aco s položaja Željeznički kolodvor bez premaza uz ukras *Kommaregen* u pozitivu pojavljuje se ukras stiliziranih ovnovskih rogova ukrašenih urezima (Prilog 4/sl. 2). Rađena je u kalupu i veoma je fine izrade. Paralele u samom ukrasu stiliziranih ovnovskih rogova, ali ne i u kompoziciji nalazimo na nalazištima Abano (Lavizzari Pedrazzini 1987: 91, T. 4: 2, T. 5: 9, T. 12: 2), Magdalensberg (Schindler Kaudelka 2000: 51–67; Schindler Kaudelka 1998: 326, 327, br. 26.) i Adriji (Mantovani 2011a: 169) datiranima u srednje do kasno augustovsko vrijeme.

Ulomak ukrašen motivom *Kommaregen* sa sigilatnim premazom koji trokutasto završava prema dnu čaše zabilježen je na položaju Sv. Kvirin (T. 7: 9) te položaju Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 5). Oba imaju izuzetno kvalitetan sigilatni premaz. Analogni primjer nađen je u Emoni, datiran u postaugustovsku fazu IIIb (Vičič 1994: T. 11: 12) te Adriji (Mantovani 2012: T. XXVIII, 6). Motiv je to kojima se koristi više radionica, pa ulomak nije moguće vezati uz isključivo jednu radionicu.

2. Vegetabilni ukrasi

Čaše tipa Aco s vegetabilnim ukrasom nađene su na položaju Povijesni Arhiv (T. 166: 1), Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 6–12) i Dunavski Lloyd (Prilog 4/sl. 13). Jedna cijela čaša tipa Aco zabilježena je u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu (Prilog 4/sl. 14). Vegetabilni ukras javlja se na čašama tipa Aco, sa i bez sigilatnog premaza.

Na ulomku ruba s položaja Povijesni Arhiv (T. 166: 1) motiv je niza sastavljenog od parova listova i pupova u gornjem dijelu čaše u kombinaciji s motivom Kommaregen u donjem dijelu čaše u sklopu kojeg je integriran i naglašen rozetom pečat od kojeg je sačuvano samo slovo O. Čaša je bez premaza te vrlo fine izrade. Način na koji je pečat inkorporiran u motiv *kommaregen* pripisuje se kao karakteristika lončara BVCCIO NORBANI. Oblik čaše pripada tipu ACO. TIP 1. Motiv i pečat Bvccio pojavljuje se na Magdalensbergu gdje je datiran od kasnog Augusta – Tiberija (Schindler Kaudelka 1980: T. 32: 68). Buccio Norbani lončar je čiji su proizvodi zabilježeni u X i VIII regiji Italiji, Dalmaciji, ali i u Noriku (Mantovani 2011a: 168, T. 1/3; Mantovani 2012: 175), dok je ovo prvi primjer nađen u Panoniji.

Ulomak ruba čaše tipa Aco ukrašen trakom parova listova okrenutima nalijevo s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 6) iznimno je fine izrade i bez premaza. Pojavljuje se na čašama više radionica u kombinaciji s drugim motivima ispod same trake. Ulomak ruba s motivom niza parova narebrenih listića i malih pupoljaka ispod ruba, u kombinaciji s ukrasom *kommaregen* po tijelu (Prilog 4/sl. 8) prema analogijama ulomka iz Magdalensberga (Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 16: 4) može se pripisati radionici majstora Stepanusa. Bez premaza je i fine izrade.

Ulomak dijela ruba i vrata čaše s malo vidljivim dijelom ukrasa trake prepleta listova i peteljki vinove loze bez premaza, nađen na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 7), pripada čaši majstora Norbanusa. Naime, motiv trake prepleta listova i peteljki vinove loze pojavljuje se na čašama radionice L. Norbanusa, u kombinaciji s motivom prepleta košare i cik cak motiva, ali i na čašama iz radionice Stepanus Norbanusa gdje je, uz traku, pečat inkorporiran u motiv reljefnih trokuta *kommaregen* (Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 15: 7; T.

16: 1). Analogije ovoj čaši nalazimo u čaši iz Cremone, antičkog Bedriacum-a, također pripisane majstoru Stepanusu Norbanusu (Cassi 1996: 92, Figg. 13).

Ulomak ruba s iznimno kvalitetnim sigilatnim premazom ukrašen je vegetabilnim ukrasom, motivom pupoljka (Prilog 4/sl. 9).

Na položaju Željeznički kolodvor nađen je ulomak s motivom grančice s pupovima sitnog cvijeća (Prilog 4/sl. 11) s izuzetno kvalitetnim sigilatnim premazom, a prema debljini i zaobljenosti stijenke može pripadati čaši tipa Aco. Analogije tom ukrasu nisu nađene u dostupnoj literaturi.

Ulomak ukrašen motivom mašnice, ili četverolisnog cvijeta, koji se nadovezuju jedan na drugi s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 10) ima kvalitetan sigilatni premaz. Motiv je sličan motivu koji koristi majstor L. Sarius Surus na šalici tipa Sarius nađenoj u Adriji (Mantovani 2012: T.XLVI, T. XCVI/ 63). Zbog debljine stijenki i načina na koji je motiv spojen u kompoziciju, iako vrlo malen, ulomak bi pripadao obliku čaše tipa Aco.

Motiv manjih i većih rozeta u kombinaciji s motivom lančića s perlicama pojavljuje se na ulomku (Prilog 4/sl. 12). Analogije nalazimo na posudi iz Milana (Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 20: 3(30)). Upotreba istih motiva manjih i većih rozeta u kombinaciji s nizom od perlica zabilježen je na čaši iz Adrije (Mantovani 2012: 183, T. XXIX, 2).

Čaša tipa Aco, s izuzetno kvalitetnim sigilatnim premazom i vegetabilnim ukrasom, zabilježena je u obrađenom materiju zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Prilog 4/sl. 14). Motive vitica i listova te rozeta između mreže od perlica, koristi majstor Clemens. Analogni primjeri nađeni su u Angeri (Laviazzi Pedrazzini 1987: 85, T 27/1). Motivi vitica i listova pojavljuju se i na ulomku s izuzetno kvalitetnim sigilatnim premazom s položaja Dunavski Lloyd (Prilog 4/sl. 13). Analogan primjer je čaša tipa Aco također pripisana majstoru Clemensu iz Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1980: T. 15: 19; Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 26: 1).

3. Zoomorfni ukras

Ulomak čaše tipa Aco ukrašen kokotima u trku (Prilog 4/sl. 15) nađen je na položaju Željeznički kolodvor. Bez premaza je i fine izrade. Ima analogije s ulomkom nađenim na Magdalensbergu i pripisuje se galskom stilu majstoraC. Aco (Schindler Kaudelka 2000: 57, 58; sl. 20). V. Mantovani donosi kako je motiv kokota stil galskih radionica te donosi primjer majstora C. Aco Diophanes (Mantovani 2012: T. LXIX). U Cremoni je nađen ulomak čaše s motivom kokota, u kombinaciji s vegetabilnim motivima majstora Stepanusa (Cassi 1996: 85; Fig.14).

4. Ukras traka/lančića od perlica

Ukras lančića od perlica zabilježen je na 3 ulomka s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 16–18). Na ulomku s vrlo kvalitetnim sigilatnim premazom, uz ukras okomitih nizova lančića od perlica po tijelu čaše, nalazi se ispod ruba niz polegnutih i lijevo okrenutih stiliziranih ovnovskih rogova te traka (Prilog 4/sl. 18). Analogan je ukras na čaši iz položaja Retratto u Adriji (Mantovani 2011a: 170, T. 3: 1; Mantovani 2012: T. XXVII: 1) te na čaši nađenoj u Magdalensbergu (Schnidler-Kaudelka & Schneider 1998: 339, 74). Datira se od 15. godine pr. Kr. do 15. po. Kr.

Ulomak dna (Prilog 4/sl. 17) s nizovima okomito nepravilno postavljenih lančića s perlicama ima izuzetno kvalitetan sigilatni premaz. Čaša tipa Aco s takvim ukrasom nađena je u Adriji (Mantovani 2011a: T. 4. /2–5, 169–170). V. Mantovani navodi kako taj ukras nije čest te kako se ne pojavljuje s pečatima. Također je zabilježen u Parabiagu (Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 20: 1(3)) kao i na Miklavškom hribu kod Celja (Vičič 1977: 42, T. 2: 6, 5).

5. Ukras arhitektonskih elemenata

Ukras arhitektonskih elemenata pojavljuje se na dva ulomka s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 19, 20), na položaju Dunavski Lloyd (Prilog 4/sl. 21) te Starčevićeva 37 (Prilog 4/sl. 22). Ulomak bez premaza s položaja Dunavski Lloyd ukrašen je ukrasom stupova koji završavaju stiliziranim ovnovskim rogovima i lukovima (Prilog 4/sl. 21). Rađen je u kalupu i fine je izrade. Ima paralele s nalazom iz Adrije. Slovo R inkorporirano je unutar luka između dva stupa. Mantovani ga pripisuje majstoru C. ACO C. L. EROS, a pri interpretaciji imena navodi i nalaz iz Emone koji ima integrirana slova ispod arhitektonskih elemenata (Mantovani 2011a: 167, T. 1: 2). Ulomci dna čaše tipa Aco ukrašeni motivom stupova između kojih su stilizirani vegetabilni motivi (palmeta i stilizirana grana bršljana) bez premaza (Prilog 4/sl. 19, 20) prema analogijama mogu se pripisati proizvodima majstora Norbanusa. Analogni ulomci nađeni su u Magdalensbergu i Brindisiju (Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 17: 7 (52), 3 (53)).

Ulomak reljefne keramike nađen je na položaju A. Starčevića 37[72] (Prilog 4/sl. 22) može se pripisati obliku čaše tipa Aco. Ulomak je svjetlonarančaste boje gline i premaza, reljefni prikaz sadrži kanelirani stup s kapitelom, granu s lišćem i rozetu[73]. Motiv kaneliranog stupa pojavljuje se na čašama tipa Aco. Motiv koristi lončar Diophanes. Rozeta, listovi i stup pojavljuju se na primjeru čaše tipa Aco iz Abana i Casteggio-u (Lavizzari Pedrazzini 1987:

[72] Nalaz nije iz stratigrafski poznatog konteksta no s obzirom na nađene strukture na položaju može se pretpostaviti kako pripada starijem sloju vezanom uz nalaz drvene arhitekture.

[73] Autorica prikaz interpretira kao motiv sunca no, prema analognim primjerima vjerojatnije je da se radi o rozeti. Ne nalazi analogije ovom prikazu dok oblik veže uz teru sigilatu (Vidošević 2003: 27, T. 22: 11).

150–151). Oblik završetka stupa, motiv rozete i traka križnih uz stupove koristi i majstor Acastus, na primjeru čaše tipa Aco iz Abana (Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 9: 5,6).

6. Ukras prepleta / pletene košare

Ulomak s položaja Dunavski Lloyd (Prilog 4/sl. 23) ima motiv pletene košare u kombinaciji s nizom točkica, zatim nizom kosih crtica i vidljivog dijela motiva cik-cak mreže koja završava točkom. Prema rasporedu motiva moguće je kako je ulomak u objavi obrnuto okrenut. Naime, kombinacija motiva pletene košare i nizova motiva, kao i na ovome ulomku, zabilježena je na primjeru čaše tipa Aco s pečatom L. Norbanus. Ulomci sa analognim ukrasom nađeni su u Abanu (Lavizzari Pedrazzini 1987: T. 15: 2, T. 20: 4). Samostalan motiv prepleta pojavljuje se kod majstora Acastus Aco kao i C. Aco Diophanes, stoga je i kod ovog ulomka upitna atribucija jednom autoru jer je očito da su se motivi pojavljivali kod više njih.

7. Apstraktni ukras

Na ulomku sa Željezničkog kolodvora motiv je niza privjesaka (Prilog 4/sl. 24). Ulomak je tankih stijenki s izuzetno kvalitetnim sigilatnim premazom. Motiv privjesaka pojavljuje se i na aretinskoj reljefnoj sigilati (Brusić 1999a: 86, T. IV/2) kao i na šalicama tipa Sarius (Gaspari 2010: SE 2620: 8497). Analogan motiv zabilježen je na ulomku s Magdalensberga (Schindler Kaudelka 1980: T. 11/16, T. 63: 163). Promjer trbuha, debljina i zaobljenost stijenke ulomak sa Željezničkog kolodvora svrstava u čaše tipa Aco. Motiv niza privjesaka može se pripisati radionici Optatus koja je svoje proizvode izvozila na uže područje VIII regije, Noricuma i Dalmacije. Datira se u tiberijevsko razdoblje. Zabilježeni su nalazi u Veroni (Stuani 2012: 171) i nalazištu San Basilio di Ariano nel Polesine u Italiji (D'Abruzzo 1983: 101). Nalaz iz Siska prvi je primjer reljefne sigilate ove radionice u Panoniji.

Analizom čaša tipa Aco s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv kao i do sada objavljenih čaša tipa Aco, u Sisku (tab. 6) je nađeno ukupno 31 primjer što je najbrojniji nalaz te vrste keramičkog materijala u Sisku, ali i najbrojniji nalaz te vrste u Panoniji. U radu su analizirane čaše tipa Aco prema obliku i konceptu ukrašavanja. Tipološki su izdvojena dva oblika čaše tipa Aco: tip 2 te tip 3b po tipološkoj podjeli M. P. Lavizzari Pedrazzini(Lavizzari Pedrazzini 1987: 30–33; T. 2). Analizom ukrasa čaša tipa Aco koriste se geometrijski i figurativni motivi: reljefni trokuti (*kommaregen),* ukras traka/lančića od perlica, vegetabilni ukrasi i zoomorfni i apstraktni ukras.

U analiziranom su materijalu čaše tipa Aco sa i bez sigilatnog premaza. Čaše bez premaza počinju se proizvoditi oko sredine 1. stoljeća pr. Krista, dok se primjerci s premazom pojavljuju od kasnoaugustovskog – tiberijevskog razdoblja.

Od pečata su zabilježeni pečati majstora C.Aco C.L. Eros i Buccio Norbanus, no analizom stilskih i morfoloških karakteristika mogu se prema određenim motivima pripisati nađeni primjeri čaša tipa Aco određenoj radionici. Ipak pripisivanje jednog motiva jednom autoru donekle je upitno jer je očito kako su se motivi pojavljivali u više radionica. Uzorke je koristilo više njih, a stvarali su svoje kompozicije. Prema atribuciji ulomaka određenoj radionici moguće je pretpostaviti proizvode radionice L. Norbanusa ili Stepanus Norbanusa; C. Aco ili C. Aco Diophanesa, radionice Optatus te L. Sarius Surusa. Analizom čaša tipa Aco iz Siscije utvrđeno je kako su se uvozili sjevernoitalski, ali i galski proizvodi. Dok se primjer čaše tipa Aco iz Osijeka veže uz prisutnost stanovnika italskog porijekla, ili italskih trgovaca koji na ovaj prostor dolaze prije konačnog osvajanja područja između Save i Drave (Tonc & Filipović 2010: 503), prisutnost čaša tipa Aco u Sisciji može se vezati uz prisutnost rimske vojske nakon osvajanja Segestice 35. g. pr.Kr. i izgradnju logora koju spominju antički izvori. Čaše tipa Aco kvalitetom, kvantitetom, provenijencijom i datacijom upućuju, uz drugi objavljen i obrađen materijal s položaja Željeznički kolodvor[74] i Pov. Arhiv kako su istraženi slojevi rimskog vojnog logora augustovskog i tiberijevskog razdoblja.

[74]Ivana Miletić Čakširan, „Ranorimska fina keramika iz Siscije“, PP prezentacija, Znanstveni skup: „*Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta“*, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 2016.; I. Miletić Čakširan 2018; M. Kristović & T. Jerončić 2016; A. Paro, O. Novaković & Ivan Radman Livaja, „Amfore s lokaliteta Sisak – Željeznički kolodvor s posebnim osvrtom na Dressel 8 amforu s natpisom“; u zborniku znanstvenog skupa „*Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta*“, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, (2018), u objavi.

Tablica 6. Čaše tipa Aco iz Siscije

OPIS	UKRAS	PREMAZ	PEČAT	MOGUĆA RADIONICA PREMA UKRASU	DATACIJA – prema kontekstu nalaza	DATACIJA prema analogijama	PRILOG/ TABLA	LITERATURA
Ulomak s ukrasom čaše tipa Aco	Ukras „ kommaregen“ s trokutastim završetkom	+	-	-	-	15.g. po. Kr.	T. 7: 9	Miletić 2007: 36
Rub i trbuh s ukrasom čaše tipa Aco	Listići u nizu i cvijet iza slova koja su činila pečat na vratu pehara, donji dio motiv „kommaregen“	NE	BUCCIO NORBANVS	-	15.g. pr. Kr. – 15. po. Kr.	-	T. 166: 1	-
Ulomak čaše tipa Aco	Ukras „kommaregen“	NE	-	-	0. – 25. g.	-	Prilog 4/sl. 1 SJ 569 PN 1330	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	Motiv „ kommaregen“ koji uz dno čaše ima motiv stiliziranih ovnovskih rogova	NE	-	-	25. g. pr. Kr. – 0 g.	-	Prilog 4/sl. 2 SJ 650 PN 569	Miletić Čakširan 2017; 2018; 2018a.
Ulomak čaše tipa Aco	Ukras„kommaregen“	NE	-	-	15. pr. Kr. – 0. g.	-	Prilog 4/sl. 3 SJ 1311 PN 1798	Miletić Čakširan 2017, 2018; 2018a.
Ulomak čaše tipa Aco	Ukras „kommaregen“	NE	-	-	-	-	Prilog 4/sl. 4 Invbr. 25621	Baćani *et al.* 2011: 128
Ulomak dna	Trokutasti završeci	+	-	-	-	0.– 25. g.	Prilog 4/sl. 5	Miletić Čakširan

čaše tipa Aco	„kommaregen“ ukrasa						SJ 272 PN 334	2017; 2018.
Ulomak ruba čaše tipa Aco	Niz parova listića	NE	-	-	15. – 50. g.	-	Prilog 4/sl. 6 SJ 379 PN 1165	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	Traka prepleta lista i peteljki vinove loze	NE	-	L. NORBANVS / STEPANVS NORBANVS	-	oko 0 g.	Prilog 4/sl. 7 SJ 955 PN 1534	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak ruba čaše tipa Aco	Niz listova i pupoljka i „kommaregen“ ukras po tijelu	NE	-	STEPANVS ?	-	-	Prilog 4/sl. 8 SJ 1727 PN 2077	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak ruba čaše tipa Aco	Pupoljak uz rub	+	-	-	Tiberije – Flavijevci	-	Prilog 4/sl. 9 SJ 583 PN 1377	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	Motiv cvijeta povezanih s trakom perlica	+	-	-	-	15. g. pr. – 15. po. Kr.	Prilog 4/sl. 10 SJ 1354 PN 992	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	List sa sitnim pupoljcima	+	-	-	25. g. .pr.Kr. – 0 g.	-	Prilog 4/sl. 11 SJ 234 PN 243	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	Manja i veća rozeta između niza perlica	+	-	-	-	15. pr. – 15. po. Kr.	Prilog 4/sl. 12 SJ 280 PN 1091	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	Motiv palmetastih listova i rozeta	+	-	L. SARIVS SVRVS	-	15. pr. – 15. po. Kr.	Prilog 4/sl. 13 Invbr. 25626	Baćani *et al*. 2011: 129

Čaša tipa Aco	Motiv palmetastih listova i rozeta odvojen s romboidno postavljenim trakom od perlica	+	-	-	-	15.g. pr. Kr. – 15. po. Kr.	Prilog 4/sl. 14	Makjanić 1995: 61, Pl. 210
Ulomak čaše tipa Aco	Pijetlovi u trku, okrenuti na lijevo	NE	-	C. ACO DIOPHANES/ C.ACO ACASTVS?	-	10. pr. Kr. – 20. g. po Kr.	Prilog 4/sl. 15 SJ 1223 PN 1699	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	Okomiti nepravilno poredani nizovi od perlica	+	-	-	Tiberije - Klaudije	-	Sl. 2.: 16 SJ 387 PN 1172	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak dna čaše tipa Aco	Nizovi perlica u raznim smjerovima okomito na posudu	+	-	-	-	15. pr. – 15. po. Kr.	Prilog 4/sl. 17 SJ 280 PN 1081	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak čaše tipa Aco	Niz vodoravno postavljenih stiliziranih ovnovskih rogova ispod kojih je ukras okomitih traka s perlicama	+	-	-	-	0. – 25. g.	Prilog 4/sl. 18 SJ 718 PN 1437	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak dna čaše tipa Aco	Motiv stupova i listova vinove loze	NE	-	NORBANVS	-	-	Sl. 2: 19 SJ 1577 PN 2000	Miletić Čakširan 2017.
Ulomak dna čaše tipa Aco	Motiv stupova i vegetabilnog ukrasa	NE	-	NORBANVS	-	-	Prilog 4/sl. 20 SJ 1644 PN 2053	Miletić Čakširan 2017.
Ulomak čaše	Arhitektonski stupovi	NE	C. ACO C. L.	-	-	-	Prilog 4/sl. 21	Baćani *et al.* 2011:

tipa Aco	spojeni lukom.		EROS				Inv. br. 25622	128
Ulomak čaše tipa Aco	Arhitektonski stup, motiv rozete i linije	+	-	-	-	-	Prilog 4/sl. 22	Vidošević 2003: T. 22: 11
Ulomak čaše tipa Aco	Motiv prepleta, niza točkica, kosih crtica i motiv cik-cak traka na sjecištima naglašenih točkom	NE	-	-	-	15. g. pr. Kr. – 15 g. po. Kr.	Prilog 4/sl. 23 Inv. br. 25923	Baćani *et al.* 2011: 129
Ulomak ruba čaše tipa Aco	Ulomak s ukrasom visećih privjesaka	+	-	OPTATVS	-	14. g. – 37. g.	Prilog 4/sl. 24 SJ 535/599 PN 538	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak ruba čaše tipa Aco	nema	+	-	-	-	0. – 25. g.	Prilog 4/sl. 25 SJ 718 PN 1438	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak ruba i dna čaše tipa Aco	nema	+	-	-	-	15. pr. – 15. po. Kr.	Prilog 4/sl. 26 SJ 280 PN 1074	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak ruba čaše tipa Aco	nema	+	-	-	Tiberije – Klaudije	-	Prilog 4/sl. 27 SJ 572 PN 1355	Miletić Čakširan 2017; 2018.
Ulomak	Rub s urezom	NE	-	-	-	-	Prilog 4/sl. 28 Inv. br. 25948	Baćani *et al.* 2011: 129
Čaša tipa Aco?	?	?	?	?	-	-	-	Makjanić 1995: 61, Pl. 205–210

5.1.3.2.2. Šalice tipa Sarius

Šalice tipa Sarius dvodijelnog su tijela čiji je donji polukuglasti reljefno ukrašeni dio izrađen u kalupu, dok je gornji dio izrađen na lončarskom kolu, konveksno profiliran i završava blago izvijenim rubom naglašenim plitkim utorom. Na tijelo posude su naknadno dodane dvije prstenaste trakaste ručke te prstenasta noga. Donji dio ukrašen je zoomorfnim, vegetabilnim, antropomorfnim, apstraktnim i drugim motivima koji su raspoređeni slobodno ili u geometrijskim okvirima (Schindler Kaudelka 1980: 30–35; Brusić 1999: 22–29).

Šalice tipa Sarius oblik je karakterističan za razdoblje od kraja 1. stoljeća pr. Krista do prve polovice 1. stoljeća po. Kr . Proizvodile su se u sjevernoitalskim radionicama između doline rijeke Po i Ravene. Do sada su u literaturi objavljene čaše tipa Aco i šalice tipa Sarius s položaja Dunavski Lloyd[75] (Baćani *et al*. 2011: 128–130), Frankopanska bb[76] (Bilić *et al.* 2015: 135), Starčevićeva 37[77] (Vidošević 2003: T. 22: 11), Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2017; 2018) te nekoliko primjeraka bez podatka o mjestu nalaza koji se čuvaju u Arheološkom muzeju u Zagrebu[78] (Makjanić 1995: 61, Pl. 205–210). Na položaju Željeznički kolodvor zabilježeno je 32 šalice tipa Sarius što predstavlja najbrojniji nalaz ove vrste keramičkog materijala na području antičke Siscije.

U obrađenom keramičkom materijalu s položaja Sv. Kvirin nađen je jedan ulomak šalice tipa Sarius (T. 44: 10) te s položaja Povijesni Arhiv jedan ulomak dna šalice tipa Sarius (T. 88: 6).

Analizom svih objavljenih primjera (Prilog 5) kao i nalaza s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv (T. 88: 6) nađeno je 40 primjera šalica tipa Sarius. Za razliku od Liburnije (Brusić 1989: 94) u Sisciji je broj nađenih čaša tipa Aco (44%) podjednak nalazima šalica tipa Sarius (56%).

SAR. TIP 1 (Prilog 13)

Šalice tipa Sarius nađene na području Siska zbog fragmentiranosti nije moguće podijeliti u više tipova s obzirom na oblikovanje ruba, ručki, ili prijelaza gornjeg u donji dio šalice (Prilog 13). Svi primjerci šalica tipa Sarius odgovaraju tipu Atlante 13D (Mazzeo Saracino 1985: 222–224), Magdalensberg Form 2 (Schindler Kaudelka 1980: 13–15) te Conspectus R

[75] Na položaju Dunavski Lloyd zabilježeno je 9 primjeraka reljefne sigilate. Četiri se primjerka mogu pripisati obliku šalica tipa Sarius dok je 5 primjeraka čaša tipa Aco.

[76] Na položaju Frankopanska bb objavljen je jedan primjer reljefne sigilate šalice tipa Sarius. Ukrašen je vegetabilnim motivima. Iz objave nije moguće utvrditi o kakvom je vegetabilnom ukrasu riječ.

[77] U keramičkom materijalu s položaja Starčevićeva 37 autorica I. Vidošević u sklopu tere sigilate obradila je ulomak ukrašen stupovima i motivom sunca, vjerojatnije rozete, za koji ne nalazi paralele. Prema obliku, premazu i ukrasu ulomak se može pripisati šalici tipa Sarius.

[78] U obrađenoj zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu obrađene su 3 potpuno sačuvane posude (jedna od njih nije predstavljena u crtežu) i 1 ulomak. Od obrađenih ulomaka su dvije čaše tipa Aco i dvije šalice tipa Sarius.

13 (Ettlinger *et al.* 1990: 182–183). Prema podjeli na Magdalensbergu sva nađena dna šalica tipa Sarius iz Siska pripadaju tipu 2h (Schindler Kaudelka 1980: T. 2). Šalice tipa Sarius crvenog mat premaza, narančasto-crvene boje presjeka, bez vidljivih primjesa, mekane su ili tvrde.

Analizom svih objavljenih primjera, kao i nalaza s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv, nađeno je 40 primjera šalica tipa Sarius (tab. 7). Kao i na čašama tipa Aco pojavljuje se velik broj ukrasa. Koncept je ujednačen, dok se pojedini motivi različito kombiniraju. Od motiva zabilježeni su: vegetabilni, zoomorfni, geometrijski, figurativni i apstraktni. Motivi su po posudi raspoređeni u slobodnom stilu ili geometrijski, pravilno.

1. Vegetabilni ukras

S položaja Željeznički kolodvor nekoliko je ulomaka šalica tipa Sarius s vegetabilnim ukrasom (Prilog 5/sl. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10). Ulomak s motivom buketa s pupoljcima (motiv palme ili plodova?) (Prilog 5/sl. 2) iznimno je fine izrade i kvalitetnog premaza. Iako nije nađen analogan motiv, istovjetan motiv pojedinačnih „pupoljaka“ pojavljuje se na šalicama tipa Sarius majstora L. Sarius Surus-a iz Adrije (Mantovani 2012: T. LXXXV: 3F; T. XLI: 1).
Vegetabilni ukras s motivom listova i vitica, u kombinaciji s trostrukim trakama, javlja se na ulomku nađenom na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 5/sl. 5).
Motiv pupoljka i listova na ulomku s položaja Željeznički kolodvor (Prilog 5/sl. 4) sličan je motivu kojim se koristi majstor L. Sarius Surus.
Od vegetabilnih ukrasa zabilježen je na ulomku (Prilog 5/sl. 6) motiv rozete i parova stiliziranih duguljastih listova te na ulomku (Prilog 5/sl. 7) motiv stiliziranih listova palme i grančice s nizom bobica.
Na položaju Dunavski Lloyd nađen je ulomak šalice tipa Sarius na kojem je kombiniran motiv listova, rozeta i vitičastih stapki s kružnim motivom (Prilog 5/sl. 8). Motiv duplih kružića zabilježen je na proizvodima majstora L. Sarius Surusa nađenim u Adriji (Mantovani 2012: T.XCVII/77). Analogije nalazimo i na primjeru šalice tipa Sarius iz Zatona (Brusić 1989: 89, T. XXVII/89).
Šalica tipa Sarius (Prilog 5/sl. 9) u najvećoj je mjeri sačuvan primjerak reljefne sigilate s položaja Željeznički kolodvor. Sačuvan je dio ruba i tijela te trakaste ručke oblika Atlante 13D tip B šalice (Mazzeo Saracino 1985, 220, T. LXXIV, T. LXXV). Ukrašen je kombinacijom vegetabilnog i figuralnog ukrasa: na trbuhu se nalazi niz u desno postavljenih parova uskih listova, ispod kojih je niz češera, dok je centralni dio ukrašen s dvije stapke različitih oblika listova i nižom travom s plodovima, s jedne strane vegetabilnog motiva nalazi se ptica (sačuvan stražnji dio i krilo), a s druge je očuvan stražnji dio vjerojatno vepra.

Analogije s istom kombinacijom ukrasa nisu nađene već pojedinačni motivi. Motiv vepra sa savinutim repom nalazi se na šalici majstora Clemensa nađenoj na Magdalensbergu i datiranoj u augustovsko vrijeme (Schindler Kaudelka 1998: 373, T. 184) kao i motiv vitice s pupoljkom (Schindler Kaudelka 1980: T. 60, 136; Schindler Kaudelka 1998: 373, T. 184; Mazzeo Saracino 1985: 220, T. LXXIII: 4.). Pojedinačni motivi visoke stapke s lišćem slični ovom pripisuju se lončaru Clemensu na materijalu iz Retratta (Mantovani 2011: 199–201, T. LXVII/2e, T. LXVIII/3c; Brusić 1999: 180, sl. 48 n. 282.). Clemens je radionica majstora koji je radio u trokutu Padova – Bologna – Ravenna te u Akvileji (Lavizzari Pedrazzini 1987: 92–98). Najraniji primjerci Clemens radionice imaju slova istaknuta u okviru slobodne dekorativne sheme datirane u Augustovo vrijeme – razdoblje od 10. g. pr. Kr. do početka novoga vijeka(Brusić 1989: 93; Brusić 1999: 24) što bi odgovaralo kompoziciji ukrasa iz Siska, organiziran u ritmu ponavljanja cvjetnog motiva i lista te životinja bez geometrijskih elemenata. Prema obliku, veličini te dekoraciji šalica bi pripadala prvoj fazi proizvodnje. [79]

Ulomak šalice tipa Sarius ukrašen na tijelu prepletom velikih listova bršljana ima kvalitetan premaz (Prilog 5/sl. 10). Analogni ukras nađen je na šalici tipa Sarius iz Adrije (Mantovani 2012: T. C1g), u Burnumu (Brusić 1998: 179, fig. 276, 181, fig. 290, 186, fig. 375, Borzić 2011b) u Magdalensbergu (Schindler Kaudelka 2000: 66, n. 52), u Fréjusu (Rivet 2002: 24, fig. 4) te Caskoj (Grisonić & Stepan 2017). Oblik ukrasa pripisuje se majstoru L. Sarius Surusu.

U vegetabilne motive možemo ubrojiti i motiv stiliziranih velikih listova (skvame). Motiv je zabilježen na ulomku nađenom na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 4/sl. 12) te na dijelu šalice tipa Sarius s položaja Dunavski Lloyd (Prilog 5/sl. 11) koji osim mreže većih stiliziranih listova, u gornjem dijelu ukrašenog trbuha šalice ima motiv maske, peteljki, listova s pupoljcima. Kombinacija dvojnog ukrasa na šalicama tipa Sarius pojavljuje se na proizvodima L. Sarius Surusa. Analogije nalazimo u Adriji (Mantovani 2011a: 175; Mantovani 2012: T. LXXXVIII/18; T. XC/35, T. XXVI/2), Osoru (Brusić 1989: T. VI/16), Burnumu (Borzić 2011b: T 3: 4) i Tiluriju (Šimić Kanaet 2010: T. 34/356). Motiv se pojavljuje na šalicama iz Magdalensberga datiranim u tiberijevo vrijeme (Schindler Kaudelka 1998: T 363/156). Motiv velikih stiliziranih listova vezan je uz radionicu L. Sarius Surus-a.

Na položaju Frankopanska b.b. nađena je šalica tipa Sarius ukrašen vegetabilnim motivom. U objavi nije vidljivo o kojem je motivu riječ (Prilog 5/sl. 15).

Svi do sada navedeni primjeri imaju slobodni stil.

[79]Podjela prema Brusić 1989: 98–102.

Ulomak šalice tipa Sarius iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Prilog 5/ sl. 14) ima motiv palmetastihlistova između kojih su male rozete. Kompozicija i motiv pripisuju se majstoru Clemensu. Primjer s analognim motivom nađen je u Velikoj Mrdakovici (Brusić 1989: 144, T. XV/ 38; T. XVIII/40, T.XIX/47). Pečat je ukomponiran u trakaste ukrase.

U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu nalazi se i jedna cijela šalica tipa Sarius (Prilog 5/sl. 13). Ukrašena je motivom dvostruko profiliranih traka u motivu desetokrake zvijezde, sjecišta su naglašena kružićima, a iz njih izlaze palmete. Međuprostor je ukrašen rozetama te pojedinačno raspoređenim slovima majstora CLEMENS-a. Slova uklopljena u geometrijsku shemu pripadaju tiberijevsko-klaudijevskom vremenu (Brusić 1999: 26).

2. Geometrijski ukras

Od geometrijskih ukrasa na šalicama tipa Sarius pojavljuju se trake, dvostruke, trostruke i četverostruke, u kombinaciji s ostalim vegetabilnim ili drugim motivima. Ulomak Prilog 5/sl. 16 ukrašen je motivom dvostrukih traka cik-cak prepleta s kružnim ili cvjetnim motivom na sjecištu traka. Motiv se pojavljuje na Magdalensbergu (Schindler Kaudelka 1980: 58/123) i Burnumu (Borzić 2011b: 287, T. 1: 2, T. 2: 3). Prema analogijama pripada majstoru L. Sarius Surus-u. Na ulomku Prilog 5/sl. 5, motiv trake javlja se u kombinaciji s rozetama i tankim zavojitim grančicama i bobicama. Na ulomcima, (Prilog 5/sl. 18), između dvostrukih i trostrukih traka sačuvano je slovo R i L. Šalica je imala potpis lončara L. SARIVS SVRVS. Na ulomku, Prilog 5/sl. 46, između četverostruke i dvostruke trake je slovo ili ukras.

3. Zoomorfni ukras

Na ulomku trbuha šalice tipa Sarius nađenog na Željezničkom kolodvoru,(Prilog 5/sl. 20), ispod niza malih rozeta u razini donjeg dijela ručke nalazi se prikaz orla s okrenutom glavom na lijevo dok mu je s desne strane stup na kojem sijedi ptica. Motiv ptice i divlje svinje nalazi se i na ulomku šalice tipa Sarius (Prilog 5/sl. 9) uz vegetabilne ukrase u dekoraciju slobodnog stila.

4. Figurativni ukras

U figurativne ukrase može se ubrojiti motiv amfore s ulomka nađenog na položaju Željeznički kolodvor (Prilog 5/sl. 21). Motiv se pojavljuje u repertoaru L. Sarius Surus-a (Mazzeo Saracino 1985: T. LXXVI; Mantovani 2012: T.XCVI: 69; Mantovani 2011a: 173, T.7/7).

Iz Zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu u šalice tipa Sarius izdvojen je ulomak s prikazom maske, okruglog lica. U objavi ih autorica Makjanić svrstava u tip jadranske reljefne keramike („Adriatic ware“[80]) te u oblik kupa. Pregledom objavljenih šalica tipa Sarius

[80]Termin „Adriatic ware“ uvodi Schindler Kaudelka 1980: 46, Stenico 1971: 155.

utvrđeno je kako je ukras analogan prikazu maske na ulomku šalice nađene na položaju Dunavski Lloyd (Prilog 5/sl. 11) pa je stoga uvršten u šalice tere sigilate. Stijenka je narančasta i tvrda s malim bijelim primjesama, premaz je svijetlo smeđe – čokoladno-smeđi, sjajan/mat, kvalitetan, nanesen samo na vanjske stijenke. Datira ih od 20. g. pr. Kr. do 10 g. po Kr.

5. Apstraktni ukras

Od apstraktnih motiva na ulomku,(Prilog 5/sl. 23), pojavljuje se motiv parova krila. Ulomak šalice ukrašen je kombinacijom floralnog, vegetabilnog i apstraktnog ukrasa izrađenog u kalupu (Miletić Čakširan 2017: T. 8: 4). Ispod ručke, na gornjem dijelu donjeg dijela šalice nalazi se niz rozeta sa sedam latica ispod kojih je sačuvan motiv okomito postavljenog niza zavojitih parova krila, te manje i veće ptice. Ispod veće ptice sačuvano je slovo I. Premaz je crvenkast, dobro očuvan. Prema ukrasu parova krila te sačuvanom slovu I, šalica se može pripisati lončaru Ivcundiju. Malo je primjera posuda tipa Sarius s pečatom Iucundvsa koji je bio aktivan u Augustovo vrijeme u dolini rijeke Po. Ovaj tip posude nađen je u Akvilejii, Bologni, Adriji. Primjer iz Akvileje ima i ukras kornjače (Mantovani 2011: 131, 134, n. 7).

6. Nedefinirani ukras (Prilog 5/sl. 24–38)

U analiziranom materijalu nađeno je 5 ulomaka ruba,4 ulomka dna, 7 ulomaka ručki te dva ulomka šalica tipa Sarius. Vrlo je zanimljiv ulomak dna sačuvan u dva dijela Prilog 5/sl. 38 (Miletić Čakširan 2017: T. 2: 8). Na ulomku na dijelu na kojem se lijepi noga u pozitivu je otisnut motiv rozeta u nizu. Za pretpostaviti je kako je to dio koji je nastao u kalupu koji je bio ukrašen rozetama. Ulomci ukazuju na način spajanja i izrade šalica tipa Sarius.

Na ukupno obrađenim primjerima 4 suprimjera s pečatima /dijelovima pečata/. Ostali primjeri se mogu, po određenim motivima, pripisati određenoj radionici na temelju stilskih i morfoloških karakteristika. Uspoređujući kombinaciju ukrasa i ukrase, kao i kod čaša tipa Aco; pojedinačno moguće je pripisivanje određenoj radionici ali s oprezom, jer neke radionice upotrebljavaju iste motive. Šalice tipa Sarius označene su imenima lončara slovima u reljefu kao sastavni dio dekoracije, ili na donjoj strani noge. Zabilježene su sljedeće radionice: CLEMENS (Makjanić 1995: Sl. 66: 209; Prilog 5/sl. 13), L. SARIUS SURUS (Miletić Čakširan 2016; Prilog 5/sl. 17, 18) te IVCUNDUS (Prilog 5/sl. 23; Miletić Čakširan 2016). Na donjoj strani noge (Prilog 5/sl. 16) vidljivo je slovo N ili M. Slovo N na donjoj strani noge zabilježeno je i u Magdalensbergu (Schindler Kaudelka 1980: 11/14; 1999: 56, sl. 14).

Tablica 7. Šalice tipa Sarius iz Siscije

OBLIK	UKRAS	PREMAZ/ KVALITE-TA	PEČAT	MOGUĆA RADIONICA PO UKRASU	DATACIJA PREMA KONTEKSTU	DATACIJA PREMA ANALOGIJAMA	PRILOG/ TABLA	LITERATURA
Ulomak šalice tipa Sarius	Dio stiliziranog palminog lista	Kvalitetan	-	-	August – Tiberije	-	T. 44: 10 Sv. Kvirin	-
Ulomak dna šalice tipa Sarius	-	Loš	-	-	August – Tiberije	-	T. 88: 6 Povijesni Arhiv	-
Ulomak šalice tipa Sarius	Niz rozeta na početku donjeg dijela tijela	Kvalitetan	-	-		15. g. pr. Kr – 15. g.po. Kr.	Sl. 3: 1 SJ 280, PN 1046	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Ulomak šalice tipa Sarius?	Buket s pupoljcima (list palme s plodovima?)	Izuzetno kvalitetan		L. SARIUS SURUS	-	15. g. pr. Kr – 15. g.po. Kr.	Prilog 5/sl. 2 SJ 280, PN 95	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Dno šalice tipa Sarius	Vegetabilni ukras	kvalitetan	-	-	-	15. g. pr. – 15. po. Kr.	Prilog 5/sl. 3 SJ 280, PN 1047	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Ulomak šalice tipa Sarius	Motiv pupoljka i listova s obje strane	Kvalitetan	-	-	Tiberije	-	Prilog 5/sl. 4 SJ 572, PN 1355	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Ulomak šalice tipa Sarius	Motiv traka između kojih je vegetabilni ukras (vitice i listovi)	Kvalitetan	-	-	15.g.pr.Kr. – 15. g.po.Kr.	-	Prilog 5/sl. 5 SJ 589, PN 1386	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Ulomak šalice tipa Sarius	Rozeta i zrcalno postavljene izdužene	Kvalitetan	-	-	Tiberije – Flavijevci	-	Prilog 5/sl. 6 SJ 1182, PN	Miletić Čakširan 2016, 2017.

	vitice						906	
Ulomak s ukrasom	Grančica s bobicama i palmasti listovi	Kvalitetan	-	-	15. g. pr. Kr. – 0. g.	-	Prilog 5/sl. 7 SJ 1308, PN 966	Miletić Čakširan 2016, 2017, 2018a
Ulomak šalice tipa Sarius	Ukras listova, vitičastih peteljki, rozetaste bobica od tri kružića, kružni dvojni motiv	-	-	-	-	?	Prilog 5/sl. 8 Inv. br. 25625	Baćani *et al.* 2011: 130
Ulomak ruba, vrata i trbuha šalice tipa Sarius	Nizovi tankih parova listića ispod kojih je niz češera ili pupoljaka, a na tijelu duguljaste palmete i životinje vepar i ptica	Izuzetno kvalitetan		CLEMENS	15.g. pr.Kr. – 0. g.	-	Prilog 5/sl. 9 SJ 1311, PN 999, 958	Miletić Čakširan 2017, 2018a.
Ulomak šalice tipa Sarius	Motiv prepleta listova bršljana i stiliziranih pupoljaka	kvalitetan		L. SARIUS SURUS			Prilog 5/sl. 10 SJ 1719, PN 2090	Miletić Čakširan 2017
Ulomak šalice tipa Sarius	U donjem dijelu je mreža većih stiliziranih listova, u gornjem dijelu ukrašenog trbuha šalice motiv je maske, peteljki, listova s pupoljcima	Kvalitetan		L. SARIUS SURUS	-	Tiberije	Prilog 5/sl. 11 Inv. br. 25949	Baćani *et al.* 2011: 130

Ulomak šalice tipa Sarius	Motiv stiliziranih velikihlistova	Kvalitetan			Tiberije – Klaudije		Prilog 5/sl. 12 SJ 572, PN 1971	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Šalica tipa Sarius	motiv dvostruko profiliranih traka u motivu desetokrake zvijezde, sjecišta su naglašena kružićima, a iz njih izlaze palmete Međuprostor je ukrašen rozetama te pojedinačno raspoređenim slovima majstora CLEMENS-a	Kvalitetan	CLEMENS	-	-		Prilog 5/sl. 13	Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 209
Šalica tipa Sarius	Ovuli i palmetasti listovi i rozeta	Kvalitetan					Prilog 5/sl. 14	Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 208
Ulomak šalice tipa Sarius	?	-	-	-	-	-	Prilog 5/sl. 15	Bilić *et al.* 2015: 135, 510: SIK 30092
Ulomak šalice tipa Sarius	Dvostruka cik-cak traka s perlom na sjecištu	Loš	-	L. SARIUS SURUS	-	15. g. pr. – 15. g. po. Kr.	Prilog 5/sl. 16 SJ 280 PN 1054	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Ulomak šalice tipa Sarius	Četverostruke i druge trake između kojih je ukras ili slovo	Loš	-		-	-	Prilog 5/sl. 17 SJ 1450 PN 1876	Miletić Čakširan 2017.

Ulomak s ukrasom šalice tipa Sarius	Dvostruke i četverostruke trake sa slovom R između; ulomak sa dijelom slova L i dvostrukom trakom	Loš	R L	L. SARIUS SURUS	15.g. pr.Kr. – 0. g.	-	Prilog 5/sl. 18 SJ 1300 PN 1126	Miletić Čakširan 2017, 2018a.
Ulomci šalice tipa Sarius	Cik-cak motiv dvostrukih traka s točkom na sjecištima	Loš	-	-	15.g. pr.Kr. – 0. g.	-	Prilog 5: sl. 19 SJ 1300, PN 1126	Miletić Čakširan 2017, 2018a
Ulomak šalice tipa Sarius	Niz rozeta, motiv orla i ptice na stupu	Kvalitetan	-	-	15.g. pr.Kr. – 0.		Prilog 5/sl. 20 SJ 1378, PN 1822	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Ulomak šalice tipa Sarius	motiv amfore	kvalitetan	-	L. SARIUS SURUS	0. – 20. g.	-	Prilog 5/sl. 21 SJ 389, PN 366	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Ulomak s ukrasom	Motiv maske	Kvalitetan	-	-	-	-	Prilog 5/ sl. 22	Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 207
Ulomak vrata i trbuha s ručkama šalice tipa Sarius	Niz rozeta ispod kojeg je motiv stiliziranih parova krila i ptica	Kvalitetan	I	IVCUNDI	15.g. pr.Kr. – 0. g.	-	Prilog 5/sl. 23 SJ 1300, PN 1126	Miletić Čakširan 2017, 2018a.
Rub šalice tipa Sarius	-	Loš	-	-	Tiberije	-	Prilog 5/sl. 24 SJ 378, PN 1158	Miletić Čakširan 2016, 2017.
Dno šalice tipa	Slovo N na dnu	Izuzetno	N	-	-	15. pr. – 15. po.	Prilog5/sl. 25	Miletić Čakširan

Sarius		kvalitetan				Kr.	SJ 280, PN 1073	2016
Dno šalice tipa Sarius	dno	Kvalitetan	-	-	-	15. pr. – 15. po. Kr.	Prilog 5/sl. 26 SJ 280, PN 1072	Miletić Čakširan 2016
Ručka šalice tipa Sarius	-	Kvalitetan	-	-	0. – 25. g.	-	Prilog 5/sl. 27 SJ 569, PN 1329	Miletić Čakširan 2016
Rub šalice tipa Sarius	-	Kvalitetan	-	-	Klaudije	-	Prilog 5/sl. 28 SJ 1067, PN 1573	Miletić Čakširan 2016
Rub šalice tipa Sarius	-	Kvalitetan	-	-	Tiberije – Klaudije	-	Prilog 5/sl. 29 SJ 576, PN 1359	Miletić Čakširan 2016
Ulomak šalice tipa Sarius	Niz bukli?	Loš	-	-	Tiberije – Klaudije	-	Prilog 5/sl. 30 SJ 576, PN 1359	Miletić Čakširan 2016
Ručke šalice tipa Sarius	-	Loš	-	-	Tiberije – Klaudije	-	Prilog 5/sl. 31 SJ 576, PN 1368	Miletić Čakširan 2016
Rub šalice tipa Sarius	-	Loš	-	-	Tiberije – Flavijevci	-	Prilog 5/sl. 32 SJ 1182, PN 1662	Miletić Čakširan 2016
Rub šalice tipa Sarius	-	Kvalitetan	-	-	Tiberije	-	Prilog 5/sl. 33 SJ 1207, PN 1686	Miletić Čakširan 2016

Dno šalice tipa Sarius	-	Kvalitetan	-	-	15.g. pr.Kr. – 0. g.	-	Prilog 5/sl. 34 SJ 1378, PN 1972	Miletić Čakširan 2016
Ručke šalice tipa Sarius	-	Loš	-	-	15.g. pr.Kr. – 0. g.		Prilog 5/sl. 35 SJ 1300, PN 1126	Miletić Čakširan 2017, 2018a.
Rub šalice tipa Sarius	Glatka gornji dio	Kvalitetan	-	-	15. g. pr. Kr. – 0.	-	Prilog 5/sl. 36 SJ 1308, PN 1783	Miletić Čakširan 2016, 2018a
Dvije ručke šalice tipa Sarius	-	Kvalitetan			15.g. pr.Kr. – 0. g.	-	Prilog 5/sl. 37 SJ 1311 PN 1973	Miletić Čakširan 2017, 2018a
Dio dna šalice tipa Sarius	Kružno postavljene rozete	Kvalitetan	-	-	15.g. pr.Kr. – 0. g.		Prilog 5/sl. 38 SJ 1311, PN 1797	Miletić Čakširan 2017, 2018a

5.1.3.3. Galska sigilata

Galska tera sigilata nađena u Sisku iz južnogalskih je (La Graufesenque; Banassac), srednjegalskih (Lezoux), istočnogalskih(Luxeuila i Heiligenberg), Rheinzabern radionica, recijskih (Westerndorf), Pfaffenhofenradionica. Razlikuje se glatka i reljefna galska sigilata. Osim iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Makjanić 1995: 62–70, Pl. 66-72) objavljena je galska sigilata s položaja Kovnica (Wiewegh 2001: 101, T. XVII), s položaja Siscia *in situ* ispred današnje katedrale sv. Križa (Katavić 2001: T. 15: 7–10; Bugar 2000: 42–46; T. XXIII: 1–8; Kordić 2001: 41–43, T. 28: 1–3; Burkowsky *et al*. 2000: 39–41), nalazi s položaja MT 10 i C 12B (Makjanić 1996: 91–118) te nalazi s položaja Sv. Kvirin, sloja SJ 11, carda i pripadajuće infrastrukture (Miletić 2007). Odabrani primjerci galske tere sigilate iz Siska prikazani su u sklopu pojedinih izložaba, te u pripadajućim katalozima Gradskog muzeja Sisak: „Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2000. – 2010.“ (Baćani *et al.* 2011: 103–110, 129–130) te u katalogu izložbe „Kuhanje i blagovanje u rimskoj Sisciji„ (Tomaš 2007: kat. br. 69 – kat. br. 71). Galska tera sigilata iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu analizirana je premaoblikui ukrasu tj. radionici, što nije slučaj i za svu ostalu objavljenu galsku sigilatu.

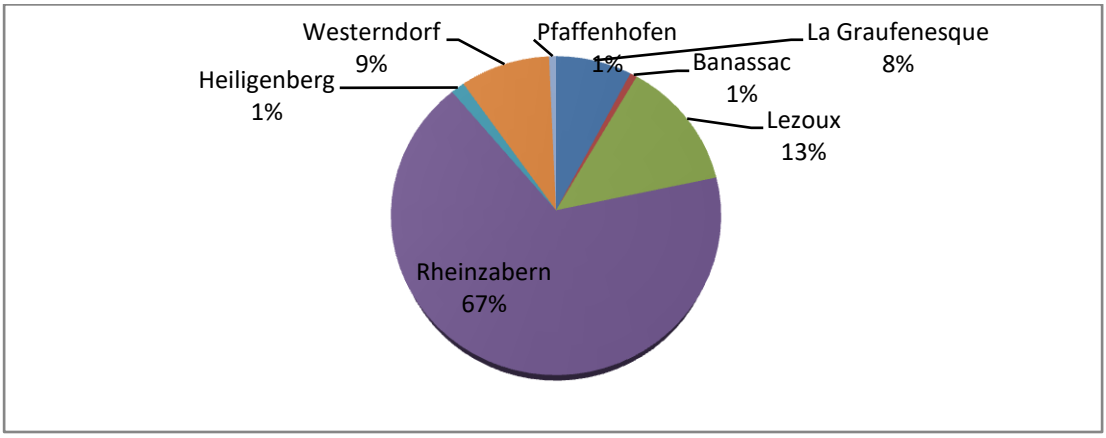
Najraniji oblik galske sigilate u Sisku je glatka sigilata oblika Drag. 33 klaudijevsko-neronijanskog razdoblja iz južnogalske radionice La Graufesenque (Makjanić 1995: 63). Kao i u ostatku Panonije proizvodi južnogalske sigilate najviše se uvoze u razdoblju od 70. – 100. g. (Gabler 1982b: 42). Od oblika se javlja glatka sigilata Drag. 33, Drag. 36, Drag. 29, Drag. 30 i reljefna sigilata Drag. 37. U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu, uz južnogalsku sigilatu iz Graufesenque radionice zabilježen je primjer iz Banassac radionice, majstora Cosiusa datiran u razdoblje Domicijana do Nerve(Makjanić 1995: 62–63).Proizvodi srednjegalske sigilate pojavljuju se u Sisciji od Hadrijanove vladavine do sredine 2. st. Analizirajući sigilatu zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebunajzastupljeniji je materijal iz III faze Lezoux radionice datirane od vladavine Trajana do Antonina Pija. U Sisku su nađeni srednjogalski proizvodi oblika Drag. 33 glatke sigilate, a od reljefne oblik Drag. 30. i Drag. 37(Makjanić 1995: 63–65).Od istočnogalske sigilate u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu evidentirana su 4 ulomka iz Heiligenberg radionice datirana u prvu pol. 2. stoljeća. Prema objavljenim nalazima s položaja istraživanih u Sisku kao i obrađene sigilate iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu proizvodi se iz Rheinzabern radionica u Sisciju uvoze u 2. i 3.stoljeću. U Panoniji se proizvodi pojavljuju i prije Markomanskih ratova (radionica Cerialis) (Gabler 1986: 132, Makjanić 1995: 68, 69). Pojavljuje se glatka, reljefna, te

rovašena sigilata. Proizvodi reljefne sigilate Westendorf radionice u Sisciji su rijetki, a uvoze se najraniji proizvodi 2/2 2. st. sve do poč. 3. stoljeća što odgovara tezi kako su se proizvodi ove radionice distribuirali duž Dunava, a izvan te rute rijetko (Gabler 1983: 349; Makjanić 1995: 70; Leleković 2007a: 47). Glatka Westendorf sigilata još nije zabilježena u Panoniji (Makjanić 1995: 70). U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu izdvojena je jedna cijela posuda koja prema ukrasu pripada Pfaffenhofen radionici iz kruga Dicanusa (Makjanić 1995: 70; Vikić Belančić 1962/63: fig 16).

Analizom objavljenih primjeragalske sigilate kao i nalaza s položaja Povijesni Arhiv i Sv. Kvirin, u Sisku je zabilježeno ukupno 20 različitihtipova. Od oblika zastupljene su čaše(pehar), šalice/zdjelice, zdjele, tanjuri i tarionici (tab. 8). Pojavljuje se glatka, reljefnai rovašena galska sigilata. Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je ukupno 29 ulomaka galske tere sigilate (18 glatke, 10 reljefne i 1 primjer ukrašen tehnikom rovašenja).

Tablica 8. Pregled tipova galske tere sigilate nađene u Sisku

GALSKA TERA SIGILATA TIPOVI	UKUPNO
TANJURI	
Drag. 18/31	8
Drag. 31	11
Drag. 32	13
Drag. 36	2
Drag. 39 Lud Oa	2
Lud Tk'	1
Lud Tb	1
Ritt. 1?	1
ŠALICE	
Drag. 27	1
Drag. 30	5
Drag. 33	21
Drag. 54	1
Haltern 7	1
ZDJELICE	
Drag. 35	1
PEHARI	
Drag. 53	1
Lud VM, VMa	4
ZDJELE	
Drag. 29	1
Drag. 37	77
Drag. 44	1
Ritt. 12	1
TARIONICI	
Drag. 43	2

Slika 18. Radionice galske tere sigilate nađene u Sisku

Analizom objavljene galske sigilate, primjera za koje su definirane radionice, utvrđeno je kako je 67% sigilate iz Rheinzabern, 13% iz Lezoux, 8% iz Graufesenque, 9% Westerndorf radionica dok su ostale radionice Heiligenberg, Pfaffenhofen i Banassac zastupljene po 1%(sl. 18).

5.1.3.3.1. Glatka galska tera sigilata

Analizom objavljene glatkegalske sigilate kao i one s položaja Sv. Kvirin i Pov.Arhiv utvrđeno je kako su u Sisku od oblika zastupljenešalice, tanjuri, zdjele i tarionici (tab. 8). Od tipova prevladavaju šalice Drag. 33, tanjuri Drag. 31 i Drag. 32, zatim oblik Drag. 18/31, Drag. 39 (Lud Oa), Lud Tk', Lud Tb, Ritt. 1?, Drag. 27, Haltern 7, Drag. 29 te iznimno rijedak primjer mramorizirane galske sigilate oblika Ritt. 12.

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv za analizu je izdvojeno ukupno 18 ulomaka glatke galske tere sigilate. Zastupljeni su: tanjuri Drag. 18/31, Drag. 31, Lud Tk', šalice Drag. 30, Drag. 33,Haltern 7 te zdjela s kragnom, oblik Ritt. 12 u mramoriziranoj tehnici(Prilog 16).

Tanjuri

Drag. 18/31

Dubok tanjur ili zdjela Drag. 18/31 (T. 80: 4, 7; T. 142: 1) ima prstenasti rub, prema van zakošene stijenke i uzdignuto dno. Karakterističan je oblik srednjogalskih radionica prve polovice 2. stoljeća, dok se u radionicama Rheinzaberna proizvode do početka 3. stoljeća (Ožanić Roguljić 2016: 28). Pripada seriji 3 premapodjeli Ludowicija (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 179). Oblik Drag. 18/31 čest je u Panoniji, pojavljuje se u Ptuju, Osijeku (Gabler 1986: 150; Brukner 1981: 62), Vinkovcima (Ožanić Roguljić 2016: 28; Brukner

1981: 62, T. 16).Primjeri nađeni na položaju Sv. Kvirin (T. 80: 4, 7) te na položaju Pov. Arhiv (T. 142: 1) proizvodi su Rheinzabern radionica i mogu se datirati poč. 3. stoljeća.

Drag. 31 (T. 80: 2; T. 102: 3)

Dublji tanjur ili zdjela blago zaobljenih stijenki tijela s prijelomom prema donjem dijelu. Rub je prstenasto zadebljan, a dno uzdignuto na izduženoj četvrtastoj nozi. Pripada seriji 2 prema podjeli Ludowicija (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 175). Primjeri s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv mogu se pripisati Rheinzabern radionici.

Lud Tk' (T. 136: 1)

Plitki tanjur ravnih stijenki s zadebljanim rubom koje ima rebro na prijelazu u tijelo. Prema obliku, boji i kvaliteti premaza proizvod je Rheinzabern radionica. Prema podjeli Ludowicija (Ludowici 1927) pripada seriji 4 (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 175).

Ulomak s položaja Pov. Arhiv mogao bi pripadati obliku Ritt. 1 (T. 186: 5). Zbog razine očuvanosti nije moguće sa sigurnošću oblik pripisati tipu i određenoj radionici.

Čaše/šalice

Drag. 30R (T. 49: 12)?

Šalica ravnih i blago ukošenih stijenki, zadebljanog prstenastog šireg ruba koji završava tankim utorom. Jedinstven je primjer u analiziranom materijalu. Oblik se pojavljuje u 2/2 2. na poč. 3. stoljeća. Prema obliku i premazu primjer nađen na položaju Sv. Kvirin mogao bi se pripisati istočnogalskim radionicama.

Drag. 33 (T. 7: 1; T. 80: 1, 3, 5; T. 114: 1)

Šalica Drag. 33 galski je oblik karakterističan za 2. stoljeće. Ima stožastu visoku nogu i konično tijelo. Oblik se koristi u svim galskim radionicama od 1. do sredine 3. st. (Brukner 1981: 61; Makjanić 1996: 93; Czysz 2003: 374). U Panoniji se oblik iz Lezoux radionica javlja od vladavine Hadrijana do sredine 3. stoljeća. Pojavljuje se i u Petoviju, Cibalama(Makjanić 1996: 93, 95; Gabler 1986: T. 9/2; Ožanić Roguljić 2016: 28). Ulomak ruba i tijela čaše(T. 7: 1) te dna s pečatom Malliacija (T. 114: 1) te pečatom Macrianusa (T. 80: 1) iz Lezoux su radionice. Proizvodi lončara Malliacija datiraju se od 140. – 175. g., dok lončara Macrianusa od 155. – 190. g.(Gavrielatos 2012: 221, 244) što bi se vezalo za razdoblje vladavine Antonija Pija i Marka Aurelija, razdoblja koje prethodi Markomanskim ratovima.

Haltern 7 (T. 68: 1)

Šalica ljevkasto oblikovanog tijela, blago zaobljenog prema prstenastom dnu. Rub je zadebljan trokutastog presjeka. Šalica ima tri utora s unutarnje strane. Prema obliku i premazu

primjer nađen na položaju Sv. Kvirin (T. 68: 1) iz Graufesenque je radionica i datira se od 30. do 80. g.

Zdjela s „kragnom“

Ritt. 12(T. 7: 10), mramorizirana tera sigilata

Zdjela s „kragnom“ oblik Ritt. 12 polukružnog je tijela na prstenastoj nozi. Rub je prstenasto zadebljan s unutarnje strane te naglašen ravnim istakom (kragnom) ispod samog ruba s vanjske strane. Premaz je izuzetno kvalitetan izveden u tehnici mramoriziranja. Proizvode u tehnici mramoriziranja proizvodila je radionica Graufesenque. Karakteristika im je premaz žute i crvene boje koje se prelijevaju te čine površinu sličnu površini mramora. Proizvodili su od 40. do 70. g. za vrlo ograničeno tržište. Analize su pokazale kako su proizvodi bili namijenjeni za istočnomediteransko tržište, a rijetki su u sjevernim provincijama, u malom su broju nađeni u Ostiji, Pompejima i Meridi (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 86–88), stoga je ovaj nalaz u Sisciji značajan.

U analiziranom materijalu s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađena su četiri ulomka galske sigilate koje zbog fragmentiranosti nije bilo moguće pripisati određenom tipu posude(T. 49: 15, 16; T. 68: 7; T. 126: 9).

5.1.3.3.2. Reljefna galska tera sigilata

Galska reljefna sigilata (Prilog 17) proizvodila se u svim galskim radionicama. Razlikuju se proizvodi ukrašeni u tehnici barbotin te oni izvedeni u kalupu. Lončari unutar radionica koristili suzajedničke i jedinstvene oblike ukrasa (punce) prema kojima je moguće odrediti proizvode određene radionice, određenog lončara.[81]Reljefna galska sigilata iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu obrađena je prema tipu ukrasa te je na temelju toga određena i zastupljenost određene galske radionice u Sisku (Makjanić 1995: 63).

Analizom objavljene reljefne galske sigilate kao i one s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv utvrđeno je kako su u Sisku od oblika zastupljene šalice, pehari, zdjele i tarionici (tab. 8). Od oblika prevladava zdjela Drag. 37 koja čini 50% svih nađenih oblika galske sigilate nađene u Sisku. Zastupljene su u kalupu izvedene šalice Drag. 30, Drag. 54, zdjelica Drag. 35,

[81] Ch. Fischer napravila je katalog nađenih punci i uz svaku puncu priložila popis majstora koji su je upotrebljavali. Taj katalog nazvan je RI-FI katalog i predstavlja osnovni alat za obradu rheinzabernške reljefno ukrašene sigilate (Leleković 2007: 49). H. Ricken i Ch. Fischer definirali su 90 skupina materijala za koje se u literaturi koriste i termini majstora i radionica.H. Bernhard (1981) primijenio je na Rickenove skupine statističku metodu te Rickenove skupine grupirao u tri velike skupine: I a-b, II a – c, III a – c, (Leleković 2007: 50-51).

vrč (pehar) Drag. 53, Lud VM, Lud VMa, zdjele Drag. 37, Drag. 44 i tarionik Drag. 43 čiji je ovratnik ukrašen barbotin tehnikom.

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv za analizu je izdvojeno ukupno 11 ulomaka reljefne galske tere sigilate. Od oblika su zastupljene zdjele Drag. 37 te tarionik Drag. 43. (Prilog 16)

Zdjela

Drag. 37

Zdjela Drag. 37 (T. 80: 2, 9; T. 136: 4; T. 49: 1) polukružnog je tijela na prstenastoj nozi. Ima prstenasto zadebljani rub. Ispod ruba gornji dio zdjele je gladak dok se u donjem dijelu ispod niza ovula nalazi reljefna dekoracija. Oblik se javlja u južnoj Galiji od kraja 1.st. te u svim galskim radionicama do sredine 3. stoljeća. Neukrašeni oblici pojavljuju se do 4. stoljeća (Brukner 1981: 65; Makjanić 1989: 134; Leleković 2007: 46; 2008: 181). Primjeri T. 80: 2; T. 136: 4 ulomci su rubova zdjela bez sačuvanog donjeg dijela s ukrasom. Zdjela Drag. 37, T. 80: 9, ukrašena ispod ovula scenom s prikazom pantere (lavice) u lovu okrenute na desno te psa okrenutog na desnoproizvod je Westendorf radionice. Ulomak s tom scenom nađen je u Sirmiju(Brukner 1981: T. 33: 100). U obrađenom sisačkom materijalu zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu analogan ukras pripisan je radionici Cinnamusa(Makjanić 1995: Pl. 70: 255) čiji se proizvodi datiraju od 140. – 165. g. (Gabler &Márton2009: 237).

Tarionici

Drag. 43 (T. 42: 1; T. 147: 1)

Tarionik Drag. 43 ima „ovratnik“ na kojem je barbotinski ukras i izljev, ponekad s otisnutim pečatom. Oblik se uglavnom proizvodi u radionici Rheinzabern od 2/2 2. stoljeća do početka 3. stoljeća (Brukner 1981: 64). Zabilježen je u Vinkovcima (Ožanić Roguljić 2016: 30). Ukupno su nađena tri ulomka forme Drag. 43, koji prema makroskopskoj analizi pripadaju radionici Rheinzabern. Pronađeni sigilatni tarionici imaju dvije dimenzije (promjer ruba; 28 i 30 cm). Ovaj tip tarionika pronađen je više nalazišta unutar rimske provincije Panonije (Varga 2010: 148; Mladoniczki 2007: 218; Brukner 1981, 38; Ožanić2004: 30.), a datira se od druge pol. 2. do početka 3. stoljeća (Novaković 2011: 34, tip 1, kat. 1–3). Na oba položaja analizirana u ovom radu nađen je primjer tarionika Drag. 43.

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je 5 ulomaka reljefne galske sigilate. Ulomak,T. 6: 15, s reljefnim biljnim ukrasom vijenca dvostrukih listova oko stope(punca trodijelnog cvijeta (P 127a)) može se pripisati radioniciRheinzabern, grupi Comitialisa II, Bernhardovu grupu Ib. Ulomak s istim tipom ukrasa nađen je u Vinkovcima datiran u severskо razdoblje (Leleković 2007: 46, T. 15: 146). Ulomak,T. 136: 5, s reljefnim prikazom Venere na postolju između dva medaljona proizvod je Rheinzabern radionice. Ulomak s

navedenim prikazom nađen je i u Mursi na zdjeli Drag. 37 s pečatom lončara Firmusa (Brukner 1981: T. 30: 76). Ulomak se može datirati od 165. do 220. g. Ulomak ruba,T. 49: 1, s ukrasom ovula, dijelom dvostrukog luka i razdjelnika u obliku niza perli proizvod je srednjogalskih radionica druge polovice 2. stoljeća.Ulomak, T. 90: 2, s reljefnim ukrasom prikazom Venere?, iznad koje je glazbeni instrument, dijelom vidljiva noga konja? te na dnu friz od dvostrukih listova stabljika okrenuta na lijevoj strani prema tipu ukrasa može se pripisati Rheinzabern radionici.

5.1.3.3.3. Rovašena galska tera sigilata

Rovašenu teru sigilatu karakterizira rovašenje oštrim predmetom u još mokru glinu. Imitira tehniku obrade stakla, „cut glass“. Javlja se u radionicama Rheinzaberna i Westerndorfa(Ožanić Roguljić 2016: 31–32).Od rovašene tere sigilate zabilježen je oblik Drag. 54 (Lud Vk, Lud VMg, Déch. 72) (Makjanić 1995: 68; Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 285).

Čaša (pehar)Drag. 54 (T. 49: 19; Prilog 17)trbušastog (okruglog) je tijela, kratke prstenaste noge, suženog kratkog vrata i jednostavnog blago izvijenog ruba. Primjer ukrašen rovašenjem nađen na položaju Sv. Kvirin može se datirati u 3. stoljeće i prema obliku rovašenih ovala pripisati Westerndorf radionici.

5.1.3.3.4. Pečatina galskoj teri sigilati

U Sisku je do sada prema nalazu pečata i prema atribuciji ukrasa nađena tera sigilata iz 5 južnogalskih radionica (tab. 9), 12 srednjogalskih (tab. 10), 1 istočnogalske (tab. 11) radionice te 33 rheinzabernške radionice (tab.12).

Iz južnogalskihradionica u Sisku (tab. 9) nađeni su pečati radionice Opatusa, Cosiusa i Natalisa. Radionica Cosiusa radila je u Banassacu u razdoblju od vladavine Domicijana do Nerve. Radionica grupe Natalis datira se od vladavine Nerve do Trajana (Makjanić 1995: 62). Iz Siska potjeće i fragment koji je objavila B. Vikić Belančić koji se može pripisati Germanusu ili Cornutusu iz vremena Domicijana (Vikić Belančić 1962/63: Fig. 8,3).

Tablica 9. Pečati na južnogalskoj teri sigilati nađenoj u Sisku

PEČATI na	DATACIJA[82]	LITERATURA (objava)

[82] Datacija je određena prema podacima iz knjige A Gavrielatos, *Names on Gallo-Roman terra sigillata (1st – 3rd c. A.D.),* The University of Leeds, 2012.

južnogalskoj sigilati		
OPTATUS	150. – 180. g.	Makjanić 1995: 62, Fig.37, 13, Pl. 66: 222
COSIUS	1. st., vladavina Domicijana do Nerve	Makjanić 1995: 62, Fig.37, 13
NATALIS	90. – 140. g. od Nerve do Trajana	Makjanić 1995: 62, Fig.37, 13
GERMANUS	65. – 130: g.	Vikić-Belančić 1962/63: Fig. 8,3
CORNUTUS	40. – 65. g.	Vikić-Belančić 1962/63: Fig. 8,3

Od srednjegalske sigilate zabilježeni su pečatimajstora Masuetusa, Crobisa, Gessiusa i Daminusa te dva nova pečata, Macrianusa i Malliacija, nađena na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv (tab. 10). Na temelju atribucije prema ukrasu srednjogalskih proizvoda zastupljeni su proizvodimajstora Iustusa, Laxtucissa, Pugnusa, Cinnamusa, Paullusa, Paternusa II (Makjanić 1995: 63–64). Svi srednjogalski proizvodi iz Siska vežu se za drugu polovicu 2. st. Pretpostavlja se kako je izvoz iz skupine Lezoux u Panoniju trajao između 170. i 180. godine (Gabler 2002: 73).

Tablica 10. Pečati na srednjogalskoj teri sigilati nađenoj u Sisku

PEČATI na srednjegalskoj sigilati	DATACIJA[83]	LITERATURA
MASUETUS	150. – 180. g.	Makjanić 1995: 63–64, Fig. 37: 11, Pl. 67, 216, 223–225
CROBISO	135. – 165. g.	Makjanić 1995: 63–64, Fig. 37: 2, Pl. 67, 216, 223–225
GESSIUS	140. – 170. g.	Makjanić 1995: 63–64, Fig. 37: 7, Pl. 67, 216, 223–225
DAMINUS	150. – 200. g.	Makjanić 1995: 63–64, Fig. 37: 3, Pl. 67, 216, 223–225
MALLIACIE	140. – 190. g.	T. 114: 1
MACRIANUS	160. do 200. g.	T. 80: 1
Atribucija prema ukrasu		
IUSTUS	160. – 190. g.	Makjanić 1995: Fig. 70: 249
LAXTUCISSA	150. – 175. g.	Makjanić 1995: Fig. 70: 250
PUGNUS	135. – 165. g.	Makjanić 1995: Fig. 70: 251
CINNAMUS	155. – 175. g.	Makjanić 1995: Fig. 70: 252–255
PAULLUS	135. – 200. g.	Makjanić 1995: Fig. 70: 256

[83]Datacija je određena prema podacima iz knjige A Gavrielatos, *Names on Gallo-Roman terra sigillata (1st – 3rd c. A.D.)*, The University of Leeds, 2012. te rada

PATERNUS II	130. – 160. g.	Makjanić 1995: Fig. 70: 257, 258

Radionice istočne Galije nastale su upravo na području između središnje Galije i Rajnskog limesa, u razdoblju jačanja limesa i veće koncentracije vojske uz granicu od flavijevske reorganizacije Carstva. Neposredna blizina limesa,razvijena cestovna mreža i razvijen riječni promet stvorili su uvjete za ubrzanindustrijski razvoj istočne Galije (Leleković 2007: 43- 48). U neposrednoj pozadini rajnskog limesa razvilo se preko dvadeset radionica koje su se razlikovale i prema kvaliteti i prema kvantiteti proizvodnje (Leleković 2007: 43).
Od istočnogalske sigilate iz zbirke sigilate Arheološkog muzeja u Zagrebu u Sisku(tab. 11) su zastupljene radionice Luxeuil i Heiligenberg, obje smještene u blizini rijeke Rajne. Pečat Pritmanusa iz Luxeuila do sada nije zabilježen u Panoniji (Makjanić 1995: 63–64).

Tablica 11. Pečati na istočnogalskoj sigilati nađenoj u Sisku

PEČATI na istočnogalskoj sigilati, Luxeuil	DATACIJA[84]	LITERATURA
PRITMANUS/ PRITMULUS	140. – 180. g.	Makjanić 1995: 63–64, Fig. 37: 11, Pl. 67, 216, 223–225

Prema analizi ukrasa sigilate iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu utvrđeni su primjeri iz Heiligenberg radionice (tab. 12) koji se u Panoniju uvoze od 135. –165.g. (Makjanić 1995: 68).

Tablica 12. Pečati na Heiligenberg sigilati nađenoj u Sisku

PEČATI na istočnogalskoj sigilati,Heiligenberg	DATACIJA[85]	LITERATURA
CIRIUNA	135. – 180. g.	Makjanić 1995: 68
JANUARIUS	135. – 160. g.	Makjanić 1995: 68

U Gornjoj Germaniji, na mjestu današnjeg Rheinzaberna (SR Njemačka) tijekom prve polovice 2. st. razvilo se najveće i najdugotrajnije središte proizvodnje koje je trajalo duže od jednog stoljeća, a u proizvodnji je sudjelovalo preko 90 majstora. Tržište sigilate iz Rheinzaberna obuhvaćalo je prostor od Britanije do Crnog mora (Leleković 2007: 49). Od svih nađenih pečata kao i radionica u Sisku potvrđenih na temelju atribucije ukrasa(tab. 13) te pregleda fakture,proizvodi Rheinzabern radionica su najzastupljeniji (67%). To odgovara podacima s drugih nalazišta kao što su Osijek, Ptuj, Vinkovci, Beograd, Kostolac kako su

[84]Datacija je određena prema podacima iz knjige, doktorskog rada, A Gavrielatos, *Names on Gallo-Roman terra sigillata (1st – 3rd c. A.D.),* The University of Leeds, 2012. te rada
[85]Datacija je određena prema podacima iz knjige A Gavrielatos, *Names on Gallo-Roman terra sigillata (1st – 3rd c. A.D.),* The University of Leeds, 2012. te rada

proizvodi rheinzabernških radionica bili dominantni u uvozu sigilatnog materijala. Analiza potvrđuje kako su dosadašnji podaci za Sisciju dobiveni analizom sigilate iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu bili rađeni na nedovoljnom uzorku (Leleković 2007: 65). Proizvodi Rheinzabern radionice u Sisku mogu se datirati od 160. do 260. g.

Tablica 13. Pečati na Rheinzabern sigilati nađenoj u Sisku

PEČATI na sigilati Rheinzabern radionica	DATACIJA[86]	LITERATURA
SEVVO	170. – 250. g.	Makjanić 1995: 65, Pl. 67: 213,
FIRMANUS	160. – 190. g.	Makjanić 1995: 65, Pl. 67, 214
DOMITIANUS	150. – 175. g.	Makjanić 1995: 66, Pl. 67, 216, Fig. 37, 4
FIDELIS	180/190. – 210/220. g.	Makjanić 1995: 66, Pl. 220, Fig. 37, 6,
FIRMANUS	160. – 190. g.	Makjanić 1995: Pl. 214, Fig. 37, 6, 66
MAGIO	160.– 190. g.	Makjanić 1995: 66, Pl. 228, Fig. 37, 9
MARTIUS	160. – 185. g.	Makjanić 1995: 66, Pl. 226, Fig. 37, 10
NUNDINUS	160. –260. g.	Makjanić 1995: 66, Pl. 227, Fig. 37, 12
SEVERIANUS	2. pol. 3. st.	Makjanić 1995: 66, Pl. 218, Fig. 37, 16
SEVERUS	160. – 240. g.?	Makjanić 1995: 66, Pl. 227, Fig. 37, 17
ICOVICUS	?	Makjanić 1995: 68, Pl. 233, Fig. 37, 8
PRIMITIVUS	220. – 260. g.	Makjanić 1995: Pl. 271, Fig. 37, 14
BELSUS I	170. – 220. g.	Makjanić 1996: 92–93
BF ATTONI	?	Makjanić 1996: 92–93
CERIALIS II, I, IV,	160. – 180. g.	Makjanić 1996: 261, 262
COBNERTUS III	155. – 180. g.	Makjanić 1996: 92–93
COMITIALIS II,V, VI	170. – 240. g. .	Makjanić 1996: 92–93, 263, 264
ATTILLUS VI	kasno 2. st. – 250. g.	Makjanić 1996: 269, 270
PRIMITIVUS I	200. – 260. g	Makjanić 1996: 271
JANU I	?	Makjanić 1996
CERIALIS V	160. – 180. g.	Makjanić 1996: 92–93
JULIUS	200. – 235. g.	Makjanić 1995: 66-68
LUPUS	190/200. – 230/240. g.	Makjanić 1995: 66-68
JULIANUS	zadnje desetljeće dinastije Severa	Makjanić 1995: 66-68
LUCANUS	160. – 210. g.	Makjanić 1996: 92–93
PRIMITIVUS I, IV	220. – 260. g.	Makjanić 1996: 92–93
PUPUS –	160. – 240. g.	Makjanić 1996: 92–93
JUVENIS II	160. – 240. g.	Makjanić 1996: 92–93

[86]Datacija je određena prema podacima iz knjige, doktorskog rada, A Gavrielatos, *Names on Gallo-Roman terra sigillata (1st – 3rd c. A.D.)*, The University of Leeds, 2012. te rada

REGINUS II	160. – 180. g.	Makjanić 1996: 92–93
RESPECTUS	170. – 220. g.	Makjanić 1996: 92–93
VICTOR II JANUCO	160. – 260. g.	Makjanić 1996: 92–93

U drugoj polovici 2. st. zbog Markomanskih ratova i slabljenju izvoza iz Rheinzaberna na podunavsko tržište neki su lončari svoju proizvodnju (ili samo dio) preselili iz Rheinzaberna u Reciju. Velika prisutnost vojske osiguravala jestabilan izvor zarade (Gabler 1983: 354; Leleković 2007: 69). Proizvodi Westendorf radionice u Panoniju se uvoze od zadnje trećine 2. st.do poč. 3. st. (Vikić Belančić 1967: 9; Leleković 2007a: 45).[87]U Sisku su nađeni primjeri najranije radionice Comitialisa(Makjanić 1995: 70, 286–287). Osim u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu nađeni su i na položaju C12B (Makjanić 1996: 93). (tab. 14).
U Panoniji, uz one westerndorfske, dosada su pronađeni isključivo proizvodi radionice u Pfaffenhofenu, za koje se može reći da su najkasnija skupina sigilatnog materijalau Panoniji (Gabler 1978: 142). Radionica sigilate osnovana je u antičkom naselju Pons Aenii početkom 3. st. (Gabler 1978: 142). Proizvodnja je trajala tijekom prve polovice 3. st., odnosno od cca. 210. do cca. 240. godine (Leleković 2007: 77). U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu izdvojena je jedna cijela posuda koja prema ukrasu pripada Pfaffenhofen radionici iz kruga Dicanusa (Makjanić 1995; Vikić Belančić 1962/63: fig. 16).

Tablica 14. Pečati na Westendorf iPfaffenhofen teri sigilati nađenoj u Sisku

PEČATI Westendorf radionica (atribucija po ukrasu)	DATACIJA[88]	LITERATURA
COMITIALIS	170. – 240. g.	Makjanić 1995:70,286– 287
IASSUS	180. – 235. g.	Makjanić 1996:93
HELENIUS	170. – 240. g.	Makjanić 1995: 70, 288, 289
ONNIORIX	200. – 235. g.	Makjanić 1995: 70, 290, 291,
pečati		
AGISILUS	Komod – severansko razdoblje	Makjanić 1995: 70
PEČATI Pfaffenhofen radionica (atribucija po ukrasu)		
DICANUS	?	Makjanić 1995: 70

[87] H. J. Kellner kataloški je obradio ukrasne motive i sintetizirao spoznaje o proizvodnji u Westerndorfu i Pfaffenhofenu na temelju čega je moguće precizno odrediti porijeklo sigilate iz Westerndorfa (Leleković 2007: 70).

[88]Datacija je određena prema podacima iz knjige A Gavrielatos, *Names on Gallo-Roman terra sigillata (1st – 3rd c. A.D.)*, The University of Leeds, 2012. te rada

Na položaju Sv. Kvirini Pov. Arhiv nađena su tri pečata na galskoj sigilati, od kojih su dvapečata cijela i jedan djelomično seočuvan.

1. MACRIANI (T. 80: 1)

Pečat majstora Macrianusa datira se od 160. do 200. g.Pripada krugu Lezoux radionica (Gabler & Márton 2009: kat. br. 337, str. 253)

2. MALLIACIE (T. 114: 1)

Radionica lončara Malliacija radila je od 140. – 190. g. Proizvodi su nađeni u Karnuntu, Brigetiju, Vindoboni, Gorsiju i Arraboni (Gabler & Márton 2009: kat. br. 346.2).

Oba pečata pripadaju krugu Lezoux radionicai do sada nisu zabilježena u Sisku. Datacija se veže za razdoblje vladavine Antonija Pija i Marka Aurelija, razdoblju koje prethodi Markomanskim ratovima.

3. Pečat s očuvana zadnja 5 slova imena.…INVS (T. 80: 7). Nađen je u istom sloju s nalazom dna s pečatom Macrianusa stoga semože datirati u drugu pol. 2 stoljeća, dok nije poznato kojem je majstoru pripadao.

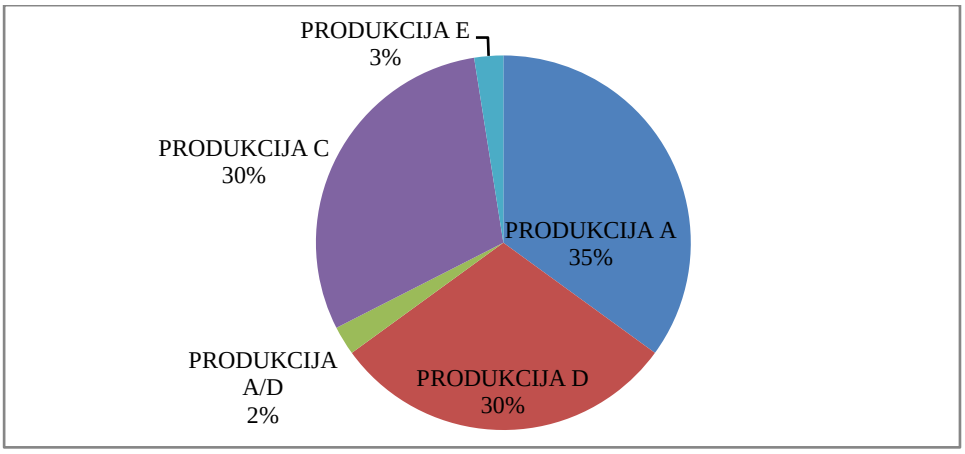
5.1.3.4. Afrička sigilata

Afrička sigilata (*African Red Slip Ware*)[89] stolno je posuđe koje se proizvodilo na prostoru Afrike od 1. – 7. st. Napravljena je iz dobro pročišćene gline, tvrda je, od svijetlo narančaste do svijetlo crvene, narančastocrvene boje stijenke s finim manje ili više sjajnim, glatkim premazom koji odgovara boji fakture i prekriva cijelu površinu posuđa ili samo njenu unutrašnjost. Ukrašena je otiskom kotačića ili u tehnici barbotin, s utisnutim ili apliciranim reljefnim, u kalupu napravljenim ukrasom (Hayes 1972; Vidrih Perko 1992: 93; Šimić-Kanaet 2010: 27–29). Utvrđeno je 6 produkcija vezanih uz geografski i vremenski različite radionice (Waagé 1948; Lamboglia 1958; Hayes 1972; Atlante I 1981; Bonifay 2004). Razlikuju se produkcije A, A/D, A/C, C, D, C/E i E. Sjevernoafrička sigilata produkcije A datira se od 80. g. do početka 3. st. Grublje je izrade, poroznije fakture i mat zrnatog premaza na cijeloj površini. Presjek je svjetlonarančaste boje, dok je boja narančasta ili smeđe narančasta (Vidrih Perko 1992: 95; Pröttel 1996: 9). Produkcija A/D proizvodila se u antoninsko do severansko razdoblje (3. stoljeće), u središnjem i južnom Tunisu. Karakterizira je sjajan gladak crvenonarančasti premaz na cijeloj posudi. Keramika je tvrda i dobro pečena (Vidrih Perko

[89] Termin *African Red Slip Ware– ARSW* uvodi Hayes (Hayes 1972), dok ju je Lamboglia nazvao *terra sigillata chiara* (Lamboglia 1958; Lamboglia 1963)

1992: 95; Pröttel 1996: 9–10). Produkciju A/C karakterizira sjajni, zrnati tamnocrveni premaz koji prekriva cijelu posudu (Vidrih Perko 1992: 95–96). Produkcija C datira se od 3. do 5. stoljeća. Proizvodila se u Bizaceni. Karakteriziraju je velike zdjele fine fakture i tankih stijenki te narančasta, narančastocrvena boja presjeka i ista boja sjajnog premaza. Proizvodi ove produkcije izvozili su se u Britaniju i crnomorsku obalu. Proizvodi se glatka i reljefnasigilata produkcije C (Vidrih Perko 1992: 96; Pröttel 1996: 9–10). Produkciju E karakterizira pročišćena glina smeđenarančaste boje presjeka, zrnate fakture i premaza iste boje. Datira se od 4. do 5. stoljeća (Vidrih Perko 1992 : 96; Pröttel 1996: 11). Produkcija D proizvodila se u sjevernom Tunisu. Proizvodi su ukrašeni pečatiranjem i rađeni u kalupu. Keramika produkcije D1 je pročišćena svijetlonarančaste boje presjeka i rijetko sjajnog premaza, dok D2 ima sjajan i gust premaz. Krajem 4. stoljeća ima puno verzija, a u razdoblju 5. – 6. stoljeća je smeđeg presjeka (Vidrih Perko 1992: 96–97; Pröttel 1996: 10–11). Afrička roba dolazi u Panoniju preko Jadrana, Italije i Norikuma (Gabler 2012, Pröttel 1996, Hárshegyi & Ottományi 2013: 476–480, Gabler 1988: 32, Makjanić 1985: 50). Najranija se afrička sigilata (tip Hayes 2, 3 i 34) u Panoniji pojavljuje od sredine 2. stoljeća, a interpretira se kao osobna imovinu, ne još početak trgovačkih veza sjeverne Afrike i Panonije. Nađena je u Vindoboni (Donat 1999) i Sisciji (Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 292) iz sr. 2. stoljeća te Karnuntu iz 2/2 2. stoljeća (Jilek 1994). Afrička sigilata se može precizno datirati. Ovisno o fakturi omogućava raspoznavanje različitih, geografsko i vremenskih različitih radionica (Vidrih Perko 1992: 94).

Iz Siscije jedo sada objavljeno 33 primjera afričke sigilate (tab. 15) iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (sl. 20; Makjanić 1995), položaja Kovnica (Wiewegh 2001), Siscia *in situ* (Kordić 2001), Lučka kapetanija, Igralište OŠ 22. lipnja Sisak, Žitni magazin RB–8, Rimska 25 (Baćani *et al.* 2011). Na položajima Povijesni Arhiv (7) i Sv. Kvirin (6) nađeno je ukupno 13 ulomaka afričke sigilate (tab. 13).Analizom je utvrđeno kako je podjednaka zastupljenost posuda produkcije A, C i D (30–35%) dok je udio nalaza produkcije A/D 2% (sl.19). Ulomci se mogu datirati od 2. do druge polovine 6. stoljeća.

Slika 19. Zastupljenost produkcije afričke sigilate u Sisciji

Od oblika se u Sisciji pojavljuju zdjele (85%) i tanjuri (15%). Tipološki su, prema podjeli Hayes-a, zastupljeni sljedeći oblici: Hayes 3C, Hayes 14/17, Hayes 32, Hayes 50, Hayes 52, Hayes 53, Hayes 58, Hayes 60, Hayes 61, Hayes 62, Hayes 67, Hayes 70, Hayes 81 te Hayes 91. (Prilog 18 i 19)

Hayes 3C (Lamboglia 4/36, Bonifay 2), produkcija A

Zdjela Hayes 3C ima oblik Drag. 36, plitkog je dna, konveksnog ruba, zaobljenog tijela. Oblici A i B ukrašeni su barbotinskim ukrasom motivom lista. Primjer iz Siska je oblika Hayes 3C koji nema barbotinskog ukrasa (Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 292). Ovo je jedan od najranijih oblika koji se, nakon 80. g., počinje izvoziti u Italiju i zapadni Mediteran, a datira se u 2. stoljeće (Hayes 1972: 22–25, fig 2.). Oblik Hayes 3C vrlo je rijedak u Panoniji. Makjanić smatra kako je u Sisciju mogao doći iz Dalmacije gdje je to učestali oblik (Makjanić 1995: 71). Obliku bi se mogao pripisati ulomak ruba nađen na položaju Sv. Kvirin (T. 49: 7).

Hayes 14/17 (Lamboglia 8, Bonifay 10), produkcija A, kasna varijanta

Zdjela Hayes 14/17konkavno je oblikovanog tijela i zaobljenog jednostavnog ruba, zaobljenog dna s niskom nogom. Hayes oblik datira u drugu polovicu 2. stoljeća (Hayes 1972: 42, Fig. 6). Manja zdjela ovog tipa nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 49: 9).

Hayes 32 (Bonifay 25), produkcija A/D

Tanjur Hayes 32 kosih stijenka tijela s ravnim, prema van izvijenim rubom. Prema Hayesu se datira u prvu polovicu 3. stoljeća (Hayes 1972: 55, Fig 9). Rub i tijelo tanjura nađeno je na položaju Povijesni Arhiv (T. 141: 3). Oblik Hayes32 pojavljuje se i u Emoni (Vidrih Perko 1992: T. 1: 6).

Hayes 50 (Lamboglia 40, Bonifay 65), produkcija C

Velika zdjelaHayes 50 ravnog je dna i visokog ravnog tijela sa zaobljenim rubom, tankih stijenki 2–3 mm. Premaz je na najranijim primjerima sjajan, dok je na kasnijima mat. Vrlo je učestali oblik. Oblik Hayes 50A datira se od 230. – 360. g., dok se oblik 50B datira od 350. – 400. g. (Hayes 1972: 69, fig. 12). Primjer zdjele Hayes 50 u Sisku nađen je na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: 101, T. XVII 9,10) te Park –Sv. Križ (Kordić 2001: 43, T. 28/1).Pojavljuje se u Tiluriju (Šimić-Kanaet 2012: 28, kat. br. 552, 567), Emoni (Vidrih Perko 1992: T. 1: 13, 14, 15; Plesničar-Gec 1983: 125, T. 37: 7, 112, T. 15: 9).

Hayes 52 (Lamboglia 35), produkcija C

Mala zdjela Hayes 52 zaobljenog je tijela s ravnim i širokim izvijenim rubom na maloj niskoj nozi. Fine je izrade s mat premazom. Oblik A je bez ukrasa, dok je oblik B s apliciranim ukrasom na rubu, s kombinacijom 3 ili 4 motiva. U Sisku je nađen oblik Hayes 52B tip 19 (Baćani *et al.* 2011: 107, inv.br. 25836, kat. br. 17; Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 296, 297) i 52B tip 22 (Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 293, 294, 295). Tip se datira od kasnog 4. stoljeće do ranog 5. stoljeća (Hayes 1972: 76, fig 13).Zdjele tipa Hayes 52B su iznimno rijetke u Panoniji. Makjanić navodi jednu iz Ptuja i jednu iz Sopianae (Makjanić 1995: 71).

Hayes 53, produkcija C

Zdjela Hayes 53polukružnog je tijela, ravnog dna i jednostavnog zaobljenog ruba. Ima dva utora s unutarnje strane stijenke ispod ruba i na dnu. Oblik A ukrašen je aplikama i datira se od 350. – 430. g. , dok je oblik B ukrašen gustim zarezima izvedenim kotačićem („feather-rouletting“) i datiran od 370. – 430. g. (Hayes 1972: 78–82, fig. 13). U Sisku je zabilježen oblik s aplikama Hayes 53A (Makjanić 1995: 72, Pl. 72: 299–301).

Hayes 58 (Lamboglia 52A), produkcija D2

Tanjur Hayes 58 većeg promjera (22 – 42 cm) zaobljenog je tijela i kratkog ravnog izvijenog ruba. Dno je ravno s blagim pregibom prema tijelu s utorima. Razlikuju se dva tipa prema fakturi. Dno nađeno na položaju Pov. Arhiv (T. 147: 2) tvrdo i jako pečeno, smeđe do smeđecrvene boje iste boje premaza, pripadaju tipu A. Tip je čest i datira se nakraja 3. do sredine 4. stoljeća (Hayes 1972: 96, fig. 14). Zdjela Hayes 58 pojavljuje se i u Emoni (Vidrih Perko 1992: T. 2: 4).

Hayes 60, produkcija D

Velik tanjur, Hayes 60, ravnog je dna, konveksnih stijenka tijela s utorima na rubu i pečatiranog ukrasa (tipa A) na dnu unutarnje stijenke. Datira se od sredine do kraja 4. stoljeća (Hayes 1972: 100, fig. 15). Oblik je zabilježen u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu (Makjanić 1995: 71, Pl.72: 298).

Hayes 61, produkcija D

Pladanj Hayes 61 širokog je promjera sa zaobljenim stijenkama tijela i uvijenog prema unutra trokutasto profiliranog ruba. Kao i kod oblika Hayes 60 ima utore i pečatirani ukras (tipa A) na dnu unutarnje stijenke. Oblik A datira se od 325. – 420. g. dok se oblik B datira od 400. – 450. g. (Hayes 1972: 106–107). Oblik pladnja tipa A i tipa B nađen je na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: 101, T XVII 7, 8).

Hayes 62B, produkcija D

Tanjur Hayes 62B ravnog je dna i zaobljenog tijela jednostavnog ruba. Kao i kod oblika Hayes 60, 61 ima utore i pečatirani ukras na dnu unutarnje stijenke. Fine je fakture, narančastocrvene boje. Oblik je relativno čest. Datira se od 350. – 425. g. (Hayes 1972: 109). U Sisku je nađen na položaju Pov. Arhiv (T. 126: 2).

Hayes 67 (Lamboglia 42), produkcija D

Velika zdjela Hayes 67 zaobljenog je tijela i ravnog dna. Rub je izdužen, izvijen i narebren. Dno je ukrašeno pečatiranim ukrasom (stil A) i kružnim utorima. Oblik je vrlo čest i datira se od 360. – 470. g. (Hayes 1972: 115–116). Zdjela oblika Hayes 67 nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 81: 2). S položaja Pov. Arhiv dva bi se ulomka mogla pripisati obliku Hayes 67 (T. 126: 1, T. 136: 3).

Hayes 70

Manja zdjela, Hayes 70, zaobljenog je tijela, izvijenog vodoravnog ruba trokutastog presjeka. Rub je ukrašen utorima i zarezima izvedenim kotačićem. Datira se u rano 5. stoljeće (Hayes 1972: 119). Ovom obliku mogao bi pripadati rub zdjele nađene na položaju Sv. Kvirin (T. 49: 4).

Hayes 81 (Bonifay 72), produkcija D

Zdjela Hayes 81 oblog je tijela i prstenastog ruba. Datira se u drugu polovinu 5. stoljeća (Hayes 1972: 128). Ulomak ruba zdjele nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 81: 3).

Hayes 91 (Bonifay 78), produkcija D

Zdjela Hayes 91 zaobljenih je stijenki s izvijenim jezičcem koji se nalazi ispod jednostavnog ruba. Fine je fakture smeđenarančaste boje. Oblik odgovara oblikovanju tarionika. Ukrašena je zarezima izvedenim kotačićem na dnu. Može datirati od sredine 5. do polovice 7. stoljeća (Hayes 1972: 143). Rub zdjele oblika Hayes 91 nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 81: 4). Zdjela Hayes 91 nađena je na području Istre na pulskom forumu (Džin 2007: 31).

Nedefinirani oblici

U analizi keramičkog materijala s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv zabilježena su tri ulomka koja zbog fragmentiranosti nije bilo moguće pripisati određenom tipološkom obliku (T. 49: 16; T. 102: 5, T. 162: 2).

Na afričkoj sigilati iz Siska pojavljuju se tri tipa ukrasa.

1. Ukras zareza izvedenih kotačićem pojavljuje se na određenim tipovima posuđa. Zabilježen je tip duplih zareza karakterističnih za kraj 4. st. i početak 5. stoljeća. To je standardni ukras na tipu Hayes 62 i 68 i 89 (Hayes 1972: 282). Na položaju Sv. Kvirin nađen je rub zdjele ukrašen duplim zarezima izvedenim kotačićem(T. 49: 4).

2. Pečatirani ukras je karakteristični ukras od 4. do 6. stoljeća. Pojavljuje sa na dnu unutarnje stijenke, većinom na posudama većih promjera. Prema obliku ukrasa Hayes razlikuje tri faze: prvu karakteriziraju floralni (listovi palme, rozete) i geometrijski motivi (kružnice) posloženiu zvjezdolikoj kompoziciji, drugu fazu karakteriziraju motivi životinja i kršćanski motivi dok treću karakterizira motiv križa, ljudske figure, razne životinje i drugi motivi. Motive dijeli na stilove A – E (Hayes 1972: 217–223).

Analizom objavljenih nalaza kao i nalaza s položaja Povijesni Arhiv u Sisku su nađena tri pečatna motiva.

Ulomak ukrašen motiv palmine[90] grančice i rozete nađen je na položaju Lučka kapetanija (Baćani *et al.* 2011: 108, kat. br. 23). Motiv palmine grančice odgovara stilu Hayes A(ii), motivu Hayes 4k koji se datira od 350. g. do ranog 5. stoljeća. Motiv rozete ima analogije s tipom rozete Atlante 203 (Atlante I: T. LIX: 11) koji je sličan obliku rozete Hayes 49 stila A (ii).

U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu(Makjanić 1995: 72, Pl. 72:302) jedan je ulomak s kombinacijom dva pečatna ukrasa na posudi oblika Hayes 67. Oblik ukrasa koncentričnih kružnica pripada stilu Hayes A(ii) – A(iii), motivu 32 i datira se od kraja 4. do sredine 5. stoljeća, dok oblik tri dupla kruga na kratkom štapu pripada stilu Hayes A(ii)(iii) obliku Hayes 83 koji se datira u prvu polovicu 5. stoljeća. Analogan primjer nađen je na Atenskoj Agori (Hayes 1972: 245).

Pečatni ukras stiliziranog geometriziranog palminog lista na ulomku s položaja Povijesni Arhiv (T. 126: 1) pripada obliku stilu Hayes A(iii), motivu 19. Ulomak bi mogao pripadati tipu zdjele Hayes 67. Ukras se datira od 420. do 450. g., a paralele nalazimo u Ostiji (Hayes 1972: 233). Ulomak s istim ukrasom nađen je na V. Brijunu – Dobrika te nalazištu Lagune von Marano (Pröttel 1996: T, 55: 1, T. 37: 10, T. 76: 12). Ukras se pojavljuje na produkciji D1.

3. Aplicirani reljefni ukras pojavljuje se na nekoliko tipova afričke sigilate od 3. do5.

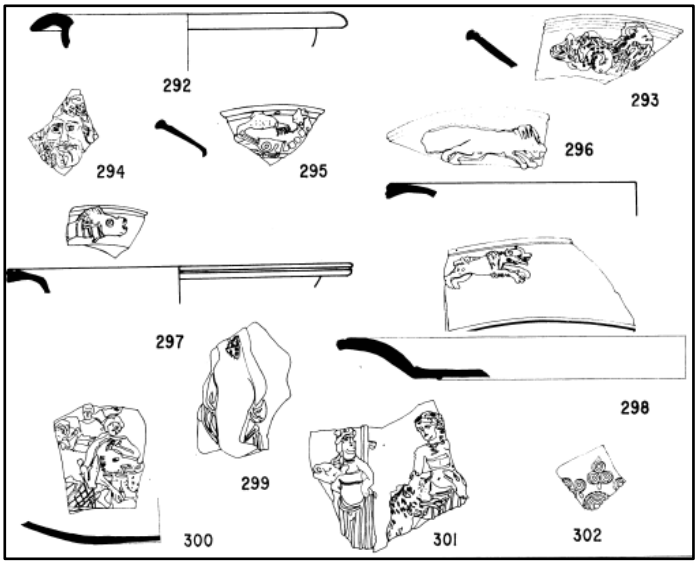
[90] Autorica u kataloškoj obradi naziva motiv borove grančice. U analizi se koristi naziv palmina grančica prema nazivlju koje donosi Hayes.

stoljeća. Aplike su ujednačenog oblikovanja u plitkom reljefu. Na ranijim primjerima aplika se nalazi po svim dijelovima u slobodnom stilu ili u nizovima odijeljenim linijama. Kasniji primjeri, datirani od druge polovine 4. stoljeća do ranog 5. stoljeća, ukrašeni su većinom po rubu ili dnu raznim motivima (divlje životinje, ribe, mitološke i biblijske scene) (Hayes 1972: 211–216). Analizom objavljenih ukrasa u Sisku jesu na afričkoj sigilati zabilježeni motivi ribe (Baćani *et al.* 2011: 107, inv.br 25836, kat. br. 17, inv.br. 26190,kat. br. 26; Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 297), motiv glave bradatog muškarca s ovnovskim rogovima (Baćani *et al.*2011: 106, inv.br. 26258, kat. br. 13), motiv glaveOkeana (Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 295), motiv morske nemani (Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 293), raka te razni morski motivi (Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 294), motiv lisice u trku (Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 296), životinje u trku (Makjanić 1995: 71, Pl.72: 298), motiv Leda i labud (Makjanić 1995: 72, Pl. 72: 299), razne scene (Makjanić 1995: 72, Pl. 300, 301).

Tablica 15. Pregled do sada objavljenje afričke sigilate iz Siscije

TIP	OBLIK	UKRAS	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Hayes 61	Zdjela			Kovnica	Wiewegh 2001: 101, T. XVII: 7, 8
Hayes 50	Zdjelica			Kovnica	Wiewegh 2001: 101, T. XVII: 9,10
Hayes 50	Zdjelica			Sv. Križ	Kordić 2001: 43, T. 28/1
–	Ulomak	bradato muško lice (Jupitera Amona?)		Lučka kapetanija	Baćani *et al.* 2011: 106, inv.br. 26258, kat. br. 13
Hayes 60–62	Tanjur	Utisnuti motiv borove grančice i rozeta		Lučka kapetanija	Baćani *et al.* 2011: 108, inv.br. 25436,kat. br. 23
Hayes 52B 19	Zdjela	Motiv ribe		Igralište OŠ 22. lipnja	Baćani *et al.* 2011: 107, inv.br. 25836, kat. br. 17
–	Zdjela	Na rubu traka i ukras zareza izvedenih kotačićem		Žitni magazin RB–8 II	Baćani *et al.* 2011: 109, inv.br. 26039,kat. br. 25
–	Zdjela	Riba u reljefu		Rimska 25, 2008	Baćani *et al.* 2011: 109, inv.br. 26190,kat. br. 26
Hayes 3C	Zdjela		kr. 1. st. – 3. st.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 292

Hayes 52B 22		Morska neman	280/300. – kr. 4. st.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 293
Hayes 52B		Aplika na rubu rak i morski motiv		Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 294
Hayes 52B 22		Aplika na rubu: glava Okeana	4. st.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 295
Hayes 52B 19		Aplika na rubu:lisica u trku	poč. 5.st.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 296
Hayes 52B 19		Aplika na rubu :riba	poč. 5. St.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 297
Hayes 60		Aplika na rubu: životinja u trku	prva pol. 4. st.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 71, Pl.72: 298
Hayes 53A	Zdjela	Aplika na unutarnjoj stijenci dna: Leda i labud	350. – 430. g.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 72, Pl. 72: 299
Hayes 53A	Zdjela	Aplika na unutarnjoj stijenci dna: scena *Venatio,*rano kršćanski stil	350. – 430. g–	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 72, Pl. 72: 300
Hayes 53A	Zdjela	Aplika na unutarnjoj stijenci dna scena *Datio i bestias*	2/2 4. st. – rano 5. st.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 72, Pl. 72: 301
Hayes 67		Pečatiran ukras Hayes tip 32n i 83 A(ii) – A(iii) stil	1/2 5. stoljeća	Zbirka AMZ	Makjanić 1995: 72, Pl. 72: 302

Slika 20. Afrička sigilata nađena u Sisku iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Makjanić 1995: Pl. 72)

5.1.3.5. Panonska i mezijska sigilata

U 2. i 3. stoljeću u Panoniji i Gornjoj Meziji započinju s radom lokalne radionice tere sigilate. Iako koriste oblike i motive galske sigilate, panonske i mezijske radionice razvijaju svoj stil, novi tip sigilate namijenjen za lokalno tržište. Panonska i mezijska je sigilata reljefno ukrašena i rađena u kalupu. Osim lokalnih motiva koristese motivi raznih radionica kao što su Lezoux, Trier, Rheinzabern i motivi afričkih radionica te ihformiraju u nove kompozicije(Vikić Belančić 1967: 33– 34; Brukner 1981: 30 –32). Pojavljuje seukras zareza izvedenih kotačićem, vegetabilni i zoomorfni motivi. (Prilog 20, tab. 16)

Na sisačkom materijalu izdvojeni su proizvodi radionice *Viminatium-Margum* te proizvodi radionice „X“ te proizvodi nepoznate radionice.

U nalazima s područja Siska najzastupljenija je radionica Viminacium-Margum. U počecima razmatranja ove radionicezbog količine nalaza iz Siscije pretpostavilo se kako se sigilata ovdje i proizvodila.[91] Na temelju nalaza iz Singidunuma, Marguma i Viminaciuma (Bjelajac 1990) te nalaza kalupa potvrđeno je kako je to područje na kojem se ovaj tip sigilate proizvodio te je radionica nazvana Viminacium -Margum. Proizvodi se datiraju od 2/4 do 80-tih g. 2. st.. Prestanak proizvodnje nakon Markomanskih ratovaveže se uz pojavu kvalitetne robe iz Rheinzaberna i Recije (Bjelajac 1990: 144-147). Sigilata radionice Viminacium – Margum izvozila se na području Posavlja i Podravlja, te uz Dunav tj. panonsko i mezijsko

[91]L. Nagy je analizirajući fragmente zaključio kako se radi o sisačkoj radionici i datirao je od 120. – 160. g. Smatrao je kako je nastala pod utjecajem Pacatusa iz Akvinka. B. Vikić Belančić prihvatila je radionicu u Sisku i dataciju Nagya. Rutkowski zbog nalaza kalupa u Margumu smješta radionicu tamo i datira je u kasno 2. i rano 3. st. (Makjanić 1995: 72-74).

tržište (Vikić Belančić 1967: 13).U Hrvatskoj je osim u Sisku zabilježena u Mursi, nalazištu Štrbincima kod Đakova (Ožanić Roguljić 2016: 21). R. Makjanić pri obradi sigilate iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu razlikuje dva fabrikata ove radionice i naziva ih Fabrikat F i G. Fabrikat F dijeli na fabrikat Fa, okernaračaste do svijetlonarančaste stijenke, mekanihstijenki sa crvenim do tamnocrvenim premazom koji se ljušti, i fabrikat Fb koji je žute boje mekanih stijenki s premazom od narančastocrvene do crvene boje bolje kvalitete. Fabrikat G je prljavožute do oker boje stijenki s narančasto ili narančastožutim presjekom, te premazom, tamnijih nijansa crvene i tamnocrvenosmeđe boje koja se ljušti (Makjanić 1995: 73). Velika koncentracija nalaza u Sisciji govori o važnosti tržišta južne Panonije, uz Savu, za radionicu Viminacium-Margum (Leleković 2007: 87). Na položaju Povijesni Arhiv jedan se ulomak s reljefnim ukrasom životinja u trku može pripisati radionici Viminacium-Margum (T. 115: 6).

U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu izdvojena je skupina panonske sigilate koja je zbog neutvrđenog smještaja radionica nazvana radionica X, a djelovala je na području Donje Panonije, od Siscije do Sirmija (Makjanić 1995: 73). Do sada je nađen u Mursi, Sirmiju, Cibalama i Sisciji (Leleković 2007: 87). Nova istraživanja na području antičkih Cibala upućuju na mogućnost ubikacije radionice X u Vinkovcima (Cibalama) na što ukazuje i velik broj nalaza keramičkih peći, no kalupi još nisu nađeni (Iskra-Janošić 2001: 121; Leleković 2007: 88;Ožanić Roguljić 2016: 21).Keramika je mekana, fine izrade, smeđih stijenki s narančastim premazom, slabog sjaja. Za ovu radionicu tipična je dublja zdjela kojoj je rub profiliran s dva žlijeba svanjske strane te zakošen s unutarnje (tip Brukner 28). Vertikalnih je stijenki s blago naznačenim prijelazomu suženi dio prema dnu. Radionicu karakterizira reljefni ukras s mitološkim prikazima, helenističko-rimske mitologije (Brukner 1981: 26; Ožanić Roguljić 2016: 21, Leleković 2007: 88). Javlja se u drugoj polovici 3. do u 4. st. (Gabler 1982a: 324-326). Objavljen primjer iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu ukrašen je scenom žene koja stoji i gleda na desno, nosi štap u lijevoj ruci, uz nju je još jedna žena, biljni motivi i dio stolca s jastukom. Paralele ima s prikazom scene s Venerom na posudi iz Sirmija (Brukner 1981: T. 44, 7).

Osim ovih radionicau Sisku su nađeni ulomci koji su jedinstveni stoga se pretpostavlja kako je jedna od radionica panonske sigilate mogla biti smještena u Sisciji iako peći još nisu nađene(Demicheli, Wiewegh & Radman 2012: 9; Mócsy 1959: 177; Makjanić 1996: 92; Lolić 2003a: 145). Pri analizi sigilate zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu spominju se dva ulomka zdjela Drag. 37 ukrašena reljefnim ukrasom listova i rozeta i motiva „v“ te

krugovima.Keramika je sivožuta, srednje tvrda, sa crvenim premazom koji se ljušti. (Makjanić 1995: 72, Pl. 73: 303, 304).Motivi su analogni motivima s glazirane reljefne keramike nađene u Turopoljskom Lugu (Koščević &Makjanić 1988). Dok ih D. Gassner veže uz grupu Viminacium – Margum (Gassner 1992: 30–31), R. Koščević i R. Makjanić s obzirom na drugačiju fakturu keramike smještaju je u južnu Panoniju i datiraju u prvu pol. 2 st. (Košćević & Makjanić 1988: 40; Makjanić 1995: 72).

U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu izdvojen je primjer panonske sigilate s motivom jelena i patke koji se po kompoziciji motiva može pretpostaviti kako je nastao u jednoj od panonskih ili mezijskih (Makjanić 1995:72, Pl. 73: 305).

Do sada je objavljeno ukupno 26 ulomakakoji se mogu vezati uz radionice panonske i mezijske sigilate (tab. 16).

Tablica 16. Pregled panonske i mezijske sigilate nađene u Sisku

OBLIK	OPIS	RADIONICA	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Drag. 37		Panonska sigilata	2. st.	Zbirka AMZ	Makjanić 1995:72, Pl. 73, 303, 304; Koščević &Makjanić 1988)
Drag. 37		nepoznata radionica		?	Makjanić 1995: 73, Pl. 73: 305
17 ulomaka		Viminacium Margum	2. st.	?	Makjanić 1995: 73, Pl. 73:306 – 313, Pl. 74: 314 – 321, Nagy 1945: Fig. 12, 14, 19
Brukner 28		Radionica X	3. – poč. 4. st.		Makjanić 1995: 73, Pl. 74: 321
-	Rub neukrašen	Viminacium Margum	2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 44–45, T. XXIII, 5
-	Niz višestrukih ovula slabije otisnutih i odijeljenih štapićima s okruglim glavicama, ana trbuhu životinja u trku (zec ?)	Viminacium Margum	2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 44–45, T. XXIII, 6
-	Niz višestrukih ovula slabije otisnutih i odijeljenih štapićima s okruglim glavicama, ispod niz rombova s utisnutim obrubnim linijama i kružićima, te niz dvostrukih polumedaljona ukrašenih	Viminacium Margum	2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 44–45, T. XXIII, 7–8

	zarezima				
-	rozete i motiv psa u nizovima	Viminacium Margum	2.. st	Sv. Križ.	Kordić 2001: 43, T. 28/3

5.1.4. Reljefna keramika

5.1.4.1. Reljefna keramika istočnojadranskog tipa[92]

Termin helenistička reljefna keramika jadranskog tipa uvodi Z. Brusić (Brusić 1999). Veže je uz liburnski teritorij s najbrojnijim nalazima na nekropoli u V. Mrdakovici (Arausona), Nadinu, Osoru, Ninu i Zadru. Radionički kalupi nađeni su u Zadru, Resniku te na Visu. Od oblika zabilježene su kupe (krateri) i zdjele. Većina primjera je sive ili plavosive boje, no zabilježeni su i oni oker i smeđe boje. Premaz je nijansu tamniji od presjeka te je loše sačuvan. Procijenjena visina je 7 cm dok je promjer ruba 10–12 cm. Od ukrasa dominiraju vegetabilni motivi, zatim zoomorfni, figurativni, apstraktni motivi i dr., koji se pojavljuju u horizontalnim nizovima. Brusić navodi kako je helenistička reljefna keramika koja se može pripisati istočnojadranskim radionicama nađena i izvan liburnskog teritorija, no ne izvan prostora Dalmacije i južne Italije (Brusić 1999: 11–14). Kupe odgovaraju obliku Dragendorff 11 aretinske produkcije.

Na položaju Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nisu zabilježeni primjeri reljefne keramike istočnojadranskog tipa. U do sada objavljenom materijalu izdvojena su 4 ulomka s premazom koja bi se prema fakturi, ukrasu i premazu mogla pripisati istočnojadranskoj radionici reljefne keramike (Prilog 6 i 13, tab. 17).

KN. TIP 1 (Prilog 13)

Ulomak rubakupe (Prilog 6/sl. 1) te ulomak s reljefnim ukrasom (Prilog 6/sl. 2) prema obliku, premazu i ukrasu pripadaju obliku kupa istočnojadranskog tipa. Oba ulomka s položaja Željeznički kolodvor prezentirana su u sklopu predavanja voditelja istraživanja u Gradskom muzeju Sisak (Jerončić 2015) za koje je analizom u sklopu ovog rada utvrđeno kako pripadaju reljefnoj keramici istočnojadranskog tipa. To su prvi nalazi, a ujedno i najsjeverniji primjeri ovog tipa keramike. Ulomak ruba (Prilog 6/sl. 1) pripada obliku ruba tip A243 prema Brusiću (Brusić 1999: 11–17). Rub je izvijen, naglašen rebrima. Ulomak je sive boje s loše sačuvanim mat sivocrnim premazom. Ulomak ukrašen floralnim motivom palminog lišća i grančica s plodovima (Prilog 6/sl. 2; Miletić Čakširan 2018a) prema ukrasu palminog lista može se

[92] U ovom radu uveden je naziv reljefna keramika istočnojadranskog tipa. Do sada se u literaturi koristio naziv helenistička reljefna keramika jadarnskog tipa koji uvodi Z. Brusić.

pripisati istočnojadranskoj reljefnoj keramici. Ulomak je okernarančastog presjeka s narančastosivim premazom.Analogije ukrasu nalazimo na posudama iz V. Mrdakovice (Brusić 1999: 11–17).

Jadranskoj reljefnoj keramici („Adriatic relief ware“) Makjanić pripisuje tri ulomka reljefne keramike obrađene pri obradi sigilatnog materijala iz Siscije koji je pohranjen u Arheološkom muzeju u Zagrebu (Makjanić 1995: 60; T. 66: 205–206). Analizom ukrasa ulomci (Prilog 6/sl. 4, 5) bi se mogli pripisati italskoj reljefnoj keramici zbog preciznije izvedenih motiva, iako se pojedini motivi koriste i na reljefnoj keramici istočnojadranskih radionica.

Reljefna keramika istočnojadranskog tipa pojavljuje se u augustovsko-tiberijevsko razdoblje. Pojava primjera u Sisciji svjedoči o uspostavljenim vezama Siscije s jadranskim prostorom. Nađeni se primjeri ne mogu vezati uz trgovinu već su vezani uzkretanje stanovništva već uhodanim prapovijesnim putovima koje 14. g. uređuje Publius Cornelius Dolabella.

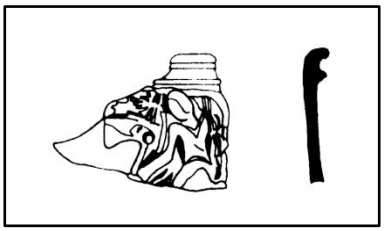
Tablica 17. Reljefna keramika jadranskog tipa iz Siscije

OBLIK	UKRAS	PREMAZ	DATACIJA	PRILOG/ TABLA	LITERATURA
Ulomak ruba	-	Srednje kvalitetan	August – Tiberije	Prilog 6/sl. 1	Jerončić 2015.
Ulomak	Floralni motiv palminog lišća i grančica s plodovima	Kvalitetan	August – Tiberije	Prilog 6/sl. 2	Miletić Čakširan 2018a
Ulomak s ukrasom?	Motivgolog muškarca	Kvalitetan	August – Tiberije	Prilog 6/sl. 3	Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 206
Ulomci s ukrasom?	Motiv bika s obiljem i vegetabilni motiv, figurativni motivi	Kvalitetan	August – Tiberije	Prilog 6/sl. 4	Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 205

5.1.4.2. Korintska reljefna keramika

Korintsku reljefnu keramiku[93] karakterizira oblik cilindrične posude (pikside) s različitim oblikovanjem ruba. Dno je ravno s prstenastom nogom. Na vanjskoj stijenci je glazura napravljena umakanjem dok je na unutarnjoj stijenci nanošena kistom. Ukras je reljefni, rađen u kalupu. Sastoji se od friza na središnjem dijelu okomite stijenke, scene u plitkom reljefu. Pojavljuju se scene s Heraklom, scene bitke, ritualne scene i scene lova. Donji dio je uglavnom ukrašen jednom ili više koncentričnih rebara i redom kružića. Stijenke su žute, sive ili crvene boje dok je glazura siva ili smeđa. Datiraju se od druge polovice 2. stoljeća do kraja 3. stoljeća. Nađene su u grobovima, rezidencijalnim dijelovima, vilama, termama i hramovima. Pretpostavlja se da su služile kao posude za piće, hranu ili držanje mirisnih premaza (Brusić 1999: 42–44; Mardešić 2009: 95–96; Spitzer 1942: 163–166; Malfitana 2007: 91–92, n.175). Korint je imao jake trgovačke veze pa je korintska reljefna keramika nađena na Mediteranu, sjevernom Jadranu i Italiji, obalama Francuske i Španjolske. Nađene su u Asseriji, Ninu, Zadru (Brusić 1999: 43), Saloni (Mardešić 2009: 93–108), Gardunu (Šimić-Kanaet 2010: 35, T. 136), Emoni (Petru 1972: 62, T. 42), vili rustici u Školaricama kod Kopera (Žerjal 2008: 134) te Akvileji (Maselli Scotti 1988: 286).

U zbirci tere sigilate iz Siscije Arheološkog muzeja u Zagrebu izdvojen je jedan primjerak korintske keramike u sklopu rada R. Makjanić (sl. 21). Zdjela ima oblik pikside s niskom nogom i na srednjem cilindričnom dijelu reljefni ukras. Nalaz iz Siska za sada je jedini u Panoniji (Makjanić 1995: Pl. 74: 326).

Slika 21. Korintska keramika (Makjanić 1995: Pl. 74: 326)

KOR. RELJ. TIP 1 (Prilog 13, sl. 21)

Piksida iz Siska ima vodoravno izvijen rub i prstenastu traku ispod ruba (oblik slova „f“). Boja stijenke je siva, keramika je tvrda, a glazurni premaz je sjajan i smeđe boje. Scena iz Siska interpretirana je kao Viktorija s krilima (Makjanić 1995: Pl. 74: 326).

[93] Pri istraživanjima u Korintu nađen je velik broj ulomaka reljefne keramike, kao i kalupi za izradu iste, čime je potvrđen Korint kao radionički centar. Analizu i tipologiju ukrasa korintske reljefne keramike napravila je D. C. Spitzer (Spitzer 1942: 162–192)

Nalaz potvrđuje važnost i prosperitet Siscije u razdoblje 3. stoljeća te uhodane trgovačke putove kojima je roba dolazila u unutrašnjost. Nalaz se može vezati uz razdoblje vladavine Septimija Severa ili uz razdoblje nakon osnivanja kovnice novca za cara Galijena.

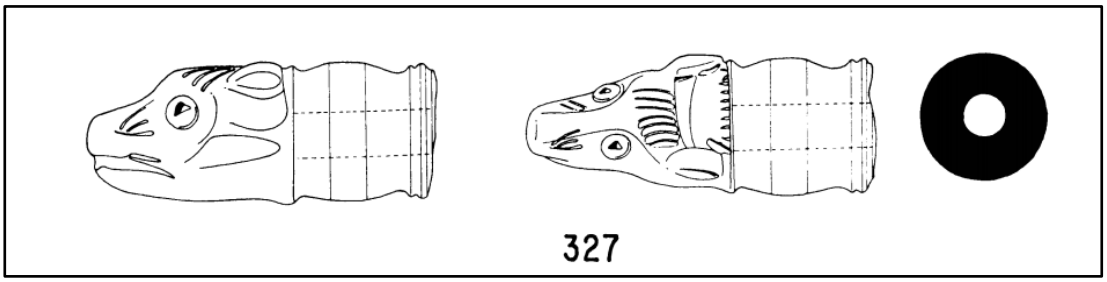
5.1.4.3. Knidska reljefna keramika

Knidska reljefna keramika vrsta je reljefne keramike koja se proizvodila u maloazijskim radioničkim centrima. Proizvodile su se amforiske, vrčevi s prikazom različitih glava, razno posuđe s grotesknim prikazima te brojni recipijenti u obliku različitih životinja. Dekoracija je izvedena uz upotrebu kalupa i lončarskog kola ili apliciranjem na već gotovu posudu. Proizvodile su se od kraja 1. do 3. stoljeća (Brusić 1999/2000: 83). Služile su za posluživanje i pijenje vina u okviru ritualnih svečanosti (Brusić 1999/2000: 85). Reljefno ukrašene posude iz maloazijskih, knidskih, radioničkih centara nađene su na Jadranskim nalazištima, a osobito na nalazištima Liburnije. U unutrašnjosti nalazi knidske keramike još nisu zabilježeni.

U objavljenom sigilatnom materijalu iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu koji je obradila R. Makjanić, nalazi se i zoomorfna ručka za koju autorica navodi da je rad nepoznate radionice[94] (sl. 22, Makjanić 1995: PL. 73: 327). Analizom u sklopu ovog rada, a prema analogijama iz literature zaključeno je kako se radi o ručki patere knidske reljefne keramike s glavom ovna.

KNID.RELJ. TIP 1 (Prilog 13, sl. 22)

Ručka patere ukrašena glavom ovna. Ručka je cijevasta, reljefno modelirana u dvodijelnom kalupu. Glina je okernarančasta, mekana s narančastosmeđim sjajnim premazom. Analogna ručki iz Siska je ručka koja se čuva u British museum-u datirana u 2. stoljeće (Hayes 1997: 72, pl. 26) kao i ručka patere iz Isthmije (Gebhard, Hemans & Hayes 1998: Pl. 75, pater 33).

Slika 22. Knidska reljefna keramika iz Siscije (Makjanić 1995: Pl. 73: 327)

[94] Opisuje je kao ručku kaserole ukrašenu glavom psa.

Nalaz knidske, kao i korintske, reljefne keramike u Sisciji potvrda je statusa Siscije i njenih stanovnika u Carstvu, u razdoblju 2. na 3. stoljeća. Nalaz iz Siscije može se interpretirati kao osobna imovina, luksuzni specifični proizvod, koji se mogao ili kupiti u pojedinim emoporijima ili se on može vezati uz tezu Z. Brusića (Brusić 1999/2000: 84–85) o kupovini knidske keramike od stanovnika antičkih naselja pri posjećivanju čuvenog Afroditinog svetišta na Knidu.

5.1.4.4. Egipatska reljefna glazirana keramika

Proizvodnja keramike s zeleno-plavom glazurom i reljefnim ukrasom karakteristika je egipatskih keramičkih radionica. Središte trgovine ali i proizvodnje ove vrste keramike bila je Aleksandrija. Ukrašavanje egipatske glazirane keramike je kompleksno i ima brojne varijante. Od ukrasa je čest biljno-životinjski koncept ukrašavanja, no u augustovskom razdoblju javljaju se i novi motivi koji vežu rimsku modu s onom aleksandrijskom, vijugave vitice i fantastične životinje. Primjeri egipatske keramike nađeni na prostoru Italije u Rimu i Pompejima datirani su od 1. st. pr. Kr. – poč. 1. st. po Kr. (Rossi 1994: 321).

Na položaju Željeznički kolodvor u Sisku u sloju paljevine s pokretnim materijalom augustovske faze nađen je ulomak cilindrične vaze s reljefnim ukrasom prekriven tirkiznom glazurom (PN 2034, SJ 1644, Željeznički kolodvor – pothodnik 2016; Kristović 2016; Miletić Čakširan 2017). Ispod trake nalazi se prikaz grifona zatim listova bršljana/lopoča i grančice s viticama i tri ploda. Presjek ulomka je bijeli (nema odgovarajuće boje po Mansell-u), keramika je porozna i pjeskasta (sl. 23).

Slika 23. Ulomak egipatske glazirane keramike (Kristović 2016; Miletić Čakširan 2017)

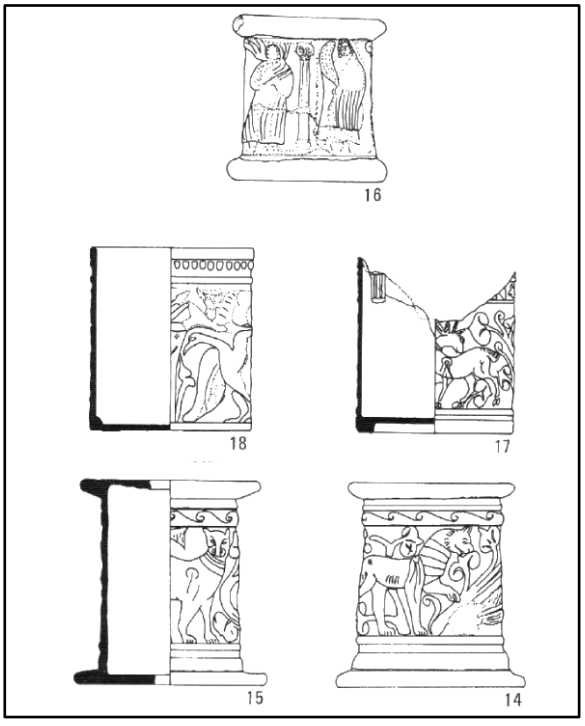
Motivi s ulomka iz Siska kao i oblik analognisu ulomku cilindrične vaze iz Rima s prikazom grifona i bršljanovog lista (Rossi 1994: 329, Fig. 5: 7, sl. 24) te motivu na vazama iz Pompeja (Rossi 1994: 335–336, 340; Fig. 8: 14, Fig 10: 14, Fig. 9: 13, Fig. 16). Primjeri tog tipa vaza

čuvaju se u Egipatskom muzeju u Torinu i Nacionalnom muzeju u Napulju[95]). Takva vrsta ukrašavanja, miješanjem stilova, vezana je uz Augustovu političku propagandu (Zanker 1989: 326, 338, 288; Rossi 1994: 324, 347).

Nalaz egipatske glazirane cilindrične vaze iz Siscije prvi je takav nalaz na području Panonije! Kako se radi o nalazu iz stratigrafskog konteksta, sloja s nalazima čaša tipa Aco, keramike tankih stijenki i tere sigilate može se i potvrditi datacija nalaza i prema kontekstu u augustovsko razdoblje. Nalaz govori o kupovnoj moći i ugledu samog vlasnika posude, a samim time može dati i informaciju za interpretaciju nađenih struktura unutar vojnog logora. Ukoliko se nalaz poveže s događajima vezanima uz Oktavijanovu bitku kod Akcija i pripajanje Egipta 30. g. pr. Kr. moguće je kako je posuda pripadala osobi koja je sudjelovala u pohodu s Oktavijanom u Egiptu i onda na ratnom putu nakon Egipta, boravila i u Sisciji tada jednom od najvećih vojnih logora Rimskog carstva.

EG.TIP 1 (Prilog 25)

Cilindrična vaza ravnih stijenki, s rebrom na dijelu vrata. Dno može biti ravno, naglašeno kvadratno ili kružno profilirano dno. Keramika je porozna i pjeskasta s primjesama, presjek je bijeli (nema odgovarajuće boje po Mansell-u) s glazurom zelenoplave boje.

Slika 24. Tipovi egipatskih cilindričnih vaza nađenih u Pompejima (Rossi 1994: 335).

[95]www.antike-tischkultur.de/aegyptischekeramikkaiserzeit.html

5.1.5. Panonska keramika s premazom

Panonska keramika s premazom (eng. *Pannonian slip ware*, njem. *Pannonische Glanztonware*[96] (PGW)) termin je koji se koristi za keramiku koja se proizvodila u više centara Panonije, a nastaje pod utjecajem tere sigilate te latenskog nasljeđa. Proizvodilo se fino stolno posuđe (zdjele, tanjuri i čaše, rijetko poklopci i vrčevi). Pečena je oksidacijski ili redukcijski sa sivim, crnim i crvenim premazom. Premaz može biti sjajan, sjajan metalnog sjaja i mat. Neukrašeni su ili ukrašeni tehnikom otiska kotačića ili štapića i/ili pečatiranja (Adler-Wölfl 2004: 9; Nagy 2017: 6). Prema načinu izvedbe i ukrašavanju definirane su tri grupe. Južnopanonska grupa keramike s premazom pojavljuje se na području južne Panonije, sjeverozapadane Mezije i Norikuma, uz tokove rijeka. Najpopularniji su oblik polukružne zdjele s izvijenim rubom te varijante oblika Drag. 35–36 i Drag. 37. Od ukrasa se koriste rozete, listovi u nizovima te nizovima zareza izvedenih kotačićem. Pojavljuje se sa sivim i crvenim premazom. Datira se u drugu polovicu 1. do 6. stoljeća. Nalazi su zabilježeni u Sisciji, Neviodunumu, lokalitetu Zagreb-Stenjevec, zatim u Flaviji Solvi, Singidunumu, Dalju, Novim Banovcima (Burgenae)[97]. Zapadnopanonska grupa keramike s premazom pojavljuje se u zapadnoj Panoniji, istočnom Noriku, južnom dijelu Panonije u blizini Jantarnog puta. Nađene su radionice u Vindoboni, Savariji, Salli (Zalalövő), Hosszúvölgy, a pojavljuju se proizvodi u Karnuntu, Scarbantiji, Varaždinskim Toplicama. U Salli je zabilježeno 114 motiva, a karakteristični su pečati širokog ovalnog lista. Datira se od kraja 1. do 2. stoljeća. Premaz je u počecima sive boje, dok se u 3. stoljeću javlja narančasti i crveni premaz. Tipični su floralni i geometrijski motivi.[98] Istočnopanonska grupa keramike s premazom pojavljuje se na području današnje Mađarske, na nalazištima Akvinku, Gorsiju, Brigetiju i u Barbariku. Najranija radionica ove grupe ujedno je i najpoznatija, radionica Resatusa s kraja 1. stoljeća[99](Nagy 2017: 36–37). Koristi oblike tere sigilate, najčešće Drag. 37. Proizvodi su ukrašeni zarezima izvedenim kotačićemte pečatiranjem motivom trolista, šiljastih listova, geometriziranim listovima, ovulima, figuralnim motivima, rozetama[100]. S

[96] Iako njemački termin *pannonische glanzton ware* upućuje kako se radi o keramici sa sjajnim premazom, analize ukazuju kako su se proizvodili proizvodi i s mat premazom. Na neusklađenost termina uputile su A. Konsetra i I. Ožanić Roguljić kao i drugi autori koji se bave ovom vrstom keramičkog materijala (Konestra & Ožanić Roguljić 2014; Konestra & Ožanić Roguljić 2017; Nagy 2017). Keramika se još naziva panonska keramika, panonska keramika s pečatnim ukrasom, imitacija tere sigilate i tere nigre i dr. termini. Termin panonska keramika s premazom, koji koristi I. Ožanić Roguljić, smatram najprikladnijim za ovu kategoriju keramike stoga je isti korišten u ovom radu.

[97]https://www2.rgzm.de/Transformation/Magyarorszag/Glanztonware/GlanztonwareEnglisch.html, 9. 4. 2018.

[98]https://www2.rgzm.de/Transformation/Magyarorszag/Glanztonware/GlanztonwareEnglisch.html, 9. 4. 2018.

[99] Majstor Resatus djelovao je na području današnje Mađarske od 75. do 90. u Poganyteleku, a od 90. do 135. godine u Akvinku (Nagy 2017: 36–37).

[100]https://www2.rgzm.de/Transformation/Magyarorszag/Glanztonware/GlanztonwareEnglisch.html, 9. 4. 2018.

prostora hrvatskog dijela Panonije objavljen je veći broj panonske keramike s premazom s nalazišta Osječenica (Ožanić 1998), Cibala (Ožanić Roguljić 2016), Murse (Leleković 2018). Pojavljuje se i u drugim provincijama, od Britanije do Dacije (Nagy 2017: 7).Panonska keramika s premazom nađena je i na prostoru Dalmacije u 2. stoljeću (Crikvenici, Ninu, Naroni, Senju, Omišlju, Baški, Rijeci), u unutrašnjosti na lokalitetu Žuta Lokva na cesti Siscia – Senia te u Prozoru (Konestra & Ožanić Roguljić 2017; Topić 2003).

Panonska keramika s premazom iz Siska do sada nije skupno obrađivana i objavljivana (tab. 18). Pojedini primjeri predstavljeni su u katalozima Gradskog muzeja Sisak (Baćani *et al.* 2011; Tomaš 2007; Wiewegh 2003). Panonska keramika s premazom uključena je u obrađen sigilatni materijal iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Makjanić 1995: 74). Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je 57 ulomaka panonske keramike s premazom.

Tablica 18. Pregled objavljene panonske keramike s premazom iz Siska

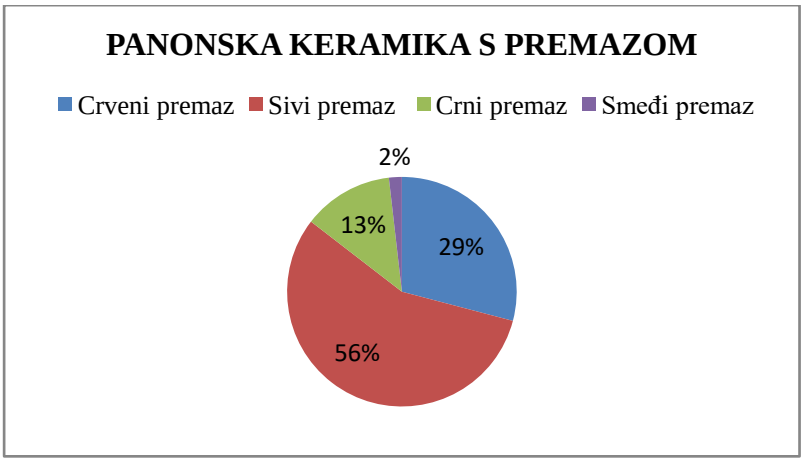
OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Tanjur, rub izvijen prema van, na unutarnjoj stijenci dna pečatiran je motiv ptice između dva lista	2. st.	Sisak, JI nekropola	Tomaš 2007: kat.br.39, Inv.br.510:SIK 313/AZA; Wiewegh 2003: 49, 82.
Zdjela oblik Drag 37	2.– 4. st.	S. i A. Radića 2	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 57, Inv.br. 26037
Zdjela s dvjema profiliranim ručkama na vrhu ručke s apliciranim recipijentom, Dr 32 cm	2.– 3. st.	Žitni magazin (RB-8)	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 51, Inv.br. 26082, 26083
Zdjela loptastog tijela sa zadebljanim rubom, narančastosmeđeg premaza, ukrašena pečatnim ukrasom: motiv kružnica i palmeta u gornjem dijelu i ukraszareza izvedenih kotačićem, Dr 19 cm	2. st.	A.Starčevića 40	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 60, Inv.br. 26232
Panonska pečatirana keramika	2/2 1. st. – 2/2 2. st.	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	Makjanić 1995: 74, Pl. 74: 323–325.
Dno s pečatom V	2. st.	Sisak iskopavanja 1990.	Makjanić 1996: 118, T. 16: 13
Panonska keramika s pečatnim ukrasom[101]	-	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu?	Nagy 2017: 214, Fig. 16: 6–16

[101] Aleksandra Nagy donosi u knjizi „Resatus and the stamped pottery“ arhivske fotografije i crteže Lajosa Nagya iz drugih muzeja. Na slici 16, kataloški 6–16 nalazi su iz Siska. Navedeni primjeri nisu uključeni u tipološke table i tipove ukrasa zbog nejasnih podataka o mjestu nalaza i muzeju gdje su pohranjene.

Zdjela, prstenasto zadebljana ruba izvijena prema van, okomitog vrata i bikoničnog trbuha, Dr 16 cm	2. st.	S. i A. Radića 2	Baćani *et al*. 2011: 115, kat. br. 49 Inv. br. 26066
Zdjele tipa Drag 37,kvalitetan tamnosmeđi sjajni premaz		Sv. Križ	Bugar 2000: T. VII/ 4, 5
Zdjele prstenasto zadebljanog ruba, Drag 37. (Z. TIP 7)	2.st.	Kovnica	Wiewegh 2001: T. VI: 1–4
Zdjela izvučenog ruba sa sjajnim crnim premazom, (T. TIP 1		Kovnica	Wiewegh 2001: T. VI: 6

Analizom panonske keramike s premazom nađene na prostoru Siscije utvrđeno je 7 različitih faktura:

1. Sive boje stijenki sa sivim/tamnosivim ili vrlo tamnosivim sjajnim premazom. Premaz je na nekim primjerima metalnog sjaja
2. Sive do tamno sive boje stijenke sa crnim mat premazom
3. Sive boje stijenki s svijetlo smeđim sjajnim premazom
4. Smeđe do narančastosmeđe boje stijenkes tamnosivim do crnim premazom
5. Narančaste do crvene boje stijenke sa sivim do tamnosivim mat premazom
6. Narančaste boje stijenke sa crvenim ili svijetlocrvenim mat premazom
7. Žutonarančaste do oker boje stijenke s narančastim premazom.

Slika 25. Analiza boje premaza panonske keramike nađene na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv

Analizom boje premaza panonske keramike nađene na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv utvrđeno je kako 56 % ulomaka ima sivi do tamno sivi premaz, a 29 % ima narančasti do crveni premaz (sl. 25). Primjeri panonske keramike s premazom su ukrašeni zarezima izvedenim kotačićem i pečatiranjem.

Tipološki je izdvojeno 11 tipova čaša (PANON. Č. TIP 1–11, Prilog 21), 4 tipa tanjura (PANON. T. TIP 1–4; Prilog 22) te 10 tipova zdjela (PANON. Z. TIP 1–10, Prilog 23–24).

Čaše

PANON. Č. TIP 1

Čaša zvonastog oblika, suženog narebrenog vrata. Rub trokutastog presjeka ukošen je s unutarnje strane, okomit s vanjske. Čaša ima stijenke sive boje i tamnosivi sjajni premaz. Promjer je 8 cm (T. 114: 3; T. 142: 13).Analogan tip nađen je na gradini Osječenica s crvenim premazom (Ožanić 1998: T. 3: 1). Tip čaše analogan je tipu Be 2.1 prema tipologiji Adler-Wölfl materijala iz Karnunta, datiranom na kraj 1. do 2. stoljeća (Adler-Wölfl 2004: 50, Sl. 17; T. 14: 305).

PANON. Č. TIP 2

Čaša ovalnog tijela i kratkog narebrenog prema van izvijenog ljevkastog ruba. Čaša ima stijenke sive boje i tamnosivi premaz metalnog sjaja. (T. 79: 6).

PANON. Č. TIP 3

Čaša ovalnog tijela dugog ljevkastog narebrenog vrata koji završava prstenasto zadebljanim malim uvijenim rubom. Stijenke su crvenosmeđe s tamnosivim premazom. (T. 137: 12).

PANON. Č. TIP 4

Čaša ukošenih ravnih stijenki s trokutastim zadebljanim rubom, ukošenim s unutarnje strane. Ima urezani grafit X. Stijenke su narančaste boje, dok je premaz tamnosivi (T. 79: 3). Oblik ima sličnosti s peharom iz Karnunta tip Be 6.1 datiranim u 2. stoljeće (Adler-Wölfl 2004: 51, sl. 17, T. 14: 311).

PANON. Č. TIP 5

Čaša loptastog tijela, kratkog suženog vrata i malog ruba blago zadebljanog i izvijenog prema van. Čaša je neukrašena, a sivi je premaz metalnog sjaja. (T. 142: 10).

PANON. Č. TIP 6

Čaša izduženog ovalnog tijela blago sužena prema trokutasto profiliranom rubu. Stijenke su sive s tamnosivom površinom. Čaša je neukrašena. (T. 48: 11).

PANON. Č. TIP 7

Čaša ovalnog tijela dužeg ravnog i suženog vrata i prema van izvijenog ruba. Prijelaz iz vrata u trbuh ukrašen je rebrom (T. 162: 3). Analogna čaša nađena je na gradini Osječenica (Ožanić 1998: T. 3: 5).

PANON. Č. TIP 8

Čaša zaobljenog proširenog trbuha koji ima oštri prijelaz u dugi zvonasti vrat koji završava širim prstenastim blago prema van izvijenim rubom. Čaša je ukrašena zarezima izvedenim

kotačićem, trakama koje tvori više nizova kratkih okomitih ureza. Ima oblik manjeg vrča (T. 50: 6).

PANON. Č. TIP 9

Čaša ovalnog izduženog tijela, suženog vrata i koso prema van izvijenog zaobljenog ruba. Na prijelazu vrata u trbuh je ukras izveden zarezima izvedenim kotačićemu trakama koju tvori više nizova kratkih okomitih ureza (T. 125: 12). Čaša je analogna tipu čaše-pehara iz Akvinka, skupine istočne panonske keramike izdvojene unutar rijetkih oblika (Nagy 2017: Fig. 3: 13).

PANON. Č. TIP 10

Čaša s ukrasom izvedenim rovašenjem (tehnika „cut glass“ koja se koristi za ukrašavanje staklenih posuda) (T. 126: 6). Čaša ima analogije s ulomcima nađenim u Karnuntu. Adler-Wölfl ih naziva tipom Be 5.0 i datira u 2. stoljeće (Adler-Wölfl 2004: 51, T. 14, kat. 310). Čaše (pehari) ukrašeni rovašenjem nađene su u Akvinka u skupini Resatusa, tipa 28 iz Lágymányosa, datirane u2. – 3. stoljeća (Nagy 2017: 226, Fig. 5: 5, Fig. 31: 28).

Izdvojena su i tri ulomka čaša koje zbog fragmentiranosti nije bilo moguće pripisati određenom tipu (T. 50: 8; T. 147: 6; T. 147: 4).

Tanjuri

PANON. T. TIP 1 (T. 69: 2; T. 82: 3; T. 127: 1, 7; T. 154: 1; T. 186: 1; T. 189: 3)

Tanjur oblika Drag. 36 (Consp. 39), zaobljenih stijenki niske prstenaste stajaće noge i izvijenog zaobljenog ruba. Javlja se s tamnosivim – crnim i crvenim premazom. Na položaju Pov. Arhiv (T. 127: 1) nađen je tanjur oblika Drag. 36, zaobljenih stijenki, zadebljanog izvijenog ruba ukrašenog pravilnim urezima izvedenim zarezima izvedenim kotačićempo cijeloj širini ruba. Analogije ima s tipom Te 2.4 prema tipologiji Adler-Wölfl materijala iz Karnunta (Adler-Wölfl 2004: 33, T. 1: Kat. 2–18). Datira se od kraja 1. do 2. stoljeća. Ovaj tip, prema uzoru na teru sigilatu, ima na dnu unutarnje stijenke pečatirani ukras. Do sada je u Sisku zabilježen ukras ptice između dva lista (S 6 = Tomaš 2007: kat.br.39, Inv.br.510:SIK 313/AZA; Wiewegh 2003: 49, 82) te s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv: pečatirani ukras stiliziranog otiska stopala s dvije rozete sa svake strane (S 1 = T. 82: 3), rozete na samom dnu (S 2 = T. 68: 3), te pečati listova različitog oblikovanja (S 3 = T. 189: 3; S 4 = T. 154: 1; S 5 = T. 186: 1). Ukras S3 analogan je pečatnim ukrasima iz nalazišta Salla (Zalalövő) tip 17 i 28 (Maróti 1987: Fig. 3, 4). Ukras S4 odgovara tipu ukrasa 4* prema podjeli materijala iz Sallae (Zalalövő) (Maróti 1987: 96). Ovi nalazi upućuju kako panonska keramika s premazom u Sisku ima pečatne ukrase južnopanonske, ali i zapadnopanonske skupine. Samo jedan ulomak

dna ima pečat sa slovom V uokviren u četvrtastom okviru i s dvije kružnice uz koje se nalaze dva lista (S 7 = Makjanić 1996: 118, T. 16: 13).

PANON. T. TIP 2

Tanjur zaobljenih stijenki, proširenog prema unutra zaobljenog i uvinutog ruba. S vanjske strane ukrašen je utorima ispod ruba. Stijenke su sive dok je premaz tamnosive boje metalnog sjaja. Promjer je 24 cm (T. 143: 1). Tanjuri analognog oblika nađeni su na gradini Osječenica (Ožanić 1998: T. 9: 4–7).

PANON. T. TIP 3

Tanjur zaobljenih stijenki s proširenim zaobljenim rubom koji ima s vanjske i unutarnje strane prstenasto zadebljanje. S vanjske strane ima ispod ruba kaneluru. Stijenke su sive dok je premaz tamnosive boje metalnog sjaja. Promjer je 28 cm. (T. 143: 2).

PANON. T. TIP 4

Tanjur blago zaobljenih stijenki proširenog trokutasto profiliranog ruba s vanjske strane. Na tijelu ima plitke kanelure. Tanjur ima sivozelene stijenke i tamnosivi premaz u kombinaciji mat i sjajnih dijelova. (T. 127: 6; T. 128: 8).

Zdjele

PANON. Z. TIP 1

Manja zdjela zaobljenih jednostavnih stijenki, zaobljenog ruba. Ukrašena je zarezima izvedenim kotačićem (T. 50: 2). Zdjela je analogna tipu 12 panonske keramike s premazom prema L. Nagyiju (Nagy 2017: 223, Fig. 28: 12). Zdjela ovog oblikovanja nađena je i u tumulima Turopoljski Lug (Makjanić & Koščević 1986/87: T. XVI 164). Može se datirati u 2/2 2. st.

PANON. Z. TIP 2

Dublja zdjela kojoj je rub profiliran s dva žlijeba, a s unutarnje strane zakošen, vertikalnih stijenki s blago naznačenim prijelazom u suženi dio prema dnu. Zdjela ima tanje stijenke i fine je izrade (T. 69: 1, 29).

PANON. Z. TIP 3

Dublja zdjela trapezastog recipijenta koja ima visoko prstenasto dno. Recipijent na trbuhu prema dnu ima šire rebro. Rub nije očuvan. Prostor između ruba i rebra ukrašen je sitnim nizovima ureza izvedenih kotačićem. Zdjela ima tanje stijenke i fine je izrade mat premaza. (T. 50: 7; T. 82: 6).

PANON. Z. TIP 4

Bikonična zdjela s užim prstenastim dnom. Vrat je blago konveksan i s prema van prstenasto izvijenim rubom. S vanjske strane ispod ruba nalaze se dva rebra. Zdjela ima oblik S profila

karakterističan za latensko razdoblje. Ukrašena je trakama ispunjenim nizovimazareza izvedenih kotačićem. Zdjela ima tanje stijenke i fine je izrade. (T. 164: 2).

PANON. Z. TIP 5

Manja zdjela blago zaobljena tijela, blago suženog prema izvijenom rubu četvrtastog presjeka. Ispod ruba na početku trbuha je ukras nizova urezaizvedenih kotačićem. Zdjela ima tanje stijenke i fine je izrade (T. 142: 9).

PANON. Z. TIP 6

Zdjela zaobljenog tijela, suženog vrata i izvijenog ruba. Tijelo na početku trbuha ukrašeno nizom ureza izvedenih kotačićem. Zdjela ima tanje stijenke i fine je izrade. (T. 127: 2)

PANON. Z. TIP 7

Zdjela tipa Drag. 37. Zdjela je ukrašena linijama u kombinaciji s zarezima izvedenim kotačićem i pečatiranjem (T. 50: 1, 4; T. 69: 4; T. 82: 1, 2, 4; T. 90: 13; T. 103: 8; T. 148: 1, 2; T. 186: 3, 4). Oblik je čest u Panoniji (Ožanić 1998: T. 1; Ožanić Roguljić 2016: 41, Plesničar Gec 1977: 54; Brukner 1981: 87; Adler – Wölfl 2004: 44; Nagy 2014: 119 – 127). Oblik je analogan tipu 25 prema L. Nagyiju (Nagy 2017: 223, Fig. 28: 25). Zdjela (T. 50: 1) ukrašena je motivom trokutastih ovula i listova po trbuhu. Ulomak (T. 82: 2) ukrašen je motivom listova s valovitim završetkom ispod kojih su redovi nizova zareza izvedenih kotačićem.

PANON. Z. TIP 8

Zdjela trbušasto zaobljenog tijela i koso postavljenog ruba V profila. Na sredini trbuha nalazi se niz ureza izvedenih kotačićem (T. 127: 3). Analogna je tipu Sü 2.3 zdjele iz Karnunta prema Adler-Wölfl (Adler-Wölfl 2004: 42, T. 4: 106 – 107). Ima analogije sa zdjelom, također crvenog premaza, nađenoj u Singidunumu (Bojović 1977: T. 11: 129).

PANON. Z. TIP 9

Zdjela okomitih blago prema prstenastom rubu ukošenih stijenki. Donji dio trbuha je blago zaobljen. Zdjela je vrlo fine izrade, tanjih stijenki. Oblik je varijanta Drag. 37. Ukrašena je ispod ruba na vratu s dva rebra dok je trbuh rovašenjem (T. 84: 1). Zdjele ukrašene rovašenjem niza ovala („cut glass“ tehnikom) nađene su u Akvinku (Nagy 2017: Fig 6). Primjer iz Siska razlikuje se u kvaliteti izrade i obliku same zdjele.

PANON. Z. TIP 10

Zdjela (krater?) s dvjema profiliranim ručkama na vrhu ručke s apliciranim recipijentom (čašicom). Rub je izvijen prema van, ukrašen na kraju nazupčanom trakom. Bikoničan jetrbuh u gornjem dijelu ukrašen s pečatnim ukrasom u tri vodoravna reda međusobno odijeljena nazupčanom trakom. Redove čine nizovi rozeta, zatim listova te niz motiva u obliku slova S.

Zdjela imastijenke narančaste bojete narančasti premaz. Promjer posude je 32 cm (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 57, Inv.br. 26037). Prema načinu izvedbe i ukrašavanja ova zdjela – krater uvrštena je u panonsku keramiku s premazom. Prema detaljima čašica na ručki kao i načinu korištenja ukrasa može je se usporediti s kultnim posudama, kraterima s apliciranim zmijama i kružnim udubljenjima na vrhu ručki („zmijske posude“). Slična posuda nađena je na prostoru temenosa Augusteuma Narone. Udubljenja na ručkama (čašice) pojavljuju se na kultnim posudama nađenim na prostoru Rimskog carstva. Sadržavale su vino, a vežu se uz kult Mitre, Dioniza. Nalažene su u mitrejima, nekropolama, vilama datiranim u drugu pol. 2. stoljeća (Joly *et al*. 2010: 183; Topić 2003: T. 104: 473). Proizvodnja kultne posude u radionicama panonske keramike s premazom potvrđuje i značaj panonskih radionica. Ona je dokaz kako je ova vrsta bila priznata i uvažena keramička vrsta nikako imitacija tere sigilate. Motiv slova S pojavljuje se na pečatiranoj keramici nađenoj u Singidunumu datiranoj u drugu polovicu 3. stoljeća (Nikolić-Đorđević 2000: 19, tip I/5). Kombinacija nizova rozeta i listovazabilježena je na nalazima iz Singidunuma (Nikolić-Đorđević 2010: TIP U/82). Velike posude s pečatiranim ukrasima te „zmijske“ posude spominju se kao rijetki oblici panonske pečatirane keramike istočne skupine (Nagy 2017: 7, 209, Fig. 7: 12–14).

U obrađenom keramičkom materijalu devet ulomaka zdjela, zbog fragmentiranosti, nije bilo moguće pripisati određenom tipu (T. 50: 3, 5; T. 82: 5; T. 90: 14; T. 102: 7; T. 115: 11; T. 127: 4, 5; T. 136: 6). Primjer T. 50: 5 ima ukras niza okomito postavljenih borovih grančica ispod kojih su tri reda niza zarezaizvedenih kotačićem.

Upitan je ulomak ruba s ručkom koja imau donjem dijelu nastavak nepoznatog oblika (T. 104: 7). Nije poznato kojem bi obliku posude mogla ručka i rub pripadati, kantarosu ili vrču, te je li oblik panonske keramike s premazom. Zbog načina izvedbe crvenog premaza opis ovog ulomka iznosi se u ovom odlomku.

Nalaz ulomka dna s ostacima boje koja se slijevala može upućivati na proizvod sisačke radionice (T. 147: 4). Ovakvi primjeri nađeni su i na drugim lokalitetima (Nagy 2017: 231, Fig. 37; Ožanić Roguljić[102]) i smatraju se greškom nastalom pri izvedbi premaza u proizvodnji, što bi moglo upućivati na lokalne radionice.

Panonska keramika s premazom pokazatelj je kako se lokalno nasljeđe i rimska keramika stilski i tehnički spojila te stvorila novi keramički oblik koji su proizvodili lokalni radionički centri. Oblik posude i način izvedbe ukrasa ovisio je o umijeću lokalnog majstora. Proizvodi su bili namijenjeni domaćem i novodoseljenom rimskom stanovništvu (Nagy 2017: 7–10).

[102] Ožanić Roguljić, „Panonnische Glanztonware iz Vinkovaca“, ppt, znanstveni skup Arheologija na Dunavu, 2014.

Primjeri panonske keramike s premazom mogu se datirati od razdoblja vladavine Trajana do kasnoantičkog razdoblja.

5.1.6. Glazirana keramika

Glazirano stolno posuđepojavljuje se od 1. stoljeća pr. Kr. Ono je imitiralo metalno posuđe. Ranocarska olovna glazura je žućkastosmeđa, kvalitetnije izvedbe, a pojavljujesena šalicama i zdjelama. Proizvodila se u italskim, galskim radionicama, a posredstvom trgovaca nalazimo je u Galiji, Britaniji, Germaniji, Noriku, rimskoj Dalmaciji i Panoniji (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 286–289; Vikić Belančić 1967 19, Brukner 1981: 34; Ožanić 1998: 34). U drugoj polovici 2 st. proizvodi se manje, a u 3. i 4. stoljeću doživjela jeprocvat u panonskim radionicama sve do u 5. stoljeće. Glazirana keramika u kasnoantičkom kontekstu nastojala je imitirati skupocjene uvozne predmete afričkih i italskih radionica. Kasnoantička je glazura tamnozelene, žućkastozelene, zelenosmeđe ili smeđecrvenkaste boje nanesena neujednačeno, s vidljivim nakupinama glazure.Nađena je uglavnom u panonskim, podunavskim provincijama i jugoistočnoalpskom području. Proizvodile su se u više radioničkih centara zajedno s provincijalnom rimskom keramikom. Smatra se da su radionice bile u Sirmiju, Certisi, Taurunumu, Cibalama, Mursi, Petoviju, Emoni, možda i Sisciji? (Hárshegyi &Ottományi 2013: 497; Brukner 1981: 34; Vikić Belančić 1967: 20). Od oblika zastupljene su glazirane zdjele, zdjele s izljevom, tarionici, patere, vrčevi i pehari i cjediljke.

Analizom do sada objavljene keramike iz Siska kataloški su obrađena tri primjera glazirane keramike (tab. 18). S položaja Sv. Kvirin nađena su tri primjera glazirane keramike,a s položaja Povijesni Arhiv osam ulomaka. Od oblika pojavljuju se vrčevi, patere i čaše (GK. TIP 1-3; Prilog 26). Glazirani tarionici obrađeni su u poglavlju ostalih tipova tarionika.

GK.TIP 1 (T. 52: 11; T. 86: 3; T. 142: 12, T. 147: 10, 11)

Glazirani vrč s jednom ručkom, crvene do narančasteboje stijenke i glazurom maslinastosmeđe do crvenosmeđe boje (2.5yR 4/4 reddish brown, 10yR 5/3 brown, 5yR 5/8 yellowish red). Od ukrasa je zastupljen otisak u obliku rozete u glazuru (T. 52: 11) te aplike na vrču nepoznatog motiva (T. 86: 3). U Sisku je na položaju Euroagram nađen ulomak vrča s motivom zadebljanih listića češera smeđezelene glazure (Baćani *et al.* 2011: 120). Analogije tom vrču nalazimo u Brigetiju gdje je datiran od kraja 3. st. do početka 4. stoljeća (Kovács (ed) 1992: 32, Abb. 54, kat br. 228; Kovács & Petényi 2014: fig. 6). Glazirani vrčevi

pojavljuju se od kraja 3. do u 4. stoljeće i karakteristični su za područje Panonije (Brukner 1981: 44, T. 142, 143, tip 31–35; Jelinčić Vučković 2013: 162, T. 2: 23; Ožanić Roguljić 2016: 61). Javljaju se u nekoliko tipova. Zbog fragmentiranosti nalaza iz Siska nije bilo moguće odrediti tipove samog vrča već evidentirati sam oblik na temelju nađenih dijelova stijenki trbuha i dna.

GK.TIP 2 (T. 115: 9)

Glazirana patera s ručkom koja je reljefno ukrašena u kalupu. Patere su posude cilindričnog oblika s dužom horizontalnom ručkom. Keramičke patere stolno su posuđe, zamjena za skupocjene srebrne patere. Kalupi za izradu ručaka nađeni su u Galiji, a radionice koje su izrađivale ovu vrstu posuda bile su i u Panoniji (Popović 2008: 119–120). Glazirane patere nađene su na lokalitetima Panonije, Norikuma i Gornje Mezije kao što su Sirmijum, Singidunum i Viminacium. U Sisku su do sada nađene dvije ručke glazirane patere. Ručka patere nađena na položaju Starčevićeva 40, fine je izrade s motivom biste božice ispod koje se nalaze vitice bršljana, a glavu okružuje dvostruki red rozeta.Glazura je žućkastozelene boje (Baćani *et al.* 2011: kat.br. 170, inv.br. 24442). Analogije ukrasuručke patere s bršljanom nisu nađene, no oblik bršljana ispod biste božice analogan je motivu bršljana s glaziranih zdjela oblika Drag. 37 nađenih u Turopoljskom Lugu (Koščević & Makjanić 1986/87: 36–48), okolici Budimpešte (Nagy 1945: 295–297) te Gorsijumu (Kovács (*ed.*) 1992: 27, Abb. 46). Vezu s glaziranim panonskim reljefno ukrašenim zdjelama Drag. 37 uočio je autor L. Nagy (Nagy 1945).

Na položaju Povijesni Arhiv nađen je ulomak ručke patere, T. 115: 9, koja je uz rub ukrašena nizom utisnutih linija izvedenih kotačićem i nizom rozeta ili bukla. Nagornjem jedijelu ručke bista žene obučene u tuniku čiji rubovi formiraju ovalni prorez. Vrat je dugi, a ispod su poprsja dva rebra koji tvore trokut. Boja glazure je maslinastosmeđa (2.5yR 5/3 light olive brown), a stijenke su crvene. Ručka patere sa sličnim ukrasom nađena je u Sirmijumu, Singidunumu i Viminaciumu (Popović 2008: 127, sl. 3, 6, 8) kao i Akvinku (Topál 1995: n. 1–6) te panonskim centrima Petoviji, Karnuntu, Brigetiju, Solvii, Mursi i Celeji (Gassner 1992a: 10–24; Krajšek & Stergar 2008: 248–249; Sl. 5, T. 1. 15). Pretpostavlja se da prikazuju bistu božice te se u literaturi razmatra pripadnost božici Luni/Dijani vezano uz Silvanov kult. Prema kontekstu nalaza patera s reljefno ukrašenom ručkom s prikazom božica iz Sirmija, na područjima neposredno uz kultna mjesta pretpostavlja se kako su patere imale kultnu namjenu (Popović 2008: 128–130). Nalaz patere s reljefno ukrašenom ručkom iz Siscije također bi se mogao vezati uz kultnu namjenu. Naime, na položaju Povijesni Arhiv nađena je bronča na aplika s bistom Bakha te kamena figura lava koji polaže šape na

životinjsku glavu koji je prisutan na Serapisovim spomenicima i na spomenicima metroačkog kulta (Nikoloska & Burmaz 2007/2008: 205–220). Patere su bile luksuzna roba, lokalna panonska verzija srebrnih i brončanih patera. Radionice su bile smještene u centrima uz glavne putove pa se kao radionički centri u literaturi predlažu Mursa, Sirmij i Akvink. Datiraju se u drugu pol. 2. stoljeća, u razdoblju vezanom uz boravak rimske vojske u Panoniji(Popović 2008: 132).

GK. TIP 3a (T. 115: 10, T. 141: 4)

Glazirana čaša/šalica ukrašena apliciranim ljuskastim motivom po tijelu. Glazura je tamnožutosmeđa (10yR 4/4 dark yellowish brown). Šalica s barbotinskim ukrasom ljuskastog motiva i glazurom tipičan je oblik 4. stoljeća. Glazura je obično sjajna crvenkastosmeđa. Primjeri šalica i čaša s ljuskastim ukrasom nađeni su u Gorsiumu (Kovács 1992: 23–24, Abb. 32–33) i Zalalövő-u (Kovács 1992: 21, Abb. 36). Obliku glazirane šalice mogla bi pripadati ulomak bifidne ručke fine izrade sa smeđom glazurom.

GK. TIP 3b

Glazirana čaša s nogom trokutastog presjeka ukrašena lunulama i točkicama u barbotinskoj tehnici žutozelene boje nađena na položaju Rimska 25[103]proizvod je radionica središnje Galije koje su imale procvat u drugoj polovici 1. stoljeća, a funkcionirale su do početka 2. stoljeća (Brulet, Vilvorder & Delage 2012: 288–292).

Nedefinirani oblik (T. 125: 1)

U nedefinirane oblike svrstan je ulomak dijela aplike na stijenci posude. Zbog fragmentiranosti nije bilo moguće odrediti oblik kojem ulomak pripada, ali debljina stijenke upućuje na čašu. Boja glazure je maslinastosmeđa.

Tablica 19. Pregled objavljene glazirane keramike iz Sisku

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Ulomak vrča ukrašen zadebljanim listićima, zelena glazura	3. – 4. st.	Euroagram	Baćani *et. al*. 2011: 120, kat. br. 69, Inv.br. 25467
Dno i stijenka glazirane čaše, ukrašena lunulama i točkicama u barbotinskoj tehnici, žutozelene boje	2/2 1. st. – poč. 2. st.	Rimska 25	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 98, Inv.br. 26203
Ručka patere s motivom ženske glave (*en face*) ispod koje se nalaze vitice bršljana, a	2/2 2. st.	A. Starčevića 40	Baćani *et al.* 2011: kat.br. 170, inv.br. 24442

[103]Baćani *et al.* 2011: kat. br. 98, Inv. br. 26203

glavu okružuje dvostruki red latica			

5.1.7. Germanska pečatirana keramika

Germanska keramika pojavljuje se na kasnoantičkim lokalitetima uz Dunav, panonsko i alpsko područje, a vezana je uz boravak germanskih naroda i utjecaja istih unutar postojećih antičkih naselja (Rapan Papeša & Roksandić 2016: 156; Tóth 2006: 83–85, n. 36; Hárshegyi & Ottományi 2013: 471–528; Horváth 2011: 597–652; Ivanišević & Kazanski 2009: 113–115; Knific 1994: 211–237; Roksandić 2015). Germanski keramički materijal iz Siska prvi put spominje Vinski[104] 1954 g., što kasnije prenosi K. Simoni[105] i Z. Burkowsky[106].Spominje se trbušasta posuda od sivkastosmeđe gline rađena rukom te ukrašena na tri mjesta s po tri otiska kružnog oblika[107](Vinski 1954: 73, 74; Vinski 1958: 107–108; Simoni 1989: 122, T. 4: 3; Burkowsky 1999: 87–88). Pri analizi keramike s položaja Povijesni Arhiv, u sklopu ovog rada, nađena su dva ulomka (T. 155: 2, 6) koja se prema analogijama pripisuju germanskom materijalu. Nađeni su u nasipnom sloju s kasnoantičkim materijalombez nađenih struktura koje bi se mogle vezati uz ovo razdobljete utvrditi odnos prema postojećoj rimskoj arhitekturi.Kao i drugdje u Sisku zbog kontinuiteta života na istom mjestu do današnjih dana slojevi su i strukture mlađih razdoblja uništeni kasnijom izgradnjom. Oba ulomka pripadaju skupini germanske pečatirane keramike.

Prema tehnologiji izrade i morfologiji utvrđena su dva tipa (zdjela, GERM. TIP 1, i vrč s cjevastim izljevom, GERM. TIP 2).(Prilog 27)

GERM. TIP 1 (T. 155: 6)

Zdjela je rađena rukom, uskog blago zadebljanog i izvijenog ruba prema van te blago sužena vrata prema kratkom zaobljenom trbuhu. Ima primjese u smjesi, pečena je redukcijski, crvenosmeđe – tamnosive boje stijenki i uglačanecrne površine visokog sjaja(Bp: 5yR 3/2–3/1 dark reddish brown-very dark gray, Bv: GLEY1 2,5/N black). Ispod ruba zdjela je

[104]Z. Vinski, „Gibt es frühslawisches Keramik aus der Zeit der südslawischen Landnahme?“, *Archeologia Jugoslavica I*, Beograd, 1954: 73-74.

[105]K. Simoni; „Dva priloga istraživanju germanskih nalaza seobe naroda u Jugoslaviji“, *Vjesnik arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., vol. X–XI, 1977–78: 209–233; K. Simoni 1989, Nalazi vremena seobe naroda u zbirkama Arheološkog muzej u Zagrebu, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, ser. III, sv. 22, Zagreb 1989: 107–134.

[106]Z. Burkowsky, *Sisak u prapovijesti antici i srednjem vijeku*, Gradski muzej Sisak, 1999.

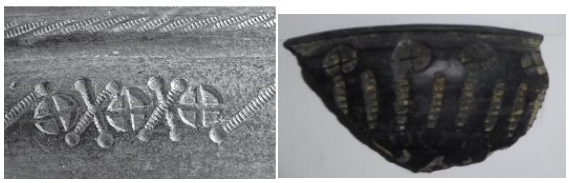
[107] Posuda, za koju K. Simoni donosi kako je langobardska, pohranjena je u Arheološkom muzeju u Zagrebu, a nađena je u Kupi 1907. g. (Vinski 1954: 73; Simoni 1989: 122

ukrašena pečatiranjem[108] nizom utisnutih kružnica unutar kojih je u pozitivu motiv križa te ispod njih otisnut niz ovala unutar kojih je prugasti otisak. Pečatni ukras je dubok i jasnih linija. Oblik plitke zdjele najsličniji je tipu zdjele 83c prema podjeli autora Von Hessena langobardskog materijala u Panoniji (De Marchi 2007: 292, Fig 2), no odnos širine i visine same zdjele drugačiji je na sisačkom primjeru. Ukrasi izvedeni pečatiranjem karakterističan sunačin ukrašavanja posuda germanskih naroda u razdoblju 5. – 6. stoljeća. Pojavljuje se kod svih germanskih naroda (Gepida, Langobarda, Sasa i dr.). Motiv križa i rebrastog ovala zabilježen je na vrču nađenom na nalazištu Testona, Moncalieri (Toskana) i lokalitetu Borgo Vercelli (Lamberti 2012/2013: 109, T. 70; 139, T. 100; Von Hessen 1968: T. 6: 14; 9: 55). Iako je vrsta motiva ista, način izvedbe motiva i kombinacija istih, drugačijaje od onih na posudi iz Siska. Sličnosti, u načinu izvedbe motiva utisnute kružnice s križom, ima s posudom nađenom u grobu 32 na nalazištu langobardskog groblja u Lužicama (Klanica & Klanicová 2011: T. 42, gr. 32). Ukrassličnog oblikovanja utisnute kružnice s malim križem u prvom redu i mrežastih rombovau donjem dijelu nađen je u Vinkovcima[109] (Roksandić 2012: 138, T. 2:7; Roksandić 2015: 194, T. 56: 2). Za razliku od pečatne keramike nađene u Vinkovcima koja se javlja na posudama finijh tankih stijenki rađenih na kolu kruškolikog i trbušastog oblika (Roksandić 2014: 65, 68; Rapan Papeša & Roksandić 2016: 155), u Sisku se pečatni ukras javlja na zdjeli trbušastog oblika koja je rađena rukom. Spominje se i sličan ukras iz langobardskog groblja Mohács u Mađarskoj (Simoni 1977–78: 220). Za izradu motiva ovala s rebrima korištena je spirala od fibule. (Nösler 2018: Fig. 4). U oblikovanju samog motiva kružnice s križem i ovala s utisnutim rebrima kao i načinu pečatiranja jasnih linija najsličniji sisačkom primjeru su motivi sa saksonske keramike (sl. 26).[110]Zdjela ukrašena pečatiranjem iz Siska predstavlja iznimno važan nalaz, no za sada jedini, stoga će daljnja istraživanja i pregled do sada neobjavljene keramike s drugih položaja u Sisku moći dati podatke o germanskim narodima koji su pol. 6. stoljeća boravili na ovim prostorima prije odlaska u Italiju.

[108] U doktoratu D. Roksandić koristi termin žigosana keramika (Roksandić 2015). Zbog ujednačavanja terminologije s rimskim materijalom na kojem je primijenjena ista tehnologija u ovom je radu korišten termin pečatirana.

[109]Drugi nalazi iz Vinkovaca vežu se uz Gepide i nemaju analogija u do sada objavljenom materijalu iz Siska (Roksandić 2014: 68; Simoni 1977–78: 220–221).

[110] Autor D. Nösler ukras otiska spirale fibule i utisnutog križa u kružnici pripisuje tipu ukrasa Briscoe A 4ai. (Nösler 2018: Fig. 4). Nalazi pečatirane saske keramike iz Elbe-Weser regije u sjevernoj Njemačkoj datirani su od druge polovice 4. do druge pol. 5 st. Posude iz Elbe Weser regije vezane uz saksonske narode vrlo su bogato ukrašene. Za ukrašavanje su se uz uobičajene pečate napravljene od kosti, rogova i metala koristili i broševi. Nösler smatra kako je ova regija s obzirom na brojnost nalaza mogla biti izvorište takvog načina ukrašavanja germanske keramike (saske keramike) iz koje su se u razdoblju Seobe naroda proširilo u sjeverne krajeve i Britaniju (Nösler 2018: 124–125, Fig. 2: 5, Fig. 4)).

Slika 26. Usporedba motiva s keramičke posude iz Groß Lessena (Nösler 2018: 116, Fig. 4) i motiva s posude iz Siska (Foto: I. Miletić Čakširan)

GERM. TIP 2

Vrč sa cjevastim izljevom karakterističan je oblik germanske (langobardske) keramike (T. 155: 2). Ulomak gornjeg dijela trbuha s dijelom izljeva nađen je na položaju Pov. Arhiv u istoj stratigrafskoj jedinici SJ 66 kao i zdjela s pečatiranim ukrasom. Izljev vrča izrađen je rukom, fine je izrade, stijenki debljine 5 mm. Stijenke su narančastosmeđe boje (Bs: 5yR 6/6 reddish yellow) s mat tamnosivom bojom površine (Bv: GLEY1 5/1 dark gray). Vrč sa cjevastim izljevom pripada tipu 1 i 2 prema podjeli von Hessena ili tipu A1 i A2 prema tipologija materijala s nalazišta S. Giulia u Bresciji (De Marchi 2007: Fig. 1 i 8). Vrčevi ovog tipa ukrašeni su pečatiranjem, koje nije vidljivo na očuvanom dijelu vrča iz Siska. Vrčevi s cjevastim izljevom langobardski je tip keramike koji nastaje na panonskom području za vrijeme langobardske vlasti. Na italskom se tlu pojavljuje kao import novog tipa keramike samih Langobarda koji se na italskom tlu nakon osvajanja počinje proizvoditi u tehnologiji rimske fine keramike[111] (De Marchi 2007: 284). Oblik vrča s izljevom datira se od sredine 6. do sredine 7. stoljeća (Lamberti 2012/2013: 67–68; De Marchi 2007: 281), a primjer iz Siska može se vezati uz razdoblje prije odlaska Langobarda iz Panonije u Italiju.

Nalazi zdjele s pečatiranim ukrasom moguće saske tradicije kao i langobardskog vrča s cjevastim izljevom mogu se vezati uz podatke iz povijesnih izvora o razdoblju koje je prethodilo odlasku Langobarda iz Panonije u Italiju. Nakon konačnog sloma ostrogotske vlasti u južnoj Panoniji i Dalmaciji do 537. godine Langobardi se pojavljuju kao nova sila u zapadnim krajevima savsko-dravsko-dunavskog međuriječja[112]. Car Justinijan I. (527. – 565.) sklopio je s kraljem Audoinom (546. – 560.) federatski sporazum kojim su Langobardima ustupljena brojna uporišta u južnoj Panoniji, ponajprije u Panoniji Saviji i u Noriku. (Gračanin & Bilogrivić 2014: 16; Gračanin 2011: 102–103, 106–107), uključujući i Sisciju. Nakon 30 godina boravka u ovim prostorimaLangobardi, ustupajući prostor Avarima, 567. g.

[111]Radionice su do sada potvrđene u Bresciji (Wickham 2006: 117).

[112]Prema povijesnim izvorima i arheološkim nalazima Siscija je u langobardskom razdoblju zadržala važnost te su se ovdje Langobardi naselili. Pretpostavlja se da je u Sisciji bila smještena i langobardska posada. Od arheoloških metalnih nalaza nađene su langobardske masivne srebrne lučne fibule s pozlatom, brončane jabučice mača, ukrasnog okova od pozlaćene bronce s konjske opreme (Simoni 1989: 113, 118). Nađen je langobardski novac, imitacije solida i tremisa Justinijana I iz nepoznate radionice moguće siscijske kovnice (Gračanin & Bilogrivić 2014: 15-17).

iz Panonije odlaze u Italiju. Langobardski vladar Alboin za taj je pothvat zatražio pomoć savezničkih Sasa (prema izvorima 20 000 saskih ratnika s obiteljima). Zajedno s drugim germanskim narodima iz Panonije, kao i dijelom ostataka rimskih panonskih starosjedilaca odlaze u Italiju (Gračanin 2011:). Uz ova bi se događanja mogla vezati dva keramička nalaza obrađena u ovom radu, a daljnja istraživanja nalaza germanske provenijencije iz Siska te usporedba položaja nalaza istih dati će jasniju sliku o Sisciji u razdoblju prve polovine 6. stoljeća.

5.1.8. Stolno posuđe različitih struktura i provenijencije: čaša, šalica, kantaros, tanjur, vrč/vaza

5.1.8.1. Čaše

Čaše su stolno posuđeza piće, širine ruba od 6 do 14 cm, visine do 15 cm. Napravljene su od pročišćene gline, stijenki debljine od 3 – 6 mm, a javljaju se u različitimstrukturama/fakturama. Čaše koje je moguće analizirati isključivo na temelju morfoloških karakteristika izdvojene su u posebnu kategoriju, uz već one klasificirane u drugim kategorijama (keramika tankih stijenki, panonska keramika s premazom i dr.). Čaše se pojavljuju u svim razdobljima rimske Siscije, a kroz stoljeća su mijenjale oblik.

Zbog različitog načina obrade i objave, ukupan broj do sada objavljenih čaša nije moguće utvrditi. Izdvojeni su tipološki prepoznatljivi primjeri na temelju crteža ili fotografije (tab. 20).

Tablica 20. Pregled objavljenih čaša iz Siska

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Čaša, rub zakošen prema van, zaobljen trbuh	1. – 2. st.	Sisak, Ul. J.J.Strossmayera	Tomaš 2007: kat. br. 43, Inv.br.510:SIK 584/AZA
Čaša, rub zakošen prema van, zaobljen trbuh	1. – 2. st.	Kovnica	Tomaš 2007: kat. br. 44; Wiewegh 2001: 98, 122, T. XIV, Inv.br.510:SIK 20686
Čaša, rub zakošen prema van, izdužen slabije zaobljen trbuh	1. – 2.st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br. 45; Wiewegh 2003: T. VIII: 6; Inv.br.510:SIK 478/AZA
Čaša, rub izvijen, trbuh ukrašen urezanim vodoravnim linijama i valovnicom	2. – 3.st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br. 46; Wiewegh 2003: 46, 81, Inv. br.510:SIK 421/AZA
Čaša s naborima, rub blago izvijen,	1. – 2.st.	Sv. Križ 1997.	Tomaš 2007: kat.br. 47,

visok vrat, na dijelu vrata urezane uzdužne i poprečne linije			Inv.br.510:SIK 20687
Čaša s naborima, visokog vrata i blago izvijenog ruba s uzdužnom kanelurom po sredini, sive boje s crnim premazom	1. – 2. st.	S. i A. Radića 2 Žitni magazin	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 90, 92, Inv. br. 26084, Inv. br. 25768
Čaša s naborima, visokogvrata, blago izvijena ruba s koljenastim prijelazom u trbuh	1. – 2. st.	Žitni magazin RB 8 II	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 93, Inv.br. 26040
Čaša zaobljena trbuha ruba zakošena prema van, uskog ravnog dna, siva s tamnosivim premazom	1. – 2. st.	Žitni magazin RB-8	Baćani *et al* 2011: kat. br.94, Inv. br. 26034
Čaša ruba zakošena prema van, zaobljena trbuha i ravnog uskog dna	1. – 2. st.	Žitni magazin RB-8	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 95, Inv.br. 95
Čaša blago bikoničnog tijela, širokog okomitog vrata, ukrašenog vodoravnim kanelurama, trbuh ukrašen trima redovima ukrasa izvedenim kotačićem		A.Starčevića 40	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 97, Inv. br. 24274
Recijska čaša, imitacija, ukras cik-cak linija na spoju kojih je kružno ispupčenje, iznad je ukras otisnute špage?, nepravilno izveden, narančastosmeđi premaz	2. – 3. st.	Euroagram 2008	Baćani *et al*. 2011: kat.br. 99 Inv.br. 25364
Čaša s naborima, ulomak vrata i trbuha, vrat izdužen rub blago izvijen, trbuh narebren, glačane površine	1. – 4. st.	Rimska 25	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 100, Inv.br. 26209
Čaša blago uvučenog vrata, kratkog okomitog ruba, loptasto zaobljenog trbuha	2/2 1. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: 98, T. XIV :7, 8
Čaša, rub čaše prstenasto zadebljan i izvijen prema van, na trbuhu vodoravno izvedeni urezi	1. – 2. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: 98, T. XIV: 9
Čaše jače zakošenog ruba, male stajaće površine, zaobljenih stijenki	pol. 1. st. – sr. 2.st.	Kovnica	Wiewegh 2001: 98 ,T. XIV: 10–12
Čaša okomito postavljenog ruba koji koljenasto prelazi na sužen ravni i kratki vrat	1. – 2. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: 98, T. XIV: 13
Čaša s naborima**,**pročišćena glina,	1. – 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 34, T. XIX: 1–5

crni premaz			
Čaša valjkastog oblika s ravnim i blago zadebljanim rubom, pročišćene gline, premaz crne mat boje	1. – 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 34, T. XIX 6
Čaša, oblik malog trbušastoglonca		Sv. Križ	Bugar 2000: 35, T. XIX: 7–9

Na položaju Sv. Kvirin (35) i Pov. Arhiv(42) nađeno je 77 ulomaka čaša. Od toga je jedna cjelovito očuvana. U analiziranom materijalu, u slojevima vezanim uz prapovijesnu Segestiku, kao i u ranorimskim slojevima nađene su čaše rađene rukom (T. 10: 1; T. 14: 7; T. 75: 5, 6, 7; T. 88: 1, 9; T. 97: 5, 6; T. 181: 2; T. 166: 3; T. 169: 6;T. 35: 2). Čaše izrađivane u domaćim radionicama pojavljuju se u ranorimskim nekropolama sjeverne Hrvatske. Ukrasi nisu česti, a rađene su i na spororotirajućem kolu. Površina je pjeskasta, hrapava ili zaglađena,sive do crne boje (Gregl 1997: 60).

Čaše rađene na kolu pečene su oksidacijski i redukcijski te napravljene od pročišćene glinene smjese. Oblici se pojavljuju sa i bez premaza, ukrašeni su ili neukrašeni. Od ukrasa je zastupljen ukras nanosa grumena gline (agrilita) (grizasti ukras) (Prilog 30: 1), urezivanje (Prilog 30: 2), utiskivanje (čaše s naborima) (tip 17–23; Prilog 30: 3), glačani ukras (Prilog 30: 4; T. 137: 9, 10; T. 52: 5, 10) te aplicirani ukras traka (recijska čaša?). Na čašama se tehnikom urezivanja javljaju natpisi na trbuhu i dnu čaše. Te su čaše različitih boja stijenke dok sve imaju tamnosivi do crni mat premaz (T. 43: 3, T. 103: 6; T. 126: 12, T. 79: 1; T. 126: 13; T. 48: 3; T. 79: 3, 5).

Analizom do sada objavljenih te čaša s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv izdvojena su 23 tipa čaša (Č. TIP 1–23, Prilog 28–29).

Tipovi su izdvojeni prema obliku ruba, trbuha i dna.

Č. TIP 1

(T. 25: 3, T. 27: 3, 5; T. 48: 1, 13, 16, T. 75: 4, T. 86: 1; T. 90: 8; T. 137: 6; T. 155: 3)

Čaša loptastog tijela, suženog prijelaza prema rubu koji je izvijen prema van. Rub je zadebljan i zaobljen. Čaše imaju oblik malog lonca. Stijenke su sive boje. Neukrašeni su, ili ukrašeni s pravilnim vodoravnim češljastim motivom na trbuhu (T. 90: 8, T. 137: 6; T. 27: 5; T. 86: 1; T. 48: 1). Takva je čaša nađena u Sisku na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. XV/1). U Stenjevcu su nađene u paljevinskim ranocarskim grobovima (Gregl 1989, T 12, 15, 26, 33), dok su u Drnovu datirane u 2. st. (Petru & Petru 1978: T. XLIV 23). U Emoni je nađena u paljevinskom grobu s novcem Vespazijana, a druga je blago izvijenog ruba, također iz paljevinskog groba, datiranau kraj 1. st. (Plesničar-Gec 1977: 47, T. 6, sl. 2). Na području

Donje Panonije datiraju se od 1. do 3. stoljeća (Brukner 1981: T. 110: 12, 13; Nikolić-Đorđević 2000: 75, tip II/22). Prema kontekstu nalaza primjeri iz Siscije mogu se datirati od 1. do 4. stoljeća.

Č. TIP 2

Čaša ovalnog tijela, zaobljenog i proširenog gornjeg dijela, suženog vrata i prema van izvijenog ravnog ruba. Dno je ravno i naglašeno trakom. Oblik nema premaza, a stijenke su crvenosmeđe boje. Ukrašena je kanelurom na vratu i gornjem dijelu tijela (T. 74: 2). Čaša ima oblik vaze, a u literaturi se koristi i termin lončić. Analogni oblik nađen je u Drenju (Makjanić 1987: T. 12/1), Singidunumu (Nikolić-Đorđević 2000: 161, tip IX/3). Slična je čaša nađena u Sisku na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T XV/7).Datirane su u prva dva stoljeća poslije Krista.

Č. TIP 3

Čaša visokog izduženog tijela s ljevkastim izduženim vratom nenaglašenog zaobljenog ruba. Stijenke su sive boje (T. 48: 10, T. 141: 2). Oblik vrata i ruba mogao bi se vezati uz čaše koje imitiraju oblik Niederbieber 32/33 (Heising 2003: Sl. 7a, 7b).

Č. TIP 4

Čaše zaobljenog tijela i blago suženog vrata s izvijenim narebrenim rubom. Tijelo je u gornjem dijelu ukrašeno paralelnim rebrima. Stijenke su tamnosmeđe boje. Čaša je promjera ruba 12 cm (T. 26 10 +11). To su tipični emonski oblici. Datiraju se od 2/2 1. st. do kr. 2. st. (Plesničar-Gec 1977: T 6/10, gr. 228, Plesničar-Gec 1977: T LXIII,11; Knez 1992: T 76/10, gr. 219, Bonis 1942: T XIX, 1). Čaša ovog tipa pojavljuje se i u Neviodunumu (Petru & Petru 1978: T. XXXIII/12).

Č. TIP 5

Čaša ovalnog tijela, širih zaobljenih ramena koji su urezom odvojeni od okomitog suženog kratkog vrata i povijenog prema van profiliranog ruba. Stijenke su crvene dok je premaz tamnosive boje (T. 178: 4; T. 125: 4). Primjer čaše s položaja Pov. Arhiv ukrašen je kaneliranim, blago valovitim kratkim linijama po vratu (T. 125: 4). Ovaj se oblik pojavljuje prema kontekstu od kraja 1. st. do 2. st.

Čaša nađena na položaju Pov. Arhiv (T. 137: 11), sivih stijenki i svijetlosivog premaza ukrašena glačanjem s valovnicom po vratu i okomitim paralelnim linijama po trbuhu kasnija je varijanta ovog tipa čaše. Ima analogije s „loncem“ nađenim u Singidunumu. Datiran je od kraja 4. do početka 5. stoljećai smatra se lokalnim proizvodom rađenim pod utjecajem „federatske“ keramike (Nikolić-Đorđević 2000: 81, tip II/37).

Č. TIP 6

Čaše ovalnog tijela s rebrom na prijelazu u suženi vrat i trokutasto profiliranim i prema van izvijenim rubom. Rub je ukrašen rebrom ispod kojeg je tijelo ukrašeno nanosom grumena gline (agrilita) na koju je nanesen premaz. Stijenke su narančaste, a premaz je crvene boje (T. 48: 12, T. 147: 3, T. 126: 8). Čaše ovog oblikovanja nađene su u Singidunumu u slojevima datiranim od polovice do kraja 2. stoljeća kao import zapadnih radionica (Nikolić-Đorđević 2000: 164–165; tip IX/14). Prema kontekstu i analogijama mogu se datirati od 2. do 3. st.

Č. TIP 7

Čaša loptastog tijela s unutarnje strane stijenke zaobljenog suženog ruba s manjim rubom izvijenim prema van. Rub ima s unutarnje strane utor. Ukrašena je urezanim okomitim linijama. Stijenke su smeđe boje, a premaz je tamnosive boje (T. 184: 2). Prema kontekstu može se datirati u 2. stoljeće.

Č. TIP 8 (T. 25: 1)

Čaša zvonasto postavljenih ravnih stijenki i izvijenog ravnog ruba. Stijenke su ružičaste boje.Prema kontekstu može se datirati u 1. stoljeće.

Č. TIP 9(T. 48: 14)

Čaša ovalnog tijela suženog prijelaza prema blago zadebljanom rubu koji je izvijen prema van. Stijenke su tamnosive s tamnosivocrnim premazom. Prema kontekstu može se datirati od 2/2 2. do u 3. stoljeće.

Č. TIP 10

Čaša ili manji vrč zvonastog tijela s jače izvijenim koljenastimrubom (unutarnje strana tvori obrnuto slovo „S“). Stijenke su crvene boje sa crvenosivim premazom (T. 75: 2). Prema kontekstu može se datirati od 2/2 1. do 2. stoljeće.

Č. TIP 11(T. 155: 1)

Čaša bikoničnih tankih stijenki suženih prema rubu. Stijenke su sive boje.Prema kontekstu može se datirati od 5. do 6. stoljeće.

Č. TIP 12 (T. 67: 1)

Čaša ovalnog tijela, suženog ukošenog narebrenog vrata i prema van izvijenog i zaobljenog ruba.Prema kontekstu može se datirati od 2/2 1. do 2. stoljeća.

Č. TIP 13

Čaša ovalnog izduženog tijela s ravnim rubom koji je zakošen prema van. Čaša je nađena na jugoistočnoj nekropoli Siscije i datirana od 1. do 2. stoljeća (Wiewegh 2003: 46, T. XIII: 6).

Skupina čaša s naborima

Čaše s naborima u literaturi se prema njemačkom izrazu nazivaju „faltenbecher“ tipom. Za određivanje oblika koristi se tipologija čaša (njem. *becher*) nađenih na kaštelu Niederbieber koju je postavio F. Oelmann 1914. g. Razlikuje dva osnovna oblika Niederbieber (Nb) 32 i 33, varijante a, b, c i d prema ukrasu teih datira u 3. i 4. stoljeće (Heising2003: 1). Za oblike se koristi i tipologija Symondsa napravljena na temelju fine tamne keramike s područja Galije i Germanije (Heising2003: 1).

Č. TIP 14

Čaša s naborima ovalnog duguljastog oblika udubljenja, tankih stijenki vrlo fine izrade. Ima ravno dno. Napravljena je od pročišćene gline, sive boje stijenki (T. 164: 1). Prema obliku i načinu izrade pripada obliku Nb 32s grizastom površinom koja se datira u 2. stoljeće.

Č. TIP 15

Čaša loptastog tijela, s koljenastim prelazom prema uskom dugom vratu. Trbuh je ukrašen kružnim naborima napravljenim tehnikom utiskivanja (T. 48: 8). Stijenke su smeđe boje, dok je premaz tamnosmeđi. Prema načinu izrade nabora kao i veličinimože se pripisati obliku Nb 33 koji se datira u 3. stoljeće, a proizvodio se u sjevernoj Galiji, Aragoniji i području Lothringena.Heising čaše ovog tipa iz Mainza datira od 260. – 280. g. (Heising 2003: 19).

Č. TIP 16

Čaša loptastog središnjeg dijela tijela s prstenastim dnom i duguljastim ravnim vratom. Nabori su kružnog oblika (T. 48: 9). Prema načinu izrade nabora kao i veličinimože se pripisati obliku Nb 33 koji se datira u 3. stoljeće (Heising 2003: 19).

Č. TIP 17

Čaša s naborima ljevkastog izduženog oblikovanja. U gornjem dijelu tijela nalazi se niz vodoravnih nabora. Napravljena je od glinene smjese s primjesama, površina jegrizastatamnosive boje(T. 67: 3). Oblik bi se mogao vezati uz tip Nb 32 datiran u 2. stoljeće(Heising 2003: 19).

Č. TIP 18

Čaša izduženog oblika s prstenastim naglašenim dnom. Trbuh je ukrašen okomito poredanim uskim naborima koji su izvedeni utiskivanjem. Stijenke su smeđe boje, a premaz tamnoplavosive boje (T. 90: 4).Prema načinu izrade nabora kao i veličinimože se pripisati obliku Nb 33 koji se datira u 3. stoljeće. Analogije ima sa čašom iz nalazišta Augst/Kaiseraugst, tip A7 (Heising 2003: 21, sl. 19).

Č. TIP 19

Čaša kratkog loptastog tijela ukrašenog s naborima koji su izvedeni utiskivanjem između kojih su okomite urezane linije. Stijenke su crvenosmeđe dok je premaz tamnosiveboje(T. 147: 5).Pripada tipu Niederbieber 33a–c. Heising ovaj tip čaše nađene u Mainzu datira od 230. – 250. g. (Heising 2003: 19). Analogije načinu ukrašavanja, kombinacije kružnog utiskivanja i uskih okomitih utisnutih traka, nalazimo na čašama nađenim u Akvinkumu (Péter 2014: 152; 98. kép. 1–6).

Č. TIP 20

Čaša loptastog tijela sužene izdignute stajaće plohe. Trbušasti je dio ukrašen naizmjence ovalnim i duguljastim naborima. Stijenke su crvenosive boje dok je premaz tamnosivi (T. 79: 2). Prema načinu izrade nabora kao i veličinimože se pripisati obliku Nb 33 koji se datira u 3. stoljeće(Heising 2003: 19).

Č. TIP 21

Čaša blago bikoničnog tijela, širokog okomitog vrata, ukrašena vodoravnim kanelurama (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 97, Inv.br. 24274).

Č. TIP 22

Čaša izduženog tijela, zaobljenog trbuha s izvijenim rubom. Ukrašena je ukrasom utisnutih cik-cak linija na spoju kojih je kružno ispupčenje, a na vratu je ukras izveden otiskivanjem špage?. Ukras je nepravilno izveden. Premaz je narančastosmeđi (Baćani *et al*. 2011: kat. br. 99, Inv. br. 25364). Imitacija takozvane recijske čašečest je nalaz u Celju i okolici (Vidrih-Perko 1997: T. 1: 3; Krajšek & Stergar 2008: 249; T. 1: 16–20; T. 2: 21–26).

Č. TIP 23

Čaša ravnih stijenki, valjkastog tijela koje se blago sužava prema dnu. Rub je koljenast i s vanjske strane ukrašen s dva rebra. Tijelo je na sredini ukrašeno s dva uska rebra. Primjer je bez premaza, širine ruba 14 cm. Vrlo je fine izrade od pročišćene gline.Oblik podsjeća na oblik modiolusa u skupini tere sigilate (Consp R.3). Nije moguće utvrditi da li je ovaj primjerak imao premaz koji je nestao stoga je obrađen u oblicima čaša različitih struktura i provenijencije (T. 85: 3). U oblicima tere sigilate datira se u tiberijevsko razdoblje (Conspectus 1990: 170; T. 54).

U analiziranom materijalu s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je 22 ulomka dna čaša koje zbog fragmentiranosti nije bilo moguće pripisati određenom obliku (Prilog 30). Izdvojeno je 12 tipova dna čaša (tip 1 (T. 48: 7); tip 2 (T. 48: 6),tip 3, tip 4 (T. 48: 12), tip 5

(T. 48: 3), tip 6 (T. 36: 2), tip 7 (T. 48: 4), tip 8 (T. 79: 5), tip 9 (T. 126: 12), tip 10 (T. 90:4), tip 11 (T. 79: 2), tip 12 (T. 115: 14).

Prema fakturi razlikujemo: a) čaše sive stijenke s tamnosivom do crnom površinom (T. 67: 2; T. 90: 5; T. 137: 3, T. 142: 8); b) čaše svijetlosmeđe boje (kaolinske) (T. 103: 2; T. 126: 14); c) čaše sivosmeđe – smeđe stijenke s tamnosivocrnim do tamnosivim premazom (T. 48: 5; T. 103: 3; T. 115: 15; T. 126: 11, 12; T. 157: 5); d) čaše sive stijenke (T. 103: 4; T. 90: 7; T. 36: 2; T. 137: 4); e) čaše narančastih stijenka sa svijetlosmeđom vanjskom površinom (T. 115: 14); f) čaše narančastih stijenka s tamnocrnosivim do crnim premazom (T. 126: 13; T. 79: 3) te g) čaše ružičaste boje (T. 48: 6, 7).

Dno čaše svijetlosmeđe boje (boje kože) prema oblikovanju se može pripisati obliku cilindrične čaše s trakastim ručkama koje se protežu od dna do ruba. Čaša tog tipa koja se čuva u Muzeju Legnano datirana je u 3. – 4. stoljeće[113].

5.1.8.2. Šalice i kantarosi

Šalice i kantarosi stolno su posuđe, oblici koji se javljaju od pretpovijesnih razdoblja. U literaturi se još nazivaju pehari, vrčevi, lončići. Izdvojeni su oblici prema morfološkim karakteristikama i tehnologiji izrade,uz već one klasificirane u drugim kategorijama (keramika tankih stijenki, panonska keramika s premazom i dr.).

U objavljenom keramičkom materijalu Siscije izdvojenesu 4 šalice, od kojih se u tu kategoriju mogu uvrstiti ipak 3 šalice (tab. 21), dok suna položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađene dvije ručke šalica (T. 79: 7; T. 90: 11) te oblik „dačke šalice“. Visina šalica je od 5,3–12,9 cm, dok je širina ruba 5,5–10 cm.

Tablica 21. Pregled objavljenih šalica iz Siscije

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Šalice s ručkom uzdignutom iznad blago izvijenog ruba, tijelo bikoničnog oblika, vrat je ukrašen trima plastičnim rebrima	1. – 2. st.	Ugao ul. Hrv. Domobrana i J.J. Strossmayera 1962, nekropola	Tomaš 2007: kat. br. 48, Inv.br.510:SIK 507/AZA, kat. br. 49 Inv.br.510:SIK 534/AZA
Šalica s ručkom uzdignutom iznad okomito postavljenog ruba, tijelo ovalnog oblika		Trg hrv. Branitelja 1954., Istočna nekropola?	Tomaš 2007: kat. br. 50 Inv.br.510:SIK 20688

[113]www.antike-tischkultur.de/keramikitalienfeinkeramikhenkelbecher.html

Analizom do sada objavljenih šalica kao i onih s položaja Pov. Arhiv izdvojena su2 tipa (Š. TIP 1–2, Prilog 31).

Š. TIP 1

Na položaju Pov. Arhiv nađena je šalica rađena rukom, debljih blago zaobljenih kosih stijenki (8 mm) ravnog dna. Valjkasta ručka postavljena je od dna do iznad samog ruba. Čaša je rađena od glinene smjese s primjesama, tamnosive do ružičastosive boje stijenki, promjera 11 cm i visine 5,5 cm (T. 117: 8). Oblik je analogan šalicama koje se nazivaju „dačke šalice". Čest su nalaz na prostoru Dacije, u Gornjoj Meziji, a u Panoniji rjeđe (Raičković 2011: T. III: 34). U Singidunumu su nađene u kontekstu 2. stoljeća (Nikolić-Đorđević 2000: 169, tip IX/28).

Š. TIP 2

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađene su dvije ručke šalica (T. 79: 7; T. 90: 11). Oblik šalice nije moguće utvrditi. Prema obliku i visini ručke mogle bi pripadati obliku šalice s ručkom koja se blago izvija iznad ruba. Prema kontekstu nalaza pojavljuju se u 2. stoljeću. Do sada objavljene šalice nisu prezentirane u crtežu i slici stoga ih nije moguće izdvojiti u poseban tip već ih se može kao i ručke pripisati šalicama s ručkom iznad blago izvijenog ruba s ovalno-bikoničnim tijelom (tab. 21).

Kantaros je oblik koji se zadržao i nakon osvajanja kao dio lokalne kasnolatenske tradicije. Kantarosi imaju oblik pehara s visokim ručkama. Rađeni su na kolu, fine izrade od pročišćene glinene smjese. Svijetlosive do tamnosive su boje. Tijelo je zaobljeno sa suženim zvonolikim vratom koji završava prstenasto zadebljanim rubom. Dno je prstenasto. Oblik se pojavljuje u latenskim naseljima Skordiska (Gomolava faza 6b) dok ih u sjevernim dijelovima Panonske nizine u latenskim zajednicama ima sporadično (Dizdar 2001: 68–99; Drnić & Miletić Čakširan 2014: 184-185). U rimskom razdoblju javljaju se često u jugozapadnoj Panoniji u prvom stoljeću. U nešto grubljoj izradi zabilježeni su i u kasnoj antici. Kantarosi mogu biti neukrašeni ili ukrašeni tehnikom glačanja. Glačani ukras[114] tvore nizovi okomitih u kombinaciji s nizom valovitih linija. Pojavljuju se uzukras rebra na vratu.

U Sisku se kantarosi pojavljuju u kasnolatenskom, rimskom kontekstu u 1. stoljeću te u kasnoantičkom razdoblju. Do sada je nađeno i objavljeno 5 kantarosa (tab. 22). Na položaju

[114]Tehnika glačanja način je ukrašavanja koji će se od kasnolatenskog zadržati sve do kasnoantičkog i postantičkog razdoblja. Tehnika je karakteristična osobito za područjima Barbarikuma gdje se unatoč rimskim utjecjima zadržala i jaka lokalna zajednica. S migracijama Barbara na područje Panonije u kasnoj antici dolazi do širenja i pojave ove vrste ukrašavanja na rimskim oblicima posuda u lokalnim radionicama (Hárshegyi & Ottományi 2013: 500, 501).

Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađena su 3 cjelovito očuvana kantarosa s glačanim ukrasima i 7 ulomaka (T. 10: 2, 3, 4; T. 72: 1, 2, 4; T. 172: 3, 4, 7). Određenasudva tipa(KANT. TIP 1–2) (Prilog 31)

KANT. TIP 1

Kantaros zaobljenog trbuha s koljenastim prelazom u ravni ukošen duži vrat koji završava prema van izvijenim prstenasto zadebljanim rubom. Ručke su od vrha trbuha izvijene polukružno iznad visine samog ruba. Napravljen je od pročišćene glinene smjese, rađen na kolu. Stijenke su svijetlosive boje te svijetlosive do tamnosive boje premaza. Ukrašeni su tehnikom glačanja. Kantarosi nađeni na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv (T. 10: 2, 3, 4; T. 72: 1, 2, 4; T. 172: 3, 4, 7) pripadaju ovom tipu kantarosa. Ovaj tip nađen je na položaju Starčevićeva 37 kao i na nekropoli Zagreb Stenjevac (Vidošević 2003: 16, T 5/3; Gregl 1997: 46, gr. 110). Ovaj se oblik kantarosa pojavljuje od kasno latenskog razdoblja. Primjeri s položaja Sv. Kvirin mogu se datirati od kraja 1. st. pr. Kr. do 1. stoljeća po Kr. .

KANT. TIP 2

Kantaros zaobljenog trbuha s koljenastim prelazom u blago konkavno oblikovani vrat, sužen prema van izvijenom ljevkasto oblikovanom rubu. Ručke su od vrha trbuha izvijene polukružno iznad visine samog ruba. Boja stijenke nije poznata dok je premaz crne boje. Nađen je na položaju Euroagram i objavljen u slici (Baćani *et al.* 2011: 129, kat. br. 108, inv.br. 22921). Analogije ovom kantarosu nalazimo u materijalu Akvinkuma datiranom u 3. stoljeće (Endre 2010/2011: T. 4: 2)

Tablica 22. Pregled objavljenih kantarosa iz Siscije

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Kantaros	1. – 2. st.	Ul. I. K. Sakcinskog 10–12	Tomaš 2007: kat. br. 51; Inv.br.510:SIK 532/AZA
Kantaros, na vratu ima dva plastična rebra	1.st.pr. Kr. – 2 st. po. Kr.	Gradilište Vojne pošte 1962.	Burkowsky 1999: kat. br. 186; Bilić *et al.* 2015: kat. br. 145, inv.br. 510:SIK 505/AZA
Kantaros naglašena prijelaza u vrat zvonolikog oblika, rub je ljevkasti, ručke ukrašene uzdužnim žlijebom	3. st.	Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 108; Invbr. 22921
Kantaros	1.st.	Starčevićeva 20	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 131, inv.br. 26045

5.1.8.3. Tanjuri

Tanjur je posuda širokog promjera ruba i ravnog dna. Služio je kao stolno posuđe, ali je mogao imati primjenu i u pripremi hrane kao kuhinjsko posuđe. Javljaju se oblici lokalne mlađeželjeznodobne tradicije, italski oblici te provincijalni, s većim ili manjim utjecajem italske mode. Razlikuju se po nagibu i obliku stijenke, profilaciji ruba, obliku dna. Mogu biti ukrašeni ili neukrašeni (Bonis 1942: 48; Vikić Belančić 1965: 106; Gregl 1997: 62; Wiewegh 2001: 95; Jelinčić 2009: 43; Ožanić Roguljić 2016: 49–50). Tanjur je posuđe koje je bilo u svakodnevnoj upotrebi, stoga je moguće pretpostaviti kako je bio proizvod provincijalnih radionica, dok su samo pojedinačni primjeri uvoženi u najranijim razdobljima, a kasnije kao popratna roba uz druge uvozne predmete. Pretpostavljena je raširena proizvodnja u više radionica, što se uočava u njihovoj strukturalnoj raznolikosti i mnogobrojnim varijantama oblika (Jelinčić 2009: 43). Razlikuju se u kvaliteti izrade i postojanosti premaza. Premaz koji je karakterističan za većinu tanjura služio je za sprečavanje poroznosti posude.

U do sada objavljenom materijalu pojavljuju se pojedinačne objave u katalozima i člancima. Tipološki su obrađene veće skupine tanjura s položaja Starčevićeva 37, Kovnica i sv. Križ- Park (tab. 20). Na položaju Starčevićeva 37 izdvojeni su tanjuri neravne površine dorađene rukom, jače zakošenih i lagano zaobljenih stijenki (Vidošević 2003: T. 7: 2), tanjuri zakošenih i blago zaobljenih stijenki pjeskovite fakture i smeđe boje sa crvenim premazom samo s unutarnje strane (Vidošević 2003: T. 7: 1), tanjuri sa zadebljanim rubom, narančaste boje gline i premaza nanesenog s unutarnje strane te preko ruba s vanjske strane (Vidošević 2003: T. 7: 3, 17). Izdvojeni su i tanjuri izvijenog ruba, koji imitiraju sigilatni oblik Drag. 36 (Vidošević 2003: T. 7: 4, 5). S položaja Kovnica tanjuri su razvrstani u dvije skupine. Tanjuri zakošenih stijenki, blago uvijenih stijenki sa zadebljanjem ruba. Imaju smeđi ili narančasti premaz, a glina je pročišćena (Wiewegh 2001:T. IX). Drugu skupinučine tanjuri sa zadebljanim rubom i s naglašenim prijelazom prema recipijentu. Glina je pročišćena, narančaste boje stijenki sa crvenim ili narančastim premazom (Wiewegh 2001: T. X: 13–24). Na položaju Sv. Križ – Park nađeno je 29 ulomaka tanjura. Podijeljeni su prema obliku rubova te vrsti premaza.Prva skupina tanjura ima lagano zadebljane i prema unutra zakošene rubove, napravljeni su od pročišćene gline s malo primjesa te imaju smeđi do narančasti premaz. Druga skupina ima polukružni prema unutra zadebljani rub te naglašeni prijelaz na recipijent. Svi su tanjuri datirani od 1. do4. stoljeća (Katavić 2001: T. 5, 6). Na položaju Sv. Križ, strukture 1. – 2. st., obrađen je 21 ulomak tanjura. Razlikuju se tanjuri kosih stijenki

nenaglašenog ruba (Bugar 2000: T. XI, 1), tanjuri kosih stijenki zadebljanog uvijenogruba (Bugar2000: T. XI: 2–6), tanjuri s jače prstenasto zadebljanim rubom (Bugar 2000: T. XI, 7, T. XII, T. XIII 15–18). Posebno izdvaja ulomak tanjura sa zadebljanim, izvana zakošenim rebrom profiliranim rubom. Tanjur je napravljenim od pročišćene gline i premazan crnim kvalitetnim premazom na unutarnjoj stijenci i dijelu ruba (Bugar 2000: T. XIII, 19). Izdvojen je i mali tanjur sa S profilacijom stijenki i prstenasto zadebljanim rubom, sivo pečen i premazan kvalitetnim crnim premazom (Bugar 2000: T. XIII 20). Na položaju Sv. Križ, strukture 3. – 4. st., nađena su 32 tanjura (Kordić 2001: 27, T. 13–18) oblikovanjem analogni oima iz slojeva datiranimod 1.do2. st.

Tablica 23. Pregled pojedinačno objavljenih tanjura iz Siscije

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Tanjur, zakošenih stijenki i prema unutra uvijenog ruba, Dr: 18,8	1. – 4. st.	Sisak	Tomaš 2007: kat. br. 36; Bilić *et al*. 2015: 130; kat.br. 139, Inv.br.510:SIK 20683
Tanjur zakošenih stijenki ruba koji je zadebljan prema unutra, unutrašnjost ima koncentrične kružnice, Dr: 23,5	1. – 4. st.	Sisak	Tomaš 2007: kat.br. 37, inv.br.510:SIK 20684
Tanjur zakošenih stijenki, rub blago zadebljan prema unutra, Dr: 11,5 cm	1. – 4. st.	Kovnica	Tomaš 2007: kat.br. 38, inv.br.510:SIK 20685
Tanjurzakošenih stijenki ravnog dna, crveni premaz	1. st.	Sisak	Bilić *et al.* 2015: 130, kat. br. 138, Inv.br. 510:SIK 29185
6 tanjura zakošenih stijenki, ravnog dna, ruba uvijena prema unutra	1. – 4. st.	Žitni magazin i A. Starčevića 40, Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 83 – 84, 86–89, Inv. br. 26065, 26081, 26032, 25725, 24456, 26187
Tanjur zakošenih stijenki, rub blago uvijen prema unutra, obojen unutra i uz vanjski rub. U unutrašnjosti pečat kvadratičnog oblika EFRO... omeđen kružnicama, V: 4,1, Dr 19,7	1. – 4. st.	Žitni magazin RB-8	Baćani *et al* 2011: kat. br. 85, Inv. br. 25770

Na položaju Sv. Kvirin (19) i Povijesni Arhiv (40) nađeno je 59 ulomaka tanjura.

Analizom faktura razlikuju se stijenke smeđe, crvenkastosive ili narančastocrvene boje. Tanjuri su rađeni od pročišćene gline i glinene smjese s primjesama. Makroskopskom analizom, u smjesi ima primjesa groga i/ili sitnih crnih i bijelih primjesa. Premaz je mat ili sjajan, crveno-narančaste, crvene ili smeđe-crne bojete prekriva cijelu unutarnju površinu i vanjski dio ruba (do 2 cm). Promjer tanjura je od 13–40 cm.

Analizom oblika do sada objavljenih, kao i tanjura s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv napravljena je podjela na 15 tipova (T. TIP 1–15, Prilog 32, 33)

T.TIP 1 (T. 11: 6)

Najraniji oblik italskog tanjura „pompejanski tanjur“ zabilježen je na položaju Povijesni Arhiv u kontekstu prapovijesne Segestike (Drnić & Miletić Čakširan 2014: 189, T. 16: 23) i na položaju Sv. Kvirin u rimskom kontekstu (T. 11: 6). Prema obliku i fakturi, to je dubok tanjur ravnog dna sa crvenim premazom na unutarnjoj površini stijenke koja prelazi od 2 do 4 cm preko ruba vanjske površine. Dobro je pečen s mat premazom, vrlo je kompaktan. U smjesi ima sitne, crne primjese, vulkanski pijesak, po čemu ih se razlikuje od ostalih tanjura. Ovaj oblik tanjura proizvodio se u rano carsko vrijeme u južnoj Italiji te u Galiji (Tyers 1996: 157–158; Šimić Kanaet 2010: 39, T. 245). Pojavljuje se u repertoaru s Magdalensberga kao uvozna kuhinjska keramika od 30. g. pr. Kr. (Schindler Kaudelka 2010: 466–474). Jedan je primjerak zabilježen u jamama koje su prethodile prvoj nivelaciji terena početkom izgradnjeEmone u kasnoaugustovskom razdoblju (Gaspari 2010: 33, 141, T. 5: 9538; Vičič 2002: 195, 198, T. 5: 7–10; Vičič 1994: 32–33, T. 8: 6, T. 9: 7).

T.TIP 2 (T. 11: 1)

Tanjur lagano zakošenih stijenki,prstenastogzadebljanog ruba na vanjskoj stijenki i s utorom na unutarnjoj strani. Prema dnu ima dvije paralelne kanelure. Prema kontekstu može se datirati do polovine 1. stoljeća.

T. TIP 3 (T. 11: 2, 3; 4, 10, 11; T. 51: 7, 8; T. 128: 2, 3, 4; T. 185: 8)

Tanjur zakošenih ravnih stijenki s oblim rubom koji je prstenast na unutarnjojstrani. Oblik je koji se pojavljuje od 1. do 4. stoljeća. Kasniji primjeri u smjesi imaju grog. Analogni oblik tanjura čest je upanonskim lokalitetima. Nađen je u kontekstu 1. stoljeća u Stenjevcu (Gregl 1989: 21; T. 10: 5); Turopoljskom lugu (Koščević & Makjanić 1986/87: 45, T. XIII: 147), u Cibalama (Brukner 1981: 86, T. 65: 12–17, Ožanić Roguljić 2016: 51, Sl. 6.11: Tip 4,5), Singidunumu (Nikolić-Đorđević 2000: 98, tip III/8), mađarskim nalazištima Fertőrákos datiranimod 4. do poč. 5. stoljeća (Gabler 1973: 154, 155; Abb. 12: 3–4), u Emoni kao grobni

inventar (Plesničar-Gec 1972: 19, 25, 34, 46, T. IV: gr 15: 12 i dr.). U Sisku je veći broj tanjura ovog tipa nađen na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. IX: 9–12).

T. TIP 4 (T. 51: 1, 4, 7; T. 104: 1, 3; T. 116: 3; T. 125: 5; T. 128: 1; T. 166: 6)

Tanjur zakošenih ravnih stijenki i ravnog dna. Rub je zadebljan trokutastog ili prstenastog presjeka. Prema kontekstu nalaza može se datirati u 2. i poč. 3. st.

T. TIP 5 (T. 91: 6, 8)

Tanjur zakošenih konveksnih stijenki i ravnog dna. Rub je zaobljen na vanjskoj stijenki i unutarnjojstijenci. U Sisku je veći broj tanjura ovog tipa nađen na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. X: 13–23). Prema podjeli materijala iz Vinkovaca, pripada tipu T6 (Ožanić Roguljić 2016: 51, Sl. 6.11) gdje je datiran u 4. stoljeće. U Singidunumu se pojavljuju od sredine 2. do kraja 4. stoljeća, i jedan su od najčešćih oblika tanjura (Nikolić-Đorđević 2000: 115; tip III/51). Prema analogijama i kontekstu nalaza može se datirati od 1. do 2. st.

T. TIP 6 (T. 104: 4; T. 116: 5)

Tanjur zakošenih, ravnih stijenki, zaobljenog ruba i ravnog dna. Prema kontekstu nalaza može se datirati u 2. stoljeće.

T. TIP 7 (T. 51: 5; T. 67: 4; T. 91: 2, 3, 9; T. 116: 4; T. 177: 1, 3; T. 181: 4)

Tanjur zakošenih, konkavnih stijenki, oblog ruba i ravnog dna. Tip 7 provincijski je oblik nastao od oblika „pompejanskih tanjura“. Proizvodnja im traje od 1. do 4. stoljeća (Košćević & Makjanić 1986/87: 32; Gregl 1997: 62–63; Jelinčić 2009: 44). Tanjuri ovog tipa nađeni su na svim nalazištima Panonije. Analogan primjer tanjura nađen je na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. IX: 1). U Karnuntu je zabilježen u svim razdobljima razvoja grada (Rauchenwald 2007 : 316–333).

T. TIP 8 (T. 51: 6; T. 91: 4, 5; T. 116: 2; T. 181: 7?; T. 186: 2)

Tanjur zakošenih, konkavnih stijenki i ravnog dna. Rub je zadebljan i uvijen prema unutra. Prema kontekstu nalaza može se datiratiu 2. i poč. 3 st.

T. TIP 9 (T. 104: 5; T. 128: 5)

Tanjur konkavnih stijenkii ravnog dna. Oblikom odgovara tipu T1 prema podjeli materijala iz Vinkovaca (Ožanić Roguljić 2016: 49; Sl. 6.11). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 5. st.

T. TIP 10 (T. 51: 9; T. 128: 8)

Tanjur zakošenih ravnih stijenki prema rubu ukrašenih kanelurom. Rub je trokutastog presjeka i zadebljanna unutarnjoj stijenki. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 4. st.

T. TIP 11 (T. 128: 10)

Tanjur konkavnih stijenki s zavijenimi zadebljanim rubomu obliku slova U. Tanjuri uvinutog ruba tanjih stijenki nađeni su u Karnuntu, Gerulati i Sirmiju. Datirani su od 3. do 4. stoljeća (Petznek 1997: 262, kat. br. 1036–1038).

T. TIP 12 (T. 128: 6)

Tanjur blago zaobljenih stijenki izvana trokutastog, a s unutarnje strane četvrtastog profila ruba. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 4. stoljeća.

T. TIP 13 (T. 53: 5; T. 116: 1)

Tanjuri zaobljenog tijela, dna naglašenog s dva utora i rubom S profilacije izvijenim prema van. Tanjur je koji se izrađuje prema italskom obliku tanjuraConsp. 43. Na nekim primjerima zabilježen je i pečat. U Sisku se na sivim i crvenim posudama javlja pečat GELLIUS-a (GELLI). Primjeri se pojavljuju i na drugim panonskim lokalitetima stoga se može zaključiti kako su domaći majstori izrađivali tanjure italskog tipa (Vikić-Belančić 1967: 22). U Karnuntu je oblik zabilježen u razdoblju IV,koji je datiran od 2. do 3. stoljeća(Rauchenwald 2007: 290, T. 19: 172–177). U Singidunumu je nazvan tip III/9, a javlja se u varijanti crveno pečene keramikesa crvenim premazom i sivo pečene sa crnim premazom. [115]

T. TIP 14 (T. 167: 4; T. 177: 2)

Tanjur konkavnih kosih stijenki s prstenasto naglašenim rubom na vanjskoj stijenci i naglašenom kanelurom ispod ruba. Prema kontekstu nalaza može se datirati u 1. st.

T. TIP 15 (T. 11: 5, 7; T. 181: 1)

Tanjur rađen rukom ili dorađen na spororotirajućem kolu grube fakture. Ima primjera s ravnomi neravnom površinom. Sličan se primjer pojavljuje u Ptuju (Kujundžić 1982: T 1/18, gr. 18) i Drnovu (Petru & Petru 1978: T XXXVI/29). Njihova se proizvodnja pripisuje lokalnoj starosjedilačkoj populaciji. U Emoni su datirani u 1. st. pr. Kr. i u kraj Augustove vladavine (Vičić 1993: 158, T 20). Nađeni su i u Novom Mestu u keltsko rimskom groblju (Knez 1992: T 17/4, T 41/5, T 44/10).

5.1.8.4. Vrčevi

Vrčevi su italski oblik različitog oblikovanja ruba, uskog ili širokog vrata, bez ručke (vaze), s jednom, dvije ili tri ručke. Najčešći su bez premaza, ali ima vrčeva s premazom, glaziranih i oslikanih. Služili su za čuvanje i posluživanje vina, vode i drugih tekućina. Vrčevi s jednom ručkom italskog su porijekla (Bonis 1945: 52), a kao import pojavljuju se u

[115] Oblik sa crnim premazom i glačanom površinom iz Siska u sklopu ovog rada obrađen je u skupini panonske keramike s premazom.

provincijama već u Augustovo vrijeme (Plesničar-Gec 1977: 29, 31). Tipološki se mogu razlikovati prema obliku ruba i prema širini vrata. *Lagoena* (Hilgers 1969: 61) je vrč s jednom ručkom uskog vrata, a *urceus* (Hilgers 1969: 61) su vrčevi širokog vrata. Trbuh vrčeva može biti ovalan, kruškolik, okrugao ili bikoničan, a dno najčešće prstenasto.

U literaturi koja obrađuje sisački materijal objavljeni su pojedinačni vrčevi te oni tipološki klasificirani s položaja jugoistočne nekropole, položaja Kovnica i Starčevićeva 37 (tab. 24).

Tablica 24. Pregled do sada objavljenih vrčeva nađenih u Sisku

VRČEVI S JEDNOM RUČKOM	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Vrč s jednom ručkom, rub koljenast	1. – 2. st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br.16; Wiewegh 2003: 44, 78; Inv.br. 510: SIK 473/AZA
Vrč s jednom ručkom, rub vodoravno izvijen	1. – 2. st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br.17; Wiewegh 2003: 45, 79; Inv.br. 510: SIK 449/AZA
Vrč s jednom ručkom, koljenasti rub sužen u sredini	1. – 2. st.	Trg Lj. Posavskog	Tomaš 2007: kat. br. 18; Inv.br. 510: SIK 486/AZA
Vrč s jednom ručkom, rub blagoizvijen	1. – 2. st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br.19; Wiewegh 2003: 45, 79; Inv.br. 510: SIK 316/AZA
Vrč s jednom ručkom, rub prstenasto zadebljan	1. – 2. st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br.20, Wiewegh 2003: 45, 80; Inv.br. 510: SIK 430/AZA
Vrč s jednom ručkom, rub blago prstenasto zadebljan	1. – 2. st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br.21; Wiewegh 2003: 45, 79; Burkowsky 1999: kat. br. 166;Inv.br. 510: SIK 465/AZA
Vrč s jednom ručkom uzdignutom iznad vodoravno izvučenog ruba, širok vrat s poliranim ukrasom okomitih cik-cak crta	?	Ugao ul. Hrv. Domobrana i J.J. Strossmayera 1962.	Tomaš 2007: kat. br. 23; Burkowsky 1999: kat. br. 163; Inv.br. 510: SIK 516/AZA
Vrč s jednom ručkom uzdignutom iznad koljenasto oblikovanog kaneliranog ruba	3. – 4. st.	Ul. J. J. Strossmayera 1961.	Tomaš 2007: kat. br.24; Inv.br. 510: SIK 581/AZA
Vrč s jednom ručkom, rub izvijen, na spoju ručke i ruba apliciran bukl s udubljenjem, širok vrat	1. – 2. st.	Kovnica	Tomaš 2007: kat. br.25; Inv.br. 510: SIK 20679
Vrč s jednom ručkom, lagano	1.st.	Lučka kapetanija	Baćani *et al.* 2011: kat.br.129,

izvučenog ruba prema van, uskog cilindričnog vrata, širokog bikoničnog trbuha, niske prstenaste noge		2009:	Bilić *et al*. 2015: kat. br. 143, Inv.br.510:SIK 26239
18 vrčeva u katalogu		S. i A. Radića 2, Igralište OŠ 22 lipnja, Žitni magazin, I. K. Sakcinskog b.b., A. Starčevića 40, Euroagram, Rimska 25	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 112–129, inv.br. 22916
Vrč s rubom u obliku ovratnika s jednom ručkom i uskim vratom, trbuh ovalan, kruškolik, okrugao ili bikoničan, dno prstenasto	1. – sr. 2. st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 11/5–9; T. 12/1–3
Vrč s okomito postavljenim rubom s koljenastim prelazom na dug i uzak vrat, ručka trakasta s plastičnim rebrima	1. – 2. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: 97, T. XIV: 1
Vrč s izljevom i kraćim vratom s jednom profiliranom trakastom ručkom	1. – 2. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: T. XIV: 3
Vrč s izvijenim i zadebljanim rubom	1. – 2. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: 98, T. XIV: 4,5
Vrč trakasto profiliranog i okomito postavljenog ruba, uskog kratkog vrata		Sv. Križ -Park	Katavić 2001: T. 15/1
Vrč cilindričnog vrata s konkavno izvijenim prstenastim rubom te bočno izvijenom ručkomnepravilnog elipsastog presjeka		Sv. Križ - Park	Katavić 2001: T. 15/2
Vrč s rubom i koljenastim prijelazom u uzak vrat, trakasta rebrasta ručka	1. – 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 32, T. XVIII/1–6, 7
Vrč s izvijenim rubom, trakasta narebrena ručka		Sv. Križ	Bugar 2000: 32 T. XVIII, 8
Ulomak oslikan geometrijskim motivima, u gornjem dijelu	3.– 4. st.	Žitni magazin RB 8	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 70; Inv.br. 26023

valovnice, ispod naizmjence okomite linije s mrežastim rombovima koji se isprepliću s valovitim linijama te s kosim linijama, svijetla oker boja, oslikana smeđom			
VRČEVI S DVIJE RUČKE	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Vrč s dvije ručke, rub zadebljan i narebren	1. – 2. st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat. br.. 26; Wiewegh 2003: 44, 78; Burkowsky 1999: kat. br. 184; Inv.br. 510: SIK 475/AZA
Vrč s dvije ručke, rub izvučen prema van i profiliran, širok vrat s plastičnim rebrom	1. – 2. st.	Ul. S. i A. Radića "Robna kuća2"	Tomaš 2007: kat. br.27, Inv.br. 510: SIK 794/AZA
10 vrčeva s 2 ručke prstenasto zadebljanog i ljevkastog ruba	1. – 2. st.	A.Starčevića 20, I.K. Sakcinskog b.b., A.Starčevića 40	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 130, 133–138, 140–142
Vrčevi s dvije ručke, uskog vrata		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 12/4–6
Vrčevi s prstenasto zadebljanim rubom i cilindričnim vratom	1. – 2. st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 15/1–4
Vrč izvijenog i trakasto zadebljanog ruba		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 15/5
Vrč s dvije ručke, uskog vrata ukrašenog žlijebom, rub blago zakošen prema van s koljenastim prelazom na vrat, ručka trakasta s rebrima		Kovnica	Wiewegh 2001: 98, T. XVI: 6
VRČEVI S TRI RUČKE	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Vrč s tri ručke, rub vodoravno izvučen, širok vrat	2. – 3. st.	Ul. I. K. Sakcinskog 10–12 1959.	Tomaš 2007: kat. br. 28; Wiewegh 2003: 44, 78, inv.br. 510: SIK 955/AZA
VAZE	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Vaza, rub trokutasto zadebljan, narebren vrat, ukrašen tehnikom mramorizacije	1.–sred. 2. st.	Ul. I. K. Sakcinskog 10-12	Tomaš 2007: kat.br.40,Inv.br.510:SIK 526/AZA
Vaza, rub blago izvijen prema van, narebren vrat, na trbuhu ukras dijagonalnih linija izvedenih kotačićem	1.–3.st.	Ul. I.K. Sakcinksog 10–12	Tomaš 2007: kat.br.41,Inv.br.510:SIK530/AZA

Vaza, rub blago izvijen prema van, koničannarebreni vrat	1.–2. st.	Lučka kapetanija	Baćani *et al.* 2011: kat.br.68, Bilić *et al.* 2015: kat. br. 144,Inv.br. 510:SIK 22919
Vaza s prstenasto zadebljanim rubomizvijenim prema van, naglašenim trbuhom, površina sa sivim premazom		Kovnica	Wiewegh 2001: 99, T. XV/1–3
Vaza naglašenog ruba, sa sivim premazom, rub izvučen prema van, ukras vodoravnih nizova plitkih crtica izvedenih kotačićem		Kovnica	Wiewegh 2001: 99, T. XV/4–7
Vaze izvijenog ruba, noga naglašena plitkim prstenom, narančasti premaz		Kovnica	Wiewegh 2001: 99, T. XV/8–12
Vaze okomito postavljenog ruba, ili blagoizvijenog prema van, sivi premaz			Wiewegh 2001: 99, T.XV/13–15
Vaze cilindričnog vrata, izvučenog blago izvijenog vrata			Wiewegh 2001: T. XV/16,17
Vaze pročišćene gline, bež – svijetlosmeđe boje, rub blago izvijen prema van i malo zadebljan, vrat se blago širi prema trbuhu			Bugar 2000: 36, T. XIX/11–14

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je i analizirano ukupno 195 ulomaka vrčeva. Svi primjeri pečeni su oksidacijski, ujednačene boje ili različite boje unutarnje i vanjske stijenke. Napravljeni su od fine pročišćene gline. Vrčevi su neukrašeni ili ukrašeni (oslikavanjem (Vu 3), premazom (Vu 7), urezivanjem (Vu 2) kaneliranjem (Vu 5), apliciranim rebrima (Vu 4), utiskivanjem (Vu 6) i oslikavanjem (Vu 8). (Prilog 39)

U do sada objavljenoj literaturi kataloški je obrađen jedan ulomak posude sa slikanim ukrasom (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 70; Inv.br. 26023). Analogije ima s oslikanom keramikom nađenom na nalazištu Osječenica datiranoj u 2. stoljeće (Ožanić Roguljić 2014). Glazirani vrčevi obrađeni su u sklopu skupine glazirane keramike.

Tipološka analiza napravljena je na temelju oblika ruba i oblika vrata zbog fragmentiranosti vrčeva. Zbog slabe očuvanosti nije bilo moguće za sve tipove odrediti da li se radi o vazama, vrčevima s 1, 2 ili 3 ručke stoga je tipologija napravljena na temelju oblika ruba i širine vrata (V. TIP 1–48, Prilog 34–38).

V. TIP 1

Vrč s jednom ručkom, uskog ravnog vrata, ravnog ili uvijenog ruba s vanjske strane i koljenastog s unutarnje strane. Ručke su ovalne i ukrašene rebrima (T. 14: 1, 2, T. 118: 2, 11; T. 177: 5; T. 105: 3, 5, 6). U velikom ih broju nalazimo u naseobinskim slojevima Emone (Vičić 1993: T. 6, T. 12) i u nekropolama Emone (Plesničar–Gec 1972: gr. 92, T.XXIII, 12; 1977: 27, T. 3/1, grob 315). Analogni vrčevi nađeni su na keltsko-rimskom groblju u Novom Mestu(Knez 1992: T. 7/4, grob 24), u Magdalensbergu (Schindler-Kaudelka 1989: T. 9/61, 65), Vinkovcima (Ožanić Roguljić 2016: 60; tip V/J 5), Neviodunumu (Petru & Petru 1978: T. XXXVIII/2), Sirmiju (Brukner 1981: T 134/15).Datirani su od 1. do sredine 2. st. U isto su vrijeme datirani vrčevi s položaja Kovnica te vrčevi s jugoistočne nekropole u Sisku (Wiewegh 2001: 97; 2003: 44, T. VIII).

V. TIP 2

Vrč s jednom ručkom, vrlo uskog ljevkastog vrata, trokutastog presjeka ruba i visoko postavljene kratke ručke.Ručka je četvrtasta ukrašena rebrima. (T. 15: 1, 2, 3) Takav je primjerak nađen u Emoni i datiran od vladavine Tiberija do Klaudija. No, upotrebljava se i u 1/2 2. st. (Plesničar-Gec 1977: T. 3/1). Vrčevi s jednom ručkom i uskim vratom spadaju u najstarije tipove. Italskog su porijekla. Izrađivani su od fino pročišćene gline, žućkaste ili crvenkaste boje, na brzorotirajućem kolu. Spadaju u uvoznu finu sjevernoitalsku robu od 1. do sr. 2. stoljeća (Ožanić 1998: 32, Vikić Belančić 1968: 511). Vrč s jednom ručkom (T. 15: 3) ima analogija s vrčom iz Magdalensberga koji je datiran u prvu polovicu 1. st. (Schindler-Kaudelka 1989: T 10/85, 11/97).

V. TIP 3

Vrč s jednom ručkom, uskog vrata, ruba ukošenog prema unutra, ravnog izvana i koljenastog prema unutrašnjosti vrča (T. 40: 2). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 1. do 2. st.

V. TIP 4

Vrč s jednom ručkom, vrlo uskog ravnog vrata, zaobljenog ruba(T. 71: 2). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 1. – 1/2 2. st.

V. TIP 5

Vrč s jednom ručkom, uskog ravnog vrata i izvijenog prema van ruba. Vrat je ukrašen kanelurom(T. 118: 4). Prema kontekstu nalaza može se datirati u drugu pol. 2. do u prvu pol. 3. st.

V. TIP 6

Vrč s trolisnim izljevom, ravnog uskog vrata (T. 118: 5; T. 54: 11). Ručka nije sačuvana. Prema analogijama s drugih nalazišta ovaj tip vrča imao je jednu ručku. U Donjoj Panoniji pojavljuju se od 1. – 3. stoljeća (Brukner 1981: 44, T. 141: 92, 94; Ožanić Roguljić 2016: 58, tip V/J 1). Ulomak vrča, T. 54: 11, imao je crveni premaz. Primjeri iz Siska mogu se prema kontekstu datirati od 2. do 3. st.

V. TIP 7

Vrč s dvije ručke?, uskog vrata, ravnih stijenki ruba na vanjskoj strani i koljenastog prema unutarnjoj stijenci. Tijelo vrča je ovalno (T. 40: 1; T. 54: 3, 12; T. 85: 1; T. 118: 3).Primjeri iz Siska mogu se prema kontekstu datirati od 2. do 3. st.

V. TIP 8

Vrč s dvije ručke, uskog vratakoji se blago širi prema trbuhu, rub je izvijen prema van, ravan i ukošen prema dolje (T. 118: 10). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 2. do ranog 3. st.

V. TIP 9

Vrč s dvije ručke, ravnog vrata, prstenasto zadebljanog većeg ruba ukošenog prema unutarnjoj stijenci (T. 150: 2). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 2. do ranog 3. st.

V. TIP 10

Vrč s dvije ručke, debljih stijenki, ravnog vrata koji se koljenastim prelazom sužava prema samom vratu (T. 55: 5). Vrat je ukrašen rebrom. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 2. do 3. stoljeća.

V. TIP 11

Vrč s dvije ručke uskog vrata (T. 54: 10). Ručke su zaobljene i postavljene u širini vrata. Rub je položen vodoravno odmah iznad početka ručki. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 2. do 3. st.

V. TIP 12

Vrč s dvije ručke, ravnog uskog vrata, zadebljanog četvrtastog ruba. Vrat je sužen od ruba do početka ručki (T. 54: 2; T. 157: 2). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 5. st.

V. TIP 13

Vrč s ručkom, uskog vrata ljevkastog oblika, zaobljenog i uvijenog ruba (T. 42: 2). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 2. do prve pol. 3. st.

V. TIP 14

Vrč s jednom ručkom dugog uskog vrata. Stijenke su narebrene (T. 14: 6). Vrč ovog tipa nađen jeu Vinkovcima i datiran u 2. stoljeće (Ožanić Roguljić 2016: 59, tip V 8). Prema kontekstu nalaza i analogijama može se datirati od 1. do 2. st.

V. TIP 15

Vrč užeg ravnog vrata i prstenasto zadebljanog dužeg ruba (T. 54: 1; T. 118: 9; 145: 4; T. 150: 3). Prema kontekstu nalaza može se datirati od druge pol. 2. do prve pol. 3. stoljeća.

V. TIP 16

Vrč suženog ravnog vrata i ljevkasto položenog dužeg ruba ukrašenog s dva uska rebra (T. 129: 9). Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 5. st.

V. TIP 17

Vrč s tankim stijenkama užeg vrata i rombasto formiranim rubom ukrašenog rebrima (T. 15: 6).Slični vrčevi iz Sirmija datiraju se od 1. do 2. st. (Brukner 1981: T. 151). Rub vrča tog tipa nađen je u Neviodunumu (Petru & Petru 1978: T. XXXIX/10). Pojavljuje se i u ptujskoj nekropoli (Kujundžić1982: T. 11/2, gr. 107) i Magdalensbergu (Schindler-Kaudelka 1989: T. 11/105). Nalaz iz Siska može se datirati od 2/2 1. do 2. st.

V. TIP 18

Vrč užeg vrata s blago izvijenim koji je zadebljan i ukrašen rebrima. Stijenke vrata su tanke i sužene ispod ruba (T. 40: 5; T. 71: 5). Prema kontekstu nalaza može se datirati od druge pol. 1. do druge pol. 2 st. Vrčevi istog oblikovanja ruba proizvodili su se u Akvinku (Péter 2014: T. 21: 293-297).

V. TIP 19

Vrč s jednom ručkom suženog vrata koji se širi prema trbuhu, rub je trokutastog presjeka i izvijen prema van (T. 15: 5; T. 129: 1). Ručka je četvrtastog presjeka.Takav rub imaju vrčevi s tri ili dvije ručke položene iznad ruba (Wiewegh 2003: T. VI). Vrčevi s dvije ručke mediteranskog su porijekla. Panonske ih radionice proizvode od 2. st.

V. TIP 20

Vrč s jednom ili dvije ručke širokog vrata koji se širi prema trbuhu(T. 167: 7). Rub je zaobljen. Ručke su postavljene od samog ruba prema trbuhu. Prema kontekstu nalaza može se datirati u 1. st.

V. TIP 21

Vrč s jednom ručkom širokog vrata(T. 15: 5). Rub je izvijen prema van i ravan. Ručka je postavljena na suženju ispod ruba i nadvisuje sam ruba vrča.

V. TIP 22

Vrč s dvije ručke, širokog vrata sa suženjem ispod ruba prema trbuhu(T. 118: 1). Rub je četvrtastog presjeka i izvijen prema van. Ručke su položene iznad ruba. Prema kontekstu nalaza može se datirati od druge pol. 2. do 3. st.

V. TIP 23

Vrč s dvije ručke, širokog vrata sa suženjem ispod ručke prema trbuhu. Rub je izvijen prema van i koljenast s unutarnje strane. Rub jekratak i ukrašen uskim rebrima (T. 54: 4; T. 145: 3).

V. TIP 24

Vrč s dvije ručke, širokog vrata sa suženjem ispod ruba prema trbuhu. Ima vodoravno izvijen zadebljani rub četvrtastog presjeka (T. 137: 2).

V. TIP 25

Vrč s dvije ručke i širim vratom suženim prema dužem uvijenom rubu. Ulomak vrča ovog tipa s vanjske je strane ruba ukrašen kanelurom (T. 105: 8), dok je drugi na gornjem dijelu trbuha ukrašen rebrima (T. 157: 1). Prema načinu izvedbe može se smatrati uvoznim tipom. U Vinkovcima i Singidunumu nađen je sličan vrč italskog podrijetla i datiran u sredinu 2. stoljeća (Ožanić Roguljić 2016: 63, tip VD1; Nikolić-Đorđević 2000: 92, tip II/70).

V. TIP 26

Vrč s ručkama iznad tijela. Rub je jednostavan i blago izvijen, dok je sama ručka široka zaobljenog četvrtastog presjeka (T. 56: 5).

V. TIP 27

Vrč s ručkama iznad tijela. Rub je blago izvijen i prstenast, dok je ručka ovalnog presjeka (T. 56: 6; T. 150: 1). Prema kontekstu nalaza može se datirati u drugu pol. 2. do poč. 3. st.

V. TIP 28

Vrč s ručkama iznad tijela. Rub je blago izvijen i zaobljen, dok je ručka široka zaobljenog četvrtastog presjeka (T. 106: 2, 3; T. 129: 4). Prema kontekstu nalaza može se datirati u 2. do prve pol. 3. st.

V. TIP 29

Vrč zaobljenog i uvijenog ljevkastog ruba. Zabilježen je primjer s širokim vratom (T. 54: 5) i primjer s uskim vratom (T. 15: 7). U Sirmiju jevrč analognog oblikovanja uvršten u vrčeve s dvije ručke (Brukner 1981: T. 155/46). Vrč istog oblikaovanja iz Neviodunuma ima jednu ručku (Petru & Petru 1978: T. XXXVIII/11). Primjer je sličan vrču sa sjevernog groblja Emone (Plesničar-Gec 1972: g. 726, T. CLXVII,4). U Magdalensbergu je nađen u sloju koji se datira oko 40-te g. (Schindler-Kaudelka 1989: T. 11/107, 12/8). U Vinkovcima je nađen vrč istog oblika ruba s dvije ručke i datiran krajem 2. i poč. 3. stoljeća (Ožanić Roguljić 2016: 64, tip VD 3) kao i nalaz iz Singidunuma (Nikolić-Đorđević 2000: 129).

V. TIP 30

Vrč bez ručki izvijenog jednostavnog ruba. Vrat je sužen uz rub i širi se prema ovalnom tijelu (T. 71: 1; T. 167: 6; T. 168: 1, 3, 4, 5; T. 183: 2)

V. TIP 31

Vrč bez ručki suženog vrata koji se širi prema trbuhu (T. 118: 8).

V. TIP 32

Vrč bez ručki šireg vrata i izvijenog prstenasto zadebljanog ruba. S unutarnje strane ruba je utor za poklopac? (T. 105: 2).

V. TIP 33

Vrč bez ručki širokog vrata, ruba četvrtastog presjeka i vodoravno izvijenog. Vrat je ukrašen širim rebrom (T. 15: 4).

V. TIP 34

Vrč bez ručki suženog vrata i ravnih stijenki šireg trbuha (T. 166: 4).

V. TIP 35

Vrč bez ručkiužeg vrata koji se blago širi prema trbuhu. Rub je širok i izvijen (T. 54: 9; T. 85: 2).

V. TIP 36

Vrč bez ručki suženog ravnog vrata i izvijenog i prstenasto zaobljenog ruba. Tijelo je ovalno. Vrat je ukrašen kanelurom i rebrom prema tijelu (T. 15: 8; T. 178: 4?).

V. TIP 37

Vrč širokog ravnog vrata (T. 16: 11; T. 166: 5). Rub je trokutastog presjeka i prema vratu ukrašen s dvije kanelure. Analogije vrču ovog tipa ruba s jednom ručkom nalazimo u Vinkovcima (Ožanić Roguljić 2016: 58, tip V3), Sirmiju (Brukner 1981: T. 136: 40, tip 13) gdje su datirani u 2. stoljeće.

V. TIP 38

Vrč bez ručki širokog ravnog vrata i vodoravno izvijenog kratkog ruba četvrtastog presjeka (T. 16: 6). Najsličniji primjerak nađen je na Osječenici (Ožanić 1998: T. 20/1). U Vinkovcima je vrč istog oblikovanja ruba uvršten u vrčeve s jednom ručkom i datiran u 1. stoljeće (Ožanić Roguljić 2016: 59, tip V 11).

V. TIP 39

Vrč bez ručki širokog ravnog vrata i zadebljanog ruba (T. 16: 5).Najsličniji je vrču tip 23, bikonične forme, s kratkim cilindričnim vratom i oštro profiliranim rubom, datiranom u 2. do 4. st. (Brukner 1981:T. 138/62, 65).

V. TIP 40

Vrč s jednom ili dvije ručke, širokog vrata i vodoravno izvijenog zadebljanog ruba koji je na gornjem ravnom dijelu ukrašen kanelurama. (T. 42: 3). Analogan vrč proizvodio se u Akvinku (Péter 2014: T. 21: 300).

V. TIP 41

Vrč bez ručki širokog blago zaobljenog vrata i prema dolje ukošenog ravnog ruba (T. 71: 3). Prema kontekstu nalaza može se datirati u drugu pol. 1. do u 2. st.

V. TIP 42

Vrč bez ručki ravnog širokog vrata i zaobljenog malog ruba ispod kojeg se nalazi prema gore uvijen izduženi nastavak (kragna) (T. 52: 1). Ovaj oblik nađen je u Akvinku (Péter 2014: T. 21: 301).

V. TIP 43

Vrč bez ručki ravnog širokog vrata, zaobljenog malog ruba ispod koje se nalazi prema dolje narebren ravni nastavak (kragna) (T. 38: 2).

V. TIP 44

Vrč bez ručki ravnog širokog vrata i prstenastog zaobljenog dužeg ruba koji je ukošen s unutarnje strane(T. 105: 7).

V. TIP 45

Vrč s izljevom širokog vrata. Rub je kratak, izvijen i prstenasto zadebljan. Stijenke uz rub ukrašene su s dvije kanelure (T. 118: 9).

V. TIP 46

Vrč s izljevom širokog vrata (T. 38: 4). Analogan primjer nađen je u Srijemu (Brukner 1981: T. 145/136)i datiran u 2. stoljeće. Emonski primjerci datirani su od pol. 1. do pol. 2. st. (Plesničar-Gec 1977: 31, T. 3). U prva dva stoljeća poslije Krista možemo datirati i analogne primjere iz paljevinskih grobova istočne ptujske nekropole (Kujundžić 1982), dok su vrčevi iz ptujske zapadne nekropole datirani od pol. 1. do u 2. st,. ali se pojavljuju i poč. 3. st. (Istenić 2000: 127). Vrčevi iz Singidunuma datirani su u 2. i 3. st. (Bojović 1977: 32), a oni s područja istočne Slavonije i Srijema u nešto šire razdoblje od kraja 1. do 3. st. (Brukner 1981: 44, T. 146). Vrč s položaja Sv. Kvirin, T. 15: 3, analogan je vrču iz Magdalensbergakoji je datiran u prvu polovicu 1. st. (Schindler-Kaudelka 1989: T. 10/85, 11/97).

V. TIP 47

Vrč s izljevom i ručkama, širokog i ravnog vrata s ravnim rubom koso postavljenim prema gore iz kojeg se izvija ručka (T. 105: 1).

V. TIP 48

Vrč s tri ručke, rub vodoravno izvučen i širok vrat.

5.2. KERAMIKA ZA OBRADU, PRIPREMU I POSLUŽIVANJE HRANE

5.2.1. Zdjele

Zdjele su posuđe koje je služilo za pripremu i posluživanje hrane. Tipološki se kroz stoljeća mijenjao oblik ruba. Javljaju se s ili bez premaza, a rijetki su primjeri ukrašeni. U oblicima zdjela vidljivo je očuvanje lokalnih oblika latenske tradicije, uvoz novih rimskih tipova, ali i proizvodnja novih oblika nastalih spajanjem latenskog nasljeđa i uvoznih oblika.

Zdjele su čest nalaz pri istraživanju, stoga su brojnije objave u kojima su obrađene i kataloški predstavljene (tab. 25). Sistematizaciju do sada objavljenih zdjela moguće je napraviti samo za one koje su objavljene i predstavljene crtežom, dok se drugi primjeri mogu pripisati određenom tipu na temelju obrade površine ili drugih karakteristika. U objavljenom materijalu izdvojeni su pojedini primjeri zdjela karakteristični za pojedina razdoblja, i oni koji su se mogli rekonstruirati ili su potpuno sačuvani.

Tablica 25. Pregled objavljenih zdjela iz Siscije

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Rub uvijen prema unutra s prstenasto zadebljanim stijenkama, površina jeglatka crne boje	1.st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 7/8
Zdjele s ručkom, zaobljene i koljenasto profilirane ručke, rub konkavno izvučen prema van	1.st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 8/4–7 Tip 2
Zdjela		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 8: 1 Tip 40
Zdjela ukrašena tehnikom mramorizacije		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 7: 7Tip 40
Dublja zdjela S profilacije s vodoravno izvučenim rubom, visoko profiliranim trbuhom i uskim dnom, sive boje sa crnim premazom	2. st.	Euroagram 2006	Bilić *et al*. 2015: 129, kat. br. 133, Inv.br. 510:SIK 26286
Zdjela narančaste boje, visine 12,5 cm, polukružnog oblika, ravnog vodoravnog ruba izvučenog prema unutarnjoj stijenci, nisko prstenasto dno		Sisak	Bilić *et al.* 2015: 129, kat.br. 134, Inv.br. 510:SIK 29182
Zdjela uvijenog ruba prema unutarnjoj stijenci	1.–2. st.	Sisak	Tomaš 2007: kat.br.29, Inv.br.510:SIK 20680

Zdjelica vodoravno izvučenog ruba, u gornjem dijelu okomitih stijenki koje se prema dnu sužavaju	1. st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 8: 2
Zdjele polukružnog oblika uvijenog ruba, sive boje		Sv. Križ -Park	Katavić 2001: T. 9: 1–5
Bikonične zdjele s naglašenim prijelazima, grublje izrade		Kovnica	Wiewegh 2001: T. VII: 12, 13 TIP 10
Zdjele s vodoravno izvučenim rubom ukrašenim rebrima		Kovnica	Wiewegh 2001: T. VI: 7 TIP 30
Zdjele s ostacima boje		Kovnica	Wiewegh 2001: T. VI: 8–11
Zdjela manjih dimenzija, rub zadebljan na obje strane s plitkim žlijebom koji naglašava prijelaz u donji dio posude		Kovnica	Wiewegh 2001: T. VIII: 25
Zdjela, *caccabus*, cilindričnog ili blago zaobljenog oblika s vodoravno izvučenim ili prema dolje zakošenim rubom	1. st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 9
Zdjela, *caccabus*, s izvučenim horizontalnim rubom, ravan i blago zakošen rub, cilindrično tijelo ili blago zaobljeno	1.– 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: T. X: 20, 21
Zdjele	3.–4. st.	Sv. Križ	Kordić 2001: 25, T. 9–11
Zdjelica, rub blago izvijen, okomit vrat ukrašen s dva manja plastična rebra		Ugao Rimske i Frankopanske (Dunavski Lloyd) 1954.	Tomaš 2007: kat.br.66 Inv.br.510:SIK 330/AZA
Zdjelica, okomit vrat, zaobljeno tijelo	1.– 2.st.	I nekropola, Trg hrv. branitelja 1954.	Tomaš 2007: kat.br.67 Inv.br.510:SIK 311/AZA
Zdjelica, rub izvijen, zaobljen trbuh	2. st.	JI nekropola	Tomaš 2007: kat.br. 68; Wiewegh 2003: 48, 81 Inv.br.510:SIK 541/AZA
Zdjelica izvijenog ruba i konkavnog tijela,oker boje stijenke sa crnosivim premazom	1.– 2. st.	Ul. S. i A. Radića 10 (MT 10) 1990	Tomaš 2007: kat. br. 65; Bilić *et al.* 2015: 129, kat.br. 135 Inv.br. 510:SIK 20694
Zdjela, imitacija oblika Drag. 44		S. i. A. Radića 2	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 50, Inv. br. 26080,

			kat. br. 53, inv. br. 26088
Zdjela izvučenogruba, ukras užljebljenih linija, bikoničngoblika, Dr: 19 cm	1.– 2. st.	S. i. A. Radića 2	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 52, Inv. br. 26067
Zdjela ravnog ruba debljih stijenki s tamnonarančastim premazom, polukružnog oblika s plitkim prstenastim dnom	1.st.	Igralište OŠ 22. lipnja 2005/6	Baćani *et al*. 2011: 116, kat. br. 56, Inv.br.25678
Zdjela ruba izvijenog prema van, kratkog vrata i visoko podignuta trbuha ukrašena gustim vodoravnim kanelurama	kr. 1.–2. st.	I.K. Sakcinskog b.b.	Baćani *et al* .2011: kat. br. 59, Inv. br. 26138 Z. TIP 9
Zdjela zaobljenog tijela s ukošenim prema unutarnjoj stijenci vratom ukrašenim s dvije kanelure na prijelazu u trbuh i dvije paralelne na prijelazu u blago zadebljani rub	2. – 4. st.	Lučka kapetanija	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 61–62, Inv. br. 26176, 25576 Z. TIP 15 ILI 23
Zdjela razgrnutog ruba, konkavnih stijenki, ukras užlijebljenih linija i zareza, crveno-smeđi premaz, visine 10 cm, Dr: 16,4	2.– 4. st	Dunavski Lloyd 2010	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 63, Inv.br. 24140
Zdjelica, Drag. 43-44?	2/2 1. st.	S. i A. Radića 2	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 64, Inv. br. 25681
Zdjelica konkavnog tijela, široka razgrnuta ruba	2. st.	Euroagram 2008	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 66, Inv.br. 24301
Zdjela	2. st.	S. i A. Radića 2	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 65, Inv.br. 25682
Zdjele		Sv. Križ Park	Katavić 2001: T. 9
Zdjele Drag 35/36		Sv. Križ	Bugar 2000: T. VIII/7TIP 10
Zdjele, imitacija Drag. 40, mramorizirana smeđom ili narančastom mat bojom		Sv. Križ	Bugar 2000: T. IX: 17,18 TIP 33
Zdjelica, imitacija Drag 24/25 okomitog ruba i plastičnim rebrom na sredini posude, pročišćena glina i narančastosmeđi mat premaz		Sv. Križ	Bugar 2000: T. VII/6 TIP 39
Zdjele oblika Drag 35/36		Sv. Križ	Bugar 2000: T. VIII, 8–10 TIP 40
Zdjele zaobljenog tijela, ravnog i malo zadebljanog ruba ispod kojeg su dva niza kanelura koje tvore narebrenu profilaciju		Sv. Križ	Bugar 2000: T. IX: 14–16 TIP 41
Zdjele s ovratnikom, prema dolje zakošen		Sv. Križ	Bugar 2000: T. VIII/ 11–

rub, pročišćena glina sa smeđim, sivim ili smeđe-narančastim premazom			12 TIP 42
Zdjele koničnog oblika i uvijenog ruba, s plitkim žlijebom ili bez ukrasa, tamnosivi premaz		Kovnica	Wiewegh 2001: T. VII: 14–21 TIP 43

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je, i analizirano ukupno 90 ulomaka zdjela. Kao poseban oblik zdjela izdvojena su cjedila, tronošci te posude sa cjevastim izljevom.

Zdjele su oksidacijski ili redukcijski pečene, ujednačene boje, ili različite boje unutarnje i vanjske stijenke. Zdjele koje su služile kao stolno posuđe imaju premaz (jednom bojom ili u tehnici mramorizacije). Analizom do sada objavljenih i zdjela s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv utvrđeno je 44 tipa zdjela (Z. TIP 1–44, Prilog 40–45)

Zdjele

Z. TIP 1

Zdjela bikoničnog tijela s izvijenim rubom prema van koji je koljenast s unutarnje strane, ukrašen s dva rebra s vanjske strane. Pečena je oksidacijski. Promjer zdjele je 31 cm. (T. 12: 1). Datira se krajem 1. do 2. st. Slične nalazimo u Emoni i Sirmiju (Plesničar-Gec 1972: gr. 132, TXXXV/9; Plesničar-Gec 1977: 53, T. 7/8, Brukner 1981: T. 86).

Z. TIP 2

Zdjela bikoničnog tijela s dvije trakaste ručke. Gornji dio tijela ukrašen je kanelurom. Rub je koljenast i uvijen s unutarnje strane. Koljenast utor služio je za poklopac. Zdjela je pečena redukcijski, svijetlosmeđe boje i ima promjer 20 cm. (T. 12: 2). Najsličnija je zdjeli nađenoj u Emoni, datiranoj krajem 1. st. (Plesničar-Gec 1977: 53, T. 7/10). Zdjela prema obliku odgovara egejskoj kuhinjskoj keramici, no tek bi kemijske analize mogle potvrditi radi li se o uvozu ili lokalnoj imitaciji ovog oblika. Datira se u kraj 1. na 2. stoljeće.

Z. TIP 3

Zdjela s premazom, bikoničnog tijela s konveksnim rubom. Stijenke su narančaste boje s sivocrnim premazom. Promjer je16 cm. (T. 70: 5). Oblik ruba podsjeća na tip šalice Consp. 23. Prema kontekstu može se datirati od kraja 1. do 2. st.

Z. TIP 4

Zdjela bikoničnog tijela s blago izvijenim gornjim dijelom tijela i prstenasto zadebljanim rubom. Stijenke su tamnozelenosive, dok je vanjska površina crna. Promjer je 12 cm. (T. 117: 5). Prema kontekstu nalaza može se datirati od druge pol. 2. do 3. st.

Z. TIP 5

Zdjela zaobljenog tijela s vodoravno izvučenim rubom ukrašenim utiskivanjem i štipanjem. Pečena je oksidacijski i izrađena od pročišćene gline. (T. 184: 1). Prema kontekstu nalaza može se datirati krajem 1. do 2. st.

Z. TIP 6

Zdjela zaobljenog tijela velike zapremnine (38 i 46 cm), ravnog vodoravnog ruba debljih stijenki. Pečena je oksidacijski. Na položaju Sv. Kvirin nađena su dva manja ulomka ruba stoga nije moguće reći sa sigurnošću radi li se o zdjeli ili loncu. Prema nagibu stijenke tijela svrstane su u zdjele (T. 70: 3, T. 84: 3).

Z. TIP 7

Zdjela zaobljenog tijela i uvijenogruba prema unutarnjoj stijenci. Rub je zadebljan i četvrtastog presjeka te ukrašen kanelurom. (T. 12: 4)

Z. TIP 8

Zdjela trbušastog zaobljenog tijela S profilacije vrata i ruba. Zdjela je dublja. Grube je površine. Stijenke su smeđe do sivocrvene dok je površina svih nađenih primjera tamnosiva do crna (T. 185: 7; T. 53: 1, T. 109: 2; T. 59: 1). Pojedini primjeri ukrašeni su češljastim ukrasom po trbuhu (T. 109: 2). Prema kontekstu nalaza može se datirati od druge pol. 2. do prve pol. 3. st.

Z. TIP 9

Zdjela trbušastog zaobljenog tijela i koljenasto naglašenog prijelaza u S profilaciju vrata i ruba. Zdjela je dublja. Grube je površine. Stijenke su smeđe do sivo-crvene dok je površina svih nađenih primjera tamnosiva do crna. (T. 109: 1; T. 178: 2) Ukrašeni su češljastim ukrasom po trbuhu. Analogije ovom tipu nalazimo na svim nalazištima Panonije. Datirane su u 1. do početka 2. stoljeća (Gabler 2015: Fig. 14: 8; Ožanić-Roguljić 2016, 46, tip Z 20). U istom se horizontu pojavljuju u Xantenu (Liesen 2003: 120, T. 4: 4, 5).

Z. TIP 10

Zdjela S profilacije, plićeg recipijenta. Izrađene su od sive pročišćene gline uglačane površine (T. 13: 2, 3). Analogije nalazimo na nalazištima Panonije. Datiraju se u 1. stoljeće (Brukner 1981: 91, T. 77: 5, TIP 39; Ožanić Roguljić 2016: 43, tip Z 12.1; Plesničar 1972: T XL 11).

Z. TIP 11

Zdjela bikoničnog tijela, naglašenog trokutastog profiliranog unutarnjeg ruba iz kojeg je postavljen prema gore ukošen ravni rub (kragna). Zdjela je rađena od crvenosive gline iste boje površine. Fine je izrade od pročišćene glinene smjese. Unutarnja stijenka recipijenta ima

sivi premaz (T. 53: 4). Zdjele ovog tipa nađene su u Naroni (Topić 2003: T. 16: 56).Oblik je koji se pojavljuje na prostoru istočnog Mediterana i Male Azije (Hayes 1972: 327).

Z. TIP 12

Zdjela s izvijenim rubom zaobljenog tijela. Rub je naglašen središnjom kanelurom. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, smeđe boje stijenki (T. 13: 1). Zdjela imitira sigilatni oblik Drag. 36 ili 35.Spada u manje primjerke fino napravljene iz pročišćene gline. Datiraju se od kraja 1. st. do kraja 2. st. Veći broj sličnih zdjela nađen je u Novom Mestu (Knez 1992: T. 6 gr. 21, T. 20, gr. 59), Drnovu (Petru & Petru 1978: T. 53), Sirmiju (Brukner 1981:T. 72/36), a najsličniji je primjer iz Emone datiranna kr. 1. st. (Plesničar-Gec 1977: 52, T. 7/1). U Hrvatskoj ih nalazimo u Sisku (Vidošević 2003: T.7/5), Gornjoj Vasi (Gregl 1997: 63), Stenjevcu (Gregl 1989: T. 2, gr. 6, T. 14 gr. 65, T. 16 gr. 64, T. 19 gr. 79, T. 32 gr. 121) i Turopoljskom lugu (Koščević & Makjanić 1986/87: T. XV).

Z. TIP 13

Zdjele ljevkastog tijela, plićeg recipijenta i ravno izvučenog ruba ukrašenog s tri utora. Izrađena je od glinene smjese s primjesama, ružičastobijele boje stijenka i tamnosive površine (T. 70: 4).

Z. TIP 14

Zdjela finih tankih stijenki ljevkasto oblikovanog tijela, jednostavno oblikovanog ruba ukrašenog jednim utorom. Zdjela je crvenosive boje stijenka i crvene boje premaza (T. 129: 10, T. 137: 5).

Z. TIP 15

Zdjela nalik na zdjele Drag. 44. Dubljeg recipijenta, prstenasto oblikovanog naglašenog ruba, zaobljenog, zadebljanog vrata i utorom naglašenog prijelaza prema trbuhu. Zdjela je sive boje stijenki (T. 167: 5).

Z. TIP 16

Zdjela veće zapremnine fine izrade. Tijelo je trbušasto, zaobljeno te ukošeno prema unutarnjoj stijenci s trokutasto formiranim rubom. Zdjela je sive boje stijenki i ružičastosive boje površine. Promjer je 20 cm (T. 117: 1).

Z. TIP 17

Plitka zdjela zaobljenog tijela s ravnim rubom ispod kojeg je ukras s dvije kanelure. Stijenke su svijetlosive do sive boje (T. 148: 7). Oblik podsjeća na oblik zdjele Drag. 40. Analogije nalazimo u zdjelama nađenim u Donjoj Panoniji (Brukner 1981: 91, T. 76: 87–95; 1995: T. 1: 7). Datiraju se od 2. do 3. stoljeća (Ožanić Roguljić 2016: 41, tip Z6).

Z. TIP 18

Zdjela fine izrade, veće zapremnine, promjera 26 cm. Ima zaobljeno tijelo i prema van izvijen i blago ukošen kraći rub, ukrašen jednom kanelurom. Zdjela je crvene boje stijenki i crvenkastosmeđim premazom (T. 156: 5). U razdoblju 6. stoljeća, uz rijetku uvoznu afričku sigilatu, veće su italske radionice proizvodile su imitacije afričkih oblika s premazom zbog potražnje još uvijek aktivnog tržišta (Wickham 2006: 115).

Z. TIP 19

Zdjelica zaobljenog tijela i zadebljanog kružnog ruba naglašenog s vanjske strane utorom prema tijelu. Izrađena je od pročišćene glinene smjese pečena ružičastosmeđe boje (T. 90: 12).

Z. TIP 20

Zdjela loptasto zaobljenog tijela, kratkog suženog vrata i jednostavnog ruba. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, ružičaste boje stijenki. (T. 43: 2)

Z. TIP 21

Zdjela okomitih stijenki, kratkog vrata i trokutasto profiliranog ruba. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, sive boje stijenki. (T. 178: 5)

Z. TIP 22

Zdjela ljevkastog oblika tijela i jednostavnog ruba naglašenog s dvije kanelure. Zdjela je napravljena od pročišćene glinene smjese smeđesive boje stijenke s tamnocrvenosivim – svijetlocrvenim premazom. Promjer je 20 cm. (T. 181: 3)

Z. TIP 23

Zdjela okomito postavljenih stijenki s prstenasto naglašenim rubom. Prijelaz u trbuh naglašen je kanelurom. Zdjela je izrađena od pročišćene glinene smjese i ima crvene boje stijenki (T. 142: 7). Oblik podsjeća na tip Drag. 37 koji je bio popularan u Panoniji. Izrađeno je više varijanti ovog tipa i u stilu panonske keramike s premazom. U upotrebi je od 2. do 4. stoljeća (Ožanić Roguljić 2016: 41, tip Z 5).

Z. TIP 24

Zdjela blago zaobljenog tijela i vodoravno izvučenog četvrtastog ili zaobljenog ruba. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, crvene boje stijenki sa crvenim premazom. (T. 156: 6; T. 59: 11;T. 131: 10)

Z. TIP 25

Zdjelica bikoničnog tijela i prema van izvijenog kljunastog ruba. Gornji je dio tijela ukrašen s dvije tanke kanelure. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, sive boje stijenki i tamnosivom površinom (T. 142: 11; T. 162: 4). Analogije obliku nisu nađene. Oblikom i strukturom može se pripisati panonskimradionicama.

Z. TIP 26

Zdjela ravnih stijenki, bikoničnog tijela i koso izvučenog uvijenog kraćeg ruba. Izrađena je od grube glinene smjese s primjesama, smeđe do sive boje stijenki. Promjer je 24 cm (T. 40: 3; T. 57: 5).

Z. TIP 27

Zdjela ravnih stijenki, ljevkastog tijela i koso izvučenog ravnog kraćeg ruba. Izrađena je od grube glinene smjese s primjesama, narančaste boje stijenki i tamnosive boje površine. Promjer je 21 cm. (T. 12: 3; T. 58: 12).Pripada specifičnoj vrsti posuda za kuhanje koja se zove *caccabus* (Higlers 1969: 40). Radi se o dubljoj zdjeli zaobljenog dna koja je visjela iznad ognjišta ili stajala na tronošcu. Ta je forma nastala u Augustovo vrijeme i karakteristična je za romanizirana područja, posebno za rane logore rajnskog područja i Panonije. Nalazi iz istočne Slavonije i Srijema datirani su u kraj 1. i u 2. st. (Brukner 1981: 39, T. 81/46; Vidošević 2003: 19, T. 9/5).

Z. TIP 28

Zdjela tipa *caccabus*, (tal. *pentola*) ravnih stijenki i koso izvučenog ravnog dužeg ruba. Izrađena je od grube glinene smjese s primjesama, narančaste boje stijenki i tamno sive površine. Promjer je 28 cm. (T. 58: 13). Zdjela ovog oblika pojavljuje se i u logoru Xanten do pol. 2. st. (Liesen 2003: 120, 122, T. 4: 8).Kuhinjsko posuđe koje se proizvodilo u više centara, a može se datirati od augustovskog do flavijevskog razdoblja (tip Olcese 2a) (Olcese 2003: 75, T. II: 4).

Z. TIP 29

Zdjela tipa *caccabus*, (tal. *pentola*) bikoničnog tijela i vodoravno izvučenog ravnogdužeg ruba. Izrađena je od grube glinene smjese s primjesama, narančaste boje stijenki. Promjer je 24 cm (T. 58: 10). Kuhinjsko posuđe tipa caccabus, Olcese tip IIIb (Olcese 2003: T. 3: 4).

Z. TIP 30

Zdjela dubljeg recipijenta zaobljenog tijela i uvučenog zaobljenog ruba ispod kojeg je nastavak u obliku ovratnika ukrašen kanelurama. Zdjela je izrađena od pročišćene glinene smjese i ima stijenkenarančaste boje (T. 178: 1).

Skupina zdjela ukrašena tehnikom mramorizacije

Keramika ukrašena tehnikom mramorizacije vezana je uz obojenu keramiku koja se zbog sličnosti sa šarama na mramoru naziva mramorizirana keramika. Na svijetlu podlogu pomoću spužve,pera ili kista, nanosi se crvena, narančasta ili smeđa boja u raznim smjerovima. Ranocarska mramorizirana keramika pojavljuje se od 70. g. do prve polovine 2. st. Visoke je

kvalitete i izvedbe. Na prijelazu 2. u 3. st. kvaliteta znatno opada. U 4. st. mramorizirana je keramika grublje fakture. Proizvodila su se u Italiji i Galiji, a kasnije se razvija i provincijska proizvodnja (Brukner 1981: 33; Vikić Belančić 1967: 18–19).

Z. TIP 31

Poluloptasta zdjelica blago uvučenog ruba ispod kojeg je trokutasto izvučen ovratnik. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, svijetlosmeđe boje stijenki i narančaste nijanse mramoriziranog premaza. (T. 177: 4)

Z. TIP 32

Široka i plitka zdjela s oblo formiranim rubom koji je naglašen i s unutarnje i vanjske strane stijenke. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, ružičaste boje stijenke i crveno-narančastog mramoriziranog premaza. Promjer je 22 cm. (T. 51: 2)

Z. TIP 33

Široka zdjela zaobljenog tijela i trokutasto zadebljanog ruba. Podsjeća na tanjure T. TIP 11. Zbog nagiba stijenke tijela uvrštena je u tipologiju zdjela. Izrađena je od pročišćene glinene smjese, svijetlosmeđih boja stijenke i crveno-narančastog mramoriziranog premaza. (T. 183: 4)

Z. TIP 34

Zdjela blago zaobljenog tijela i ravnog ruba ukrašenog plitkom kanelurom. Zdjela je izrađena od pročišćene glinene smjese, oker boje stijenki i ukrašena crvenim nijansama tehnikom mramoriziranja. (T. 39: 8)

Skupina zdjela ukrašena glačanjem

Kasnolatenska tradicija glačanja keramike zadržava se i u 1. i 2. stoljeću te ponovno pojavljuje u kasnoantičkom horizontu 4. – 6. stoljeća (Vagalinski 2002; Rapan Papeša & Roksandić 2016: 156). Smatra se kako keramika ukrašena glačanjem u kasnoantičkom kontekstu potječe iz Černjahov kulture, kasnoantičke, sarmatske i pontske tradicije s novim elementima pod utjecajem istočnogermanskih-sarmatskih i hunskih skupina (Roksandić 2012: 140). Uz dunavski limes pojavljuje se u kasnoantičkim naseljima od 3. stoljeća (Tóth 2006: 83–84). U Singidunumu se naziva „federatski tip keramike“ (Ivanišević & Kazanski 2007: 125–129). Na području Slovenije veže se uz langobardski materijal unutar kasnoantičkih naselja (Knific 1994: 217–220). U literaturi se još naziva Murga tip te panonsko-podunavski tip (Vagalinski 2002: 17). U Vinkovcima se glačana keramika dijeli u tri kronološke grupe prema obliku i ukrasu (sr. 3. – 2/2 4. st.; kraj 4. stoljeća do početka 5. stoljeća i od početka 5. do sredine 6. st. (Rapan Papeša & Roksandić 2016: 156). Glačani se ukras pojavljuje na

zdjelama i loncima, keramici rađenoj na koluod pročišćene glinene smjese, redukcijski pečenoj sive do crne boje. Od ukrasa pojavljuju sevalovnice, motiv mreže, cik-cak motiv, motiv svastike. Analogije nalazimo u materijalu iz Singidunuma (Ivanišević-Kazanski 2007: 125–129), u Sloveniji (Knific 1994: 217–220). U Sisku se keramika s glačanim ukrasom može pratiti od 1. stoljeća. Pojavljuje se na posudama tipa kantarosa (KANT. TIP 1). U slojevima vezanim uz 3. stoljeće glačani se ukras javlja na zdjelama i loncima. Keramika čija je površina ukrašena glačanjem pojavljuje se kao novi elementi unutar naseobinske keramike 4. – 6 stoljeća.

Z. TIP 35

Zdjela bikoničnog tijela sa zadebljanim i prema van izvijenim rubom. Tijelo zdjele u gornjem je dijelu ukrašenos dvije kanelure, ispod i iznad kojih je glačani ukras valovitih linija koje se isprepliću. Izrađene su od pročišćene glinene smjese svijetlosmeđe do crvenosmeđe boje stijenki i tamnosivog do crnog premaza zaglađene površine (T. 114: 6, 7; T. 117: 3, 4).

Skupina zdjela izvedenih rukom, grube obrade površine

Z. TIP 36

Zdjela trbušastog tijela i S profilacije vrata i ruba. Izvedena je rukom od nepročišćene glinene smjese (T. 117: 2).

Z. TIP 37

Zdjela rađena rukom zaobljenog tijela i valovito obrađenog jednostavnog ruba. (T. 97: 4; T. 13: 5)

Z. TIP 38

Zdjela rađena rukom od nepročišćene glinene smjese zaobljenog tijela i ruba naglašenog utorom (T. 169: 2, T. 13: 4; T. 98: 5).

Z. TIP 39

Zdjelica imitacija Drag. 24/25 okomitog ruba i s plastičnim rebrom na sredini posude, napravljena od pročišćene glinene smjese s narančasto-smeđim mat premazom. Zdjela ovog tipa nađena je na položaju Sv. Križ (Bugar 2000: T. VII/6).

Z. TIP 40

Zdjela oblika Drag. 35/36. Zdjela ovog tipa nađena je na položaju Sv. Križ (Bugar 2000: T. VIII, 8–10).

Z. TIP 41

Zdjele zaobljenog tijela, ravnog i malo zadebljanog ruba ispod kojeg su dva niza kanelura koje tvore narebrenu profilaciju. Zdjele ovog tipa nađene su na položaju Sv. Križ (Bugar 2000: T. IX: 14–16).

Z. TIP 42

Zdjele s ovratnikom, napravljene od pročišćene glinene smjese sa smeđim, sivim ili smeđe-narančastim premazom. Zdjele ovog tipa nađene su na položaju Sv. Križ (Bugar 2000: T. VIII/ 11–12).

Z. TIP 43

Zdjela konkavnog oblika i uvijenog ruba, s plitkim žlijebom ili bez ukrasa, s tamnosivim premazom. Zdjele ovog tipa nađene su na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. VII: 14–21).

Z. TIP 44

Prema obliku i ukrasu izdvojena je posuda nađena na prostoru Siscije bez drugih detaljnijih podataka o mjestu nalaza. Objavljena je u katalogu „Na tragovima vremena“[116]. Zdjelica je visine 4 cm, debljih stijenki 1,2 cm, promjera 8 cm. Uz dno posude je plastični pojas s kratkim okomitim crtama. Po sredini je traka unutar koje je ukras polukružnih lukova koji se međusobno sijeku i u sredini je luka udubljena točka. Zdjela je crvenkaste boje. Datirana je u drugu pol. 2. – 3. st. (Šeper 1954: T.III: sl. 16, Ožanić 2003: 72, inv.br. 17320).

Zbog fragmentiranosti nije bilo moguće, osim za tip Z. TIP 2, odrediti koji su tipovi zdjela imali ručke. Zastupljena su tri tipa ručki: okomito postavljene na tijelo i ukrašene kanelurama (Zr1; Prilog 45, T. 177: 7), pune ručke polukružno izvedene na tijelu zdjele ili tronošca ukrašene utiskivanjem prsta (Zr 2; Prilog 45, T. 52: 4) tevodoravno postavljene narebrene ručke (Zr 3; Prilog 45, T. 33: 5). Vodoravno postavljene ručke na zdjelama pojavljuju se u 2. – 3 stoljeću. Zdjele tog tipa proizvodile su se u Akvinku (Péter 2014: T. 54).

Zdjele iz Siscije su neukrašene ili ukrašene površine. Ukrašavane su tehnikom utiskivanja kotačića (Z1;Prilog 45; T. 53: 2, T. 101: 8; T. 183: 3), premazom tehnikom mramorizacije (Z2;Prilog 45; T. 15: 14, T. 53: 3) i glačanjem (Z3; Prilog 45; T. 117: 4). Nađene su i zdjele s grafitnim natpisima (Prilog 45). Od nalaza zdjela s grafitnim natpisom potrebno je izdvojiti posebno zdjelu s listom osobnih imena urezanih na unutarnju stijenku dna. Ta zdjela ili tanjur s *graffito* natpisom nađena je 2001. tijekom arheoloških istraživanja ispred crkve sv. Križa na Trgu bana J. Jelačića u Sisku. Posuda je nađena uz istočni zid kule,

[116]I.Ožanić, „Antički predmeti (Greek and Roman artifacts) u Ž. Balen *et al. „*Na tragovima vremena, Iz arheološke zbirke Mateja Pavletića“, Arheološki muzej Zagreb, Zagreb, 2003.

vrlo blizu bedema u sloju koji se datira u vrijeme izgradnje bedema[117]. Analogije ovoj posudi mogu se naći u tanjurima i plitkim zdjelama iz 2. i ranog 3. st. u Panoniji. Na posudi je graffito natpis s listom od deset ili možda 11 imena: [*F*]*irmianus* | *Rufin*[*a* ?] | *Victorine* | *Valeri* | [*C* ?]*lareuinator* | *Sextilla* | *Kardo* | *Sasura* | *Saluiane* | *Siluane*. Pretpostavlja se kako se radi o vokativu koji se koristi u pjesmama, igrama i šalama. Datira se u vrijeme Severa (Demicheli, Wiewegh & Radman 2012: 186–187).

5.2.1.2. Cjedila

C. TIP 1 (Prilog 46)

Cjedila su zdjele s perforiranim tijelom. Često su upotrebljavane u rimskoj kuhinji pri pripremi i preradi proizvoda (Ožanić-Roguljić 2016: 79). Unatoč tome vrlo su rijedak nalaz u analiziranom materijalu s područja Siscije. Do sada je objavljeno jedno cjedilo nađeno u unutrašnjosti kule na uglu Ulice S. S. Kranjčevića 2 i Trg bana J. Jelačića 4. Cjedilo ima zakošene stijenke prema dnu s ravnomjerno raspoređenim perforacijama. Izrađena je od narančastosmeđe, svjetlonarančaste do sive boje. Datirana je u 2/2 4. – 5. st. (Wiewegh 2004: 125, 129. T.IV: 1). Na položaju Sv. Kvirin i položaju Pov. Arhiv nađen je po jedan ulomak cjedila (T. 52: 12; T. 117: 10).

5.2.1.3.Tronošci

Tronožne zdjele (tronošci) italski su oblik koji se pojavljuje u 1. i početkom 2. stoljeća. Služile su za kuhanje i posluživanje hrane. Velik broj tronožaca nađen je na lokalitetima Gornje Panonije i Norika (Vikić Belančić 1967: 29, sl. 122, Plesničar 1977: T. 7; Horvat 1990: T. 16/5, T. 25/13; Vikić-Belančić 1965: sl. 42; Brukner 1987: T. 19/9; Ožanić Roguljić 2016: 46–49; Bonis 1942:52; Vikić-Belančić 1962/1963: 107–108). Osim u civilnim i vojnim naseljima javljaju se i kao prilog u grobovima (Gregl 1997: 40, Plesničar-Gec 1972: gr. 153, T. XLII,9).

Do sada je u literaturi objavljeno 12 primjera tronožnih zdjela (tab. 26)

Tablica 26. Pregled objavljenih zdjela nađenih u Sisku

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Zdjela na tri noge (tripes), rub	1.–2. st.	Gundulićeva ul.	Tomaš 2007: kat.br.30

[117]Ružičaste je boje (Munsell: 7.5YR7/4 – pink), pretpostavlja se da je rađena u lokalnoj radionici. Na unutarnjoj su strani vidljivi ostaci crvenog premaza. Središnji dio dna je blago povišen, stijenke zakošene, rub je izvijen prema van.

uvijen prema unutra		nekropola	Inv.br.510:SIK 520/AZA
Zdjele uvučenog ruba zaobljenog s kanelurama – tripes	3. – 4. st.	Sv. Križ	Kordić 2001: 25, T. 12/21
Zdjela uvijenog ruba	1.–2. st.	Sisak	Tomaš 2007: kat.br.29 Inv.br.510:SIK 20680
Zdjela na tri noge (tripes), rub uvijen prema unutra	1.–2. st.	Gundulićeva ul. nekropola	Tomaš 2007: kat.br.30 Inv.br.510:SIK 520/AZA
Zdjela na tri noge		Sv. Križ	Bugar 2000: T. X: 23–24
Zdjela na tri noge		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 8: 3
Zdjela uvučenog narebrenog ruba, tripes?		Kovnica	Wiewegh 2001: T. VIII: 22–24
Tripes	1. – 2. st.	A.Starčevića 20	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 67, Inv. br. 26057
Tronožac, redukcijski pečen, fine fakture, visine 8,8 cm			Bilić *et al.* 2015: 128, kat. br. 132, inv.br. 510:SIK 29173

Analizom do sada objavljenog materijala, kao i nalaza s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv utvrđeno je kako su se tronošci izrađivali ručno ili na kolu. Tronožne zdjele izrađene rukom čest su nalaz u ranorimskim slojevima pa se pretpostavlja da ih je izrađivalo domaće stanovništvo koje je prihvatilo nov način pripreme i posluživanja hrane u postupku romaniziranja. Na položaju Sv. Kvirin nađeni su tronošci izrađeni rukom (T. 19). Od tronožaca rađenih na kolu izdvojena su 4 tipa (TR. TIP 1–4, Prilog 47)

TR. TIP 1

Tronožna zdjela zaobljenog tijela s okomito postavljenim i s obje strane zaobljenim i zadebljanim rubom. Ispod ruba nalaze se dva ispupčena rebra. Tronožna zdjela napravljena je od grube glinene smjese, crvenih boja stijenki i tamnocrvenosive površine (T. 46: 1).

TR. TIP 2

Tronožna zdjela zaobljenog tijela sa zaobljenim prstenastim rubom ukrašenim utorom s vanjske strane. Napravljena je od nepročišćene glinene smjese, oksidacijski pečene (T. 186: 9).

TR. TIP 3

Tronožna zdjela ljevkastog oblika. Ima ravni rub i po tijelu kanelure. Smeđe je boje stijenki i izrađena od glinene smjese s primjesama (T. 84: 2).

TR. TIP 4

Tronožna zdjela zaobljenog, uvijenog tijela s trokutasto profiliranim rubom i dva rebra na tijelu. Izrađena od glinene smjese s primjesama (T. 117: 6).
U analiziranom materijalu nađene su noge tronožne zdjele koje nije bilo moguće pripisati određenom obliku (T. 52: 6; T. 156: 7).

5.2.1.4. Posude sa cjevastim izljevom

Na položaju Pov. Arhiv nađena su dva ulomka posuda sa cjevastim izljevom[118] koji prema nagibu stijenki pripadaju obliku zdjele. Ovo su ujedno i dva prva nađena i objavljena primjera ovog tipa rimskih posuda. Cjevasti izljev pojavljuje se na vrčevima i zdjelama.
PCI. TIP 1, Prilog 46
Zdjele sa cjevastim izljevom rađene su od pročišćene glinene smjese, dobro pečene, smeđe do crne boje stijenke (T. 117: 9, T. 142: 14).

5.2.2. Lonci

Lonci su najzastupljeniji oblik nađen pri istraživanjima. Kao osnovno kuhinjsko posuđe daje brojne podatke u analizama. Iako su se neki oblici uvozili ipak su lonci oblik koji se većinom proizvodio u lokalnim radionicama. Zastupljenost latenskih oblika u rimskom kontekstu ukazuje na očuvanje lokalne proizvodnje i tradicijskih oblika i nakon uspostave rimske vlasti. Također, promjene u oblikuukazuju na prihvaćanje nove mode uz očuvanjeosnovnih karakteristika lokalne proizvodnje, dok pojava potpuno novih oblika na novo stanovništvo koje uvozi, ali i počinje proizvoditi rimske oblike u lokalnim radionicama.

Lonac kao oblik kuhinjskog posuđa nalazi se pri svakom istraživanju u Sisku. U radovima koji donose tipološke analize arheološkog materijala Siscije navode se lonci koji su podijeljeni prema oblikovanju rubova. Raznolikost tipova, kao i različit način obrade ne daje mogućnost sistematizacije već obrađene građe stoga se u radu donosi samo pregled objavljenog materijala. U katalogu „Kuhanje i blagovanje u rimskoj Sisciji„ spominju se lonci s okomitim vratom i vodoravno izvijenim rubom te lonci s rubom izvijenim prema van (Tomaš 2007). Jedan cjelovito sačuvan lonac obrađen je u sklopu kataloga „Na tragovima vremena, Iz arheološke zbirke M. Pavletića“. Lonac je ovalnog tijela s jednom malenom trakastom ručkom, narebrene stijenke, svijetlosmeđe boje stijenke s malo primjesa. Datiran je

[118]Na položaju Pov. Arhiv (T. 155: 2) nađena je zdjela s cjevastim izljevom fine izrade koja je prema načinu izrade i obliku pripisana langobardskom tipu te je u ovom radu obrađena u sklopu germanske keramike koja se pojavljuje u rimskom kontekstu.

u 2. st. (Ožanić 2003: 72, inv.br. 17708). U katalogu „35. g. pr. Kr.“ izdvojen je redukcijski pečen zaglađen lonac istaknutog blago zakošenog vrata s plitkim kanelurama, prstenasto zadebljanimrubom i uskom prstenastom nogom. Lonac je nađen na JI nekropoli (Wiewegh 2003: 36, 42, T. II/6, Bilić *et al.* 2015: 128, kat.br. 130, inv. br. 510:SIK 482/AZA). S položaja Dunavski Lloyd izdvojen je trbušasti lonac s lagano zakošenim rubom i ravnim dnom, užim vratom u odnosu na trbuh, datiran u 4. st. (Baćani *et. al.* 2011: kat. br. 78).

S položaja A. Starčevića 37analiziran je veći broj lonaca. Nažalost keramika je obrađena skupno bez podijele na stratigrafske jedinice, već stariji i mlađi horizont. Lonci obrađeni skupno podijeljeni su u tri skupine. Prvoj skupini pripadaju trbušasti lonci, a karakterizira ih trbuh visoko postavljen ispod slabije ili jače naglašenog vrata, a stijenke se sužavanju prema ravnom dnu. Uglavnom su redukcijski pečeni s primjesama sitne granulacije. Ukrašeni su plitkim vodoravnim kanelurama te češljastim ukrasom (Vidošević 2003: 15). Razlikuju se po rubovima: blago izvijenog ruba (Vidošević 2003: T. 1/1–10), lonci jače izvijenog ruba i istaknutijeg trbuha (Vidošević 2003: T.2/1–4), lonci vodoravno izvučenog ruba (Vidošević 2003: T. 2: 5–7), lonci jako izvijenog ruba s udubljenjem za poklopac (Vidošević 2003: T. 3: 1) te lonci s trakasto profiliranim rubom (Vidošević 2003: T. 3: 2, 3). Lonci druge skupine ovalnog su ili blago trbušastog oblika, imaju okomit ili neznatno izvijen, ponegdje blago zadebljan rub. Izrađeni su grubo, na spororotirajućem kolu i dorađeni ručno. Površina je neravna, izrađeno od smjese s puno primjesa (Vidošević 2003: T. 3: 4–6, T. 4, T. 5: 1, 2). Lonci treće skupine bikoničnog su oblika s vodoravnim plastičnim rebrima u gornjoj polovici posude. Vrlo su glatke vanjske površine. Ukrašeni su plitkim žljebovima, zakošenih naizmjence na suprotne strane (Vidošević 2003: T. 5: 3–6). Na položaju Starčevićeva 37 nađena je grupa keramike koja se prema tipologiji može pripisati mlađeželjeznodobnoj keramici. Lonci prstenasto zadebljanog ruba napravljeni su odpročišćene glinene smjese (Vidošević 2003: T. 5/7,8). Posude su lagano izvijenog ruba šire stijenke s naglašenim prelazom u trbuh, djelomično rađeni rukom, neravni i zaglađene površine. Crne su boje. (Vidošević 2003:T.6/1–2)Kako navedeni lonci imaju oblik mlađeželjeznodobne keramike moguće je kako su iz slojeva koji bi se mogli vezati uz slojeve prapovijesne Segestike koji su recentnijim istraživanjimapotvrđeni na lijevoj obali Kupe ili su pak iz slojeva vezanih uz razdoblje netom nakon uspostavljanja rimske vlasti. Iz navedeih skupina izdvojeni su lonac jajolikog oblika svijetloružičaste boje s tragovima crvenog premaza (Vidošević 2003: T.6/4) te manji trbušasti lonac zadebljanog ruba s naglašenim prijelazom iz vrata u trbuh. Izrađen je od pročišćene glinenesmjese (Vidošević 2003: T.6/3).Lonci nađeni na položaju Kovnica tipološki su obrađeni. Nažalost, radi se o arheološkom materijalu bez stratigrafskih odnosa,

stoga izostala sveobuhvatna kronološka obrada materijala temeljena na kontekstu nalaza. Datirani su i izdvojeni pojedini oblici koji su analogijama vezani uz određeno razdoblje. Analizom ukrasa pojavljuju se nizovi plitkih vodoravnih kanelura, metličasti ukras u raznim smjerovima, dublji koso postavljeni žljebovi ili valovnice. Presjeci ukazuju na različite uvjete pečenja, a napravljeni su od glinene smjese s primjesama. Lonci s položaja Kovnica podijeljeni su na 5 skupina: lonci vodoravno izvučenog ruba, slabije ili jače naglašenog vrata te zaobljenog trbuha (Wiewegh 2001: 92, T.I: 1–11);lonci s naglašenim profiliranim rubom savijenim prema dolje (Wiewegh 2001: 92, T. I: 12–14) ili je rub naglašen jačim polukružnim ili ravnim zadebljanjem (Wiewegh 2001: 92, T. III: 15–21); lonci koje karakterizira blago izvijen rub (Wiewegh 2001: T. II: 22–28, T. III, T. IV: 43–46); lonci grube izrade koje karakterizira rub izvučen prema van, a gornji je dio posude cilindričan (Wiewegh 2001: 93, T.V/53–56) te lonci s rubom izvijenim prema van s užljebljenjem na unutarnjoj strani, grublje fakture s primjesama datirani u 2. – 4. st. (Wiewegh 2001: 93, T.V/57–64). S položaja Sv. Križ – Park obrađen je materijal datiran od 1. – 4. st. Izdvojeni su lonci s lagano izvijenim rubovima, grube fakture, sive boje, ukrašeni metličastim ukrasom (Katavić 2001: 27, T. 3/1–5); lonci kratkih rubova i lučno izvijeni, finije fakture, sive boje (Katavić 2001: T. 3/6–8, T.4/9) te grupa s prstenasto zadebljanim rubom, smeđe, crvenkaste boje s dosta kalcitnih primjesa (Katavić 2001: T. 4/10–12). Zastupljeni su i lonci okomito izvijenog ruba (Katavić 2001: T. 4, 15–16). U obrađenom keramičkom materiju s položaja Sisak – Sv. Križ 1.–2. st. obrađena je skupina lonaca. Najbrojniji su lonci grube fakture. Imaju metličasti ukras, zareze, valovnice, otiske prsta, a zastupljeni su i oni neukrašeni. Površina je tamnosmeđa ili crna. (Bugar 2000: 14, T. I, T. II/ 9–10). Izdvojena je skupina lonacanapravljenih od pročišćene gline sa sitnim primjesama izvijenog ruba, kratkog vrata i naglašenog prelaza iz vrata u rame (Bugar 2000: T. II/11– 15), zatim lonci horizontalnog rubas ili bez žlijeba s unutarnje strane za poklopac, često s plastičnim rebrom na prijelazu vrata u tijelo (Bugar 2000: T. III, T. IV, 22–25). Izdvojeni su lonci vertikalnog cilindričnog vrata, rubahorizontalno izvučenog prema van, lonci s premadolje savijenim prstenasto zadebljanim rubom, kratkog izvijenog vrata koji prelazi u trbušasto oblikovano tijelo ukrašeno češljasto izvedenim horizontalnim kanelurama; lonci karakteristično trokutasto zakošenog ruba, kratkog vertikalnog vrata s oblim ramenima i češljastim ukrasom; lonci blago izvijenog i kvadratno zadebljanog ruba telonci kratkog vodoravno i prstenasto naglašenog ruba, zadebljanog trbuha ukrašenog precizno izvedenim plitkim horizontalnim kanelurama (Bugar 2000: T.I – T.VI). U radu u kojem je obrađena keramika 3. –4. st. s položaja Sv. Križ izdvojene su 4 skupine lonaca prema oblikovanju ruba

(Kordić 2001: 22–23, T. 1–7). Pri podijeli koju je napravila autorica nije moguće utvrditi jasnu pripadnost određenim tipovima niti pripadnost u izdvojene 4 skupine lonaca.

Lonci su najzastupljenija keramička vrsta i na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv. Ukupno je za obradu izdvojeno 384 ulomka lonca, od toga 186 s položaja Sv. Kvirin i 198 s položaja Pov. Arhiv. Prema tehnologiji izrade razlikuju se lonci izrađeni rukom i lonci napravljeni na lončarskom kolu. Presjeci lonaca pokazuju različite uvjete pečenja (redukcijski i oksidacijski pečena keramika). Površina lonaca je crna ili tamnosiva, smeđa, ružičastosiva, narančasta ili žutonarančasta. Površina je izvedena grubo ili fino. Promjeri lonaca kreću se od 12 do 26 cm. Od tehnika ukrašavanja pojavljuje se urezivanje, kaneliranje i štipanje. Motivi su uglavnom metličasti, a pojavljuju se i plitke vodoravne kanelure, štipasti ukras te valovnica. Podijeljeni su u dvije grupe prema tehnologiji izrade: nalonce izrađene rukom i lonce izrađene na lončarskom kolu te unutar grupa prema obliku ruba, tijela i dna. Ukupno je izdvojeno 69 tipova lonaca (Prilog 48–53).

Lonci izrađeni rukom

Lonci izrađeni oblikovanjem glinene smjese rukomili na spororotirajućem kolu. Površina im je neravna ili zaglađena, a glina sadrži primjese krupnije ili manje granulacije. Oblici lonaca rađeni rukom u rimskom kontekstu mogu biti latensko-panonskog oblikovanja starosjedilačkog stanovništva te rimski oblici izvedeni rukom u gruboj tehnici.

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv obrađeno je ukupno 128 ulomaka lonaca izrađenih oblikovanjem glinene smjese rukom. Za tipološko kronološku analizu korišten je materijal s oba položajauz usporedbu s do sada objavljenimnalazima iz Siscije. Podjela je napravljenana temelju oblika ruba, trbuha i njihovog međusobnog odnosa. Izdvojeno je ukupno 9 tipova lonaca izrađenih rukom (L.r. TIP 1–9, Prilog 48).

L.r. TIP 1

(T. 23: 2, 7, 9, T. 24: 3, 6, 10, 11; T. 58: 2; T. 76: 6, 7; T. 110: 1; T. 151: 4; T. 153: 5)

Lonci ovalnog ili blago trbušastog oblika, imaju okomit ili neznatno izvijen rub. Površina je gruba, nezaglađena. Lonac tog tipa nađen je u ranocarskoj nekropoli u Kunovec Bregu (Demo 1982: T. 24/9). Lonac je latensko-panonskog oblika starosjedilačkog stanovništva. Prema kontekstu nalazamogu se datirati od 1. do 2. stoljeća.

L.r. TIP 2

(T. 24: 1, 2, 4; T. 98: 1; T. 159: 4; T. 182 :2; T. 173:3)

Lonac polukružnog oblika sa širokom i dubljom kanelurom koja odvaja trbuh od jednostavnog ruba. U Emoni se datiraju u zadnje desetljeće prije Krista ili u kraj vladavine Augusta (Vičić 1993: 158, T. 20). Nađeni su i u ranocarskoj nekropoli Kunovec Bregu (Demo 1982: T 13/2,3). Domorodačkoj proizvodnji 1. st pripisuju se i slični lonci srijemskih lokaliteta (Brukner 1981: T III/8).Prema kontekstu nalaza može se datirati u 1. stoljeće.

L.r. TIP 3

(T. 23: 1, 3, 4, 6, 8; T. 24: 5, 7, 8, 9)

Lonac ovalnog oblika s užim rubom koji je od trbuha posude odvojen širokom i dubokom kanelurom. Lonac je latensko-panonskog oblika. Prema kontekstu nalaza može se datirati u 1. stoljeće.

L.r. TIP 4

(T. 23: 5; T. 24: 1; T. 73: 2; T. 98: 4; T. 99: 10, 11; T. 153: 2; T. 159: 2; T. 166: 4. T. 174: 2, 3)

Lonac ovalnog oblika koji se sužava prema prstenastomrubu. Prstenasto zadebljani rub naglašen je dubljom i plićom kanelurom.Lonac je latensko-panonskog oblika. Prema kontekstu nalaza može se datirati u 1. stoljeće.

L.r. TIP 5

(T. 88: 10; T. 98: 5; T. 170: 5; T. 175: 3, 4)

Lonac ljevkastog, zaobljenog tijela i ravnog jednostavnog ruba. Ukrašeni su urezivanjem niza paralelnih kratkih linija uz sam rub. Lonci ovog tipa pojavljuju se u slojevima s najranijim rimskim materijalom. Prema kontekstu nalaza može se datirati od zadnje trećine 1. st. pr. Kr. do prvog desetljeća 1. st. po. Kr.

L.r. TIP 6

(T. 149: 1–3)

Lonac izveden rukom,zaglađene površine crne boje s tragovima gorenja. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 4. stoljeća.

L.r. TIP 7

(T. 153: 6)

Lonac zaglađene površine s ručkama izvedenih rukom s tragovima gorenja. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 4. stoljeća.

L.r. TIP 8

(T. 97: 1–3; T. 131: 8, T. 132: 3; T. 140: 7; T. 144: 1–2; T. 151: 5)

Lonac izvijenog jednostavnog ruba,suženog vrata ravnih stijenki zaobljenog trbuha i ravnog dna. Ima tanke stijenke, na mjestima i do 3 mm. Karakteristika ovog tipa su čestice bakrene boje u smjesi. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 4. stoljeća.

L.r. TIP 9

(T. 132: 1)

Lonac ovalnog trbuha irubom trokutastog profila. Prema kontekstu nalaza može se datirati od 3. do 4. stoljeća.

Na loncima izrađenima na spororotirajućem kolu javljajuse ukrasi izvedeni štipanjem ili ubadanjem (T. 29, T. 30). Zastupljene su plitke vodoravne gustekanelure u nizu (T. 29: 1, T. 29: 14; rijetke kanelure, kombinacija te češljasti ukras u nekoliko varijanta (T. 29: 9, T. 29: 11, T. 30: 6, T. 30: 11, T. 29: 12, T. 30: 8, T. 30: 7). Češljasti ukras (T. 29: 9, T. 29: 12, T. 29: 15) najčešće formiran u okomite ili kose trake do dna posude karakterističan je za 1. i 2. st. Kasnije se javlja u svim smjerovima i u kombinaciji s drugim vrstama ukrasa (Bonis 1942: 36, Plesničar-Gec 1977: 38–41, Vikić Belančić 1976: 31, T. 2/1). Češljasti ukras položen u više smjerova javlja se na loncima iz Stenjevca, Drenja i Emone (Gregl 1989, Makjanić 1987: T. 1–3, Plesničar 1977: T. 4, Plesničar-Gec 1972: gr. 159, T/XLIV, 2). Na ulomcima lonaca zastupljeni su motivi pasjeg skoka – štipanje u obliku ljuskica (T. 30: 13, T. 30: 14), kosi urezi (T. 30: 5), cik-cak (T. 30: 4) te motiv valovnice (T. 30: 12, T. 30: 12). Ukras valovnice pojavljuje se na loncu iz Ptuja (Kujundžić 1982: T. 10/33, gr. 105), zatim na loncima u Novom Mestu (Knez 1992: T 38/7) te na ranorimskoj nekropoli Zagreb Stenjevac (Gregl 1997: 46, gr. 63). Ulomak lonca T. 29: 13ukrašen je kombinacijom ukrasa dva vodoravna rebra (paralelna i udaljena oko 1 cm) ispod kojeg su uske kose trake češljastog ukrasa.

Keramika rađena rukom pojavljuje se u slojevima vezanim uz razdoblje nakon osvajanja Segestike, slojevima 1. stoljeća, nakontoga sporadično, pa opet u razdoblju 3.–4. stoljeća učestalije.

Lonci rađeni na brzorotirajućem kolu

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv obrađeno je ukupno 137 ulomaka lonaca. Tipološka klasifikacija napravljena je na temelju oblika ruba, vrata i trbuha.

Izdvojeno je 60 tipova (L. TIP 1–60, Prilog 49–53).

L. TIP 1

Lonci suženog uvijenogruba (T. 25: 6). Rub je ravan i proširen sa četvrtastom trakom. Trbuh je zaobljen. Oblikom odgovara tipu dolija, no temeljem veličine i širine ruba obrađen je u

kategoriji lonaca. Lonac ovog tipa nađen je u Xantenu i datiran od kraja 1. st. do pol. 2. st. (Liesen 2003: 122, Sl. 4: 7).

L. TIP 2

Lonac uvijenog ruba prema unutarnjoj stijenci. Rub je trokutasto formiran i ukrašen s dvije uske kanelure. Trbuh je zaobljen i visoko postavljen (T. 117: 7).

L. TIP 3

(T. 27: 12, T. 28: 5, T. 73: 5, T. 140: 5; T. 144: 5)

Lonac izvijenog prema van zaobljenog ruba. Vrat je sužen ispod ruba, a stijenke se koso šire u prošireni trbuh. Sličan oblik ruba, naglašen i savijen prema dolje, nađen je na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T II/20).

L. TIP 4

(T. 59: 7, T. 140: 7, T. 73: 5, T. 57: 6, 9)

Lonac izvijenog ravnog ruba i suženog vrata. Stijenke se koso šire prema trbuhu.

L. TIP 5

(T. 51: 1, T. 57 .1, T. 139: 4)

Lonac izvijenog, ravnog i izduženog ruba te suženog vrata. Stijenke se vrata koso šire prema trbuhu. Ukrašen je s kanelurom na donjem dijelu vrata.

L. TIP 6

Lonac blago suženog otvora, ravnih stijenki vrata s ravnim rubom(T. 140: 1). Ukrašen je kanelurom na gornjem dijelu trbuha.

L. TIP 7

(T. 123: 1, 2, T. 125: 11, T. 185: 3, T. 114: 5, T. 132: 9)

Lonac s vodoravno izvučenim kratkim rubom. Sužen je ispod samog ruba i ukrašen rebrima. Stijenke trbuha su blago zaobljene. Lonac ima zaglađene stijenke.

L. TIP 8

Lonac prstenasto zaobljenog ruba ukrašenog kanelurom (T. 59: 5). Sužen je ispod vrata i ukrašen rebrima. Stijenke se iz suženog dijela ravno šire u trbuh.

L. TIP 9

Lonac zaobljenog ruba, suženog vrata i visoko postavljenog širokog trbuha (T. 124: 4, T. 75: 3). Stijenke su tanke.

L. TIP 10

(T. 75: 4, T. 27: 3, T. 73: 12, T. 124: 1, 3, T. 75: 4, T. 125: 8)

Lonac „S“ izvijenog kratkog ruba, suženog vrata i visoko postavljenog širokog trbuha.

L. TIP 11

Lonac tanjih stijenki, suženog dužeg vrata i jednostavnog blago izvijenog ruba (T. 58: 7, T. 74: 3). Trbuh je ovalan.

L. TIP 12

Lonac ukošenog ravnog ruba ukrašenog kanelurom (T. 73: 3). Ispod ruba lonac ima sužen vrat. Stijenke zaobljenog trbuha ukrašene su pravilno raspoređenim rebrima.

L. TIP 13

Lonac ukošenog ruba(T. 25: 2, T. 97: 1). Tijelo je zaobljeno. Lonac ovog tipa nađen je na položaju Kovnica u Sisku (Wiewegh 2001: T. III/37, IV/47).

L. TIP 14

Lonac ukošenog ruba koji s unutarnje strane ima udubljenje za poklopac(T. 25: 4, T. 26: 7). Tijelo je zaobljeno. Žlijeb je služio kako bi poklopac na njemu čvršće stajao. Na jugoistočnoj nekropoli Siscije takav oblik nađen je u paljevinskom grobu s novcem Domicijana i datiran krajem 1. i poč. 2. st. (Wiewegh 2003: T. IV,18). Nađen je i na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. V/59). Lonci slični sisačkima nađeni su u Emoni, kao prilog u grobovima datiranim u prvu polovicu 2. st. (Plesničar-Gec 1977: 38) i Ptuju (Kujundžić 1982: T. 1/20, gr. 19).

L. TIP 15

Lonac „S“ izvijenogi zaobljenog ruba(T. 25: 7, T. 57: 10, T. 97: 3). Trbuh je zaobljen.

L. TIP 16

(T. 151: 2, 3; T. 131: 6, 9; T. 122: 12; T. 168: 5; T. 97: 1; T. 169: 5; T. 168: 1, 3, 4, 5; T. 110: 4; T. 42: 7; T. 97: 1; T. 27: 12, 13; T. 28: 4)

Lonac izvijenog ruba, dužeg i suženog vrata koji se širi u trbuh. Površina im je bez ukrasa.Takvi se lonci pojavljuju u istočnoj Slavoniji i Srijemu od 2. do 4. st., amože ih se datirati samo vezivanjem uz kontekst s ostalim nalazima(Wiewegh 2001: T. III/32, 40, 41). Pojavljuju se i u Drenju gdje su datirani u prva dva stoljeća (Makjanić 1987: T. 7/5, 3/13).

L. TIP 17

(T. 59: 13; T. 25: 10; T. 27: 10; T. 95: 3)

Lonac debljih stijenki, ravnog vrata, izvijenog ruba i zaobljenog trbuha. Sličan tip lonca nađen je u Sisku na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. IV/46). Datiran je u prva dva stoljeća poslije Krista.

L. TIP 18

(T. 26: 3; T. 27: 8; T. 28: 6; T. 58: 7)

Lonac blago izvijenog jednostavnog ruba, suženog vrata i narebrenog gornjeg dijela trbuha. Slični primjeri nađeni su na jugoistočnoj nekropoli Siscije (Wiewegh 2003: T. I: 2, 3). Te

posude upućuju na latenske tradicije. Na sjevernoj emonskoj nekropoli datirane su novcem Klaudija (Plesničar-Gec 1972: gr. 134, T/XXXVI,11).

L. TIP 19

Lonac blago izvijenog dužeg ravnog ruba ukrašenog na vrhu tankom kanelurom (T. 45: 5).

L. TIP 20

(T. 42: 7, T. 25: 8; T. 27: 13; T. 28: 1)

Lonac izvijenog, trokutasto zadebljanog rubai suženogvrata iz kojeg se šire ravne stijenke trbuha. U Emoni se takvi lonci javljaju krajem 1. st. i traju do sredine 2. stoljeća (Plesničar-Gec 1977: 38, T. 4/10, 11; Plesničar-Gec 1972: gr. 184, T. LI,6). Slični primjeri nalaze se u Drenju (Makjanić 1987: T. 2/7) i Kunovec Bregu (Demo 1982: T.10/7).

L. TIP 21

Lonac izvijenog, kratkog i zaobljenog ruba(T. 110: 6). Vrat je kratak, sužen i širi se u gornjem dijelu u zaobljeni trbuh.

L. TIP 22

Lonac veće zapremnine, izvijenog i zaobljenog ruba te kratkog suženog vrata (T. 109: 3, 6; T. 122: 11).

L. TIP 23

Lonac izvijenog ruba, s donje vanjske strane ukrašenog kanelurama(T. 59: 4, 10). Vrat je sužen, okomit na trbuh.

L. TIP 24

Lonac veće zapremnine, blago izvijenog jednostavnog ruba, suženog vrata iz kojeg se širi zaobljeni trbuh (T. 110: 4). Trbuh je u gornjem dijelu ukrašen češljastim ukrasom u raznim smjerovima. Površina je grube teksture.

L. TIP 25

Lonac jače izvijenog ruba s vanjske donje strane ukrašenog rebrom, suženog vrata i koljenastog prelaza u zaobljen trbuh. Ukrašen je češljastim ukrasom(T. 25: 5). Datira se u 2/2 1. st. do sr. 2. st. (Brukner 1981: T. 111; Knez 1992: gr. 103, T. 38/2). Pojavljuje se i na položaju Kovnica u Sisku (Wiewegh 2001: T. III/36).Najsličniji je rubu lonca izSirmija (Brukner 1981:T. 111/28) datiranom u 1. st.

L. TIP 26

(T. 26: 6, 9; T. 28: 3)

Lonac izvijenog ruba, suženog kratkog vrata koji koljenasto prelazi u trbuh. Trbuh je u gornjem dijelu ukrašen gostim utiskivanjem ovalnog motiva. Grublje je, pjeskaste i masne površine.

L. TIP 27

Lonac zaobljenog tijela s izvijenim rubom i ravnim prijelazom prema vratu (T. 131: 4). Rub je zadebljan i s vanjske strane narebren uskim trakama.

L. TIP 28

(T. 26: 7; T. 73: 1; T. 166: 5; T. 159: 3)

Lonac zadebljanog, izvijenog ruba, suženog vratai koljenastog prelaza prema zaobljenom trbuhu.

L. TIP 29

(T. 74: 4; T. 25: 11; T. 26: 2; T. 140: 3; T. 124: 5)

Lonac vodoravno izvijenog, jednostavnog kraćeg ruba; suženog ravnog vrata koji prelazi u niže postavljen zaobljen trbuh.Vrat je ukrašen uskom kanelurom.

L. TIP 30

(T. 58: 6; T. 140: 3; T. 25: 13; T. 28: 2; T. 27: 1; T. 95: 1; T. 73: 11)

Lonac vodoravno izvijenog dužeg ruba, uskog vrata ravnih stijenki i koljenastog prijelaza u visoko postavljen zaobljen trbuh. Sličan lonac nađen je na jugoistočnoj nekropoli u grobnoj cjelini koja se datira u kraj 1. st. (Wiewegh 2003: T. II, 7) te položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. I/4,5). Ulomak lonca, T. 28: 2, ima vodoravne kanelure na vratu.

L. TIP 31

(T. 109: 5, 9; T. 132: 11; T. 122: 8, 11; T. 59: 1; T. 124: 7; T. 131: 11)

Lonac suženog vrata i izvijenog ruba koji je ravan s unutarnje strane i prstenasto zadebljan s vanjske strane.

L. TIP 32

(T. 151: 2; T. 160: 1; T. 131: 9)

Lonac izvijenog ruba ukrašenog kanelurom na vrhu te suženog vrata koji se širi u trbuh.

L. TIP 33

(T. 131: 7; T. 160: 2; T. 131: 11; T. 122: 3, 10; T. 160: ?; T. 131: 2, 3; T. 140: 2; T. 132: 15?; T. 123: 5; T. 131: 7)

Lonac veće zapremnine, izvijenog ruba koji je ravan na vrhu i prstenasto zaobljen s vanjske donje strane. Lonac je suženog vrata koji koljenasto prelazi u trbuh.

L. TIP 34

(T. 96: 6; 122: 1; T. 123: 5; T. 160: 6)

Lonac izvijenog ruba koji je ravan na samom vrhu i trokutasto zadebljan s vanjske strane. Ima sužen vrat koji koljenasto prelazi u zaobljen narebren trbuh.

L. TIP 35

(T. 59: 6, 8, 9)

Lonac suženog cilindričnog, kraćeg vrata te zadebljanog i kljunasto izvijenog ruba.

L. TIP 36

Lonac sazadebljanim i kljunasto izvijenim rubom, suženog kraćeg vrata, blago ukošenih stijenki prema trbuhu. Vrat je narebren nizovima uskih rebara(T. 58: 5).

L. TIP 37

Lonac kljunasto izvijenog ruba,suženog kraćeg vrata i prema trbuhu ukošenih stijenki(T. 58: 4).

L. TIP 38

(T. 142: 2; T. 97: 2; T. 57: 3, 4; T. 96: 2; T. 25: 12)

Lonac s izvijenim, gotovo vodoravnim rubom. Ima sužen vrat koji se širi u trbuh.Ukrašen je kanelurom na gornjem dijelu vrata.

L. TIP 39

Lonac suženog, cilindričnog i kraćeg vrata. Imačetvrtasto izvijenirub s utorom na gornjem dijelu (T. 110: 6).

L. TIP 40

(T. 122: 2, 4, 7, 8)

Lonac sprema vratuizvijenimrubom, suženim vratom i koljenastim prelazom na trbuh.

L. TIP 41

Lonac ukošenog ravnog ruba, suženog vrata i rebrastog trbuha (T. 123: 6; T. 95: 1; T. 96: 2).

L. TIP 42

Lonac s izvijenim rubom koji ima koljenast prijelaz prema vratu. Trbuh je ukrašen uskim paralelnim rebrima (T. 95: 2).

L. TIP 43

Lonac s izvijenim rubom koji s unutarnje strane ima utor za poklopac, a svanjske je strane trokutasto profiliran (T. 73: 9, 13). Vrat je sužen s koljenastim prelazom na narebren trbuh.

L. TIP 44

(T. 59: 1; T. 109: 5; T. 132: 12; T. 144: 4)

Lonac „S“ profilacije ruba i vrata. Rub je izvijen i zadebljan na kraju. Trbuh je zaobljen i u gornjem dijelu ukrašen kanelurom.

L. TIP 45

Lonac velike zapremnine,kratkog vrata i oštro izvijenog ruba prema trbuhu(T. 42: 8). Trbuh je loptast, znatno širi od ruba.

L. TIP 46

(T. 59: 4; T. 151: 1; T. 123: 3; T. 140: 6)

Lonac velike zapremnine, izvijenog i trokutasto profiliranog ruba. Ima kratki suženi cilindrični vrat te visoko postavljen i zaobljenog trbuh ukrašen uskim paralelnim rebrima.

L. TIP 47

Lonac blago izvijenog itrokutasto profiliranog ruba. Ima suženi ljevkasti vrat i zaobljen trbuh ukrašen nizom okomitih kapljičastih motiva izvedenih utiskivanjem (T. 144: 3).

L. TIP 48

(T. 96: 1; T. 109: 4; T. 123: 4; T. 132: 5; T. 144: 6)

Lonac velike zapremnine s koljenasto izvijenim rubom s utorom za poklopac. Ima sužen vrat koji se širi u zaobljen trbuh.

L. TIP 49

(T. 73: 8; T. 123: 4; T. 96: 3; T. 109: 4)

Lonac izvijenogi prstenasto zadebljanog ruba s utorom zapoklopac. Ima cilindrični suženi vrat s koljenastim prijelazomu zaobljen trbuh.

L. TIP 50

Lonac ljevkasto oblikovanog i trokutasto profiliranog ruba s utorom za poklopac (T. 144: 6; T. 57: 2).

L. TIP 51

Lonac ljevkasto oblikovanog i lučno uvijenog ruba (T. 110: 7). Rub je s vanjske strane ukrašen utoromkoji je ispunjen crvenom smjesom (inkrustacija).

L. TIP 52

Lonac s dugim, vodoravno izvučenim rubom i suženim vratom (T. 25: 9).

L. TIP 53

Lonac Auerberg tipa s prstenasto zadebljanim rubom koji je blago rebrast. Vrlo je tvrd i kompaktan (T. 88: 4). Lonci tipa Auerberg pojavljuju se u najranijim slojevima Magdalensberga (Schindler Kaudelka & Zabehlicky-Scheffenegger 2007: 236). To je rimski lonac karakterističnog oblika koji se pojavljuje u Bavarskoj, Austriji, sjevernoj Italiji, Hrvatskoj[119] duž rimskih cesta i na trasi prodiranja rimske vojske. Nazvan je prema nalazištu Auerberg, 110 km JZ od Munchena, gdje je nađena velika količina ovog tipa lonca, a

[119] U Hrvatskoj je osim u Sisku, Auerberg lonac nađen u Crikvenici (Ožanić Roguljić 2012: 26).

proizvodio se u Aguntumu. Karakterizira ih masna površina, rub trokutastog oblika, tvrdoća i bijele primjese mramora. Osim u Auerbergu proizvodili su se i na području Norika. Pretpostavlja se kako su služili za prijenos hrane (Donat &Maggi 2007; Flügel *et al.* 2004: 19-21). Datiraju se u prvu polovicu 1. st.

L. TIP 54

Lonac okomito postavljenog, ravnog ruba iz kojeg se širi zaobljen trbuh. Lonac je rađen rukom i dorađen na kolu(T. 23. 10).

L. TIP 55

Lonac izvijenog ruba i blago suženog vrata(T. 74: 1). Vrat je ukrašen s dva utora između kojih je glačani ukras isprepletenih valovnica. Napravljen je od pročišćene gline i zaglađene je površine.

L. TIP 56

(T. 75: 2; T. 166: 5)

Lonac ljevkasto oblikovanog ruba s koljenastim pregibom za poklopac. Ispod ruba lonac je sužen, a stijenke se ravno šire u trbuh.

L. TIP 57

Lonac grube izrade, velike zapremnine te prstenasto zadebljanog ruba. Prijelaz vrata u ovalan trbuh naglašen je rebrom (T. 90: 4, 5).

L. TIP 58

Lonac vodoravno izvučenog te trokutasto profiliranog ruba koji je ukrašen rebrom s obje strane(T. 58: 8). Vrat je sužen,a stijenke se šire u trbuh.

L. TIP 59

Lonac velike zapremnine „S“oblikovanog ruba i vrata(T. 26: 1). Rub je prstenasto zadebljan s vanjske strane, a na unutarnjem dijelu ima utor zapoklopac. Vrat je kratak i sužen,atrbuh zaobljen.

L. TIP 60

Lonac velike zapremnine s ljevkasto oblikovanim rubom i vratom. Rub trokutastog presjeka savijenje premadolje (T. 163: 4). Lonci velike zapremnine nađeni su i na položaju Sv. Križ (Katavić, T. XX: 4, 6, 7).

U analiziranom materijalu nađeno je više ulomaka dna: T. 35: 1, 3, 4, 6; T. 36: 4, 8, 9; T. 37: 1–6; T. 93: 1–9, T. 8, koje nije bilo moguće pripisati određenom tipu lonca.

5.2.3. Tarionici

Tarionik (lat. *mortarium*) je karakteristično rimsko posuđe. Prilagođeni su za usitnjavanje, mljevenje i pripremanje raznih sastojaka. Uočena je razlika u korištenju grubih i finih tarionika, oni u finijoj izvedbi koristili su se kao stolno posuđe, dok su grublje korišteni u kuhinji (Cramp 2008: 11). Osim u kućanstvu koriste se u obredne svrhe (Domić-Kunić 2001: 66, Novaković 2011: 8), a sporadično kao prilog u grobovima (Wiewegh 2003: T. XVII: 1; Novaković 2011). Prvi se tarionici na području Italije pojavljuju u 3. st. pr. Kr., a u 2. st. pr. Kr. masovno odakle se rimskim osvajanjima šire po čitavom Carstvu (Tyers 1996: 122; Cramp 2008: 12–15). Proizvodnja se u Panoniji može pratiti od vremena Flavijevaca. Poznate su radionice u Petoviju (*officina Iustiniana*) i u Akvinku, a pretpostavlja se da se kasnije proizvode u svakoj lokalnoj radionici (Brukner 1981: 38, Wiewegh 2001: 96). Tarionik ima oblik zdjele većih dimenzija koja ima izljev. Većina tarionika ima izvijen rub te oblu traku na prijelazu ruba u recipijent koja može završavati u obliku izljeva. Recipijent je presvučen zrnima granulata, kako bi se dobila gruba površina za usitnjavanje sastojaka. Stijenke tarionika su blago zaobljene, debljine 7 mm do 3 cm. Dno može biti ravno ili prstenasto (Cramp 2008: 11, 70, 232, 233; Novaković 2011: 8). Tarionici mogu biti ukrašeni urezivanjem ili kaneliranjem. Uz obične tarionike javljaju se glazirani, ukrašeni premazom, mramorizirani, te sigilatni tarionici (Drag. 43) koji imaju reljefni ukras. Na tarionicima se pojavljuju pečati radionica s imenom majstora, vegetabilni motivi, legijski i pečati u obliku potkove (Mladoniczki 2007: 206). S područja Panonije objavljeno je 95 pečata pronađenih na tarionicima (Mladoniczki 2007: 218).

S područja Siscije tarionici su obrađeni u sklopu obrade rimske keramike s raznih položaja (tab. 27). Ističe se obrada 28 tarionika s položaja Kovnica (Wiewegh 2001: 96, T. XI, T. XII). Jedini rad koji je posvećen isključivo tarionicima diplomski je rad O. Novakovića koji donosi komparativnu analizu rimskih tarionika iz Osijeka i Siska, pri čemu izdvaja 8 tipova sisačkih tarionika (Novaković 2011).

Tablica 27. Pregled objavljenih tarionika nađenih u Sisku

OBLIK	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Tarionik, izvijen rub s izljevom, plitka kanelura na prijelazu prema recipijentu prekrivenom kamenčićima	1. – 2. st.	Sisak	Tomaš 2007: kat. br. 31, Inv.br.510:SIK 20657
Tarionik izvijenog ruba s izljevom, kanelura na prijelazu prema polukružnom recipijentu prekriven	1. – 2. st.	Euroagram 2006	Bilić *et al.* 2015: 129, kat. br. 136, Inv. br. 510:SIK 26285

kamenčićima			
Tarionik ukrašen tehnikom mramorizacije		Igralište OŠ 22. lipnja	Baćani *et al.* 2011: kat. br.162, Inv.br. 25689
Tarionik ukrašen tehnikom mramorizacije		Igralište OŠ 22. lipnja	Baćani *et al.* 2011: kat. br.163, Inv.br. 25685
Tarionik, dno prekriveno sitnim zrncima pijeska te prevučena maslinastozelenom glazurom		Žitni magazin RB-8	Baćani *et al.* 2011: kat. br.164, Inv.br. 26058
Tarionik, dio ruba izvijen prema van, izljev tvori plastična traka s unutarnje strane, unutrašnjost je prekrivena sa zrncima pijeska i maslinastozelenom glazurom	3. – 4. st.	Žitni magazin RB-8	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 165, Inv.br. 26059
Tarionik, rub izvijen prema van sa zadebljanjem na prijelazu ruba u recipijent, po unutrašnjosti recipijenta zrnca pijeska	1. – 2. st.	I. K. Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 166, Inv.br. 26161
Tarionik velikih dimenzija, vrlo debelih stijenki, ravnog dna, zaobljena trbuha masivnogizvijenogruba	1. – 2. st.	I.K.Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 167, Inv.br. 26163
Tarionik, ulomak ruba s vodoravno izvučenim izljevom, po unutarnjoj stijenci recipijenta zrnca pijeska	1. – 2. st.	I. K. Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 168, inv. br. 26177
Tarionik, ulomak ruba s pečatom COSCONI	2/2 1. – kr. 2. st.	Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 169, Inv. br. 25362
Tarionik masivnog širokog ruba povijenog prema dolje,zrnca pijeskasu po unutarnjoj stijenkci recipijenta	sr. 1. st	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 11: 1, 2
Masivni ulomci izljeva tarionika, vodoravno izvučeni	sr. 1. st	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 11: 3, 4
Tarionici s rubom izvučenim prema van, nije glaziran, svijetlosmeđe do svijetložute stijenke	1.st.	Kovnica	Wiewegh 2001: T. XI: 1, 2
Tarionik masivnog ruba, izvijen prema van, trokutastog presjeka, rub ima plitki žlijeb, crvenonaračasta boja stijenke		Kovnica	Wiewegh 2001: T. XI: 3
Tarionici s izvijenim rubom, unutarnjaje strana ruba jače ili slabije prstenasto zadebljanja, oker do crvenonarančasta boja, glazura maslinastozelena,	3. – 4. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: T. XI/ 4–13,XII

tamnozelena ili narančastosmeđa			
Glazirani tarionik			Wiewegh 2004: 125, 129, T.IV/13
Plitki tarionici s razgrnutim zakošenim rubom, svjetlo smeđe glazure		Sv. Križ-Park	Katavić 2001: T. 13: 1–3
Tarionici dublje forme, lučno izvijenog ruba, s unutarnje strane oštar rub formira izljev, narančastosmeđ sa zelenom i smeđom glazurom		Sv. Križ-Park	Katavić 2001: T. 13, 14: 4–7
Tarionici sa zakošenim zadebljanim rubom koji formira izljev, zelena do smeđa glazura na crvenožutoj podlozi		Sv. Križ-Park	Katavić 2001: T. 14/: 8–10
Tarionik većih dimenzija, debelih stijenki i rubom lučno izvijenim prema dolje, svijetlosmeđe boje stijenki, krupnija zrnca pijeska na recipijentu	1. – 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 39, T. XXI/1
Tarionik konkavnog recipijenta s rubom lučno izvijenim prema dolje,s unutarnje strane prstenasti zadebljani izljev, crvenonarančasti premaz na rubu, glazirani primjeri smeđežućkastonarančaste boje	1. – 2.st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 40, T. XXI: 2–5
Tarionik izvijenog ruba, s unutarnje strane prstenasto zadebljanje, glazura je maslinastozelena, primjer s užlijebljenomvalovnicom na gornjoj strani ruba		Sv. Križ - Park	Kordić 2001: 31, T. 24, 25
28 ulomaka različitih tipova tarionika		Gundulićeva 28	Novaković 2011

Na položaju Sv. Kvirin nađeno je 14 ulomaka, dok na položaju Pov. Arhiv 15 ulomaka tarionika. Analizom do sada objavljenih i obrađenih tarionika kao i onih s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv prema tehnologiji izrade u Sisku se pojavljuju:

1. Tarionici koji imaju na unutarnjoj stijenci recipijenta granulat od zrnaca pijeska[120] (T. 18: 1, 2, 3; T. 70: 6; T. 111: 1; T. 119: 3; T. 130: 5; T. 150: 9; T. 163: 3).
2. Glazirani tarionici. U Sisku su nađeni tarionici koji imaju glazuru na zrncima pijeska (T. 61: 1, 2, 3; T. 42: 9; T. 89: 4; T. 95: 6; T. 111: 2; T. 150: 8, T. 163: 1, 2; T. 130: 6) i oni kojima recipijent ima na unutarnjoj stijenci ukras zareza izvedenih kotačićem

[120] Autor O. Novaković ih naziva običnim tarionicima (Novaković 2011: 23).

prekriven glazurom (T. 84: 4). Glazirani tarionici čest su nalaz u Panoniji (Novaković 2011: 23; Brukner 1981: 34).

3. Tarionici s premazom (T. 61: 4; T. 111: 3). Premaz se nalazi na čitavoj površini ili djelovima, a koristi se kod kuhinjskih i stolnih tarionika. Tehnika je karakteristična za Reciju (Varga 2010: 177).
4. Mramorizirani tarioniciukrašeni su tehnikom slikanja kistom ili perom s dvije boje kojom se postiže imitacija mramora (T. 40: 6; T. 70: 1, 2; T. 53: 6). Proizvode se u Italiji, Galiji te u lokalnim radionicama Panonije u 2. i 3. stoljeću (Ožanić 2004: 70; Novaković 2011: 22; Brukner 1981: 33; Gabler 1989: 276–277).
5. Sigilatni tarionik Drag. 43 (T. 42: 1; T. 147: 1). Sigilatni tarionici pojavljuju se u Panoniji kao import iz Rheinzaberna. Primjeri tarionika nađeni na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv oblik su reljefne sigilate tipa Drag. 43 te su obrađeni u poglavlju obrade reljefne galske tere sigilate[121].

Tarionici su tipološki podijeljeni prema obliku ruba i izljeva. Izdvojen je 21 tip tarionika (TA. TIP 1–21, Prilog 54–57).

Tarionici sa šljunkom utisnutim u unutarnju stijenku recipijenta (obični tarionici).

TR. TIP 1

Tarionik tipa Dramont D1[122] karakterizira ravno dno i krupni vodoravni rub „S“ profilacije s istakom na prijelazu prema polukružnom recipijentu pokrivenom šljunkom. Nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 18: 2, 3), Pov. Arhiv (T. 95: 6, T. 111: 1) i Starčevićeva 37 (Vidošević 2003: T. 11: 1, 3; Novaković 2011: 54). Tarionik velikih dimenzija proizvodio se u kampanskim radionicama i predstavlja najraniji uvozni oblik koji se može datirati u prvu polovicu 1. stoljeća (Maritan 2009: 164). Oblik je nađen u Dalmaciji, a uvoz se može vezati uz boravak rimske vojske (Šimić-Kanaet 2003: T. 21: 3; Šimić-Kanaet 2010: T. 314–318: 2755–2765).

TR. TIP 2

Tarionici velikih dimenzija povijenog ruba s trakom izvedenom kaneliranjem na prijelazu u recipijent. Recipijent je prekriven zrnima pijeska ujednačene veličine bez premaza i glazure. Tarionici završavaju ravnim dnom. Obliku odgovara tipu Dramont D2 italske proizvodnje (T. 70: 6; T. 163: 3). Uvozne italske tarionike treba datirati od sredine 1. do sredine 2. stoljeća.

[121] U obradi tarionika iz Siska i Osijeka autor Novaković sigilatni tip tarionika Drag. 43 naziva tip 1.

[122] Dva osnovna tipa tarionika Dramont D1/ D2 nazvana su prema nalazima italskih tarionika nađenih na lokalitetu brodoloma Dramont, nedaleko od južne obale Francuske (Joncheroy 1972: 11–34).

To je i oblik koji se proizvodio u lokalnim radionicama na području rimske provincije Panonije, od kraja 1. ili početka 2. stoljeća. Dosadašnja istraživanja potvrđuju kako se ovaj tip tarionika proizvodio u Salli i Akvinkumu (Varga 2001: 145–184, Fig. 5: 36). U panonskim nalazištima oblik se koristi i u 3. stoljeću (Nikolić-Đorđević 2000: 40; Jelinčić 2009: 50–51; Novaković 2010: 31, tip 20). Tarionici s ovakvim izljevom u Sirmiju i Gomolavi se datiraju od sredine 1. do kr. 2. st.(Brukner 1981: 38, T. 60).

TR. TIP 3

Tarionik povijenog zadebljanogruba s kanelurom na prijelazu u recipijent koji ima zrnca šljunka na unutarnjoj stijenci (T. 130: 5). Prema obliku odgovara obliku Dramont D2 iz panonskih radionica. Sličan oblik nađen je u Salli (Varga 2010: Fig. 4: 28, Fig. 8: 54, 55).

TR. TIP 4

Tarionici velikih dimenzija s povijenim rubom trokutastog presjeka (T. 119: 3). Prema recipijentu je dublja kanelura te trapezasto oblikovan prijelaz prema unutrašnjosti. Recipijentimao granulat ujednačene veličine. Analogije ima s tarionikom nađenim u Singidunumu tip I/20 koji ima pečat Liberalisa datiran u 2. stoljeće (Nikolić-Đorđević 2000: 26).

Skupina tarionika s premazom

TR. TIP 5

Tarionik s istaknutom trakom na prijelazu u recipijent i niže povijenim kratkim rubom (T. 61: 4). Vanjska strana stijenke ispod ruba je zadebljana. Tarionik ima crveni premaz. Prema obliku ruba i recipijenta tarionik ima sličnosti s glaziranim verzijama recijskih tarionika. Tarionici imaju, osim premaza na rubu i gornjem dijelu recipijenta, glazuru u unutrašnjosti koja nije sačuvana na primjeru iz Siska. Analogije ima s tarionicima nađenim na položaju Kovnica u Sisku (Wiewegh 2001: 143, T. XII: 18), u Sirmiju (Brukner 1981: T. 61: 18), Mursi (Novaković 2011: 42, tip 12) te Salli (Varga 2010: 178–179, Fig. 23: 212). Prema analogijama i stratigrafiji mogu se datirati u 2. i 3. stoljeće

TR. TIP 6

Tarionik tanjih stijenki fine izrade s povijenim rubom i prstenastim zadebljanjem na rubu unutarnje stijenke prema recipijentu (T. 111: 3). Tarionik ima smeđe-crveni premaz. Prema oblikovanju pripada stolnim tarionicima. Analogije ima s oblikom tarionika nađenim u Salli datiranim od 190. – 230. g. (Varga 2010: Fig. 23: 211).

Skupina mramoriziranih tarionika

TR. TIP 7

Tarionik tanjih stijenki, fine izrade s visoko postavljenim, povijenim izvučenim rubom i prstenastim plitkim zadebljanjem prema polukružnom recipijentu (T. 70: 1). Tarionik je ukrašen tehnikom mramoriziranja. Napravljen je od pročišćene glinene smjese. Ovakav način ukrašavanja koristi se u Italiji i Galiji. U Panoniji se mramoriziranje javlja u lokalnim radionicama 2. i 3. stoljeća. U Salli su nađeni mramoriziranitarionici, no masovno se proizvode i u Panoniji (Varga 2010: 175).

TR. TIP 8

Tarionik tanjih stijenki, fine izrade s oblom trakom na prijelazu u recipijent te ispod trake postavljenim ravno izvučenim rubom koji ima ravni završetak uz koji je plitkakanelura. Traka tvori trapezasti izljev. Napravljen je od pročišćene glinene smjese. Tarionik je ukrašen tehnikom mramoriziranja (T. 40: 6; T. 70: 2). Tarionik T. 53: 6 ima niže trake ravni rub trokutastogzavršetka, ukrašen kanelurom te unutrašnju stijenku recipijenta pri vrhu ukrašenu s dvije kanelure. Ovakav se način ukrašavanja koristi u Italiji i Galiji. U Panoniji se mramoriziranje javlja u lokalnim radionicama 2. i 3. stoljeća.

Skupina tarionika s glazurom

TR. TIP 9

Glazirani tarionik s istaknutom prstenastom trakom i visoko izvijenim rubom koji je na kraju rebrast. Recipijent je prekriven zrnima šljunka preko čega je nanesena glazura žutosmeđe boje (T. 18: 1). Takvi tipovi tarionika bili su poznati u logorima srednjeg i donjeg toka Dunava, i panonskim gradovima 3. i 4. st. (Brukner 1981: tip 45, 38, T. 61:14). Sličan tarionik samo bez rebra na obodu nađen je na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T XI/8, 11).

TR. TIP 10

Glazirani tarionik lijevkasto oblikovanog tijela i visoko postavljenog,i na kraju izvijenog ruba. Na unutarnjoj stijenci niže od ravnine ruba postavljena je traka ispod koje je recipijent prekriven zrnima šljunka i nanesena glazura smeđe zelene boje. Traka na rubu tvori ljevkast izljev (T. 42: 9; T. 61: 3). Oblik je u objavljenom sisačkom materijalu najbrojniji, a nađen je na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. XII: 17) i Gundulićeva 28 (Novaković 2011: 49, tip 27). Nađen je i u Salli (Varga 2010: Fig 26: 240). Pripada skupini tarionika datiranih u 3. i 4. stoljeće.

TR. TIP 11

Glazirani tarionik s istaknutom trakom i izvijenim plitko narebrenim dugim rubom (T. 89: 4). Recipijent je prekriven zrnima šljunka i glazurom maslinaste boje. Analogije nalazimo s

tarionicima nađenim u Salli (Varga 2010: Fig 26: 238) za koje autor smatra da su uvezeni sredinom 3. stoljeća iz Recije ili Norika.

TR. TIP 12

Glazirani tarionik narebrenog dubljeg tijela s stiliziranim rebrom i kratkim i izvijenim rubom. Recipijent je prekriven zrnima šljunka preko čega je nanesena glazura smeđemaslinaste boje (T. 61: 1).

TR. TIP 13

Glazirani tarionik lijevkastog tijela s visoko postavljenim rebrom ispod kojeg je izvijen vodoravno postavljen rub. Stolni tarionik tanjih stijenki i fine izrade. Recipijent na unutarnjoj stijenki ima nanesenu glazuru smeđezelene boje (T. 139: 1).

TR. TIP 14

Glazirani tarionik s prstenastim zadebljanjemunutarnje strane visokog trokutasto profiliranog ruba ispod kojeg je s vanjske strane izvijen ovratnik. Recipijent je prekriven zrnima šljunka preko čega je nanesena glazura sive boje (T. 150: 8).

TR. TIP 15

Glazirani tarionik s polukružnim rebrom na prijelazu u recipijent i na istoj visini postavljenim vodoravno zadebljanim rubomzavijenog kraja. Recipijent je prekriven zrnima šljunka preko čega je nanesena glazura narančastosmeđe boje (T. 163: 1, 2). Analogni su tarionici nađeni u Salli (Varga 2010: Fig. 24: 2216). Tarionik ima sličnosti s tarionikom iz Murse, koji je kao i ovaj sisački nađen u humusnom sloju (Novaković 2011: 44, tip 16). Iako datacija materijala iz humusa ne mora biti vezana uz kasnoantički horizont, ipak se može pretpostaviti kako je to materijal vezan uz mlađe horizonte Siscije uništene suvremenom izgradnjom.

TR. TIP 16

Glazirani tarionik s rebrom na prijelazu u polukružni recipijent i tanjim izvijenim rubom. Recipijent je prekriven zrnima šljunka preko čega je nanesena glazura zelenosmeđe boje (T. 130: 6). Analogije ovom tipu tarionika možemo naći na tarionicima nađenim u Mursi (Novaković 2011: 43, tip 14). Prema analogijama i stratigrafiji može se datirati od druge polovice 2. do prve polovice 3. stoljeća.

TR. TIP 17 (T. 84: 4)

Glazirani tarionik s utisnutim pravokutnim udubljenjima koji imaju ukrasnu, a ne uporabnu funkciju. Boja glazure je zelenosmeđa i vrlo je sjajna. Sličan ukras na dnu tarionika nađen je u municipiju *Aelium Cetium,* današnjem St. Pöltenu (Bru Calderón 2011: T. XXXVII: 3).

TR. TIP 18

Uz navedene tipove u tipologiju tarionika iz Siska treba uključiti i tarionik tipa 21 prema podjeli Novakovića koji karakterizira kanelirana traka na prijelazu ruba u recipijent presvučen sitnim pijeskom te rebrasta vanjska površina stijenki (Novaković 2011:47,tip 21).

TR. TIP 19

Tarionik bez trake na prijelazu ruba u recipijent koji je pokriven zrnima pijeskanađen na položaju Gundulićeva 28 bez određene datacije (Novaković 2011: 48, tip 23, i tip 24).

TR. TIP 20

Tarionik snažno izvijenog ruba bez trake na prijelazu u recipijent bez nađenih analogija i određene datacije s položaja Gundulićeva 28 (Novaković 2011: 49, tip 26).

TR. TIP 21

Tarionik izvijenog ravnog ruba ukrašenog valovnicom na gornjoj strani te s prstenastim zadebljanjem s unutarnje strane. Glazura je maslinastozelena. Nađen je na položaju Sv. Križ (Kordić 2001: 31, T. 24, 25).

Na položajima Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nisu nađeni ulomci s pečatom. U do sada objavljenom materijalu kataloški je obrađen i prikazan u slici jedan ulomak tarionika s pečatom COSCONI nađenna položaju Euroagram (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 169, Inv. br. 25362). Pečat bi se mogao vezati s lončarom M. Cosconiusom (M. Cosconi C. F. M.P.)[123]. Majstor C. Cosconius vezan je uz radionicu (*figlinae*) C. Asinija Polija za kojeg je utvrđeno da je bio konzul 40.g. Pečat na teguli C. Cosconiusa nađen je na ulomku nađenom u Rimu (Zaccaria 1993: 141, 164; Malquori 1994: 338). Radionice su, uz tegule, mogle proizvoditi drugu vrstu robe kao što su dolije, tarionici i dr.(*opus doliare*). Prema navedenome pečat bi se mogao datirati u julijevsko-klaudijevsko razdoblje (druga polovica 1. stoljeća).

Tarionik tipa TR. TIP 2 (Dramont D2) nađen na položaju Gundulićeva 28 u Sisku, s urezanim ukrasom na mjestu gdje se obično nalaze pečati (s lijeve i desne strane izljeva), vjerojatno je proizvod lokalne radionice u kojoj je majstor urezima imitirao pečat i oblik italskih tarionika (Novaković 2011: 29, kat. br. 258).

5.2.4. Poklopci

Poklopci se izrađuju za određene oblike tanjura, zdjela i lonaca. Mogu biti plići i dublji. Izrađeni su od pročišćene gline ili nepročišćene gline te pečeni oksidacijski ili redukcijski. Oblikovani su ručno ili na lončarskom kolu. Poklopci su rijetko prezentirani u

[123] CIL XV, 144–145, 2232.

kataloškim obradama arheološkog materijala iz Siscije (Tomaš 2007, kat br. 13–15; Bilić *et al*. 2015: 128, kat. br. 131). Tipološki su obrađeni u analizama materijala s položaja Starčevićeva 37 (Vidošević 2003: T. 10), Kovnica (Wiewegh 2001: T. VIII/ 26–35) i Sv. Križ-Park (Bugar 2000: T. XIV, XV).

Na položaju Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađeno je ukupno 72 poklopca.

Analizom do sada objavljenih i obrađenih poklopaca kao i onih s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv u Sisciji je zabilježeno 20 tipova i 13 različitih tipova ručki poklopaca. Poklopci se razlikuju prema obliku ruba, nagibu tijela te samoj ručki (P. TIP 1–21; Prilog 58–61). Grube su ili fine izrade, ovisno o funkciji i vrsti posude koju su pokrivali. Promjer poklopaca je od 12 do 34 cm. Od ukrasa se pojavljuje premaz i urezane oznake (grafiti) na samoj ručki poklopca.

P. TIP 1

Poklopac grublje strukture, zaobljenih stijenki, jednostavnog uvijenog ruba i niske blago udubljene čepaste ručke (T. 21: 5, 9; T. 76: 7, 8; T. 92: 13, T. 169: 4).

P. TIP 2

Poklopac grublje strukture, ravnih stijenki, jednostavnog zaobljenog ruba, niske široke i ravne ručke. Poklopci su koničnog oblika (T. 22: 3, 9; T. 120: 3; T. 181: 6). Takvi se poklopci datiraju od 1. do 4. st. Pojavljuju se u ranocarskoj nekropoli Kunovec Breg (Demo 1982: T 10/11).

P. TIP 3

Poklopac grublje strukture, zaobljenih stijenki ukrašenih paralelnim rebrima, čepaste perforirane ručke (T. 41: 3).

P. TIP 4

Poklopac glatkih stijenki, ljevkasto oblikovanog tijela koji završava okomito postavljenim rubom. Napravljen je od dobro pročišćene gline narančaste boje (T. 22: 4). Analogije imas poklopcem s položaja Starčevićeva ulica 37 Sisku (Vidošević 2003: T 10/6) te s poklopcima iz grobova u Ptuju (Kujundžić 1982: T. 12/16, gr. 137, T. 14/23, gr. 182) i Emoni (Plesničar-Gec 1977: T. CXXX, gr. 565).

P. TIP 5

Plitak poklopac glatkih stijenki, polukružno oblikovanog tijela i vodoravno izvijenim oblim rubom. Pripada tipu italskih plitkih poklopca za tzv. pompejanske tanjure. Takvi poklopci su nađeni u Sirmiju i na Gomolavi. Njihova je pojava evidentirana u novoosvojenim područjima Carstva iz kasnoaugustovskog razdoblja. Datiraju se u 1/2 1. st (Brukner 1981: T. 129/3). U

Sisku je nađen na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T VIII/34), Starčevićeva 37 (Vidošević 2003: T 10/3) te položaju Sv. Kvirin (T. 22: 2).

P. TIP 6

Poklopac ravnih stijenki prema unutra prelomljenog ruba trokutastog presjeka. Na prijelazu prema samom rubu poklopac je ukrašen utorom (T. 60: 7; T. 108: 5; T. 134: 6).

P. TIP 7

Poklopac grublje strukture, zakošenih ravnih stijenki narebrene površine s duplim rubom koji zatvara posudu s vanjske i unutarnje strane (T. 60: 1). Poklopac ovog oblikovanja ruba nađen je u Singidunumu u kontekstu 2. stoljeća (Nikolić-Đorđević 2000: Tip VIII/19, 159). Analogije ima s poklopcima nađenim u Celju i u Podkraju kod Hrastnika, datirani u drugu polovicu 1. st. (Krajšek & Stergar 2008: 257, T. 8: 124). Pojavljuju se kao čest nalaz u Magdalensbergu gdje su interpretirani kao poklopci za tronošce i datirani od početka do sredine 1. stoljeća (Zabehlicky-Scheffenegger 1997: 129, T. 3: 2, 4–6). Primjer iz Siska javlja se u kontekstu 2/2 1. do 2. stoljeća.

P. TIP 8

Poklopac blago zaobljenih stijenki i prema van izvijenog trokutastog ruba (T. 60: 3; T. 108: 4).

P. TIP 9

Visoki poklopac ravnih stijenki i prema van izvijenog trokutastog ruba. Poklopac ima zaobljeno dno. U Sisku je nađen na položaju Sv. Kvirin (T. 60: 4, 8; T. 76: 2), Pov. Arhiv (T. 120: 2, 7, 5; T. 154: 2; T. 181: 9) i na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. VIII/35). Pojavljuje se u slojevima Singidunuma datiranim u 2. stoljeće (Nikolić –Đorđević 2000: tip VIII/21, 160).

P. TIP 10

Poklopac ljevkasto oblikovanih stijenki, ravnog okomitog ruba utorom na unutarnjoj stijenci (T. 76: 3, 6; T. 120: 4; T. 134: 7, 8, 9).

P. TIP 11

Plitki poklopac ravnih ili blago izvijenih stijenki i prema van izvijenog prstenastog ruba. Ukrašen je paralelnim uskih utorima (T. 108: 6).

P. TIP 12

Poklopac ravnih stijenki prelomljenog ukošenog i uvinutog ruba (T. 120: 6). Poklopac ovog oblika pojavljuje se u Singidunumu u slojevima 3. – 4. stoljeća (Nikolić-Đorđević 2000: tip VIII/8, 156–157).

P. TIP 13

Poklopac ravnih stijenki i ruba ukošenog prema van oblika slova „V“ (T. 158: 4).

P. TIP 14

Poklopac ljevkastog oblika tijela i prstenastog ruba blago izvijenog prema van (T. 158: 5).

P. TIP 15

Poklopac blago izvijenih stijenki okomitogtrakastog ruba ukrašenog s dva rebra (T. 158: 6). Pojavljuje se u Vinkovcima (Ožanić Roguljić 2016: 78, T. 16: 3), Sirmijumu (Brukner 1981: 110), Osječenici (Ožanić 1998: 33). Datira se od 2.– 3. stoljeća.

P. TIP 16

Poklopac sa čepastom ručkom. Tijelo poklopca je blago zaobljeno i rebrasto. Rub je uvijen i prstenasto zadebljan. Čepasta ručka je profilirana na vrhu s udubljenjem u sredini (T. 38: 7).

P. TIP 17

Poklopac zaobljenog pri rubu narebrenog tijela, prstenasto oblikovane čepaste šire i plitke ručke i dvostrukog ruba (Bilić *et al.* 128, kat. br. 131, inv. br. 510:SIK 20659).

P. TIP 18

Poklopac ravnih stijenki, okomitog, s dva rebra profiliranog ruba i utora s unutarnje strane. Fine je izrade i ima crveni premaz (Bugar 2000: 28, T. XIV, 6)

P. TIP 19

Poklopac blago ljevkastog tijela, sa širim rebrom na sredini stijenke. Rub je izvijen prema van s utorom na unutarnjoj strani za rub posude koju je zatvarao. Fine je izrade i ima smeđi premaz (Bugar 2000: 29, T. XIV, 7).

P. TIP 20

Poklopac tanjih stijenki ljevkastog oblika. Stijenke su blago narebrene i na unutarnjoj strani povijene prema jednostavnom zaobljenom rubu. Nađen je na položaju Starčevićeva 37 (Vidošević 2003: T. 10: 7).

P. TIP 21

Poklopci zaobljenog tijela i izvijenog ruba, s crnim primjesama, kompaktni i tvrdi. Takav je poklopac nađen na položaju Sv. Kvirin (T. 60: 5; T. 76:) te Pov. Arhiv (T. 150: 5). Pripadaju obliku poklopaca za koje se smatra da su se radili na prostoru zapadne Italije, Kampanije zbog tamnih čestice vjerojatno vulkanskog kamena). Analogni poklopci nađeni su u Naroni (Topić 2003: 306, T. 23). Datiraju se u 1. i 2. st. Kasnije je oblik koji se pojavljuje u repertoaru afričkog kuhinjskog posuđa tip Hayes 182, datirani su od 3. do 4. stoljeća (Bonifay 2004: 216–217, Fig. 115: 12).

Na položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv analizom je utvrđeno 13 tipova ručki poklopca (Prilog 61): tip 1 (T. 92: 11, T. 22: 6); tip 2 (T. 22: 7); tip 3 (T. 138: 6); tip 4 (T. 138: 5); tip 5 (T. 22: 8); tip 6 (T. 60: 2, T. 134: 4, T. 181: 8, T. 185: 5, T. 108: 1–3); tip 7 (T. 143: 3), tip 8 (T. 134: 3); tip 9 (T. 134: 1); tip 10 (T. 134: 2); tip 11 (T. 158: 1); tip 12 (T. 138: 5, T. 158: 2), tip 13 (T. 158: 3). Tip 2 čepasta je, puna i visoka ručka dubljeg poklopca, ukrašena urezom u obliku slova X. Čepaste ručke ukrašene urezanim oznakama nađene su i na položaju Sv. Križ –Park (Bugar 2000: T.XV: 11, 14). Čepasta ručka tip 9 nađena je i na položaju Starčevićeva 37 i datirana u prvu polovicu 1. st. (Vidošević 2003: T. 10: 4). Veći broj poklopaca s ovim tipom ručke nađen je i na lokalitetu Drenje (Makjanić 1987: T. 6).

Na položajima Sv. Kvirin (2) i Povijesni Arhiv (13) nađene su peke u rimskim slojevima s panonsko-latenskim materijalom (T. 10: 5, 6; T. 88: 8; T. 97: 7–11; T. 166: 7; T. 171: 1–3; T. 173: 5; T. 182: 4; T. 184: 4). Zabilježeno je ukupno 15 ulomaka peke (PE. TIP 1). Grube su izrade, u smjesi ima primjesa kvarca i groga. Tvrde su i dobro pečene. Zaobljenih su stijenki debljine 8–1,8 mm, većeg promjera, na vrhu s polukružno savijenom ručkom kružnog presjeka. Rub je zaobljen, ponekad ukrašen štipastim ukrasom. Peke se pojavljuju i na drugim nalazištima u ranorimskim slojevima prve polovice 1. st. (Knez 1992: gr. 143, T. 51/6, Brukner 1987: T. 19/5).

5.2.5. Istočnomediteranska i afrička kuhinjska keramika

Istočnomediteranska kuhinjska keramika karakteristična je za područje istočnog Mediterana i proizvodila se u više radioničkih centara kao što je Fokeja, Atici, egejski otoci. Imitacije oblika proizvodile su se u provincijama. Pojavljuju se u kasnom 1. stoljeću prije Krista, a učestalije od kraja 1. do 3. stoljeća. Od oblika javljaju se kaserole, lonci manjih dimenzija, tave, poklopci i vrčevi s trodijelnim izljevom (Istenič & Schneider 2000: 346; Taras 2014: 192). Primjeri imaju primjese kristalnog škriljevca u glini, neki primjeri imaju sivi premaz (engobu). Većina je narebrena, tvrdih stijenki, finije je fakture. Primjeri ružičaste boje s bijelim primjesama potječu iz radionica sjevernog Jadrana ili sjeverne Italije (Žerjal 2008: 136). Jadranska obala bila je zasigurno jedna od odredišta trgovaca egejskom robom. To nam potvrđuju nalazi antičkih brodoloma čiji je teren bio isključivo istočnomediteranskog podrijetla kao što su Izmetište kod Paklenskih otoka i Viganj kod Pelješca te brodoloma gdje keramika čini dio tereta ili opremu kuhinje broda kao što su nalazište kod Zlarina, Ilovika, Maraćol kod Unija, Verige na Brijunima (Parica 2008: 86; Vrsalović 1979: 163, Jurišić & Radić 1989: 34–35). Istočnomediteranska kuhinjska keramika zabilježena je na nalazištima uz obalu i u unutrašnjosti: nalazištima u Istri, zapadnoj Sloveniji, duž talijanske obale kao što su

Porto Recanati u blizini Ankone (Istenič & Schneider 2000), na nalazištu vile rustike u blizini Kopra (Žerjal 2008:136–138) te okolice Zagreba (Gregl & Jelinčić 2010: 162).

Do sada istočnomediteransko kuhinjsko posuđe nije prepoznato niti u jednoj objavi keramičkog materijala iz Siska. Analizom keramičkog materijala objavljenog uz nacrtnu i katalošku obradu te keramičkih posuda s položaj Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv, u egejsko kuhinjsko posuđe može se izdvojiti jedan tip zdjele (I. MED. KUH. TIP 1, Prilog 62).

I.MED. KUH. TIP 1

Bikonična zdjela s dvije trakaste ručke, oblog dna, rub je različito oblikovan ravan, ili blago uvijen i izvučenprema gore. Glina je crvenkastosmeđe ili smeđežute boje. Zdjela s položaja Kovnica (Wiewegh 2001: T. XIV: 14) pripada obliku zdjele Hayes tip Knossos 2 (Hayes 1983: 122). U objavi je navedena kao šalica. Zdjela ima rub zakošenog prema van i bikoničan trbuh. Promjer je14 cm, narančastosmeđe boje presjeka i ostacima svijetlosmeđeg premaza. Ovom tipu zdjele može se pripisati zdjela nađena na položaju Starčevićeva 37 (Vidošević 2003: T. 8: 4) 25 cm promjera, blijedožutosmeđe boje (10YR 8/4 very pale brown). Analogije ovim zdjelama nalazimo na atenskoj agori (Robinson 1959: 42, Pl. 7), brodolomu u Pakoštanima (Parica 2008: 87, T. 3: 1), iz antičke luke u Zatonu (Taras 2003: 205, Sl. 16), u vili kod Školarica, nedaleko Kopra (Žerjal 2008: 136, Fig. 4) te Naroni (Topić 2003: T. 41, T. 42: 176). Datira se od kraja 1. do poč. 2. st.

Afričko kuhinjsko posuđe nastalo je na punskom nasljeđu i novim italskim formama, a proizvodi ga domaće romanizirano stanovništvo (Bonifay 2004: 66–67). Izvoz počinje od druge polovice 1. st., s procvatom u 3. do 4. st., a prestaje u 5. st. Oblici afričkog kuhinjskog posuđa su kaserole, patera, poklopci, čajnici-vrčevi, kaserole s ručkama, žeravnik. Keramika je gruba zrnata, narančastocrvene ili tamnocrvene boje. U glinenoj smjesi ima bijelih ili smeđih primjesa kvarca, ponekad crne i male čestice tinjca, tanjih je stijenki te je pečena na visokoj temperaturi. Razlikuju se dva fabrikata. Središnjetuniško posuđe je tamnocrvene boje stijenki (2.5YR 4/4–8) i ima primjese kvarca, a javlja se bez ili sasvijetlimpremazom koji nastaje od soli u smjesi. Sjevernotuniško posuđe je boje kože do svijetlonarančaste boje stijenki (2.5YR 5–6/6–8; 5YR 6/6), dok je vanjska površina bez ili s premazom, često je prekrivena sivkasto-crnom patinom (*patina cenerognola*) (Ikäheimo 2003: 17–21). Afričko kuhinjsko posuđe izuzetno je otporno i kvalitetno zbog čega je unatoč cijeni transporta moglo konkurirati lokalnim proizvodima. Sama se cijena mogla prilagoditi upravo zbog cijene

amfora s omiljenim egejskim vinom stoga je transport trgovcima bio isplativ (Leitch 2010: 16).

Do sada afričko kuhinjsko posuđe nije prepoznato niti u jednoj objavi keramičkog materijala iz Siska. Na položaju Sv. Kvirin (3) i Povijesni Arhiv (1) u skupinu afričkog kuhinjskog posuđa izdvojena su četiri ulomka.

Analizom keramičkog materijala objavljenog uz nacrtnu i katalošku obradu te keramičkih posuda s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv,izdvojena su 4 tipa afričkog kuhinjskog posuđa(AFR. KUH. TIP 1–3, Prilog 62).

AFR.KUH. TIP 1

Tanjur (tava, pladanj) s položaja Kovnica (Wiewegh 2001: T. VIII: 22, 23?) pripada obliku tanjura Hayes tip 181. Tanjur konkavne stijenke s prema unutra uvijenim rubom, svjetlosmeđecrvene boje presjeka i sa crvenim premazom, karakterističnog većeg promjera 30 i 40 cm. Naziva se i plitka tava.Prema obliku ruba pripadau skupinu C prema podijeli Bonifaya, datiranu od 3. do 4. stoljeća (Bonifay 2004: 214, Fig. 114). Oblik je čest na nalazištima izvan Afrike. Pojava većeg posuđa u kasnorimskom razdoblju sugerira na promjenu u načinu prehrane prijelazu na zajedničke obroke, možda pod utjecajem kršćanstva, ali i zajedničkih obroka vezanih uz prehranu vojske (Leitch 2010: 15).

AFR.KUH. TIP 2

Afričkoj kuhinjskoj keramici pripadao bi oblik velike posude, ravnih stijenki i izvijenog, prema van profiliranog ruba promjera 42 cm, nađen na položaju Sv. Kvirin (T. 87: 5). Duboke posude ovog tipa ruba i nagiba stijenki imaju sličnosti s posudama tipa Uzita 3. Datira se od 200. – 400. g. (Bonifay 2004: 262, 264, fig. 144).

AFR. KUH. TIP 3

Trbušaste posude velike zapremnine s prema unutra uvijenim bifidnim rubom. Ukrašene su nizom kaneliranih valovnica. Ovaj tip nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 87: 6). Analogije ovom obliku u dostupnoj literaturi nisu nađene.

5.3. KERAMIKA ZA ČUVANJE HRANE I PIĆA

5.3.1. Doliji

Za smještaj i čuvanje hrane i pića koristile su se posude velike zapremnine karakterističnog užeg otvora, jajastog ili srcolikog oblika. Proizvodile su se u helenističkom

razdoblju (grč. *pithos*), dok ih u rimskom razdoblju nazivaju (*dolia*/*dolium*). Izrada dolija bila je iznimno zahtjevna, stoga su bile jedne od najskupocjenijih posuda. Zbog toga su se često popravljale (Kirigin 2007: 127). U dolijama se, osim vina, ulja, meda i drugih tekućina, čuvalo i razno voće, garum, žitarice, a postoje podaci i o čuvanju kemikalija, žive ribe (Kirigin 2007: 127–128, Brenni 1985: 18–23,34; Radić-Rossi 2006). Izrađeni su od fine pročišćene glinene smjese s crveno-sivim ili narančasto-sivim stijenkama. Rub i dio ramena na nekim su primjerima obojeni sa crnom smolastom bojom. Doliji iznimno velike zapremnine (do 2 m visine) nisu bili ukrašeni, dok su manji izloženi u kućama, javnim mjestima ili u hramovima, najčešće ukrašeni na ramenu češljastim ravnim i/ili valovitim kanelurama. Brenni razlikuje dva osnovna tipa dolija: manji, do 110 cm visine, i veći do 200 cm visine, debljine stijenke 3 do 6 cm (Brenni 1985: 259–264; Kirigin 2007: 129–135).

Dolij se pojavljuju se na većini položaja u Sisku, objavljeni su pojedinačni cjeloviti primjeri ili skupina dolija pri analizama materijalas položaja Starčevićeva 37, Kovnica i Sv. Križ (tab. 28).

Tablica 28. Pregled objavljenih dolija iz Siscije

DOLIJ	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Dolij, visine 62 cm, Dr: 32 cm	1. – 2. stoljeće	Starčevićeva 20	Bilić *et al.* 2015: 128, kat. br. 129, Baćani *et al.* 2011: kat.br. 143, inv. br.510:SIK 26175
Masivni rubovi dolija s crnim smolastim premazom	1. – 2. st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 19/5–7
Masivni rubovi bez premaza		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: 23;T. 20 /1, 2
Dolij manjeg promjera bez premaza		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: 23, T. 20/3–5
Ulomci dolija		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 20/6–8
Doliji, rubovi vodoravno izvedeni i izvučeni na obje strane, uz unutarnjii rub smješten plići žlijeb, na rubu ostaci crne boje, ukrasna trbuhu dva vodoravna pojasa izvedena češljastim motivom na trbuhu		Kovnica	Wiewegh 2001: 100, T. XVI 10–14
Dolij blago izvučenog i lagano zakošenog ruba, unutarnji dio ruba je zaobljen i ima plitki žlijeb, nema crnog	3. st.	Sv. Križ - Park	Katavić 2001: T. 12: 4, 6.

premaza			
Posuda širokog ruba izvijenog prema van, grube strukture		Sv. Križ - Park	Katavić 2001:36,T. 12: 5
Doliji s rubom blago horizontalno izvučenim prema van, iznutra je zaobljen i ima plitki žlijeb	1. – 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 37, T. XX: 1–4
Dolij vodoravno prema van izvijenog ruba, Ds: 1 cm, Dr: 28 cm			
Dolij, visina 72 cm	1. – 2. st.	Ul. S. i A. Radića, 1959.	Tomaš 2007:kat.br.1, Burkowsky 1999: kat. br. 128

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je ukupno 34 dolija. Prema širini ruba i očuvanoj visini radi se o dolijama do 110 cm visine. Stijenke su narančaste ili smeđenarančaste boje, a javljaju se sa i bez crnog i smolastog premaza na rubu i vrhu ramena. Promjer ruba dolija iz Siscije kreće se od 21–39 cm, a visina dva objavljena očuvana dolija je 62 i 72 cm.

U analiziranom materijalu nađene su posude oblika lonca velikog promjera i visine koje su mogle imati istu namjenu kao i doliji. Lonci su obrađeni u sklopu obrade lonaca iz Siscije (L. TIP 1 i L. TIP 2). Analizom do sada objavljenih dolija kao i nalaza s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv mogu se izdvojiti 4 tipa dolija (D. TIP 1–4, Prilog 63–64).

D. TIP 1

Dolij vodoravno izvijenog kratkog ruba okomito odrezanog kraja, na vrhu je trbuha ukrašen motivom valovnice (T. 25: 6, T. 139: 2). Dolij nađen na položaju Sv. Kvirin podsjeća na oblikovanje ruba atenskih pitosa i vjerojatno pripada najranijem obliku rimskih dolija(T. 25: 6). Dolij nađen na položaju Sv. Kvirin ima na vrhu trbuha urezani grafit XIIII. Numerički grafiti na dolijama znak su kapaciteta dolije (T. 64: 2). Doliji ovog oblikovanja ruba datirani su u 1. st (Brenni 1985: 259–266).

D. TIP 2

Dolij blago ukošenog ruba koji je na unutarnjoj stijenci prstenasto zadebljan, a na vanjskoj strani izvučen i zaobljen (T. 31: 2, T. 31: 4).

D. TIP 3

Dolij srcolike forme s višim trbuhom, vodoravno izvedenog i izvučenog ruba na obje strane koji je prevučen crnom smolom. Uz unutarnji rub smješten je plići ili dublji širi ili uzak žlijeb.

Razlikuju se u zaobljenosti i širini unutarnjeg dijela izvijenog ruba. Na ramenu je češljast ukras. Ovaj tip dolija pojavljuje se na nalazištima panonskog područja. Pojavljuje se na svim položajima Siscije s kojih jeobjavljen keramički materijal. Nađen je u Drenju (Drenje 1987: 29; T.7: 2), Emoni (Plesničar Gec 1972: gr. 133, T. XXXVI,2) te nalazištima Srijema (Brukner 1981: T. 128/18, T. 127/3). Datiraju se od 1. do 2. stoljeća.

D. TIP 4

Dolij trbušastog oblika s prema vanjskoj stijenci vodoravno izvučenim rubom. Nađen je na položaju Sv. Križ – Park (Bugar 2000: T. XX: 4).

5.3.2. Amfore

Amfore su iznimno vrijedan izvor informacija o trgovini, prehrambenim navikama i vrsti robe koja se konzumirala. Oblik su koji se pojavljuje u slojevima pretpovijesne Segestike kao svjedočanstvo već uspostavljene trgovine i upotrebi strane robe od viših slojeva Segestana koji su tu robu mogli pribaviti. Nakon osvajanja uvoze se za potrebe vojske i novodoseljenog stanovništva. Ovisno o razdoblju mijenja se i preferirana roba, a time i izvori od kuda se ona dopremala u amforama.

U literaturi nalazimo nekoliko podataka o skupnim nalazima amfora u Sisku, no nažalost, osim pojedinih fotografija ne postoje nacrti ni analize nađenog. U Vjesnicima Arheološkog muzeja u Zagrebu spominju se nalazi većeg broja amfora pri kopanju kanala po sredini Druge ulice od Kukuljevićeve do ugla Tomaševića 151; zatim nalaz ispred kuće Špeljaka kbr. 146 (Brunšmid 1901: 250). Spominje se kako je samo jedna došla u Narodni muzej. A. Faber navodi skupni nalaz amfora nasuprot zgrade bivšeg Narodnog odbora (danas zgrada Županije). Opisuje kako su bile poredane u 20 – 30 cm dubokom sloju pijeska te da je preuzeto 7 cijelih amfora (Faber 1974: 146–147). Skupni nalaz amfora spominje se i na položaju zgrade u ulici S. i A. Radića 4-6, arhitekta I. Bartolića [124]. U raduB.Vikić-Belančić navodi kako se u Sisku pojavljuju svi oblici, no do njene objave ni na jednoj pečat[125] (Vikić-Belančić 1967: 25, sl. 99, 100).

Pojedinačne amfore iz Siscije obrađivane su u raznim radovima u kojima je analiziran keramički materijal. Analizirati sve nalaze po tipu nije moguće, zbog različite razine obrade amfora i načina objave. Za većinu je opisan oblik ali ne i određen tip amfore. Najveći broj

[124] Podatak o skupnom nalazu amfora dao je sam arhitekt I. Bartolić koji je u svom posjedu imao jednu od nađenih amfora.

[125]Pregledom objava keramičkog materijala u Vjesnicima Arheološkog muzeja u Zagrebu iz 19. stoljeća, utvrđeno je kako su u objavama pečata na keramici uz teru sigilatu objavljeni i pečati s amfora. U odlomku o pečatima obrađeni su u sklopu ovog rada.

(191 ulomak) do sada nađenih amfora po tipu i količini zabilježen je na položaju Željeznički kolodvor, a ujedno je to i prva skupna obrada amfora iz Siscije tj. s jednog od položaja unutar gradskih bedema (Paro, Novaković & Radman Livaja2018). (tab. 29)

S položaja Sv. Kvirin i Povijesni arhiv izdvojeni su dijelovi amfora, zatvarači i poklopci amfora.Analizirano je ukupno 238 primjera do sada objavljenih i obrađenih amfora, nađenih na području antičke Siscije te ukupno 75 nalaza s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv. Analiza ukazuje na iznimno značajan materijal te do sada najveći broj tipova amfora u Panoniji.

Tablica 29. Pregled objavljenih amfora iz Siska

AMFORA - tip	PEČAT	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Dressel 6A		1. st. pr.Kr. – sr. 1. st.	Ul. S. i A. Radića	Tomaš 2007: kat. br. 3, Bilić *et al*. 2015:127,inv.br. 510:SIK 91/AZA
Dressel 6B		1. – 2. st.	Ul. S. i A. Radića	Tomaš 2007: kat. br. 2, Inv. br. 510:SIK 926/AZA
Dressel 6B		1. – 2. st.	I.K. Sakcinskog b.b.	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 147, Inv. br. 26131
Dressel 6B		1. – 2. st.	Lučka kapetanija	Baćani *et al.* 2011: 151, Inv.br. 26241
Dressel 6B 5 kom		1. – 2. st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 15: 7–10, T. 16: 3 + dno T. 18: 7
Dressel 6B	AMETHYST(us)	1/2 1. st	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 16/1
Dressel 6B	IMP(erator) AV(gustus)	2/2 1.st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 16: 2
Dressel 6B, istarska amfora		1. – 2. st.	Sv. Križ-Park	Bugar 2000: 31, T. XVII: 9
Dressel 2-4, bifidne ručke		sr.1. st. pr. Kr. – 2. st.	Starčevićeva 20	Baćani *et al*. 2011:kat. br. 145, Inv.br. 26054
Dressel 2-4		sr. 1 – 2/2 2. st.	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 16: 4, dno T. 18: 6
Grčko-italske amfore			Kovnica	Wiewewgh 2001: T. XIII: 7
Istarske amfore Dressel 6B		1. – 2. st.	Sv. Križ – Park	Katavić 2001: T. 10: 9–11
Amfore s trakasto profiliranim rubom te	-	-	Sv. Križ – Park	Katavić 2001: T. 10: 12

naglašenim prijelazom na kosi vrat[126]				
Amfora prstenasto zadebljanog dna, široko postavljenim ručkama	-	-	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 17: 1
Amfora s proširenim i oštro profiliranim, izvijenim rubom, svijetlo crvene boje[127]			Sv. Križ – Park	Katavić 2001: T. 11: 1
Amfore 3 kom			Starčevićeva 37	Vidošević 2003 T. 17: 2–4
Provincijski panonski tip ravnog dna		1. – 2. St.	Sv. Križ – Park	Bugar 2000: 30, T. XVI, T. XVII: 4–8
Provincijski panonski tip ravnog dna		1.st.	Starčevića 40	Baćani *et al.* 2011 kat br. 139 Inv.br. 25716
Provincijski panonski tip ravnog dna		1. st.	Stračevićeva 37	Vidošević 2003: T. 13, T. 14: /1,2,
Provincijski panonski tip ravnog dna		2. st	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T. 14/3,4,
Provincijski panonski tip ravnog dna	T. XIII: 1 ima urezan broj CXVII, skladišnu oznaku		Kovnica	Wiewegh 2001: T. XIII/ 1-6
Ulomak amfora s natpisom urezanim u površinu posude	*CRESCENT(T?)S*	1. – 2. st	Sv. Križ	Bugar 2000: 31, T. XVI: 1
Ulomak amfore s urezanim natpisom[128]	*(I?)ORESλ(?)λSIN*	1. – 2. st.	Sv. Križ – Park	Bugar 2000: 31, T. XVII: 4
Panonski tip amfora ravnog dna 11 kom			Sv. Križ – Park	Katavić 2001: T. 10: 4–8
Amfore tipa Dressel 1B			Željeznički kolodvor	Paro, Novaković & Radman Livaja 2018

[126]Amforu trakasto profiliranog ruba te naglašenog prijelaz na kosi vrat autor propisuje italskim formama. Analizom je utvrđeno kako se radi o grčko—italskom tipu amfora.
[127]Amforu s proširenim i oštro profiliranim, izvijenim rubom, svijetlo crvene boje pripisuje amforama koje se pojavljuju u Sirmij i Mursi (Brukner 1981: T. 163, sl. 78, 79, 80, Katavić 2001: T. 11: 1) no analizom je utvrđeno kako se radi o amfori tipa Dressel 9 & 10 similis Lyon (Desbat & Dangréaux 1997: Pl. 25: 12).
[128] Autorica pretpostavlja lokalnog majstora koji je prepisivao neki tekst.

Lamboglia 2 Pascual 1 Rodske amfore Dressel 23 Dressel 7-11 Beltrán 2A Camulodunum 189 Schörgendorfer 558 Haltern 70 Forlimpopoli Porto Recanati Dressel 8				
Dno amfore, spiralno			Igralište OŠ 22 lipnja	Baćani *et al*. 2011: kat.br. 144, Inv.br. 25680
Dno amfore, puno konično		1.st.	Starčevićeva 20	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 146, Inv.br. 26049
Dno amfore, punog cilindričnog ravnog vrha		1. – 2. st.	I.K.Sakcinsko gb.b.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 148, Inv. br. 26134
Dno amfore			Starčevićeva 40	Baćani *et al.* 2011: 149, Inv. br. 25711
Dno amfore			Starčevićeva 40	Baćani *et al.* 2011: 150, inv.br. 25715
Ručke amfore kružnog presjeka u gornjem dijelu koljenasto savijene			S. i A. Radića 2	Baćani *et al.* 2011: 152, Inv.br. 26071
Bifidna ručka amfore Dressel 2-4		1. st. pr. Kr – 2. st.	Starčevićeva 40	Baćani *et al.* 2011: 153, Inv. br. 25724
Dno amfore sa čepastim završetkom kakve ima Dressel 6B			Starčevićeva 34	Vidošević 2003: T. 18/1–5
Bifidna ručka amfore, ima umetnutu metalnu masu, Dressel 2-4		2/2 1. stoljeća	Kovnica	Wiewegh 2001: 97, T. XIII: 9
Spiralno užlijebljena ručka amfora ili vrč?			Kovnica	Wiewegh 2001: 97, T. XIII 10

Analizom do sada obrađenih i objavljenih primjerakautvrđeno je kako su zastupljeni kronološki sljedeći tipovi amfora: grčko-italske amfore, Lamboglia 2, Dressel 6A, Dressel

6B, amfora Dressel 2-4, provincijski panonski tip amfore ravnog dna, Dressel 9 & 10 similis Lyon, Dressel 1B, Pascual 1, rodske amfore, Dressel 23, Dressel 7-11, Beltrán 2A, Camulodunum 189, Schörgendorfer 558, Haltern 70, Forlimpopoli, Portorecanati i Dressel 8 s natpisom. Zabilježene su rodske, grčke, italske, istarske, betijske i hispanske amfore.

Analizom amfora s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv, od 75 ulomaka amfora, izdvojen je 21 rub prema kojem je moguće odrediti tip amfore, 5 različitih dna amfora, 6 različitih ručki amfore te tri ulomka s pečatom.

Od tipova na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađene su sljedeće amfore (sl. 27, Prilog 65–72):

Dressel 1B (T. 77: 1)

Dressel 6A (T. 113: 2)

Dressel 6B (T. 20: 1, 2, 3, 5; T. 62: 1, 2; T. 63: 1; T. 87: 3; T. 89: 2; T. 94: 1, 5; T. 165: 1; T. 172: 6)

Dressel 2-4 (T. 180: 2)

Dressel 8 (T. 180: 3)

Dressel 20 (T. 87: 1)

Rodske amfore - Camulodunum 184 (T. 87: 2; T. 188: 1?, 2, 3, T. 121: 3, 4; T. 162: 6)

Haltern 70 (T. 63: 4)

Forlimpopoli (T. 55: 1; T. 87: 4, T. 77: 2; T. 106: 10; T. 133: 1; T. 165: 2)

Amfore ravnog dna-provincijski panonski tip amfore ravnog dna (T. 16: 1, 2, 8, 9; T. 180: 1,)

Afričke amfore (T. 152: 4)

Kasno rimske amfore - Keay 53 (T. 152: 1)

- Agora M334 (T. 145: 1)

Dressel 1B (T. 77: 1)

Amfora vretenaste forme,uskog vratai rubomkoji je na vanjskoj stijenci profiliranim u širokoj tracinađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 77: 1).Crveno je pečena, napravljena od pročišćene gline.Dressel 1 je najčešći oblik republikanskih amfora. Proizvodile su se uglavnom u Kampaniji, Laciju i Etruriji, od prve četvrtine 1.st. pr. Kr. do zadnjeg desetljeća 1.st. pr.Kr. (Bezeczky 1998: 228).Služile su prvenstveno za transport vina (Beltran Lloris 1970: 316). Ovaj tip je bio rasprostranjen po čitavom Mediteranu, osobito na zapadu (Bezeczky 1998: 228; Peacock & Williams 1986: 90). U Sisku je amfora Dressel 1B nađena i na položaju Željeznički kolodvor (Paro, Novaković & Radman Livaja 2018).

Amfore Dressel 6A (T. 113: 1, 2)

Amfore Dressel 6A nastaju razvojem oblika amfora Lamboglia 1. Oblici su različiti i pojavljuju se u nekoliko varijanata. Karakterizira ih dugačak vrat koji je zadebljani zakošen prema van, ponekad okomit, a ponekad zaobljen, zatim duge ručke kružnog presjeka, naglašena duga i snažna nožica. Pečat se nalazi na vratu ili rubu amfore. Datiraju se od kasnog 1. st. pr. Kr. do sredine 1. st. Proizvodile su se duž Jadranske obale od Kalabrije do Riminija. Rasprostranjene su u srednjoj i sjevernoj Italiji, istočnojadranskoj obali, alpskim krajevima, Panoniji i na jantarnom putu. Nađene su i u Tiluriju (T. 326: 2788, T. 327: 2792). Služile su za prijevoz vina, a one manje za voće i garum (Carre 1985; Bezeczky 1998; Starac 2006: 89). Na položaju Povijesni Arhiv tip amfore Dressel 6A potvrđen je ulomkom s pečatom M. Herrennius-a (T. 113: 1).

Amfore Dressel 6B (T. 20: 1, 2, 5; T. 62: 1, 2; T. 63: 1; T. 87: 3; T. 89: 2; T. 94: 1, 5; T. 165: 1; T. 172: 6)

U Sisciji je najzastupljeniji tip amfore Dressel 6B. Amfore Dressel 6B imaju ljevkasto prošireni rub, naglašen prijelaz u vrat, jajasto tijelo, a dno je puno, konično ili polukružno. Ručke su kratke i polukružne. Nađena su dna amfora (T. 20: 2) koja pripadaju tipu dna sa čepastim završetkom, kakve imaju amfore Dressel 6B. Služile su za prijenos vina, ulja i drugih tekućina. Proizvodile su se u Istri, Dalmaciji i Italiji. Izvozile su se u Cisalpinu, Norik, Panoniju, a nađene su i u Hispaniji (Bezeczky 1994: 155–175). Počeci proizvodnje datiraju oko sredine 1. st. pr. Kr., a prema nalazima u Istri proizvode se sve do početka 4. stoljeća u lokalnim radionicama (Marion & Starac 2001: 117; Starac 2006: 91). Nađene su u Emoni (Vičič 1994: T. 13, T. 20), Nauportusu (Horvat 1990: T. 3: 5), Drenju (Makjanić 1987: T. 8: 7) te u većem broju na brojnim lokalitetima Slavonije i Srijema (Brukner 1981: T. 158, T. 159: 38). Taj tip amfore nađen je i na položaju Starčevićeva ulica 37 u Sisku gdje je zabilježen rani sloj nastajanja Siscije (Vidošević 2003: T. 15/8, 16/2).

Amfora Dressel 2-4 (T. 180: 2, T. 121: 3)

Amfora širokog ravnog vrata, tanjih stijenki i kljunastog uskog prstenastog ruba ispod kojeg se nastavljaju ručke može se pripisati tipu amfore Dressel 2-4. Duguljaste, cilindrične amfore Dressel 2-4 imaju karakteristične bifidne, koljenasto savijene ručke, šiljatu nožicu i tanki prstenasti rub. Proizvodile su se od sredine 1. st. pr. Kr. u tirenskoj Italiji, razvivši se u radionicama Kampanije iz rodskih i koskih prototipova (Starac 2006: 93; Peacock 1986: 105). Nekoliko desetljeća kasnije proizvodile su se i u provincijama, osobito na zapadnom Mediteranu. Prestaju se proizvoditi u 2. st. (Beltran Lloris 1970: 358).Pretpostavljeno je kako

se trgovina njima oslanjala na riječne tokove. Središte proizvodnje se nalazilo u Emiliji ili Venetu (Pesavento Mattioli 2000: 109). Amfora istog oblikovanja ruba nađena je u Tiluriju (T. 367: 2894, T. 374: 2911).

Amfore Dressel 8 (T. 180: 3)

Amforu Dressel 8 karakterizira prema van izvijen i zadebljan rub, cilindrični vrat i ovalnotrakaste ručke. Fakturu joj karakterizira dobro pročišćena glina žućkastosmeđe boje (Munsell 10YR 7/4). Proizvodnja ovog tipa amfora prati se od Augustova doba pa sve do flavijevskog razdoblja[129]. Središte proizvodnje amfora za riblje umake bio je obalni dio Betike (Borzić 2011a: 70). Amfore tipa Dressel 8 nađene su u Burnumu, Ptuju i Magdalensbergu(Borzić 2011a: 71; Bezeczky 1993: 244). U Sisku je nađena na položaju Željeznički kolodvor, pri čemu je osobito važan nalaz amfore s najstarijim epigrafskim natpisom (*titulus pictus*) koji spominje Sisciju (sl. 28; Paro, Novaković & Radman Livaja 2018).

Dressel 20 (T. 87: 1)

Amfore tipa Dressel 20 proizvodile su se u rimskoj provinciji *Baetica* od 30. g. sve do 3. stoljeća. Karakterizira ih veliko loptasto tijelo, kratak vrat s konkavnim rubom, ovalne lučno savinute kratke ručke te šiljasto dno. Rub se kroz stoljeća mijenjao. Razvoj oblika amfora Dressel 20 izradio je autor Berni Millet (Berni Millet 1998). Služila je za prijenos maslinovog ulja. Izvozila se u sve dijelove Carstva, a tek kroz 2. i 3. stoljeće intenzivnije na jadransko područje kada hispansko maslinovo ulje prevladava na čitavom carstvu (Babin 2007: 141–170; Borzić 2011: 79). Na panonskom području počinju se uvoziti nakon što se poslije Hadrijana gase istarske radionice (Ožanić 2205: 138). Nađene su u Ptuju, Karnuntu, Akvinku, Mursi, Sirmiju, Cibalama (Ožanić 2005: 138; Keleman 1990: 170; Bezeczky 1994: 164–170; Bjelajac 1996: 13). Ulomak ruba amfore trokutastog presjeka i rebrom na prijelazu u vrat, nađen na položaju Sv. Kvirin pripada obliku amfora Dressel 20, obliku kasnog 2. stoljeća na 3. stoljeće (T. 87: 1).

Haltern 70 (T. 63: 3, 4)

Amfore Haltern 70 imaju izvučeni rub lagano širi prema vrhu, ljevkastog oblika. Tijelo je cilindričnogoblika, a dno čini puni konični šiljak koji se sužava prema vrhu. Proizvode se od 80./60. pr. Kr. do vladavine Antonina.[130]Kod ovog je tipa prisutna velika morfološka raznolikost (Monfort & Millet 2003: 640). Proizvodile su se u tri različite betičke regije.

[129] http://archaeologydataservice.ac.uk/archives/view/amphora_ahrb_2005/details.cfm?id=47
[130] http://archaeologydataservice.ac.uk

Haltern 70 amfore su rasprostranjene po zapadnom Mediteranu i sjevernom Atlantiku, od Portugala i Španjolske do Britanije, Njemačke, Francuske, Italije i sjeverne Afrike.

Prema analizama u amforama Haltern 70 prenosilo se vino.[131] Na položaju Sv. Kvirin nađen je rub i grlo amfore koji se prema morfološkim karakteristikama mogu pripisati amfori tipa Haltern 70. U istom je sloju nađena i puna šiljasta noga amfore koja tipološki odgovara istoj amfori(T. 63: 3).

Rodske amfore (T. 87: 2; T. 188: 1?, 2, 3, T. 121: 3, 4; T. 162: 6)

Rodske amfore imaju vretenasto tijelo, cilindričan vrat, otvor lagano prstenasto zadebljan i karakteristične ručke okruglog presjeka s rogom na gornjem dijelu. Središte proizvodnje je u Rodosu, a proizvodile su se i na okolnim otocima egejskog bazena istočnoga Mediterana. Proizvodile su se od 1. st. pr. Kr. do 2. stoljeća.Služile su za prijenos vina, a nađene su na egejskom, italskom, francuskom području, lokalitetima Germanije, Panonije i u Britaniji. Osobito je velik broj rodskih amfora nađen u vojnim logorima duž limesa i u Britaniji(Bezeczky 1998: 233; Ožanić 2005: 140; Starac 2006: 94–95). Nađene su u velikom broju u Sisciji, osobito položaju Željeznički kolodvor u Sisku.

Amfore s ravnim dnom

Tip Forlimpopoli(T. 55: 1; T. 87: 4, T. 77: 2; T. 106: 10; T. 133: 1; T. 165: 2)

Amfore ravnog dna tipa Forlimpopoli imaju profilirani rub, trbuh je širi u gornjem dijelu i sužava se prema prstenastom konveksnom dnu, ručke su trakaste sa žlijebom po sredini, a prate liniju vrata i spajaju se s gornjim dijelom trbuha. Ime su dobile po mjestu nalaza jer je ovaj tip amfora prvobitno nađen u radionici Forlimpopoli (Bjelajac 1996:22–23; Ožanić 2005: 140). Proizvodnja je započela u radionicama Emilije Romagne (Forlimpopoli, Rimini), ali i drugdje (Etrurija, Umbrija, Picenum i Veneto). Pronalažene su u sjevernoj Italiji, Emoni, u naseobinama i nekropolama Panonije, u Gornjoj Meziji i Dakiji, te na Kreti. Nalaze se i u brodolomima istočnog Jadrana (Toniolo 1991: 30; Bezeczky 1994; Bjelajac 1996: 22–23; Ožanić 2005: 140; Jurišić 2000: 21). Počinju se proizvoditi u 1. st., a masovnije početkom 2. st. i proizvodnja traje sve do kraja 2. st.

Panonski tip amfore ravnog dna (T. 16: 1, 2, 3, 7, 8, 9; T. 56: 3, 4; T. 62: 6; T. 71: 4; T. 92: 1; T. 179: 4; T. 180: 1)

Amfore ravnog dna proizvodile su se i u Panoniji. Sličnog su oblika amforama Forlimpopoli. Manjih su dimenzija i tanjih stijenki pa su, osim transporta, služile i za posluživanje kao stolno posuđe. Lokalna proizvodnja počinje usporedno s importom već u 1. st., ali se održala

131 http://archaeologydataservice.ac.uk

cijelo 3. st. i traje do početka 4. st. U literaturi se navode i kao vrčevi s dvije ručke većih dimenzija (Ožanić 2006: 140; Plesničar Gec 1977: T. 8; Brukner 1981: T. 165; Bjelajac 1996: 22–23; Vidrih Perko 2000: 434). Pretpostavlja se kako su služile za transport vina, ali i garuma.[132]

Afričke amfore (T. 152: 4)

Afričke amfore cilindričnog su tijela s kratkim vratom polukružnog zadebljanog, prstenastog ili ljevkastog, ponekad trokutastog ruba. Imaju kratke ručke i kratku nogu. Proizvodile su se u sjevernoj Africi, Tripolitaniji, Prokonzularnoj Africi i Byzaceni od kraja 1. na početak 2. stoljeća pa sve 6. stoljeća. Izvozile su se u Hispaniju, Galiju, Italiju i Dalmaciju, osobito od 3. do 4. stoljeća (Starac 2006: 100–101; Tyers 1996). Nalaz afričkih amfora zabilježen je i u Emoni (Bezeczky 1994a: 85). U Sisciji do sada nisu prepoznate. Na položaju Povijesni Arhiv sjevernoafričke amfore prepoznate su prema karakterističnom presjeku na jednom ulomku. Stijenke crvene boje s bijelom vanjskom površinom karakteristika su tuniških amfora.

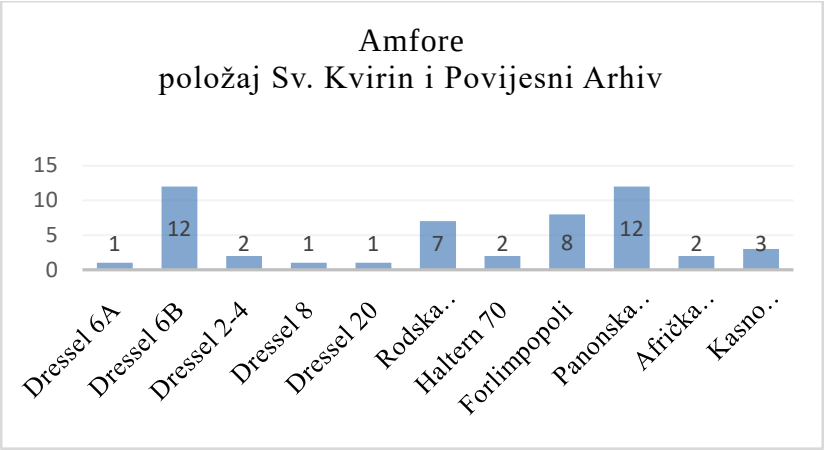
Kasno rimske amfore LRA 1 - Keay 53 (T. 152: 1) i Agora M334 (T. 145: 1)

Amfore koje u literaturi nose naziv „Late Roman Amphora“ (LRA 1) oblik je koji se razvio od 4. do 7. stoljeća (Reynolds 2005). Od 5. st. izvoze se u zapadne luke i u vojne logore na Donjem Dunavu. Oblik im se mijenjao kroz stoljeća, a smatra se kako su služile za čuvanje vina i ulja. Proizvodile su se u rimskoj provinciji Ciliciji i Cipru.[133] Prema nagibu stijenke koja je valovita i prati položaju ručke ulomak (T. 152: 1) s položaja Povijesni Arhiv može se pripisati obliku amfore LRA 1 tipu Keay 53.

Ulomak ruba s rebrom u ravnini s visoko postavljenim ručkama (T. 145: 1) karakteristika je kasnijih oblika LRA 1 (Agora M334) amfora polovice 6. stoljeća. Amfore ovog oblika nađene su u 2/2 6. stoljeća u kripti Balbi u Rimu (Saguì 1998: 315). Međutim oblik je analogan i obliku amfora s ravnim dnom koje su se proizvodile u Loronu (Maggi & Marion 2011: 179).

[132]http://archaeologydataservice.ac.uk/archives/view/amphora_ahrb_2005/details.cfm?id=130&CFID=1630860&CFTOKEN=1FC99086–C140–459C–BAEEBAA27E4A2945

[133]http://archaeologydataservice.ac.uk/archives/view/amphora_ahrb_2005/details.cfm?id=236

Slika 27. Pregled tipova amfora nađenih u Sisku, na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeni su ulomci amfora koji nisu pripisani određenom tipu amfora(T. 16: 10; T. 56: 8; T. 62: 3; T. 162: 5; T. 179: 5, T. 182: 5).Ulomak zadebljanog ruba,blago trokutastog pri vrhu, koji je koso izvijen prema van ima sličnosti s oblikom rubova amfora Porto Recanati ili Pascual 1 (T. 62: 3). Rub amfore uskog vrata i prstenasto zadebljalog ruba koji ima suženje prema samom vrhu (T. 182: 5) mogao bi odgovarat obliku Dressel 2-4. U nedefinirani tip amfora zbog debljine stijenki i načina izvedbe vrata i ruba uvršten je i tip nađen na položaju Sv. Kvirin (T. 16: 10). Oblikom ima sličnosti s panonskim amforama ravnog dna s ravnim vratom ukrašenim rebrom u gornjem dijelu, no rub je zadebljan četvrtastog presjeka s dva ispupčena naglašena rebra. U nedefinirane tipove uključene su još dvije amfore s rebrasto profiliranim trakama na rubu (T. 162: 5; T. 179: 5) i primjer na kojem su trake dodatno ukrašene zarezima izvedenim kotačićem (T. 56: 8).
Zastupljeno je nekoliko tipova ručaka (Prilog 70). Većina se ne može točno pripisati tipu amfore kojem pripadaju. Razvrstane su prema ukrasu na: ručke ovalnog presjeka s uzdužnim rebrima (tip 1)s otiskom prsta na početku (T. 34: 7, T. 121: 2), ili bez otiska prsta (T. 20: 7, T. 33: 2, T. 34: 8), zatim ovalne valjkaste ručke (tip2) (T. 34: 5, T. 46: 4, T. 62: 5, T. 121: 3, 4) te ručke s roščićem (tip 3) (T. 87: 2, T. 162: 6).

Analizom objavljenih i pečata s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv do sada je u Sisku nađeno 15 pečata različitih radionica (tab. 30). U literaturi su najranije zabilježeni pečati s amfora iz Siska navedeni u Vjesnicima Arheološkogmuzeja u Zagrebu iz 1879. te kao natpisi u CIL III, no do sada nisu obrađivani u stručnoj literaturi.[134] Zabilježen je pečat IVN PATN? dimenzija 5x2 cm (Ljubić 1879: 72); pečat COSTINI dimenzija 7x2 cm (Ljubić 1879: 72),

[134]Pečati su bili navedeni kao pečati na žarama uz druge pečate tere sigilate nađene u Sisku u radu Šime Ljubić iz 1879. U sklopu pregleda svog objavljenog materijala iz Siska utvrđeno je kako se radi o pečatima s amfora o čemu svjedoče i dimenzije pečata navedene u objavi.

M·MAFSI dimenzija 4,5x1,5 cm (Ljubić 1879: 73) i pečat L.TARI RFI (RVFu slogu) dimenzija 7,5 x2 cm (Ljubić 1879: 73).

Pečat Costini pripada nepoznatoj radionici. Zabilježen je u Veroni (Pesavento Mattioli 2000: n. 62), Magdalensbergu (Schindler Kaudelka 2009: p. 320, T.1), a da je nađen u Sisciji (CIL III, 12010, 12) prenosi T. Bezeczky (Bezeczky 1994: p. 46, n. 30). U Magdalensbergu je nađen u augustovskom i tiberijevsko-klaudijevskom kontekstu.

Pečat IVN PATN mogao bi biti vezan uz varijante pečata L.IVNI. PAETI nepoznate radionice, koji je zabilježen u Karnuntu (Bezeczky 1995: 162), Magdalensbergu (Bezeczky 1994: p.p. 87–94, n. 123–139, Schindler Kaudelka 2009: T. 1, p. 320). Datira se u tiberijevsko- klaudijevsko razdoblje(Mazzocchin 2004: 158).

Za pečat M·MAFSI nisu nađene analogije.

Pečat L. TARI RVFI vezan je uz amfore Dressel 6A koje su se proizvodile u srednjoj i sjevernoj Jadranskoj obali od sr. 1. st. pr. Kr. do pol. 1. st. po. Kr. Radionica se nalazila kod Picenuma. L. Tarius Rufus bio je konzul 16. g. pr. Kr., a spominje ga i Plinije (Bezeczky 1994: 28–34). Ovaj pečat se pojavljuje i na Magdalensbergu (Bezeczky 1998: 230).

Na položaju Starčevićeva ulica 37 nađena su dva ulomka amfora s pečatom. Pečat AMETHYST(US) nosi ime majstora koji se javlja uz ime vlasnika radionice Lekanija Basa (Vidošević 2003: 22, T. 16: 1). Amfora s tim pečatom nađena je u Puli (Starac 1997: 145; T. 11: 5) i na amforama u Panoniji (Bezeczky 1994: 83). Datiraju se u prvu polovicu i sredinu 1. stoljeća. Pečat IMP(erator) AV(gustus) carski je pečat bez sačuvanog osobnog imena cara (Vidošević 2003: 22, T. 16: 2). Prema obliku ruba datira se u drugu polovicu 1. st., za Flavijevaca kada pada i procvat proizvodnje Dressel 6B amfora (Starac 1994: 143; 1997).

Najveći broj amfora i pečata nađen je na položaju Željeznički kolodvor: na amfori Dressel 2 – 4 pečat GA.EBIDIE[135] te na amforama Dressel 6B pečati BASS[136],ACRSPN [137], APIC[138], RVSOCOC i E??EIO.E (Paro, Novaković & Radman Livaja 2018).

S položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv od tri nađena pečata, za dva se mogu pretpostaviti kojoj radionici pripadaju (Prilog 72). Na položaju Sv. Kvirin na rubu amfore Dressel 6B pečat

[135] Pečat pripada gensu *EBIDIE* koji su trgovali vinom iz radionica u Emiliji ili Venetu (Paro, Novaković & Radman Livaja 2017; Pesavento Mattioli 2000: 109).

[136]Pečat Bassi pripada Lekanijevoj radionici (Paro, Novaković & Radman Livaja 2017; Starac 1994–1995: 144).

[137] Pečat ACRSPN pripada loronskoj radionici Kalvije Krispinile (Paro, Novaković & Radman Livaja 2017; Starac 1997: T. 1, 6; Starac 1999: T. 4, 4).

[138] Pečat APIC pripada gensu *Apicius*koji je bio raširen Cisalpinom, poglavito oko središnjeg toka rijeke Pad, a maslinovo je ulje iz Cisalpine rijekom Savom transportiraosve do istočnih provincija (Paro, Novaković & Radman Livaja 2017; Cipriano i Mazzocchin 2000: 161–169, fig. 7, Mazzocchin 2011: 186).

je utisnut u pravokutnoj kartuši, vrlo slabo čitljivih slova (T. 63: 1). Prema obliku i broju slova može pripadati pečatu CRISPIN radionice iz Lorona (Marion & Starac 2001: 106–107). Na položaju Povijesni Arhiv na ulomku koji je vjerojatno dio amfore Dressel 6A pečat je utisnut u pravokutnoj kartuši i slovima M HE (T. 113: 2). Pečat pripada radionici M. HERRENNIUS-a. Radionica je to čiji se proizvodi datiraju u augustovsko vrijeme (Mazzocchin 2013: 173). U Padovi su nađene u julijevsko-klaudijevskom kontekstu (Cipriano & Mazzocchin 2000). Nađene su u Tiluriju i u Istri (Šimić-Kanaet 2010: 47; Džin 2006: 258).

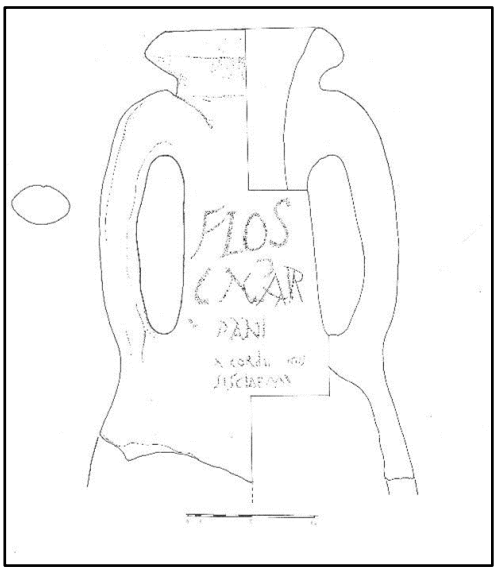
Tablica 30. Pečati s amfora iz Siscije

PEČAT	OBLIK AMFORE	DATACIJA	LITERATURA
M HE[---	Dressel 6A	August – Klaudije	T. 113: 1
M	Dressel 6B	1/2 1. stoljeća	T. 89:2
[----]P[--]	Dressel 6B		T. 63: 1
IVN PATN?			Ljubić 1879: 72, 73
COSTINI	Dressel 6B	August – Klaudije	Ljubić 1879: 72, 73
L.TARI RFI	Dressel 6A	1.st. pr. Kr.	Ljubić 1879: 72, 73
M·MAFSI	-		Ljubić 1879: 72, 73
AMETHYST(US)	Dressel 6B	1/2 1. stoljeća	Vidošević 2003: 22, T. 16/1
IMP(erator) AV(gustus)	Dressel 6B	2/2 1. stoljeća	Vidošević 2003: 22, T. 16/2
GA.EBIDIE	Dressel 6B		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
BASS	Dressel 6B	kasno klaudijevsko do flavijevsko razdoblje	Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
ACRSPN	Dressel 6B		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
APIC	Dressel 6B	kasno augustovsko razdoblje	Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
RVSOCOC	Dressel 6B	klaudijevsko-neronijansko razdoblje	Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
E??EIO.E	Dressel 6B		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018

Od natpisa zabilježen je natpis *CRESCENT(T?)S i (I?)ORESλ(?)λSIN* na amforama nađenim na položaju Sv. Križ-Park u slojevima datiranim od 1.do2. stoljeća (Bugar 2000: 31, T.XVII,

4, T. XVI , 1). Na položaju Sv. Kvirin nađen je ulomak vrata s urezanim natpisom broja XXXII i vidljivim dijelom slova (T. 45: 3).

Najznačajniji je natpis (*titulus pictus*) (sl. 28) na amfori tip Dressel 8, s najstarijim epigrafskim natpisom koji spominje Sisciju. Amfora je zajedno s rodskom amforom, nađena u ostavi obloženoj drvetom koja se datira u prva četiri desetljeća 1. stoljeća. Natpis svjedoči kako je u Sisciji boravio stanoviti Aulo Kordije kojem je bila isporučena amfora kvalitetnog i skupocjenog ribljeg umaka, betičkog garuma (Paro, Novaković & Radman Livaja 2018; http://sisak.hr/na-lokalitetu-kolodvora-pronadeno-257-amfora/).

Slika 28. Amfora Dressel 8 s natpisom (titulus pictus), (Paro, Novaković & Radman Livaja 2018; http://sisak.hr/na-lokalitetu-kolodvora-pronadeno-257-amfora/).

5.3.3. Poklopci amfora i „zatvarači“

U do sada objavljenom keramičkom materijalu iz Siscije izdvojeno je 4 poklopca amfora (tab. 32) te 10 „zatvarača“ (tab. 31). Na položaju Sv. Kvirin i Povijesni arhiv nađeno je 6 zatvarača (T. 21: 1–3; T. 41: 2; T. 89: 1; T. 152: 2) i jedan poklopac (T. 94: 6).

Posude kruškolikog, zvonastog ili srcolikog oblikas punom nogom te izvijenim rubom u literaturi su najčešće interpretirani kao zatvarači amfora. Prema obliku mogli su služiti za degustaciju sadržaja, kao vadičepovi ili su korišteni u druge svrhe u primarnoj i sekundarnoj uporabi (Pavolini 1980; Schindler Kaudelka & Janezić 2017). Takvi nalazi nađeni su diljem Rimskog Carstva (Brukner 1981: 46; Hayes 1991: 74; Riley 1979: 359; Topić 2003: 313, Šimić Kanaet 2010: T. 473). S obzirom da do sada nisu nađeni *in situ* jasni dokazi koji bi potvrdili funkciju može se zaključiti kako je jednoznačna i sigurna interpretacija za sada nemoguća.

Prema morfološkim karakteristikama izdvojeno je 5 tipova „zatvarača“ iz Siscije (ZA. TIP 1–5, Prilog 73).

ZA.TIP 1

Zatvarač zvonastog oblika, kratkog tijela, šuplje unutrašnjosti (T. 21: 1).

ZA.TIP 2

Zatvarač punog čepastog kraja kružnog oblika, šuplje unutrašnjosti, fine izrade (T. 21: 2).

ZA.TIP 3

Zatvarač kružnog šupljeg gornjeg dijela tijela šuplje unutrašnjosti (T. 21: 3).

ZA.TIP 4

Zatvarač kruškolikog oblika, fine izrade, šuplje unutrašnjosti (T. 41: 2, T. 89: 1).

ZA.TIP 5

Zatvarač tankih stijenki, čepastog kružnog završetka srcolikog oblika i šuplje unutrašnjosti (T. 152: 2).

Tablica 31. Zatvarači amfora

ZATVARAČI AMFORA	POLOŽAJ	LITERATURA
Zatvarač, promjer 4,8	Ul. S. i A. Radića “Robna kuća”	Baćani *et al*. 2011: kat. br., Inv. br. 510:SIK 560/AZA
Zatvarač amfore, promjer 4,4	Jugoistočna nekropola	Tomaš 2007: kat. br. 5, Wiewegh 2003: 50, 82,inv. br. 510:SIK 450/AZA
5 kom zatvarača amfora	S. i A. Radića 2, Igralište 22 lipnja, I.K.Sakcinskog b.b., A. Starčevića 40	Baćani *et al.*:157–161, Inv. br. 26076, 25679, 26148, 26149, 25714
Zatvarači amfora srcolikog oblika suženi u vrhus punom proširenom ručkom 2 kom	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: T 18/3,4
Zatvarač amfore grublje gline i svijetlooker boje, ima malu ručku na vrhu, koja je šuplja	Kovnica	Wiewegh 2001: 97, T. XIII 11

Poklopci amfora su kružni i pločasti, ukrašeni ili neukrašeni. Zastupljena su dva tipa: pločasti rađeni u preši (Tip 1) i poklopci rađeni od keramičkih ulomaka u sekundarnoj upotrebi (Tip 2). (PA. TIP 1–2, Prilog 73)

PA.TIP 1

Poklopci su rađeni na preši (kalupu) promjera su 8–10 cm i debljine 2–3 cm. Mogu biti ukrašeni ili neukrašeni, a na gornjoj se površini nalazi bradavičasta ručka. Od ukrasa

zastupljene su reljefno izvedene trake, kružnice, točke, slova. Ističe se nalaz poklopca s položaja Lučka kapetanija ukrašen malom ručkom u sredini s 4 trake na kojoj su po dvije polukružne trake okrenute prema van i točka prema ručki (Baćani *et al.* 2011: 141). Pločasti poklopci nalaze se na nalazištima od kraja 2. st. pr. Kr. do u 1. stoljeće (Šimić – Kanaet 2010: 47, T. 451–470; Cambi 1989: 311–337; Marion & Starac 2001: 18–19; Topić 2003: 312; Brukner 1981: 46, T. 169).

PA. TIP 2

Neukrašeni pločasti poklopci amfora rađeni od keramičkih ulomaka u sekundarnoj upotrebi. Za izradu su korištene keramičke posude debljeg presjeka, često same amfore ali i doliji i tegule. Poklopac tog tipa nađen je na položaju Povijesni Arhiv (T. 94: 6).Tako rađeni poklopci u amfori su učvršćivani s glinom ili nekom drugom vrstom veziva. Smatra se kako se za takvu vrstu poklopca koristio naziv *obturamenta.* Koristili su se kao poklopci, ali i kao zatvarači za već otvorene amfore. Nađeni su na svim nalazištima Rimskog carstva, brojnim brodolomima gdje su nađeni *in situ* (Peña 2007: 153–155)

Tablica 32. Poklopci amfora

POKLOPAC AMFORA	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Poklopac u obliku diska s ručkom		Rijeka Kupa	Tomaš 2007: kat. br. 6,Inv. br. 510:SIK 20662
Poklopac kružnog oblika ukrašen većim buklom u sredini, 4 manjate izbočenim ravnimi zakrivljenim linijama	3/3 1. st. pr. Kr. – 1/3 1. st.	Lučka kapetanija	Baćani *et al.* 2011: kat.br.155, Bilić *et al.* 2015: kat. br. 128, 127, Inv. br. 510.SIK 23014
Poklopac kružnog plosnatog oblika ukrašen izbočenim radijalnim ukrasom i malom ručkom u sredini	1. st.	I. K. Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 154, Inv.br. 26179
Poklopac ravan pločast s kružnim zadebljanjem u središtu. Na gornjem dijelu reljefni znakovi V (?), C (?), I (?)	1. st.	Dunavski Lloyd	Baćani *et al*. 2011: 156, Inv.br. 25988

5.4. KERAMIKA POSEBNE NAMJENE

5.4.1. Antropomorfne posude

Antropomorfne posuderađene su u kalupu ili na kolu s rukom rađenim ili u kalupu rađenim aplikama, a karakterizira ih prikaz dijelova ljudskog tijela, najčešće glave. Pretpostavlja se kako su imale apotropejsko značenje, a povezuju se s bogovima Bakhom, Panom i dr. Pripadaju posudama posebne namjene, stolno su posuđe za posebne prilike. Javljaju se u vojnim logorima, naseljima i kao prilog u grobovima (Vomer Gojkovič 2010: 222; Braithwaite 2007; Nikolić & Raičković 2008). Antropomorfne posude mogu se podijeliti na posude s prikazom ljudskog lica („face pot"), posude u obliku ljudske glave rađene u kalupu („head pot"/„mask vase") te posude s apliciranom maskom, uglavnom ženskom, koja je rađena u kalupu („face jug/face-neck flagon") (Braithwaite 2001: 284). Posude s prikazom ljudskog lica/lika („face pot")ukrašene su s apliciranim dijelovima ljudskog lica (obrve, nos, oči, usta, brada, falus). Pojavljuju se na čašama 8–12 cm koje su se koristile za piće[139], čašama 16–20 cm visine i loncima 20–30 cm visine koje su se koristile kao urne ali i u druge svrhe.Pojavljuju se u gotovo svim provincijama od 1. do kraja 4. stoljeća (Nikolić & Raičković 2008: 135). Najraniji primjeri su uvoženi iz sjeverne Italije tijekom 1. i ranog 2. stoljeća dok se već sredinom 2. stoljeća počinju proizvoditi i u lokalnim keramičarskim centrima. U Panoniji su nalazi antropomorfskih posuda zabilježeni na većini nalazišta, u Petoviju, Brigetiju, Neviodunumu, Sirmiju, Sisciji, Andautoniji... Radionice su vjerojatno bile u svim većim keramičarskim centrima, a u Gornjoj Panoniji pretpostavlja se kako je radionica mogla biti u Mursi (Brukner 1981: 36; Nikolić & Raičković 2008: 140).

U Sisciji se antropomorfne posude nalaze u slojevima unutar grada (tab. 33) te kao inventar grobova na jugoistočnoj nekropoli Siscije (Wiewegh 2003: 36, 38, 45, T. X: 23).

Tablica 33. Pregled objavljenih primjera antropomorfnimh posuda iz Siska

ANTROPOMORFNE POSUDE	DATACIJA	TIP	POLOŽAJ	LITERATURA
Ulomci s dijelom prikaza ljudskog lica s bradom		?	Zbirka AMZ	Vikić Belančić 1967: 32, sl. 138 a i b
Antropomorfna posuda, trakaste ispupčene šire obrve s nizom ureza spojene u većem nosu, oči	2. st.	Tip 2	Sisak, Ul. F. Lovrića 7-9 (C12-B) 1990	Tomaš 2007: kat.br. 52 Inv.br.510:SIK 20689

[139]Čaše tankih stijenki s apliciranim prikazom ljudskog lica obrađene su u sklopu ovog rada u skupini keramike tankih stijenki.

su kružne s ovalnim vodoravnim udubljenjem u sredini; rub izvijen prema van, vrat narebren, narančastosmeđa boja stijenke, Dr 12 cm				
Ulomak posude s ljudskim likom, uske pune obrve spojene s malim nosom, oko je malo, kružno s udubljenjem u sredini, rub zadebljan, prstenast naglašen s dva rebra, crvena boja stijenke	2. st.	Tip 1	Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 222,Inv. br. 25442
Ulomak posude s obrvom, obrva trakasta ukrašena dvostrukim nizom utisnutih zareza, žuta boja stijenke		Tip 5	Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 223, Inv. br. 26211
Čaša na izduženoj nozi ravnog dna, na gornjem dijelu apliciranim ljudskim licem		Tip 1	Jugoistočna nekropola	Wiewegh 2003: 36, 38, 45, T. X: 23
Čaša izvijenog ruba, zaobljenog trbuha, uskog ravnog dna, rađena od narančastosmeđe gline s tamnosivim premazom, fine izrade, aplicirane obrve, usta i kružne šire plosnateoči ukrašene ubadanjem, nos lijepo profiliran		Tip 7	Jugoistočna nekropola	Wiewegh 2003: 47, T. XIV, 13
Posuda s apliciranom kazališnom maskom sa crvenim premazom	2. – 3. st.	Tip 8	Sv. Kvirin, istraživanja 2010. – 2012. g.	Franić 2014: 27

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađena su 4 ulomka antropomorfnih posuda. Analizom do sada objavljenih antropomorfnih posuda iz Siska kao i nađenih na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv utvrđeno je 7 tipova (ANTROP.P. TIP 1–7, Prilog 74). Razlikuju se u načinu izrade, obliku posude, izvedbi dijelova ljudskog lica te boji keramike.

ANTRO.P. TIP 1

Posuda na izduženoj uskoj nozi. Aplicirane uske trakaste obrve u širokom luku koje se spajaju u manjem ravnom nosu, dok su oči izvedene ubadanjem štapićem kružnog presjeka. Nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 79: 8, 9). Antropomorfne posude ovog tipa nađene su kao

inventar grobova na jugoistočnoj nekropoli Siscije (Wiewegh 2003: 45, T. XIV: 12). Ulomak sa istovjetnim oblikovanjem nosa nađen je u Petoviju (Vomer Gojković 2010: T. I: 6).

ANTRO.P. TIP 2

Posuda narebrenog okomitog vrata i prstenasto vodoravno položenog ruba, zaobljenog trbuha s apliciranim ljudskim licem. Obrve su povijene, trakaste, ukrašene urezima i spajaju se u kratkom širem nosu. Oči su prikazane zatvorene, s okruglom aplikom utisnutom po sredini. Nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 79: 10). Oblik obrva i očiju ima analogija s posudama s prikazom lica nađenoj u Andautoniji (Nemeth-Ehrlich & Kušan Špalj 2007: 63), nalazima iz rajnskog područja (Pfahi 2003: 184) kao s nalazima Gornje Mezije (Nikolić & Raičković 2008: T. 1: 1). Može se datirati u prvu pol. 2. stoljeća.

ANTRO.P. TIP 3

Čaša suženog narebrenog vrata i prstenastog izvijenog ruba. Trbuh je zaobljen. Rađena je od pročišćene gline, sivosmeđe boje stijenki. Aplicirani su dijelovi lica, dok je trbuh čaše blago udubljen kako bi prikaz bio plastičniji. Oblikovanje je fine izrade. Oko je oblikovano s dupljama i kružnom jabučicom u sredini. Nađena je na položaju Pov. Arhiv (T. 103: 1).

ANTRO. P. TIP 4

Posude s ljudskim licem i falusom. Keramički falus dio je posude. Postavljen je na trbuhu posude kraj uha ili nosa iusta. Falusi imaju apotropejsko značenje. Vežu se za prikaze bogova Bakhusa (Braithwaite 2001: 289, 290). Pojavljuju se naurnama rajnskog područja i Donje Mezije (Brukner 1981: 35; Pfahl 2003: 179-180).Posude s falusima nađene su u Andautoniji (Nemeth-Ehrlich & Kušan Špalj 2007: 100, 101; Nikolić & Raičković 2008: T. 3/13). Datiraju se u 2. stoljeće. Primjer je nađen na položaju Pov. Arhiv (T. 183: 1).

ANTRO.P. TIP 5

Posuda rađena od pročišćene gline, žutooker pečena. Aplicirana jetrakasta obrva ukrašena dvostrukim nizom utisnutih zareza. Nađena je na položaju Euroagram (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 223, Inv. br. 26211). Primjeri antropomorfnih posuda rađenih iz žuto-oker gline nađeni su na području Sjeverne Rajne – Vestfalije (Braithwaite 2001: 289, 290).

ANTRO.P. TIP 6

Vaze s bradom rađene su apliciranjem i dorađivane urezivanjem. Vikić Belančić pretpostavlja radionice u Sisciji (Vikić Belančić 1967: 32, sl. 138 a i b). Analogne posude nađene su u Petoviju (Vomer Gojkovič 2010: T. I: 5, 7, T. II: 2, 3).

ANTRO.P. TIP 7

Čaša izvijenog ruba, zaobljenog trbuha, uskog ravnog dna, rađena od narančastosmeđe gline s tamnosivim premazom. Fine su izrade, apliciranih obrva, usta i kružnih širih plosnatih

očijukoje su ukrašene ubadanjem, nos je lijepo profiliran. Nađena je kao grobni prilog na jugoistočnoj nekropoli Siscije (Wiewegh 2003: 47, T. XIV, 13).

ANTRO.P. TIP 8

Ulomak posude s apliciranim prikazom lica (maskom) izrađenim u kalupu. Na posude se apliciralo 1 – 4 maske(bakhičke, mitološka bića, božanstva i kazališne maske). Posude su ukrašene i premazom (Braithwaite 2001: 287; Braithwaite 2007: 459–460). U Sisku je nađena na položaju Sv. Kvirin u istraživanjima 2010. – 2012. (Franić 2014: 27, sl. 11). Posude s apliciranom maskom mogu se datirati od pol. 2. do pol. 3. stoljeća (Nikolić & Raičković 2008: T. 6/31-33).

5.4.2. Kadionice

Kadionica (njem. *Räucherschale*) je tipično rimsko posuđe. Ima oblik zdjele na punoj ili šupljoj nozi. Tijelo je ukrašeno vodoravnim ili valovitim plastičnim trakama, s otiskom prsta ili kotačićapo tijelu te rubu. Raniji primjerci su finije fakture, dok su kasniji debljih stijenki i jednostavnije ukrašeni. Pojavljuju se od augustovskog razdoblja, u većem broju u slojevima od 2. stoljeća, i ostaju u upotrebi do kraja carstva. S obzirom na tragove gorenja u unutrašnjosti sadržaji su (smole, kore drveća, sjemenke, korijenje i cvijeće) u njoj sagorijevali. Mogli su služiti u kultnesvrhe, u pogrebnim ritualima, ali i zaupotrebu u kućanstvu (Bonis 1942: 51; Vikić-Belančić 1962/1963: 109; Hayes 1997: 87; Ožanić Roguljić 2016: 82, 83). U Hrvatskoj su nađeni na gotovo svim rimskim nalazištima. Velik broj primjeraka nađen jeu Varaždinskim Toplicama i Sisku. Brojni primjeri potječu iz Ptuja, te s lokaliteta istočne Slavonije i Srijema (Bonis 1942: 51 T XXIII, Vikić Belančić 1962: 63, Brukner 1981: T. 62–64).

U literaturi je do sada iz Siscije objavljen veći broj primjerakadionica (tab.34).

Tablica 34. Pregled objavljenih kadionica nađenih u Sisku

OBLIK	DATACIJA	TIP	POLOŽAJ NALAZA	LITERATURA
Ulomak ruba izvijen prema van s tri nazubljene trake	2. – 3. st.	-	S. i A. Radića 2	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 213, 214, 215, Inv.br. 26069, 26072, 26078
Visoka šuplja noga kadionice s ravnom stajaćom plohom	2. – 3. st	-	S. i A. Radića 2	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 216, Inv.br. 26085

Noga kadionice		-	OŠ 22. lipnja	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 217, Inv.br. 25684
Kadionica na nozi ukrašena u gornjem dijelu vodoravnom plastičnomvalovitom i nazubljenom trakom	2. – 3. st.	-	Žitni magazin	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 218, Inv.br. 26038
Kadionica koničnog oblika na šupljoj visokoj nozi, ukras tri reljefne valovite trake		-	I. K. Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 219, Inv.br.25692
Noga		-	I.K.Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 220, Inv.br.26158
Rub izvijen prema van s trima nazubljenim trakama, visoka šuplja noga		-	Lučka kapetanija	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 221, Inv.br.26242
Kadionice sa šupljom nogom bez stajaće stope, ukras tri valovite plastične trake		-	Starčevićeva 37	Vidošević 2003: 23; T. 20/9, 10, 11
Kadionica izvijenog ruba prema van s gornje strane ukrašena s dva ili tri niza nazubljenih traka		Tip 10	Kovnica	Wiewegh 2001: 100; T. XVI 1–8
Kadionica narebrenog ruba, s valovito oblikovanom trakom, na tijelu rebro ukrašeno otiskom kotačića, crveni premaz		Tip 1?	Kovnica	Wiewegh 2001: 100, T. XVI/ 9
Rub kadionice izvijen i užlijebljen, ukrašen urezima, tijelo ukrašeno plastičnim trakama	2. – 3. stoljeće	Tip 8	Sv. Križ-Park	Katavić 2001: T. 12: 3
Kadionice s plastičnim trakama ukrašenim otiscima nokta, šuplja cilindrična noga	1. – 2. st.	Tip 10	Sv. Križ	Bugar 2000: 41, T. XXII: 1–4
Kadionica s lučno prema dolje izvijenimrubom, ukrašena narebrenim trakama		Tip 4	Sv. Križ	Kordić 2001: T. 27: 1

Na položaju Sv. Kvirin (19) i Povijesni Arhiv (22) nađen je ukupno 41 ulomak kadionica. Veći broj kadionica nađen je na položaju Sv. Kvirin u SJ 11 (10 različitih

ulomaka) i SJ 8 (6 različitih kadionica), dok je na položaju Pov. Arhiv nađeno po pojedinom sloju od 1. do 4. kadionice.

Analizom do sada objavljenih primjera kadionica kao i onih s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv,izdvojeno je 13 tipova (K. TIP 1–13, Prilog 75–77). Razlikuju se prema obliku tijela (polukružne, bikonične, ljevkaste i zvonaste) te u oblikovanju ruba i formiranju ukrasa. Napravljene su od pročišćene glinene smjese, tvrde su i kompaktne, promjera od 24 – 30 cm, te narančaste do crvenosmeđe boje (7.5yR 5/4 – 6/6 brown – reddish yellow). Jezgra je ponekad sive boje. Ukrašene su narebrenim, valovitim trakama. Ukras je izveden kotačićem, utiskivanjem ili štipanjem. Jedan primjer kadionice ima crveni premaz (Wiewegh 2001: T. XVI: 9).Nađen je veći broj ulomaka s ukrasom, 10 tipova različitog oblikovanja (Prilog 77). Nađene su tri noge kadionice (T. 107: 4, T. 161: 1; T. 185: 6). Noga kadionice s položaja Pov. Arhiv ima izvijen prema van rub dna koji je trakast i ukrašen s dva utora (T. 185: 6).

K. TIP 1

Kadionice ljevkastog oblika, koso spuštenog ruba koji je nazubljen na unutarnjem i vanjskom kraju. Na položaju Sv. Kvirin sačuvan je dio ruba kadionice ovog oblika (T. 17: 1). Analogije ima s kadionicom nađenom u Vinkovcima,datiranom u 2. – 3. stoljeće (Ožanić Roguljić 2016: 82–83, tip K2, T. 55: 13, T. 22: 48, T. 74: 9).

K. TIP 2

Kadionica ukošenih ravnih stijenki s zadebljanim trakastim rubom izvijenim prema van i ukrašen pravilnim štipanjem u pravilnim razmacima. Nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 17: 2). Oblik ruba najsličniji je trakastim rubovima kadionica zvonastog oblika nađenim u Srijemu i datiranim u sredinu 2. do 3. stoljeća (Brukner 1981: T 63/16).

K. TIP 3

Kadionica konveksnih stijenki i rubom ukrašenim utorom i pravilnim utiskivanjem. Nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 17: 4). Datira se od kraja 1. do 2. st.

K. TIP 4

Kadionica zaobljenog tijela s lučno spuštenim rubom prema dolje koji je ukrašen s tri narebrene trake. Na trbuhu je ukrašen s tri ujednačeno, precizno narebrene trake. Fine je izrade izrađen od pročišćene glinene smjese. Nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 17: 6, 10). Analogije imamo s kadionicom nađenom u grobu iz Topuskog(Šarić 1979/80:T. V/1,2). Taj tip kadionice polukružnog oblika u Ptuju je nađen s novcem Nerve (Kujundžić 1982: T. 14/ 14, gr. 181). Polukružna kadionica nađena je u Sisku na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: T. XVI/2,7) te u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu (Vikić Belančić 1962/1963: sl 102).

K. TIP 5

Kadionica bikoničnog oblika s nazubljenim vodoravno izvijenim rubom ukrašenim otiskom kotačića na vanjskom rubu i valovitom trakom unutarnjem rubu. Kadionica ima na tijelu četiri trake ukrašene utiscima na pravilnim razmacima. Nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 17: 9). Takav se oblik u Srijemu datira u sredinu 2. st (Brukner 1981: T. 62: 3, 4).

K. TIP 6

Kadionica zaobljenog konkavnog tijela s vodoravno izvučenim rubom koji je ukrašen s tri narebrene trake ukrašene utiskom kotačića. Na trbuhu je ukrašen s tri ujednačeno, precizno narebrene trake. Nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 65: 5) te Pov. Arhiv (T. 107: 2).

K. TIP 7

Kadionica zvonastog oblika s trakastim rubom koji je ukrašen pravilnim urezima na gornjoj i donjoj strani. Kompaktna i širokog ruba. Primjer ovog tipa kadionice nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 65: 2).

K. TIP 8

Kadionica ljevkastog oblika s lučno povijenim rubom prema gore, ukrašena na rubovima valovitom trakom. Na polovici tijela ukras je valovito oblikovane trake. Ulomak ovog tipa kadionice nađen je na položaju Pov. Arhiv (T. 107: 1, T. 138: 4) i Sv. Kvirin (T. 65: 4).

K. TIP 9

Kadionica zaobljenog tijela s vodoravno izvučenim rubom ukrašenim s dvije valovito oblikovane trake. Nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 67: 5).

K. TIP 10

Kadionice zaobljenog tijela, koso spuštenog ruba koji je ukrašen s tri kotačićem narebrene trake (na unutarnjem i vanjskom kraju te sredini). Na tijelu ima narebrenu ispupčenu traku. Kadionica ovog oblika nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 65: 1, 6; T. 67: 6,7) te Pov Arhiv (T. 92: 10; T. 119: 1, 2; T. 130: 3; T. 138: 3; T. 181: 5).

K. TIP 11

Kadionica vrlo tankih stijenki zvonastog oblika s izvijenim rubom ukrašenim plitkim narebrenim trakama na prijelazu u tijelo te na kraju ruba. Primjer je nađen na položaju Pov. Arhiv (T. 107: 3).

K. TIP 12

Kadionica ukošenih ravnih stijenki s lučno povijenom prema gore kragnom ispod ruba koja je ukrašena širokim pravilnim otiscima. Na tijelu su trake izvedene urezivanjem kotačićem te valovite trake. Nađena je na položaju Pov. Arhiv (T. 130: 1).

K. TIP 13

Kadionica blago konkavnog oblika tijela s ravnim zadebljanim i urezima ukrašenim rubom. Na tijelu ima dodatnu ispupčenu valovitu traku (kragnu). Nađena je na položaju Pov. Arhiv (T. 130: 2).

5.4.3. Svjetiljke

Svjetiljke se pojavljuju vrlo rano kao oblik u kojem se pomoću životinjske masti ili ulja rasvjetljavao prostor. Koristile su se za kućnu rasvjetu, rasvjetljavanje javnih građevina, u votivne i ritualne svrhe. Najranije rimske svjetiljke proizvodile su se na kolu u kampanskim radionicama 3. st. pr. Kr. koristeći oblik grčkih svjetiljki. U 1. stoljeću pr. Kr. izrađuje se novi oblik karakterističan za rimske radionice. Svjetiljke su se proizvodile u dvodijelnom kalupu. Gornji kalup imao je oblikovan disk, rame i gornji dio nosa, a otvori su se naknadno bušili. Kalupi su se spajali pomoću utora i izbočina. U augustovsko razdoblje razvijaju se radionički centri na području Cisalpine i u Akvileji. Te su radionice bile aktivne u proizvodnji od 1. st. pr. Kr. do 4. stoljeća (Vikić-Belančić 1971: 49–161; Starac 1991/1992: 6–9). Na području Panonije potvrđene su radionice nalazima kalupa i keramičarskih peči u Emoni, Petoviju, Mursi, Sirmiju, Sisciji te drugim nalazištima (Vikić-Belančić 1967: 78). Tipologiju svjetiljki postavio je S. Loeschcke svojim djelom *Lampen aus Vindonissa*, 1919[140]. Panonske svjetiljke obradio je D. Ivanyi u djelu *Die Panonische Lampen*. Temeljio je tipologiju na Loeschckeu te uveo tipologiju za specifične panonske tipove (južnopanonska tipologija). Pri analizama koriste se i tipologije autora O. Broneer, E. Buchi, E. Alram-Stern te M. Bonifay.[141]

Na području antičke Siscije nađeni su brojni primjeri svjetiljki, osim uvoznih i primjeri provincijske panonske proizvodnje. Velik doprinos obradi rimskih svjetiljki iz Siska dala je B. Vikić Belančić koja je obradila svjetiljke iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Vikić Belančić 1971.; 1975.). U radu je obrađeno 644 svjetiljki iz Siska. Uz druge objavljene svjetiljke, detaljniju analizu svjetiljki iz zbirke Gradskog muzeja Sisak do 2005. dala je u svom magistarskom radu D. Zaninović (Zaninović 2005). Uz teru sigilatu, svjetiljke su najbolje obrađen sisački keramički materijal. (tab. 35)

Analizom objavljenog materijala može se zaključiti kako su u Sisku prisutni sljedeći tipovi svjetiljki:

[140] Tipologiju je Loeschcke temeljio na 1100 svjetiljki nađenih u logoru Vindonisa koji je trajao od Tiberijeve do Trajanove vladavine.

[141] O. Broneer, *Terracotta Lamps, Isthmia, III*, Princeton, 1977; E. Buchi, *Lucerne del Museo di Aquileia I, Lucerne romane con marchiodi fabbrica*, Aquileia, 1975; E. Alram-Stern, *Die römischen Lampen aux Carnuntum, Der römische Limes in Österreich* 35, Wien, 1989. M. Bonifay, *Etudes sur la ceramique romaine tardive d'Afrique*, BAR International Series 1301, Oxford, 2004.

1. Svjetiljke uglata nosa s volutama (Ivanyi I, Loeschcke I, Broneer XXII), italske/lokalna proizvodnja, 1. – 3. stoljeće
2. Svjetiljke oblog nosa s volutama (Loeschcke IV, Broneer XXIII, Ivanyi II), 1. stoljeće
3. Svjetiljke izdužena nosa s volutama i ukrasnom ručkom (Loeschcke III, Ivanyi III), 1. – 3. stoljeće[142]
4. Svjetiljke s više nosova i zakržljalim volutama (Ivanyi IV), kraj. 2. stoljeća – 3. stoljeće
5. Svjetiljke uglatih nosova bez voluta (Loeschcke II, Ivanyi V), 3. stoljeće
6. Svjetiljke s ramenim volutama, (Loeschcke V, Ivanyi VI), italske/lokalne radionice, 2/2 1. – poč. 2. stoljeće
7. Svjetiljke pravokutna oblika s oblim nosovima, sjevernoafričke (Ivanyi IX), 2. – 4. stoljeće
8. Okruglo – ovalne svjetiljke trapezastog završenog nosa, istočnomediteranske/lokalna radionica, (Broneer XXVII, Ivanyi X), 2. – 4. stoljeće
9. Ovalne svjetiljke organski povezana nosa, (Broneer XXVIII, Ivanyi XI), galske radionice/lokalna proizvodnja, 2. – 4. stoljeće
10. Kruškolike svjetiljke s ručkom, (Broneer XXXI, Ivanyi XII), afričke/lokalna proizvodnja, 4. – 5. stoljeće
11. Duguljasto-ovalne i kruškoliko-ovalne svjetiljke, (Ivanyi XIII), lokalna proizvodnja, 4. – 6. stoljeće
12. Svjetiljke s jednim ili više nosova i ručkom u obliku lista
13. Svjetiljke s pečatom (Loeschcke IX , X, Ivanyi XV, XVI, XVII), 1. – 4. stoljeće
14. Prstenaste svjetiljke s više nosova (Loeschcke C2, Ivanyi XIX), primjeri imaju glazuru, 3. – 4. stoljeće
15. Svjetiljke s ispupčenim središnjim dijelom u obliku rozete ili školjke
16. Figuralne svjetiljke: u obliku češera, ljubavni par u zagrljaju u čaški cvijeta, glava muškarca, 2. stoljeće
17. Svjetiljke s prstenastom središnjom ručkom i reljefima na ispupčenoj gornjoj površini
18. Otvorene svjetiljke, u obliku tignja(Loeschcke XIII, Ivanyi XX), 2. – 3. stoljeće
19. Svjetiljke u obliku zdjelice, imaju glazurni premaz, (Ivanyi tip XXII), 3. – 4. stoljeće

[142] U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu nalazi se ranocarska svjetiljka iz Siska sa šest nosova i s ukrasnim nastavkom u obliku lunule. Proizvedena je u italskim radionicama i datira se u drugu polovicu 1. stoljeća. Napravljena je od tamnosive gline, tankih stijenki i ima zagasito zeleni premaz na koji je nanesena skramica metalnog sjaja. Primjeri ovog tipa svjetiljke su malobrojni na južnopanonskom prostoru. Jedan je primjer nađen u Gomolavi kod Hrtkovaca (Brukner 1987: 54, 55, T .43: 4, 5), dok se 3 primjera čuvaju u British museum u Londonu (Bailey 1980: 240–241, T. 40: 1106, T. 96: 1104–1105, T. 34: 1034).

20. Otvorene svjetiljke (lojne)

21. Afričke svjetiljke

Tablica 35. Pregled objavljenih svjetiljki iz zbirke Gradskog muzeja Sisak[143]

SVJETILJKE	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Svjetiljka uglata nosa s volutama, uske volute i disk koji se otvara u jezičac, rupica za zrak kružna oblika, žućkasta keramika s tragovima smeđeg premaza, na dnu stajaća ploha i urezano ()IS.	3/3 1. st. pr. Kr. – 1/3 1. st.	Dunavski Lloyd 2010.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 195, Bilić *et al.* 2015: kat. br. 163, Inv.br. 510:sik 22912
Svjetiljka ukrašenog diska s pečatnim ukrasom sitnih rozeta te u pozitivu ukras lista; svijetložuta boja sa crnim premazom, u katalogu naveden kao ulomak		S. i A.Radića 2	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 174, Inv.br. 26062
FORTIS, svjetiljka s pečatom	Kr. 1.– 2. st.	Igralište OŠ 22 lipnja	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 175, Inv.br .25845
FESTI, svjetiljka s pečatom, dvije bradavice na ramenu	Kr. 1. – poč. 2. st.	Igralište OŠ 22 lipnja	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 176, Inv. br. 25844
L.L.C., svjetiljka s pečatom, tri bradavice na ramenu	1/2 2. st.	Žitni magazin RB 8	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 178, Inv.br. 26017
CERIALIS, svjetiljka s pečatom, dvije bradavice na ramenu	2. st.	Žitni magazin RB-8	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 179, Inv. br. 26041
NERIVS, svjetiljka s pečatom, tri bradavice na ramenu	1/2 2. st.	I.K.Sakcinskog b.b.	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 180, Inv.br. 24275
2X CRESCES, svjetiljke s pečatom, tri bradavice na ramenu	2. st.	Euroagram	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 182, 183 Inv.br. 24454, 23042
Svjetiljka s maskom na disku, možda dvije	2/2 1. st.	S.i A.Radića 2	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 185 Inv.br 26070
Svjetiljka s pečatom, dvije bradavice na ramenu i prstenastom drškom nasuprot nosu	sr. 1. – 2. st.	S. i A. Radića 2	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 186, Inv.br.

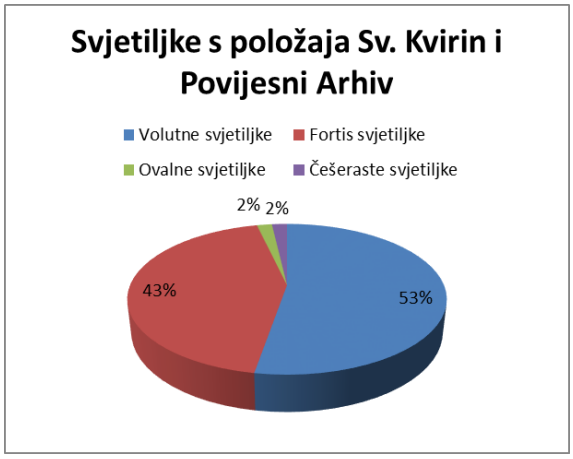
[143] U popisu su izostavljene svjetiljke objavljene u magistarskom radu D. Zaninović.

			26125
Svjetiljka okruglo ovalna na disku oko otvora za ulje narebrena je traka	2. – 4.st.	Žitni magazin RB8	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 187 Inv.br 26018
4 svjetiljke [144]		?	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 188–191
Donji dio svjetiljke CRESCES	2. st.	Gundulićeva 28	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 192, Inv.br. 25697
Svjetiljka uglata nosa s volutama i figuralnim prikazom na disku	1/2 1. st.	I.K.Sakcinskog b.b.	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 193, Inv.br 26128
Svjetiljka uglata nosa s volutama na disku prikaz ptice grabljivice, svjetiljka s premazom	1.–2. st.	I.K.Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.*2011: kat. br. 194, Inv.br. 26250
Svjetiljka s volutama, na dnu nečitljiv pečat reljefno oblikovan list (djetelina), svjetla keramika smeđi premaz	1/2 1. st .	Dunavski Lloyd	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 196, Inv.br. 24155
Svjetiljka, smeđi premaz	1/2 1. st.	Dunavski Lloyd	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 197, Inv.br. 24156
Donji dijelovi svjetiljke, 4 kom		?	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 198–201
Svjetiljka u obliku zdjelice ili šalice sa svijetlosmeđe-zelenom glazurom	3. – 4. st.	I.K.Sakcinskog b.b.	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 202, Inv.br. 25693
Kruškolika svjetiljka s drškom, disk s dva otvora za ulje ukrašen između kristogramom i na ramenu stilizirane grančice	4. – 5. st.	I.K.Sakcinskogb.b	Baćani *et al*. 2011: kat. br. 203, Inv.br. 26178
Svjetiljka uglata nosa s volutama, disk	1. – 2. st.	A.Starčevića 40	Baćani *et al*. 2011:

[144] U Katalogu I. Baćani, R. Škrgulja & T. Tomaš-Barišić, Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2000. – 2010. (katalog izložbe/exhibition catalogue) kataloški je obrađena kasnoantička afrička svjetiljka s kombinacijom vegetabilnog (rozete) i geometrijskog motiva (koncentrične kružnice) na ramenu. Ukras pripada tipu Atlante X A 1a, Hayes II koji se datira u drugu polovinu 5. stoljeća do 6. stoljeća (Atlante I 1981: 198; Hayes 1972: 310–315). Analogni ukras zabilježen je na više nalazišta. Značajan je nalaz sjevernotuniških svjetiljka kasne antike u luci Casse u Raveni, između ostalih i tip s ukrasom analogan sisačkom primjeru, koje su bile namijenjene redistribuciji u novocarsko administrativno središte i uz rijeku Po u druga veća naselja carstva (Cirelli 2015: 98, 106, sl. 9 20). U distribuciji afričkih svjetiljki značajnu ulogu imala je Akvileja prema centrima duž sjeverne jadranske obale i zaleđa, odnosno doline rijeke Po pa sve do regija istočnih Alpa, Norika i Panonije (Dobreva 2015: 88–89). U Sisku su nađene ARS svjetiljke tipa Atlante X na više nalazišta, no nažalost nisu publicirane osim u tekstualnim djelovima arheoloških izvještaja i spomenute u katalogu Sisak u prapovijesti, antici i srednjem vijeku. One svjedoče o očuvanim trgovačkim vezama Siscije i u razdoblju 5. na 6. stoljeće kao i infrastrukturi koja je bila u upotrebi sigurno do druge pol 6. stoljeća.

ukrašen životinjama vuk napada vepra, Loeschcke tip I varijanta c Ivanyi tip I			kat. br. 204, Inv. br. 22908
Svjetiljka s radioničkim nečitljivim pečatom, kruškolika s plosnatom vodoravnom ručkom, crveni premaz	3. – 4. st.	Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 205, Inv.br. 24448
Svjetiljka kruškolika, rame ukrašeno koncentričnim kružnicama i rozetama u reljefu	4. – 6. st.	Rimska 25	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 206, Inv.br. 25341
Svjetiljka u obliku zdjelice, nos kratak zelenosmeđa glazura	4. – 6. st.	Rimska 25	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 207, Inv.br. 22920
Svjetiljka kružnog oblika, otvor za nos trapezoidnog oblika na disku, nasuprot otvoru za nos trakasta ručka koja se od ramena spušta prema dnu, tamnosivi premaz		Rimska 25	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 208, Inv.br. 25643
Svjetiljka s volutama, ukras stilizirane rozete na disku		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: 28, T. 22/15
Svjetiljka s volutama		Starčevićeva 37	Vidošević 2003: 28, T.22/12+13, 14, 16
Svjetiljke s pečatom, pečat FORTIS, grubo izvedene		Kovnica	Wiewegh 2001: 102, T.XVIII: 5–8
Svjetiljke s pečatom, pažljivo izvedena, fina glina, ušice za vješanje		Kovnica	Wiewegh 2001: 102, T.XVIII: 6,7
Svjetiljka s reljefnim pečatom O_TAVI (OCTAVI) Octavius, loša izvedba i slabo čitljiv pečat Ivanyi XVII, Loeschcke X	2. st.	Kovnica	Wiewegh 2001: T. XVIII: 8
Svjetiljka sačuvane ručke probušena u sredini i visoko postavljene iznad ramena	4. st.?	Kovnica	Wiewegh 2001: 102, T. XVIII: 9
Svjetiljka s pečatom, Loeschcke X, Ivanyi XVII s kanalom	1. – 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 49, T. XXIV: 7, 8
Svjetiljka s tamnosmeđim premazom, na dnu, od pečata sačuvano slovo „S	1. – 2. st.	Sv. Križ	Bugar 2000: 49, T. XXIV: 9, 10
Svjetiljka s prikazom pijetla i lista	1.st.		Koščević 2000: 177
Svjetiljke afričkih, mediteranskih ranokršćanskih tipova		?	Burkowsky 1999: 62–63
Antičke svjetiljke iz zbirke Pavletić		Sisak?	Ožanić 2003

Na položaju Sv. Kvirin (33) i Pov. Arhiv (22) nađeno je ukupno 55 ulomaka svjetiljki. Od kojih je cjelovitije sačuvana češerasta svjetiljka, ovalna svjetiljka i 4 svjetiljke s pečatom (sl.29). Svjetiljke s volutama i reljefnim prikazom su sve fragmentirane.

Slika 29. Analiza svjetiljki s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv

Analizom svjetiljki s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađeni su sljedeći tipovi (Prilog 78–79):

1. Svjetiljke uglatog nosa ukrašene volutama – Loeschcke I, Ivanyi I, Broneer XXII (T. 8: 1–11; T. 9: 1–12; T. 44: 13, 14 ;T. 47 :10, 11 ;T. 66 : 9; T. 83 :3: T. 90: 3 ;T. 102 :1, 2 ; T. 167 :2)

Svjetiljke uglatog (trokutastog) nosa ukrašenog volutama imaju jače ili slabije udubljen disk koji ima najčešće reljefni ukras. Ramena su raščlanjena prstenovima i žlijebovima dok je dno ravno s urezanom kružnicom ili stajaćim prstenom. U Panoniji se datiraju od prva dva desetljeća 1. st. do kr. 2. i početka 3. st. (Vikić –Belančić 1971: 105, 106). U obrađenom materijalu svjetiljke uglatog nosa ukrašene volutama, nisu cjelovite. Zbog fragmentarnosti nije moguće odrediti sa sigurnošću pripadnost tipu a, b, i c. Na 16 ulomaka sačuvan je reljefni ukras (T. 8:1–5, 9 ,11; T. 9: 1–4, 6–8; T. 83: 3; T. 102:2).

Reljefni ukrasi prema vrsti motiva na svjetiljkama s volutama mogu se podijeliti u 4 skupine :

- Ljudski likovi mitološkog i profanog karaktera:

Ulomak diska s prikazom gladijatora nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 8: 1). Takva svjetiljka nađena je u Sisku, na položaju u Ulici S. i A. Radića (Zaninović 2005: T. XXX/120) te na drugim nalazištima ranocarskog razdoblja (Šimić-Kanaet 2011: T. 3.1). Prema načinu izvedbe reljefnog ukrasa i samoj vrsti motiva, pretpostavlja se kakoje svjetiljka uvoz iz sjeverne Italije. Datirane su u prvu polovicu 1. st. (Vikić-Belančić 1971: T. IV/6).

Ulomak T. 8: 2 ima na disku reljefni prikaz lova - jelen koji drži kopito na glavi ljudskog lika.

- Životinjski likovi:

Ulomak ručke ramena i diska svjetiljke s motivom pijetla na disku (T. 8: 9). Slična svjetiljka s prikazom pijetla i lista iz Siska datirana je u 1. st. (Koščević 2000: 177). Slična je svjetiljki nađenoj i na sjevernoj emonskoj nekropoli (Plesničar-Gec 1972: gr. 703, T. CLXI, 21) i primjeru iz Pule (Vikić-Belančić 1971: T. XXII/7).

Na ulomku svjetiljke s položaja Sv. Kvirin vidljiv je rep koji se prema analognim primjerima može pripisati repu grifona (T. 8: 4). Svjetiljka je fine izrade, precizno plastično izvedenog ukrasa, smeđih stijenki. Svjetiljka s grifonom nađena je u Neviodunumu i datirana u prvu polovicu 1. st. (Petru & Petru 1978: T. LVII/4). Na ulomku T. 83: 3 motiv je košute. Analogan primjer nađen je i u rimskom logoru Tilurij i datiran je u polovinu 1. stoljeća (Šimić Kanaet 2010: 49, T. 492: 3432).

- Predmeti kultnog i profanog karaktera:

Od ukrasa profanog karaktera nađen je ulomak ramena i diska svjetiljke s volutama, s ukrasom kola (T. 8: 11). Svjetiljka s ukrasom kola nađena u Sisku obrađena je u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu (Vikić-Belančić 1971: T. XXVI/8).

- Vegetabilni ukras:

S položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je 9 ulomaka s različitim vegetabilnim motivima(T. 8: 3, 5; T. 9: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8). Na ulomku ramena i diska svjetiljke motiv je lista koji prema analogijama pripada prikazu, ukrasa hrastovog lista i žira koji se pojavljuje na svjetiljkama s volutama (T. 8: 5).

Osam je ulomaka ukrašeno stiliziranim cvjetnim rozetama (T. 9: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8). Taj je ukras čest na svjetiljkama s volutama. Ukras rozete s ukošenim laticama (T. 9: 3) ima analogije s ukrasom na svjetiljci nađenoj u Neviodunumu datiranoj u 1. do prve pol. 2. st. (Petru & Petru 1978: T. LVIII/4). Primjeri su sjevernoitalski import. Analogan primjer iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu datiran je u 1. st. (Vikić-Belančić 1971: T. XXII/ 16, 17).

2. Svjetiljke oblog nosa s volutama (Loeschcke IV, Broneer XXIII, Ivanvi II)

Svjetiljke oblog nosa utvrđene su prema nalazu dva ulomka s ukrasom koji se pojavljuju na ovom tipu svjetiljki (T. 9: 2, 8). Ulomci su ukrašeni malim laticama koje se nalaze na ramenu svjetiljki i tvore jajasti niz. Svjetiljke s takvim ukrasom nađene su u Karlobagu, Neviodunumu (Vikić-Belančić 1971: T. XXVIII/1). Datirane su u 2/2 1. st. (Petru & Petru 1978: T. LVI/1). U Sisku su nađene u ranorimskim slojevima na položaju MT 10 (Zaninović 2005: T. XXXI/124).

3. Ovalna svjetiljka s organski povezanim nosom (Ivanyi XI, Broneer XXVIII)

Ovalna svjetiljka s organski povezanim nosom grublje izrade, zdepasta, debljih stijenki, slabo izvedenih detalja ukrašena nizom kapljica, nađena je na položaju Sv. Kvirin (T. 83: 5). Smatra se da je lokalni proizvod. Karakteristične su za kasniju fazu svjetiljki 3. – 4. stoljeća, a pojavljuju se i do 5. stoljeća (Vikić-Belančić 1971: 117, 118; T. XXIII: 15)

4. Svjetiljke s pečatom – Loeschcke tip IX–X, Ivanyi tip XV–XVII (T. 9:9–12; T. 66: 10; T. 83 :4; T. 101: 9–11; T. 115: 17, 18 ;T. 125: 2; T. 126: 15, 16; T. 136: 8, 9; T. 142: 2, 3; T. 147:8, 9; T. 155: 4, 5; T. 162: 1; T. 186: 6, 7)

Svjetiljke s pečatom (Firma svjetiljke) na dnu imaju pečat radionice. Kod ranih svjetiljki s pečatom, na širim ramenima javljaju se tri ušice za vješanje, a kasnije su zamijenjene bradavicama raznih oblika: polukružne, duguljaste, prizmatične, koje gube funkcionalnost i postaju ukrasni element (3 – 2 na bočnim stranama). Ukras na njima je rijedak i skroman. Raniji i kvalitetniji primjerci imaju ukrase u obliku maski, glave, poprsja ili životinjski lik (lav, orao, labud). Najjači centri proizvodnje bili su u Sjevernoj Italiji (Modeni) (Labate 2015: 24–30, 37). Od kraja 1. st. pr. Kr. počinje proizvodnja firma svjetiljki i u rimskim provincijama prvo pomoću uvoznih kalupa, a kasnije i samostalno. U Panoniji se uz uvozne, proizvode i u lokalnim radionicama. Svjetiljke starijeg tipa fine su fakture, oštrih obrisa i kvalitetno pečene, pečat je pravilan, te su pretežno uvoz iz italskih radionica. Mlađe svjetiljke s kanalom u 1. i 2. stoljeću su dobre kvalitete, precizno rađene, a od 3. do 5. stoljeća uslijed masovne proizvodnje imaju deblje stijenke, manjih su dimenzija, glina se slabije pročišćuje, izvedene su manjkavo, a pečat je dosta plošan i neujednačenih slova (Vikić-Belančić 1975: 49, 50, 53). Prema nalazima iz Emone[145] svjetiljke s pečatima se u Panoniji pojavljuju od razdoblja vladavine Klaudija, sredine 1. st. Stariji tipovi (Loeschcke IX, Ivanyi XV–XVI) proizvodili su se do u 2. stoljeće, dok se mlađi tip s kanalom (Loeschcke X, Ivanyi XVII) pojavljuje i u kasnoantičkom kontekstu (Vikić-Belančić 1971: 52–54).

Raniji tip koji na ramenu ima 2 ušice nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 9: 9). Ima prizmatične bradavice po čemu je se može pripisati svjetiljki tip Ivanyi XV datiran 2/2 1. st. (Vikić-Belančić 1975: 51, T. XXIX/1, 2). Slična je nađena na sjevernoj emonskoj nekropoli (Plesničar-Gec 1972: g. 604, T. CXXXIX, 2 ili 3) i Neviodunumu (Petru & Petru 1978: T. LIX/11) gdje su datirane u 1. ili početak 2. st. Taj tip svjetiljke nađen je na položaju u Ulici S. i A. Radića u Sisku (Zaninović 2005: T. XII/40). Zastupljen je i primjer svjetiljke s probušenim ušicama za vješanje tipa Ivanyi XV, Loeschcke LIX (T. 9: 12). Pažljivo je

[145] Plesničar Gec, 243, T. CCLIII, 14; Petru , T. III, T. CXXIII, 18.

izvedena i od pročišćene gline, što je odlika ranijih svjetiljki importiranih iz Italije. Ovaj primjerak može se rano datirati i zbog ušica za vješanje. Ušice se kasnije gube te postajubradavice koje imaju samo dekorativnu ulogu (Vikić-Belančić 1975: 49). Svjetiljka tog tipa nađena je i na položaju Kovnica u Sisku (Wiewegh 2001: T. XVIII/6). Pojavljuje se i na sjevernoj emonskoj nekropoli (Plesničar-Gec 1972: g. 708, 709, T. CLXII,7). Može se datirati od polovine 1. stoljeća.

Svjetiljke sa stiliziranim ušicama,proizvodi sisačkih radionica, zastupljeni su na oba položaja (T. 9: 10, 11; T. 66: 10; T. 83: 4; T. 101: 9–11; T. 115: 17; T. 125: 2; T. 126: 15, 16; T. 136: 9; T. 142: 2, 3; T. 147: 8; T. 155: 4, 5; T. 162: 1; T. 186: 6). Prema kontekstu u kojim su nađene mogu se datirati od 1. do 6. stoljeća. Proizvod su italskih i sisačkih radionica. Zbog slabe očuvanosti tip je bilo moguće odrediti za 9 svjetiljki. Tipu svjetiljki sa zatvorenim prstenom oko diska i na vratu nosa brazdom, Ivanyi XV (Loeschcke LIX),može se pripisati svjetiljka T. 9: 10; T. 115: 17. Datiraju se od Klaudija do u 2. stoljeće. Starijem tipu s prstenom oko diska koji je otvoren prema uskom jezičcu na vratu nosa, tip Ivanyi XVI (Loeschcke IX), pripada svjetiljka nađena na položaju Pov. Arhiv (T. 125: 2), i datira se od sr. 1. stoljeća do u 2. stoljeće. Mlađem tipu svjetiljki, Ivanyi XVII (Loeschcke LX),možemo pripisati 6 svjetiljki (T. 126: 15, 16; T. 101: 9–11; T. 162: 1). One se mogu datirati prema kontekstu od druge polovice 1. stoljeća do u 5. – 6. stoljeće.

Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađene su svjetiljke sa pečatom radionica FORTIS, VIBIANVS i LITOGENES. Radionica FORTIS datira se u razdoblje vladavine Domicijana do Trajana. Radionica je radila na području sjeverne Italije (Modene) i svoje proizvode distribuirala duž većeg dijela Rimskog Carstva. Od 2. stoljeća povećava broj provincijskih radionica (filijala) (Labate 2015: 37; Buchi 1975: 65–93). Kalupi s pečatom Fortis koristili su se i u panonskim radionicama. Pečat se pojavljuje na tipovima Ivanyi XV, XVI, XVII. Pečat Fortis na ulomku dna (T. 136: 8) izveden je vrlo precizno, tankih slova jednake veličine, napravljen od smeđe pročišćene glinene smjese uvoz je iz italskih radionica, vjerojatno Modene, druge polovice 1. stoljeća. Radionica LITOGENES proizvodila je svjetiljke na području sjeverne Italije od razdoblja Domicijana do Trajana. Pojavljuje se na svjetiljkama tipa Ivanyi XVII. Primjer nađen na položaju Pov. Arhiv proizvod je sisačke radionice (T. 186: 7). Radionica VIBIANVS proizvodila je na prostoru sjeverne Italije, a kalup se koristio i u panonskim radionicama Vibianusa. Datira se u razdoblje Trajana do Antonina i koristi tip Ivanyi XVII (Vikić-Belančić 1971: 56–58). Prema načinu izvedbe slova i oblikovanju dno svjetiljke s pečatom Vibiani nađeno na položaju Pov. Arhiv proizvod je sisačke radionice (T. 147: 11).

U do sada objavljenim svjetiljkama s pečatima, kao i onima s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv u Sisciji se pojavljuju sljedeći pečati (tab. 36):

Tablica 36. Pečati na svjetiljkama iz Siska

PEČAT	DATACIJA	LITERATURA
AGILIS	Trajan – Antonini	Vikić-Belančić 1975: 56–58
ATIMETVS	Vespazijan – Trajan	Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 1878, 1898: 194, Vikić-Belančić 1975: 56–58.
APOLAVSTI	Trajan – Antonini	Vikić-Belančić 1975: 56–58
APRIO CF	Trajan – Antonini	Zaninović 2005:71; Vikić-Belančić 1975: 56–58
CASSIVS	Trajan – Antonini	Viestnik Narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu,1881: 27; Vikić-Belančić 1975: 56–58
CERIALIS	Trajan – Antonini 2. st	Zaninović 2005: 71; Baćani *et al*. 2011:kat. br. 179, Vikić-Belančić 1975: 56–58
COMMVNIS	Vespazijan – Trajan	Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 1898: 194; Vikić-Belančić 1975: 56–58
CRESCES	Trajan – Antonini 2. st	Zaninović 2005: 71;Baćani *et al*. 2011: kat. br. 182, 183, Vikić-Belančić 1975: 56–58
C DESSIVS	Trajan – Antonini	Vikić-Belančić 1975: 56–58
FAOR (FAVOR)	Trajan – Antonini	Vikić-Belančić 1975: 56–58
FESTVS	Domicijan – Trajan kr 1 – poč. 2. st.	Zaninović 2005: 71, Baćani *et al.* 2011: kat. br. 176, Vikić-Belančić 1975: 56–58
FORTIS	Domicijan – Antonini	Zaninović 2005: 71, Baćani *et al.* 2011: kat. br. 175; Wiewegh 2001: 102, T.XVIII: 5–8, Vikić-Belančić 1975: 56–58
FRONTO	Domicijan – Trajan	Vikić-Belančić 1975: 56–58
INGENVS	2. stoljeće, panonska radionica	Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 1879: 74, Vikić-Belančić 1975: 56–58
LITOGENES	Domicijan – Trajan	T. 186: 7; Vikić-Belančić 1975: 56–58
L.L.C.	Trajan – Hadrijan 1/2 2. st.	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 178; Vikić-Belančić 1975: 56–58
MAX		Zaninović 2005:71
MVRRVS	Antonini– Komod	Vikić-Belančić 1975: 56–58
MVTINAE	2.stoljeće	Vikić-Belančić 1975: 56–58
NERIVS	Trajan – Hadrijan 1/2 2 st.	Zaninović 2005: 71; Baćani *et al.* 2011: kat. br. 180; Vikić-Belančić 1975: 56–58
OCEANVS		Vikić-Belančić 1975: 63
OCTAVIVS	Trajan – Antonini 2. st.	Zaninović 2005: 71; Wiewegh 2001: T. XVIII: 8; Vikić-Belančić 1975: 56–58

OPTATVS	2.stoljeće	Vikić-Belančić 1975: 56–58
PROBVS	Hadrijan – Severi	Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 1879: 74; Vikić-Belančić 1975: 56–58
PASTOR	Domicijan – Trajan	Zaninović 2005: 71; Vikić-Belančić 1975: 56–58
PVLLVS	Trajan – Hadrijan	Vikić-Belančić 1975: 56–58
QFF		Zaninović 2005: 22
QNC	2.stoljeće	Vikić-Belančić 1975: 56–58
RESINVS	2.stoljeće	Vikić-Belančić 1975: 56–58
SEXTVS	Hadrijan – Antonini	Zaninović 2005: 71; Vikić-Belančić 1975: 56–58
SABINVS	Domicijan – Nerva	Zaninović 2005: 71; Vikić-Belančić 1975: 56–58
STROBILVS	Klaudije – Trajan	Zaninović 2005: 71
TRANQVILVS	2. – 3. stoljeće, provincionalna radionica	Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 1898, 195; Vikić-Belančić 1975: 56–58
VERVS	Hadrijan – Antonini	Vikić-Belančić 1975: 56–58
VETTIVS	Trajan – Antonini	Vikić-Belančić 1975: 56–58
VIBIANVS	Trajan – Antonini	T. 147: 9; Vikić-Belančić 1975: 56–58

5. Svjetiljke s ispupčenim središnjim dijelom u obliku rozete (T. 83: 5)

Ivanyi ovaj tip smatra srodnim oblikomu grupi svjetiljki s pečatima. Datiraju se u drugu polovicu 2. do sredine 3. stoljeća. Svjetiljke ovog tipa zabilježene su u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu (Vikić-Belančić 1975: 59; T. XIII: 7, T. XVI: 3).

6. Svjetiljka u obliku češera (T. 83: 1)

Svjetiljke u obliku češera Ivanyi ubraja u tipove svjetiljki s pečatom, dok ih B. Vikić-Belančić izdvaja u skupinu figuralnih svjetiljki, i datira ih u 2. stoljeće (Vikić-Belančić 1971: 59). Svjetiljka u obliku češera s položaja Sv. Kvirin (T. 83: 1) fine je izrade, pravilnih, plastičnih ovalnih listova bez udubljenih kružića na vrhovima izbojka. Ovaj tip mogao bi se datirati u 2. stoljeće i vjerojatno je uvozni. Češerasta svjetiljka iz Siska, koja se čuva u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu(Vikić-Belančić 1975: T. XLV: 4, 4a), razlikuje se u izvedbi, debljih je stijenki i oblik listova je kraći, zdepastiji s utisnutom kružnicom na vrhu lista. Nalaz kalupa za izradu češerastih svjetiljki na položaju Sv. Kvirin s istraživanja u 2016. g (Škrgulja 2017: 22) potvrđuje radionicu ovog tipa češeraste svjetiljke u Sisciji. Stoga kalup i češerastu svjetiljku iz Arheološkog muzeja u Zagrebu možemo datirati kasnije, u 3. stoljeće. Analogne svjetiljke nađene su u Londonu, Mainzu, Klagenfurtu, Oszonyju, Ptuju, Novom Mestu, Osijeku i dr (Vikić-Belančić 1975: 64).

7. U analiziranom materijalu nađen je i jedan podložak za svjetiljku (T. 83: 2). Uz primjer s položaja Sv. Kvirin, objavljen je i podložak s položaja Igralište OŠ 22. lipnja (Baćani *et al*. 2011: kat. br. 212, inv. br. 24452).

Prema nađenim kalupima (tab. 37) neupitno je da su u Sisciji radile keramičarske radionice za proizvodnju svjetiljaka. U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu, i zbirci Gradskog muzeja Sisak, nalaze se kalupi za svjetiljke raznih tipova: Ivanyi tip III i IV, VIII, XI, XII ili XII, kalupi za proizvodnju svjetiljka s pečatom Ivanyi XVII[146] (Vikić-Belančić 1971: 110, 111, 118; Vikić-Belančić 1975: 62, 67, 68, kat. br.1118, 1120, 1135, 1136, T. LV, 2, 5). Na temelju analize rimskih svjetiljaka s ukrasom može se pretpostaviti kako su se u Sisciji i drugim južnopanonskim radionicama izrađivali gotovo svi tipovi svjetiljaka (Vikić-Belančić 1971: 125). Prema nalazima kalupa radionice su se nalazile uz prometnice izvan zidina Siscije. Najveća koncentracija nađena je na prostoru od istočnih gradskih zidina do mjesta gdje je kasnije nastala istočna gradska nekropola. Siscijanske radionice proizvodile su svjetiljke od 1. do 5. stoljeća. Prema nalazu svjetiljki s istim ukrasom različite kvalitete izrade može se zaključiti kako su se svjetiljke proizvodile u lokalnim radionicama kojima su uvozni primjeri služili kao predlošci.

Tablica 37. Kalupi za svjetiljke iz Siscije

KALUPI ZA SVJETILJKE	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Polovica kalupa za izradu gornjeg dijela svjetiljka s radioničkim pečatom mlađe faze	2/2 1. – 3. stoljeće	Žitni magazin	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 209, inv.br. 26021
Gornji dio kalupa svjetiljke	-	Žitni magazin RB-8	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 210, inv.br. 26022
Kalup, donji dio za svjetiljke uglatog nosa s volutama	2. st.	Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 211, inv.br. 23041
Kalup – dva gornja dijela	3. – 4. st.	Sv. Križ	Kordić 2001: 45, T. 29: 3, 4
Kalupi za svjetiljke s pečatom		Razni položaji	Zaninović 2005: T. XXVI–T.XXVIII

[146] Dva donja kalupa za svjetiljke s pečatom iz Siska imaju pečat Fortisa i Octaviusa sa urezanim grafitom „Nasvs formam fecit“ (Vikić-Belančić 1975: 68, kat.br. 1135, 1136).

Kalup za izradu svjetiljki s reljefnim ukrasom Kalupi za izradu svjetiljki s pečatom	1. – 5. stoljeće	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	Vikić-Belančić 1971: 110, 111, 118; Vikić-Belančić 1975: kat.br. 1117–1120, 1124–1126, 1128–1130, 1132, 1133, 1135, 1136.

U Sisciji su svjetiljke korištene kao uporabni predmeti za rasvjetljivanje prostora, ali i u kultne i pogrebne svrhe. Čest su nalaz unutar gradskih bedema ali i u nekropolama Siscije. Ovisno o razdoblju i modi uvoze se svjetiljke iz cisalpinskih radionica u padskoj nizini i iz okolice Akvileje, od 1. stoljeća do u kasnoantičko razdoblje, kao i sjevernoafričke svjetiljke koje se pojavljuju od 4. do 6. stoljeća. U Sisciji su vrlo rano osnovane i lokalne radionice koje su proizvodile tipove po uzoru na one uvozne. Na temelju nađenih kalupa potvrđene su radionice tipova Ivanyi III i IV, VIII, XI, XII ili XII, XVI te tip češeraste svjetiljke.

5.4.4. Predmeti posebne namjene: unguentarij, štedna kasica, posude za tintu, krustuli, utezi i podlošci

U obrađenom keramičkom materijalu s područja Siscije nađeni su keramički predmeti koji su služili za određenu, specifičnu namjenu tesurijetki, za razliku od ostalih oblika uporabne i građevinske keramike. Analizom do sada objavljenog materijala kao i nalaza s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv zastupljeni su: unguentariji, štedne kasice, posuda za tintu, utezi, krustuli te podlošci (Prilog 80).

Unguentarij je mala keramička vaza, ovalnog tijela na ravnoj nozi i dugačkog cjevastog vrata koji završava naglašenim tankim polukružnim prema van izvijenimrubom. Smatra se kako je služila za pohranu ulja, tekućina ili puderastih tvari. Česti su prilozi u grobovima helenističkog i ranorimskog razdoblja. Prema istraživanju nalaza iz Stobija utvrđeno je kako su se proizvodili u brojnim većim centrima (Anderson-Stojanović 1987: 105). Rani primjeri su češće keramički dok su kasnije učestaliji stakleni balzamariji. Do sada su u Sisku nađena i kataloški objavljena dva keramička unguentarija s položaju Dunavski Lloyd. Kruškolika su oblika, cilindrična vrata, lagano razgrnuta ruba(UNG.TIP 1). Narančaste boje, visine 8,3 cm – 6,6 cm i datirani u 1. st. (Baćani *et al.* 2011: kat. br. 224, 225; Bilić *et al.* 2015: kat. br. 160, 137). Analogni su je primjerima iz Emone i Magdalensberga (Plesničar Gec 1977: 59, T. 9: 5, T. 11: 6; Schindler-Kaudelka 1975: 222, T. 33/2a, 2b, 2c).

U Sisku su nađene dvije štedne kasice. Ulomci su zabilježeni na položaju Sv. Kvirin (T. 52: 3) te na položaja MT-10. Štedna kasica nađena na položaju MT-10, iznimno je važna zbog skupnog nalaza novca u njoj. Nađen je novac od cara Galijena do Tetrika I(Dukat & Šarić 1996: 3 s., 97–110). Štedne kasice datiraneu 3. stoljeće nađene su i u Sirmiju (Brukner 1981: T. 132: 1, 3, 14).Štedne kasice nađene u Sisku rađene su na kolu, narančastocrvene boje, oblika jabuke ravnog dna, zaobljenog i udubljenog gornjeg dijela posude na kojem je bila perforacija za ubacivanje novaca(ŠK.TIP.1). Štedna kasica nađena na položaju MT-10, sačuvana je cjelovita, visine 9 cm, širine 11 cm i promjera dna 6,5 cm.

Posuda za tintu nađena je na položaju I. K. Sakcinskog b.b. Malih je dimenzija kuglasta oblikovanja s kanelurom po sredini trbuha i malom ručkom s perforacijom u sredini. Visoka je 4 cm, širine ruba 3 cm,narančaste boje (PT. TIP 1)[147]. Prema analogijama može se pripisati posudama u kojima se držala tinta. Posude za tintu sličnog oblikovanja nađene su na lokalitetu Castelporziano nedaleko Rima (Hayes 2009: 7, fig. 3).

Krustuli su keramički predmeti koji su služili kao kalupi za izradu kolača koji bi imali plitki reljef. Tipološki se krustuli razlikuju prema ukrasu na kultne, carske i profane (Leleković 2005). Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nisu zabilježeni nalazi krustula. Analizom do sada objavljenog materijala iz Siska objavljena su tri krustula (tab. 38, KRUST. TIP 1).Nalaz krustula s prikazom cara konjanika u negativu ima analogije s nalazom krustula u Brigetiju (Delbó 2015: Sl. 3, c.). Iz fotografija ostalih objavljenih krustula iz Siska nije moguće odrediti tipove na temelju oblika i ukrasa.

Tablica 38. Pregled objavljenih krustula iz Siscije

OPIS	DATACIJA	POLOŽAJ	LITERATURA
Krustul, prikaz cara - konjanika	2. – 3. st.	Sisak	Tomaš 2007: kat.br.61, Inv.br.510: SIK 20661
Krustul, ulomak, ukras iz objave nije vidljiv, D: 14,5 cm	2. st.	Euroagram	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 171, Inv.br. 25452
Krustul, ulomak, četvrtastog oblika, negativ lika sačuvana jedna ruka i trup te kosa, Dr: 8,2 cm	-	Dunavski Lloyd	Baćani *et al.* 2011: kat. br. 145, Inv.br. 25925

[147]U objavi je navedena kao šalica okruglasta oblika po sredini trbuha ukrašena horizontalnom kanelurom uz rub. Na trbuhu je mala ručka s perforacijom u sredini. Datirana je od 1. do 2. st (Baćani*et. al.* 2011: kat. br. 109, Bilić *et. al.* 2015: kat. br. 146, inv. br. 510: SIK 25304).

Podataka o izgledu rimskih tkalačkih stanova nema puno stoga su nalazi utega iz arheoloških istraživanja važni. Provincionalni utezi rimskog vertikalnog tkalačkog stana su piramidalni s jednom perforiranom rupom u gornjem dijelu (Wild 1970: 62–63). Uteg za vertikalni tkalački stan nađen je na položaju Sv. Kvirin (T. 46: 7). Piramidalnog je oblika, masivan i kompaktan (U. TIP 1).

Skupina posudamalih dimenzija zaobljenog ili ravnog trbuha i izvijenog ruba visine do 2,5 cm izdvojena je u skupinu keramike posebne namjene. U literaturi se navode kao podmetači, tanjuri-podmetači. Od tanjura ih razlikuje način izrade (grube stijenke, sivo smeđa pjeskovita glina) koja upućuje na upotrebu u sklopu obrade ili pripreme hrane, a ne posluživanje. Grublje stijenke upućuju na izvedbu sa ciljem termalne otpornosti. Zbog navedenih karakteristika mogle su služiti kao podmetači za posuđe koje je bilo izloženo na vatri. Analogije nalazimo u Vinkovcima gdje su nađena tri tipa (Ožanić Roguljić 2016: 53, 54), kao i Sirmiju (Brukner 1981: 39, 87, T. 68: 42–44, tip 9). U Sisku su u objavljenom materijalu zastupljeni podmetači na položaju Kovnica (Wiewegh 2001: 96, T. X/ 26, 27). Od vinkovačkih primjera razlikuje ih oblikovanje stijenki. Dok podmetači iz Vinkovaca imaju konveksne stijenke, primjeri podmetača iz Siska imaju zaobljene stijenke i rub izvijen prema van. Razlikuju se dva tipa:

POD. TIP 1 (T. 52: 8) podložak ravnog dna, zaobljenog trbuha i oštrog prijelaza u izvijeni prema van rub ukrašen s dva utora. Podložak jepromjera 11 cm. Pjeskaste je površine, tvrd i crvenosive boje (2.5yR 5/1 reddish gray).

POD. TIP 2 (T. 52: 9; T. 126: 7)

Podložak ravnog dna, zaobljenog trbuha i prema van izvijenog ruba.Promjera je 12 cm. Pjeskaste je površine, tvrd i dvobojno pečen (7.5yR 5/3 brown - 7.5yR 2.5/1 black; GLEY1 6/N gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray)

5.5. KERAMOPLASTIKA

Osim uporabne i građevinske keramike, keramičarske radionice proizvodile su i razne druge predmete, kao što su: glinene figurice, reljefe, maske, arhitektonske dekorativne elemente i sl. Iako na položaju Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nisu zabilježeni nalazi keramoplastike, analiza do sada objavljenih primjera upućuje na postojanje siscijanske radionice keramoplastike. Potvrda siscijanskoj radionici keramoplastike brojni su nalazi glinenih figurica, kalupa kao i skupni nalaz 16 keramičkih predmeta s područja Željezničkog kolodvora – Ulice A. Starčevića nađenih polovicom 19. stoljeća (sl. 30). Skupni nalaz više

keramičkih glava zabilježio je 1882. Šime Ljubić u Vjesniku Arheološkog muzeja u Zagrebu. Nađene su pri izgradnjiŽeljeznice u Sisku (Ljubić 1882: 61). Za pretpostaviti je kako je to ujedno i nalaz iz zbirke Pavletić iako u literaturi autori koji su obrađivali skupni nalaz ne citiraju objavu Šime Ljubića. Iz zbirke Pavletić potječe 16 keramičkih predmeta (figure, reljefi, glave) za koje Šeper pretpostavlja kako su proizvodi radionice keramičara ili kipara (Šeper 1954: 305, 314). Na osnovu stilskih analiza te pregleda keramičke strukture donesen je zaključak kako se radi o proizvodu radionice jednog rimskog keramičara ili kipara koji je imao pomoćnike nejednake nadarenosti koji su učili modeliranje (Šeper 1954: 305, 314, T. I–III; Vikić-Belančić 1967: 42; Nenadić 1987: 98; Buzov 1993: 64). Prema obliku figura može ih se datirati u drugu polovicu 2. st. i poč. 3. st. Figurice su masivne, nisu rađene pomoću kalupa te su nejednako pečene. Glina je crvenosmeđa. Skupni nalaz čine: muške glave visoke 5 – 9,6 cm (Vikić-Belančić 1967: sl. 175–182; Šeper 1954: T.I–II; Košćević 1995: T. 11); portret muškarca (inv.br. 17304 AMZ) rađen na gotovo pravilnoj, okrugloj ploči; poprsje bradatog muškarca s togom (Šeper 1954: T III, sl. 15; Vikić-Belančić 1967: 43–44, sl. 183–188; Koščević 1995: T. 11: 59); dva poprsja muškarca (inv. br. 17311, 17315, visine 10 cm) (Šeper 1954: T. II. sl. 6, 9; Ožanić 2003: 81); ulomak reljefa sa ženskom glavom i reljef golog muškarca (inv.br. 17305, 17306) (Šeper 1954: T. III, sl. 12; Vikić-Belančić 1967: 43–44, sl. 183 – 188; Ožanić 2003: 81); ulomak veće statue s dijelom odjeće u visini bokova (inv.br. 17307), ulomak veće statue – dva stopala na četverokutnoj plohi (inv. br. 17308), ulomak statue stiliziranog konjanika – jahač i konjanik (inv. br. 17317) (Šeper 1954: T. II; Ožanić 2003: 80). Od nalaza se izdvaja i figurica žene, mali reljef Venere (inv. br. 17301, 17302) (Vikić-Belančić 1967: 43–44, sl. 183–188; Šeper 1954: 305, T. I, 1–2; Koščević 1995: T. 11. 55–56). Glava „barbarina“ kao i ostali predmeti zbirke M. Pavletića nalaze se u Arheološkom muzeju u Zagrebu (Sl. 30).

Slika 30. Portreti muške glave, poprsja (Vikić-Belančić 1967: sl. 175–182; Šeper 1954: T.I–II; Koščević 1995: T. 11).

Osim ovog skupnog nalaza na području Siscije nađen je velik broj keramoplastike koja se čuva u Arheološkom muzeju u Zagrebu i Gradskom muzeju Sisak. Publicirane su figurice i glavice portretnog karaktera koje se vežu uz siscijansku radionicu (sl. 31).

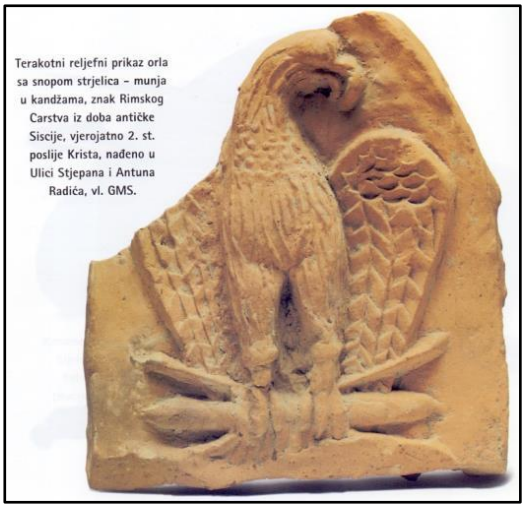
Slika 31.Figure portretnog karaktera (Vikić-Belančić 1967: 47, sl. 193,194).

Izrađivane su i aplike za posude, maske, reljefi (Vikić-Belančić 1967: 47–48,sl. 197–202). U zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu čuvaju se figurice ptice i medvjeda (Vikić-Belančić 1967: 48, sl. 203–204). Posuda u obliku pijetla po fakturi odgovara siscijanskoj radionici, a uzor su primjerci iz Galije (Vikić-Belančić 1967: sl. 205).

Lokalnoj radionici pripisuju se i nalazi akroterija te maske (Vikić-Belančić 1967: sl. 206–207). Nalaz kalupa za reljefnu pločicu na kome je prikazana glava s kacigom također svjedoči o siscijanskoj radionici (Vikić-Belančić 1967: 49, sl. 208, Vikić-Belančić 1970: T.VI: 7,

Vikić-Belančić 1971: T. V:7, Ožanić 2003: 83; inv.br. 17321, visine 6 cm, širine 4,9 cm). Iz zbirke Gradskog muzeja Sisak objavljeni su nalazi poprsja rimske carice rađene u terakoti iz 3. st. (Burkowsky 1999: 103; inv. br. 3282, visina 16 cm); bista žene, glava, kose podignute u pundžu s dijademom na vrhu glave, uglavljene u stupić (Burkowsky 1999: 126, inv.br. 3281). Analizom oblikovanja i fakture dio nađenih figurica i reljefa pripisuje se siscijanskoj radionici koja kao uzore koristi oblike koji su se uvozili iz Galije i Germanije te Porajnja (Vikić-Belančić 1967: 58).

Od ostalih nalaza najznačajniji je nalaz akroterija, terakotnog reljefnog prikaza orla sa snopom strelica – munja u kandžama (sl. 32) znak Rimskog Carstva, datiran u 2. st., a nađen u Ulici S. i A. Radića, položaj MT 10 (Burkowsky 1999: 100, Burkowsky *et al*. 2000: 8, 21). Paralele za navedeni nalaz u dostupnoj literaturi nisu nađene. Navedeni prikaz je vrlo čest na novcu, a pojavljuje se kao oznaka legije.

Slika 32. Reljefni prikaz orla sa snopom strjelica u kandžama (Burkowsky 1999: 100, Burkowsky et al. 2000: 8, 21).

5.6. GRAĐEVINSKA KERAMIKA

Proizvodnja opeka predstavljala je vrlo važan segment keramičarske djelatnosti zbog svoje višestruke primjene. U prvo vrijeme opeka se uvozila u Panoniju, no neposredno nakon formiranja rimskih uporišta počinje izrada u lokalnim radionicama. Za pretpostaviti je kako je proizvodnja opeka počela s prvim zamahom izgradnje rimskog grada u predflavijevsko – flavijevsko razdoblje. Od oblika u Sisciji je zabilježena građevinska opeka u raznim dimenzijama i oblicima, ovisno o namjeni. Izrađivana je građevinska opeka za konstrukcije zidova, krovna opeka, opeka za hipokauste, kanalizacijska opeka, za opločenja prostorija,

dvorišta, trijemova i dr. Javljaju se pravokutne, kvadratne, kružne, žljebaste (imbricus), lučno svinute za bunare, klinaste (za lukove, nadvratnike, svodove i dr.) te malene opeke za popločenja koje su mogle biti pravokutne, poligonalne, trapezoidne, u obliku osmice te heksadekalne. Najrašireniji oblik konstruktivne opeke bila je pravokutna opeka visine 6–8 cm, dimenzija 45 x 30 cm. Krovne tegule dužine su 54 cm, a širine 40 cm, 4–5 cm debljine te imaju uzdignute rubove. Za krovne konstrukcije koristile su se i kupe grublje fakture. Velike tegule veličine 50 x 50 ili 50 x 40 cm služile su za pokrivanje stupića hipokausta te su ujedno bile i podnica prostorije koju su zagrijavale.[148] Manje opeke za stupiće hipokausta su 25 x 25 ili 20 x 20 cm, a okrugle su promjera 20 cm. Za vertikalno zagrijavanje zidova služili su tubulusi 20 x 20 x 11 cm. Na opekama su zabilježeni razni ukrasi (valovnice, koncentrični krugovi, polukrugovi, unakrsne linije, utisnute šapice, prsti, dlan, stopala) (Vikić-Belančić 1967: 36–41).

U Sisku je nađeno izuzetno puno građevinske keramike, većinom fragmentirane, stoga su rijetki primjeri objavljeni.

Na položaju Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađeni su ulomci građevinske keramike od kojih su za katalošku obradu izdvojena popločenja šesterokutnog oblika (T. 38: 5–6, T.100: 1–2, T. 113: 3, 4, T. 135: 1–3, T. 146: 1, T. 150: 10) i popločenje u obliku kosti (T. 146: 2), tubuli i građevinska keramika neutvrđene namjene (T. 100: 3, T. 146: 3, T. 184: 10).

Analizom do sada objavljenih primjera građevinske keramike izdvojeni su pojedinačni primjerci koji su zbog ukrasa, razine sačuvanosti ili neke druge specifičnosti objavljeni u literaturi (tab. 39).

Tablica 39. Pregled objavljene građevinske keramike iz Siscije

VRSTA	OPIS	PEČAT/NATPIS	POLOŽAJ	LITERATURA
opeka	-	-	Sisak	Ljubić 1879: 65–74.
više komada opeke	-	grafito natpisi	Sisak	Brunšmid 1895: 183; C.I.L. III. 11469.
opeka	-	cigla s kurzivnim pismom	Sisak, gradnja željeznice u Sisku	Ljubić 1882: 61.
opeka	17 x 16 cm, 5 cm visina	E EECI QLIILFGEI	Sisak	Ljubić 1880: 12.

[148]Najočuvaniji primjer konstrukcije podnog grijanja od opeka nađen je pri zaštitnom arheološkom istraživanju u Rimskoj ulici nasuprot broja 10 (Tomaš Barišić 2012: pr. II/1).

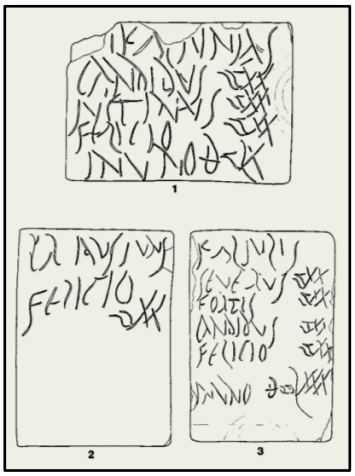
opeka	43 x 30, 5 cm visina	Felicio C C X X	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	26, x 15, 6 cm visina, s natpisom	CCCXCI	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	14 x 31, 5 cm visina, urezana slova	IN (urezan motiv) U	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	44 x 29, 5, 5 cmvisina, urezana slova	C X V I	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	43 x 23, 5 cm visina, urezana slova	V I C	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	opeka s urezanim slovima	A H	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	Pečat, 12 x 3 cm	APPIANI	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	Pečat, 8,5 x 3 cm	SISC	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka	Pečat 7,5 x 2,5 cm	SISC - zrcaljena slova s	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
opeka		APPIA	Sisak	Ljubić 1879: 72, tab. I.
keramičke cijevi	promjer 21 cm, na grliću 16 cm	s urezanim „X“		Ljubić 1879: 72
opeka	32 x 15 x 6, u sekundarnoj upotrebi podloga za hipokaust, pod	SISC	Sisak, terme	Faber 1974: 141–142.
opeka	promjer 28 cm, u jednom stupu 10 okruglih stupova hipokausta, okrugla opeka		Sisak, terme	Faber 1974: 141–142.
opeka	30 x 30 cm, podloga stupa hipokausta		Sisak, terme	Faber 1974: 141–142.
opeka	0,64 x 0,64 x 0,08 m konstrukcija poda iznad hipokausta		Sisak, terme	Faber 1974: 141–142.
opeka		SISC	Sisak, ugao Ulice S. S. Kranjčevića 2 i Trg bana J. Jelačića 4	Wiewegh 2004: 123.

cijev vodovoda	Vodovodna cijev za razvođenje vode od glavne široke vodovodne cijevi po zgradama			Burkowsky 1999: 126, inv. br. 3210
cijev vodovoda	52 cm x 33 cm, glavna cijev rimskog vodovoda s pečatom CTOR			Burkowsky 1999: 126, inv. br. 301
tubul	27 x 14 cm, debljina 9 cm			Burkowsky 1999: 126, inv. br. 3108
rimska opeka	dužina 49, širina 34, debljina 6,5 cm.	S oznakom SISC, S je obrnut		Burkowsky 1999: 126, inv. br. 3141
šesterokutne opeke	različite dimenzije		Sisak, S. i A. Radića 2	Baćani *et al.* 2011: 235—236, inv.br. 26090–26117
šesterokutne opeke			Rimska 25	Baćani *et al.* 2011: 235–236, inv.br. 26194–26202
podna opeka	U obliku dvostruke sjekire		I.K. Sakcinskog b.b.	Baćani *et al.* 2011: 235–236, inv.br. 26150
opeka	gornje strane perforirane gustim rupicama		A.Starčevića 20	Baćani *et al.* 2011: 235–236, inv.br. 26053
opeka		PANSIANA	Sisak	Vikić-Belančić 1967: 36, n. 152.
opeka		SEX·A...	Sisak, Željeznički kolodvor	Kristović & Jerončić 2016: 19, PN 2012

U Sisciji je temeljem nalaza peći, kao i natpisa na opekama, potvrđena gradska opekarska radionica. Oznaka siscijanske radionice pečat je SISC. Osim za lokalne potrebe proizvodi radionice su se i izvozili. Opeke iz Siscije nađene su na rimskom nalazištu u naselju Moslavare u Bosni i Hercegovini[149] (Durman 1992: 127; Durman 2002: 28; Pašalić & Basler 1962: 220; Basler 1977: T. XVII/3), u gradnji iz 4. st. Sirmija (Milošević 1971: 95–118;

[149] O trgovini s opekama proizvedenim u radionicama Siscije govore nalazi opeka s oznakom SISC u naselju Moslovare uz Japru. Trgovina s područjem rijeke Japre prvenstveno je razvijena zbog trgovanja željeznom rudom (Durman 2002: 28; Pašalić & Basler 1962: 220). U rimsko se vrijeme, zbog naraslih potreba za željezom, otvara komunikacija rijekama (Kupa, Sava, Una, Sana i Japra) te je na tu stranu skrenula glavnina tranzita. Bojanovski pretpostavlja kako je u Suvaji (Pretoriju) bio organiziran pretovar tereta te carinska ispostava. Metalurške radionice uz Unu radile su za tržište Siscije. O tome može svjedočiti skupni nalaz 97 željeznih ingota, nizvodno od Dubice. Rijekama je u Sisciju dopremano željezo i gotovi proizvodi, a u obrnutom je smjeru do Japre stizala roba iz Siscije, između ostalog opeke (Durman 1992: 127; Basler 1977: T. XVII/3).

Vikić-Belančić 1967: n. 159, 160) te kraj opekarske peći u Neviodunumu (Petru 1990: 90; Durman 1992: 127; Vikić-Belančić 1967: 36–41). Od nalaza siscijanske građevinske opeke značajan je nalaz skupine opeka s natpisima izvedenih urezivanjem na površini(sl. 34). Pozicija nalaza opeke nije poznata. Sedam sačuvanih opeka obradio je R. Matijašić, koji navodi kako je u *Corpus inscriptionum latinarum* u *Tegulae Siscienses* zaveden još jedan ulomak i jedna cijela opeka s natpisom za koju pretpostavlja da se nalazi u Pragu.[150] R. Matijašić ih datira oko 3. st. Dimenzije su 30 x 42 cm, visine između 4 i 6 cm (*lateres sesquipedales*). Natpisi na opekama iz Siska jedinstven su epigrafski dokument za proučavanje opekarske proizvodnje (građevinske keramike). Natpisi su urezani u svježu glinu, a donose informacije o dnevnoj prosječnoj proizvodnji sirovih opeka[151] (Matijašić 1986: 203–304). Na jednoj od opeka spominje se *in hoc navali* i *in alio navali* što znači brodogradilište, a Matijašić prevodi kao skladište. Ona su se morala nalaziti uz komunikacijske linije (plovne rijeke), dakle u blizini pristaništa i brodogradilišta (Matijašić 1986: 208 – 210, n. 38). Ako te informacije povežemo s pozicijom opekarskih peći koje su nađene na poziciji Šuma Viktorovac–Vinogradska ulica za pretpostaviti je kako su se sušionice nalazile na potezu desne obale rijeke Kupe, između današnje Lađarske ulice i šume Viktorovac.

Slika 33.Nalaz opeke s natpisima (Matijašić 1986: 203–304).

Analizom do sada objavljenog materijala kao i onog s položaja Povijesni Arhiv i Sv. Kvirin utvrđeno je kako se, osim opeke koja se proizvodila u Sisciji s pečatom SISC, uvozila i opeka drugih radionica. U literaturi su zabilježeni pečati na opekama: APPIANI (Ljubić 1879:

[150] CIL (III (Suppl. I),11378—11386 (1602, str. 1803-H1804).

[151] „Prema urezanom tekstu opeke su služile za evidenciju produktivnosti radnika koji su radili na oblikovanju opeka. Natpise je pisala jedna osoba, koja je bila zadužena da u radionici za proizvodnju opeka prati produktivnost pojedinih radnika iz dana u dan, bilježila poimenično broj izrađenih komada. Svi natpisi počinju navođenjem dana u godini, ali ne donose i godinu. Norma za radnika po danu je bila 220 opeka, a sušenje je trajalo od svibnja do rujna. Vlasnik radionice je s radnicima sklapao ugovore za određene količine proizvoda koje je zatim on plasirao na tržište.“(Matijašić 1986: 203–304).

72) i PANSIANA koje se čuvaju u Arheološkom muzeju u Zagrebu (Vikić-Belančić 1967: 36, n: 152) te nalaz ulomka opeke s pečatom SEX·A(P).. s položaja Željeznički kolodvor u Sisku (Kristović & Jerončić 2016: 19, Željeznički kolodvor, SJ 1622, PN 2012).

Pansiana je sjevernoitalska radionica koja započinje s radom sredinom 1. st. pr. Kr. Od Augusta do Vespazijana tvornica opeka funkcionirala je kao carska (Matijašić 1985: 294; Righini *et al.* 1993: 77–78. i dr.; Pedišić & Podrug 2007: 88–91). Proizvodi sjevernoitalske radionice *Pansiana* jako su rasprostranjeni duž jadranske obale, ali i u unutrašnjosti. Pečati koji nose samo naziv tvornice pripadaju vremenu prvoga cara Augusta, dok nadalje carevi dodaju svoje ime u nominativu (Matijašić 1989: 63, 66). S obzirom na razinu objave nije moguće odrediti tip pečata, a samim time i dataciju.

Za pečat *Appiani* nisu nađene paralele.

Pečat SEX·A(P).... pripada tipu s izbočenim slovima u pravokutnoj kartuši. Prema drugom materijalu iz sloja u kojem je nađen i analogijama te prema podacima iz povijesnih izvora pečat se može vezati uz konzula Sex. Appuleius Sex. f. Sex. n.[152] koji je bio konzul uz Oktavijana 29. g. pr. Kr. te 8. g. pr. Kr. poslan u Ilirik kao namjesnik. Pečat je na prostoru Hrvatske zabilježen na opeci s lokaliteta Mirine na otoku Pagu koji se čuva u zbirci Arheološkog muzeja u Zadru te na ručki amfore koji je sačuvan u cijelosti (Sex. Appulieo. Cos) s lokaliteta Caska na otoku Pagu (Juras & Jurković Pešić 2016: 65).

6. KERAMIČARSKE I OPEKARSKE PEĆI

Siscija je, kao veliki antički grad, zasigurno imala razvijenu lokalnu keramičarsku i opekarsku proizvodnju. Tome je pridonijela kvalitetna glina te položaj uz riječne tokove. Keramičarske i opekarske radionice bile su smještene izvan bedema grada. U stručnoj literaturi zabilježeni su nalazi opekarske, kao i keramičarskih peći, te nalazi kalupa. Iako su neke pozicije iz literature poznate, radi se o oskudnim podatcima bez obrade nađenog materijala i bez nacrtne dokumentacije:

1. Najraniji zabilježeni nalaz rimske keramičarske peći nađene na položaju Trg Ljudevita Posavskog objavljen je u Viestniku Hrvatskoga arkeologičkoga družtva iz 1884. (Ljubić 1884: 125; Nenadić 1986/7: 79; Buzov 1993: 64). Kako se radi o položaju unutar bedemarimske Siscije, u centru rimskog grada, ovaj podatak treba isključiti. Novija zaštitna arheološka istraživanja ukazuju kako se radi o pećima koje su funkcionirale pri izgradnji grada u 18./19. st. Takvi nalazi novovjekovnih peći zabilježeni su na položaju Željeznički kolodvor (Kristović & Jerončić 2016: 6–7) i Zgradi Općinskog suda na Trgu Lj. Posavskog

[152] O Sex. Appuleius Sex. f. Sex. n. (Matijašić 2002: 211, J. J. Wilkes 1969: 66, 309; Syme 1986: 317).

(Nodilo 2017). One su ukopane u rimske slojeve i koriste rimske strukture kao dijelove konstrukcije.[153]

2. Nalaz keramičarske radionice pretpostavljen je na poziciji otprilike 200 m jugoistočno od Novog mosta u smjeru Starog mosta na samoj obali Kupe. Interpretacija se temeljila na količini nađene keramike, grube i fine fakture, te ulomaka pečene gline za koje se pretpostavilo da pripada ostacima lončarskog kola (Buzov 1993: 51).[154] Kako materijal s navedenog položaja nije obrađen niti je objavljena fotografska ili nacrtna dokumentacija, o ovom nalazu se može samo pretpostavljati. S obzirom na novija arheološka istraživanja na području Pogorelca ovi nalazi bi se mogli vezati uz pretpovijesnu Segestiku (Drnić 2013: 1–5).

3. Podatak o nalazu velikih peći za proizvodnju rimskih opeka donosi V. Nenadić (Nenadić 1987: 97; Buzov 1993: 64). Na području današnjeg Novog Siska nađena je peć, pretpostavlja se opekarska, na potezu Vinogradska ulica – Šuma Viktorovac. Ova se pozicija može vezati s nalazom građevinske opeke s natpisima izvedenim urezivanjem iz Siska koji opisuju način keramičke proizvodnje građevinske keramike, a spominju sušionice koje su se mogle nalaziti u blizini rijeke (Matijašić 1986: 208 – 210, n. 38).

4. Na položaju Trg hrvatskih branitelja, prostoru nekadašnjeg vrta A. Colussija, sisačkog poduzetnika, nađeni su kalupi za izradu rimskih svjetiljki s natpisom FORTIS. Stoga se pretpostavlja kako se ovdje nalazila radionica za izradu svjetiljki (Nenadić 1986/7: 97; Buzov 1993: 64). Kalupi rimskih svjetiljki nađeni su i na drugim pozicijama unutar gradskih bedema pa je moguće pretpostaviti kako je bilo manjih peći koje su proizvodile manje predmete kao što su svjetiljke.

5. U Gradskom muzeju Sisak i Arheološkom muzeju u Zagrebu nalazi se fotografska dokumentacija nalaza rimske peći bez podatka o mjestu nalaza (sl. 35).

Razmatrajući pozicije izvan bedema, na kojima su zabilježeni nalazi peći, utvrđeno je kako su na tim pozicijama gliništa na kojima su od 18. do polovice 20. st. funkcionirale ciglane grada Siska. Tako se, na potezu Vinogradska ulica – Šuma Viktorovac, gdje je zabilježena opekarska peć nalazilo glinište i Ciglana Vojnog Siska (Čakširan 2016: 86). Ako usporedimo situaciju u Sirmiju opekarske su peći bile smještene na jednoj lokaciji dok su one keramičarske razmještene na širem terenu van gradskih bedema. Razlog tomu je sirovina i prostor za organizaciju proizvodnje (Milošević 1971: 95–118).

[153]Peć na Željezničkom kolodvoru koristi popločenje rimskog foruma (Kristović & Jerončić 2016: 6–7).
[154] Pri opisu pokretnih nalaza i opisu lokaliteta koristi se isključivo usmenim podacima kustosa Gradskog muzeja Sisak Z. Burkowskog i Z. Burojevića (Buzov 1993, n.).

Ukoliko se taj model primjeni i u potrazi za drugim mogućim pozicijama keramičarskih četvrti, potencijalna pozicija je i potez ulice F. Lovrića – Fistrovićeva ulica. U blizini ove pozicije zabilježena su dva nalaza keramičarskih peći na položaju Povijesni arhiv(Burkowsky 2007: 6, 7; Drnić & Miletić Čakširan 2014: 154) i Frankopanska bb, iz razdoblja pretpovijesne Segestike (Tomaš Barišić 2012a). Peći iz mlađeželjeznodobnog razdoblja idu u prilog ovoj tezi uz činjenicu da se nedaleko nalazila ciglana koja je radila od kraja 19. st. (Čakširan 2016: 87– 101, sl. 08).[155] Teza kojom se pretpostavlja da su se rimske keramičarske radionice nalazile na područjima gliništa gdje su u 19. stoljeću bile smještene sisačke ciglane, mogla bi seobjasniti i slabu očuvanost struktura vezanih uz keramičarske i opekarske peći Siscije.

Slika 34. Fotografska dokumentacija nalaza peći (Arhiva: Gradski muzej Sisak i Arheološki muzej u Zagrebu)

7. ANALIZA FAZA RAZVOJA SISCIJE NA TEMELJU PROVEDENE TIPOLOŠKO KRONOLOŠKE KLASIFIKACIJE RIMSKE KERAMIKE I PODATAKA IZ POVIJESNIH IZVORA

Podatci iz povijesnih izvora temelj su za postavljanje konteksta arheološkim pokretnim i nepokretnim nalazima uz one podatke koji proizlaze iz istraživanja provedenih prema strafigrafskim principima. Nakon provedene tipološko kronološke klasifikacije rimske keramike moguće je usporediti rezultate te donijeti interpretacije temeljene na podatcima iz povijesnih izvora vezanim uz razvoj Siscije.

Segestiku, grad na vrlo važnom strateškom položaju, na lijevoj i desnoj obali rijeke Kupe, a uz Savu i Odru te u blizini rudonosne Zrinske gore, antički izvori spominju od 2. stoljeća pr. Kr. Potreba utvrđivanja na lijevoj obali Kupe te zaštita ključne pozicije prema Savi može se povezati s upadima rimske vojske od 2. st. pr. Kr. na područje Panonije, ali i intenzivnijom trgovinom i korištenjem rijeke Save kao glavnog plovnog puta. Zato je smještaj naselja na potezu između meandra Kupe i rijeke Save bio strateški iznimno značajan. Te prve

[155] Također se, jugoistočno od bedema Siscije na poziciji Fuline grabe, u 19 st. nalazila ciglana (Čakširan 2016: 87–105) te je i ovo potencijalna pozicija rimskih keramičarskih radionica.

pokušaje osvajanja, istraživanja panonskog prostora, a i uz to vezanu razmjenu i trgovinu rimskom robom možemo za sada pratiti samo po nalazima rimskih metalnih predmeta[156] i nalazima republikanskog novca od 2. st. pr. Kr. nađenim u slojevima mlađeželjeznodobne Segestike (Baćani *et al*. 2012: 89–96; Koprivnjak 2010: 30–31, kat. br. 2–4; Drnić & Miletić Čakširan 2014: 153) te onih bez podataka o mjestu nalaza koji se čuvaju u zbirkama Arheološkog muzeja u Zagrebu i Gradskog muzeja Sisak. Rimska se keramika na području današnjeg Siska pojavljuje u horizontu 3 mlađeželjeznodobne Segestike u 1. st. pr. Kr.(Drnić & Miletić Čakširan 2014: 188–190)[157]. Za sada su to vrlo sporadični nalazi rane padanske sigilate, ulomci vrčeva i amfora Dressel 1B i 6A. Razlog tome nedovoljna je istraženost najranijih slojeva uslijed prirode urbane arheologije i kontinuiteta života na istoj poziciji više od 2200 g. Ipak, novija istraživanja osobito položaja Povijesni Arhiv, Dunavski Lloyd te Željeznički kolodvor daju iznimne podatke vezane uz razdoblje neposredno prije i nakon osvajanja Segestike.

Osvajanje Segestike opisano je u više antičkih djela što govori o važnosti ovog događaja za Rimsko carstvo. Unatoč tome, do sada se u literaturi uglavnom navodilo kako nema pokretnih nalaza, osim onih nađenih u koritu rijeke Kupe, vezanih uz ovu fazu razvoja Siscije kojima bi se potvrdili podatci iz povijesnih izvora.Na području lijeve obale Kupe, istočno od njenog meandra, u novijim su istraživanjima zabilježeni augustovsko-tiberijevski horizonti. Položaji na kojima su zabilježeni ranorimski slojevi rezultat su zaštitnih arheoloških istraživanja u sklopu urbane arheologije i otežanih uvjeta istraživanja na dubinama od 4–6 m dubine te nemogućnosti otvaranja većih površina zbog gustoće rimske arhitekture mlađih horizonata. Najraniji rimski slojevi augustovskog razdoblja nastali na kasnolatenskoj drvenoj arhitekturi zabilježeni su na položaju Povijesni arhiv[158] (Slika 1.), Željeznički kolodvor[159], Frankopanskoj bb[160], Dunavski Lloyd[161] i S. i A. Radića 38[162]. Osim u načinu gradnje vidljiva je promjena u orijentaciji koja odgovara kasnijoj orijentaciji zidanih rimskih struktura. Ta su istraživanja dala iznimno važne podatke, ne samo o položaju Segestike već i

[156] O trgovini s italskom robom svjedoče dvije palmetaste pojasne kopče, dio brončanog posuđa, te vojne opreme nađene u Sisku (Majnarić Pandžić 1990: n. 37; Radman-Livaja 2004).
[157] Mlađeželjeznodobnu fazu panonske Segestike kao i definiranje tri horizonta donose I. Drnić & I. Miletić Čakširan u radu „Naselje iz mlađeg željeznog doba na lijevoj obali Kupe u Sisku: Strabonova „Σισκία?“, Vijesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3.s., XLVII, 2014, 147–251.
[158] Drnić & Miletić Čakširan 2014: 159-161.
[159]Kristović & Jerončić 2015.
[160]Tomaš Barišić 2012.
[161]Škrgulja 2010.
[162]Leleković 2013.

materijaluvezanom uz fazu nakon samog osvajanja i stvaranja Siscije, Strabonova „Σισκία“. Najranija faza obuhvaća razdoblje od osvajanja pa do rano tiberijevskog razdoblja.

Na temelju provedene tipološko kronološke klasifikacije rimske keramike u ovoj su augustovsko-tiberijevskoj fazi zastupljene: keramika tankih stijenki bez premaza, s „kommeregen“ ukrasom u negativu (Z. KTS. TIP 17, 18; Č. KTS. TIP 5, 6, 10, 22), keramika tankih stjenki faktura KTS.12 i KTS.13 (faktura A i B prema podjeli na Magdalensbergu); keramika sa crnim premazom oblik Lamboglia 5/7 (KCP. TIP 1, Miletić Čakširan 2018a; čaše tipa Aco (ACO. TIP 1 i 2) i šalice tipa Sarius (SAR. TIP 1); reljefna aretinska sigilata Consp. R2 oblika (Miletić Čakširan 2018a); padanska tera sigilata Consp. 10, Consp. 12, Consp. 13, Consp. 14, Consp. 2 i Consp. 22, tera sigilata Padana C proizvodnje potvrđena s nalazom pečata Passi Telama i M. Pontiliusa, kampanska narančasta sigilata; reljefna keramika istočnojadranskog tipa te građevinska keramika potvrđena nalazom konzularne opeke Sex. Apuleja (Kristović & Jerončić 2016: 19; Miletić Čakširan 2018). U analiziranom materijalu moguće je promatrati i vojni put rimske vojske, događanja zabilježena i u povijesnim izvorima. Nalaz egipatske glazirane keramike (EG. TIP 1) daje nam uvid u kretanje vojske nakon osvajanja Segestike. Nalaz ove vrste ne može se smatrati trgovinom već osobnom imovinom pripadnika rimske vojske, koji uz Augusta možda sudjeluje u osvajaju Egipta i kasnije ponovno dolazi u Sisciju. Augustovsko-tiberijevsko razdoblje karakterizira uvoz italskih, istarskih i betičkih amfora.

Najranija nađena rimska keramika istovjetna je materijalu koji se pojavljuje i na drugim augustovskim logorima te naseljima rimskog carstva i odgovara horizontu Oberaden. Zabilježeni su proizvodi italskih i galskih radionica. Rimska keramika potvrđuje kako se u Sisciju odmah nakon osvajanja slijevala najfinija rimska uvozna roba. Kvantiteta i kvaliteta nađene keramike upućuje na zaključak kako je bila namijenjena vojsci u rimskom vojnom logoru koja si je mogla priuštiti luksuzno posuđe iz Italije, ali i drugih krajeva Rimskog carstva iz kojih su se izvozili specifični traženi proizvodi. Organizirani uvoz pojedinih artikala namijenjenih potrebama rimske vojske i doseljenika slijevao se u Sisciju koristeći ustaljene, u početku prapovijesne trase i riječne komunikacije. O trgovačkim putovima podatke nalazimo u antičkim izvorima. Strabon donosi informacije o načinu i putu trgovine; navodi *Nauportus* (Vrhnika) kao naselje gdje se roba kolima dovozila iz Akvileje i pretovarivala u čamce koji su je prenosili rijekom *Korkoras* (Ljubljanicom) i Savom pored Segestike do Dunava (Domić Kunić 2003: 89). Kao potencijalni put uvoza najranije robe može se pretpostaviti i put iz Senije, preko Banovine do Siscije. Naime, nalaz većeg broja fine keramike ranorimskog razdoblja na položaju Žuta lokva, (Ožanić 2016; Borzić 2013, 142, n.

48) kao i nalaz reljefne keramike istočnojadranskog tipa u Sisciji, upućuje na ovu trgovačku trasu. Izgradnjom cesta za vladavine Tiberija otvoreni su do Siscije i kroz Sisciju putovi u sve dijelove carstva. Iz smjera Akvileje preko Emone u Sisciju, iz Petovija u Sisciju, dalje preko Moslavačke gore na istok za Mursu s odvojkom za Sirmij.

Poslije gušenja panonskog ustanka nastupa proces pacifikacije i romaniziranja stanovništva. Siscija postaje važno prometno čvorište mnogih cesta koje su prometno povezivale zapadne s istočnim rimskim provincijama. Grad je bio i trgovačko središte, a zahvaljujući plovnosti Save postao je i važna riječna luka. Prema rezultatima istraživanja položaja u Sisku može se zaključiti kako je tiberijevsko-klaudijevski horizont nađen na više lokacija u gradu kao nasipni sloj nastao zaravnavanjem drvene arhitekture nakon koje je uslijedila faza izgradnje civitasa s upotrebom čvršćeg materijala i izgradnje građevina koje su morale zadovoljiti novo stanovništvo (Lolić 2014).

Prisutnost značajnog broja vojske u Sisciji u kasnotiberijevsko-neronovskom razdoblju vidljiva je u pojavi aretinske i padanske sigilate, nalazima čaša tipa Aco i šalica tipa Sarius u do sada najvećem broju u Panoniji. Analizasvih do sada nađenih pečata radionica italske sigilate upućuje na intenzitet uvoza sigilate zatada najveći vojni logor (33% pečata iz augustovskog razdoblja, 29% iz tiberijevsko-klaudijevskog).Od sigilate zastupljeni su svi oblici prve polovine 1. st. O važnosti Siscije i kupovnoj moći njenih stanovnika svjedoči nalaz južnogalske mramorizirane sigilate, vrlo rijetke vrste prvenstveno namjenjene istočnomediteranskom tržištu. U ovom se razdoblju pojavljuje velika količina keramike tankih stijenki italske, panonskih/panonske, betičke i galske proizvodnje. Od fine rimske keramike zastupljena je italska keramika tankih stijenki faktura KTS. 2 (faktura D) te faktura KTS. 4. U predflavijevsko i rano flavijevsko razdoblje zastupljeni su proizvodi galske radionice La Butte (40. – 60. g) te keramika tankih stijenki s narančasto-smeđim premazom alpske provenijencije (KTS. 16).Od klaudijevskog razdoblja pa sve do 80. g. u Sisciji se pojavljuje betička keramika tankih stijenki (KTS.1). Prema nalazima može se i pretpostaviti mogućnost boravka u Sisciji majstora koji su došli iz Betike te modu betičkih radionica prilagodili tržištu u kojem su se nalazili, radeći samostalno ili s majstorima lončarima na prostoru Panonije, možda Siscije. U ovom se razdoblju razvija stil panonskih radionica keramike tankih stijenki koji karakterizira faktura KTS. 6 te barbotinski ukras narebrenih cvjetnih motiva, girlanda koji se u flavijevsko razdoblje razvija i prevladava[163]. Pokazatelj

[163] Za razliku od Sirmija u Sisciji se već u tiberijevsko razdoblje pojavljuje keramika tankih stijenki s barbotinskim ukrasom karakterističnim zapanonsko područje; stoga je u ovom radu zaključeno kako jeupravo Siscija mogla biti prva radionica ovepanonske vrste keramike tankih stijenki.

trgovine s Betikom nalaz je i amfore Dressel 8 s natpisom (*titulus pictus)* koji je ujedno i najstariji epigrafski spomen Siscije, a govori kako je betički garum najbolje kvalitete dopreman po narudžbi u Sisciju. U ovoj su fazi zastupljeni proizvodi italskih, betičkih i galskih proizvoda, uočen nastavak proizvodnje lokalne keramike te pod utjecajem nove rimske mode stvaranje nove provincijske keramike. Keramička roba osim što se proizvodila i dalje u okviru domaćeg stanovništva, proizvodila se i od novopridošlog rimskog stanovništva. Keramika je bila predmet trgovine, razmjene i jedan od elemenata procesa romaniziranja domaćeg stanovništva.

Sljedeća faza razvoja Siscije počinje odlaskom vojske iz Siscije i vezana je uz flavijevsku izgradnju Siscije u civilni grad koji se za Vespazijana uzdiže na rang kolonije (*Colonia Flavia Siscia*). Razdoblje je to izgradnje Siscije s javnim zgradama, forumom i stambenim četvrtima. U grad se naseljavaju brojni veterani, uz vojnike i velik broj mornara, te Orijentalaca i Italika (Hoti 1992; Zaninović 1996; Lolić 2014). Ova se faza može pratiti u keramičkom materijalu. Razdobljenakon 45. g. do vladavine Flavijevaca karakterizira značajan uvoz, ali i uspon proizvodnje panonske keramike tankih stijenki (KTS. 6). Kvantiteta i kvaliteta proizvoda upućuje na smještaj radionice u Sisciji. Zastupljena je italska keramika tankih stijenki (faktura KTS. 3). Uvoz tere sigilate je intenziviran. Zastupljena je sjevernoitalska, Tardo Padana sigilata te "Tardo Italica" grupa srednjoitalskih radionica. Ovo je razdoblje nakon kojeg prestaje uvoz italske sigilate. U ovom se razdoblju počinje uvoziti južnogalska sigilata Graufesenque radionica. Kao i u ostatku Panonije proizvodi južnogalske sigilate najviše se uvoze u razdoblju od 70. – 100. g. (Gabler 1982b: 42). Pečati na sigilati ovog razdoblja čine trećinu svih nađenih u Sisku. U Sisku je zabilježen uvoz iz srednjegalskih radionica, čaša finije izrade, glazirane keramike GK. TIP 3b. Uvoze se istarske i italske, amfore. U flavijevsko se razdoblje može datirati i početak proizvodnje opeke u Sisciji s obzirom na graditeljske aktivnosti i opeku kao potrebni materijal.

Sljedeća faza razvoja grada prve pol. 2. stoljeća vezana je uz razdoblje vladavine Antonina. Od kraja 1. st. u Sisciji nema stalne vojne posade, ali je za Trajana Siscija služila kao pozadinska luka u sukobu s Dačanima[164] i u nju, ili oko nje, je nakon sarmatskih ratova povučena vojska. Ovo je razdoblje kada Siscija postaje važan ekonomski i administrativni centar. U gradu se grade reprezentativne građevine. Za cara Trajana Siscija je ušla u sastav provincije *Panonia Superior*. Vladavinu Antonija Pija i Hadrijana karakterizira nastavak

[164]Trajanove aktivnosti u Meziji i sukob s Dačanima zabilježen je na njegovom stupu, a smatra se da je upravo Siscija prikazana luka ukracavanja vojnika i cara na brodove i polaska u pohod.

razvoja i prosperitet vidljiv u uvozu proizvoda iz svih dijelova carstva. Keramika tankih stijenki u ovom se razdoblju pojavljuje sporadično, a prevladavaju proizvodi panonske, siscijanske radionice te materijal koji ima analogija s materijalom Karnunta, tada glavnog grada Gornje Panonije. U Sisciji su zabilježeni proizvodi koji se mogu vezati za kölnske radionice koje karakterizira engoba (KTS.17). U slojevima su zastupljeni primjeri italske sigilate s barbotinskim ukrasom Consp. 43-44 koji pripadaju sjevernoitalskim "Tardo Padana" radionicama, a zastupljene su i lokalne imitacije oblika. U Sisciju se u ovom razdoblju intenzivira uvoz sigilate srednjegalskih i istočnogalskih radionica. Nastavlja se s uvozom iz Graufenesque radionica. U ovom su razdoblju zabilježeni prvi primjeri afričke sigilate. Najranija se afrička sigilata (tip Hayes 3C) u Sisciji pojavljuje od sredine 2. stoljeća, a veže se uz migracije i kretanje stanovnika, moguće sam početak trgovine. Nalaz rane afričke sigilate u putnoj postaji Žuta lokva upućuje na ovaj zaključak. Dokaz trgovačkih veza nalazi su i panonske keramike s premazom u Dalmaciji. Pojava panonske keramike s premazom pokazatelj je kako se lokalno nasljeđe i rimska keramika stilski i tehnički spojila, te stvorila novi keramički oblik koji su proizvodili lokalni radionički centri (Nagy 2017: 7–10). U Sisku je zastupljena panonska keramika s premazom zapadnopanonske, južnopanonske, ali i istočnopanonske skupine. U analiziranom materijalu uočena jei pojava istočnomediteranske kuhinjske keramike. U 2. stoljeću zastupljene su istarske i hispanske amfore. Uz svjetiljke s pečatima brojnih majstora koje se proizvode u Sisciji, uvoze se i svjetiljke italskih radioica. Od materijala koji se može vezati uz Trajanove aktivnosti u Meziji nalaz je dačke šalice (Š. TIP 1).

Druga polovina 2. stoljeća vezana je uz vladavinu Marka Aurelija te početak upada germanskih naroda, kao i Markomanske ratove koji su trajali do 180. g. Povijesni izvori bilježe kako su ratovi opustošili panonski prostor, a promijenio se i sastav stanovništva. Do kraja 2. st. Rimsko Carstvo ratuje sa Sarmatima (185. i 186. g.), Markomanima i Kvadima (188. - 189. g.). Zbog nemirnog razdoblja zabilježene su u Panoniji ostave novca (Hoti 1992; Lolić 2014; Mócsy 1974). Politička i ekonomska nestabilnost ipak, nije zaustavila uvoz galske sigilate u Sisciju, kao i na drugim lokalitetima Panonije. Uvoze se srednjogalski proizvodi Lezoux radionica. Pretpostavlja se kako je izvoz iz skupine Lezoux u Panoniju trajao do razdoblja između 170. i 180. godine (Gabler 2002: 73). Od srednjegalske sigilate zastupljen je materijal iz radionice III faze Lezouxa. Kao i na drugim nalazištima dominiraju proizvodi Rheinzabern radionica (67%). U drugoj polovici 2. st. dio lončara svoju proizvodnju (ili samo dio) seli iz Rheinzaberna u Reciju (Gabler 1983: 354; Leleković 2007: 69). Proizvodi recijske Westendorf radionice u Sisciju se uvoze od zadnje trećine 2. st. do

poč. 3. st. Od istočnogalske sigilate zastupljeni su proizvodi radionice Luxeuil i Heiligenberg, obje smještene u blizini rijeke Rajne. Uz boravak rimske vojske u Panoniji i zbivanja u Carstvu u drugoj pol. 2. st. može se vezati razvoj panonskih radionica keramike,kao što je glazirana i sigilatna keramika koja je imitirala skupocjeno metalno posuđe. Radionice su bile smještene u centrima uz glavne putove, a kao radionički centri u literaturi se predlažu Mursa, Sirmij i Akvink (Popović 2008: 132). U slojevima vezanim uz ovo razdoblje zastupljena je panonska keramika s premazom. Druga pol. 2. st. razdoblje je kada počinje i trgovina s proizvodima afričkih radionica (afričke sigilate produkcije A).

Za vladavine cara Septimija SeveraSiscija, 194. g. dobiva titulu *Colonia Septimia Siscia Augusta.* Popravljaju se ekonomske prilike, a zabilježen je novi val graditeljskih intervencija u samim gradskim središtima. Promjene donosi, 212. g. Karakalin edikt kojim svi slobodni građani dobivaju rimsko građansko pravo te reforma vojske koju je proveo Aleksandar Sever. Tom reformom postrojbe su novačile vojnike u sredinama gdje su bile smještene što je kao posljedicu imalo regionalizaciju vojske. Zbog toga nestaje potreba za univerzalnim proizvodima kao što je bila tera sigilata jer su vojnici svoje potrebe zadovoljavali nabavkom robe iz lokalnih radionica koje su proizvodile robu prilagođenu lokalnom ukusu (Leleković 2007: 28, King 1981: 68) i univerzalnoj modi. Najsnažnija radionička središta (Rheinzabern, Westerndorf, Trier) pretrpjela su velika razaranja tijekom upada Alamana 233. g. te stoga i uvoz u Sisciju oko 240. g. prestaje. Najkasnija skupina sigilatnog materijala u Panoniji jest ona iz Pfaffenhofena (Gabler 1978: 142, Leleković 2007: 77). Ovo je razdoblje utjecaja i priljeva novog stanovništva s istoka što je vidljivo i prema zastupljenosti afričke sigilate, kao novog izvora luksuzne robe nove mode. Od 3. stoljeća zastupljeni su i sporadični primjeri afričkog kuhinjskog posuđa. Nalaz knidske kao i korintske reljefne keramike u Sisciji potvrda je statusa Siscije i njenih stanovnika u Carstvu, u razdoblju 2. na 3. stoljeća. Nalaz iz Siscije može se interpretirati kao osobna imovina, luksuzni specifični proizvod koji se mogao ili kupiti u pojedinim emporijima, ili se on može vezati uz tezu Z. Brusića (Brusić 1999/2000: 84–85) o kupovini knidske keramike od stanovnika antičkih naselja pri posjećivanju čuvenog Afroditinog svetišta na Knidu. U ovom razdoblju nastavlja se proizvodnja panonske keramike s premazom, panonske glazirane i sigilatne keramike. Amfore se uvoze iz betičkih, italskih i istarskih radionica.

Prosperitet i uspon Siscije u drugoj pol. 3. stoljeća može se vezati uz kovnicu novca koja je osnovana u vrijeme cara Galijena, preciznije između 259. i 262. godine, a egzistirala je do 5. stoljeća (Lolić 2014; Burkowsky 2000; Buzov 2000). U keramičkom materijalu vidljiv je nastavak uvoza afričke sigilate preko Akvileje kao glavne luke. U Sisku su nađeni

proizvodi afričke sigilate C produkcije, afričko kuhinjsko posuđe te afričke amfore. Osim afričke robe uvozi se i tada traženo hispansko maslinovo ulje što je vidljivo po nalazu amfora Dressel 20. Panonske radionice pod utjecajem oživljavanja rimske tradicionalne kulture u predkonstantinsko razdoblje proizvode sigilatu još neubicirane radionice nazvane „X“ čiji su proizvodi zastupljeni u Sisku (Makjanić1995: 73–74).U slojevima koji se mogu vezati uz razdoblje druge polovice 3. stoljeća uočena je pojava glaziranog materijala (vrčevi i čaše) panonskih radionica.

Nakon Dioklecijanove administrativne podjele Rimskog Carstva i uvođenja tetrarhije Siscija postaje središte Panonije Savije. Arheološka istraživanja ukazuju na nove graditeljske aktivnosti u Sisciji u 4. st. (Wiewegh 2004; Lolić 2014, Hoti 1992). Podatci koji spominju sukobe oko Siscije poč. 4. st. ukazuju na prosperitet Siscije kao biskupskog središta i još uvijek aktivne kovnice novca[165]. No krajem 4. st., nakon učestalih upada, razaranja i pustošenja, Siscija stagnira i graditeljski se više ne obnavlja. Teodozije II (408. – 450.) tada gasi i kovnicu novca (Burkowsky 2000; Lolić 2014; Buzov 2000).

U razdoblju kasnog 4. i ranog 5. st. unatoč zbivanjima zabilježena je prisutnost afričke sigilate oblika Hayes 52, 53, produkcije C koji su inače rijetke u Panoniji. Zastupljeni su i proizvodidruge polovice 5. st. produkcije D iz sjevernog Tunisa (oblik Hayes 58, Hayes 60, Hayes 61, Hayes 62B, Hayes 67, Hayes 70,Hayes 81, Hayes 91). Zastupljene su afričke i istočnomediteranske amfore (LRA1), kao i afrička kuhinjska keramika. Od keramičkog materijala zastupljena je glazirana keramika karakteristična za područje Panonije (Brukner 1981: 44, T. 142, 143, tip 31–35; Jelinčić Vučković 2013: 162, T. 2: 23; Ožanić Roguljić 2016: 61). Uz svakodnevnu kasnoantičku keramiku, u sklopu analize, utvrđena je i prisutnost germanskog materijala. Nalaz zdjele s pečatiranim ukrasom, kao i nalaz langobardskog vrča s cjevastim izljevom, može se vezati uz podatke iz povijesnih izvora o razdoblju koje je prethodilo odlasku Langobarda iz Panonije u Italiju. Daljnja istraživanja arheoloških pokretnih nalaza iz najmlađih nasipnih slojeva koji su vezani uz izgradnju suvremenog Siska mogla bi dati više informacija o Sisciji u razdoblju prve polovine 6. stoljeća. Strukture vezane uz ovo razdoblje do sada nisu nađene.

Od podjele Rimskog Carstva pa sve do odlaska Langobarda u Italiju arheološki nalazi upućuju na kontinuitet života. Do svog konačnog pada Siscija je živjela kao grad s odlikama kasnoantičke urbane sredine s izmiješanim stanovništvom što potvrđuju numizmatički nalazi

[165] Povjesničar Zosim 5/6. st. donosi da je Magnencije 351. opljačkao Sisciju i domogao se velikog plijena (Hoti 1992).

(novac Teodorika, Alariha, Justinijana) (Slukan-Altić 2004: 25), ali i provedena tipološko kronološka klasifikacija keramike.

8. ZAKLJUČAK

Tipološko-kronološka klasifikacija rimske keramike temelj je za proučavanje svakog rimskog nalazišta. Osim kronološke interpretacije nalazišta ona pruža uvid u društveno-ekonomske promjene na određenom prostoru koje se oslikavaju u stilu, trgovini, očuvanju tradicijske kulture, svakodnevnim potrebama, prehrambenim i pogrebnim običajima. Siscija, kao najznačajniji grad rimske Panonije, o čemu nam informaciju donose povijesni izvori, osim objava nalaza s pojedinačnih položaja ili određenog tipa keramike do sada nije imala izrađenu tipološko-kronološku klasifikaciju temeljenu na sveobuhvatnoj obradi i analizi rimske keramike. Samim time keramički materijal s područja Siscije u stručnoj literaturi nije zastupljen u mjeri koju zaslužuje, iako je ključan za istraživanje povijesti prostora Panonije. S ciljem postavljanja Siscije kao referentne točke za proučavanje antičkog razdoblja Panonije, a i šire, izrađen je ovaj temeljni rad.

Osnovna analiza provedena je na keramičkom materijalu nađenom na položaju Sv. Kvirin i Povijesni arhiv na kojima su istraživanja provođena po suvremenim stratigrafskim principima. Oba se nalaze unutar bedema antičke Siscije. Položajno, Sv. Kvirin je javni prostor neposredno uz sjeverni ulaz u Sisciju dok je Povijesni arhiv stambeni i javni prostor uz istočnu bedemsku arhitekturu Siscije. Kronološki keramički materijal daje presjek materijala s prijelaza mlađeželjeznog doba u razdoblje ranog carstva, materijal 2. – 3. st., te materijal kasnoantičkog razdoblja do u 6. stoljeće. Uz slojeve koji se jasno mogu opredijeliti za određenu fazu, rijetko i nađenu strukturu, na oba položaja izdvojeni su nasipni slojevi nastali ili devastacijom, rušenjem prethodne faze pri prenamjeni građevina i sl., koji sadrže arheološki materijal više faza. Iz nasipnih slojeva izdvojen je kronološki opredjeljiv materijal prema analogijama s drugih nalazišta. S položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv obrađen je ukupno 1581 ulomak. Tipološka i kronološka analiza keramičkog materijala upotpunjena je analizom do sada objavljene keramike koja je pohranjena u Gradskom muzeju Sisak i Arheološkom muzeju u Zagrebu. Iz ukupno 46 različitih vrsta publikacija, od objava iz 1880. do 2017. g., izdvojeno je više od 1017 ulomaka keramičkog materijala. Zbog različitog načina objave i analize materijala s drugih položaja, često materijala bez konteksta, napravljena je analiza oblika i/ili ukrasa, dok se kronološki mogao opredijeliti samo dio materijala. Taj je materijal korišten za prezentaciju karakterističnih i specifičnih oblika za određeno razdoblje.

Zbog različitog načina objave i analize materijala s drugih položaja, često materijala bez konteksta, napravljena je analiza oblika i/ili ukrasa, dok se kronološki mogao opredijeliti samo dio materijala. Pri tipološkoj klasifikaciji izdvojene su skupine na temelju jedne ili zajedno više kategorija: načinu upotrebe (namjeni), karakterističnoj tehnologiji izgrade, porijeklu/provenijenciji te morfološkim oblicima. Analizom karakterističnih faktura, oblika, načina i oblika ukrašavanja utvrđeni su, ili pretpostavljeni, proizvodi određenih poznatih radioničkih centara, a samim time i provenijencija keramičkih oblika koji se pojavljuju u antičkoj Sisciji.

U tipološkoj klasifikaciji materijal je podijeljen na stolno posuđe, keramiku za obradu, pripremu i posluživanje hrane, keramiku za čuvanje hrane i pića, keramiku posebne namjene, keramoplastiku i građevinsku keramiku.

U analiziranom materijalu potvrđena je, po prvi puta u Sisciji, prisutnost keramike sa crnim premazom srednje augustovskog razdoblja. Ona je dokaz trase prodiranja rimske vojske i trgovačkih ruta u Oktavijanovo razdoblje. Nalaz iz Siscije potvrda je podataka iz povijesnih izvora. Dosada je zabilježena u jugoistočnoj alpskoj regiji, dok na panonskom prostoru nije bilo nalaza. Nađeni ulomci pripadaju tipu tanjura Lamboglia 5/7 (KCP. TIP 1). Pojava je vezana uz augustovsko razdoblje razvoja Siscije.

Kao posebna skupina stolnog posuđa, prema načinu obrade površine, izdvojena je reljefna keramika čaša tipa Aco i šalica tipa Sarius. Analizom materijala s novijih arheoloških istraživanja iz augustovskog i tiberijevsko-klaudijevskog horizonta Siscije utvrđeno je kako se rana reljefna keramika tipa Aco i tipa Sarius u Sisciji pojavljuje u znatnim količinama, što ukazuje kako je ona bila jedna od najznačajnijih vojničkih i trgovačkih centara ranog carstva. S ukupno 71 primjerom Siscija je u Panoniji nalazište s najviše nalaza reljefne keramike čaša tipa Aco te šalica tipa Sarius. U radu su izdvojeni svi do sada objavljeni primjeri, kao i nalazi s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv reljefne keramike te analizirani prema obliku, fakturi i konceptu ukrašavanja. Analizom ulomaka za koje nedvojbeno možemo odrediti oblik na području Siscije nađen je ukupno 31 primjer čaša tipa Aco te 40 primjera šalica tipa Sarius. Analizom oblika i faktura utvrđena su 2 tipa Aco čaša (ACO TIP 1a i b – TIP 2). Analizom ukrasa na čašama tipa Aco koriste se motivi reljefnih trokuta „Kommaregen“, vegetabilni ukras, zoomorfni ukras, ukras traka/lančića od perlica, ukras arhitektonskih elemenata, ukras prepleta/pletene košare te apstraktni motivi (Prilog 4). U analiziranom su materijalu čaše tipa Aco sa i bez sigilatnog premaza. Čaše bez premaza počinju se proizvoditi oko sredine 1. stoljeća pr. Krista, dok se primjerci s premazom pojavljuju od kasnoaugustovskog – tiberijevskog razdoblja, a u Sisciji ostaju u upotrebi i u klaudijevsko razdoblje. Zabilježeni su

pečati majstora C. Aco C. L. Eros i Buccio Norbanus, no analizom stilskih i morfoloških karakteristika čaše se mogu pripisati proizvodima L. Norbanusa ili Stepanus Norbanusa, C. Aco ili C. Aco Diophanesa, radionici Optatusa te L. Sarius Surusa. Osim primjera iz sjevernoitalskih radionica između doline rijeke Po i Ravene nađena je reljefna keramika tipa Aco iz galskih radionica. Analizom svih objavljenih primjera, kao i nalaza s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv, nađeno je 40 primjera šalica tipa Sarius. Zbog fragmentiranosti nalaza izdvojen je jedan tip Sarius šalica (SAR. TIP 1). Kao i na čašama tipa Aco pojavljuje se velik broj ukrasa. Koncept je ujednačen, dok se pojedini motivi različito kombiniraju. Od motiva zabilježeni su: vegetabilni, zoomorfni, geometrijski, figurativni i apstraktni. Motivi su po posudi raspoređeni u slobodnom stilu ili geometrijski pravilno. Zabilježene su radionice Clemensa, L. Sarius Surusa, Ivcundusa te oblici koji nemaju paralele s do sada nađenim šalicama tipa Sarius. Nalazi se mogu datirati u augustovsko i tiberijevsko-klaudijevsko razdoblje.

U skupini reljefnog stolnog posuđa izdvojena je egipatska glazirana keramika. Obrađena je zasebno od druge glazirane keramike na temelju specifičnog porijekla. Uvrštena je u rimsku keramiku jer je oblik koji se pojavljuje u rimskom kontekstu vezanom uz augustovsko-tiberijevsko razdoblje i u Egiptu i u Sisciji. Nalaz egipatske reljefne glazirane cilindrične vaze (EG. TIP 1) iznimno je značajan. To je prvi takav nalaz na području Panonije i Norika. Kako se radi o nalazu iz stratigrafskog konteksta sloja s nalazima čaša tipa Aco, keramike tankih stijenki i tere sigilate može se i potvrditi datacija nalaza; i prema analogijama i kontekstu u augustovsko razdoblje. Nalaz govori o kupovnoj moći i ugledu samog vlasnika posude. Ukoliko se nalaz poveže s događajima vezanima uz Oktavijanovu bitku kod Akcija i pripajanje Egipta 30. g. pr. Kr. moguće je kako je posuda pripadala osobi koja je sudjelovala u pohodu s Oktavijanom u Egiptu i onda, na ratnom putu nakon Egipta, boravila i u Sisciji, tada jednom od najvećih vojnih logora Rimskog carstva.

S položaja Povijesni arhiv i Sv. Kvirin analiziran je ukupno 161 ulomak keramike tankih stijenki, dok je u radu s do sada objavljenom keramikom tankih stijenki obrađeno ukupno 337 primjera. Analizirani ulomci razlikuju se prema tehnici izrade, fakturi, po obliku te načinu ukrašavanja keramike. Prema tehnici izrade keramika tankih stijenki rađena je u kalupu i/ili na lončarskom kolu od fine pročišćene glinene smjese, ili glinene smjese s primjesama. Keramika tankih stijenki pečena je redukcijski ili oksidacijski. Debljina stijenke kreće se od 0,1 do 5 mm. Tipološki su zastupljene zdjelice, čaše i šalice. Utvrđenasu 23 tipa zdjelica (KTS. Z. 1–23), 30 tipova čaša (KTS. Č. TIP 1–30) i 2 tipa šalica (KTS. Š. TIP 1–2). Način obrade – pripreme smjese, tehnika izrade te tehnika pečenja rezultiraju različitim

fakturama koje su izdvojene po boji i strukturi presjeka, te boji i vrsti premaza, na temelju taktilne i vizualno makroskopske metode. Analizom je utvrđeno 17 različitih faktura što ukazuje na raznolikost koja upućuje na mogući broj radionica, ali i raznovrsnost u načinu ukrašavanja i pečenju keramike tankih stijenki u istoj radionici (KTS 1–17). Najzastupljenija je faktura KTS. 6 koja se može pripisati južnopanonskoj/panonskim radionici/radionicama. Od motiva zastupljen je barbotinski ukras motiva narebrenih ljuskica, kapljica, spiralne vitice, cvjetni motivi, listovi, pjeskasti ukras te ukras urezivanjem s motivom mreže. Kvantiteta nađenih primjera može upućivati na siscijansku radionicu. U prilog ovoj tezi ulomci su koji, oblikom i ukrasom, pripadaju skupini južnopanonske keramike, ali su redukcijski pečeni (kat. br. 35, 75). Može se pretpostaviti kako se radi o grešci ili slučajnom proizvodu koji je, unatoč tome, stavljen u uporabu. Za takve proizvode može se pretpostaviti kako nisu bili predmetom izvoza. Nalaz ulomka s ukrasom izvedenim u barbotin tehnici s floralnim motivom koji, načinom i kvalitetom izvedbe, ima analogija s motivima sa žrtvenika *Ara pacis Augustae* može se smatrati dokazom siscijanske radionice (Prilog 2/sl. 39). Izuzetan je, i jedinstven, primjer širenja Augustove propagande, ali i mogući predložak na temelju kojeg se razvijala keramika tankih stijenki karakteristična za panonski prostor koja se zasigurno proizvodila u Sisciji (sl. 13). Daljnje multidisciplinarne analize pokazati će radi li se o produktima sisačke radionice keramike tankih stijenki koju će se moći potvrditi na temelju daljnjih kemijskih analiza, ili nalazom keramičkih peći. Panonskim radionicama mogla bi se pripisati faktura KTS. 10 te faktura KTS. 5, KTS. 7, KTS. 11, KTS. 17. Italskim radionicama može se pripisati faktura KTS. 2. te KTS. 3, KTS. 9, KTS. 10, KTS. 12, KTS. 13, KTS. 15 i KTS. 16. Izuzetak predstavljaju faktura KTS. 1, KTS. 4 te KTS. 14. Faktura KTS. 1 bojom odgovara fakturi keramike tankih stijenki iz Španjolske što je prvi nalaz španjolske keramike tankih stijenki na prostoru hrvatskog dijela Panonije. Faktura KTS. 4 odgovara bojom fakturi lyonske keramike tankih stijenki, no ukrasi upućuju na vezu s motivima koji prevladavaju u proizvodima panonskih radionica. Faktura KTS. 8 ukazuje oblikom na proizvod panonskih radionica, dok su motivi pod utjecajem galskih radionica. Faktura KTS. 14 pripada galskoj radionici *La Butte*. Prema načinu obrade površine,keramika tankih stijenki podijeljena je na onu glatku (bez ukrašene površine) i reljefnu (s ukrašenom površinom). Površina može biti zaglađena ili gruba, neukrašena ili ukrašena urezivanjem (A), utiskivanjem (B) i apliciranim ukrasom (C).
Izdvojeno je 7 različitih tipova keramike tankih stijenki bez ukrasa te 143 različita ukrasa: 2 tipa ureza, 27 tipova ukrasa utiskivanjem, te od apliciranih ukrasa 12 vrsta pjeskaste površine, 94 vrste barbotin ukrasa, 3 vrste antropomorfnih ukrasa, 3 geometrijska te 2 tipa apstraktnih (Prilog. 2). Analizirana keramika tankih stijenki ima paralele s nalazima iz Magdalensberga,

Emone, Petovija, Sirmija, Karnunta kao i nalazištima Gornje Mezije što je značajan podatak. Prema analogijama s drugim lokalitetima, u ukrasu i strukturi keramike tankih stijenki, može se zaključiti kako su na ovom lokalitetu zastupljeni proizvodi većinom panonskih radionica. Brojnost nekih tipova ukrasa na fakturi može ukazivati na postojanje i sisačke radionice koja je proizvodila keramiku tankih stijenki. Brojnost i blizina gliništa svakako bi išli u prilog ovoj tezi. Keramiku tankih stijenki možemo datirati od zadnjih desetljeća 1. stoljeća pr. Kr., kada se pojavljuju prvi italski proizvodi. U tiberijevsko-klaudijevsko razdoblje te flavijevsko razdoblje, keramika tankih stijenki ukazuje na brojnost oblika, načina ukrašavanja te uvoz iz italskih, galskih, betičkih, alpskih i drugih panonskih radionica. Pojavu keramike tankih stijenki možemo pratiti sve do početka 2. stoljeća kada prevladavaju tipovi čaša panonskih radionica. Pojedine primjere možemo datirati i u 3. stoljeće kada je keramika tankih stijenki opet glatka, ukrašena (rijetko) nanosom grumena gline u premazu. Može se zaključiti kako keramika tankih stijenki iz Siska pripada standardiziranom i tipiziranom materijalu koji se pojavljuje na drugim nalazištima Panonije te drugih rimskih provincija. Predstavljala je luksuznu robu koja je morala dolaziti u ovo područje kao posljedica trgovine; možda prije, a zasigurno poslije osvajanja. Uvoz keramike tankih stijenki vezan je uz aktivnosti trgovaca koji su, osim vojske, namjeravali zadovoljiti potrebe domaćeg stanovništva koje se, više ili manje, nastojalo uklopiti u novi način života unutar granica i običaja Rimskog carstva.

Od svih tipova rimske keramike iz Siska tera sigilata je najbolje obrađena zahvaljujući radu Rajke Makjanić „Terra sigillata“, objavljenom u seriji: Siscia, Panonnia Superior International Series 1995. g. Autorica donosi ukupno 327 primjera tere sigilate koja se čuva u Arheološkom muzeju u Zagrebu, a većinom je nađena prilikom jaružanja Kupe 1913. – 1915. (Makjanić 1995: 43). Obrađeni materijal daje uvid u bogatstvo sigilatnog keramičkog materijala koji oslikava važnost Siscije u Rimskom carstvu. U radu se daje pregled do sada nađenih i objavljenih tipova tere sigilate, kao i analiza nađene sigilate na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv. U Sisciji se pojavljuje italska, galska, afrička i panonska sigilata. Italska tera sigilatanađena u Sisku iz aretinskihje, sjevernoitalskih radionica, srednjeitalskih i kampanskih radionica. Razlikuje se glatka i reljefna italska sigilata. Zastupljeno je ukupno 32 tipa italskog sigilatnog posuđa. S položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv zabilježeni su sljedeći tipovi tere sigilate: Haltern 9, Consp. 13, Consp. 14, Consp. 18, Consp. 20, Consp. 21, Consp. 24, Consp. 26, Consp. 27, Consp. 29, Consp. 34, Consp. 43, Consp. 43-44, Consp. 48, Drag. 11. Nalazi se mogu datirati od zadnjih desetljeća 1. st. pr. Kr. do u 2. stoljeće.

Galska tera sigilata nađena u Sisku iz južnogalskih je – La Graufenesque, srednjegalskih – Lezoux, istočnogalskih – Rheinzabern i Westerndorf radionica. Razlikuje se glatka i reljefna

galska sigilata. U Sisku je zastupljen ukupno 21 tip galskog sigilatnog posuđa. Napoložaju Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv zabilježeni su sljedeći tipovi galske sigilate: Drag. 18/31, Drag. 33, Drag. 36, Drag. 37, Drag. 31, Lud Tk', Drag. 43, Drag. 54 te osobito rijedak primjer mramorizirane sigilate Graufesenque radionice tip Ritt. 12. Galska sigilata zabilježena je iz radionice Rheinzabern, La Graufenesque i Lezoux. Uvoz galskih proizvoda zabilježen je od polovine 1. stoljeća pa do u 3. stoljeće.

U Sisciji je, uz italsku i galsku, nađena i afrička sigilata. Do sada je objavljeno ukupno 33 primjera afričke sigilate dok je na položajima Povijesni Arhiv i Sv. Kvirin nađeno ukupno 13 ulomaka. Analizom je utvrđeno kako je podjednaka zastupljenost posuda produkcije A, C i D (30 – 35%), dok je udio nalaza produkcije A/D 2%. Afrička roba dolazi u Panoniju preko Jadrana, Italije i Norikuma (Gabler 2012, Pröttel 1996, Hárshegyi & Ottományi 2013: 476–480, Gabler 1988: 32, Makjanić 1985: 50). Od oblika u Sisciji se pojavljuju zdjele (85%) i tanjuri (15%). Tipološki su, prema podjeli Hayesa, zastupljeni: Hayes 3C, Hayes 14/17, Hayes 32, Hayes 50, Hayes 52, Hayes 53, Hayes 58, Hayes 60, Hayes 61, Hayes 62, Hayes 67, Hayes 70, Hayes 81 te Hayes 91. Ulomci se mogu datirati od 2. do druge polovine 6. stoljeća. Najranija se afrička sigilata (tip Hayes 3C, 14/17) u Sisciji pojavljuje od sredine 2. stoljeća, a interpretira se kao osobna imovina, ne još početak trgovačkih veza sjeverne Afrike i Panonije (Makjanić 1985: 50). Produkcija A/D proizvodila se u antoninsko do severansko razdoblje u središnjem i južnom Tunisu. Od oblika se pojavljuje Hayes 32. Produkcija C datira se od 3. do 5. stoljeća. U Sisciji se pojavljuje učestali oblik velike zdjele Hayes 50 (sr. 3. do sr. 4 st.), Hayes 52 i 53 (kasno 4. – rano 5. stoljeće). Od produkcije D u Sisciji se pojavljuje čest oblik tanjura Hayes 58 datiran od kraja 3. i poč. 4. stoljeća, zatim Hayes 60 druge polovice 4. stoljeća, Hayes 61A i B datiran od sredine 4. do sredine 5. stoljeća, oblik Hayes 62b i 67 datiran od pol. 4. do sredine 5. stoljeća. U 5. stoljeću pojavljuje se oblik Hayes 70 i Hayes 81. Oblik Hayes 91 datiran je od sredine 5. do polovice 7. stoljeća. Na afričkoj sigilati iz Siska pojavljuju se tri tipa ukrasa: ukras izveden utiskom kotačića, pečatirani ukras je karakteristični ukras od 4. do 6. stoljeća, te aplicirani reljefni ukras od 3. do 5. stoljeća. U radu su prezentirani svi do sada objavljeni reljefni motivi zabilježeni na afričkoj sigilati. Pojava afričke sigilate, sredinom 2. stoljeća, može se vezati uz prosperitetno Hadrijanovo razdoblje kada je u Sisciji zabilježen i nalaz istočnomediteranske luksuzne robe. Početak trgovine i značajnijeg uvoza afričke robe, može se vezati uz razdoblje nakon osnivanja kovnice novca u Sisciji, od sredine 3. stoljeća kada se ona masovno proizvodi i izvozi pa sve do kraja njenog funkcioniranja, tj. do sredine 6. stoljeća.

Panonska i mezijska sigilata pojavljuje se u 2. stoljeću kao novi tip sigilatnog reljefno ukrašenog posuđa.Od motiva pojavljuju se posebni motivi specifični za panonske i mezijske radionice, ali i motivi raznih radionica kao što su Lezoux, Trier, Rheinzabern, motivi afričkih radionica koji su na posudama uklopljeni na nov način (Vikić Belančić 1967: 33– 34; Brukner 1981: 30 –32). Prema analizi reljefnog ukrasa i fakture u sisačkoj zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu utvrđena je radionica Viminacium – Margum koja se datira u 2. st., te radionica Donje Panonije koju se zbog neutvrđene lokacije nazivalo radionica X,, no današnjim istraživanjima smatra se da je radionica mogla biti u Cibalama (Makjanić 1995: 73; Pl. 73, 74; Iskra-Janošić 2001: 121; Leleković 2007: 81; Ožanić Roguljić 2016: 21). U analiziranom materijalu nađen je jedan ulomak reljefne sigilate radionice Viminacium-Margum.

U posebnu skupinu reljefne keramike izdvojena je korintska i knidska reljefna keramika. Korintsku reljefnu keramiku karakterizira oblik cilindrične posude (pikside) s različitim oblikovanjem ruba (KOR. RELJ. TIP 1). Datira se od druge polovice 2. stoljeća do kraja 3. stoljeća. U skupinu reljefne keramike uvršten je nalaz reljefno izrađene zoomorfne ručke pohranjene u zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu za koji je, analizom provedenom u ovom radu, utvrđeno kako pripada ručki patere knidske reljefne keramike s glavom ovna (KNID. RELJ. TIP 1). Reljefno ukrašene posude iz maloazijskih i knidskih radioničkih centara nađene su i na Jadranskim nalazištima, a datiraju se u 2. stoljeće. Pojava korintske i knidske reljefne keramike može se vezati uz Hadrijanovu vladavinu kada je završen proces urbanizacije Siscije. Ovi nalazi upućuju na rang same Siscije i robu koja je bila tražena od samih stanovnika. Za pretpostaviti je kako je za uvoz maloazijskih proizvoda korištena trgovačka ruta preko Akvileje, ali i preko Senja u unutrašnjosti.

U posebnu skupinu stolne keramike izdvojena je, na temelju kombinacija više kategorija, panonska keramika s premazom. U literaturi je ovaj tip, osim problematike s nazivom, obrađivan na različite načine kao posebna vrsta keramike,ili su primjeri izdvojeni unutar obrade pojedinih morfoloških oblika, dok je R. Makjanić obrađuje u sklopu tere sigilate. Keramika se proizvodila u više keramičkih centara Panonije kao fino stolno posuđe (zdjele, tanjuri i čaše, rijetko poklopci i vrčevi). Pečeni su oksidacijski ili redukcijski sa sivim, crnim i crvenim premazom. Premaz može biti sjajan, sjajnog metalnog sjaja i mat. Neukrašeni su, ili ukrašeni tehnikom otiska kotačića ili štapića i/ili pečatiranja (Adler-Wölfl 2004: 9; Nagy 2017: 6). Panonska keramika s premazom iz Siska do sada nije skupno obrađivana i objavljivana već su objavljeni pojedini tipovi iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu i Gradskog muzeja u Sisku. Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je 57 ulomaka panonske keramike s premazom. Analizom je utvrđeno da se u Sisciji pojavljuje 7 različitih

faktura od čega 56 % ulomaka ima sivi do tamno sivi premaz, a 29 % ima narančasti do crveni premaz. Tipološki je izdvojeno 10 tipova čaša (PANON. Č. TIP 1–10), 4 tipa tanjura (PANON. T. TIP 1–4) te 10 tipova zdjela (PANON. Z. TIP 1–10). Analizom pečatnih ukrasa utvrđeno je kako se u Sisciji pojavljujepanonska keramika s premazom južno panonske, ali i zapadno panonske skupine. Analizom je utvrđeno kako se panonska keramika u Sisciji pojavljuje od Trajanove do vladavine Septimija Severa.

U stolno posuđe izdvojena je skupina glazirane stolne keramike. Pojavljuje se u 3. i 4. stoljeću i traje sporadično do u 5. stoljeće. Glazirana keramika nastojala je imitirati skupocjene uvozne predmete afričkih i italskih radionica. Nađena je uglavnom u panonskim, podunavskim provincijama i jugoistočnoalpskom području. Kasnoantička glazura je tamnozelene, žućkastozelene, zelenosmeđe ili smeđecrvenkaste boje nanesena neujednačeno, s vidljivim nakupinama glazure. S položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađeno je 11 ulomaka glazirane stolne keramike. Tipološki su podijeljeni na vrčeve (GK. TIP 1), glaziranu pateru (GK. TIP 2), čašu (GK. TIP 3a i b) i nedefinirane oblike. Tip glazirane patere s reljefno ukrašenom ručkom, prema analogijama s drugih nalazišta, vezana je uz kultne namjene i datira se u drugu polovicu 2. stoljeće. Patere su bile luksuzna roba, lokalna panonska verzija srebrnih i brončanih patera. Radionice su bile smještene u centrima uz glavne putove kojima su se vojska i trgovci služili pa se za radioničke centre predlažu Mursa, Sirmij, Akvink (Popović 2008: 132).

U obradi stolnog posuđa izdvojeni su, prema morfološkim karakteristikama, tipovi različitih struktura i provenijencije: čaša, šalica, kantaros, tanjur, vrč/vaza. Uz pregled do sada objavljenih primjera svakog tipa, analizirani su i nalazi s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv. Izdvojeno je 23 tipa čaša (Č. TIP 1–23) prema obliku ruba, trbuha i dna. Posebno je, unutar tipova, obrađena skupina čaša s naborima datirana od 2. do 3. stoljeća. Analizom do sada objavljenih šalica, kao i onih s položaja Pov. Arhiv, utvrđeno je 2 tipa šalica (Š. TIP 1–2). U posebnu skupinu izdvojen je tip kantarosa ukrašen glačanim motivom valovnica i cik-cak ukrasa, datiran u prvu polovicu 1. stoljeća (KANT. TIP 1), te oblik kantarosa datiran u 3. stoljeće (KANT. TIP 2).

Na položaju Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađeno je 59 ulomaka tanjura. Javlja se oblik lokalne mlađeželjeznodobne tradicije; italski oblici te provincijalni, s većim ili manjim utjecajem italske mode. Analizom oblika do sada objavljenih, kao i tanjura s ova dva položaja, napravljena je podjela na 15 tipova (T. TIP 1–15).

U radu su predstavljeni svi do sada objavljeni vrčevi, no tipološko kronološka analiza napravljena je na temelju nalaza s položaja Pov. Arhiv i Sv. Kvirin. Zbog fragmentiranosti

tipovi su podijeljeni prema obliku ruba i grla vrča. Izdvojeno je ukupno 48 tipova (V. TIP 1–48).

U skupini keramike za obradu, pripremu i posluživanje hrane izdvojene su zdjele, lonci, tarionici i poklopci, kao sastavni dio navedenih tipova. Posebno je u obradi izdvojena istočnomediteranska i afrička kuhinjska keramika.

Zdjele su oblik na kojima je moguće pratiti očuvanje panonsko-latenske tradicije, uvoz novih rimskih tipova, ali i proizvodnja novih oblika nastalih spajanjem latenskog nasljeđa i uvoznih oblika. Analizirane su do sada objavljene zdjele, te ukupno 90 ulomaka s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv. Kao poseban oblik zdjela izdvojena su cjedila, tronošci te posude sa cjevastim izljevom. Zdjele su oksidacijski ili redukcijski pečene, ujednačene boje ili različite boje unutarnje i vanjske stijenke. Zdjele koje su služile kao stolno posuđe imaju premaz jednom bojom, ili u tehnici mramorizacije. Utvrđeno je ukupno 38 različita tipa zdjela (Z. TIP 1–38). Datacija svakog pojedinog tipa napravljena je prema stratigrafskom kontekstu, a tek za dio tipova prema analogijama s nalazima s drugih nalazišta. Izdvojen je jedan tip cjedila (C. TIP 1), 4 tipa tronožne zdjele (TR. TIP 1–4) te tip posude sa cjevastim izljevom (PCI. TIP 1).

Lonci su najbrojniji oblik na svim položajima unutar Siscije. Sistematizacija do sada objavljenih nalaza, s obzirom na različitu terminologiju pri opisu oblika, razinu obrade, načina objave, nije bila moguća. U radu je dan pregled objavljenih primjera lonaca. Za analizu korišteni su isključivo lonci nađeni na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv s kojih je obrađeno ukupno 384 ulomaka lonaca. Zbog slabe očuvanosti pojedinih primjera tipologija je temeljena na obliku i položaju ruba u odnosu na tijelo lonca. Prema tehnologiji izrade razlikuju se lonci izrađeni rukom i lonci napravljeni na lončarskom kolu. Presjeci lonaca pokazuju različite uvjete pečenja, redukcijsko i oksidacijsko. Utvrđeno je 9 tipova lonaca rađenih rukom, od kojih je 9 panonsko-latenskih oblika koji su nađeni u rimskim slojevima, te dva tipa lonaca specifičnih za kasnija rimska razdoblja (L.r. TIP 1–9). Od lonaca izrađenih na kolu izdvojeno je 60 tipova lonaca (L. TIP 1–60). Za augustovsko razdoblje važan je nalaz Auerberg lonca, dok je u kasnoantičkom razdoblju zamijećena razlika u obradi glinene smjese i izradi posuda, što je zamijećeno i na drugim nalazištima.

Tipološko-kronološkom klasifikacijom do sada objavljenih, i nalaza s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv, utvrđeno je 5 tipova tarionika prema tehnologiji izrade: tarionici koji imaju na unutarnjoj stijenci recipijenta granulat od zrnaca pijeska, glazirani tarionici, tarionici s premazom, tarionici ukrašeni tehnikom mramorizacije te sigilatni tarionici. Prema obliku ruba izdvojeno je i utvrđeno 17 tipova tarionika bez sigilatnog Drag. 43 tipa tarionika koji je obrađen u skupini galske tere sigilate (TR. TIP 1–17). U Sisciji se tarionici pojavljuju od

augustovog pa do kasnoantičkog razdoblja. Manjak pečatiranih tarionika može se objasniti proizvodnjom oblika u Sisciji, zbog čega nije bilo potrebe za uvozom veće količine ove grupe keramike. Do sada je u objavljenom materijalu nađen pečat Cosconija, vjerojatno majstora koji je do sada zabilježen na tegulama datiranim u prvu polovinu 1. stoljeća.

Kao sastavni dio posuđa za obradu, pripremu i posluživanje hrane u radu je analizirano i izdvojeno 20 tipova poklopaca i 13 različitih ručki poklopaca (P. TIP 1–20). U analiziranim slojevima izabrana dva položaja zabilježeni su i nalazi peka rađenih rukom (PE. TIP 1).

Na temelju kategorije provenijencije, u skupini kuhinjske keramike, izdvojeni su oblici koji se mogu vezati uz istočnomediteranski i afrički prostor. Do sada istočnomediteransko kuhinjsko posuđe nije prepoznato niti u jednoj objavi keramičkog materijala iz Siska. Analizom je utvrđeno kako se zdjela s položaja Kovnica može pripisati istočnomediteranskom obliku zdjele s dvije ručke (I. MED. TIP 1) koja odgovara tipu Hayes Knossos 2. U Sisciji se istočnomediteransko posuđe pojavljuje kao oblik koji je došao u sklopu trgovine s egejskim vinom. Ovaj tip zdjele proizvodio se i u Noriku i Panoniji kao lokalni proizvod, po uzoru na istočnomediteranske uvozne. Datira se od 1. do 3. stoljeća. Afričko kuhinjsko posuđe također do sada nije prepoznato niti u jednoj objavi. U skupinu afričke kuhinjske keramike izdvojena su 3 tipa: tanjur-tava (AFR. KUH. TIP 1) datiran od 3. do 4. stoljeća, posuda velikog obujma tipa Uzita 3 koja se datira od 200. do 400. g. (AFR. KUH. TIP 2) te lonac velike zapremnine (AFR. KUH. TIP 3).

U posebnu skupinu izdvojene su posude velikih promjera koje su služile za čuvanje hrane i pića: doliji i amfore, te poklopci i zatvarači vezani uz ovu vrstu keramike.

Analizom objavljenih primjera, kao i 34 nalaza dolija s položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv, izdvojena su 4 tipa dolija (D. TIP 1–4). Tipovi se mogu datirati od 1. do 4. st.

Amfore su iznimno vrijedan izvor informacija o trgovini, prehrambenim navikama i vrsti robe koja se konzumirala. Oblik su koji se pojavljuje u slojevima pretpovijesne Segestike, kao svjedočanstvo već uspostavljene trgovine i upotrebi strane robe od viših slojeva Segestana koji su tu robu mogli pribaviti. Nakon osvajanja uvoze se za potrebe vojske i novodoseljenog stanovništva. Ovisno o razdoblju mijenja se i preferirana roba, a time i izvori od kuda se ona dopremala u amforama. Analizirano je ukupno 238 primjera do sada objavljenih i obrađenih amfora nađenih na području antičke Siscije te ukupno 75 nalaza s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv. Analiza ukazuje na iznimno značajan materijal te do sada najveći broj tipova amfora u Panoniji. Analizom do sada obrađenih i objavljenih primjeraka utvrđeno je da su zastupljeni kronološki sljedeći tipovi amfora: Dressel 1B, grčko-italske amfore, Lamboglia 2, Dressel 6A, Dressel 6B, amfora Dressel 2-4, provincijski panonski tip amfore ravnog dna,

Dressel 9 & 10 similis Lyon, Pascual 1, rodske amfore, Dressel 20, Dressel 23, Dressel 7-11, Beltrán 2A, Camulodunum 189, Schörgendorfer 558, Haltern 70, Forlimpopoli, Portorecanati, Dressel 8, afričke amfore te kasno rimske amfore Keay 53i Agora M334. Zabilježene su rodske, grčke, italske, istarske, betičke te afričke amfore. Analizom keramike s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv, od 75 ulomaka amfora izdvojen je 21 rub prema kojem je moguće odrediti tip amfore, 5 različitih dna amfora, 6 različitih ručki amfore te tri ulomka s pečatom. Jadranska amfora Dressel 6A datira se od augustovskog do klaudijevskog razdoblja i pripada slojevima početka razvoja Siscije. Na položaju Povijesni Arhiv nađena je s pečatom M. Herrennius-a. U Sisciji je najzastupljeniji tip istarske amfore Dressel 6B; na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv one čine 23% građe. Pojavljuju se u slojevima od 1. do 4. stoljeća. Italske amfore Dressel 2-4 nađene su u slojevima 1. stoljeća. Nalaz betičke amfore Dressel 8 za riblje umake (garum) dokaz su trgovine s tim područjem već od tiberijevsko-klaudijevskog razdoblja. Na položaju Željeznički kolodvor nađena je amfora s najstarijim epigrafskim natpisom (titulus pictus) koji spominje Sisciju (Paro, Novaković & Radman Livaja 2018). Nalaz betičke amfore Dressel 20 kasnog 2. do 3. stoljeća svjedoči o nastavku i prosperitetu Siscije antoninsko-severijanskog razdoblja. Betičke amfore Haltern 70, u kojima se prevozilo vino nađene su u sloju datiranom u 2. stoljeće. Kao i u drugim vojnim logorima 1. st. pr. Kr. do 2. stoljeća u Sisciji je zabilježen velik broj rodskih vinskih amfora. Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv one čine 14% analiziranih amfora. Italske amfore tipa Forlimpopoli pojavljuju se od 1. do kraja 2. stoljeća i čine 16% nalaza. U analizi amfora, kao poseban tip, izdvojene su panonske amfore ravnog dna. U literaturi su različito obrađivane kao vrčevi ili vrčevi-amfore, ili amfore. Zbog morfoloških karakteristika i same namjene u ovom su radu obrađene kao panonski tip amfora. Proizvode se od 1. do kraja 2. stoljeća. Čine ukupno 23% nalaza te se može pretpostaviti, zbog brojnih varijacija u izvedbi i kvaliteti,kako su se proizvodile i u Sisciji kao i u drugim većim gradovima Panonije. U analiziranom materijalu s položaja Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađene su i afričke amfore što je do sada prvi nalaz u Sisciji. Prema karakteristikama ulomci se mogu pripisati tuniškim amforama 2. – 3. stoljeća. Afričke amfore, kao i nalazi afričke sigilate u Sisciji, potvrda su prosperiteta i važnosti Siscije u razdoblju 2. – 3. stoljeća. Nalaz kasno rimske amfore tipa LRA 1 koja se može datirati do polovice 6. stoljeća ukazuje, kao i drugi tipovi keramičkog posuđa, da je grad u to vrijeme još imao stanovnike koji su mogli trgovati i kupovati robu koja se proizvodila u drugim dijelovima bivšeg Carstva. Analizom objavljenih, i pečata s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv, utvrđeno je kako je u Sisku do sada nađeno15 pečata različitih radionica amfora.

U do sada objavljenom keramičkom materijalu iz Siscije izdvojeno je 5 zatvarača (čepovi) za amfore (ZA. TIP 1–5), te 2 poklopca (PA. TIP 1–2).

Uz stolnu, keramiku za pripremu i posluživanje hrane te čuvanje hrane i pića, izdvojena je skupina keramike posebne namjene u kojoj su obrađene posude s prikazom ljudskog lika (ANTRO. P. TIP 1-8), kadionice (K. TIP 1-13), svjetiljke te unguentariji (UNG. TIP 1), štedne kasice (ŠK. TIP 1), posuda za tintu (PT. TIP 1), utezi (U. TIP 1), krustuli (KRUST. TIP 1) i podlošci (POD. TIP 1–2).

Antropomorfne posude nađene unutar grada mogle su imati apotropejsko značenje. Nađene su i kao inventar grobova na jugoistočnoj nekropoli Siscije (Wiewegh 2003: 36, 38, 45, T. X: 23). Analizom do sada objavljenih antropomorfnih posuda iz Siska, kao i nađenih na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv, utvrđeno je 8 tipova (ANTROP. P. TIP 1–8). Razlikuju se u načinu izrade, obliku posude, izvedbi dijelova ljudskog lica te boji keramike.

Na položaju Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv nađen je ukupno 41 ulomak kadionica. Analizom do sada objavljenih primjera kadionica, kao i onih s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv, izdvojeno je 13 tipova kadionica (K. TIP 1–13). Razlikuju se prema obliku tijela (polukružne, bikonične, ljevkaste i zvonaste) te u oblikovanju ruba i formiranju ukrasa.

Na području antičke Siscije nađeni su brojni primjeri svjetiljki, osim uvoznih i primjeri provincijske panonske proizvodnje. Velik doprinos obradi rimskih svjetiljki iz Siska dala je B. Vikić Belančić koja je obradila svjetiljke iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Vikić Belančić 1971; 1975). Analizom objavljenog materijala može se zaključiti da je u Sisku nađen 21 tip svjetiljki prema utemeljenim nazivima tipologije rimskih svjetiljki. Na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv nađeno je ukupno 55 ulomaka svjetiljki: svjetiljke s volutama i reljefnim prikazom, svjetiljke s pečatom, ovalne svjetiljke, češeraste i afričke svjetiljke. Pregledom do sada objavljenih, i onih nađenih na analiziranim položajima, u Sisciji je zabilježeno 36 različitih pečata na svjetiljkama. Ovisno o razdoblju i modi uvoze se svjetiljke iz cisalpinskih radionica u padskoj nizini, i iz okolice Akvileje, od 1. stoljeća do u kasnoantičko razdoblje, kao i sjevernoafričke svjetiljke koje se pojavljuju od 4. do 6. stoljeća. U Sisciji su vrlo rano osnovane i lokalne radionice koje su proizvodile tipove po uzoru na one uvozne. Na temelju nađenih kalupa potvrđene su radionice tipova Ivanyi III i IV, VIII, XI, XII ili XII, XVI te tip češeraste svjetiljke.

Znanstveni doprinos istraživanju rimske Siscije analiza je, i tipološko-kronološka klasifikacija, germanske keramike nađene na položaju Pov. Arhiv. Iako je germanska keramika iz razdoblja nakon zadnjih careva zapadnog Carstva, uključena je u tipološkokronološku klasifikaciju rimske keramike jer svjedoči o kontinuitetu života

kasnoantičkog grada. Također, nađena je u sloju s repertoarom rimske kasnoantičke keramike. Germanska keramika pojavljuje se i na drugim kasnoantičkim lokalitetima uz Dunav i alpsko područje, a vezana je uz boravak germanskih naroda i utjecaja istih unutar postojećih antičkih naselja (Rapan Papeša & Roksandić 2016: 156; Tóth 2006: 83–85, n. 36; Hárshegyi & Ottományi 2013: 471–528; Horváth 2011: 597–652; Ivanišević & Kazanski 2009: 113–115; Knific 1994: 211–237; Roksandić 2015). Nalazi germanske keramike, zajedno s kasnoantičkim materijalom do sredine 6. stoljeća, unutar gradskih zidina upućuju kako su se na prostoru antičke Siscije, uz starosjedioce, pojavili i novi stanovnici, a s njima i nove karakteristike u materijalu. S obzirom na različite interpretacije pripadnosti određenih keramičkih oblika germanskim narodima, u skupinu germanske keramike izdvojena je samo pečatirana keramika, dok je uglačana (glačana) keramika i gruba keramika obrađena unutar skupina keramike prema morfološkim karakteristikama (zdjele i lonci). S položaja Pov. Arhiv dva se ulomka posuda mogu pripisati germanskoj keramici. Prema tehnologiji izrade i morfologiji utvrđena su 2 tipa: zdjela s pečatnim ukrasom niza utisnutih kružnica unutar kojih je, u pozitivu, motiv križa te ispod njih niz ovala unutar kojih je prugasti otisak (GERM. TIP 1) te vrč sa cjevastim izljevom (GERM. TIP 2). Prema dataciji keramičke posude iz Siska u 6. stoljeće ovaj se nalaz može vezati uz razdoblje od 537. godine kada se pojavljuju Langobardi kao nova sila u zapadnim krajevima savsko-dravsko-dunavskog međuriječja, do razdoblja njihovog odlaska u Italiju.

U radu je dan pregled do sada nađene keramoplastike, osobito skupnog nalaza 16 glinenih figurica za koje se pretpostavlja kako su proizvodi radionice keramičara ili kipara (Šeper 1954: 305, 314). Potvrda siscijanskoj radionici keramoplastike brojni su nalazi glinenih figurica i kalupi.

Građevinska keramika nalazi se u velikim količinama pri svakom istraživanju, dok se u obradama i objavama izdvajaju rijetki cjeloviti primjeri, ili oni specifični zbog ukrasa ili pečata. Od oblika u Sisciji je zabilježena građevinska opeka u raznim dimenzijama i oblicima, ovisno o namjeni. Temeljem nalaza peći, kao i natpisa na opekama, potvrđena je gradska opekarska radionica. Oznaka siscijanske radionice pečat je SISC. Osim za lokalne potrebe, proizvodi radionice su se i izvozili. Osim opeke koja se proizvodila u Sisciji s pečatom SISC, uvozila se i opeka drugih radionica. U literaturi su zabilježeni pečati na opekama: Appiani (Ljubić 1879: 72) i Pansiana koje se čuvaju u Arheološkom muzeju u Zagrebu (Vikić-Belančić 1967: 36, n: 152), te nalaz ulomka opeke s pečatom Sex•A(p) s položaja Željeznički kolodvor u Sisku (Kristović & Jerončić 2016: 19, Željeznički kolodvor, SJ 1622, PN 2012).

U radu su obrađene moguće pozicije keramičarskih i opekarskih radionica na temelju podataka iz izvora koji govore o nalazima peći. Siscija je, kao veliki antički grad, zasigurno imala razvijenu lokalnu keramičarsku i opekarsku proizvodnju. Tome je pridonijela kvalitetna glina, kao i položaj uz riječne tokove. Keramičarske i opekarske radionice bile su smještene izvan bedema grada. U stručnoj literaturi zabilježeni su nalazi opekarske, kao i keramičarskih peći, te nalazi kalupa. Iako su neke pozicije iz literature poznate, radi se o oskudnim podatcima bez obrade nađenog materijala i bez nacrtne dokumentacije. Razmatrajući pozicije izvan bedema na kojima su zabilježeni nalazi peći utvrđeno je kako su na tim pozicijama gliništa, od 18. do polovice 20. st., funkcionirale ciglane grada Siska. Na temelju tog podatka može se objasniti i slaba očuvanost struktura vezanih uz keramičarske i opekarske radionice Siscije.

Može se zaključiti kako se značaj Siscije i povijesni događaji vezani uz Sisciju mogu pratiti u keramičkim nalazima. Radom je obrađeno ukupno 502 različita tipa svih vrsta rimske keramike. Predstavljeni su do sada poznati tipovi, kao i novi, za koje se smatralo da ih u Sisciji nema, a neki od njih su jedinstveni za cijeli panonski prostor. Tipološko kronološka klasifikacija rimske keramike iz Siscije provedena u ovom radu zasad je temelj za buduća istraživanja svakog pojedinačnog tipa keramike. Provedena analiza keramike iz Siscije dati će i doprinos razumijevanju graditeljske baštine i urbanizma Siscije kroz svih 7 stoljeća njenog razvoja.

9. POPIS LITERATURE

POPIS KRATICA

Conspectus

Conspectus formarum terrae sigillatae Italico modo confectae, Materialien zur romisch-germanischen Keramik, 10, Römischgermanische Kommission der Deutschen Archäologischen Instuts, Bonn 1990.

OCK

Oxe, Comfort & Kenrick 2000

Noricum

E. Schindler Kaudelka, U. Fastner, M. Gruber, *Italische Terra Sigillata mit Appliken in Noricum*, Wien, 2001.

A

ADLER-WÖLFL 2004

K. Adler-Wölfl, *Pannonische Glantztonware aus dem Auxiliarkastell von Carnuntum*. Ausgrabungen der Jahre 1977 – 88. Ergänzungshefte zu den Jahresheften des Österreichischen Archäologischen Institutes, Heft 7, Wien 2004.

ALRAM-STERN 1989

E. Alram-Stern, *Die römischen Lampen aus Carnuntum*, Der römische Limes in Österreich, band 35, 1989.

ANDERSON-STOJANOVIĆ 1987

V. R. Andreson-Stojanović, „The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria“, *American Journal of Archaeology*, Vol. 91, No. 1, 1987, 105–122.

ANGERA ROMANA 1985

Angera Romana scavi nella necropoli 1970–1979, volume secondo, ed. Giorgio Bretschneider, Universita degli studi di Milano, 1985.

ATLANTE I 1981

Atlante delle forme ceramiche I, Ceramica fine romana nel bacino mediterraneo (medio e tardo impero). Enciclopedia dell'Arte Antica Suppl., Roma, 1981.

ATLANTE II 1985

Atlante delle forme ceramiche II., Ceramica fine romana nel bacino mediterraneo (tardo ellenisimo e primo impero), Enciclopedia dell' Arte Antica, Roma, 1985.

B

BABIN 2007

M. Babin, „Amfore tipa Dresesel 20 na istočnoj obali Jadrana“, *Kaštelanski zbornik* 8, Kaštela, 141–170.

BAĆANI *et al.* 2011

I. Baćani, R. Škrgulja & T. Tomaš-Barišić, *Zaštitna arheološka istraživanja Gradskog muzeja Sisak 2000.–2010.* (katalog izložbe / exhibition catalogue), Sisak, 2011.

BAILEY 1980

D. M. Bailey, *Cataloque of the lamps in the British Museum II, Roman lamps in Italy*, London, 1980.

BARKOCZI 1980

L. Barkoczi, History of Panonnia, u: *The Archaeology of Roman Pannonia*, Akademia Kiado, Budapest, 1980, 85–120.

BASLER 1977

Đ. Basler, „Rimski metalurški pogon i naselje u dolini Japre“, *Godišnjak Zemaljskog muzeja*, S. Serija sv. XXX/XXXI, Sarajevo, 1977, 121–216.

BAUSOVAC & KRAJŠEK 2014

M. Basovac & J. Krajšek, „Lončarske radonice na Bregu u Celju“, u ed. Lipovac Vrkljan, B. Šiljeg, I. Ožanić Roguljić & A. Konestra, Zbornik II. međunarodnog arheološkog kolokvija, *Rimske keramičarskei staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru*,Crikvenica, 28. – 29. listopada, 2011, Crikvenica, 2014, 173–191.

BELTRAN LLORIS 1970

M. Beltran Lloris, *Las ánforas romanas en España*, Zaragoza: Institucion Fernando el Católico, 1970.

BERNHARD 1981

H. Bernhard, „Zur Diskussion um die Chronologie Rheinzaberner Relieftöpfer“, *Germania* 59, 1981, 79–93.

BERNI MILLET 1998

P. Millet Berni, *Las ánforas romanas en España. Anejos de Caesaraugusta*. Monografias Instrumenta, vol 4, Publicacions i Edicions UB, Barcelona, 1998.

BEZECZKY 1993

T. Bezeczky, „Gari flos Hispanici“, *Ptujski arheološki zbornik ob 100-letnici muzeja in Muzejskega društva*, Ptuj,1993, 241–250.

BEZECZKY 1994

T. Bezeczky, „Roman Amphora Trade in Panonnia“ in *ed.* G. Hajnoczi, *La Pannonia a l'Impero Romano*, Roma, 1994, 155–176

BEZECKY 1994a

T. Bezecky, „Amphorae from the forum of Emona“, *Arheološki Vesnik* 45, Ljubljana, 1994, 81–93.

BEZECZKY 1998

T. Bezeczky, „Amphora types of Magdalensberg“, *Arheološki vestnik* (Arh. vest.) 49, Ljubljana, 1998, 225–242.

BILIĆ *ET AL*. 2015

T. Bilić *et al*. „*35. Prije Krista*“; katalog izložbe, Gradski muzej Sisak, Sisak, 2015.

BJELAJAC 1996

Lj. Bjelajac, *Amfore gornjo mezijskog Podunavlja*, Beograd, 1996.

BONIFAY 2004

M. Bonifay, *Etudes sur la céramique romaine tardive d'Afrique*, Oxford, 2004.

BONIFAY & REYNAUD 2004

M. Bonifay & P. Reynaud; „La céramique“, U A. Ben Abed , M. Fixot, M. Bonifay,S. Roucole, *Sidi Jdidi I. La basilique sud*, EFR, Rim, 2004, 229–316.

BONIFAY 2005

M. Bonifay, „Observations sur la typologie des lampes africaines (IIe–VIIe.s.“), in L. Chrzanovski, *Lychnological Acts 1, Acts of the 1st International Congress on Ancient Lighting Devices (Nyon – Geneva, 29 septembre – 4 octobre 2003)*, Montagnac, EMM, 2005, 31–38.

BONIS 1942

É. Bónis, *Die Kaiserzeitliche Keramik von Pannonien*, Dissertationes Pannonicae, ser. II, 20, Budapest, 1942.

BOJOVIĆ 1977

D. Bojović, *Rimska keramika Singidunuma*, Muzej grada Beograda, 1977.

BORZIĆ 2011

I.Borzić, „Hispanski garum na burnumskom stolu“, *Archaeologia Adriatica* V, 2011, 65–88.

BORZIĆ 2011a

I.Borzić, *Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum – Amfiteatar“*,Zadar, 2011.

BORZIĆ 2011b

I. Borzić, „Sarius šalice iz Burnuma“, *Roman ceramic and glass manufactures, Production and trade in the Adriatic region, International archaeological colloquium* (ur./eds.: G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B.Šiljeg), Crikvenica, 2011, 279–290.

BORZIĆ 2013

I. Borzić, „Radionički pečati na italskoj teri sigilati iz Burnuma“, *Archaeologia adriatica* VII 2013, 133–150.

BRAITHWAITE 2001

G. Braithwaite, „Masks, face pots and mask vases“, *Rei Cretariae Romanae Favtorvum Acta* 37, 2001, 283–293.

BRAITHWAITE 2007

G. Braithwaite, *Faces from the Past: A Study of Roman Face Pot from Italy and the Western Provinces of the Roman Empire*, British Archaeological Reports, International Series S1651, Archaeopress, Oxford, 2007.

BRENNI 1985

G. M. R. Brenni, *The Dolia and the Sea-Borne Commerce of Imperial Rome*, rukopis magistarske radnje, College of Texas A&M University, 1985.

BRONEER 1977

O. Broneer, *Terracotta Lamps, Isthmia, III*, Princeton, 1977.

BRU CALDERÓN 2011

M. Bru Calderón, *Spätantike glasierte Keramik aus der Grabung St. Pöleten-Rathausplatz*, Diplomarbeit, University of Vienna, Beč, 2011.

BRUKNER 1971

O. Brukner, “Osnovne forme i tehnike rimsko – provincijske keramike u Sirmijumu”,*Materijali VIII*, sa simpozija *Hronološka i tipološka determinacija rimske keramike uJugoslaviji*, Zenica, 1971, 31–54.

BRUKNER 1981

O. Brukner, *Rimska keramika u jugoslavenskom delu provincije Donje Panonije*, Dissertationes et Monografiae XXIV, Beograd, 1981.

BRUKNER & DAUTOVA-RUŠEVLJAN1992

O. Brukner & V. Dautova-Ruševljan, *Gomolava – rimski period*, u Gomolava vol. 3, Vojvođanski muzej, 1992.

BRUKNER, DAUTOVA-RUŠEVLJAN & MILOČEVIĆ 1987

O. Brukner, V. Dautova-Ruševljan & P. Miločević, *Počeci romanizacije u jugoslavenskom delu provincije Panonije*, Novi Sad, 1987.

BRUKNER 1992.

O. Brukner, “Keramička proizvodnja”, u V. Dautova-Ruševljan & O. Brukner, *Gomolava, Rimski period sv. 3*, Nov Sad, 1992, 11–59.

BRULET, VILVORDER & DELAGE 2012

R. Brulet, F. Vilvorder & R. Delage, *La céramique Romaine en Gaule du Nord*, Brepols, 2012.

BRUNŠMID 1895.

J. Brunšmid, „Arheološke bilješke iz Dalmacije i Panonije“, *Viestnik Narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu*, 1895, 148–183.

BRUNŠMID 1901

J. Brunšmid, Zapisnik šeste glavneskupštine „Bihaća“, zapisnik sjednice upraviteljstva „Bihaća“, različito, izvještaji muzejskih povjerenika i prijatelja, književne vijesti, predstavka hrvatskih historičara i arheologa, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 1901, 229–264.

BRUSIĆ 1989

Z. Brusić, “Reljefna sjeveroitalska terra sigillata iz Liburnije”, *Diadora* 11, Zadar, 1989, 93–159.

BRUSIĆ 1990

Z. Brusić, „Italska terra sigillata u Liburniji“, *Diadora* 12, Zadar, 1990, 79–106.

BRUSIĆ 1999

Z. Brusić, *Hellenistic and Roman Relief Pottery in Liburnia*, BAR International Series 817, Oxford, 1999.

BRUSIĆ 1999/2000

Z. Brusić, „Knidska reljefna keramika na jadranskim nalazištima“, *Opuscula Arcaeologica* 23–24, 1999–2000, 83–91.

BUCHI 1975

E. Buchi, *Lucerne del Museo di Aquileia I, Lucerne romane con marchio di fabbrica*, Aquileia, 1975.

BUGAR 2000

A. Bugar, *Ranija rimska keramika s lokaliteta sv. Križ – Sisak*, diplomski rad, Filozofski fakultet u Zagrebu, 2000.

BURKOWSKY 1999

Z. Burkowsky, *Sisak u prapovijesti antici i srednjem vijeku*, Gradski muzej Sisak, 1999.

BURKOWSKY *ET AL*. 2000

A. Bugar, Z. Burkowsky, M. Buzov, V. Katavić, A. Kordić, D. Lapajne, T. Lolić & I. Petrinec, *Pregled zaštitnih arheoloških istraživanja 1990. – 2000.*, Gradski muzejSisak, Sisak, 2000.

BURKOWSKY 2007

Z. Burkowsky, *Od latenskih nastambi do suvremene arhivske zgrade*, Katalog izložbe, Gradski muzej Sisak - Državni arhiv u Sisku, Sisak, 2007.

BURMAZ & LOLIĆ 2004

J. Burmaz i T. Lolić, "Lokalitet: Siscija – sv. Kvirin, zaštitno iskopavanje", *Hrvatski arheološki godišnjak*, 2004, 125–127.

BURMAZ & LOLIĆ 2005

J. Burmaz & T. Lolić, "Lokalitet: Siscija – sv. Kvirin, zaštitno iskopavanje", *Hrvatski arheološki godišnjak* 1/2004., 2005, 125–127.

BURMAZ & LOLIĆ 2006

J. Burmaz & T. Lolić, "Lokalitet: Siscija – sv. Kvirin, zaštitno iskopavanje", *Hrvatski arheološki godišnjak* 2/2005, 2006, 175–177.

BURMAZ & ANTOLIĆ 2010

J. Burmaz & N. Antolić, "Lokalitet: Siscija – sv. Kvirin, zaštitno iskopavanje", *Hrvatski arheološki godišnjak* 6/2009, 2010, 295–298.

BUTORAC 2003

L. Butorac, " Kapela sv. Kvirina u Sisku", u *Sv. Kvirin biskup sisački*, Sisak, 2003.

BUZOV 1993

M. Buzov, "Segestika i Siscija – topografija i povijesni razvoj", *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 10/1993, 47–68.

C

CAMBI 1989

N. Cambi, Amfore romane in Dalmazia, *Amfores romaines*, Roma, 1989 , 311–337.

CANEVA 2010

G. Caneva, *Il codice botanico di Augusto Roma – Ara Pacis, parlare al popolo attraverso le immagini della natura*, Roma, 2010.

CARRE 1985

M – B. Carre, „Les amphores de la Cisalpine et de l'Adriatique au début de l'Empire", *Mélanges de l'Ecole Française de Rome* 97, 1, 1985, 207–245.

CASSI 1996

R. Cassi, „La ceramica a pareti sotilli proveniente dai „vecchi scavi" di Cremona" in ed. G. M Facchini, L. Passi Pitcher, M. Volontè, *Cremona e Bedriacum in età romana: Vent'anni di tesi universitarie*, Milano, 1996, 83–99.

CHIESA & LAVIZZARI PEDRAZZINI 1985

G. S. Chiesa & M. P. Lavizzari Pedrazzini, *Angera Romana, scavi nella necropoli 1970–1979*; vol. II, Milano, 1985.

CIPRIANO & MAZZOCCHIN 2000

S. Cipriano i S. Mazzocchin, *Considerazioni su alcune anfore Dressel 6B bollate. I casi di VARRI PACCI e PACCI, APICI e APIC, P.Q.SCAPVLAE, P.SEPVLLIP.F e SEPVLLIVM, Aquileia Nostra* 71, Aquileia 2000, 149–192.

CIRELLI 2015

E. Cirelli, „Late Roman lamps from the port area of Casse (Ravena)“, u G. Lipovljan Vrkljan, I. Ožanić Roguljić & M. Ugarković, *Rimske i kasnoantičke svjetiljke: proizvodnja i distribucija, kontakti na Mediteranu, Roman and Late Antique Lamps: production and distribution, contacts on the Mediterranean,* Institut za arheologiju, Zagreb, 2015, 93–106.

COMFORT & OXE 1968

A. Comfort &H. Oxe, *Corpus Vasorum Arretinorum,* A Cataloque of Italian Sigillata, Bonn, 1968.

CONSPECTUS 1990 (grupa autora)

E. Ettlinger *et al., Conspectus formarum terrae sigillatae Italico modo confectae,* Materialien zur römisch-germanischen Keramik Heft 10, Römischgermanische, Kommission der Deutschen Archäologischen Instuts,Bonn 1990.

CRAMP 2008

L. JE. Cramp, *Foodways and Identity: Organic residue analysis of Roman mortaria and other pottery*, Doktorski rad, Bristol, 2008.

CURK 1971

I. Curk, "Proučevanje rimske keramike v Sloveniji ini rezultati tega proučevanja", *Materijali VIII, sa simpozija Hronološka i tipološka determinacija rimske keramike u Jugoslaviji*, Zenica, 1971, 57–70.

CVJETIĆANIN 2006

T. Cvjetićanin, *Late Roman Glazed Pottery: Glazed Pottery from Moesia Prima, Dacia, Ripensis, Dacia Mediterranea and Dardania*; Archeological Monographies 19, Beograd 2006.

Č

ČAKŠIRAN 2016

V. Čakširan, „Povijest ciglarske industrije grada Siska“, *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak* br. 11, 2016, 84–127.

D

D'ABRUZZO 1983

M. D'Abruzzo, "Sigillata nord-italica da S. Basilio di Ariano nel Polesine (Rovigo)", *Archeologia Veneta*, 6, Padova, 1983, 93–106.

DAUTOVA-RUŠEVLJAN & BRUKNER 1992

V. Dautova-Ruševljan & O. Brukner, *Gomolava, Rimski period* sv. 3, Nov Sad, 1992.

DELBÓ 2015

G. Delbó, „Kuchenformen aus Brigetio", *Studia Archaeologica Nicole Szabó*, LXXV, 2015,

DEMICHELI, WIEWEGH & RADMAN 2012

D. Demicheli, I. Radman-Livaja & Z. Wiewegh, „List of personal names on a ceramic bowl fragment from Siscia", *Actes du Colloque Ductus; Inscriptions mineurs: nouveautes et reflexions*, M. Fuchs, S. Richard, C. S. Heidenreich (ed), Bern, 2012, 185–192.

DEMO 1982

Ž. Demo, "Rezultati arheološkog istraživanja ranocarske nekropole u Kunovec Bregu kraj Koprivnice, istraživanja 1979., 1980.", *Podravski zbornik 82*, Koprivnica, 1982, 279–327.

DENARO 2008

M. Denaro , *La ceramica romana a pareti sottili inSicilia*, Documenti di Archeologia 47, SAP Societa Archaeologica s.r.l., Mantova, 2008.

DESBAT 2001.

A. Desbat, „L'Artisant céramique à Lyon durant l'époque romaine", *Rei Cretarie Romanae Favtorum Acta 37*, 2001, 15–35.

DESBAT & DANGRÉAUX 1997

A. Desbat & B. Dangréaux, „Les productions des ateliers de potiers antiques de Lyon", *Gallia* 54, 1997, 73–104.

DIMITROVA-MILČEVA, 1992

A. Dimitrova-Milčeva, "Die italische sigillata und Dünnwandige gebrauchskeramik von Moesia Inferior", *Rei cretariae Romanae fautorum* acta XXXI/XXXII, Como, 1992, 479–496.

DIZDAR 2001

M. Dizdar, *Latenska naselja na vinkovačkom području*, Arheološki zavod Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 2001.

DOBREVA & GRIGGIO 2011

D. Dobreva & A. M. Griggio, „La ceramica a vernice nera dai fondi ex Cossar ad Aquileia: problematiche e prospettive di ricerca“, *Quaderni Friuliani di Archeologia XXI*, 2011, 77–100.

DOBREVA 2015

D. Dobreva, „Nuovi dati sulle lucerne tardoantiche da Aquileia: i rinvenimenti della domus *c.d. di Tito Macro*“, u G. Lipovljan Vrkljan, I. Ožanić Roguljić & M. Ugarković, *Rimske i kasnoantičke svjetiljke: proizvodnja i distribucija, kontakti na Mediteranu, Roman and Late Antique Lamps: production and distribution, contacts on the Mediterranean*, Institut za arheologiju, Zagreb, 2015, 72–92.

DOMIĆ-KUNIĆ 2001

A. Domić-Kunić, „Askos iz Mitreja u Jajcu“, *Arheološki radovi i rasprave* 13, 2001, 39–102.

DOMIĆ KUNIĆ 2003.

A. Domić Kunić, *Plinijeva geografija i etnografija Ilirika s osobitim obzirom na panonski dio iliričkog prostora*, doktorska disertacija, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb, 2003.

DONAT 1999

P. Donat, *Feinkeramik aus Vindobona. Hinweis auf eine lokale Produktion der Terra sigillata von der Ausgrabung Michaelerplatz*. Fundort Wien 2, 1999, 210–215.

DONAT & MAGGI 2007

P. Donat & P. Maggi, „Produzione, funzione e commercializzazione dei vasi Auerberg nei territori di Aquileia“, *Antichita Altoadriatiche, vol. 65/I*, 2007, 149-224.

DRAGENDORFF 1895

H. Dragendorff, *Terra sigillata*, Typenkatalog, *Bonner Jahrbücher* 96, Bonn 1895.

DRNIĆ 2013.

I. Drnić, *Izvješće o arheološkim istraživanjima na lokalitetu Sisak – Pogorelac2012*., Arheološki muzej u Zagrebu, 2013.

DRNIĆ & MILETIĆ ČAKŠIRAN 2014.

I. Drnić & I. Miletić Čakširan, „Naselje iz mlađeg željeznog doba na lijevoj obali Kupe u Sisku: Strabonova „Σισκία?“, *Vijesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., XLVII, Zagreb, 2014, 147–251.

DUKAT & ŠARIĆ 1996

Z. Dukat & I. Šarić, „Rimska štedna kasica iz Siska“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 3s., 1996, 97–110.

DURMAN 1992

A. Durman, „O geostrateškom položaju Siscije“, *Opuscula archaeologica* 16, 1992, 117–131.

DURMAN 2002

A. Durman, „Iron resourses and production for the Roman frontier in Pannonia“, *Historical Metallurgy* 36/1, London,2002, 24–32.

DŽ

DŽIN 2007

K. Džin, *Pula – forum, arheološka građa 2006.–2007. godine,* Katalog izložbe, Arheološki muzej Istre, Pula, 2007.

E

ENDRE

T. Endre, „A Pannoniai Késő Római Besimított Kerámia Eredetéről(Carpok A Dunántúlon)“, in: *Molnár István Múzeum kiadványai 3. Erdély és kapcsolatai a kora népvándorlás korában, Főszerk*, Körösfői Zsolt Székelyudvarhely 2010/2011, 293–320.

F

FABER 1974

A. Faber, „Građa za topografiju antičkog Siska“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 1974, 141–142.

FINOCCHIARO 1999

A.Finocchiaro, „Ceramica „tipo Aco“ ad Altino“, *Quaderni di archeologia del Veneto,* 15, 1999, 146–159.

FLÜGEL *ET AL*. 2004

Ch. Flügel *et al.*, „Roman Coarse Ware from Bavaria, Austria and Northern Italy“, Kluwer Academic Publishers, 2004, 1-24.

G

GABLER 1973

D. Gabler, Der Römische Gutshof von Fertőrákos – Golgota, *AAAH* XXV, 1–2, Budimpešta, 1973, 139–176.

GABLER 1978

D. Gabler, „Die Sigillaten von Pfaffenhofen“, *Acta Archaeologica Hungarica* 30, Budapest 1978, 77–147.

GABLER 1983

D. Gabler, „Die westerndorfer Sigillata in Pannonien – einige Besondersheiten ihrer Verbreitung“, *Jahrbuch des Römisch - Germanischen Zentralmuseums Mainz* 30, (1983), 349–357.

GABLER 1986

D. Gabler, „Terra sigillata im Töpperviertel vin Poetovio“, *Arheološki vesnik*, 37, 1986, 129–168.

GABLER 1988

D. Gabler, *Spätantike Sigillaten in Pannonien. Ein Nachtrag zu den nordafrikanischen Sigillaten,* Carnuntum Jahrbuck, 1988.

GABLER 1989

D. Gabler, *The Roman Fort at Ács-Vaspuszta (Hungary) on the Danubian Limes,*. British Archaeological Reports 531, part 1, 2, Oxford, 1989, 276–278.

GABLER 2002

D. Gabler, „A balácai II. Épűlet sigillatái – Sigillaten aus demGebäude II. von Balaca“, *Balácaiközlemények* 8, 2002, 123–164

GABLER 2012

D. Gabler, *A budaörsi terra sigillata. In Ottomány (Ed.), Római vicus Budaörsön. Régészeti tanulmányok,* Budapest 2012, 409–453.

332–342.

GABLER 2015

D. Gabler, „La ceramica rinvenuta nella villa Romana di San Potito di Ovindoli (Aq)“, Acta *Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 66, 2015, 73–146.

GABLER & MÁRTON

D. Gabler & A. Márton, „La circulation des sigillées en Pannonie d’après les estampilles sur sigillées lisses de gaule, de germanie et de la région Danubienne“, *Revue Archéologique de l’Est, t. 58*, 2009, 205–324.

GANDOLFI 2005

D. Gandolfi, *La ceramica e i materiali di età Romana, classi, produzioni, commerci e consumi*, Bordighera, 2005.

GARBSCH 1982

J. Garbsch, *Terra sigillata, Ein Weltreich im Spiegel seines Luxusgeschirrs*, Prähistorische staatssammlung München, Band 10, München, 1982.

GASPARI 2010.

A. Gaspari, *„APUD HORRIDAS GENTIS“ Začetki rimskega mesta Colonia Iulia Emona,* Ljubljana, 2010.

GASSNER 1990 (1991.)

V. Gassner, “Feinware aus Carnuntum, Funde von den Grabungen auf den “Mühläckern” 1978.–88”, *Carnuntum Jahrbuc*h 1990. (1991.), 253–293.

GASSNER 1992

V. Gassner, “Feinware in Carnuntum. Import und lokale Produktion”, *Rei cretariae Romanae fautorum acta* XXXI/XXXII, Como, 1992, 445–463.

GASSNER 1992a

V. Gassner, „Mittelkaiserzeitliche glasierte Keramik aus Pannonien“, *Carnuntum Jahrbuch* (1991), 1992, 9–55.

GASSNER 2012

V. Gassner, Terra sigillata from the Bay of Naples, In FACEM (version06/12/2012) (www.facem.at).

GAVRIELATOS 2012

A Gavrielatos, *Names on Gallo-Roman terra sigillata (1st – 3rd c. A.D.)*, The University of Leeds, 2012.

GEBHARD, HEMANS & HAYES 1998

E. R. Gebhard, F. Hemans & J. W. Hayes, „University of Chicago excavations at Isthmia, 1989: III“, *Hesperia* 67.4, 1998, 405–462.

GERVASINI 2005

L. Gervasini, “La ceramica a pareti sottili”, in: *La ceramica e i materiali di età romana, Classi, produzioni, commerci e consumi*, Quaderni della Scuola Interdisciplinare delle Metodologie Archeologiche – 2, Istituto Internazionale di studi Liguri, Bordighera, 2005, 279–310.

GOUDINEAU 1968

Ch. Goudineau, „Ceramique arétine à reliefs de Bolsena“,*Melanges d'archéologie et d'histoire* Vol. 80, 1968, 167–200.

GRAČANIN 2011

H. Gračanin, *Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća)*, Zagreb, 2011.

GRAČANIN & BILOGRIVIĆ 2014

H. Gračanin & G. Bilogrivić, „Postrimski grad u Južnoj Panoniji, primjer Siscije, *Zbornik Odsjeka povijesnih znanosti Zavoda povijesnih društvenih znanosti*, Hrvatskaakademija znanosti i umjetnosti, 32, 2014, 1–26.

GREGL 1989

Z. Gregl, *Rimskodobna nekropola Zagreb – Stenjevec*, Zagreb, 1989.

GREGL 1997

Z. Gregl, *Rimske nekropole sjeverne Hrvatske*, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 1997.

GREGL & JELINČIĆ 2010

Z. Gregl & K. Jelinčić, „O nekim manje poznatim antičkim loklitetima u Zagrebu i okolici“, *Vjesnik Arheološkog muzeja Zagreb*, 3.s., XLIII, Zagreb, 2010, 153–191.

GRISONIĆ & STEPAN 2017

M. Grisonić & N. Stepan, „Dressel 6B and Caska 1 amphorae from the villa rustica in Caska, island Pag (Croatia)“, *IV Međunarodni arheološki kolokvij „Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru i šire,* Crikvenica, 8. – 9. studenog 2017, poster prezentacija.

H

HÁRSHEGYI & OTTOMÁNYI 2013

P. Hárshegyi & K. Ottományi, „Imported and local pottery in Late Roman Pannonia“, in L. Lavan (ed.) *Local Economies? Production and Exchange of Inland Regions in Late Antiquity (Late Antique Archaeology 10* – 2013, Leiden 2013, 471–528.

HAYES 1972

J. W. Hayes, *Late Roman Pottery*, The British school at Rome, London, 1972.

HAYES 1973

J. W. Hayes, „Roman Pottery from the South Stoa at Corinth“, *Hesperia* 42, 1973, 416–470.

HAYES 1983

J. W. Hayes, „The Villa Dionysos Excavations, Knosos: The Pottery“, The Annual of the British School at Athens 76, Oxford, 1983, 97–169.

HAYES *et al.* 1997

E. R. Gebhard, F. Hemans & J. W. Hayes, „ University of Chicago excavations at Isthmia, 1989; III“, Hesperia 67, 1998, 405–462.

HAYES 1997

J. W. Hayes, *Handbook of Mediterranean Pottery*, London, 1997.

HAYES 2009

J. W. Hayes, *Castelporziano, Excavation at the Imperial Vicus 1985–7 and 1996–8, Trenches S and SA: pottery finds and lamps*, Arts & Humanities Research Council, Royal Holloway, University of London, 2009.

HEISING 2003

A.Heising, „Der Keramiktyp Niederbieber 32/33“, in: B. Liesen/U. Brandl (Hrsg.), Römische Keramik. Herstellung und Handel. Koloquium Xanten, 15. – 17. 6. 2000, Xantener Berichte 13, Mainz, 2003, 129–172.

von HESSEN 1968

O. von Hessen,*Die langobardische Keramik aus Italien*, Wiesbaden, 1968.

HILGERS 1969

W. Hilgers, *Lateinische Gefässnamen. Bezeichungen, Funktion, und Form Römischer Gefäse nach den antiken Schriftguellen, Rheinland-Verlag*, Düsseldorf, 1969.

HOFFILLER 1906

V. Hoffiler, „O nekim rimskim starinama, nabavljenim za Narodni muzej godine 1906“,

HORVAT 1990

J. Horvat, *Nauportus (Vrhnika),* Dela I. razreda SAZU 33, 1990.

HORVAT 1999

M. Horvat, *Keramika, Tehnologija keramike, tipologija lončenine, keramični arhiv*,Ljubljana, 1999.

HORVAT & BAVDEK 2009

J. Horvat & A. Bavdek, *Okra – Vrata med Sredozemljem in Srednjo Evropo / Ocra The gateway between the Mediterranean and Central Europe*, (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 17, Ljubljana, 2009.

HORVÁTH 2011

F. Horváth, „Das spätantike Keramikspektrum in Keszthely-Fenékpuszta – erste Ergebnisse“, u O. Heinrich-Tamáska (ed.), *Keszthely-Fenékpuszta im Kontext spätantiker Kontinuitätsforschung zwischen Noricum und Moesia. Castellum Pannonicum Pelsonense* 2, Budapest, 2011, 597–652.

HOTI 1992

M. Hoti, “ Sisak u antičkim izvorima”, *Opuscula Archaeologica* 16, Zagreb, 133–163.

Hrvatski enciklopedijski rječnik, 2002.

Hrvatski enciklopedijski rječnik A-BEZ, Novi Liber, Zagreb 2002, 246.

I

IKÄHEIMO 2003

J. P. Ikäheimo, *Late Roman African Cookware of the Palatine East Excavations, Rome, A holistic approach*, BAR International Series 1143, 2003.

ISTENIČ 1999

J. Istenič, *Poetovio, Zahodna grobišča I, Grobne celote iz Deželnega muzeja Joanneuna v Gradcu*, Katalogi in monografije 32, Ljubljana, 1999.

ISTENIČ & SCHNEIDER 2000

J. Istenič & G. Schneider, „Aegean cooking ware in the Eastern Adriatic, *Rei Cretariae Romanae Favtorum acta* 36, Abingdon, 2000, 341–348.

IVANIŠEVIĆ & KAZANSKI 2007 (2009)

V. Ivanišević & M. Kazanski, „Nouvelle nécropole des Grandes Migration de Singidunum“, *Starinar* LVII, 2007 (2009), 113–135.

IVANYI 1935

D. Iványi, *Die Pannonischen lampen*, Dissertationes Pannonicae, ser. 2, br. 2, Budapest, 1935.

J

JELINČIĆ 2003

K. Jelinčić, „Rimska keramika iz Ilok“, *Prilozi Instituta za Arheologiju* 20, Zagreb 2003, 79–88.

JELINČIĆ 2009

K. Jelinčić, *Rimska keramika lokalne proizvodnje na području hrvatskog dijela rimske provincije Gornje Panonije*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu Filozofski fakultet, Zagreb 2009.

JELINČIĆ VUČKOVIĆ 2013

K. Jelinčić Vučković, „Rimska keramika s lokaliteta Petrovac, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 30, 2013, 157–171.

JERONČIĆ 2015

T. Jerončić, „ Zaštitna arheološka istraživanja na lokalitetu Sisak – kolodvor 2013. – 2014.“, predavanje i PP prezentacija u sklopu ciklusa *„Sisak u svjetlu novih arheoloških istraživanja*“, Gradski muzej Sisak, Sisak, 2015.

JILEK 1994

S. Jilek „Eine Zerstörungshorizont aus der 2 Hälfte des 2 jhs. n. Ch im Auxiliarkastell von Carnuntum”, in *Die Markomannenkriege. Ursachen und Wirkungen*, ed. H. Friesinger, J. Tejral and A. Stuppner, Brno, 1994, 387–405.

JOLY 2010

D. Joly *et al*., „L'attirail d'un magicien rangé dans une Cave de Chartres/Autricum“, *Gallia 67–2*, 2010, 125–208.

JONCHEROY 1972

J. P. Joncheroy, „Contribution à l’étude de l'épave Dramont D“, *Cahiers d'Archéologie Subaquatique* 1, 1972, 11–34

JURAS & JURKOVIĆ PEŠIĆ 2016

I.Juras & F. Jurković Pešić; „Tegule s pečatom iz antičke zbirke Arheološkog muzeja Zadar“, *Diadora*, Zadar, 2016, 31–76.

JURIŠIĆ & RADIĆ 1989

M. Jurišić & I. Radić, „Hidroarheologija 1988., nastavak ranije započetih istraživanja, *Obavijseti HAD* XXI/1, Zagreb 1989, 34–35.

JURIŠIĆ 2000

M. Jurišić, *Ancient Shipwrecks of the Adriatic. Maritime transport during the first and second centuries AD*, BAR International Series828, Oxford, 2000.

K

KATAVIĆ 2001

V. Katavić, *Pregled rimskog materijala izvan jugozapadnog dijela bedema antičke Siscije*, diplomski rad, 2001.

KELEMAN 1990

M. H. Keleman, Roman Amphorae in Pannonia III, *Acta Archaeologica Academiae scientarum Hungaricae* 41, Budapest, 1990, 148–193.

KENRICK 1985

P.M. Kenrick, The Fine Pottery. Excavation at Sidi Khrebish, Benhazi (Berenice) III 1“, *Libya Antiqua Suppl.* 5, Trippoli: Department of Antiquities, 1985.

KENRICK 1987

P.M. Kenrick, „Tripolitanian Sigillata“, North African or Campanian“, *Libyan Studies* 18, 1987, 73–88.

KENRICK 1996

P.M. Kenrick, „The Importation of Italian Sigillata to Algeria“, *Antiquités Africaines* 32, 1996, 37–44.

KING 1981

A. King, The decline of samian ware manufacture in the North West Provinces: problems of chronology and interpretation, u: *The Roman West in the Third Century. Contributions from Archaeology and History (*uredili A. King i M. Henig), Oxford, 1981, 55–78.

KIRIGIN 2007

B. Kirigin, „Pithos/dolium – uvodne napomene“, *Godišnjak – Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Centar za balkanološka ispitivanja* 36, 2007, 34, 125–156.

KLANICA & KLANICOVÁ 2011

Z. Klanica & S. Klanicová, „ Das langobardische Gräberfeld von Lužice (Bez. Hodonín), The Lombard cementery from Lužice (dist. Hodonín)“ u *Langobardische Gräberfelder in Mähren I,* (Terjal *et al*.), Archäologisches Institut der AW CR, Brno, 2011, 225–312.

KNEZ 1992

T. Knez, *Novo Mesto II, keltsko-rimsko grobišče,* Novo Mesto, 1992.

KNIFIC 1994

T. Knific, „Vranje near Sevnica: A Late Roman Settlement in the Light of Certain Pottery Finds“, *Arheološki Vesnik 45,* 1994, 211–237.

KONESTRA & OŽANIĆ ROGULJIĆ 2014

A.Konestra & I. Ožanić Roguljić, “Panonska keramika u rimskodobnoj Dalmaciji, III. međunarodni arheološki kolokvij:„*Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina jadranskim prostorom*“, izlaganje, Crikvenica 04.– 05. 11. 2014.

KONESTRA & OŽANIĆ ROGULJIĆ 2017

A. Konestra & I. Ožanić Roguljić, “Panonska keramika u rimskodobnoj Dalmaciji, Zbornik III. međunarodnog arheološkog kolokvija:„Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina jadranskim prostorom“, Crikvenica, 2017, 453–463.

KORDIĆ 2001

A. Kordić, *Keramika 3. i 4. stoljeća s lokaliteta Sv. Križ – Sisak*, diplomski rad, 2001.

KOŠČEVIĆ 1995

R. Koščević, „Finds and Metalwork Production“ u: *Siscia, Pannonnia Superior*, BAR International Series 621, Oxford, 1995.

KOŠČEVIĆ 2000

R. Koščević, *Arheološka zbirka Benko Horvat*, katalog, Zagreb,2000.

KOŠČEVIĆ 2013

R. Koščević, Siscia, Pannonia Superior: Old and New Finds, BAR International Series 2461, Oxford, 2013.

KOŠČEVIĆ & MAKJANIĆ 1986/87

R. Koščević & R. Makjanić, „Antički tumuli kod Velike Gorice i nova opažanja o panonskoj radionici glazirane keramike, *Prilozi Instituta za arheologiju* 3–4; 1986/7, 25–70.

KOVÁCS (ed.) 1992

P. Kovács (ed), *Glasierte Keramik in Pannonien*. König Sankt Stephan Museum, 29. August–31. Dezember 1992 – Szent István Király Múzeum közleményei

KOVÁCS & PETÉNYI 2014

P. Kovács & S. Petényi, „A Roman sarcophagus from Tatabánya, *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 65, 2014, 427–436.

KRAJŠEK & STERGAR 2008

J. Krajšek & P. Stergar, „Keramika z rimskega svetišćega območja v Podkraju pri Hrastniku“, *Arheološki vesnik* 59, 2008, 245–277.

KRISTOVIĆ & JERONČIĆ 2015

M. Kristović & T. Jerončić, *Preliminarni izvještaj sa zaštitnog arheološkog istraživanja u Sisku*, Željeznički kolodvor, Sisak, 2015.

KRISTOVIĆ & JERONČIĆ 2016

M. Kristović & T. Jerončić, *Izvještaj s arheološkog istraživanja Željeznički kolodvor,* Arheoplan d.o.o. i Kaukal d.o.o., 2016.

KUJUNDŽIĆ 1982

Z. Kujundžić, *Poetovijske nekropole,* Katalozi i monografije, 20, Ljubljana, 1982.

L

LABATE 2015

D. Labate, „Mvtina Fecit. Dalle herzblattlampen alle firmalampen: nuovi dati sulla produzione di lucerne s matricidal territorio di Modena“, u G. Lipovljan Vrkljan, I. Ožanić Roguljić & M. Ugarković, *Rimske i kasnoantičke svjetiljke: proizvodnja i distribucija, kontakti na Mediteranu, Roman and Late Antique Lamps: production and distribution, contacts on the Mediterranean,* Institut zaarheologiju, Zagreb, 2015, 18–38.

LABROUSSE 1954.

M. Labrousse, Céramiques ornées d'Arezzo trouvées à Saint-Bertrand-de-Comminges, *Gallia* Vol. 12/2, 1954, 301–321

LAMBERTI 2012/2013

M. Lamberti, *La ceramica Longobarda in Italia tra VI e VII secolo,* doktorska disertacija, Universita degli studi di Firenze, 2012/2013.

LAMBOGLIA 1958

N. Lamboglia, Nuove osservazioni sulla "terra sigillata chiara" (Tipi A e B). - *Rivista di Studi Liguri* 24. Bordighera, 1958, 257–330.

LAMBOGLIA 1963

N. Lamboglia, „Nuove osservazioni sulla “terra sigillata chiara”. Tipi C, lucente e D“, *Rivista di Studi Liguri* 29, 1963, 145–212.

LAVIZZARI PEDRAZZINI 1987

M. P. Lavizzari Pedrazzini, *Ceramica Romana di tradizione ellenistica in Italia Settentrionale. Il vaselame „tipo Aco“*, Firenza, 1987.

LAVIZZARI PEDRAZZINI 1989

M.P. Lavizzari Pedrazzini, „Il vasaio Norditalico Clemens; Proposta per l, ubicazione dell officina“ *Antichita Altoadriatiche* XXXV, 1989, 281–295.

LAVIZZARI PEDRAZZINI 2000

M.P Lavizzari Pedrazzini, „Echi ellenistici e microasiatici nella ceramica italosettentrionale *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 36, 2000, 365–369.

LEITCH 2010

V. Leitch, „Trade in Roman North African Cookwares“, Bollettino di Archeologia on line 2010/Vol speciale B/B11/2, www.archeologia.beniculturali.it, Roma, 2010, 11–23.

LELEKOVIĆ 2005

T. Leleković, „Razmatranje o krustulima iz Panonije, *Instrumentum domesticum*, sažetak sa skupa, Pula, 21. – 26. 2005.

LELEKOVIĆ 2007

T. Leleković, *Reljefna terra sigillata s područja grada Vinkovaca*, magistarski rad, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2007.

LELEKOVIĆ 2007a

T. Leleković, „Reljefna *terra sigillata* iz Westerndorfa s područja Cibala (Vinkovci, Istočna Hrvatska)“, *Arheološki radovi i rasprave* 15, 2007, 43–77.

LELEKOVIĆ 2011

T. Leleković, *Antičke nekropole Siscije i Murse*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2011.

LELEKOVIĆ 2013

T. Leleković, *Izvještaj sa zaštitnog arheološkog istraživanja u Sisku, S. i A. Radića 28*, Sisak, 2013.

LELEKOVIĆ 2018

T. Leleković, „How were Imitations of Samian Formed?“, *Internet Archaeology* 50. https://doi.org/10.11141/ia.50.18

LENGYEL & RADAN 1980

Lengyel & Radan (eds.), *The Archeology of Roman Pannonia*, Budapest, 1980.

LIESEN 2003

B. Liesen, „Legionsware aus Xanten“, *in: B. Liesen/U. Brandl (Hrsg.), Römische Keramik. Herstellung und Handel. Koloquium Xanten, 15. – 17. 6. 2000, Xantener Berichte 13, Mainz, 2003*, 117–129.

LOESCHCKE 1919

S. Loeschcke, *Lampen aus Vindonissa*, Zürich, 1919.

LOLIĆ 1990

T. Lolić, *Terenski dnevnik – fotodokumentacija i crteži, zaštitna arheološka istraživanja na položaju MT-10 u Sisku*; Konzervatorski odjel u Zagrebu Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Zagreb, 1990.

LOLIĆ 2003

T. Lolić, *Terenski dnevnik, zaštitna arheološka istraživanja na položaju sv. Kvirin u Sisku*, Konzervatorski odjel u Zagrebu, Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Zagreb, 2003.

LOLIĆ 2003a

T. Lolić, “Colonia Flavia Siscia”, *The autonomus towns of Noricum and Pannonia, Pannonia I, Situla : razprave Narodnega muzeja Slovenije*, vol. 41, Ljubljana, 2003, 131–15

LOLIĆ 2007

T. Lolić, “ Lokalitet: Siscija – sv. Kvirin, zaštitno iskopavanje”, *Hrvatski arheološki godišnjak* 3/2006, Zagreb, 2007, 203–206.

LOLIĆ 2014

T. Lolić, *Urbanizam antičke Siscije na temelju analize i interpretacije povijesne i moderne interpretacije*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 2014.

LÓPEZ MULLOR 1989

A. López Mullor, *Las cerámicas romanas de paredes finas en Cataluña*, Barcelona, 1989.

LUDOWICI KAT. I-V

W. Ludowici, Katalog (I –V),*Aus meinen Ausgrabungen in Rheinzabern*, München, 1904-1927.

LJ

LJUBIĆ 1879

Š. Ljubić, „Pisani spomenici izkopani u Sisku tečajem god. 1876.–7. u Sisku od arkeolog. družtva Siscia, koje jih pokloni zemalj. Muzeju“, *Viestnik Narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu*, Vol.1 No.1 svibanj, 1879, 65–74.

LJUBIĆ 1880

Š. Ljubić, „Pisani spomenici izkopani u Sisku od arkeol. družtva Siscia tečajem god. 1878.“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu,* 1880., 11–12.

LJUBIĆ 1882

Š. Ljubić, „Dopisi, razne viesti“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 1882., 56–64, 88–96.

LJUBIĆ 1884

Š. Ljubić , Razne viesti, *Viestnik Narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu*, 1884: 126.

M

MAFFIOLI 2010

E. Maffioli, *La terra sigillata italica di Bolsena, Scavi della Scuola Francese di Roma a Poggio Moscini (1962-1973),* Quaderni 12, Sistema Muuseale del Lago di Bolsena, Bolsena 2010.

MAGGI & MARION 2011

P. Maggi & Y. Marion, „Le produzioni di anfore e di terra sigillata a Loron e la loro diffusione*”,* u *Zborniku I. Međunarodnog arheološkog kolokvija, Rimske keramičarske i staklarske radionice*, Crikvenica, 2011, 175–187

MAJNARIĆ PANDŽIĆ 1990

N. Majnarić Pandžić, „Novi nalaz pojasne kopče tipa Laminci iz Siska“ *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3. ser. 23, Zagreb, 1990, 55–68.

MAKJANIĆ 1985

R. Makjanić, Terra sigillata iz rimskih nekropola u Osoru i Bakru, *Prilozi 2*, 39–50.

MAKJANIĆ 1987

R. Makjanić, Keramika, u *Drenje*, Muzej Brdovec, Brdovec, 1987.

MAKJANIĆ 1995

R. Makjanić, *Terra sigillata*, u: *Siscia, Pannonnia Superior*, BAR International Series 621, Oxford, 1995.

MAKJANIĆ 1996

R. Makjanić, Sisak – terra sigillata, iskopavanja 1990., *Opuscula Archaeologica* 20, Zagreb, 1996.

MALFITANA 2007

D. Malfitana, *La ceramica „corinzia“ decorata a matrice. Tipologia, cronologia ed iconografia di una produzione ceramica greca di età imperiale*, *Rei Cretarie Romanae Favtorum Acta*suppl. 10, Bonn, 2007.

MALQUORI 1994

M. B. Malquori, „Bolli laterizi dell'area della Meta Sudans in Rome (contesti di etàGiulio-Claudia)“, in: *Epigrafia dellaproduzione e della distribuzione. Acts de la VIIe Rencontre franco-italienne sur l'épigraphie du monde romain*, Rome , 5 – 6 juin 1992, Rome, École Française de Rome, 1994, 335–360.

MANDRUZZATO 2003

L. Mandruzzato, „Provenienza della ceramica a vernice nera di Aquileia“, in F. Maselli Scotti (ed.), *Aquileia nostra 74, 2003,* 377–394.

MANTOVANI 2011

V. Mantovani, „La terra sigillata decorata con firma dagli „scavi delle fognature“ di Aquileia“, *Quaderni Friulani di Archeologia* XXI/2011, 131–135.

MANTOVANI 2011a

V. Mantovani, La *terra sigillata* decorata dello scarico di via retratto ad Adria**,** *Quaderni Friulani di Archeologia* XXI/2011a, 165– 184.

MANTOVANI 2012

V. Mantovani, *Aspetti della produzione e del commercio dell'Instrumentum Domesticum di eta romana ad Adria, alla luce dei rinvenimenti di via Retratto,* doktorska disertacija/PhD Thesis, Padova, 2012.

MARABINI MOEVS 1973

M.T. Marabini Moevs, *The Roman Thin walled pottery from Cosa* (1948–1954) Roma, 1973.

DE MARCHI 2007

M. De Marchi, „La ceramica longobarda in Italia“, *Soprintendenza per i Beni Archaeologici della Lombardia, Notiziario* 2007, 281–301.

MARDEŠIĆ 2009

J. Mardešić, „Neki oblici istočnomediteranske reljefne keramike iz Arheološkog muzeja u Splitu“, Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku 102, 2009, 93–108.

MARION & STARAC 2001

Y. Marion & A. Starac, 2001. Les amphores, ur. F. Tassaux, R. Matijašić, V. Kovačić, *Loron (Croatie), Un grand centre de production d'amphores a huile istriennes (Ier – IVes.p.C.),* Bordeaux, 2001, 97–125.

MARÓTI 1987

É. Maróti, „Pecsételt római kerámia Zalalövőről“, *Zalai Gyűjtemény* 26, 1987, 21–36.

MASELLI SCOTTI 1988

F. Scotti Maselli, „La ceramica nelle fortificazioni di eta romana in Friuli“, *Castelli del Friuli* 7, Udine, 1988, 261–294.

MATIJAŠIĆ 1985

R. Matijašić: "Radionički žigovi na antičkim opekama zbirke Arheološkog muzeja Istre", *Jadranski zbornik* 12, Pula – Rijeka, 1982.–1985. [1985.], 287–303.

MATIJAŠIĆ 1986

R. Matijašić, „Lateres siscienses" *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 3. s., XIX, 1986, 203–215.

MATIJAŠIĆ 1989

R. Matijašić: "Rimske krovne opeke s radioničkim žigovima na području sjeverne Liburnije", in Ž. Rapanić (ed.), *Arheološka istraživanja na otocima Krku, Rabu i Pagu i u Hrvatskom primorju* (Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 13), Zagreb, 1988. [1989.], 61–71.

MATIJAŠIĆ 2002

R. Matijašić, *Uvod u latinsku epigrafiju*, Pula, 2002.

MAZZEO SARACINO 1985

L. Mazzeo Saracino, „Terra sigillata Nord –Italica", *Atlanta* II, Roma, 1985, 175–230.

MAZZEO SARACINO 2000

L. Mazzeo Saracino, „Lo studio delle Terre Sigillate Padane: problemi e prospetive" u G.P. Brogiolo, G. Olcese (ur.), *Produzione ceramica in area Padana tra il II secolo a. C.E. il VII secolo d.c.: Nouvi dati e prospecttive di ricerca*; Documenti di archeologia 21, Mantova, 2000, 31–45.

MAZZOCCHIN 2013

S. Mazzocchin, *Vicenza. Traffici commerciali in epoca romana: i dati delle anfore*, Trieste 2013

MAYET 1975

F. Mayet, Les céramiques à parois fines de la péninsule ibérique, Paris, 1975.

MEES 2002

A. W. Mees, *Organisationsformen römischer Töpfer - manufakturen am Beispeil von Arrezzo und Rheinzabern*, Römisch - Germanisches Zentralmuseum Monographien Band 52, Mainz, 2002.

MIKL CURK 1969

I.Mikl Curk, *Terra sigillata in sorodne vrste keramike iz Poetovija*, Dissertationes IX, Vukovar, 1969.

MIKL CURK 1979

I. Mikl Curk, „Terra sigillata s emonskih grobišča", *Arheološki vesnik 38*, Ljubljana 1979, 207–216.

MILETIĆ 2007
I. Miletić, "Terra sigillata s lokaliteta sv. Kvirina u Sisku (cardo i pripadajuća infrastruktura)", *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak*, 2007, 31–56.
MILETIĆ ČAKŠIRAN 2014
I. Miletić Čakširan, „Keramika tankih stijenki s lokaliteta sv. Kvirin u Sisku", *Opuscula Archaeologica* 37/38, 2014,111–160.
MILETIĆ ČAKŠIRAN 2016
I. Miletić Čakširan, „Ranorimska fina keramika iz Siscije", PP prezentacija, *Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta*, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 2016.
MILETIĆ ČAKŠIRAN 2017
I.Miletić Čakširan, „Early roman fine ware from Siscia, archaeological site „Sisak railway station", *IV Međunarodni arheološki kolokvij „Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru i šire*, Crikvenica, 8. – 9. studenog 2017, poster prezentacija.
MILETIĆ ČAKŠIRAN 2018
I. Miletić Čakširan, „Reljefna keramika tipa Aco s položaja Željeznički kolodvor, istraživanja 2013–14.", *Godišnjak Gradskog muzeja Sisak 12*, 2018, 42–57.
MILETIĆ ČAKŠIRAN 2018a
I. Miletić Čakširan, „Ranorimska fina keramika augustovskog horizonta Siscije; položaj Željeznički kolodvor, SJ 650, 1300 i 1311; u zborniku znanstvenog skupa "*Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta*", Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, u objavi
MILOŠEVIĆ 1971
A. Milošević „Roman Brick Stamps from Sirmium", *Sirmium* I, 1971, 95–118.
MLADONICZKI 2007
R. Mladoniczki, *Bélyeges mortariumok Pannoniában* (*Stamped mortars in Pannonia),* u: Fiatal Római Koros Kutakók I. Konferenciakötete, Győr, 2007, 197–218.
MUŠIČ 2003
B. Mušič, *Poročilo o geofizikalni raziskavi na lokaciji Sisak – Sveti Kvirin*, Ljubljana, 2003.
MONFORT & MILLET 2003
C. Carreras Monfort & P. Berni Millet, „Ánforas*", Astorga IV*, Leon, 2003, 633–673,
N
NAGY 1945

L. Nagy, „Zöldzománcos római disztál Budáról. i vase de luxe à glaçure verte de Buda“ Budapest Régiségei XIV, Budapest, 1945, 285–301.

NAGY 2014

A.Nagy, „Forging Samian Ware in the Pannonian Way: the Case of Stamped Pottery”, *Rei Cretarie Romanae Favtorum Acta* 43, 2014, 119–127.

NAGY 2014a

A. Nagy, „Thin-walled pottery with barbotine decoration in the area of Aquincum“, Poster from the 29th Congress off the RCRF, Xanten, 2014.

NAGY 2017

A.Nagy, *Resatus and the stamped pottery*, Aquincum Studies 1, Budapest, 2017.

NEMETH–EHRLICH & KUŠAN ŠPALJ 2007

D. Nemeth–Ehrlich & D. Kušan Špalj, *2000 godina Andautonije, od rimskog grada do arheološkog parka*, Zagreb, 2007.

NENADIĆ 1986./7.

V. Nenadić, „Prilog proučavanju antičke Siscije“, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 3/4 (1986.–1987.), Zagreb, 1987, 71–102.

NIEMEIJER 2014.

R. Niemeijer, „Das Tafelgeschirr aus dem grossen augusteischen Lager auf dem Hunerberg in Nijmegen. Die ausgrabungen der Radboud Universiteit 1987–1997“, *Kölner Jahrbuch 47*, 2014, 7–40.

NIKOLIĆ-ĐORĐEVIĆ 2000

S. Nikolić- Đorđević, *Antička keramika Singidunuma*, u: Singidunum 2, Beograd, 2000, 11–245.

NIKOLIĆ & RAIČKOVIĆ 2008

S. Nikolić & A. Raičković, „Prosopomorphic vessels from Moesia Superior“, *Starinar LVIII/2008*, 135–153.

NIKOLOSKA & BURMAZ 2007/2008/

A.Nikoloska & J. Burmaz, „Novi nalazi kultunih spomenika iz Siska“, *Opuscula Archaelogica 31*, 2007 /2008, 205–220.

NODILO 2017.

H. Nodilo, *Izvještaj s arheološkog istraživanja Općinskog suda u Sisku*, Geoarheo d.o.o., 2017.

NÖSLER 2018

D. Nösler, „Fibeln als Werkzeug. Die Verwendung von Fibeln zur Verzierung völkerwanderungszeitlicher Keramik in Niedersachsen“, u A. Nieuwhof, E. Knol & J. Schokker (Red.), *Fragmenten uit se rijke wereld van de arceologie*, Festschrift Ernst Taayke, Jaarverslagen van de Vereniging voor Terpenonderzoek 99, 2018, 113–125.

NOVAKOVIĆ 2011

O. Novaković, *Komparativna analiza rimskih tarionika iz Osijeka i Siska*, 2011.

O

OŽANIĆ 1998

I. Ožanić, „Gradina Osječenica – antičko razdoblje“, *Opuscula Archaeologica* 22, Zagreb, 1998.

OŽANIĆ 2003

I.Ožanić, „Antički predmeti (Greek and Roman artifacts) u Ž. Balen et. al., Na tragovima vremena, Iz arheološke zbirke Mateja Pavletića, Arheološki muzej Zagreb, Zagreb, 2003.

OŽANIĆ 2004

I. Ožanić, *Tipologija rimske keramike iz Vinkovaca*, Magistarski rad, Zagreb, 2004

OŽANIĆ 2005

I.Ožanić, „Tipovi amfora iz Cibala“, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 98, 2005, 133–149.

OŽANIĆ ROGULJIĆ 2007

I. Ožanić Roguljić, “ Keramika tankih stijenki s tri odabrana položaja u Vinkovcima ”, *Prilozi instituta za arheologiju u Zagrebu* 24/2007, Zagreb 2007, 173–180.

OŽANIĆ ROGULJIĆ 2011

I. Ožanić Roguljić, “ Terra sigillata i keramika tankih stijenki s lokaliteta Crikvenica – „Igralište“, *Zbornik 1. međunarodnog arheološkog kolokvija/ Rimske keramičarske i staklarske radionice*, Crikvenica 2011, 31–38.

OŽANIĆ ROGULJIĆ 2012

I. Ožanić Roguljić, *Klasifikacija i tipologija keramike s lokaliteta Crikvenica – Igralište – proizvodi keramičarske radionice Seksta Metilija Maksima*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, 2012.

OŽANIĆ ROGULJIĆ 2014

I. Ožanić Roguljić, „Gradina Osječenica, pregled rimskog keramičkog materijala“, ppt prezentacija Skup Arheološka istraživanja u područjima Kupe, Korane, Mrežnice i Dobre, Hrvatsko arheološko društvo, 2014.

OŽANIĆ ROGULJIĆ 2016

I. Ožanić Roguljić, „Tableware from Žuta Lokva, Roman Dalmatia (Croatia)“, PP prezentacija, *Big Data on the Roman Table, Workshop 2 of the AHRC Research Network, University of Exeter*, 2016.

OŽANIĆ ROGULJIĆ 2016

I.Ožanić Roguljić, *Tipologija rimske keramike iz Vinkovaca,* Monographiae Instituti archaeologici 10, Institut za arheologiju, Zagreb 2016.

OXÈ, COMFORT & KENRICK 2000.

A. Oxè, H. Comfort & PH. M. Kenrick, *Corpus Vasorum Arretinorum. A Catalogue of Signatures, Shapes and Chronology of Italian Sigillata*, Second edition, Bonn, 2000.

P

PARICA 2008

M. Parica, „Istočnomediteranska keramika iz antičke luke u Pakoštanima“, *Prilozi Instituta za arheologiju* 25, 2008, 8 –96.

PARO, NOVAKOVIĆ & RADMAN LIVAJA 2017

A.Paro, O. Novaković & I. Radman Livaja, Amfore s lokaliteta Sisak – Željeznički kolodvor s posebnim osvrtom na Dressel 8 amforu s natpisom; u zborniku znanstvenog skupa “*Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta“,* Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, u objavi.

PAŠALIĆ & BASLER 1962.

E. Pašalić & D. Basler, „Dolina Japre – rudarski i metalurški antički centar“, *Arheološki pregled* 4, 1962: 217–221.

PAVOLINI 1980

C. Pavolini, „ Appunti sur „vasetti ovoidi e piriformi“ di Ostia“, Mélanges de l'École française de Rome, Antiquité, 92, n. 2, 1980, 993–1020.

PEDIŠIĆ & PODRUG 2007.

I. Pedišić & E. Podrug, „Antički opekarski pečati iz fundusa Muzeja grada Šibenika“, *Opuscula archaeologica* 31, 2007. [2008.]: 81–141.

PEÑA 2007

J. T. Peña, *Roman Pottery in the Archaeological Record*, Cambridge University Press, 2007.

PESAVENTO MATTIOLI 2000

S. Pesavento Mattioli, „Anfore: problemi e prospettive di ricerca“, in: *Produzione ceramica in area Padana tra il II secolo a.C. e il VII secolo d. C. , nuovi dati e prospettive di ricerca, Documenti di archeologia* 21, Mantova, 2000, 107–120.

PÉTER 2014

V. Péter; *Az Aquincumi katonaváros Fazekasipara*; doktorska disertacija, Budapest, 2014.
PETRU & PETRU 1978
S. Petru & P. Petru, *Neviodunum (Drnovo pri Krškem)*, Katalogi in monografije 15, Ljubljana, 1978.
PETRU 1990
S. Petru, *Neviodunum – Drnovo*, Arheološka najdišča Dolenjske, Arheo, N. Mesto, 1990.
PETZNEK 1998
B. Petznek, „Römerzeitliche Gebrauchskeramik aus Carnuntum, Ausgrabungen des Bundesdenkmalamtes 1971 bis 1972“, *Carnuntum Jahrbuch* 1997, 168–316.
PFAHL 2003
S. F. Pfahl, „Die römischen Gesichtsgefäße von Nida-Heddernheim“, in: B. Liesen/U. Brandl (Hrsg.), Römische Keramik. Herstellung und Handel. Koloquium Xanten, 15. – 17. 6. 2000, Xantener Berichte 13, Mainz, 2003, 173-196.
PLESNIČAR, 1971
Lj. Plesničar, “Kronološka determinacija keramike tankih sten s severnoga grobišća Emone”, *Materijali VIII*, sa simpozija Hronološka i tipološka determinacija rimske keramike u Jugoslaviji, Zenica, 1971., 115–124.
PLESNIČAR GEC, 1972
Lj. Plesničar-Gec, *Severno emonsko g*robišče, Katalogi in monografije, 8, Ljubljana, 1972.
PLESNIČAR-GEC 1977
Lj. Plesničar-Gec, *Keramika emonskih nekropol*, Dissertationes et monographiae XX, Mestni muzej, Ljubljana 1977.
PLESNIČAR GEC 1983
L. Plesničar Gec, *Starokršćanski centar v Emoni*, Katalogi in monografije 21, 1983.
PLESNIČAR GEC1987
Lj. Plesničar Gec, Thin Walled Pottery from Slovenia, *Rei Cretarie Romanae Favtorum Acta* 25–26, 1987, 451–464.
PLESNIČAR GEC, STRMČNIK GULIČ & TUŠEK 1990
Lj. Plesničar Gec, M. Strmčnik Gulič & I. Tušek, The production of thin-walled pottery at Poetovio: new evidence, *Rei Cretarie Romanae Favtorum Acta* 27–28, 1990, 149–154.
PLESNIČAR-GEC, 1990
Lj. Plesničar-Gec,“The production of thin-walled pottery at Poetovio: New evidence ”, *Rei cretariae Romanae fautorum acta* XXVII/XXVII, In Agro Rvracense, 1990, 149–154.
POPOVIĆ 2008

I.Popović, „Relief Decorated handles of ceramic paterae from Sirmium, Singidunum and Viminacium“, *Starinar* LVIII, 2008: 119–134.

PORTEN PALANGE 2009

F. P. Porten Palange, *Die Werkstätten der arretinischen Reliefkeramik* 2 Teildbe, Römisch-Germanischen Zentralmuseum, Mainz, 2009.

PREMK 1987

A.Premk, Production of Early Roman Pottery in Sirmium, *Rei Cretarie Romanae Favtorum Acta*25/26, 1987, 444–448.

PRÖTTEL 1996

P. M. Pröttel, *Mediterrane feinkeramikimporte des 2. bis 7. Jahrhunderts N. Chr. im Oberen Adriaraum und in Slowenien*, Kölner studien zur Archäologie der Römischen provinzen, band 2, Ljubljana, 1996.

R

RADIĆ ROSSI 2006

I.Radić-Rossi, „Prošupljeni doliji – osebujni nalaz iz hrvatskog primorja“, *Histia Antigua* 14, Pula, 2006, 83–92.

RADMAN LIVAJA 2004

I. Radman Livaja, *Militaria Sisciensia, Nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu*, Musei Archaeologici Zagrabiensis Catalogi et Monographiae, vol. 1, Zagreb, 2004.

RADMAN LIVAJA 2007

I. Radman Livaja, „In Segestica“, *Prilozi instituta za arheologiju u Zagrebu* 24, 2007, 153–172.

RAIČKOVIĆ 2011

A.T. Raičković, *Keramičke posude iz grobova tipa Mala Kopašnica Sase*, doktorska disertacija, Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet, Beograd, 2011.

RAPAN PAPEŠA & ROKSANDIĆ 2016

A. Rapan Papeša & D. Roksandić, „Cibalae/Vinkovci during Late Antiquity (fifth to sixth century AD) – new insigth about old assumptions“, *Forschungen zu Spätantike und Mittelalter* 4; 2016, 145–160.

RAUCHENWALD 2007

A.Rauchenwald, „Ausgewählte Fundgruppen aus Haus I in der Zivilstadt Carnuntum“, *Carnuntum Jahrbuch* 2006, 281–341.

RENDIĆ-MIOČEVIĆ 1995

A. Rendić-Miočević (ed.), *Zagreb prije Zagreba, Arheološka baština Zagreba od prapovijesti do osnutka biskupije 1094. godi*ne (katalog izložbe / exhibition catalogue), Zagreb, 1995.

REYNOLDS 2005

P. Reynolds, „Levantine amphorae from Cilicia to Gaza: a typology and analysis of regional production trends from the 2nd to 6th centuries“, *Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean: Archaeology and Archeometry*, BAR International Series 1340, Oxford, 2005.

RICCI 1979

A.Ricci, Ceramica a pareti sottili, *Atlanta* II, Roma, 1979, 231–358.

RICCI 1985

A. Ricci, "Ceramica a Pareti Sottili ", in: *Atlante delle forme ceramiche,vol 2. 2 Ceramica Fine Romana nel Bacino Mediteraneo (Tardo ellenismo e primo impero)*, Enciclopedia dell' Arte Antica, Classica e orinetale, Roma, 1985, 231–358.

RICHEN & FISCHER (RI-FI)

H. Ricken & Ch. Fischer, *Die Bilderschüsseln der römischen Töpfer von Rheinzabern*, Bonn, 1963.

RIGHINI *et al*. 1993.

V. Righini, M. Biordi & M. T. Pellicioni Golinelli: "I bolli laterizi romani della regione Cispadana (Emilia e Romagna)", in *Laterizi* 1993., 23–91.

RIVET 2002

L. Rivet, „Un calice de L. Sarius décovert à Fréjus (Var) , *Ceramiques de la Graufesenque et productions d'epoque romaine. Nouvelles recherches. Hommages à Bettina Hoffmann,* Montagnac, 2002, 21–24

ROBINSON 1959

H. S. Robinson, *Pottery of the Roman Period, The Athenian Agora*, vol. V, Priceton-New Jersey, 1959.

ROKSANDIĆ 2012

D. Roksandić, „Germanska naseobinska keramika u kasnorimskom sloju Cibala“, *Acta Musei Cibalensis* 5, Gradski muzej Vinkovci, 2012: 133–158.

ROKSANDIĆ 2014

D. Roksandić, „Tehnike ukrašavanja kasnorimske keramike na nekoliko primjera iz Vinkovaca“ u *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Zbornik II. međunarodnog arheološkog kolokvija Crikvenica*, 28.–29. listopada 2011., Goranka Lipovac Vrkljan, Bartul Šiljeg, Ivana Ožanić Roguljić, Ana

Konestra (ur.), Crikvenica 2014, Institut za arheologiju, Muzej grada Crikvenice, 2014, 65–70.

ROKSANDIĆ 2015

D. Roksandić, *Keramičko posuđe kao pokazatelj života u kasnoantičkim Cibalama*, doktorski rad, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb, 2015.

ROSSI 1994

M. Rossi, „Vasi Egizi invetriati importati in Italia (I secolo a.c. – I secolo d.c.)“, *Melanges se l'ecole francaise de Rome, Antiquite,* MEFRA, Tome 106, 1994, 319–351.

ROSSETTI TELLA 1996

C. Rossetti Tella, *La terra sigillata tardo-italica decorata del Museo Nazionale Romano*, Roma, 1996.

RUDNICK 1995

B. P. Rudnick, *Die verzierte Arretina aus Oberaden und Haltern*, Bodenalt, Westfalen 31, Mainz, 1995.

s

SAGUÌ 1998

L. Saguì, „Il deposito della Crypta Balbi: una testimonianza imprevedibile sulla Roma del VII secolo?“, in *Ceramica in Italia: VI – VII secolo, Atti del Convegno in onore di J. W. Hayes (Roma 1995) (ed. L. Saguì)*, Florence, 1998, 305–330.

SCHNIDLER-KAUDELKA 1975

E. Schnidler-Kaudelka, «*Die dünnwandige Gebrauchskeramik vom Magdalensberg» Archäologische Forschungen zu den Grabungen auf dem Magdalensberg*, Klagenfurt, 1975.

SCHINDLER-KAUDELKA 1980

E. Schindler-Kaudelka, *Die römische Modelkeramik vom Magdalensberg*, Klagenfurt, 1980.

SCHINDLER-KAUDELKA 1989

E. Schindler-Kaudelka, *Die gewöhnliche Gebrauchskeramik vom Magdalensberg*, Klagenfurt, 1989.

SCHINDLER KAUDELKA 2000

E. Schindler Kaudelka, „Ceramica Norditalica decorata del Magdalensberg: Problemi aperti.“ In: G.P. Brogiolo, G. Olcese (ur.), *Produzione ceramica in area Padana tra il II secolo a. C.E. il VII secolo d.c.: Nouvi dati e prospecttive di ricerca*; Documenti di archeologia 21, Mantova, 2000, 53–67.

SCHINDLER KAUDELKA 2006

E. Schindler Kaudelka, *La Terra Sigillata Norditalica Decorata. Ache punto siamo arrivati? Territorio e produzioni ceramiche Paesaggi, economia e societa in eta Romana*, Atti del Convegno Internazionale, Pisa Ottobre 2005, Pisa, 2006, 239–244.

SCHINDLER KAUDELKA 2012

E.Schindler Kaudelka, La ceramica a pareti sottili del Magdalensberg 1975–1998–2011, u Emona med Akvilejo in Panonijo; ur. I. Lazar & B. Županek, Koper, 2012, 323–362.

SCHINDLER KAUDELKA, FASTNER & GRUBER 2001

E. Schindler Kaudelka, U. Fastner & M. Gruber, *Italische Terra Sigillata mit Appliken in Noricum*, Wien 2001.

SCHINDLER KAUDELKA & JANEŽIĆ 2017

E. Schindler Kaudelka & M. Janežić, „Heavy unquentaria from Poetovio: cosmetic or medical use?“, IV Međunarodni arheološki kolokvij „Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru i šire, Crikvenica, 8. – 9. studenog 2017, predavanje.

SCHINDLER KAUDELKA & SCHNEIDER 1998

E. Schnidler-Kaudelka & G. Schneider, "Die dünnwandige Gebrauchskeramik vom Magdalensberg 2, Die pareti sottili von Südhang des Magdalensberges" u G. Piccottini, *Die Ausgrabungen auf dem Magdalensberg 1980. bis 1986*, Klagenfurt, 1998.

SCHINDLER KAUDELKA & ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER 2007

E. Schindler Kaudelka & S. Zabehlicky-Scheffenegger, „Auerbergkeramik vom Magdalensberg“, *Antichità altoadriatiche 65*, 2007: 225-248.

SCHINDLER & SCHEFFENEGGER 1977

E. Schindler, S. Scheffenegger, *Die glatte rotte Terra Sigillata vom Magdalensberg*, Klagenfurt, 1977.

SCHINDLER 1986

M. Schindler, „Die „Schwarze Sigillata“ des Magdalensberges 2. Neufunde seit 1965.“, in G.Piccittini (ed), *Die Ausgrabungen auf dem Magdalensberg 1975 bis 1976. – Magdalensberg-Grabungsbericht 15*, Klagenfurt, 1986.

SIMONI 1977–1978

K. Simoni; „Dva priloga istraživanju germanskih nalaza seobe naroda u Jugoslaviji“, *Vjesnik arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., vol. X–XI, 1977–78, 209–233.

SIMONI 1989

K. Simoni 1989, „Nalazi vremena seobe naroda u zbirkama Arheološkog muzej u Zagrebu“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, ser. III, sv. 22, Zagreb 1989, 107–134.

SLUKAN ALTIĆ

M. Slukan Altić, Ekonomska i Ekohistorija, časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša, vol V , broj 5, Zagreb – Samobor, 2009, 124–135.

SORICELLI 1987

G. Soricelli, „Tripolitanian Sigillata“, North African or Campanian?“, *Libyan Studies* 18, 1987,73–87.

SPITZER 1942

D. C. Spitzer, „Roman Relief bowls from Corinth“, *American School of Classical Studies at Athens*, 1942, 162–192.

STARAC 1991/1992

A.Starac, „Rimske svjetiljke iz nekropole na Marsovom polju u Puli“, *Histria Archaeologica* 22–23, 1991–1992, 4–43.

STARAC 2006

A. Starac, Promet amforama prema nalazima u rovinjskome podmorju, *Histria archaeologica*, 37/2006, Pula, 2006, 85–116

STONE 2014.

S. C. Stone, Morgantina Studies, Volume VI: *The Hellenistic and Roman Fine Pottery*, Department of Art and Archaeology, Princeton University in association with Princeton University Press, Princeton 2014.

STUANI 2012

R. Stuani, „Vernice nera e terra sigillata con marchi di fabbrica dallo scavo del tribunale di Verona“, *Quaderni di archeologia del Veneto*, 28, 2012, 168–175.

SYME 1986

R. Syme, *The Augustan Aristocracy*, Oxford, 1986.

SYMONDS 1992

R. P. Symonds, *Rheinish wares. Fine dark coloured pottery from Gaul and Germany*, Oxford University Commitee for Archaeology Monograph 23, Oxford, 1992.

š

ŠARIĆ 1980

M. Šarić, Rimski grob u Topuskom, *Vjesnik Arheološkom muzeja u Zagrebu 12-13*, Zagreb, 1980, 125-150.

ŠAŠEL 1974

J. Šašel, Siscia. RE, Suppl. Band XIV, 702-741

ŠIMIĆ-KANAET 2003

Z. Šimić-Kanaet. *Keramika*, u: M. Sanader, Tilurium I. Istraživanja- Forschungen, Zagreb 2003.

ŠIMIĆ-KANAET 2010

Z. Šimić- Kanaet, Tilurium II- Keramika 1997.– 2006., svezak 1– 2., Zagreb 2010.

ŠIMIĆ-KANAET 2011

Z. Šimić-Kanaet, „Rimske svjetiljke iz Tilurija“, in: *Arheološka istraživanja u Cetinskoj krajini – Radovi kolokvija: Rimska vojska u procesu romaniziranja provincije Dalmacije,* Zagreb, D. Tončinić (ed.), Izdanja hrvatskog arheološkog društva 27, 2011, 187–219.

ŠKRGULJA 2010

R. Škrgulja, *Izvještaj sa istraživanja na lokalitetu Dunavski Lloyd uSisku,* Sisak, 2010.

ŠKRGULJA 2017

R. Škrgulja, *Stručno izvješće o rezultatima arheološkog istraživanja na lokalitetu Sv. Kvirin 2016.*, Gradski muzej Sisak, 2017.

ŠEPER 1954

M. Šeper, „Jedan nalaz keramike iz Siska“, *Arheološki vestnik* V/2, Ljubljana, 1954, 305–320.

T

TARAS 2014

D. Taras, „Gruba egejska keramika iz slojeva antičke luke u Zatonu“, *Diadora* 28, 2014, 191–218.

TOMAŠ 2007

T. Tomaš, *Kuhanje i blagovanje u rimskoj Sisciji*, (katalog izložbe / exhibition catalogue), Sisak, 2007.

TOMAŠ 2008

T. Tomaš, “Lokalitet: Siscija – sv. Kvirin, zaštitno iskopavanje”, *Hrvatski arheološki godišnjak* 4/2007, Zagreb 2008, 228–229.

TOMAŠ 2009

T. Tomaš, “Lokalitet: Siscija – sv. Kvirin, zaštitno iskopavanje”, *Hrvatski arheološki godišnjak* 5/2008, Zagreb 2009, 289–291.

TOMAŠ BARIŠIĆ 2012

T. Tomaš Barišić, *Izvještaj s zaštitnog arheološkog istraživanja Sisak, Rimska ulica – Šetnica 31.8 – 14. 12. 2011,* Gradski muzej Sisak, 2012.

TOMAŠ BARIŠIĆ 2012a

T. Tomaš Barišić, „*Izvještaj sa zaštitnog arheološkog istraživanja Frankopanska bb*“, Gradski muzej Sisak, 2012.

TONC & FILIPOVIĆ 2010

A.Tonc& S. Filipović, „Novi osvrt na Aco pehar iz Osijeka“, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3 s., XLIII, Zagreb, 2010, 503–518.

TONIOLO 1991

A.Toniolo, Le anfore di Altino, *Archeologia Veneta* 14, Padova, 1991

TOPÁL 1995

J. Topál, „Glasierte Kasserollengriffe aus Pannonien“, *Alba Regia* XXV, 1995, 101–113.

TOPIĆ 2003

M. Topić, Posuđe za svakodnevnu upotrebu, posuđe iz Augusteuma Narone, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 96, Split, 2003, 303–515.

TÓTH 2006

A.B.Tóth; „Gepidische Siedlungen in Theissgebiet“ *Mon Germanorum Arch. Hungariae* 4, Budapest, 2006: 83–85.

TYERS 1996

P. Tyers, *Roman Poterry in Britain*, London, 1996.

v

VAGALINSKI 2002

Lj. F. Vagalinski, *Burnished pottery from the first century to the beginning of the seventh century AD from the region south of the lower Danube (Bulgaria)*, Sofija, 2002.

VARGA 2010

G. Varga, „Roman mortaria from Salla“. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae,* Tomus LXI, Fasciculus 1, Budapest, 2010, 145–184.

VIČIČ 1977

B. Vičič, Rimske najdbe izpod Miklavškega hriba pri Celju; *Arheološki vesnik* 48, 1977, 41–51.

VIČIČ 1993

B. Vičič, Zgodnjerimsko naselje pod Grajskim gričem v Ljubljani. Gornji trg 15, *Arheološki vestnik* 44, 1993, 153–201.

VIČIČ 1994

B. Vičič, Zgodnjerimsko naselje pod Grajskim gričem v Ljubljani. Gornji trg 30, Stari trg 17 in 32, Arheološki vesnik 45, 1994, 25–80.

VIČIČ 2002

B. Vičič, Zgodnjerimsko naselje pod Grajskim gričem v Ljubljani Gornji trg 3, Arheološki vesnik 53, 2002, 193–221.

VIDOŠEVIĆ 2003

I. Vidošević, "Rimska keramika s lokaliteta Starčevićeve ulice 37 u Sisku", *Godišnjak Gradskog muzej Sisak* III–IV, Sisak, 2003, 11–74.

VIDOVIĆ 2008

N. Vidović, „Celtic La tene ceramics on the municipality of Odžaci territory", Rad Muzeja Vojvodine 50, 2008, 79–107.

VIDRIH PERKO 1992

V. Vidrih Perko, „Afrička sigilata v Emoni", *Arheološki vesnik* 43, 1992, 93–104.

VIDRIH PERKO 2000

V. Vidrih Perko, Amfore v Sloveniji; *Annales, Ser. Hist. sociol*. 2 (22), Koper 2000, 421–456

VIKIĆ 1971

B. Vikić, „Karakter rimske keramike južne Panonije i problematika njene tipologije i kronologije", *Materijali* VIII, Zenica, 91–110.

VIKIĆ-BELANČIĆ, 1962./1963

B. Vikić-Belančić, " Neka obilježja ranocarske keramike u jugozapadnoj Panoniji ", *Starinar* 13–14, Beograd, 1962./1963, 98–110.

VIKIĆ BELANČIĆ 1965

B. Vikić Belančić, „Neka obilježja ranocarske keramike u jugozapadnoj Panoniji", *Starinar* 13/14, Beograd, 89–112.

VIKIĆ-BELANČIĆ, 1967

B. Vikić-Belančić, *Rimska keramička proizvodnja na području Save i Drave I.-IV. st. s obzirom na proizvodnju glinenih svjetiljki*, tiskopis, Zagreb, 1967.

VIKIĆ-BELANČIĆ 1971

B. Vikić-Belančić, „Antičke svjetiljke u Arheološkom muzeju u Zagrebu", *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 5, 3. ser, Zagreb, 1971: 97–181.

VIKIĆ-BELANČIĆ 1989

B. Vikić-Belančić, „Ranocarska svjetiljka iz Siska", *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s, XXII, 1989, 53–58.

VINSKI 1954

Z. Vinski, „Gibt es frühslawisches Keramik aus der Zeit der südslawischen Landnahme?", *Archeologia Jugoslavica I*, Beograd, 1954: 73–82.

Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 1878, 1898.

Viestnik Narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu, 1881.

VOMER GOJKOVIĆ 2010

M. Vomer Gojković, „Obrazne posode iz Petovione“, *Histria Antiqua 19*, 2010, 221–232.

VRBANOVIĆ 1981

S. Vrbanović, “Prilog proučavanju topografije Siscije”, *Izdanja Hrvatskog arheološkogdruštva* 6, Zagreb, 187–200.

VRSALOVIĆ 1979

D. Vrsalović, Arheološka istraživanja u podmorju istočnog Jadrana, doktorska disertacija, Zagreb, 1979.

w

WAAGÉ 1948

F. O. Waagé, „Hellenistic and Roman Tableware of North Syria“ *Antioch on-the-Orontes IV, 1, Ceramics and Islamic Coins*, 1948.

WICKHAM 2006

C. Wickham, *Framing the Early Middle Ages: Europe and Mediterranean, 400-800*, Oxford, 2006.

WIEWEGH 2001

Z. Wiewegh, „Rimska keramika iz Siska s lokaliteta “Kovnica”, Istraživanje iz godine 1985“, *Opuscula Archaeologica* 25, Zagreb, 2001, 89–149.

WIEWEGH 2003

Z. Wiewegh, *Jugoistočna nekropola Siscije*, Gradski muzej Sisak, Sisak, 2003.

WIEWEGH 2004

Z. Wiewegh, „Otkriće kule zapadnih zidina rimske Siscije“, *Arheol. Rad. Raspr. 14*, 2004,

WILD 1970

J. P. Wild, *Textile manufacture in the Northen Roman provinces,* Cambridge University Press, 1970.

WILKES 1969

J. J. Wilkes, *Dalmatia*, London, 1969.

z

ZACCARIA 1993

C. Zaccaria, *I laterizi di età romana nell'area nordadriatica*, Udine, 1993

Wiewegh 2003

ZANINOVIĆ 1996

M. Zaninović, „Andautonia i Siscia u odrazu Flavijevske politike“, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 17*, 1996, 59 –64

ZANINOVIĆ 2005.

D. Zaninović, *Rimske svjetiljke iz Siska iz fundusa Gradskog muzeja Sisak*, Magistarski rad Zagreb, 2005.

ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER 1988

S. Zabehlicky-Scheffenegger, "Chronologie und Stratigraphie der vorgeschischlichen undantiken Kulturen den Donauniedierung und Südosteuropas", *Gomolava, Internationales Syposium Ruma*, Novi Sad, 1988, 227–249.

ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER 1998

S. Zabehlicky-Scheffenegger; Neues zur glatten Sigillata vom Magdalensberg, u G. Piccottini (ed.), *Die Ausgrabungen auf dem Magdalensberg 1980. bis 1986*, Klagenfurt, 1998.

ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER 1992

S. Zabehlicky-Scheffenegger, "Terra Sigillata aus dem Gräberfeld Beletov vrt", u T. Knez (ed.), *Novo Mesto II, keltsko-rimsko grobišče*, Novo Mesto, 1992, 75–82.

ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER 1997

S. Zabehlicky-Scheffenegger, „Dreifuss-schüsseln mit Töpfermarken vom Magdalensberg", *Acta Rei Cretariae Romanae Fautorum* 35, 1997, 127–132.

ZABEHLICKY SCHEFFENEGGER &SAUER 2000

S. Zabehlicky Scheffenegger & R. Sauer, „Metodi di distinzione dei due gruppi di Sigilla ta Padana augustea trov a ti sul Magdalensberg", In: G.P. Brogiolo, G. Olcese (ur.), *Produzione ceramica in area Padana tra il II secolo a. C.E. il VII secolo d.c.: Nouvi dati e prospecttive di ricerca*; Documenti di archeologia 21, 2000, 69–78.

ZANKER 1989

P. Zanker, *The Power of Images in the Age of Augustus*, University of Chicago Press, Chicago, 1989.

ZORKO & JAGAČIĆ-BORIĆ 2006

Đ. Zorko & J. Jagačić-Borić, *Sisački biografski leksikon*, Sisak, 2006.

Ž

ŽERJAL 2008

T. Žerjal, „Eastern imports in the Ager Tergestinus", *Rei Cretariae Romanae Acta* 40, 2008, 131–140.

ARHIVSKA GRAĐA:

Dokumentacija Konzervatorskog odjela u Sisku i Konzervatorskom odjelu u Zagrebu, Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture

INTERNET

https://www2.rgzm.de/Transformation/Magyarorszag/Glanztonware/GlanztonwareEnglisch.html

www.antike-tischkultur.de/keramikformbecherkaminform.html

www.antike-tischkultur.de/aegyptischekeramikkaiserzeit.html

http://archaeologydataservice.ac.uk

www.antike-tischkultur.de/aegy

http://sisak.hr/na-lokalitetu-kolodvora-pronadeno-257-amfora/

10. POPIS ILUSTRACIJA

Karta 1. Karta položaja Sv. Kvirin, istraživanja 2003. (karta: www.geoportal.hr, izradila: I. Miletić Čakširan 2017)

Karta 2. Karta položaja Povijesni Arhiv, istraživanja 2003. (karta: www.arkod.hr, izradila: I. Miletić Čakširan 2017)

Slika 1. Klasifikacija rimske keramike

Slika 2. Položaj sv. Kvirin, istraživanja od 2003. do 2006., (nacrt: Lolić 2007: 203; izradila sliku: I. Miletić Čakširan 2017)

Slika 3. Arheološki park Sv. Kvirin, pogled na istok na kompleks trga s hramom i stariju drvenu građevinu (foto: M. Arbutina; Lolić 2014: 255)

Slika 4. Položaj Povijesni Arhiv I i II (Burmaz 2004)

Slika 5. Zidane strukture na položaju Povijesni Arhiv I i II (foto: J. Burmaz, 2004)

Slika 6. Tlocrt nađenih struktura na položaju Pov. Arhiv II, prapovijesne u odnosu na orijentaciju rimskih struktura (Drnić & Miletić Čakširan 2014)

Slika 7. Trokutasta fibula (Foto: J. Burmaz 2004)

Slika 8. Olovni dio mijeha PN 105 i brončani novac PN 102 (Foto: J. Burmaz 2004)

Slika 9. Olovna markica PN 54 (Foto: J. Burmaz 2004)

Slika 10. Brončani privjesak PN 50 (Foto: J. Burmaz 2004)

Slika 11. Razvoj motiva cvjetne girlande s listovima na keramici tankih stijenki

Slika 12. Statistička obrada ukrasa keramike tankih stijenki s područja rimske Siscije

Slika 13. Keramika sa crnim premazom, položaj Željeznički kolodvor (SJ 280, PN 276; SJ 650, PN 1424) (Miletić Čakširan 2018a)

Slika 14. Aretinska reljefna keramika, Željeznički kolodvor (Miletić Čakširan 2016; SJ 616 –

PN 767, SJ 234 - PN 100,SJ 280 - PN 1071
Slika 15. Sjevernoitalska reljefna keramika (Željeznički kolodvor, SJ 234 - PN 244 (Miletić Čakširan 2016, 2018)
Slika 16. Radionice italske tere sigilate nađene u Sisku
Slika 17. Reljefna keramika čaša tipa Aco i šalica tipa Sarius iz Siscije
Slika 18. Radionice galske tere sigilate nađene u Sisku
Slika 19. Zastupljenost produkcije afričke sigilate u Sisciji
Slika 20. Afrička sigilata nađena u Sisku iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu (Makjanić 1995: Pl. 72)
Slika 21. Korintska keramika (Makjanić 1995: Pl. 74: 326)
Slika 22. Knidska reljefna keramika iz Siscije (Makjanić 1995: Pl. 73: 327)
Slika 23. Ulomak egipatske glazirane keramike (Kristović 2016; Miletić Čakširan 2017)
Slika 24. Tipovi egipatskih cilindričnih vaza nađenih u Pompejima (Rossi 1994: 335).
Slika 25. Analiza boje premaza panonske keramike nađene na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv
Slika 26. Usporedba motiva s keramičke posude iz Groß Lessena (Nösler 2018: 116, Fig. 4) i motiva s posude iz Siska (Foto: I. Miletić Čakširan)
Slika 27. Pregled tipova amfora nađenih u Sisku, na položaju Sv. Kvirin i Pov. Arhiv
Slika 28. Amfora Dressel 8 s natpisom (titulus pictus), (Paro, Novaković & Radman Livaja 2018; http://sisak.hr/na-lokalitetu-kolodvora-pronadeno-257-amfora/).
Slika 29. Analiza svjetiljki s položaja Sv. Kvirin i Pov. Arhiv
Slika 30. Portreti muške glave, poprsja (Vikić-Belančić 1967: sl 175 – 182; Šeper 1954: T. I–II; Koščević 1995: T. 11).
Slika 31. Figure portretnog karaktera (Vikić-Belančić 1967: 47, sl. 193,194).
Slika 32. Reljefni prikaz orla sa snopom strjelica u kandama (Burkowsky 1999: 100, Burkowsky et al. 2000: 8, 21).
Slika 33. Nalaz opeke s natpisima (Matijašić 1986: 203–304)
Slika 34. Fotografska dokumentacija nalaza peći (Arhiva: Gradski muzej Sisak i Arheološki muzej u Zagrebu)

11. ŽIVOTOPIS

Ivana Miletić Čakširan rođena je 1979. godine u Zagrebu. Srednju školu, gimnaziju općeg smjera završila je u Zagrebu. Na dvopredmetni studij povijesti i arheologije upisuje se 1997. godine, a diplomu stječe 2004. godine s diplomskim radom pod naslovom „Arheološka topografija otoka Unije“. Od početka studija do 2004. sudjeluje na brojnim istraživanjima u Nijemcima, Ivancu, Martin Bregu, Gardunu i Sisku. Kao stručni suradnik sudjeluje u zaštitnim arheološkim istraživanjima u Sisku te kao voditelj istraživanja na probnim arheološkim istraživanjima na trasi autoceste V. C., dionica Đakovo-Sredanci. Zaposlena je u Ministarstvu kulture, od 2004. u Odjelu za arheološku baštinu, a od 2007. g do danas kao pročelnica Konzervatorskog odjela u Sisku za područje Sisačko-moslavačke županije. U sklopu konzervatorskog posla provodi brojne aktivnosti na promociji kulturne baštine Sisačko-moslavačke županije, osobito u sklopu Dana europske baštine. Organizator je i sudionik više okruglih stolova na temu promocije, zaštite i očuvanja kulturne baštine. Održala je više predavanja na temu arheološke i industrijske baštine grada Siska. Jedna je od idejnih začetnika i suradnik na projektu očuvanja i prezentacije parku skulptura Željezare Sisak. Osmislila je projekt „Referentni centar za istraživanje Vojne Krajine“ u Glini, te surađuje sa stručnjacima na provedbi projekta. Autor je projekta i izložbe Put kulture željeza Siska i Banovine koji je uključen u međunarodne projekte revitalizacije industrijske baštine Sisačko-moslavačke županije. U svom znanstvenom napredovanju u arheološkoj struci sudjelovala je na međunarodnim kolokvijima i skupovima predstavljajući rimsku keramiku iz Siscije, osobitu onu vezanu uz najranija . Na ovu temu objavila je i niz znanstvenih i stručnih članaka. Završila je međunarodni tečaj Konzervacije arheoloških lokaliteta u organizaciji ICCROM-a.

Popis objavljenih radova:

1. Miletić, Ivana: „Arheološka topografija otoka Unije“, Histria archaeologica 33, Arheološki muzej Istre, 2004, 195– 265. (objavljen rad, izvorni znanstveni rad)
2. Miletić, Ivana; Šušnjić, Dalibor: „Arheološko rekognosciranje područja Vitaljine i Prevlake“ Konavle 2004, Bilten međunarodnih ljetnih radionica arhitekture. Svezak 6, 2004, 19– 25. (pregledni rad)
3. Miletić, Ivana: „Struktura keramičkog materijala“ Opuscula archaeologica 31, (2007), 1; 347– 362. (pregledni rad)
4. Miletić Čakširan, Ivana: „Arheološka baština Zrinske gore“ u Zrinska gora, regionalni park prirode, Bučar, Matija (ur.), Petrinja: Grad Petrinja; Sisačko-moslavačka županija; Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet - Odsjek Petrinja, Matica hrvatska - Ogranak Petrinja, 2010. (poglavlje u knjizi)
5. Miletić Čakširan, Ivana; Čakširan, Vlatko: „Zaštita industrijske baštine grada Siska na primjerima Tvorničkog kompleksa Segestice, zgrade Munjare i Starog mosta“, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske 35, 2011, 143– 155. (objavljen rad, pregledni rad)
6. Miletić Čakširan, Ivana; Sever, Zdravka: „Primjena atomske emisijske spektrometrije uz induktivno spregnutu plazmu (ICP-AES) u analizi keramičkih ulomaka s lokaliteta Arhiv II u Sisku“, Rimske keramičarske i staklarske radionice; Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Zbornik I. Međunarodnog arheološkog kolokvija Crikvenica, 23.– 24. listopada 2008., Lipovac Vrkljan, Goranka; Radić Rossi, Irena; Šiljeg Bartul (ur.).Crikvenica: Institut za arheologiju, Grad Crikvenica, Muzej grada Crikvenice, 2011, 291– 298. (međunarodna recenzija, objavljeni rad, izvorni znanstveni rad)
7. Rončević, Sanda; Pitarević Svedružić, Lovorka; Sever Štrukil, Zdravka; Miletić Čakširan, Ivana: „Determination of Chemical Composition of Pottery from Antic Siscia by ICP-AES after Enhanced Pressure Microwave Digestion“ Analytical Methods 4 (2012), 8; 2506– 2514. (međunarodna recenzija, objavljeni rad, izvorni znanstveni rad)
8. Miletić, Ivana: „Terra sigillata s lokaliteta sv. Kvirin u Sisku (cardo i pripadajuća infrastruktura)“, Godišnjak Gradskog muzeja Sisak 7, 2007,31– 55. (prethodno priopćenje)
9. Miletić Čakširan, Ivana: „Keramika tankih stijenki s lokaliteta sv. Kvirin u Sisku“, Opuscula Archaeologica 37/38, 2014, 111–160. (međunarodna recenzija, objavljeni rad, izvorni znanstveni rad)

10. Drnić, Ivan; Miletić Čakširan, Ivana: „Naselje iz mlađeg željeznog doba na lijevoj obali Kupe u Sisku: Strabonova „Σισκία?“, Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3.s., XLVII, 2014., 147– 251. (međunarodna recenzija, objavljeni rad, izvorni znanstveni rad)
11. Miletić Čakširan, Ivana: „Ranorimska fina keramika augustovskog horizonta Siscije; položaj Željeznički kolodvor, SJ 650, 1300 i 1311; u zborniku znanstvenog skupa “Segestika i Siscija: od ruba imperija do provincijskog središta“, Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 2018. (međunarodna recenzija, izvorni znanstveni rad, u objavi).
12. Miletić Čakširan, Ivana: „Early roman fine wares from Siscia, archaeological site „Sisak railway station“, IV. Međunarodni arheološki kolokvij, Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru i šire, Crikvenica, 8. – 9. studenog 2017. (poster prezentacija)
13. Miletić Čakširan, Ivana: „Reljefna keramika tipa Aco s položaja Željeznički kolodvor, istraživanja 2013–14.“, Godišnjak Gradskog muzeja Sisak 12, 2018, 42– 57. (objavljeni rad, izvorni znanstveni rad)

12. PRILOZI

PRILOG 1 Tipološka klasifikacija rimske keramike

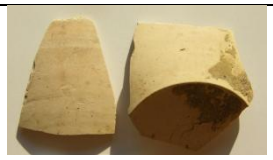
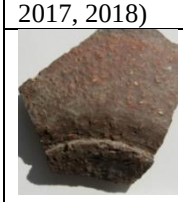
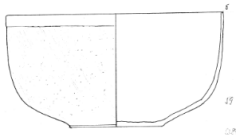
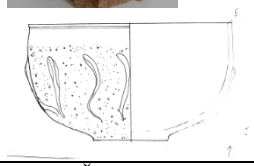
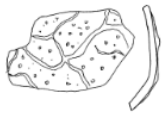
NAMJENA	TEHNOLOGIJA IZRADE	MORFOLOGIJA	TEHNOLOGIJA UKRASA	MOTIV UKRASA	PODRIJETLO	KLASIFIKACIJA
Stolno posuđe	Kolo/kalup	Čaša	Glatka, aplicirani ukras, utisnuti, izveden kotačićem, premaz	Razni motivi	Italska, betička, galska, panonska i dr. izvori	Keramika tankih stijenki
Stolno posuđe	Kolo/kalup	Zdjelica	Glatka, aplicirani ukras, utisnuti, izveden kotačićem, premaz	Razni motivi	Italska, betička, galska, panonska i dr. izvori	Keramika tankih stijenki
Stolno posuđe	Kolo/kalup	Šalica	Aplicirani ukras, utisnuti, izveden kotačićem, premaz	Motiv zareza, kapljice	Italska, betička, galska, panonska i dr. izvori	Keramika tankih stijenki
Stolno posuđe	Kolo	Tanjuri	Crni premaz	-	Sjevernoitalska	Keramika s crnim premazom
Stolno posuđe	Kalup/kolo	Više morfoloških oblika	Reljefni ukras	Sigilatni premaz, razni motivi	Italska	Italska tera sigilata
Stolno posuđe	Kalup	Čaša tipa Aco	Reljefni ukras	Bez premaza, sigilatni premaz, razni motivi	Italska, galska	Reljefna keramika
Stolno posuđe	Kalup	Šalica tipa Sarius	Reljefni ukras	Sigilatni premaz, razni motivi	Italska	Reljefna keramika
Stolno posuđe	Kolo	Više morfoloških oblika	Glatka, glatka s apliciranim ukrasom	Sigilatni premaz, razne aplike	Italska	Italska tera sigilata
Stolno posuđe	Kolo	Više morfoloških	Glatka	Sigilatni premaz	Galska	Galska tera sigilata

		oblika				
Stolno posuđe	Kalup/kolo	Više morfoloških oblika	Reljefni ukras	Sigilatni premaz, razni motivi	Galska	Galska tera sigilata
Stolno posuđe	Kolo	Više morfoloških oblika	Rovašeni ukras	Sigilatni premaz, floralni, apstraksni	Galska	Galska tera sigilata
Stolno posuđe	Kolo/kalup	Više morfoloških oblika	Glatka	Sigilatni premaz, pečatirani ili aplicirani ukras, razni motivi	Afrička	Afrička tera sigilata
Stolno posuđe	Kalup	Piksida	Reljefni ukras	Premaz	Korintska	Korintska reljefna keramika
Stolno posuđe	Kalup	Patera	Reljefni ukras	Premaz	Knidska	Knidska reljefna keramika
Stolno posuđe	Kalup	Cilindrična posuda	Glazura reljefni ukras	Vegetabilni i floralni	Egipatska	Egipatska glazirana keramika
Stolno posuđe	Kolo, kalup	Više morfoloških oblika	Reljefni ukras, pečatiranje, utiskivanje izvedeno kotačićem, premaz, glačana	Premaz, geometrijski motivi, utiskivanje kotačićem	Panonska	Panonska keramika s premazom
Stolno posuđe	Kolo/kalup	Više morfoloških oblika	Glazura	Glazura, razni ukrasi	Panonska i drugi izvori	Glazirana keramika
Stolno posuđe	Kolo	Tanjur, vrč, vaza	Glatko, urezivanje, oslikavanje	Razni motivi	Lokalno i drugi izvori	Stolno posuđe različitih struktura i provenijencije
Posuđe za obradu,	Rukom rađena	Zdjele	Gruba	Utiskivanje prsta,	Lokalna proizvodnja i dr.	Kuhinjska keramika

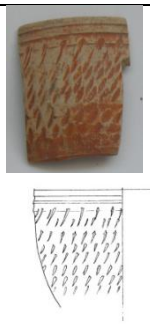
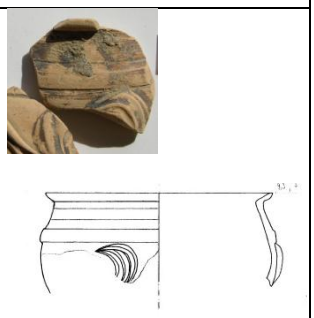
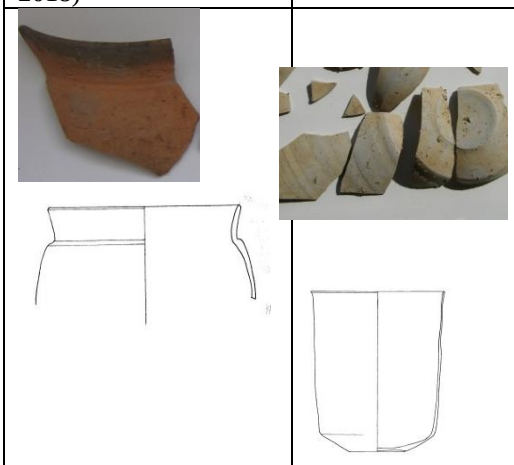
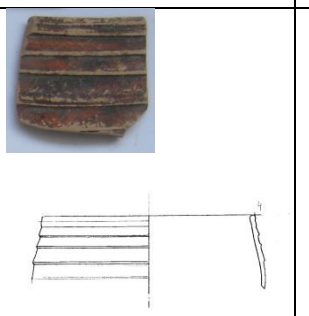
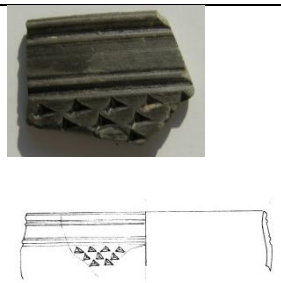
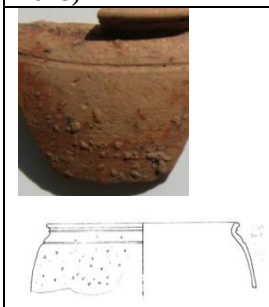
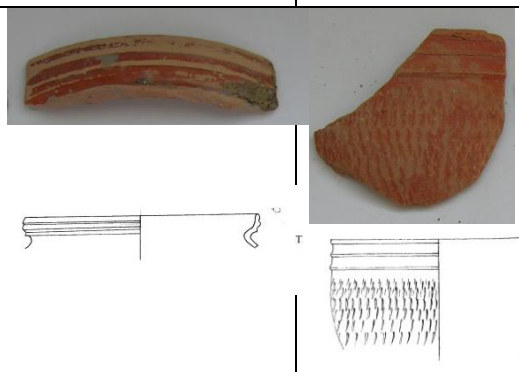
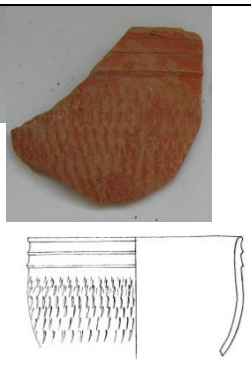
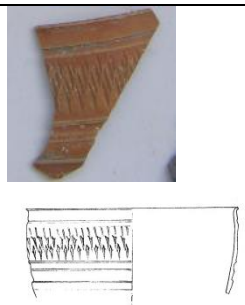
pripremu i posluživanje hrane i pića		Lonci Poklopci		štapića; češljati motiv	izvori	raznih struktura i provenijencije
Posuđe za obradu, pripremu i posluživnaje hrane i pića	Kolo	Čaše Zdjele Tronožne zdjele Lonci Tarionici Poklopci	Glatka, urezivanje, kaneliranje	Češljati motivi i dr.	Lokalna proizvodnja i drugi izvori	Kuhinjska keramika raznih struktura i provenijencije
Posuđe za obradu, pripremu i posluživanje hrane i pića	Kolo	Zdjele Lonci Poklopci	Glatka	-	Istočnomediteransko	Kuhinjsko posuđe istočnomediteranske proizvodnje
Posuđe za obradu, pripremu i posluživanje hrane i pića/ stolno posuđe	Rukom rađena, kolo	Više morfoloških oblika	Pečatiranje, glačanje	Geometrijski motivi	Germanska	Germanska keramika
Posude za čuvanje hrane	Kolo	Dolij Amfora Poklopci i zatvaraći	Glatka	-	Razni izvori	Posude za čuvanje hrane i pića
Keramika posebne namjene	Kolo	Keramičke posude s ljudskim likom	Apliciranje, utiskivanje, modeliranje	Ljudska glava	Italska, galska, lokalna i dr. izvori	Keramika posebne namjene
Keramika posebne namjene	Kalup	Krustuli	Utiskivanje	Razni motivi	Italska	Keramika posebne namjene

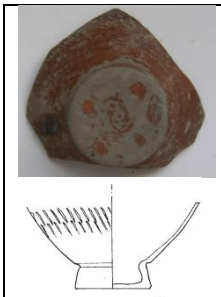
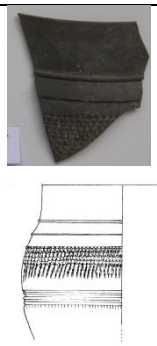
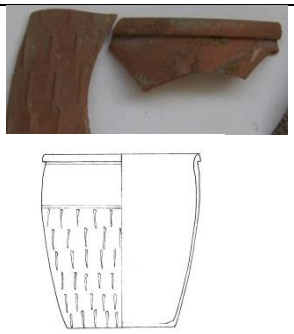
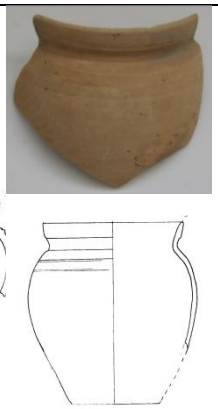
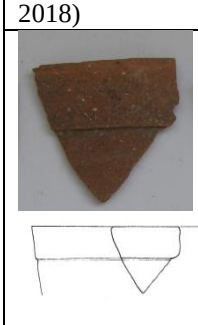
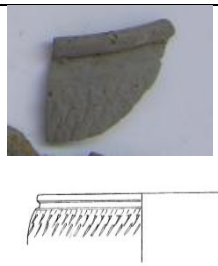
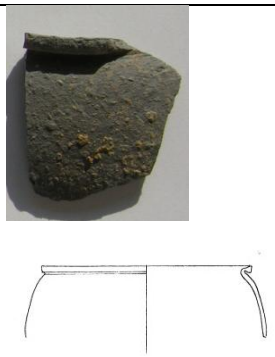
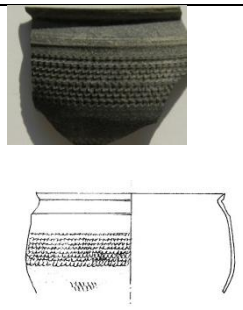
Keramika posebne namjene	Kolo	Kadionice	Apliciranje, štipanje	Ukras valovitih traka	Lokalno i drugi izvori	Keramika posebne namjene
Keramika posebne namjene	Kolo	Unguentarij	Glatka	-	?	Keramika posebne namjene
Keramika posebne namjene	Kalup	Svjetiljke		Razni ukrasi	Italska, lokalna i drugi izvori	Keramika posebne namjene
Keramika posebne namjene	Kolo	Podmetači		-	Lokalna i drugi izvori	Keramika posebne namjene
Keramika posebne namjene	Kolo	Štedna kasica		-	Lokalna i drugi izvori	Keramika posebne namjene
Keramoplastika	Kalup i modeliranje	-	-	Razno	Lokalna i drugi izvori	Keramoplastika
Građevinska keramika	Modeliranje, kalup	Razni oblici		-	Lokalna i drugi izvori	Građevinska keramika

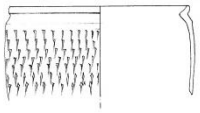
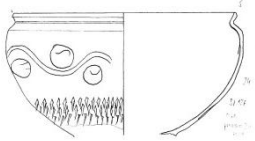
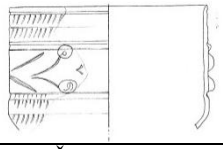
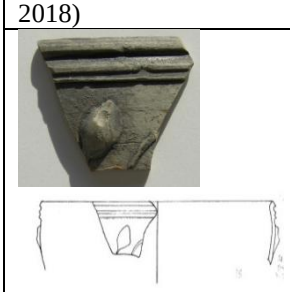
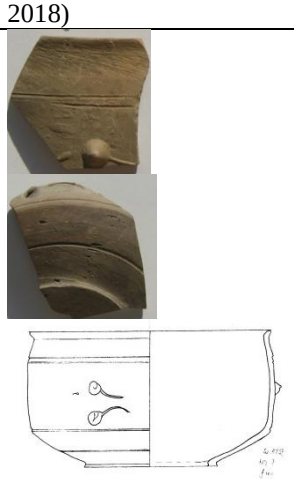
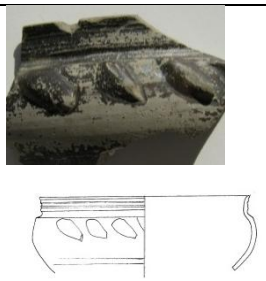
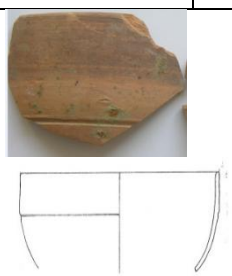
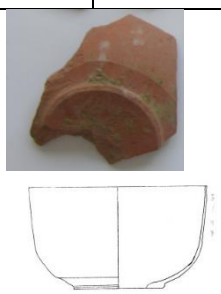
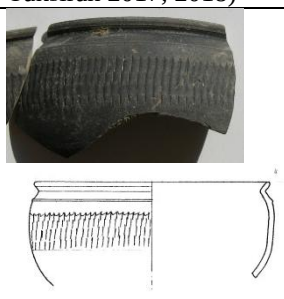
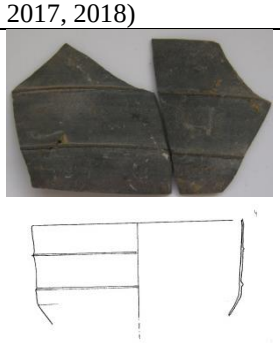
PRILOG 2 Katalog objavljene keramike tankih stijenki

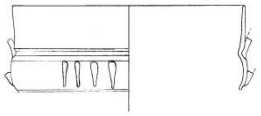
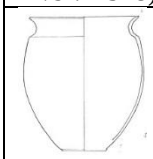
			
sl. 1. Željeznički kolodvor, SJ 389 PN 1182 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 2. Željeznički kolodvor, SJ 1088 PN 1596 (Miletić Čakširan 2017, 2018, 2018a)	sl. 3.Željeznički kolodvor, SJ 1120 PN 1632 (Miletić Čakširan 2017, 2018, 2018a)	sl. 4. Željeznički kolodvor, SJ 185 PN 1301
			
sl. 5.Željeznički kolodvor, SJ 267 PN 247 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 6. Željeznički kolodvor, SJ 417 PN 1216 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 7. Željeznički kolodvor, SJ 1258 PN 1735 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 8. Željeznički kolodvor, SJ 280 PN 1084 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
		 	
sl. 9. Željeznički kolodvor, SJ 280 PN 1093 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 10. Željeznički kolodvor, SJ 868 PN 1503 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 11. Željeznički kolodvor, SJ 873 PN 985 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 12. Željeznički kolodvor, SJ 873 PN 1508 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
 			
sl. 13. Željeznički kolodvor, SJ 1242 PN 1718 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 14. Željeznički kolodvor, SJ 280 PN 1062 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 15. Željeznički kolodvor, SJ 280 PN 1062 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 16. Željeznički kolodvor, SJ 1067 PN 1580 (Miletić Čakširan 2017, 2018)

			
sl. 17. Železnički kolodvor, SJ 1108 PN 1614 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 18. Železnički kolodvor, SJ 576 PN 1365 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 19. Železnički kolodvor, SJ 572 PN 1345 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 20. Železnički kolodvor, SJ 280 PN 1051 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 21. Železnički kolodvor, SJ 572 PN 1339 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 22. Železnički kolodvor, SJ 572 PN 1334 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 23. Železnički kolodvor, SJ 928 PN 627 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 24. Železnički kolodvor, SJ 572 PN 1339 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 25. Železnički kolodvor, SJ 1000 PN 1546 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 26. Železnički kolodvor, SJ 280 PN 1052 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 27. Železnički kolodvor, SJ 280 PN 1075 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 28. Železnički kolodvor, SJ 126 PN 215 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 29. Železnički kolodvor, SJ 572 PN 522 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 30. Železnički kolodvor, SJ 280 PN 1052 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 31. Železnički kolodvor, SJ 1108 PN 1614 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 32. Železnički kolodvor, SJ 126 PN 33 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 33. Železnički kolodvor, SJ 1236 PN 1712 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 34. Železnički kolodvor, SJ 1236 PN 1712 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 35. Železnički kolodvor, SJ 1258 PN 1735 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 36. Železnički kolodvor, SJ 526 PN 1246 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			

sl. 37. Željeznički kolodvor, SJ 572 PN 1345 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 38. Željeznički kolodvor, SJ 1067 PN 1580 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 39. Željeznički kolodvor, SJ 1223 PN 921 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 40. Željeznički kolodvor, SJ 387PN 1173 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 41. Željeznički kolodvor, SJ 569 PN 1330 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 42. Željeznički kolodvor, SJ 650 PN 1418 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 43. Željeznički kolodvor, SJ 757, PN 1463 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 44. Željeznički kolodvor, SJ 1108 PN 1614 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 45. Željeznički kolodvor, SJ 620 PN 1411 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 46. Željeznički kolodvor, SJ 1118 PN 856 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 47. Željeznički kolodvor, SJ 526 PN 1246 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 48. Željeznički kolodvor, SJ 126 PN 229 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 49. Željeznički kolodvor, SJ 404 PN 1889 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 50. Željeznički kolodvor, SJ 126 PN 215 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 51. Željeznički kolodvor, SJ 379 PN 1166 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 52. Željeznički kolodvor, SJ 389 PN 1182 (Miletić Čakširan 2017, 2018)

			
sl. 53. Željeznički kolodvor, SJ 757, PN 1463 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 54. Željeznički kolodvor, SJ 280 PN 1084 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 55. Željeznički kolodvor, SJ 569 PN 1331 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 56. Željeznički kolodvor, SJ 620 PN 1402 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 57. Željeznički kolodvor, SJ 620 PN 1402 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 58. Željeznički kolodvor, SJ 611 PN 544 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 59. Željeznički kolodvor, SJ 757, PN 1463 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 60. Željeznički kolodvor, SJ 1080 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 61. Željeznički kolodvor, SJ 569 PN 1324 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 62. Željeznički kolodvor, SJ 387 PN 1173 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 63. Željeznički kolodvor, SJ 1258 PN 1735 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 64. Željeznički kolodvor, SJ 1449 PN 1870 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			

			
sl. 65. Železnički kolodvor, SJ 1389 PN 1836 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 66. Železnički kolodvor, SJ 1259 PN 1743 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 67. Železnički kolodvor, SJ 126 PN 57 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 68. Železnički kolodvor, SJ 1393 PN 1884 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 69. Železnički kolodvor, SJ 142 PN 232 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 70. Železnički kolodvor, SJ 1258 PN 1735 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 71. Železnički kolodvor, SJ 445 PN 1228 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 72. Železnički kolodvor, SJ 445 PN 1228 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
sl. 73. Železnički kolodvor, SJ 280 PN 1084 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 74. Železnički kolodvor, SJ 1378 PN 1826 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 75. Železnički kolodvor, SJ 1378 PN 1826 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	
			
sl. 76. Železnički kolodvor, SJ 1067 PN 1580 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 77. Železnički kolodvor, SJ 1108 PN 1614 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 78. Železnički kolodvor, SJ 583 PN 1380 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	

 			
sl. 79. Željeznički kolodvor, SJ 1398 PN 1043 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	sl. 80. Položaj MT 10, Sisak (Lolić 1990)	sl. 81. Položaj MT 10, Sisak (Lolić 1990)	sl. 82. Položaj MT 10, Sisak (Lolić 1990)
			
sl. 83. Položaj MT 10, Sisak (Lolić 1990)	sl. 84. Položaj MT 10, Sisak (Lolić 1990)	sl. 85. Položaj Jugoistočna nekropola Siscije (Wiewegh 2003: T.XIV: 14)	sl. 86. Položaj Dunavski Lloyd (Baćani et. al. 2011: kat.br. 101, 102; 128, inv. br.22914)
			
sl. 87. Položaj Dunavski Lloyd (Baćani et. al. 2011: kat.br. 101, 102; 128, invbr.22918)	sl. 88. Položaj I.K.Sakcinskog b.b. (Baćani et. al. 2011: kat br. 36; 111; Inv br. 26122)	sl. 89. Nepoznati položaj nalaza (Bilić et. al. 2015: kat br. 147; 133, Inv. Br. 20241)	sl. 90. Nepoznati položaj, zbirka AMZ (Vikić Belančić 1962/63: sl. 137)
			
sl. 91. Željeznički kolodvor, SJ 1000 PN 1546 (Miletić Čakširan 2017, 2018)			

PRILOG 3. Katalog neukrašene i ukrašene keramike tankih stijenki

3. 1. Keramika tankih stijenki bez ukrasa

	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	TABLA/ PRILOG LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 36/39 uz zid SJ 34		2/2 1. st. -2. st.	T. 66: 2
2.		Povijesni Arhiv I, SJ 55 (63)	KTS.13	Augustovsko razdoblje?	T. 90: 1
3.		Povijesni Arhiv II, SJ 113	KTS.12	Augustovsko razdoblje	T. 175: 1
4.	 	Željeznički kolodvor, SJ 389 PN 1182	KTS.12	Augustovsko-ranotiberijevsko razdoblje	Prilog 2/sl. 1 (Miletić Čakširan 2016)
5.		Željeznički kolodvor SJ 757 PN 1463		2/2 1. st. /2. st.	Prilog 2/sl. 59
6.		Željeznički kolodvor, SJ 1118 PN 856	KTS.1	Ranotiberijevsko razdoblje	Prilog 2/sl. 46 (Miletić Čakširan 2016)
7.		Željeznički kolodvor, SJ 1088 PN 1596	KTS.1	sr. 1. st.	Prilog 2/sl. 2 (Miletić Čakširan 2017)

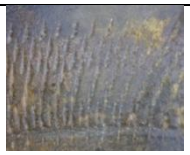
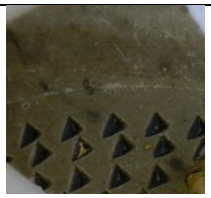
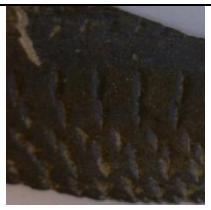
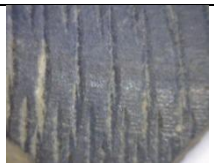
3.2. Keramika tankih stijenki ukrašene površine

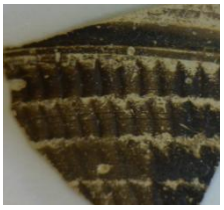
A. UREZI

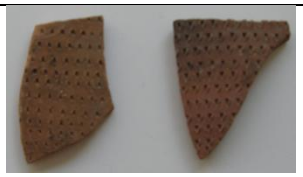
	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	TABLA/ PRILOG LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 29
2.		Željeznički kolodvor, SJ 1120 PN 1632	KTS.3	1/2 1 st.	Prilog 2/sl. 3 (Miletić Čakširan 2016)

B. UTISKIVANJE: trokuti, zarezi, kvadrati

	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.9	Tiberije – Klaudije	T. 1: 11
2.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 1: 26
3.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.10	2/2 1.st.	T. 4: 97
4.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.10	2/2 1.st.	T. 3: 61
5.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.4	Sr. 1 st.	T. 4: 90

6.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.3	Tiberije – Klaudije	T. 3: 75
7.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.3	2/2 1.st.	T. 1: 18
8.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.2	Tiberije – Klaudije	T. 1: 24
9.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.3	Tiberije – Klaudije	T. 1: 23
10.		Sv. Kvirin SJ 36/39 uz zid SJ 34	KTS.5	2/2 1.st – 2. st.	T. 66: 5
11.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 1: 10
12.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 1: 14
13.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.11	2/2 1.st.	T. 5: 98

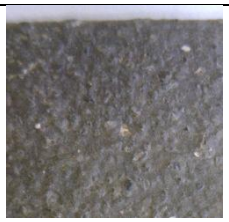
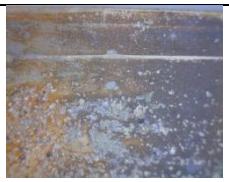
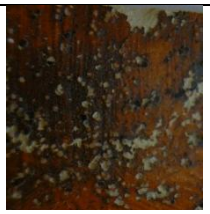
14.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.5	Tiberije – Klaudije	T. 1: 15
15.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.5	Tiberije – Klaudije	T. 1: 13
16.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.7	2/2 1.st.	T. 1: 21
17.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.4	Tiberije – Klaudije	T. 1: 19
18.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.7	2/2 1.st.	T. 1: 27
19.		Povijesni Arhiv II, SJ 89	KTS.16?	August/Tiberije ?	T. 166: 2
20.		Povijesni Arhiv II, SJ 62	KTS.3	2/2 1.st.	T. 184: 2
21.		Željeznički kolodovr SJ 185 PN 1301			Prilog 2/sl. 4

22.		Željeznički kolodvor SJ 267 PN 247	KTS.12		Prilog 2/sl. 5 (Miletić Čakširan 2016)
23.		Željeznički kolodvor, SJ 417 PN 1216			Prilog 2/sl. 6
24.		Željeznički kolodvor, SJ 503 PN 1236	KTS.2		Prilog 2/sl. 54 (Miletić Čakširan 2016)
25.		Željeznički kolodvor, SJ 1449 PN 1870	KTS.2		Sl.1: 64 (Miletić Čakširan 2017)
26.		Željeznički kolodvor SJ 569, PN 1330	KTS.12	Augustovsko razdoblje	Prilog 2/sl. 41 (Miletić Čakširan 2016)
27.		Sv. Kvirin SJ 40	?		T. 44: 3

C. APLICIRANJE

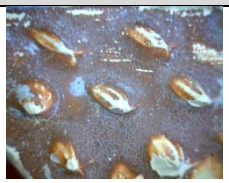
C.1. NANOS PIJESKA ILI ARGILITA

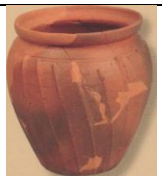
	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.4	Tiberije – Klaudije	T. 1: 3

2.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.15	Tiberije – Klaudije	T. 1: 1
3.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	1.st.	T. 1: 8
4.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 1: 9
5.		Željeznički kolodvor, SJ 1258 PN 1735	KTS.16	1/2 1.st.	Prilog 2/sl. 7 Miletić Čakširan 2018a
6.		Željeznički kolodvor SJ 280 PN 1084	KTS.16	1/2 1.st.	Prilog 2/sl. 8 (Miletić Čakširan 2016)
7.		Željeznički kolodvor SJ 280 PN 1093	KTS.13	1/2 1.st.	Prilog 2/sl. 9 (Miletić Čakširan 2017)
8.		Željeznički kolodvor, SJ 868 PN 1503	KTS.13	1/2 1.st.	Prilog 2/sl. 10 (Miletić Čakširan 2017)
9.		Željeznički kolodvor, SJ 873 PN 985	?	Augustovsko	Prilog 2/sl. 11 (Miletić Čakširan 2017)
10.		Željeznički kolodvor , SJ 404 PN 1889	KTS.6	1/2 2 st.	Prilog 2/sl. 49 (Miletić Čakširan 2017)

11.		Željeznički kolodvor, SJ 873 PN 1508	?		Prilog 2/sl. 12 (Miletić Čakširan 2017)
12.		Željeznički kolodvor, SJ 1242 PN 1718	KTS.14	40 – 60 g.	Prilog 2/sl. 13 (Miletić Čakširan 2017)

C.2. BARBOTIN UKRAS
C.2.a. TOČKE, KAPLJICE, BUKLI, IGLICE, REBRA

	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 3: 60
2.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 3: 59
3.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 57
4.		Željeznički kolodvor SJ 280 PN 1062	KTS.12	Augustovsko-rano tiberijevsko	Prilog 2/sl. 14 (Miletić Čakširan 2016)
5.		Željeznički kolodvor, SJ 569 PN 1331	KTS.12	Augustovsko-rano tiberijevsko	Prilog 2/sl. 55 (Miletić Čakširan 2016)

6.		Železnički kolodvor SJ 280 PN 1062	KTS.12	Augustovsko-rano tiberijevsko	Prilog 2/sl. 15 (Miletić Čakširan 2017)
7.		Železnički kolodvor SJ 445 PN 1228	KTS.3	2/2 1. – 2. St.	Prilog 2/sl. 71 (Miletić Čakširan 2016)
8.		Železnički kolodvor, SJ 1067 PN 1580	KTS.3	2/2 1. – 2. St.	Prilog 2/sl. 16 (Miletić Čakširan 2016)
9.		Železnički kolodvor, SJ 1108 PN 1614	KTS.3	2/2 1. – 2. St.	Prilog 2/sl. 17 (Miletić Čakširan 2016)
10.		Železnički kolodvor, SJ 1398 PN 1043	KTS.3	2/2 1. – 2. St.	Prilog 2/sl. 79 (Miletić Čakširan 2016)
11.		Železnički kolodvor, SJ 576 PN 1365	KTS.6	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 18 (Miletić Čakširan 2016)
12.		Dunavski Lloyd, Inv. br. 22914	KTS.12	augustovsko	Prilog 2/sl. 86 (Baćani *et. al.* 2011: kat. br. 101; inv.br. 22914)

C.2.b. LJUSKASTI MOTIV

	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.4	Tiberije – Klaudije	T. 2: 36
2.		Železnički kolodvor , SJ 572 PN 1345	KTS.6		Prilog 2/sl. 19 (Miletić Čakširan 2017)

3.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 34
4.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 32
5.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.10	2/2 1.st.	T. 2: 38
6.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 33
7.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 37
8.		Železnički kolodvor SJ 280 PN 1051	KTS.6	sr. 1.st.	Sl. 1 : 20 (Miletić Čakširan 2016)
9.		Železnički kolodvor SJ 572 PN 1339	KTS.6	Sr. 1.st.	Sl.1 : 21
10.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1. st.	T. 2: 39

11.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije - Klaudije	T. 2: 31
12.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.5	Tiberije - Klaudije	T. 2: 35
13.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.16	sr. 1 st.	T. 2: 30
14.		Železnički kolodvor SJ 572 PN 1334	KTS.16	Tiberije - Klaudije	Prilog 2/sl. 22 (Miletić Čakširan 2016)
15.		Železnički kolodvor, SJ 928 PN 627			Sl. 1 : 23 (Miletić Čakširan 2016)
16.		Železnički kolodvor, SJ 572 PN 1339	KTS.3	Sr. 1. St.	Prilog 2/sl. 24 (Miletić Čakširan 2016)
17.		Železnički kolodvor, SJ 1000 PN 1546	KTS.3	2/2 1. St.	Prilog 2/sl. 25 (Miletić Čakširan 2016)
18.		Železnički kolodvor, SJ 445 PN 1228	KTS.3	2/2 1. St.	Prilog 2/sl. 72 (Miletić Čakširan 2016)

C.2.c. MOTIV VITICA I SPIRALNIH VITICA

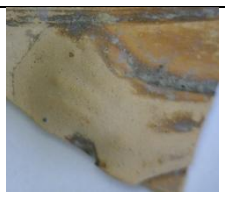
	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije – Neron	T. 3: 69

2.		Železnički kolodvor SJ 280 PN 1052	KTS.6	Tiberije – Neron	Prilog 2/sl. 26 (Miletić Čakširan 2016)
3.		Železnički kolodvor SJ 280 PN 1075	KTS.6		Prilog 2/sl. 27 (Miletić Čakširan 2016)
4.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.4	Tiberije – Klaudije	T. 3: 63
5.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije – Klaudije	T. 3: 65
6.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije - Klaudije	T. 3: 64
7.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije – Klaudije	T. 3: 73
8.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.5?	Tiberije – Klaudije	T. 3: 75
9.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 3: 74

10.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 3: 68
11.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 52
12.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.5	2/2 1.st.	T. 3: 70
13.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije – Klaudije	T. 3: 67
14.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.10	Tiberije – Klaudije	T. 3: 72
15.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 3: 71
16.		Željeznički kolodvor SJ 126 PN 215			Prilog 2/sl. 28 (Miletić Čakširan 2017)

17.		MT 10	KTS.7	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 80 (Lolić 1990)
18.		Željeznički kolodvor SJ 280 PN 1052	KTS.7		Prilog 2/sl. 30 (Miletić Čakširan 2016)
19.		Željeznički kolodvor, SJ 1108 PN 1614	KTS.7	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 31 (Miletić Čakširan 2016)
20.		MT 10	KTS.6	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 81 (Lolić 1990)

C.2.d. VEGETABILNI MOTIV:

	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
	C.2.d.1. LISTOVI RAZLIČITOG OBLIKOVANJA				
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.4	Tiberije - Klaudije	T. 2: 43
2.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.10	Tiberije - Klaudije	T. 2: 44
3.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije – Klaudije	T. 2: 42

4.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije – Klaudije	T. 3: 76
5.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 53
6.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 48
7.		MT 10	KTS.6		Prilog 2/sl. 82 (Lolić 1990)
8.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 49
9.		MT 10	KTS.6	2/2 1.st.	Sl. 2: 4 (Lolić 1990)
10.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 40
11.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 50

12.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 51
13.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 54
14.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 47
15.		Sv. Kvirin ' SJ 2	KTS.6	2/2 1.st.	T. 78: 1
16.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.4	2/2 1.st.	T. 2: 41
17.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 45
18.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 46
19.		MT 10	KTS.10	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 84 (Lolić 1990)

20.		Sv. Kvirin SJ 40	KTS.10?	2/2 1.st.	T. 44: 2
21.		Povijesni Arhiv II, SJ 45	KTS.6	1/2 1.st.	T. 176: 1
22.		Sv. Kvirin, Sj 11A	KTS.6	2/2 1.st.	T. 39: 1
23.		Željeznički kolodvor SJ 1236 PN 1712	KTS.6		Prilog 2/sl. 33 (Miletić Čakširan 2016)
24.		Željeznički kolodvor SJ 1236 PN 1712			Prilog 2/sl. 34 (Miletić Čakširan 2016)
	C.2.d.2. GRANČICE S LIŠĆEM, PUPOLJCIMA, BOBICAMA				
25.		Željeznički kolodvor, SJ 1258 PN 1735	KTS.12	Kasnoaugustovsko-tiberijevsko	Prilog 2/sl. 35 (Miletić Čakširan 2018a)
26.		Sv. Kvirin SJ 8	KTS.3	2/2 1.st.	T. 47: 1
27.		Željeznički kolodvor SJ 280 PN 1084	KTS.3	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 73 (Miletić Čakširan 2016)

28.		Sv. Kvirin SJ 36/39 uz zid SJ 34	KTS.3	2/2 1.st.	T. 66: 1
29.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.3	2/2 1.st.	T. 4: 80
30.		Željeznički kolodvor , Sj 620 PN 1402	KTS.3	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 56
31.		Željeznički kolodvor, SJ 526 PN 1246	KTS.3	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 36
32.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 2: 56
33.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	2/2 1.st.	T. 3: 58
34.		Sv. Kvirin, SJ 8	KTS.6	2/2 1.st.	T. 47: 7
35.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6	Tiberije – Klaudije	T. 3: 66

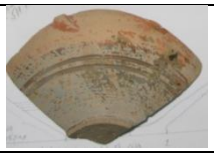
36.		Željeznički kolodvor SJ 572 PN 1345	KTS.6		Prilog 2/sl. 37
37.		Željeznički kolodvor SJ 1393 PN 1844	KTS.6	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 68
38.		I.K.Sakcinskog b.b.inv. br. 26122	KTS.6	2/2 1.st.	Prilog 2/sl. 88 (Baćani *et al.* 2010)
39.		Željeznički kolodvor, SJ 1067 PN 1574	KTS.8	Klaudijevsko razdoblje – sredina 1. st.	Prilog 2/sl. 76 (Miletić Čakširan 2016)
40.		Željeznički kolodvor Sj 1067 PN 1580	KTS.8	Klaudijevsko razdoblje – sredina 1. St.	Prilog 2/sl. 38
	C.2.d. 3. ZVONASTI CVIJETOVI/				
41.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.8	Tiberije – Klaudije	T. 4: 77
	C.2.d. 4. GIRLANDE S CVIJETOM S LIŠĆEM, GIRLANDA S LIŠĆEM				
42.		Željeznički kolodvor, SJ 1223 PN 921	?	Augustovsko razdoblje	Prilog 2/sl. 39 (Miletić Čakširan 2016)

43.		Željeznički kolodvor SJ 572 PN 522		1/2 1. St.	Prilog 2/sl. 29.
44.		Željeznički kolodvor SJ 126 PN 33			Prilog 2/sl. 32

C.2.e. ANTROPOMORFNI

	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Pov. Arhiv II SJ 72	KTS.10	Sr. 1. st.	T. 89: 3
2.		Željeznički kolodvor SJ 387 PN 1173	KTS.16	Sr. 1. st.	Prilog 2/sl. 40
3.		Nepoznati položaj, Inv.br.20241	-		Prilog 2/sl. 89 (Bilić *et al.* 2015: kat. br. 147, 133)

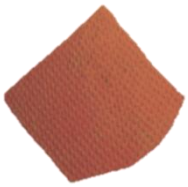
C.2.f. GEOMETRIJSKI

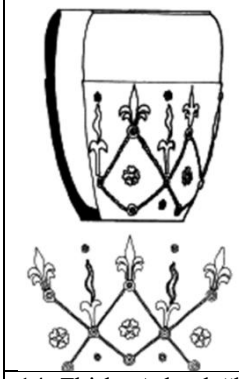
	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Željeznički kolodvor SJ 126 PN 57	KTS.3		Prilog 2/sl. 67
2.		Sv. Kvirin SJ 36/39	KTS.17	2. st.	T. 66: 6
3.		Sv. Kvirin SJ 36/39	KTS.17	2. st.	T. 66: 8

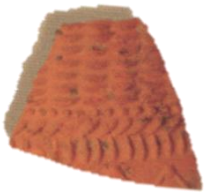
C.2.g. FIGURALNI – SCENE?

	FOTO	POLOŽAJ	FAKTURA	DATACIJA	LITERATURA
1.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6?	2/2 1.st.	T. 3: 58
2.		Sv. Kvirin, SJ 11	KTS.6?	2/2 1.st.	T. 4: 79

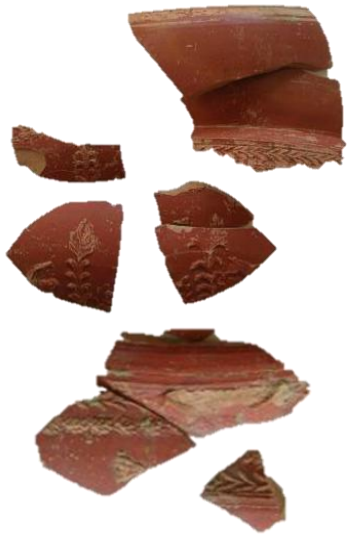
PRILOG 4 Katalog objavljene reljefne keramike: čaša tipa Aco iz Siska

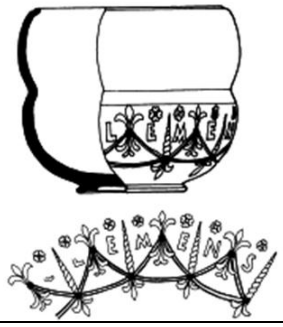
Reljefni trokuti Kommaregen			
			
1.Željeznički kolodvor, SJ 569, PN 1330 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	2. Željeznički kolodvor, SJ 650, PN 569 (Miletić Čakširan 2017, 2018, 2018a)	3.Željeznički kolodvor, SJ 1311, PN 1798 (Miletić Čakširan 2017, 2018, 2018a)	4. Dunavski Lloyd, Inv. br. 25621 (Baćani *et al.* 2010: 128-130)
			
5. Željeznički kolodvor, SJ 272, PN 334 (Miletić Čakširan 2017, 2018)			
Vegetabilni ukras			
			
6. Željeznički kolodvor, SJ 379, PN 1165 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	7. Željeznički kolodvor, SJ 955, PN 1534 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	8. Željeznički kolodvor, SJ 1727, PN 2077 (Miletić Čakširan 2017)	9. Željeznički kolodvor, SJ 583, PN 1377 (Miletić Čakširan 2017, 2018)
			
10. Željeznički kolodvor, SJ 1354, PN 992 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	11. Željeznički kolodvor, SJ 234, PN 243 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	12. Željeznički kolodvor, SJ 280, PN 1091 (Miletić Čakširan 2017, 2018.)	13. Dunavski Lloyd, Inv. br. 25626 (Baćani *et al.* 2010: 128-130)

			
14. Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu, (Vikić Belančić 1967: 7, T. 1, Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 210).			
Zoomorfni ukras			
			
15.Željeznički kolodvor, SJ 1223, PN 1699 (Miletić Čakširan 2017, 2018.)			
Ukras traka/lančića od perlica			
			
16. Željeznički kolodvor, SJ 387, PN 1172 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	17. Željeznički kolodvor, SJ 280, PN 1081 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	18. Željeznički kolodvor, SJ 718, PN 1437 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	
Ukras arhitektonskih elemenata			
			
19. Željeznički kolodvor, SJ 1577, PN 2000 (Miletić Čakširan 2018)	20. Željeznički kolodvor, SJ 1644, PN 2053 (Miletić Čakširan 2018)	21. Dunavski Lloyd, Inv. br. 25622 (Baćani *et al.* 2010: 128-130)	22. Starčevićeva ulica 37, (Vidošević 2003: T. 22: 11)
Ukras prepleta/pletene košare			

			
23. Dunavski Lloyd, Inv. br. 25923 (Baćani *et al.* 2010: 128-130)			
Apstraktni motivi			
			
24. Željeznički kolodvor, SJ 535/599, PN 538 (Miletić Čakširan 2017, 2018)			
Nedefinirani			
			
25. Željeznički kolodvor, SJ 718, PN 1438 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	26. Željeznički kolodvor, SJ 280, PN 1074 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	27. Željeznički kolodvor, SJ 572, PN 1355 (Miletić Čakširan 2017, 2018)	28. Dunavski Lloyd, Inv. br. 25948 (Baćani *et al.* 2010: 128-130)

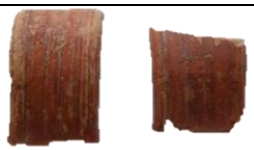
PRILOG 5 Katalog objavljene reljefne keramike šalica tipa Sarius iz Siska

<table>
<tr><th colspan="4">Vegetabilni ukras</th></tr>
<tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td>1. Željeznički kolodvor , SJ 280, PN 1046 (Miletić Čakširan 2016, 2017)</td><td>2. Željeznički kolodvor, SJ 280, PN 95 (Miletić Čakširan 2016, 2017)</td><td>3. Željeznički kolodvor SJ 280, PN 1047 (Miletić Čakširan 2016, 2017)</td><td>4. Željeznički kolodvor, SJ 572, PN 1355 (Miletić Čakširan 2016, 2017)</td></tr>
<tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td>5. Željeznički kolodvor, SJ 589, PN 1386 (Miletić Čakširan 2016, 2017)</td><td>6. Željeznički kolodvor SJ 1182, PN 906 (Miletić Čakširan 2016, 2017)</td><td>7. Željeznički kolodvor SJ 1308, PN 966 (Miletić Čakširan 2016, 2017, 2018a)</td><td>8. Dunavski Lloyd, Inv. br. 25625 (Baćani et al. 2010: 128-130)</td></tr>
<tr><td colspan="2"> </td><td colspan="2"> </td></tr>
<tr><td colspan="2">9. Željeznički kolodvor, SJ 1311, PN 999, 958 (Miletić Čakširan 2016, 2107)</td><td colspan="2">10. Željeznički kolodvor, SJ 1719, PN 2090 (Miletić Čakširan 2017)</td></tr>
</table>

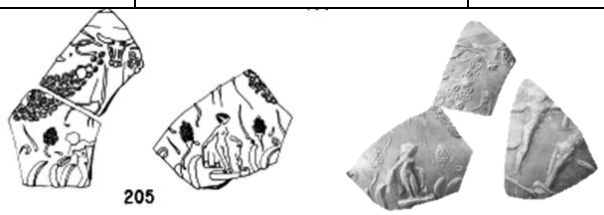
		
11. Dunavski Lloyd, Inv. br. 25949 (Baćani *et al.* 2010: 128-130)	12. Željeznički kolodvor, SJ 572, PN 1971 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	
		
13. Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu (Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 209)	14. Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu (Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 208)	15. Frankopanska bb, kat br. 155, inv.br. 510:SIK 30092 (Bilić *et al.* 2015: 135)
Geometrijski ukras		
		
16. Željeznički kolodvor, SJ 280, PN 1054 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	17. Željeznički kolodvor, SJ 1450, PN 1876 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	18. Željeznički kolodvor, SJ 1300 PN 1126 (Miletić Čakširan 2016, 2017, 2018a)
		19. Željeznički kolodvor, SJ 1300 PN 1126 (Miletić Čakširan 2016, 2017, 2018a)
Zoomorfni ukras		
		
20. Željeznički kolodvor, SJ 1378, PN 1822 (Miletić Čakširan 2016, 2017)		

Figurativni ukras		
		
21. Željeznički kolodvor, SJ 389, PN 366 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	22. Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu, (Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 207)	
Apstraktni ukras		
		
23. Željeznički kolodvor, SJ 1300 PN 1126 (Miletić Čakširan 2016, 2017, 2018a)		
Nedefinirani ukras		

			
24. Željeznički kolodvor, SJ 378, PN 1158 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	25. Željeznički kolodvor, SJ 280, PN 1073 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	26. Željeznički kolodvor SJ 280, PN 1072 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	27. Željeznički kolodvor SJ 569, PN 1329 (Miletić Čakširan 2016, 2017)
			
28. Željeznički kolodvor, SJ 1067, PN 1573 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	29. Željeznički kolodvor, SJ 576, PN 1359 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	30. Željeznički kolodvor SJ 576, PN 1359 (Miletić Čakširan 2016, 2017)	31. Željeznički kolodvor SJ 576, PN 1368 (Miletić Čakširan 2016, 2017)
			
32. Željeznički kolodvor SJ 1182, PN 1662 (Miletić Čakširan 2016)	33. Željeznički kolodvor SJ 1207, PN 1686 (Miletić Čakširan 2016)	34. Željeznički kolodvor SJ 1378, PN 1972 (Miletić Čakširan 2016)	35. Željeznički kolodvor SJ 1300 PN 1126 (Miletić Čakširan 2016, 2018a)

		
36. 53. Željeznički kolodvor SJ 1308 PN 1783 (Miletić Čakširan 2016, 2018a)	37. 55. Željeznički kolodvor SJ 1311 PN 1973 (Miletić Čakširan 2016, 2018a)	38. 56/57. Željeznički kolodvor SJ 1311, PN 1797 (Miletić Čakširan 2018a)

PRILOG 6 Katalog objavljene reljefne keramike kupa iz Siska

<table>
<tr><td> </td><td> </td><td>
206</td></tr>
<tr><td>1. Željeznički kolodvor, SJ 1378, PN 1825 (Miletić Čakširan 2016)</td><td>2. Željeznički kolodvor SJ 1311, PN 1796 (Miletić Čakširan 2016, 2018a)</td><td>3. Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu, (Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 206)</td></tr>
<tr><td colspan="3">
205</td></tr>
<tr><td colspan="3">4. Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu, (Makjanić 1995: 61, Pl. 66: 205)</td></tr>
</table>

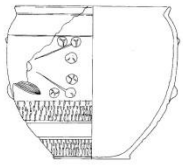
PRILOG 7. – 8. KERAMIKA TANKIH STIJENKI

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA /PRILOG	LITERATURA
ČAŠE				
Č. KTS. TIP 1	Sv. Kvirin SJ 11	Sr. 1. st.	T. 3: 58	
Č. KTS. TIP 2	Sv. Kvirin SJ 11	Sr. 1. st.	T. 2: 29	
Č. KTS. TIP 3	Jugoistočna nekropola Siscije	1. st.	Prilog 2/ sl. 85	Wiewegh 2003: T.XIV: 14
Č. KTS. TIP 4	Sv. Kvirin SJ 36/39	sr. do kraja 1. st.	T. 66: 5	
Č. KTS. TIP 5	Pov. Arhiv II SJ 90	rano i srednje augustovsko razdoblje	T. 172: 1	
Č. KTS. TIP 6	Dunavski Lloyd	August - Tiberije	Prilog 2/sl. 86	Baćani *et. al.* 2011: kat.br. 101, 102; 128, inv. br.22914
Č. KTS. TIP 7	Pov. Arhiv II SJ 63	2/2 1. st.	T. 185: 1	
Č. KTS. TIP 8	Željeznički kolodvor, SJ 1118 PN 856	Tiberije - Neron	Prilog 2/sl. 46	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 9	Pov. Arhiv I SJ 24, Željeznički kolodvor, SJ 1080	2/2 1. st. – 2. st.	T. 101: 7; Prilog 2/ sl. 60	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 10	Pov. Arhiv II SJ 90, Željeznički kolodvor, SJ 569 PN 1324	Kasno augustovsko razdoblje	Prilog 2/ sl. 61	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 11	Željeznički kolodvor, SJ 387 PN 1173	2/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 62	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 12	Željeznički kolodvor, SJ 1258 PN 1735	1/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 63	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 13	Željeznički kolodvor, SJ 526 PN 1246	2/2 1. st. – 2. st.	Prilog 2/sl. 47	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 14	Željeznički kolodvor, SJ 1389 PN 1836	1/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 65	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 15	Željeznički kolodvor SJ 1000 PN 1546	2. st.		Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 16	Željeznički kolodvor, SJ 404 PN 1889	2. st.	Prilog 2/ sl. 49	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 17	Željeznički kolodvor, SJ 126 PN 215	1. st.	Prilog 2/ sl. 50	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 18	Željeznički kolodvor, SJ 379 PN 1166	2/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 51	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 19	Željeznički kolodvor, SJ 389 PN 1182	2/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 52	Miletić Čakširan 2017, 2018

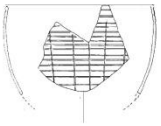
Č. KTS. TIP 20	Željeznički kolodvor, SJ 757, PN 1463	2. st.	Prilog 2/ sl. 53	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 21	Željeznički kolodvor, SJ 280 PN 1084	Tiberije - Klaudije	Prilog 2/ sl. 54	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 22	Željeznički kolodvor, SJ 569 PN 1331	1/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 55	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 23	Željeznički kolodvor, SJ 620 PN 1402	2/2 1. – 2. st.	Prilog 2/ sl. 56	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 24	Željeznički kolodvor, SJ 620 PN 1402	2/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 57	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 25	Željeznički kolodvor, SJ 611 PN 544	2/2 1. st.	Prilog 2/ sl. 58	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 26	Željeznički kolodvor, SJ 757, PN 1463	2/2 1. st. – 2. st.	Prilog 2/ sl. 59	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 27	Željeznički kolodvor, SJ 757, PN 1463	2/2 1. st. – 2. st.	Prilog 2/sl. 43	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 28	Željeznički kolodvor, SJ 1108 PN 1614	2/2 1. st.	Prilog 2/sl. 44	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 29	Željeznički kolodvor, SJ 620 PN 1411	2/2 1. st.	Prilog 2/sl. 45	Miletić Čakširan 2017, 2018
Č. KTS. TIP 30	Pov. Arhiv SJ 43	2./3. st.	T. 115: 2	

PRILOG 7

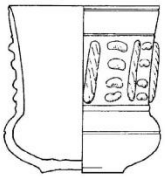
ČAŠE

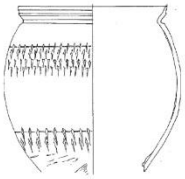
Č.KTS. TIP 1

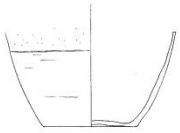
Č.KTS. TIP 2

Č.KTS. TIP 3

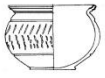
Č.KTS. TIP 4

Č.KTS. TIP 5

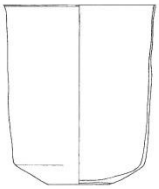

Č. KTS. TIP 6

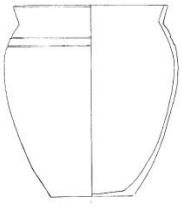

Č.KTS. TIP 7

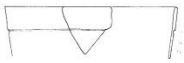
KERAMIKA TANKIH STIJENKI

Č. KTS. TIP 8

Č. KTS. TIP 9

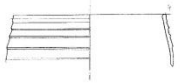
Č. KTS. TIP 10

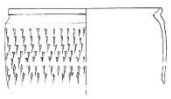
Č. KTS. TIP 11

Č. KTS. TIP 12

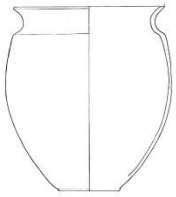
Č. KTS. TIP 13

Č. KTS. TIP 14

PRILOG 8

ČAŠE

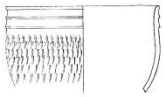
Č.KTS. TIP 15

Č.KTS. TIP 16

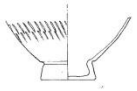
Č.KTS. TIP 17

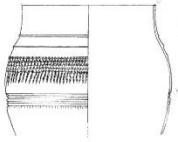
Č.KTS. TIP 18

Č.KTS. TIP 19

Č.KTS. TIP 20

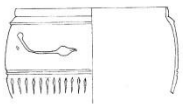

Č.KTS. TIP 21

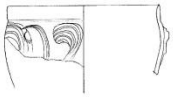

Č.KTS. TIP 22

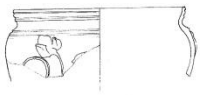
KERAMIKA TANKIH STIJENKI

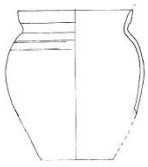
Č.KTS. TIP 23

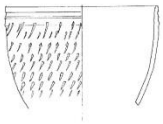
Č.KTS. TIP 24

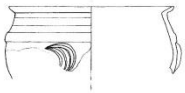
Č.KTS. TIP 25

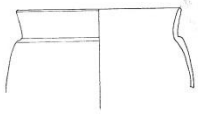
Č.KTS. TIP 26

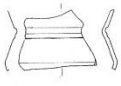
Č.KTS. TIP 27

Č.KTS. TIP 28

Č.KTS. TIP 29

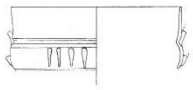
Č.KTS. TIP 30

PRILOG 9. KERAMIKA TANKIH STIJENKI

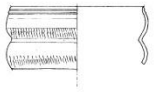
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA/PRILOG	LITERATURA
ŠALICE				
Š. KTS. TIP 1	Željeznički kolodvor, SJ 1398 PN 1043	2/2 1. st. -2. st.	Prilog 2/sl. 79	Miletić Čakširan 2017, 2018
Š. KTS. TIP 2	Pov. Arhiv I SONDA 2 , Pov. Arhiv II SJ 62	2/2 1. st.	T. 114: 4, T. 185: 2	

PRILOG 9

ŠALICE **KERAMIKA TANKIH STIJENKI**

Š. KTS. TIP 1

Š. KTS. TIP 2

PRILOG 10. – 11. KERAMIKA TANKIH STIJENKI

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA/PRILOG	LITERATURA
ZDJELICE				
Z. KTS. TIP 1	Sv. Kvirin SJ 11	1/2 1. st.	T. 1: 1	
Z. KTS. TIP 2	Sv. Kvirin SJ 11	1/2 1. st.	T. 1: 5+6	
Z. KTS. TIP 3	Sv. Kvirin SJ 11	1/2 1. st.	T. 1: 8	
Z. KTS. TIP 4	Sv. Kvirin SJ 11	1/2 1. st.	T. 3: 62	
Z. KTS. TIP 5	Sv. Kvirin SJ 11	1/2 1. st.	T. 4: 97	
Z. KTS. TIP 6	Sv. Kvirin SJ 11	2/2 1. st.	T. 5: 99	
Z. KTS. TIP 7	Sv. Kvirin SJ 2	2/2 1. st-	T. 78: 2	
Z. KTS. TIP 8	Sv. Kvirin SJ 36/39	2. st.	T. 66: 6	
Z. KTS. TIP 9	Željeznički kolodvor, SJ 1259 PN 1743	1/3 1. st.	Prilog 2/sl. 66	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 10	Željeznički kolodvor, SJ 126 PN 57	2/2 1. st. – rano 2. st.	Prilog 2/sl. 67	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 11	Željeznički kolodvor, SJ 1393 PN 1884	2/2 1. st.	Prilog 2/sl. 68	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 12	Sv. Kvirin SJ 36/39	2/2 1. st.	T. 66: 2	
Z. KTS. TIP 13	Željeznički kolodvor SJ 1258 PN 1735	1/4 1. st.	Prilog 2/sl. 70	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 14	Željeznički kolodvor SJ 445 PN 1228	Kraj 1. – 2. st.	Prilog 2/sl. 71	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 15	Željeznički kolodvor SJ 445 PN 1228	2/2 1. st. – rano 2. st.	Prilog 2/sl. 72	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 16	Željeznički kolodvor SJ 280 PN 1084	2/2 1. st.	Prilog 2/sl. 73	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 17	Željeznički kolodvor SJ 1378 PN 1826	Kraj 1. st. pr. Kr. – poč. 1. st.	Prilog 2/sl. 74	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 18	Željeznički kolodvor, SJ 1378 PN 1826	Kraj 1. st. pr. Kr. – poč. 1. st.	Prilog 2/sl. 75	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 19	Željeznički kolodvor, SJ 1067 PN 1580	sr. 1 st.	Prilog 2/sl. 76	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 20	Željeznički kolodvor, SJ 1108 PN	1/2 1. st.	Prilog 2/sl. 77	Miletić Čakširan 2017, 2018

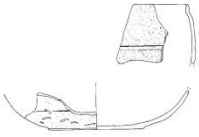
	1614			
Z. KTS. TIP 21	Željeznički kolodvor, SJ 583 PN 1380	Kraj 1. st. pr. Kr. – 1/3 1. st.	Prilog 2/sl. 78	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 22	Željeznički kolodvor, SJ 126 PN 229	2/2 1. st.	Prilog 2. sl. 48	Miletić Čakširan 2017, 2018
Z. KTS. TIP 23	Željeznički kolodvor SJ 1449 PN 1870	1/2 1. st.	Prilog 2 sl. 64	Miletić Čakširan 2017, 2018

PRILOG 10

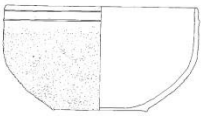
ZDJELICE **KERAMIKA TANKIH STIJENKI**

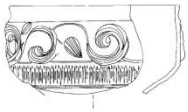
Z. KTS. TIP 1

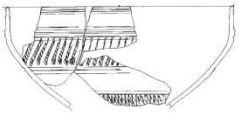
Z. KTS. TIP 2

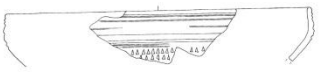
Z. KTS. TIP 3

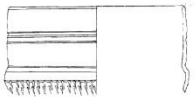
Z. KTS. TIP 4

Z. KTS. TIP 5

Z. KTS. TIP 6

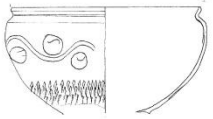
Z. KTS. TIP 7

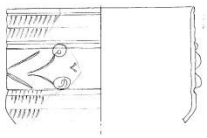
Z. KTS. TIP 8

Z. KTS. TIP 9

Z. KTS. TIP 10

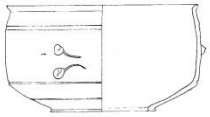
Z. KTS. TIP 11

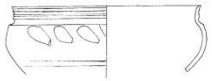
Z. KTS. TIP 12

PRILOG 11

ZDJELICE

Z. KTS. TIP 13

Z. KTS. TIP 14

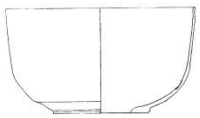
Z. KTS. TIP 15

Z. KTS. TIP 16

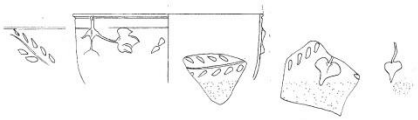

Z. KTS. TIP 17

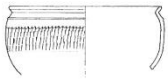

Z. KTS. TIP 18

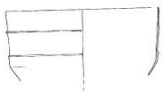
KERAMIKA TANKIH STIJENKI

Z. KTS. TIP 19

Z. KTS. TIP 20

Z. KTS. TIP 21

Z. KTS. TIP 22

Z. KTS. TIP 23

PRILOG 12. KERAMIKA S CRNIM PREMAZOM

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA/PRILOG	LITERATURA
KCP. TIP 1	Željeznički kolodvor SJ 280, 650	Augustovsko razdoblje	Sl. 14	

PRILOG 12

KERAMIKA S CRNIM PREMAZOM

KCP. TIP 1

*

* Miletić Čakširan 2017: T. 11: 1, Željeznički kolodvor, PN 276/ SJ 280, PN 1424/ SJ 650

PRILOG 13. ČAŠE TIP ACO

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
ACO.TIP 1A	Željeznički kolodvor	Augustovsko razdoblje	Prilog 4. Sl. 2, 6, 8, 15, 19	
ACO.TIP 1B	Pov. Arhiv II SJ 89/više primjera s položaja Željeznički kolodvor	August - Klaudije	T. 166: 1	
ACO.TIP 2	Željeznički kolodvor, SJ 583, PN 1377	August - Klaudije	Sl. 9	Miletić Čakširan 2017, 2018

PRILOG 13. SARUIS ŠALICE

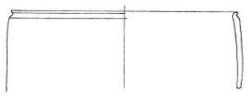
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
SAR.TIP 1	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv I SJ 63	August-Klaudije	T. 44: 10, T. 88: 6	

PRILOG 13. RELJEFNA KERAMIKA – KORINTSKA I KNIDSKA KERAMIKA

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA/PRILOG	LITERATURA
KOR.RELJ. TIP 1	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	3. st.	Prilog 13, sl. 21	Makjanić 1995: Pl. 74: 326
KNID.RELJ. TIP 1	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	2. st.	Prilog 13, sl. 22	Makjanić 1995: Pl. 73: 327

PRILOG 13

ČAŠE TIPA ACO

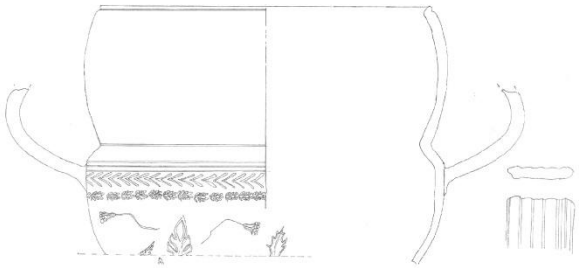
ACO. TIP 1

ACO. TIP 2

*1

ŠALICA TIPA SARIUS

SAR. TIP 1

* 2

KORINTSKA RELJEFNA KERAMIKA

* 3

KOR. RELJ. TIP 1

KNIDSKA RELJEFNA KERAMIKA

* 4

KNID. RELJ. TIP 1

* 1-2 Miletić Čakširan 2016, 2018a; * 3-4 Makjanić 1995: Pl 74: 326 PL. 73: 327

PRILOG 14.. – 15. ITALSKA TERA SIGILATA (položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhiv)

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Haltern 9	Pov. Arhiv II SJ 33	August	T. 176: 3	
Consp. 13	Pov. Arhiv I SJ 10	Srednje augustovsko razdoblje	T. 136: 2	
Consp. 14	Pov. Arhiv I SJ 63	Srednje sugustovsko razdoblje	T. 88: 1; T. 176: 2	
Consp. 18	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv II SJ 58	1/2 1. st. (August - Tiberije)	T. 6: 1 T. 183: 5	
Consp. 24	Sv. Kvirin SJ 11	Srednje augustovsko razdoblje	T. 7: 2	
Consp. R2 (Drag. 11)	Pov. Arhiv II SJ 56	Kasno augustovsko – tiberijevsko razdoblje	T. 167: 3; Sl. 18, sl. 19	
Consp. 20	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 40, SJ 8	sr. 1. st.	T. 6: 2, 3, 4, 5, 7, 11, 14; T. 39: 2, 4; T. 44: 8. 9; T. 49: 11, 17, 18	
Consp. 21	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8	Sr. 1. st.	T. 6: 5, 7, 8; T. 49: 10?)	
Consp. 26	Sv. Kvirin SJ 11	1/2 1. st.	T. 6: 12	
Consp. 27	Sv. Kvirin SJ 11	1/2 1. st. (Tiberije – Neron)	T. 7: 5	
Consp. 29	Sv. Kvirin SJ 11	Tiberije – Flavijevsko razdoblje	T. 7: 4	
Consp. 34	Sv. Kvirin SJ 11	Kasnotiberijevsko – flavijevsko razdoblje	T. 6: 6, 9, 10, 13; T. 39: 5, 6	
Consp. 40	Sv. Kvirin SJ 11	2/2 1. st. – 1/2 2. st.	T. 6: 17	
Consp. 43	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8, SJ 36/39, SJ 2, Pov. Arhiv I SJ 43	2/2 1. st. – 1/2 2. st.	T. 6: 16, 17; T. 49: 2, 7, 8, 20; T. 68: 4, 5, 8; T. 80: 6, 8; T. 81: 1; T. 115: 8	

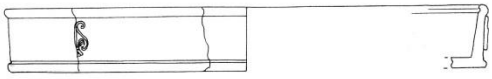
PRILOG 14

ITALSKA SIGILATA

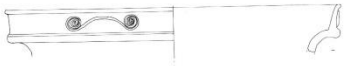
položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhivv

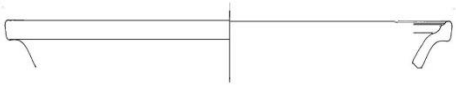
Consp. 18

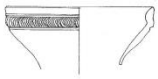
Consp. 20

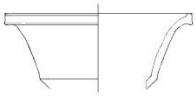
Consp. 21

Consp. 48

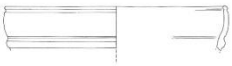
Haltern 9

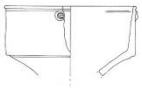
Consp. 13

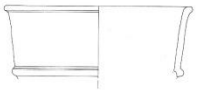
Consp. 14

Consp. 24

Consp. 26

Consp. 27

Consp. 29

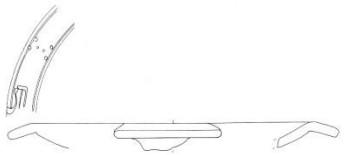

Consp. 34

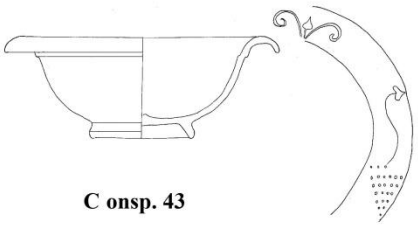
PRILOG 15

položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhiv

RELJEFNA ITALSKA SIGILATA

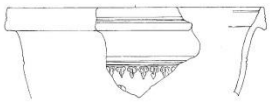

Consp. 40

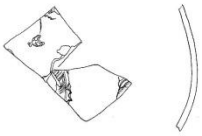
C onsp. 43

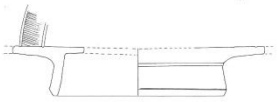

Drag 11

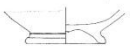
Consp. R2

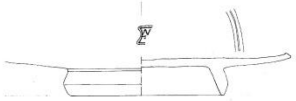

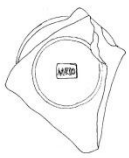

PRILOG 16. – 17. GALSKA TERA SIGILATA (položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhiv)

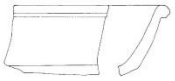
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Haltern 7	Sv. Kvirin SJ 36/39	30. – 80. g.	T. 68: 1	
Ritt. 12	Sv. Kvirin SJ 11	40. – 70. g.	T. 7: 10	
Drag. 33	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 2 Pov. Arhiv SONDA 2	2. st.	T. 7: 1; T. 80: 1, 3, 5; T. 114: 1	
Drag. 36	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8	2/2 1. – ½ 2. st.	T. 6: 16, T. 49: 3	
Drag. 37	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 2, SJ 8 Pov. Arhiv I SJ 10	2. st.	T. 7: 3; T. 49: 1, T. 80: 2, 9; T. 136: 4	
Drag. 31	Sv. Kvirin SJ 2, Pov. Arhiv I SJ 24	2/2 2. – 2/2 3. st.	T. 80: 2; T. 102: 3	
Lud Tk'	Pov. Arhiv I SJ 10	2/2 2. – 2/2 3. st.	T. 136: 1	
Drag. 30	Sv. Kvirin SJ 8	2/2 2. – poč. 3. st.	T. 49: 12	
Drag. 43	Sv. Kvirin SJ 21 Pov. Arhiv I SJ 5	2/2 2. stoljeća do početka 3. stoljeća	T. 42: 1; T. 147: 1	
Drag. 18/31	Sv. Kvirin SJ 2 Pov. Arhiv SJ 7	poč. 3. st.	T. 80: 4, 7; T. 142: 1	
Drag. 54	Sv. Kvirin SJ 8	3. st.	T. 49: 19	

PRILOG 16

GALSKA TERA SIGILATA

položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhiv

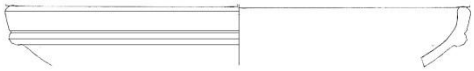
Glatka sigilata

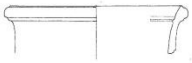
Drag 18/31

Drag 31

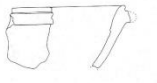
Lud Tk"

Drag 30

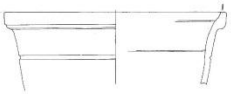

Drag 33

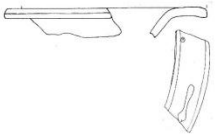

Ritt 12
mramorizirana sigilata

Reljefna galska sigilata

Haltern 7

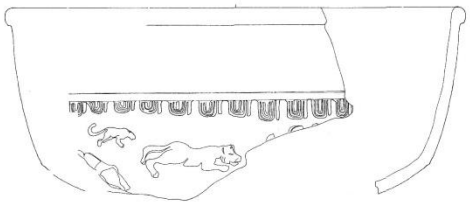
Drag 36

PRILOG 17

GALSKA TERA SIGILATA

položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhiv

Reljefna galska sigilata

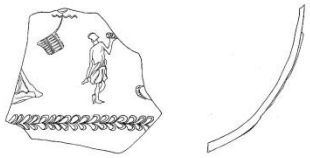

Drag 37

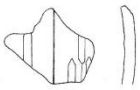

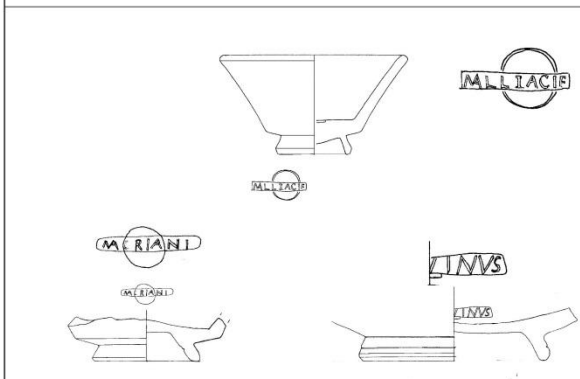

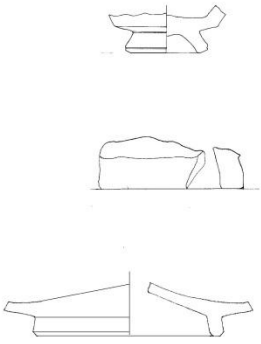
Drag 43

Rovašena galska sigilata

Drag 54

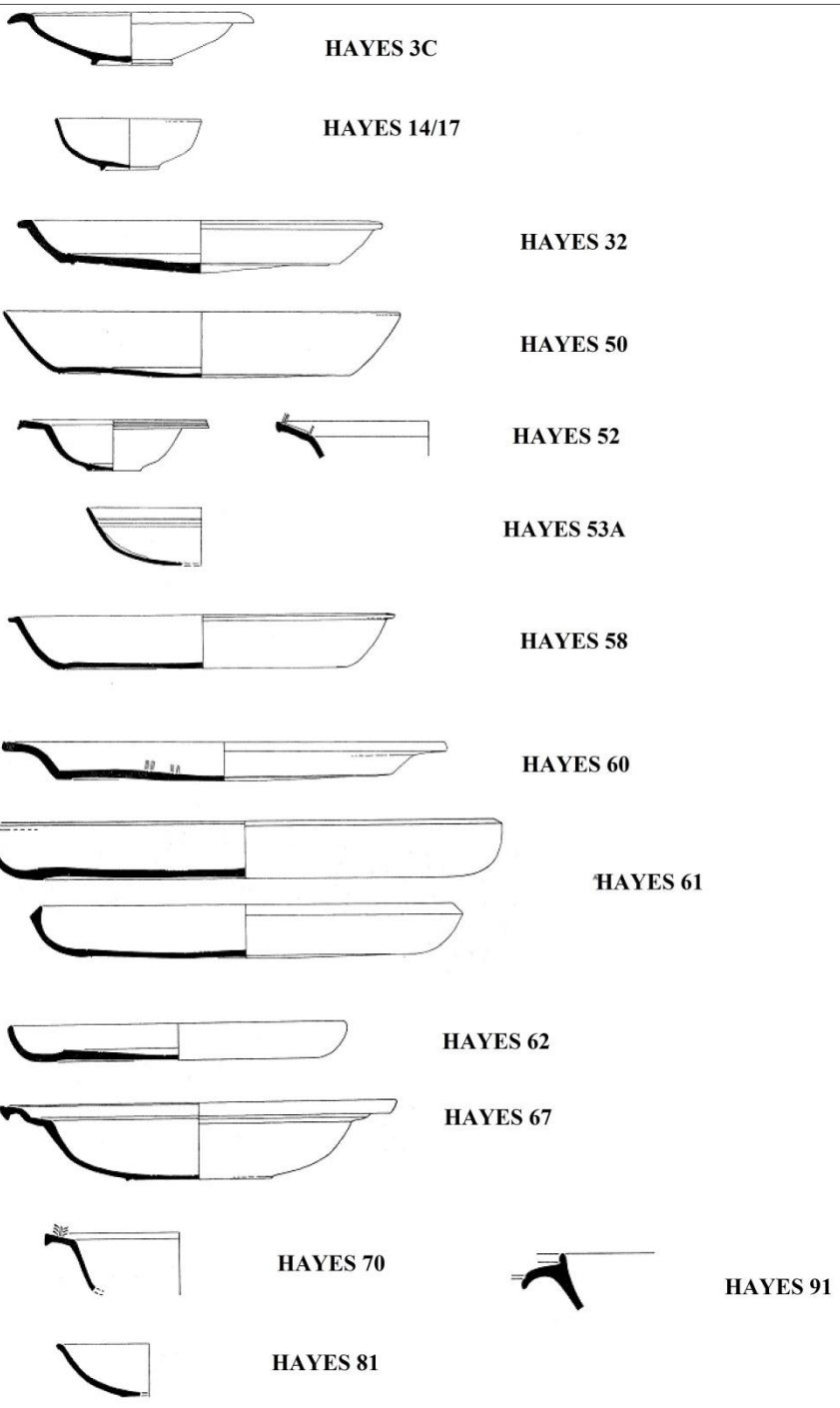
PRILOG 18. – 19. AFRIČKA SIGILATA

TIP	PRODU –KCIJA	OBLIK	UKRAS	DATA-CIJA	POLOŽAJ	TABLA LITERATURA
Hayes 3C	A	zdjela	-	2. st.	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu (13 kom) Sv. Kvirin SJ 8	Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 292 T. 49: 7
Hayes 14/17	A	zdjela	-	2/2 2 st. – ½ 3 st.	Sv. Kvirin SJ 8	T. 49: 9
Hayes 32	A/D	tanjur	-	prva polovica 3.. stoljeća	Pov. Arhiv I SJ 8	T. 141: 3
Hayes 50	C	Zdjela	-	Sredina 4 st.	Kovnica; Sv. Križ	Wiewegh 2001 101, T XVII 9,10 Kordić 2001: 43, T 28/1
Hayes 52B	C	Zdjela	+	220/240 – kr. 3. st.	Igralište OŠ 22. lipnja, Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	Baćani et al 2011: 107, inv.br 25836, kat. br. 17 Makjanić 1995: 71, Pl. 72: 293-295, 296 - 297
Hayes 53A	C	Zdjela	Aplika na unutarnjoj stijenci	350 – 430 g.	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	Makjanić 1995: 72, Pl. 72: 299, 300, 301
Hayes 58	D2	Tanjur		Kr. 3. do sr. 4. stoljeća	Pov. Arhiv	T. 147: 2
Hayes 60	D	Tanjur	Aplika na rubu, životinja u trku Na obliku koji inače nema aplika, inače na Hayes 53A	½ 4. st.	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	Makjanić 1995: 71, Pl.72: 298
Hayes 61	D	Zdjela		325 – 420 g TIP A 400 – 450 g. TIP B	Pov. Arhiv, Kovnica (2 primjerka)	Wiewegh 2001 101, T XVII 7, 8
Hayes 60–62	D	tanjur	utisnuti motiv borove grančice i rozeta		Lučka kapetanija	Baćani et al 2011: 108, inv.br 25436, kat. br. 23
Hayes 62	D E	Tanjur		350. – 425. g.	Pov. Arhiv	T. 126: 2
Hayes 67	D	Zdjela	Pečatiran ukras Hayes tip 32n i 83 A(ii) – A(iii)	360. – 470.	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	T. 81: 2 ; T. 136: 3, T. 126: 1 Makjanić 1995:

			stil			72, Pl. 72: 302
Hayes 70	E	Zdjela		Rano 5. stoljeće	Sv. Kvirin	T. 49: 4
Hayes 81	D	Zdjela		2/2 5. st. 400-500	Sv. Kvirin	T. 81: 3
Hayes 91	D	Zdjela		Kraj 4. – 530. g.	Sv. Kvirin	T. 81: 4

PRILOG 18

AFRIČKA SIGILATA

* Tipologija prema J.W. Hayes, Late Roman pottery, The British school at Rome, London, 1972.

PRILOG 19

AFRIČKA SIGILATA

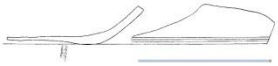
položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhivv

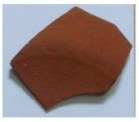

HAYES 14/17

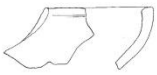

HAYES 32

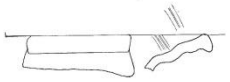

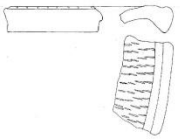
HAYES 58

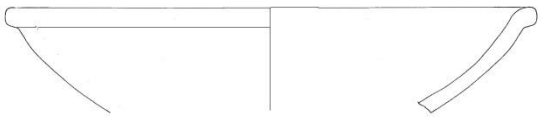
HAYES 62

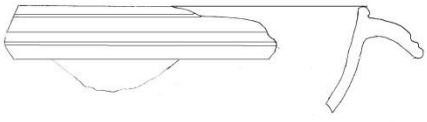
HAYES 67

HAYES 70

HAYES 81

HAYES 91

Nedefinirani oblici

PRILOG 20. PANONSKA I MEZIJSKA SIGILATA

TIP	RADIONICA	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Drag. 37	Viminacium Margum	Pov. Arhiv	2. st.	T. 115: 6	Makjanić, 1995: 73, Pl. 73: 306-321, Kordić 2001, Bugar 2000
Drag. 37	Panonska sigilata	Zbirka AMZ	2. st.		Makjanić 1995:72, Pl. 73, 303, 304; Koščević & Makjanić 1988
Brukner 28	Radionica X	Zbirka AMZ	3. – poč. 4. st.		Makjanić 1995: 73, Pl. 74: 321

PRILOG 20

PANONSKA I MEZIJSKA SIGILATA

* 1 Makjanić 1995: 72, 73
* 2 Baćani et. al. 2010 * 3 Bugar 2000: 44–45 * 4 Kordić 2001 43, T 28/3

PRILOG 21. – 24. PANONSKA KERAMIKA S PREMAZOM

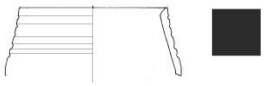
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
ČAŠA				
PANON. Č. TIP 1	Pov. Arhiv I SONDA 2, SJ 7	Kr. 1. - 2. st.	T. 114: 3; T. 142: 13	
PANON. Č. TIP 2	Sv. Kvirin SJ 2	2. st.	T. 79: 6	
PANON. Č. TIP 3	Pov. Arhiv I SJ 10	2. st.	T. 137: 12	
PANON. Č. TIP 4	Sv. Kvirin SJ 2	2. st.	T. 79: 3	
PANON. Č. TIP 5	Pov. Arhiv I SJ 7	2. st.	T. 142: 10	
PANON. Č. TIP 6	Sv. Kvirin SJ 8	2. st.	T. 48: 11	
PANON. Č. TIP 7	Pov. Arhiv ?	2. st.	T. 162: 3	
PANON. Č. TIP 8	Sv. Kvirin SJ 8	2. st.	T. 50: 6	
PANON. Č. TIP 9	Pov. Arhiv SJ 38	2. st.	T. 125: 12	
PANON. Č. TIP 10	Pov. Arhiv SJ 42	2. st.	T. 126: 6	
TANJURI				
PANON. T. TIP 1	Sv. Kvirin SJ 36/39, SJ 2 Pov. Arhiv SJ 42, SJ 50/132 Pov. Arhiv II SJ 24, SONDA 2	2. st.	T. 69: 2; T. 82: 3; T. 127: 1, 7; T. 154: 1; T. 186: 1; T. 189: 3	
PANON. T. TIP 2	Pov. Arhiv SJ 7	2. st.	T. 143: 1	
PANON. T. TIP 3	Pov. Arhiv SJ 7	2. st.	T. 143: 2	
PANON. T. TIP 4	Pov. Arhiv SJ 42	2. st.	T. 127: 6; T. 128: 8	
ZDJELE				

PANON. Z. TIP 1	Sv. Kvirin SJ 8	2/2 2. st.	T. 50: 2	
PANON. Z. TIP 2	Sv. Kvirin SJ 36/39	2. st.	T. 69: 1, 2	
PANON. Z. TIP 3	Sv. Kvirin SJ 8, SJ 2	2. st.	T. 50: 7; T. 82: 6	
PANON. Z. TIP 4	Pov. Arhiv I SJ ?	2. st.	T. 164: 2	
PANON. Z. TIP 5	Pov. Arhiv SJ 7	2. st.	T. 142: 9	
PANON. Z. TIP 6	Pov. Arhiv SJ 42	2. st.	T. 127: 2	
PANON. Z. TIP 7	Sv. Kvirin SJ 8, SJ 36/39, SJ 2, Pov. Arhiv SJ 55, SJ 24, SJ 5, Pov. Arhiv II SJ 24	2. st.	T. 50: 1, 4; T. 69: 4; T. 82: 1, 2, 4; T. 90: 13; T. 103: 8; T. 148: 1, 2; T. 186: 3, 4	
PANON. Z. TIP 8	Pov. Arhiv SJ 42	2. st.	T. 127: 3	
PANON. Z. TIP 9	Sv. Kvirin SJ 2	2. st.	T. 84: 1	
PANON. Z. TIP 10		3. st.		Baćani *et. al*. 2011: kat. br. 57, Inv.br. 26037

PRILOG 21

ČAŠE
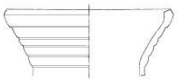
PANONSKA KERAMIKA S PREMAZOM

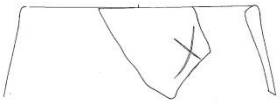
PANON. Č. TIP 1

PANON. Č. TIP 2

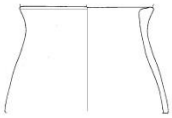
PANON. Č. TIP 3

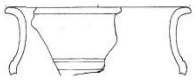
PANON. Č. TIP 4

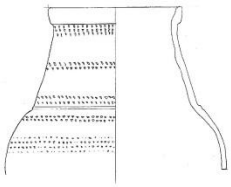
PANON. Č. TIP 5

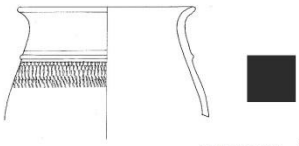
PANON. Č. TIP 6

PANON. Č. TIP 7

PANON. Č. TIP 8

PANON. Č. TIP 9

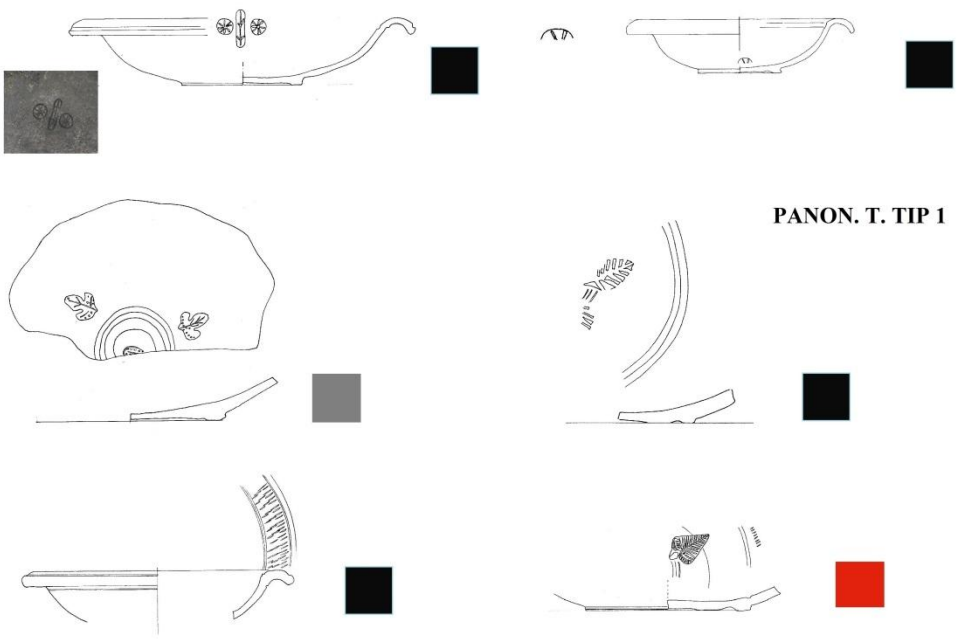

PANON. Č. TIP 10

PRILOG 22

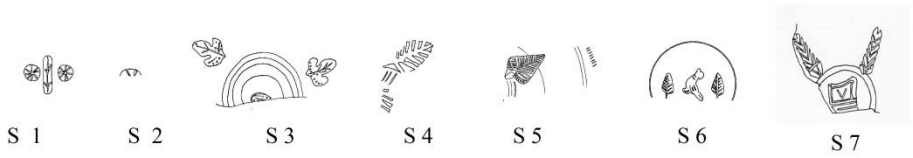
TANJURI

PANONSKA KERAMIKA S PREMAZOM

PANON. T. TIP 1

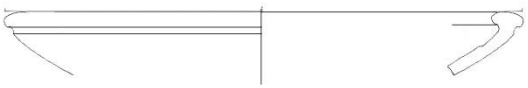
PEČATNI MOTIVI

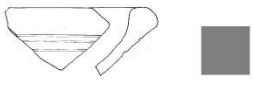
S 1 S 2 S 3 S 4 S 5 S 6 S 7

PANON. Č. TIP 2

PANON. Č. TIP 3

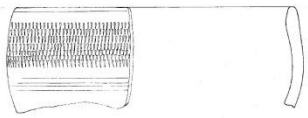

PANON. Č. TIP 4

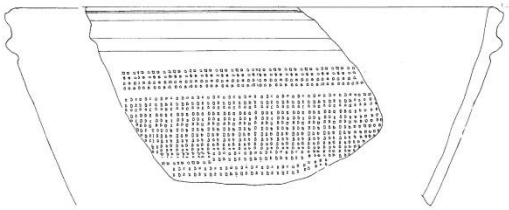
PRILOG 23

ZDJELE

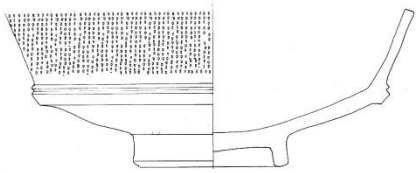
PANONSKA KERAMIKA S PREMAZOM

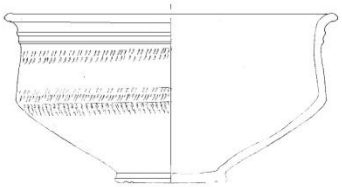
PANON. Z. TIP 1

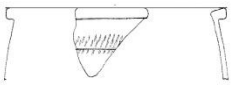
PANON. Z. TIP 2

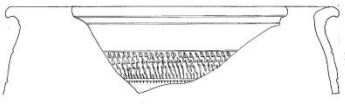
PANON. Z. TIP 3

PANON. Z. TIP 4

PANON. Z. TIP 5

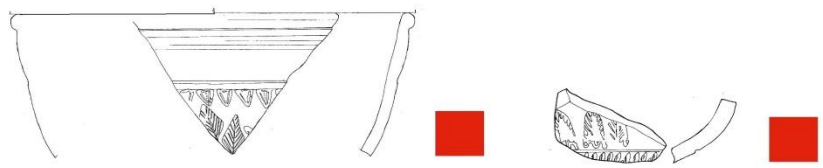

PANON. Z. TIP 6

PRILOG 24

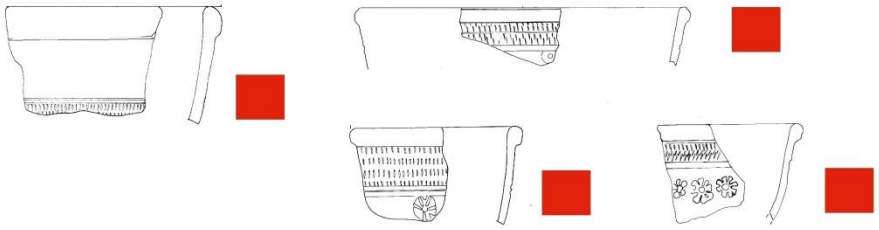
ZDJELE

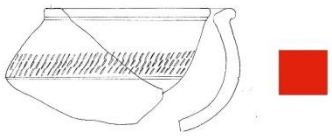
PANONSKA KERAMIKA S PREMAZOM

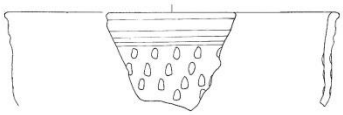

PANON. Z. TIP 7

PANON. Z. TIP 8

PANON. Z. TIP 9

PANON. Z. TIP 10

* 1

PEČATNI MOTIVI

S 8

S 9

S 10

S 11

S 12 a

b

c

* 1 Baćani *et. al.* 2011: kat br. 51, Inv.br. 26082, 26083

PRILOG 25. EGIPATSKA GLAZIRANA

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA/PRILOG	LITERATURA
EG.TIP 1	Željeznički kolodvor PN 2034, SJ 1644	Kraj 1. st. pr. Kr.- poč. 1. st.	Sl. 23	Miletić Čakširan 2017

PRILOG 25

EGIPATSKA GLAZIRANA KERAMIKA

* 1

EG. TIP 1

* 2

* 1 Kristović 2016; Miletić Čakširan 2017
* 2 Rossi 1994: 335

PRILOG 26. GLAZIRANA STOLNA KERAMIKA

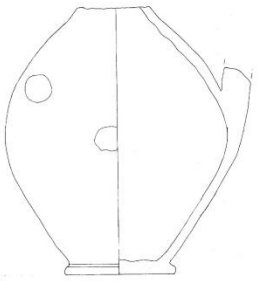
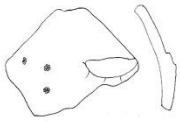
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
GK.TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 8, SJ 2, Pov. Arhiv I, SJ 7	3.- 4. st.	T.52: 11, T. 86: 3, T. 142: 12, T. 147: 10, 11,	
GK.TIP 2	Pov. Arhiv, SJ 43	2/2 2. st.	T. 115: 9	
GK.TIP 3a	Pov. Arhiv I, SJ 43, SJ 8, SJ 5	3.- 4. st.	T. 115: 10, T. 141: 4, T. 150: 7	
GK.TIP 3b	Rimska 25	2/2 1. st. - 2. st.		Baćani *et al.* 2011: kat. br. 98, Inv.br. 26203

PRILOG 26

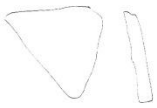
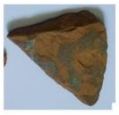
GLAZIRANA KERAMIKA

GK.TIP 1

VRČEVI

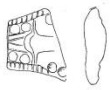

GK. TIP 2

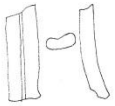
PATERA

GK. TIP 3a

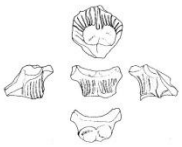
ČAŠE/ŠALICE

GK. TIP 3b

NEDEFINIRANI OBLICI

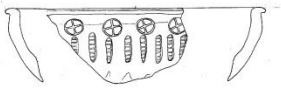

PRILOG 27. GERAMSKA KERAMIKA

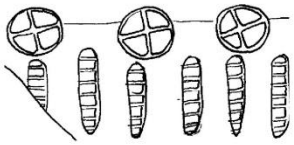
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
GERM.TIP 1	Pov. Arhiv, SJ 66	6. st.	T. 155: 6	
GERM.TIP 2	Pov. Arhiv I SJ 66	6. st.	T. 155: 2	

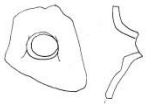
PRILOG 27

GERMANSKA KERAMIKA

GERM. TIP 1

GERM. TIP 2

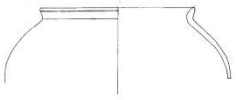
PRILOG 28. – 30. ČAŠE

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Č. TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11, 8, 36/39, 2, Pov. Arhiv I SJ 55, 10, 66	1. – 4. st.	T. 25: 3, T. 27: 3, 5; T. 48: 1, 13, 16, T. 75: 4, T. 86: 1; T. 90: 8; T. 137: 6; T. 155: 3)	
Č. TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 36/39	1. – 2.st.	T. 74: 2	
Č. TIP 3	Sv. Kvirin, SJ 8 Pov. Arhiv I SJ 8	2. – 3. st.	T. 48: 10, T. 141: 2	
Č .TIP 4	Sv. Kvirin, SJ 11	od 2/2 1. st. do kr. 2. st	T. 26 10 +11	
Č.TIP 5	Pov. Arhiv, SJ 38, SJ 10, SJ 33	1. – 2. st.	T. 178: 4; T. 125: 4;	
Č. TIP 5a	Pov. Arhiv, SJ 10	4. – 5. st.	T. 137: 11	
Č.TIP 6	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 42, SJ 5	2. - 3 st.	T. 48: 12, T. 126: 8, T. 147: 3	
Č.TIP 7	Pov. Arhiv SJ 58	2. stoljeće	T. 184: 2	
Č.TIP 8	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 25: 1	
Č.TIP 9	Sv. Kvirin, SJ 8	2/2 2. –3. st.	T. 48: 14	
Č.TIP 10	Sv. Kvirin, SJ 36/39	2/2 1. do 2. stoljeće	T. 75: 2	
Č.TIP 11	Pov. Arhiv I SJ 66	5. – 6. stoljeće	T. 155: 1	
Č. TIP 12	Sv. Kvirin SJ	2/2 1. – 2. st.	T. 67: 1	
Č. TIP 13	JI nekropola	1. – 2. st.		Wiewegh 2003: 46, T. XIII: 6
Č.TIP 14 Niederbieber 32	Pov. Arhiv I SJ ?	2. stoljeće	T. 164: 1	
Č.TIP 15 Niederbieber 33	Sv. Kvirin, SJ 8	2/2 3. stoljeće	T. 48: 8	
Č.TIP 16 Niederbieber 33	Sv. Kvirin, SJ 8	3. stoljeće	T. 48: 9	

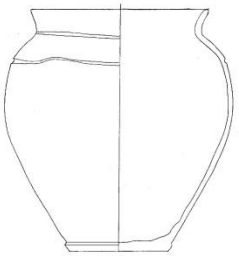
Č. TIP 17 Niederbieber 32	Sv. Kvirin SJ 36/39	2. stoljeće	T. 67: 3	
Č. TIP 18 Niederbieber 33	Pov. Arhiv I SJ 55	3. stoljeće	T. 90: 4	
Č. TIP 19 Niederbieber 33	Pov. Arhiv I SJ 5	Polovina 3. stoljeće	T. 147: 5	
Č. TIP 20 Niederbieber 33	Sv. Kvirin SJ 2	3. stoljeće	T. 79: 2	
Č. TIP 21	A.Starčevića 40	?		Baćani *et al* . 2011: kat br. 97 Invbr. 24274
Č. TIP 22	Euroagram 2008	2. – 3. st.		Baćani *et al.* 2011: kat. br. 99, Invbr 25364
Č. TIP 23	Sv. Kvirin SJ 2	prva pol. 1. st.	T. 85: 3	

PRILOG 28

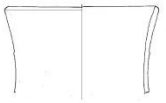
ČAŠE

Č. TIP 1

Č. TIP 2

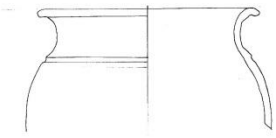

Č. TIP 3

Č. TIP 4

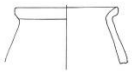
Č. TIP 5

Č. TIP 6

Č. TIP 7

Č. TIP 8

Č. TIP 9

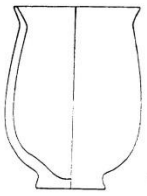
Č. TIP 10

Č. TIP 11

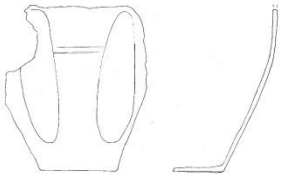
Č. TIP 12

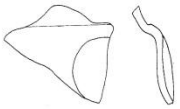
Č. TIP 13

PRILOG 29

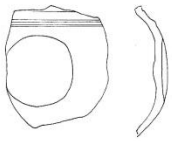
ČAŠE

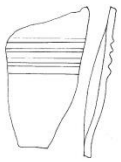
Č. TIP 14

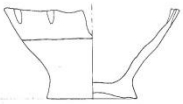
Č. TIP 15

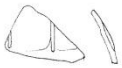
Č. TIP 16

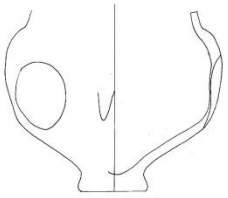
Č. TIP 17

Č. TIP 18

Č. TIP 19

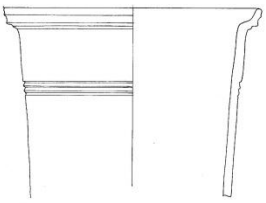
Č. TIP 20

Č. TIP 21 *

Č. TIP 22 *

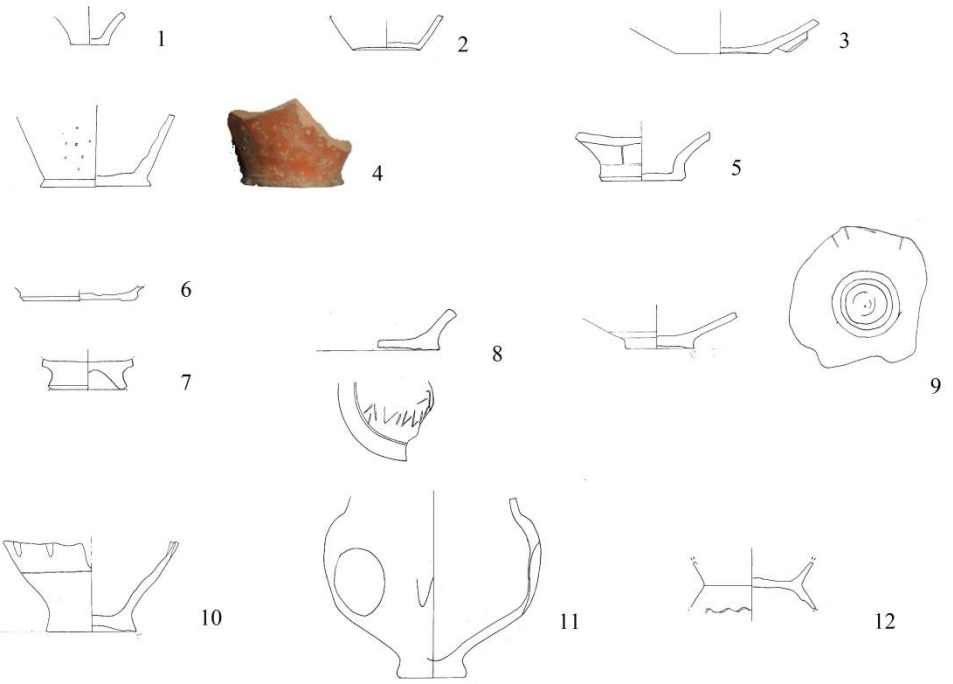
Č. TIP 23

* 1-2 Baćani *et al*. 2011: kat br. 97 Invbr. 24274, kat br 99, Inv.br 25364.

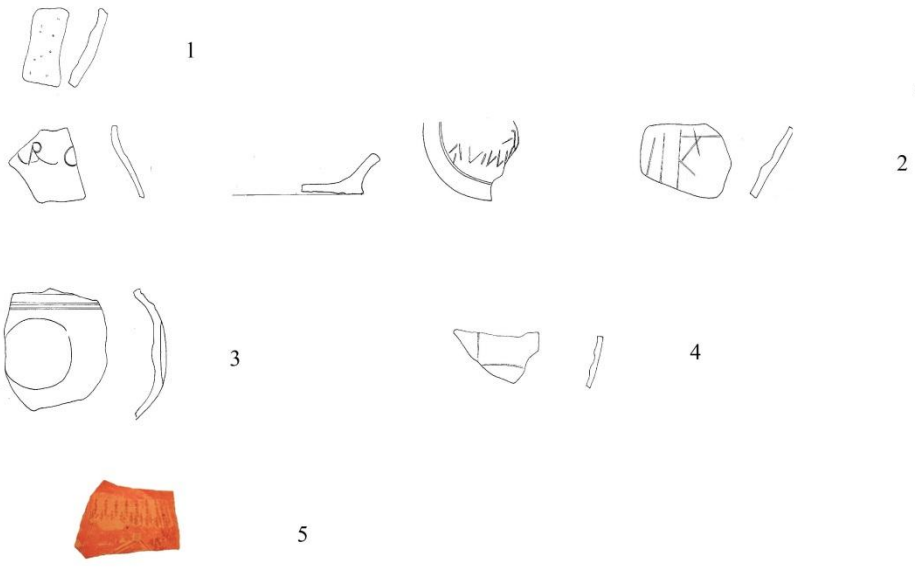
PRILOG 30

ČAŠE

Tipovi dna

Obrada površine

PRILOG 31. ŠALICE

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Š. TIP 1	Pov. Arhiv I SJ 43	2. stoljeće	T. 117: 8	
Š. TIP 2	Sv. Kvirin SJ 2, Pov. Arhiv ISJ 55	?	T. 79: 7; T. 90: 11	

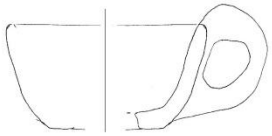
PRILOG 31. KANTAROS

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
KANT.TIP 1	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 36/39 Pov. Arhiv SJ 90	1. st. pr. Kr. – 1 st.	T. 10: 2, 3, 4; T. 72: 1, 2, 4; T. 172: 3, 4, 7	
KANT. TIP 2	Euroagram	3. st.		Baćani *et al*. 2011: 129, kat. br. 108, inv.br. 22921

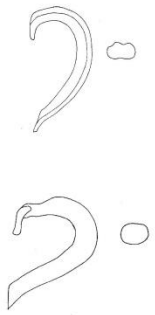
PRILOG 31

ŠALICE

Š. TIP 1

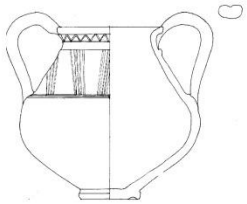

Š. TIP 2

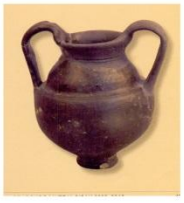

RUČKE ŠALICA

KANTAROS

KANT. TIP 1

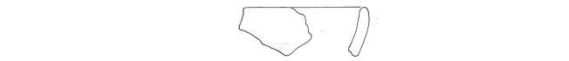
KANT. TIP 2

PRILOG 32. – 33.TANJURI

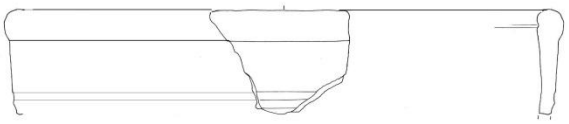
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
T.TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11 Pov. Arhiv	1. st. pr. Kr. – ½ 1.st.	T. 11: 6	Drnić & Miletić Čakširan 2014: 189, T. 16: 23)
T.TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 11: 1	
T.TIP 3	Sv. Kvirin, SJ 11 Sv. Kvirin SJ 8 Pov. ArhivI SJ 42 Pov Arhiv II SJ 24	1. – 4. stoljeće	T. 11: 2, 3; 4, 10, 11; T. 51: 7, 8; T. 128: 2, 3, 4; T. 185: 8	
T.TIP 4	Sv. Kvirin SJ 8 Pov. ArhivI SJ 24, SJ 43, SJ 38, SJ 42 Pov. Arhiv II SJ 89	2. – poč. 3. st.	T. 51: 1, 4, 7; T. 104: 1, 3; T. 116: 3; T. 125: 5; T. 128: 1; T. 166: 6	
T.TIP 5	Pov. Arhiv I SJ 55	1. – 2. st.	T. 91: 6, 8	
T.TIP 6	Pov. Arhiv I SJ 24 SJ 43	2. stoljeće	T. 104: 4; T. 116: 5	
T.TIP 7	Sv. Kvirin, SJ 8, SJ 36/39 Pov. Arhiv I SJ 43 Pov Arhiv II SJ 33, 45	1. – 3. st.	T. 51: 5; T. 67: 4; T. 91: 2, 3, 9; T. 116: 4; T. 177: 1, 3; T. 181: 4	
T.TIP 8	Sv. Kvirin SJ 8 Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 43, Pov. Arhiv II SJ 45, SJ 24	2. st. – poč. 3. st.	T. 51: 6; T. 91: 4, 5; T. 116: 2; T. 181: 7?; T. 186: 2	
T.TIP 9	Pov. ArhivI SJ 24, SJ 42	3. – 5. st.	T. 104: 5; T. 128: 5	
T.TIP 10	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov.Arhiv I SJ 42	3. – 4. st.	T. 51: 9; T. 128: 8	
T.TIP 11	Pov. Arhiv I SJ 42	3. – 4. st.	T. 128: 10	
T.TIP 12	Pov. Arhiv I SJ 42	3. – 4. st.	T. 128: 6	
T.TIP 13	Sv. Kvirin SJ 8 Pov. Arhiv I SJ 43	2. – 3. st.	T. 53: 5; T. 116: 1	
T.TIP 14	Pov. Arhiv II SJ 56, SJ 33	1. st.	T. 167: 4; T. 177: 2	
T. TIP 15	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv I SJ 45	1. st.	T. 11: 5, 7; T. 181: 1	

PRILOG 32

TANJURI

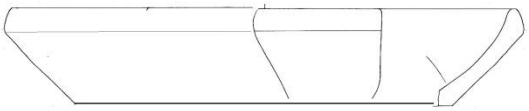
T. TIP 1

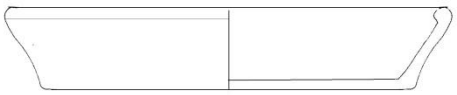
T. TIP 2

T. TIP 3

T. TIP 4

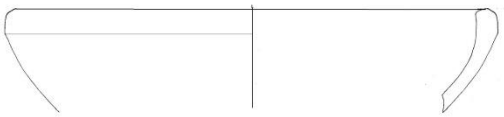
T. TIP 5

T. TIP 6

T. TIP 7

T. TIP 8

PRILOG 33

TANJURI

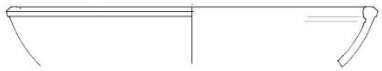
T. TIP 9

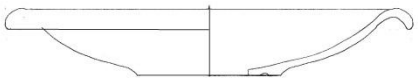
T. TIP 10

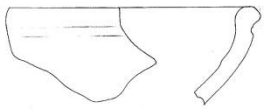
T. TIP 11

T. TIP 12

T. TIP 13

T. TIP 14

T. TIP 15

PRILOG 34. – 39. VRČEVI

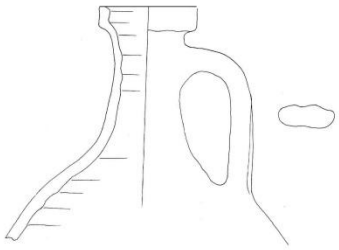
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
V.TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11, Pov. ArhivI SJ 24, SJ43, Pov. Arhiv II SJ 33	1. – 2. st.	T. 14: 1, 2, T. 105: 3, 5, 6; T. 118: 2, 11; T. 177: 5	
V.TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 11	1. – 1/2 2. st.	T. 15: 1, 2, 3	
V.TIP 3	Sv. Kvirin, SJ 11A	1. – 2. st.	T. 40: 2	
V.TIP 4	Sv. Kvirin, SJ 36/39	1. – 1/2 2. st.	T. 71: 2	
V.TIP 5	Pov. Arhiv I SJ 43	2/2 2. st. – rano 3. st.	T. 118: 4	
V.TIP 6	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 43	2. – 3. st.	T. 54: 11, T. 118: 5	
V.TIP 7	Sv. Kvirin, SJ 11A, SJ 8, SJ 2, Pov. Arhiv I SJ 43	2. – rano 3. st.	T. 40: 1; T. 54: 3, 12; T. 85: 1; T. 118: 3	
V.TIP 8	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – rano 3. st.	T. 118: 10	
V. TIP 9	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – rano 3. st.	T. 150: 2	
V.TIP 10	Sv. Kvirin, SJ 8	2. – 3. st.	T. 55: 5	
V.TIP 11	Sv. Kvirin, SJ 8	2. – 3. st.	T. 54: 10	
V.TIP 12	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 66	3. – 5. st.	T. 54: 2; T. 157: 2	
V.TIP 13	Sv. Kvirin SJ 21	2. – poč. 3. st.	T. 42: 2	
V.TIP 14	Sv. Kvirin, SJ 11	1. – 2. st.	T. 14: 6	
V.TIP 15	Sv. Kvirin, SJ 8; Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 7, SJ 5	2/2 2. – poč. 3. st.	T. 54: 1; T. 118: 9; 145: 4; T. 150: 3	
V.TIP 16	Pov. Arhiv I SJ 42	3. – 5. st.	T. 129: 9	

V.TIP 17	Sv. Kvirin, SJ 11	1. – 2. st.	T. 15: 6	
V.TIP 18	Sv. Kvirin SJ 11A, SJ 36/39	2/2 1. – 2/2 2. st.	T. 40: 5; T. 71: 5	
V.TIP 19	Sv. Kvirin, SJ 11, Pov. Arhiv I SJ 42	2. st.	T. 15: 5; T. 129: 1	
V.TIP 20	Pov. Arhiv II SJ 56	1. st.	T. 167: 7	
V.TIP 21	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 15: 5	
V.TIP 22	Pov. Arhiv I SJ 43	2/2 2. – 3. st.	T. 118: 1	
V.TIP 23	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 7	2. st.	T. 54: 4; T. 145: 3	
V.TIP 24	Pov. Arhiv, SJ 10	-	T. 137: 2	
V.TIP 25	Pov. Arhiv, SJ 24, SJ 66	2. st. →	T. 105: 8; T. 157: 1	
V. TIP 26	Sv. Kvirin SJ 8	2. – poč. 3. st.	T. 56: 5	
V. TIP 27	Sv. Kvirin SJ 8 Pov. Arhiv I SJ 5	2. – poč. 3. st.	T. 56: 6; T. 150: 1	
V .TIP 28	Pov. Arhiv I SJ 24, SJ 42	2. – poč. 3. st.	T. 106: 2, 3; T. 129: 4	
V. TIP 29	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 15: 7	
V. TIP 30	Sv. Kvirin SJ 36/39, Pov. Arhiv II SJ 56, SJ 58	1. – 2. st.	T. 71: 1; T. 167: 6; T. 168: 1, 3, 4, 5; T. 183: 2	
V. TIP 31	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – poč. 3. st.	T. 118: 8	
V. TIP 32	Pov. Arhiv I SJ 24	2. – poč. 3. st.	T. 105: 2	
V. TIP 33	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 15: 4	
V. TIP 34	Pov. Arhiv I SJ 89	1. st.	T. 166: 4	
V. TIP 35	Sv. Kvirin SJ 8, SJ 2	2. st. →	T. 54: 9; T. 85: 2	

V. TIP 36	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv II SJ 33	1. st.	T. 15: 8; T. 178: 4?	
V. TIP 37	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv II SJ 89	1. – 2. st.	T. 16: 11; T. 166: 5	
V. TIP 38	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 16: 6	
V. TIP 39	Sv. Kvirin SJ 11	2. – 4. st.	T. 16: 5	
V. TIP 40	Sv. Kvirin SJ 21	2. – poč. 3. st.	T. 42: 3	
V. TIP 41	Sv. Kvirin SJ 36/39	1. – 2. st.	T. 71: 3	
V. TIP 42	Sv. Kvirin SJ 8	2. st.	T. 52: 1	
V. TIP 43	Sv. Kvirin SJ 11	2. st.	T. 38: 2	
V. TIP 44	Pov. Arhiv I SJ 24	2. – poč. 3. st.	T. 105: 7	
V. TIP 45	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – poč. 3. st.	T. 118: 9	
V. TIP 46	Sv. Kvirin SJ 11	pol. 1. do pol. 2. st.	T. 38: 4	
V. TIP 47	Pov. Arhiv I SJ 24	2. – poč. 3. st.	T. 105: 1	
V. TIP 48	Ul. I. K. Sakcinskog 10-12 1959.	2. – 3. st.		Tomaš 2007: kat br. 28; Wiewegh 2003: 44, 78, Inv.br. 510: SIK 955/AZA

PRILOG 34

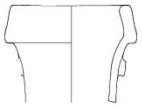
VRČEVI

V. TIP 1

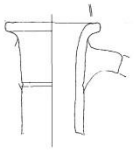
V. TIP 2

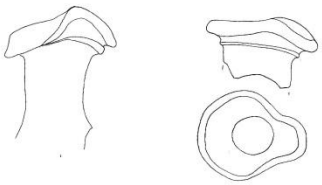
V. TIP 3

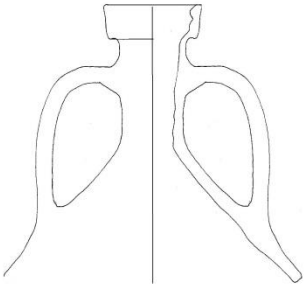
V. TIP 4

V. TIP 5

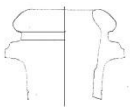
V. TIP 6

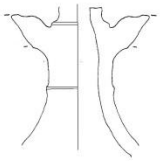
V. TIP 7

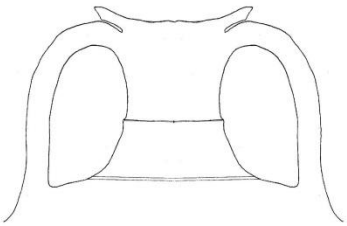
V. TIP 8

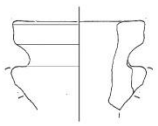
V. TIP 9

V. TIP 10

V. TIP 11

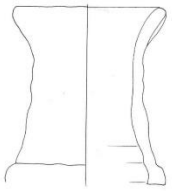
V. TIP 12

PRILOG 35

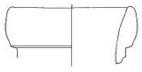
VRČEVI

V. TIP 13

V. TIP 14

V. TIP 15

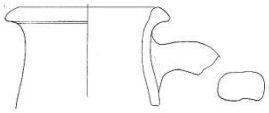
V. TIP 16

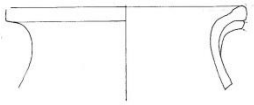
V. TIP 17

V. TIP 18

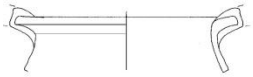
V. TIP 19

V. TIP 20

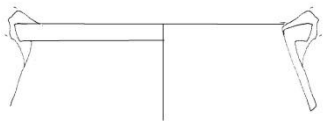
V. TIP 21

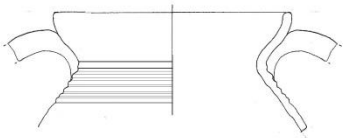
V. TIP 22

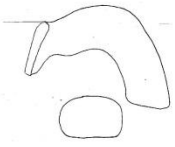
V. TIP 23

V. TIP 24

V. TIP 25

V. TIP 26

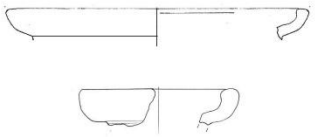
V. TIP 27

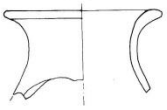
V. TIP 28

PRILOG 36

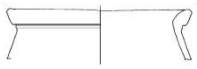
VRČEVI

V. TIP 29

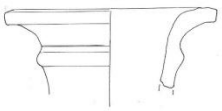
V. TIP 30

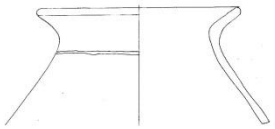
V. TIP 31

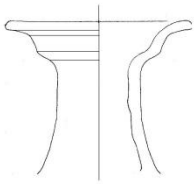
V. TIP 32

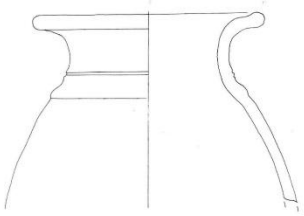
V. TIP 33

V. TIP 34

V. TIP 35

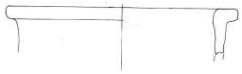
V. TIP 36

PRILOG 37

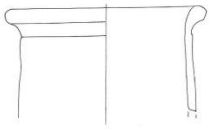
VRČEVI

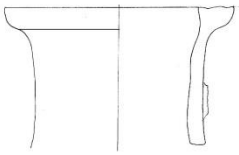
V. TIP 37

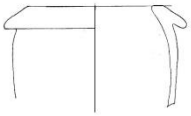
V. TIP 38

V. TIP 39

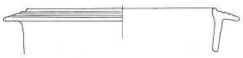
V. TIP 40

V. TIP 41

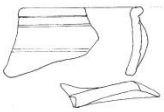
V. TIP 42

V. TIP 43

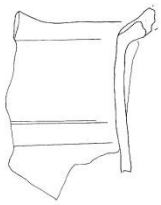
V. TIP 44

V. TIP 45

V. TIP 46

V. TIP 47

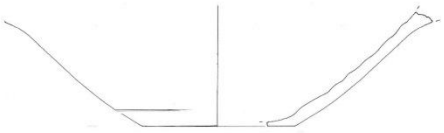
* 1

* 1 Tomaš 2007: kat br. 28

PRILOG 38

VRČEVI

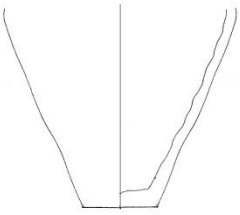
TIPOVI DNA

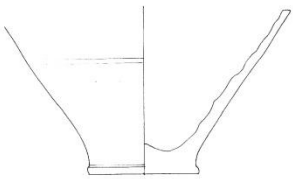
Vd 1

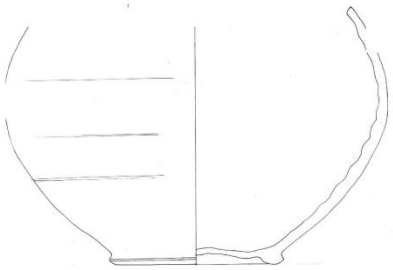
Vd 2

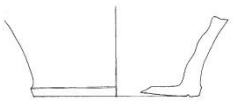
Vd 3

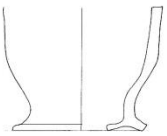
Vd 4

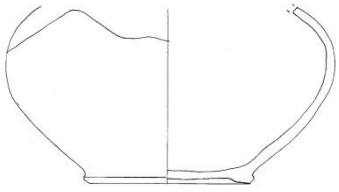
Vd 5

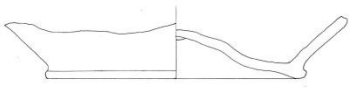
Vd 7

Vd 8

Vd 6

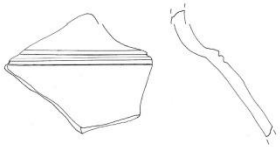

Vd 9

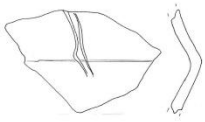
PRILOG 39

VRČEVI

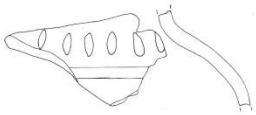
Obrada površine

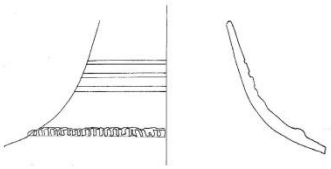
Vu 1

Vu 2

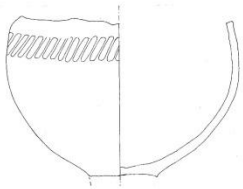
Vu 3

Vu 4

Vu 5

Vu 6

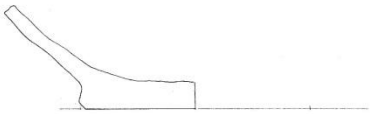

Vu 7

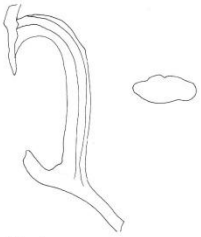
*

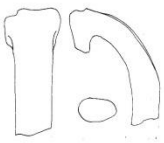

Vu 8

Ručke

Vr 1

Vr 2

Vr 3

Vr 4

* Baćani et al. 2011: kat br. 70; Inv.br. 26023

PRILOG 40. – 45. ZDJELE

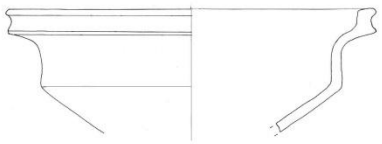
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Z. TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11	Kr. 1 – 2. st.	T. 12: 1	
Z. TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 11	Kr. 1. st. – 2. st.	T. 12: 2	
Z. TIP 3	Sv. Kvirin, SJ 36/39	Kr. 1. st. – 2. st.	T. 70: 5	
Z. TIP 4	Pov. Arhiv I SJ 43	2/2 2. – 3. st.	T. 117: 5	
Z. TIP 5	Pov. Arhiv II SJ 58	Kr. 1. st. – 2. st.	T. 184: 1	
Z. TIP 6	Sv. Kvirin, SJ 36/39; SJ 2	2. st. →	T. 70: 3; T. 84: 3	
Z. TIP 7	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 12: 4	
Z. TIP 8	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 24, Pov. Arhiv II SJ 62	2/2 2. – 3. st.	T. 53: 1; T. 59: 1; T. 109: 2; T. 185: 7	
Z. TIP 9	Pov. Arhiv I SJ 24, II SJ 33	2. st.	T. 109: 1; T. 178: 2	
Z. TIP 10	Sv. Kvirin, SJ 11	1. – 2. st.	T. 13: 2, 3	
Z. TIP 11	Sv. Kvirin, SJ 8	?	T. 53: 4	
Z. TIP 12	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 13: 1	
Z. TIP 13	Sv. Kvirin, SJ 36/39	2/2 1. – 2. st.	T. 70: 4	
Z. TIP 14	Pov. Arhiv SJ 42, SJ 10	2. – 5. st.	T. 129: 10; T. 137: 5	
Z. TIP 15	Pov. Arhiv II SJ 56	1. – 2. st.	T. 167: 5	
Z. TIP 16	Pov. Arhiv I SJ 43	2/2 2. – 3. st.	T. 117: 1	
Z. TIP 17	Pov. Arhiv I SJ 5	2/2 2. – 3. st.	T. 148: 7	

Z. TIP 18	Pov. Arhiv I SJ 66	6. st.	T. 156: 5	
Z. TIP 19	Pov. Arhiv I SJ 55	2. st.	T. 90: 12	
Z. TIP 20	Sv. Kvirin, SJ 22	2/2 2. – 3. st.	T. 43: 2	
Z. TIP 21	Pov. Arhiv II SJ 33	Kr. 1. st.	T. 178: 5	
Z. TIP 22	Pov. Arhiv II SJ 45	1. – 3. st.	T. 181: 3	
Z. TIP 23	Pov. Arhiv I SJ 7	2. – 4. st.	T. 142: 7	
Z. TIP 24	Sv. Kvirin SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 42, SJ 66	2. st. →?	T. 59: 11, T. 156: 6; T. 131: 10	
Z. TIP 25	Pov. Arhiv I SJ 7, SJ?	2. st. →?	T. 142: 11, T. 162: 4	
Z. TIP 26	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8	2. st.	T. 40: 3; T. 57: 5	
Z. TIP 27	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8	kraj 1. do 2. st.	T. 12: 3; T. 58: 12	
Z. TIP 28	Sv. Kvirin SJ 8	Prva pol. 2. st.	T. 58: 13	
Z. TIP 29	Sv. Kvirin SJ 8	2. st.	T. 58: 10	
Z. TIP 30	Pov. Arhiv II SJ 33	1. st.	T. 178: 1	
Z. TIP 31	Pov. Arhiv II SJ 33	1. st.	T. 177: 4	
Z. TIP 32	Sv. Kvirin SJ 8	2. st.	T. 51: 2	
Z. TIP 33	Pov. Arhiv II SJ 58	1. st.	T. 183: 4	
Z. TIP 34	Sv. Kvirin SJ 11A	1. st.	T. 39: 8	
Z. TIP 35	Pov. Arhiv I SONDA 2, SJ 43	2. - rano 3.st.	T. 114: 6, 7; T. 117: 3, 4	
Z. TIP 36	Pov. Arhiv I SJ 43	2./3. st.	T. 117: 2	

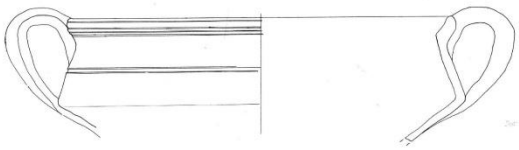
Z. TIP 37	Sv. Kvirin SJ 11; Pov. Arhiv I SJ 55	1. – 2. st.	T. 13: 5; T. 97: 4	
Z. TIP 38	Sv. Kvirin SJ 11; Pov. Arhiv I SJ 55, Pov. Arhiv II SJ 56	1. st.	T. 13: 4; T. 98: 5; T. 169: 2	
Z. TIP 39	Sv. Križ	?		Bugar 2000: T. VII/6
Z. TIP 40	Sv. Križ	?		Bugar 2000: T. VIII, 8–10
Z. TIP 41	Sv. Križ	?		Bugar 2000: T. IX: 14–16
Z. TIP 42	Sv. Križ	?		Bugar 2000: T. VIII/ 11–12
Z. TIP 43	Kovnica			Wiewegh 2001: T. VII: 14-21
Z. TIP 44	Zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu	drugu pol. 2. – 3. st.		Šeper 1954: T.III: sl. 16, Ožanić 2003: 72, inv.br. 17320

PRILOG 40

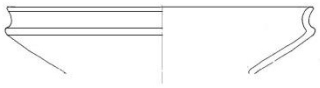
ZDJELE

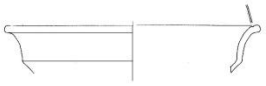
Z. TIP 1

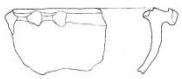
Z. TIP 2

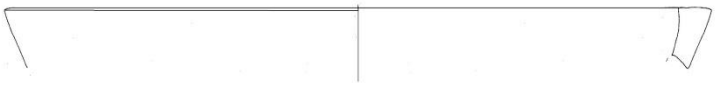
Z. TIP 3

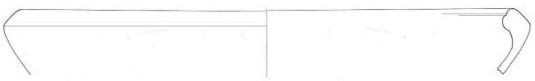
Z. TIP 4

Z. TIP 5

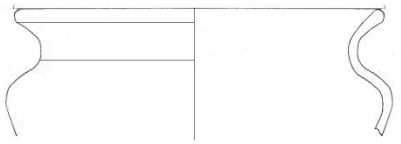
Z. TIP 6

Z. TIP 7

PRILOG 41

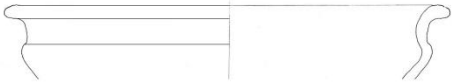
ZDJELE

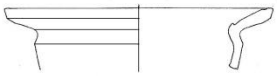
Z. TIP 8

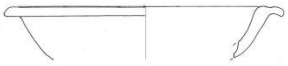
Z. TIP 9

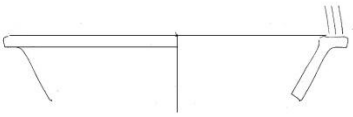
Z. TIP 10

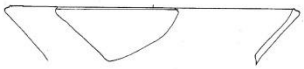
Z. TIP 11

Z. TIP 12

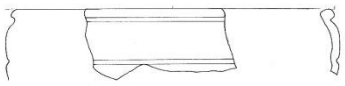
Z. TIP 13

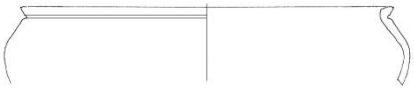
Z. TIP 14

PRILOG 42

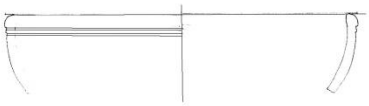
ZDJELE

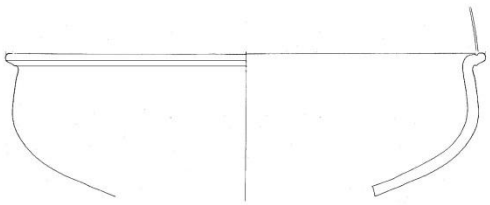
Z. TIP 15

Z. TIP 16

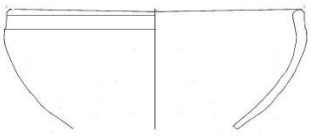
Z. TIP 17

Z. TIP 18

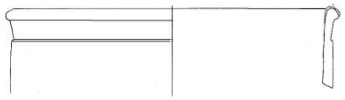
Z. TIP 19

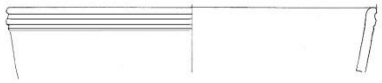
Z. TIP 20

PRILOG 43

ZDJELE

Z. TIP 21

Z. TIP 22

Z. TIP 23

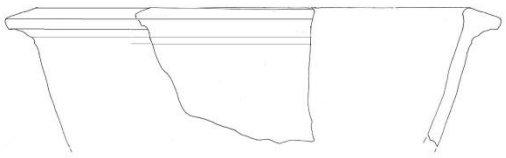
Z. TIP 24

Z. TIP 25

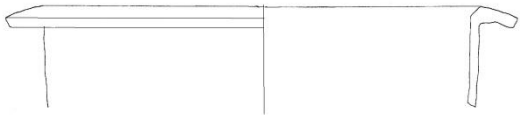
Z. TIP 26

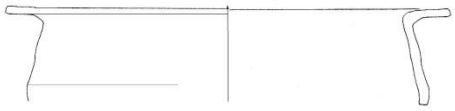
Z. TIP 27

PRILOG 44

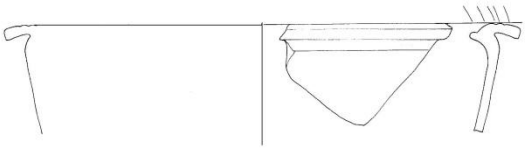
ZDJELE

Z. TIP 28

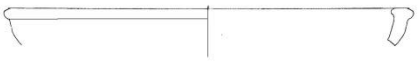
Z. TIP 29

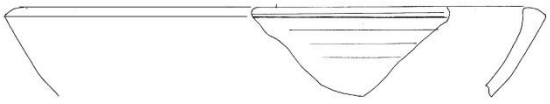
Z. TIP 30

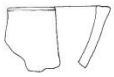
Z. TIP 31

Z. TIP 32

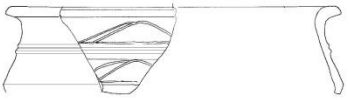
Z. TIP 33

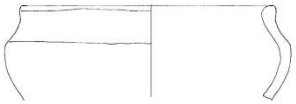
Z. TIP 34

PRILOG 45

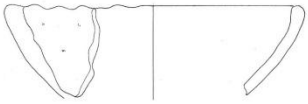
ZDJELE

Z. TIP 35

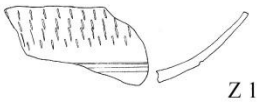
Z. TIP 36

Z. TIP 37

Z. TIP 38

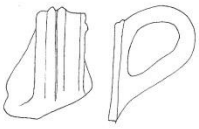
Z 1

Z 2

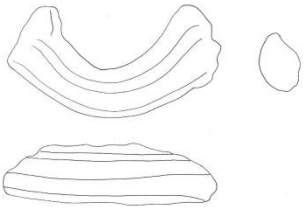
Z 3

Zr 1

Zr 2

Zr 3

PRILOG 46. CJEDILA

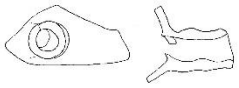
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
C. TIP 1	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – 5. st.	T. 117: 10	

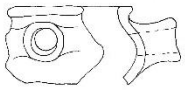
PRILOG 46. ZDJELE S CJEVASTIM IZLJEVOM

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
PCI. TIP 1	Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 7	2. st. →	T. 117: 9; T. 142: 14	

PRILOG 46

POSUDE S CJEVASTIM IZLJEVOM

PCI. TIP 1

CJEDILA

C. TIP 1

PRILOG 47. TRONOŽNE ZDJELE

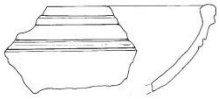
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
TR. Z. TIP 1	Sv. Kvirin SJ 40	1. – 2. st	T. 46: 1	
TR. Z. TIP 2	Pov. Arhiv II SJ 24	2. st.	T. 186: 9	
TR. Z. TIP 3	Pov. Arhiv I SJ 2	?	T. 84: 2	
TR. Z. TIP 4	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – 3. st.	T. 117: 6	

PRILOG 47

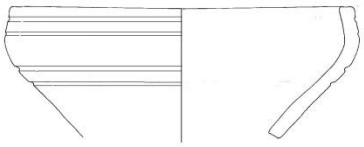
TRONOŠCI

TR. Z. TIP 1

TR. Z. TIP 2

TR. Z. TIP 3

TR. Z. TIP 4

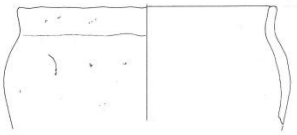

PRILOG 48. LONCI RAĐENI RUKOM

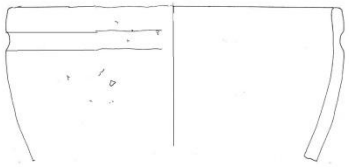
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Lr.TIP 1	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8, SJ 36/39; Pov. Arhiv I SJ 24, SJ 5, SJ 50/132	1. – 2. st.	T. 23: 2, 7, 9, T. 24: 3, 6, 10, 11; T. 58: 2; T. 76: 6, 7; T. 110: 1; T. 151: 4; T. 153: 5	
Lr. TIP 2	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv I SJ 55, Pov. Arhiv II SJ 45, SJ 90	1. st.	T. 24: 1, 2, 4; T. 98: 1;T. 182 :2 ;T. 173: 3	
Lr. TIP 3	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 23: 1, 3, 4, 6, 8; T. 24: 5, 7, 8, 9	
Lr.TIP 4	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 40, Pov. Arhiv I SJ 36/39, SJ 55, SJ 50/132, SJ 66, Pov. Arhiv II SJ 89, 90	1. st.	T. 23: 5; T. 24: 1; T. 73: 2; T. 98: 4; T. 99: 10, 11; T. 153: 2; T. 159: 2; T. 166: 4. T. 174: 2, 3	
Lr.TIP 5	Pov. Arhiv I SJ 63, SJ 55, Arhiv II SJ 56, SJ 98	Zadnja trećina 1. st. pr. Kr. – prvo desetljeće 1. st. po. Kr.	T. 88: 10; T. 98: 5; T. 170: 5; T. 175: 3, 4	
Lr.TIP 6	Pov. Arhiv I SJ 5	3. – 4. st.	T. 149: 1–3	
Lr.TIP 7	Pov. Arhiv I SJ 50/132	3. – 4. st.	T. 153: 6	
Lr.TIP 8	Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 42, SJ 10, SJ 7, SJ 5	3. – 4. st.	T. 97: 1–3; T. 131: 8, T. 132: 3; T. 140: 7; T. 144: 1–2; T. 151: 5	
Lr.TIP 9	Pov. Arhiv I SJ 42	3. – 4. st.	T. 132: 1	

PRILOG 48

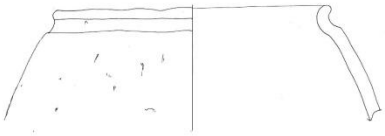
LONCI RAĐENI RUKOM

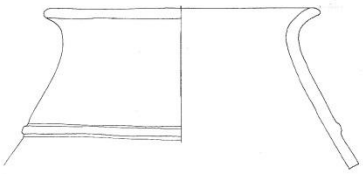
L.r. TIP 1

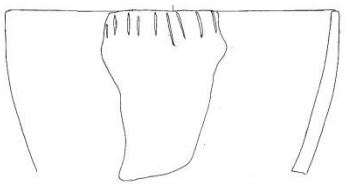
L.r. TIP 2

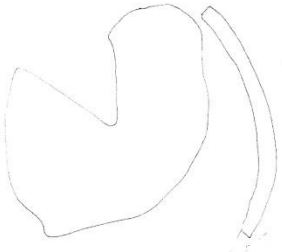
L.r. TIP 3

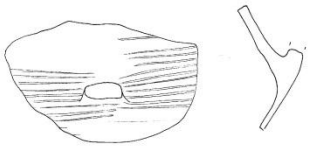
L.r. TIP 4

L.r. TIP 5

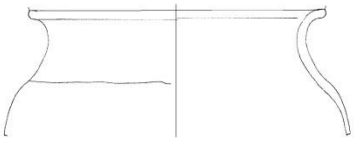

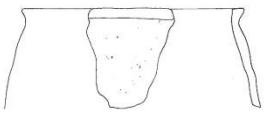

L.r. TIP 7

L.r. TIP 6

L.r. TIP 8

L.r. TIP 9

PRILOG 49. – 53. LONCI RAĐENI NA KOLU

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
L. TIP 1	Sv. Kvirin SJ 11	Kr. 1. st. – pol. 2. st.	T. 25: 6	
L. TIP 2	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – poč. 3. st.	T. 117: 7	
L. TIP 3	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 10, SJ 7	1. – 2. st.	T. 27: 12, T. 28: 5, T. 73: 5, T. 140: 5; T. 144: 5	
L. TIP 4	Sv. Kvirin SJ 8, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 10	2. st.	T. 57: 6, 9, T. 59: 7, T. 73: 5, T. 140: 7	
L. TIP 5	Sv. Kvirin SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 10	2. – 3. st.	T. 51: 1, T. 57 .1, T. 139: 4	
L. TIP 6	Pov. Arhiv I SJ 10	2. – 4. st.	T. 140: 1	
L. TIP 7	Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 33, 38, SONDA 2, Pov. Arhiv I SJ 42, Pov. Arhiv II SJ 62,	2. st.	T. 114: 5,T. 123: 1, 2, T. 125: 11, T. 132: 9, T. 185: 3	
L. TIP 8	Sv. Kvirin SJ 8	2. – 3. st.	T. 59: 5	
L. TIP 9	Sv. Kvirin SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 43	1. – 2. st.	T. 75: 3, T. 124: 4	
L. TIP 10	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 33, SJ 38	1. – 2. st.	T. 27: 3, T. 73: 12, T. 75: 4, T. 124: 1, 3, T. 125: 8	
L. TIP 11	Sv. Kvirin SJ 8, SJ 36/39	2. st.	T. 58: 7, T. 74: 3	
L. TIP 12	Sv. Kvirin SJ 36/39	2/2 1. – 2. st.	T. 73: 3	
L. TIP 13	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv I SJ 55	1. – 2. st.	T. 25: 2, T. 97: 1	
L. TIP 14	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 25: 4, T. 26: 7	
L. TIP 15	Sv. Kvirin SJ 11, Pov. Arhiv I SJ 8, SJ 55	2. st.	T. 25: 7, T. 57: 10, T. 97: 3	
L. TIP 16	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 21, Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 24, SJ 43, SJ 42, SJ 5, Pov. Arhiv II SJ 56	2. – 4. st.	T. 27: 12, 13; T. 28: 4, T. 42: 7; T. 97: 1; T. 110: 4; T. 122: 12; T. 131: 6, 9; T. 151: 2, 3; T. 168: 1, 3, 4, 5;T. 169: 5	
L. TIP 17	Sv. Kvirin SJ 11, sj 8, Pov. Arhiv I SJ 55	1. – 2. st.	T. 25: 10; T. 27: 10; T. 59: 13; T. 95: 3	

L. TIP 18	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8	1. – 3. st.	T. 26: 3; T. 27: 8; T. 28: 6; T. 58: 7	
L. TIP 19	Sv. Kvirin SJ 40	1/2. 1. st.	T. 45: 5	
L. TIP 20	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 21	Kr. 1. – 2. st.	T. 25: 8; T. 27: 13; T. 28: 1, T. 42: 7	
L. TIP 21	Pov. Arhiv I SJ 24	2. – poč. 3. st.	T. 110: 6	
L. TIP 22	Pov. Arhiv I SJ 24, SJ 43	2/2 2. – 3. st.	T. 109: 3, 6; T. 122: 11	
L. TIP 23	Sv. Kvirin SJ 8	2/2 2. – 3. st.	T. 59: 4, 10	
L. TIP 24	Pov. Arhiv I SJ 24	2/2 2. – 3. st.	T. 110: 4	
L. TIP 25	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 25: 5	
L. TIP 26	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 26: 6, 9; T. 28: 3	
L. TIP 27	Pov. Arhiv I SJ 42	2. – 4. st.	T. 131: 4	
L. TIP 28	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 66, Sv. Kvirin SJ 89	1. – 4. st.?	T. 26: 7; T. 73: 1; T. 159: 3, T. 166: 5	
L. TIP 29	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 10	?	T. 25: 11; T. 26: 2; T. 74: 4; T. 124: 5, T. 140: 3	
L. TIP 30	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 10	1. – 2. st. ?	T. 25: 13; T. 28: 2; T. 27: 1; T. 58: 6; T. 73: 11, T. 95: 1; T. 140: 3	
L. TIP 31	Sv. Kvirin SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 24Pov. Arhiv I SJ, SJ 43, SJ 42	2. – 4. st.	T. 59: 1; T. 109: 5, 9; T. 122: 8, 11; T. 124: 7; T. 131: 11, T. 132: 11;	
L. TIP 32	Pov. Arhiv I SJ 42, SJ 5, SJ 66	3. – 5. st.	T. 131: 9, T. 151: 2; T. 160: 1	
L. TIP 33	Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 42, SJ 10, SJ 66	3. – 5. st.	T. 122: 3, 10; T. 123: 5, T. 131: 2, 3; 7, 11; T. 132: 15?;T. 140: 2; T. 160: 2	
L. TIP 34	Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 43, SJ 66	2/2 2. – 4. st.?	T. 96: 6; 122: 1; T. 123: 5; T. 160: 6	
L. TIP 35	Sv. Kvirin SJ 8	2. – 3. st.	T. 59: 6, 8, 9	

L. TIP 36	Sv. Kvirin SJ 8	2/2 2. – 3. st.	T. 58: 5	
L. TIP 37	Sv. Kvirin SJ 8	2/2 2. – 3. st.	T. 58: 4	
L. TIP 38	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 7	2. st. ?	T. 25: 12, T. 57: 3, 4; T. 96: 2; T. 97: 2; T. 142: 2;	
L. TIP 39	Pov. Arhiv I SJ 24	2/2 2. – 3. st.	T. 110: 6	
L. TIP 40	Pov. Arhiv I SJ 24	2/2 2. – 3. st.	T. 122: 2, 4, 7, 8	
L. TIP 41	Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 43	2/2 2. – 3. st.	T. 95: 1; T. 96: 2 T. 123: 6	
L. TIP 42	Pov. Arhiv I SJ 55	1. – 2.st.	T. 95: 2	
L. TIP 43	Sv. Kvirin SJ 36/39	2/2 1. – 2. st.	T. 73: 9, 13	
L. TIP 44	Sv. Kvirin SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 24, SJ 42, SJ 7	2/2 2. – 3. st.	T. 59: 1; T. 109: 5; T. 132: 12; T. 144: 4	
L. TIP 45	Sv. Kvirin SJ 21	2/2 2. – 3. st.	T. 42: 8	
L. TIP 46	Sv. Kvirin SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 10, SJ 5	3. – 4. st.	T. 59: 4; T. 123: 3; T. 140: 6, T. 151: 1	
L. TIP 47	Pov. Arhiv I SJ 7	2/2 2. – 3. st.	T. 144: 3	
L. TIP 48	Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 24, SJ 43, SJ 42, SJ 7	3. – 4. st.	T. 96: 1; T. 109: 4; T. 123: 4; T. 132: 5; T. 144: 6	
L. TIP 49	Sv. Kvirin SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 43, SJ 24	2. – 3. st.	T. 73: 8; T. 96: 3;T. 123: 4; T. 109: 4	
L. TIP 50	Sv. Kvirin SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 7	2. – 3. st.	T. 57: 2, T. 144: 6	
L. TIP 51	Pov. Arhiv I SJ 24	2/2 2. – 3. st.	T. 110: 7	
L. TIP 52	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 25: 9	
L. TIP 53	Pov. Arhiv I SJ 63	1/2 1. st.	T. 88: 4	
L. TIP 54	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 23. 10	

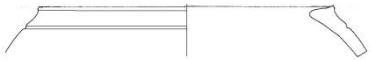
L. TIP 55	Sv. Kvirin SJ 36/39	2/2 1. – 2. st.	T. 74: 1	
L. TIP 56	Sv. Kvirin SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 89	1. st.	T. 75: 2; T. 166: 5	
L. TIP 57	Pov. Arhiv I SJ 55	1. – 2. st.	T. 90: 4, 5	
L. TIP 58	Sv. Kvirin SJ 8	2. – 3. st.	T. 58: 8	
L. TIP 59	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 26: 1	
L. TIP 60	Pov. Arhiv I	?	T. 163: 4	

PRILOG 49

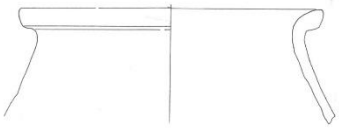
LONCI

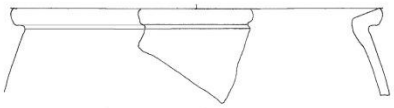
L. TIP 1

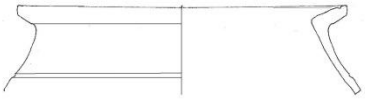
L. TIP 2

L. TIP 3

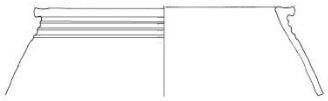
L. TIP 4

L. TIP 5

L. TIP 6

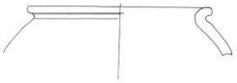
L. TIP 7

L. TIP 8

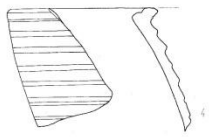
L. TIP 9

L. TIP 10

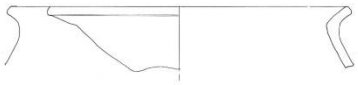
L. TIP 11

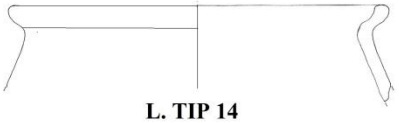
L. TIP 12

PRILOG 50

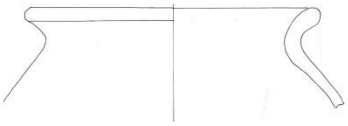
LONCI

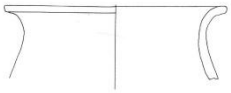
L. TIP 13

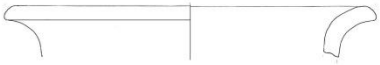
L. TIP 14

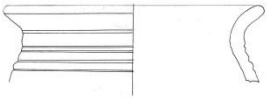
L. TIP 15

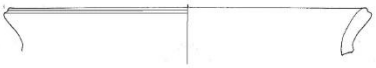
L. TIP 16

L. TIP 17

L. TIP 18

L. TIP 19

L. TIP 20

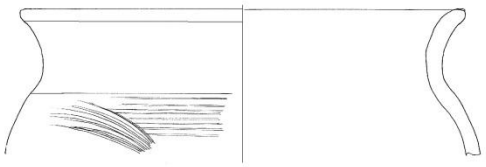
L. TIP 21

L. TIP 22

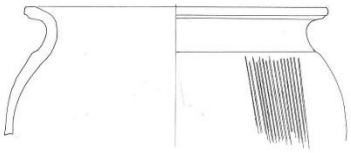
L. TIP 23

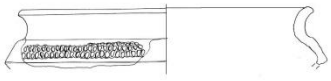
L. TIP 24

PRILOG 51

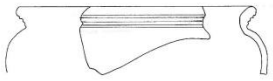
LONCI

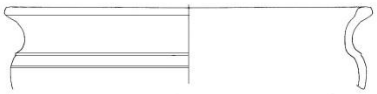
L. TIP 25

L. TIP 26

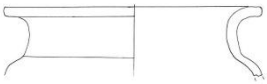
L. TIP 27

L. TIP 28

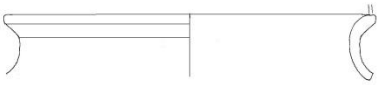
L. TIP 29

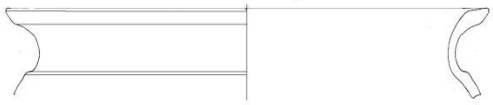
L. TIP 30

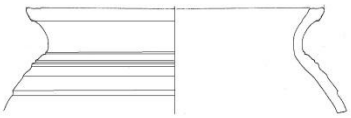
L. TIP 31

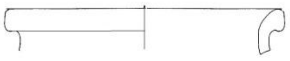
L. TIP 32

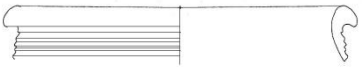
L. TIP 33

L. TIP 34

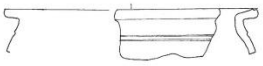
L. TIP 35

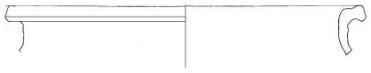
L. TIP 36

L. TIP 37

L. TIP 38

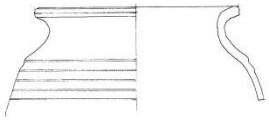
L. TIP 39

L. TIP 40

PRILOG 52

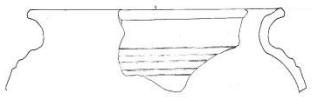
LONCI

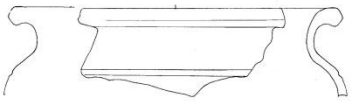
L. TIP 41

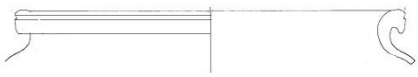
L. TIP 42

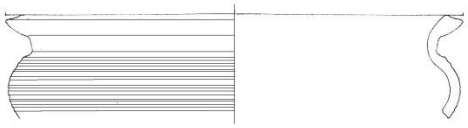
L. TIP 43

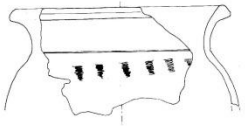
L. TIP 44

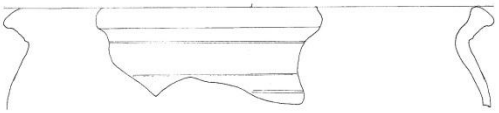
L. TIP 45

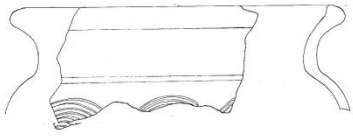
L. TIP 46

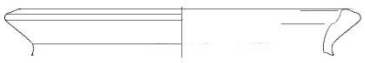
L. TIP 47

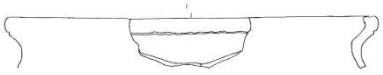
L. TIP 48

L. TIP 49

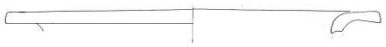
L. TIP 50

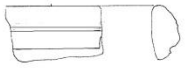
L. TIP 51

PRILOG 53

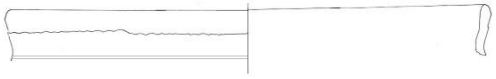
LONCI

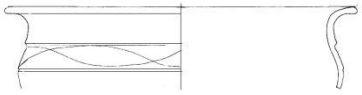
L. TIP 52

L. TIP 53

L. TIP 54

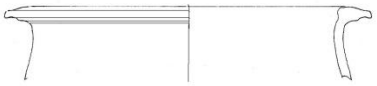
L. TIP 55

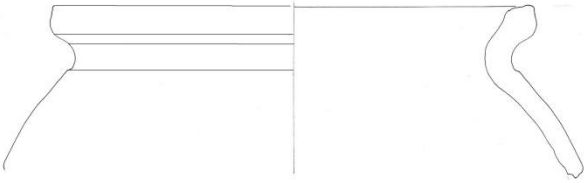
L. TIP 56

L. TIP 57

L. TIP 58

L. TIP 59

L. TIP 60

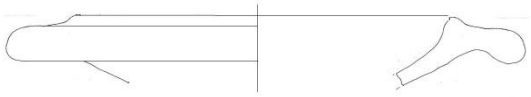
PRILOG 54. – 57. TARIONIK

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
TR.TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11 Pov. Arhiv I	1/2 1.stoljeća	T. 18: 2, 3, T. 95: 6, T. 111: 1	
TR.TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 36/39 Pov. Arhiv I	Sredina 1. – 2. stoljeće	T. 70: 6, T. 163: 3	
TR.TIP 3	Pov. Arhiv SJ 42	Sredina 1. – 3. stoljeće	T. 130: 5	
TR.TIP 4	Pov. Arhiv I SJ 43	2. stoljeće	T. 119: 3	
TR.TIP 5	Sv. Kvirin, SJ 8	2. i 3. stoljeće	T. 61: 4	
TR.TIP 6	Pov. Arhiv I SJ 24	2/2 2. – 3. st.	T. 111: 3	
TR. TIP 7	Sv. Kvirin SJ 36/39	2. i 3. st.	T. 70: 1	
TR. TIP 8	Sv. Kvirin SJ 11a, SJ 36/39	2. i 3. st.	T. 40: 6; T. 70: 2	
TR. TIP 9	Sv. Kvirin SJ 11	3. i 4. st.	T. 18: 1	
TR. TIP 10	Sv. Kvirin SJ 21, SJ 8	3. i 4. st.	T. 42: 9; T. 61: 3	
TR. TIP 11	Pov. Arhiv SJ 56	?	T. 89: 4	
TR. TIP 12	Sv. Kvirin SJ 8	2. st.	T. 61: 1	
TR. TIP 13	Pov. Arhiv SJ 10		T. 139: 1	
TR. TIP 14	Pov. Arhiv SJ 5	3. – 5. st.	T. 150: 8	
TR. TIP 15	Pov. Arhiv I		T. 163: 1, 2	
TR. TIP 16	Pov. Arhiv SJ 42	2/2 2. st. do ½ 3. st.	T. 130: 6	
TR. TIP 17	Sv. Kvirin SJ 2		T. 84: 4	
TR. TIP 18	Gundulićeva 28	-		Novaković 2011: 47, tip 21
TR. TIP 19	Gundulićeva 28			Novaković 2011: 48, tip 23, i tip 24
TR. TIP 20	Gundulićeva 28			Novaković 2011: 49, tip 26

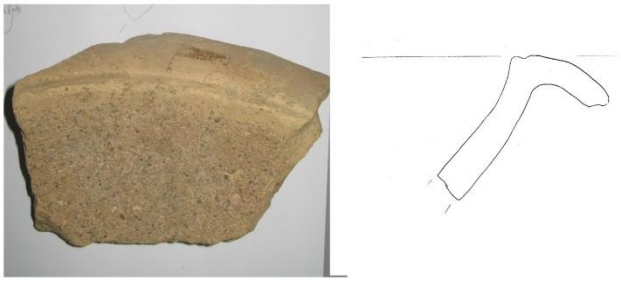
TR. TIP 21	Sv. Križ	4. st.		Kordić 2001: 31, T. 24, 25

PRILOG 54

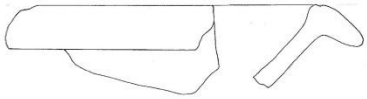
TARIONICI

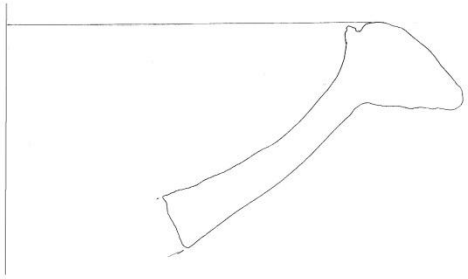
TR. TIP 1

TR. TIP 2

TR. TIP 3

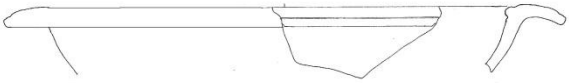
TR. TIP 4

PRILOG 55

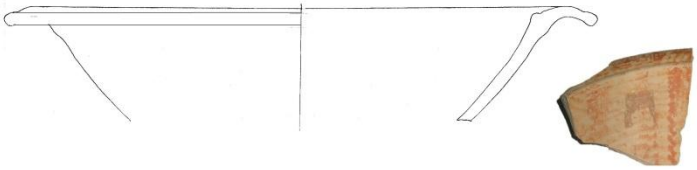
TARIONICI

TR. TIP 5

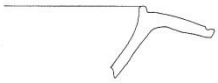

TR. TIP 6

TR. TIP 7

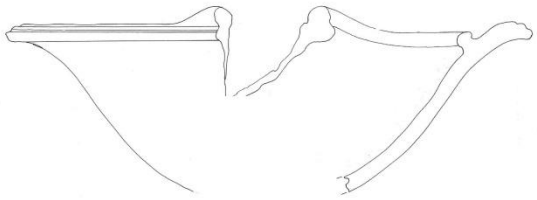

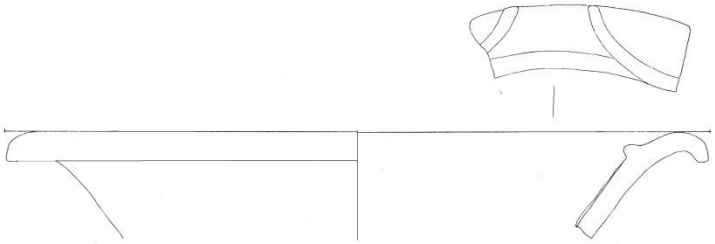
TR. TIP 8

PRILOG 56

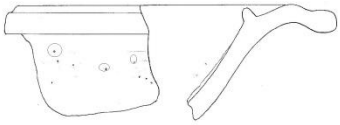
TARIONICI

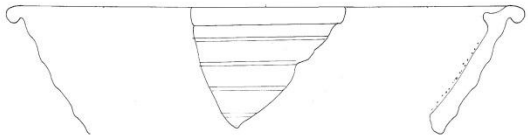
TR. TIP 9

TR. TIP 10

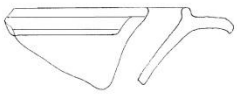
TR. TIP 11

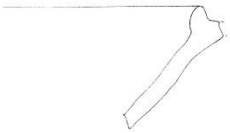
TR. TIP 12

PRILOG 57

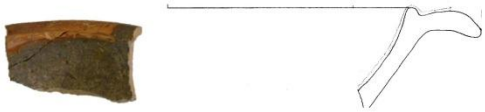
TARIONICI

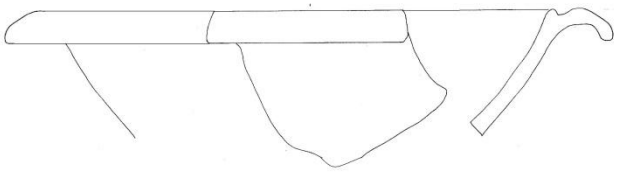
TR. TIP 13

TR. TIP 14

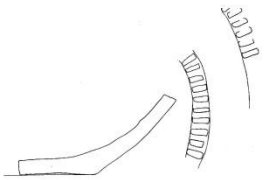

TR. TIP 15

TR. TIP 16

TR. TIP 17

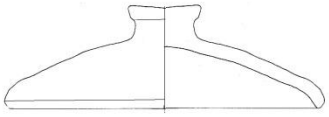
PRILOG 58. – 61. POKLOPCI

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
P. TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 55 Pov. Arhiv II SJ 56	1.- 4. stoljeće	T. 21: 5, 9; T. 76: 7, 8; T. 92: 13, T. 169: 4	
P. TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 11, Pov. Arhiv I SJ 43, Pov. Arhiv II SJ 45	1. – 3. st. ?	T. 22: 3, 9; T. 120: 3; T. 181: 6	
P. TIP 3	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 41: 3	
P. TIP 4	Sv. Kvirin, SJ 11, Starčevićeva 37	1. st.	T. 22: 4	Vidošević 2003: T 10/6;
P. TIP 5	Sv. Kvirin, SJ 11, Starčevićeva 37, Kovnica	1. st.	T. 22: 2	Vidošević 2003: T 10/3, Wiewegh 2001: T. VIII/34
P. TIP 6	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 24, SJ 42	2. – 3. st.	T. 60: 7; T. 108: 5; T. 134: 6	
P. TIP 7	Sv. Kvirin, SJ 8	2.- poč. 3. st. stoljeće	T. 60: 1	
P. TIP 8	Sv. Kvirin, SJ 8, Pov. Arhiv SJ 24	2. stoljeće	T. 60: 3; T. 108: 4	
P. TIP 9	Sv. Kvirin, SJ 8, SJ 36/39, Pov. Arhiv SJ 43, SJ 50/132, Pov. Arh. II SJ 45 Kovnica	1. – 3. st.	T. 60: 4, 8; T. 76: 2 T. 120: 2, 7, 5; T. 154: 2; T. 181: 9	Wiewegh 2001:T. VIII/35
P. TIP 10	Sv. Kvirin, SJ 36/39, Pov. Arhiv I SJ 43, SJ 42	1. – 3. st.	T. 76: 3, 6; T. 120: 4; T. 134: 7, 8, 9	
P. TIP 11	Pov. Arhiv, SJ 24	2/2 2. – 3. st.	T. 108: 6	
P. TIP 12	Pov. Arhiv I SJ 43	2. – 3. st.	T. 120: 6	
P. TIP 13	Pov. Arhiv I SJ 66	?	T. 158: 4	
P. TIP 14	Pov. Arhiv I SJ 66		T. 158: 5	
P. TIP 15	Pov. Arhiv I SJ 66		T. 158: 6	
P. TIP 16	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 38: 7	
P. TIP 17	Sisak			Tomaš 2007: kat. br. 15, Bilić *et al.* 128, kat. br. 131,

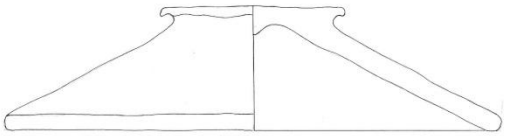
				inv. Br. 510:SIK 20659
P. TIP 18	Sv. Križ-Park			Bugar 2000: 28, T. XIV, 6
P. TIP 19	Sv. Križ-Park			Bugar 2000: 29, T. XIV, 7
P. TIP 20	Starčevićeva 37	1.- 2. stoljeće		Vidošević 2003: T. 10: 7
P. TIP 21	Sv. Kvirin SJ 8, SJ 36/39 Pov. Arhiv SJ 5	1. st. – 2. st.	T. 60: 5; T. 76:; T. 150: 5	

PRILOG 58

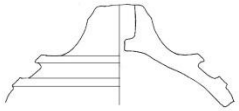
POKLOPCI

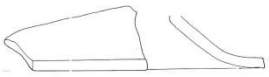
P. TIP 1

P. TIP 2

P. TIP 3

P. TIP 4

P. TIP 5

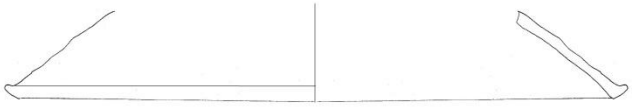
P. TIP 6

P. TIP 7

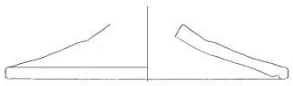
P. TIP 8

P. TIP 9

PRILOG 59

POKLOPCI

P. TIP 10

P. TIP 11

P. TIP 12

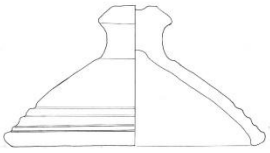
P. TIP 13

P. TIP 14

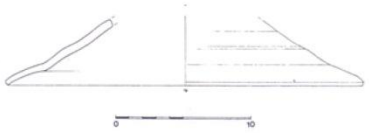
P. TIP 15

P. TIP 16

PRILOG 60

POKLOPCI

P. TIP 17 * 1

P. TIP 18 * 2

P. TIP 19 * 3

P. TIP 20 * 4

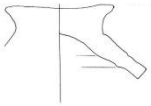

P. TIP 21

* 1 Bilić *et al.* 128, kat. br. 131, inv. Br. 510:SIK 20659
* 2 Bugar 2000: 28, T. XIV, 6
* 3 Bugar 2000: 29, T. XIV, 7
* 4 Vidošević 2003: T. 10: 7

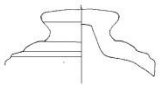
PRILOG 61

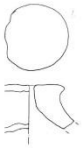
POKLOPCI

1

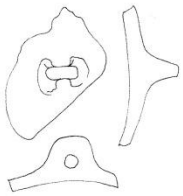

2

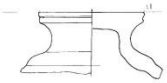

3

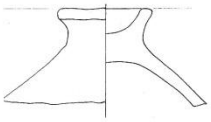

4

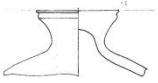

5

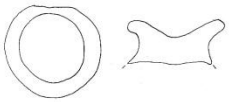

6

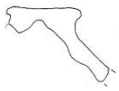

7

8

9

10

11

12

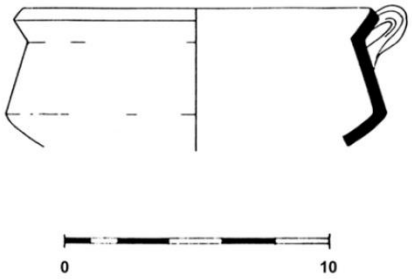

13

PRILOG 62. ISTOČNOMEDITERANSKA I AFRIČKA KUHINJSKA KERAMIKA

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
I.MED. KUH. TIP 1 Hayes tip Knossos 2	Kovnica	od kraja 1. do poč. 2. st.		Wiewegh 2001: T. XIV: 14
AFR. KUH. TIP 1 Hayes tip 181	Kovnica	3. do 4. stoljeće		Wiewegh 2001: T. VIII: 22, 23
AFR.KUH. TIP 2 tip Uzita 3	Sv. Kvirin SJ 2	200. – 400 g.	T. 87: 5	
AFR. KUH TIP 3	Sv. Kvirin SJ 2	?	T. 87: 6	

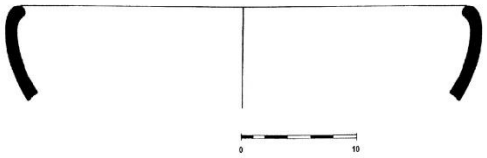
PRILOG 62

ISTOČNOMEDITERANSKA KUHINJSKA KERAMIKA

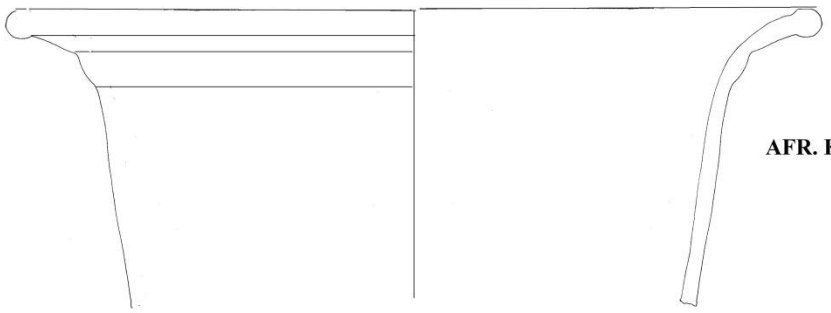

IMED. KUH TIP 1 * 1

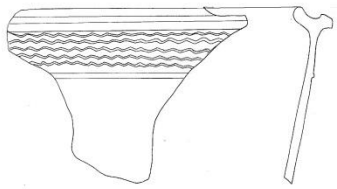
AFRIČKA KUHINJSKA KERAMIKA

AFR. KUH. TIP 1 * 2

AFR. KUH. TIP 2

AFR. KUH. TIP 3

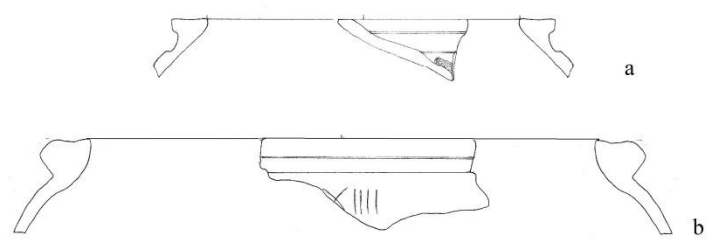
* 1 Wiewegh 2001: T. XIV: 14
* 2 Wiewegh 2001: T. VIII: 22, 23

PRILOG 63. – 64. DOLIJ

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
D.TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11, SJ 8; Pov. Arhiv SJ 10	1. – 2. st.	T. 25: 6, T. 64: 2, T. 139: 2	
D.TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 11	1. – 2. st.	T. 31: 4	
D.TIP 3	Sv. Kvirin, SJ 11, SJ 36/39, SJ 8, Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 24	1. – 3. st.	T. 31: 2, 1, 6, 7; T. 32: 1, 2; T. 77: 3; T. 64: 1, 3; T. 77: 4; T. 95: 5; T. 112: 1, 2,	
D.TIP 4	Sv. Križ	?		Bugar 2000: T. XX: 4

PRILOG 63

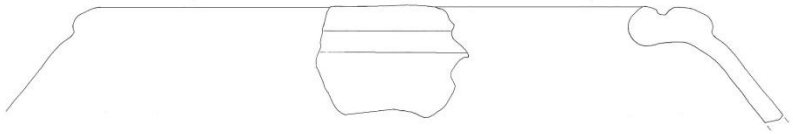
DOLIJ

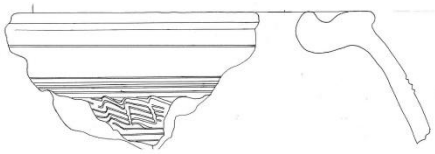
D. TIP 1

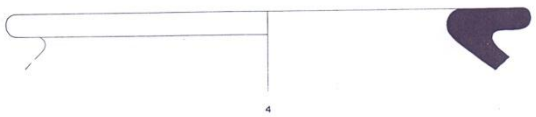

D. TIP 2

D. TIP 3

D. TIP 4

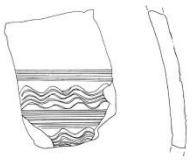

* 1

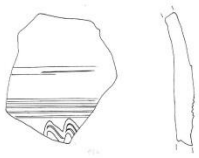
* 1 Bugar 2000: T. XX: 4

PRILOG 64

DOLIJ

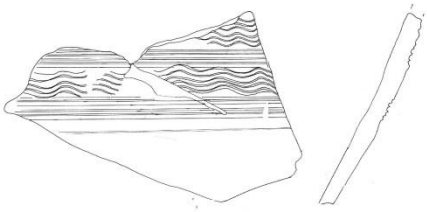
1

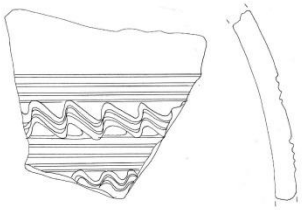
2

3

4

5

PRILOG 65. – 72. AMFORE

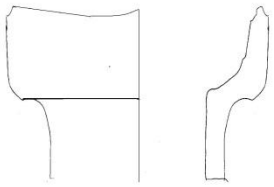
TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Dressel 1B italske	Sv. Kvirin SJ 36/ 39	rano – srednjeaugusto-vsko	T. 77: 1	
Dressel 6A, italske	Pov. Arhiv I SJ 24	kasno 1. st. pr. Kr. do sredine 1. st.	T. 113: 2	
Dressel 6B, istarske	Sv. Kvirin SJ 11 SJ 8 SJ 2 Pov. Arhiv I SJ 78 SJ 55 Pov. Arhiv II SJ 90	1. st. →	T. 20: 1, 2, 5; T. 62: 1, 2; T. 63: 1; T. 87: 3 T. 89: 2; T. 94: 1, 5; T. 172: 6	
Dressel 2-4	Pov. Arhiv II SJ 33	1. – 2. st.	T. 180: 2	
Dressel 8, betičke	Pov. Arhiv II SJ 33	1. st.	T. 180: 3	
Dressel 20, betičke	Sv. Kvirin	Kasno 2. – 3. stoljeće	T. 87: 3	
Rodske amfore	Sv. Kvirin SJ 2 Pov. Arhiv SJ 43/I SJ ? SJ ? SJ 24/II	1. – 2. st.	T. 87: 2 T. 121: 5, 3 T. 162: 7 T. 165: 1; T. 187: 1?, 2, 3,	
Haltern 70, betičke	Sv. Kvirin SJ 8	1/2 2. st.	T. 63: 4	
Forlimpopoli, italske	Sv. Kvirin SJ 36/39 SJ 2 Pov. Arhiv SJ 24/I SJ 42/I SJ?/I SJ 24/II	1. – 2. st.	T. 77: 2 T. 87: 4, T. 106: 10; T. 133: 1; T. 165: 2; T. 187: 1	
Amfore ravnog dna - provincijski panonski tip amfore ravnog dna	Sv. Kvirin SJ 11 Pov. Arhiv SJ 33/II	1. – 2. st.	T. 16: 1, 2, 8, 9; T. 180: 1	
Afričke amfore	Pov. Arhiv SJ 5/I	3. – 4. st-	T. 152: 4	

Kasno rimske amfore LRA 1, istočnomeditera -nske (Cilicija, Ciprus)	Pov. Arhiv SJ 5/I SJ 7/I	4. – 7. st.	T. 152: 1; T. 145: 1	
Neodređeni ulomci	SV KV SJ 11 SJ 8 SJ 2 Pov. Arhiv SJ 45/II		T. 20: 1; T. 62: 3; T. 87:1, 3; T. 182: 5	
Grčko-italske amfore, galske i hispanske	Kovnica	2. st. pr. Kr.		Wiewewgh 2001: T. XIII: 7
Lamboglia 2, jadranske	Željeznički kolodvor	1. st. pr. Kr. – 1. st. po. Kr.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
Pacual 1, hispanske	Željeznički kolodvor	1. st. pr. Kr. – 1. st. po. Kr.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
Dressel 23, hispanske	Željeznički kolodvor	3. - 6. st.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
Dressel 7-11, betičke	Željeznički kolodvor	1. st.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
Beltrán 2A, hispanske	Željeznički kolodvor	1. st. pr. Kr. – 2. st.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
Portorecanati, sjevernoitalske	Željeznički kolodvor	1. - 2. st.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
Schörgendorfer 558, italske	Željeznički kolodvor	1. – 2. st.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018
Camulodunum 189, italske?	Željeznički kolodvor	1. – 2. st.		Paro, Novaković & Radman Livaja 2018

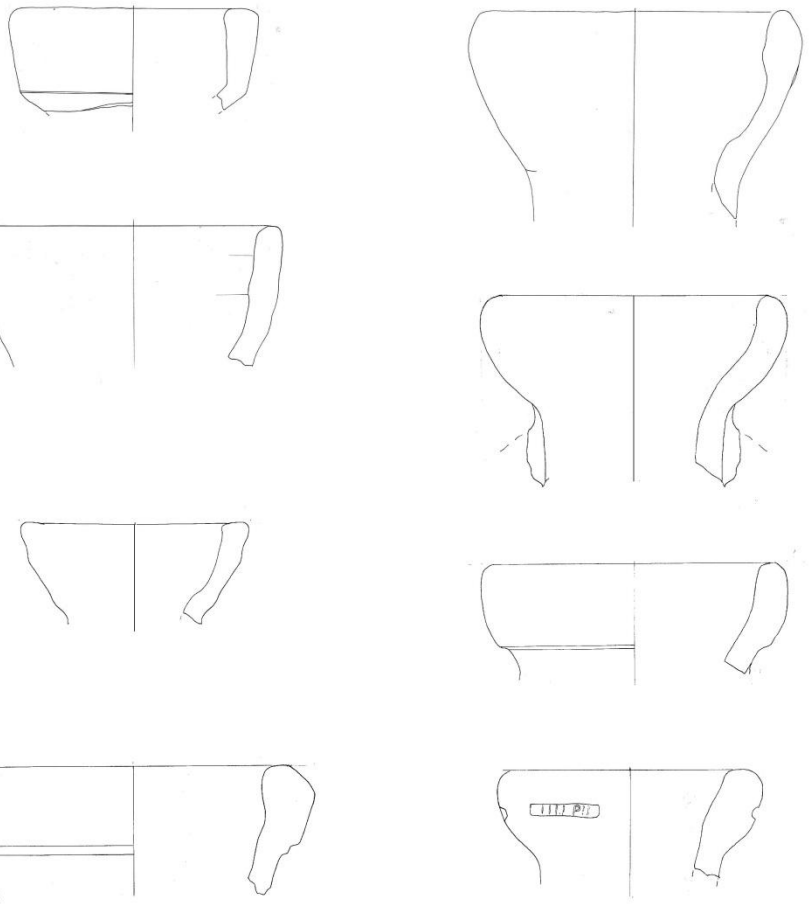
PRILOG 65

AMFORE

DRESSEL 1

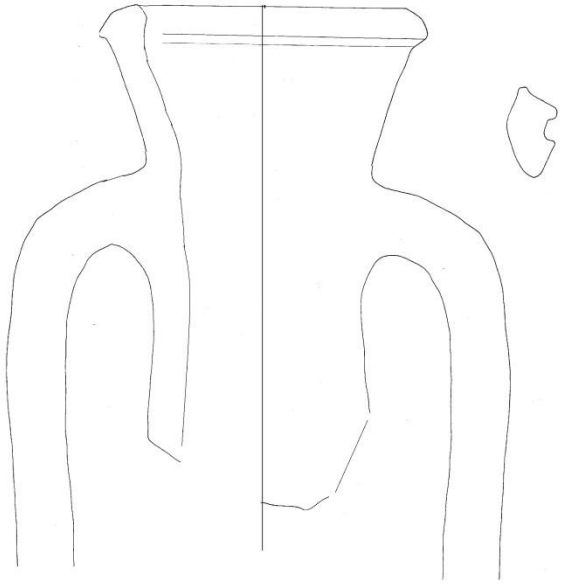
DRESSEL 6B

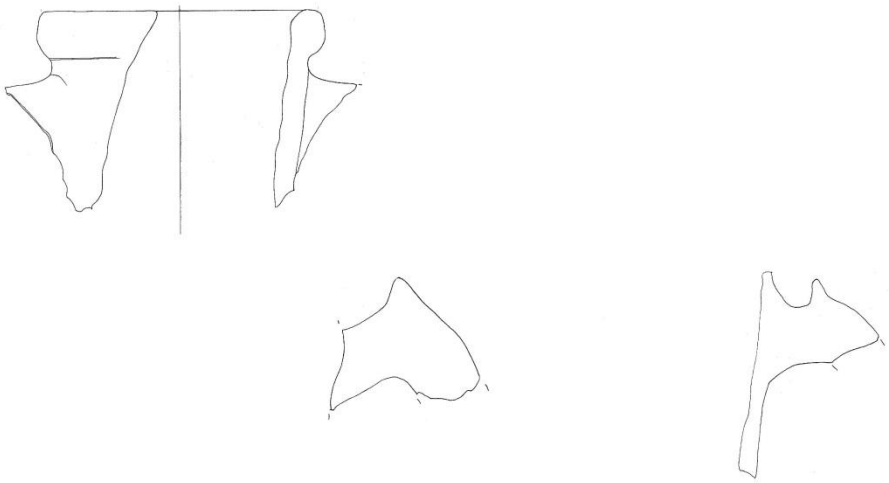
PRILOG 66

AMFORE

HALTERN 70

RODSKE AMFORE

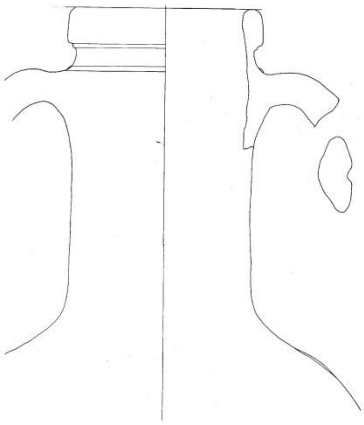

PRILOG 67

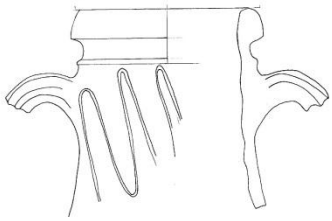
AMFORE

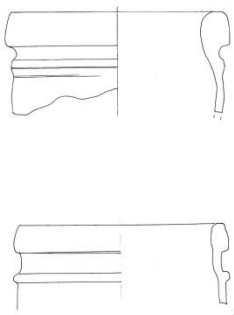
FORLIMPOPOLI

PANONSKE AMFORE RAVNOG DNA

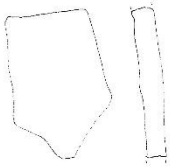

PRILOG 68

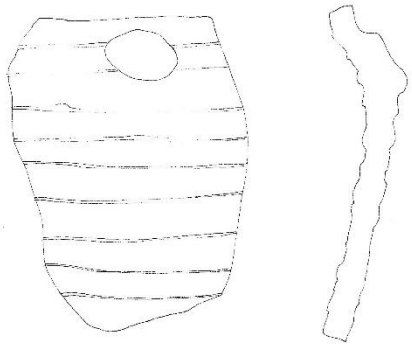
AMFORE

AFRIČKE AMFORE

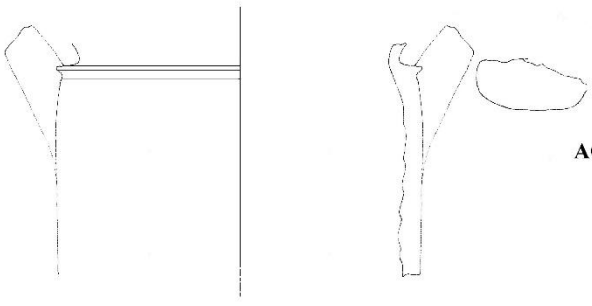

KASNO RIMSKE AMFORE LRA 1

KEAY 53

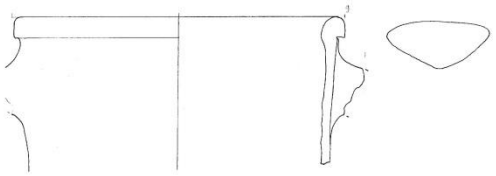

AGORA M334

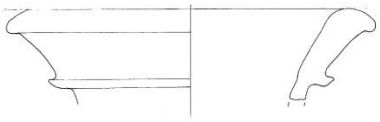
PRILOG 69

AMFORE

DRESSEL 2-4

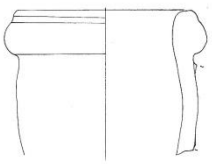
DRESSEL 8

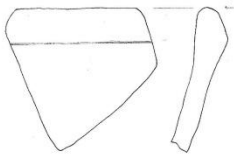

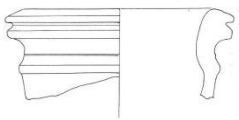

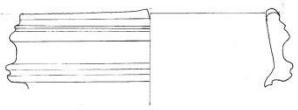
DRESSEL 20

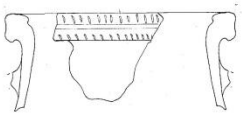
Nedefinirani tipovi

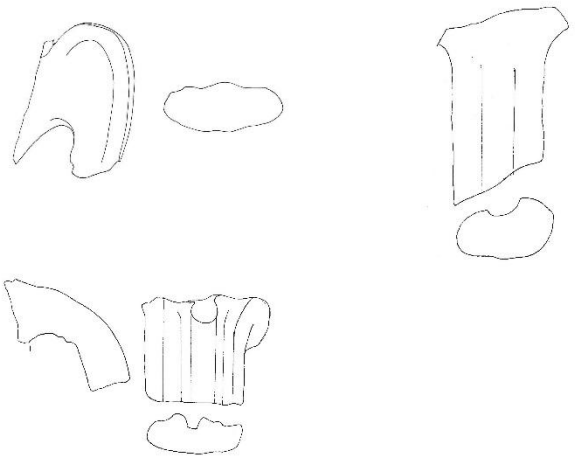

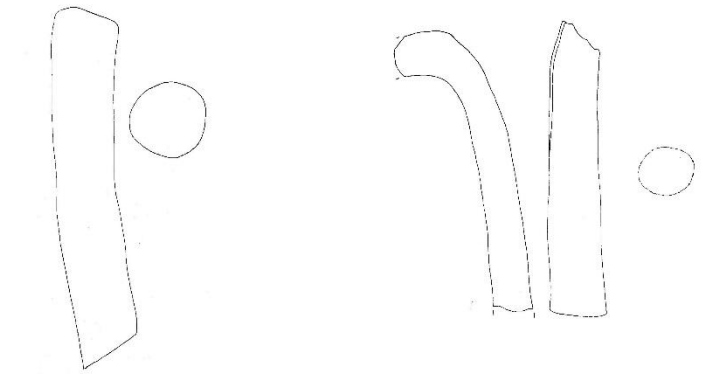

PRILOG 70

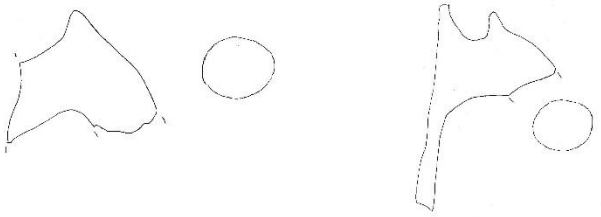
AMFORE RUČKE

TIP 1

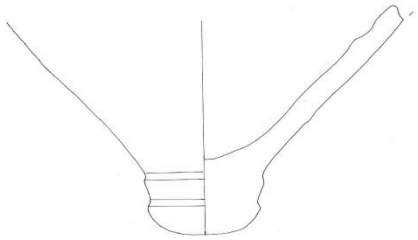
TIP 2

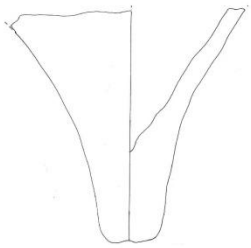
TIP 3

PRILOG 71

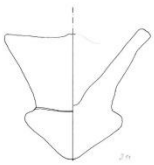
AMFORE DNA

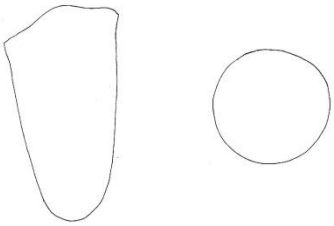
TIP 1

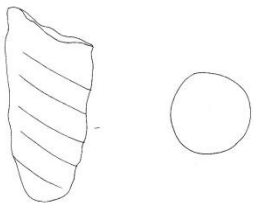
TIP 2

TIP 3

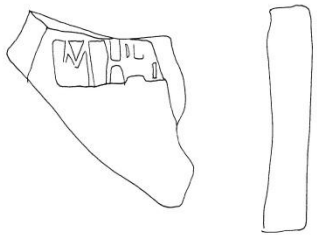
TIP 4

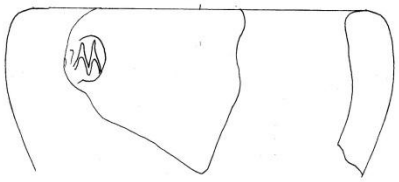
TIP 5

PRILOG 72

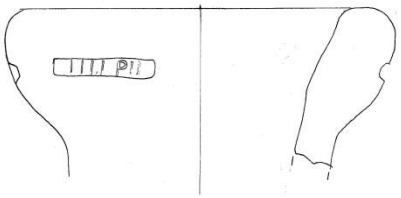
AMFORE PEČATI

1

2

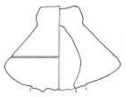
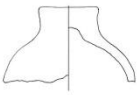
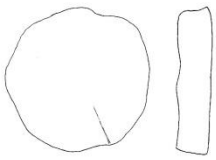
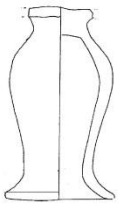
3

1:2

PRILOG 73. ZATVARAČI I POKLOPCI AMFORA

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
ZA.TIP 1	Sv. Kvirin SJ 11	1. st.	T. 21: 1	
ZA.TIP 2	Sv. Kvirin SJ 11		T. 21: 2	
ZA.TIP 3	Sv. Kvirin SJ 11		T. 21: 3	
ZA.TIP 4	Sv. Kvirin SJ 11A, Pov. Arhiv I SJ 63	1. st.	T. 41: 2; T. 89: 1	
ZA.TIP 5	Pov. Arhiv I SJ 5		T. 152: 2	
PA.TIP 1	Lučka kapetanija	1. st. pr. Kr. – 1. st.		Baćani *et al.* 2011: kat.br.155, Bilić *et al.* 2015: kat. br. 128, 127 Inv. br. 510.SIK 23014
PA. TIP 2	Pov. Arhiv I SJ 55	1. – 4. st.	T. 94: 6	

PRILOG 73

ZATVARAČI ZA AMFORE	POKLOPCI AMFORA
 ZA. TIP 1	 PA. TIP 1 * 1
 ZA. TIP 2	
 ZA. TIP 3	 PA. TIP 2
 ZA. TIP 4	
 ZA. TIP 5	

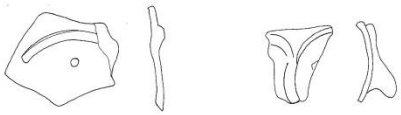
* 1 Baćani *et al.* 2011: 141

PRILOG 74. ANTROPOMORFNE POSUDE

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
ANTRO.P.TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 2	Sr. 1. – sr. 2. st.	T. 79: 8, 9	
ANTRO.P.TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 2	2. st.	T. 79: 10	
ANTRO.P.TIP 3	Pov. Arhiv I SJ 24	2. – 3. st.	T. 103: 1	
ANTRO.P. TIP 4	Pov. Arhiv II SJ 58	2. stoljeće	T. 183: 1	
ANTRO.P. TIP 5	Euroagram	2. st. ?		Baćani *et al.* 2011: 223, Invbr 26211
ANTRO.P. TIP 6	Zbirka AMZ	2. st.		Vikić Belančić 1967: 32, sl. 138 a i b
ANTRO.P. TIP 7	Jugoistočna nekropola	2. st.		Wiewegh 2003: 47, T. XIV, 13
ANTRO. P. TIP 8	Sv. Kvirin , istraživanja 2010. – 2012.	2. – 3. stoljeće		Franić 2014: 27

PRILOG 74

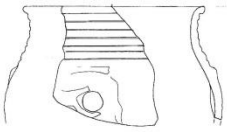
ANTROPOMORFNE POSUDE

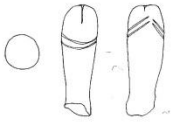
ANTRO. P. TIP 1

ANTRO. P. TIP 2

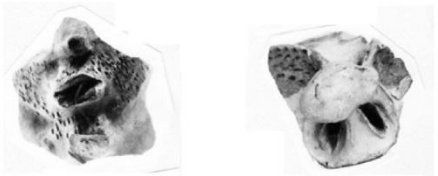
ANTRO. P. TIP 3

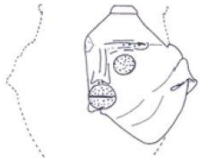
ANTRO. P. TIP 4

ANTRO. P. TIP 5 * 1

ANTRO. P. TIP 6 * 2

ANTRO. P. TIP 7 * 3

ANTRO. P. TIP 8 * 4

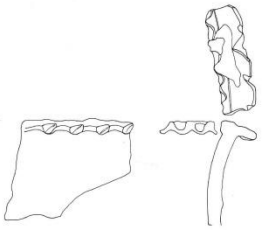
* 1Baćani *et al.* 2011: 223, Invbr 26211
* 2 Vikić Belančić 1967: 32, sl. 138 a i b
* 3 Wiewegh 2003: 47, T. XIV, 13
* 4 Franić 2014: 27, sl. 11

PRILOG 75. – 77. KADIONICA

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
K.TIP 1	Sv. Kvirin, SJ 11	1. – 2. st.	T. 17: 1	
K.TIP 2	Sv. Kvirin, SJ 11	1. – 2. st.	T. 17: 2	
K.TIP 3	Sv. Kvirin, SJ 11	1.- 2. st.	T. 17: 4	
K.TIP 4	Sv. Kvirin, SJ 11	1. st.	T. 17: 6, 10	
K.TIP 5	Sv. Kvirin, SJ 11	2. st.	T. 17: 9	
K.TIP 6	Sv. Kvirin, SJ 8 Pov. Arhiv I SJ 24	2. st.	T. 65: 5, T. 107: 2	
K.TIP 7	Sv. Kvirin, SJ 8	2. st.	T. 65: 2	
K.TIP 8	Sv. Kvirin, SJ 8 Pov. Arhiv I SJ 24, SJ 10	2. – 3. st.	T. 65: 4, T. 107: 1, T. 138: 4	
K.TIP 9	Sv. Kvirin, SJ 36/39	2/2 1. – 2. st.	T. 67: 5	
K.TIP 10	Sv. Kvirin, SJ 8, SJ 36/39 Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 43, SJ 42, SJ 10, Pov. Arhiv II SJ 45	2. - 3. st.	T. 65: 1, 6; T. 67: 6,7, T. 92: 10; T. 119: 1, 2; T. 130: 3; T. 138: 3; T. 181: 5).	
K.TIP 11	Pov. Arhiv I SJ 24	3. st.	T. 107: 3	
K.TIP 12	Pov. Arhiv I SJ 42	3. – 4 .st.	T. 130: 1	
K.TIP 13	Pov. Arhiv I SJ 42	3. – 4. st.	T. 130: 2	

PRILOG 75

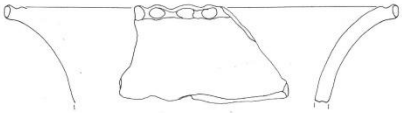
KADIONICE

K. TIP 1

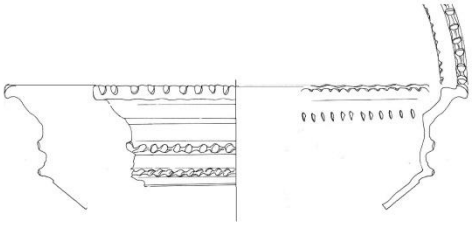
K. TIP 2

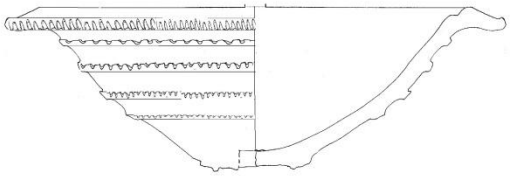
K. TIP 3

K. TIP 4

K. TIP 5

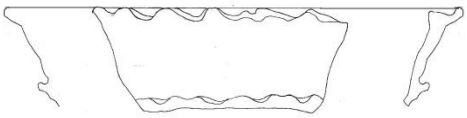
K. TIP 6

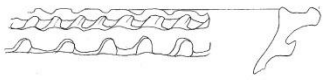
K. TIP 7

PRILOG 76

KADIONICE

K. TIP 8

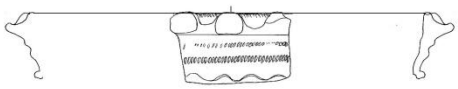
K. TIP 9

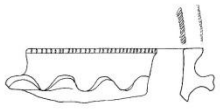
K. TIP 10

K. TIP 11

K. TIP 12

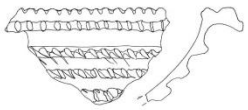

K. TIP 13

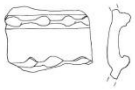
PRILOG 77

KADIONICE

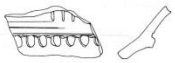
UKRAŠAVANJE

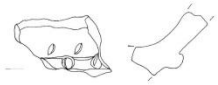
1

2

3

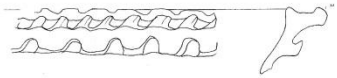
4

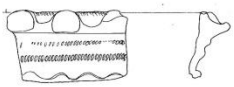
5

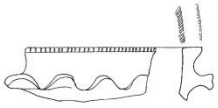
6

7

8

9

10

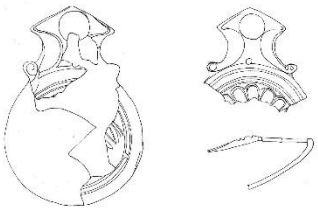
PRILOG 78. – 79. SVJETILJKE (položaj Sv. Kvirin i Pov. Arhiv)

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
Loeschcke I, Ivanyi I	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 40, SJ 8, SJ 36/39, SJ 2, Pov. Arhiv I SJ 55, SJ 24 Pov. Arhiv II SJ 56	1. – 3. st.	T. 8: 1–11; T. 9: 1–12; T. 44: 13, 14 ;T. 47 :10, 11 ;T. 66 : 9; T. 83 :3: T. 90: 3; T. 102 :1, 2 ; T. 167: 2	
Loeschcke IV, Broneer XXIII, Ivanyi II	Sv. Kvirin SJ 11	2/2 1. st.	T. 9: 2, 8	
Ivanyi XI, Broneer XXVIII	Sv. Kvirin SJ 2	2. – 4. st., 5. st.	T. 83: 5	
Loeschcke tip IX–X, Ivanyi tip XV–XVII	Sv. Kvirin SJ 11, SJ 36/39, SJ 2, Pov. Arhiv I SJ 24, SJ 43, SJ 33, SJ 42, SJ 10, SJ 7, SJ 5, SJ 66, Pov. Arhiv II SJ 24	1. – 4. st.	T. 9 :9–12 ;T. 66:10; T. 83 :4; T. 101: 9–11; T. 115: 17, 18 ;T. 125: 2 ; T. 126: 15, 16; T. 136: 8, 9 ; T. 142: 2, 3; T. 147:8, 9; T. 155: 4, 5; T. 162: 1; T. 186: 6, 7	
Svjetiljke s ispupčenim središnjim dijelom u obliku rozete	Sv. Kvirin SJ 2	druga pol. 2. do sredine 3. stoljeća	T. 83: 5	
Svjetiljka u obliku češera	Sv. Kvirin SJ 2	2. stoljeće	T. 83: 1	
podložak za svjetiljku	Sv. Kvirin SJ 2		T. 83: 2	

PRILOG 78

SVJETILJKE

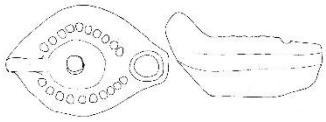
Položaj Sv. Kvirin i Povijesni Arhiv

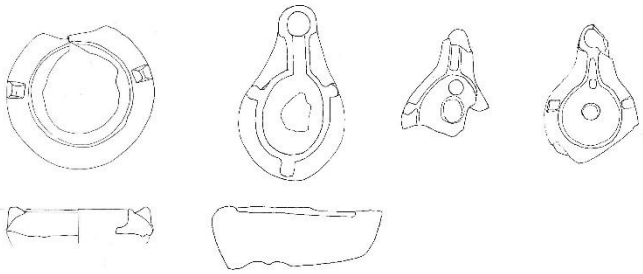
Volutna svjetiljka s uglastim nosom i reljefnim prikazom

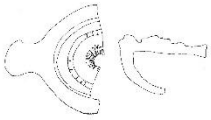
Volutna svjetiljka s oblim nosom i reljefnim prekazom

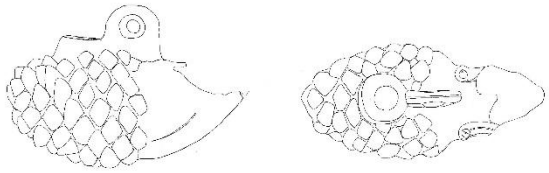
Ovalne svjetiljke organski povezana nosa

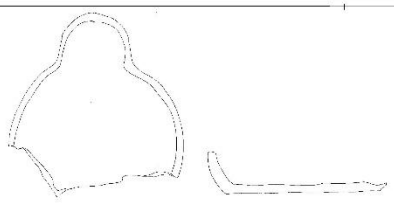
Svjetiljke s pečatom

Svjetiljke s ispupčenim središnjim dijelom u obliku rozete

Svjetiljka u obliku češera

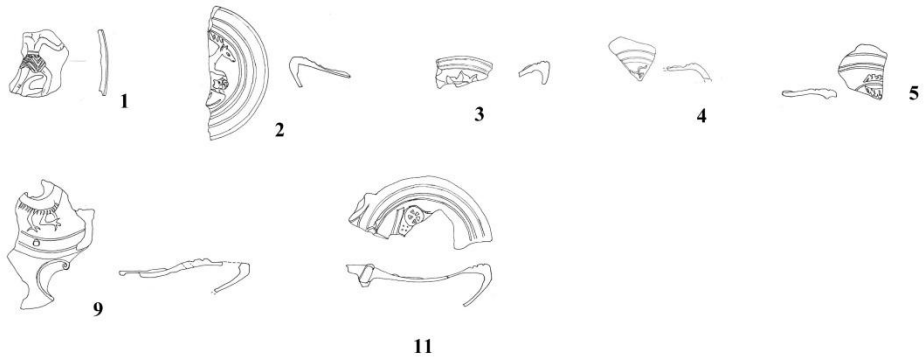

Podložak svjetiljke

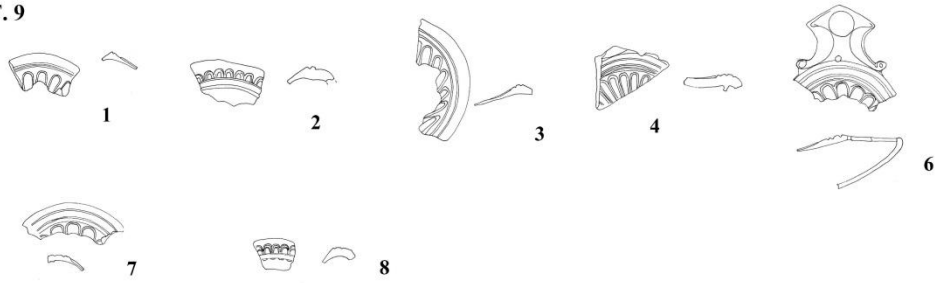
PRILOG 79

RELJEFNI UKRASI NA SVJETILJKAMA

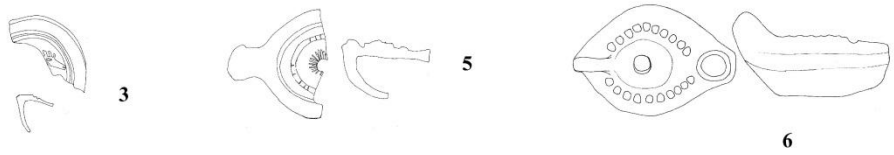
T. 8

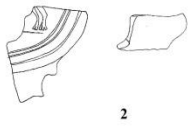
T. 9

T. 83

T. 102

PRILOG 80.
UNGUENTARIJ

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
UNG.TIP 1	Dunavski Lloyd	1.st.		Baćani *et al.* 2011: kat. br. 224, 225; Bilić *et al.* 2015: kat. br. 160, 137

ŠTEDNA KASICA

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
ŠK.TIP 1	Sv. Kvirin SJ 8	3.st.	T. 52: 3	
	MT-10	3. st.		Dukat & Šarić 1996: 3 s., 97-110

POSUDA ZA TINTU

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
PT. TIP 1	I. K. Sakcinskog b.b	3.st.	T. 52: 3	

KRUSTULI

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
KRUST. TIP 1	Sisak	2. – 3. st.		Baćani *et al.* 2011: 145, kat br. 25925, Inv.br. 25452; Tomaš 2007: kat.br.61

UTEG

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
U .TIP 1	Sv. Kvirin SJ 40	1.st.	T. 46: 7	

PODLOŽAK

TIP	POLOŽAJ/ OZNAKA	DATACIJA	TABLA	LITERATURA
POD.TIP 1	Sv. Kvirin SJ 8	3.st.	T. 52: 8	
POD. TIP 2	Sv. Kvirin SJ 8 Pov- Arhiv SJ 42	3. st.	T. 52: 9, T. 126: 7	

PRILOG 80

KERAMIKA POSEBNE NAMJENE

UNGUENTARIJ

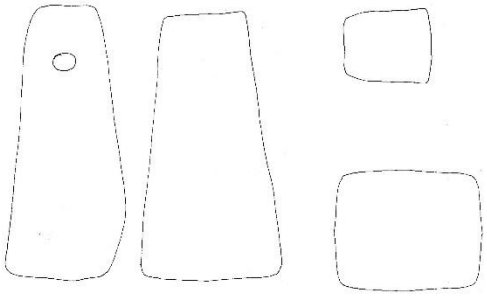
UNG. TIP 1

KRUSTULI

KRUST. TIP 1

* 1

UTEZI

U. TIP 1

ŠTEDNA KASICA

ŠK. TIP.1

PODMETAČI

POD. TIP 1

POD. TIP 2

* 1 Baćani *et al.* 2011

13. KATALOG

- pri opisu obojenja korišteni pojmovi prema M. Horvat, *Tehnologija keramike, tipologija lončenine, keramični arhiv*, Ljubljana, 1999.
- za određivanje boja korišten je Munsell Soil Color Chart, New York, 1998.
- pri opisu ulomaka korištena makroskopska metoda
- autor crteža, obrada crteža: Ivana Miletić Čakširan
- Mjerilo: 1: 2

Kratice:
O (opis predmeta):

- vrsta keramike, opis prema morfologiji, tvrdoća (jako mekana, mekana, tvrda, jako tvrda), količina/vrsta primjesa, opis ili površine ili premaza, obrada, ukrasi;

B (boja):

- Bs: boja stijenke, Bv: vanjska boja stijenke / Bu: unutarnja boja stijenke,
- Bpv: vanjska boja premaza, Bpu: unutarnja boja premaza; Bg: boja glazure, B: boja slikanog dijela

D (dimenzije):

- Dr: promjer ruba, Dd: promjer dna, Dt: promjer trbuha, Dv: promjer vrata; ds: debljina stijenki, V: visina, Š: širina.

KATALOG POLOŽAJ SV. KVIRIN

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11
T. 1
T. 1: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba i trbuha zdjelice, tvrda, s primjesama u smjesi, zvonka, vanjska i unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz;
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY1 5 gray, Bpu: GLEY1 6 gray;
Dr: 10,1 cm, ds: 1,6 mm
T. 1: 2
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba zdjelice, tvrda, s primjesama u smjesi, zvonka, vanjska i unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz;
Bs: 7.5yR 6/1 gray, Bpv: 7.5yR 5/1 gray, Bpu: 7.5yR 6/1 gray;
Dr: 10 cm, ds: 2 mm
T. 1: 3
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba zdjelice, tvrda, vanjska i unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz,
Bs: 2.5y 8/2 – 8/3 pale yellow, Bpv: 2.5y 5/1 gray – 5/2 grayish brown, Bpu: 5/2 grayish brown
Dr: 9 cm, ds: 2 mm
T. 1: 4 a, b, c
O: keramika tankih stijenki, a: rub, b: ulomak, c: ulomak, tvrda;
Bs: 10yR 8/3 very pale brown;
Dr: 9 cm, ds: 2 mm.
T. 1: 5 +6
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i dna zdjelice, tvrda, vanjska i unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, u gornjem dijelu ima urezanu traku, donji dio uz dno ukrašen metličastim potezima, mat premaz;
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY1 5 gray, Bpu: GLEY1 6 gray;
Dd: 5 cm, ds: 1,5–2 mm

T. 1: 7
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, vanjska i unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, urezana traka, mat premaz;
Bs: GLEY1 7 light gray, Bv: GLEY1 5 gray, Bpu: GLEY1 7 light gray;
ds: 2 – 2,5 mm
T. 1: 8
O: keramika tankih stijenki, zdjelica, vanjska i unutarnja stijenka prekrivena gusto sitnim zrncima pijeska, tvrda, mat premaz;
Bs: 10yR 7/4 very pale brown, Bpv: 10yR 4/3 brown – 6/6 brownish yellow, Bpu: 10yR 3/2 very dark grayish brown;
Dr: 10 cm, Dt: 10. 3 cm, Dd: 5 cm, ds: 2,5 mm, V: 5,5 cm
T. 1: 9
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, pročišćena, rađena na kolu, sjajna vanjska stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, na unutarnjoj stijenci premaz srebrnkastog sjaja;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 2.5yR 4/8 red – 4/1 dark reddish gray, Bpu: 2.5yR 4/6 red;
ds: 3 mm
T. 1: 10
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, tvrda, crne sitne primjese, zvonka, urezane trake i redovi zareza, na unutarnjoj stijenci premaz srebrnkastog sjaja s ponegdje sitnim zrncima pijeska, vanjska stijenka nejednake boje, mat premaz;
Bs: 10yR 7/3 very pale brown, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 3/2 dusky red, Bpu: 2.5yR 4/3 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 1: 11
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, vrlo tanke stijenke, tvrda, rebro i trokutići izvedeni kotačićem ili štapićem, mat premaz;
Bs: 2.5y 8/3 pale yellow, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpu: 5yR 6/8 reddish yellow;
Dr: 13 cm, ds: 2 mm
T. 1: 12
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, izrazito tanka, tvrda, rebra, vodoravni urezi i tanki kratki zarezi izvedeni kotačićem, lagano utisnuti, mat premaz;
Bs: 7.5yR 8/3 pink, Bpv: 7.5yR 6/6 reddish yellow – 4/1 dark gray, Bpu: 7.5yR 6/6 reddish yellow – 4/1 dark gray;
ds: 1,5 mm
T. 1: 13 (+ T. 1: 17)
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice (T. 1: 17), tvrda, rebra i tanki oštri zarezi, mat premaz;
Bs: 10yR 7/1 light gray u središtu, Bu, Bv: 8/4 very pale brown, Bpv: 10yR 6/4 light yellowish brown – 6/2 dark grayish brown, Bpu: 5yR 5/6 yellowish red;
Dd: 4 cm, ds: 1 – 1,5 mm
T. 1: 14
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, mekana, tanka rebra, urezi i zarezi izvedeni kotačićem, na unutarnjoj stijenci premaz nejednake boje blagog sjaja, mat premaz na vanjskoj strani;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow – 4/3 reddish brown, Bpu: 5yR 6/6 – 6/8 reddish yellow – 3/2 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 1: 15
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, izrazito tanka, tvrda, pročišćena, zvonka, rebra i zarezi izvedeni kotačićem, mat premaz;

Bs: 10yR 6/1 gray, Bpv: 7.5yR 6/4 light brown – 5/3 brown, Bpu: 7.5yR 5/6 red;
ds: 1,5 mm
T. 1: 16
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, mekana, rebra i zarezi izvedeni kotačićem, na unutarnjoj stijenci premaz srebrnkastog sjaja s malo pijeska, vanjska stijenka mat premaz;
Bs: 7.5yR 7/3 pink, Bpv: 7.5yR 6/6 reddish yellow – 4/1 dark gray, Bpu: 7.5yR 4/2 brown;
ds: 1,8 – 2 mm
T. 1: 17 (+T. 1: 13)
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna zdjelice, tvrda, urezi i zarezi izvedeni kotačićem, kose nijanse prevlake smeđe boje po vanjskoj površini, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz;
Bs: 2.5y 7/1 light gray, Bpv: 7.5yR 6/6 reddish yellow – 4/2 brown, Bpu: 7.5yR 4/3 brown;
Dd: 4 cm, ds: 1,5 mm
T. 1: 18
O: keramika tankih stijenki, ulomak s grumenom šljake, izrazito tanka, tvrda; trokutići izvedeni kotačićem ili štapićem, vidljivi ostaci tamnijeg mat premaza;
Bs: 7.5yR 5/1 gray, Bpv: 7.5yR 5/1 gray, Bpu: 7.5yR 6/1 gray;
ds: 1 mm
T. 1: 19
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, urez vodoravan ispod kojeg je mreža izvedena zaobljenim kotačićem, mat premaz;
Bs: 10yR 8/3 very pale brown, Bpv: 10yR 5/3 brown – 4/1 dark gray, Bpu: 10yR 4/1 dark gray;
ds: 2 mm
T. 1: 20
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, neravni rub moguća greška u izvedbi, tvrda, kotačićem izvedeni ukras zareza, na unutarnjoj stijenci premaz nanošen kistom, na vanjskoj stijenci mat boja nejednaka, nijansirana;
Bs: 7.5yR 6/2 pinkish gray, Bpv: 7.5yR 6/2 pinkish gray, Bpu: GLEY1 3 very dark gray;
ds: 2 mm
T. 1: 21
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna zdjelice, tvrda, traka ispunjena urezima izvedenim kotačićem, na vanjskoj stijenci mat premaz izveden kistom kosim potezima, naizmjence tamne pa svijetle nijanse, unutarnja stijenka bakrenastog sjaja prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 2.5yR 7/1 light gray, Bpv: 7.5yR 6/6 reddish yellow – 4/2 brown, Bpu: 7.5yR 4/3 brown;
Dd: 4 cm, ds: 2 – 3mm
T. 1: 22
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, urezi između kojih su tanki oštri zarezi, sjajni premaz;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 5yR 5/6 yellowish red, Bpu: 2.5yR 5/6 red;
ds: 2 mm
T. 1: 23
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, ukras zareza izveden kotačićem, grafitni sjaj na vanjskoj stijenci, na unutarnjoj stijenci premaz sa sitnim primjesama;
Bs: GLEY1 6/1 gray, Bpv: GLEY1 5/1 – 4/1 gray – dark gray, Bpu: GLEY1 3 very dark gray;
ds: 1,5 mm
T. 1: 24
O: keramika tankih stijenki, ulomak zdjelice, izrazito tanka, tvrda, zvonka, zarezi izvedeni kotačićem, vrlo sitni, mat, bez premaza;

Bs: GLEY1 5 gray, Bpv: GLEY1 4/N dark gray, Bpu: GLEY1 5/N gray;
ds: 1 – 2 mm
T. 1: 25
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna i trbuha zdjelice, mekana, urezi i vodoravni redovi zareza izvedeni kotačićem u donjem dijelu zdjelice, zarezi različitih veličina, premaz blagog sjaja;
Bs: 10yR 8/3 very pale brown, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
Dd: 4,8 cm, ds: 2,5 mm
T. 1: 26
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i trbuha zdjelice, mekana, vodoravni urezi ispod kojih su vodoravni nizovi trokutića izvedenih kotačićem ili štapićem, premaz ujednačene boje;
Bs: 5yR 7/3 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 6/8 light red;
Dr: 9 cm, ds: 2 mm
T. 1: 27
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna, tvrda, traka ispunjena redovima sitnih i gustih ureza, na vanjskoj stijenci premaz bakrenastog sjaja, vidljivi kosi potezi izvedeni kistom, naizmjence tamne pa svijetle nijanse, unutarnja stijenka ima premaz blagog sjaja s primjesama sitnih zrnaca pijeska;
Bs: 10yR 7/1 light gray, Bu, Bv: 10yR 8/3 very pale brown, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow – 4/1 dark gray, Bpu: 5yR 5/6 yellowish red – 4/3 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 1: 28
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna i donjeg dijela zdjelice, tvrda, u donjem dijelu zdjelice zarezi izvedeni kotačićem, na vanjskoj stijenci mat premaz nejednake boje, na unutarnjoj stijenci blagi sjaj;
Bs: 10yR 7/4 very pale brown, Bpv: 7.5yR 7/4 pink, 7/2 – 6/2 pinkish gray, 7/6 reddish yellow, Bpu: 5yR 6/8 reddish yellow;
Dd: 4,1 cm, ds: 2,5 – 3mm
T. 2: 29
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba čaše, tvrda, zvonka, urezane paralelne vertikalne linije preko cijele površine koje sijeku naknadno urezane okomite linije te formiraju mrežu, fina faktura izuzetno tanke stijenke, mat premaz na vanjskoj i unutarnjoj stijenci, na unutarnjoj s primjesama pijeska;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow – 4/2 dark reddish gray, Bpu: 5yR 4/4 reddish brown – 4/1 dark gray;
ds: 1,5 – 3 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11
T. 2
T. 2: 30 a+b
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i dna zdjelice, mekana, barbotin ukras, ljuskasti motiv, polukružne ljuskice s oštro oblikovanim krajevima, vidljiva su četiri reda, donji dio vanjske stijenke ukrašen sitnim zrncima pijeska, mat premaz blago nanesen kistom s primjesom pijeska, potezi kista vidljivi;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 6/8 light red – 5/6 red;
Dd: 3 cm, ds: rub 1,5 – 2 mm
T. 2: 31

O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, tvrda, barbotin ukras, ljuskasti motiv, polukružna ljuskica s rebrima po gornjem zadebljanom dijelu, mat premaz na stijenkama;
Bs: 10yR 8/3 very pale brown, Bpv: 2.5yR 6/6 light red – 4/1 dark reddish gray, Bpu: 2.5yR 5/6 red;
ds: 2 mm
T. 2: 32
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, tvrda, barbotin ukras, ljuskasti motiv, polukružne ljuskice u gornjem dijelu zdjelice, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz po stijenkama;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow – 5/4 reddish brown sjene, Bpu: 5yR 6/8 reddish yellow;
ds: 2 mm
T. 2: 33
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras, ljuskasti motiv, polukružne ljuskice većinom u gornjem dijelu posude s rebrima po gornjem zadebljanom dijelu, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz po stijenkama;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 2.5yR 5/8 red – 5/3 reddish brown sjene, Bpu: 2.5yR 4/2 weak red;
ds: 2 mm
T. 2: 34
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, pročišćena, zvonka, barbotin ukras, motiv potpuno stilizirane ljuskice, nepravilne su i međusobno povezane, mat premaz na stijenkama;
Bs:10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow – 5/4 reddish brown, Bpu: 5yR 6/6 reddish yellow;
ds:1,5 mm
T. 2: 35
O: keramika tankih stijenki, ulomak zdjelice, tvrda, pročišćena, zvonka, barbotin ukras, ljuskasti motiv, ljuskice oštrih krajeva s rebrima po gornjem zadebljanom dijelu, nalaze se na gornjem dijelu zdjelice dok je donji dio ukrašen sitnim trokutićima i zarezima izvedenim kotačićem u linijama odvojenim urezima, mat premaz, gornji dio svjetliji, a donji tamniji vanjske stijenke, na unutarnjoj stijenci premaz sa sitnim zrncima pijeska;
Bs: GLEY1 7 light gray, Bpv: GLEY1 5/N gray – 7.5yR 6/4 light brown, Bpu:7.5yR 5/3 brown;
ds: 2 – 3 mm
T. 2: 36
O: keramika tankih stijenki, ulomak, barbotin ukras, motiv ljuskice s rebrima po gornjem zadebljanom dijelu, mat premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci premaz s pijeskom;
Bs: 2.5y 8/3 pale yellow mekana, Bpv: 2.5y 4/1 dark gray, Bpu: 2.5y 4/1 dark gray;
ds: 2 mm
T. 2: 37
O: keramika tankih stijenki, ulomak, jako mekana, barbotin ukras, motiv zadebljane stilizirane ljuskice s rebrima i sitnim buklom, mat premaz slabo očuvan;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 2.5yR 5/8 red, Bpu: 2.5yR 6/8 light red;
ds: 2 mm
T. 2: 38
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv ljuskica, blagog sjaja, imitira prevlakom teru sigilatu, na unutarnjoj stijenci mat premaz s primjesama sitnih zrnaca pijeska;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 5/8 red, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
ds: 2 mm

T. 2: 39
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv zadebljanih izduženih ljuskica, u donjem dijelu posude su zarezi izvedeni kotačićem, srebrnkasti premaz na unutarnjoj stijenci s primjesama sitnih zrnaca pijeska, žarko crvena;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/8 red, Bpu: 2.5yR 5/8 red – 4/3 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 2: 40
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, jako mekana, barbotin ukras, biljni motiv stiliziranih listova, peteljki, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 5yR 7/6 reddish yellow – 6/4 light reddish brown sjene, Bpu: 5yR 4/3 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 2: 41
O: keramika tankih stijenki, zdjelica, mekana, barbotin ukras, motiv stiliziranih listova, donji dio posude ukrašen je zarezima izvedenim kotačićem u dvije trake odvojene urezima, mat premaz, na unutarnjoj stijenci nešto sitnih zrnaca pijeska u premazu;
Bs: 5y 8/3 pale yellow, Bpv: 7.5yR 6/4 light brown – 4/1 dark gray, Bpu: 10yR 4/1 dark gray
Dr: 10,4 cm, Dt: 10,5 cm, Dd: 4 cm, ds: 2 – 3 mm, V: 5,4 cm
T. 2: 42
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, jako mekana, barbotin ukras, motiv stiliziranih listova, premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci srebrnkastog sjaja;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 7.5yR 7/6 reddish yellow – 4/2 brown, Bpu: 7.5yR 7/6 reddish yellow – 4/3 brown;
Dr: 10 cm, ds: 2 mm
T. 2: 43
O: keramika tankih stijenki, ulomak, jako mekana, barbotin ukras, motiv manjih uspravnih i povezanih listova, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz;
Bs: 2.5y 8/3 pale yellow, Bpv: 2.5y 4/1 dark gray, Bpu: 2.5y 4/1 dark gray;
ds: 2 mm
T. 2: 44
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv malih vodoravno postavljenih listova, sjajni premaz, imitacija boje tere sigilate, na unutarnjoj stijenci u premazu ima malo sitnog pijeska;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 10R 4/8 red, Bpu: 2.5yR 4/8 red;
ds: 2 mm
T. 2: 45
O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, barbotin ukras, motiv stiliziranog većeg lista postavljenog vršком prema donjem dijelu zdjelice i omeđen s obje strane okomitim redom nepravilnih kapljica, u donjem dijelu zarezi izvedeni kotačićem, mat premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, sjene 4/2 weak red, Bpu: 2.5yR 5/4 reddish brown;
ds: 2 – 2,5 mm
T. 2: 46
O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, barbotin ukras, motiv stiliziranog većeg lista ili pupoljka postavljenog vodoravno, premaz na stijenkama, vanjska mat, premaz unutarnje stijenke srebrnkastog sjaja;
Bs: 7.5yR 8/4 pink Bpv: 5yR 7/8 reddish yellow – 4/3 reddish brown sjene, Bpu: 5yR 5/4 reddish brown – 5/6 yellowish red;

ds: 1,5 mm
T. 2: 47
O: keramika tankih stijenki, ulomak, barbotin ukras, motiv stiliziranog duguljastog lista s gustim rebrima, mat premaz na stijenkama;
Bs: 5yR 8/4 pink mekana, Bpv: 2.5yR 5/8 red, Bpu: 10R 5/6 red;
ds: 2 mm
T. 2: 48
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras, motiv izduženih narebrenih listova, uspravni list iz kojeg su zrakasto položena još dva lista, uz taj motiv nalazi se okomiti niz nepravilnih kapljica, mat premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci u premazu sitne primjese;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/6 light red, Bpu: 2.5yR 6/8 light red;
Dr: 9 cm, ds: 2 mm
T. 2: 49
O: keramika tankih stijenki, ulomak, jako mekana, barbotin ukras, motiv izduženih listova vodoravno položenih, na stijenkama sjajna prevlaka, na unutarnjoj stijenci sa sitnim zrncima pijeska;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 4/3 reddish brown sjene, Bpu: 2.5yR 6/2 weak red;
ds: 1,5 mm
T. 2: 50
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, jako mekana, barbotin ukras, motiv šireg lista, premaz na stijenkama, blagog sjaja;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 6/8 light red;
ds: 2,5 mm
T. 2: 51
O: keramika tankih stijenki, ulomak, jako mekana, barbotin ukras, motiv stiliziranog lista, mat premaz;
Bs: 5yR 7/2 pinkish gray, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpu: 5yR 7/8 – 6/8 reddish yellow;
ds: 2 mm
T. 2: 52
O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, barbotin ukras, motiv stiliziranog lista polukružno postavljenog na prijelazu prema donjem dijelu zdjelice ukrašenog rebrima, u donjem dijelu zdjelice ukras je sitnih zareza izvedenih kotačićem, mat premaz na stijenkama, u premazu na unutarnjoj stijenci ima primjesa;
Bs: 7.5yR 8/4, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/3 reddish brown, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
ds: 3 mm
T. 2: 53
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, mekana, barbotin ukras, motiv lista, mat premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci u premazu sitne primjese;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 2.5yR 6/6 – 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 6/6 – 6/8 light red;
Dr: 8 cm, ds: 2 mm
T. 2: 54
O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, ukras, motiv stiliziranog lista, mat premaz na stijenkama;
Bs: 2.5yR 5/8, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/8 red, Bpu: 7.5yR pink;
ds: 1,5 – 2 mm
T. 2: 55
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, tvrda, barbotin ukras, motiv peteljki, mat premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena manjim nakupinama sitnih zrnaca pijeska;

Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 4/2 weak red, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
ds: 1,7 – 2 mm
T. 2: 56
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, tvrda, barbotin ukras, motiv peteljka listova, mat premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci u premazu sitne primjese;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 5yR 6/8 reddish brown, Bpu: 5yR 6/8 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 2: 57
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, mekana, barbotin ukras, motiv okomitog niza kapljica, obojena premazom, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow – 4/4 reddish brown, Bpu: 5yR 3/2 dark reddish brown;
ds: 2 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11
T. 3
T. 3: 58
O: keramika tankih stijenki, čaša, mekana, barbotin ukras, motiv listova, peteljki i kružnih bobica, u donjem dijelu trake odvojene urezima, a ispunjene zarezima izvedenim kotačićem, mat premaz na stijenkama,
Bs: 7.5yR 8/3 pink, Bpv: 7.5yR 4/1 dark gray – 5/6 strong brown, Bpu: 7.5yR 4/1 dark gray – 5/6 strong brown;
Dr: 8,2 cm, Dt: 9 cm, Dd: 4,1 cm, ds: 2,5 mm, V: 8 cm
T. 3: 59
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i trbuha zdjelice, tvrda, barbotin ukras, motiv gusto poredanih redova kapljica naizmjence izduženog i kružnog oblikovanja, u donjem dijelu zdjelice ukras izveden kotačićem, mat premaz na stijenkama;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 5yR 5/6 yellowish red – 4/1 dark gray, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
Dr: 10 cm, ds: 2 – 3 mm
T. 3: 60
O: keramika tankih stijenki, zdjelica, tvrda, barbotin ukras, motiv sitnih kapljica poredanih u 4 neravna reda, u donjem redu dvije trake odvojene urezima i ispunjene sitnim, gusto poredanim trokutićima izvedenim kotačićem ili štapićem, mat premaz na vanjskoj stijenci nejednake boje, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska ujednačene boje mat premaza,
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 2.5yR 5/8 red – 4/3 reddish brown, Bpu: 2.5yR 4/6 red,
Dr: 9,1 cm, Dt: 9,6 cm, Dd: 4 cm, V: 5,5 cm, ds: 2,5 mm
T. 3: 61
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna zdjelice, mekana, valovita traka ispod koje je motiv otisnutih narebrenih okomitih traka, pravilan i ujednačen izgled traka, mat premaz na stijenkama, imitira boju tere sigilate, na unutarnjoj stijenci sitna zrnca pijeska u premazu;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 10R 5/8 red, Bpu: 10R 5/8 red;
ds: 2,5 mm
T. 3: 62
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i trbuha zdjelice, tvrda, barbotin ukras, motiv stiliziranih narebrenih listova i cvjetova povezanih u girlandu, u donjem dijelu urezima odvojena traka ispunjena zarezima izvedenim kotačićem, nijansiran mat premaz;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/6 – 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 6/6 – 6/8 light red;
Dr: 9 cm, ds: 2 mm

T. 3: 63
O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, barbotin ukras, motiv spiralne vitice, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat premaz na stijenkama;
Bs: 2.5y 8/3 pale yellow, Bpv: 2.5y 4/1 dark gray, Bpu: 2.5y 4/1 dark gray;
ds: 2 mm
T. 3: 64
O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, barbotin ukras, motiv spiralne vitice, mat premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/6 red, Bpu: 2.5yR 5/6 red;
ds: 2 mm
T. 3: 65
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv spiralne vitice i okomito položenih izduženih listova, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska, mat nijansiran premaz;
Bs: 2.5yR 7/4 light reddish brown, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow – 3/2 dark reddish brown, Bpu: 2.5yR 4/4 reddish brown – 4/8 red;
ds: 2,5 mm
T. 3: 66
O: keramika tankih stijenki, ulomak zdjelice, tvrda, barbotin ukras, motiv velikih cvjetova odvojenih urezom od donjeg dijela zdjelice ukrašenog zarezima izvedenim kotačićem, mat premaz na stjenkama, unutarnja stjenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 2.5yR 7/4 light reddish brown, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/3 reddish brown, sjene, Bpu: 2.5yR 6/8 light red – 4/3 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 3: 67
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv izdužene spiralne vitice i nepravilnih plastičnih izbočenja, mat vanjske stijenke bez premaza, unutarnja stjenka ima premaz blagog sjaja, vanjska površina gruba;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 7.5yR 7/3 pink – 6/3 light brown, Bpu: 5yR 5/3 reddish brown – 6/4 light reddish brown;
ds: 1,5 mm
T. 3: 68
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, tvrda, barbotin ukras, motiv spiralne vitice valovitih linija, unutarnja stijenka ima prevlaku srebrnog sjaja, vanjska stijenka ima sjajni nijansirani premaz;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 4/2 weak red, Bpu: 5yR 5/3 reddish brown – 5/8 red;
ds: 2 mm
T. 3: 69
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i trbuha zdjelice, tvrda, barbotin ukras, motiv girlande u gornjem dijelu, a trakom odvojen donji dio ima ukras sitnih zareza izvedenih kotačićem, nijansiran mat premaz;
Bs: 2.5yR 6/1 reddish gray, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/4 reddish brown – 6/2 pale red, Bpu: 2.5yR 6/2 pale red – 6/8 light red;
ds: 2 mm, Dr: 4,2 cm
T. 3: 70
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, tvrda, sitne primjese crne, barbotin ukras, motiv spiralne vitice, premaz nejednake boje, mat, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 5yR 5/2 reddish gray, Bpu: 7.5yR 7/4 pink – 5/3 brown;

ds: 1,8 – 2 mm
T. 3: 71
O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, barbotin ukras, motiv spiralne vitice, premaz koji imitira boju tere sigilate;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
ds: 2 – 3 mm
T. 3: 72
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv spiralne vitice, sjajni premaz koja imitira teru sigilatu, na unutarnjoj stijenci u premazu vrlo sitna zrnca pijeska;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/8 red, Bpu: 10R 5/8 red – 4/3 weak red,
ds: 2 mm
T. 3: 73
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv spiralne vitice odijeljen urezom od donjeg dijela ukrašenog zarezima izvedenim kotačićem, mat premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 5yR 7/4 pink, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow – 4/2 dark reddish gray, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
ds: 1,5 mm
T. 3: 74
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha zdjelice, tvrda, barbotin ukras, motiv spiralne vitice urezom odvojene trake ispunjene redovima sitnih zareza izvedenih kotačićem, mat premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow – 4/2 dark reddish gray, Bpu: 5yR 4/4 reddish brown;
ds: 2 mm
T. 3: 75
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha i dna čaše, vrlo tvrda pečena na visokoj temperaturi ili gorena pri čemu su dijelovi promijenili boju zvonka, pročišćena glina barbotin ukras, motiv spiralne vitice u gornjem dijelu i dvije trake odvojene urezom i ispunjene zarezima izvedenim kotačićem, premaz bakrenastog sjaja na stijenkama izrazit na unutarnjoj stijenci;
Bs: 7yR 7/2 pinkish gray, Bpv: 7.5yR 4 dark gray – 10R 5/3 weak red, Bpu: 7.5yR 4 dark gray, Dd: 3,8 cm, ds: 2,5 – 3 mm
T. 3: 76 + T. 3: 85
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha i rub zdjelice, mekana, barbotin ukras, motiv izduženih, na vrhu savijenih kratkih narebrenih traka, odvojenih tankim rebrom i zrcalno postavljenih u odnosu na njega, mat premaz na vanjskoj stijenci, a na unutarnjoj stijenci sjajni premaz s manjom količinom sitnih zrnaca pijeska,
Bs: 7.5yR 8/3 pink, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpu: 2.5yR 6/8 light red;
ds: 2 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11
T. 4
T. 4: 77
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras, motiv zvonastog cvijeta, mat premaz;
Bs: 10yR 7/4 very pale brown, Bpv: 7.5yR 7/6 reddish yellow – 3/1 very dark gray, Bpu: 7.5yR 3/1 very dark gray;
ds: 2 mm
T. 4: 78 + T. 3: 58

O: keramika tankih stijenki, ulomak, mekana, barbotin ukras, motiv dio narebrene trake (dio stupa) uz koju su bukli s rebrima: rozete, u donjem dijelu vidljivi sitni trokutići izvedeni štapićem, mat premaz na stijenkama;
Bs: 10yR 8/3 very pale brown Bpv: 10yR 4/2 dark grayish brown, Bpu: 10yR 4/2 dark grayish brown,
ds: 1.,5 – 2 mm
T. 4: 79
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, barbotin ukras, motiv debla drveta i sitnih kružnih aplika, možda plodovi, mat premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 5yR 7/8 reddish yellow – 5/3 reddih brown sjene, Bpu: 2.5yR 6/8 light red – 5/2 weak red;
ds: 2 mm
T. 4: 80
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, plastični ukras srcolikih listova i peteljki, u donjem dijelu trokutići u redovima izvedeni štapićem, mat premaz na stijenkama;
Bs: GLEY1 5/ 6 gray, Bpv: GLEY1 4 dark gray, Bpu: GLEY1 4 dark gray;
ds: 1,5 mm
T. 4: 81
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha zdjelice, tvrda, zvonka, na unutarnjoj stijenci vidljiv početak procesa vitrifikacije, plastični ukras tankog rebra i u donjem dijelu urezima odvojene trake ispunjene zarezima izvedenim kotačićem;
Bs: GLEY1 5/6 gray, Bpv: GLEY1 4 dark gray, Bpu: GLEY1 4 dark gray;
ds: 2 mm
T. 4: 82
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna, mekana, sjajni premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 5yR 8/4 pink, Bs: GLEY1 5 gray, Bpv: 2.5yR 5/8 red, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
Dd: 4 cm, ds: 3 mm
T. 4: 83
O: keramika tankih stijenki, ulomak zdjelice, tvrda, na gornjem dijelu vidljiv dio plastičnog ukrasa, premaz sjajan;
Bs: GLEY1 5 gray, Bpv: GLEY1 2.5 black, Bpu: GLEY1 2.5 black;
ds: 2 mm
T. 4: 84
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, premaz crni koji nije sačuvan;
Bs: 7.5yR 5/1 gray, Bpv: GLEY 1/N very dark gray, Bpu: GLEY 1 3/N very dark gray,
ds: 1,5 mm
T. 4: 85 + T. 3: 76
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, tvrda, plastični ukras, mat premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci u premazu primjese;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 2.5yR 6/8 light red – 5/8 red, Bpu: 2.5yR 5/8 red;
Dr: 9 cm, ds: 2 – 2,5 mm
T. 4: 86
O: keramika tankih stijenki, dno, tvrda, zvonko, rađeno na kolu, premaz blagog sjaja;
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY1 4/N dark gray, Bpu: GLEY1 4/N dark gray;
ds: 3 mm
T. 4: 87
O: keramika tankih stijenki, ulomak stijenke uz dno, tvrda, rađena na kolu, premaz blagog sjaja na glatkoj površini,

Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY1 4 – 3 dark gray – very dark gray, Bpu: GLEY1 4/N – 3/N dark gray – very dark gray;
ds: 2,5 – 3 mm
T. 4: 88
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna, tvrda, donji dio ukrašen zarezima izvedenim kotačićem, dno profilirano s dva rebra, mat premaz na stijenkama,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 10R 4/8 red, Bpu: 10R 4/8 red;
ds: 3 mm
T. 4: 89
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, mekana, paralelni urezi, premaz na stijenkama;
Bs: 7.5yR 6/1 gray, Bpv: 7.5yR 5/1 gray, Bpu: GLEY1 4 dark gray;
ds: 2 mm
T. 4: 90
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna, tvrda, sitni zarezi izvedeni kotačićem postavljeni u traku uz samo dno, mat premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci sitna zrnca pijeska;
Bs: 10yR 7/4 very pale brown, Bpv: 7.5yR 6/6 reddish yellow, Bpu: 7.5yR 5/6 strong brown;
Dd: 4 cm, ds: 2 mm
T. 4: 91
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha i dna, tvrda, zarezi izvedeni kotačićem u traci uz dno, sjajno nijansiran premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci u premazu sitna zrnca pijeska;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 5yR 6/6 yellowish red – 3/1 very dark gray, Bpu: 5yR 3/1 very dark gray;
Dd: 3,6 cm, ds: 2 mm
T. 4: 92
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna, tvrda, pročišćena, zarezi izvedeni kotačićem u traci uz profilirano dno, mat premaz na stijenkama, nije zaglađena površina;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 10yR 5/6 red, Bpu: 10yR 5/6 red;
Dd: 4 cm, ds: 1,6 mm
T. 4: 93
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha zdjelice, tvrda, ukras većih zareza izveden kotačićem, premaz blagog sjaja, na unutarnjoj stijenci sitna zrnca pijeska;
Bs: 10yR 7/4 very pale brown, Bpv: 10yR 6/4 light yellowish brown – 3/2 very dark grayish brown, Bpu: 7.5yR 4/4 brown;
ds: 3 mm
T. 4: 94
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha, tvrda, veći zarezi izvedeni kotačićem, premaz blagog sjaja;
Bs: 7,5yR 7/4 pink, Bpv: 10yR 4/2 dark grayish brown, Bpu: 10yR 4/2 dark grayish brown;
ds: 1,8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11
T. 5
T. 5: 95
O: keramika tankih stijenki, ulomak profiliranog ruba, mekana, urez ispod stijenke ruba, mat premaz na stijenkama, unutarnja stijenka prekrivena sitnim zrncima pijeska;
Bs: 5yR 7/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 6/8 light red;
Dr: 16 cm, ds: 3 mm
T. 5: 96

O: keramika tankih stijenki, ulomak dna, tvrda, gusto utisnuti zarezi izvedeni kotačićem, mat premaz na stijenkama;
Bs: 5yR 7/4 pink, Bpv: 2,5yR 5/8 red, Bpu: 2,5yR 5/6 red;
ds: 4 mm
T. 5: 97
O: keramika tankih stijenki, zdjelica ruba, mekana, pročišćena, urezi i trake ispunjene zarezima izvedenim kotačićem, na unutarnjoj stijenci vidljiv premaz s pijeskom koji je ispao, mat premaz;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, Bpu: 2.5yR 5/6 red;
Dr: 12 cm, ds: 2,5 – 3 mm
T. 5: 98
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i trbuha zdjelice, pročišćena, tvrda, ukras trokutići izvedeni kotačićem ili štapićem, zaglađena površina, mat premaz na stijenkama;
Bpv: 2.5yR 5/8 red – 4/4 reddish brown, Bs: 10yR 8/3 very pale brown, Bpu: 2.5yR 5/8 red – 4/4 reddish brown;
Dr: 16,2 cm, ds: 3 mm
T. 5: 99
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba i trbuha zdjelice, okomiti, užlijebljeni rub, tvrda, pročišćena, ukras trokutića izvedenih kotačićem, mat premaz na stijenkama, na unutarnjim stijenkama sitna zrnca pijeska;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bpv: 7.5yR 7/6 reddish yellow – 4/3 brown, Bpu: 7.5yR 4/3 brown;
Dr:16 cm, ds: 3 mm
T. 5: 100
O: keramika tankih stijenki, ulomak zdjelice, tvrda, zarezi izvedeni kotačićem, sjajni premaz na stijenkama;
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpu: 5yR 6/8 reddish yellow ;
ds: 3 – 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak:, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 6
T. 6: 1
O: tera sigilata, ulomak ruba, tanjur, Consp. 18.2.5., Fabrikat A, aplicirani ukras, motiv girlande s palmetom, glina ružičastobež boje, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, sjajna;
Dr: 30 cm, ds: 3,5 mm
T. 6: 2
O: tera sigilata, ulomak ruba, tanjur, Consp. 20, Fabrikat A2, aretinske radionice, aplicirani ukras, motiv palmete, glina ružičasta, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, sjajna;
Dr: 25,8 cm, ds: 4 – 5 mm
T. 6: 3
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjura, Consp. 20.3.2., Fabrikat B, zarezi izvedeni kotačićem, glina okernarančasta, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, sjajna;
Dr: 17,8 cm, ds: 4 mm
T. 6: 4
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjura, Consp. 20; Fabrikat A2, aplicirani ukras, motiv maske s dijademom i lista vinove loze, glina ružičasta, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, mat;
Dr: 23,9 cm, ds: 3 – 5 mm
T. 6: 5

O: tera sigilata, ulomak ruba, tanjur ili pladanj, Consp. 20, Fabrikat A2, aplicirani motiv, rozeta, glina ružičasta, srednje tvrda, prevlaka crvenosmeđa, mat;
ds: 3 – 4 mm
T. 6: 6
O: tera sigilata, ulomak ruba, šalica s istaknutim rebrom, Consp. 34, Fabrikat B, aplicirani ukras, motiv delfina, glina narančastobež, mekana, prevlaka narančastosmeđa, neravnomjerna, mat ;
Dr: 12 cm, ds: 3 mm.
T. 6: 7
O: tera sigilata, ulomak ruba, tanjur ili pladanj, Consp. 20.4. 4, Fabrikat A2, aplicirani ukras, motiv pijetla, glina ružičasta, meka, prevlaka smeđenarančasta, mat ;
ds: 3 mm
T. 6: 8
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjura, Consp. 21. 3. 1., Fabrikat A, aplicirani ukras, motiv dvostruke spirale, glina ružičasta, tvrda, prevlaka narančastosmeđa, sjajna;
Dr: 18 cm, ds: 2 – 4 mm
T. 6: 9
O: tera sigilata, ulomak ruba, šalica s istaknutim rebrom, Consp. 34, Fabrikat B, aplicirani ukras, motiv rozete i psa, glina narančasta, tvrda, prevlaka narančastosmeđa, sjajna ;
Dr: 9 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 6: 10
O: tera sigilata, ulomak šalice s istaknutim rebrom, Consp. 34 , aplicirani ukras, motiv rozete i dvostruke spirale, glina ružičastobež, tvrda, prevlaka narančastosmeđa, sjajna ;
ds: 2 mm
T. 6: 11
O: tera sigilata, ulomak ruba, tanjura ili pladnja, Consp. 20, Fabrikat A2, aplicirani ukras, motiv delfina, glina blijedožuta: oker s primjesama, srednje tvrda, prevlaka narančastosmeđa, nejednako nanesena, mat;
ds: 4 mm
T. 6: 12
O: tera sigilata, ulomak ruba šalice, Consp. 26. 1. 2, Fabrikat B, aplicirani ukras, motiv dvostruke spirale, glina narančastobež, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, mat;
Dr: 7 cm, ds: 3 mm
T. 6: 13
O: tera sigilata, ulomak ruba, šalica s istaknutim rebrom, Consp. 34, Fabrikat B, aplicirani ukras, motiv rozete, glina oker, tvrda, prevlaka narančastosmeđa, mat;
Dr: 11 cm, ds: 2 – 3 mm
T. 6: 14
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjur, Consp. 20, Fabrikat A2, aplicirani ukras, motiv lista paprati, glina blijedoružičasta s primjesama, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, mat;
ds: 3 mm
T. 6: 15
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjura, Drag. 37, reljefni ukras, motiv vijenca dvostrukih listova oko stope, glina tamnonarančasta, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, sjajna;
ds: 6 mm
T. 6: 16
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjura, Consp. 43: 44, Fabrikat A2, barbotin, ukras u obliku lista
glina ružičasta, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, mat;
ds: 5 mm

T. 6: 17
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjura, Consp. 44. 2. 1., Fabrikat A2, barbotin, ornament volutastih listova i peteljki ljiljana i motiva u obliku slova X, glina narančastooker, tvrda, prevlaka narančastosmeđa, mat;
Dr: 15 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 7
T. 7: 1
O: tera sigilata, ulomak ruba šalice, Drag. 33, glina tamnocrvena, tvrda, prevlaka crvenonarančasta, sjajna;
Dr: 11 cm, ds: 6 mm
T. 7: 2
O: tera sigilata, ulomak ruba šalice, Consp. 24. 3. 1., Fabrikat B, glina narančasta, mekana, prevlaka narančastosmeđa, sjajna;
Dr: 12 cm, ds: 3 mm
T. 7: 3
O: tera sigilata, ulomak ruba šalice, Drag. 37, glina tamno narančasta, tvrda, prevlaka crvena, sjajna;
ds: 7 mm
T. 7: 4
O: tera sigilata, ulomak ruba šalice, Consp. 27, Fabrikat A, glina ružičasta, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, sjajna;
ds: 3 mm
T. 7: 5
O: tera sigilata, ulomak ruba šalice, Consp. 27. 1. 2, Fabrikat B, glina narančastobež, mekana, prevlaka narančastosmeđa, mat;
Dr: 10 cm, ds: 3 mm
T. 7: 6
O: tera sigilata, B 6.12, ulomak dna tanjura, Consp. 20., urezi izvedeni kotačićem, na samom dnu vidljiv je otisak prsta, glina bež – narančasta, tvrda, prevlaka crvenosmeđa, mat;
Dr: 9.2 cm, ds: 5 mm
T. 7: 7
O: tera sigilata, ulomak dna B 1.12, vjerojatno Consp. 20.–21, urezi izvedeni kotačićem glina ružičasta – bež, tvrda, prevlaka narančastosmeđa, mat;
ds: 4–7 mm
T. 7: 8
O: tera sigilata, ulomak dna B 1.11, vjerojatno Consp. 20–21, urezi izvedeni kotačićem glina ružičasta – bež, mekana, prevlaka narančastosmeđa, sjajna;
ds: 3 – 4 mm
T. 7: 9
O: čaša tipa Aco, ulomak, Forma 1 D, reljefni ukras, motiv ljuskica ili obrnutih trokuta glina narančasta, tvrda, premaz sigilatni, narančastosmeđa, mat;
ds: 3 mm
T. 7: 10
O: tera sigilata, rub zdjele s kragnom, mramorizirana tera sigilata;
ds: 4 mm
T. 7: 11

O: tera sigilata, ulomak dna s pečatom, Fabrikat B, pečat: INGENVVS, glina ružičasta – bež, mekana, prevlaka narančastosmeđa, mat;
ds: 3 mm
T. 7: 12
O: tera sigilata, ulomak dna s pečatom, Fabrikat A, pečat: M. PERENNIVS CRESCENS
glina ružičasta, tvrda, prevlaka crvenonarančasta, sjajna;
ds: 1,5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 8
T. 8: 1
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv gladijatora
T. 8: 2
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv jelena nad čovjekom
T. 8: 3
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv vegetabilni
T. 8: 4
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, bez premaza, ukras, motiv zoomorfni –lav?
T. 8: 5
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv lista
T. 8: 6
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom
T. 8: 7
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom
T. 8: 8
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom
T. 8: 9
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv pijetla
T. 8: 10
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom
T. 8: 11
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv kvadrige

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 9
T. 9: 1
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv rozete
T. 9: 2
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv rozete
T. 9: 3
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv rozete
T. 9: 4
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv rozete
T. 9: 5
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom
T. 9: 6
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv rozete
T. 9: 7

O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv rozete
T. 9: 8
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke, s premazom, ukras, motiv rozete
T. 9: 9
O: svjetiljka, ulomak svjetiljke
T. 9: 10
O: svjetiljka, ulomak fortis svjetiljke
T. 9: 11
O: svjetiljka, ulomak svjetiljke
T. 9: 12
O: svjetiljka, ulomak fortis svjetiljke s perforiranim ušicama

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 10
T. 10: 1
O: čaša s ručkom, sporo kolo, zaglađeno prstima, na vrhu ručke je bukl, sitne primjese vrlo malo, tvrda;
Bs: 7.5 YR 3/2 dark brown;
Dr: 9 cm, Dd: 5,2 cm, ds: 5,5 mm, V: 7,6 cm
T. 10: 2
O: kantaros?, ulomak, glatka;
Bs: 7.5yR 6/1 gray,
ds: 6 mm
T. 10: 3
O: kantaros?, ulomak, rebro na vratu, glatka površina metalnog sjaja, pročišćena;
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray;
ds: 4 mm
T. 10: 4
O: kantaros?, ulomak, snopovi zakošenih plitkih žljebova rebra, glatka;
Bs: 7.5yR 6/1 gray;
ds: 6 mm
T. 10: 5
O: peka, ručka peke, gruba, primjese u smjesi;
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray;
ds: 8,5 mm
T. 10: 6
O: peka, ručka peke, gruba, sporo kolo, primjese veće i manje;
Bs: 7.5yR 6/1 gray;
ds: 17 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 11
T. 11: 1
O: tanjur, ulomak ruba i stijenke tanjura, premaz unutrašnje stijenka i vanjske preko ruba;
Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv: 7.5 yR 6/6 reddish yellow;
Dr: 28 cm, ds: 7 mm
T. 11: 2
O: tanjur, ulomak ruba i stijenke tanjura, s premazom;

Bs: 7.5 yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 2.5 yR 5/6 red;
Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 11: 3
O: tanjur, ulomak ruba, stijenke i dna, premaz unutrašnje stijenke i vanjske preko ruba,
Bs: 7.5 yR 6/4 light brown, Bpv: 2.5 yR 5/6 red–5/8 red;
Dr: 29,2 cm, Dd: 26 cm, ds: 8 mm, V: 5,5 cm
T. 11: 4
O: tanjur, ulomak ruba i stijenke tanjura, premaz unutrašnje stijenke i vanjske preko ruba;
Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bpv: 10R 4/8 red;
Dr: 28 cm, ds: 9 mm
T. 11: 5
O: tanjur, ulomak ruba i dna, gruba, sporo kolo;
Bs: 7.5 yR 3/1 very dark gray;
Dr: 28 cm, Dd: 22 cm, ds: 7 mm
T. 11: 6
O: tanjur, ulomak ruba,
Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bpv: 10R 4/8 red;
ds: 6 mm
T. 11: 7
O: zdjela, ulomak ruba, gruba, sporo kolo, zaglađeno, primjese veće i manje;
Bs: 7.5 yR 4/1 dark gray,
Dr: 16,2 cm, ds: 6 mm
T. 11: 8
O: tanjur, ulomak dna, premaz naunutarnjoj strani, tvrda, pjeskovita;
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bpv: 10R 4/8 red;
ds: 6 mm
T: 11: 9
O: tanjur, ulomak dna, premaz na unutarnjoj strani, tvrda, pjeskovita;
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bpv: 10 R 4/8 red;
ds: 6 mm
T. 11: 10
O: tanjur, ulomak ruba i stijenke tanjura, premaz na unutarnjojstrani i vanjskoj preko ruba s crnom crtom;
B: crna crta 2.5 /1 black, Bpv: 5yR 6/4 light reddish brown, Bpu: 2.5 yR 5/8 red;
ds: 6,5 mm
T. 11: 11
O: tanjur, ulomak ruba i stijenke tanjura, premaz na unutarnjoj strani i preko ruba prema vanjskoj stijenci, normalno tvrda;
Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bpv: 2.5 yR 4/8 red;
Dr: 26 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 12
T. 12: 1
O: zdjela, ulomak ruba, vrata i trbuha zdjele s vertikalno profiliranim ustima, tvrda;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow;
Dr: 31 cm, ds: 5 mm
T. 12: 2
O: zdjela s dvije ručke, ulomak ruba, vrata i ručke, pjeskasta, tvrda;

Bs: 10yR 7/4 very pale brown;
Dr: 20 cm, ds: 4 mm
T. 12: 3
O: zdjela, ulomak ruba i tijela zdjele caccabus, pročišćena, normalno tvrda;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow;
Dr: 27 cm, ds: 6.5 mm
T. 12: 4
O: zdjela ili tanjur, ulomak ruba, tvrda, vrlo glatka;
Bv: 7.5yR 2.5/1 black, Bs: 2.5yR 5/2 brown;
Dr: 26 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 13
T. 13: 1
O: zdjela, ulomak ruba, izvijen rub, normalno tvrda;
Bs: 7.5yR 5/3 brown;
Dr: 14 cm; ds: 5 mm
T. 13: 2
O: zdjela, ulomak ruba, vrata i trbuh zdjele, glatka, tvrda;
Bs: 7.5yR 5/1 gray;
Dr: 14 cm, ds: 4 mm
T. 13: 3
O: zdjela, ulomak ruba, vrata i trbuha zdjele, srednje glatka, kompaktna;
Bs: 7.5yR 5/1 gray;
Dr: 24 cm, ds: 4,5 mm
T. 13: 4
O: zdjela, ulomak ruba i tijela zdjele, srednje gruba primjese 1% fine, sporo kolo;
Bs: 7.5yR 4/1 dark brown;
ds: 6,5 mm
T. 13: 5
O: zdjela, ulomak ruba, gruba, sporo kolo, valovit rub, primjese, gruba;
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray;
Dr: 16,3 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 14
T. 14: 1
O: vrč, rub i vrat s ručkom, pročišćena, normalno tvrda,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
Dr: 5,5 cm, Dv: 4,5 cm, Šručke 3,8 cm, ds: 6 mm
T. 14: 2
O: vrč, rub, vrat i trbuh s ručkom, pročišćena, normalno tvrda;
Bs: 10yR 6/1 gray, Bv: 5yR 6/6 reddish yellow;
Dr: 5,2 cm, Dt: 14,3 cm, Šručke: 2,9 cm, ds: 6 mm
T. 14: 3
O: vrč, dno i trbuh vrča, pročišćena;
Bs: 7yR 7/6 reddish yellow;
Dt: 20,2 cm, Dd: 9,1 cm, ds: 5,5 mm

T. 14: 4
O: vrč, vrat i ručka vrča, pročišćena;
Bs: 7.5yR 7/4 pink;
Dv: 6 cm, ds: 6 mm
T. 14: 5
O: vrč, dno vrča, pročišćena, normalno tvrda;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
Dd: 8 cm; ds: 6 mm
T. 14: 6
O: vrč, rub i vrat vrča, srednje gruba 3% fine;
Bs: 7.5 yR 4/1 dark gray;
Dr: 8,1 cm. Dv: 5,9 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 15
T. 15: 1
O: vrč, ulomak ruba i vrata vrča, pročišćena;
Bs: 10yR 8/4 very pale brown;
Dr: 6 cm, Dv: 4 cm, ds: 4,5 mm
T. 15: 2
O: vrč, rub i vrat s ručkom, vrč s jednom ručkom, uski vrat; pročišćena, tvrda
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow;
Dr: 4,5 cm, Dv: 3,3 cm, Šručke: 2 cm, ds: 4 mm
T. 15: 3
O: vrč, rub i vrat vrča, pročišćena;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow;
Dr: 5,2 cm, Dv: 3,3 cm, ds: 3 mm
T. 15: 4
O: vrč, rub i vrat vrča, rebro po sredini vrata, pročišćena;
Bs: 7.5yR 8/3 pink;
Dr: 11,2 cm, Dv: 7,2 cm, ds: 7 mm
T. 15: 5
O: vrč, rub i vrat s ručkom vrča, pročišćena;
Bs: 7.5yR 7/4 pink;
Dr: 12,1 cm, Dv: 9,9 cm, ds: 4 mm
T. 15: 6
O: vrč, rub vrča, pročišćena;
Bs: 7.5yR 6/8 reddish yellow;
Dr: 10 cm, ds: 7 mm
T. 15: 7
O: vrč, rub vrča, pročišćena;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
Dr: 8,4 cm, ds: 5 mm
T. 15: 8
O: vrč; rub, vrat i trbuh vrča, rebro na vratu, pročišćena;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
Dr: 12,2 cm, Dt 15,3 cm, Dv: 8,4 cm, ds: 6 mm
T. 15: 9
O: vrč, ulomak s ukrasom, kanelure na prijelazu iz vrata u trbuh;

Bs: 7.5yR 7/3 pink;
ds: 5 mm
T. 15: 10
O: vrč; ulomak, dio bikoničnog trbuha, ulomak s ukrasom, urezi okomiti na trbuhu na lomu bikoniteta trbuha, glatka kompaktno;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
ds: 6,5 mm
T. 15: 11
O: vrč; ulomak vrča, s premazom, kapljičasti motiv crvenom bojom na početku trbuha, pročišćena, mekana;
Bs: 7.5 yR 7/3 pink, B: 10R 5/6 red;
ds: 6 mm
T. 15: 12
O: vrč, dno, pročišćena;
Bs: 7.5yR 7/4 pink,
Dd: 6 cm, ds: 4 mm
T. 15: 13
O: vrč, ulomak s ukrasom, prijelaz iz vrata u trbuh, uski valoviti ukras kanelura, pročišćeno kompaktno;
Bs: 7.5yR 6/4 light brown;
ds: 4 mm
T. 15: 14
O: zdjela ili vrč, ulomak, mramorizirana keramika, slikani crveni snopovi crte ukošene, glatka, tvrda, kompaktno;
Bs: 10yR 7/3 very pale brown, Bp: 5yR 6/8 reddish yellow;
ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 16
T. 16: 1
O: vrč; ulomak ruba i vrata, rebro na vratu;
Bs: 7.5yR 7/4 pink;
Dr: 13 cm, ds: 4 mm
T. 16. 2
O: vrč; ulomak ruba i vrata, rebro na vratu;
Bs: 5yR 6/6 pink;
Dr: 13 cm, ds: 4 mm
T. 16: 3
O: vrč; rub i vrat, rebro na vratu, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5yR 6/4 light brown
Dr: 11,4 cm, ds: 4 mm
T. 16: 4
O: vrč ili amfora, rub i vrat s ručkama;
Bs: 7.5yR 6/4 light brown
Dr: 15 cm, ds: 6 mm
T. 16: 5
O: vrč; rub i vrat vrča, pročišćena, tvrda;
Bs: 10yR 7/3 very pale brown,
Dr: 10,6 cm, Dv: 9,2 cm, ds: 4 mm

T. 16: 6
O: vrč; rub vodoravno izvijen,
Bs: 2.5yR 7/4 pale yellow,
Dr: 12,2 cm, ds: 4,5 mm
T. 16: 7
O: vrč; rub i vrat s ručkom, rebro na vratu, pročišćena, tvrda;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow;
Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 16: 8
O: vrč; rub i vrat vrč, rebro na vratu, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5 yR 7/6 reddish yellow;
Dr: 11 cm, ds: 4 mm
T. 16: 9
O:vrč; rub i vrat, pročišćena, tvrda
Bs: 7.5yR 7/4 pink
Dr: 12 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 16: 10
O: amfora?, rub i vrat, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5yR 6/2 pinkish gray,
Dr: 12 cm, ds: 7 mm
T. 16: 11
O: vrč; rub i vrat, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
Dr: 10,4 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 17
T. 17: 1
O: kadionica, ulomak ruba i vrata kadionice, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5yR 5/4 brown – 6/6 reddish yellow;
Dr: 24 cm, ds: 7 mm
T. 17: 2
O: kadionica, ulomak ruba kadionice, vodoravna plastična valovita traka na rubu, pročišćena, tvrda;
Bs: 5yR 5/6 reddish red;
ds: 3 mm
T. 17: 3
O: kadionica, ulomak ruba kadionice, vodoravna plastična valovita traka, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
ds: 4 mm
T. 17: 4
O: kadionica, ulomak ruba i tijela, vodoravna plastična traka na rubu
Bs: 7.5yR reddish yellow
Dr: 20,6 cm, ds: 7 mm
T. 17: 5
O: kadionica, ulomak;
Bs: 7.5yR reddish yellow
ds: 7 mm
T. 17: 6

O: kadionica, ulomak ruba i tijela, pročišćena, tvrda;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow
Dr: 26 cm, ds: 3 mm
T. 17: 7
O: kadionica, ulomak
Bs: 7.5yR reddish yellow
ds: 10 mm
T. 17: 8
O: kadionica, ulomak, vodoravno rebro s nizom udubljenja iznad kojeg su 3 okomita ureza, pročišćeno, tvrda, kompaktno;
Bs: 7.5 yR 7/6 reddish yellow
ds: 4 mm
T. 17: 9
O: kadionica, ulomak ruba i tijela, vodoravne valovite vrpce na rubu i po tijelu posude, bikonični oblik;
Bs: 10yR 7/3 very pale brown
Dr: 25 cm, ds: 4,6 mm
T. 17: 10
O: kadionica, ulomak ruba i tijela kadionice, vodoravne plastične valovite trake, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5 yR 7/6 reddish yellow;
ds: 4 – 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 18
T. 18: 1
O: tarionik, ulomak ruba i trbuha tarionika, sitne primjese;
Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bg: 2.5yR 4/6 dark yellowish brown
Dr: 27,5 cm, Dt: 17,7 cm, ds: 7 mm
T. 18: 2
O: tarionik, ulomak ruba zadebljan povijen prema dolje, malo primjesa;
Bv: 10yR 7/3 very pale brown, Bs: blijedo ružičasta
Dr: 28 cm, ds: 9 mm
T. 18: 3
O: tarionik, dno tarionika,
Bs: 7.5yR 7/4 pink
Dd: 18,1 cm, ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 19
T. 19: 1
O: tronožac, noga tronošca, tvrda, s primjesama;
Bs: 7.5yR 6/4 light brown
ds: 14 mm
T. 19: 2
O: tronožac, ulomak dna i noge tronošca, tvrda, s primjesama gruba 1 %;
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray;
ds: dno 7 mm, noga 11 mm

T. 19: 3
O: tronožac, noga tronošca, tvrda, s primjesama;
Bs: 7.5yR 6/4 light brown;
ds: 14 mm
T. 19: 4
O: tronožac, dno tronošca, tvrda, s primjesama 10 % very fine do fine, gruba;
Bs: 7.5yR 2.5/1 black
ds: 9 mm
T. 19: 5
O: tronožac, ulomak noge tronošca, tvrda, s primjesama;
Bs: 7.5yR 6/2 pinkish brown
ds: 12,5 mm
T. 19: 6
O: tronožac, noga tronošca, tvrda, s primjesama
Bs: 7.5yR 5/4 brown
ds: 10 mm
T. 19: 7
O: tronožac, noga tronošca, kanelure okomite kratke na početku noge, tvrda, s primjesama
Bs: 7.5 yR 5/2 brown
ds: 13 mm
T. 19: 8
O: tronožac, noga tronošca, tvrda, s primjesama
Bs: 7.5 yR 5/2 brown

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 20
T. 20: 1
O: amfora, rub amfore, pročišćena, tvrda;
Bs: 10yR 7/3 very pale brown;
Dr: 13 cm, ds: 10 mm
T. 20: 2
O: amfora, dno amfore, pročišćena, tvrda;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow;
ds: 11 mm
T. 20: 3
O: amfora, rub i vrat amfore, pročišćena, tvrda;
Bs: 7.5yR 7/4 pink;
Dr: 16 cm, ds: 14 mm
T. 20: 4
O: amfora, dno amfore, pročišćena, tvrda;
Bs: 10yR 7/3 very pale brown;
ds: 8 – 10 mm
T. 20: 5
O: amfora, rub amfore, pročišćena, tvrda,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow;
Dr: 15,6 cm, ds: 12 mm
T. 20: 6
O: amfora, dno amfore, pročišćena, tvrda,
Bs: 7.5yR 7/4 pink;

ds: 8 mm
T. 20: 7
O: amfora, ulomak ručke amfore, pročišćena, tvrda,
Bs: 10yR 7/3 very pale brown
Dručke: 6 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 21
T. 21: 1
O: zatvarač/posuda; ulomak, pročišćena;
Bs: 10 yR 7/3 very pale brown;
Dr: 2,1 cm, Dt: 6,1 cm, ds: 5 mm
T. 21: 2
O: zatvarač/posuda; ulomak, pročišćena;
Bs: 10yR 7/3 very pale brown
Dr: 3,2 cm, Dt: 6,9 cm, ds: 4 mm
T. 21: 3
O: zatvarač/posuda; ulomak, pročišćena;
Bs: 10yR 6/3 light brown
Dt: 4,1 cm, ds: 4 mm
T. 21: 4 – kost rezbarena, zatvarač vrča
T. 21: 5
O: poklopac, ulomak ruba, poluloptast poklopac, srednje grubo;
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray
Dr: 12 cm, ds: 5,5 mm
T. 21: 6
O: poklopac, rub poklopca, gruba;
Bs: 7.5yR 5/1 gray
Dr: 20 cm, ds: 7,5 mm
T. 21: 7
O: poklopac, ulomak ruba, zaobljene stijenke, polukružan poklopac s čepastom ručkom
Bs: 7.5 yR 3/1 very dark gray;
Dr: 15,2 cm, ds: 7 mm
T. 21: 8
O: poklopac, ulomak ruba,
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray;
Dr: 20 cm, ds: 6 mm
T. 21: 9
O: poklopac, ulomak ruba poklopca, gruba dosta sitnih primjesa;
Bs: 7.5yR 2.5/1 black;
Dr: 32 cm, ds: 11 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 22
T. 22: 1
O: poklopac, ulomak ruba poklopca, pročišćena;
Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow;

Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 22: 2
O: poklopac, ulomak ruba, malo sitnih primjesa;
Bs: 5yR 5/4 reddish brown;
Dr: 22cm, ds: 4 mm
T. 22: 3
O: poklopac, ulomak ruba, glina pročišćena;
Bs: 5yR 5/6 yellow red
Dr: 12 cm, ds: 5 mm
T. 22: 4
O: poklopac, ulomak vodoravno izvijenogruba, malo sitnih primjesa;
Bs: 5yR reddish yellow;
Dr: 22 cm, ds: 5,5 mm
T. 22: 5
O: poklopac, ulomak ruba izvijen prema van;
Bs: 7.5yR 5/3 brown
Dr: 26 cm, ds: 6 mm
T. 22: 6
O: poklopac, čepasta ručka poklopca
Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow
Š: 5,8 cm, ds: 7 mm
T. 22: 7
O: poklopac s čepastom ručkom, urez slova X na vrhu čepa
Bs: 7.5yR 2.5/1 black
Š: 4,5 cm, ds: 4,5 mm
T. 22: 8
O: Poklopac s čepastom ručkom s rupom kroz čep
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray
Š: 5,5 cm, ds: 8 mm
T. 22: 9
O: poklopac s čepastom ručkom
Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow
Dr: 26 cm, Š: 9,7 cm, ds : 11 mm, V: 6,5 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 23
T. 23: 1
O: lonac; ulomak ruba, vrata, trbuha lonca, rađen rukom, gruba, tvrda;
Bs: 7.5yR 6/4 light brown
Dr: 12 cm, Dt: 16,9 cm, Dv: 12,6 cm, ds: 6 mm
T. 23: 2
O: lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, rađen rukom, gruba s primjesama, tvrda;
Bs: 7.5yR 2.5/1 black
Dr: 14,1 cm, Dt: 16,5 cm, Dv: 13,6 cm, ds: 6 mm
T. 23: 3
O: lonac, ulomak ruba, vrata i dio gornji trbuha, rađen rukom, gruba 5% very fine, tvrda;
Bs: 7.5yR 5/2 brown
Dr: 18 cm, ds: 7 mm
T. 23: 4

O: lonac, ulomak ruba lonca, rađen rukom, srednje gruba,
Bs: 7.5yR 2.5/1 black;
Dr: 12 cm, ds: 4 – 5 mm
T. 23: 5
O: lonac, ulomak ruba, vrata, gruba, rađen rukom, tvrda;
Bs: 7.5yR 4/1 dark brown
Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 23: 6
O: lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, spororotirajuće kolo i dorada prstima, gruba, tvrda,
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray,
Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 23: 7
O: lonac, rukom rađena, gruba;
Bs: 7.5yR 2.5/1 black
ds: 6 mm
T. 23: 8
O: lonac, ulomak ruba, trbuha lonca, rađen rukom, srednje gruba
Bv: 7.5yR 3/2 dark brown, Bu: 7.5yR 2.5/1 black
Dr: 15 cm, ds: 8,5 mm
T. 23: 9
O: lonac, ulomak ruba, niz utisnuća ispod ruba, rađen rukom, srednje gruba, tvrda;
Bs: 7.5yR 5/2 brown,
Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 23: 10
O: lonac, rađen na kolu, srednje glatka, tvrda
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 26 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 24
T. 24: 1
O: lonac, ulomak ruba i gornji dio trbuha, rađena rukom, kanelura ispod rub, 3% primjesa, gruba, tvrda;
Bv: 7.5yR 5/2 brown, Bu: 7.5yR 3/1 very dark gray;
Dr: 14 cm, Dt: 14,3 cm, ds: 9 mm
T. 24: 2
O: lonac, ulomak ruba i trbuha, rađena rukom, 3% primjesa very fine, srednje glatka, tvrda;
Bs: 7.5yR 4/2 brown
Dr: 18 cm, Dt: 18,6 cm, ds: 6 mm
T. 24: 3
O: lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, rađena rukom, 50% fine, gruba, tvrda;
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 14 cm, Dt: 15,5 cm, ds: 5mm
T. 24: 4
O: lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, rađena rukom, kanelura ispod ruba, 50% very fine primjesa gruba, tvrda;
Bs: 7.5yR 3/2 dark brown
Dr: 18 cm, ds: 7 mm
T. 24: 5

O: lonac, ulomak ruba, vrata i gornji dio trbuha, rađena rukom, srednje gruba 3% , tvrda;
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 20,2 cm, Vrata: 20,6 cm, Dt: 28 cm, ds: 6 mm
T. 24: 6
O: lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, gruba, rađena rukom, primjese u smjesi;
Bs: 7.5yR 4/2 brown
ds: 6 mm
T. 24: 7
O: lonac, ulomak ruba, rađena rukom, 50 %, very fine gruba, tvrda,
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray,
Dr: 14 cm, ds: 6,5 mm
T. 24: 8
O: lonac, ulomak ruba, spororotirajuće kolo i dorada prstima, gruba 5% primjesa, tvrda;
Bs: 7.5yR 5/2 brown – 4/1 dark gray
Dr: 16 cm, ds: 5,5 mm
T. 24: 9
O: lonac, ulomak ruba, spororotirajuće kolo i dorada prstima, gruba 3% primjesa, tvrda;
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 16 cm, ds: 7 mm
T. 24: 10
O: lonac, ulomak ruba, rađena rukom, gruba, 10 % , tvrda;
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 14 cm, ds: 4 mm
T. 24: 11
O: lonac, ulomak ruba i trbuha, rađena rukom, gruba 7 %, tvrda;
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray;
Dr: 14 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 25
T. 25: 1
O: čaša, ulomka ruba i trbuha, glatka, rađena na kolu;
Bs: 7.5yR 7/4 pink;
Dr: 5,4 cm, ds: 5 mm
T. 25: 2
O: lonac, ulomak ruba, pročišćena
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow,
Dr: 18 cm, ds: 4 mm
T. 25: 3
O: čaša, ulomak ruba i trbuha;
Bs: 10yR 7/2 light gray,
Dr: 8 cm; ds: 4 mm
T. 25: 4
O: lonac, ulomak ruba, pročišćena,
Bs: 7.5yR 6/4 light brown,
Dr: 20 cm, ds: 7 mm
T. 25: 5
O: lonac, ulomak ruba lonca, pročišćena, tvrda,
Bs: 7.5yR 7/4 pink,

Dr: 16 cm, ds: 7 mm
T. 25: 6
O: lonac/dolij, ulomak ruba i trbuha, crveni premaz ispod ruba, malo sitnih primjesa
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bp: 5yR 5/6 yellow red,
Dr: 15,4 cm, ds: 6 mm
T. 25: 7
O: lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, glatka, primjesa malo pročišćena, tvrda
Bs: 5yR 6/4 light reddish brown
Dr: 16 cm, ds: 7 mm
T. 25: 8
O:lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, 3% srednje gruba, tvrda
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 16 cm, ds: 6,5 mm
T. 25: 9
O: lonac, ulomak ruba,
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray
Dr: 20 cm, ds: 8 cm
T. 25: 10
O: lonac, ulomak ruba, rađen na kolu, tvrd
Bs: 7.5yR 5/2 brown
Dr: 20 cm, ds: 9 mm
T. 25: 11
O: lonac, ulomak ruba
Bs: 7.5yR 5/1 gray
ds: 6 mm, Dr: 18 cm
T. 25: 12
O: lonac, ulomak ruba i vrata, srednje glatka, tvrda
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 14 cm, ds: 3 mm
T. 25: 13
O: lonac, ulomak ruba, srednje glatka, tvrda
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray
Dr: 14 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 26
T. 26: 1
O: dolij, ulomak ruba, vrata i trbuha
Bs: 7.5yR 6/1 gray, glatka
Dr: 26 cm, ds: 10 mm
T. 26: 2
O: lonac, ulomak ruba i vrata, ukras na vratu, kotačićem izvedeni zarezi, glatka pročišćena, tvrda
Bs: 7.5yR 6/1 gray
Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 26: 3
O: lonac, ulomak ruba i vrata, srednje gruba 1% very fine granulacije, tvrda,
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray,
Dr: 14 cm, ds: 6 mm

T. 26: 4
O: lonac, ulomak ruba, srednje glatka,
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
ds: 4 mm
T. 26: 5
O: lonac, ulomak ruba, urezi na prijelazu iz vrata u trbuh, češljasti ukras, srednje gruba, tvrda
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray
Dr: 16 cm
T. 26: 6
O: lonac, ulomak ruba, vrata i trbuha, urezi, na trbuhu, srednje glatka 1 % fine, tvrda,
Bv: 7.5yR 4/3 brown, Bu: 7.5yR 6/6 reddish yellow,
Dr: 13 cm, ds: 4,5 mm
T. 26: 7
O: lonac, ulomak ruba, češljasti ukras, srednje glatka, kompaktna, tvrda,
Bv: 7.5yR, 3/1 very dark gray, Bu: 7.5yR 6/3 light brown,
Dr: 14 cm, ds: 5 mm
T. 26: 8
O: lonac, ulomak ruba, ukras urezane kanelure vodoravne na prijelazu iz vrata u trbuh, glatka
Bs: 7.5yR 2.5/1 black
Dr: 24 cm, ds: 4,5 mm
T. 26: 9
O: lonac, ulomak ruba, srednje gruba 3% primjesa
Bs: 7.5yR 2.5/1 black
Dr: 16 cm, ds: 6 mm
T. 26: 10+11
O: čaša, sitne primjese, tvrda
Bs: 7.5yR 3/2 dark brown,
Dr: 6 cm, Dd: 3 cm, ds: 3 mm, V: 5,5 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 27
T. 27: 1
O: lonac; ulomak ruba, vrata, trbuha; srednje glatka 2 %,
Bs: 7.5 yR 4/2 brown,
Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 27: 2
O: lonac; ulomak ruba i vrata
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 11 cm, ds: 5 mm
T. 27: 3
O: čaša; ulomak ruba, vrata, prijelaz u trbuh, trbušasta, pročišćeno, srednje glatko,
Bs: smeđa
Dr: 10 cm, Dv: 9,4 cm, ds: 5 mm
T. 27: 4
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha; glatka,
Bs: smeđa
Dr: 14 cm, ds: 7 mm
T. 27: 5
O: čaša; ulomak ruba, vrata i trbuha; tvrda

Bs: 7.5yR 2.5/1 black,
Dr: 7 cm, ds: 4 mm
T. 27: 6
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha; češljasti ukras okomito ukošenih linija na trbuhu, srednje glatka, tvrda,
Bs: 7.5yR 6/1 gray, Bv, Bu: 7.5yR 4/1 dark gray,
Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 27: 7
O: lonac; ulomak ruba, glatka, tvrda,
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray,
Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 27: 8
O: lonac?; ulomak ruba i vrata, urezi na vratu, sitni primjesi, srednje glatko, unutarnja površina je grublja
Bs: 7.5yR 4/2 brown
Dr: 12 cm, Dv: 10,2 cm, ds: 5 mm
T. 27: 9
O: lonac?; ulomak ruba; vodoravni urezi, srednje glatka
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray,
ds: 8 mm
T. 27: 10
O: lonac/dolij; ulomak ruba i vrata; glatka,
Bs: 7.5 yR 3/1 very dark gray,
Dr: 26 cm, ds: 8 mm
T. 27: 11
O: lonac; ulomak ruba; jače izvijen lonac; češljasti ukras, plitke vodoravne kanelure na prijelazu na trbuh, glatka, malo primjesa,
Bs: 7.5y R 6/1 gray,
ds: 5 mm
T. 27: 12
O: lonac; ulomak ruba blago izvijen; zadebljan lonac, srednje glatka, sitne primjese,
Bs: siva, 7.5 y R 5/1 gray,
Dr: 16 cm, ds: 4 mm
T. 27: 13
O: lonac; ulomak ruba; srednje glatka, tvrda
Bs: 7.5yR 2.5/1 black,
Dr: 16 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 28
T. 28: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha; srednje gruba 5 % fine,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
Dr: 16 cm, ds: 6 mm
T. 28: 2
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha; urezi neposrednoj ispod samog ruba, na prijelazu u vrat, srednje glatka, sitni primjesi,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
Dr: 28 cm, ds: 5 mm

T. 28: 3
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha; na početku vrata u dva reda niz nepravilnih kružnih udubljenja, srednje glatka, kvrgava, tvrda,
Bs: 7.5yR 2.5/1 black,
Dr: 16 cm, ds: 4,5 mm
T. 28: 4
O: lonac; ulomak ruba, srednje glatka,
Bs: 7.5 yR, 2.5/1 black,
Dr: 14 cm, ds: 5,5 mm
T. 28: 5
O: lonac; ulomak ruba i vrata,
Bv: 7.5yR 4/1 dark gray, Bs: 4/4 dark green,
Dr: 16 cm, ds: 5,5 mm
T. 28: 6
O: lonac; ulomak ruba, vrata, trbuha; rebrasto tijelo, pročišćeno
Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray
Dr: 12 cm, ds: 5 mm
T. 28: 7
O: lončić/čaša; ulomak ruba, vrata i trbuha; rebro na vratu; srednje glatka, tvrda,
Bs: 7.5yR 2.5/1 black,
Dr: 10 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 29
T. 29: 1
O: lonac; ulomak, urezi vodoravni po cijeloj površini, glatka, kompaktno
Bs: 5 yR 6/6 reddish yellow
ds: 6,5 mm
T. 29: 2
O: lonac; ulomak; vodoravni urezi po cijeloj površini, kompaktna glatka
Bs: 7.5 yR 6/1 gray
ds: 9 mm
T. 29: 3
O: lonac; ulomak; urezi paralelni snopovi u razmacima, pročišćeno, kompaktno,
Bs: 7.5yR 6/1 gray, Bv: 7.5yR 6/2 pinkish gray, Bu: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 7,5 mm
T. 29: 4
O: lonac, ulomak s ukrasom,
Bs: 5 yR 6/6 reddish yellow
ds: 7 mm
T. 29: 5
O: lonac, ulomak s ukrasom,
Bs: 5 yR 6/6 reddish yellow
ds: 5 mm
T. 29: 6
O: lonac; ulomak, snopovi kosih ureza u redovima odijeljenim urezima vodoravnim, sitni primjesi 3% very fine (tvrdoća: tvrda) kompaktno,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 6 mm

T. 29: 7
O: lonac; ulomak; snopovi kosih ureza u redovima, tvrda, kompaktno,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 5 mm
T. 29: 8
O: lonac; ulomak; snopovi kosih ureza u redovima, tvrda, kompaktno,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 7 mm
T. 29: 9
O: lonac; ulomak; snopovi okomitih ureza koji se sužavaju prema dnu, glatka, tvrda,
Bs: 7.5yR 6/1 gray
ds: 7,5 mm
T. 29: 10
O: lonac; ulomak; snopovi kosih ureza tvrda, kompaktno,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 4 mm
T. 29: 11
O: lonac; ulomak; vodoravni i okomiti urezi, srednje gruba 50% primjesa, tvrda
Bs: 7.5 yR 4/2 brown,
ds: 7.5 mm
T. 29: 12
O: lonac; ulomak; snopovi okomitih ureza koji se sužuju prema dnu lonca pročišćeno, tvrda
Bs: 7.5 yR 5/3 brown, Bv: 7.5 yR 2.5/1 black,
ds: 6 mm
T. 29: 13
O: lonac; ulomak; urezi kanelure paralelne ispod u snopovima u koso okomitih,
Bv: 7.5yR 2.5/1 black,
ds: 7,5 mm
T. 29: 14
O: lonac; ulomak, uski urezi vodoravni po cijeloj površini, pročišćeno, tvrda
Bv: 7.5 yR 5/2 brown, Bu: 7.5yR 4/1 dark gray,
ds: 6 mm
T. 29: 15
O: lonac; ulomak dna; snopovi okomitih ureza koji se prostire do dna i sužuju se prema dnu,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 11 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 30
T. 30: 1
O: lonac; ulomak; rađen rukom, prijelaz iz vrata u trbuh lonac snopovi ureza koji se račvaju u različitim smjerovima, gruba, tvrda
Bv: 7.5 yR 7/1 light gray, Bu: 7.5 yR 4/1 dark gray
ds: 5 mm
T. 30: 2
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, valoviti urezi uz rub, pročišćeno
Bv: 7.5 yR 7/1 light gray, Bu: 7.5 yR 2.5/1 black
ds: 5 mm
T. 30: 3

O: lonac; ulomak; rađen rukom, rebro na kojem su urezi i štipani ukras, gruba, tvrda, kompaktna
Bv: 7.5 yR 5/2 brown, Bu: 7.5 yR 3/2 dark brown
ds: 12 mm
T. 30: 4
O: lonac, ulomak, urezi cik cak u redovima, pročišćeno,
Bv: 7.5 yR 4/1 dark gray,
ds: 7,5 mm
T. 30: 5
O: lonac, ulomak, rađen rukom, urezi u različitim smjerovima, srednje gruba, tvrda, kompaktno
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 5 mm
T. 30: 6
O: lonac, ulomak, rađen rukom, urezi snopovi okomiti i vodoravni koji se presijecaju, srednje gruba, tvrda
Bs: 7.5 yR 2.5/1 black,
ds: 7,5 mm
T. 30: 7
O: lonac, ulomak, rađen rukom, urezi ispresijecani u različitim smjerovima, srednje gruba 50% primjesa, tvrda, kompaktno
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
ds: 10,5 mm
T. 30: 8
O: lonac, ulomak, urezi snopovi u različitim smjerovima povezani, gruba, kompaktno
Bs: 7.5 yR 2.5/1 black,
ds: 5 mm
T. 30: 9
O: lonac, ulomak, snopovi ureza kosih okomitih u različitim smjerovima, kratki, srednje glatka, tvrda
Bs: 7.5yR 2.5/1 black,
ds: 6 mm
T. 30: 10
O: lonac; ulomak, snopovi ureza koji se presijecaju u svim smjerovima, 3% fine, srednje gruba, tvrda,
Bs: 7.5yR 5/1 gray,
ds: 5 mm
T. 30: 11
O: lonac; ulomak, prijelaz iz vrata u trbuh, rađen rukom, urezi snopovi u različitim smjerovima, grubo, kompaktno,
Bs: 7.5 yR 3/1 very dark gray,
ds: 5,5 mm
T. 30: 12
O: lonac, ulomak, snopovi ureza vodoravnih ispod kojih je valoviti snop ureza, srednje glatka, tvrda,
Bs: 7.5yR 5/2 brown,
ds: 4,5 mm
T. 30: 13
O: lonac, ulomak, rađen rukom, plastični ukras ljuskica debelih, gruba, primjese sitne, tvrda,
Bs: 10 yR 7/3 very pale brown

ds: 12 mm
T. 30: 14
O: lonac, ulomak, rađen rukom, barbotinski plastični ukras u obliku razvučenih mjeseca, srednje gruba, tvrda,
Bv: 7.5yR 4/1 dark gray, Bu: 7.5yR 5/6 strong brown,
ds: 9 mm
T. 30: 15
O: lonac, ulomak, rađen rukom, štipasti ukras ispod ruba, gruba, tvrda,
Bs: 7.5 yR 4/2 brown,
ds: 6,5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 31
T. 31: 1
O: dolij; ulomak ruba,
Bs: 7.5yR 5/6 strong brown, B: 7.5yR 2.5/1 black
ds: 8 mm
T. 31: 2
O: dolij; ulomak ruba,
Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow, B: tragovi crnog smolastog premaza po rubu,
ds: 6 mm
T. 31: 3
O: dolij, ulomak, vodoravni ravni paralelni i valoviti urezi, malo sitnih primjesa,
Bs: 2.5 yR 6/6 light red,
ds: 10 mm
T. 31: 4
O: dolij, ulomak ruba, malo sitnih primjesa,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, B: tragovi crnog smolastog premaza po rubu,
Dr: 24,3 cm, ds: 8 mm
T. 31: 5
O: dolij, ulomak, vodoravne ravne uske paralelne i valoviti urezi, malo sitnih primjesa,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,
ds: 11 mm
T. 31: 6
O: dolij, ulomak ruba, malo sitnih primjesa,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, B: tragovi crnog smolastog premaza po rubu,
Dr: 31,1 cm, ds: 9 mm
T. 31: 7
O: dolij, ulomak ruba, malo sitnih primjesa,
Bs: 7.5yR 6/4 light brown, B: tragovi crnog smolastog premaza po rubu
Dr: 24 cm, ds: 10 mm
T. 31: 8
O: dolij, ulomak, paralelni vodoravni ravni i valoviti urezi, malo sitnih primjesa,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 7 mm
T. 31: 9
O: dolij, ulomak, vodoravne ravne paralelne i valoviti urezi, malo sitnih primjesa,
Bs: 7.5yR 6/4 light brown, ds: 8 mm
T. 31: 10

O: dolij, ulomak s ukrasom, valoviti i paralelni vodoravni uski urezi presječeni okomitim širim pravilno raspoređenim urezima, pročišćeno,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,
ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 32
T. 32: 1
O: dolij; ulomak ruba, trbuha, tvrda,
Bs: 7.5 yR 7/6 reddish yellow,
Dr: 40 cm, Dt: 37,8 cm, ds: 11,5 mm
T. 32: 2
O: dolij; ulomak ruba, valoviti i paralelni vodoravni urezi ispod ruba, malo sitnih primjesa
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, B: tragovi crnog smolastog premaza po rubu,
Dr: 35,9 cm, ds: 10 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 33
T. 33: 1
O: vrč; ručka, pročišćena,
Bs: 7.5yR 7/4 pink,
Dr: 3,4 cm, ds: 15 mm
T. 33: 2
O: vrč; vrat i ručka ovalnog presjeka s uzdužnim rebrima, na vratu je rebro, pročišćena,
Bs: 7.5yR 7/4 pink,
D: 4,6 cm, Dsručke: 17 mm, Dv: 5 mm
T. 33: 3
O: vrč; ručka ovalnog presjeka s uzdužnim rebrima, pročišćena,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow,
D: 4,3 cm, ds: 15 mm
T. 33: 4
O: vrč; ručka ovalnog presjeka s uzdužnim rebrima, pročišćena,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow,
D: 4,3 cm, ds: 15 mm
T. 33: 5
O: zdjela?, ručka vodoravno položena, valjkasta i rebrasta,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow,
D: 3,1 cm, ds: 2,2 mm
T. 33: 6
O: vrč, ručka ovalnog presjeka s uzdužnim rebrima, pročišćena,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow,
D: 3 cm, ds: 14 mm
T. 33: 7
O: vrč, ručka, metalni sjaj, ovalnog presjeka s centralnim rebrom, glatka
Bs: 7.5 yR 6/1 gray ,
Dr: 3 cm, ds: 10 mm
T. 33: 8
O: vrč, ručka metalni sjaj, ovalna s centralnim rebrom uzdužno

Bs: 7.5 yR 2.5/1 black
Dr: 2,5 cm, ds: 7 mm
T. 33: 9
O: vrč ili amfora, ručka s rogićem, ovalna, glatka,
Bs: 7.5 yR 5/1 gray,
Dd: 3,5 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 34
T. 34: 1
O: vrč, ulomak ručke, šira ovalnog presjeka s dva uzdužna rebra,
Bs: 7.5 yR 7/3 pink
Dr: 4 cm, ds: 16 mm
T. 34: 2
O: vrč; ručka, šira ovalnog presjeka s dva rebra uzdužna, pročišćena
Bs: 7.5 yR 7/3 pink,
Dr: 3,8 cm, ds: 18 mm
T. 34: 3
O: amfora, ulomak ručke, kružnog presjeka
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow
Dr: 3 cm, ds: 20 mm
T. 34: 4
O: vrč, ručka, ovalna s rebrima,
Bs: 5 yR 6/6 reddish yellow,
Dr: 3,9 cm, ds: 1,4 cm
T. 34: 5
O: vrč ili amfora, ručka, okrugla, valjkasta,
Bs: 10 yR 8/4 very pale brown,
Dd: 2,5 cm, ds: 22 mm
T. 34: 6
O: vrč, ulomak ručke, valjkasta s rebrima
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow
Dr: 4 cm, ds: 12 mm
T. 34: 7
O: amfora/vrč, ručka, otisak prsta na početku ručke, ovalna s rebrom centralnim,
Bs: 7.5 yR 8/4 pink,
Dd: 3,6 cm, ds: 1,5 cm
T. 34: 8
O: amfora, ručka, ovalnog presjeka,
Bs: 5 yR 6/6 reddish yellow,
Dd: 5,3 cm, ds: 15 mm
T. 34: 9
O: amfora, ulomak ručke, valjkasta
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow
Dr: 4,4 cm, ds: 18 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 35

T. 35: 1
O: lonac, dno lonca, pročišćena,
Bs: 5yR 5/4 reddish brown,
Dd: 15,1 cm, ds: 6 mm
T. 35: 2
O: čaša, ulomak dna, pročišćena,
Bs: 7.5yR 7/3 pink: 5/2 brown,
Dd: 4 cm, ds: 2 mm
T. 35: 3
O: lonac, ulomak dna, pročišćena
Bs: 5yR 5/4 reddish brown,
Dd: 15,1 cm, ds: 6 mm
T. 35: 4
O: lonac, ulomak dna,
Bs: 7.5yR 5/2 brown,
Dd: 6 cm, ds: 4 mm
T. 35: 5
O: vrč ili amfora, ulomak dna,
Bs: 7.5yR 6/4 light brown
Dd: 11,1 cm, ds: 7 mm
T. 35: 6
O: lonac, ulomak dna
Bs: 5yR 5/4 reddish brown,
Dd: 9 cm, ds: 8 mm
T. 35: 7
O: vrč, dno omfalos vrča
Bs: 7.5yR 7/4 pink
Dd: 14 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 36
T. 36: 1
O: dolij?, ulomak dna, pročišćena,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow – 6/1 gray,
Dd: 4 cm, ds: 8 mm
T. 36: 2
O: čaša, ulomak dna
Bs: 5yR 6/1 gray
Dd: 6 cm, ds: 3 mm
T. 36: 3
O: vrč, dno,
Bs: 5yR 5/4 reddish brown,
Dd: 7,4 cm, ds: 5 mm
T. 36: 4
O: lonac, dno lonca, kompaktna
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,
Dd: 11,7 cm, ds: 8 mm
T. 36: 5
O: vrč, ulomak dna

Bs: 5yR 6/1 gray
Dd: 5,7 cm, ds: 4 mm
T. 36: 6
O: lonac, ulomak dna, ukrašeno rebrima po cijeloj površini, gruba srednje, tvrda
Bs: 7.5yR 5/1 gray
Dd: 6,4 cm, ds: 6 mm
T. 36: 7
O: dno manja posudica
Bs: 7.5yR 5/3 brown
Dd: 5 cm, ds: 4 mm
T. 36: 8
O: lonac, dno lonca, kompaktna
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,
Dd: 14 cm, ds: 8 mm
T. 36: 9
O: lonac, dno, ukras kanelure okomite dvije prema dnu posude lonac, srednje gruba, kompaktna,
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray,
Dd: 9,1 cm, ds: 8 mm
T. 36: 10
O: vrč, dno, pročišćena glina
Bs: 7.5yR 6/1 gray
Dd: 11,4 cm, ds: 4,5 mm
T. 36: 11
O: vrč, dno, glina pročišćena, glatko
Bs: 7.5yR 5/1 gray
Dd: 5,8 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 37
T. 37: 1
O: lonac, ulomak dna, gruba,
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray
Dd: 8 cm, ds: 6 mm
T. 37: 2
O: lonac, dno lonac, zaglađena gruba,
Bs: 7.5yR 5/3 brown
Dd: 10 cm, ds: 9 mm
T. 37: 3
O: lonac, dno, gruba,
Bs: 7.5yR 5/1 gray
Dd: 14,1 cm, ds: 9 mm
T. 37: 4
O: lonac, dno
Bs: 7.5yR 4/1 dark gray
Dd: 9,8 cm, ds: 8 mm
T. 37: 5
O: lonac, dno, sitni primjesi pjeskovita,
Bs: 7.5yR 6/1 gray,

Dd: 9,1 cm, ds: 6 mm
T. 37: 6
O: lonac, dno, gruba
Bs: 7.5yR dark gray
Dd: 18 cm, ds: 8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 11,blok A i B
T. 38
T. 38: 1
O: ?, ulomak s perforacijom
Bs: 7.5yR 7/4 pink
ds: 8 mm
T. 38: 2
O: vrč, ulomak ruba i vrata, urezi na vratu
Bs: 7.5yR 3/3 brown – 4/2, pročišćeno,
Dr: 10 cm, ds: 3 mm
T. 38: 3
O: glazirana keramika, ulomak, glatka, tvrda, kompaktno,
Bs: 2.5 yR 5/6 red; Bg: 2.5 yR 4/6 red
ds: 6 mm
T. 38: 4
O: vrč, izljev vrča
Bs: 7.5yR 6/1 gray,
ds: 3 mm
T. 38: 5
O: građevinska keramika, šesterokutno popločenje
T. 38: 6
O: građevinska keramika, šesterokutno popločenje
T. 38: 7
O: poklopac s čepastom profiliranom ručkom narebrenog tijela, sivosmeđe boje, tvrd i kompaktan, pjeskaste površine; ds: 7 mm, Dp: 14 cm, V: 7,5 cm.
Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11A, Blok G,E/F uz SJ 42, 33, 98,06 nmv
T. 39
T. 39: 1
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras, zarezi izvedeni kotačićem
Bs:7.5yR 8/4 pink, , Bv: 2.5yR 6/8 light red,
Dr: 10 cm, ds: 2 mm
T. 39: 2
O: tera sigilata, ulomak ruba i dna tanjura, tvrda, fina, aplika grančice, mat,
Bs:tamno rozi presjek, Bv: crven, kvalitetan,
Dr: 18 cm, ds: 3 mm
T. 39: 3
O: tera sigilata, ulomak dna tanjura,
Bs: oker, mat, Bv: crven, mat,
Dd: 12 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 39: 4
O: tera sigilata, tanjur, tvrda, fina, aplika delfina, mat,

Bs: svijetlo crven, Bv: crven, kvalitetan,
pečat: LMV, Dr: 18 cm,
Dd: 9 cm, ds: 2 – 4 mm
T. 39: 5
O: tera sigilata, ulomak ruba i tijela zdjelice, tvrda, aplika kruga s bobicama, mat,
Bs: narančastocrveni presjek, Bv: crven, loše kvalitete,
Dr: 9 cm, ds: 2 – 3 mm
T. 39: 6
O: tera sigilata, ulomak ruba zdjelice, tvrda, fina, aplika kruga s bobicama, mat,
Bs: svijetlo crven, Bv: crven, kvalitetan,
Dr: 8 cm, ds: 2 mm
T. 39: 7
O: čaša, ulomak ruba čaše, tvrda, paralelni urezi,
Bs: oker, Bv: tamno narančasti, mat,
Dr: 10 cm, ds: 3 mm
T. 39: 8
O: zdjela s mramornim premazom, ulomak ruba zdjele,
Bs: bež, mramorasti premaz, Bv: crven, kvalitetan,
Dr: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11A, Blok B, G
T. 40
T. 40: 1
O: vrč s dvije ručke; ulomak grla, trbuha, tvrda,
Bs: narančasta,
ds: 6 mm
T. 40: 2
O: vrč; ulomak ruba, tvrda,
Bs:svijetlo crveno – naranačasta,
Dr: 6 cm, ds: 4 mm
T. 40: 3
O: zdjela, cabaccus?, ulomak ruba, tvrda
Bs: smeđe,
ds: 5 mm
T. 40: 4
O: ulomak ruba, tvrda,
Bs: bež zelena?,
Dr: 24 cm, ds: 8 mm
T. 40: 5
O: vrč, ulomak ruba, Bs: narančasta, ds: 3 – 4 mm
T. 40: 6
O: tarionik, ulomak ruba i tijela, tvrda, bojan,
Bs:tamno rozi presjek, Bv: crvenosmeđe
ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 11A, Blok B, G
T. 41
T. 41. 1

O: amfora, dno, Bs: tvrda, Dd: 6,6 cm
T. 41: 2
O: zatvarač amfore, Bs: narančasta, Dr: 4,7 cm, ds: 5 mm
T. 41: 3
O: poklopac, ulomak ruba, Bs: smeđe, ds: 8 mm
T. 41: 4
O: keramički predmet, Bs: smeđe, ds: 3,8 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 21
T. 42
T. 42: 1
O: tera sigilata, ulomak ruba zdjele, tvrda, pročišćena, aplike vitica i zareza uz rub,
Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 10R 4/6 red,
Dr: 26 cm, ds: 7 mm
T. 42: 2
O: vrč, ulomak ruba vrča, tvrda,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 5yR3/1 very dark gray
Dr: 7 cm, ds: 4 mm
T. 42: 3
O: vrč; ulomak ruba vrča, tvrda, s primjesama u smjesi,
Bs: 5yR 6/4 light reddish brown,
Dr: 12 cm, ds: 8 mm
T. 42: 4
O: vrč; ulomak ručke vrča, tvrda,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 5yR 3/1 very dark gray, Dručke: 4 cm
T. 42: 5
O: amfora; ulomak ručke, primjese u smjesi, grubo rađena,
Bs: 7.5yR 7/4 pink,
Dručke: 4 cm
T. 42: 6
O: tanjur, ulomak ruba tanjura,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 5yR 5/4 reddish brown,
Dr: 26 cm, ds: 6 mm
T. 42: 7
O: lonac; ulomak ruba, tvrda, primjese kvarca svjetlucave, površina ujednačene hrapave površine,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 5yR 3/1 very dark gray,
Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 42: 8
O: lonac; ulomak ruba, tvrda,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 5yR 4/1 dark gray,
Dr: 21 cm, ds: 5 mm
T. 42: 9
O: tarionik, ulomak ruba i tijela, primjese u smjesi,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bg: smeđezelena
Dr: 38 cm, ds: 11 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 22, Blok D

T. 43
T. 43: 1
O: vrč, ulomak vrča s premazom, s primjesama u smjesi, mekana
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 10R 6/6 light red,
ds: 5 mm
T. 43: 2
O: zdjela, ulomak ruba, tvrda, sitne primjesama u smjesi, zvonka, fine izrade,
Bs: 7.5yR 7/4 pink,
Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 43: 3
O: čaša, ulomak vrata i trbuha čaše s urezanim natpisom,
Bs: 5/N gray, tvrda, Bpv: GLEY1 3/N very dark gray, Bpu: GLEY1 6 gray,
ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 40, Blok G, H, I, kraj grede, nmv 98,04
T. 44: 1
O: keramika tankih stijenki, ulomak, tvrda, ukras zareza izveden kotačićem, grafitni sjaj na vanjskoj stijenci,
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY1 5/4 gray – dark gray, Bpu: GLEY1 3 very dark gray
ds: 2 mm
T. 44: 2
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, barbotin ukras, motiv stiliziranih listova, mat premaz na stijenkama, na unutarnjoj stijenci u premazu sitne primjese,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/6 light red, Bpu: 2.5yR 6/8 light red
ds: 2 mm
T. 44: 3
O: keramika tankih stijenki, ulomak čaše, rebra, na trbuhu ukras zareza izvedenih kotačićem, sjajan premaz,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv, u: 5yR 3/1 very dark gray,
ds: 3 mm
T. 44: 4
O: keramika tankih stijenki, ulomak čaše?, urezane paralelene linije na svakih 1 mm i okomite na svakih 1 – 1,5 cm, mat premaz,
Bs: GLEY 1 5/N gray, Bpv, u: GLEY 1 4/N dark gray,
ds: 2 mm
T. 44: 5
O: keramika tankih stijenki, ulomak čaše,
Bs: 7.5yR 6/4 light brown,
Dr: 7 cm, ds: 1,5 – 2 mm
T. 44: 6
O: keramika tankih stijenki, ulomak čaše/zdjelice, metalni sjajni premaz,
Bs: GLEY 1 5/N gray, Bpv: GLEY 1 4/N dark gray,
ds: 2 mm
T. 44: 7
O: tera sigilata, ulomak dna s pečatom LMV,
Bs: narančasti, sjajan premaz, kvalitetan, Bpv,u: crvena,
Dd: 5,6 cm, ds: 4 mm
T. 44: 8

O: tera sigilata, ulomak ruba i dna tanjura, srednje tvrda, aplika delfina, mat kvalitetan premaz,
Bs: narančastocrveni, Bpv,u: tamno crveni,
Dr: 18 cm, ds: 4 mm
T. 44: 9
O: tera sigilata, ulomak ruba tanjura, srednje tvrda, aplika glava s pletenicama i dijademom mat kvalitetan premaz,
Bs: narančasta, Bpv,u: crveni,
ds: 4 mm
T. 44: 10
O: tera sigilata, ulomak Sarius šalice, srednje tvrda, ukras list, mat slabo očuvan premaz,
Bs: crven, Bpv: smeđe crveni,
ds: 3 mm
T. 44: 11
O: tera sigilata, ulomak zdjelice, mekana, mat slabo očuvan premaz,
Bs: oker, Bpv: crveni,
ds: 4 mm
T. 44: 12
O: tanjur, ulomak tanjura, sitne bijele i crne primjese, mat premaz,
Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bpv, u: 10yR 4/8 red,
ds: 4 mm
T. 44: 13
O: svjetiljka, ulomak svjetiljke, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv 10R 4/8 red
T. 44: 14
O: svjetiljka, ulomak svjetiljke, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv 10R 4/8 red

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 40, Blok G, H, I, kraj grede, nmv 98,04
T. 45
T. 45: 1
O: vrč, ulomak vrčas premazom, pročišćena smjesa, mat premaz,
Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Bpv: 10R 6/6 light red,
ds: 6 mm
T. 45: 2
O: amfora, ulomak, pročišćena, mekana,
Bs: 10yR 8/3 very pale brown,
ds: 13 mm
T. 45: 3
O: amfora, ulomak amfore s urezanim natpisom,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,
ds: 15 mm
T. 45: 4
O: amfora, ulomak trbuha amfore,
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bv: 10yR 8/4 very pale brown,
ds: 12 mm
T. 45: 5
O: lonac, ulomak ruba, sitne primjese,
Bs: 7.5yR 6/4 light brown,
ds: 6 mm
T. 45: 6

O: lonac, ulomak ruba, gruba rađena rukom, bijele primjese u smjesi
Bs 7.5yR 4/1 dark gray, Bv: 7.5yR 6/4 light brown,
Dr: 38 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 40, Blok G, H, I, kraj grede, nmv 98,04
T. 46
T. 46: 1
O: tronožac, ulomak ruba tronošca?, rebra ispod ruba, primjese grog,
Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray,
Dr: 26 cm, ds: 5 mm
T. 46: 2
O: lonac, ulomak ruba, rađen rukom, zaglađen, primjese u smjesi,
Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray,
Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 46: 3
O: lonac, ulomak ruba,
Bs: 2.5yR 4/3 reddish brown,
Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 46: 4
O: amfora, ulomak ručke, sitne crne primjese, kružni presjek,
Bs: 2.5yR 6/6 light red,
Dručke: 4 cm
T. 46: 5
O: vrč, ulomak ručke, pročišćena,
Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown,
Dručke: 3,6 cm
T. 46: 6
O: vrč, ulomak ručke,
Bs: 5yR 7/4 pink,
Dručke: 3,7 cm
T. 46: 7
O: uteg

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8, Blok G, nmv 98,26 – 97,23
T. 47
T.47: 1
O: keramika tankih stijenki, ulomak zdjelice, tvrda, barbotin ukras,
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY 1 3 very dark gray, mat
ds: 1,5 mm
T.47: 2
O: keramika tankih stijenki, ulomak čaše, tvrda, zarezi izvedeni kotačićem,
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY1 4/N dark gray, mat
ds: 1,5 mm
T. 47: 3
O: keramika tankih stijenki, ulomak zdjelice, tvrda,
Bs: smeđa,
ds: 2 mm
T.47: 4

O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras,
Bs:7.5yR 8/4 pink, Bpv: 2.5yR 6/8 light red
ds: 2 mm
T.47: 5
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha zdjelice, mekana, pročišćena, zarezi izvedeni kotačićem,
Bs:7.5yR 8/4 pink, Bv: 7.5yR 7/6 reddish yellow
ds: 2 mm
T.47: 6
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha zdjelice, tvrda, zarezi izvedeni kotačićem, unutarnja pjeskasta površina,
Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bpv: 2.5yR 6/8 light red
ds: 2 – 3 mm
T.47: 7
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras,
Bpv: okersmeđi, Bs: svijetlosmeđi,
ds: 2 mm
T.47: 8
O: keramika tankih stijenki, ulomak trbuha zdjelice, tvrda, barbotin ukras, ukras izveden kotačićem,
Bs: 5yR 7/4 pink, Bpv: 5yR 5/4 reddish brown, mat
ds: 3 mm
T.47: 9
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba čaše, tvrda, barbotin ukras,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 5/8 reddish yellow
ds: 2 mm
T.47: 10
O: svjetiljka, ulomak volutne
T. 47: 11
O: svjetiljka, ulomak volutne svjetiljke

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8, Blok G, nmv 98,26 – 97,23
T. 48
T.48: 1
O: čaša; ulomak ruba i trbuha, gruba, zaglađena na kolu, mat, tvrda
Bs: tamno siva,
ds: 2 – 3 mm, Dr: 9 cm
T. 48: 2
O: čaša; ulomak dna, s premazom
Bs: 5yR 7/4 pink, Bpv: 5yR 4/3 reddish brown,
ds: 4 mm, Dd: 4 cm
T. 48: 3
O: čaša; ulomak dna, pročišćena, tvrda, urezani ukras,
Bs: 2.5yR 6/4 light red, Bv:GLEY1 3/N very dark gray,
ds: 4 mm, Dd: 4,2 cm
T. 48: 4
O: čaša; ulomak dna, mekana
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,

ds: 4 – 5 mm, Dd: 4,2 cm
T. 48: 5
O: čaša; ulomak dna, tvrda
Bs:2,5yR 6/1 reddish gray, Bv: 2.5yR 6/6 light red,
ds: 4 mm, Dd: 3 cm
T. 48: 6
O: čaša/kts?; ulomak dna, puderasta sjajna, tvrda,
Bs:5yR 7/4 pink,
ds: 3 mm, Dd: 4 cm
T. 48: 7
O: čaša; ulomak dna,
Bs: 5yR 7/4 pink,
ds: 4 mm, Dd: 2 cm
T. 48: 8
O: čaša; ulomak trbuha, tvrda, primjese,
Bs:2,5yR 5/1 reddish gray, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray,
ds: 4 – 5 mm, Dt: 14 cm
T. 48: 9
O: čaša; ulomak trbuha, tvrda, primjese,
Bs: 2,5yR 6/1 reddish gray, Bv: GLEY1 6/N gray,
ds: 4 – 5 mm, Dt: 10 cm
T. 48: 10
O: čaša; ulomak ruba,
Bs: GLEY1 5/N gray,
ds: 3 mm, Dr: 8 cm
T. 48: 11
O: panonska keramika s premazom, čaša; ulomak ruba,
Bs: GLEY 1 5/N gray – 4/N dark gray,
ds: 4 mm, Dr: 7 cm
T. 48: 12
O: čaša; ulomak dna, ukras granula gline na površini,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 10yR 5/6 red,
ds: 4 – 5 mm, Dd: 6 cm
T. 48: 13
O: čaša; ulomak ruba i trbuha, tvrda,
Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 2.5/N black,
ds: 4 –5 mm, Dr: 10 cm
T. 48: 14
O: čaša; ulomak ruba, tvrda, primjese,
Bv:GLEY1 2.5/N black, Bs: GLEY1 4/N dark gray,
ds: 3 mm, Dr: 10 cm
T. 48:15
O: čaša; ulomak trbuha, tvrda, ukras rebra na vratu,
Bs: 2,5yR 5/6 red, Bv: GLEY1 3/N,
ds: 3 mm
T. 48: 16
O: čaša; ulomak ruba, tvrda, primjese,
Bs:GLEY1 5/N, Bv: GLEY1 3/N very dark gray,
ds: 4 mm, Dr: 8 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8, Blok G, nmv 98,26 – 97,23
T. 49
T. 49: 1
O: tera sigilata; ulomak, mat, tvrda, kvalitetan premaz, ukras u kalupu,
Bpv,u: crveni premaz,
ds: 6 mm
T. 49: 2
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, premaz loše kvalitete, ukras na rubu,
Bpv,u: crveni premaz,
ds: 5 mm
T. 49: 3
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, tvrda, kvalitetan premaz, ukras na rubu,
Bs: narančastocrveni, Bpv,u: crveni premaz,
ds: 5 mm, Dr: 20 cm
T. 49: 4
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, tvrda, kvalitetan premaz, ukras na rubu zareza,
Bpv,u: narančastocrveni,
ds: 5 mm
T. 49: 5
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, tvrda, kvalitetan premaz,
Bpv,u : crveni premaz, ds: 2 mm
T. 49: 6
O: tera sigilata; ulomak, mat, tvrda, kvalitetan premaz, utori,
Bpv, u: crveni premaz,
ds: 4 mm
T. 49: 7
O: tera sigilata; ulomak ruba, sjajni, tvrda, kvalitetan premaz, ukras na rubu,
Bs: ružičastocrveni, Bpv, u: tamno crveni premaz,
ds: 5 mm
T. 49: 8
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat premaz, tvrda, ukras na rubu,
Bs: narančastocrveni, Bpv, u: crveni premaz,
ds: 4 mm
T. 49: 9
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, tvrda, kvalitetan premaz, unutra mrljasta,
Bs: narančasta, Bpv, u: narančasti premaz,
ds: 2 mm, Dr: 11 cm
T. 49: 10
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, tvrda, kvalitetan premaz,
Bs:narančastocrveni, Bpv, u: crveni premaz, ds: 4 mm
T. 49: 11
O: tera sigilata; ulomak tijela i dna, mat, tvrda, kvalitetan premaz, zvonka,
Bs: roza, Bpv, u: tamno crveni premaz, ds: 4 mm
T. 49: 12
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, mekana, nekvalitetan premaz,
Bs: narančastocrveni, Bpv, u: tamnocrveni premaz,
ds: 4 mm, Dr: 10 cm
T. 49: 13
O: tera sigilata; ulomak noge, mat, tvrda, kvalitetan premaz,

Bs: crveni, Bpv, u: crveni premaz,
ds: 4 mm
T. 49: 14
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, mekana, nekvalitetan premaz,
Bs: narančasti, Bpv, u: narančasti premaz,
ds: 4 mm
T. 49: 15
O: tera sigilata; ulomak, mat, tvrda, kvalitetan premaz,
Bs: crveni, Bpv, u: tamnocrveni premaz
ds: 6 mm
T. 49: 16
O: tera sigilata afrička; ulomak, mat, tvrda,
Bs: narančasta, Bpv, u: narančasta premaz,
ds: 5 mm,
T. 49: 17
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, mekana, nekvalitetan premaz, aplika,
Bs: narančastocrveni, Bpv, u: tamno crveni premaz,
ds: 3 mm
T. 49: 18
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, mekana, nekvalitetan premaz, aplika,
Bs: narančastocrveni, Bpv, u: tamno crveni premaz,
ds: 3 mm
T. 49: 19
O: tera sigilata; ulomak, mat, tvrda, kvalitetan premaz, ukras rovašeni „cut glass“,
Bs: narančastocrveni 10R 6/6 light red, Bpv, u: crveni premaz 10 R 4/8 red,
ds: 6 mm
T. 49: 20
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat, mekana, ljušti se premaz, ukras na rubu,
Bs: narančastocrveni 10R 6/8 light red, Bpv, u: crveni premaz 10R 5/8 red,
ds: 4 mm
T. 49: 21
O: tera sigilata; ulomak dna i noge, mat, tvrda, kvalitetan premaz,
Bs: narančastocrveni 10R 6/6 light red, Bpv, u: crveni premaz 10R 5/8 red,
ds: 5 mm, Dd: 10 cm
T. 49: 22
O: tera sigilata; ulomak noge, mat, tvrda, kvalitetan premaz,
Bs: narančastocrveni 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv, u: crveni premaz 10R 5/8 red,
ds: 12 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8, Blok G, nmv 98,26 – 97,23
T. 50
T. 50: 1
O: panonska keramika s premazom,; ulomak ruba i tijela zdjele, sjajan u gornjem dijelu, mat u donjem, kvalitetan premaz, u kalupu ukras,
Bs: crvena, Bpv,u: crveni premaz,
ds: 6 mm, Dr: 21 cm
T. 50: 2
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, sjajni, tvrda, kvalitetan premaz, ukras zareza izvedenih kotačićem,

Bs: sivi, Bpv,u: sivi premaz,
ds: 6 mm, Dr: 15 cm
T. 50: 3
O: panonska keramika s premazom, siva; ulomak, sjajni, tvrda, kvalitetan premaz, ukras zareza izvedenih kotačićem,
Bs, Bpv,u: GLEY1 5/1 gray, ds: 8 mm
T. 50: 4
O: panonska keramika s premazom, siva; ulomak ruba, sjajni, tvrda, kvalitetan premaz, ukras zareza izvedenih kotačićem,
Bs: sivi 5yR 6/1 gray, Bpv,u: 5yR 4/1 dark gray, ds: 7 mm
T. 50: 5
O: panonska keramika s premazom, crvena; ulomak, tvrda, kvalitetan premaz, ukras zareza izvedenih kotačićem,
Bs: 2.5yR 6/1 reddish gray, Bpv,u: 2.5yR 5/1 reddish gray,
ds: 7 mm
T. 50: 6
O: panonska keramika s premazom, crna; ulomak ruba, vrata i trbuha čaše, tvrda, kvalitetan premaz, ukras zareza izvedenih kotačićem,
Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Bpv,u: GLEY1 3/N very dark gray,
ds: 3 mm, Dr: 7 cm
T. 50: 7
O: panonska keramika s premazom, siva; ulomak ruba, tvrda, kvalitetan premaz, ukras zareza izvedenih kotačićem,
Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Bpv,u: GLEY 1 3/N very dark gray,
ds: 5 mm
T. 50: 8
O: panonska keramika s premazom, siva; ulomak, metalni sjajni, tvrda, kvalitetan premaz,
Bs: sivi GLEY1 5/N gray, Bpv,u: GLEY1 4/N – 5/N gray – dark gray,
ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8, Blok G, nmv 98,26 – 97,23
T. 51
T. 51: 1
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna,
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv: 10R 5/8 red, boja iznutra i centimetar preko ruba, tvrda, kvalitetan premaz, grog u primjesi,
ds: 5 mm, Dr: 18 cm
T. 51: 2
O: mramorizirana zdjela, ulomak ruba, Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bv: 10R 5/8 red, tvrda, pročišćena, ds: 5 – 6 mm, Dr: 22 cm
T. 51: 3
O: tanjur; ulomak dna, u primjesi grog,
Bs: 2.5yR 7/8 light red, Bpv: 10R 5/8 red,
ds: 5 mm
T. 51: 4
O: tanjur; ulomak ruba, tijela, boja iznutra i centimetar preko ruba, bez primjesa,
Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray, Bpv: 2.5yR 5/8 red, tvrda,
ds: 4 mm, Dr: 20 cm
T. 51: 5

O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, boja iznutra, tvrda,
Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red, ds: 6 mm,
Dr: 22 cm, Dd: 16 cm
T. 51: 6
O: tanjur; ulomak ruba, tijela, boja iznutra i 2 cm preko ruba, tvrda, kvalitetan premaz,
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv: GLEY1 4/N dark gray,
ds: 6 – 7 mm, Dr: 26 cm
T. 51: 7
O: tanjur; ulomak ruba, tijela,
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv: 10R 5/6 red, boja iznutra i centimetar preko ruba, tvrda, kvalitetan premaz,
ds: 6 mm, Dr: 22 cm
T. 51: 8
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, boja iznutra i centimetar preko ruba, tvrda,
Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bpv: 2.5yR 6/8 light red,
ds: 5 mm, Dr: 18 cm
T. 51: 9
O: tanjur; ulomak ruba, tijela, boja iznutra i centimetar preko ruba, tvrda, kvalitetan premaz,
Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray, Bpv: 2.5yR 6/6 light red,
ds: 7 mm, Dr: 28 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 52
T. 52: 1
O: vrč?; ulomak ruba, siva fina zaglađivana,
Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bv: 2.5yR 5/1 reddish gray, ds: 2–3 mm,
Dr: 14 cm
T. 52: 2
O: vrč?; ulomak, kanelirani ukras po trbuhu,
Bs: GLEY1 4/N dark gray, ds: 4 mm
T. 52: 3
O: štedna kasica; ulomak ruba, tijela,
Bs: 2.5yR 6/8 light red, ds: 4 mm
T. 52: 4
O: zdjela; ručka,
Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray,
ds: 5 mm
T. 52: 5
O: čaša; ulomak, glačani ukras linija,
Bs: 10yR 6/4 light yellowish brown, Bpv: GLEY1 5/N gray,
ds: 3 mm
T. 52: 6
O: tronožac; ulomak noge, gruba rukom rađena, tvrda, primjese,
Bs: 10yR 7/3 very pale brown – 4/1 dark gray,
ds: 2 cm
T. 52: 7
O: čaša; ulomak ruba i vrata, glačani ukras nepravilnih linija,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: GLEY1 4/N dark gray,

ds: 4 mm
T. 52: 8
O: podložak; ulomak ruba, tijela i dna, tvrda, malo sitnih primjesa,
Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray,
ds: 4 mm, Dr: 11 cm, V: 2 cm, Dd: 9 cm
T. 52: 9
O: podložak; ulomak ruba, tijela i dna,
Bs: GLEY1 6/N gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray,
ds: 4 mm, Dr: 11 cm, V: 2,2 cm, Dd: 10 cm
T. 52: 10
O: čaša; ulomak, glačani ukras nepravilnih linija,
Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray,
ds: 4 mm
T. 52: 11
O: glazirani vrč; ulomak s ručkom, cvjetni pečatirani ukras u glazuru,
Bs: 2.5yR 5/6 red, Bglazure: 2.5yR 4/4 reddish brown,
ds: 5 mm
T. 52: 12
O: zdjela?; perforirani ulomak,
Bs: 2.5yR 6/6 light red,
ds: 7–8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 53
T. 53: 1
O: zdjela; ulomak ruba, tijela,
Bs: GLEY1 6/N gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray,
ds: 4 mm, Dr: 11 cm, V: 2,2 cm, Dd: 9 cm
T. 53: 2
O: zdjela; ulomak, s premazom, srednje tvrda, pročišćena,
Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Bpv: 2.5yR 6/6 light red,
ds: 3–4 mm
T. 53: 3
O: mramorizirana zdjela–tanjur; ulomak, boja u tehnici mramorizacije, tvrda,
Bs: 7.5yR 8/3 pink, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow,
ds: 5 mm
T. 53: 4
O: zdjela; ulomak ruba, tijela, unutra glaćana, tvrda,
Bv: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray,
ds: 5 mm, Dr: 14 cm
T. 53: 5
O: tanjur; ulomak ruba, mat, loše kvalitete,
Bs: narančastaoker, Bv: narančasta,
ds: 4 mm
T. 53: 6
O: mramorizirani tarionik; ulomak ruba, tijela,
Bv: 5yR 6/8 reddish yellow, Bs: 7.5yR 8/3 pink,
ds: 4 mm, Dr: 20 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 54
T. 54: 1
O: vrč; rub i grlo, pročišćena tvrda,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 4 mm, Dr: 7 cm
T. 54: 2
O: vrč s dvije ručke; ulomak ruba,
Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown,
ds: 4 mm, Dr: 6 cm
T. 54: 3
O: vrč; rub i grlo, pročišćena tvrda,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 3 mm, Dr: 4,5 cm
T. 54: 4
O: vrč; ulomak ruba,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 4 mm, Dr: 20 cm
T. 54: 5
O: vrč; ulomak ruba,
Bs: 7.5yR 7/6 light red,
ds: 5 mm, Dr: 16 cm
T. 54: 6
O: vrč; ulomak ručke, pročišćena tvrda,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 4 mm
T. 54: 7
O: vrč; ulomak vrča, s premazom
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 10R 5/8 red,
ds: 5 mm
T. 54: 8
O: vrč; ulomak vrča,
Bs: 5yR 7/4 pink, Bv: 2.5yR 8/3 pale yellow,
ds: 4 mm
T. 54: 9
O: vrč; ulomak ruba i grla, mekana, pročišćena,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: 10R 5/8 red,
ds: 4 mm, Dr: 9 cm
T. 54: 10
O: vrč s ručkama; rub i grlo, pročišćena,
Bs: 2.5yR 6/8 light red, ds: 6 mm
T. 54: 11
O: vrč; rub i grlo, vrč s premazom, sigilatni?,
Bs: 2.5yR 7/6 light red, Bpv: 10R 4/6 red,
ds: 4 mm, Dr: 6 cm
T. 54: 12
O: vrč s dvije ručke; rub, grlo i ručka, grog u smjesi, mekana,
Bs: 2.5yR 6/8 light red,
ds: 4 mm, Dr: 5 cm

T. 54: 13
O: vrč; ulomak dna,
Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray,
ds: 5 mm, Dr: 5,6 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 55
T. 55: 1
O: vrč s dvije ručke; rub i grlo,
Bs: 7.5yR 8/4 pink, Bv: 7.5yR 7/4 pink,
ds: 6 mm, Dr: 6 cm
T. 55: 2
O: vrč; ulomak, s premazom, pročišćena,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 10R 7/6 light red,
ds: 6 mm
T. 55: 3
O: vrč; ulomak s ručkom, s premazom, pročišćena,
Bs: 7.5yR 7/1 light gray, Bpv: 7.5yR 8/3 pink–6/1 gray
ds: 6 mm
T. 55: 4
O: vrč; ulomak grla i ručke, grog u smjesi,
Bs: 2.5yR 7/6 light red,
ds: 5 mm
T. 55: 5
O: vrč s dvije ručke; ulomak ručke, pročišćena,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 6 mm
T. 55: 6
O: vrč; ulomak ručke, pročišćena,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
Dručke: 1,5 cm
T. 55: 7
O: vrč; ulomak dna, s premazom, pročišćena tvrda,
Bs: 10R 7/6 light red, Bv: 10R 5/6 red,
ds: 7 mm, Dd: 9 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 56
T. 56: 1
O: vrč; ulomak ruba i vrata,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 7.5yR 7/4 pink,
ds: 5 mm; Dr: 10 cm
T. 56: 2
O: lonac; ulomak ruba i vrata,
Bs: 5yR 5/6 yellowish red,
ds: 5 mm; Dr: 11 cm
T. 56: 3
O: vrč; ulomak ruba i vrata s ručkom,

Bs: 5yR 6/6 dark reddish yellow,
ds: 5 – 6 mm; Dr: 10 cm
T. 56: 4
O: vrč; ulomak ruba i vrata s ručkom,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 6 mm, Dr: 11 cm
T. 56: 5
O: vrč; ulomak ruba s ručkom, Bs: 5yR 6/1 gray, ds: 4 mm
T. 56: 6
O: vrč; ulomak ruba s ručkom, Bs: 5yR 5/4 reddish brown, ds: 4 mm
T. 56: 7
O: vrč; ulomak, s premazom, pročišćena tvrda,
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 10R 6/6 light red,
ds: 6 mm
T. 56: 8
O: vrč; ulomak ruba, tvrda, Bs: 10R 5/6 red, ds: 5 mm, Dr: 12 cm
T. 56: 9
O: vrč; ulomak dna, s premazom, pročišćena,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 10R 5/8 red,
ds: 7 mm. Dd: 12 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 57
T. 57: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, tvrda, malo primjesa u smjesi,
Bs: 5yR 6/2 pinkish gray,
ds: 4 mm; Dr: 18 cm
T. 57: 2
O: lonac; ulomak ruba,
Bs: 5yR 6/3 light reddish brown, Bv: 5yR 6/1 gray,
ds: 4 mm;
T. 57: 3
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, tvrda, sitne primjese u smjesi,
Bs: 5yR 6/2 pinkish gray, Bv: 5yR 5/1 gray,
ds: 4 – 5 mm; Dr: 16 cm
T. 57: 4
O: lonac; ulomak ruba i vrata,
Bs: 5yR 5/2 reddish gray, Bv: 5yR 4/1 dark gray,
ds: 4 mm, Dr: 14 cm
T. 57: 5
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha,
Bs: 5yR 3/1 very dark gray – 6/1 light reddish brown,
ds: 6 mm, Dr: 24 cm
T. 57: 6
O: lonac; ulomak ruba i trbuha,
Bs: 5yR 6/2 pink gray, Bv: 5yR 4/1 dark gray,
ds: 5 mm, Dr: 20 cm
T. 57: 7

O: lonac; ulomak ruba i trbuha, primjese kvarca,
Bs: 5yR 6/2 pink gray, Bv: 5yR 4/1 dark gray,
Dr: 20 cm, ds: 4 mm
T. 57: 8
O: lonac; ulomak ruba i vrata, tvrda, primjese kvarca,
Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray,
ds: 5 mm, Dr: 22 cm
T. 57: 9
O: lonac; ulomak ruba, tvrda,
Bs: 5yR 6/1 gray
ds: 4 mm, Dr: 18 cm
T. 57: 10
O: lonac; ulomak ruba,
Bs: 5yR 5/1 gray, Bv: 5yR 4/1 dark gray,
ds: 3 – 4 mm, Dr: 20 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 58
T. 58: 1
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađena rukom, primjese sitne,
Bs: 2.5yR 7/8 light red,
ds: 8 mm, Dr: 16 cm
T. 58: 2
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađena rukom, primjese kvarca,
Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray – 4/3 reddish brown,
ds: 3 – 4 mm, Dr: 10 cm
T. 58: 3
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađena rukom, primjese bakra?
Bs: 2.5yR 3/1 – 3/3 dark reddish gray – dark reddish brown,
ds: 5 mm, Dr: 16 cm
T. 58: 4
O: lonac; ulomak ruba, rađena na kolu, tvrda, primjese kvarca,
Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray – 2.5/1 reddish black,
ds: 5 mm, Dr: 17 cm
T. 58: 5
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađena rukom,
Bs: 2.5yR 5/6 red – 3/1 reddish gray,
ds: 4 mm, Dr: 19 cm
T. 58: 6
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađena rukom, primjese, tvrda,
Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray,
ds: 4 mm, Dr: 15 cm
T. 58: 7
O: čaša; ulomak ruba, mekana, sitne male crne primjese,
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,
ds: 3 – 4 mm, Dr: 10 cm
T. 58: 8
O: lonac; ulomak ruba, teška, kompaktna, sitne crne primjese,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,

ds: 6 mm, Dr: 20 cm
T. 58: 9
O: lonac; ulomak ruba, pročišćena tvrda,
Bs: 5yR 5/6 yellow red, Bv: 5yR 4/1 dark gray,
ds: 6 mm
T. 58: 10
O: zdjela ili lonac; ulomak ruba i trbuha, u smjesi grog i crne primjese,
Bs: 7.5yR 7/4 pink,
ds: 5 mm, Dr: 24 cm
T. 58: 11
O: lonac?; ulomak ruba,
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 3 – 4 mm, Dr: 14 cm
T. 58: 12
O: zdjela; ulomak ruba, pročišćena, tvrda,
Bv: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bu: 7.5yR 3/1 very dark gray,
ds: 6 mm, Dr: 21 cm
T. 58: 13
O: zdjela; ulomak ruba, primjese u smjesi, tvrda,
Bv: 5yR 5/6 yellow red, Bu: 5yR 4/1 dark gray,
ds: 5 mm, Dr: 28 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 59
T. 59: 1
O: lonac ili zdjela; ulomak ruba,
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray,
ds: 6 mm; Dr: 24 cm
T. 59: 2
O: lonac; ulomak ruba i tijela, tvrda, primjese u smjesi, rađena rukom
Bs: 2.5yR 4/2– 3/1 weak red – gray,
ds: 6 mm
T. 59: 3
O: lonac; ulomak, Bs: 2.5yR 7/1 light reddish gray; ds: 4 mm
T. 59: 4
O: lonac; ulomak ruba i vrata, primjese kvarca u smjesi,
Bs: 7.5yR 6/3 light brown, Bv: 7.5yR 3/1 very dark gray;
Dr: 24 cm, ds: 6 mm
T. 59: 5
O: lonac; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 5 mm, Dr: 14 cm
T. 59: 6
O: lonac; ulomak ruba i vrata, Bs: 5yR 7/1 very dark gray; ds: 8 mm, Dr: 16 cm
T. 59: 7
O: lonac; ulomak ruba i tijela; pročišćena; Bs: 7.5yR 5/1 gray, Bv: 7.5yR 7/1 light gray; ds: 4 mm, Dr: 20 cm
T. 59: 8
O: lonac; ulomak ruba i vrata, pročišćena; Bs: 7.5yR 6/1 gray; ds: 6 mm, Dr: 14 cm
T. 59: 9

O: lonac; ulomak ruba i vrata, pročišćena; Bs: 7.5yR 5/1 gray, Bv: 7.5yR 7/1 light gray; ds: 6 mm, Dr: 15 cm
T. 59: 10
O: lonac; ulomak ruba i tijela, pročišćena; Bs: 7.5yR 5/1 gray, Bv: 7.5yR 7/1 light gray; ds: 5 mm, Dr: 16 cm
T. 59: 11
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha, Bs: 5yR 6/6 reddish brown; ds: 6 mm, Dr: 20 cm
T. 59: 12
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha, gar/čađa; Bs: 5yR 2.5/1 black; ds: 5 mm, Dr: 16 cm
T. 59: 13
O: lonac; ulomak ruba i vrat, gruba, u smjesi bijele primjese nejednake veličine; Bs: 5yR 2.5/1 black; ds: 6 mm, Dr: 24 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 60
T. 60: 1
O: poklopac; ulomak ruba, primjese u smjesi, tvrda; Bs: 5yR 4/1 dark gray; ds: 7 mm, Dr: 20 cm
T. 60: 2
O: poklopac; čepasta ručka poklopca; Bs: 2.5yR 6/6 light red
T. 60: 3
O: poklopac; ulomak ruba, kompaktna, pročišćena; Bs: 2.5yR 7/8 light red; ds: 4 mm, Dr: 28 cm
T. 60: 4
O: poklopac; ulomak ruba, kompaktna, tvrda; Bs: 5yR 4/2 dark reddish gray; ds: 4 mm, Dr: 22 cm
T. 60: 5
O: poklopac; ulomak, tvrda, kompaktna, crne primjese; Bs: 5yR 5/4 reddish yellow; ds: 6 mm, Dr: 28 cm
T. 60: 6
O: poklopac; ulomak, tvrda; Bs: 2.5R 4/1 dark reddish gray; ds: 6 mm
T. 60: 7
O: poklopac; ulomak ruba, primjese u smjesi, tvrda; Bs: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 6 mm, Dr: 16 cm
T. 60: 8
O: poklopac; ulomak ruba, tvrda; Bs: 2.5R 4/1 dark reddish gray; ds: 6 mm, Dr: 34 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 61
T. 61: 1
O: glazirani tarionik; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bg: 2.5y 5/4 light olive brown; ds: 10 mm, Dr: 28 cm
T. 61: 2
O: glazirani tarionik; ulomak, Bs: 5yR 6/1 gray – 10R 6/4 pale red, Bg: 2.5yR 4/4 olive brown; ds: 7 mm
T. 61: 3
O: glazirani tarionik; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bg: 2.5y 5/4 light olive brown; ds: 11 mm, Dr: 20 cm

T. 61: 4
O: bojani tarionik; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Bpv: 2.5yR 5/6 red; ds: 8 mm, Dr: 32 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 62
T. 62: 1
O: amfora; ulomak ruba, primjese u smjesi, mekana; Bv: 2.5yR 6/6 light red; ds: 13 mm, Dr: 16 cm
T. 62: 2
O: amfora; ulomak ruba, mekana; Bs: 10yR 8/4 very pale brown; ds: 10 mm, Dr: 12 cm
T. 62: 3
O: amfora; ulomak ruba, kompaktna, tvrda, sitne crne primjese; Bs: 10yR 8/3 very pale brown; ds: 10 mm
T. 62: 4
O: amfora; ulomak ručke, tvrda, sitne crne i crvene primjese; Bs: 10yR 8/3 very pale brown, Bv 7.5yR 8/3 pink; Dručke: 5 cm
T. 62: 5
O: amfora; ulomak ručke; Bs: 10R 7/6 light red – 5yR 7/6 reddish yellow; ds: 1,7 cm, Dručke: 4,5 cm
T. 62: 6
O: vrč; ulomak ruba i grla; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 4 mm, Dr: 11 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 63
T. 63: 1
O: amfora; ulomak ruba s pečatom, primjese u smjesi, tvrda; Bv: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 13 mm, Dr: 14 cm
T. 63: 2
O: amfora; dno, primjese u smjesi, tvrda; Bv: 5yR 6/6 reddish yellow
T. 63: 3
O: amfora; ulomak ruba s pečatom, primjese u smjesi, tvrda; Bv: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 13 mm, Dr: 14 cm
T. 63: 4
O: amfora; ulomak ruba, grla, primjese u smjesi, tvrda; Bv: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 13 mm, Dr: 17 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 64
T. 64: 1
O: dolij; ulomak ruba i tijela, tvrda, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; ds: 16 mm, Dr: 32 cm
T. 64: 2
O: dolij; ulomak ruba, tvrda, kompaktna, malo sitnih primjesa; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; ds: 6 mm, Dr: 32 cm
T. 64: 3

O: dolij; ulomak ruba i tijela; Bs: 2.5yR 6/6 light red – 6/1 reddish gray; ds: 12 mm, Dr: 36 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 8
T. 65
T. 65: 1
O: kadionica; ulomak ruba, nagorena,; Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray; ds: 4 mm, Dr: 18 cm
T. 65: 2
O: kadionica?; ulomak ruba; Bs: 2.5yR 6/6 light red; ds: 8 mm, Dr: 16 cm
T. 65: 3
O: kadionica; ulomak; Bs: 5yR 6/6 dark reddish yellow; ds: 6 mm
T. 65: 4
O: kadionica; ulomak ruba; Bs: 7.5yR 5/2 weak red; ds: 5 – 6 mm, Dr: 24 cm
T. 65: 5
O: kadionica; ulomak ruba i tijela, nagorena; Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow; ds: 8 mm, Dr: 26 cm
T. 65: 6
O: kadionica; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow;
ds: 5 mm, Dr: 24 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 66
T.66: 1
O: keramika tankih stijenki, zdjelica; tvrda, barbotin ukras tankih lučnih paralelnih linija, ukras zareza izveden kotačićem;
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv: GLEY1 5/4 gray/dark gray, Bpu: GLEY1 3 very dark gray;
Dr: 9 cm, ds: 1,5 mm, V: 5 cm
T.66: 2 + T.66: 3
O: keramika tankih stijenki, zdjelica, ulomak ruba, tvrda;
Bs: 10yR 8/3 very pale brown;
Dr: 11 cm, ds: 1 – 1,5 mm
T.66: 3 + T.66: 2
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna zdjelice, tvrda;
Bs: 10yR 8/3 very pale brown;
Dd: 4 cm, ds: 2 mm
T.66: 4
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba čaše, tvrda, ukras izveden kotačićem;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpu: 5yR 4/4 reddish brown;
Dr: 8 cm, ds: 2 mm
T.66: 5
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba, trbuha čaše, tvrda, ukras izveden kotačićem, mat vanjske stijenke unutarnja stjenka ima premaz metalnog sjaja, gorena u donjem dijelu deformirana;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bv: 7.5yR 7/3 pink – 6/3 light brown, Bu: 5yR 5/3 reddish brown;
Dr: 7 cm, ds: 2 mm
T.66: 6
O: keramika tankih stijenki, ulomak ruba zdjelice, ukras izveden kotačićem, barbotin ukras;

Bs: 5yR 5/1 gray, Bpv: 10R 5/4 weak red – 10 R 5/1 reddish gray, Bpu: 10R 5/4 weak red; Dr: 9 cm, ds: 3 mm
T.66: 7
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna čaše, tvrda, ukras izveden kotačićem, pečena na visokoj temperaturi ili gorena, unutarnja stjenka ima premaz metalnog sjaja;
Bs: GLEY1 4/1 dark gray, Bpv: GLEY1 4/1 dark gray, Bpu: 5yR 5/3 reddish brown;
Dd: 2,2 cm, ds: 3,5 mm
T.66: 8
O: keramika tankih stijenki, ulomak dna čaše, barbotin ukras, masni premaz;
Bs: 10R 6/1 reddish gray, Bpv: 10R 6/8 light red – 10 R 6/1 reddish gray, Bpu: 10R 6/1 reddish gray;
Dd: 4 cm, ds: 3 – 3,5 mm
T. 66: 9
O: svjetiljka, ulomak
T. 66: 10
O: fortis svjetiljka, ulomak, Bs: 10R 5/4 weak red

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 67
T. 67: 1
O: panonska keramika s premazom, čaša, ulomak ruba, vrata i tijela, bez premaza,;
Bs: okersiva;
Dr: 13 cm, ds: 3 mm, Dr: 8 cm.
T. 67: 2
O: čaša, ulomak dna čaše; Bs: gray, Bv: black; Dd: 3 cm, ds: 2–3 mm
T. 67: 3
O: čaša, faltenbecker, ulomak; Bs: GLEY1 4/1 dark gray; ds: 3 mm
T. 67: 4
O: tanjur, ulomak ruba, dna;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: 5yR 5/8 – 4/1–6 yellowish red – dark gray;
Dd: 26 cm, Dr: 32 cm, ds: 5 mm
T. 67: 5
O: kadionica, ulomak ruba; Bs: 7.5yR 7/4 pink; Dr: 30 cm, ds: 4–5 mm
T. 67: 6
O: kadionica, ulomak ruba; Bs: 7.5yR 7/4 pink; ds: 5 mm
T. 67: 7
O: kadionica; ulomak ruba i tijela; Bs: 7.5yR 7/4 pink; ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 68
T. 68: 1
O: tera sigilata; ulomak ruba i tijela, premaz sjajan, kvalitetan;
Bs: roza, Bpv: crveni;
Dr: 12 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 68: 2
O: tera sigilata, ulomak, premaz sjajan, kvalitetan, točkasto otpada; Bs: roza, Bpv: crveni; ds: 3 mm
T. 68: 3

O: zdjelica; ulomak ruba, tijela i dna, na unutarnjoj stani na dnu pečatirani ukras; Bs: siva, Bpv: crna; Dr: 12 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 68: 4
O: tera sigilata; ulomak ruba i tijela, premaz mat, mrljast; Bs: narančasta, Bv: crveni; Dr: 13 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 68: 5
O: tera sigilata; ulomak ruba i tijela, premaz mat jednoličan; Bs: narančasta, Bv: crveni; Dr: 13 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 68: 6
O: tera sigilata, lokalna?, ulomak dna, tvrda, premaz mat, nekvalitetan;
Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red;
Dd: 11 cm, ds: 4 mm
T. 68: 7
O: tera sigilata, galska?, ulomak, premaz kvalitetan,
Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv, u: 10R 4/6 red;
ds: 5 – 6 mm
T. 68: 8
O: tera sigilata; ulomak ruba, tijela i dna, barbotin ukras, premaz mat,;
Bs: narančasta, Bpv,u: crveni,
Dr: 15 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 69
T. 69: 1
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba i tijela, premaz mat;
Bs: sivonarančasta, Bpv,u: siva,
Dr: 24 cm, ds: 5 mm
T. 69: 2
O: panonska keramika s premazom; ulomak dna, premaz mat,
Bs: GLEY1 5/1 gray,
ds: 7 mm
T. 69: 3
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba i tijela, tvrda, primjese u smjesi;
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv,u: GLEY1 5/1 gray
Dr: 26 cm, ds: 6 mm
T. 69: 4
O: panonska keramika s premazom; zdjela, ulomak ruba i vrata;
Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red;
Dr: 18 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 70
T. 70: 1
O: mramorizirani tarionik; ulomak ruba i tijela, mramorizirani potezi, premaz mat,
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv: 2.5yR 5/8 red,
Dr: 32 cm, ds: 6 – 7 mm
T. 70: 2

O: mramorizirani tarionik; ulomak ruba i tijela, mramorizirani potezi, premaz mat;
Bs: 5yR 7/1 gray , 7/6 – 6/6 reddish yellow,
Dr: 28 cm, ds: 6 – 7 mm
T. 70: 3
O: dolij ili zdjela?; ulomak ruba,
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow,
ds: 10 mm, Dr: 38 cm
T. 70: 4
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, površina zrnata,;
Bs: 5yR 8/1 pinkish white, Bv: 5yR 4/1 dark gray,
Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 70: 5
O: zdjela; ulomak ruba i tijela,
Bs: narančasta, Bv: sivo–crna,
Dr: 16 cm, ds: 4 mm
T. 70: 6
O: tarionik; ulomak ruba i tijela,
Bs: 7.5yR 8/4 pink, tvrda,
ds: 16 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 71
T. 71: 1
O: vrč; ulomak ruba i vrata, s premazom, mat,,
Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 10R 6/8 light red,
Dr: 10,3 cm, ds: 4 mm
T. 71: 2
O: vrč; ulomak ruba i vrata,
Bs: 5yR 6/8 reddish yellow,
Dr: 3,8 cm, ds: 4 mm
T. 71: 3
O: vrč; ulomak ruba i vrata;
Bs: 5yR 6/6 reddish yellow,
Dr: 9 cm, ds: 4 mm
T. 71: 4
O: vrč/amfora; ulomak ruba i vrata,
Bs: 5yR 6/4 light reddish brown,
Dr: 11 cm, ds: 10 mm
T. 71: 5
O: vrč?, ulomak ruba i vrata; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 9 cm, ds: 2 – 3 mm
T. 71: 6
O: vrč; ulomak; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; ds: 3 mm
T. 71: 7
O: vrč/amfora?; ulomak ručke; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow
T. 71: 8
O: amfora?; ulomak ručke; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow
T. 71: 9
O: amfora?; ulomak ručke; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 72
T. 72: 1
O: kantaros; ulomak ruba i vrata; Bs: GLEY1 5/1 gray; Dr: 5 cm, ds: 3 mm
T. 72: 2
O: kantaros; Bs: GLEY1 5/1 gray; Dr: 4,5 cm, ds: 3 mm
T. 72: 3
O: lonac; ulomak, rađen rukom, glačani ukras;
Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray – 4/6 red, Bv: GLEY1 4/1 drak gray
ds: 4 mm
T. 72: 4
O: kantaros; Bs: GLEY1 5/1 gray; Dr: 5,5 cm, V: 9 cm, ds: 4 mm
T. 72: 5
O: lonac; ulomak, rađen rukom, pročišćena, glačani ukras;
Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray – 4/6 red, Bv: GLEY1 4/1 drak gray;
ds: 4 mm
T. 72: 6
O: lonac; ulomak dna, rađen rukom, primjese u smjesi, glačani ukras,;
Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray, Bv: GLEY1 4/1 drak gray
ds: 5 – 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 73
T. 73: 1
O: lonac, ulomak ruba i tijela; Bs:
ds: 6 mm
T. 73: 2
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, grubi lonac, primjese u smjesi,
Bs:
Dr: 28 cm, ds: 7 mm
T. 73: 3
O: lonac; ulomak ruba i tijela, Bs:; ds: 6 mm
T. 73: 4
O: lonac; ulomak ruba i vrata, zaglađen, pročišćena smjesa; Bs: GLEY1 2.5/N black, Bv: GLEY1 4/N dark gray,
Dr: 22 cm, ds: 6 mm
T. 73: 5
O: lonac; ulomak ruba; Bs: svijetlo siva; ds: 3 mm
T. 73: 6
O: lonac;, ulomak ruba i vrata, rađen na kolu i dorada rukom, primjese u smjesi;
Bs: crno–smeđa
ds: 6 mm
T. 73: 7
O: lonac; ulomak ruba i tijela, primjese u smjesi;
Bs: 2.5yR 3/6 dark red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray
Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 73: 8
O: lonac; ulomak ruba i tijela, pročišćena smjesa;

Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: GLEY1 4/N dark gray
Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 73: 9
O: lonac; ulomak ruba i tijela; Bs: smeđe–crni, primjese u smjesi;
ds: 4 mm
T. 73: 10
O: lonac; ulomak ruba i vrata, tijela, u smjesi primjese,;
Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray,
Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 73: 11
O: lonac; ulomak ruba, vrata i tijela, u smjesi sitne primjese;
Bs: GLEY1 5/N gray
Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 73: 12
O: lonac; ulomak ruba i tijela, sitne primjese u smjesi;
Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray
Dr: 11 cm, ds: 5 mm
T. 73: 13
O: lonac; ulomak ruba, vrata i tijela, bijele primjese u smjesi;
Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray
Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 73: 14
O: lonac; ulomak ruba i vrata, pročišćena smjesa
Bs: 10yR 7/1 light gray
Dr: 26 cm, ds: 6 mm
T. 73: 15
O: lonac; ulomak dna, rađen na kolu i dorada rukom, primjese u smjesi;
Bs: smeđe – crni
ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 74
T. 74: 1
O: lonac; ulomak ruba i tijela, glačani ukras
Bs: GLEY1 6/1 gray
ds: 4 mm, Dr: 19 cm.
T. 74: 2
O: čaša;
Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown,
ds: 4 mm, Dr: 9,6 cm, Dd: 5,4 cm
T. 74: 3
O: čaša, ulomak ruba, vrata i tijela;
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bv: GLEY1 3/1 dark gray
Dr: 13 cm, ds: 5 mm
T. 74: 4+5
O: lonac; ulomak ruba i dna, primjese u smjesi, površina brus papira,
Bs: 10yR 8/3 very pale brown,
ds: 6 mm; Dr: 12 cm, Dd: 6 cm.
T. 74: 6

O: lonac; ulomak dna i tijela, rađen na kolu, primjese u smjesi;
Bs: smeđe – crni
ds: 7 mm, Dd: 10,4 cm.

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 75
T. 75: 1
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađen na kolu i dorada rukom, primjese u smjesi;
Bs: 2.5yR 3/2 dusky red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray,
ds: 5 mm, Dr: 20 cm
T. 75: 2
O: čaša; ulomak ruba i vrata, rađen na kolu, primjese u smjesi,
Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR 5/1 reddish gray; ds: 5 mm, Dr: 11 cm.
T. 75: 3
O: lonac; ulomak ruba, sitne primjese u smjesi;
Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bv: 2.5yR 6/1 reddish gray
ds: 6 mm, Dr: 14 cm
T. 75: 4
O: čaša; ulomak ruba i vrata, pročišćen,
Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: GLEY1 4/N dark gray,
ds: 5 mm, Dr: 12 cm
T. 75: 5
O: čaša; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, zaglađen;
Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: 2.5yR 4/1 dark reddish gray,
ds: 5 mm, Dr: 12 cm
T. 75: 6
O: čaša; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, grub, gar i čađa,
Bs: 2.5yR 2.5/1 reddish black,
ds: 6 mm, Dr: 12 cm
T. 75: 7
O:čaša; ulomak ruba i tijela, gruba, rađen rukom,
Bs: 2.5yR 5/3 reddish brown – 4/1 dark reddish gray,
ds: 6 mm, Dr: 14 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 76
T. 76: 1
O: poklopac; ulomak ruba i tijela; površina brus papira; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow – 4/1 dark gray, ds: 6 mm
T. 76: 2
O: poklopac; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; ds: 7 mm
T. 76: 3
O: poklopac; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; ds: 6 mm
T. 76: 4
O: poklopac; ulomak ruba; Bs: GLEY1 4/1 dark gray; ds: 7 mm
T. 76: 5
O: poklopac; ulomak tijela i čepaste ručke; Bs: GLEY1 4/1 dark gray; ds: 7 mm
T. 76: 6

O: poklopac; ulomak ruba i tijela; Bs: GLEY1 4/1 dark gray; ds: 6 mm, Dr: 15 cm
T. 76: 7
O: poklopac; ulomak ruba, tijela i čepaste ručke, grubo; Bs: 5yR 3/1 very dark gray; ds: 7 mm, Dr: 17 cm
T. 76: 8
O: poklopac; ulomak ruba i tijela, gruba; Bs: GLEY1 3/1 very dark gray; ds: 7 mm, Dr: 23 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 36/39 uz zid SJ 34
T. 77
T. 77: 1
O: amfora; ulomak ruba i vrata; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 10 mm, Dr: 12 cm
T. 77: 2
O: amfora; ulomak ruba i vrata; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 8 mm, Dr: 10,4 cm
T. 77: 3
O: dolij; ulomak; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 12 mm
T. 77: 4
O: dolij; ulomak; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 9 mm
T. 77: 5
O: dolij; ulomak; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 12 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 2
T. 78
T. 78: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras, zarezi izvedeni kotačićem;
Bs:7.5yR 8/4 pink, Bpv,u: 2.5yR 6/8 light red
Dr: 10 cm, ds: 2 mm
T. 78: 2
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba zdjelice, tvrda, rađena na kolu zarezi izvedeni kotačićem, mat;
Bs: GLEY1 6 gray, Bpv,u: GLEY1 4/N dark gray
Dr: 9 cm, ds: 2 mm
T. 78: 3
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba zdjelice, tvrda, barbotin ukras;
Bs:7.5yR 8/4 pink, Bv: 2.5yR 6/8 light red,
Dr: 8 cm, ds: 2 mm
T. 78: 4
O: keramika tankih stijenki; ulomak zdjelice, tvrda, barbotin ukras, unutra pijesak;
Bs: 10yR 7/4 very pale brown, Bpv,u: 7.5yR 7/6 reddish yellow
ds: 2 mm
T. 78: 5
O: keramika tankih stijenki; ulomak zdjelice, barbotin ukras, zarezi izvedeni kotačićem;
Bs:7.5yR 8/4 pink, Bv: 2.5yR 5/8 red
ds: 3 mm
T.78: 6
O: keramika tankih stijenki; ulomak dna čaše, tvrda, gorena, rađena na kolu, pjeskasta;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bv: 2.5yR 6/8 light red,
Dd: 3,5 cm, ds: 2 mm

T. 78: 7
O: pršljen, Dr: 3 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 2
T. 79
T. 79: 1
O: čaša; ulomak dna s urezanim grafitom;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bv: GLEY1 3/1 dark gray
Dd: 3 cm, ds: 4 mm
T. 79: 2
O: čaša; faltenbecker; ulomak tijela i dna; Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bv: GLEY1 3/1 dark gray; Dd: 3,5 cm, ds: 6 mm
T. 79: 3
O: čaša; ulomak ruba i tijela s urezanim grafitom;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bv: GLEY1 3/1 dark gray
ds: 4 mm
T. 79: 4
O: čaša; ulomak ruba i tijela, metalni sjaj;
Bs: GLEY1 4/1 gray
Dr: 8 cm, ds: 3 mm
T. 79: 5
O: čaša; ulomak dna s urezanim grafitom;
Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bv: GLEY1 3/1 dark gray,
Dd: 7 cm, ds: 5 mm
T. 79: 6
O: panonska keramika s premazom, čaša; ulomak ruba, izvana metalni sjaj; Bv: GLEY1 4/1 gray; ds: 3 mm
T. 79. 7
O: čaša; ulomak ručke; Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow; Dručke: 1,5 cm, V: 6,5cm
T. 79: 8
O: antropomorfna posuda; ulomak s prikazom obrve i oka; Bs: 10yR 8/3 very pale brown;
ds: 4 mm
T. 79: 9
O: antropomorfna posuda; ulomak s prikazom obrve oka i nosa; Bs: 10yR 8/3 very pale brown; ds: 4 mm
T. 79: 10
O: antropomorfna posuda; ulomak ruba s prikazom obrve i oka; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, ds: 5 mm; Dr: 17 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 2
T. 80
T. 80: 1
O: tera sigilata; ulomak dna s pečatom, mat kvalitetni premaz, kompaktna;
Bs: rozi, Bpv,u: crvena; ds: 7 mm, Dd: 5,5 cm
T. 80: 2
O: tera sigilata; ulomak ruba, mat premaz; Bs: rozi, Bpv,u: crvena; ds: 6 mm
T. 80: 3

O: tera sigilata; ulomak ruba i tijela, mat, kompaktna; Bs: rozo, Bpv,u: crvena; ds: 6 mm, Dr: 14 cm
T. 80: 4
O: tera sigilata; ulomak ruba, premaz kvalitetan, kompaktna; Bs: rozi, Bpv,u: crvena; ds: 6 mm
T. 80: 5
O: tera sigilata; ulomak dna, kompaktna; Bs: crvena, 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv,u: crvena, ds: 7 mm, Dd: 3,5 cm
T. 80: 6
O: tera sigilata; ulomak ruba zdjele, ukras barbotinski, kompaktna; Bs: crvena, Bpv,u: crvena; ds: 4 mm, Dr: 14 cm
T. 80: 7
O: tera sigilata; ulomak dna s pečatom, sjajni premaz, kompaktna; Bs: rozo, Bpv,u: crvena; ds: 7 mm, Dd: 9,5 cm
T. 80: 8
O: tera sigilata; ulomak tijela i dna, mat, premaz točkastootpada, kompaktna; Bs: narančasti, Bpv,u: crvena; ds: 5 mm, Dd: 6 cm
T. 80: 9
O: tera sigilata; ulomak ruba i tijela, ukras u kalupu, mat premaz, u smjesi bijele primjese, kompaktna; Bs: crvenoružičasti, Bpv,u: crvena; ds: 7 mm, Dr: 3,5 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 2
T. 81
T. 81: 1
O: tera sigilata; ulomak ruba, barbotin ukras; Bs: crvena, Bpv,u: crvena; ds: 3 mm
T. 81: 2
O: afrička tera sigilata; ulomak ruba, kompaktna; Bs/Bpv,u: 10R 6/8 light red; ds: 6 mm, Dr: 24 cm
T. 81: 3
O: tera sigilata; ulomak ruba, kompaktna; Bs: crvena, Bpv,u: crvena; ds: 7 mm, Dd: 28 cm
T. 81: 4
O: afrička tera sigilata?; ulomak ruba zdjele–tarionika; Bs: narančasta, Bpv,u: narančasta; ds: 6 mm
T. 81: 5
O: afrička tera sigilata; ulomak tijela, mat, kompaktna; Bs: crvena, Bpv,u: crvena; ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 2
T. 82
T. 82: 1
O: panonska keramika s premazom; ulomak; loše kvalitete premaz, mat premaz; Bs: narančasta, Bpv,u: crveni; ds: 6 mm
T. 82: 2
O: panonska keramika s premazom; ulomak pečatirana keramika, mat premaz, kompaktna; Bs: narančasta, Bpv,u: narančasti premaz; ds: 11 mm
T. 82: 3
O: panonska keramika s premazom; zdjela s pečatom, mat; Bs: siva, Bpv,u: crna; ds: 4 mm, Dd: 6,3 cm, Dr: 18 cm
T. 82: 4

O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, pečatiran ukras, premaz loš blijedi; Bs: narančasta, Bpv,u: crvena; ds: 4 mm, Dr: 18 cm
T. 82: 5
O: panonska keramika s premazom; ulomak, sjajni premaz, kompaktna; Bs: siva, Bpv,u: siva; ds: 11 mm
T. 82: 6
O: panonska keramika s premazom; ulomak dna i tijela, sjajni premaz na dijelu tijela; Bs: siva, Bpv,u: siva; ds: 5 mm, Dd: 8 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 2
T. 83
T. 83: 1
O: češerasta svjetiljka; Bs: oker; V: 9 mm
T. 83: 2
O: podloga za svjetiljku; Bs: crnosmeđa; bez premaza
T. 83: 3
O: volutna svjetiljka
T. 83: 4
O: Fortis svjetiljka
T. 83: 5
O: svjetiljka; Bs: narančastocrvena; bez premaza
T. 83: 6
O: svjetiljka; Bs: okernarančasta; dužina: 8,8 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ. 2
T. 84
T. 84: 1
O: panonska keramika s premazom?, zdjela; ulomak ruba i tijela; ukras udubljenja po tijelu zdjele, mat premaz, kompaktna; Bs: siva, Bv: tamno siva; ds: 5 mm, Dr: 17 cm
T. 84: 2
O: zdjela na tri noge (tripes?); ulomak ruba; Bs: smeđa; ds: 7 mm, Dr: 18 cm
T. 84: 3
O: zdjela?; ulomak ruba; Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow; ds: 10 mm, Dr: 46 cm
T. 84: 4
O: glazirani tarionik; ulomak dna, unutarnja stijenka ima udubljenja izvedena utiskivanje prekrivena glazurom, sjajna glazura unutrašnje stijenke kompaktna; Bs: oker, Bg: zelena; ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 2
T. 85
T. 85: 1
O: vrč; ulomak vrata s dvije ručke i tijela; Bs: narančasta; ds: 6 mm
T. 85: 2
O: vrč; ulomak ruba, Bs: narančasta; ds: 6 mm, Dr: 10 cm
T. 85: 3
O: vrč?; ulomak ruba, kompaktna, zvonka; Bs: 2.5yR 6/6 light red; ds: 5 mm, Dr: 14 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 2
T. 86
T. 86: 1
O: lončić, čaša?; ulomak ruba i tijela, ukras češljasti po tijelu; Bs: svijetlo siva; ds: 3 mm, Dr: 10 cm
T. 86: 2
O: lonac; ulomak ruba i tijela; Bs: siva, Bv: crna; ds: 6 mm, Dr: 14 cm
T. 86: 3
O: glazirani vrč; ulomak tijela i dna, aplike po tijelu; Bs: narančasta, Bglazure: maslinastosmeđa; ds: 5 mm, Dd: 5,8 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Sv. Kvirin 2003, SJ 2
T. 87
T. 87: 1
O:amfora; ulomak ruba; Bs: 2.5yR 8/3 pale yellow; ds: 11 mm, Dr: 16 cm
T. 87: 2
O: amfora; ulomak ručke; Bs: 10yR 8/3 very pale brown, Bv: 2.5yR 7/4 light reddish brown
T. 87: 3
O: amfora; ulomak ruba; Bs: 10yR 8/2 very pale brown; ds: 12 mm, Dr: 19 cm
T. 87: 4
O: amfora; ulomak ruba, vrat i ručka; Bs: svijetlo smeđa; ds: 11 mm, Dr: 12 cm?
T. 87: 5
O: posuda; ulomak ruba i tijela; Bs: narančastaoker; ds: 8 mm, Dr: 42 cm
T. 87: 6
O: dolij, ulomak ruba, Bs: 10yR 8/4 very pale brown; ds: 5 mm

KATALOG POLOŽAJ POVIJESNI ARHIV I

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni Arhiv I 2004, SJ 63
T. 88
T. 88: 1
O: tera sigilata; ulomak ruba zdjelice, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 10R 5/8 red, mat premaz, Dr: 14 cm, ds: 4 mm
T. 88: 2
O: tera sigilata; ulomak ruba tanjura, Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 10R 5/8 red, mat premaz, ds: 4 mm
T. 88: 3
O: keramika tankih stijenki ili tera sigilata; ulomak dna, Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red, mat premaz, Dd: 5,4 cm, ds: 4 mm
T. 88: 4
O: lonac; ulomak ruba lonca, Auerberg?, kompaktna, ujednačene veličine primjesa, sitne bijele primjese, tvrda, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray; ds: 8 mm, Dr: 12,4 cm
T. 88: 5
O: tera sigilata; ulomak dna tanjura s pečatom, mat premaz, izložen vatri; Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 10R 5/8 – 4/8 red, Dd: 9,6 cm, ds: 3 mm
T. 88: 6

O: šalica tipa Sarius; dno, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 10R 5/8 red, ds: 4 mm
T. 88: 7
O: lonac; ulomak dna lonca, ukras: okomiti nepravilni urezi, rađena rukom; Bs: 2.5yR 6/1–4/1 reddish gray – dark reddish gray, ds: 6 mm
T. 88: 8
O: peka; ulomak ruba peke, gruba, rađena rukom, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, ds: 9 mm
T. 88: 9
O: šalica; keramika, ručka šalice, bukli s obje gornje strane ručke, rađena rukom; Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, ds: 10 mm
T. 88: 10
O: lonac; ulomak ruba i tijela lonca, rađeno rukom, ukras niz ureza ispod ruba, Bs: 2.5yR 4/2 – 4/6 weak red – red, ds: 6 mm
T. 88: 11
O: zdjelica, ulomak ruba zdjelice, zaglađeno, rađeno rukom, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, ds: 3 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, blok A4/3, SJ 134
T. 89
T. 89: 1
O: zatvarač za amfore; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, ds: 5–6 cm, širina: 4,5 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 78
T. 89
T. 89: 2
O: amfora; ulomak ruba s pečatom, Bs: 5yR 5/6 yellow red, sitne male crne primjese, tvrda, Dr: 14 cm, ds: 12 cm.

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2003/2004, SJ 72
T. 89
T. 89: 3
O: keramika tankih stijenki; ulomak čaše, tvrda, barbotin ukras, motiv antropomorfni, sjajni premaz, imitacija premaza tere sigilate, Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv: 10R 4/8 red, Bpu: 2.5yR 4/8 red, ds: 2 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 56, blok C/2
T. 89
T. 89: 4
O: tarionik; ulomak ruba, tvrda, glazirana, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bg: 5y 4/4 olive, ds: 10 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 90
T. 90: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak vrata i trbuha čaše, pročišćena, Dt: 8,2 cm, ds: 3 mm

T. 90: 2
O: tera sigilata; ulomak trbuha zdjele?, mat, pročišćena; Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv,u: 2.5yR 4/8 red, ds: 4 mm
T. 90: 3
O: svjetiljka, ulomak nosa
T. 90: 4
O: čaša, ulomak dna i tijela, Bs: 7.5yR 5/6 strong brown, Bv: GLEY2 3/1 very dark blewish gray, Dd: 4,9 cm; ds: 4 mm
T. 90: 5
O: čaša, ulomak dna i trbuha, Bs: GLEY1 7/N light grey, Bv: GLEY1 5/N grey
Dd: 4,9 cm, ds: 4 mm
T. 90: 6
O: keramika tankih stijenki; dno, metalni sjaj, mekana, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 5yR 4/2 –4/3 reddish brown; Dd: 3,6 cm, ds: 2 mm
T. 90: 7
O: čaša, ulomak dna, Bv: GLEY1 5/N gray, Dd: 2,6 cm, ds: 2,5 mm
T. 90: 8
O: čaša, ulomak ruba, vrata i trbuha, češljasti ukras, Bs: GLEY1 6/N gray, Dr: 8 cm, ds: 3 mm
T. 90: 9
O: vrč ili zdjela?; ulomak, s premazom, Bs: 7.5yR 4/6 strong brown, Bpv: 7.5yR 4/2 brown, ds: 4 mm
T. 90: 10
O: keramika tankih stijenki; ulomak zdjelice, pročišćena, ds: 3 mm
T. 90: 11
O: vrč; ručka i rub vrča?, ds: 5 mm
T. 90: 12
O: zdjela; rub i trbuha zdjele, Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 90: 13
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba zdjele, crvena panonska pečatirana, pročišćena, mekana, mat premaz, Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv: 10R 5/8 red, ds: 4 mm
T. 90: 14
O: panonska keramika s premazom, posuda, ulomak s ukrasom, zaglađena, kolo, pročišćena, ukras cikcak motiva urezan, Bs: 5yR 4/1 dark gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray; ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 91
T. 91: 1
O: tanjur ili vrč; ulomak, zvonka dobro pečena, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 4 mm
T. 91: 3
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, premaz na unutarjoj strani i 1 cm preko ruba, Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bpv: 5yR 5/6 yellowish red – 3/1 very dark grey; Dr: 24 cm, ds: 6 mm
T. 91: 4
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, mat premaz na unutarnjojstijenci i dva cm preko ruba, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bpv: 2.5yR 5/6 red; Dr: 22 cm, ds: 6 mm
T. 91: 5
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, mat premaz, premaz na unutarnjoj strani i preko ruba, Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bpv: 2.5yR 5/8 red–4/4 reddish brown; Dr: 26 cm, ds: 5 mm

T. 91: 6
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, mat premaz preko ruba i unutarnja stijenka, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red; Dr: 26 cm, ds: 5 mm
T. 91: 7
O: tanjur; ulomak dna tanjura, pročišćena, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 5/8 red, Dr: 14 cm, ds: 5 mm
T. 91: 8
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, pročišćena, Bs: 5yR 5/8 yellowish red, Bpv: 2.5yR 5/8 red– 3/1 dark reddish gray, Dr: 20 cm, ds: 6 mm
T. 91: 9
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, mat na unutarnjojstijenci, sjajan na premazu preko ruba na vanjskoj stijenci, pročišćena,Bs: 5yR 3/2 dark reddish brown – 5/8 yellowish red, Bpv: 2.5yR 2.5/2 very dusky red – 6/8 light red, Dr: 24 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 92
T. 92: 1
O: vrč; ulomak ruba i vrta vrča, pročišćena, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: 7.5yR 6/4 light brown, Dr: 11 cm, ds: 5 mm
T. 92: 2
O: kantaros; ulomak ručke i ruba, kompaktna, tvrda, Bs: 10yR 5/2 grayish brown, Bv: GLEY1 3/1 very dark gray, Dručke: 3 cm
T. 92: 3
O: kantaros; ulomak, kompaktna, tvrda, Bs: 10yR 5/1 gray, Bv: GLEY1 4/1 dark gray, ds: 3–4 mm
T. 92: 4
O: vrč ili lonac; ulomak ruba i vrta, pročišćena, ukras okomitih cik cak linija na vratu izvedenih kaneliranjem, Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, Dr: 11 cm, ds: 5 mm
T. 92: 5
O: kantaros; ulomak ručke, kompaktna, tvrda, Bs: 10yR 5/2 grayish brown, Bv: GLEY1 3/1 very dark gray, Dručke: 3,5 cm
T. 92: 6
O: vrč; ručka vrča, pročišćena, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: 7.5yR 6/4 light brown, Dručke: 3,5 cm
T. 92: 7
O: vrč; ručka amfore ili vrča, pročišćena, Bs: 5yR 7/8 reddish yellow, Dručke: 4,5 cm
T. 92: 8
O: vrč; ulomak ručke, kompaktna, tvrda, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Dručke: 2 cm
T. 92: 9
O: kantaros; ulomak ručke, kompaktna, tvrda, Bs: 10yR 5/2 grayish brown, Bv: GLEY1 3/1 very dark gray; Dručke: 3,5 cm
T. 92: 10
O: kadionica; ulomak ruba, ds: 5 mm
T. 92: 11
O: poklopac; ulomak tijela s čepastom ručkom, Bs: 7.5yR 6/3light brown – 4/6 strong brown, ds: 8 mm
T. 92: 12

O: poklopac; ulomak tijela s čepastom ručkom, gruba, rukom rađena, Bs: 5yR 3/1 – 5/4 very dark gray – reddish brown, ds: 6 mm
T. 92: 13
O: poklopac; ulomak ruba, gruba, rukom rađena, Bs: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 93
T. 93: 1
O: vrč; ulomak dna i tijela, Bs: 2.5yR 4/8 red, pročišćena, Dd: 6 cm, ds: 4 – 7 mm
T. 93: 2
O: lonac; ulomak dna, tvrda; Bs: 5yR 6/6 yellowish red, primjese; Dd: 17 cm, ds: 6 mm
T. 93: 3
O: vrč ili lonac; ulomak dna i tijela; Bs: 5yR 5/6 yellowish red; Dd: 9 cm, ds: 6 mm
T. 93: 4
O: vrč; ulomak dna i trbuha, pročišćena,; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dd: 15 cm, ds: 5 – 9 mm
T. 93: 5
O: lonac; ulomak dna; Bs: 10yR 5/6 yellowish brown – Bv: 5/1 grey, Dd: 12 cm, ds: 7 mm
T. 93: 6
O: lonac; ulomak dna, Bs: 10yR 5/2 grayish brown – Bv: 4/1 dark gray, Dd: 16 cm, ds: 8 mm
T. 93: 7
O: lonac; ulomak dna, Bs: 10yR 5/3 brown, Bv: 4/1 dark grey, ds: 7 mm
T. 93: 8
O: lonac?; ulomak dna, rađena rukom, zaglađivana, Bs: 7.5yR 5/3 brown, Bv: GLEY1 3/1 very dark grey, ds: 7 mm
T. 93: 9
O: vrč ili lonac; ulomak dna, Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Bv: GLEY1 4/N dark gray
Dd: 7,2 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 94
T. 94: 1
O: amfora; ulomak ruba amfore; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; ds: 19 mm
T. 94: 2
O: amfora; ulomak; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 23 mm
T. 94: 3
O: amfora; ručka amfore, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; ds: 12 mm
T. 94: 4
O: amfora; ulomak trbuha amfore; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; ds: 17 mm
T. 94: 5
O: amfora; ulomak ruba, tvrda, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; Dr: 16 cm, ds: 13 mm
T. 94: 6
O: poklopac amfore; Bs: 10yR 7/4 very pale yellow; Dp: 7,5 cm, ds: 16 mm
T. 94: 7
O: amfora ili vrč; ulomak; Bs: 2.5yR 5/8 red, Bv: 2.5yR 8/3 pale yellow; ds: 7 mm
T. 94: 8

O: amfora; ulomak; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; ds: 10 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 95
T. 95: 1
O: lonac; ulomak ruba lonca, rebra na trbuhu, Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Bv: GLEY1 4/N dark gray, Dr: 11 cm, ds: 5 mm
T. 95: 2
O: lonac; ulomak ruba lonca, češljasti ukras, Bs: 10yR 4/2 dark greyish brown, Bv: GLEY1 3/N dark gray; Dr: 14 cm, ds: 5 mm
T. 95: 3
O: lonac; ulomak ruba; Bs: 10yR 5/3 brown; Dr: 17 cm, ds: 7 mm
T. 95: 4
O: lonac; ulomak ruba, vrata, ima primjesa, grog, na kolu rađena, Bs: 2.5y 5/1 gray, Bv: 2.5y 7/1 – 4/1 light gray – dark gray; ds: 7 mm
T. 95: 5
O: dolij?; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bruba: 5yR 3/1 very dark gray, pročišćena, ds: 6 mm
T. 95: 6
O: tarionik; ulomak ruba; Bs: 5yR 6/1 grey– 6/8 reddish yellow, Bg: 5yR 6/8 reddish yellow, Dr: 36 cm, ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 96
T. 96: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: GLEY1 4/N dark gray
Dr: 26 cm, ds: 5 mm
T. 96: 2
O: lonac; ulomak ruba, primjese kvarca, Bs: 7.5yR 4/4 brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray, Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 96: 3
O: lonac; ulomak ruba Bs: 10yR 5/2 greyish brown, Bv: 10yR 5/1 gray; Dr: 15 cm, ds: 5 mm
T. 96: 4
O: lonac; ulomak ruba, Bs: 10yR 5/2 greyish brown, Bv: 10yR 5/1 gray, Dr: 26 cm, ds: 7 mm
T. 96: 5
O: lonac; ulomak ruba lonca, Bs: 10yR 5/2 greyish brown, Bv: 10yR 3/1 very dark gray
Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 96: 6
O: lonac; ulomak ruba, Bs: GLEY1 6/N gray, Dr: 17 cm, ds: 5 – 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 97
T. 97: 1
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rukom rađena, u smjesi primjese groga, u smjesi primjese bakrenog sjaja; Bs: 2.5yR 3/1 – 3/2 very dark gray – very dark grayish brown; Dr: 21 cm, ds: 4 – 5 mm
T. 97: 2

O: lonac; ulomak ruba i tijela, u smjesi primjese bakrenog sjaja, rukom rađena, u smjesi primjese groga; Bs: 5yR 3/1 – 4/6 very dark gray – yellowish red, Dr: 17 cm, ds: 5 mm
T. 97: 3
O: lonac; ulomak ruba i tijela, u smjesi primjese bakrenog sjaja, rukom rađena, u smjesi primjese groga, Bs: 5yR 3/1 – 4/6 very dark gray – yellowish red; Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 97: 4
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, rukom rađena, u smjesi primjese groga; Bs: 5yR 3/1–5/4 very dark gray – reddish brown, Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 97: 5
O: čaša; ulomak ruba, vrata i trbuha, zaglađena, rukom rađena, pročišćena, ukras niza uboda na trbuhu Bs: 5yR 4/2 dark reddish gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 6 cm, ds: 3 – 4 mm
T. 97: 6
O: šalica; ulomak ruba, vrata i trbuha, zaglađena, rukom rađena, pročišćena, Bs: 5yR 4/2 dark reddish gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 3 – 4 mm
T. 97: 7
O: peka; ručka s ulomkom, rukom rađena, u smjesi primjese groga, Bs: 10yR 6/2 – 4/2 light brownish gray – dark grayish brown, ds: 13 mm
T. 97: 8
O: peka; ručka s ulomkom, rukom rađena, u smjesi primjese groga, Bs: 10yR 6/2 – 4/2 light brownish gray–dark grayish brown; ds: 12 mm
T. 97: 9
O: peka, ručka s ulomkom, rukom rađena, u smjesi primjese groga, Bs: 10yR 6/2 – 4/2 light brownish gray – dark grayish brown; ds: 9 mm
T. 97: 10
O: peka, ulomak ruba, rukom rađena, u smjesi primjese groga, Bs: 10yR 6/2 – 4/2 light brownish gray – dark grayish brown, ds: 11 mm
T. 97: 11
O: peka; ručka s ulomkom, rukom rađena, u smjesi primjese groga, Bs: 10yR 6/2 – 4/2 light brownish gray – dark grayish brown, ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 98
T. 98: 1
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, rađen rukom; Bs: 5yR 6/4 light reddish brown; ds: 5 mm, Dr: 17 cm.
T. 98: 2
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 7.5yR 3/2 dark brown, Bv: GLEY1 2.5/N black; ds: 4 mm, Dr: 14 cm.
T. 98: 3
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 5yR 4/1 dark gray; ds: 6 mm, Dr: 18 cm.
T. 98: 4
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 10yR 6/4 light yellowish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, ds: 7 mm, Dr: 15 cm.
T. 98: 5
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 2.5yR 2.5/1 black, Bv: 2.5yR 5/3 reddish brown – 3/1 dark reddish gray, ds: 6 mm, Dr: 12 cm.
T. 98: 6

O: lonac; ulomak s ukrasom, češljasti ukras skupina linija u raznim smjerovima, rađen rukom, Bs: GLEY1 4/1 dark gray, ds: 7 mm
T. 98: 7
O: lonac; ulomak, češljasti ukras urezanih vodoravnih linija, Bs: 10yR 4/2 dark greyish brown, ds: 6 mm
T. 98: 8
O: lonac; ulomak, češljasti ukras urezanih vodoravnih linija; Bs: GLEY1 3/1 very dark gray, ds: 6 mm
T. 98: 9
O: lonac ili zdjela; ulomak ruba, rađen rukom, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, ds: 6 mm, Dr: 16 cm.
T. 98: 10
O: lonac?; ulomak, Bs: 2.5yR 5/6 red – Bv: 3/1 dark reddish grey, ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 99
T. 99: 1
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 7.5yR 6/6 – 4/1 reddish yellow – dark gray, Bv: 7.5yR 5/2 brown, ds: 5 mm
T. 99: 2
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 7.5yR 6/6 – 4/1 reddish yellow – dark gray, Bv: 7.5yR 5/2 brown, ds: 5 mm
T. 99: 3
O: zdjela ili lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 7.5yR 7/4 pink – 5yR 7/2 pinkish gray, ds: 4 mm
T. 99: 4
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, zaglađen, Bs: 7.5yR 3/N very dark gray, Bv: GLEY1 3/N black, ds: 5 mm, Dr: 12 cm.
T. 99: 5
O: lonac; ulomak ruba, Bs: 5yR 3/1 very dark gray, ds: 6 mm
T. 99: 6
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, Bs: 5yR 474 reddish brown, Bv: 5yR 5/2 reddish gray – 4/1 dark gray, ds: 6 mm
T. 99: 7
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bv: 7.5yR 6/3 light brown, ds: 6 mm
T. 99: 8
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bv: 7.5yR 6/3 light brown, ds: 6 mm
T. 99: 9
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 7.5yR 7/4 pink – 4/1 dark gray, ds: 6 mm, Dr: 18 cm.
T. 99: 10
O: lonac; ulomak ruba i tijela s perforacijama, primjese u smjesi, zaglađena, rađen rukom, Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray, ds: 10 mm, Dr: 20 cm
T. 99: 11
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, zaglađena, Bs: 5yR 2.5/1 black, ds: 9 mm
T. 99: 12

O: lonac; ulomak s apliciranim rebrima, Bs: 7.5yR 7/4 pink – 4/1 dark gray, rađen rukom, ds: 6 mm
T. 99: 13
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 5yR 4/1 dark gray – 6/4 light reddish brown, ds: 6 mm, Dr: 18 cm.
T. 99: 14
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray – 5/3 reddish brown, ds: 4 mm.
T. 99: 15
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen rukom, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown – 4/1 dark gray, ds: 6 mm, Dr: 18 cm.

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 55
T. 100
T. 100: 1
O: građevinska opeka; heksagonalno popločenje
T. 100: 2
O: građevinska opeka; heksagonalno popločenje
T. 100: 3
O: građevinska opeka; nepoznata namjena

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 101: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak dna i tijela zdjelice, ukras izveden kotačićem, mat sigilatni premaz, zvonka, Bs: 5YR 6/8 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 5/8 red; Dd: 3 cm, ds: 3 mm
T.101: 2
O: keramika tankih stijenki; ulomak zdjelice, ukras izveden kotačićem, mat premaz, Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2,5yR 6/8 light red, Bpu: 2,5yR 5/8 red, ds: 2 mm
T. 101: 3
O: keramika tankih stijenki; ulomak zdjelice, ukras izveden kotačićem, mat svilenkast,Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bpv: 5yR 6/4 light reddish brown, Bpu: 5yR 5/3 reddish brown, ds: 3 – 3,5 mm
T. 101: 4
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba i tijela zdjelice, barbotin ukras, metalni sjaj, Bs: 10R 8/4 very pale brown, Bpv: 2.5yR 5/8 red, mat premaz, Bpu: 2,5yR 5/1 reddish gray,
Dr: 8 cm, ds: 3 mm
T. 101: 5
O: keramika tankih stijenki; ulomak dna zdjelice, Bs: GLEY1 7/N light gray, Bpv: GLEY1 5/N gray; Dd: 3 cm, ds: 3 mm
T. 101: 6
O: keramika tankih stijenki; ulomak čaše, Bs: 2.5yR 5/8 red, ds: 2 mm
T. 101: 7
O: keramika tankih stijenki; ulomak dna i tijela čaše; Bs: 2.5y 6/2 light brownish gray – 7,5yR 7/6 reddish yellow – 7/4 pink, Dd: 3,6 cm, ds: 2 – 2,5 mm
T. 101: 8

O: zdjela, ulomak zdjelice, ukras izveden kotačićem, ispran premaz, Bs: 7,5yR 8/4 pink; ds: 3 – 3,5 mm
T. 101: 9
O: svjetiljka, gruba izvedba, tragovi gorenja, Bs: 7,5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red
T. 101: 10
O: svjetiljka; fina izvedba, premaz sjajni, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 6/8 light red
T. 101: 11
O: svjetiljka; gruba izvedba, Bs:2.5yR 6/8 light red

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 102
T. 102:1
O: svjetiljka; Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, premaz mat Bpv: 2.5yR 5/8 red
T. 102: 2
O: svjetiljka, fina izvedba, Bs: 7.5yR 7/4 pink, premaz Bpv: 2.5yR 5/8 red
T. 102: 3
O: tera sigilata; galska, ulomak ruba, Bs: narančastocrvena, Bpv,u: crvena, ds: 6 mm
T. 102: 4
O: tera sigilata; italska, ulomak ruba s apliciranim ukrasom barbotin, Bs: narančasta, Bv: crvena, ds: 6 mm
T. 102: 5
O: tera sigilata; italska, ulomak ruba, Bs: narančasta, Bv: crvena, ds: 4–6 mm
T .102: 6
O: tera sigilata; afrička?, ulomak vrata zdjele, Bs: 10R 5/6 red, Bpv,u: 5/8 red, ds: 5 mm
T. 102: 7
O: panonska keramika s premazom, ulomak, sjajni premaz, ukras izveden kotačićem, Bs: 2.5y 4/1 dark gray, Bpv: 2.5y 2.5/1 black, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 103
T. 103: 1
O: čaša; antropomorfna čaša, ulomak ruba, vrata i tijela, lista se, u smjesi lakune vjerojatno zbog organskih primjesa, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: 5yR 6/2 pinkish gray – 4/1 dark gray, Dr: 10 cm, ds: 5 mm
T. 103: 2
O: čaša; ulomak dna s ručkom, kaolinska, Bs: 10yR 8/3 very pale brown; Dd: 5 cm, ds: 4 mm
T. 103: 3
O: čaša; ulomak dna, sjajne čestice vani, Bs: 10yR 5/2 grayish brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dd: 4 cm, ds: 4 mm
T. 103: 4
O: čaša; ulomak dna, mat, Bs: GLEY1 6/N gray; Dd: 4 cm, ds: 3 mm
T. 103: 5
O: čaša; ulomak, Bs: 7.5yR 5/6 strong brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray; ds: 4 mm
T. 103: 6
O: čaša; ulomak s grafitnim urezanim natpisom, Bs: GLEY1 6/1 greenish gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray, ds: 5 cm

T. 103: 7
O: vrč?; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 4/2 weak red, Bv: GLEY1 4/N dark gray, Dručke: 17 mm
T. 103: 8
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, fina, glaćana, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 14 cm, ds: 5 mm
T. 103: 9
O: čaša, ulomak ruba i tijela, Bs: GLEY1 7/2 light greenish gray, Bv: GLEY1 6/N gray, Dr: 11 cm, ds: 4 – 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 104
T. 104: 1
O: tanjur; ulomak ruba, Bs: 7.5yR 4/3 brown, Bpv: 2.5yR 4/8 red – 2.5/1 reddih brown, ds: 7 mm
T. 104: 2
O: tanjur; ulomak ruba, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bpv: 2.5yR 5/4 reddish brown, ds: 5 mm
T. 104: 3
O: tanjur; ulomak ruba, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 7/8 light red – 4/1 dark gray, grog u smjesi, Dr: 24 cm, ds: 7 mm
T. 104: 4
O: tanjur; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Bpv: 2.5yR 4/8 red – 2.5/1 reddish brown, Dr: 20 cm, ds: 6 mm
T. 104: 5
O: tanjur; ulomak ruba i dna, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 7/8 light red – 4/1 dark gray, Dr: 24 cm, ds: 7 mm
T. 104: 6
O: vrč; ulomak, kompaktan, tvrd, zvonka, fina, s premazom, Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray, Bv: 2.5yR 5/6 red, Bpv: 2.5yR 6/6 light red – 5/8 red –light red, ds: 4 mm
T. 104: 7
O: panonska keramika s premazom, zdjela, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 10R 5/8 red; Dručke: 3 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 105
T. 105: 1
O: vrč?; ulomak ruba s ručkom, Bs: 2.5yR 7/8 light red, ds: 5 mm
T. 105: 2
O: vrč; ulomak ruba, Bs: 2.5yR 6/8 light red; ds: 5 mm
T. 105: 3
O: vrč?; ulomak ruba, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; Dr: 5 cm, ds: 3 mm
T. 105: 4
O: vrč; ulomak ruba s dvije ručke i vrata, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Dr: 6 cm, ds: 5 mm
T. 105: 5
O: vrč; ulomak ruba s ručkom i vrata, Bs: 2.5yR 5/6 red, Dr: 6 cm, ds: 4 mm
T. 105: 6
O: vrč; ulomak ruba i vrata s ručkom, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Dvrata: 3 cm, ds: 3–4 mm
T. 105: 7

O: vrč; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Dr: 12 cm, ds: 5 mm
T. 105: 8
O: vrč; ulomak ruba, kompaktna, tvrda, Bs: 2.5yR 5/8 red, Dr: 12 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 106
T. 106: 1
O: vrč/amfora?; ulomak ručke, mekana; Bs: 7.5yR 7/4 pink, Dručke: 4 cm
T. 106: 2
O: vrč; ulomak ruba s ručkom; Bs: 2.5yR 5/6 red, ds: 5 mm
T. 106: 3
O: vrč; ulomak ruba s ručkom, Bs: 2.5yR 7/4 light red, ds: 4 mm
T. 106: 4
O: vrč; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 7/6 light red, Dručke: 4,3 cm
T. 106: 5
O: vrč; ulomak ručke, s premazom, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 7.5yR 8/4 pink, Dručke: 2 cm
T. 106: 6
O: vrč; ulomak ručke, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; Dručke: 17 mm
T. 106: 7
O: vrč; ulomak ručke, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; Dručke: 2.8 cm
T. 106: 8
O: vrč; ulomak ruba s ručkom, Bs: 5yR 7/4 pink, Dručke: 4 cm
T. 106: 9
O: vrč?; ulomak dna, Bs: 2.5yR 5/6 red, Dr: 5 cm, ds: 6 mm
T. 106: 10
O: vrč?; ulomak omfalos dna, rađena na kolu; Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: 10yR 8/3 very pale brown, Dd: 12 cm
T. 106: 11
O: vrč ili lonac; ulomak dna, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown; Dd: 14 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 107
T. 107: 1
O: kadionica; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Dr: 24 cm, ds: 6 cm
T. 107: 2
O: kadionica; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; Dr: 22 cm, ds: 6 – 7 cm
T. 107: 3
O: kadionica; ulomak ruba i tijela, fina izrada, Bs: 5yR 5/1 gray; Dr: 20 cm, ds: 4 cm
T. 107: 4
O: kadionica; ulomak noge, Bs: 2.5yR 6/6 light red; Dnoge: 5 cm, ds: 5 cm
T. 107: 5
O: amfora?; ulomak dna

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24

T. 108
T. 108: 1
O: poklopac; ulomak čepaste ručke i tijela; Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown; ds: 8 cm
T. 108: 2
O: poklopac; ulomak čepaste ručke i tijela, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, ds: 7 cm
T. 108: 3
O: poklopac; ulomak čepaste ručke i tijela, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; ds: 8 cm
T. 108: 4
O: poklopac; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 2.5/1 reddish black, Bv: 2.5yR 4/1 reddish gray, Dr: 24 cm, ds: 6 cm
T. 108: 5
O: poklopac; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 26 cm, ds: 5 cm
T. 108: 6
O: poklopac; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 20 cm, ds: 5 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 109
T. 109: 1
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, češljasti ukras, pročišćena smjesa; Bs: 2.5yR 5/1 reddish black; Dr: 22 cm, ds: 5 cm
T. 109: 2
O: zdjela; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 5/1 gray; Dr: 20 cm, ds: 4 cm
T. 109: 3
O: lonac; ulomak ruba i tijela; Bs: 7.5yR 6/2 pinkish gray, Bv: 7.5yR 5/1 gray; Dr: 28 cm, ds: 4 – 6 cm
T. 109: 4
O: lonac; ulomak ruba i tijela, crne primjese i grog u smjesi, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bv: 2.5yR 4/1 dark reddish gray; Dr: 18 cm, ds: 5 cm
T. 109: 5
O: lonac; ulomak ruba i tijela, kvarc u smjesi, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray; Dr: 20 cm, ds: 6 cm
T. 109: 6
O: lonac; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 6/3 light reddish brown, Bv: GLEY1 5/N gray; Dr: 30 cm, ds: 6 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 110
T. 110: 1
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađena rukom, Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray; Dr: 29 cm, ds: 8 cm
T. 110: 2
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađena rukom, Bs: 2.5yR 3/2 dusky red; Dr: 14 cm, ds: 5 cm
T. 110: 3
O: lonac?; ulomak ruba, gruba, Bs: 2.5yR 4/2 weak red; ds: 0,4 – 1,2 cm
T. 110: 4
O: lonac; ulomak ruba i tijela, primjese kvarca u smjesi, kolo i dorada rukom; Bs: 5yR 4/3 reddish brown; Dr: 24 cm, ds: 9 cm
T. 110: 5

O: lonac; ulomak ruba i vrata, Bs: 5yR 5/1 gray; Dr: 20 cm, ds: 4 – 7 cm
T. 110: 6
O: lonac; ulomak ruba i vrata, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: 5yR 5/1 gray; Dr: 20 cm, ds: 5 cm
T. 110: 7
O: lonac; ulomak ruba i vrata, inkrustacija s crvenom bojom u urezu na rubu, Binkrustacija: 2.5yR 5/8 red s bijelim primjesama, Bs: 5yR 5/2 reddish gray, Dr: 20 cm, ds: 4 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 111
T. 111: 1
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, bez glazure, Bs: 10yR 8/4 very pale brown; Dr: 24 cm, ds: 1,2 cm
T. 111: 2
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, glazura, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bg: 10yR 5/4 yellowish brown; Dr: 24 cm
T. 111: 3
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, bojani, Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv: 10yR 5/3 brown – 2.5yR 5/8 red; Dr: 24 cm, ds: 7 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 112
T. 112: 1
O: dolij?; ulomak ruba, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Dr: 34 cm, ds: 8 cm
T. 112: 2
O: dolij; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray, Bv: 2.5yR 6/6 light red, Boja: 2.5/1 reddish black, ds: 10 mm
T. 112: 3
O: dolij; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Boja: 2.5/1 reddish black, ds: 10 mm
T. 112: 4
O: dolij; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 7/1 light gray, Bv: 2.5yR 7/6 reddish yellow, ds: 7 mm
T. 112: 5
O: dolij; ulomak, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, ds: 10 mm
T. 112: 6
O: dolij; ulomak, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, ds: 10 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 24
T. 113
T. 113: 1
O: amfora; ulomak dna, Bs: 2.5yR 5/6 red, ds: 1,2 cm
T. 113: 2
O: amfora; ulomak s pečatom, Bs: 10yR 8/3 very pale brown, ds: 1,5 cm
T. 113: 3
O: građevinska keramika, heksagonalno popločenje
T. 113: 4

O: građevinska keramika, heksagonalno popločenje

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SONDA 2
T. 114
T. 114: 1
O: tera sigilata; ulomak ruba, tijela i dna, dno s pečatom MALLIACIE, Bs: 10R 5/6 red, Bpv,u: 10R 4/8 red, ds: 5 mm
T. 114: 2
O: mramorizirana zdjela; ulomak dna, Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow – 3/6 yellowish red, ds: 4 mm
T. 114: 3
O: panonska keramika s premazom, čaša, ulomak ruba i tijela, glaćana, sjajna površina, Bs: GLEY1 6/N gray, Bpv,u: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 8 cm, ds: 4 mm
T. 114: 4
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba i tijela, s mat premazom, Bs: GLEY1 6/N gray, Bpv: GLEY1 5/N gray, Dr: 8 cm, ds: 1,5 – 3 mm
T. 114: 5
O: panonska s premazom?, čaša/lonac; ulomak ruba i tijela, glaćana, fina, mat površine, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 14 cm, ds: 2 – 4 mm
T. 114: 6
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, glaćana, fina, mat površine; Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 14 cm, ds: 2 – 4 mm
T. 114: 7
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, glaćana, fina, mat površine, Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray, Dr: 14 cm, ds: 2 – 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 115
T.115: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba zdjelice, barbotin ukras, mat mrljasti premaz, Bs: 7,5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 2,5yR 5/8 red – 4/2 dusk red; Dr: 10 cm, ds: 2 mm
T. 115: 2
O: keramika tankih stijenki; ulomak tijela, bez premaza, Bs: 10yR 8/6 yellow, Bv: 10yR 8/1 white, Dt: 6 cm, ds: 2 mm
T. 115: 3
O: keramika tankih stijenki; ulomak, pjeskasta površina, sjajni premaz, Bs: 2,5yR 6/6 light red, Bpv: 2.5yR 4/3 reddish brown, Bpu: 2,5yR 6/6 light red; ds: 3 mm
T. 115: 4
O: keramika tankih stijenki; ulomak, barbotin ukras, mat mrljasti premaz, Bs: 5yR 5/3 reddish brown, Bpv: GLEY1 3/N very dark gray, ds: 3 mm
T. 115: 5
O: keramika tankih stijenki; ulomak ruba i tijela, bez premaz, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow
Dr: 10 cm, ds: 1,5 mm
T. 115: 6

O: tera sigilata; ulomak, Bs: 10R 5/4 weak red, reljefna u kalupu rađena, mat premaz, Bpv,u: 10R 4/8 red, ds: 5 – 6 mm
T. 115: 7
O: tera sigilata; ulomak, Bs: 2.5yR 5/8 red, reljefna u kalupu rađena, mat premaz, Bpv: 10R 5/6 red; ds: 3 mm
T. 115: 8
O: tera sigilata; ulomak ruba s barbotin ukrasom, mat premaz, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bv: 10R 4/8 red; ds: 5 mm
T. 115: 9
O: glazirana patera; ulomak ručke, reljefna u kalupu rađena, Bs: 2.5yR 6/1 gray, Bg: 2.5yR 5/3 light olive brown, Dručke: 4 cm
T. 115: 10
O: glazirana posuda, ulomak s ljuskastim ukrasom, Bs: 10yR 6/1 gray, Bv: 7.5yR 6/6 reddish yellow, Bg: 10yR 4/4 dark yellowish brown, ds: 5 mm
T. 115: 11
O: panonska keramika s premazom, ulomak, ukras kotačićem, Bs: 10yR 6/1 gray, sjajni premaz, Bv: 10yR 6/1 gray – 7/4 very pale brown, Dručke: 4 cm
T. 115: 12
O: posuda, ulomak, Bs: 10yR 5/2 gray brown, Bv: GLEY1 5/N black, ds: 6 cm
T. 115: 13
O: posuda, ulomak ručke i ruba, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; ds: 3 mm
T. 115: 14
O: čaša; ulomak dna, Bs: 10R 6/6 light red, Bv: 7,5yR 6/3 light brown
Dd: 5 cm, ds: 2 – 3 mm
T. 115: 15
O: čaša, ulomak dna; Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, Dručke: 4 cm
T. 115: 16
O: keramika tankih stijenki; ulomak dna, Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bv: 10R 5/8 red – 4/3 weak red; Dd: 2,4 cm, ds: 2 mm
T. 115: 17
O: svjetiljka, Bs: 2,5yR 6/8 light red
T. 115: 18
O: svjetiljka, Bs: 2.5yR 6/8 light red
T. 115: 19
O: keramički čep izrađen od ulomka; Bs: 5yR 6/4 light reddish brown; Dčepa: ds: 4 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 116
T. 116: 1
O: tanjur; Bs: 7.5yR 3/2 dark brown, Bpv: 2.5yR 4/6 red, Dr: 22 cm, Dd: 8 cm, ds: 5 mm
T. 116: 2
O: tanjur; ulomak ruba, mat premaz, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bpv: GLEY1 2.5/1 black; ds: 7 mm
T. 116: 3
O: tanjur; ulomak ruba i tijela,urezan grafit X, Bs: 2.5yR 2.5/2 very dusky red, Bv: 2.5yR 5/6 red, Dr: 28 cm, ds: 7 mm
T. 116: 4

O: tanjur; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv: 10R 6/8 light red, Dr: 40 cm, ds: 8 mm
T. 116: 5
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bpv: 2.5yR 5/8 red; Dr: 30 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 117
T. 117: 1
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha, Bs: 7.5yR 6/1 gray, Bv: 7.5yR 6/2 pinkish gray, Dr: 20 cm, ds: 5 mm
T. 117: 2
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha, rađen rukom, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Dr: 14 cm, ds: 7 mm
T. 117: 3
O: zdjela; glaćana keramika, ulomak ruba i trbuha zdjele, na vratu glačane valovnice, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 117: 4
O: kantaros ili zdjela; glaćana keramika, ulomak ruba i trbuha kantarosa, na vratu glačane valovnice i rešetkasti motiv, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, Dr: 10 cm, ds: 3 mm
T. 117: 5
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha zdjele, Bs: GLEY1 4/1 dark greenish gray, Bv: GLEY1 2.5/N black, Dr: 12 cm, ds: 4 mm
T. 117: 6
O: zdjela; tronožac?, ulomak ruba, primjese u smjesi, Bs: GLEY1 3/N very dark gray, Dr: 20 cm, ds: 5 mm
T. 117: 7
O: lonac?; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; Dr: 16 cm, ds: 6 mm
T. 117: 8
O: šalica; ulomak ruba, trbuha i dna; Bs: GLEY1 4/N dark gray, Bv: 7.5yR 6/2 pinkish gray, Dr: 11 cm, Dd: 6 cm, ds: 8 mm
T. 117: 9
O: zdjela s cjevastim izljevom, ulomak s cjevastim izljevom, zvonka, Bs: 7,5yR 5/3 brown, ds: 6 mm
T. 117: 10
O: cjedilo, ulomak s kružnim perforacijama, Bs: 2,5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 118
T. 118: 1
O: vrč; ulomak ruba vrča s dvije ručke iznad ruba, Bs: GLEY1 6/1 green gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray, Dr: 12 cm, ds: 4 mm
T. 118: 2
O: vrč; ulomak ruba i grla vrča s ručkom, Bs: 2.5yR 6/8 light red; Dr: 4 cm, ds: 5 mm
T. 118: 3

O: vrč; ulomak ruba i grla vrča s ručkom, Bs: 2.5yR 6/8 light red; Dr: 5,8 cm, ds: 6 mm
T. 118: 4
O: vrč; ulomak ruba i grla vrča s ručkom, Bs: 2.5yR 6/8 light red; Dr: 5 cm, ds: 5 mm
T. 118: 5
O: vrč s izljevom, ulomak ruba i grla vrča, Bs: 2.5yR 6/8 light red; Dr: 5,5 cm, ds: 5 mm
T. 118: 6
O: vrč; ulomak ruba s izljevom, Bs: 2.5yR 6/8 light red, ds: 5 mm
T. 118: 7
O: vrč s dvije ručke; ulomak ruba i grla vrča, Bs: 2.5yR 5/8 red, Dr: 10 cm, ds: 5 mm
T. 118: 8
O: vrč?; ulomak ruba vrča, Bs: 2.5yR 5/8 red, Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 118: 9
O: vrč; ulomak ruba i grla vrča, Bs: 2.5yR 5/8 red, Dr: 7 cm, ds: 5 mm
T. 118: 10
O: vrč; ulomak ruba i grla vrča s ručkom, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Dr: 4 cm, ds: 4 mm
T. 118: 11
O: vrč; ulomak ruba i grla vrča, Bs: 2.5yR 8/3 pale yellow, Dr: 8 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 119
T. 119: 1
O: kadionica; ulomak ruba, kompaktna; Bs: 7.5yR 5/1 gray, Bv: 5yR 7/6 reddish yellow; Dr: 24 cm, ds: 7 mm
T. 119: 2
O: kadionica; ulomak ruba, Bs: 5yR 7/4 pink; Dr: 24 cm, ds: 7 mm
T. 119: 3
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, Bs: 7.5yR 7/3 pink, Dr: 40 cm, ds: 1,8 cm
T. 119: 4
O: dolij, ulomak ukrašen urezima linija i valovnica, kompaktna; Bs: 2.5yR 5/6 red; ds: 7 mm
T. 119: 5
O: dolij, ulomak ukrašen urezima linija i valovnica, kompaktna; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 120
T. 120: 1
O: poklopac; čepasta ručka, Bs: 5yR 5/1 gray, ds: 5 mm
T. 120: 2
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 2.5/1 black, Bv: 5yR 6/1 – 6/3 black, Dr: 26 cm, ds: 7 mm
T. 120: 3
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 4/2 dark reddish gray, Dr: 26 cm, ds: 8 mm
T. 120: 4
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 2.5/3 reddish brown, Dr: 22 cm, ds: 4 mm
T. 120: 5
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 2.5/3 reddish brown, Dr: 26 cm, ds: 5 mm
T. 120: 6
O: poklopac; ulomak ruba, primjese, pjeskovita , tvrda, kompaktna, Bs: 10yR 5/2 grayish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 24 cm, ds: 6 mm

T. 120: 7
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 2.7/6 reddish yellow, Dr: 40 cm, ds: 8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 121
T. 121: 1
O: vrč ili amfora; ulomak ručke, Bs: GLEY1 4/N dark gray, Bv: 5yR 2.5/6 yellowish red, Dr: 3 cm
T. 121: 2
O: amfora; ulomak ručke, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Dr: 5 cm
T. 121: 3
O: amfora; ulomak ručke, Bs: 10yR 8/3 very pale brown, amfora zvonka, Dr: 2,5 cm
T. 121: 4
O: amfora; ulomak ručke, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Dr: 4 cm
T. 121: 5
O: amfora; ulomak, Bs: 2.5yR 5/8 red, Bv: 10yR 8/3 very pale brown, Dr: 8 cm
T. 121: 6
O: vrč; ulomak dna, kompaktna, sitne primjese; Bs: 2.5yR 5/6 red; Dd: 6,6 cm, ds: 6 mm
T. 121: 7
O: vrč; ulomak dna, kompaktna, Bs: 2.5yR 5/6 red; Dd: 6,6 cm, ds: 6 mm
T. 121: 8
O: vrč; ulomak dna, kompaktna, Bs: 2.5yR 6/8 light red; Dd: 10 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 122
T. 122: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha lonca, primjese kvarca, Bs: 2.5yR 4/4 reddish brown, Bv: 2.5yR 2.5/1 reddish black, ds: 5 mm
T. 122: 2
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha lonca, Bs: GLEY1 5/N gray, Dr: 14 cm, ds: 5 mm
T. 122: 3
O: lonac; ulomak ruba lonca, primjese kvarca, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 122: 4
O: lonac; ulomak ruba lonca, Bs: GLEY1 5/N gray, Dr: 14 cm, ds: 5 mm
T. 122: 5
O: lonac; ulomak ruba i trbuha lonca, rađen rukom, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR 2.5/2 weak red, Dr: 20 cm, ds: 8 mm
T. 122: 6
O: lonac; ulomak ruba i trbuha lonca, rađen rukom, Bs: 2.5yR 2.5/1 reddish black, Dr: 20 cm, ds: 7 mm
T. 122: 7
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: GLEY1 6/1 greenish gray, Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 122: 8
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: GLEY1 5/1 greenish gray, Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 122: 9
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha s bukolom, rađena rukom, Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Bv: 2.5yR 5/3 reddish brown, ds: 6 mm

T. 122: 10
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, Dr: 20 cm, ds: 5 mm
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: 7.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray, Dr: 20 cm, ds: 6 mm
T. 122: 11
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: GLEY1 7/N light gray, Dr: 20 cm, ds: 6 mm
T. 122: 12
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 22 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 123
T. 123: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha lonca; Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 5/N gray; Dr: 14 cm, ds: 4 mm
T. 123: 2
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca; Bs: 7.5yR 6/3 light brown, Bv: GLEY1 5/N gray; Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 123: 3
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: GLEY1 7/N light gray, Bv: GLEY1 5/N gray; Dr: 22 cm, ds: 5 mm
T. 123: 4
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: 7.5yR 5/4 brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 20 cm, ds: 6 mm
T. 123: 5
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 20 cm, ds: 5 mm
T. 123: 6
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha lonca, Bs: GLEY1 6/1 green gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 16,6 cm, ds: 6 mm
T. 123: 7
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha lonca, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Dr: 21 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 43
T. 124
T. 124: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha lonca, Bs: GLEY1 6/N light gray; Dr: 12 cm, ds: 3 mm
T. 124: 2
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: GLEY1 7/N light gray; Dr: 12 cm, ds: 4 mm
T. 124: 3
O: lonac; ulomak ruba i trbuha lonca, Bs: GLEY1 5/1 green gray, Bv: GLEY1 5/N gray; Dr: 10 cm, ds: 5 mm
T. 124: 4
O: lonac; ulomak ruba lonca, Bs: GLEY1 5/N gray; Dr: 12 cm, ds: 3 mm
T. 124: 5

O: lonac; ulomak ruba i trbuha lonca, Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 9 cm, ds: 6 mm
T. 124: 6
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: GLEY1 6/N light gray, Bv: GLEY1 4/N dark green; Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 124: 7
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: 2.5yR 6/8 light red; Dr: 14 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 33
T. 125
T. 125: 1
O: glazirana keramika; ulomak s ukrasom, Bs: oker, Bg: maslinastosmeđa; ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 38
T. 125
T. 125: 2 (PN 206)
O: svjetiljka, Fortis tipa, Dužina: 8 cm, Širina: 5 cm
T. 125: 3
O: vrč; ulomak s ručkom, Bs: GLEY1 5/N gray, ds: 4 mm
T. 125: 4
O: čaša?; ulomak ruba i vrata, plitko kanelirana; Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 125: 5
O: tanjur; ulomak, Bs: 2.5yR 5/6 red; Bpu: 10R 4/8 red, Bpv: 10R 3/1 dark reddish gray; Dr: 28 cm, ds: 7 mm
T. 125: 6
O: kadionica; ulomak ruba; Bs: 2.5yR 5/6 red; Dr: 20 cm, ds: 7 mm
T. 125: 7
O: poklopac; ulomak ruba; Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 19 cm, ds: 5 mm
T. 125: 8
O: panonska keramika s premazom?; glačana, lonac; ulomak ruba i trbuha; Bs: 2.5yR 4/6 red, Bpv: GLEY1 2.5/1 black dark green; Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 125: 9
O: poklopac; ulomak ruba, rađen na kolu dorada rukom; Bs: 2.5yR 2.5/1 reddish black, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray; Dr: 15 cm, ds: 5 mm
T. 125: 10
O: vrč; ulomak vrata, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown; Dvrata: 8 cm, ds: 4 mm
T. 125: 11
O: lonac; ulomak ruba i vrata lonca, Bs: 2,5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray; Dr: 17,7 cm, ds: 5 mm
T. 125: 12
O: panonska keramika s premazom; čaša ili pehar, ulomak ruba i tijela; Bs: GLEY1 4/1 dark gray, Bv: GLEY1 5/1 gray; Dr: 9,5 cm, ds: 4 mm
T. 125: 13
O: amfora ili lonac?; ulomak dna, Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Dd: 14 cm, ds: 8 mm

Mjesto nalaza i SJ:

Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 126
T. 126: 1
O: afrička sigilata; ulomak dna s pečatiranim ukrasom; Bv: 2.5yR 6/8–5/8 light red – red, Bs: 2.5yR 5/8 red; ds: 1 cm
T. 126: 2
O: tera sigilata; zdjela?, ulomak ruba, crvena boja, mat, Bs: 10R 5/8 red, Bpv,u: 10R 4/8 red; ds: 5 mm
T. 126: 3
O: tera sigilata; zdjela; ulomak ruba, Bs: 10R 5/8 red, Bpv,u: 10R 5/8 red; ds: 4 mm
T. 126: 4
O: tera sigilata; afrička, ulomak vrata zdjele; Bs: 10R 5/6 red, Bpv,u: 10R 5/8 red; ds: 5 mm
T. 126: 5
O: tera sigilata; ulomak, sitne bijele primjese u smjesi, tamnije mrlje boje; Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv,u: 2.5yR 4/6–4/8 red, ds: 6 mm
T. 126: 6
O: čaša s „ripendecor“ ukrasom; ulomak, sjajni premaz; Bs: 7.5yR 5/3 brown, Bpv,u: 7.5yR 2.5/1 black, ds: 6 mm
T. 126: 7
O: podložak; Bs: 7.5yR 5/3 brown, Bv: 7.5yR 2.5/1 black; Dr: 12 cm, Dd: 11cm, ds: 4 mm
T. 126: 8
O: čaša; ulomak, premaz s komadićima glinenih zrna na površini; Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv,u: 2.5yR 4/8 red; ds: 6 mm
T. 126: 9
O: tera sigilata; ulomak, Bs: 10R 5/8 red, Bpv,u: 10R 4/8 red; ds: 8 mm
T. 126: 10
O: tera sigilata; ulomak dna, premaz metalnog sjaja; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 5/8 red, Bpu: 5yR 4/4 reddish brown; Dd: 5,6 cm, ds: 5 mm
T. 126: 11
O: čaša; ulomak dna; Bs: 10yR 6/2 light brownish gray, Bv: 10yR 5/1 gray; Dd: 5,6 cm, ds: 5 mm
T. 126: 12
O: čaša; ulomak dna s grafitnim urezanim ukrasom; Bs: 10yR 4/2 dark grayish brown, Bv: GLEY1 3/1 dark gray – 4/1 very dark gray; Dd: 3,7 cm, ds: 4 mm
T. 126: 13
O: čaša; ulomak s grafitnim urezanim ukrasom; Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Bpv: GLEY1 2.5/ black; ds: 3 mm
T. 126: 14
O: kaolinska čaša; ulomak dna; Bs: 10yR 8/2 very pale brown; Dd: 3,3 cm, ds: 4 mm
T. 126: 15
O: svjetiljka; Bs: oker, Bpv: svjetlosmeđi premaz
T. 126: 16
O: svjetiljka, Bs: oker, Bpv: svjetlosmeđi premaz

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 127
T. 127: 1

O: panonska keramika s premazom; tanjur, ulomak ruba i tijela, premaz na unutarnjoj strani i na rubu, Bs: 10yR 5/2 grayish brown, Bpv: GLEY1 3/N very dark gray, Dr: 14,5 cm, ds: 5 mm
T. 127: 2
O: panonska keramika s premazom; zdjela; ulomak ruba i tijela, crni premaz, sjajna; Bs: GLEY1 4/2 dark greenish gray, Bpv,u: GLEY1 3/1 very dark gray; Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 127: 3
O: panonska keramika s premazom; zdjela; ulomak ruba i tijela, crveni premaz, primjese groga; Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red; Dr: 20 cm, ds: 8 mm
T. 127: 4
O: panonska keramika s premazom; zdjela; ulomak, crni premaz, primjese sitnog kvarcnog praška, mat premaz, Bs: 10yR 6/2 light brownish gray, Bpv,u: GLEY1 2.5/1 black; ds: 9 mm
T. 127: 5
O: panonska keramika s premazom, zdjela; ulomak, crni premaz, mat, Bs: GLEY1 4/2 dark greenish gray, Bpv,u: GLEY1 3/1 very dark gray; ds: 9 mm
T. 127: 6
O: panonska keramika s premazom; tanjur; ulomak ruba, sivi premaz, sjajni i mat premaz kombiniran; Bs: GLEY1 5/1 gray, Bpv,u: GLEY1 4/1 dark gray; ds: 5 mm
T. 126: 7
O: panonska keramika s premazom; ulomak vrata zdjele; Bs: 2.5yR 4/2 weak red, Bpv,u: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 128
T. 128: 1
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, mat premaz, Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Bpv,u: 10R 4/8 red; Dr: 28 cm, ds: 8 mm
T. 128: 2
O: tanjur; ulomak ruba, tijela, mat premaz, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpv,u: 5yR 6/6 reddish yellow – 5yR 3/2 brown; ds: 6 mm
T. 128: 3
O: tanjur; ulomak ruba, mat premaz, Bs: 7.5yR 4/1 dark gray – 5/4 brown, Bpv,u: 7.5yR 4/2 brown – 2.5yR 5/6 red; Dr: 19 cm, ds: 5 mm
T. 128: 4
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, mat premaz, Bs: 10yR 4/3–4/2 dark grayish brown – brown, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red – 3/1 very dark gray; Dr: 26 cm, ds: 7 mm
T. 128: 5
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, mat premaz; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red; Dr: 22 cm, ds: 8 mm
T. 128: 6
O: tanjur; ulomak ruba, tijela, sitni kvarcni prašak u smjesi, sjajan premaz, Bs: 5yR 3/1 very dark gray, Bpv,u: 2.5yR 4/8 red; Dr: 20 cm, ds: 5 mm
T. 128: 7
O: tanjur; ulomak dna, bijele sitne primjese, Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Bpv,u: 10R 4/8 red, ds: 6 mm
T. 128: 8
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, crni premaz, Bs: 5yR 5/4 reddish brown, Bpv,u: GLEY1 2.5/N black; ds: 6 mm
T. 128: 9

O: tanjur; ulomak dna, Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 2.5yR 4/8 red; Dd: 22 cm, ds: 7 mm
T. 128: 10
O: tanjur; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/3 light reddish brown, Bpv,u: 5yR 5/6 yellowish red; Dr: 22 cm, ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 129
T. 129: 1
O: vrč; ulomak ruba, vrata s ručkom, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 5/8 red, Dr: 9 cm, ds: 5 mm
T. 129: 2
O: vrč; ulomak s ručkom, Bs: GLEY1 4/1 dark gray, Dručke: 2 cm
T. 129: 3
O: vrč; ulomak dna, Bs: 2.5yR 5/6 red, Dr: 8,6 cm, ds: 6 mm
T. 129: 4
O: vrč; ulomak ruba s ručkom, Bs: 2.5yR 5/6 red, ds: 6 mm
T. 129: 5
O: vrč; ulomak s ručkom, Bs: 2.5yR 6/8 light red, ds: 5 mm
T. 129: 6
O: vrč; ulomak s ručkom, Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow, ds: 4 mm
T. 129: 7
O: vrč; ulomak ručke, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Dručke: 2 cm
T. 129: 8
O: valjkasta ručka, Bs: 7.5 yR 2.5/1 black, Dručke: 11 mm
T. 129: 9
O: vrč; ulomak ruba, tvrda, kompaktnam, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 9 cm, ds: 5 mm
T. 129: 10
O: zdjela; ulomak, kompaktna, tvrda, zvonka, s premazom, Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray, Bv: 2.5yR 5/6 red, Bpv: 2.5yR 6/6 light red – 5/8 red; ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 130
T. 130: 1
O: kadionica; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 4/6 red; Dd: 21 cm, ds: 5 mm
T. 130: 2
O: kadionica; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 6/6 light red; Dd: 21 cm, ds: 6 mm
T. 130: 3
O: kadionica; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; ds: 5 mm
T. 130: 4
O: posuda; ulomak s aplikom; Bs: 2.5yR 6/8 light red; ds: 8 mm
T. 130: 5
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, Bs: 10yR 7/4 very pale brown; ds: 9 mm
T. 130: 6
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; Dd: 21 cm, ds: 8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 131

T. 131: 1
O: lonac; ulomak dna, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, Dd: 9 cm, ds: 7 mm
T. 131: 2
O: lonac; ulomak ruba i vrata, Bs: 5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 4/N drak gray; Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 131: 3
O: lonac; ulomak ruba i vrata, primjese u smjesi, Bs: 10yR 5/3 brown, Bv: GLEY1 3/1 very dark gray, Dr: 25 cm, ds: 5 mm
T. 131: 4
O: lonac?; ulomak ruba i tijela, Bs: 7.5yR 4/1 dark gray, Bv: 7.5yR 2.5/1 black, Dr: 13 cm, ds: 4 mm
T. 131: 5
O: lonac?; ulomak ruba i tijela, Bs: 7.5yR 4/2 brown, Bv: GLEY1 3/1 very dark gray, Dr: 13 cm, ds: 4 mm
T. 131: 6
O: vrč; ulomak ruba, gruba, rađena na kolu, primjese u smjesi, Bs: 5yR 5/2 dark reddish brown, Bv: 5yR 3/1 very dark gray; Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 131: 7
O: lonac; ulomak ruba, tvrda, kompaktna, primjese u smjesi, Bs: 5yR 6/1 gray; Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 131: 8
O: lonac; ulomak dna, rađen rukom, primjese bakrene boje sjajne, Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray; Dd: 12 cm, ds: 5 mm
T. 131: 9
O: lonac; ulomak ruba i vrata; Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 12 cm, ds: 5 mm
T. 131: 10
O: zdjela; ulomak ruba i vrata, primjese u smjesi; Bs: 2.5yR 4/8 red, Bv: 5yR 4/1 dark gray; Dr: 23 cm, ds: 5 mm
T. 131: 11
O: lonac; ulomak ruba i vrata, primjese u smjesi; Bv: 5yR 4/2 dark reddish gray, Bs: 2.5yR 4/6 red; Dr: 24 cm, ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 132
T. 132: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađen rukom, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray, Dr: 12 cm, ds: 5 mm
T. 132: 2
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, primjese u smjesi, Bs: 7.5yR 6/4 light brown – 2.5/1 black, ds: 6 mm
T. 132: 3
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađen rukom, primjese bakrenog sjaja u smjesi, Bs: 7.5yR 2,5/1 black, ds: 5 mm
T. 132: 4
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu, primjese u smjesi, Bs: 7,5yR 2,5/1 black, Dr: 12 cm, ds: 5 mm

T. 132: 5
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu, primjese u smjesi, Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Bv: 7.5yR 2.5/1 black, ds: 7 mm
T. 132: 6
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu, primjese u smjesi, sjajna masna na vanjskoj stijenci, Bs: 7.5yR 3/1 very dark gray, Bv: 10yR 2/1 black, Dr: 14 cm, ds: 4 mm
T. 132: 7
O: lonac; ulomak, rađen na kolu, primjese u smjesi, Bs: 5yR 3/3 dark reddish brown, Bv: 5yR 2.5/1 black, ds: 5 mm
T. 132: 8
O: lonac; ulomak, rađen na kolu, primjese u smjesi, Bs: 5yR 3/2 very dark gray, Bv: 7.5yR 2.5/1 black, ds: 5 mm
T. 132: 9
O: lonac; ulomak ruba i vrata, primjese u smjesi, Bs: GLEY1 6/1 gray, Dr: 13 cm, ds: 4 mm
T. 132: 10
O: lonac; ulomak, rađen na kolu, primjese u smjesi, gruba izrada, Bs: GLEY1 4/1, ds: 7 mm
T. 132: 11
O: lonac; ulomak ruba i vrata, primjese u smjesi, Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Bv: 7.5yR 2.5/1 black, Dr: 19 cm, ds: 7 mm
T. 132: 12
O: lonac; ulomak ruba i vrata, zvonka, pročišćena smjesa, Bs: 2.5yR 4/2 dark grayish brown, Bv: GLEY1 4/1 dark gray, Dr: 22 cm, ds: 5 mm
T. 132: 13
O: lonac; ulomak, Bs: 2.5yR 4/2 dark grayish brown, Bv: GLEY1 4/1 dark gray, ds: 4 mm
T. 132: 14
O: lonac; ulomak ruba i vrata, primjese u smjesi, Bs: 10yR 6/2 light brownish gray, Bv: 10yR 6/1 gray; Dr: 17 cm, ds: 6 mm
T. 132: 15
O: lonac; ulomak ruba i vrata, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 4/8 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 24 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 133
T. 133: 1
O: amfora; ulomak ruba s ručkom, Bs: 5yR 5/6 yellowish red; ds: 7 mm
T. 133: 2
O: amfora; ulomak s ručkom, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Dručke 5 cm
T. 133: 3
O: amfora; ulomak ruba, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Dr: 11 cm, ds: 7 mm
T. 133: 4
O: amfora; ulomak, Bs: 2.5yR 4/6 red; ds: 10 mm
T. 133: 5
O: dolij, ulomak, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; ds: 8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 134
T. 134: 1

O: poklopac; ulomak tijela s čepastom ručkom, rađen na kolu; Bs: 7,5yR 7/4 pink; Dručke: 4,4 cm, ds: 5 mm
T. 134: 2
O: poklopac; ulomak tijela s čepastom ručkom, rađen rukom; Bs: 10yR 5/3 brown, Bv: 10yR 3/1 very dark gray; Dručke: 5 cm, ds: 5 mm
T. 134: 3
O: poklopac; ulomak tijela s čepastom ručkom, rađen na kolu; Bs: 10yR 7/4 very pale brown, Bv: 10yR 3/1 very dark gray; Dručke: 5,7 cm, ds: 8 mm
T. 134: 4
O: poklopac; ulomak tijela s čepastom ručkom, rađen na kolu, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown; Dručke: 5 cm, ds: 7 mm
T. 134: 5
O: poklopac; ulomak ruba, crveni premaz sjajni, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bspremaza: 2.5yR 5/8 red, ds: 5 mm
T. 134: 6
O: poklopac; ulomak ruba, rađen na kolu, Bs: 7,5yR 5/1 gray, Bv: 7,5yR 3/1 very dark gray; Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 134: 7
O: poklopac; ulomak ruba, rađen na kolu, Bs: 7.5yR 5/3 brown; Dr: 15 cm, ds: 5 mm
T. 134: 8
O: poklopac; ulomak ruba, rađen na kolu, Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: 2.5yR 2.5/1 reddish black; Dr: 20 cm, ds: 6 mm
T. 134: 9
O: poklopac; ulomak ruba, rađen na kolu, Bs: GLEY1 4/1 dark gray; Dr: 19 cm, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 42
T. 135
T. 135: 1
O: građevinska keramika, šesterokutno popločenje, širina: 4,5 cm
T. 135: 2
O: građevinska keramika, šesterokutno popločenje, širina: 4,5 cm
T. 135: 3
O: građevinska keramika, šesterokutno popločenje, širina: 4,5 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 10
T .136
T. 136: 1
O: tera sigilata; galska, ulomak ruba, crveni premaz vrlo kvalitetan, Bs: 10R 6/6 light red, Bpv,u: 10R 4/8 red; Dr: 25 cm, ds: 5 mm
T. 136: 2
O: tera sigilata; italska, ulomak ruba i tijela, crveni premaz vrlo kvalitetan; Bs: 10R 5/4 weak red, Bpv,u: 10R 4/6 red; Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 136: 3
O: tera sigilata; afrička, ulomak dna, mat, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv,u: 2.5yR 6/8 light red, ds: 8 mm
T. 136: 4
O: tera sigilata; galska, ulomak ruba, crveni premaz, Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 10R 5/8 red; Dr: 20 cm, ds: 6 mm

T. 136: 5
O: tera sigilata; reljefna, ulomak, crveni premaz vrlo kvalitetan, Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 10R 5/8 red; ds: 6 mm
T. 136: 6
O: panonska keramika s premazom; ulomak, crni premaz sjajni, Bs: 5yR 5/4 reddish brown, Bpv,u: GLEY1 2.5/N black; ds: 6 mm
T. 136: 7
O: tera sigilata; ulomak dna, premaz sjajan metalnog sjaja; Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Bpv,u: 2.5yR 5/6 red; ds: 7 mm
T. 136: 8
O: svjetiljka; ulomak s FORTIS pečatom, fina, čvrsta i zvonka, Bs: 2.5yR 5/3 reddish brown, ds: 4 mm
T. 136: 9
O: svjetiljka; ulomak dna, Bs: 2.5yR 6/6 light red, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 10
T. 137
T. 137: 1
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 20 cm, ds: 5 mm
T. 137: 2
O: vrč; ulomak ruba s ručkama, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 16 cm, ds: 4 mm
T. 137: 3
O: čaša; ulomak dna glačana siva, Bs: GLEY1 7/1 light gray, Bv: GLEY1 5/N gray; Dd: 5 cm, ds: 4 mm
T. 137: 4
O: čaša; ulomak dna, Bs: GLEY1 6/N gray; Dd: 3,5 cm, ds: 3 mm
T. 137: 5
O: zdjela; ulomak ruba, mekana, crveni mat premaz, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bv: 2.5yR 5/8 red; Dr: 12 cm, ds: 4 mm
T. 137: 6
O: čaša; ulomak ruba, Bs: GLEY1 5/N gray; ds: 4 mm
T. 137: 7
O: čaša; ulomak vrata i trbuha, Bs: 2.5yR 5/6 red, Dvrat/trbuha:13 cm, ds: 3–4 mm
T. 137: 8
O: posuda; afrička kuhinjska; ulomak, tvrda, sitne bijele primjese u smjesi, Bs: 10R 5/6 red; ds: 3 mm
T. 137: 9
O: čaša; ulomak s glačanim ukrasom cik cak, Bs: 5yR 6/1 gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 3 mm
T. 137: 10
O: čaša; ulomak s glačanim ukrasom, Bs: 5yR 4/3 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 3 mm
T. 137: 11
O: čaša; ulomak ruba, vrata i trbuha s glačanim ukrasom cik cak i okomite paralelne crte, crne primjese u smjesi; Bs: GLEY1 6/1 gray, Bv: GLEY1 5/1 gray; ds: 4 mm
T. 137: 12

O: panonska keramika s premazom, čaša ili vrč; ulomak ruba; Bs: 2.5yR 5/3 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 3 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 10
T. 138
T. 138: 1
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, Bs: 2.5yR 5/3 reddish brown, Bpv,u: 2.5yR 6/6 light red – 5/2 weak red; Dr: 24 cm, ds: 6 mm
T. 138: 2
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna; Bs: 5yR 6/4 reddish brown, Bpv,u: 10R 5/8 red; Dr: 24 cm, ds: 7 mm
T. 138: 3
O: kadionica; ulomak ruba, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, ds: 4 mm
T. 138: 4
O: kadionica; ulomak ruba, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Dr: 22 cm, ds: 6 mm
T. 138: 5
O: poklopac; ulomak s čepastom ručkom, Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, ds: 7 mm
T. 138: 6
O: poklopac; ulomak s čepastom ručkom, Bs: GLEY1 6/N gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray, ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 10
T. 139
T. 139: 1
O: tarionik; ulomak, Bs: 5yR 4/3 reddish brown; ds: 5 mm
T. 139: 2
O: lonac/dolij?; ulomak ruba, Bs: 5yR 7/3 pink, Bv: 5yR 7/6 reddish yellow; Dr: 21 cm, ds: 6 mm
T. 139: 3
O: amfora?, ulomak ruba, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Dr: 9 cm, ds: 9 mm
T. 139: 4
O: lonac?, ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bsremaza: 2.5yR 5/8 red, Dr: 16 cm, ds: 6 mm
T. 139: 5
O: vrč; ručka vrča, Bs: 2.5yR 6/8 light red; Dručke: 2,8 cm
T. 139: 6
O: vrč; ručka vrča, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; Dručke: 2 cm
T. 139: 7
O: vrč; ručka vrča, Bs: 5yR 7/1 light gray, Dručke: 1,5 cm
T. 139: 8
O: amfora; ulomak ručke, bijele i crne primjese u smjesi; Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Dručke: 3 cm
T. 139: 9
O: vrč; ručka vrča, Bs: 5yR 5/2 reddish gray, Bv: 5yR 2.5/1 black, Dručke: 2,8 cm
T. 139: 10
O: amfora; ulomak s ručkom, Bs: 2.5yR 7/6 light red, Dručke: 5 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 10
T. 140
T. 140: 1
O: lonac; ulomak ruba i tijela; Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: GLEY1 3/N; Dr: 18 cm, ds: 6–4 mm
T. 140: 2
O: lonac; ulomak ruba, primjese u smjesi, kompaktna, tvrda, Bs: 2.5yR 5/3 reddish brown, Dr: 22 cm, ds: 5 mm
T. 140: 3
O: lonac; ulomak ruba i tijela; Bs: 5yR 6/3 light reddish brown, Bv: 5yR 5/1 gray, Dr: 17 cm, ds: 4 mm
T. 140: 4
O: lonac?, ulomak s apliciranim ukrasom, rađen rukom; Bs: 5yR 5/4 reddish brown; ds: 9 mm
T. 140: 5
O: lonac; ulomak ruba, Bs: GLEY1 7/1 light greenish gray, Bv: GLEY1 6/N gray; Dr: 17 cm, ds: 4 mm
T. 140: 6
O: lonac; ulomak ruba, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray; ds: 6 mm
T. 140: 7
O: lonac; ulomak ruba, primjese bakrene boje u smjesi, rađen rukom; Bs: 2.5yR 2.5/1 reddish black; ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 8
T. 141
T. 141: 1
O: špula; rađena rukom, Bs: 5yR 7/4 pink – 7/6 red, širina: 5,5 cm
T. 141: 2
O: čaša; ulomak ruba, Bs: GLEY1 5/N gray; Dr: 8 cm, ds: 4 mm
T. 141: 3
O: afrička sigilata?; zdjela; ulomak ruba; Bs: 2.5yR 5/8 red, Bv: 2.5yR 5/8 red; Dr: 34 cm, ds: 6 mm
T. 141: 4
O: glazirana keramika; ulomak dna, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bg: 7.5yR 4/4 brown; Dd: 4 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 7
T. 142
T. 142: 1
O: tera sigilata; zdjela; ulomak dna; Bs: 10R 5/6 red, Bv: 10R 4/6 red; Dd: 10 cm, ds: 5 mm
T. 142: 2
O: svjetiljka; ulomak; Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown; ds: 3 mm
T. 142: 3
O: svjetiljka; ulomak, premaz, Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bpv,u: 10R 6/8 light red
T. 142: 4
O: keramika tankih stijenka; čaša?, ulomak, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown; ds: 3 mm
T. 142: 5

O: ručka; Bs: GLEY1 3/N very dark gray; ds: 10 mm
T. 142: 6
O: vrč; ulomak vrata, Bs: 10yR 8/3 very pale brown; Dvrata: 4 cm, ds: 4 mm
T. 142: 7
O: zdjela; ulomak ruba, Bs: 2.5yR 6/8 red, Bv: 10R 5/8 red; Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 142: 8
O: čaša; ulomak dna, Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 6/N; Dd: 4 cm, ds: 4 mm
T. 142: 9
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, mat premaz, Bs: GLEY1 3/N very dark gray, Bpv,u: GLEY1 5/N gray; Dr: 12 cm, ds: 3 mm
T. 142: 10
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, sjajni premaz, Bs: GLEY1 6/N very dark gray, Bpv,u: GLEY1 5/N gray; Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 142: 11
O: zdjelica, ulomak ruba i trbuha, mat premaz; Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 2.5/N; Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 142: 12
O: glazirana keramika; ulomak dna; Bs: 2.5yR 6/8 light red – 6/1 reddish gray, Bg: 10yR 5/3 brown; ds: 6 mm
T. 142: 13
O: panonska keramika s premazom; ulomak, metalni sjaj premaz; Bs: 10yR 5/1 gray, Bv: 10yR 4/1 dark gray; ds: 4 mm
T. 142: 14
O: zdjela s cjevastim izljevom; ulomak ruba s cjevastim izljevom; Bs: 2,5yR 2.5/1 black, gruba; ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 7
T. 143
T. 143: 1
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, metalni sjajni crni premaz; Bs: 5yR 6/1 gray, Bpv,u: GLEY1 2.5/N black; Dr: 24 cm, ds: 5 mm
T. 143: 2
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, metalni sjajni crni premaz; Bs: 5yR 6/1 gray, Bpv,u: GLEY1 2.5/N black; Dr: 28 cm, ds: 6 mm
T. 143: 3
O: poklopac; ulomak ruba s ručkom, rađena rukom, gruba; Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray, Bpv,u: 2.5yR 5/1 reddish gray; ds: 8 mm
T. 143: 4
O: zdjela; ulomak ruba s ručkom, rađena rukom, gruba, Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray; ds: 10 mm
T. 143: 5
O: vrč; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 6/6 light red; Dručke: 2 cm
T. 143: 6
O: vrč; ulomak ručke, Bs: 5yR 5/4 reddish brown, Bpv,u: 10R 5/8 red; Dručke: 3 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 7
T. 144
T. 144: 1

O: lonac; ulomak ruba, rađena na kolu dorada rukom?, gruba, primjese sitne bakrene boje, Bs: 2.5yR 2.5/1 black, Bv: 2.5yR 5/2 reddish gray – 3/1 very dark gray; Dr: 25 cm, ds: 4 mm
T. 144: 2
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, gruba, primjese sitne bakrene boje i veće bijele primjese, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: 2.5yR 3/1 very dark gray; Dr: 25 cm, ds: 4 mm
T. 144: 3
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu, gruba, primjese u smjesi, Bs: GLEY1 4/N dark gray, Dr: 14 cm, ds: 5 m
T. 144: 4
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen na kolu, primjese u smjesi, Bs: 10R 5/6 red, Bv: GLEY1 5/N very dark gray, Dr: 24 cm, ds: 6 m
T. 144: 5
O: lonac; ulomak ruba i tijela, rađen na kolu, primjese u smjesi, grizasta površina Bs: GLEY1 6/1 gray, Dr: 16 cm, ds: 6 m
T. 144: 6
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu, fina glatka površina, Bs: 5yR 7/1 light gray, Bv: 5yR 6/4 reddish brown, Dr: 19 cm, ds: 5 m

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 7
T. 145
T. 145: 1
O: amfora; ulomak vrata s ručkom, bijele i crne primjese u smjesi, tvrda, kompaktna, Bs: 2.5yR 5/6 red – 6/6 light red; Dvrata: 10 cm, D ručke: 6 cm, ds: 10 mm
T. 145: 2
O: amfora/vrč; ulomak ruba s ručkom, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown; Dr: 10 cm, ds: 7 mm
T. 145: 3
O: vrč s dvije ručke; ulomak ruba s ručkom, Bs: 7.5yR 7/4 pink; ds: 4 mm
T. 145: 4
O: amfora; ulomak ruba, Bs: 7.5yR 7/3 – 7/4, Bspremaza: 7.5yR 8/4 pink; Dr: 10 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 7
T. 146
T. 146: 1
O: građevinska keramika, šesterokutno popločenje, tvrda, kompaktna, širina 5 cm
T. 146: 2
O: građevinska keramika, u obliku kosti popločenje, tvrda, kompaktna, dužina: 7 cm, širina: 4 cm
T. 146: 3
O: građevinska keramika, tvrda, kompaktna, ds: 15 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 5
T. 147
T. 147: 1
O: tera sigilata, galska?, ulomak kragne, Bs: 2.5yR 5/6 re, Bpv,u: 10R 4/8 red, Bg: zlatni odsjaj siva glazura; ds: 7mm
T. 147: 2

O: tera sigilata; afrička, ulomak dna; Bs: 10R 5/6 red, ds: 4 mm
T. 147: 3
O: čaša; ulomak ruba i trbuha, premaz mat, na trbuhu premaz sa zrncima gline i boja, mekana, Bs: 5yR 7/8 reddish yellow, Bpv,u: 10R 4/6 red – 4/3 dusky red; Dr: 9 cm, ds: 3–4 mm
T. 147: 4
O: panonska keramika s premazom, čaša; ulomak dna, boja koja se slijevala, mat; Bs: GLEY1 6/N gray, Bpv: GLEY1 3/N very dark gray; Dd: 4 cm, ds: 3 mm
T. 147: 5
O: čaša; faltenbecker, ulomak, utisnuta zaobljenja odijeljena urezima, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 24 cm, ds: 6 mm
T. 147: 6
O: panonska keramika s premazom, ulomak, glačane crte, Bs: GLEY1 6/N gray, Bpv,u: GLEY1 3/N very dark gray, ds: 6 mm
T. 147: 7
O: panonska keramika s premazom;? ulomak, premaz crven sjajni; Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 2.5yR 6/8 light red; ds: 7 mm
T. 147: 8
O: svjetiljka; ulomak, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; širina: 6 cm
T. 147: 9
O: svjetiljka; ulomak dna s pečatom VIBIANI, gruba, izlizan pečat, bez premaza; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, širina: 6 cm, dužina: 8,5 cm
T. 147: 10
O: glazirana keramika; vrč; ulomak, Bs: 5yR 5/8 yellowish red, Bg: 5yR 2.5/2 dark reddish brown; ds: 6 mm
T. 147: 11
O: glazirana keramika; vrč; ulomak, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bg: zlatni odsjaj siva glazura; ds: 7mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 5
T. 148
T. 148: 1
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, tijela, premaz crven mat, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bpv,u: 2.5yR 6/8 light red, Dr: 24 cm, ds: 6 mm
T. 148: 2
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba, tijela, premaz crven mat, Bs: 2.5yR 5/6 red, Bpv,u: 10R 5/6 red, ds: 6 mm
T. 148: 3
O: tanjur/pladanj; ulomak ruba, tijela i dna, premaz mat, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bpv,u: 10R 5/8 red; Dr: 30 cm, ds: 5 mm
T. 148: 4
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, premaz mat, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpv,u: 5yR 7/6, Dr: 22 cm, ds: 5 mm
T. 148: 5
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, premaz mat, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red, Dr: 20 cm, ds: 5 mm
T. 148: 6
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, premaz mat, Bs: GLEY1 4/N dark gray, Bpv,u: GLEY1 6/N gray; Dr: 28 cm, ds: 6 mm
T. 148: 7

O: zdjela; ulomak ruba i tijela, Bs: GLEY1 7/N light gray, Bv: GLEY1 5/N gray, Dr: 19 cm, ds: 5 mm
T. 148: 8
O: tanjur; ulomak ruba, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Bspremaza: 10R 5/8 red, ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 5
T. 149
T. 149: 1
O: lonac; ulomak, rađen rukom, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR, 3/1 – 4/1 dark reddish gray, 5/4 reddish brown, 6/6 light red, ds: 10 mm
T. 149: 2
O: lonac; ulomak, rađen rukom, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR, 3/1 – 4/1 dark reddish gray, 5/4 reddish brown, 6/6 light red, ds: 11 mm
T. 149: 3
O: lonac; ulomak, rađen rukom, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5yR, 3/1 – 4/1 dark reddish gray, 5/4 reddish brown, 6/6 light red, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 5
T. 150
T. 150: 1
O: vrč s ručkama; ulomak ruba s ručkama, Bs: GLEY1 7/N light gray, Bv: GLEY1 5/N gray, ds: 5 mm
T. 150: 2
O: vrč; ulomak ruba i vrata s ručkama, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Dr: 5,4 cm, ds: 5 mm
T. 150: 3
O: vrč; ulomak ruba, tvrda, kompaktna, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 2.5y 8/3 pale yellow, Dr: 11 cm, ds: 5 cm
T. 150: 4
O: vrč; ulomak dna, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: GLEY1 2.5/N black, Dd: 7 cm, ds: 7 mm
T. 150: 5
O: poklopac; ulomak ruba, tvrda, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Dpoklopca: 18 cm, ds: 5 mm
T. 150: 6
O: vrč; ulomak s ručkom, tvrda, roza sa sitnim bijelim primjesama, Bs: 5yR 7/4 pink, ds: 4 mm
T. 150: 7
O: glazirana keramika; vrč; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 6/8 light red, Bg: 5yR 5/8 yellowish red, Dručke: 1,5 cm
T. 150: 8
O: tarionik; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bglazura: 2.5yR 5/1 gray, ds: 9 mm
T. 150: 9
O: tarionik; ulomak dna, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, ds: 18 mm
T. 150: 10
O: građevinska keramika; šesterokutno popločenje, širina: 9,5 cm
T. 150: 11
O: vrč; ulomak sa ručkom, Bs: 2.5yR 7/8, Dručke: 4 cm
T. 150: 12

O: vrč; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 6/3 light reddish brown, Bv: GLEY 1 2.5/N black, Dručke: 2,8 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 5
T. 151
T. 151: 1
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađena na kolu, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 5/1 – 6/1 reddish gray, Dr: 25 cm, ds: 5 mm
T. 151: 2
O: lonac; ulomak ruba, vrata, rađena na kolu, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 3/1 dark reddish gray, Bv: 2.5yR 2.5/1 reddish black; Dr: 14 cm, ds: 4 mm
T. 151: 3
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađena na kolu, primjese u smjesi; Bs: 2.5yR 5/6 red, Bv: 2.5yR 3/1 dark reddish gray; Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 151: 4
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađena rukom, primjese u smjesi; Bs: 2.5yR 2.5/1 reddish black, Bv: 2.5yR 3/3 dark reddish brown; Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 151: 5
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađena rukom, sitne primjese bakrene boje u smjesi; Bs: 2.5yR 2.5/1 reddish black, Bv: 2.5yR 3/3 dark reddish brown; Dr: 16 cm, ds: 3 – 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 5
T. 152
T. 152: 1
O: amfora; ulomak trbuha s ručkom, tvrda, crne i bijele primjese u smjesi, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 2.5y 8/3 pale yellow; ds: 15 mm
T. 152: 2
O: zatvarač amfore; ulomak s čepastom ručkom, Bs: 2.5yR 5/6 red, Dčepa: 2,2 cm, ds: 3 mm
T. 152: 3
O: amfora; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bv: 2.5yR 7/3 pale yellow, Dručke: 5 cm
T. 152: 4
O: amfora; ulomak, tvrda, primjese u smjesi, Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown, Bv: 2.5y 8/3 pale yellow, ds: 12 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 50/132
T. 153
T. 153: 1+6?
O: lonac–kantaros?, ulomak ruba, vrata i trbuha s ručkom, rađena rukom, glačana, Bs: 2.5yR 6/1 reddish gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray–4/N dark gray, Dr: 8 cm, ds: 4 mm
T. 153: 2
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađena rukom, glačana, Bs: 5yR 5/1 gray, Bv: 5yR 5/1 gray–4/1 dark gray, Dr: 12 cm, ds: 5 mm
T. 153: 3

O: lonac–cjedilo; ulomak dna, rađena rukom, gruba, tvrda, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, ds: 9 mm
T. 153: 4
O: lonac; ulomak ruba, rađena rukom, Bs: 5yR 4/1 dark gray, ds: 9 mm
T. 153: 5
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađena rukom, zaglađena, Bs: 5yR 5/1 gray, Bv: 2.5yR 3/3 dark reddish brown, Dr: 16 cm, ds: 5 mm
T. 153: 6
O: lonac–kantaros?, ulomak trbuha s ručkom i ruba, vrata, rađena rukom, glačana, Bs: 2.5yR 6/1 reddish gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray–4/N dark gray, Dr: 8 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 50/132
T. 154
T. 154: 1
O: tanjur; ulomak dna s pečatiranim ukrasom, Bs: 5yR 5/1 gray, Bv: GLEY1 2.5/N black, ds: 8 mm
T. 154: 2
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Dr: 22 cm, ds: 6 mm
T. 154: 3
O: vrč; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Dručke: 3,4 cm
T. 154: 4
O: vrč; ulomak dna, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Dd: 11 cm
T. 154: 5
O: vrč?, ulomak ručke, Bs: 2.5yR 5/1 reddish gray, Bv: 7.5yR 6/4 light brown, Dručke: 3,5 cm
T. 154: 6
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, sjajni premaz, Bs: 5yR 7/4 –7/6 pink – reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 6/8 light red; ds: 8 mm
T. 154: 7
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, mat premaz, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red – 4/1 dark reddish gray; ds: 8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 66
T. 155
T. 155: 1
O: čaša; ulomak trbuha, fina, pročišćena, rađena na kolu; Bs: 5yR 6/1 – 5/1 gray; ds: 3 mm
T. 155: 2
O: zdjela ili vrč s cjevastim izljevom; ulomak s cjevastim izljevom, primjese u smjesi; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: GLEY1 5/1 gray; ds: 5 mm
T. 155: 3
O: čaša; ulomak ruba, rađena na kolu, zaglađen, Bs: 5yR 5/1 gray, ds: 4 mm
T. 155: 4
O: svjetiljka, Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, širina: 7,7 cm, ds: 2 mm
T. 155: 5
O: svjetiljka; Bs: 2.5yR 6/8 light red, ds: 2 mm
T. 155: 6

O: germanska keramika, zdjela; ulomak ruba i tijela, rađena rukom, zaglađena, pečatirani ukras, Bs: 5yR 3/2–3/1 dark reddish brown–very dark gray, Bv: GLEY1 2,5/N black, Dr: 14 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 66
T. 156
T. 156: 1
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, premaz, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red – 2.5/1 black; Dr: 23 cm, ds: 7 mm
T. 156: 2
O: tanjur; ulomak ruba, premaz, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red–2.5/1 black, ds: 7 mm
T. 156: 3
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, premaz, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red–2.5/1 black, Dr: 18 cm, ds: 5 mm
T. 156: 4
O: tanjur; ulomak ruba, tijela i dna, premaz, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red–2.5/1 black; Dr: 20 cm, ds: 7 mm
T. 156: 5
O: zdjela; ulomak ruba i tijelo, s premazom; Bs: 5yR 5/4 reddish brown, Bpv,u: 2.5yR 5/8 red–3/2 dusky red, Dr: 26 cm, ds: 6 mm
T. 156: 6
O: zdjela; ulomak ruba i tijela, premaz, Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 2.5yR 6/8 light red, Dr: 14 cm, ds: 4 mm
T. 156: 7
O: tronožac, ulomak dna s nogom, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bv: GLEY1 4/N dark gray, ds: 8 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 66
T. 157
T. 157: 1
O: vrč s dvije ručke; ulomak ruba s ručkom, premaz; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpv,u: 5yR 7/6 reddish yellow; Dr: 13 cm, ds: 5 mm
T. 157: 2
O: vrč; ulomak ruba s ručkom, Bs: 2.5yR 6/6 light red; Dr: 15 cm, ds: 9 mm
T. 157: 3
O: vrč; ulomak dna, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 5yR 5/1 gray, Dd: 7,4 cm, ds: 6 mm
T. 157: 4
O: vrč; ulomak dna, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 5yR 3/1 very dark gray, Dd: 5 cm, ds: 4 mm
T. 157: 5
O: čaša ili vrč; ulomak dna, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: 5yR 4/1 dark gray, Dd: 8 cm, ds: 5 mm
T. 157: 6
O: lonac; ulomak dna, goren, težak, Bs: 5yR 5/1 gray; Dd: 11 cm, ds: 10 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 66

T. 158
T. 158: 1
O: poklopac; čepasta ručka, Bs: 5yR 4/1 dark gray, širina: 5,2 cm
T. 158: 2
O: poklopac; čepasta ručka, tvrda, Bs: GLEY1 5/1 gray, širina: 4 mm, ds: 7 mm
T. 158: 3
O: poklopac; čepasta ručka, Bs: 5yR 4/3 dark reddish gray, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, širina: 2,5 cm, ds: 5 mm
T. 158: 4
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 3/1 very dark gray, Bv: 5yR 5/3 reddish brown, Dr: 16 cm, ds: 4 mm
T. 158: 5
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 3/1 very dark gray, Bv: 5yR 5/3 reddish brown; Dr: 18 cm, ds: 6 mm
T. 158: 6
O: poklopac; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 16 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 66
T. 159
T. 159: 1
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, primjese u smjesi, Bs: 5yR 7/4 reddish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 22 cm, ds: 6 mm
T. 159: 2
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađen rukom, primjese u smjesi; Bs: 5yR 4/1 dark gray; Dr: 11,4 cm, ds: 6 mm
T. 159: 3
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađen rukom, primjese u smjesi, Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Dr: 14 cm, ds: 6 mm
T. 159: 4
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, primjese u smjesi, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Dr: 18 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 66
T. 160
T. 160: 1
O: lonac; ulomak ruba i vrata, rađen na kolu, primjese u smjesi; Bs: 5yR 5/2 reddish gray, Bv: GLEY1 6/3 gray; Dr: 20 cm, ds: 5 mm
T. 160: 2
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađen na kolu, primjese u smjesi, Bs: 5yR 5/2 reddish gray, Bv: GLEY1 6/3 gray; Dr: 22 cm, ds: 5 mm
T. 160: 3
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu, primjese u smjesi; Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: GLEY1 2.5/1 black; Dr: 16 cm, ds: 6 mm
T. 160: 4
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađen na kolu, primjese u smjesi; Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Bv: GLEY1 2.5/1 black; Dr: 26 cm, ds: 6 mm
T. 160: 5

O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađen na kolu, primjese u smjesi; Bs: 7.5yR 6/3 light brown, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 22 cm, ds: 5 mm
T. 160: 6
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađen na kolu, crne i bijele primjese u smjesi; Bs: GLEY1 5/N gray; Dr: 16 cm, ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ 66
T. 161
T. 161: 1
O: kadionica; ulomak noge, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, Dnoge: 3,3 cm, ds: 4 mm
T. 161: 2
O: kadionica; ulomak, Bs: 5yR 5/6 yellowish red, ds: 7 mm
T. 161: 3
O: amfora? ili vrč; ulomak ruba, vrata s ručkom, Bs: 2.5yR 6/8 red, Dr: 12 cm, ds: 5 mm
T. 161: 4
O: amfora? ili vrč; ulomak ručke, Bs: 2.5yR 6/6 light red, Dručke: 3,2 cm
T. 161: 5
O: dolij; ulomak, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ ?
T. 162
T. 162: 1
O: svjetiljka; Bs: 2.5yR 6/8 light red, širina: 5,8 cm, dužina: 9,5 cm
T. 162: 2
O: afrička sigilata; ulomak tijela zdjele, sitne bijele primjese u smjesi, mat, kompaktna, Bs: 10R 5/8 red, Bpv: 10R 5/6 red, ds: 4 mm
T. 162: 3
O: panonska keramika s premazom, čaša; ulomak ruba i trbuha, mat premaz, Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 2.5/N black, Dr: 14 cm, ds: 5 mm
T. 162: 4
O: bikonična zdjela; ulomak ruba i trbuha, mat premaz, Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 2.5/N, Dr: 10 cm, ds: 4 mm
T. 162: 5
O: vrč; ulomak ruba i grla, kompaktna, pročišćena, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Dr: 11,4 cm, ds: 6 mm
T. 162: 6
O: amfora; ulomak ručke, zvonka, primjese crne sitne, rodska?, Bs: 2.5yR 4/6 red, Bv: 5yR 6/4 light reddish brown, ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ ?
T. 163
T. 163: 1
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bglazure: 5yR 5/6 yellow red – 10yR 6/4 light yellowish brown, Dr: 34 cm, ds: 9 mm
T. 163: 2
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, Bs: 2.5yR 5/6 red, Bglazure: 10yR 4/3 brown, ds: 10 mm

T. 163: 3
O: tarionik; ulomak ruba i tijela, pijesak na unutarnjoj stijenci, Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, ds: 19 mm
T. 163: 4
O: dolij; ulomak ruba i vrata, tvrda, kompaktna, grog, Bs: 5yR 4/6 yellowish red, Dr: 36 cm, ds: 20 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ ?
T. 164
T. 164: 1
O: čaša; faltenbecker, ulomak dna i tijela, Bs: svijetlosive boje, Dr: cm, ds: 4 mm
T. 164: 2
O: panonska keramika s premazom; zdjela; ulomak ruba, tijela i dna, Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bv: GLEY1 3/N very dark gray, Dr: 18 cm, ds: 4 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv I 2003/2004, SJ ?
T. 165
T. 165: 1
O: amfora; rub, vrat i dio tijela s dvije ručke, Dr: 10 cm, ds: 10 mm
T. 165: 2
O: amfora; rub, vrat i dio tijela s dvije ručke, Dr: 10 cm, ds: 10 mm

KATALOG POLOŽAJ ARHIV II

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 89
T. 166
T. 166: 1
O: čaša tipa Aco; ulomak ruba i tijela čaše, bez premaza, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Dr: 8 cm, Ds: 2 mm
T. 166: 2
O: keramika tankih stijenki; ulomak, ukras izveden kotačićem, premaz metalnog sjaja, tvrda, na unutarnjoj stijenci nanos pijeska; Bs: 7.5yR 7/4 pink, Bpv,u: 7.5yR 7/3 pink – 6/3 light brown; Ds: 2,5 mm
T. 166: 3
O: lonac; rađena rukom, gruba, primjese u smjesi, Bs: 10yR 6/3 pale brown – 4/1 dark gray; Dr: 6 cm, Dd: 1,5 cm, V: 4,4 cm, Ds: 3 – 4 mm
T. 166: 4
O: lonac; ulomak ruba, vrata i trbuha, rađen rukom; Bs: 10yR 4/2 dark grayish brown, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 11 cm, Ds: 4 mm
T. 166: 5
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu; Bs: 5yR 5/8 yellowish red; Dr: 22 cm, Ds: 5 mm
T. 166: 6
O: tanjur; ulomak ruba; Bs: 5yR 5/4 reddish brown, Bpv: 2.5yR 5/6 red – 3/1 dark reddish gray; Dr: 22 cm, Ds: 6 mm
T. 166: 7

O: poklopac/peka; ulomak ruba, rađen rukom; Bs: 5yR 5/8 yellowish red – 4/1 dark gray; Ds: 11 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 56
T. 167
T. 167: 1
O: keramika tankih stijenki ili čaša tipa Aco; ulomak dna, bez premaza; Bs: 2.5yR 4/6 red, Bpv: 2.5y 5/4 reddish brown; Dd: 4 cm, Ds: 3 mm

T. 167: 2
O: svjetiljka; ulomak dna; Bs: 10yR 7/3 very pale brown; Ds: 3 mm
T. 167: 3
O: tera sigilata; ulomak ruba i tijela zdjele; Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv,u: 2.5y 4/8 red; Dr: 18 cm, Ds: 4 mm
T. 167: 4
O: tanjur; ulomak ruba, rađen na kolu; Bs: 10yR 6/3 pale brown; Dr: 38 cm, Ds: 10 mm
T. 167: 5
O: zdjela; ulomak ruba, rađen na kolu; Bs: GLEY1 5/N gray; Dr: 17,4 cm, Ds: 5 mm
T. 167: 6
O: vrč; ulomak ruba; Bs: 10yR 7/2 light gray; Dr: 10 cm, Ds: 4 mm
T. 167: 7
O: vrč; ulomak ruba, gorena; Bs: 7.5yR 7/4 pink – 6/1 gray; Dr: 13 cm, Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 56
T. 168
T. 168: 1
O: vrč; ulomak ruba, gorena; B: 5yR 5/2 black; Dr: 14 cm, Ds: 5 mm
T. 168: 2
O: vrč; ulomak ruba, rađen na kolu, zvonka, kompaktna; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; Dr: 13 cm, Ds: 6 mm
T. 168: 3
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, zaglađena; Bs: 2.5yR 7/3 pale yellow – 5/1 gray; Dr: 13 cm, Ds: 5 mm
T. 168: 4
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, zaglađena; Bs: 2.5yR 7/3 pale yellow – 5/1 gray; Dr: 15 cm, Ds: 5 mm
T. 168: 5 + T. 169: 3
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu; Bs: 7.5yR 7/4 pink; Dr: 16 cm, Ds: 6 mm
T. 168: 6
O: amfora?; ulomak; Bs: 2.5yR 5/8 red, Bv: 10yR 8/2 very pale brown; Ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 56
T. 169
T. 169: 1
O: vrč ili lonac; ulomak dna, rađen na kolu; Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Bv: 2.5y 8/2 pale yellow; Dd: 15 cm, Ds: 10 mm

T. 169: 2
O: zdjela; ulomak ruba, rađen rukom; Bs: 5yR 7/4 – 7/1; Dr: 18 cm, Ds: 6 mm
T. 169: 3+T. 168: 5
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu; Bs: 7.5yR 7/4 pink; Dd: 12 cm, Ds: 10 mm
T. 169: 4
O: poklopac; ulomak ruba, rađen rukom; Bs: 5yR 7/4– 7/1; Dr: 20 cm, Ds: 4 mm
T. 169: 5
O: lonac; ulomak ruba, rađen na kolu, gorena; Bs: 5yR 5/2 black; Dr: 13 cm, Ds: 5 mm
T. 169: 6
O: zdjelica; rađen rukom; Bs: 5yR 7/4 pink – 7/1 light gray; Dr: 7 cm, Ds: 4 mm
T. 169: 7
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, gruba keramika, gorena; Bs: 10yR 6/2 light brownish gray; Ds: 10 mm
T. 169: 8
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, gruba keramika; Bs: 7.5yR 4/1 dark gray; Ds: 6 mm
T. 169: 9
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, gruba keramika; Bs: 7.5yR 5/1 light brown; Ds: 8 mm
T. 169: 10
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, fino zaglađena; Bs: 10yR 7/3 – 5/1 very pale brown-gray; Ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 56
T. 170
T. 170: 1
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom, gruba keramika, zaglađivana površina; Bs: 10yR 3/2 very dark grayish brown; Ds: 12 mm
T. 170: 2
O: lonac ili zdjela; ulomak ruba, rađen rukom, gruba keramika, zaglađivana površina; Bs: 10yR 3/2 very dark grayish brown; Ds: 4 mm
T. 170: 3
O: zdjela; ulomak ruba, rađen rukom, gruba keramika, zaglađivana površina; Bs: 10yR 3/2 very dark grayish brown; Ds: 6 mm
T. 170: 4
O: lonac; ulomak s aplikom, rađen rukom; Bs: GLEY1 3/N very dark gray; Ds: 6 mm
T. 170: 5
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom; Bs: 10yR 6/3 pale brown – 4/1 dark gray; Ds: 7 mm
T. 170: 6
O: zdjela; ulomak s aplikom, rađen rukom; Bs: 2.5yR 4/1 dark gray; Ds: 7 mm
T. 170: 7
O: zdjela; ulomak ruba, rađen rukom; Bs: 7.5yR 5/3 brown; Ds: 11 mm
T. 170: 8
O: lonac; ulomak ruba, rađen rukom; Bs: 7.5yR 5/3 brown; Ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 56
T. 171
T. 171: 1
O: peka; ručka, rađen rukom; Bs: 7.5yR 5/3 brown; Ds: 8 mm
T. 171: 2

O: peka; ručka, rađen rukom; Bs: 7.5yR 5/3 brown; Ds: 11 mm
T. 171: 3
O: peka; ulomak ruba, rađen rukom, vrlo gruba; Bs: 5yR 5/1 gray; Ds: 8 mm
T. 171: 4
O: zdjela; ulomak ruba, rađen rukom, fina izrada, zaglađena, bez primjesa; Bs: GLEY2 4/1 dark bluish gray; Dr: 26 cm, Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 90

T. 172
T. 172: 1
O: keramika tankih stijenki; čaša tipa Aco, ulomak dna i tijela čaše, primjese u smjesi, bez premaza, različita obrada i pečen gornji i donji dio čaše; Bs: GLEY1 5/1 gray, Bpv: 2.5yR 5/8 red; Dd: 5 cm, Ds: 1 – 3 mm
T. 172: 2
O: uteg; Bs: GLEY1 3/N very dark gray; širina: 6 cm
T. 172: 3
O: kantaros; ulomak, zaglađena, Bs: GLEY1 5/N gray, Ds: 5 mm
T. 172: 4
O: kantaros?; ulomak ručke, zaglađena, Bs: GLEY1 3/N very dark gray; Dručke: 3,5 cm
T. 172: 5
O: vrč; ulomak, Bs: 2.5yR 8/2 pale yellow; Ds: 7 mm
T. 172: 6
O: amfora; ulomak ruba i vrata, mekana; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 15 cm, Ds: 10 mm
T. 172: 7
O: kantaros; rađena na kolu, Bs: GLEY1 6/1 gray; Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 90
T. 173
T. 173: 1
O: špula; rađena rukom, teška, primjese u smjesi; Bs: 7.5yR 7/4 pink
T. 173: 2
O: špula; rađena rukom, teška, gruba; Bs: 10yR 8/1 white – 6/4 light yellowish brown; Dr: 28 cm, Ds: 7 mm
T. 173: 3
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađena rukom, gruba, Bs: 7.5yR 5/4 brown – 2.5/1 black; Dr: 28 cm, Ds: 7 mm
T. 173: 4
O: lonac; ulomak ruba, rađena rukom, gruba; Bs: 7.5yR 4/1 dark gray; Dr: 18 cm, Ds: 5 mm
T. 173: 5
O: lonac; rađena rukom, gruba; Bs: 7.5yR 5/4 brown – 2.5/1 black; Dr: 28 cm, Ds: 7 mm
O: peka; ulomak ručke, rađena rukom, gruba; Bs: 2.5yR 6/6 light red
T. 173: 6
O: poklopac; rađena rukom, gruba, glačana, mat, redukcijski pečen; Bs: 5yR 4/1 dark gray, Dr: 30 cm, Ds: 7 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 90

T. 174
T. 174: 1
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađen rukom, zaglađena; Bs: 2.5yR 4/1 dark gray; Dr: 20 cm, Ds: 6 mm
T. 174: 2
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađen rukom, zaglađen; Bs: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 18 cm, Ds: 5 mm
T. 174: 3
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, rađen rukom, zaglađen; Bs: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 19 cm, Ds: 7 mm
T. 174: 4
O: lonac; ulomak ruba, trbuha i dna, rađen rukom, zaglađen; Bs: 7.5yR 5/4 brown; Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 113
T. 175
T.175: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak tijela zdjelice, bez premaza, Bs: 2.5yR 5/6 red; Ds: 2 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 176
T. 175
T. 175: 2
O: vrč; ulomak dna i trbuha, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow; Dd: 9 cm, Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 98
T. 175
T. 175: 3
O: lonac; ulomak ruba s nizom ureza, rađen rukom; Bs: 7.5R 4/1 dark gray; Bv: 7.5yR 7/4 pink; Ds: 7 mm
T. 175: 4
O: lonac; ulomak ruba s nizom ureza, rađen rukom; BS: 5yR 5/6 yellowish red; Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 33
T. 176
T.176: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak zdjelice, barbotin ukras, mat premaz; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Bpv: 2,5yR 6/8 light red, Bpu: 2,5yR 6/4 light reddish brown; Ds: 3 mm
T. 176: 2
O: tera sigilata; ulomak ruba zdjele Consp. 14, mat premaz; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5y 4/8 red; Dr: 14 cm, Ds: 3 – 5 mm
T. 176: 3
O: tera sigilata; ulomak ruba zdjelice; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5y 4/8 red; Dr: 8 cm, Ds: 3 mm
T. 176: 4
O: tera sigilata; ulomak dna s pečatom M. PERENNIVS SATVRNINVS; Bs: 2.5yR 6/4 light reddish brown, Bpv,u: 10R 4/8 red; Ds: 3 mm
T. 176: 5

O: tera sigilata; ulomak dna s pečatom MARIO; Bs: 5yR 7/6 reddish yellow, Bpv,u: 2.5yR 4/8 red; Dd: 6 cm, Ds: 5 mm
T. 176: 6
O: keramika tankih stijenki; ulomak dna i tijela čaše, rađena na kolu; Bs: GLEY1 6/N gray, Bpv: GLEY1 4/1 dark gray; Dd: 3,6 cm, Ds: 3 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 33
T. 177
T. 177: 1
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, premaz crveni mrljasti; Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Bpv: 7.5yR 4/3 brown – 2.5yR 5/8 red; Ds: 6 mm
T. 177: 2
O: tanjur; ulomak ruba, premaz mrljast; Bs: 2.5yR 4/1 dark reddish gray, Bpv: 2.5y 6/8 light red; Ds: 6 mm
T. 177: 3
O: tanjur; ulomak ruba i tijela, premaz crno-crveni; Bs: 7.5yR 6/4 light brown, Bpv: 10R 3/1 dark reddish gray – 5/8 red; Dr: 20 cm, Ds: 5 mm
T. 177: 4
O: mramorizirana zdjela; ulomak ruba i tijela, premaz, Bs: 10yR 6/4 light 8/3 very pale brown, Bpv: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 10,5 cm, Ds: 4 mm
T. 177: 5
O: vrč; ulomak ruba i vrata s ručkom, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 6 cm, Ds: 5 mm, širina ručke 3cm
T. 177: 6
O: poklopac; ulomak s čepastom ručkom poklopca; Bs: 5yR 5/8 yellowish red, širina čepa: 4,5 cm, Ds: 6 mm
T. 177: 7
O: zdjela s ručkama?; ulomak s ručkom, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 33
T. 178
T. 178: 1
O: zdjela; ulomak ruba, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; Dr: 28 cm, Ds: 5 mm
T. 178: 2
O:zdjela, ulomak ruba, vrata i trbuha, duboko kaneliranje, Bs: 7.5yR 4/2 brown, Bpv: GLEY1 3/N very dark gray; Dr: 18 cm, Ds: 3-4 mm
T. 178: 3
O: tera sigilata?; vrč s premazom, ulomak dna; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpv: 2.5yR 5/8 red; Dd: 9 cm, Ds: 5 mm
T. 178: 4
O:čaša; ulomak ruba, vrata i trbuha; Bs: 2.5yR 4/8 red, Bpv: GLEY1 3/N dark gray, Dr: 12 cm, Ds: 4 mm
O: tera sigilata; ulomak dna; Bs: 2.5yR 5/8 red, Bpv: 2.5y 4/8 red; Dd: 6 cm, Ds: 3 mm
T. 178: 5
O: zdjela; ulomak ruba; Bs: GLEY1 7/1 light gray, Bv: GLEY1 5/N gray; Dd: 18 cm, Ds: 6 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 33
T. 179
T. 179: 1
O: vrč; ulomak dna, Bs: GLEY1 6/N gray, Bv: GLEY1 4/1 dark gray; Dd: 6 cm, Ds: 6 mm
T. 179: 2
O: lonac, ulomak, rađena rukom, Bs: 5yR 4/1 dark gray, Ds: 5 mm
T. 179: 3
O: lonac; ulomak ruba i vrata, Bs: GLEY1 5/N – 4/N dark gray – very dark gray; Dr: 28 cm, Ds: 6 mm
T. 179: 4
O: vrč?; ulomak ruba i vrat; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; Dr: 10 cm, Ds: 4 mm
T. 179: 5
O: vrč ili amfora; ulomak ruba i vrat, Bs: 5yR 7/6 reddish yellow – 7.5yR 7/6 reddish yellow, Dr: 14 cm, Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 33
T. 180
T. 180: 1
O: amfora; ulomak ruba i vrat, plitko kaneliran vrat, Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow, Dr: 10 cm, Ds: 6 mm
T. 180: 2
O: amfora; ulomak ruba i vrata s ručkama, trokutasti presjek ručke, Bs: 2.5yR 5/8 red, Dr: 18 cm, Ds: 5 mm
T. 180: 3
O: amfora; ulomak ruba i vrat, Bs: 2.5yR 8/3 pale yellow – 5y 8/3 pale yellow; Dr: 20 cm, Ds: 9 mm
T. 180: 4
O: amfora; ulomak dna, Bs: 5yR 5/6 yellowish red; Ds: 10 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 45
T. 181
T. 181: 1
O: tanjur; ulomak ruba; rukom rađena, zaglađena, tvrda; primjese; unutrašnjost ukrašena motivima izvedenim urezima; Bu: GLEY1 3/N very dark gray; Bv: 7.5yR 7/6 reddish yellow; Dr: 25 cm; Ds: 5 mm.
T. 181: 2
O: čaša; ulomak dna; rukom rađena, zaglađena, tvrda; primjese; Bs: GLEY1 4/N dark gray; Bv: 5yR 5/6 yellowish red; Dd: 4 cm; Ds: 3-4 mm
T.181: 3
O: zdjela; ulomak ruba; tvrda; s premazom; Bs: 2.5yR 6/2 light brownish gray; Bv: 2,5yR 3/1 dark reddish gray; Bpv: 2,5yR 6/6 light red; Dr: 20 cm; Ds: 5 mm
T.181: 4
O: tanjur; tvrd; Bs: 5yR 7/6 – 7/8 reddish yellow; Dr: 30 cm; Ds: 7 mm
T.181: 5
O: kadionica; ulomak ruba ukrašen s tri narebrene trake; tvrda; pročišćena glina; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 20 cm; Ds: 6 mm.

T.181: 6
O: poklopac; čepasta ručka na poklopcu; Bs: GLEY 4 dark gray; Dr: 15 cm; Ds: 7 mm.
T.181: 7
O: tanjur; ulomak ruba; Bs: 5yR 5/1 gray; Dr: 18 cm; Ds: 5 mm.
T.181: 8
O: poklopac; čepasta ručka; tvrda; Bs: 5yR 6/4 light reddish brown; Ds: 6 mm.
T.181: 9
O: poklopac; ulomak ruba i dijela tijela poklopca; Bv: 5yR 6/4 light reddish brown; Bs: 5yR 4/6 yellowish red; Dr: 26 cm; Ds: 7 mm.

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 45
T.182
T.182: 1
O: lonac; ulomak ruba; rukom rađena, tvrda; primjese; gruba; traka na vratu ukrašena utiskivanjem; Bv: 10yR 2/1 black; Bs: 10yR 6/3 pale brown; Dr: 28; Ds: 10 mm.
T.182: 2
O: lonac, ulomak ruba; rukom rađena, tvrda; primjese; gruba; Bv: 10yR 6/2 light brownish gray; Bs: 10yR 6/1 gray; Dr: 22 cm; Ds: 7 mm.
T.182: 3
O: lonac; tvrda; kompaktna; primjese, Bv: GLEY1 3/N very dark gray; Bs: 2,5yR 4/4 reddish brown; Dr: 26 cm; Ds: 6 mm.
T.182: 4
O: peka; ulomak ruba; rukom rađena, tvrda; primjese; gruba; rub ukrašen utiscima prstiju; Bs: 10yR 7/4 very pale brown; Ds: 10 mm.
T.182: 5
O: amfora; ulomak ruba i vrata; tvrda; Bs: 10yR 8/3 very pale brown; Bv: 2.5y 8/3 pale yellow; Dr: 11 cm; Ds: 8 mm.
T.182: 6
O: amfora; ulomak vrata s dvije ručke; tvrda; Bs: 5yR 5/4 reddish brown, Dvrata: 11 cm; Ds: 10 mm.

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 58
T. 183
T. 183: 1
O: antropomorfna posuda; aplika falusa; tvrda; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; dužina 6 cm.
T. 183: 2
O: vrč; ulomak ruba i grla; Bs: 10yR 5/2 grayish brown, Bv: 10yR 7/2 light gray; Dr: 5,6 cm, Ds: 3 mm
T. 183: 3
O: zdjela; ulomak; tvrda; Bs: 7.5yR 7/4 pink; Ds: 5 mm.
T. 183: 4
O: mramorizirana zdjela ili tanjur; ulomak ruba; Bs: 10yR 8/4 very pale brown, Bv: 5yR 6/8 - 5/8 reddish yellow-yellowish red; Dr: 22 cm, Ds: 5 mm.
T. 183: 5
O: tera sigilata; ulomak ruba; tvrda; premaz sjajni; Bs: 2.5yR 5/4 reddish brown; Bpv,u: 10R 4/8 red; Dr: 16 cm, Ds: 3 mm.
T. 183: 6

O: tera sigilata; ulomak ruba; tvrda; premaz sjajni; gorena; Bs: 5yR 5/6 yellowish red; Bpv,u: 2.5yR 4/6 red; Dr: 16 cm, Ds: 5 mm.
T. 183: 7
O: tera sigilata; ulomak dna; tvrda; premaz; Bs: 2.5yR 6/6 light red; Bpv,u: 10R 4/8 red; Dd: 4 cm, Ds: 3 mm.
T. 183: 8
O: tera sigilata; ulomak dna; tvrda; premaz; Bs: 5yR 6/6 reddish yellow; Bpv,u: 10R 7/8 red; Dd: 7,5 cm, Ds: 4 mm.

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 58
T.184
T. 184: 1
O: zdjela; ulomak ruba; ukras na rubu traka sa utiscima; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Ds: 4 mm
T. 184: 2
O: čaša; ulomak ruba i trbuha; Bs: 7.5yR 5/6 strong brown; Bv: 7.5yR 4/1 dark gray; Dr: 10 cm, Ds: 5 mm
T. 184: 3
O: ulomak s buklom; gruba rađena rukom; Bs: 10yR 6/3 pale brown – 10yR 4/1 dark gray, Ds: 12 mm
T. 184: 4
O: peka, ulomak s ručkom, Bs: 5yR 3/1 very dark gray, Ds: 14 mm
T. 184: 5
O: amfora, ulomak ručke, Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, širina: 4,4 cm
T. 184: 6
O: dolij, ulomak, Bs: 5yR 6/2 pinkish gray, Bv: 5yR 6/8 reddish yellow, Ds: 7 mm
T. 184: 7
O: dolij; ulomak, Bs: 2.5yR 5/8 red, Ds: 9 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 63
T. 185
T.185: 1
O: čaša; vrlo tanke stijenke, Bs: 2.5y 8/3 pale yellow, tvrda, ukras izvedeni kotačićem, mat premaz, Bpv: 5yR 6/6 reddish yellow, Bpu: 5yR 6/8 reddish yellow, Dr: 4,5 cm, Ds: 2 mm, V: 3,4 cm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak: Povijesni arhiv II 2004, SJ 62
T. 185
T.185: 2
O: keramika, tankih stijenki; ulomak ruba i tijela zdjelice, ukras izvedeni kotačićem, mat premaz, Bp: GLEY 1 6/N gray, Bv: GLEY 1 6/N gray; Dr: 8 cm, Ds: 2 mm
T. 185: 3
O: lonac; ulomak ruba; Bs: 10yR 6/4 light yellowish brown; Bv: 10R 4/1 dark gray; Dr: 14 cm, Ds: 4 mm.
T. 185: 4

O: vrč; ulomak ruba; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Dr: 11 cm, Ds: 4 mm.
T. 185: 5
O: poklopac; ulomak s čepastom ručkom; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Ds: 10 mm.
T. 185: 6
O: kadionica?, ulomak noge; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow, Dnoge: 10 cm, Ds: 7 mm.
T. 185: 7
O: zdjela; ulomak ruba i trbuha; Bs: 2.5y 4/3 olive brown; Bv: 2.5y 3/1 very dark gray, Dr: 20 cm, Ds: 5 mm.
T. 185: 8
O: tanjur; ulomak ruba i trbuha; Bs: 5yR 5/1 gray; Bv: 5yR 3/1 very dark gray; Dr: 18 cm, Ds: 4 mm.
T. 185: 9
O: lonac; ulomak ruba i trbuha; Bs: 7.5yR 5/6 strong brown; Bv: GLEY1 4/N dark gray, Dr: 21 cm, Ds: 5 mm
T. 185: 10
O: građevinska keramika, Bs: 2.5yR 6/8 light red

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 24
T. 186
T. 186: 1
O: panonska keramika s premazom, ulomak dna s pečatiranim ukrasom; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; Bpv,u: 2.5yR 6/8 light red; Dd: 9 cm, Ds: 6 mm
T. 186: 2
O: tanjur; ulomak; Bs: 10yR 7/4 very pale brown; Bpv: 2.5yR 5/8 red; Ds: 5 mm
T. 186: 3
O: panonska keramika s premazom; ulomak ruba; Bs: 5yR 5/8 yellowish red; Bpv,u: 2.5yR 5/8 red; Dr: 18 cm, Ds: 5 mm
T. 186: 4
O: panonska keramika s premazom, ulomak ruba; Bs: 5yR 5/8 yellowish red; Bpv,u: 2.5yR 5/8 red, Ds: 4 mm
T. 186: 5
O: tera sigilata; ulomak ruba; Bs: 5yR 5/3 reddish brown; Bpv,u: 2.5yR 4/8 red, Dr: 16 cm, Ds: 4 mm
T. 186: 6
O: svjetiljka, ulomak
T. 186: 7
O: svjetiljka, ulomak dan s pečatom ..GENE, Ds: 4 mm
T. 186: 8
O: tanjur; ulomak ruba; Bs: 5yR 3/2 dark reddish brown; Bpv: 2.5yR 5/6 red-5yR 3/1 very dark gray; Dr: 28 cm, Ds: 7 mm
T. 186: 9
O: zdjela; ulomak ruba; Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow; Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 24
T. 187
T. 187: 1
O: tanjur?; ulomak dna; Bs: 5yR 5/6 yellowish red; Bpv: 2.5yR 5/6 red; Dr: 34 cm, Ds: 7 mm.
T. 187: 2

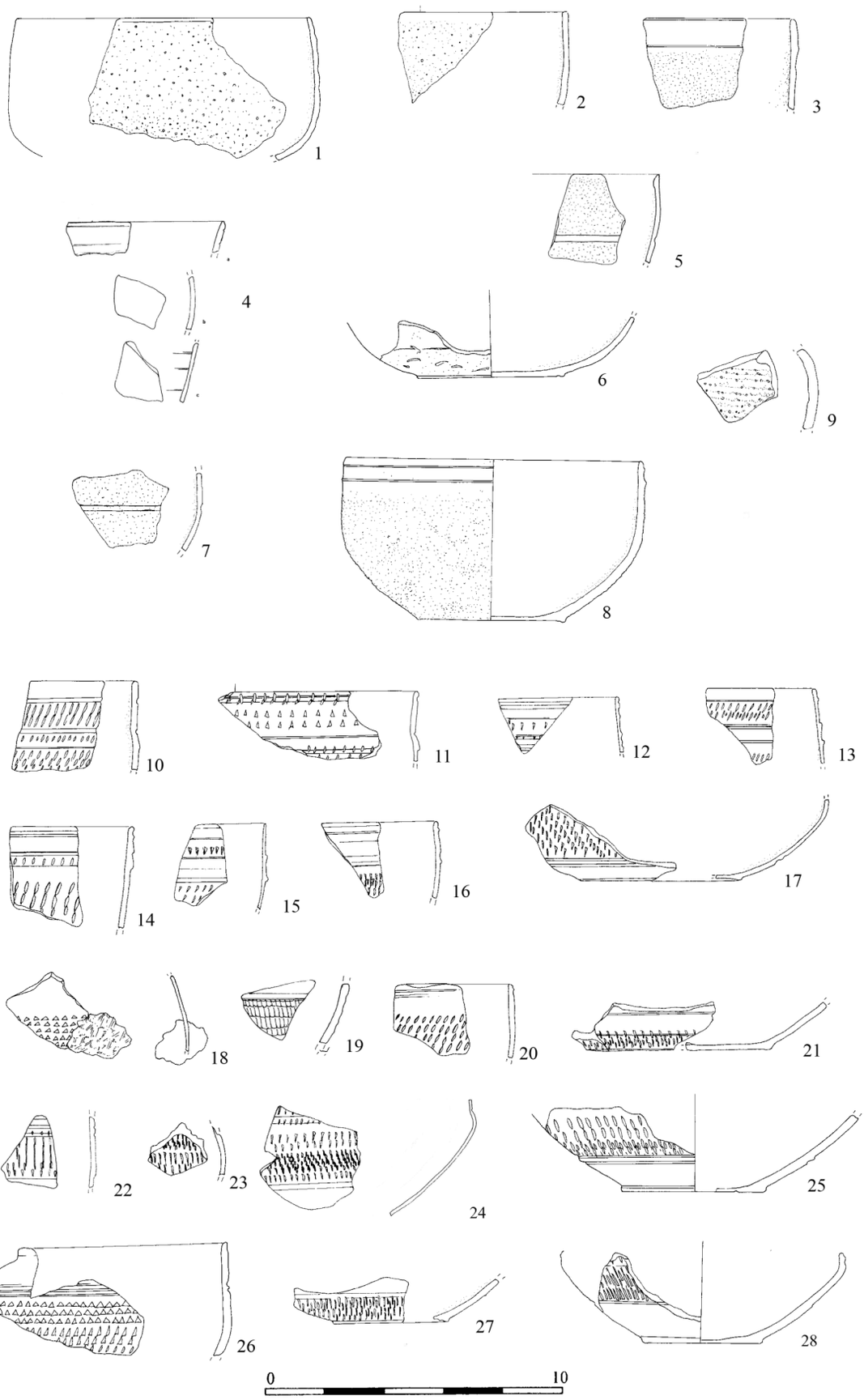
O: tanjur; ulomak ruba; Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow; Dr: 20 cm, Ds: 6 mm
T. 187: 3
O: vrč, ulomak ručke; Bs: 5yR 6/8 reddish yellow; širina: 3,4 cm
T. 187: 4
O: lonac; ulomak ruba i trbuha, sitne primjese; Bs: GLEY1 5/N gray, Bv: GLEY1 4/N dark gray; Dr: 11,5 cm, Ds: 4 mm
T. 187: 5
O: vrč; ulomak dna; mekana, Bs: 7.5yR 7/6 reddish yellow; Dd: 7,3 cm, Ds: 6 mm
T. 187: 6
O: lonac; ulomak ruba i trbuha; Bs: 10yR 5/3 brown, Bv: GLEY1 4/1 dark gray; Dr: 16 cm, Ds: 5 mm

Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SJ 24
T. 188
T. 188: 1
O: amfora; ulomak ruba; kompaktna, tvrda, bijele primjese, Bs: 2.5yR 5/8 red; Dr: 15 cm, Ds: 11 mm
T. 188: 2
O: amfora; ulomak dna; primjese, tvrda, Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow
T. 188: 3
O: amfora; ulomak dna; primjese, mekana, Bs: 5yR 6/6 reddish yellow

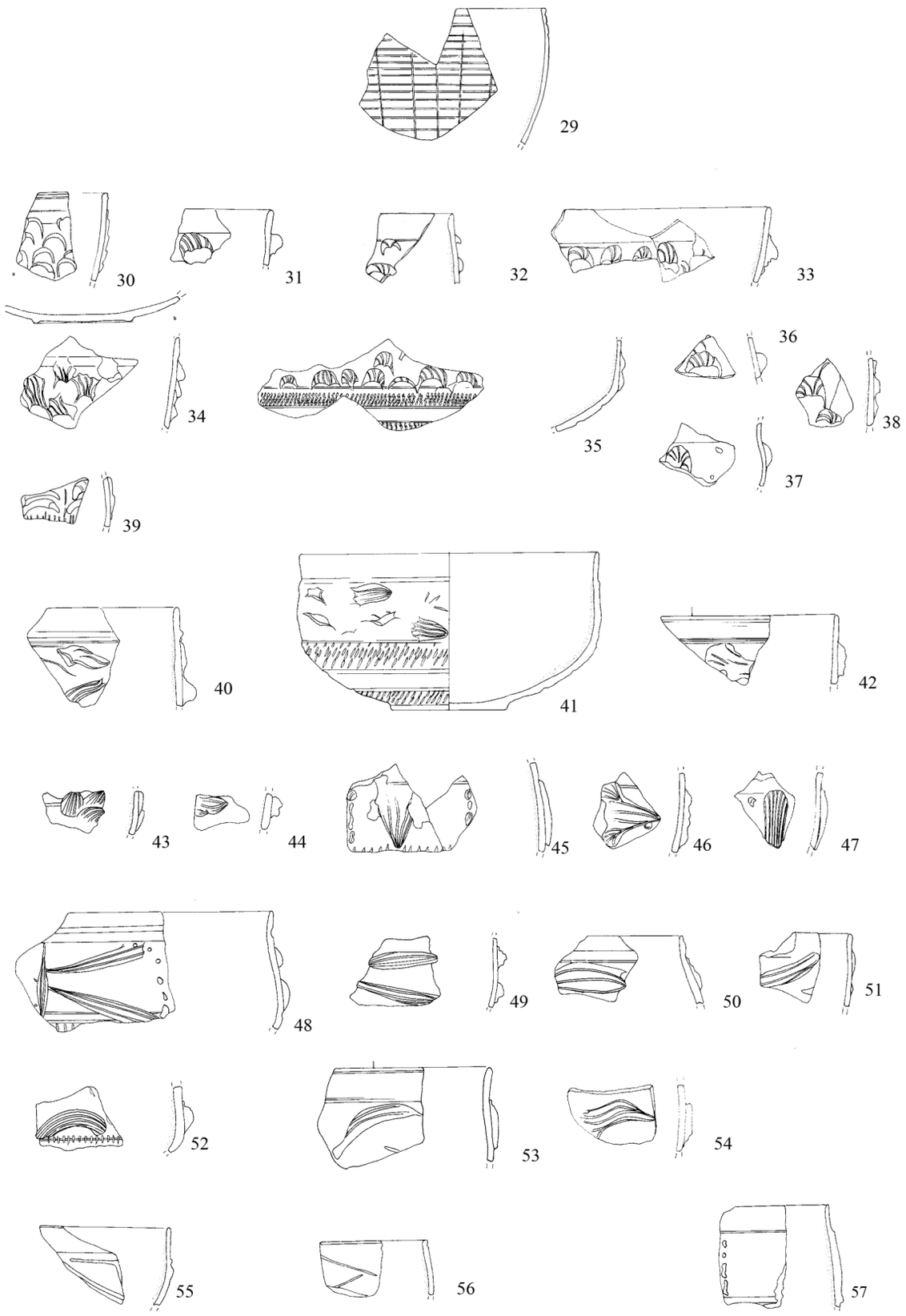
Mjesto nalaza i SJ:
Sisak, Povijesni arhiv II 2004, SONDA 2
T. 189
T.189: 1
O: keramika tankih stijenki; ulomak čaše s „Kommaregen“ negativ ukrasom, Bs: 2.5yR 5/6 red, Ds: 1-1,5 mm
T. 189: 2
O: vrč; ulomak; Bs: 10yR 7/2 light gray; Ds: 5 mm
T. 189: 3
O: panonska keramika s premazom; ulomak dna, mat premaz; Bs: 5yR 6/4 light reddish brown, Bv: GLEY1 3/1 very dark gray – 4/1 dark gray; Dd: 10 cm, Ds: 5 mm
T. 189: 4
O: amfora; ulomak; Bs: 710yR 8/2 very pale brown; Ds: 12 mm
T. 189: 5
O: špula, gruba, primjese, tvrda; Bs: 7.5yR 6/6 reddish yellow

14. TABLE

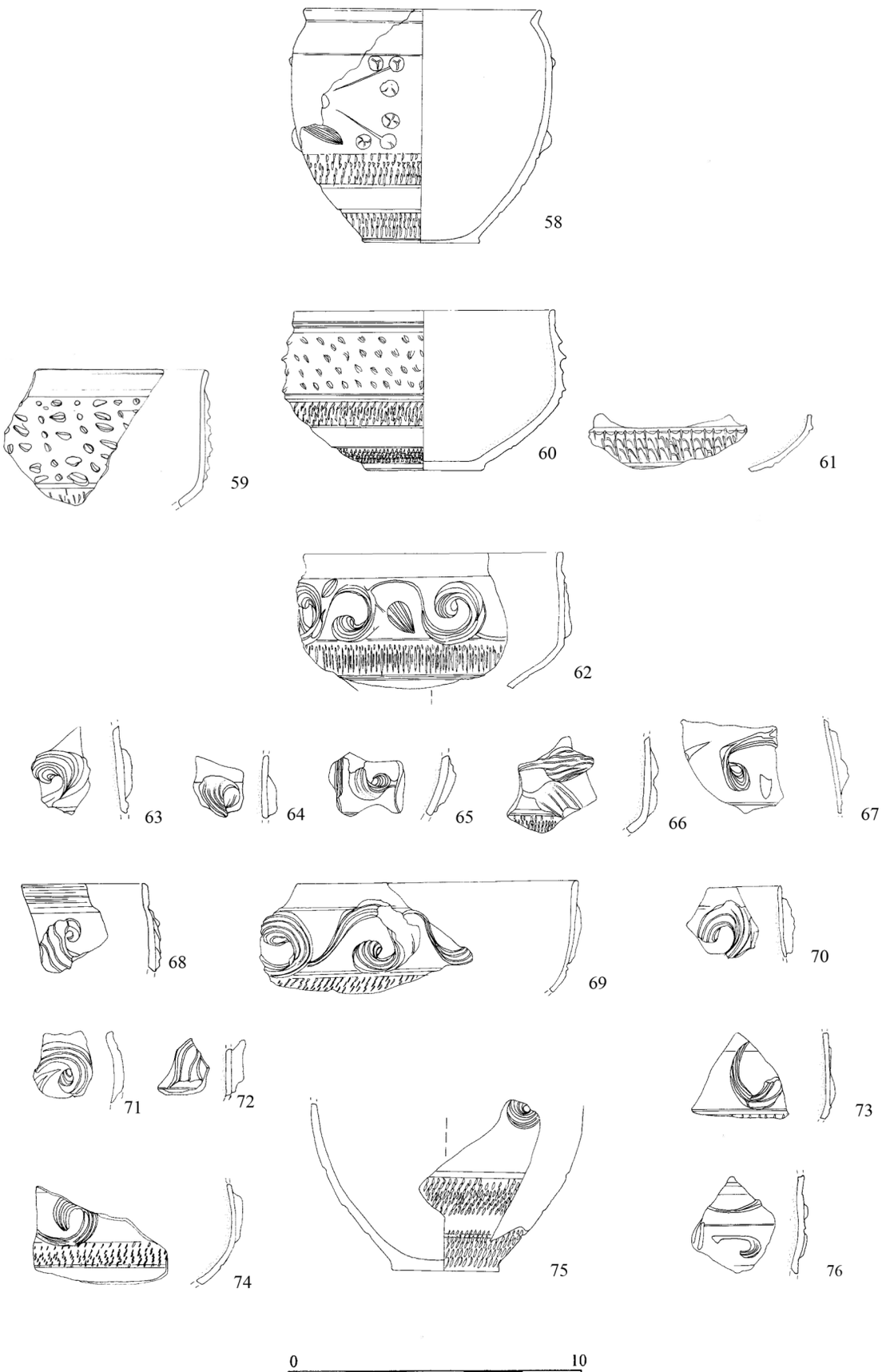
T.1
SV. KVIRIN
SJ.11

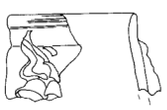
T.2
SV.KVIRIN
SJ.11

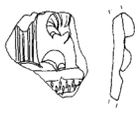

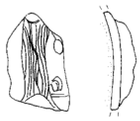
T.3
SV. KVIRIN
SJ.11

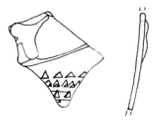

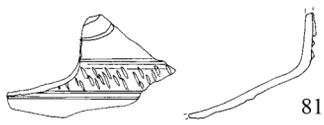
T.4
SV. KVIRIN
SJ.11

77

78

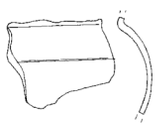

79

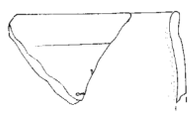

80

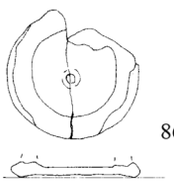

81

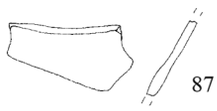

82

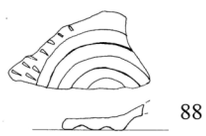

83

84

85

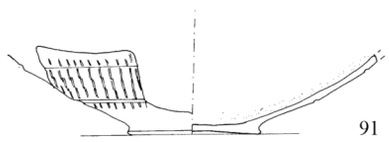

86

87

88

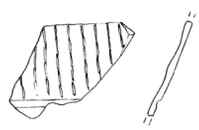

89

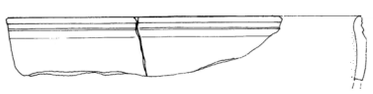

90

91

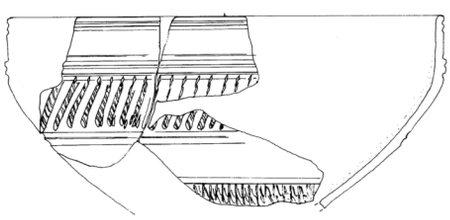

92

93

94

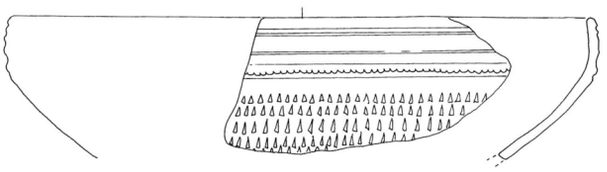

95

96

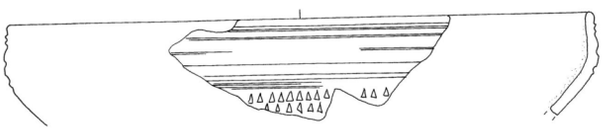

97

0 10

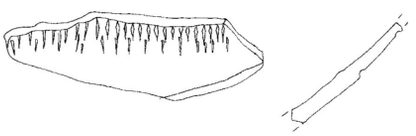
T.5
SV. KVIRIN
SJ.11

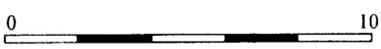
98

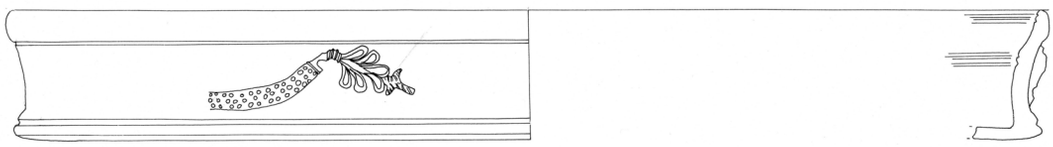
99

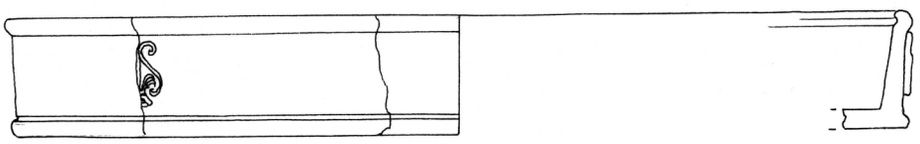

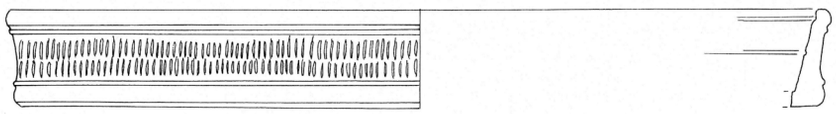
100

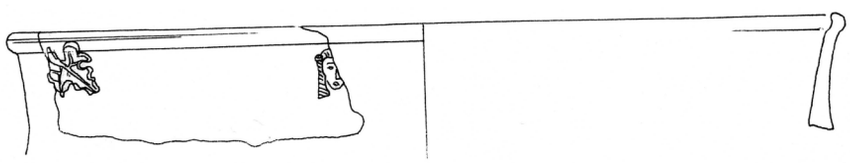

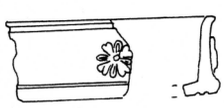
T. 6
SV.
KVIRIN
SJ 11
1:2

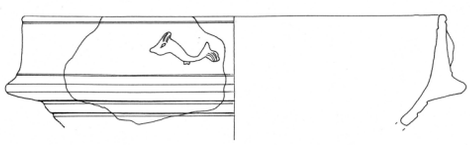

1

2

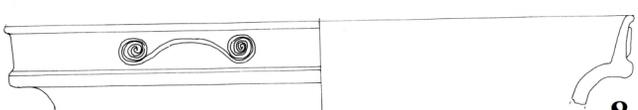

3

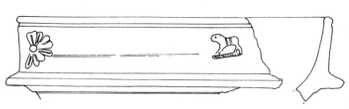

4

5

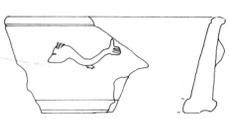

6

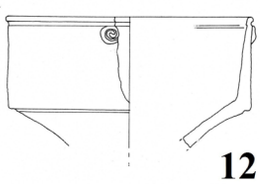

7

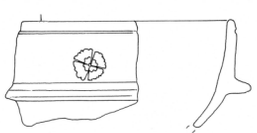

8

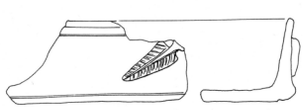

9

10

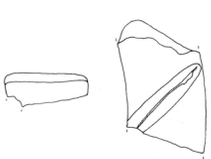

11

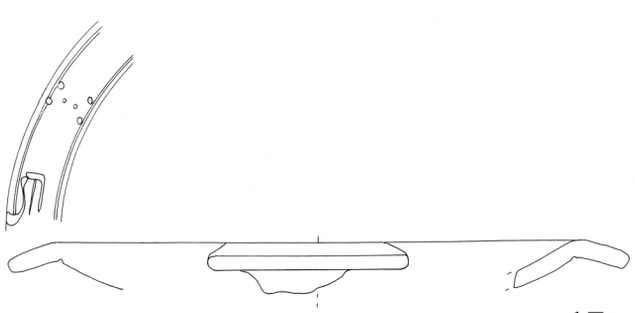

12

13

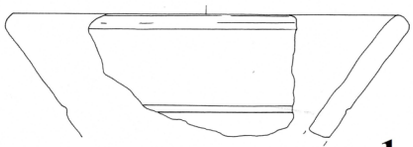

14

15

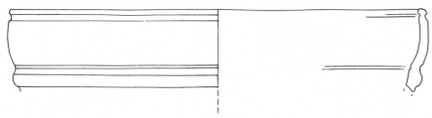

16

17

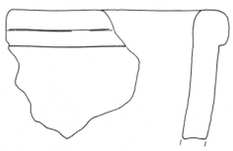
T. 7
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

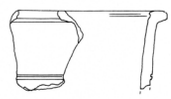
1

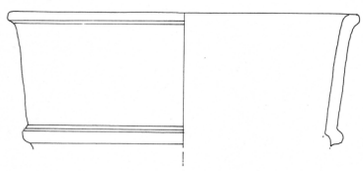
2

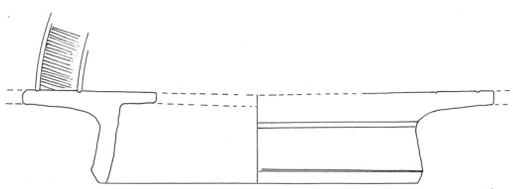
3

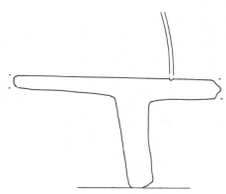
4

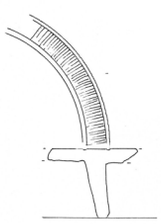
5

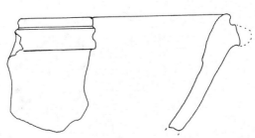
6

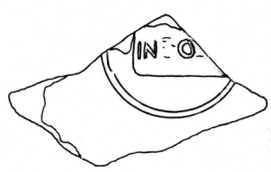
7

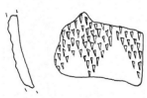
8

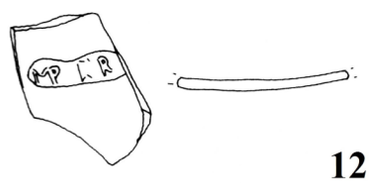
10

11

9

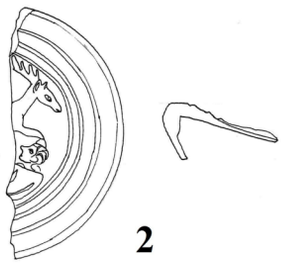

12

T. 8
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

1

2

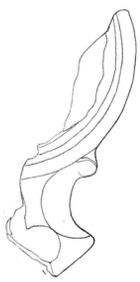
3

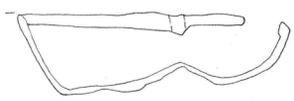
4

5

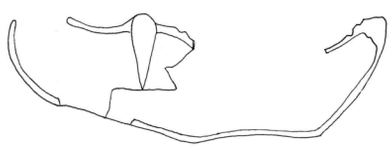

6

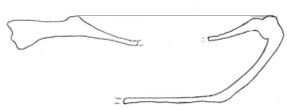

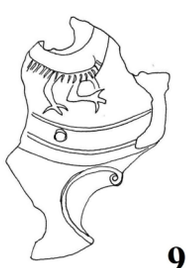
7

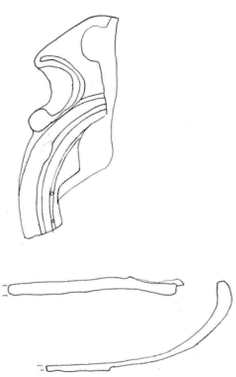
8

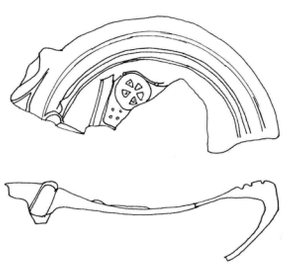

9

10

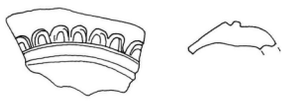

11

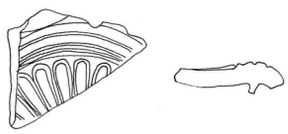
T. 9
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

1

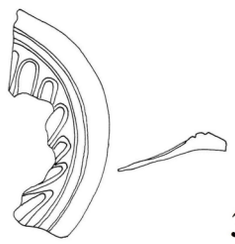
2

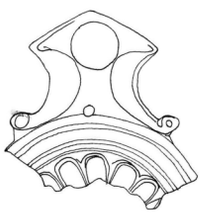
4

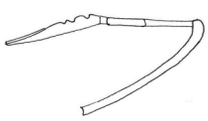

5

3

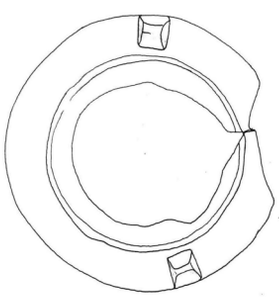
6

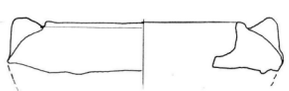

7

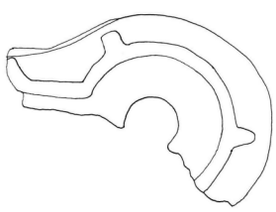

8

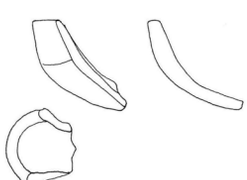

9

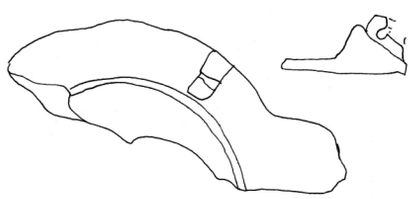

10

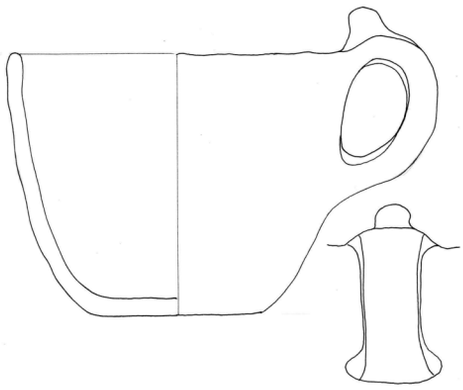

11

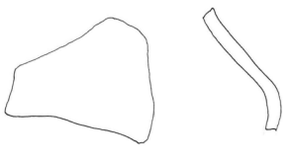

12

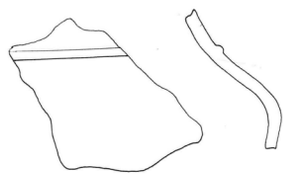
T. 10
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

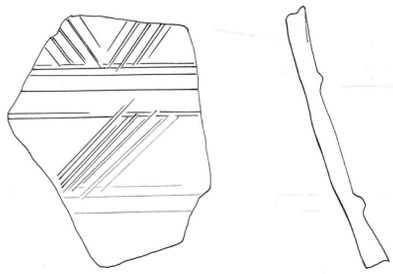
1

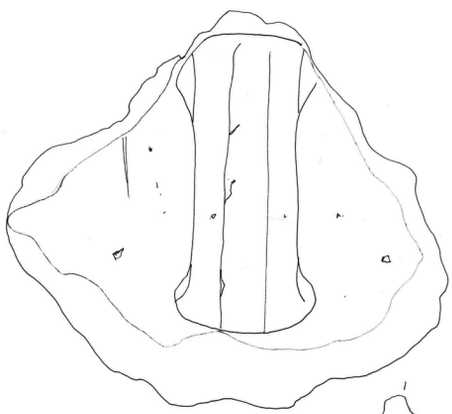
2

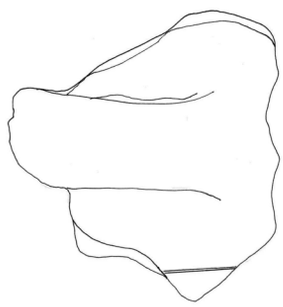
3

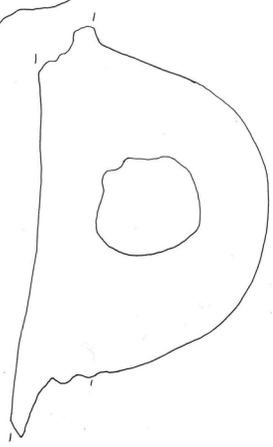
4

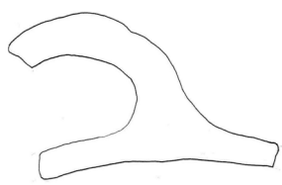

5

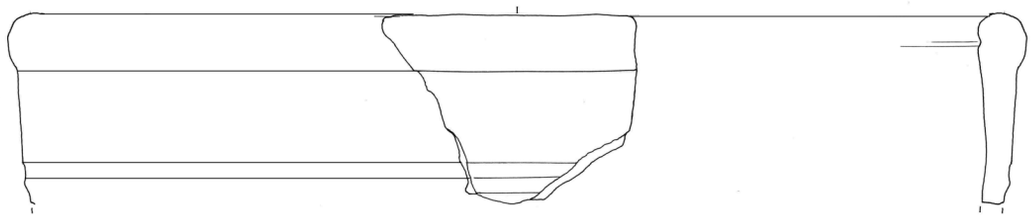

6

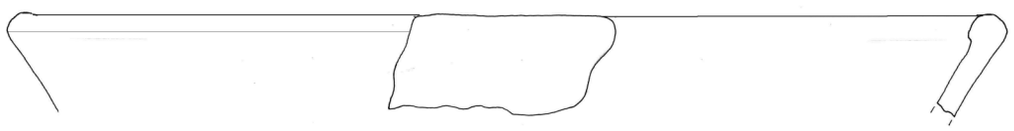

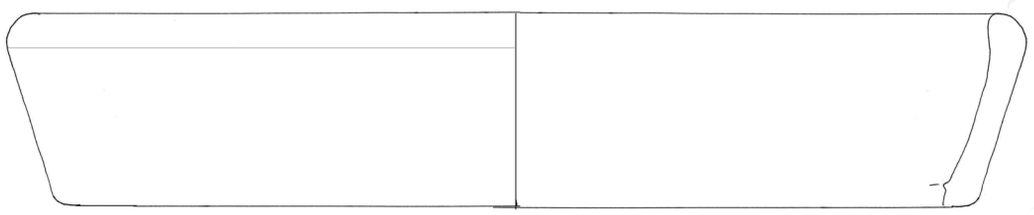
T. 11
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

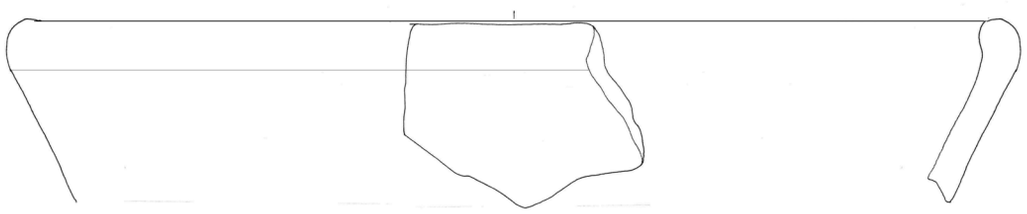
1

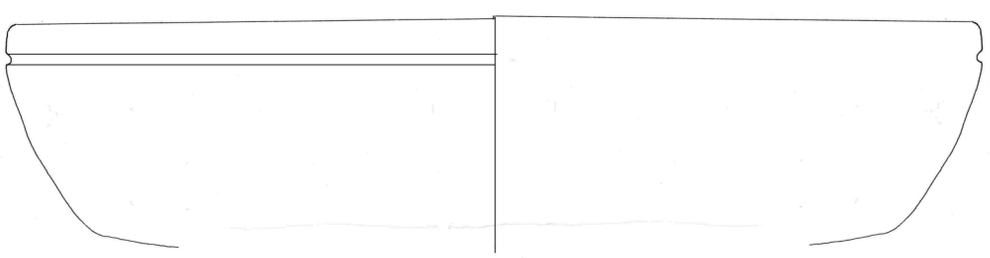
2

3

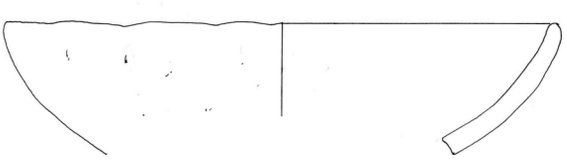
4

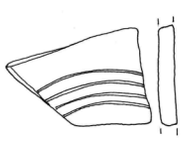
5

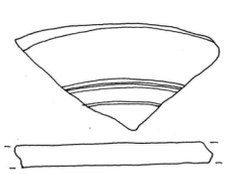
6

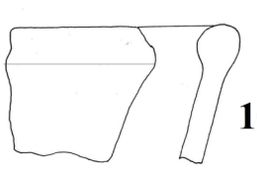
7

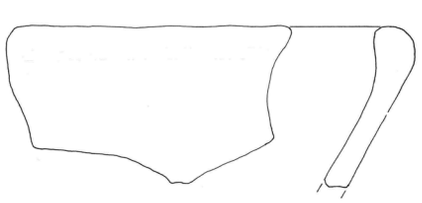
8

9

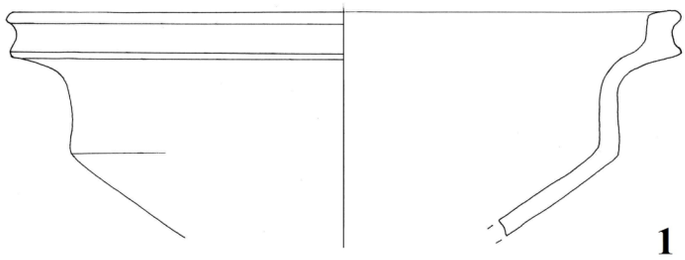

10

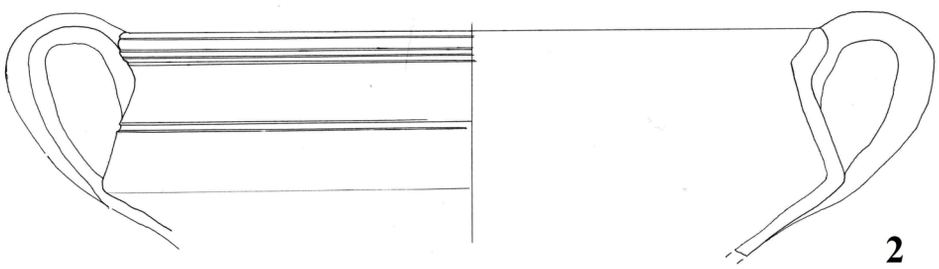

11

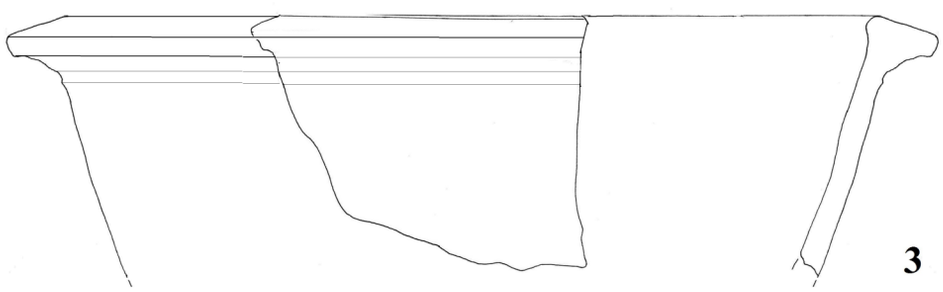
T. 12
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

1

2

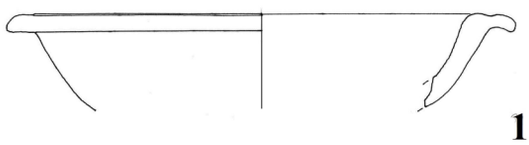

3

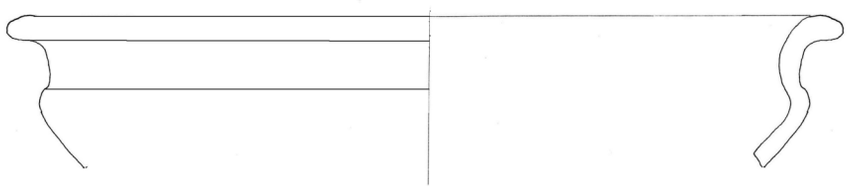

4

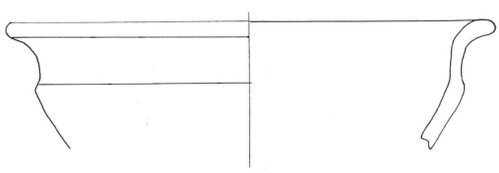
T. 13
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

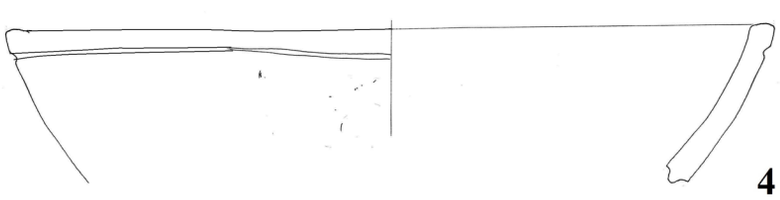
1

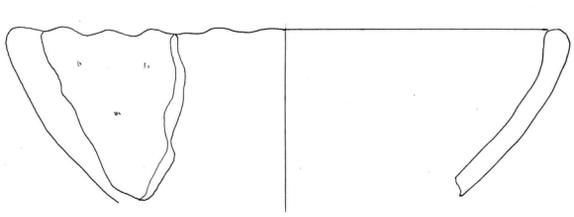
2

3

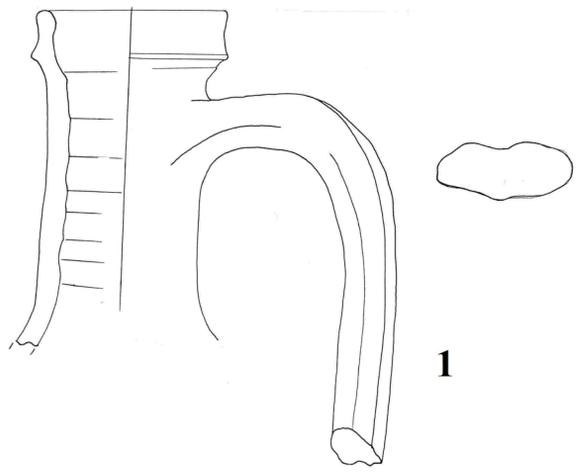

4

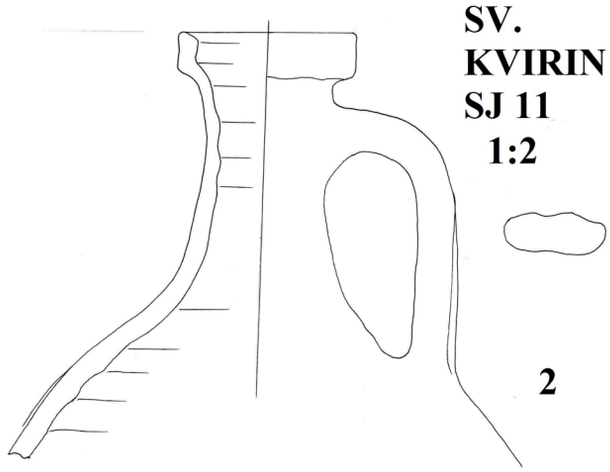

5

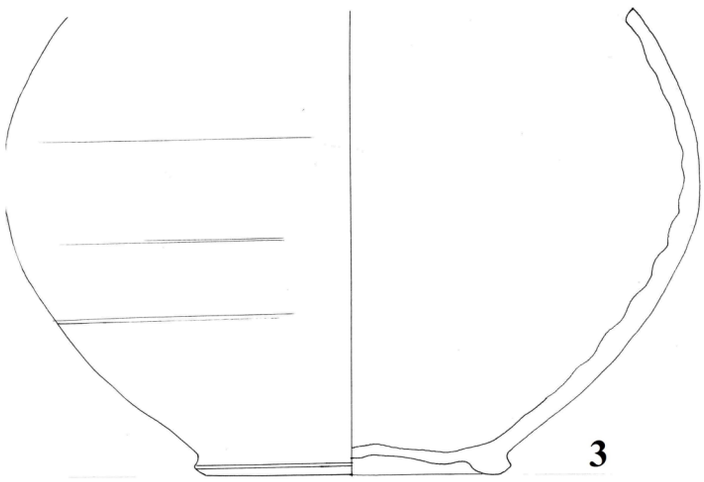
T. 14
SV.
KVIRIN
SJ 11
1:2

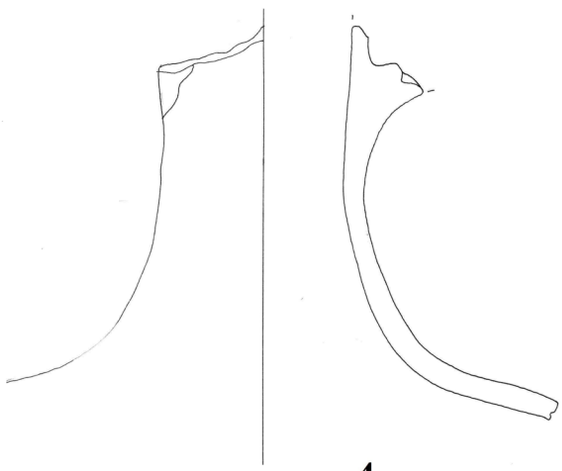
1

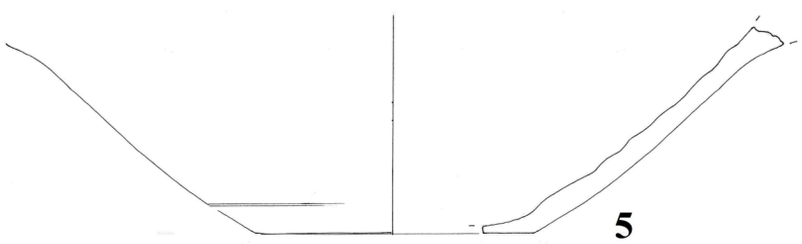
2

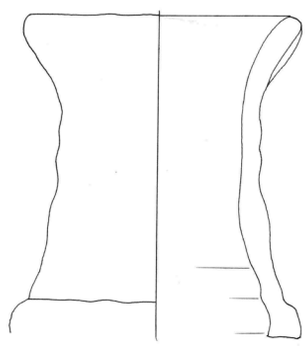
3

4

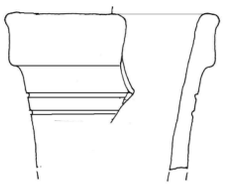

5

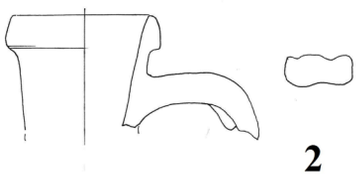

6

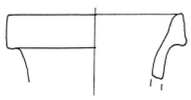
T. 15.
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

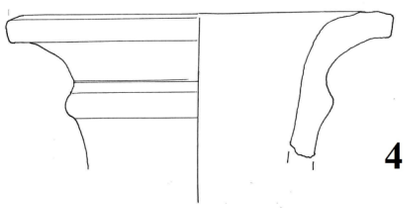
1

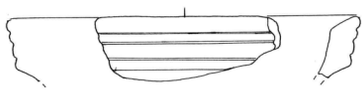
2

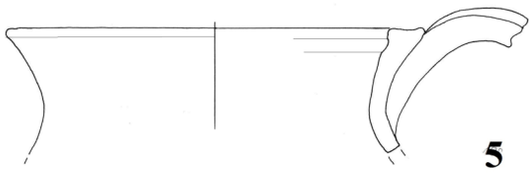
3

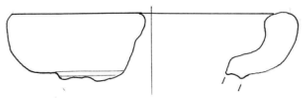
4

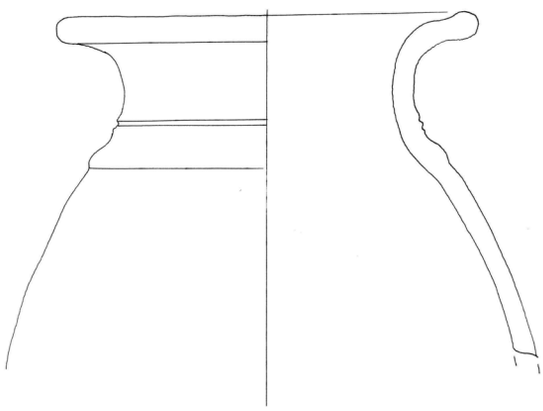
6

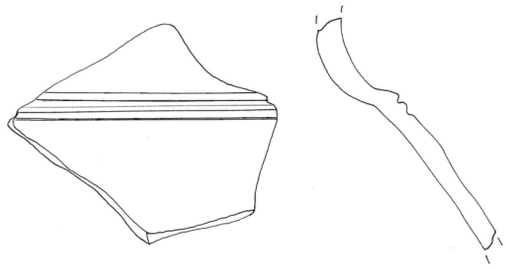
5

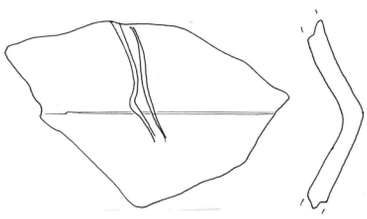
7

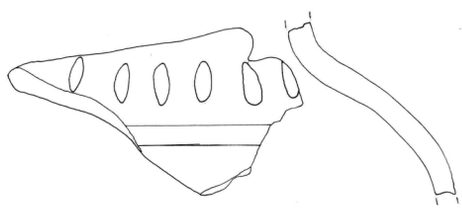
8

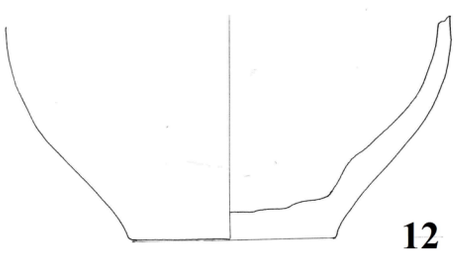
9

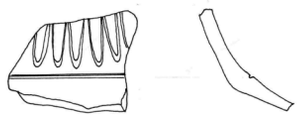
10

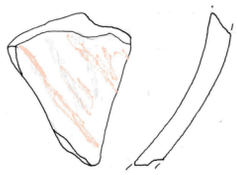
11

12

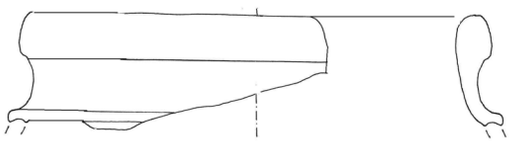

13

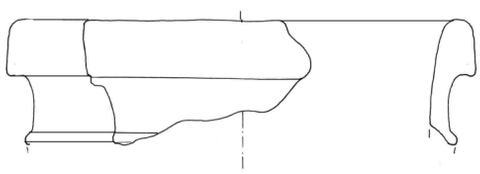

14

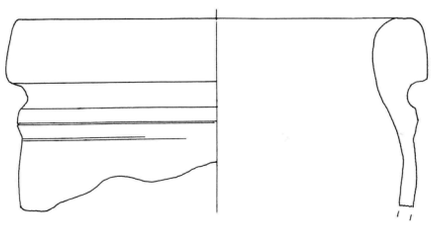
T. 16
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

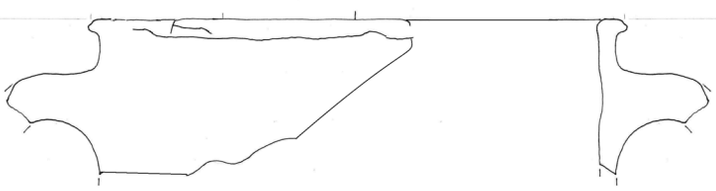
1

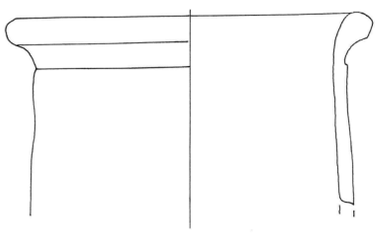
2

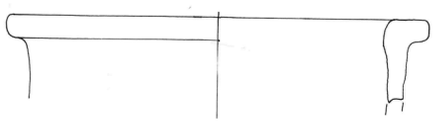
3

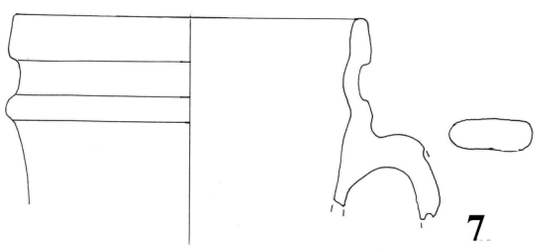
4

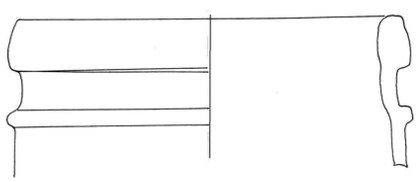
5

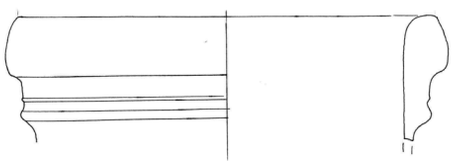
6

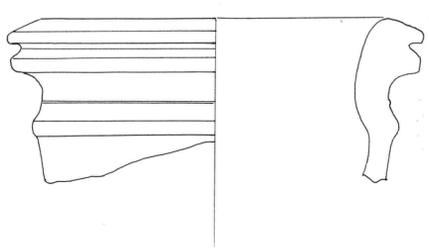
7

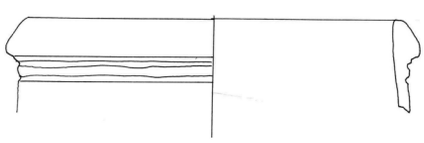
8

9

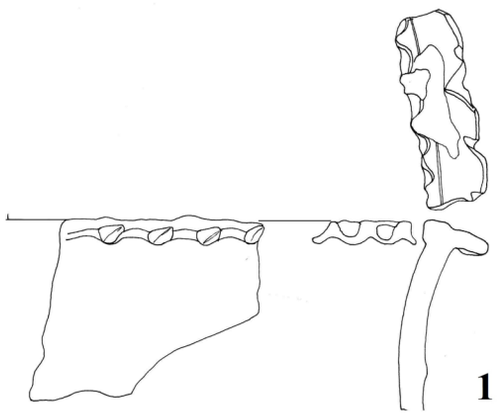

10

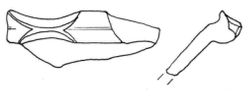

11

T. 17
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

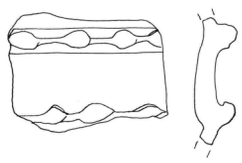
1

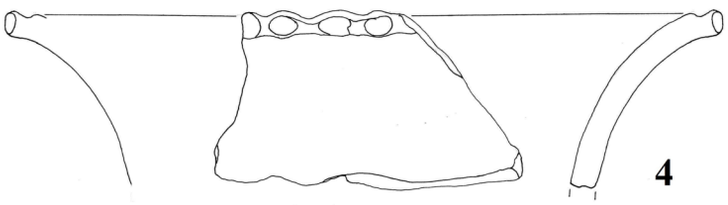
2

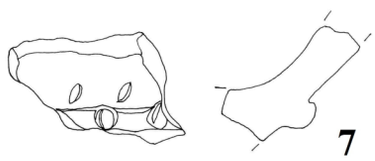
3

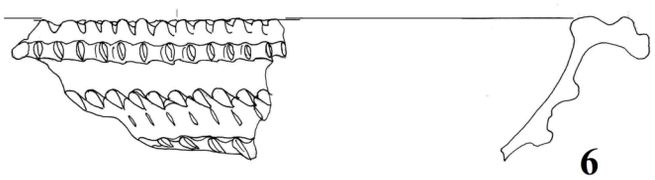
5

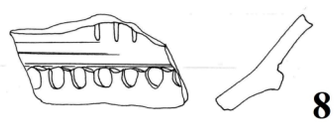
4

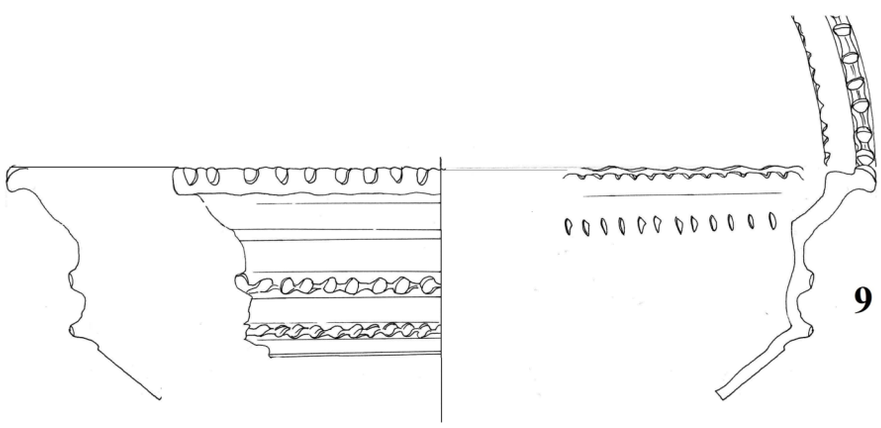
7

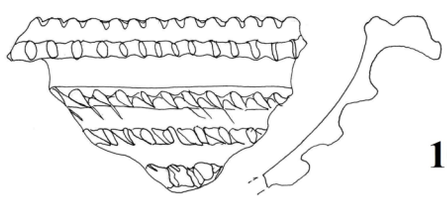
6

8

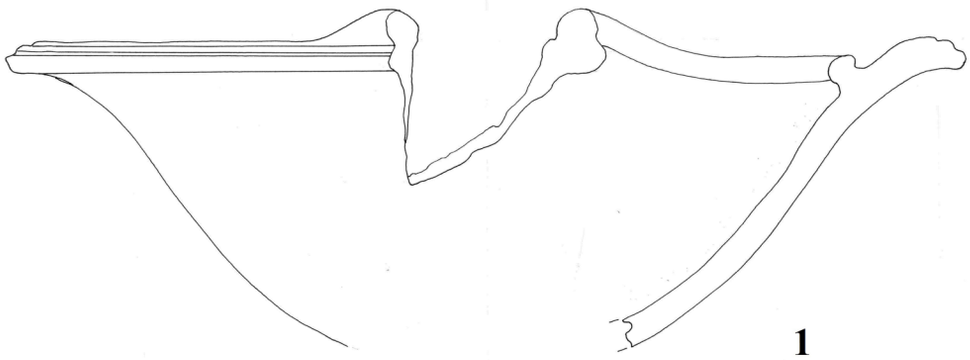

9

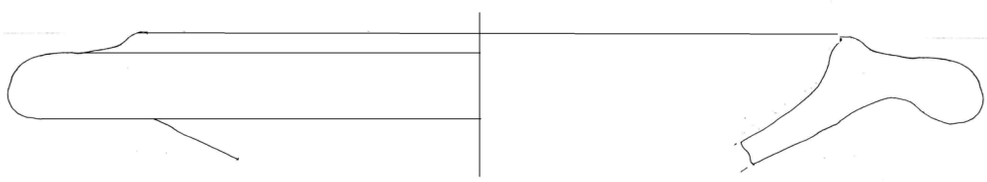

10

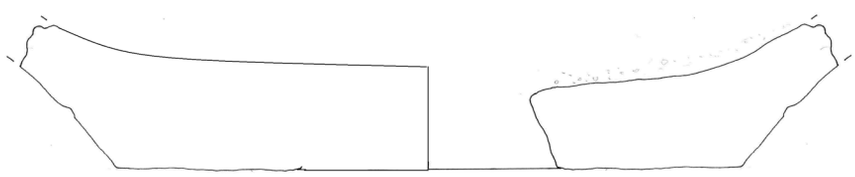
T. 18
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

1

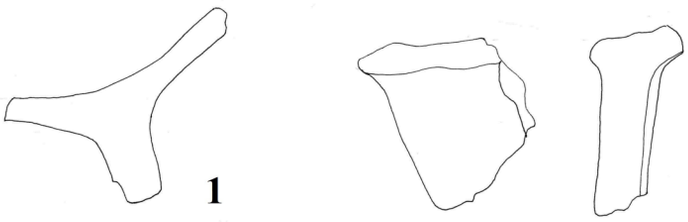

2

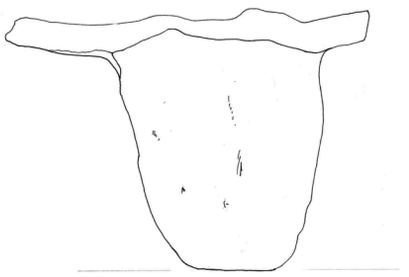

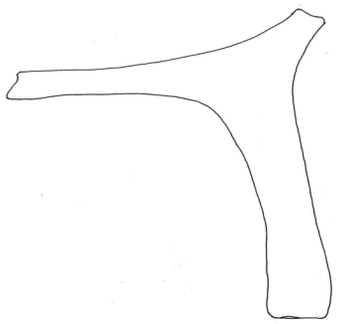
3

T. 19
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

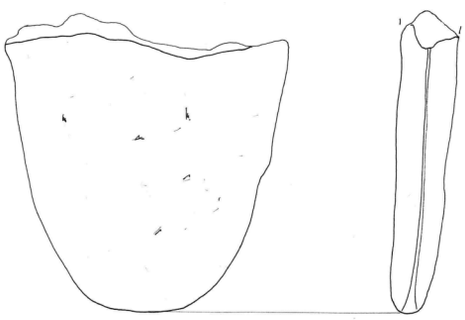

1

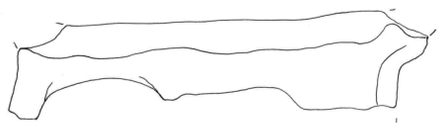

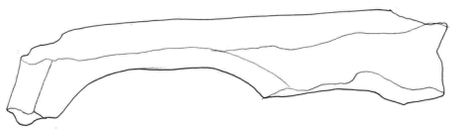

2

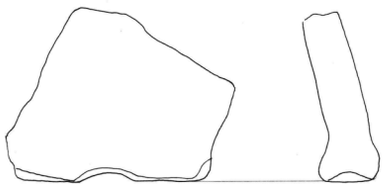

3

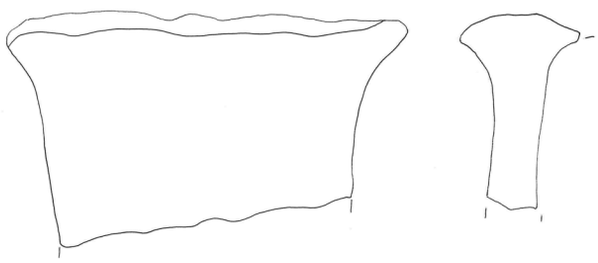

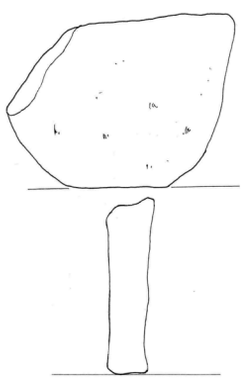

4

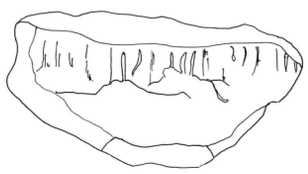

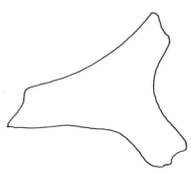
5

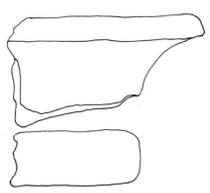

6

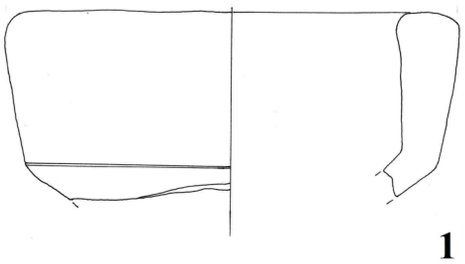

7

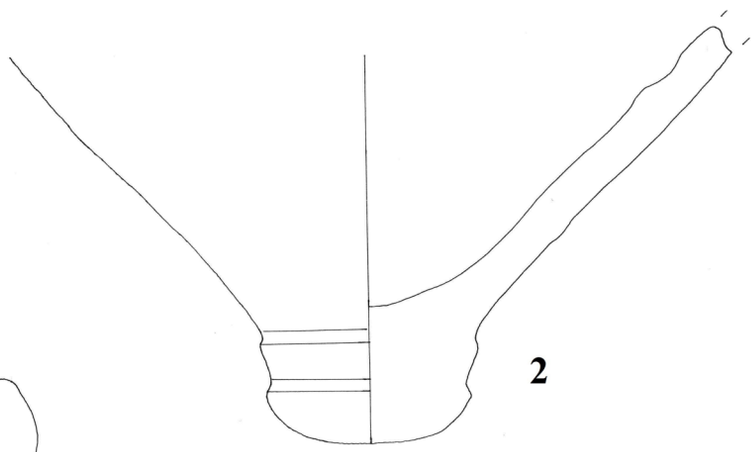

8

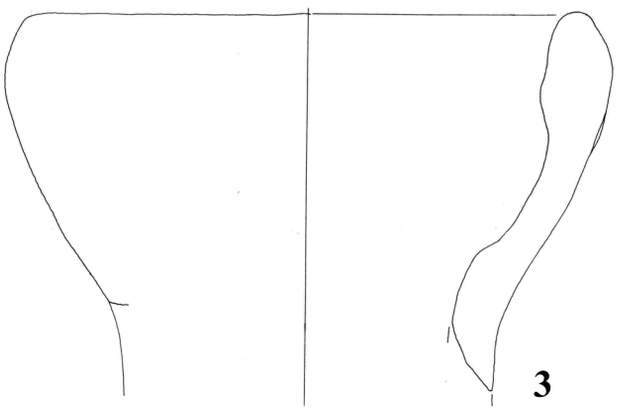
T. 20
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

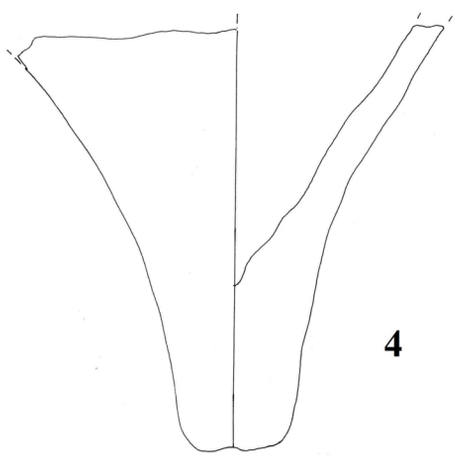
1

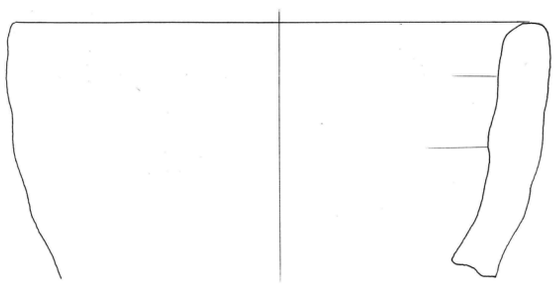
2

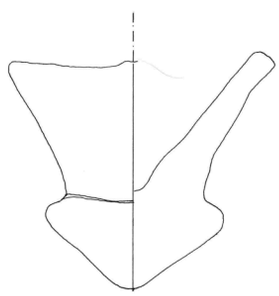
3

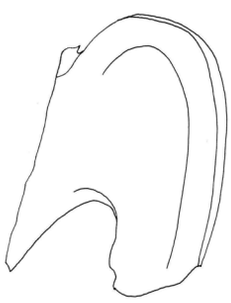
4

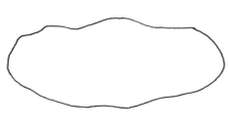

5

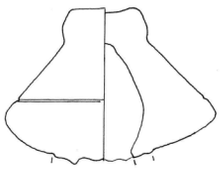
6

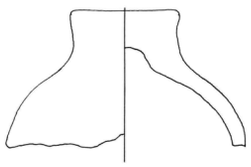

7

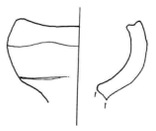
T. 21
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

1

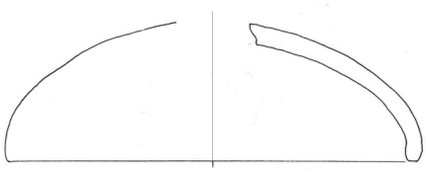
2

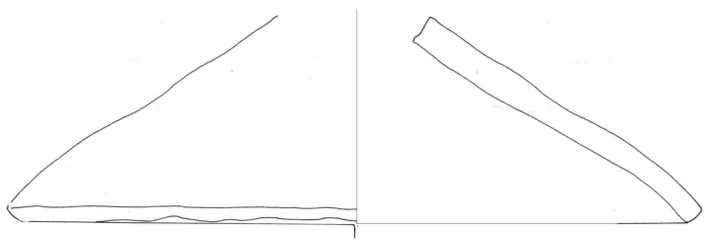
3

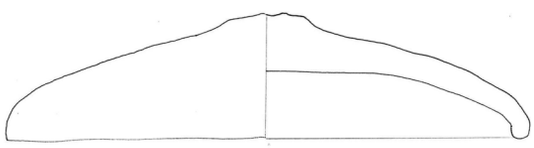
4

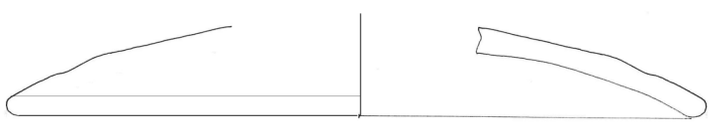
5

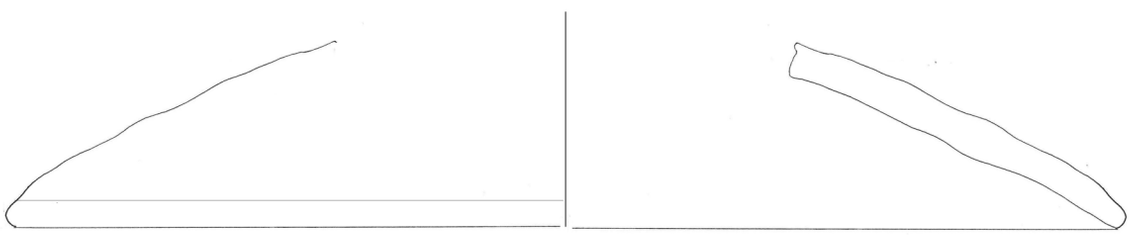
6

7

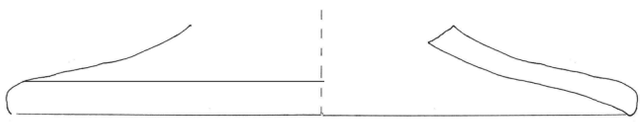

8

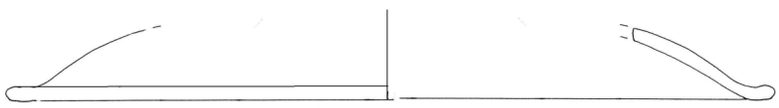

9

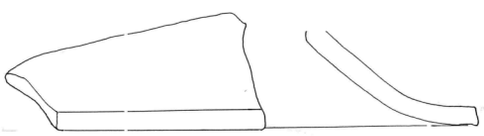
T. 22
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

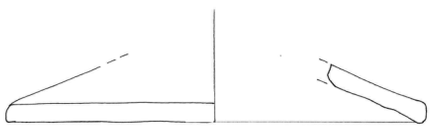
1

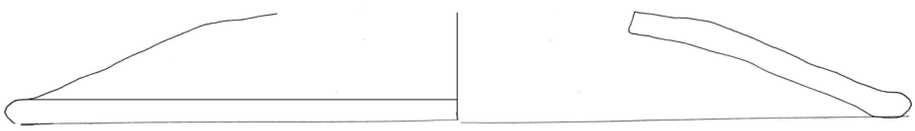
2

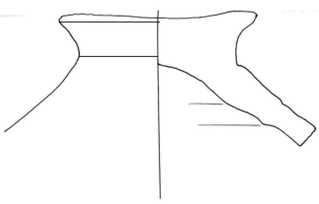
4

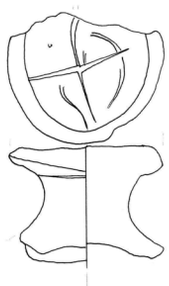
3

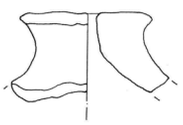
5

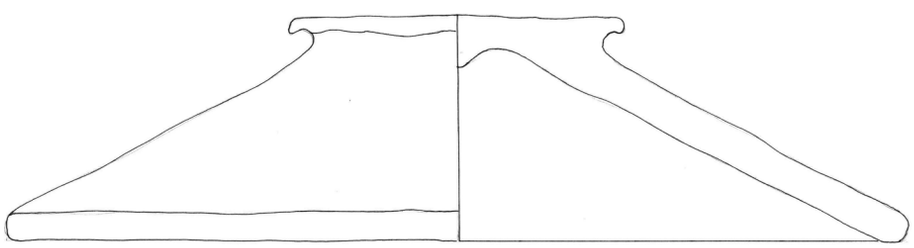
6

7

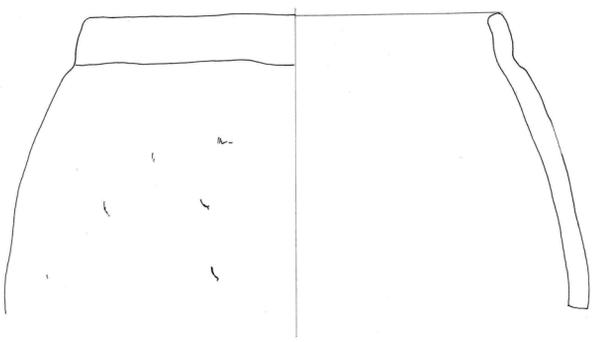

8

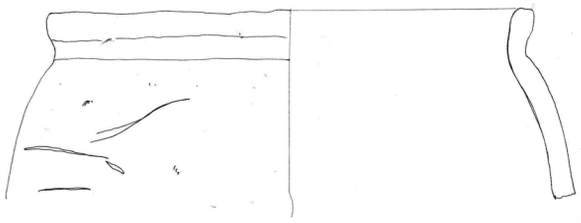

9

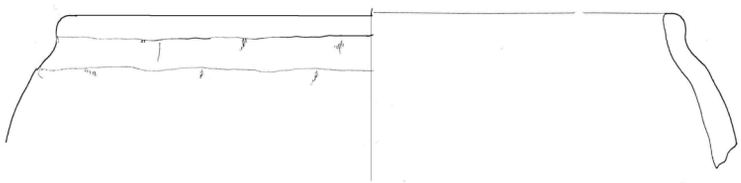
T. 23
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

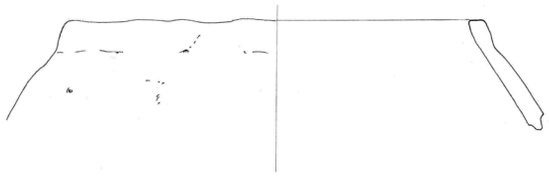
1

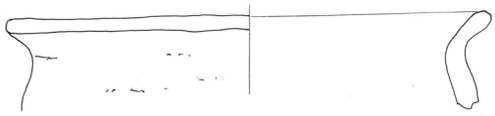
2

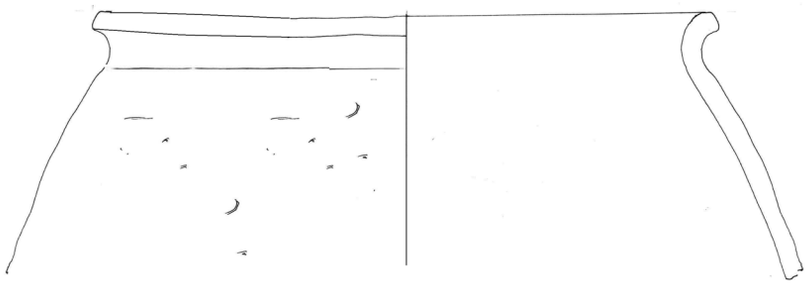
3

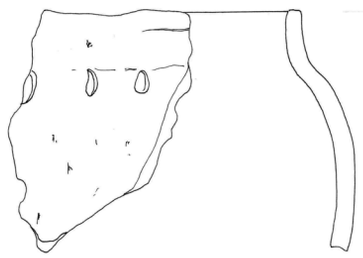
4

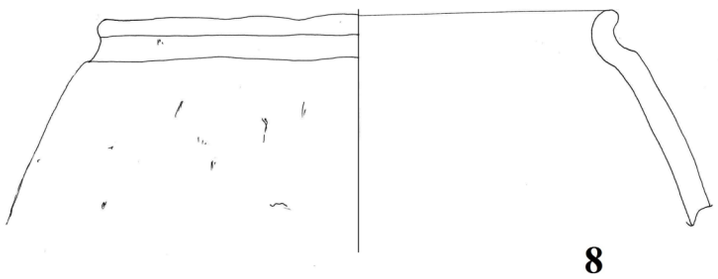
5

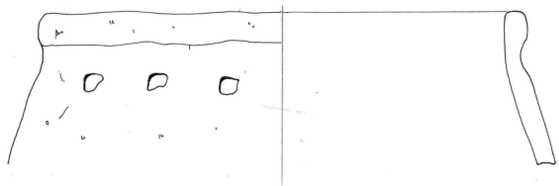
6

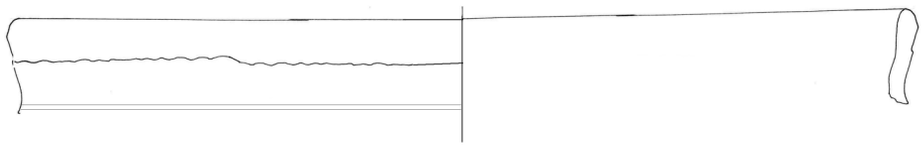
7

8

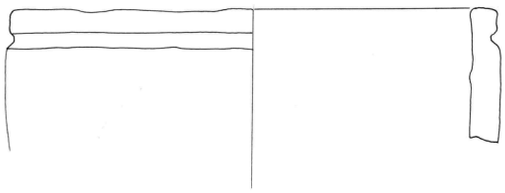

9

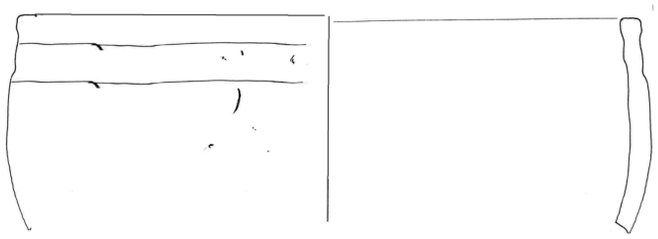

10

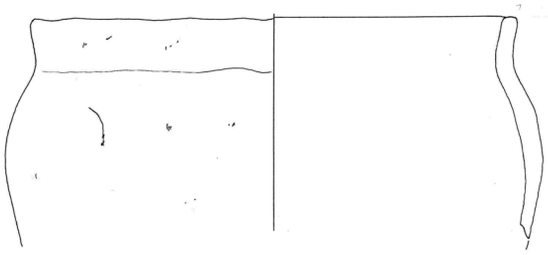
T. 24
SV.
KVIRIN
SJ 11
1:2

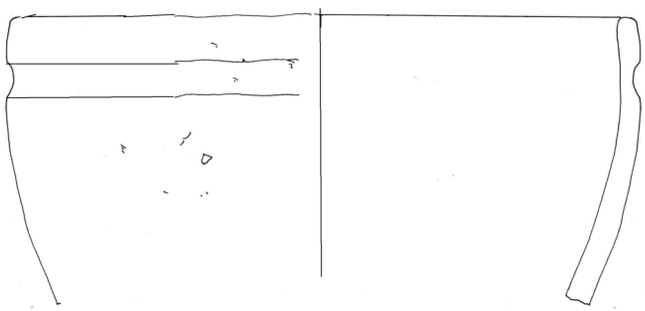
1

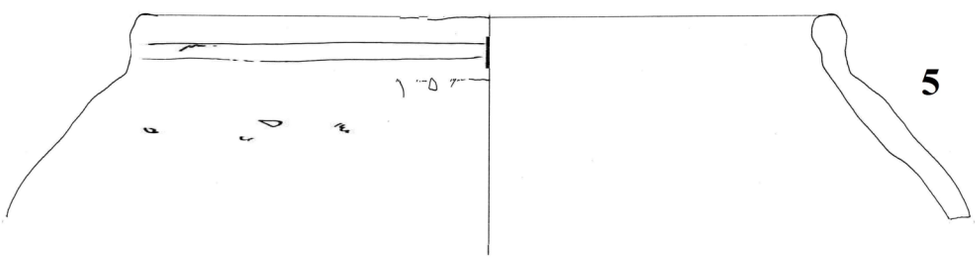
2

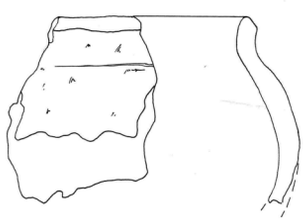
3

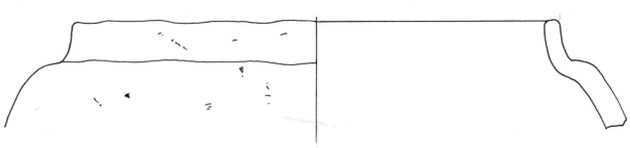
4

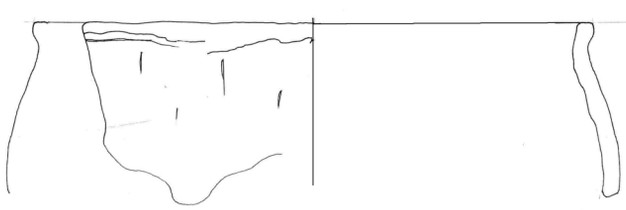
5

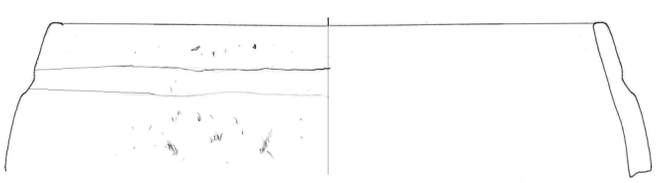
6

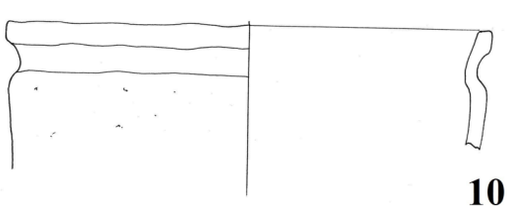
7

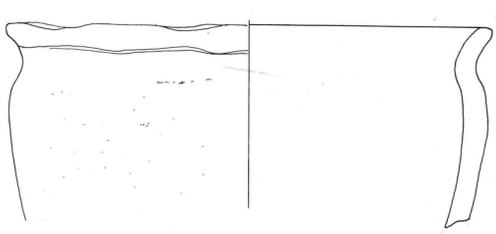
8

9

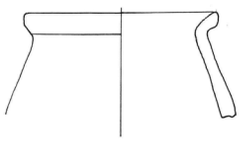

10

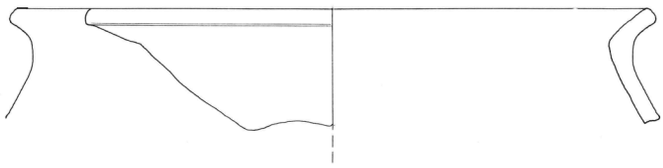

11

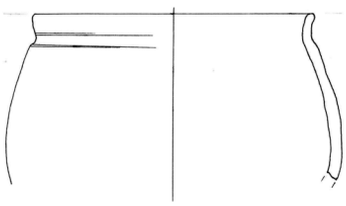
T. 25
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

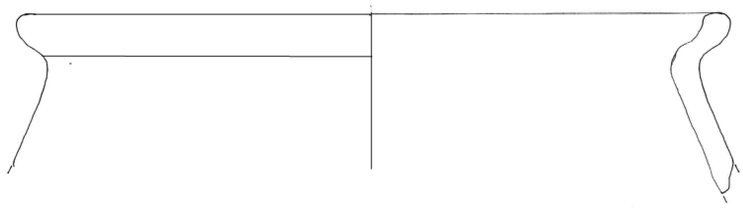
1

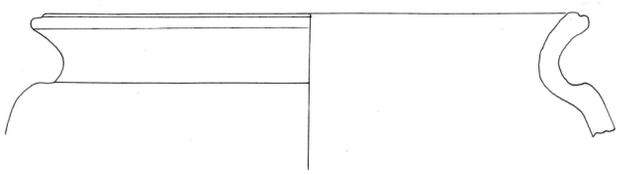
2

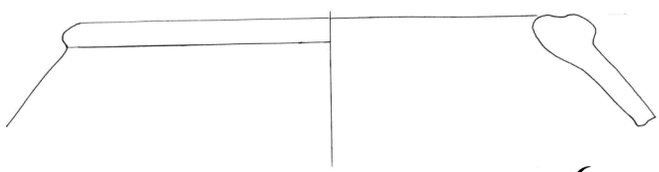
3

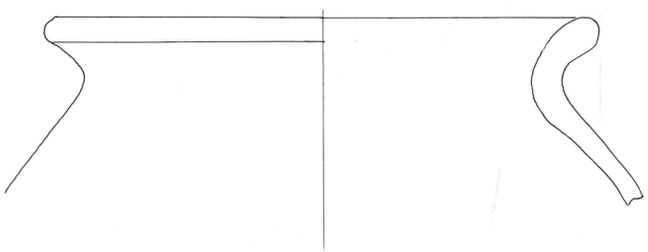
4

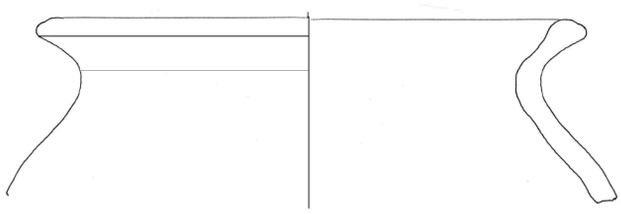
5

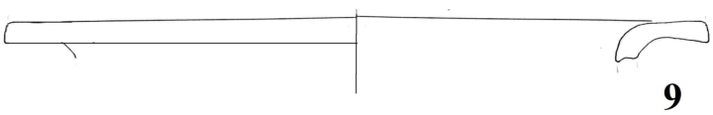
6

7

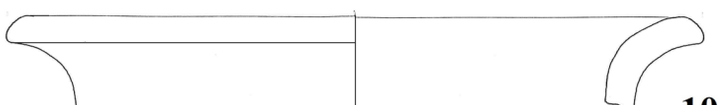
8

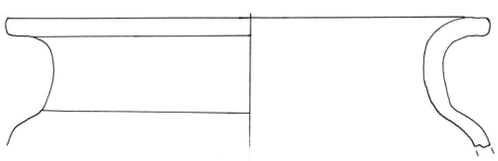
9

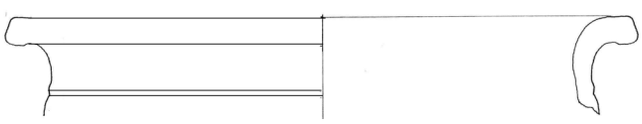
12

10

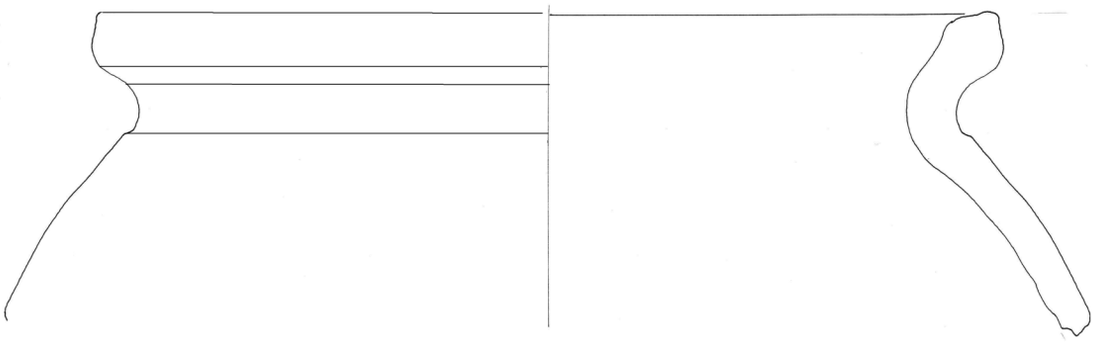

13

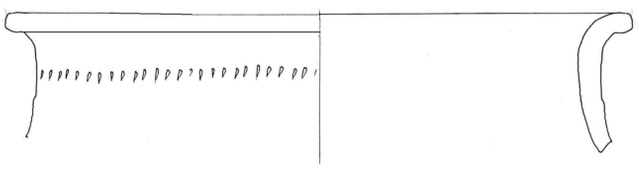

11

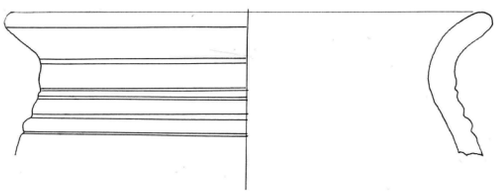
T. 26
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

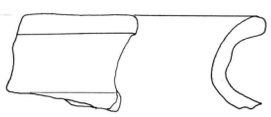
1

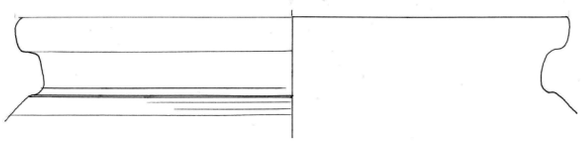
2

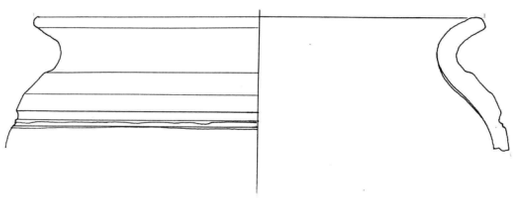
3

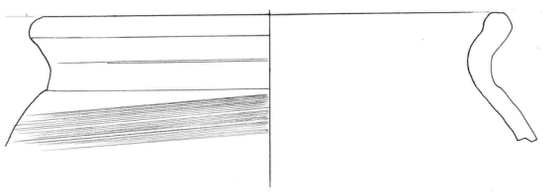
4

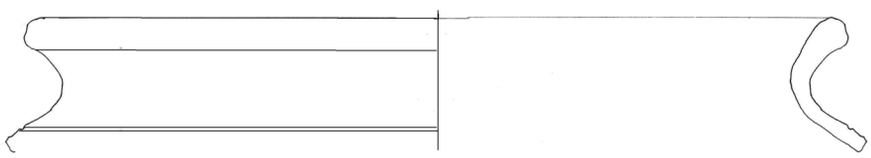
5

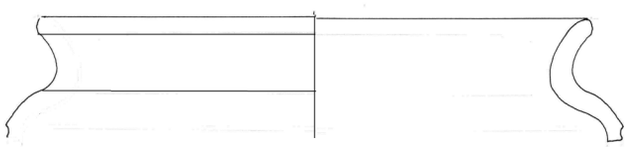
6

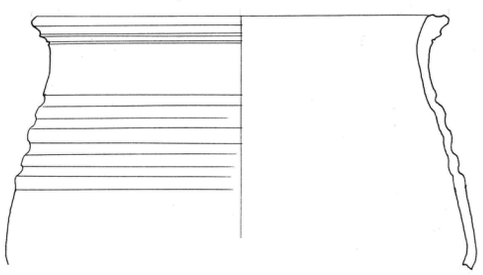
7

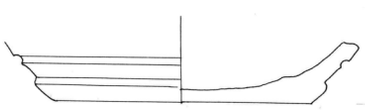
8

9

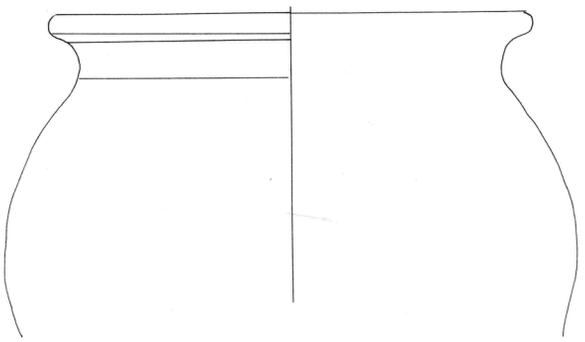

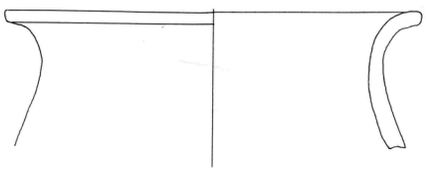
10

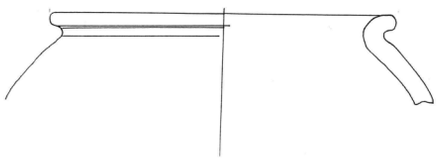

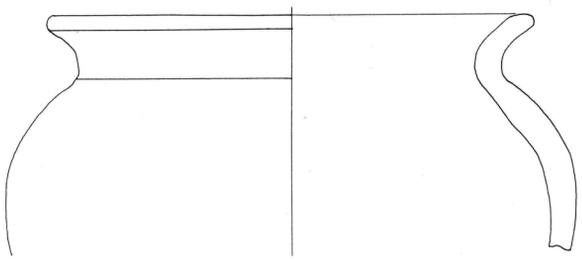
11

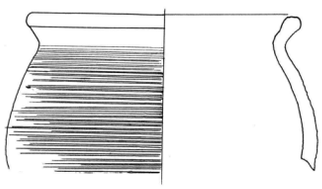
T. 27
SV.
KVIRIN
SJ 11
1:2

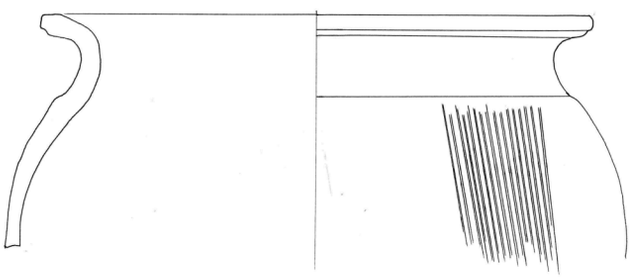

1

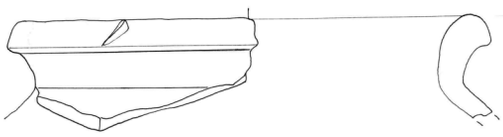

2

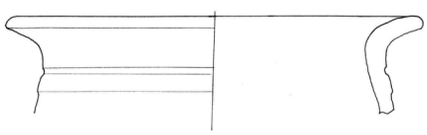

3

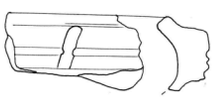

4

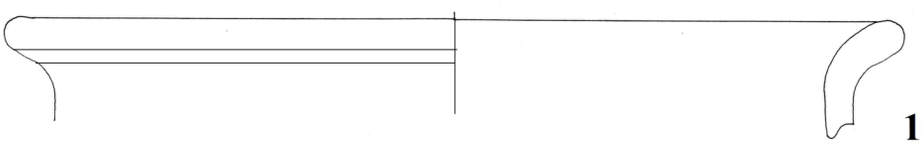

5

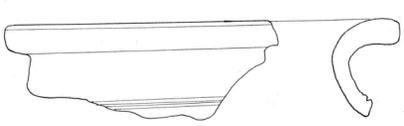

6

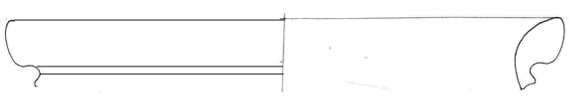

7

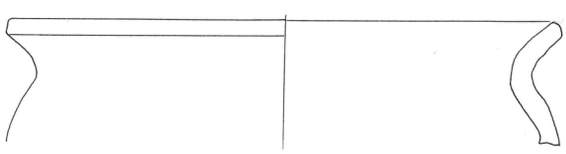

8

9

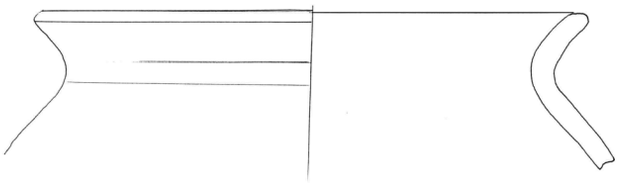

10

11

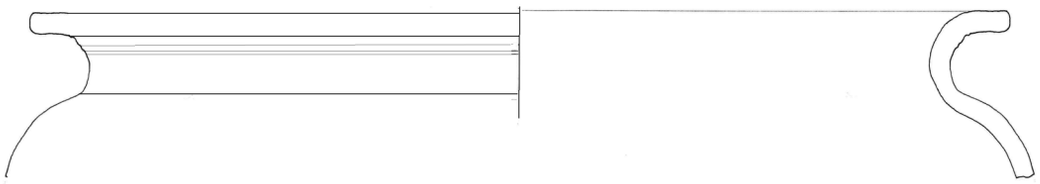

12

13

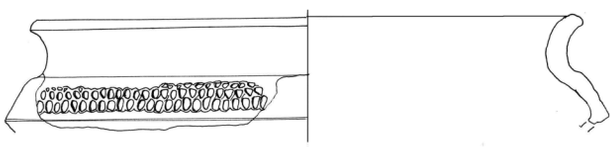
T. 28
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

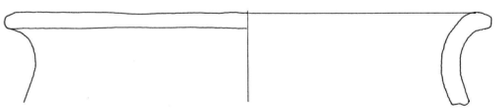
1

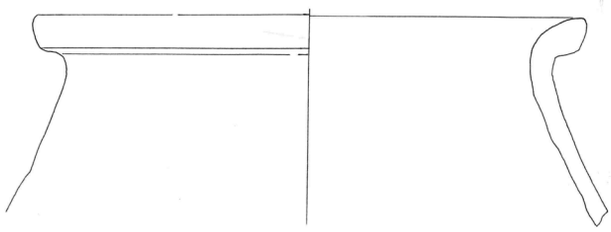
2

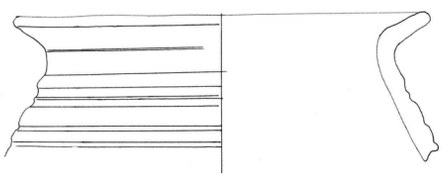
3

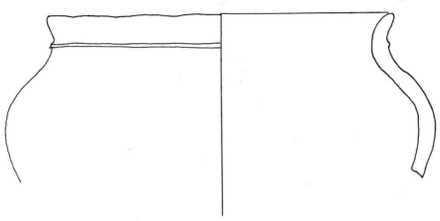
4

5

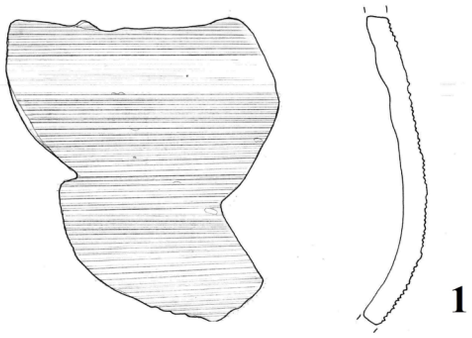

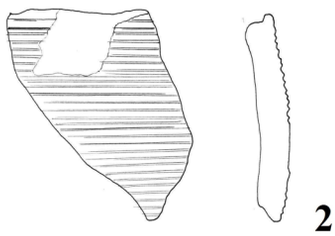
6

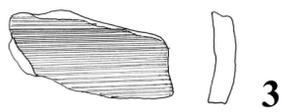

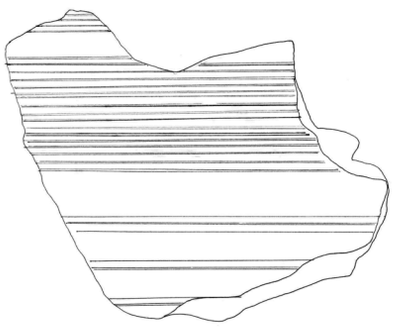
7

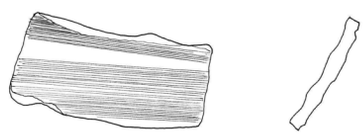
T. 29
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

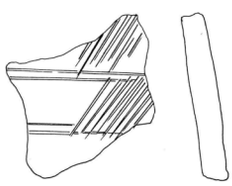

1

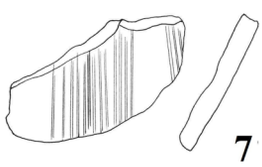

2

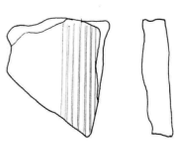

3

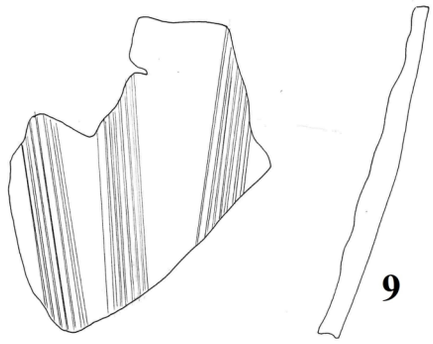

4

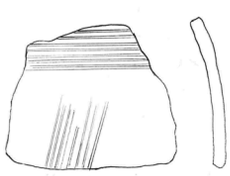

5

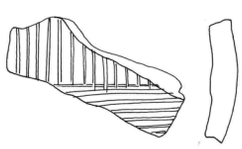

6

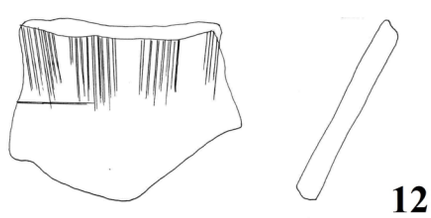

7

8

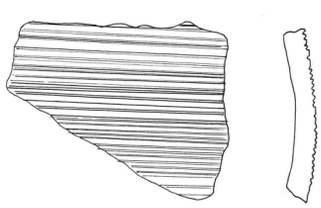

9

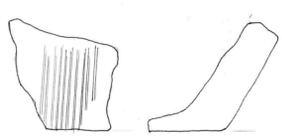

10

11

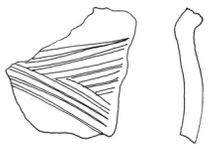

12

13

14

15

T. 30
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

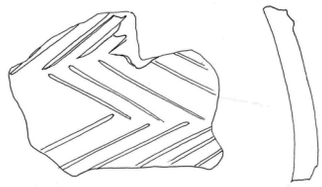
1

2

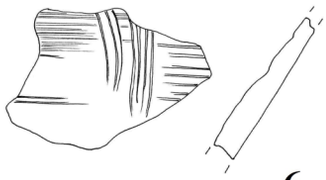
3

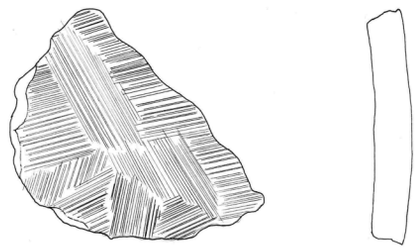
4

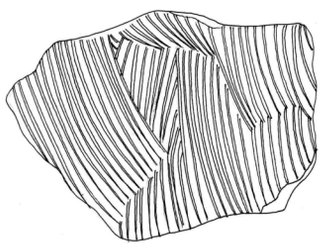
5

6

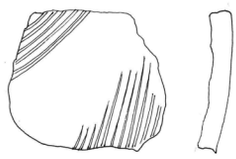

7

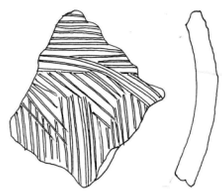

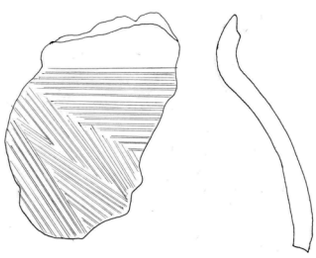
8

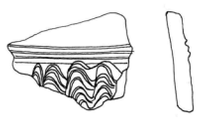
9

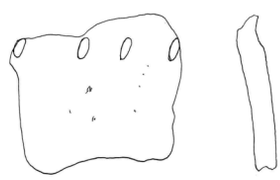
10

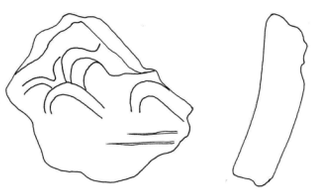
11

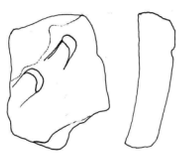
12

15

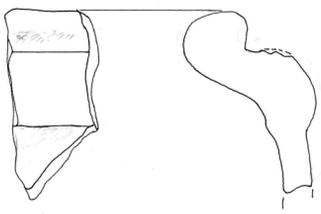

13

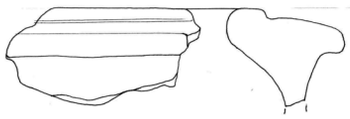

14

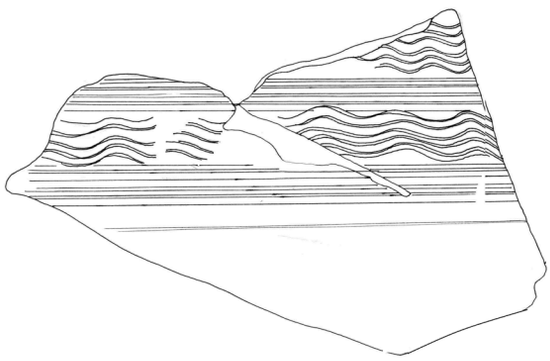
T. 31
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

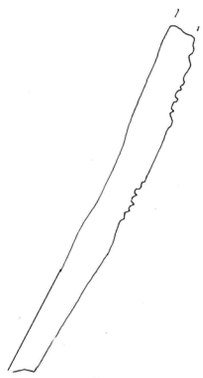

1

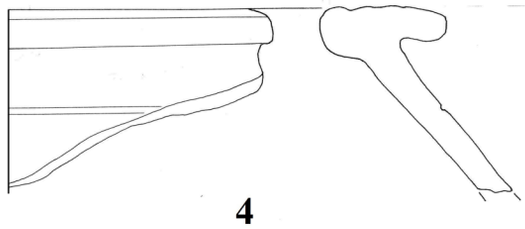

2

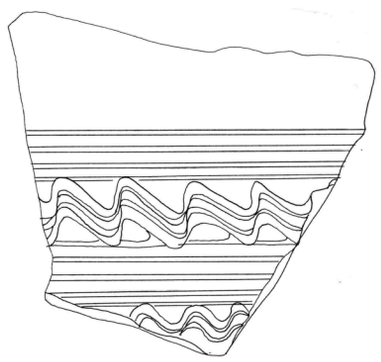

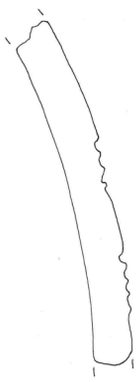

3

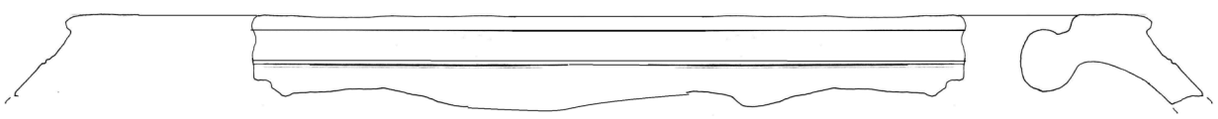

4

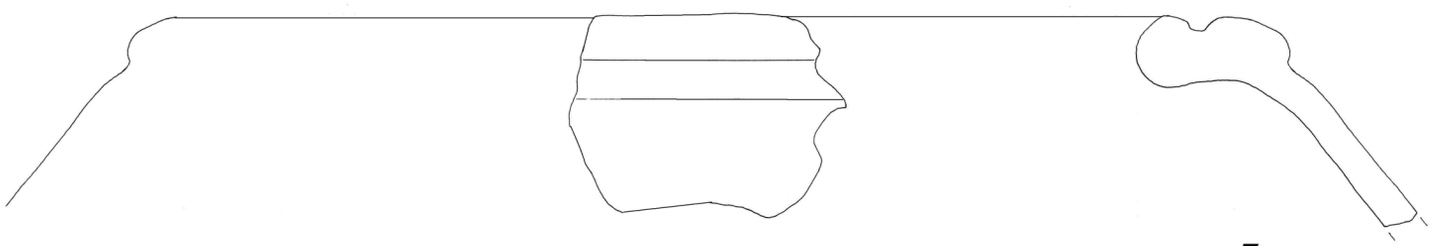

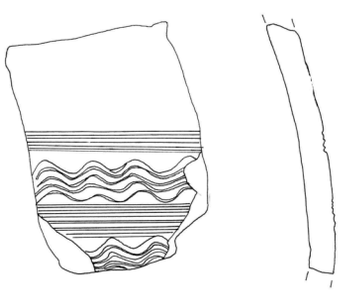
5

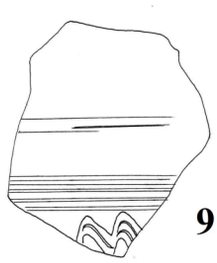
6

7

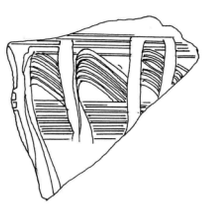

8

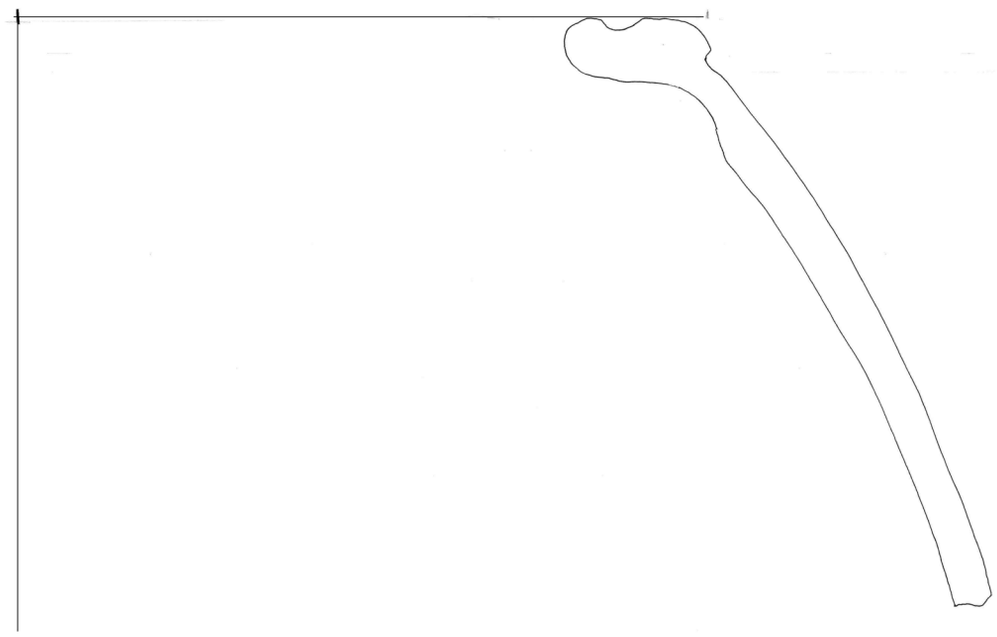
9

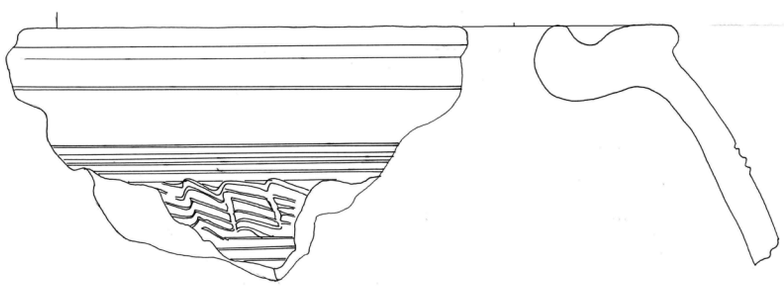

10

T. 32
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

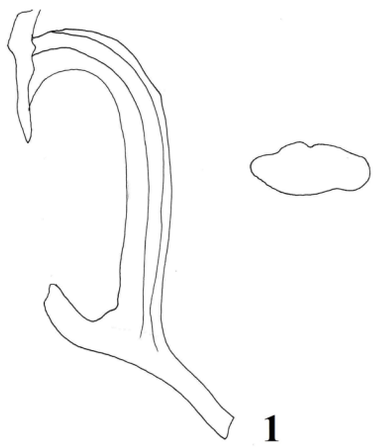

1

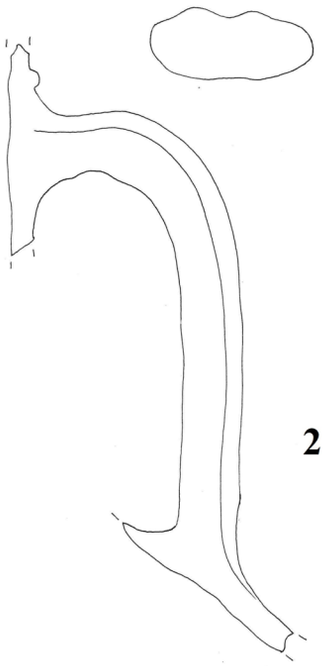

2

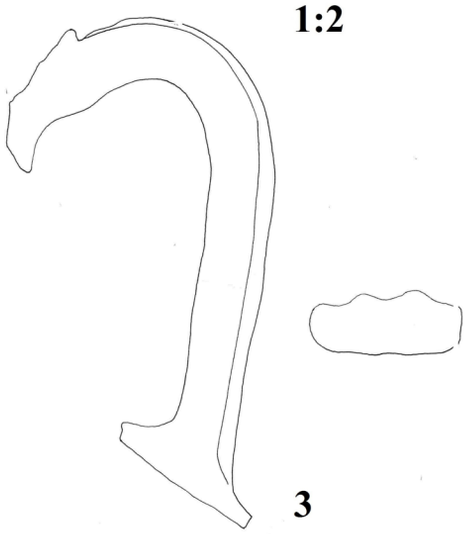
T. 33
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

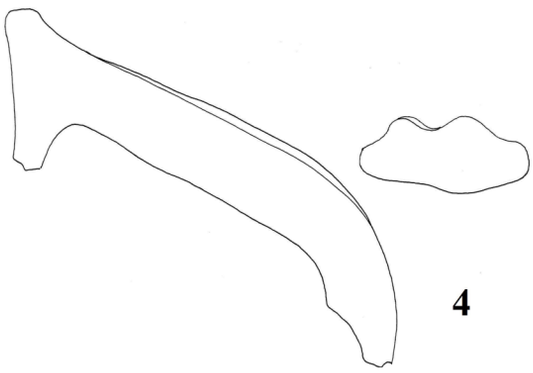
1

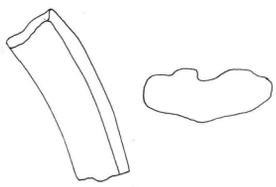
2

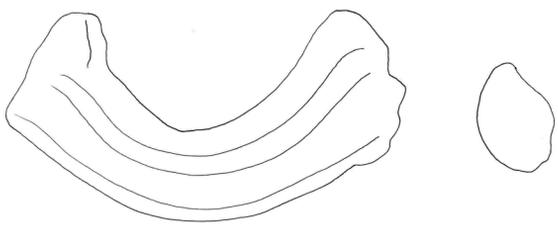
3

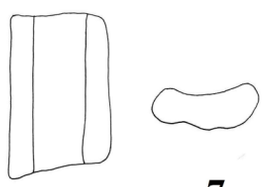
4

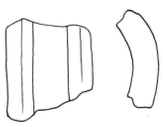
6

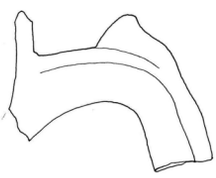
5

7

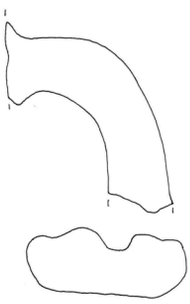

8

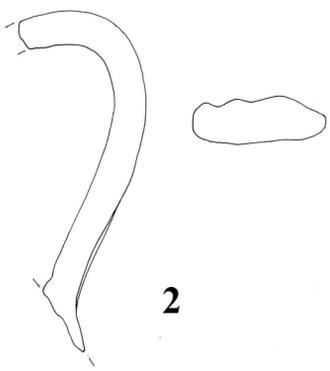

9

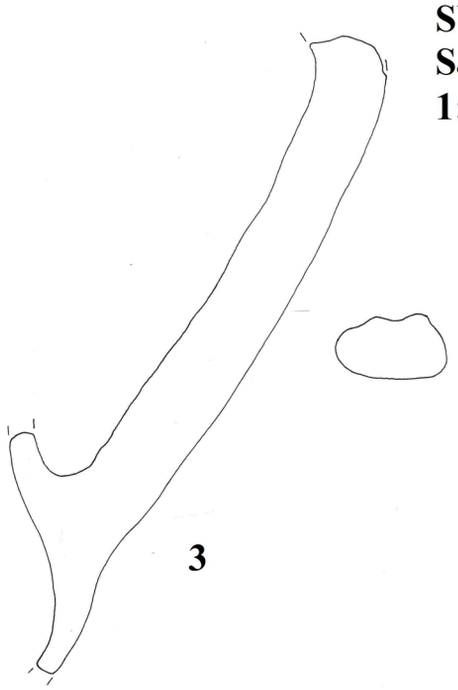
T. 34
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

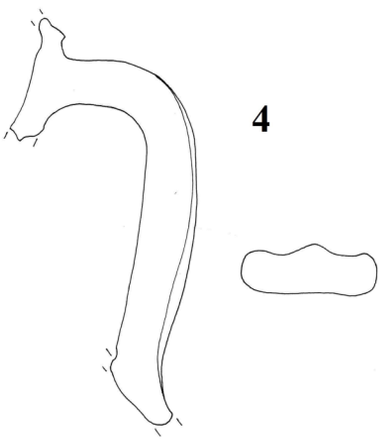
1

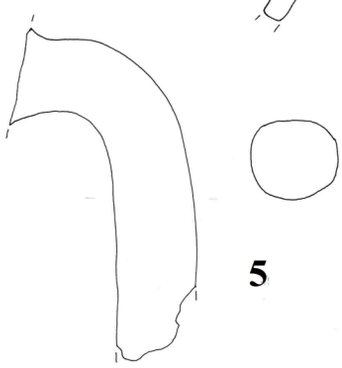
2

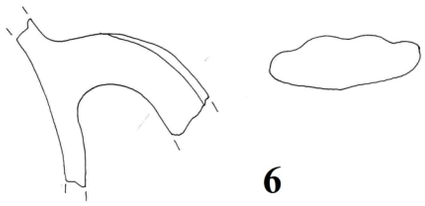
3

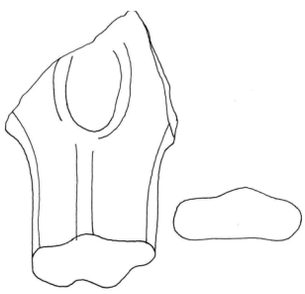
4

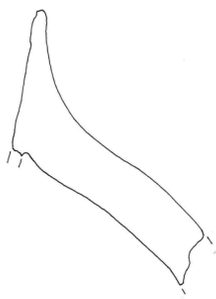

5

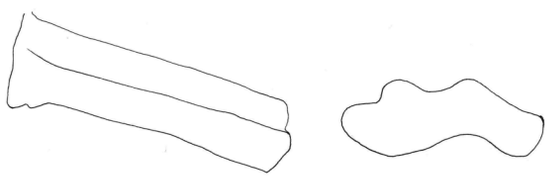

6

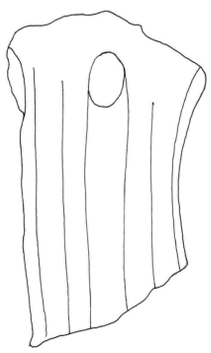

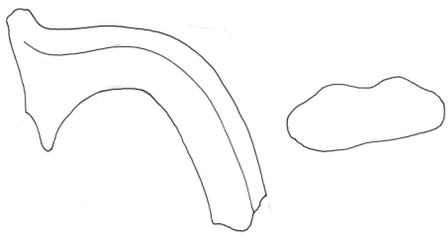

7

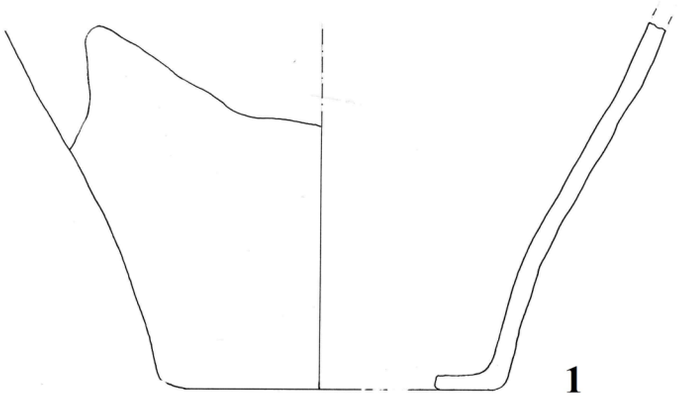
8

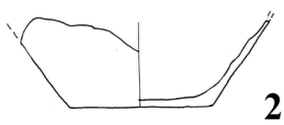

9

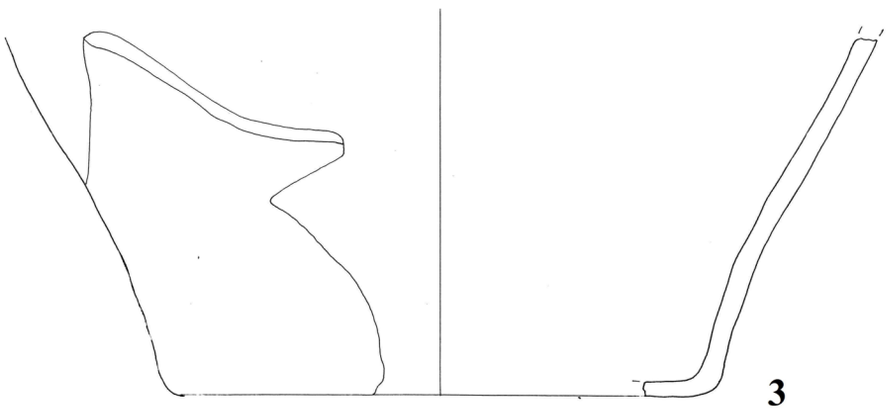
T. 35
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

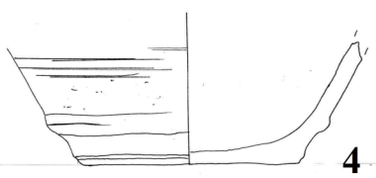
1

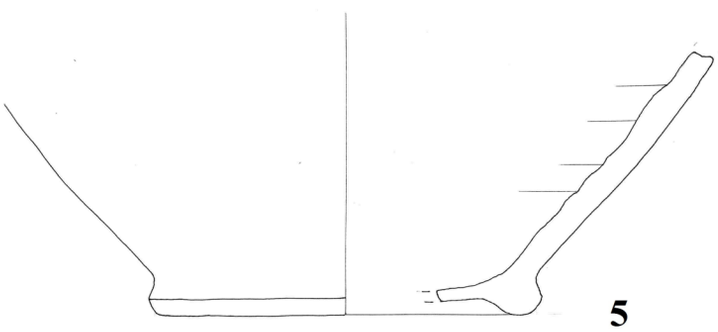
2

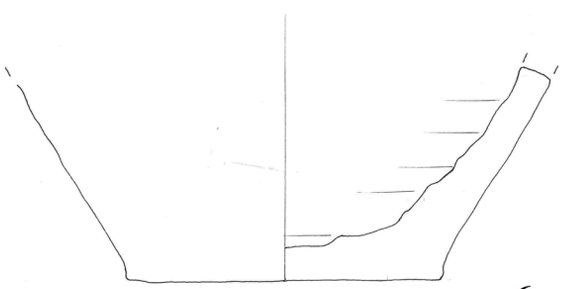
3

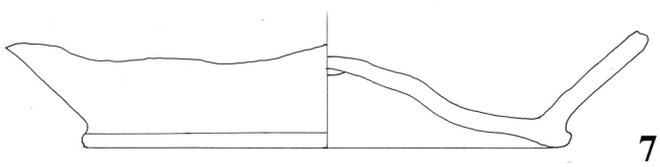
4

5

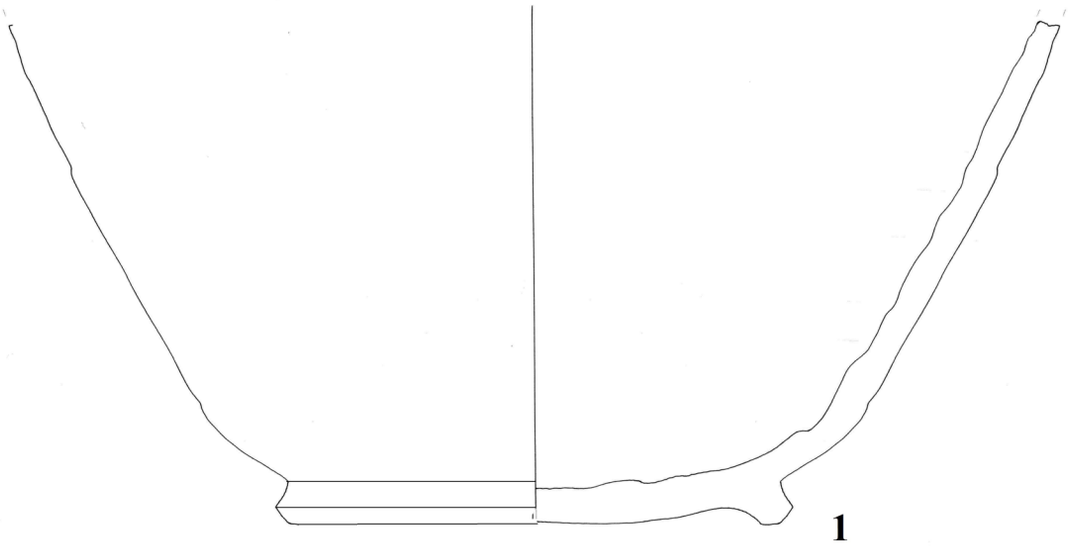

6

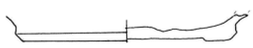

7

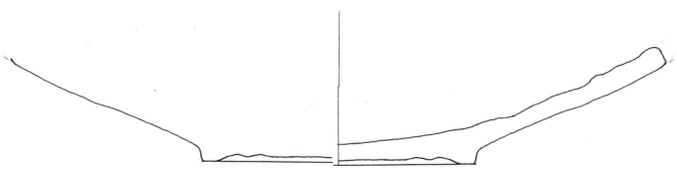
T. 36
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

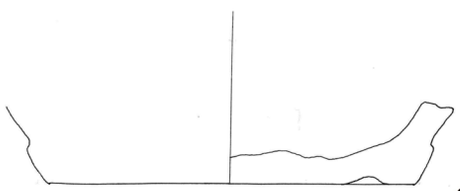
1

2

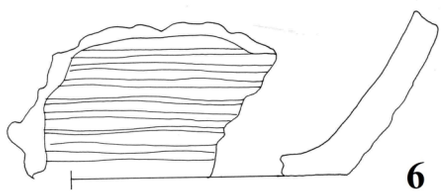
3

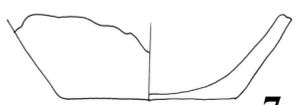
4

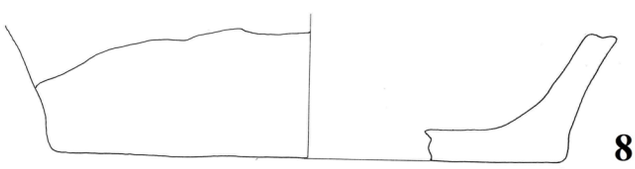
5

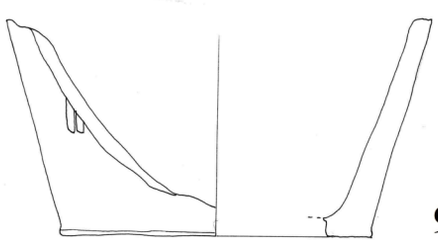
6

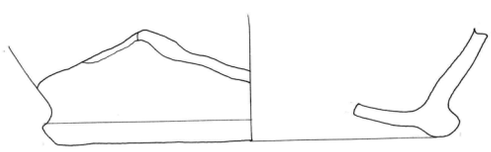
7

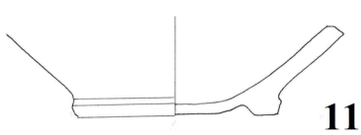
8

9

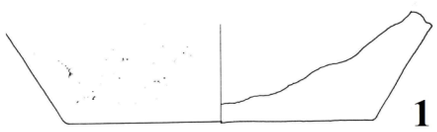

10

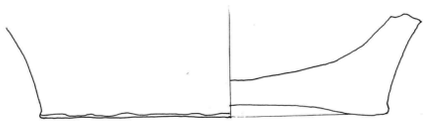

11

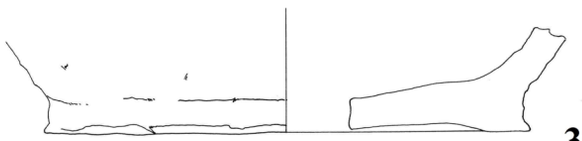
T. 37
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

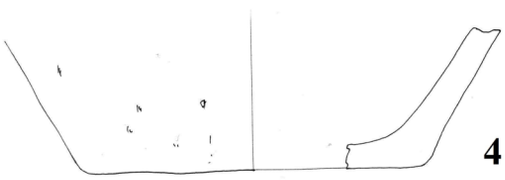
1

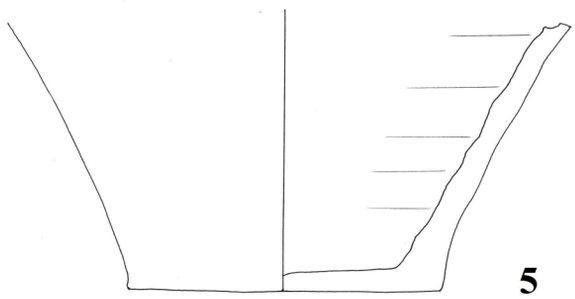
2

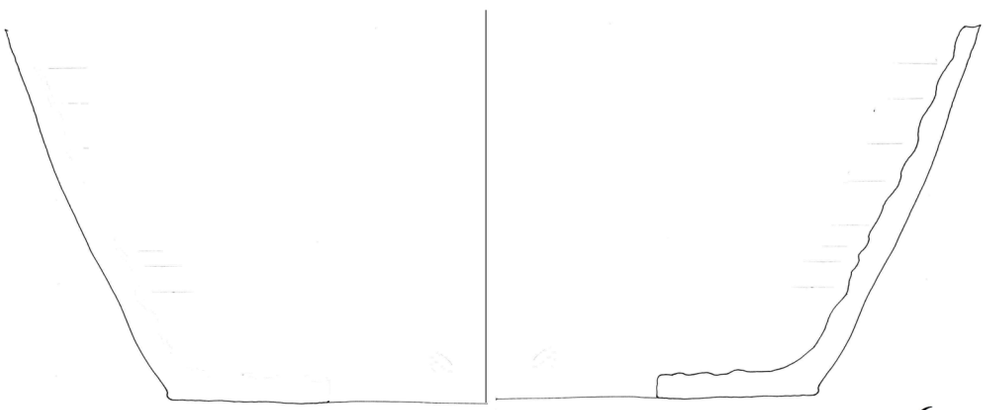
3

4

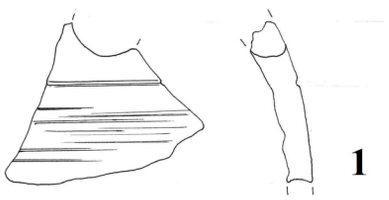

5

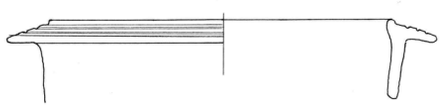

6

T. 38.
SV. KVIRIN
SJ 11
1:2

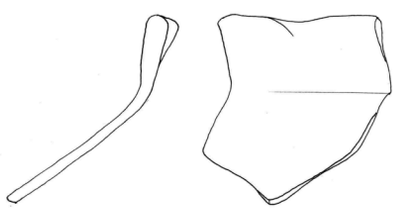
1

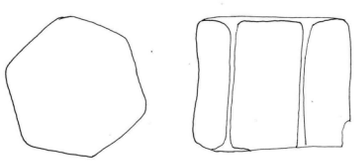
2

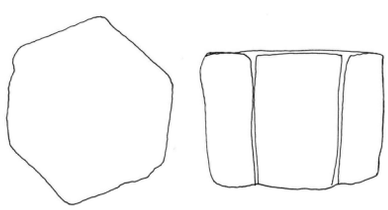
3

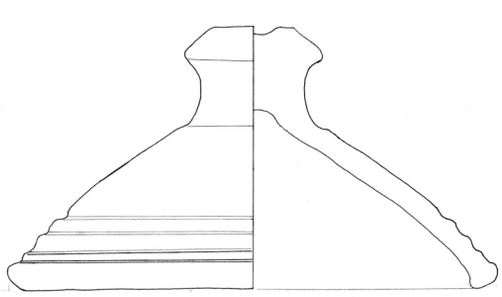
4

5

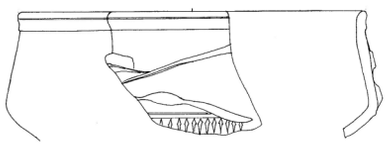

6

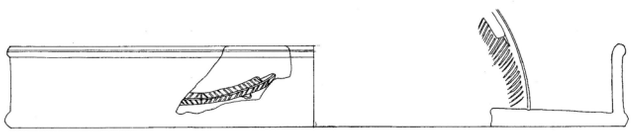

7

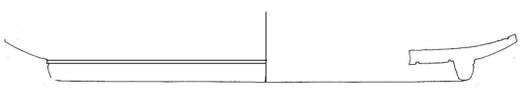
T. 39
SV. KVIRIN
SJ. 11A
1:2

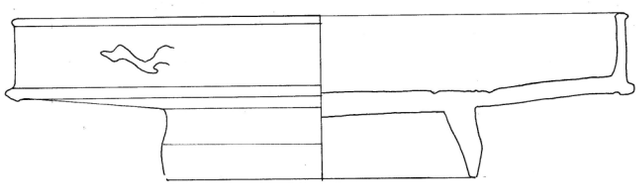
1

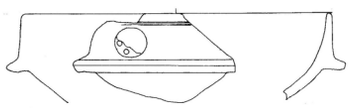
2

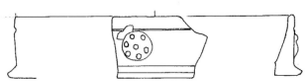
3

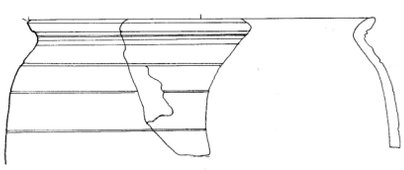
4

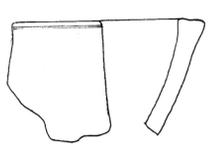
5

6

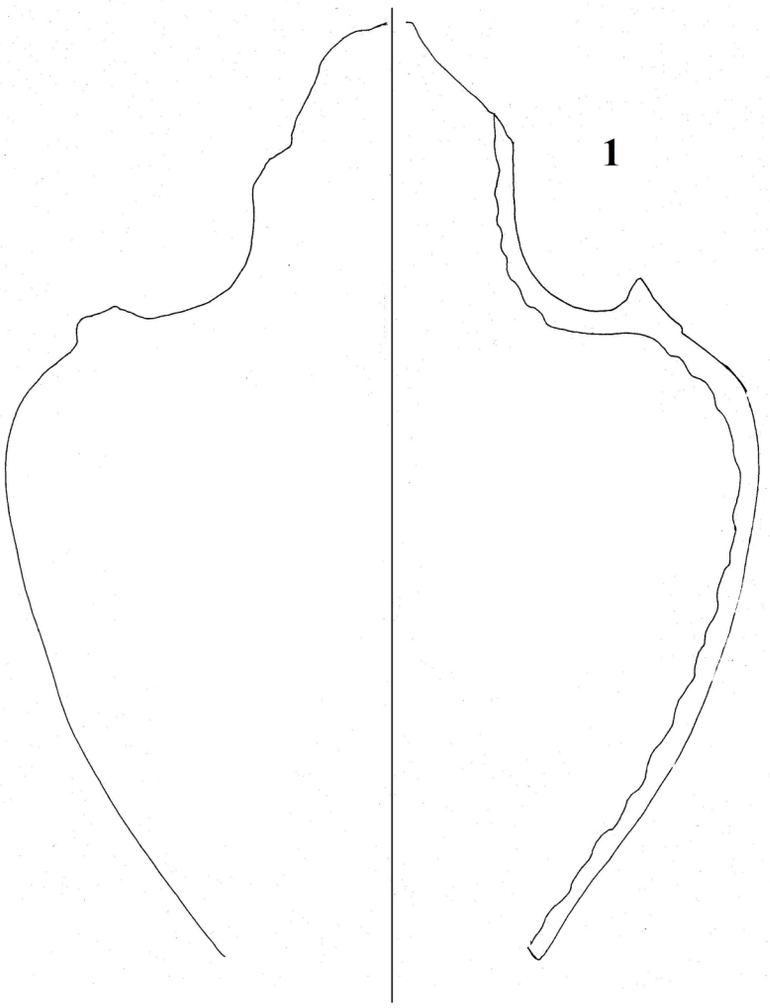

7

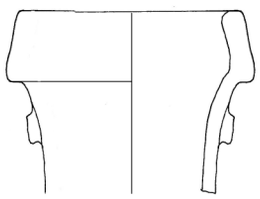

8

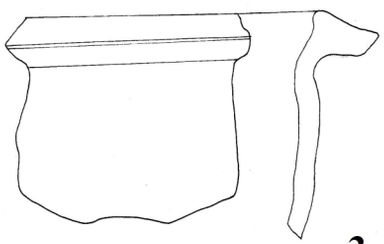
T. 40
SV. KVIRIN
SJ.11A
1:2

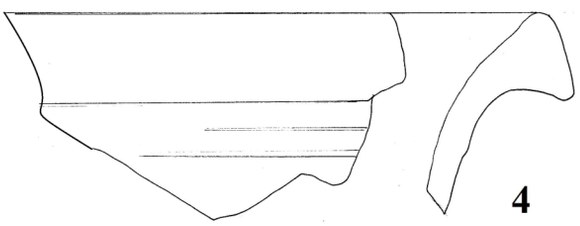
1

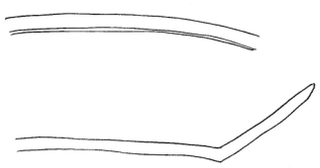
2

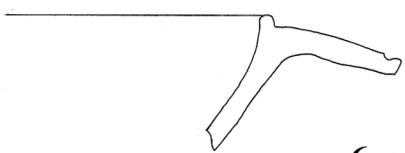

3

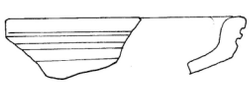

4

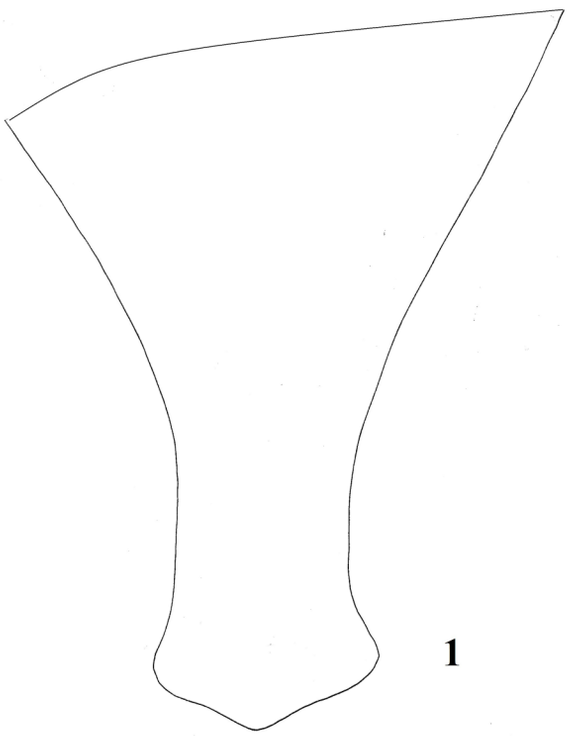
6

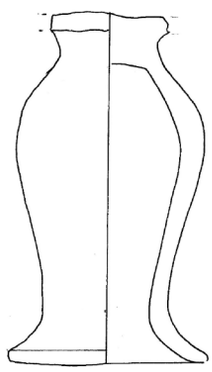
5

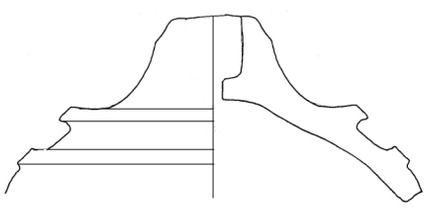
T.41
SV. KVIRIN
SJ.11A
1:2

1

2

3

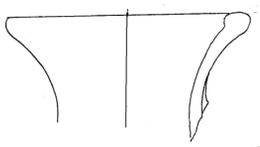

4

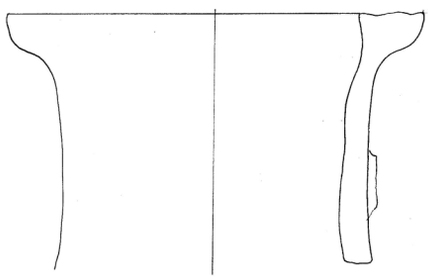
T. 42
SV. KVIRIN
SJ. 21
1:2

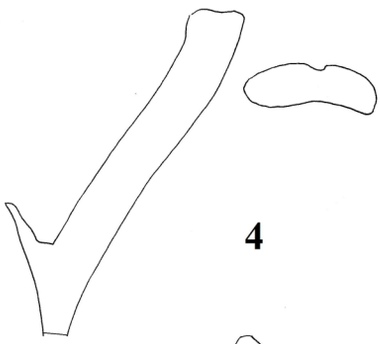
1

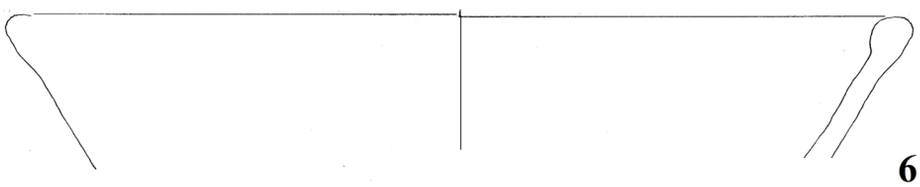
2

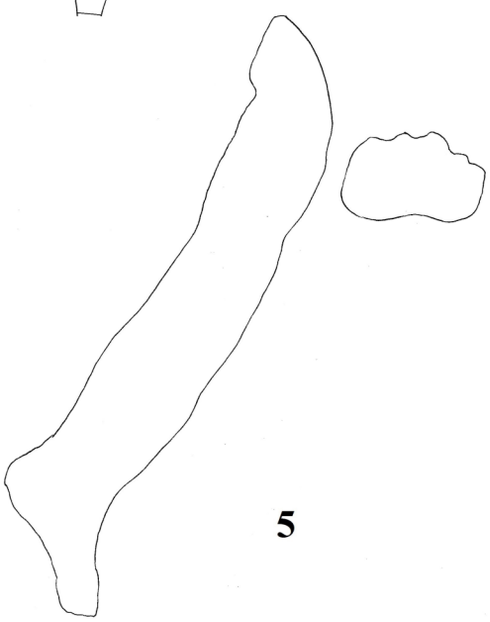
3

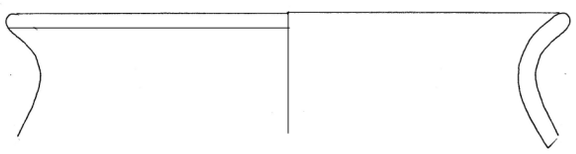
4

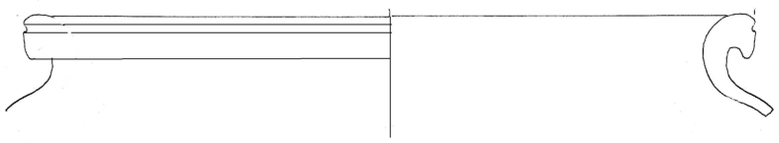
6

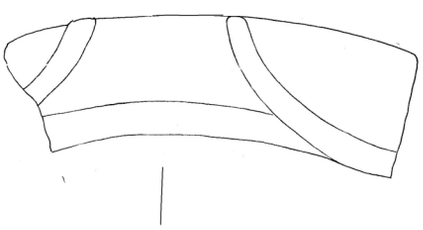
5

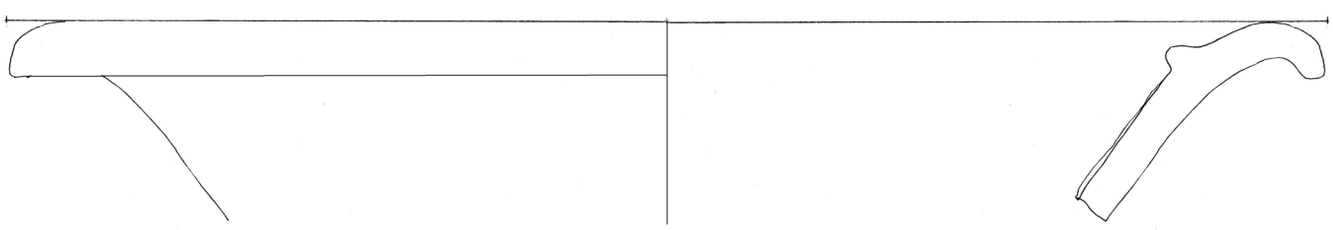

7

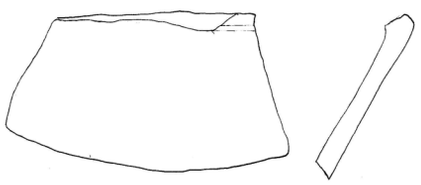
8

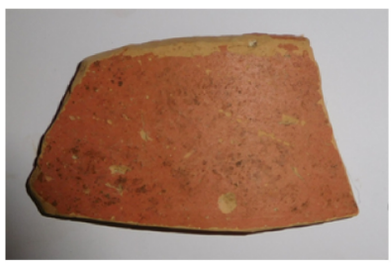

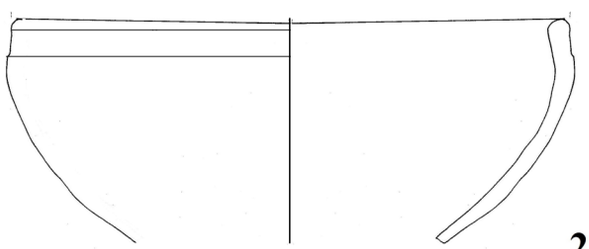
9

T. 43
SV. KVIRIN
SJ 22
1:2

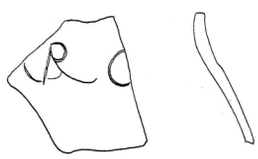

1

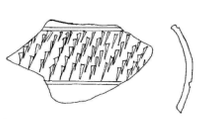

2

3

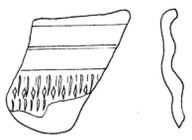
T.44
SV. KVIRIN
SJ. 40
1:2

1

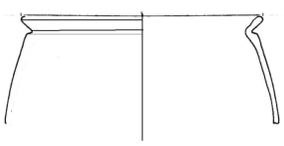
2

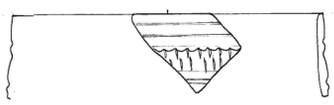
3

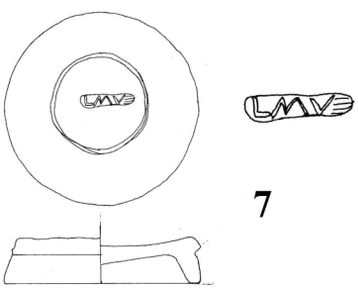
4

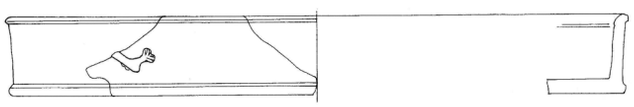
5

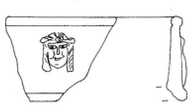
6

7

8

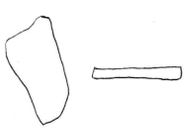
9

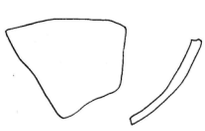
10

11

12

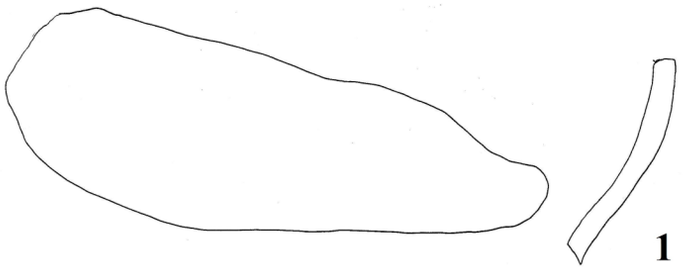

13

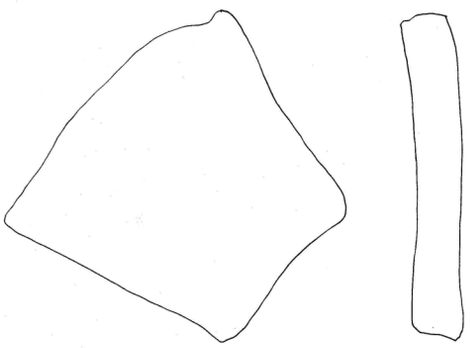

14

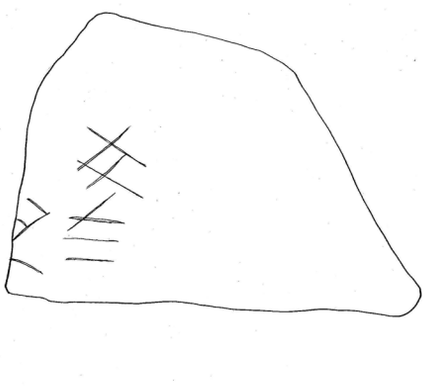
T. 45
SV. KVIRIN
SJ 40
1:2

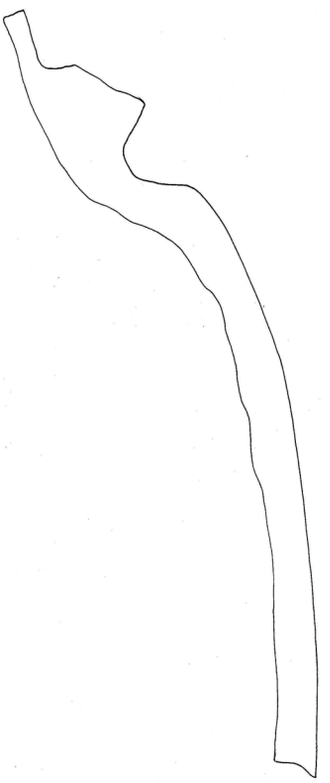
1

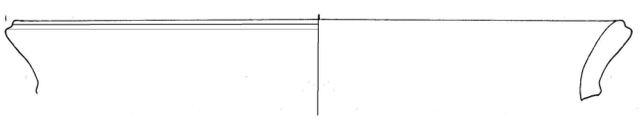
2

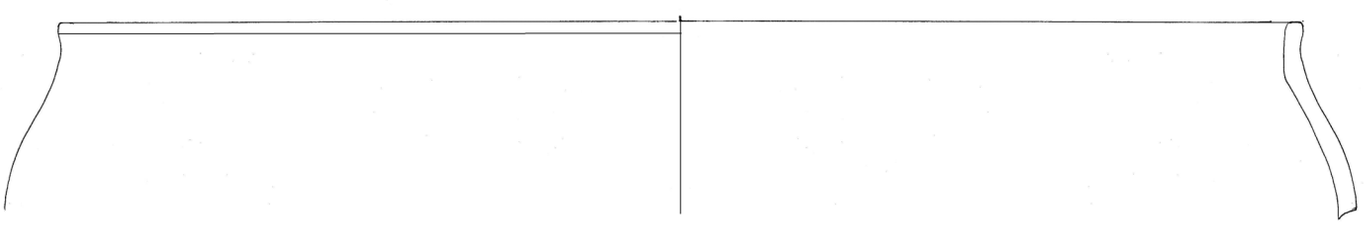
3

4

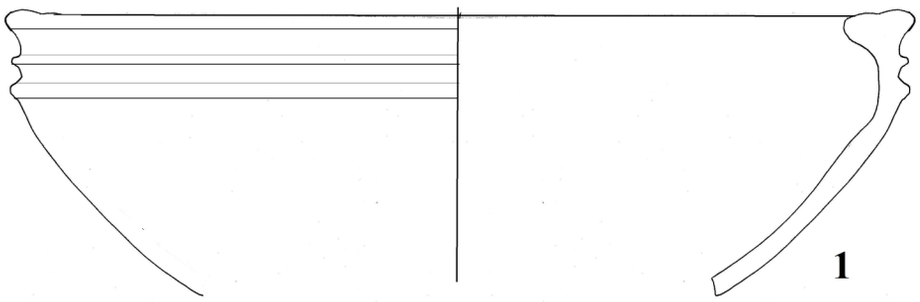

5

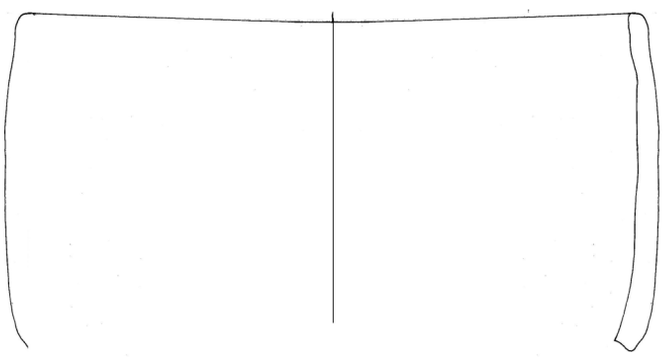

6

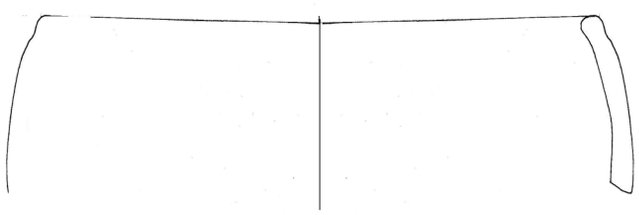
T. 46
SV. KVIRIN
SJ 40
1:2

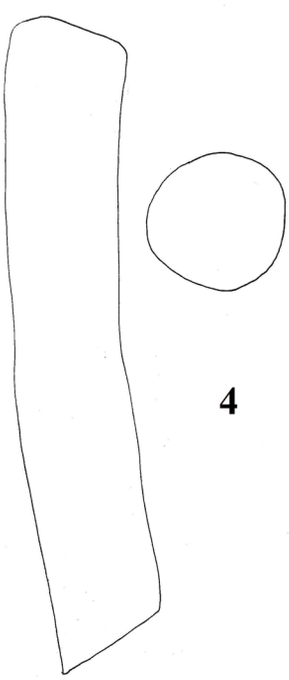
1

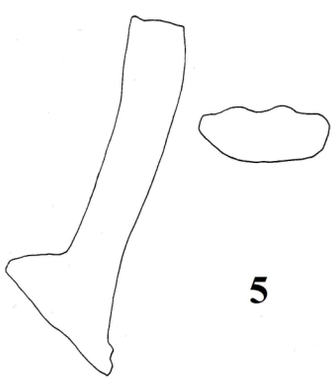
2

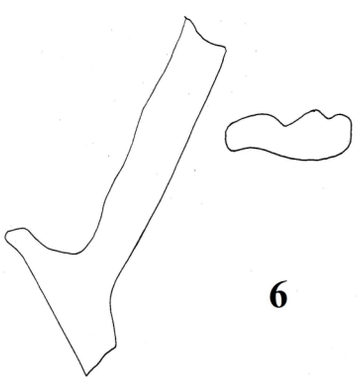
3

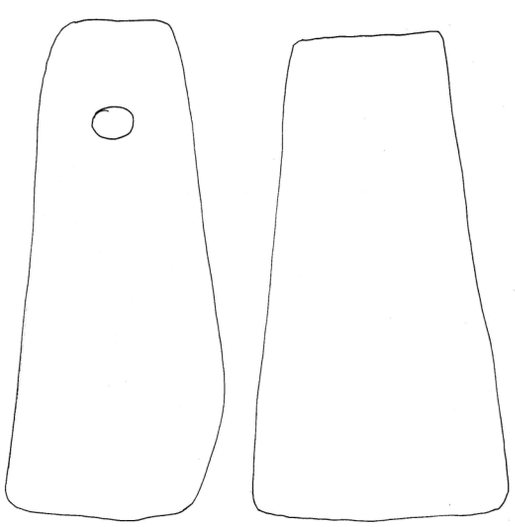
4

5

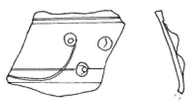

6

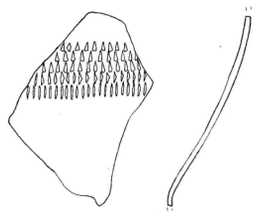

7

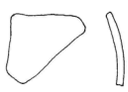
T. 47
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

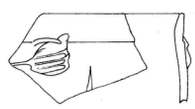
1

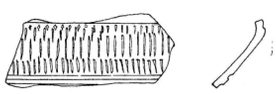
2

3

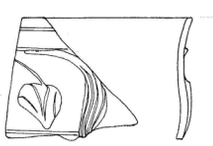
4

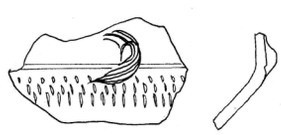
5

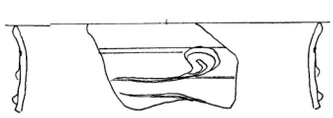
6

7

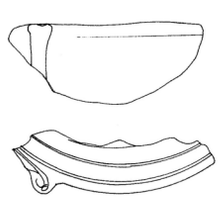
8

9

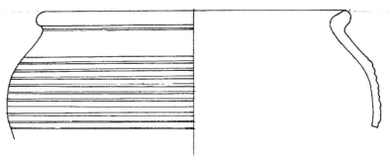

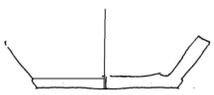
10

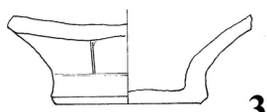

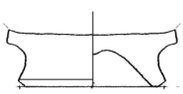
11

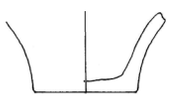
T. 48
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

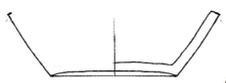

1

2

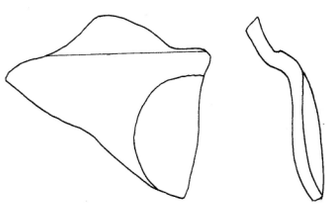

3

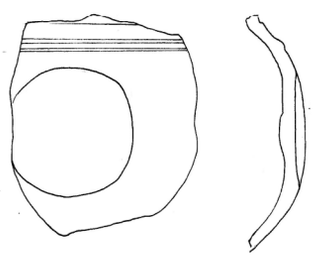

4

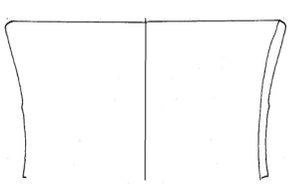

5

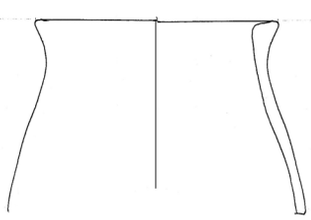

6

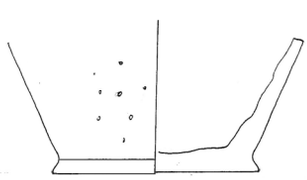

7

8

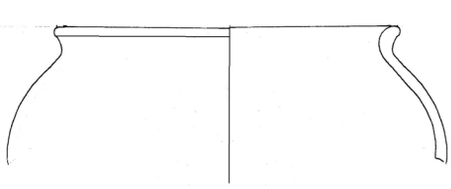

9

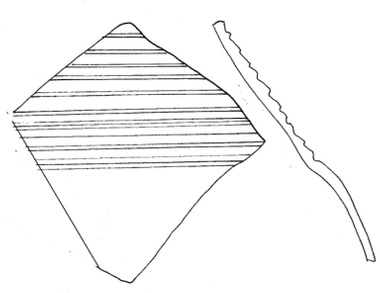

10

11

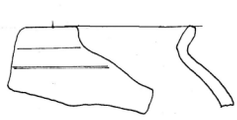

12

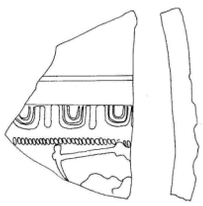

13

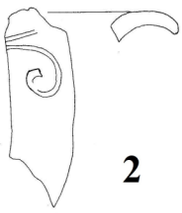

15

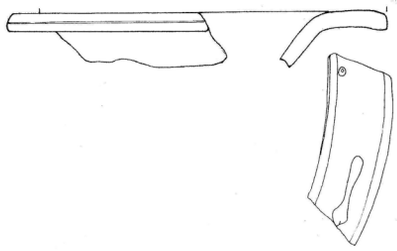

14

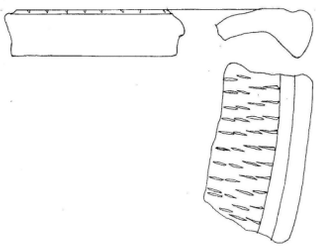

16

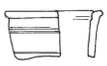
T. 49
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

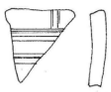

1

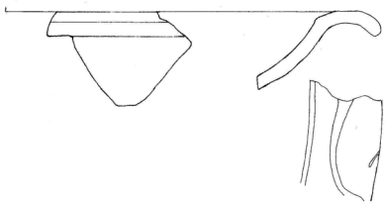

2

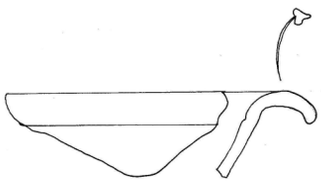

3

4

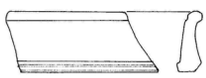

5

6

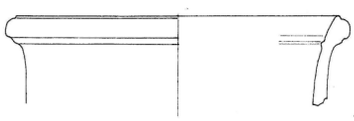

7

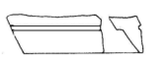

8

9

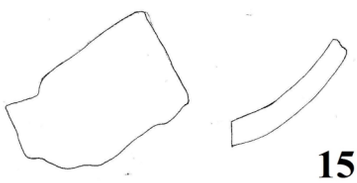

10

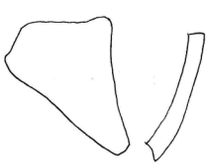

11

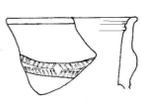

12

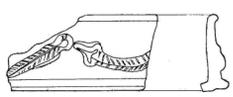

13

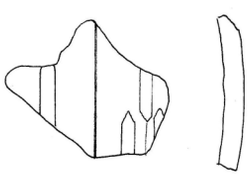

14

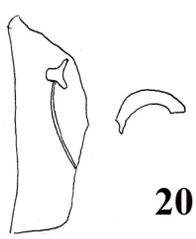

15

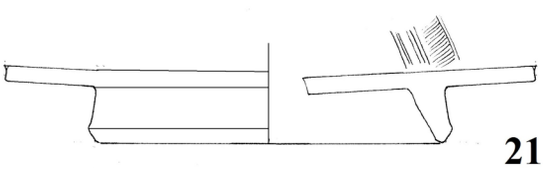

16

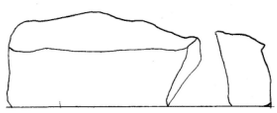

17

18

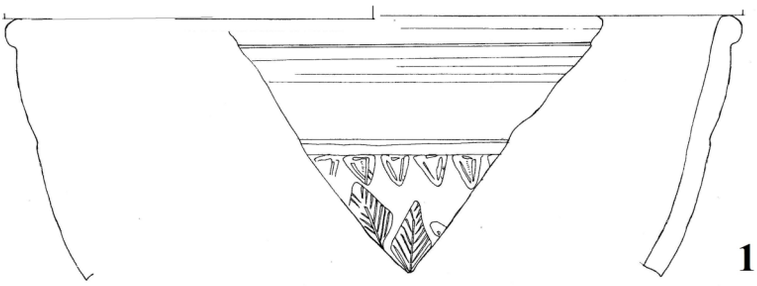

19

20

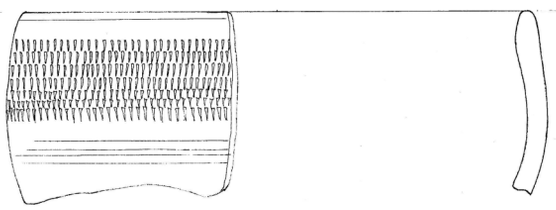

21

22

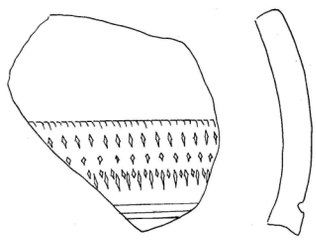
T. 50
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

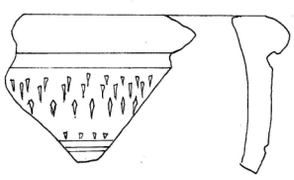
1

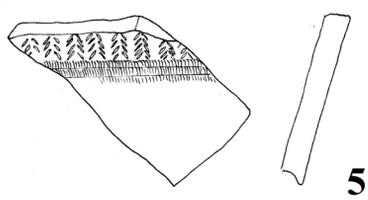
2

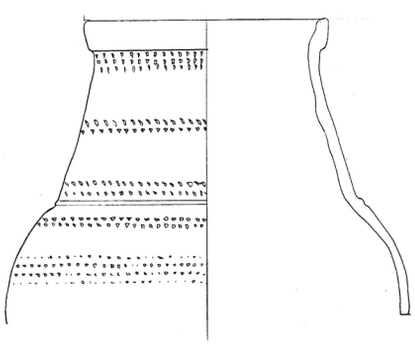
3

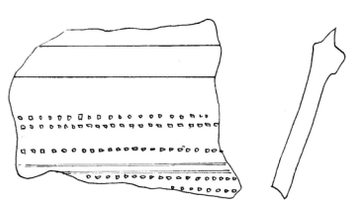
4

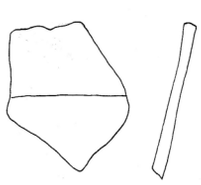
5

6

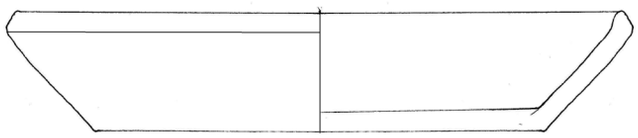

7

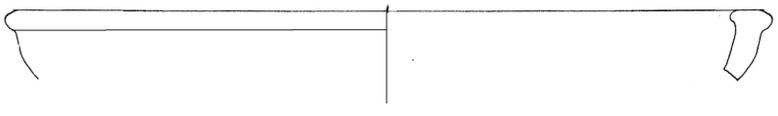

8

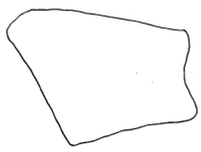
T. 51
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

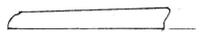

1

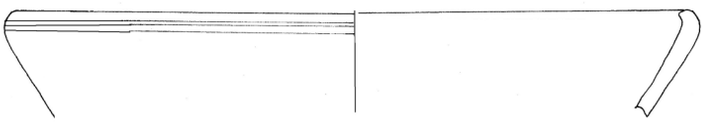

2

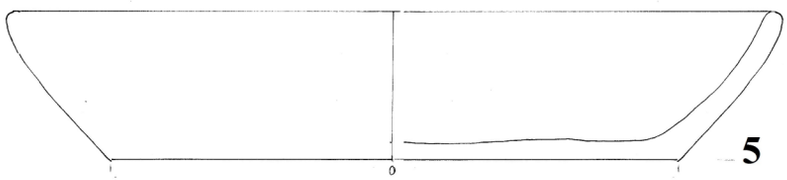

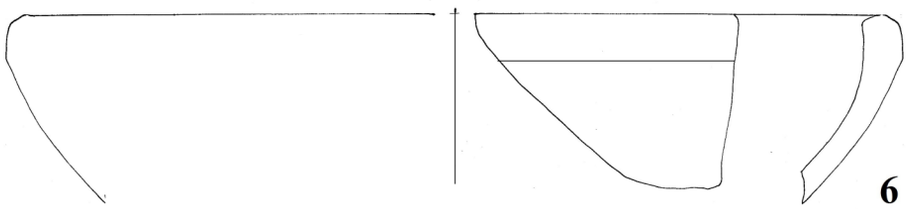
3

4

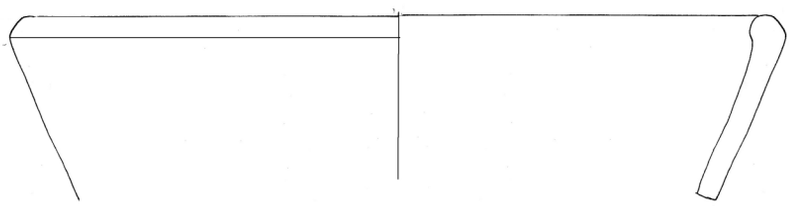

5

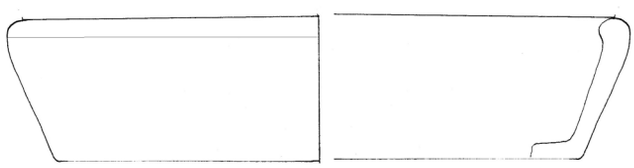
6

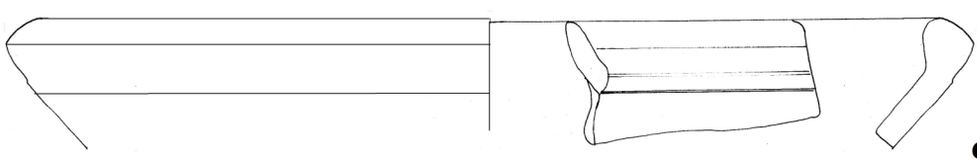

7

8

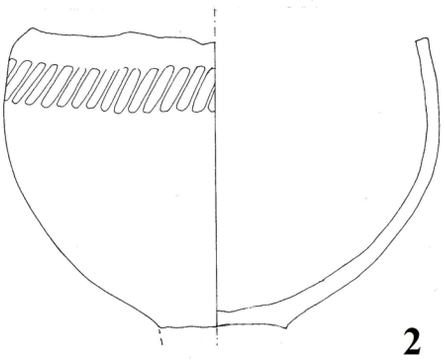

9

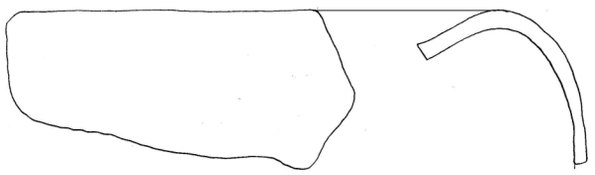
T. 52
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

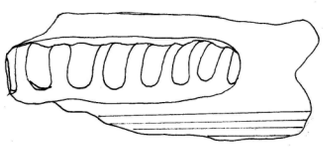
1

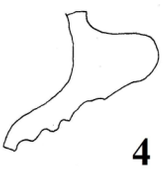

2

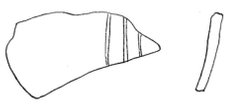
3

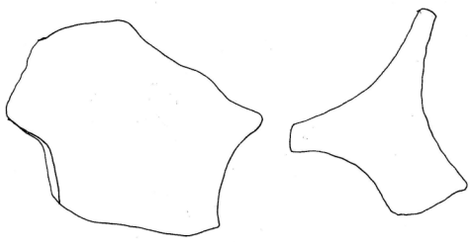

4

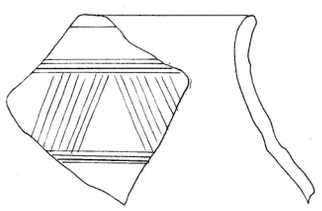

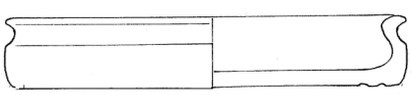
5

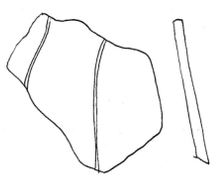
6

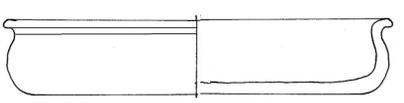
7

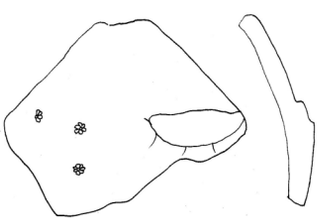
8

10

9

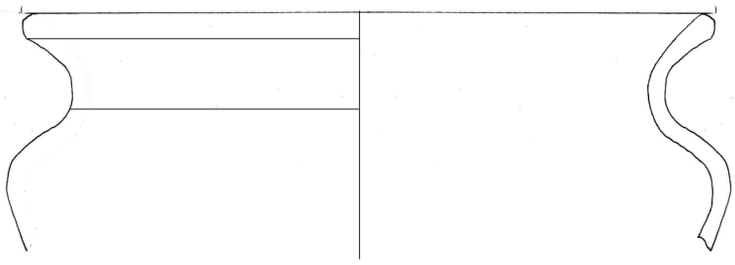
11

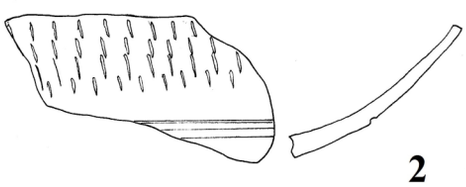

12

T. 53
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

1

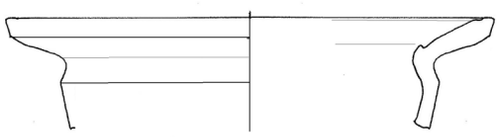

2

3

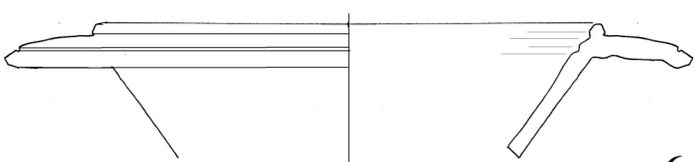

4

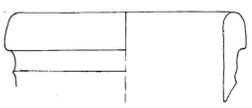
5

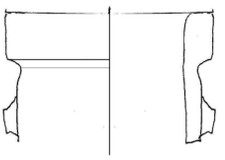
6

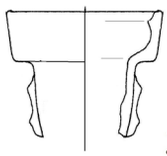
T. 54
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

1

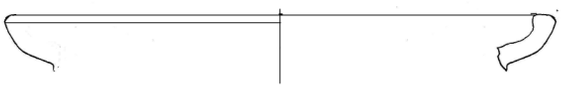
2

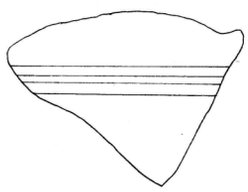
3

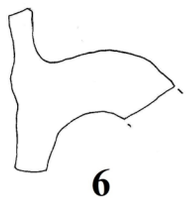
4

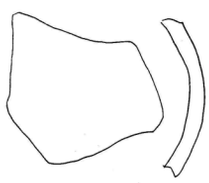
5

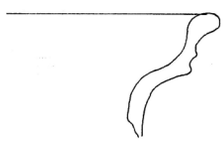
7

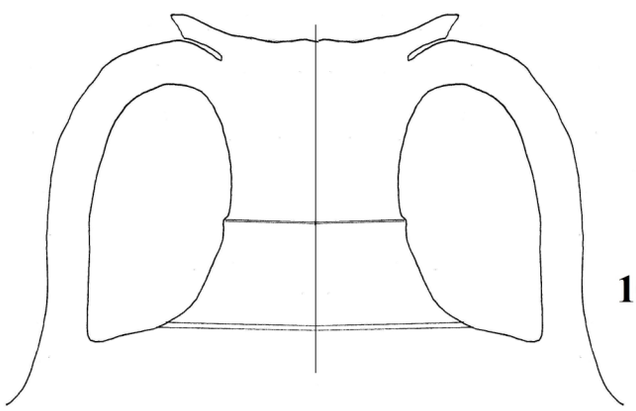
6

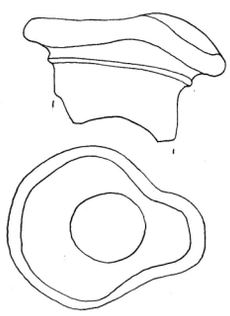
8

9

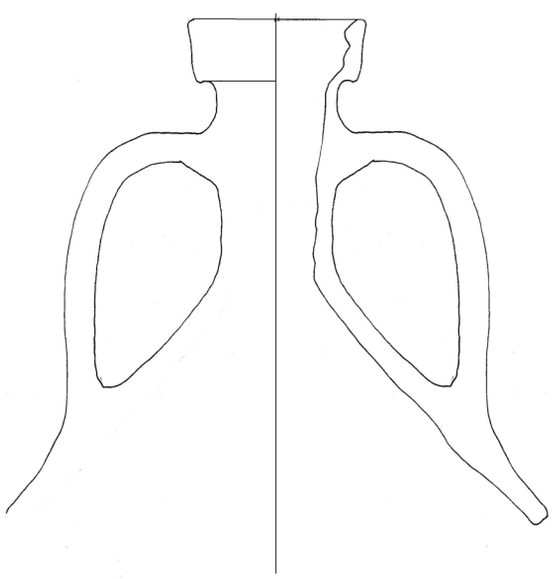

10

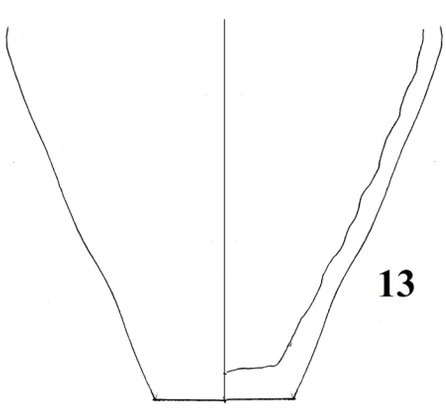

11

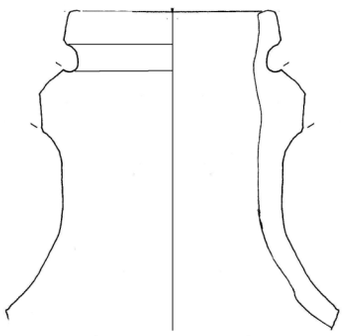

12

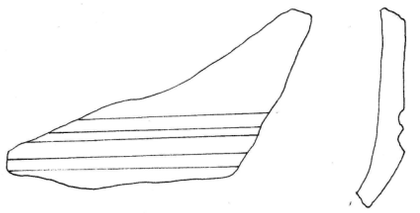

13

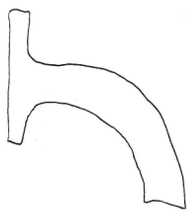
T. 55
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

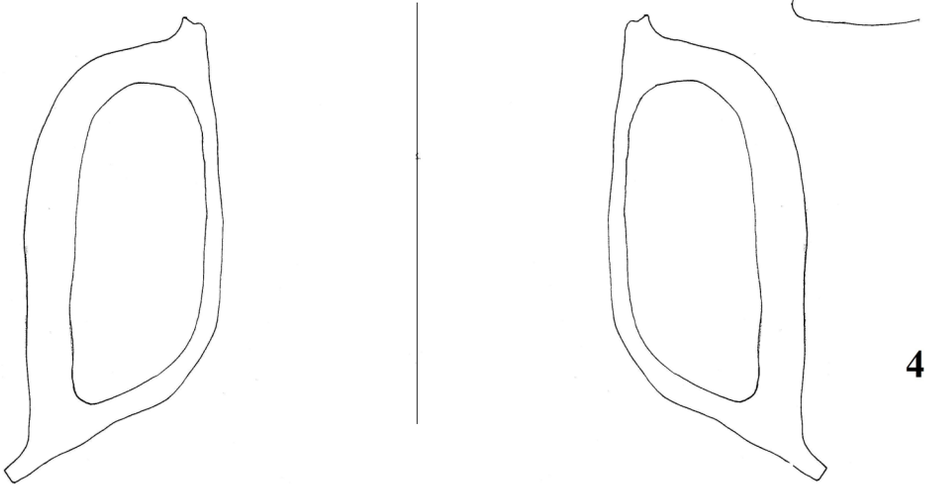
1

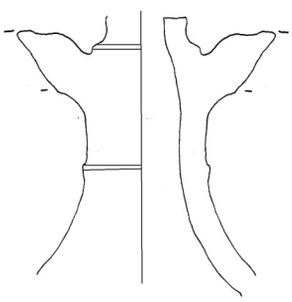
2

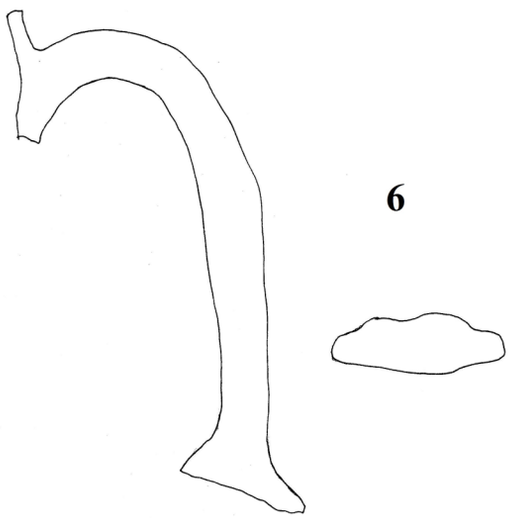
3

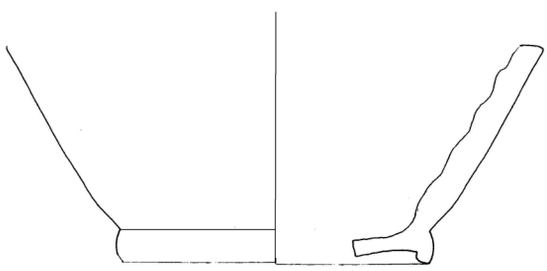
4

5

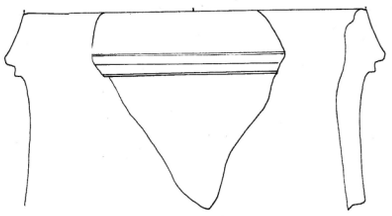

6

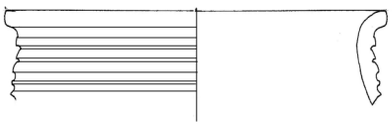

7

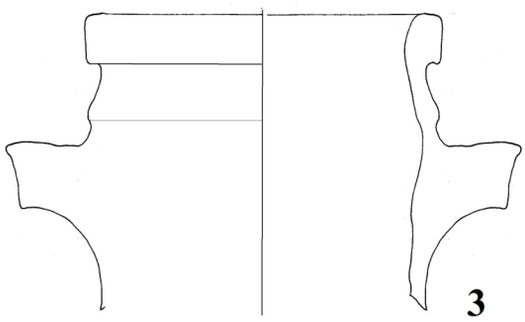
T. 56
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

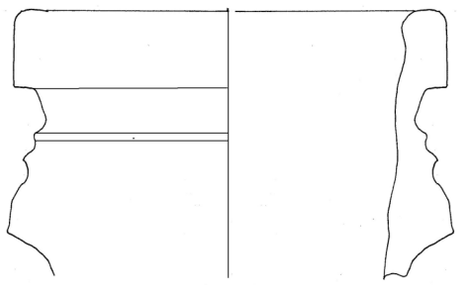
1

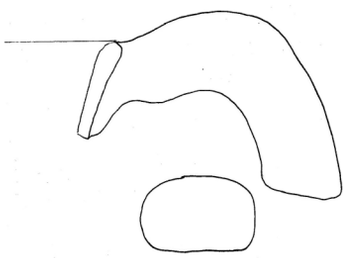
2

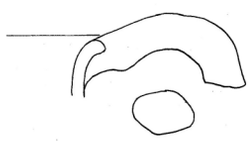
3

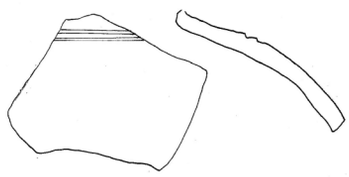
4

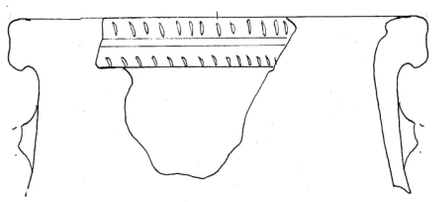
5

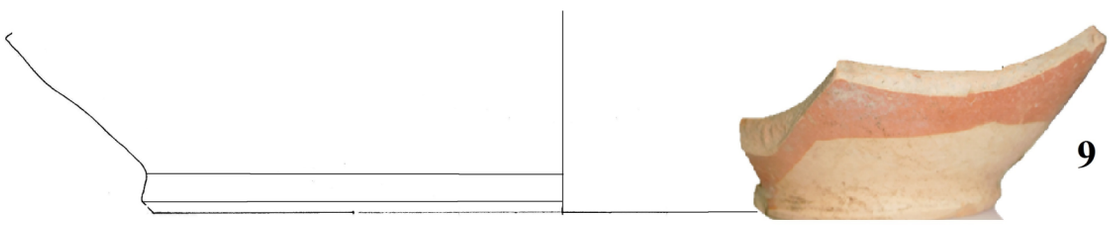
6

7

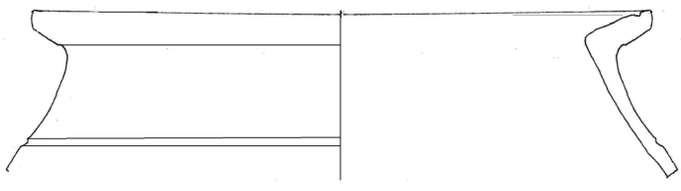

8

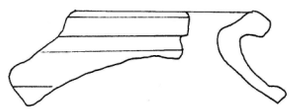

9

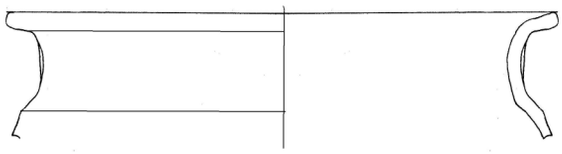
T. 57
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

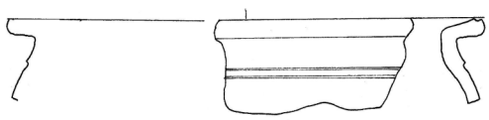
1

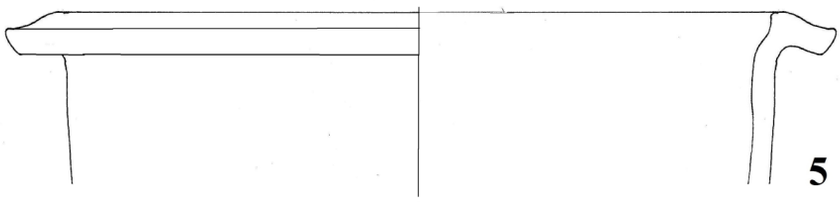
2

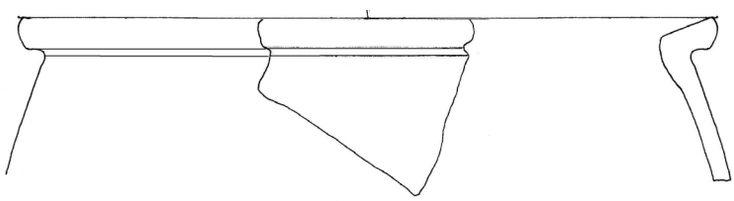
3

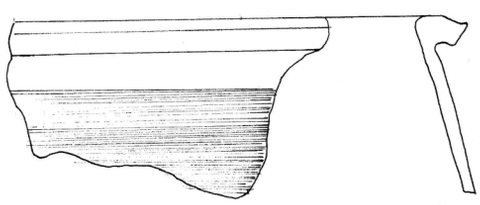
4

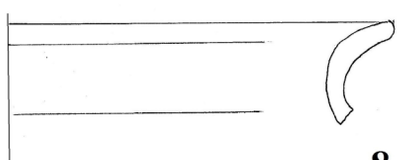
5

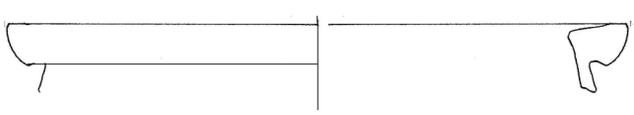
6

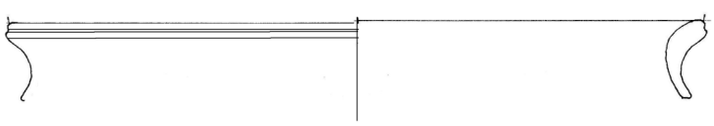
7

8

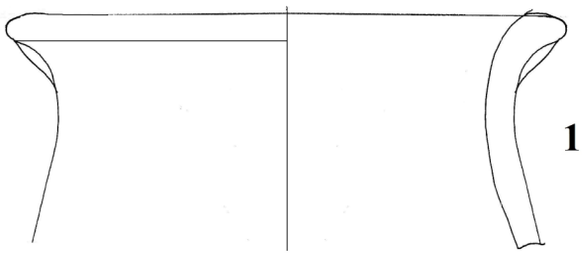

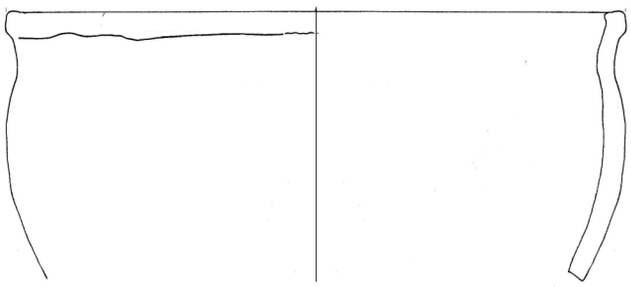
9

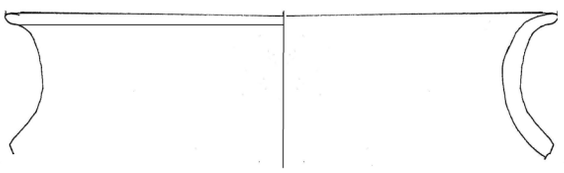

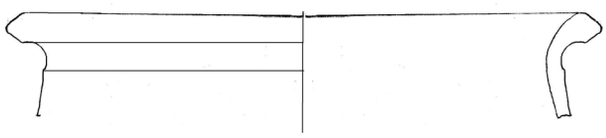
10

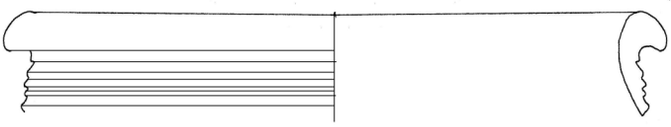
T. 58
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

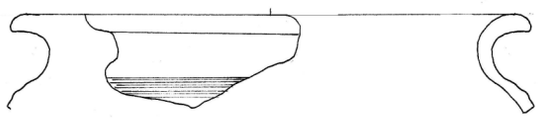

1

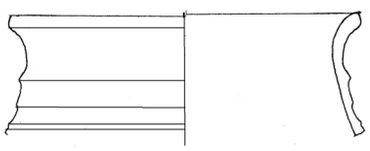

2

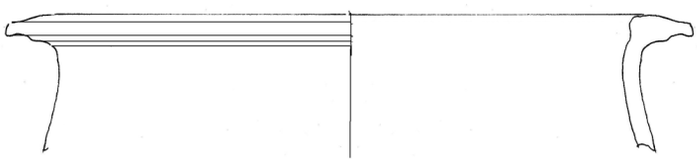

3

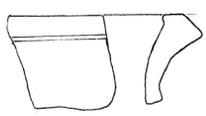

4

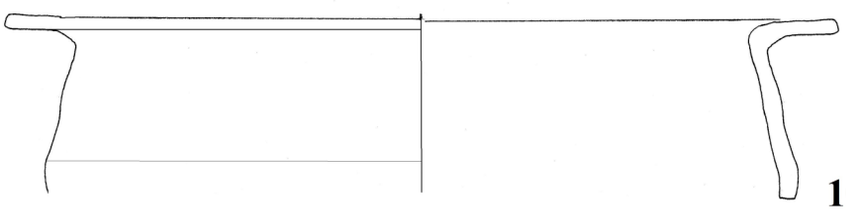

5

6

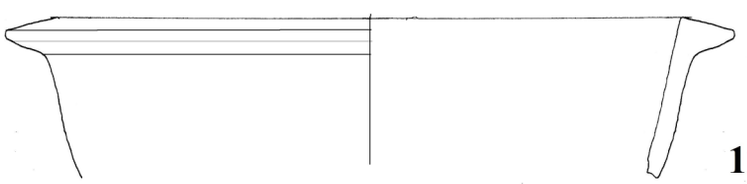

7

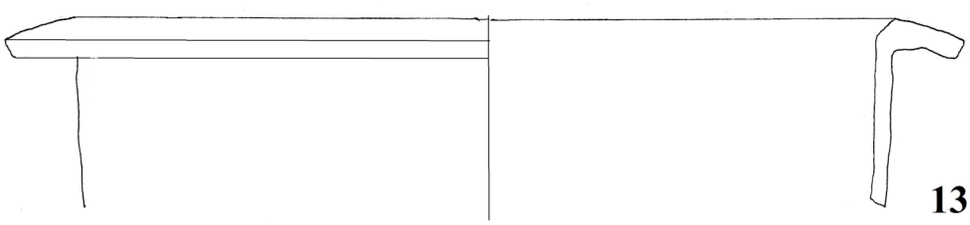

8

9

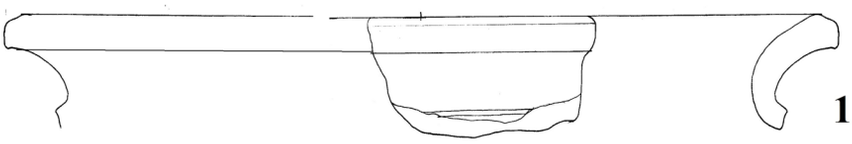

10

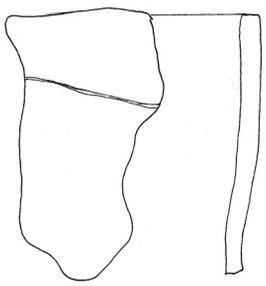

11

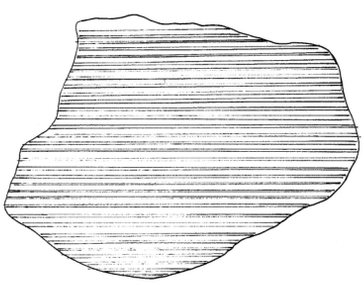

12

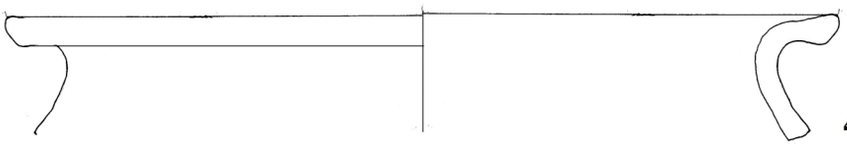

13

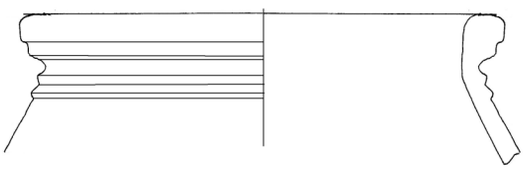
T. 59
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

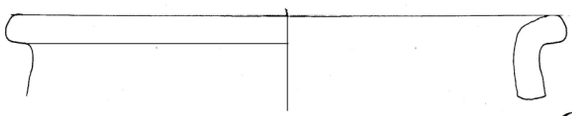

1

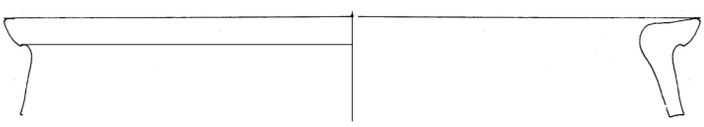

2

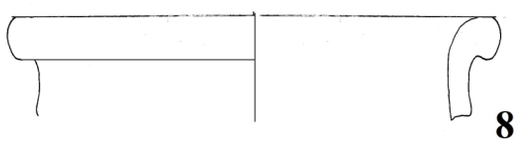

3

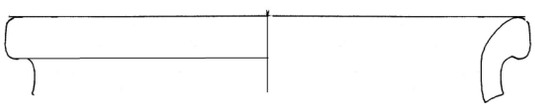

4

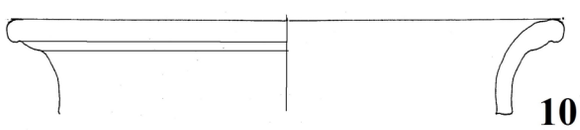

5

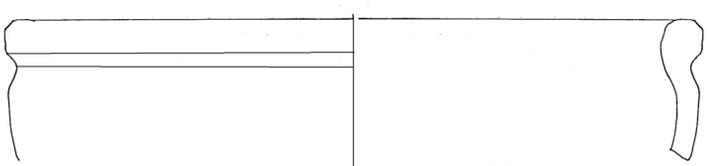

6

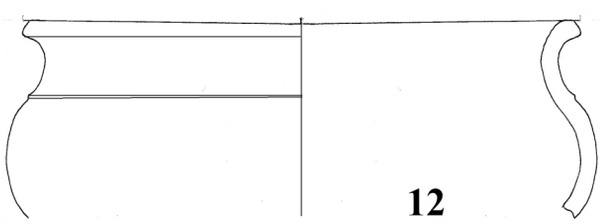

7

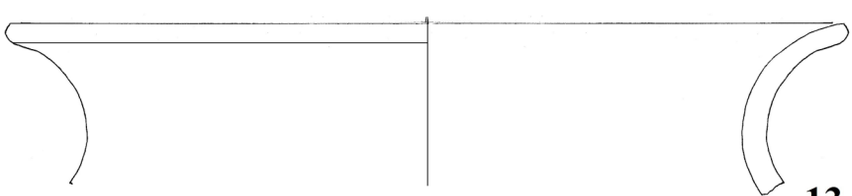

8

9

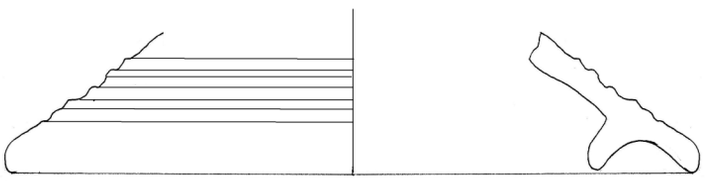

10

11

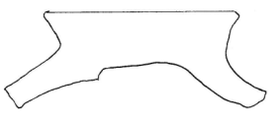

12

13

T. 60
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

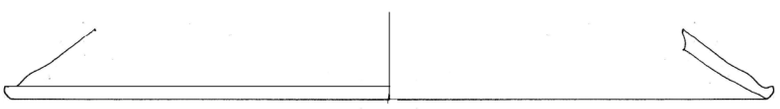
1

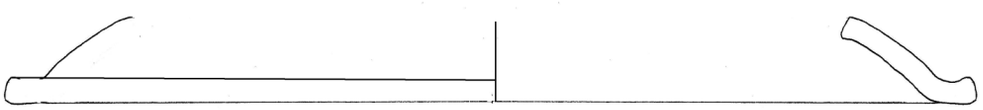
2

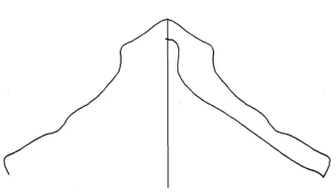
3

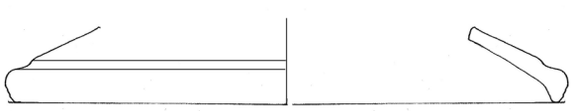
4

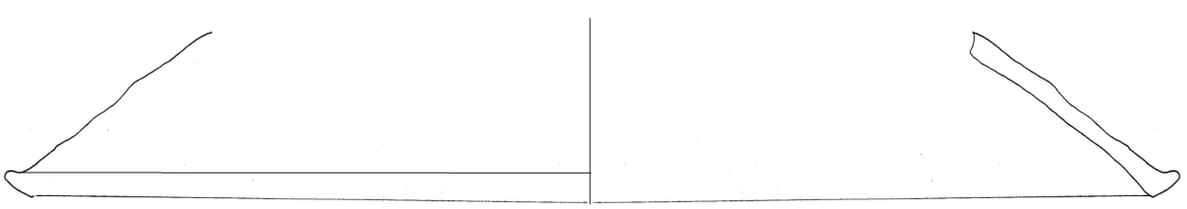
5

6

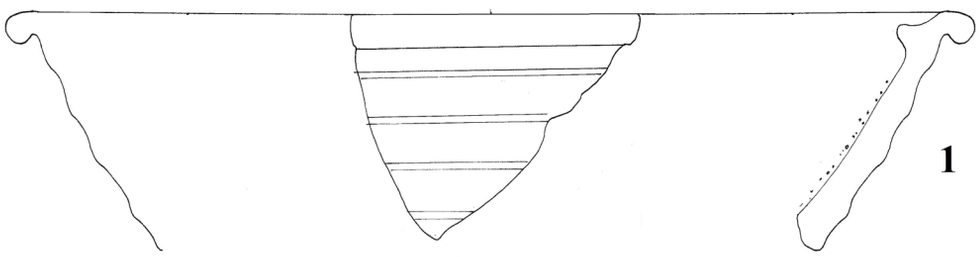

7

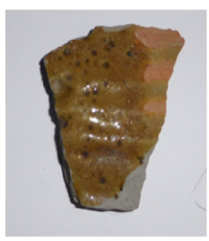

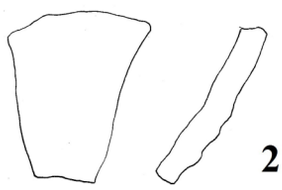
8

T. 61
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

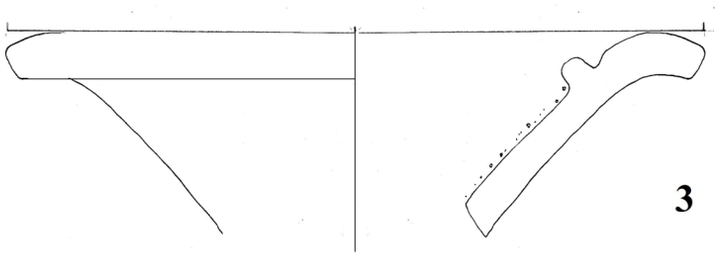

1

2

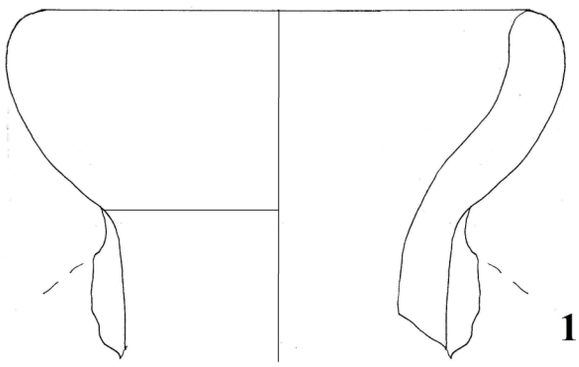

3

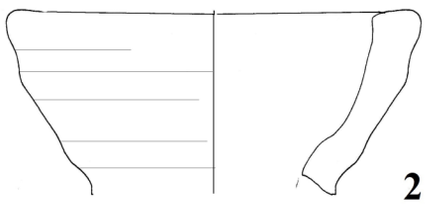

4

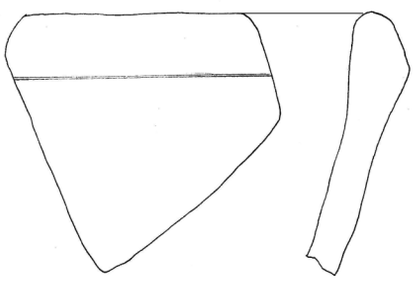
T. 62
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

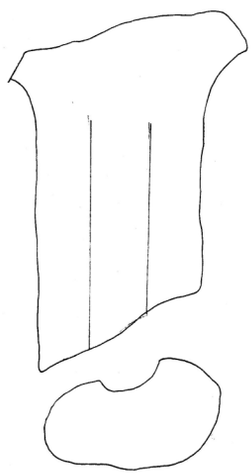
1

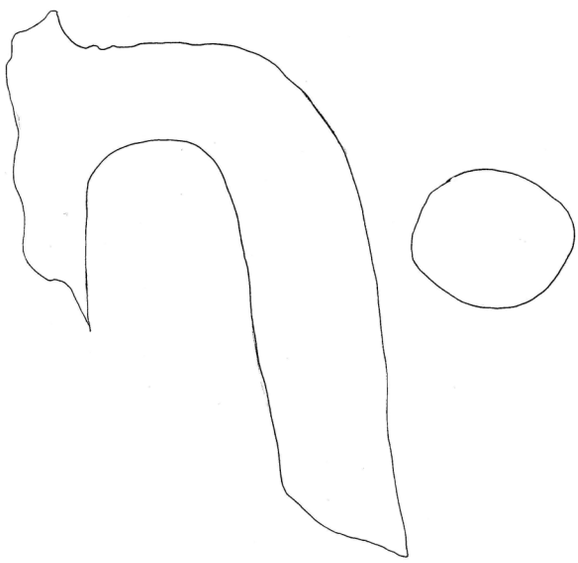
2

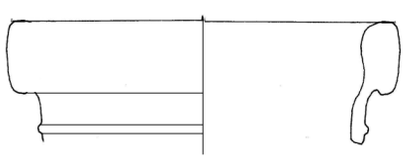
3

4

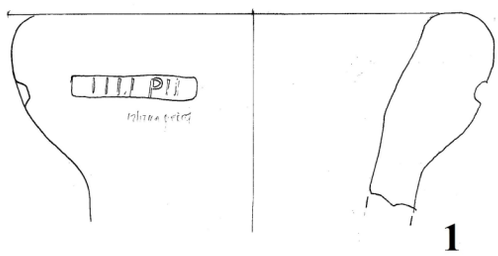

5

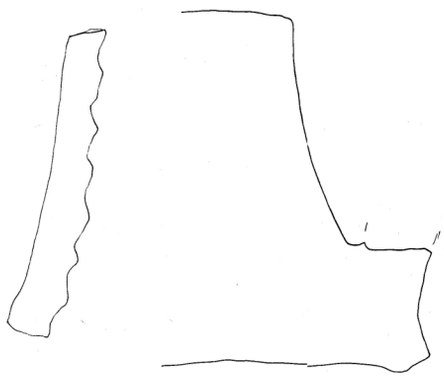

6

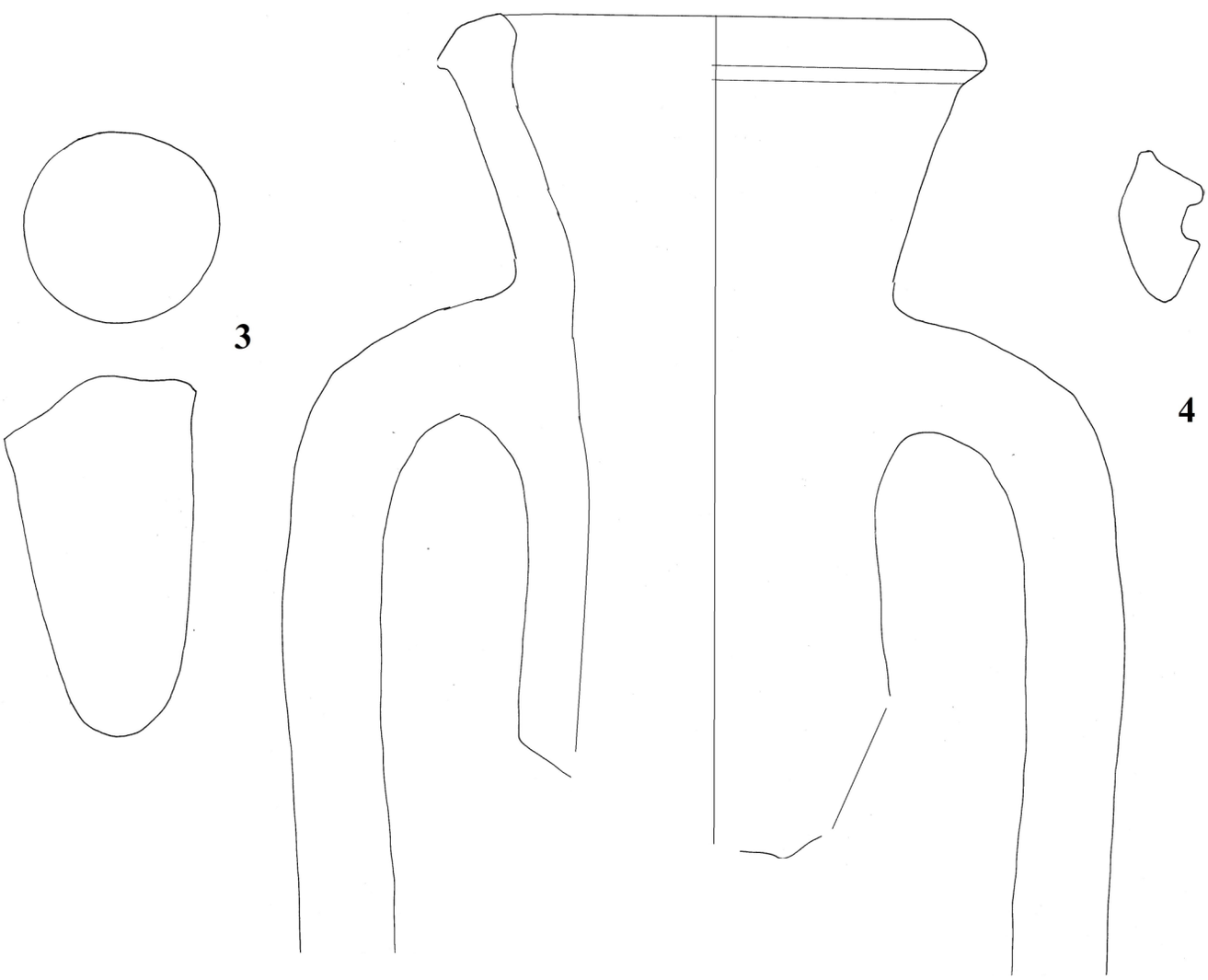
T. 63
SV. KVIRIN
SJ. 8
1:2

1

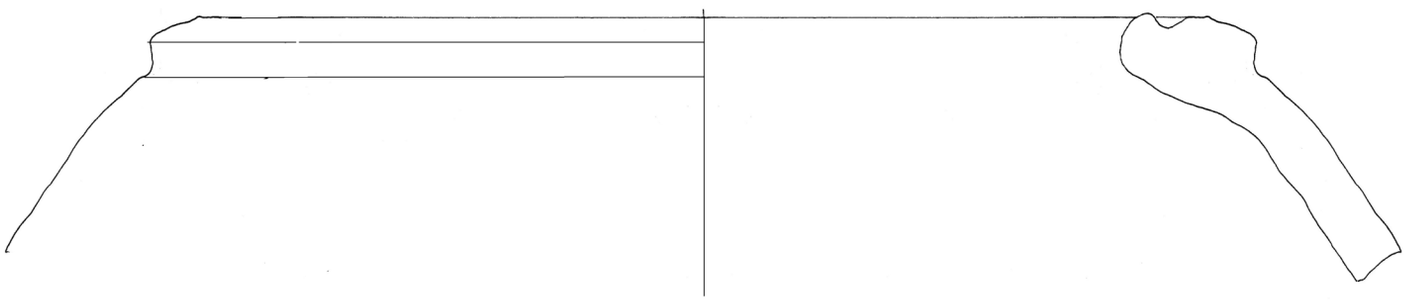
2

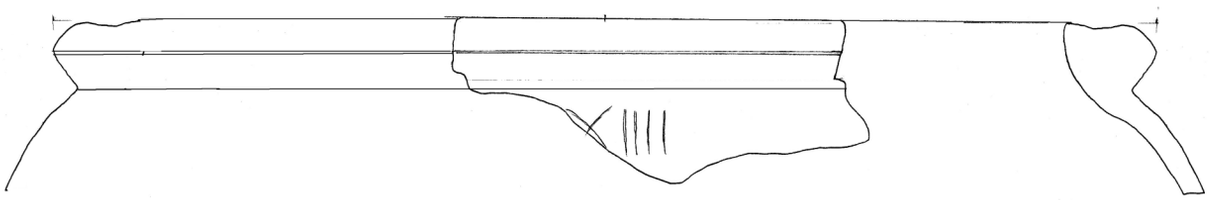
3

4

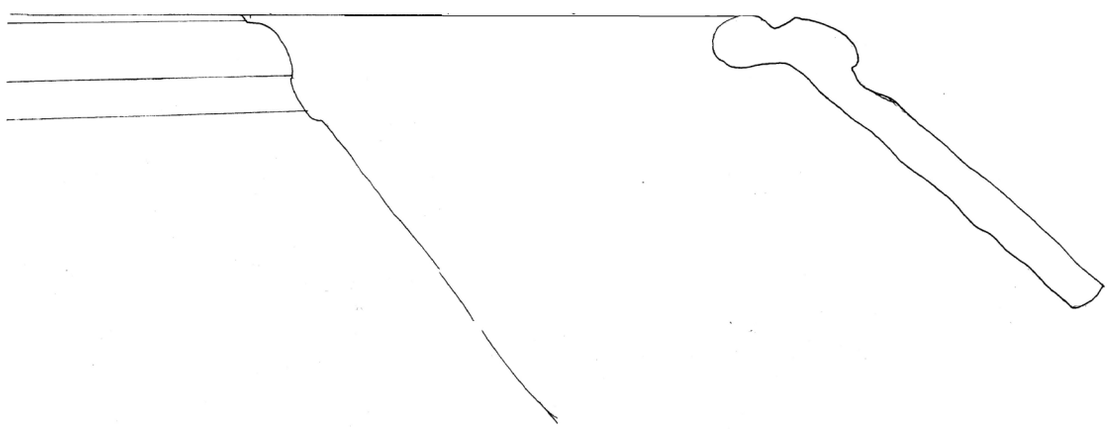
T. 64
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

1

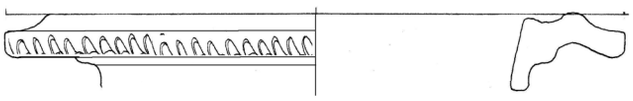

2

3

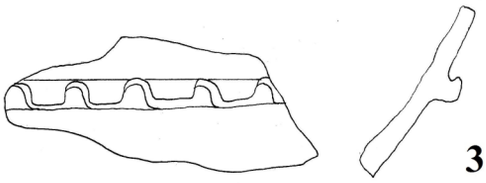
T. 65
SV. KVIRIN
SJ 8
1:2

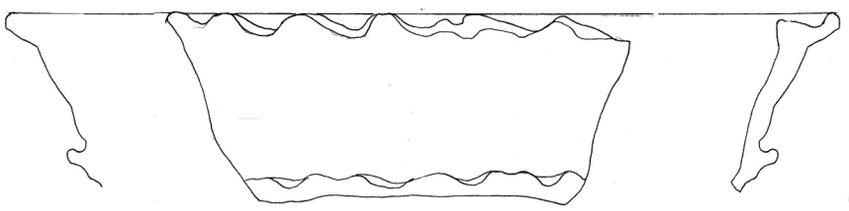
1

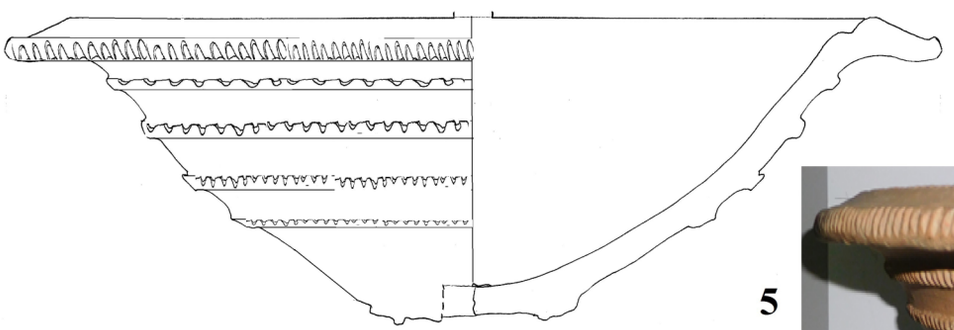
2

3

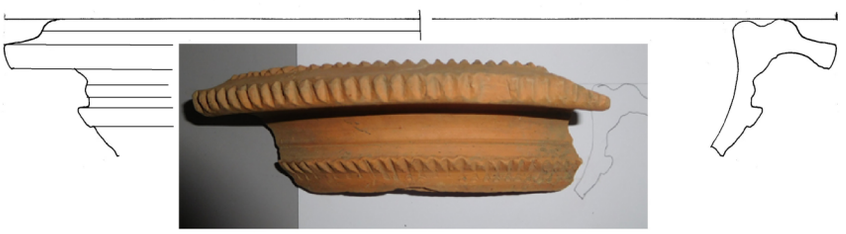

4

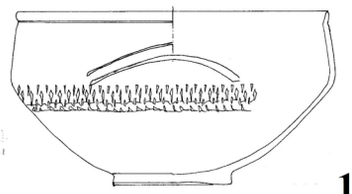
5

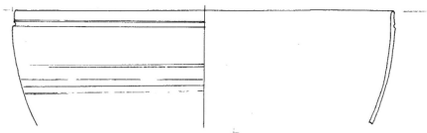

6

T. 66
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

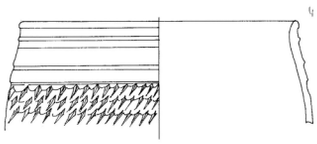
1

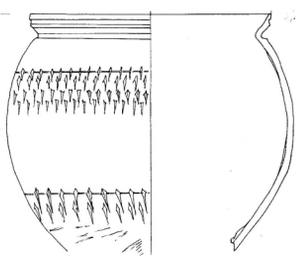
2

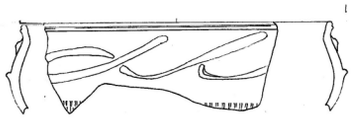
3

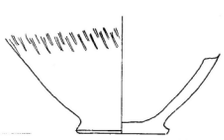
4

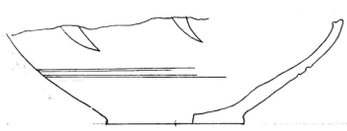
5

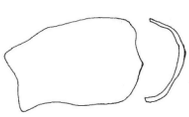
6

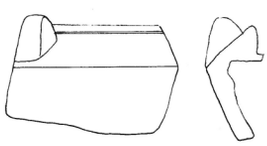
7

8

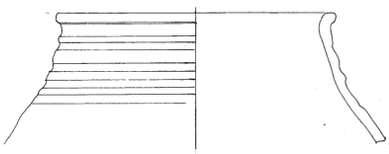

9

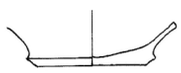

10

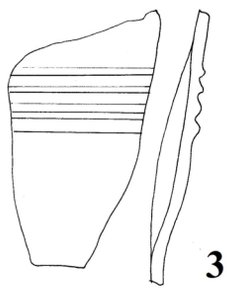
T. 67
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

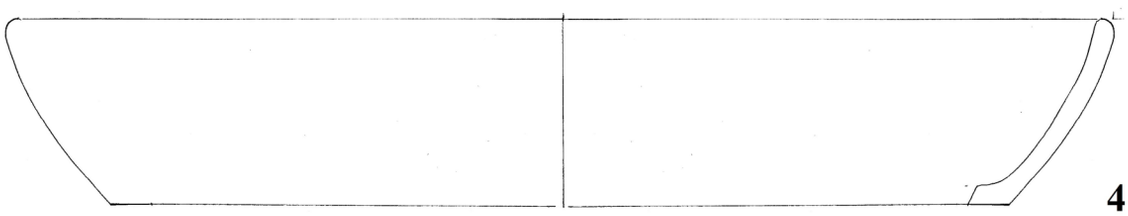
1

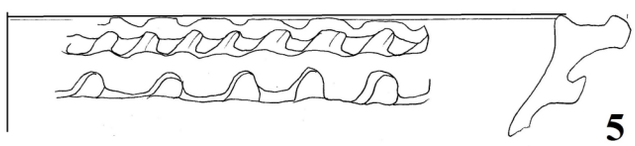
2

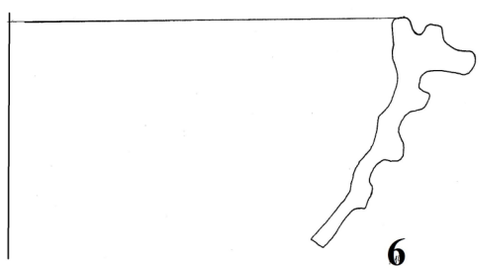
3

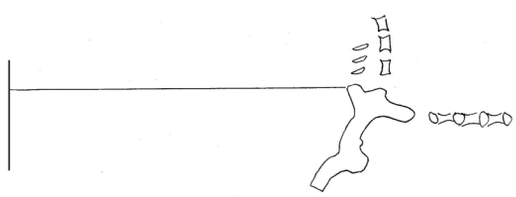
4

5

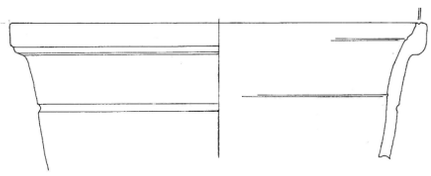

6

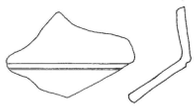

7

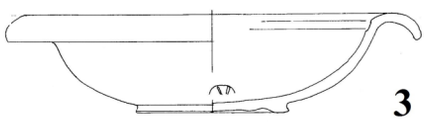
T. 68
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

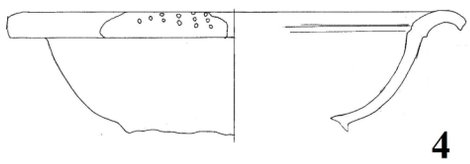
1

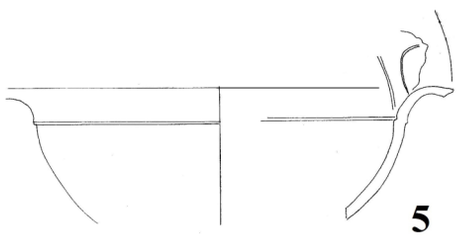
2

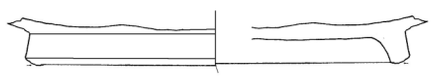
3

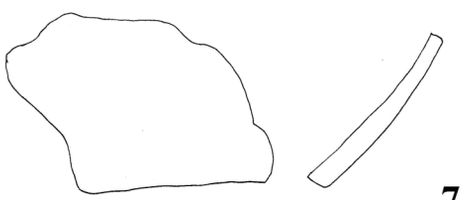
4

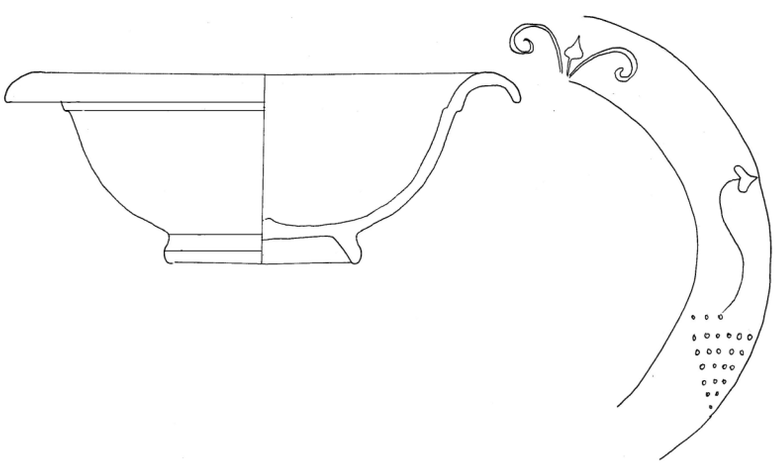
5

6

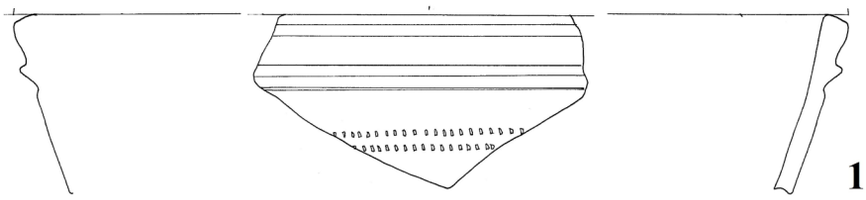

7

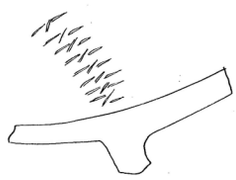

8

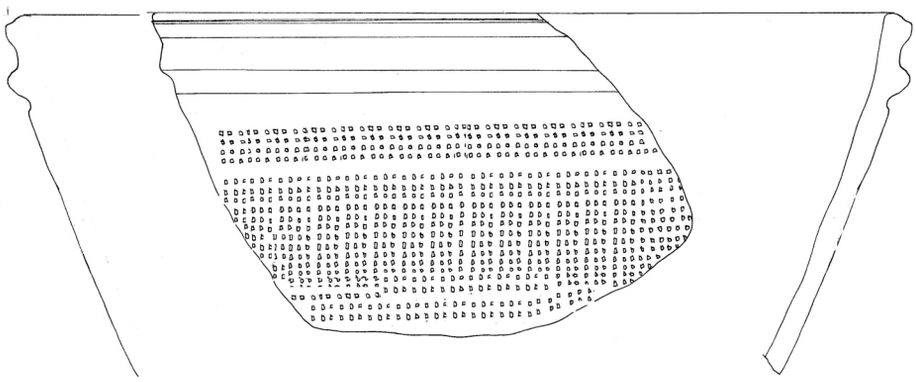
T. 69
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

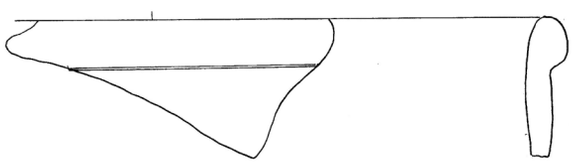
1

2

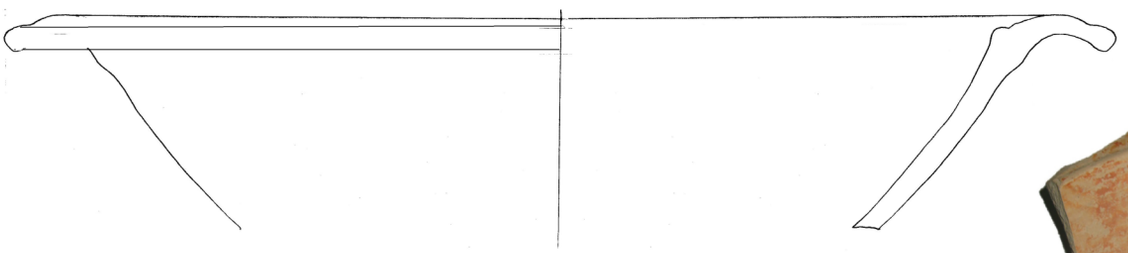

3

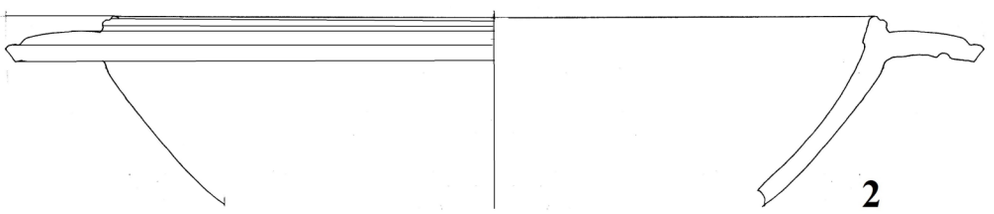
4

T. 70
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

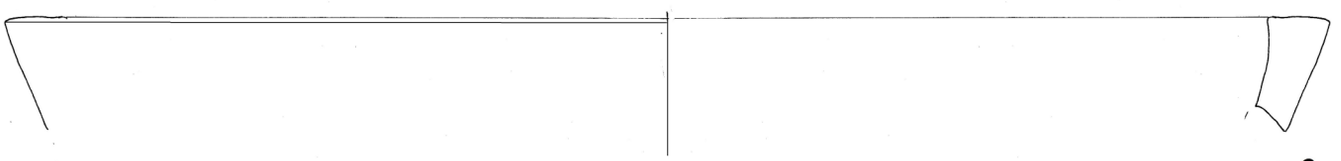
1

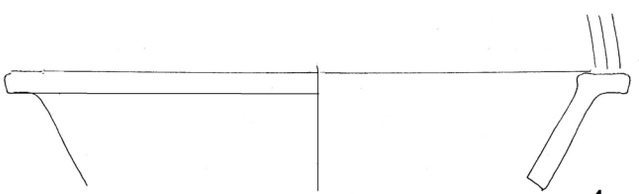

2

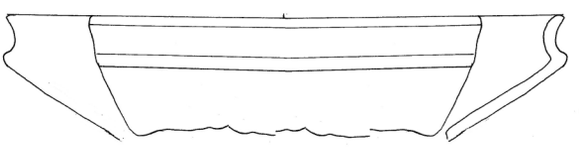

3

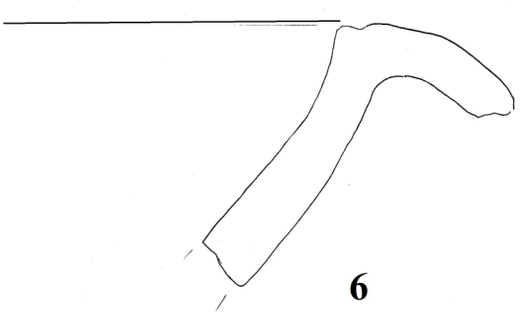

4

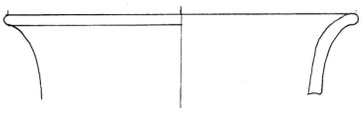
5

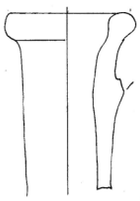

6

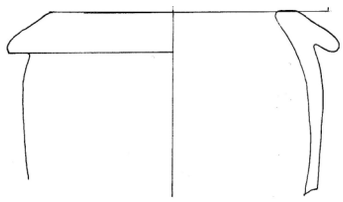
T. 71
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

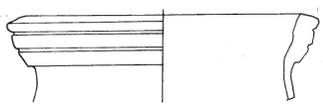
1

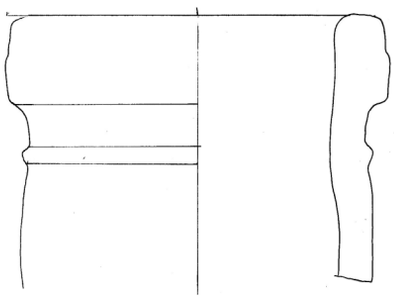
2

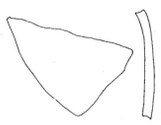
3

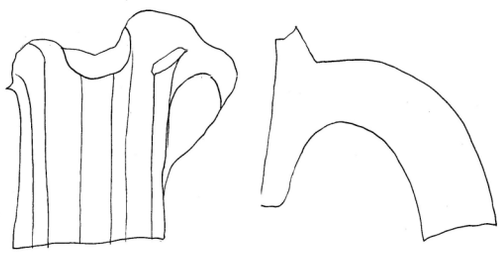
5

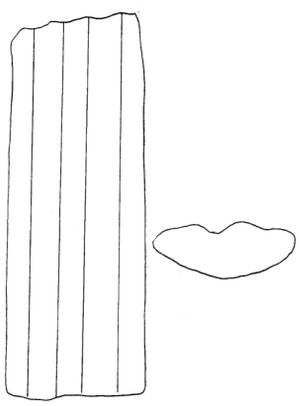
4

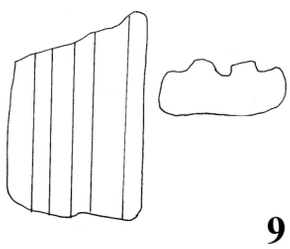
6

7

8

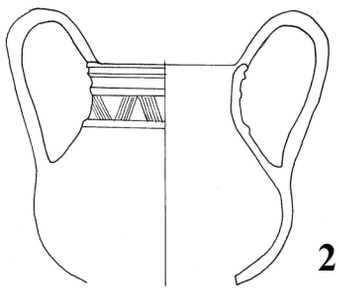

9

T. 72
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

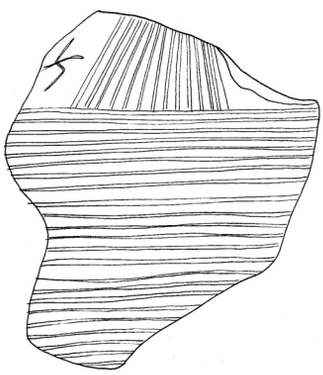

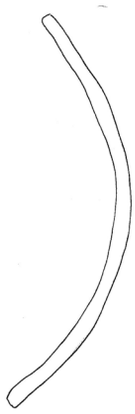
1

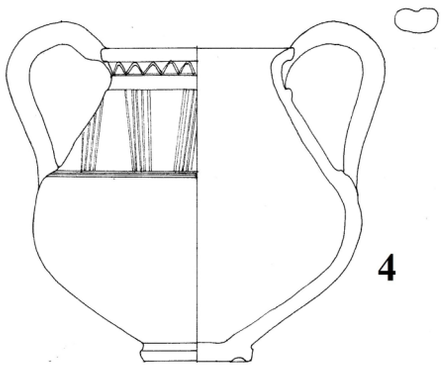
2

PN 15

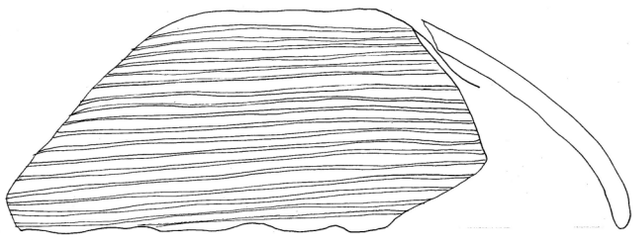

3

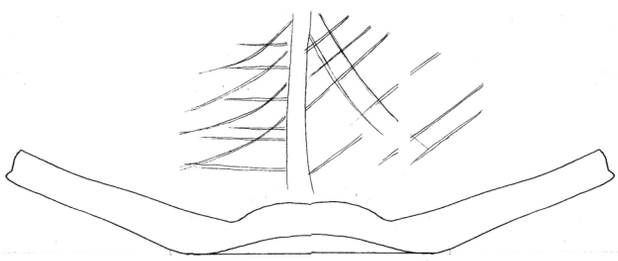

4

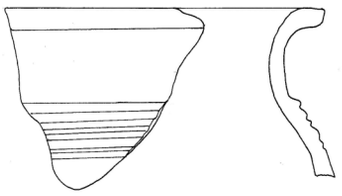
5

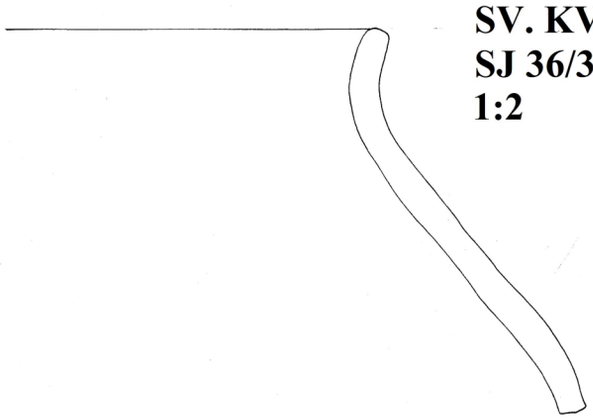

6

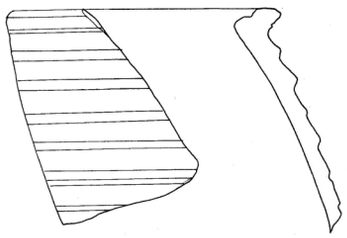
T. 73
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

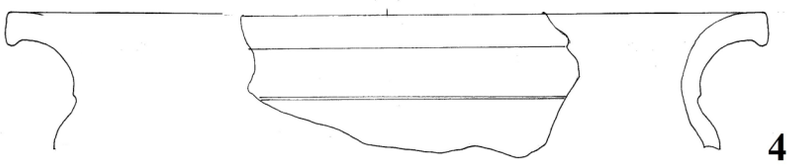
1

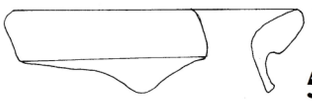
2

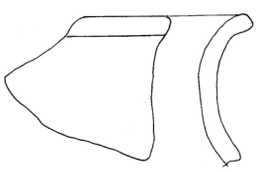
3

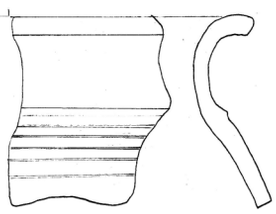
4

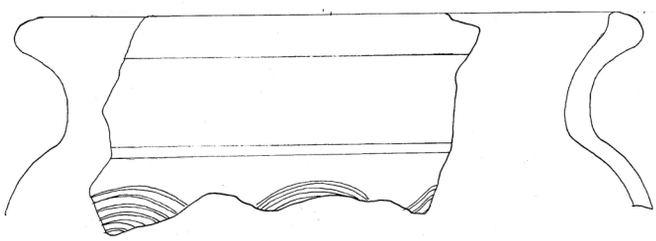
5

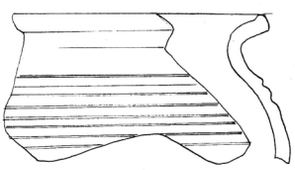
6

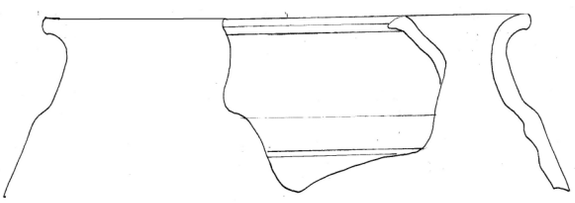
7

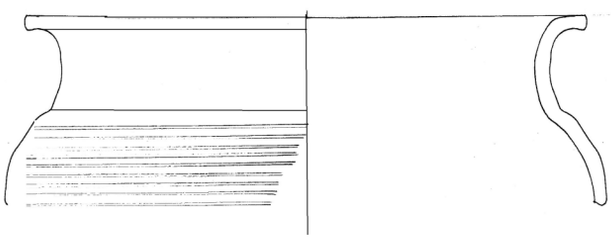
8

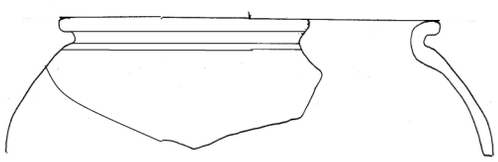
9

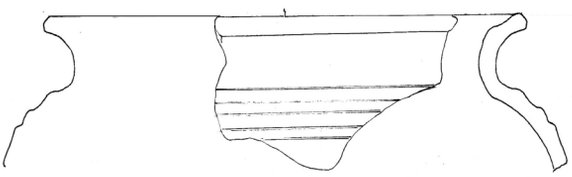
10

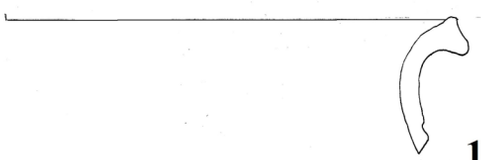
11

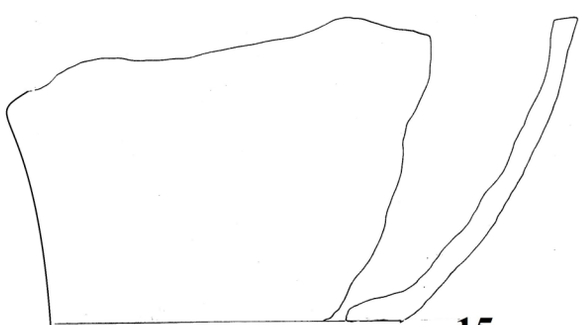
12

13

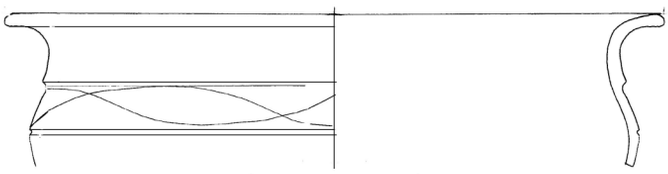

14

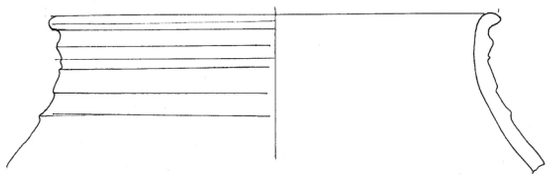
15

T. 74
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

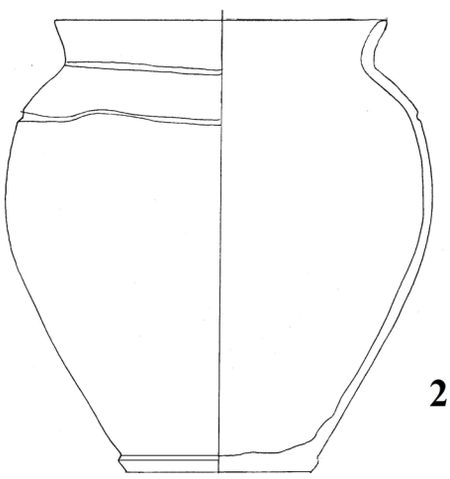

1

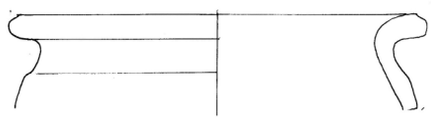

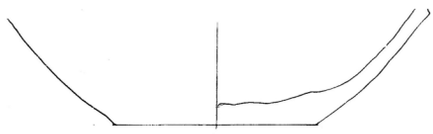
3

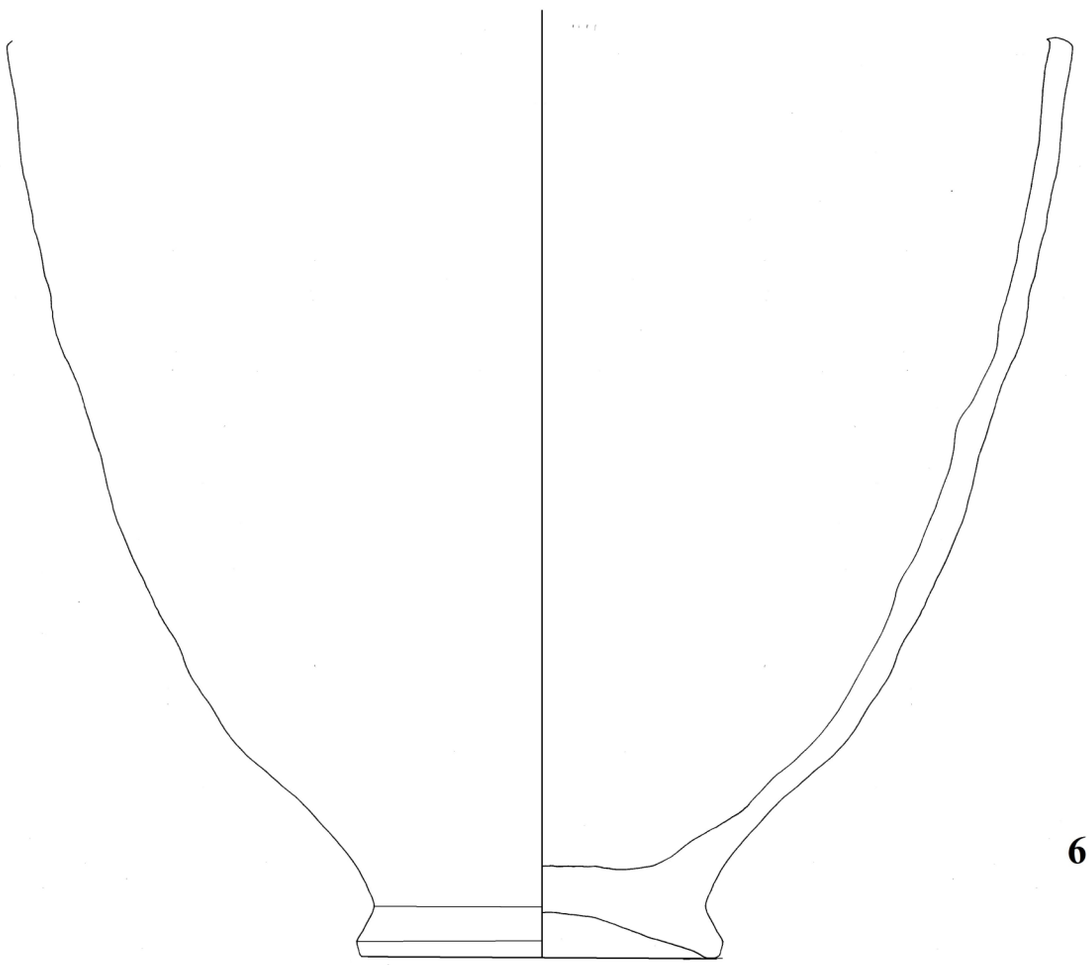
2

4

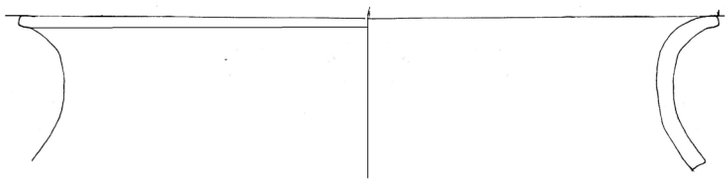

5

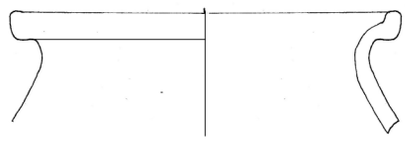

6

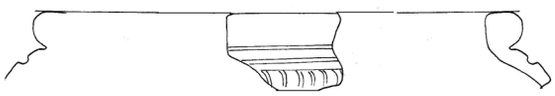
T. 75
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

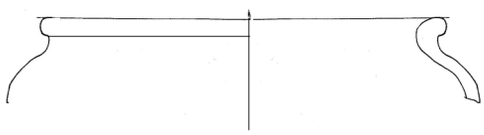
1

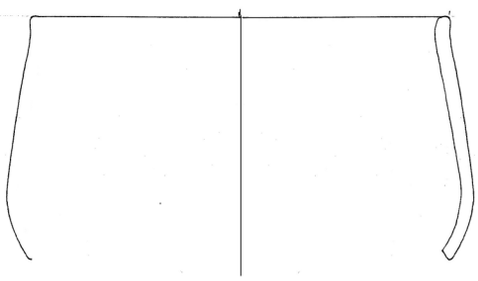
2

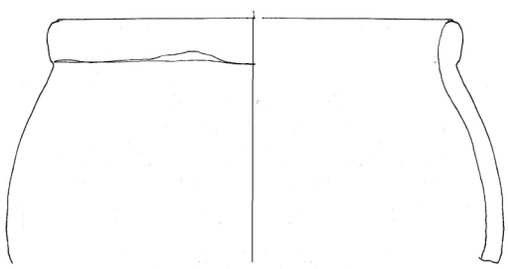
3

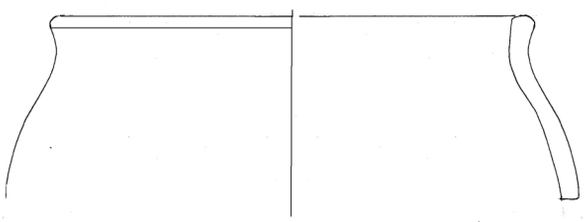
4

5

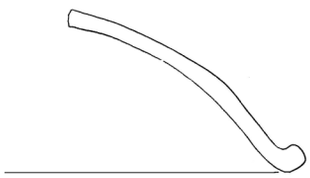

6

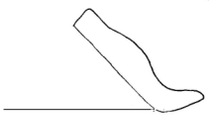

7

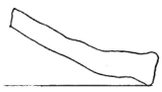
T. 76
SV. KVIRIN
SJ 36/39
1:2

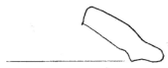
1

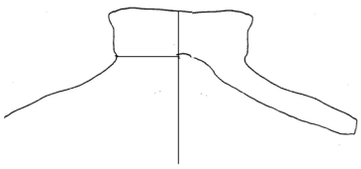
2

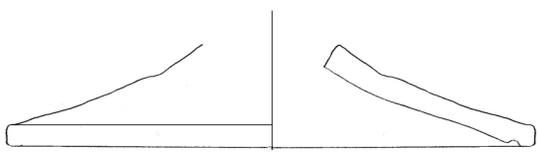
3

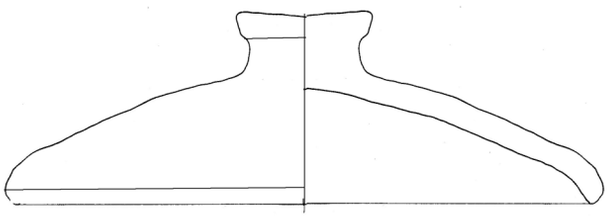
4

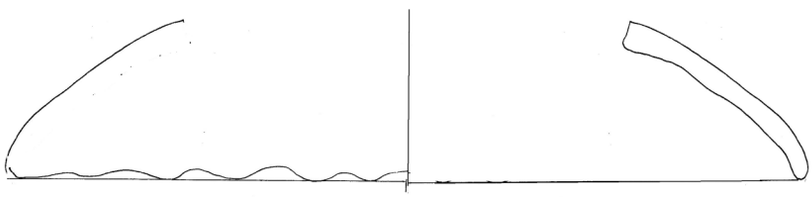
5

6

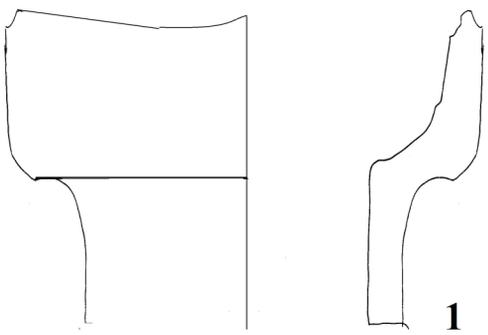

7

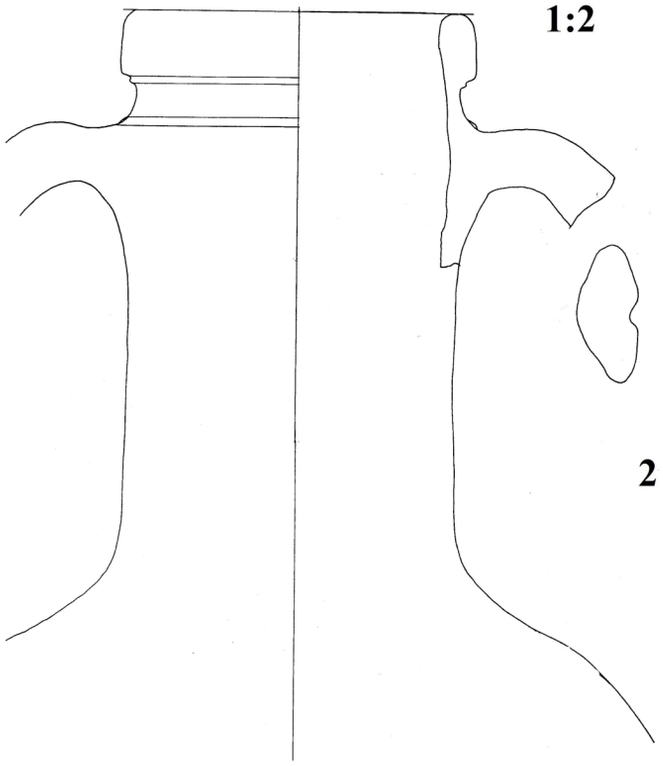

8

T. 77
SV. KVIRIN
SJ. 36/39
1:2

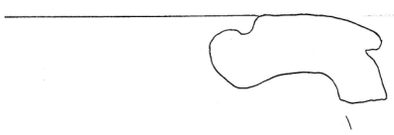

1

2

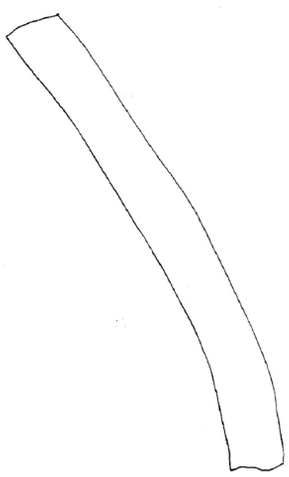

3

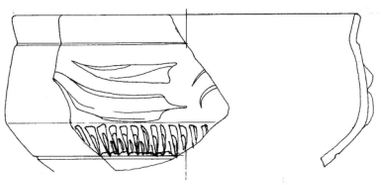
4

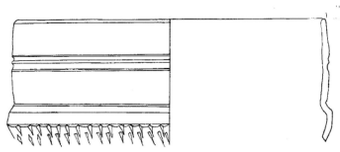

5

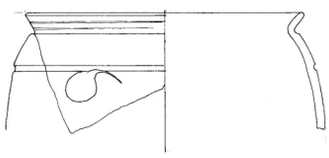
T. 78
SV. KVIRIN
SJ. 2
1:2

1

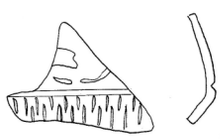
2

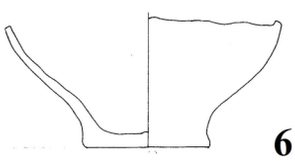
3

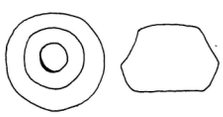
4

5

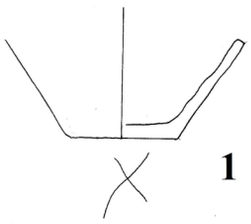

6

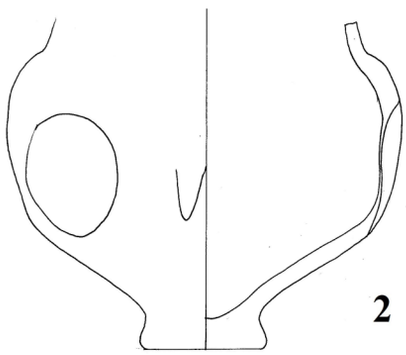

7

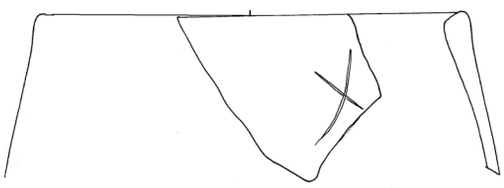
T. 79
SV. KVIRIN
SJ 2
1:2

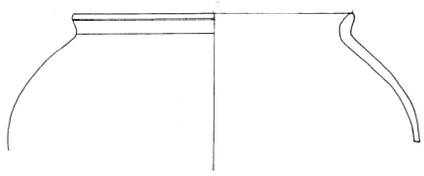
1

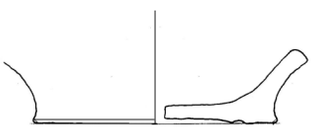
2

3

4

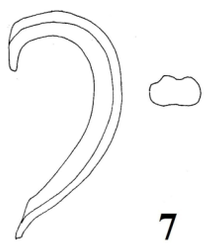

5

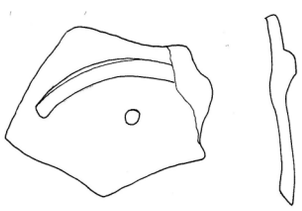

6

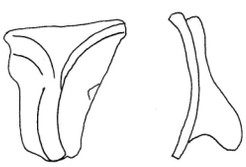

7

8

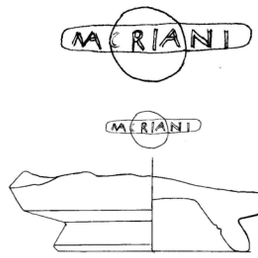

9

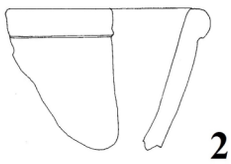

10

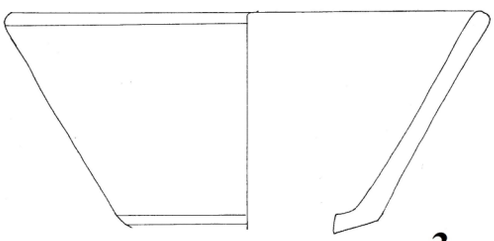
T. 80
SV. KVIRIN
SJ 2
1:2

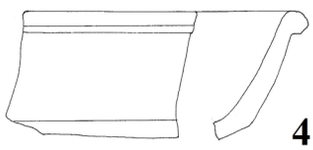
1

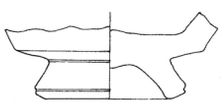
2

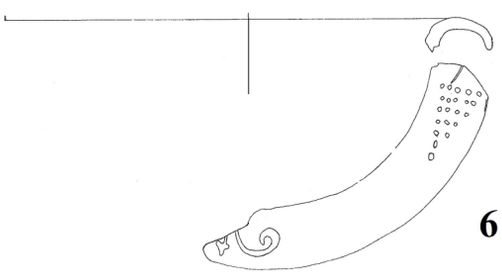
3

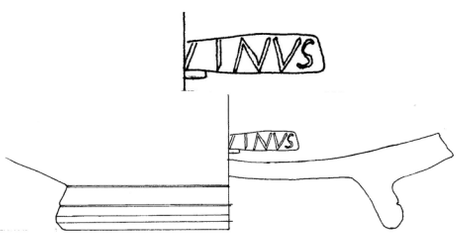
4

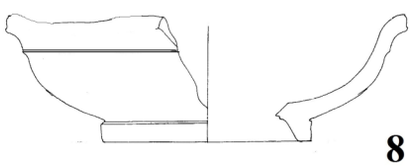
5

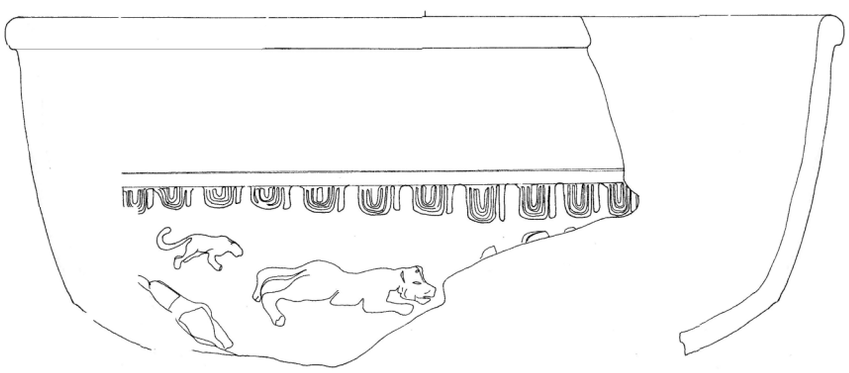
6

7

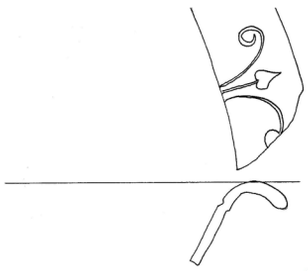

8

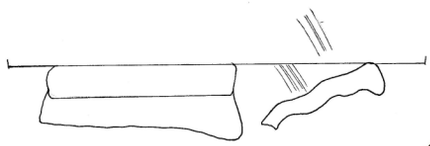

9

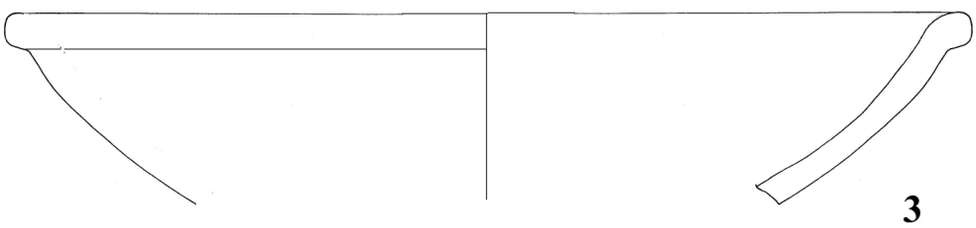
T. 81
SV. KVIRIN
SJ 2
1:2

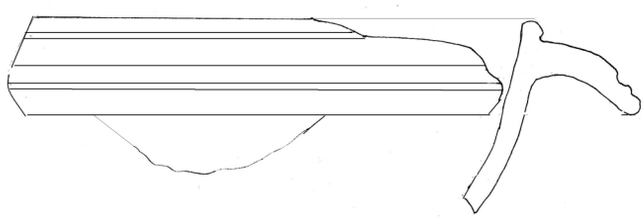
1

2

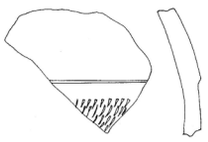
3

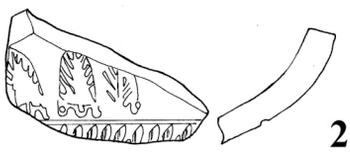
4

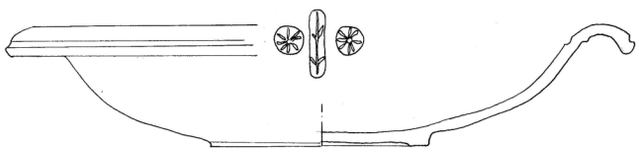
T. 82
SV. KVIRIN
SJ. 2
1:2

1

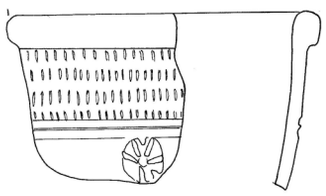

2

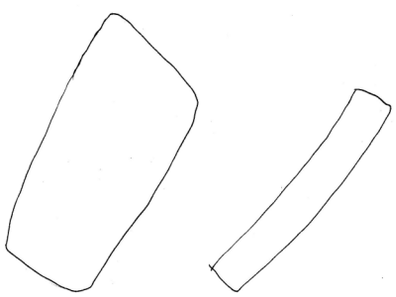

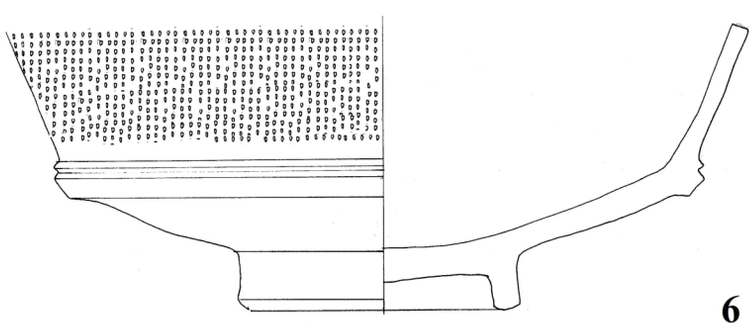
3

4

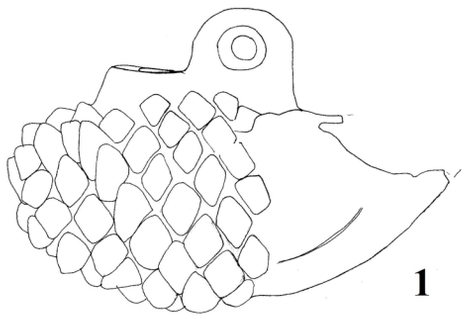

5

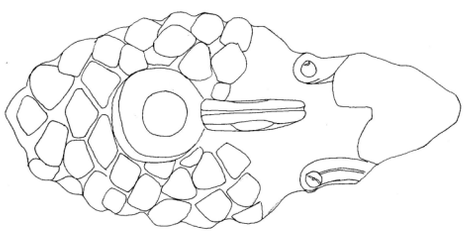

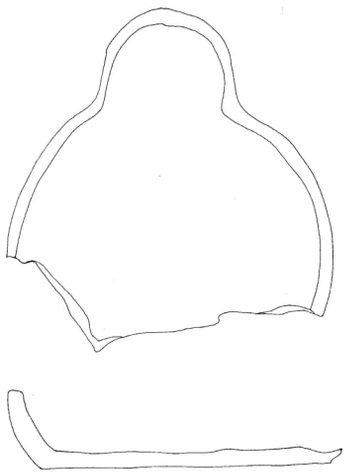
6

T. 83
SV. KVIRIN
SJ 2
1:2

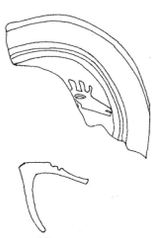

1

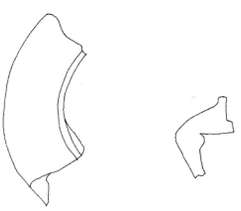

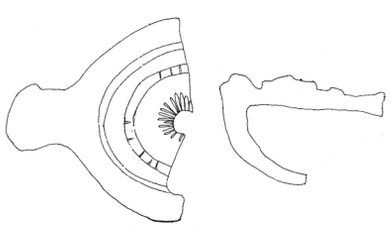
2

3

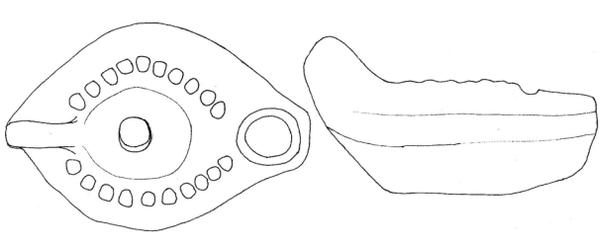

4

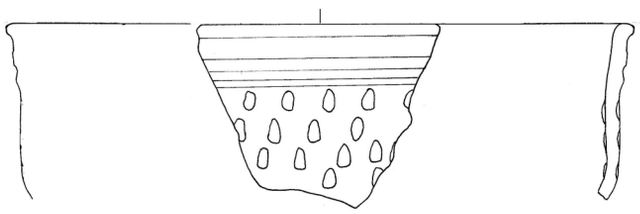
5

PN 16

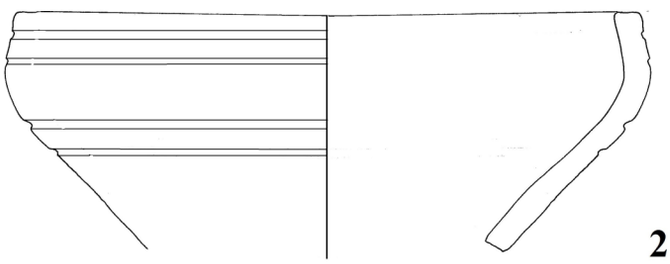
6

T. 84
SV. KVIRIN
SJ 2
1:2

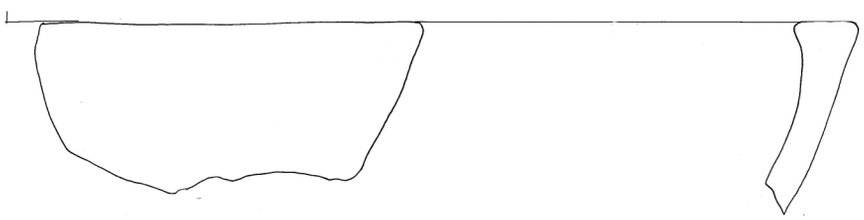

1

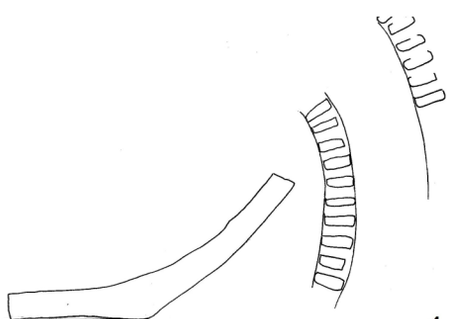

2

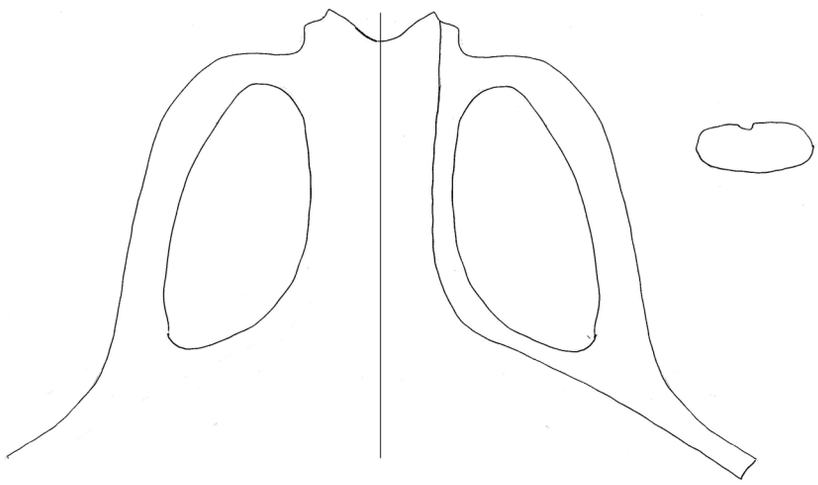
3

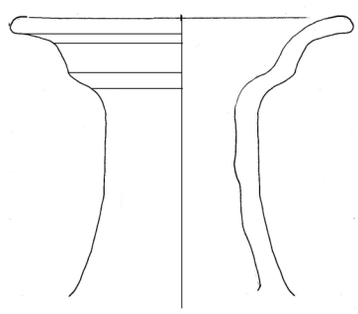
4

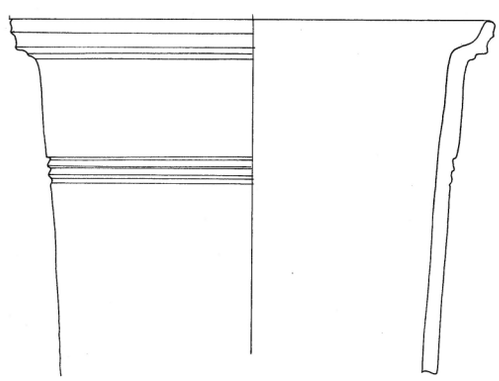
T. 85
SV. KVIRIN
SJ 2
1:2

1

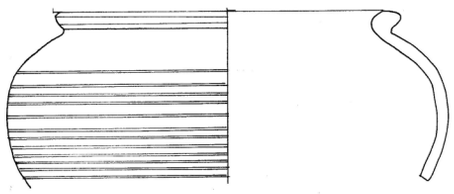

2

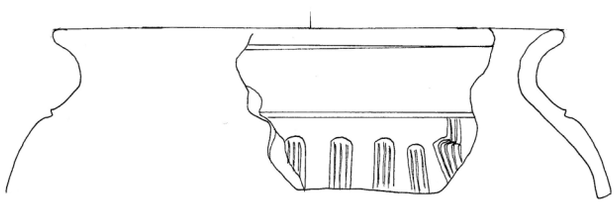

3

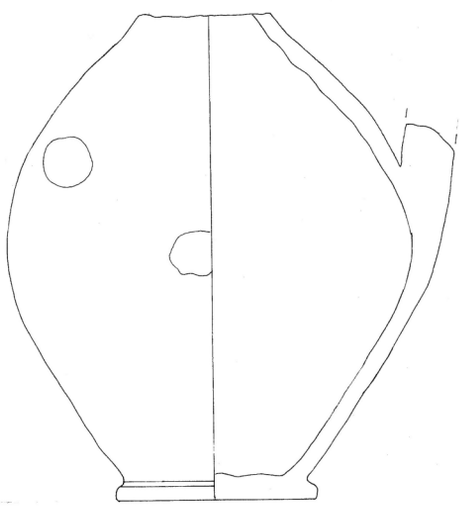
T. 86
SV. KVIRIN
SJ. 2
1:2

1

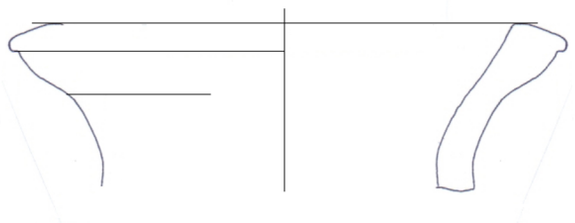

2

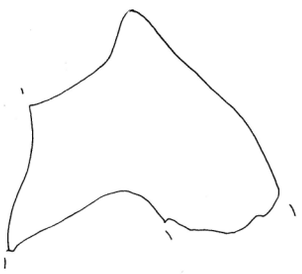

3

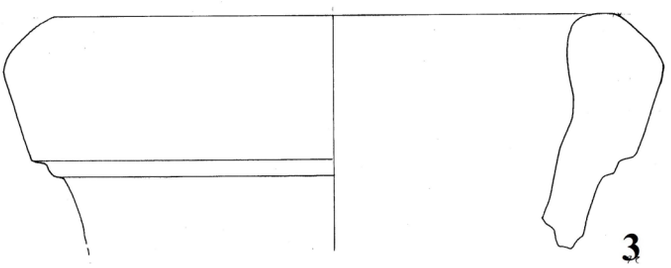
T. 87
SV. KVIRIN
SJ 2
1:2

1

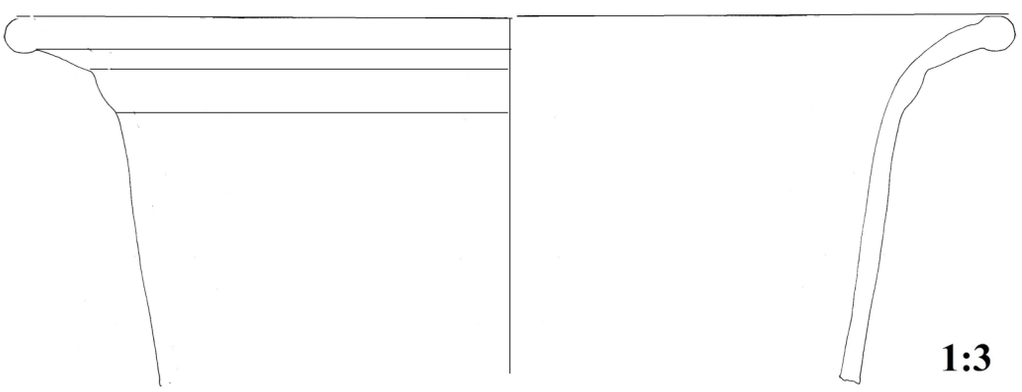
2

3

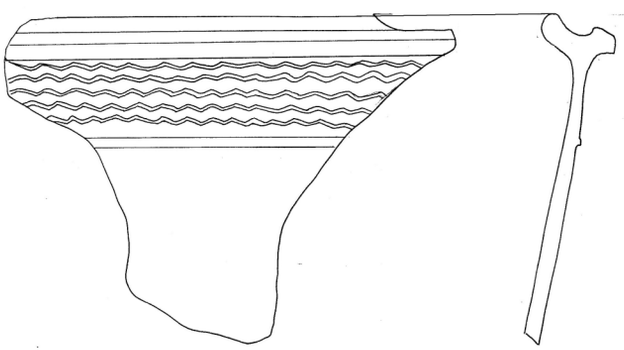

4

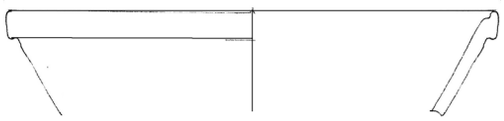
5

1:3

6

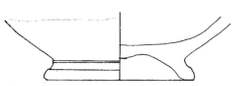
T. 88
ARHIV I
SJ 63
1:2

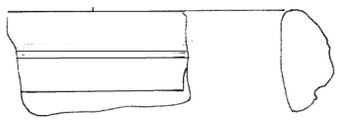
1

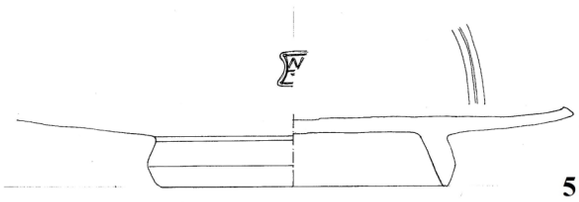
2

3

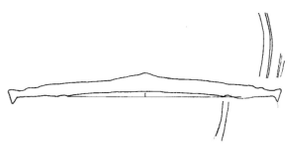

4

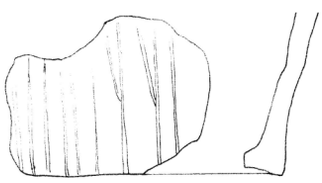

5

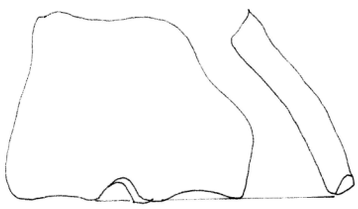

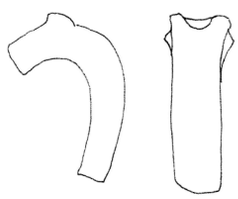
6

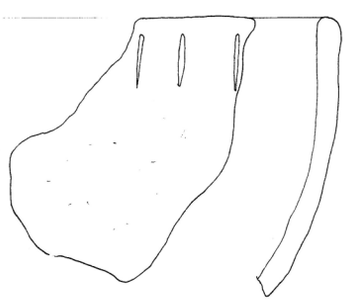
7

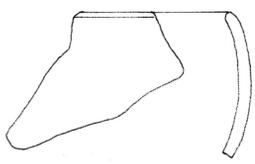
8

9

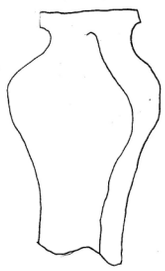

10

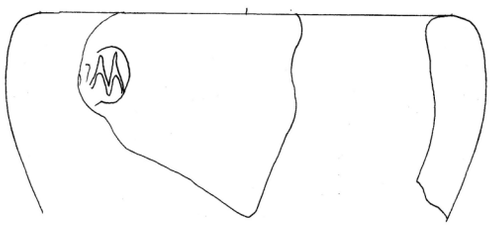
11

T. 89
1:2

1

ARHIV I
SJ 134

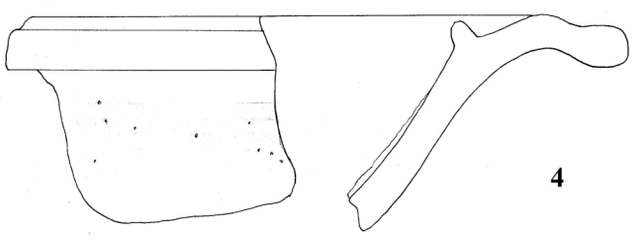
2

ARHIV I
SJ 78

3

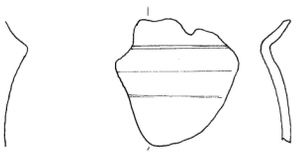
ARHIV I I
SJ 72

4

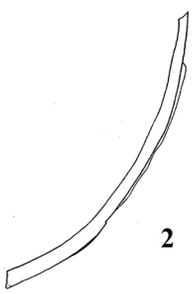
ARHIV I
SJ 56

T. 90
ARHIV I
SJ 55
1:2

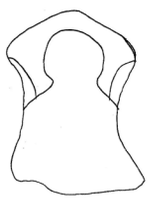

1

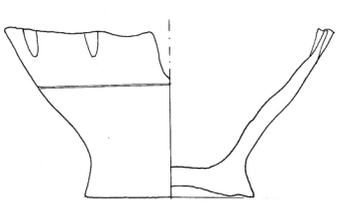

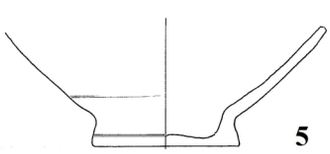
2

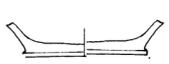
3

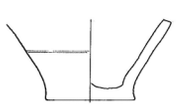
4

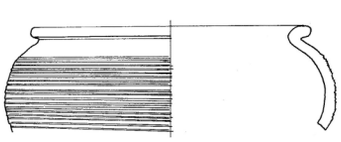
5

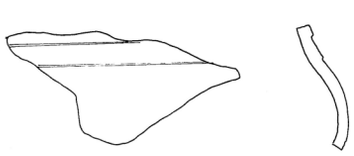
6

7

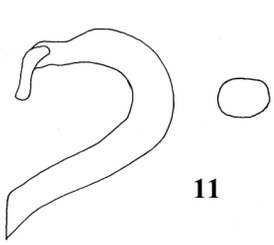
8

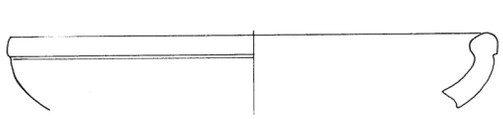
9

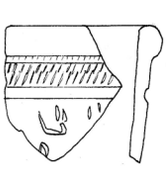
10

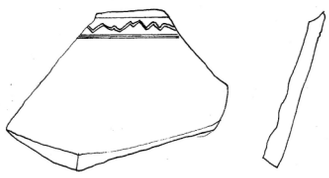
11

12

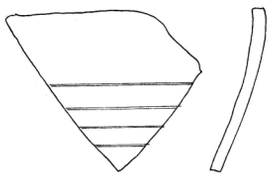

13

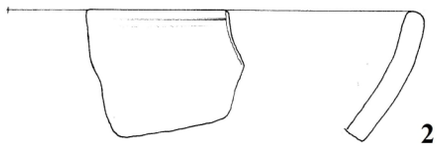

14

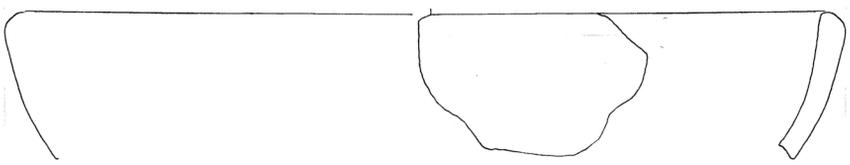
T. 91
ARHIV I
SJ 55
1:2

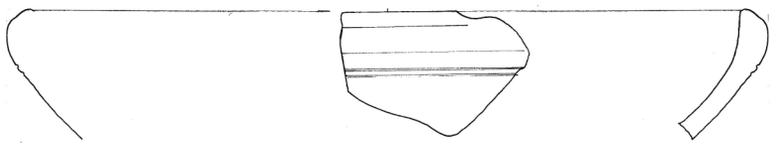
1

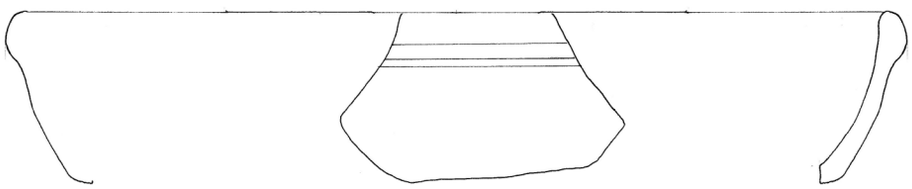
2

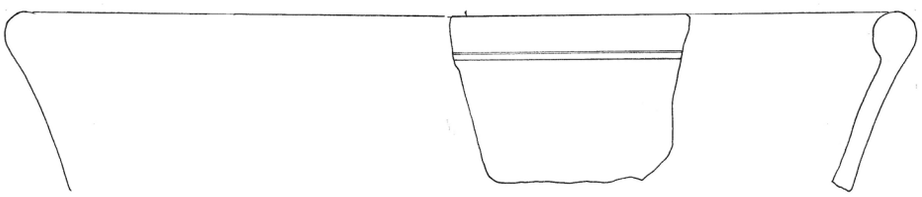
3

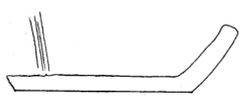
4

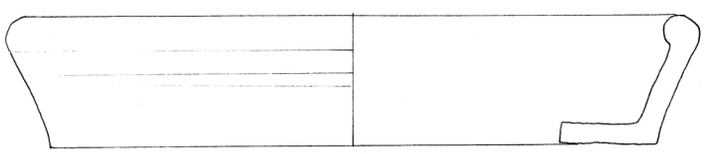
5

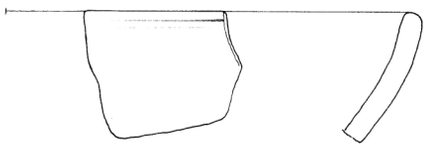
6

7

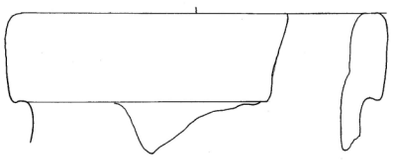

8

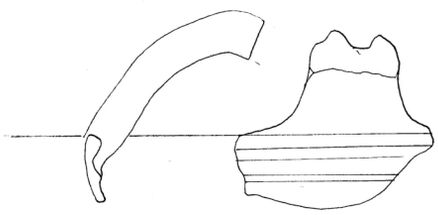

9

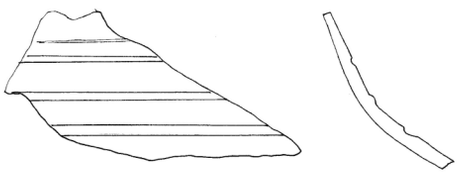
T. 92
ARHIV I
SJ 55
1:2

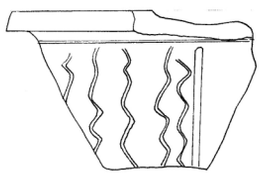
1

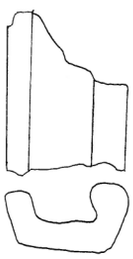
2

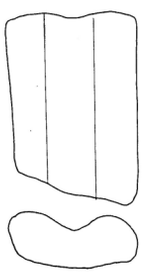
3

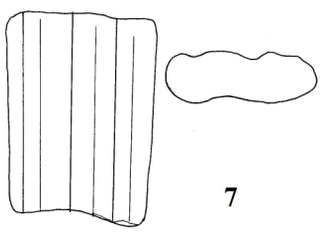
4

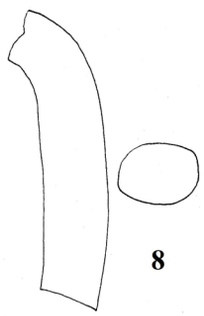
5

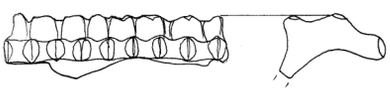
6

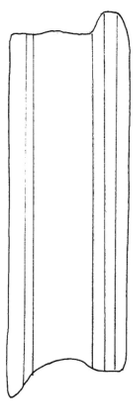
7

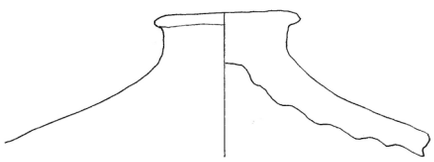
8

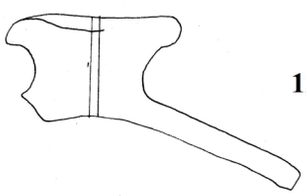
10

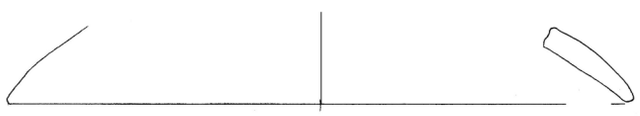
9

11

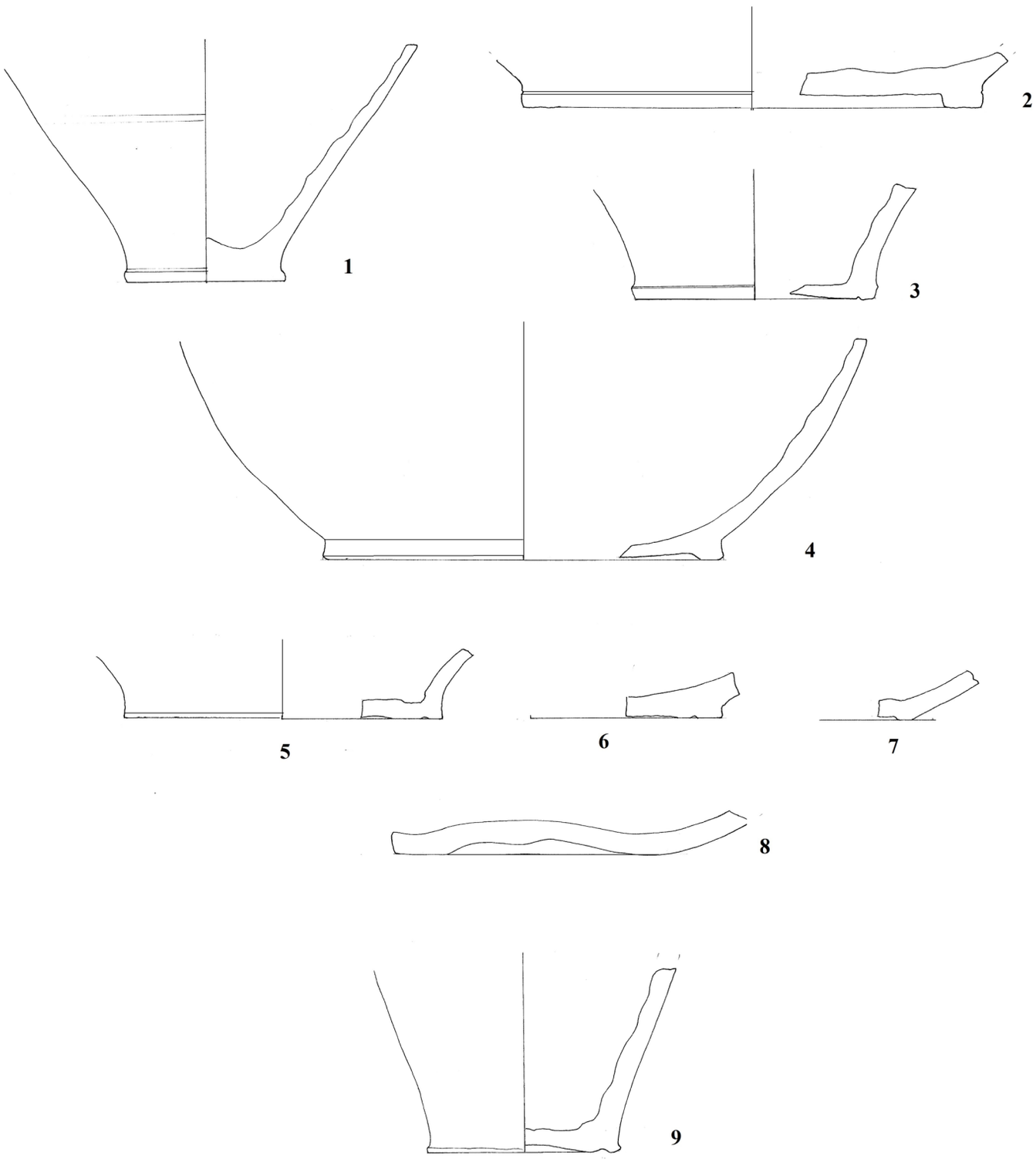

12

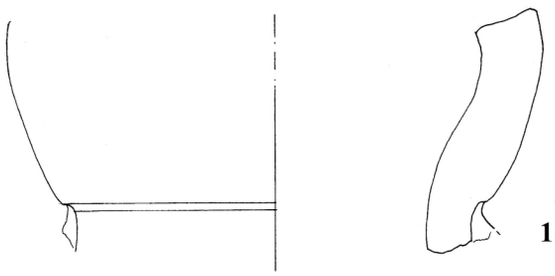

13

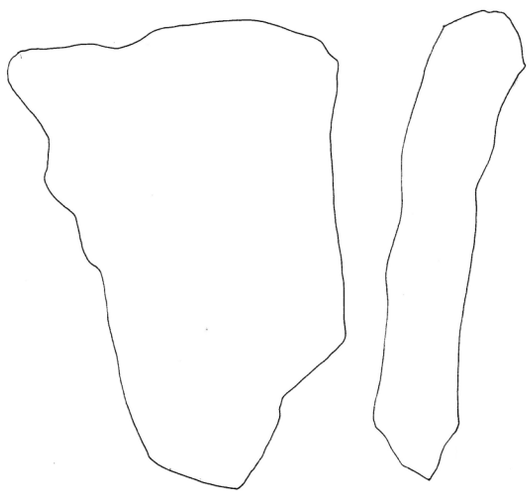
T. 93
ARHIV I
SJ 55
1:2

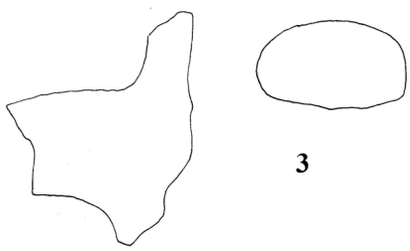
T. 94
ARHIV I
SJ 55
1:2

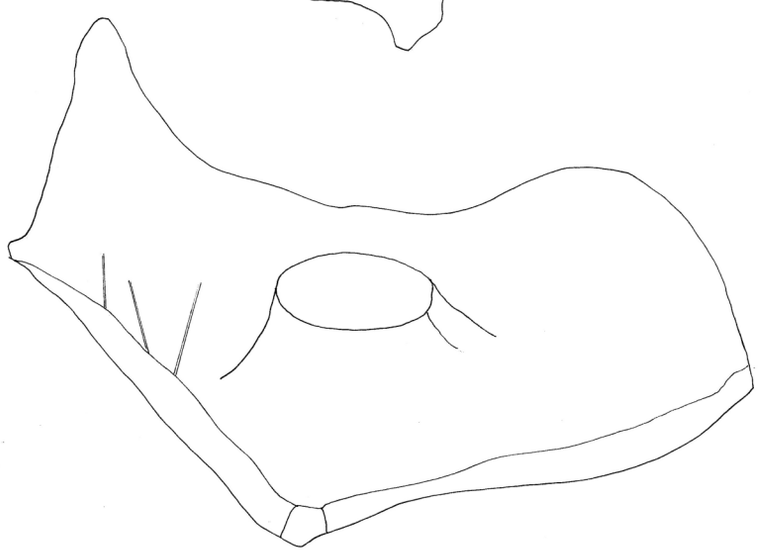
1

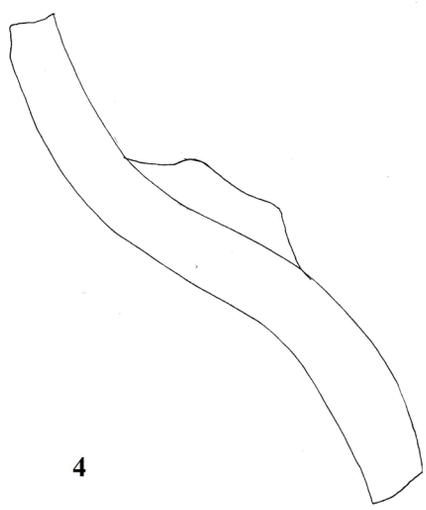

2

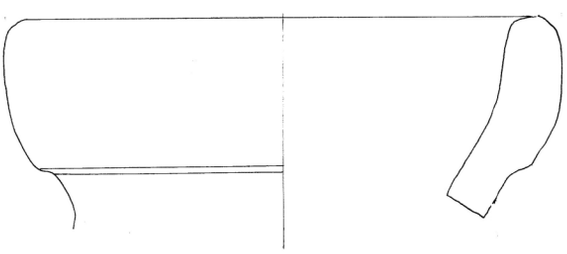

3

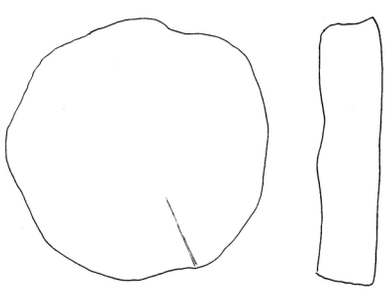

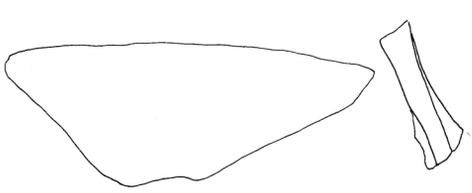
4

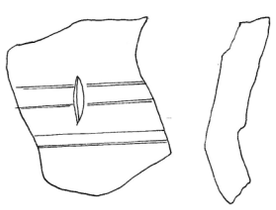
5

6

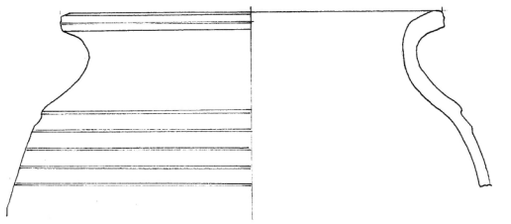

7

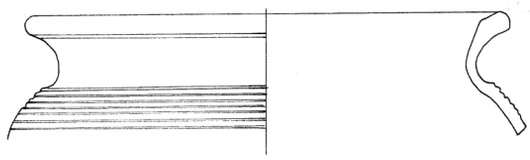

8

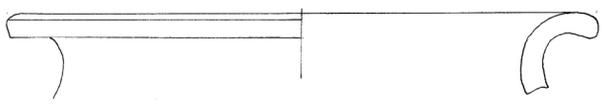
T. 95
ARHIV I
SJ 55
1:2

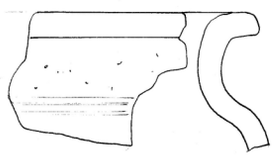
1

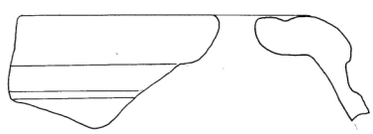
2

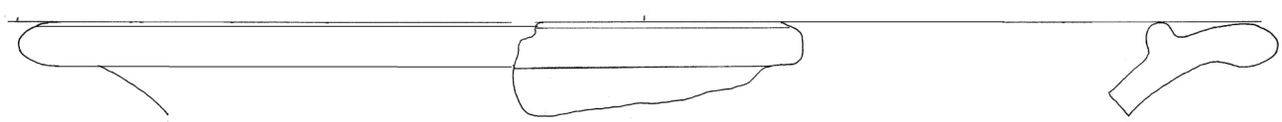
3

4

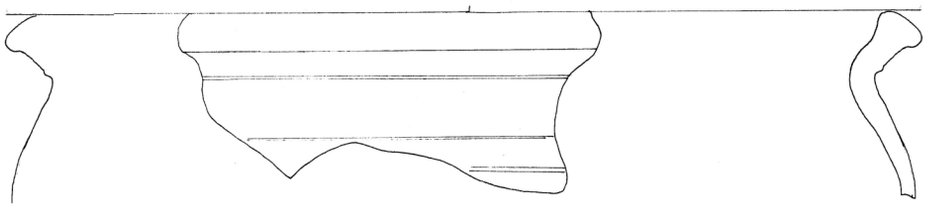

5

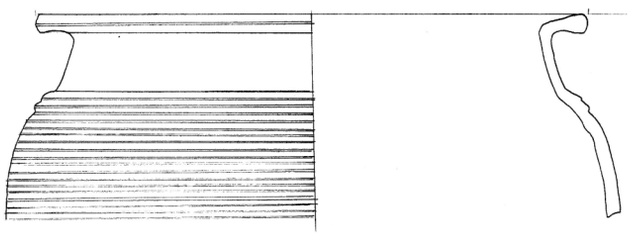

6

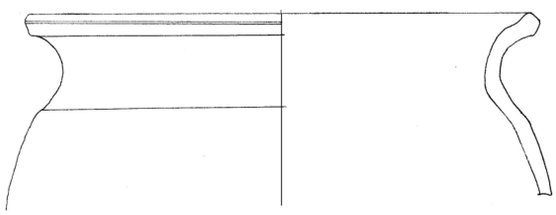
T. 96
ARHIV I
SJ 55
1:2

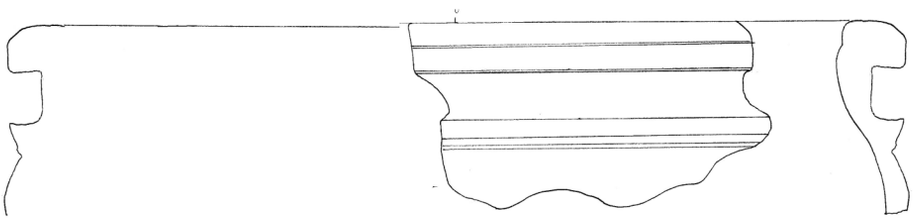
1

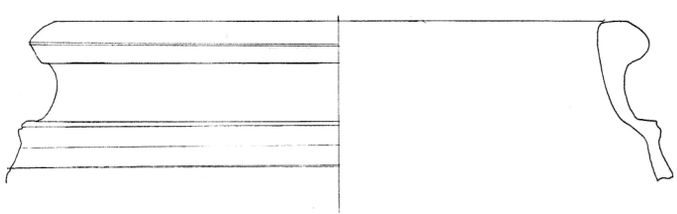
2

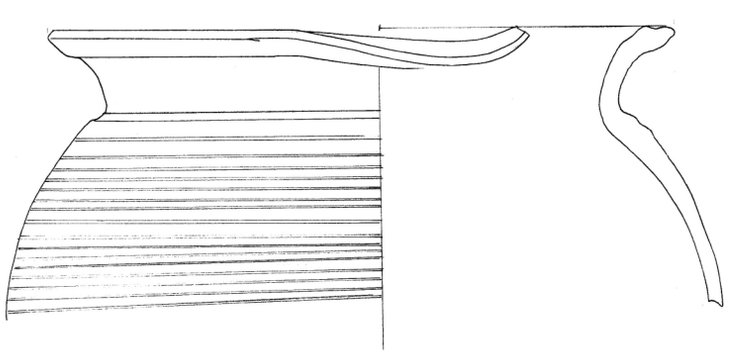
3

4

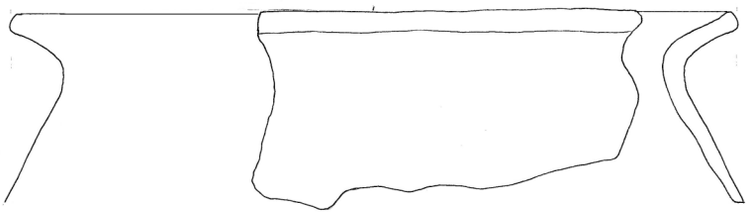

5

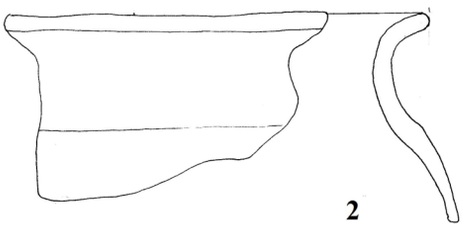

6

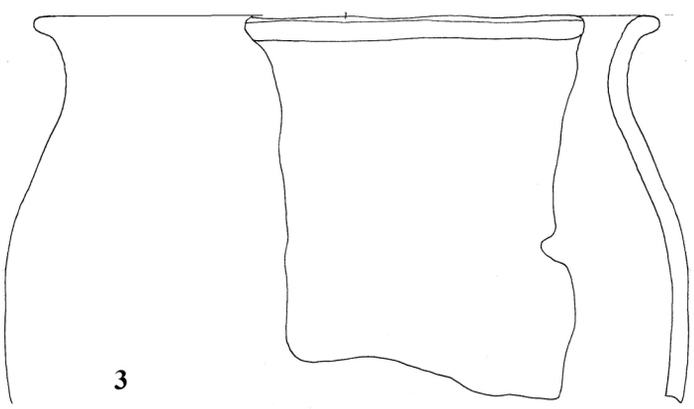
T. 97
ARHIV I
SJ 55
1:2

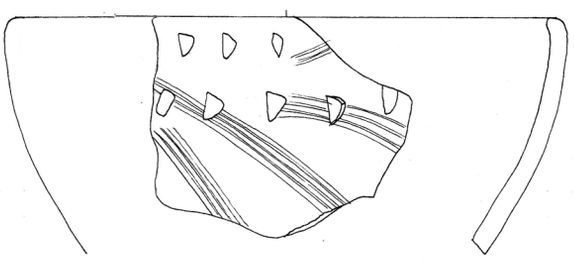
1

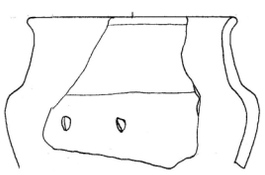
2

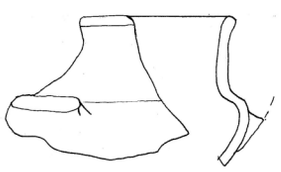
3

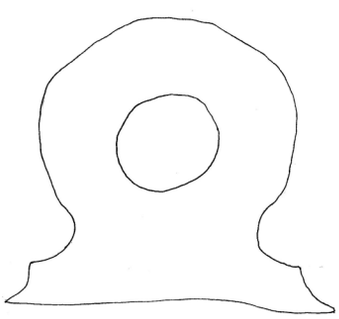
4

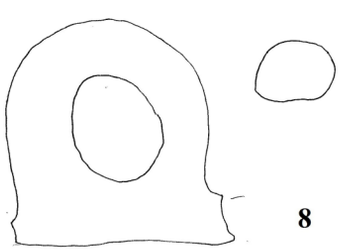
5

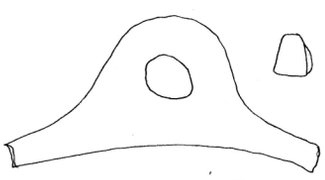
6

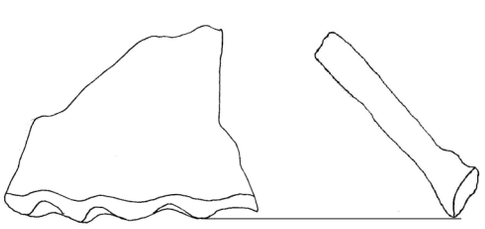
7

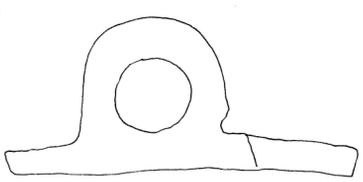
8

9

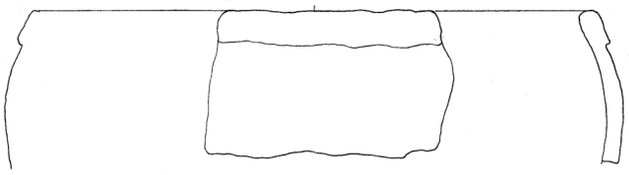

10

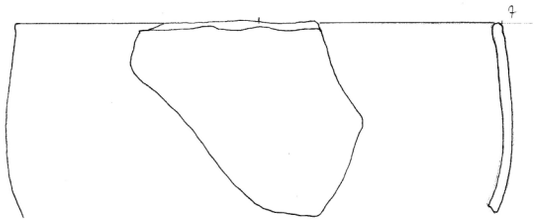

11

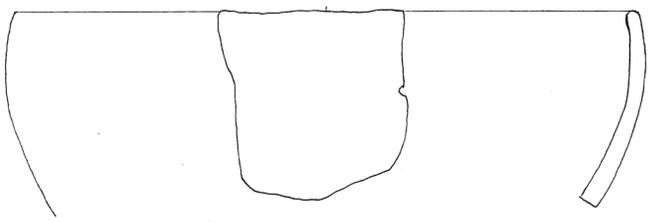
T. 98
ARHIV I
SJ 55
1:2

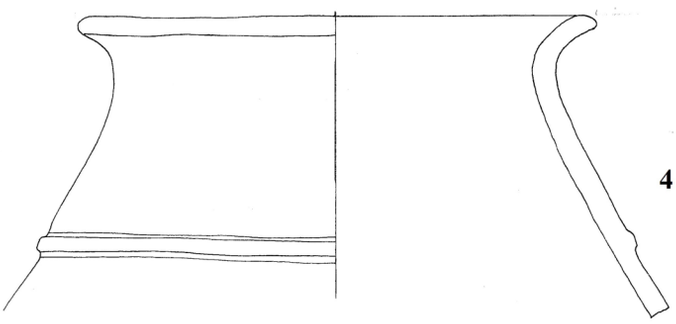
1

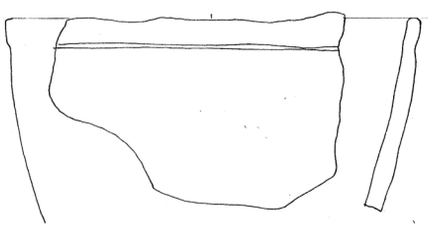
2

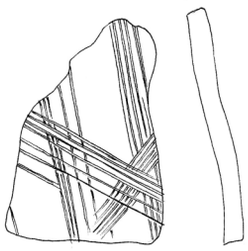
3

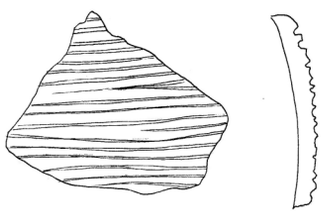
4

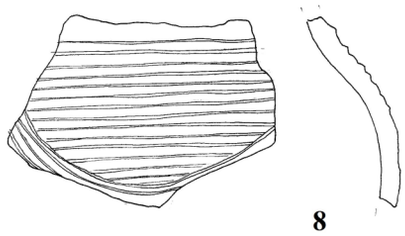
5

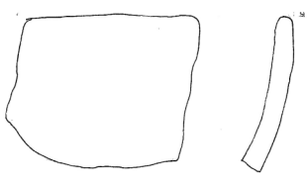
6

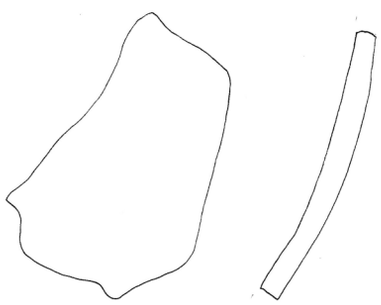
7

8

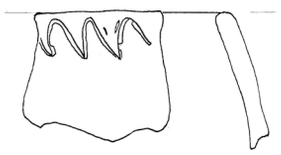

9

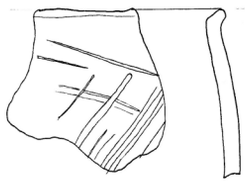

10

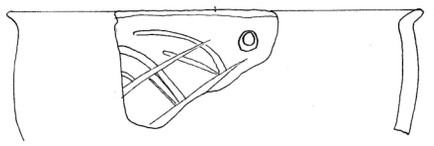
T. 99
ARHIV I
SJ 55
1:2

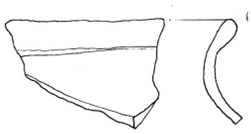
1

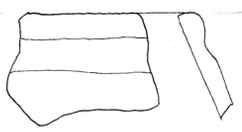
2

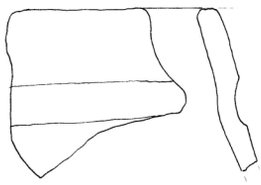
3

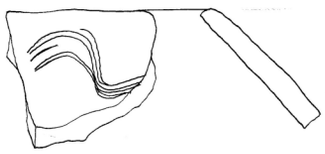
4

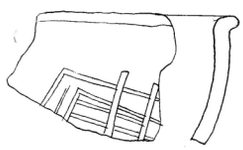
5

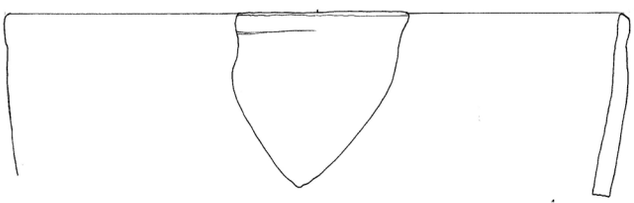
6

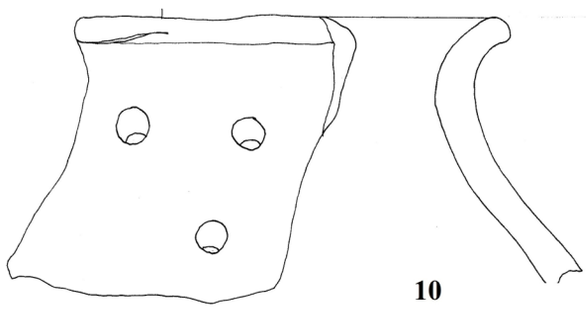
7

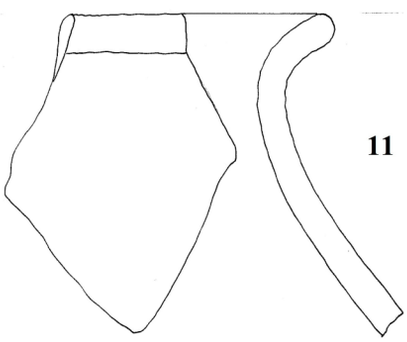
8

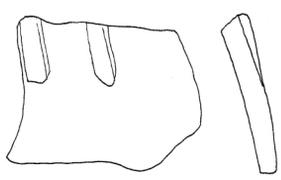
9

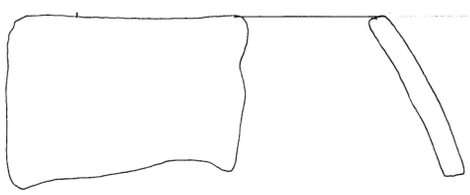
10

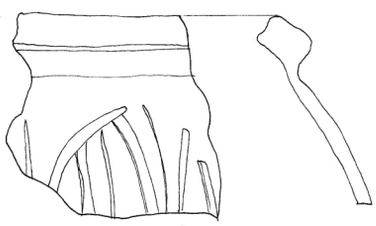
11

12

13

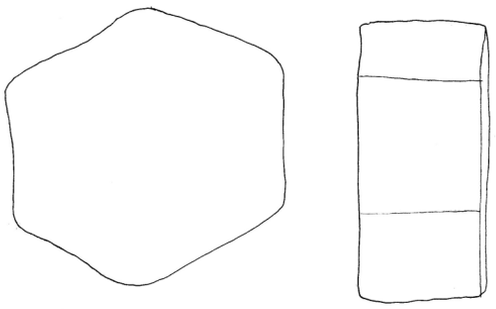

14

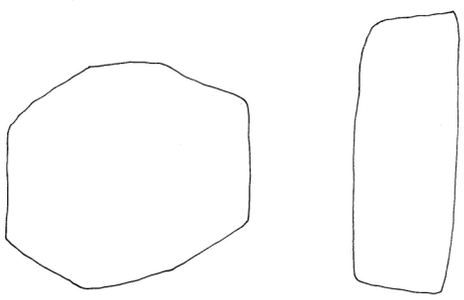

15

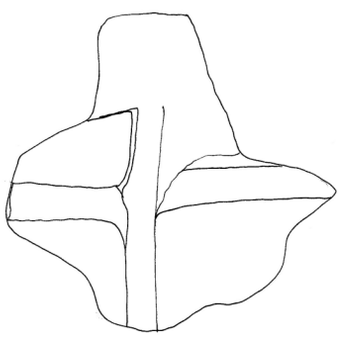
T. 100
ARHIV I
SJ 55
1:2

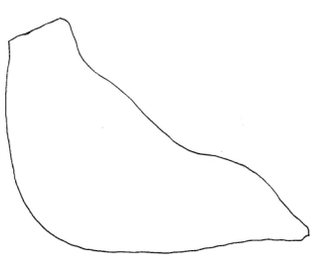
1

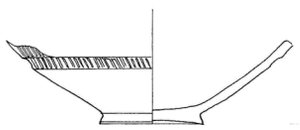
2

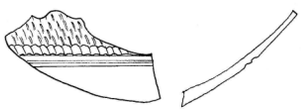
3

T. 101
ARHIV I
SJ 24
1:2

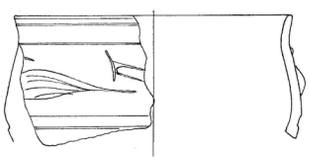
1

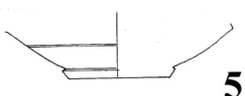
2

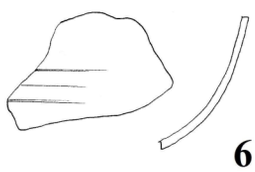
3

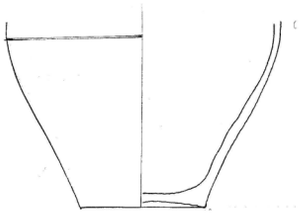
4

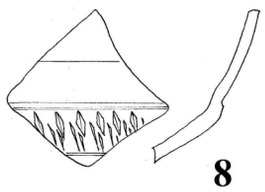
5

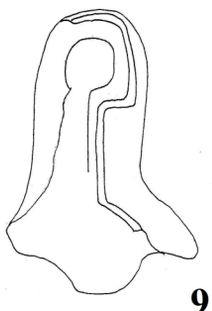
6

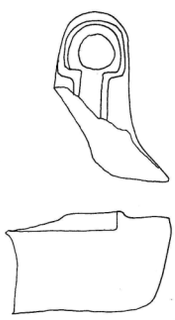
7

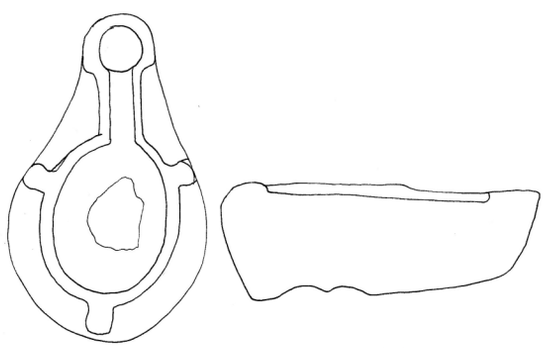
8

9

10

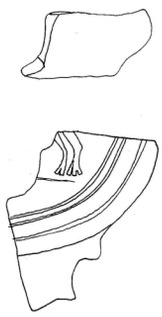

11

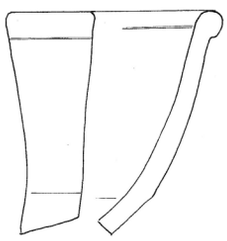
T. 102
ARHIV I
SJ 24
1:2

1

2

3

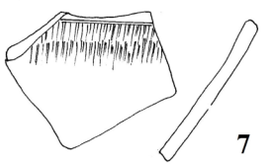
4

5

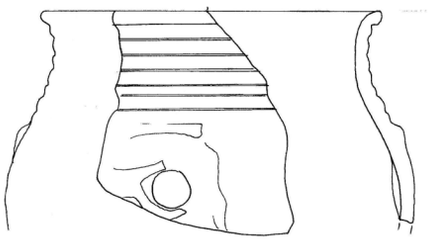

6

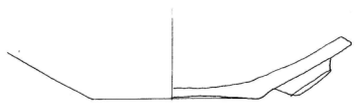

7

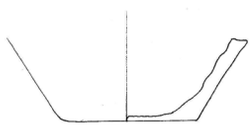
T. 103
ARHIV I
SJ 24
1:2

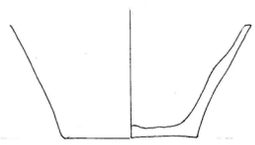
1

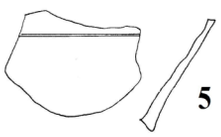
2

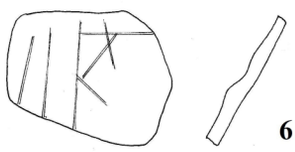
3

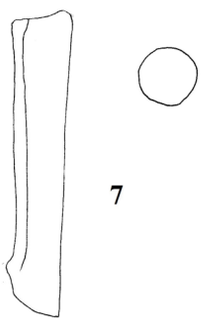
4

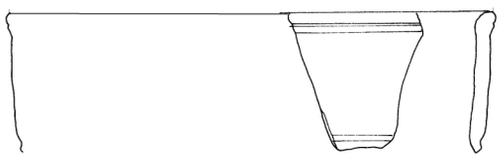
5

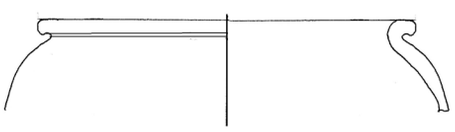
6

7

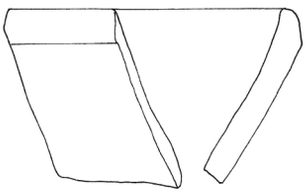

8

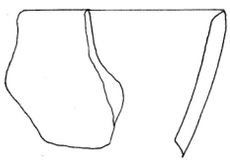

9

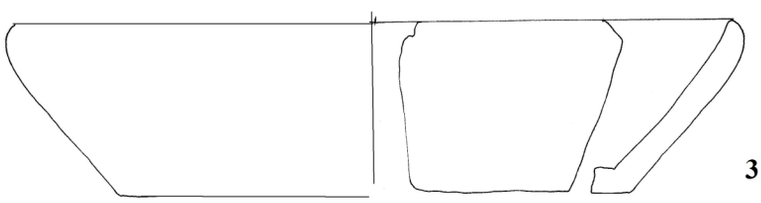
T. 104
ARHIV I
SJ 24
1:2

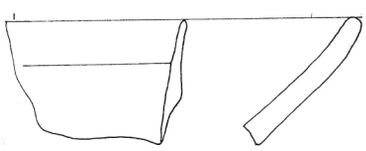
1

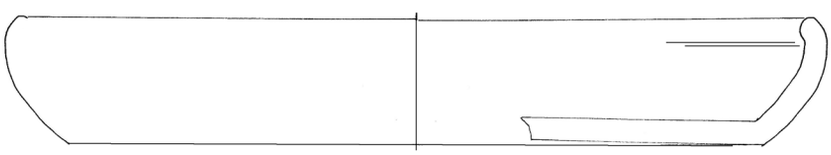
2

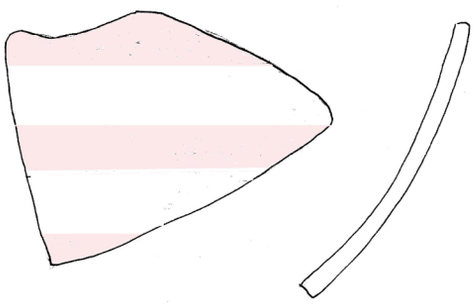
3

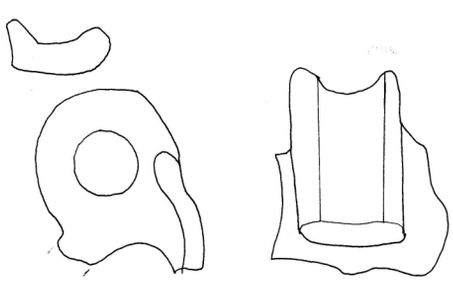
4

5

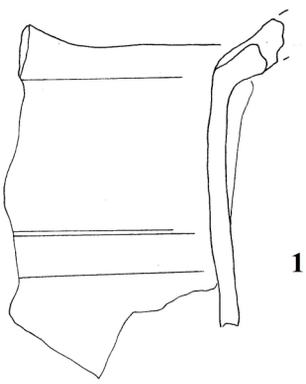

6

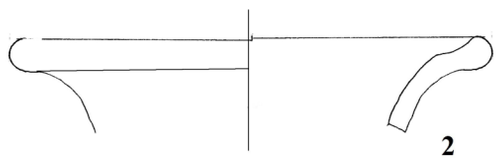

7

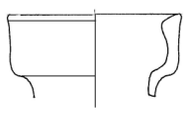
T. 105
ARHIV I
SJ 24
1:2

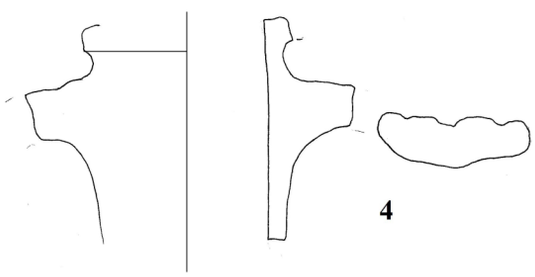
1

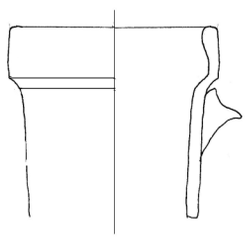
2

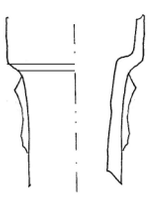
3

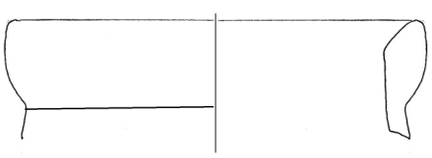
4

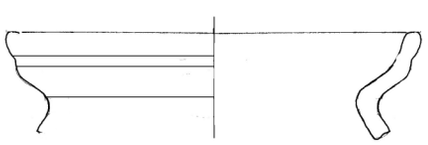
5

6

7

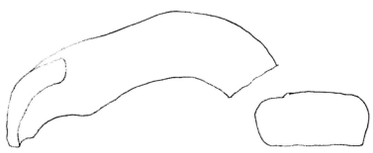

8

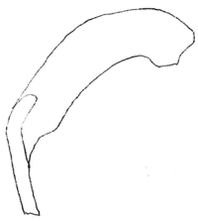
T. 106
ARHIV I
SJ 24
1:2

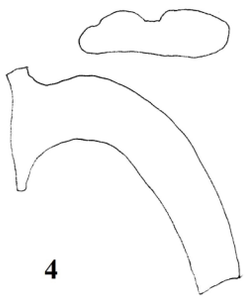
1

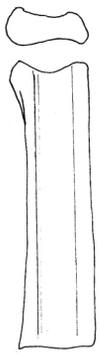
2

3

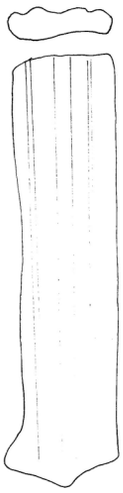
4

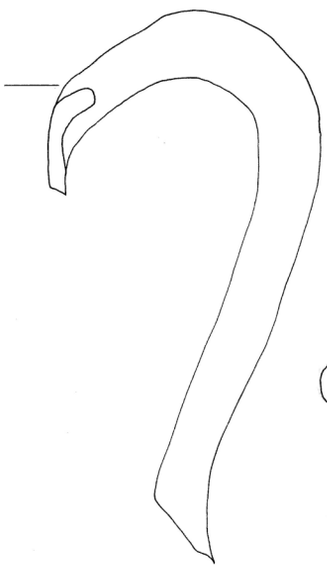
5

6

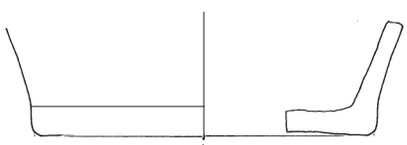

7

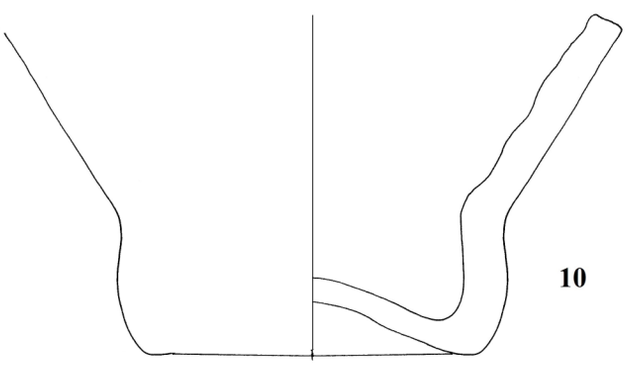

8

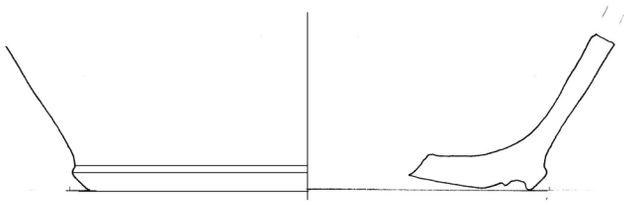

9

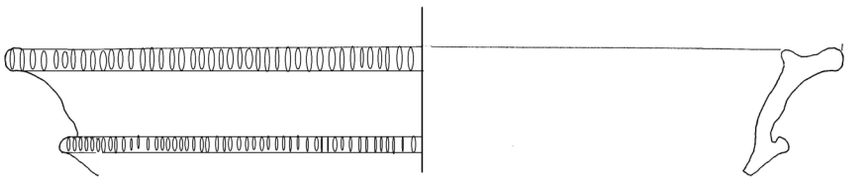

10

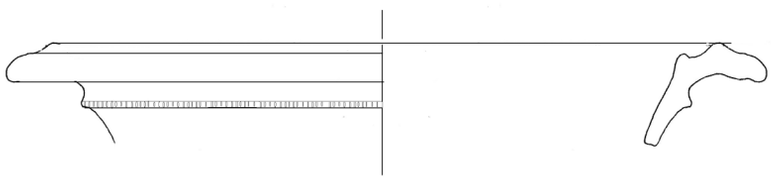

11

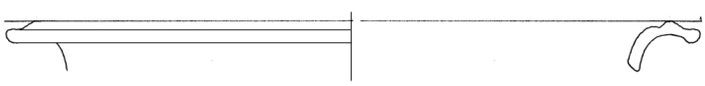
T. 107
ARHIV I
SJ 24
1:2

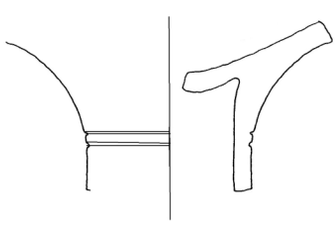
1

2

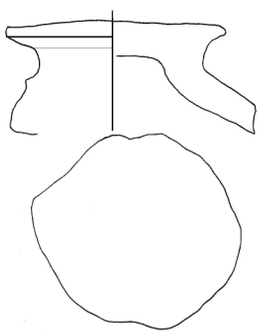

3

4

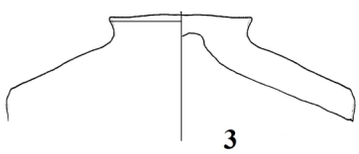
T. 108
ARHIV I
SJ 24
1:2

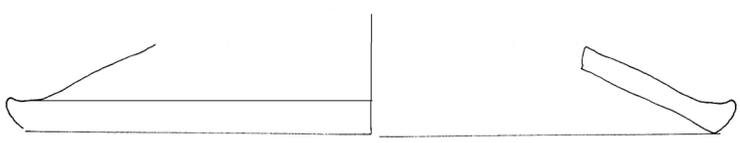
1

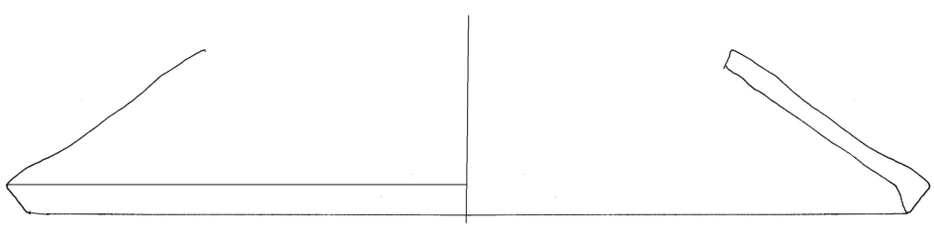
2

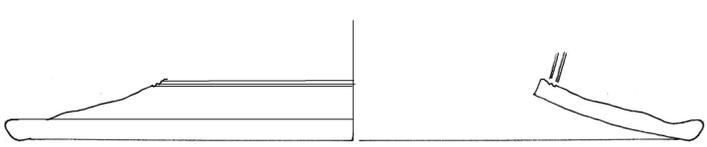
3

4

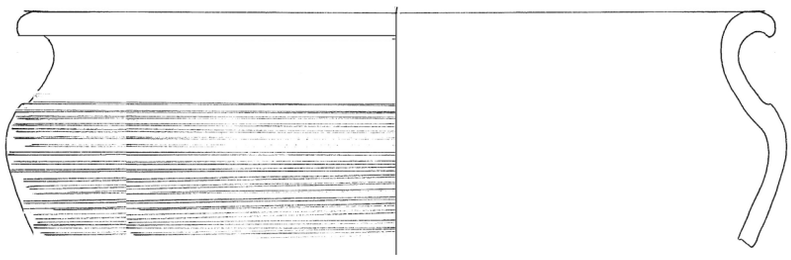

5

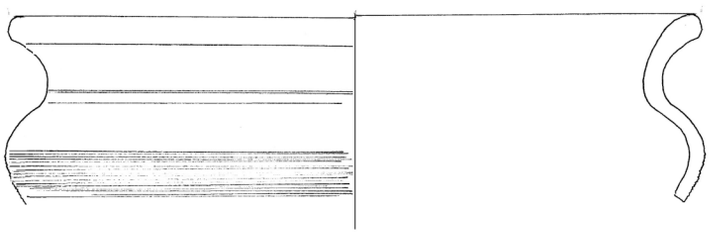

6

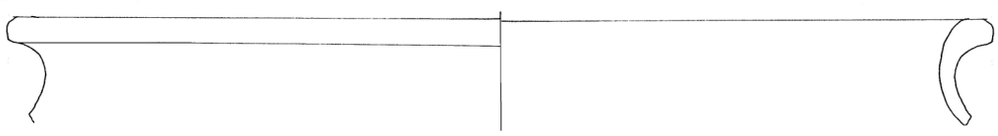
T. 109
ARHIV I
SJ 24
1:2

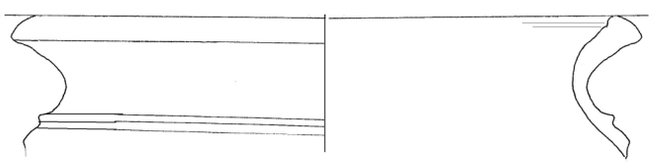
1

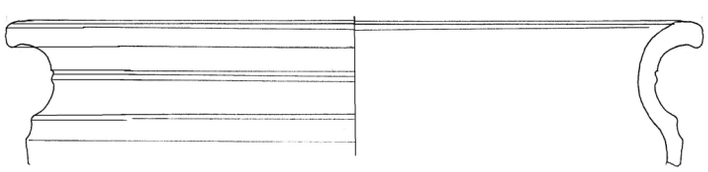
2

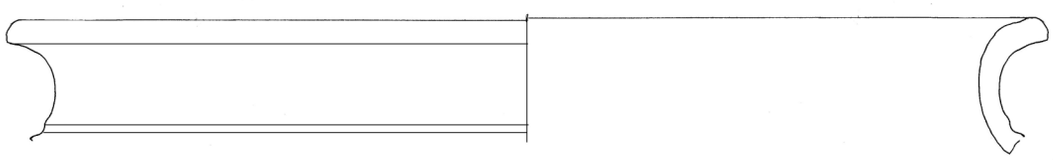
3

4

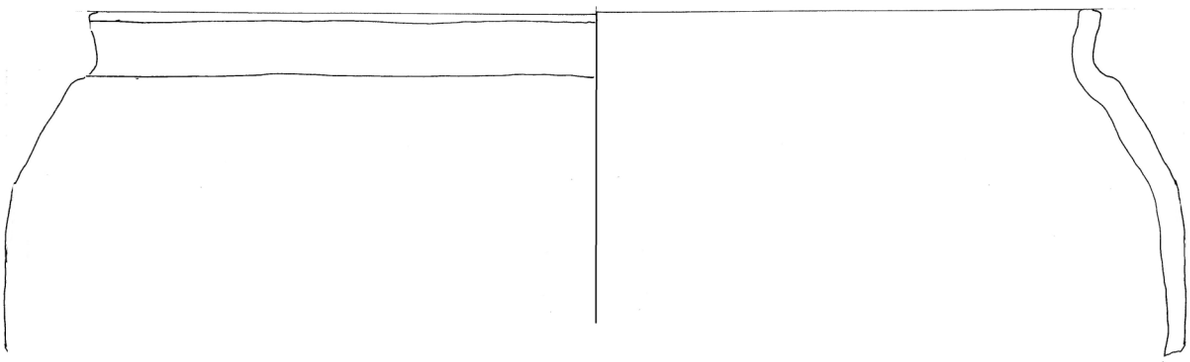

5

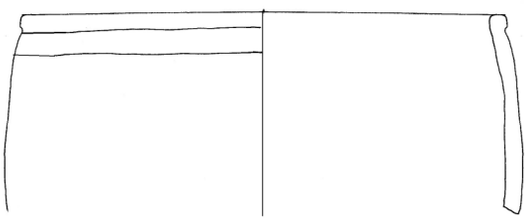

6

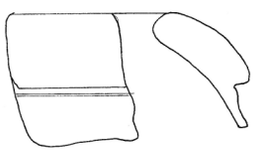
T. 110
ARHIV I
SJ 24
1:2

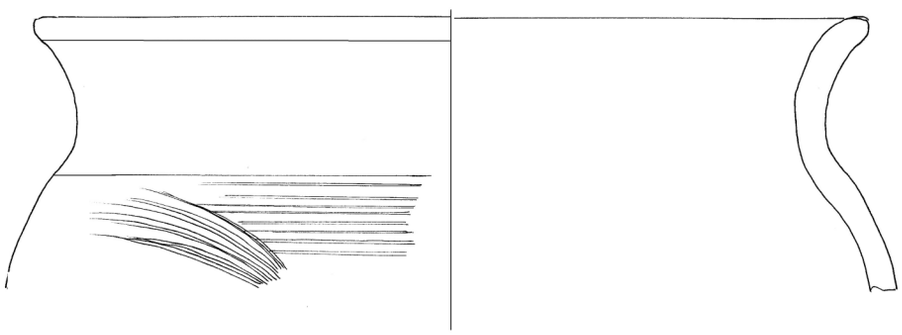
1

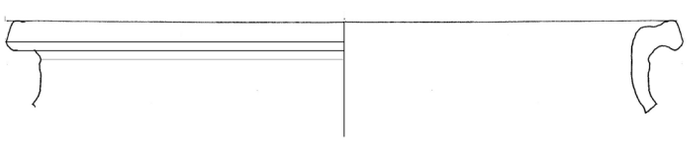
2

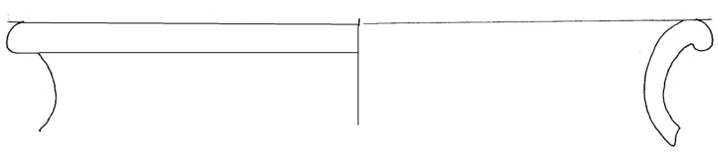
3

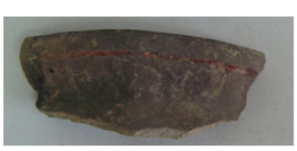
4

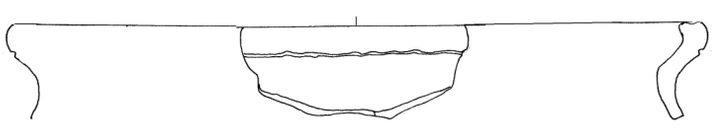

5

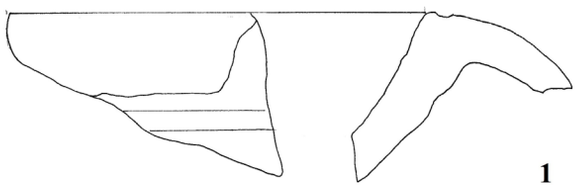
6

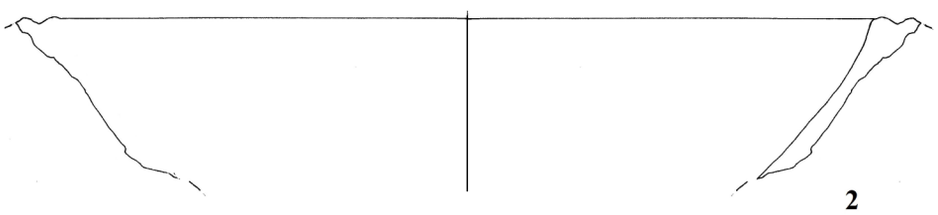

7

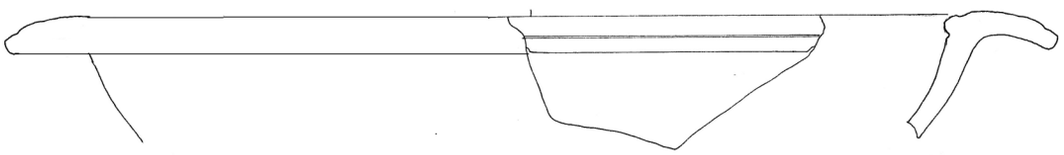
T. 111
ARHIV I
SJ 24
1:2

1

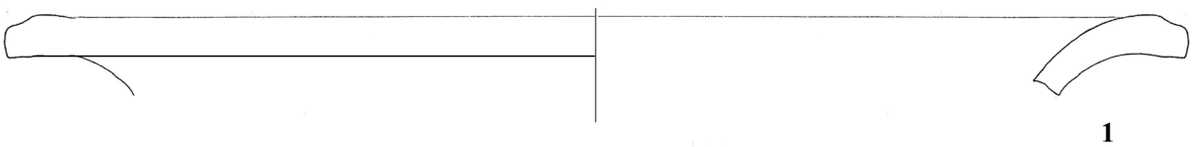

2

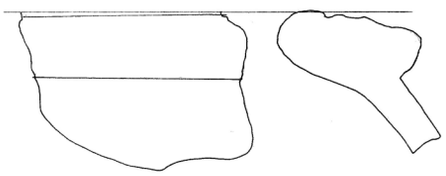

3

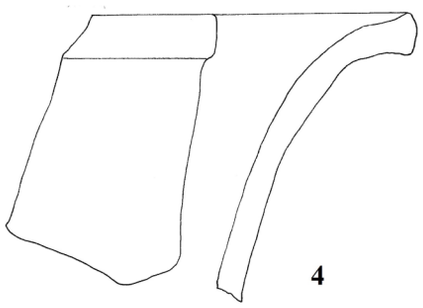
T. 112
ARHIV I
SJ 24
1:2

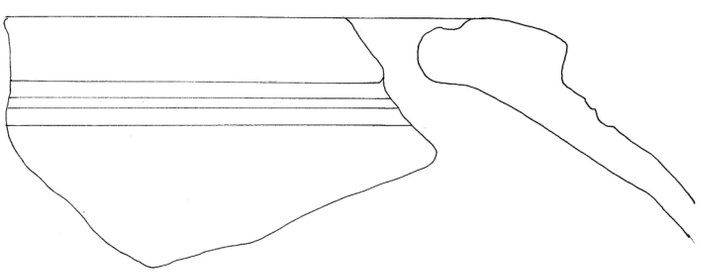
1

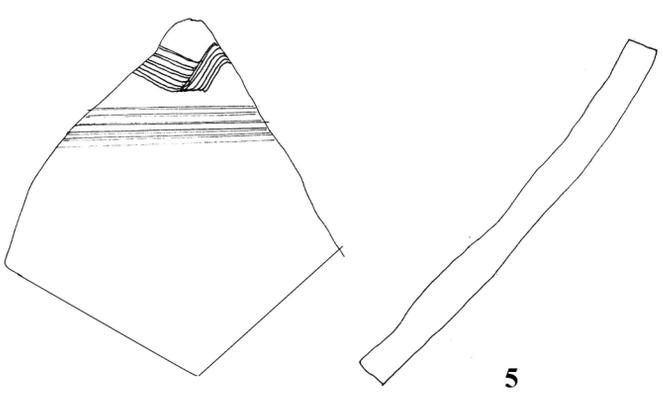
2

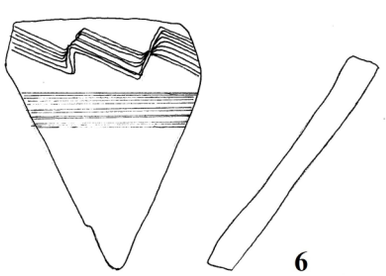
4

3

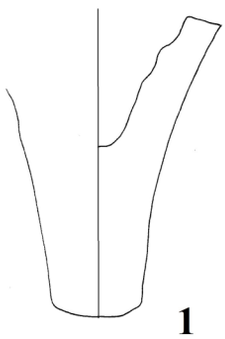

5

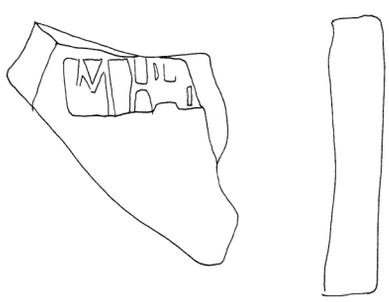

6

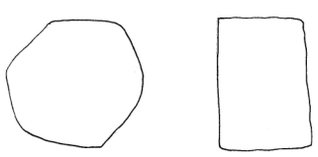
T. 113
ARHIV I
SJ 24
1:2

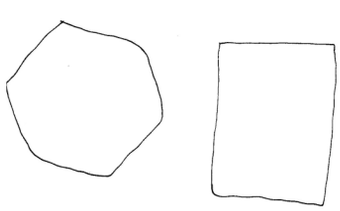
1

2

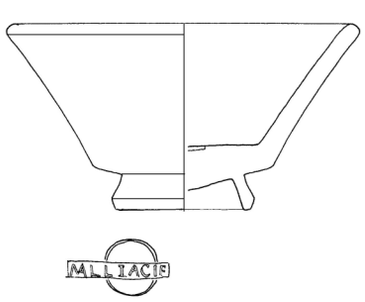

3

4

T. 114
ARHIV I
SONDA 2
1:2

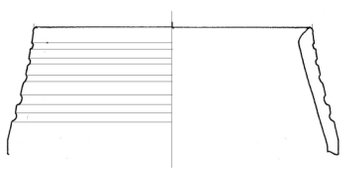

1

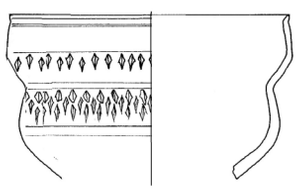

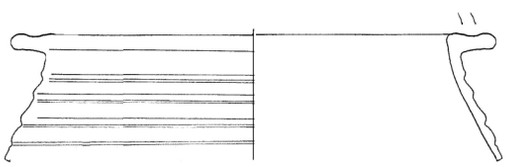
2

3

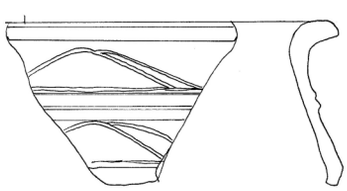
4

5

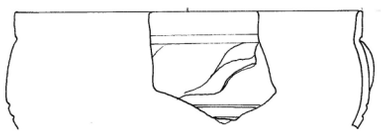

6

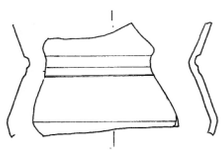

7

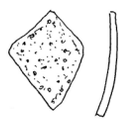
T. 115
ARHIV I
SJ 43
1:2

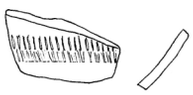
1

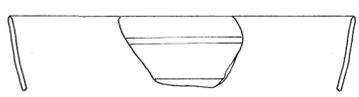
2

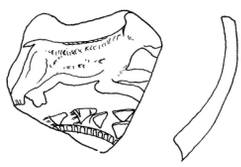
3

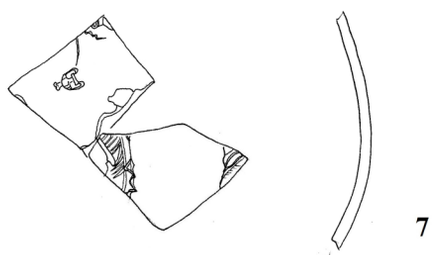
4

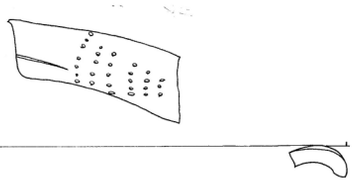
5

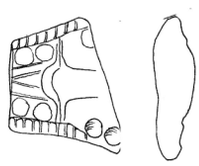
6

7

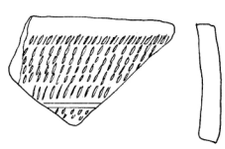
8

9

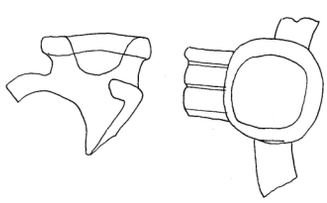
10

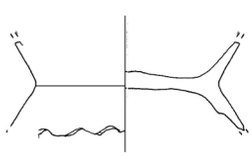
11

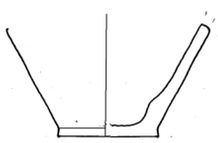
12

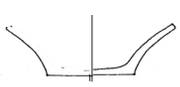
13

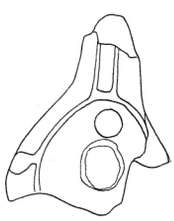
14

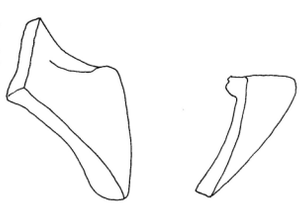
15

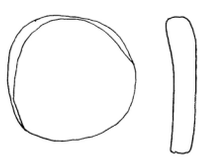
16

17

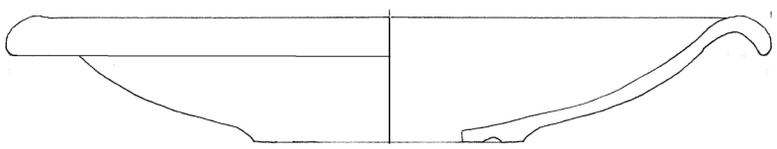

18

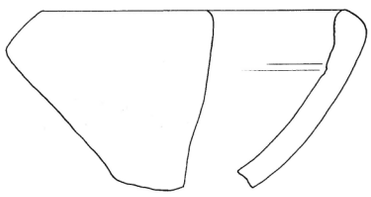

19

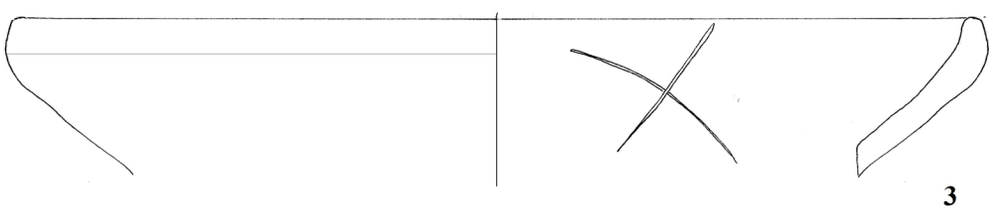
T. 116
ARHIV I
SJ 43
1:2

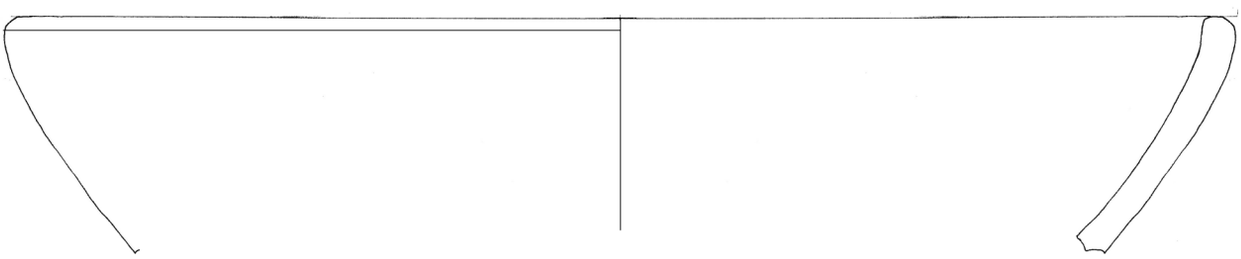
1

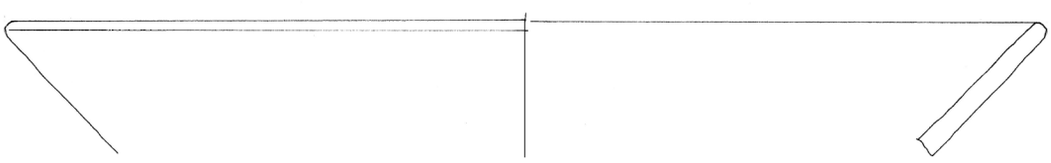
2

3

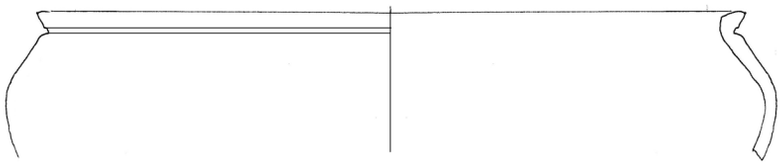

4

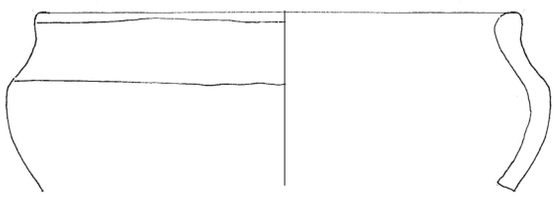

5

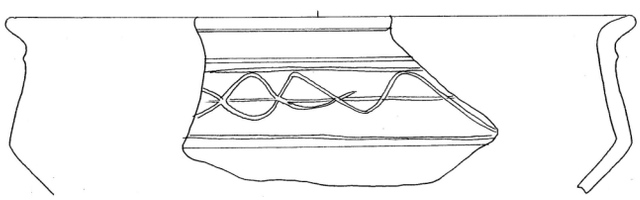
T. 117
ARHIV I
SJ 43
1:2

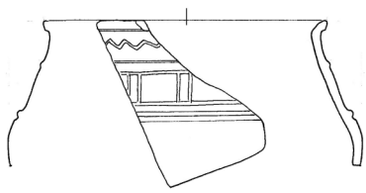
1

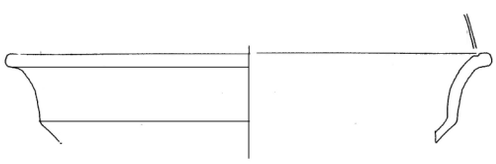
2

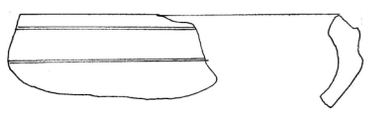
3

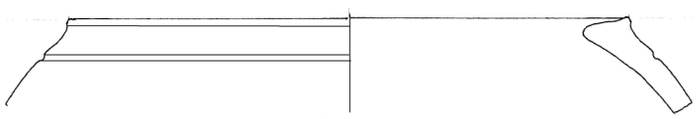
4

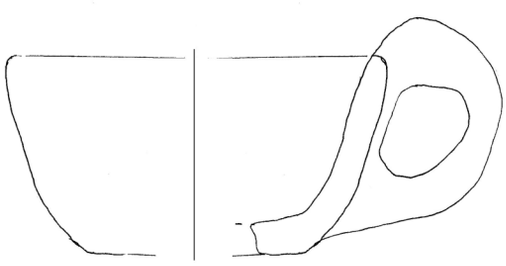
5

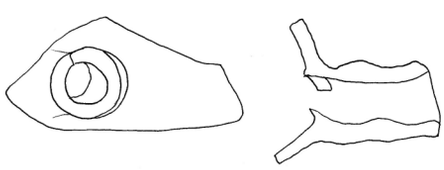
6

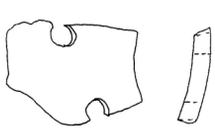
7

8

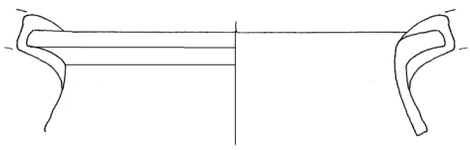

9

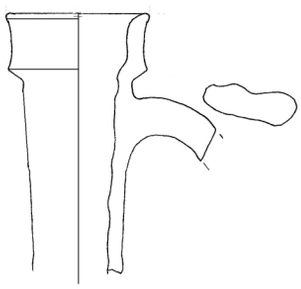

10

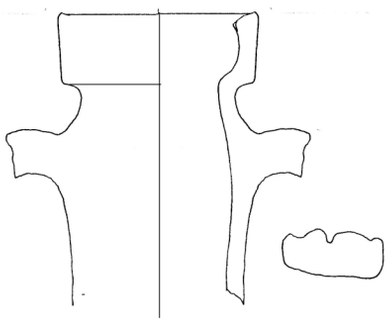
T. 118
ARHIV I
SJ 43
1:2

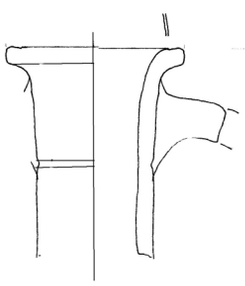
1

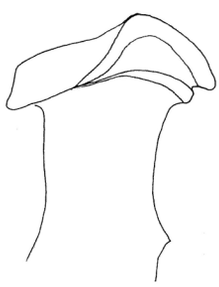
2

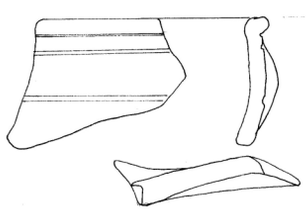
3

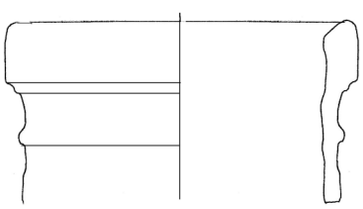
4

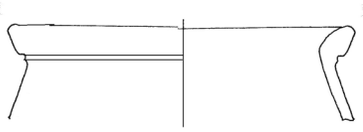
5

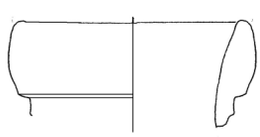
6

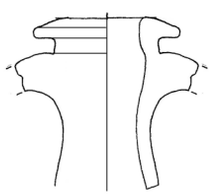
7

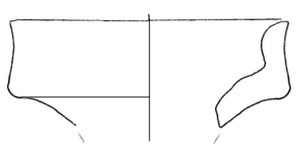
8

9

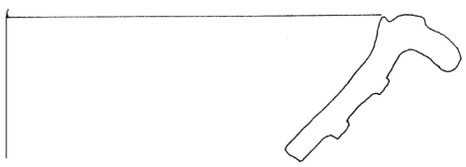

10

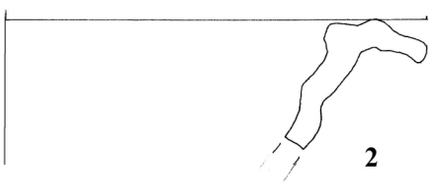
11

T. 119
ARHIV I
SJ 43
1:2

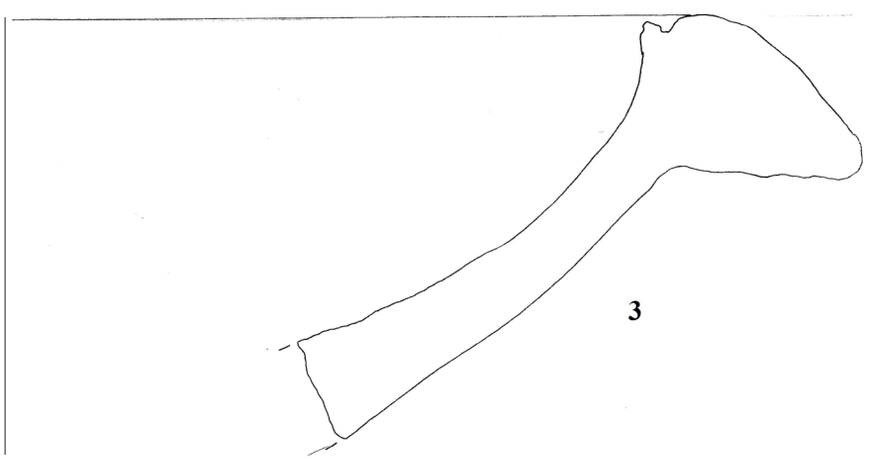

1

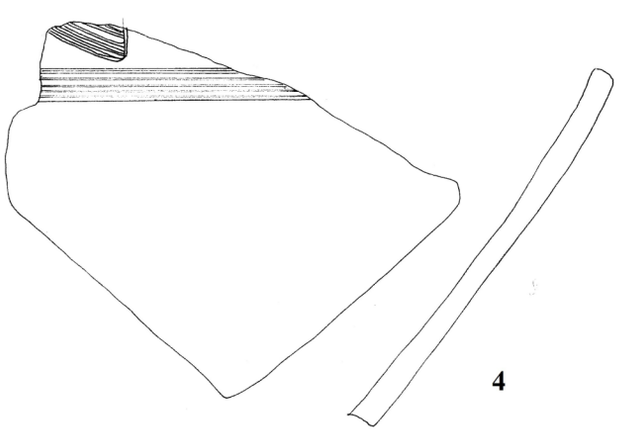

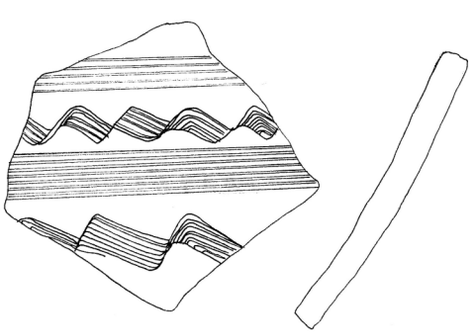
2

3

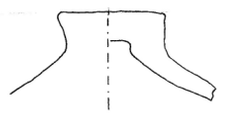

4

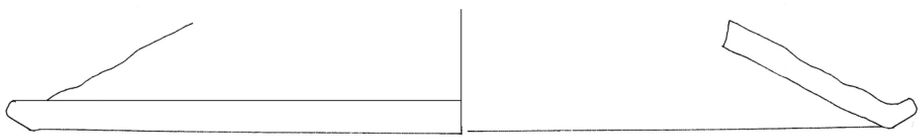

5

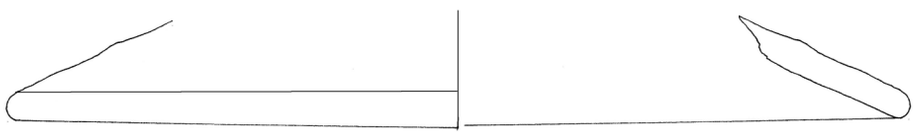
T. 120
ARHIV I
SJ 43
1:2

1

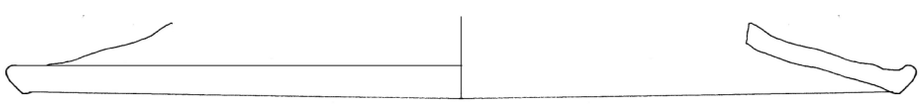
2

3

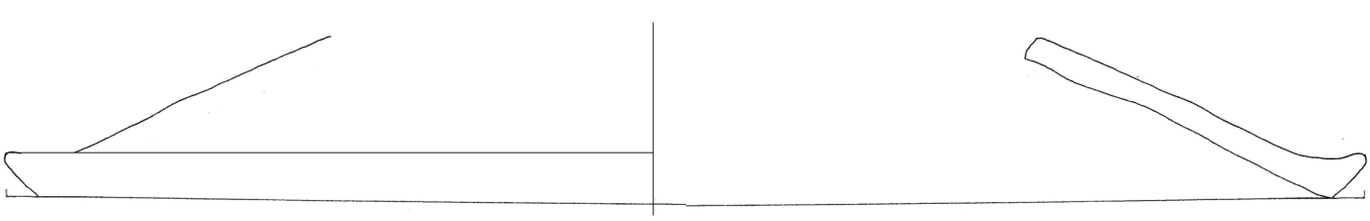
4

5

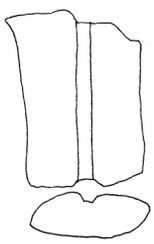

6

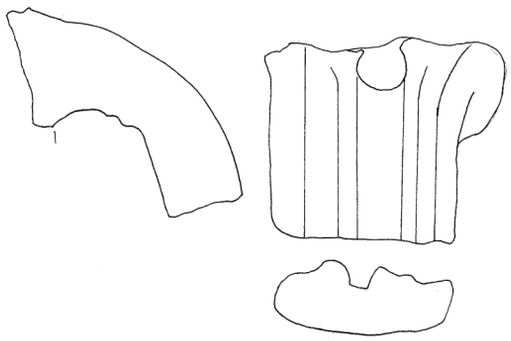

7

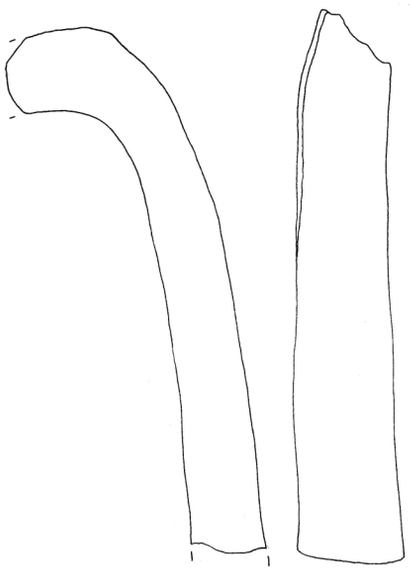
T. 121
ARHIV I
SJ 43
1:2

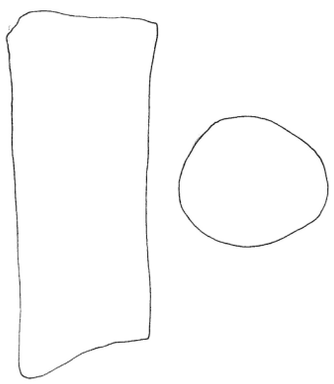
1

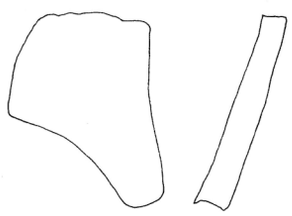
2

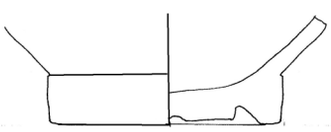
3

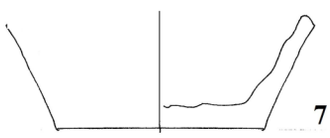
4

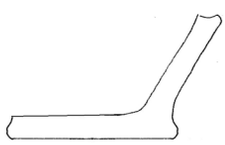
5

6

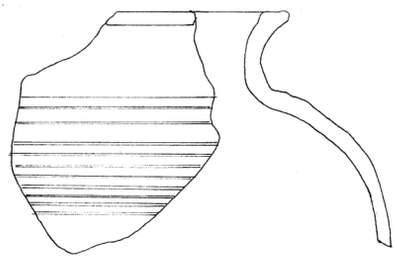

7

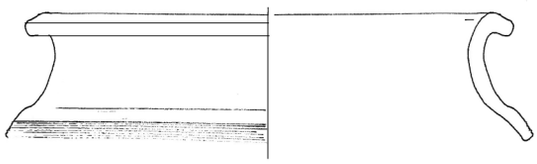

8

T. 122
ARHIV I
SJ 43
1:2

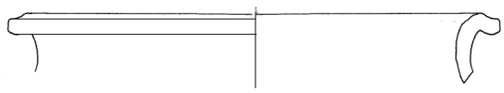
1

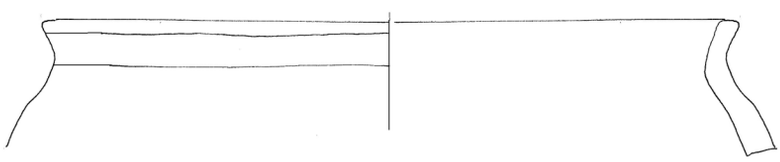
2

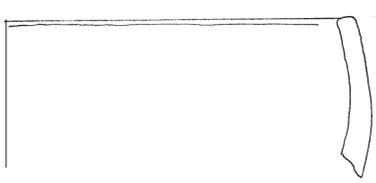
3

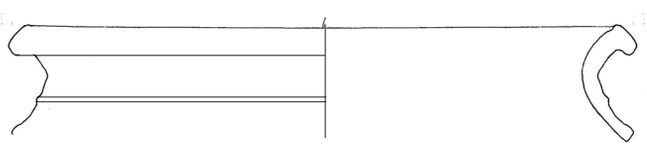
4

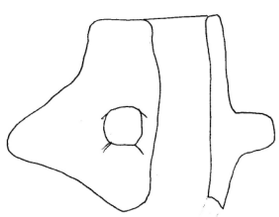
5

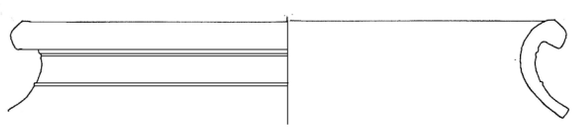
6

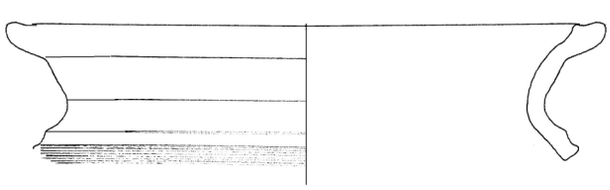
7

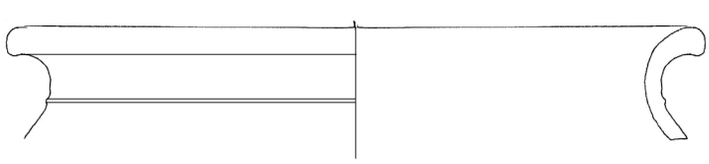
9

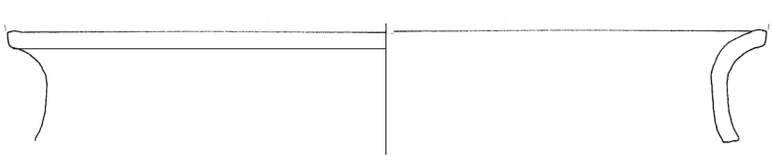
8

10

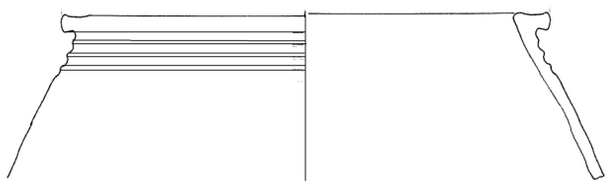

11

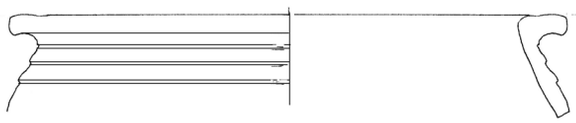

12

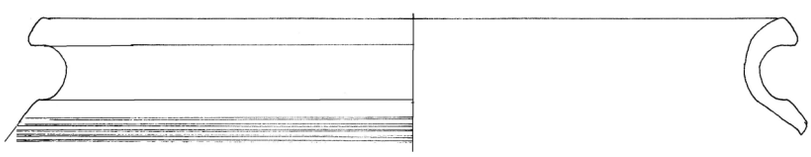
T. 123
ARHIV I
SJ 43
1:2

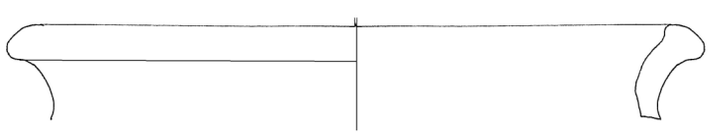
1

2

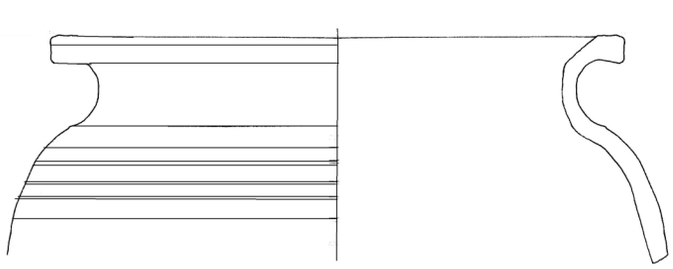
3

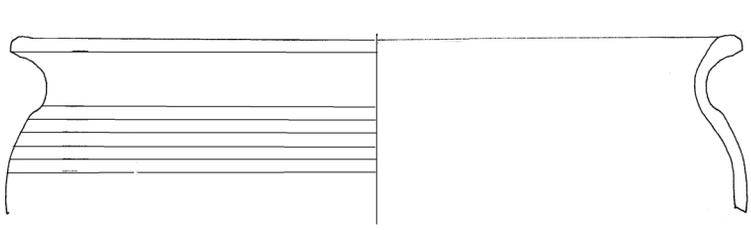
4

5

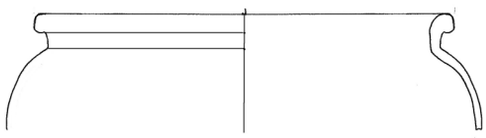

6

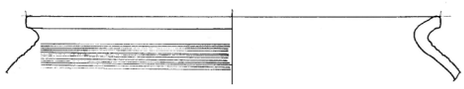

7

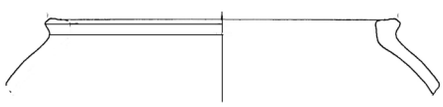
T. 124
ARHIV I
SJ 43
1:2

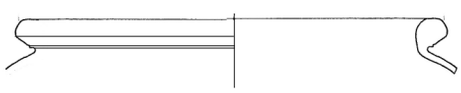
1

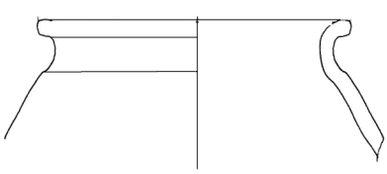
2

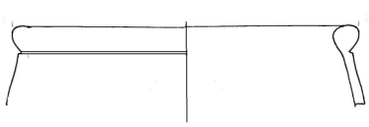
3

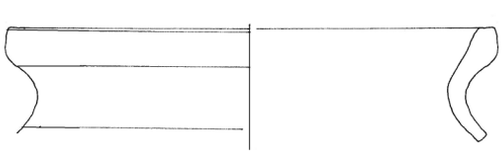
4

5

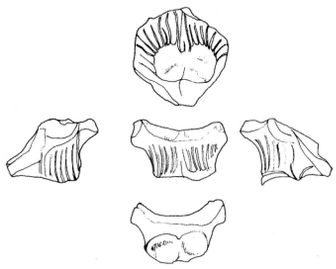

6

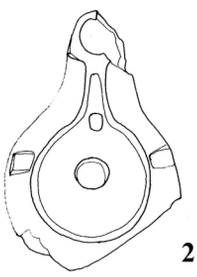
7

T. 125
ARHIV I
SJ 33
1:2

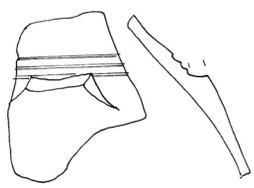

1

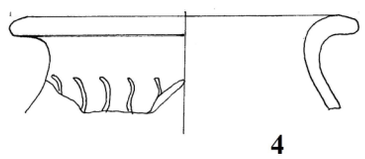
ARHIV I
SJ 38

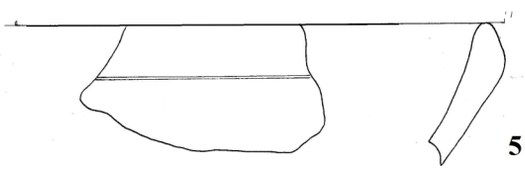
2

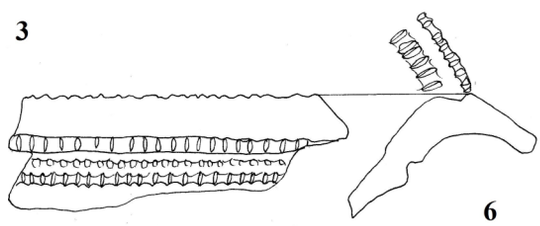
3

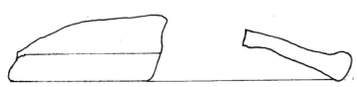
4

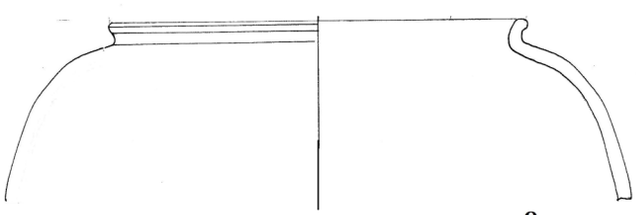
5

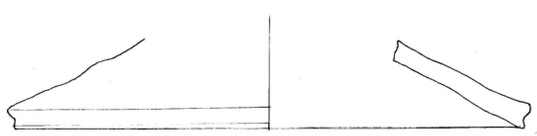
6

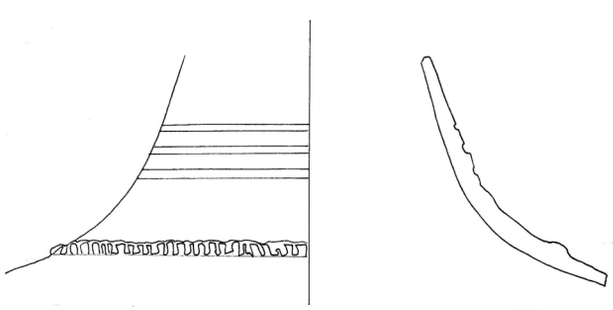
7

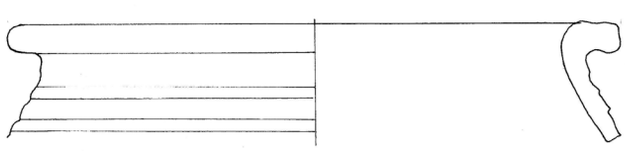
8

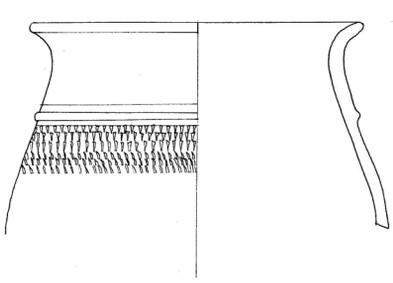
9

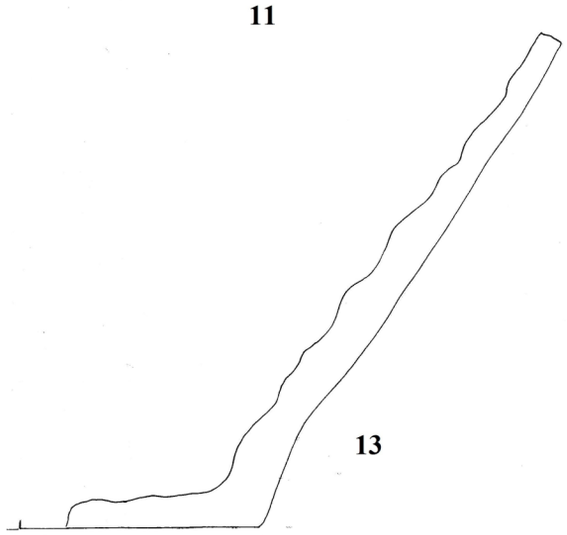
10

11

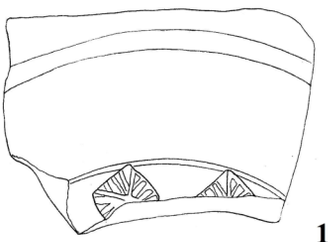

12

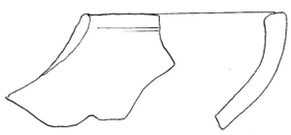

13

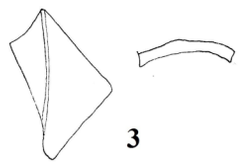
T. 126
ARHIV I
SJ 42
1:2

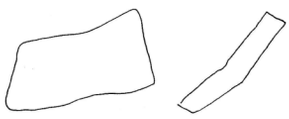
1

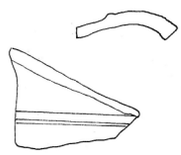
2

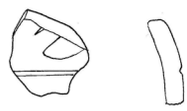
3

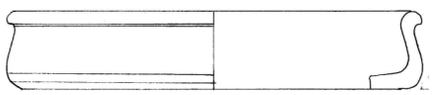
5

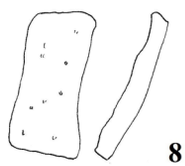
4

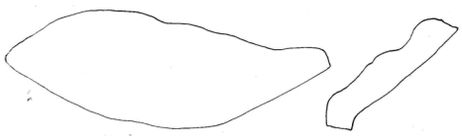
6

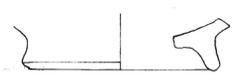
7

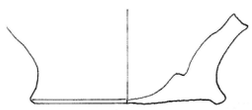
8

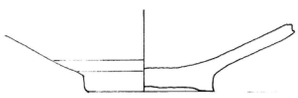
9

10

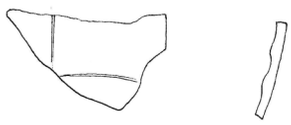

11

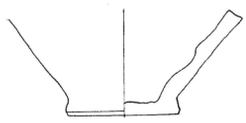

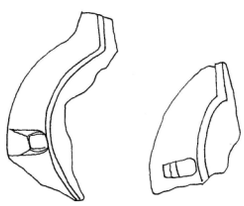
12

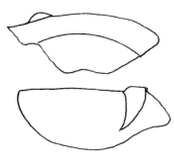
13

14

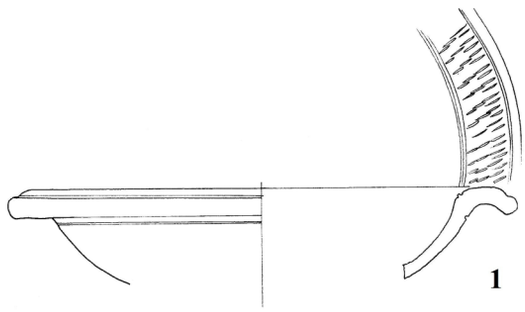

15

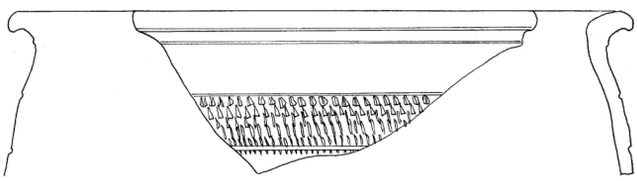

16

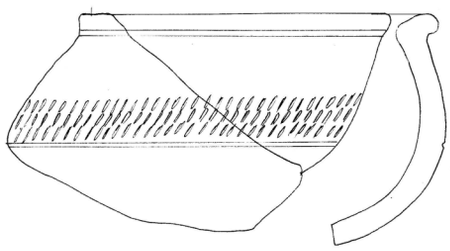
T. 127
ARHIV I
SJ 42
1:2

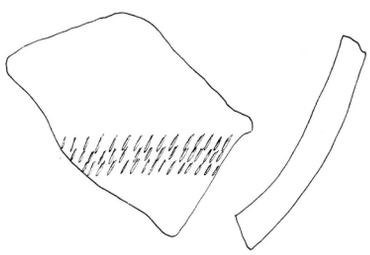
1

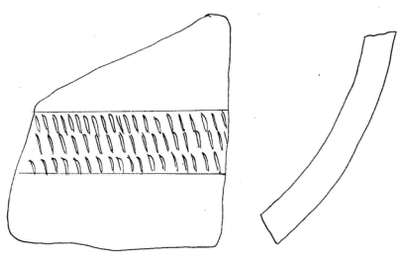
2

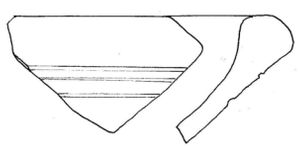
3

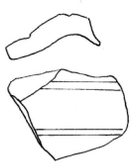
4

5

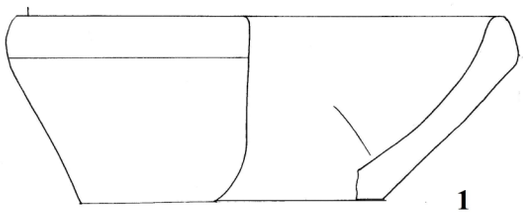

6

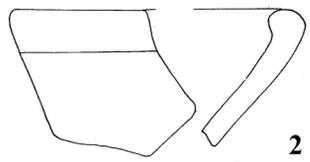

7

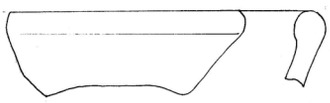
T. 128
ARHIV I
SJ 42
1:2

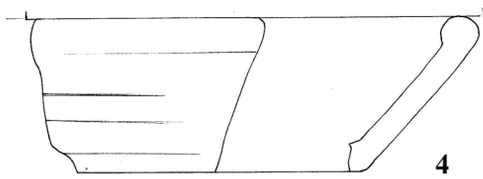
1

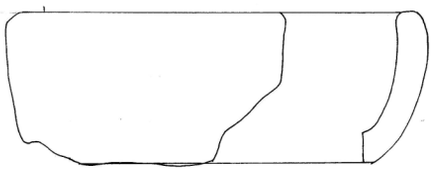
2

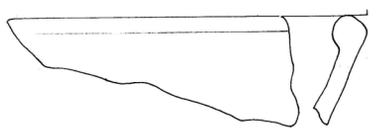
3

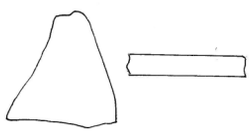
4

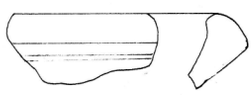
5

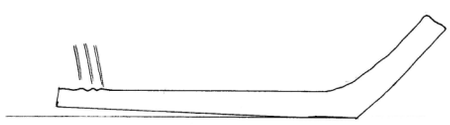
6

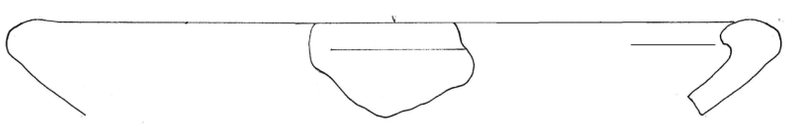
7

8

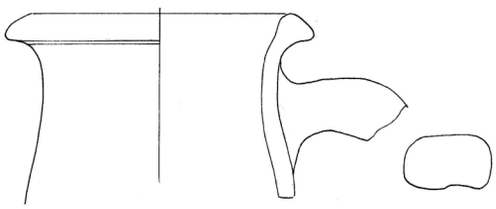

9

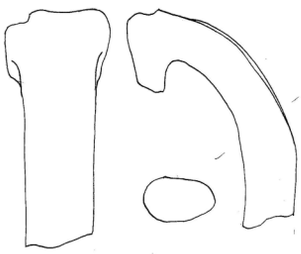

10

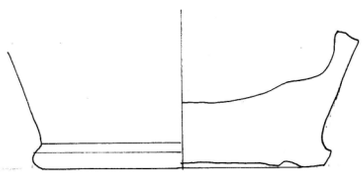
T. 129
ARHIV I
SJ 42
1:2

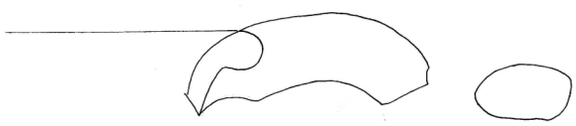
1

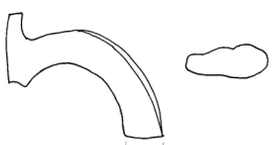
2

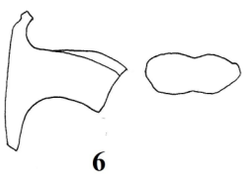
3

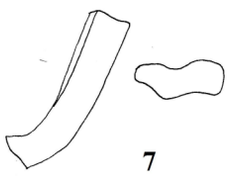
4

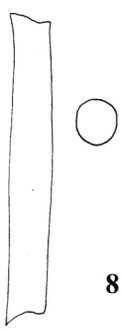
5

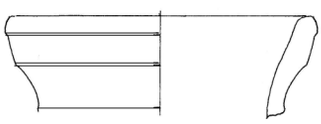
6

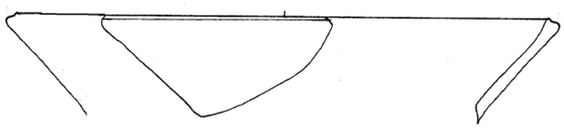
7

8

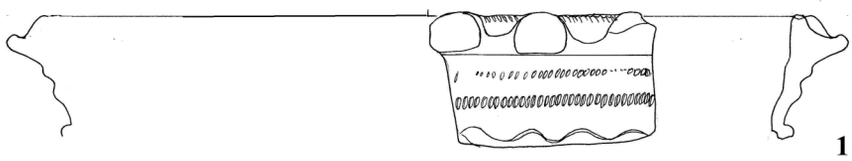

9

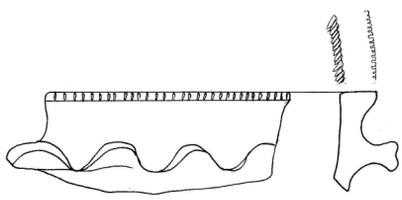

10

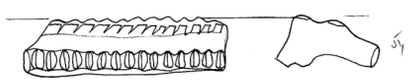
T. 130
ARHIV I
SJ 42
1:2

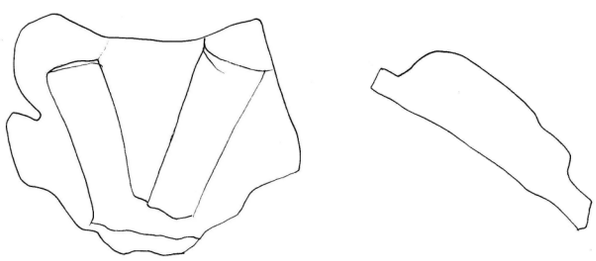
1

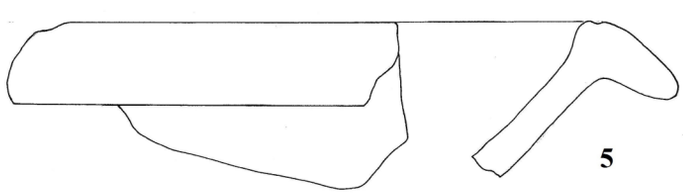
2

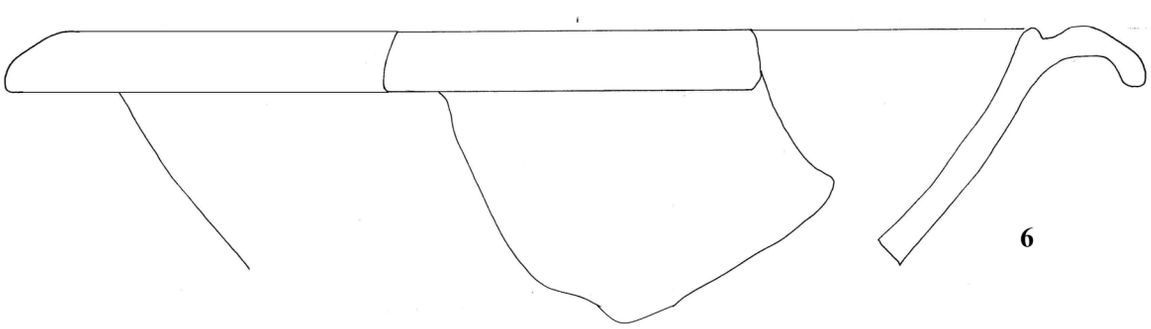
3

4

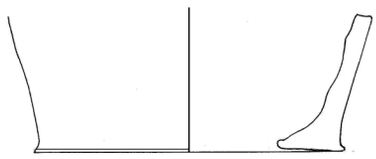

5

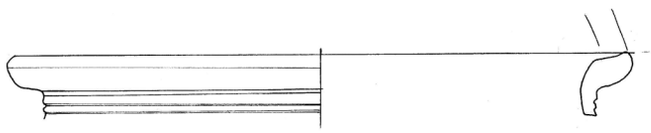

6

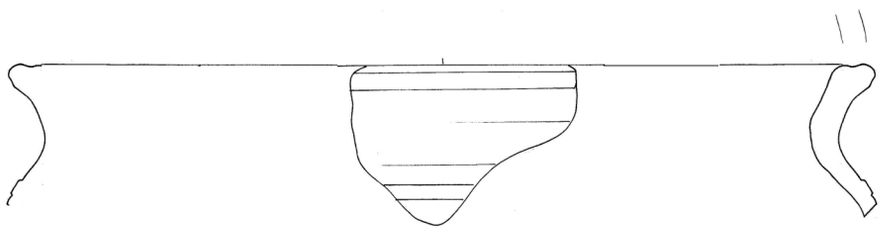
T. 131
ARHIV I
SJ 42
1:2

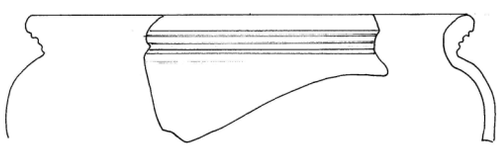
1

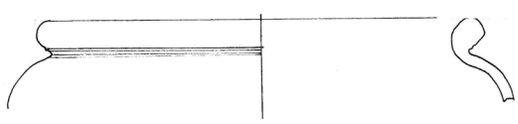
2

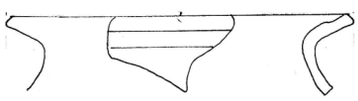
3

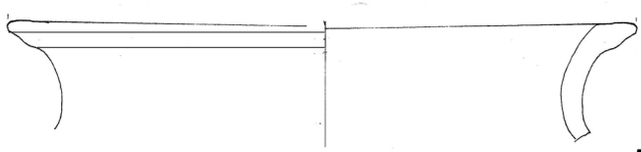
4

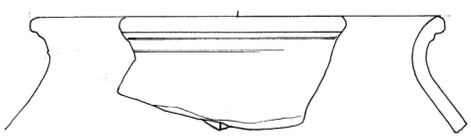
5

6

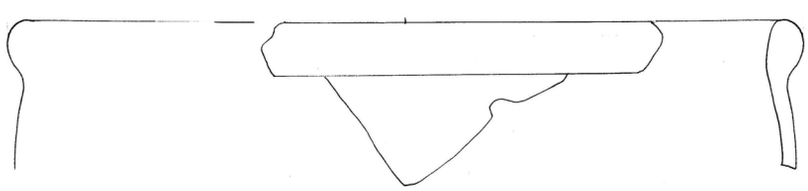
7

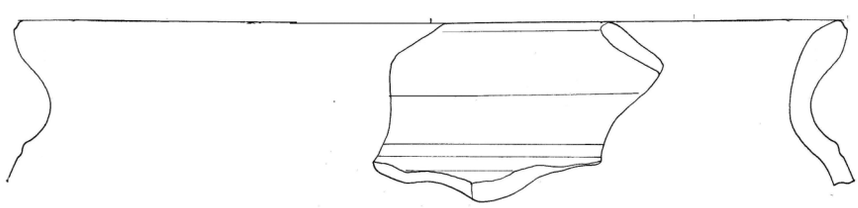
9

8

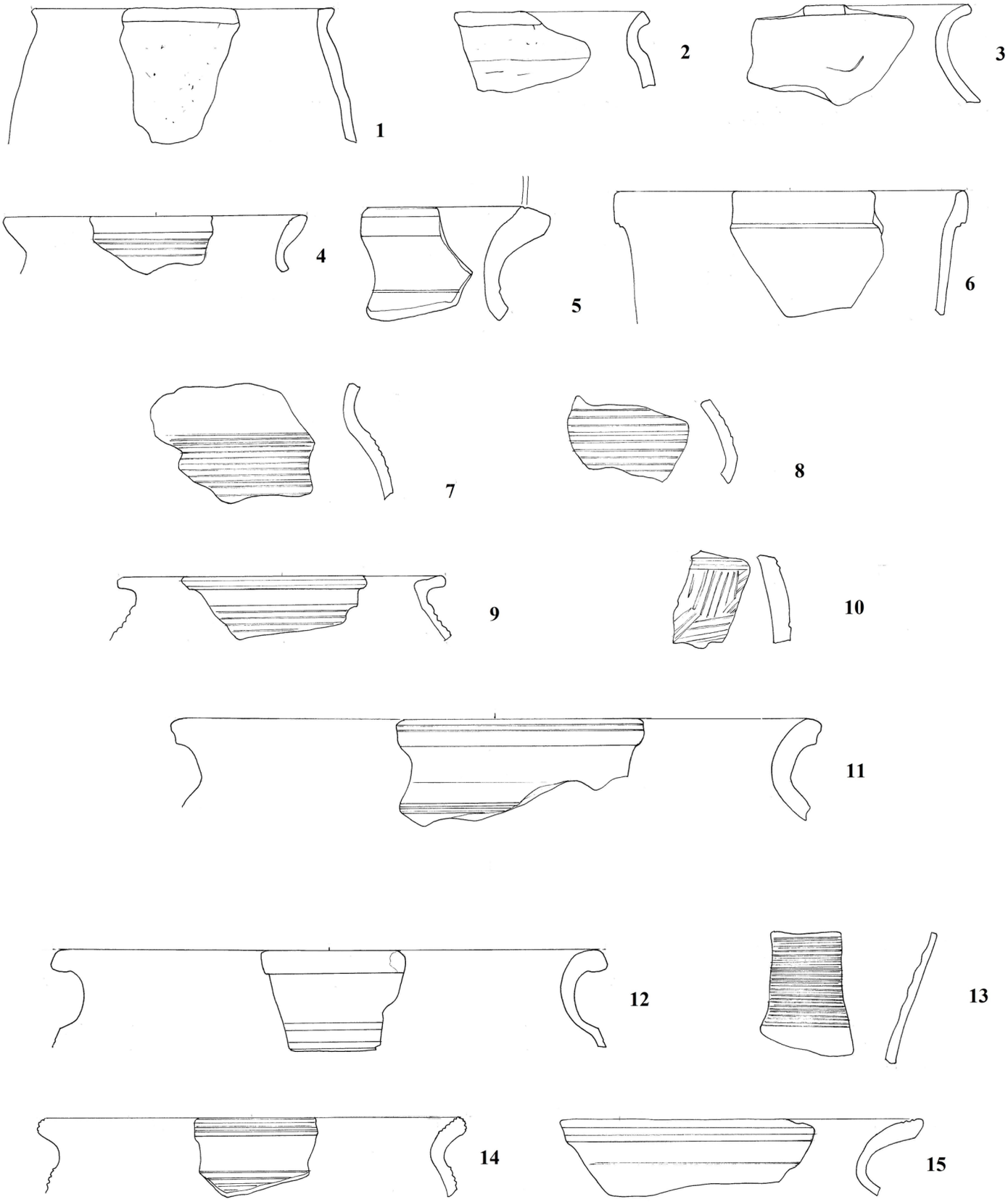

10

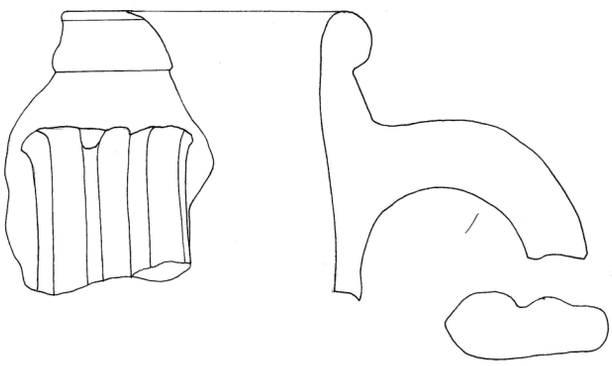

11

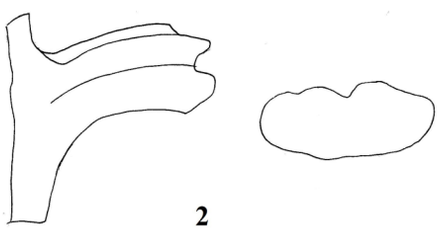
T. 132
ARHIV I
SJ 42
1:2

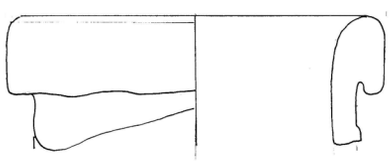
T. 133
ARHIV I
SJ 42
1:2

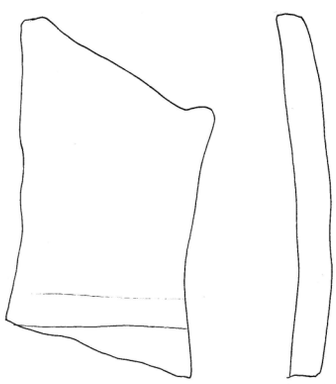
1

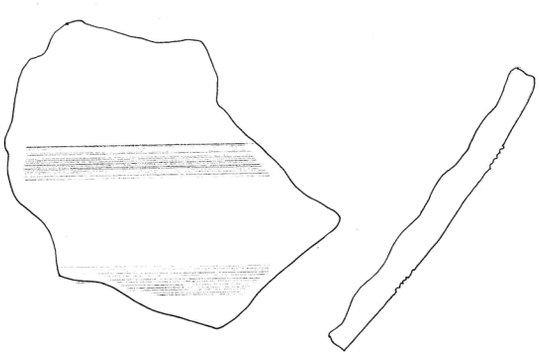
2

3

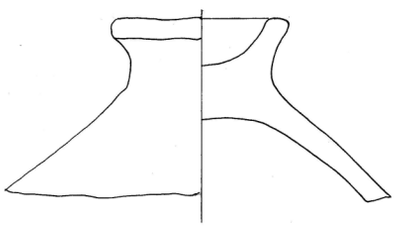

4

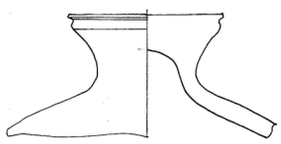

5

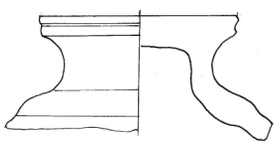
T. 134
ARHIV I
SJ 42
1:2

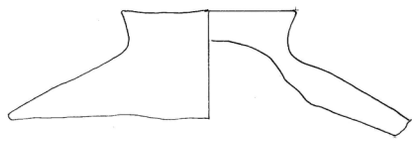
1

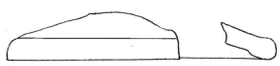
2

3

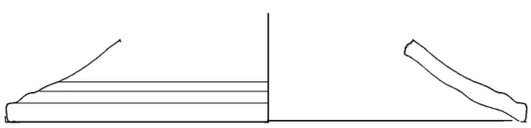
4

5

6

7

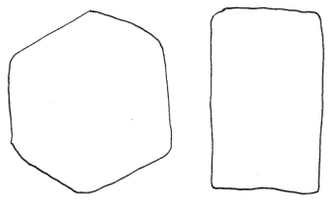

8

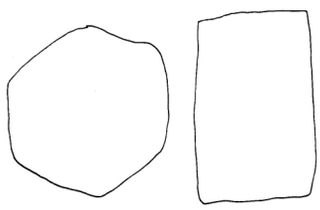

9

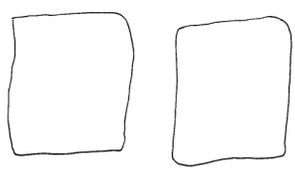
T. 135
ARHIV I
SJ 42
1:2

1

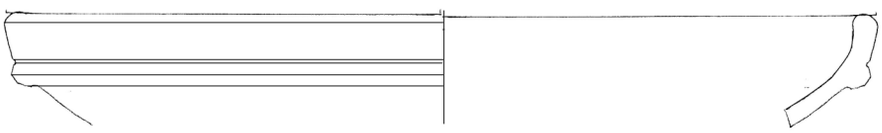

2

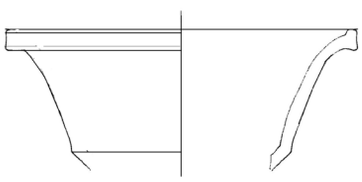

3

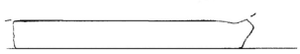
T. 136
ARHIV I
SJ 10
1:2

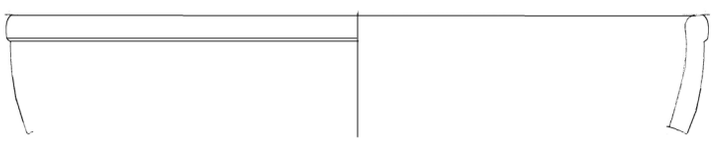
1

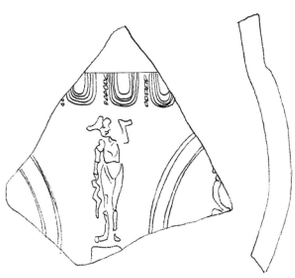
2

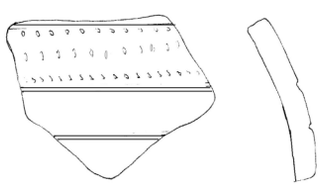
3

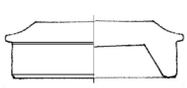
4

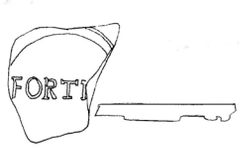
5

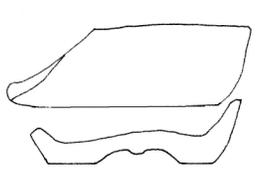
6

7

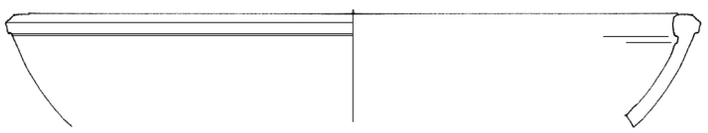

8

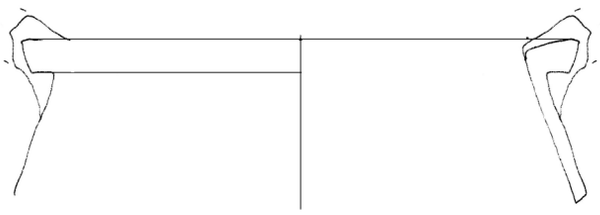

9

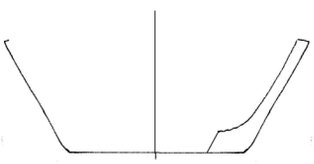
T. 137
ARHIV I
SJ 10
1:2

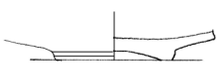
1

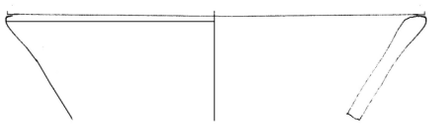
2

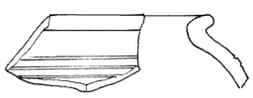
3

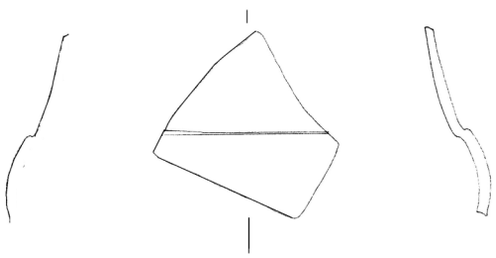
4

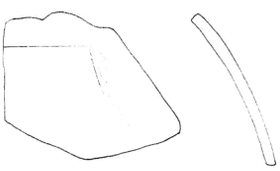
5

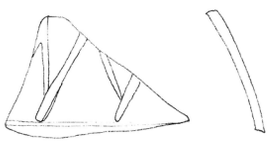
6

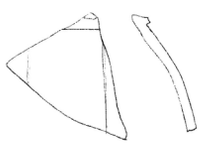
7

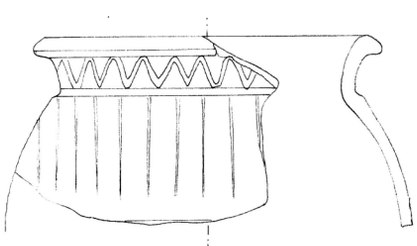
8

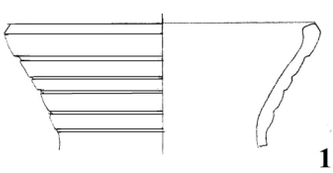
9

10

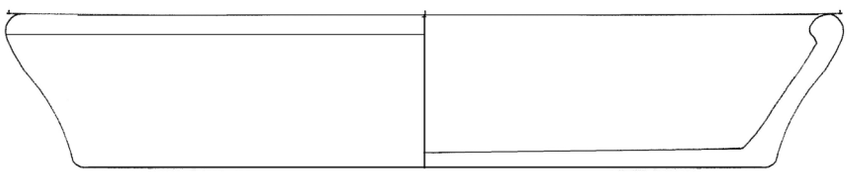

11

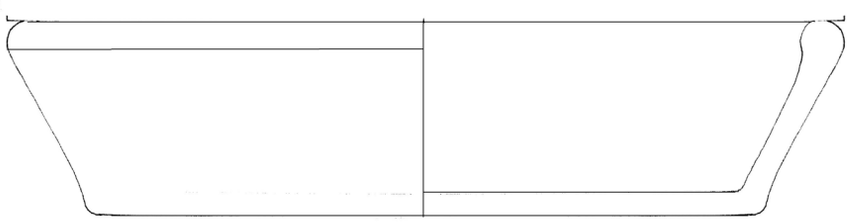

12

T. 138
ARIV I
SJ 10
1:2

1

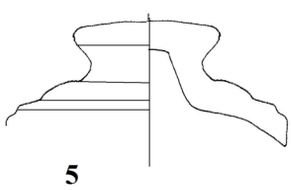
2

3

4

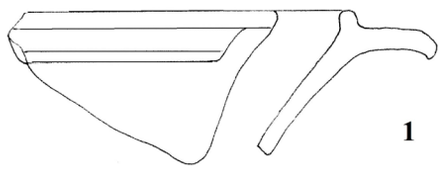

5

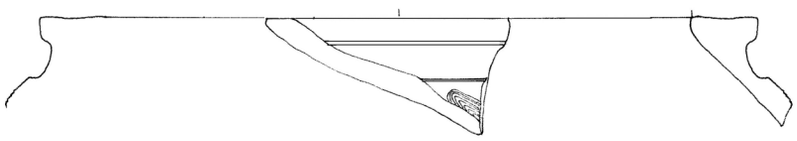

6

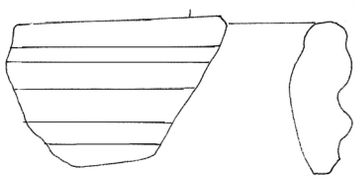
T. 139
ARHIV I
SJ 10
1:2

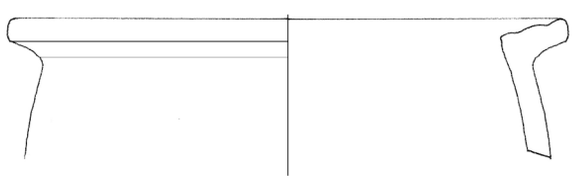
1

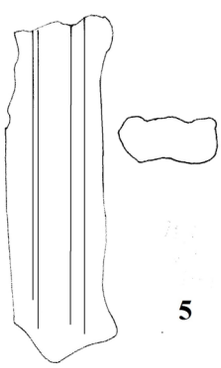
2

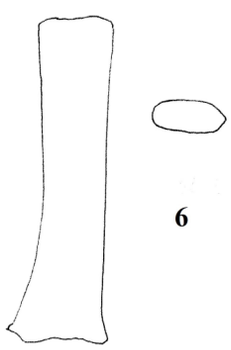
3

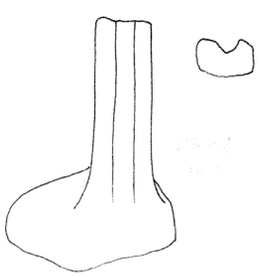
4

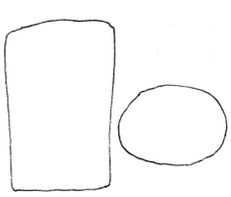
5

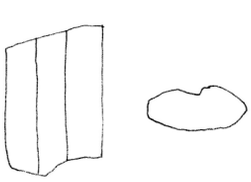
6

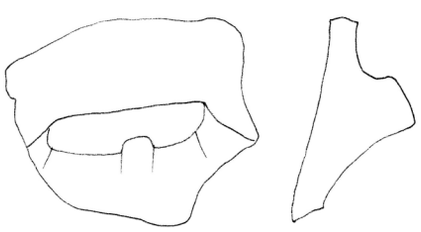
7

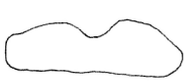
8

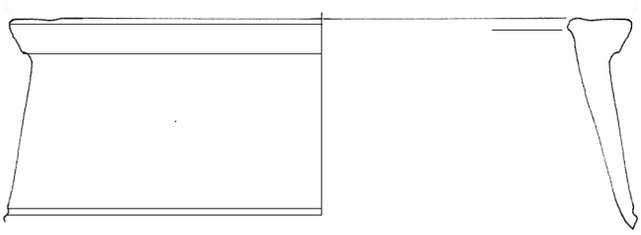
9

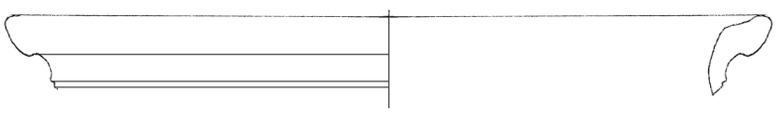
10

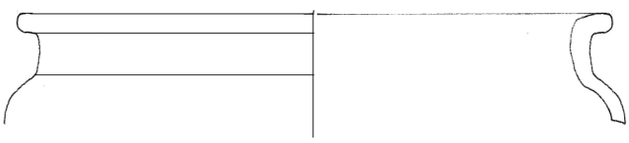
T. 140
ARHIV I
SJ 10
1:2

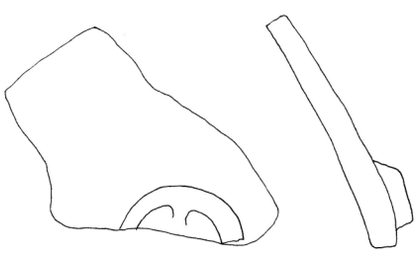
1

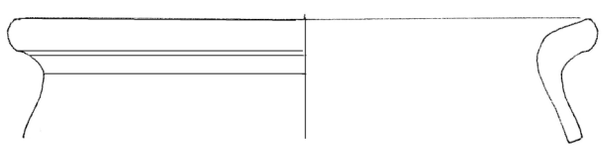
2

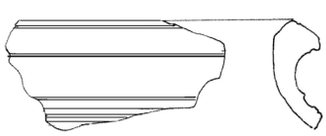
3

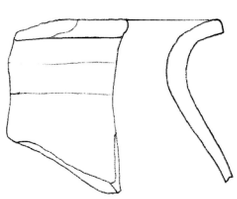
4

5

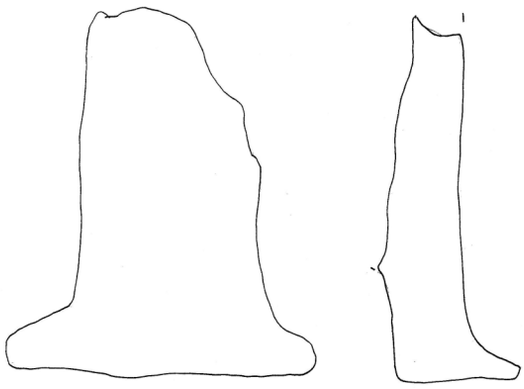

6

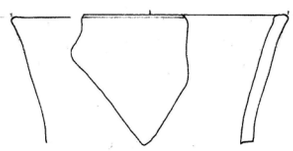

7

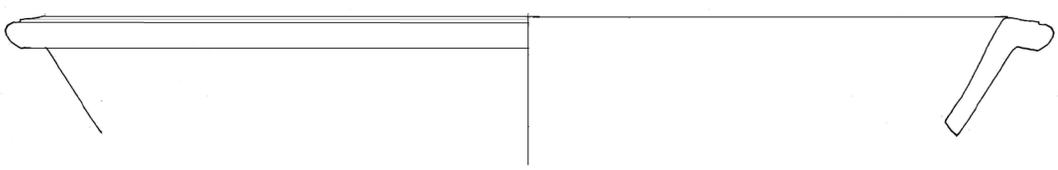
T. 141
ARHIV I
SJ 8
1:2

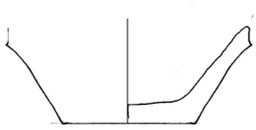
1

2

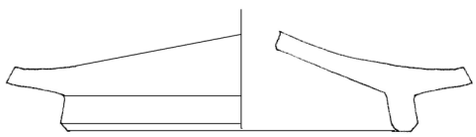

3

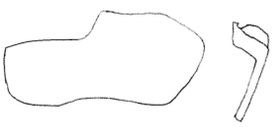

4

T. 142
ARHIV I
SJ 7
1:2

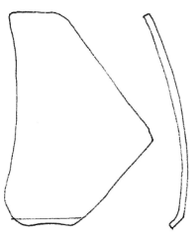
1

2

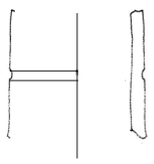
3

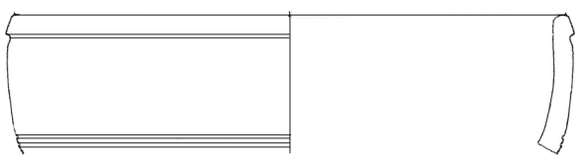
4

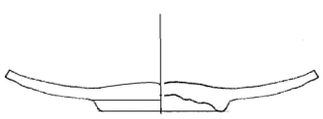
5

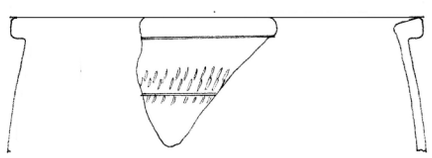
6

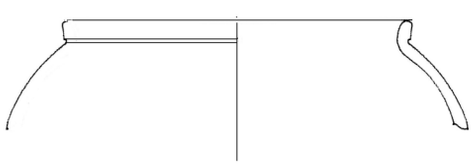
7

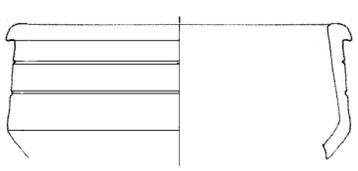
8

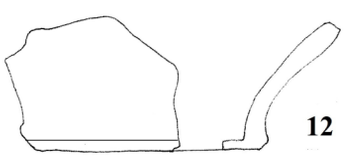
9

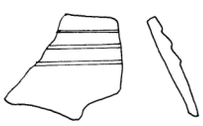
10

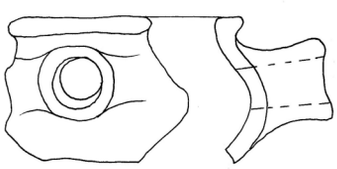
11

12

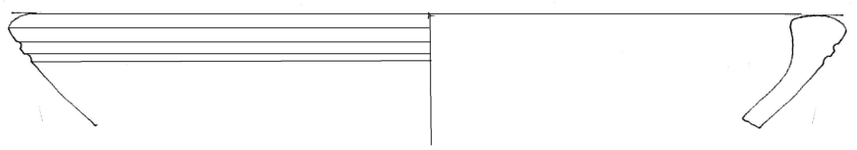

13

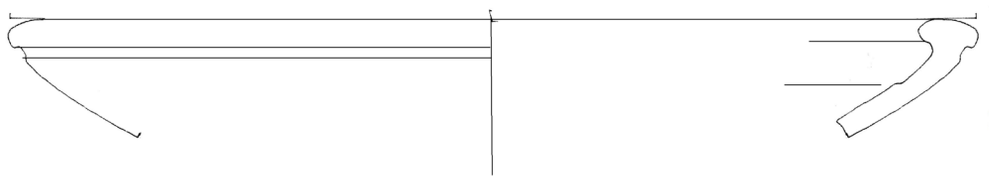

14

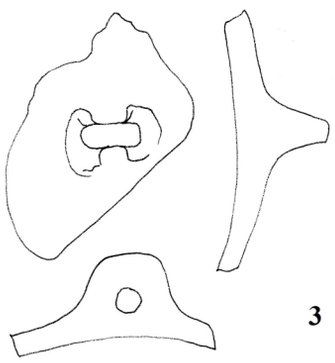
T. 143
ARHIV I
SJ 7
1:2

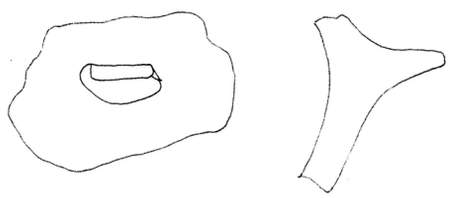
1

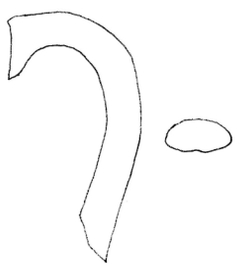
2

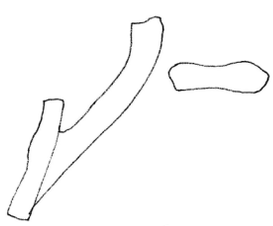
3

4

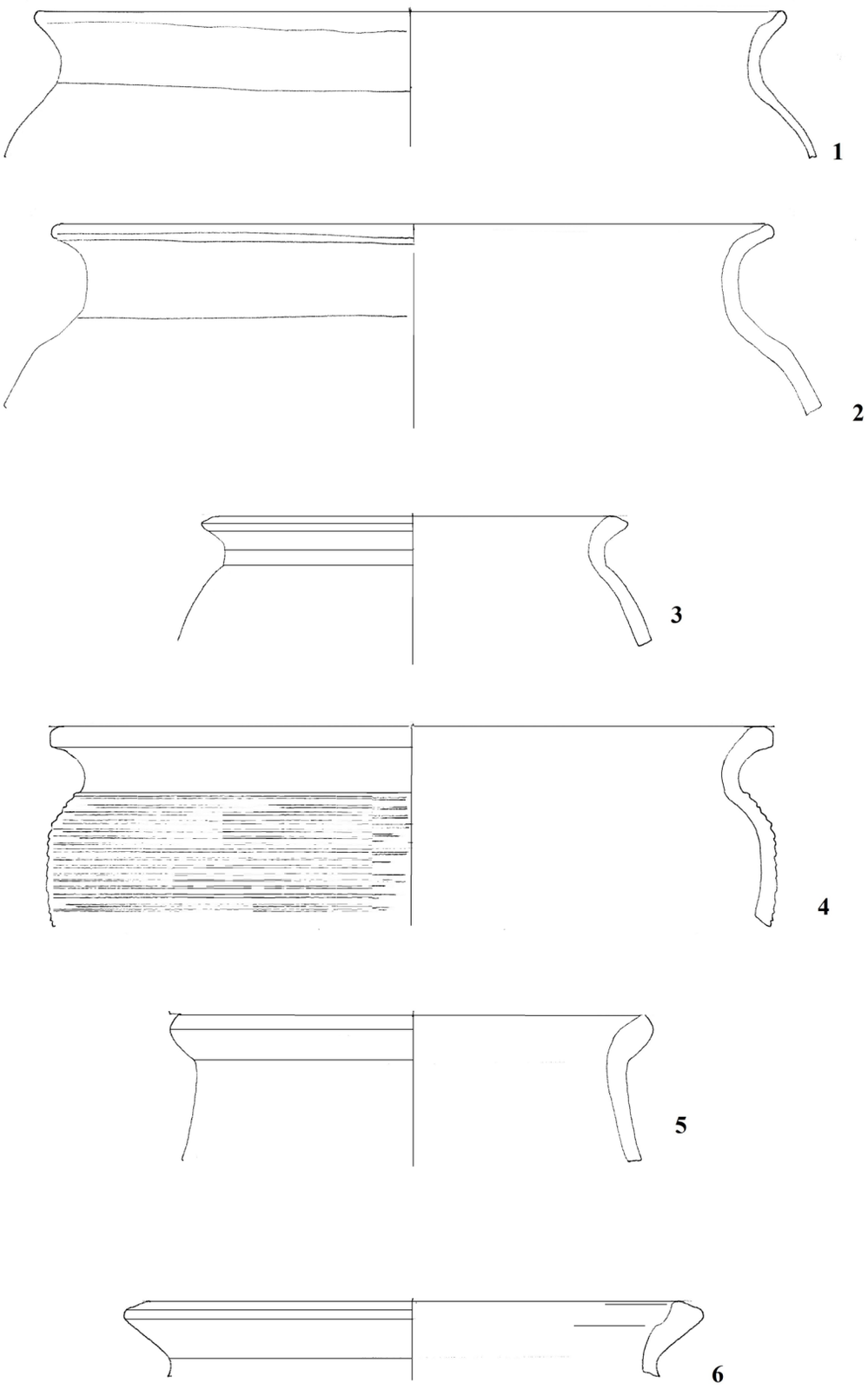

5

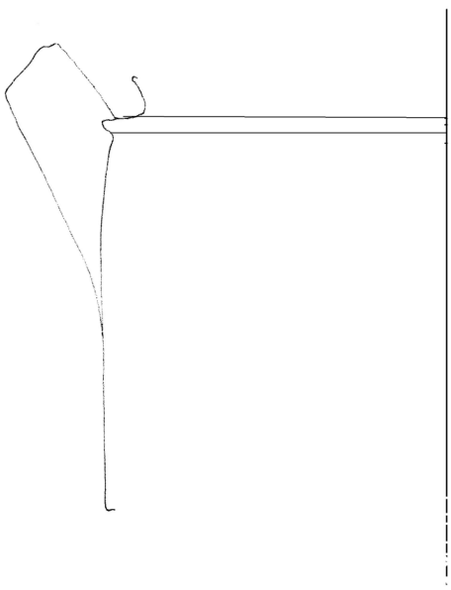

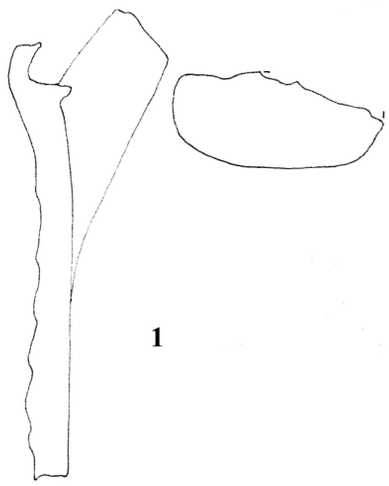
6

T. 144
ARHIV I
SJ 7
1:2

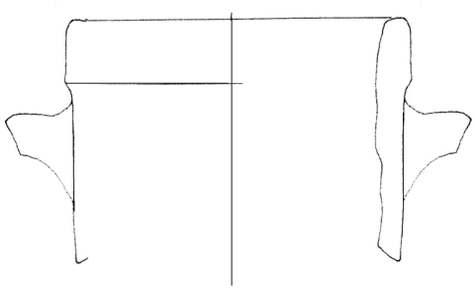

T. 145
ARHIV I
SJ 7
1:2

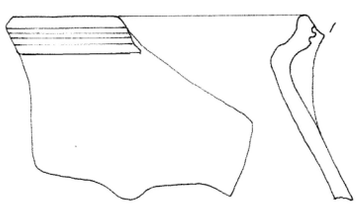

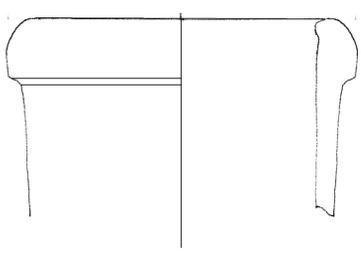
1

2

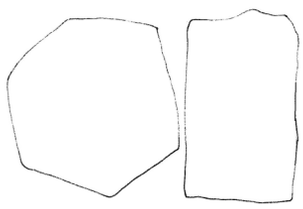

3

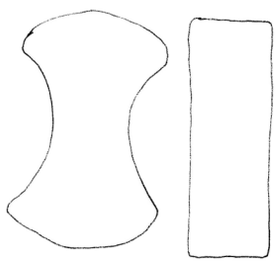

4

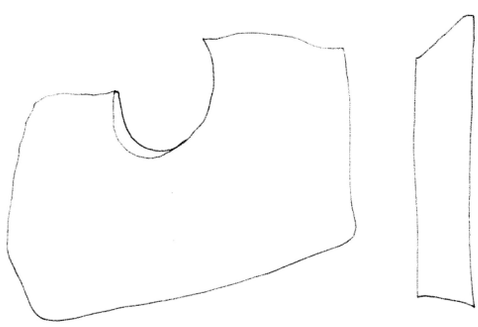
T. 146
ARHIV I
SJ 7
1:2

1

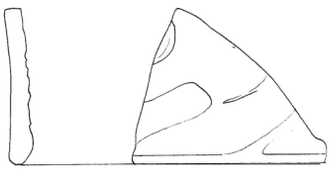

2

3

T. 147
ARHIV I
SJ 5
1:2

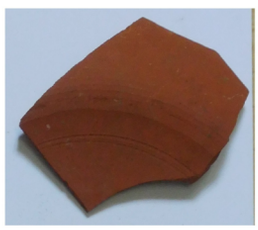

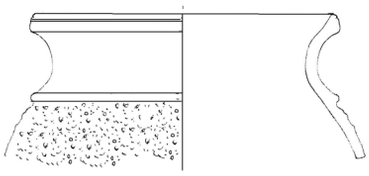

1

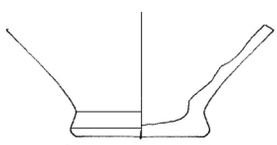

2

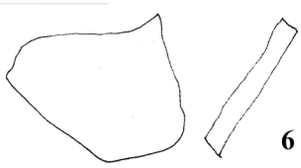

3

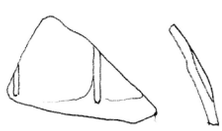

4

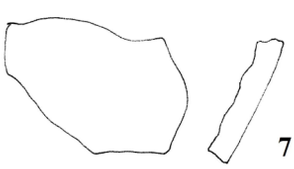

6

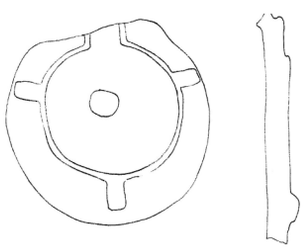

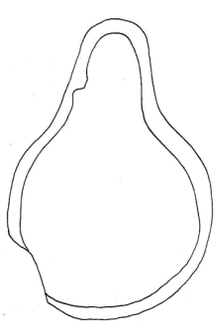
5

7

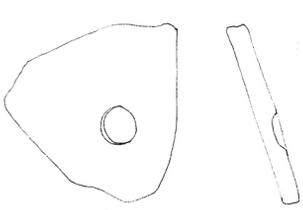

8

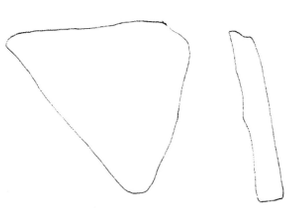

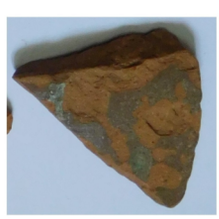
9

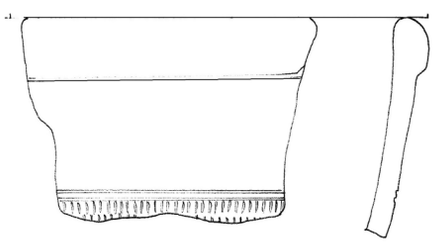
10

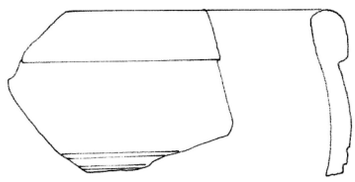

11

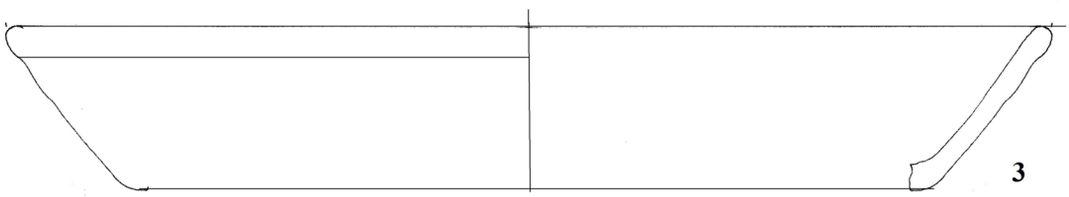
T. 148
ARHIV I
SJ 5
1:2

1

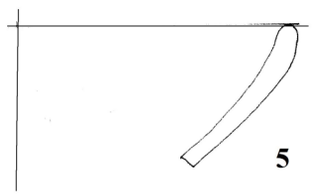
2

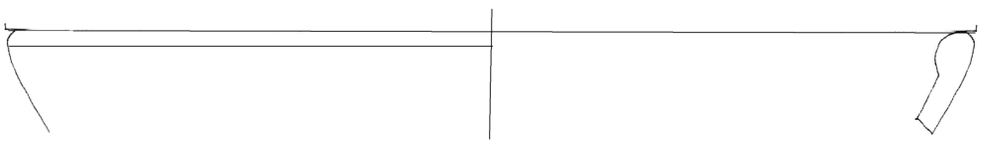
3

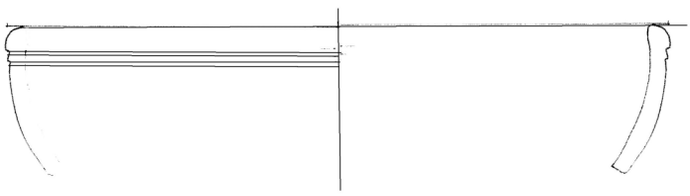
4

5

6

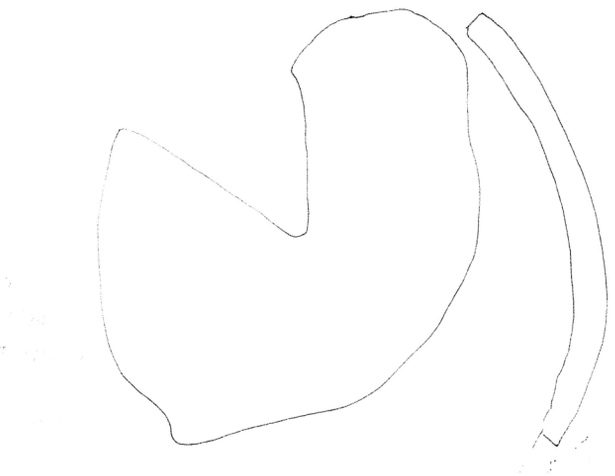

7

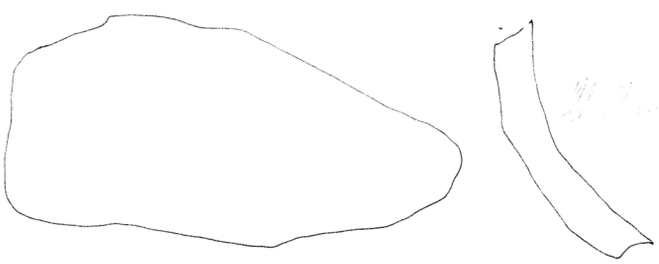
8

T. 149
ARHIV I
SJ 5
1:2

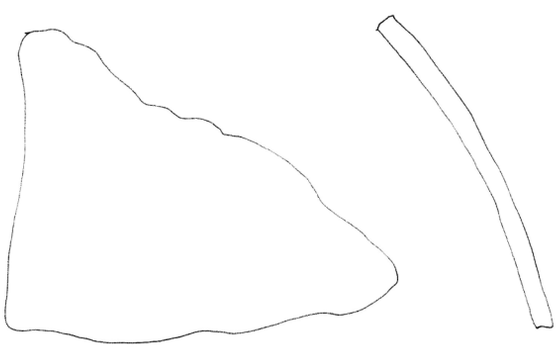

1

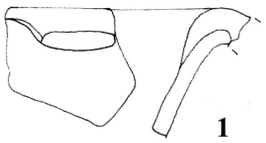

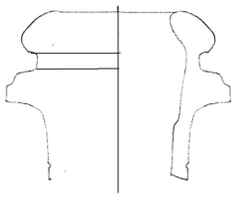
2

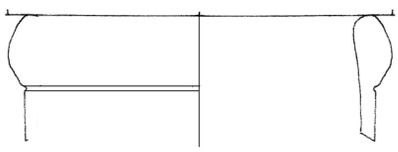

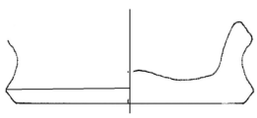
3

T. 150
ARHIV I
SJ 5
1:2

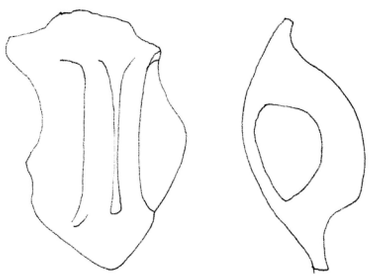

1

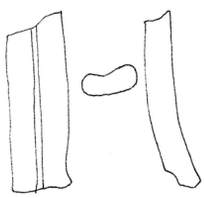

2

3

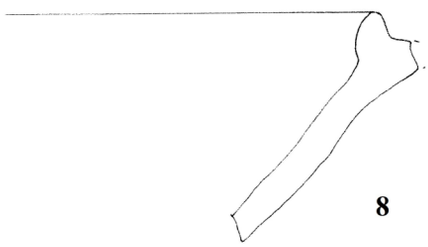

4

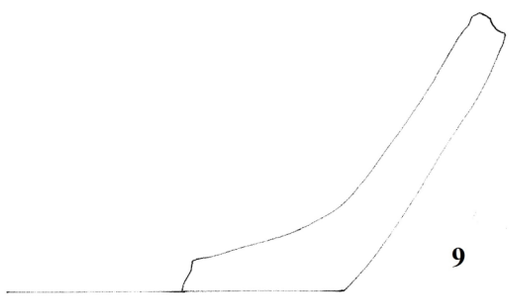

5

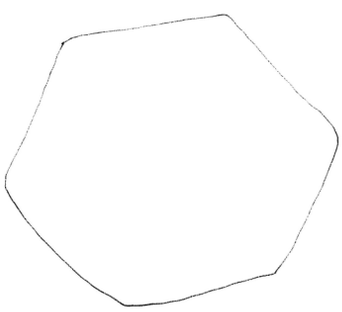

6

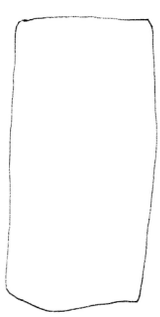

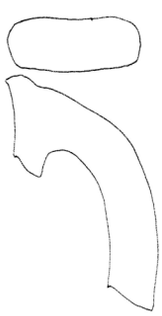

7

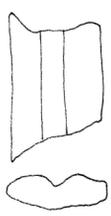

8

9

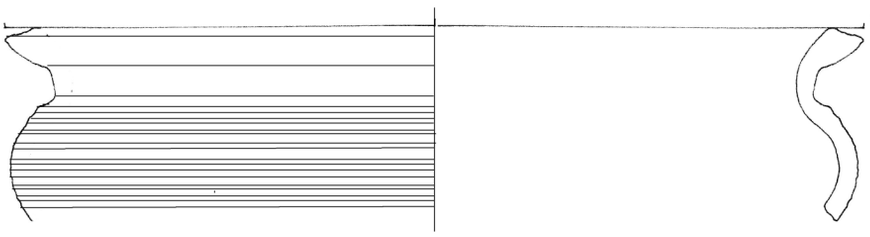

10

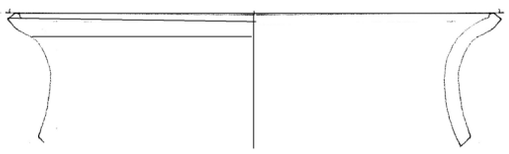

11

12

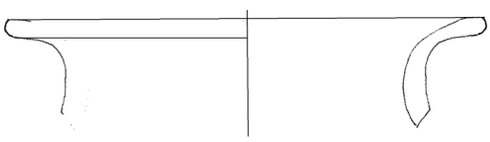
T. 151
ARHIV I
SJ 5
1:2

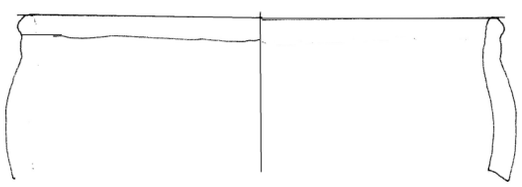
1

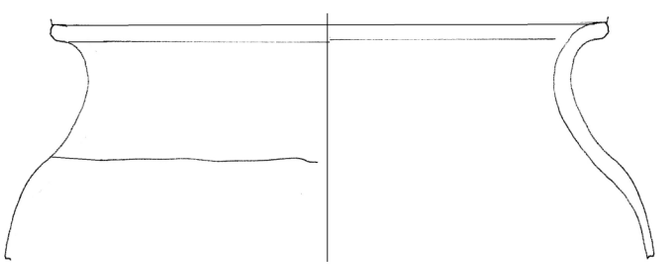
2

3

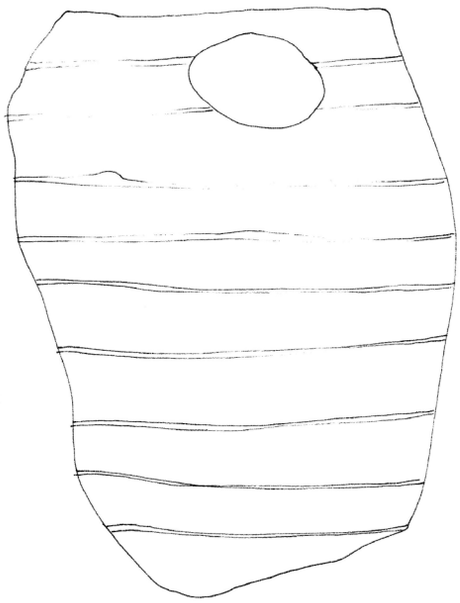

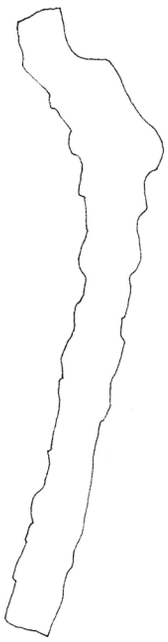
4

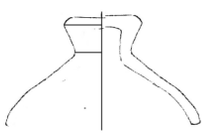
5

T. 152
ARHIV I
SJ 5
1:2

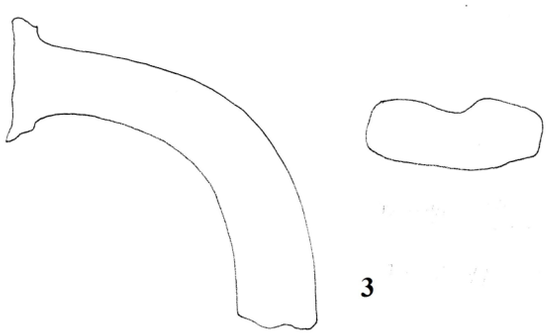

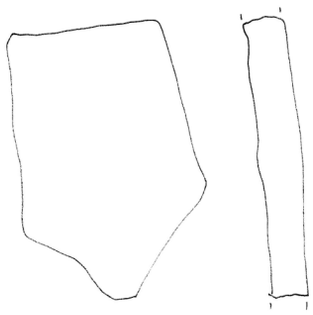
1

2

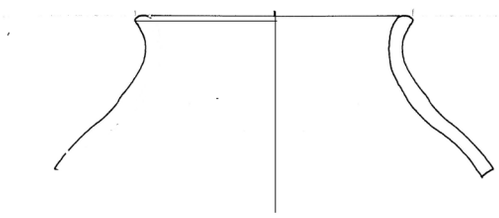
3

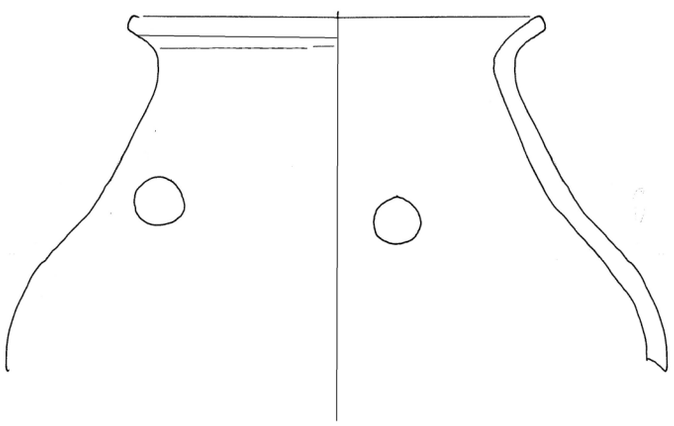
4

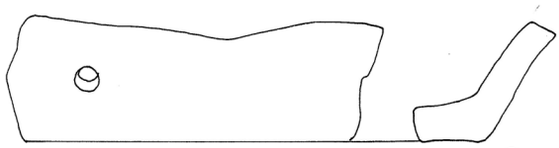
T. 153
ARHIV I
SJ 50/132
1:2

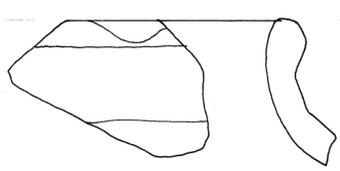
1

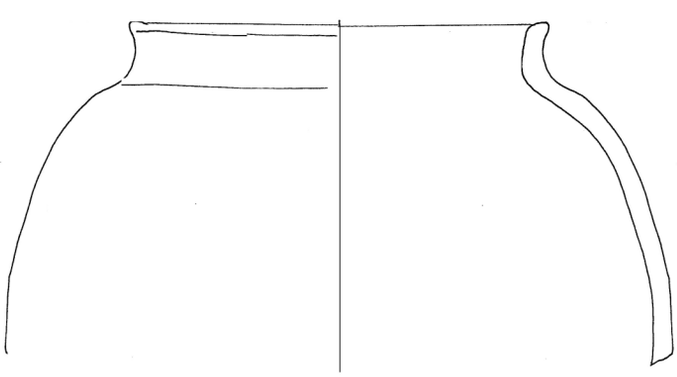
2

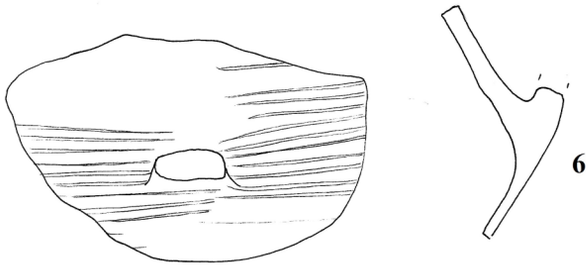
3

4

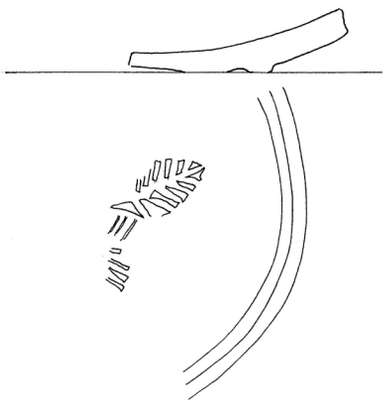

5

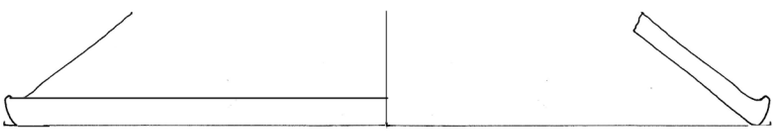

6

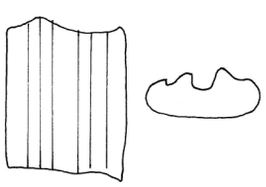
T. 154
ARHIV I
SJ 50/132
1:2

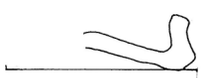
1

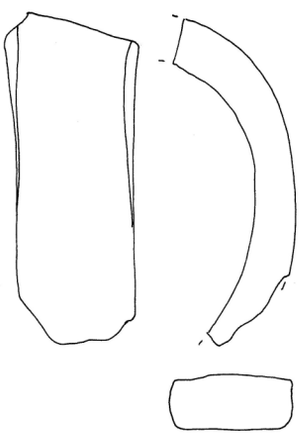
2

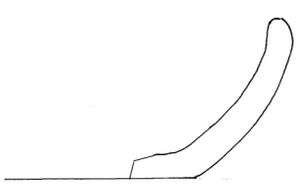
3

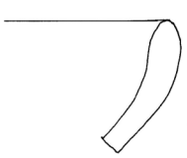
4

5

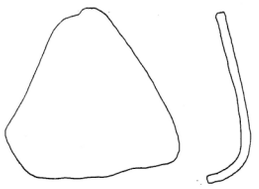

6

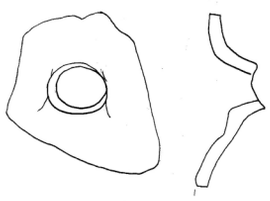

7

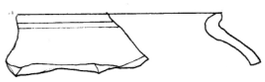
T. 155
ARHIV I
SJ 66
1:2

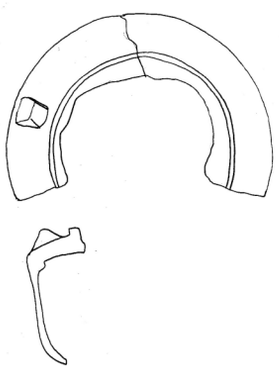
1

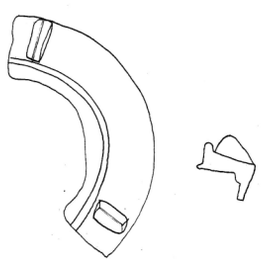
2

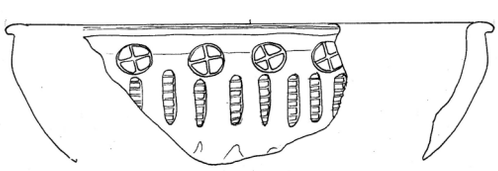
3

4

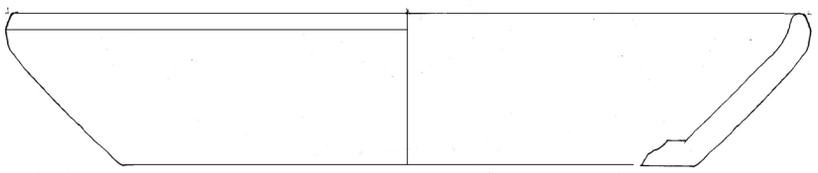

5

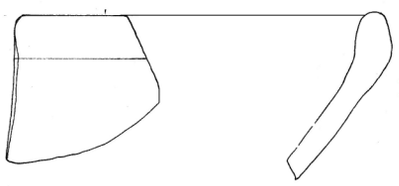

6

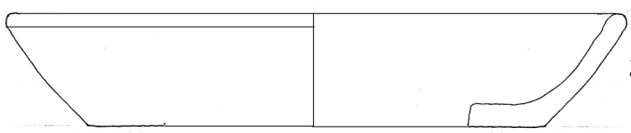
T. 156
ARHIV I
SJ 66
1:2

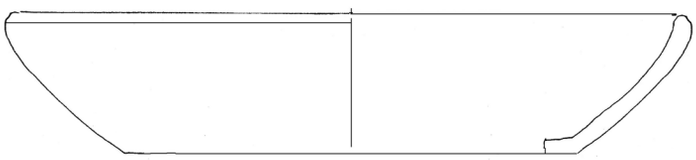
1

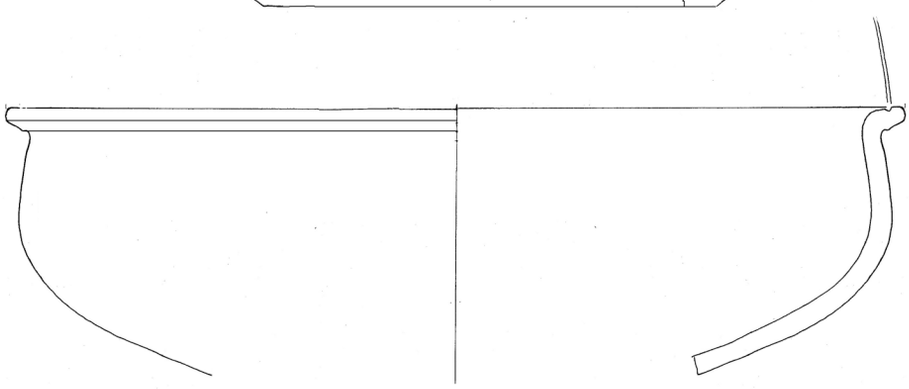
2

3

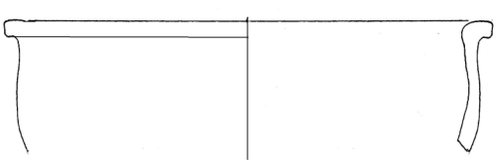

4

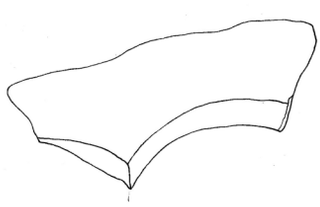

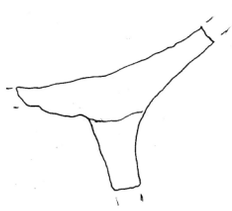
5

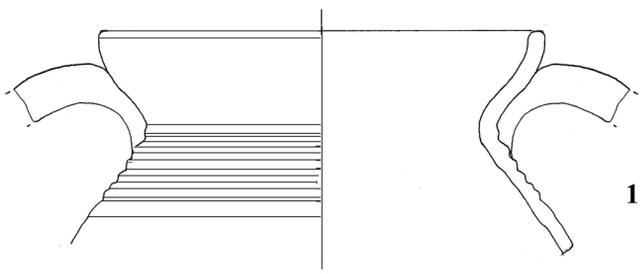
6

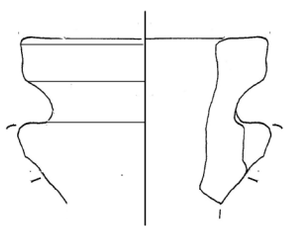

7

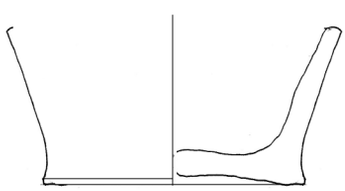
T. 157
ARHIV I
SJ 66
1:2

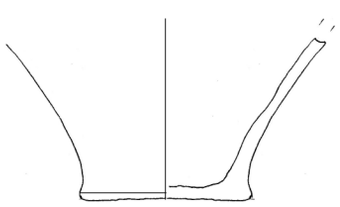
1

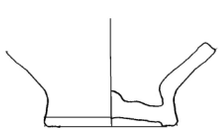
2

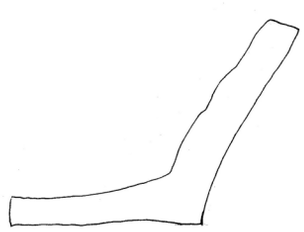
3

4

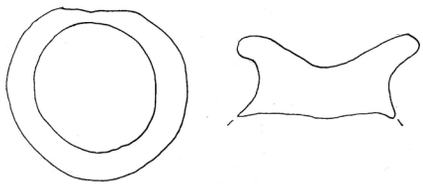

5

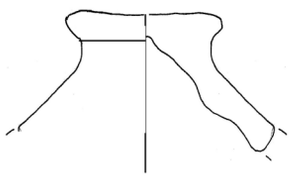

6

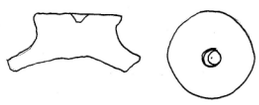
T. 158
ARHIV I
SJ 66
1:2

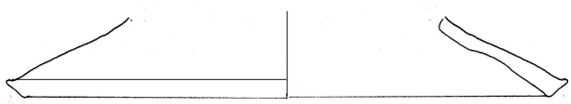
1

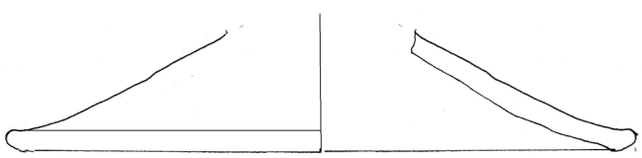
2

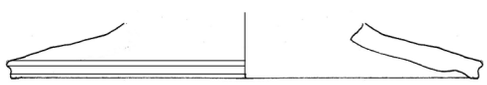
3

4

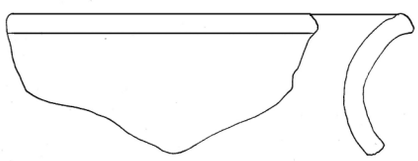

5

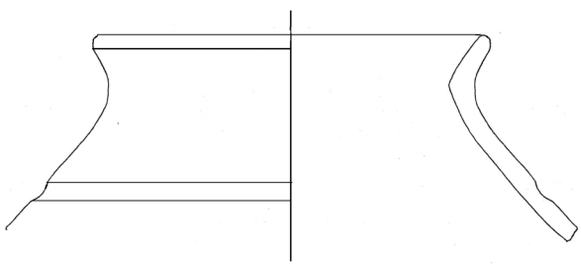

6

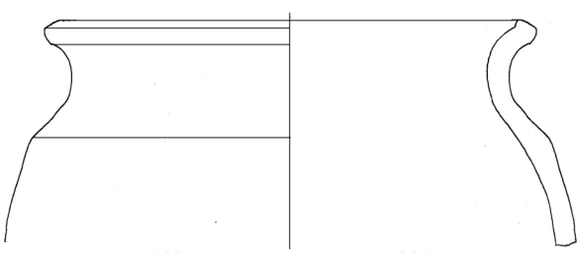
T. 159
ARHIV I
SJ 66
1:2

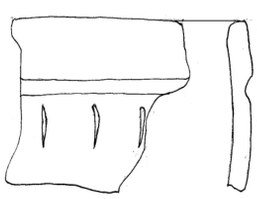
1

2

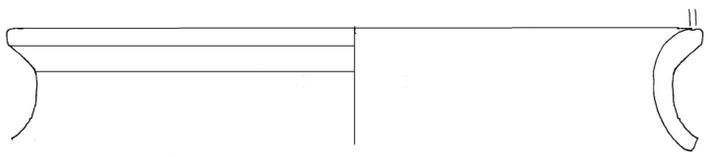

3

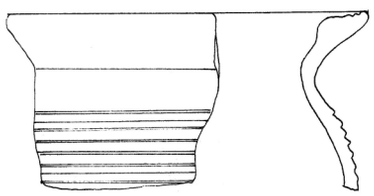

4

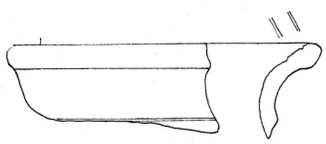
T. 160
ARHIV I
SJ 66
1:2

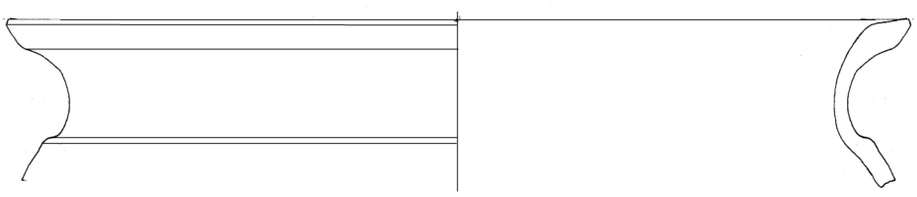
1

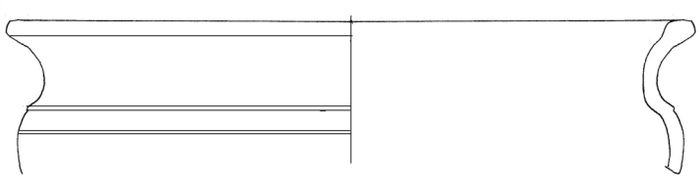
2

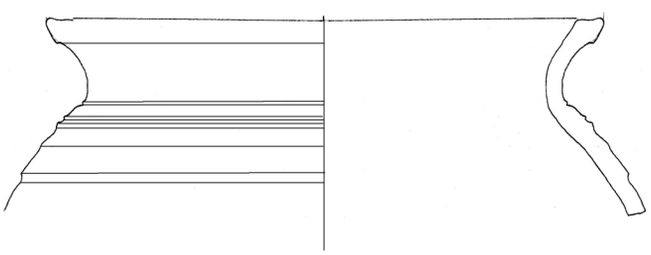
3

4

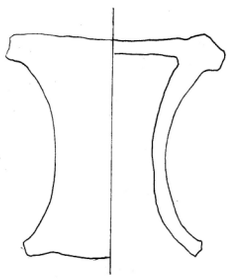

5

6

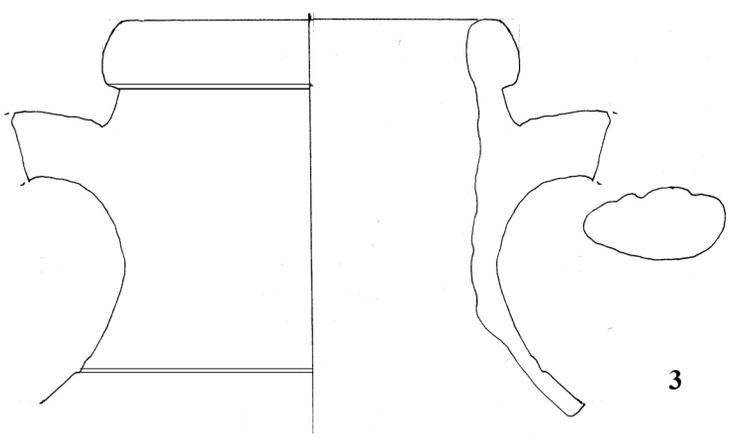
T. 161
ARHIV I
SJ 66
1:2

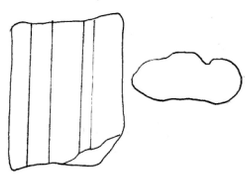
1

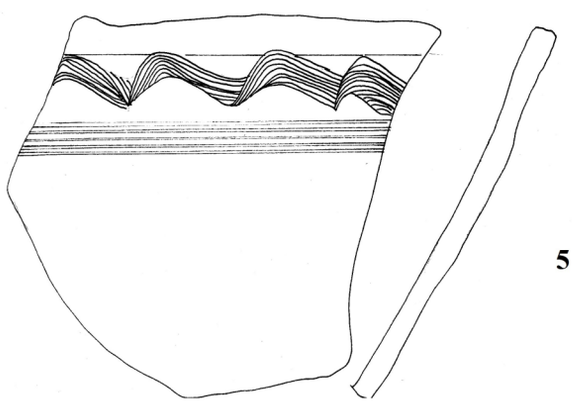
2

3

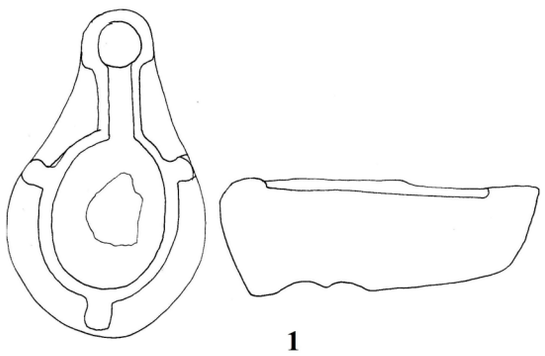

4

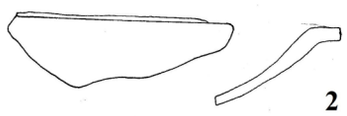

5

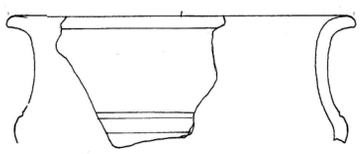
T. 162
ARHIV I
SJ
1:2

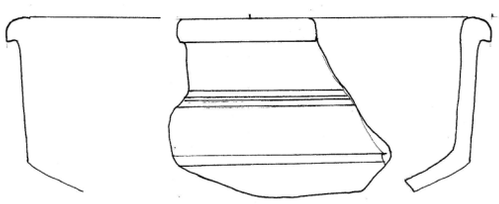
1

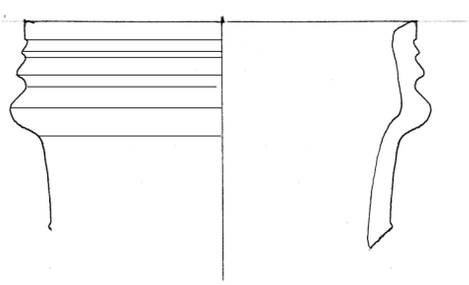
2

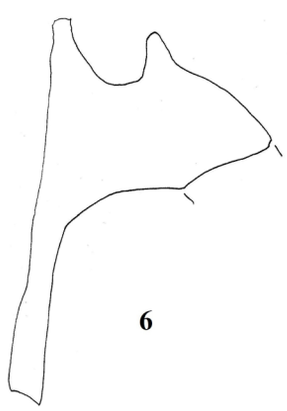
3

4

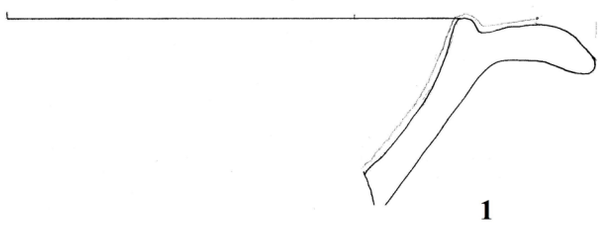
5

6

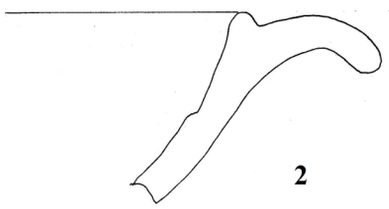
T. 163
ARHIV I
SJ
1:2

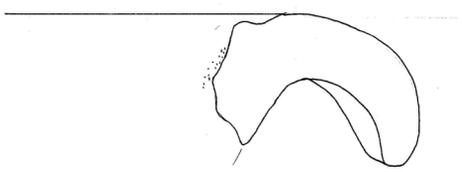
1

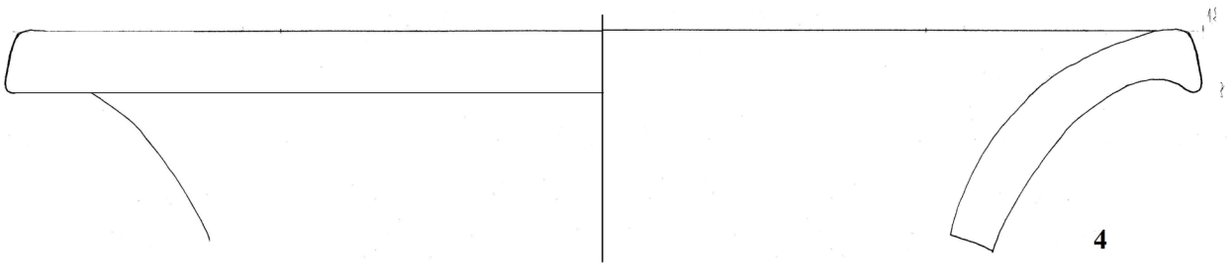

2

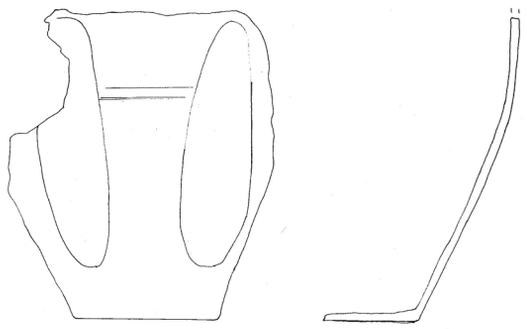

3

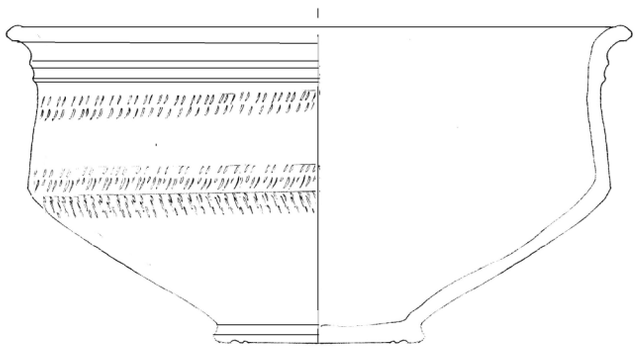

4

T. 164
ARHIV I
SJ
1:2

1

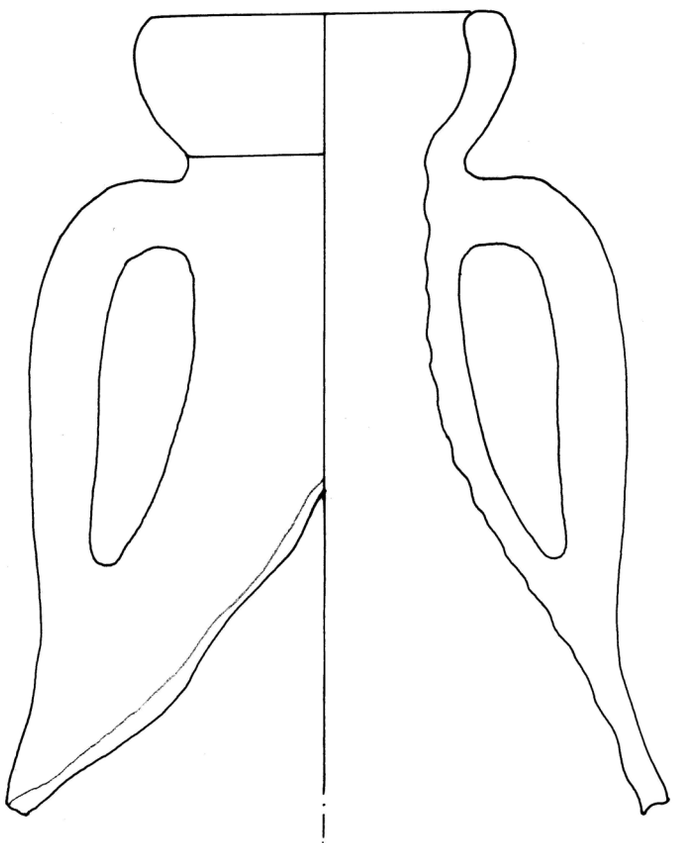
2

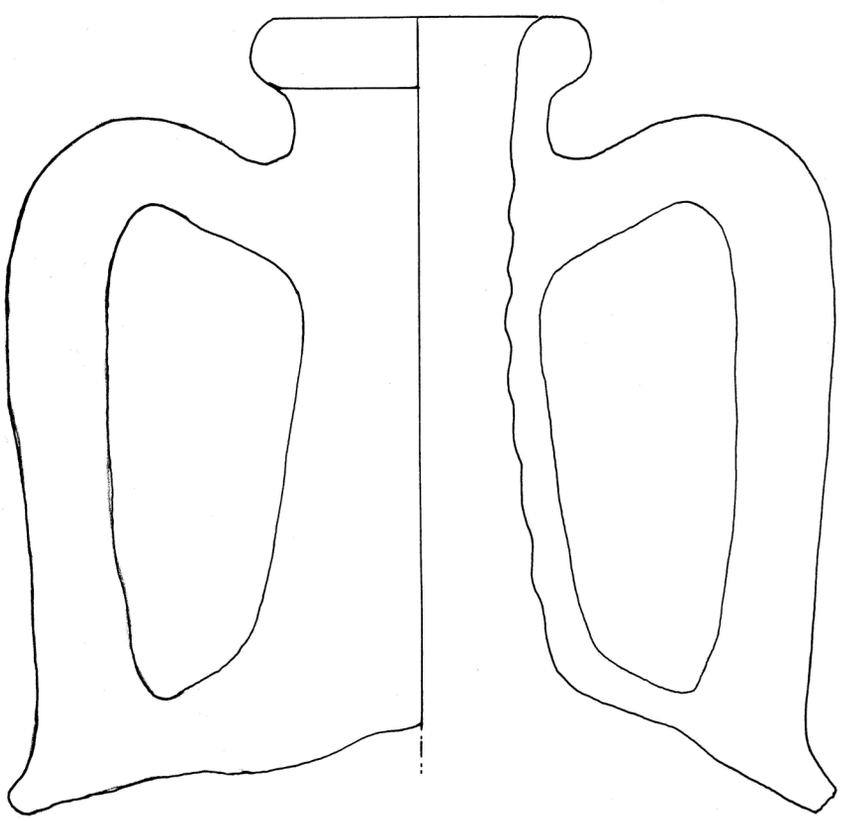

T. 165
ARHIV I
SJ
1:2

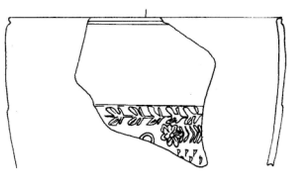

1

2

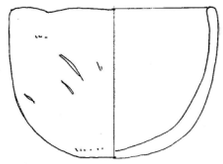
T. 166
ARHIV II
SJ 89
1:2

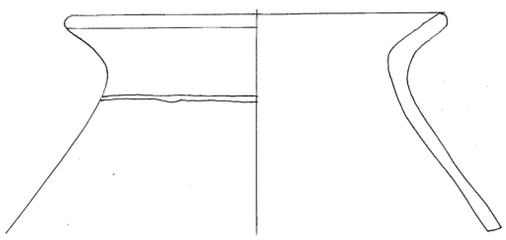
1

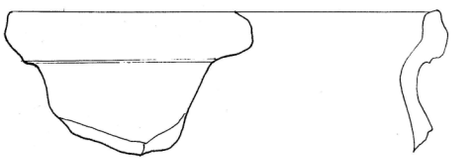
2

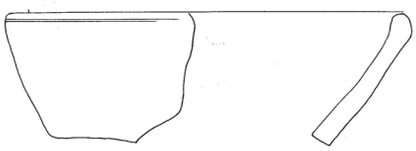
3

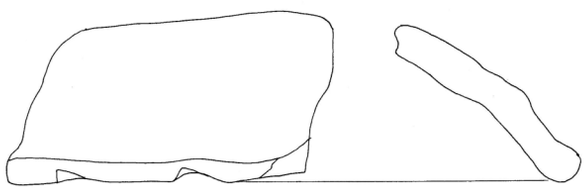
4

5

6

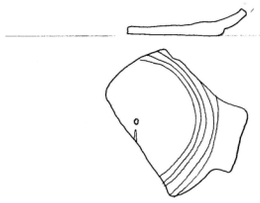

7

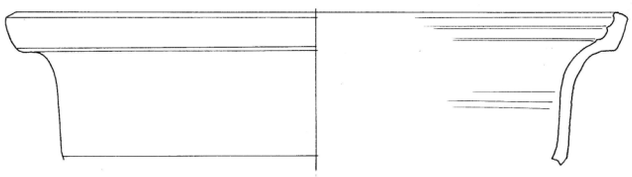
T. 167
ARHIV II
SJ 56
1:2

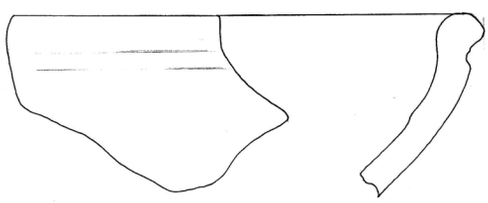
1

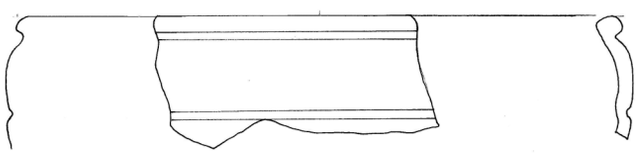
2

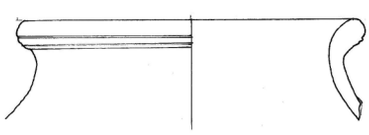
3

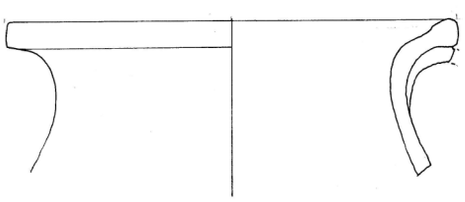
4

5

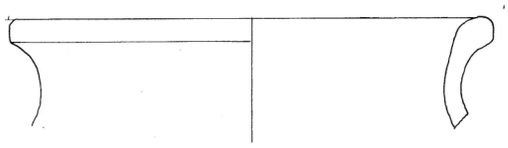

6

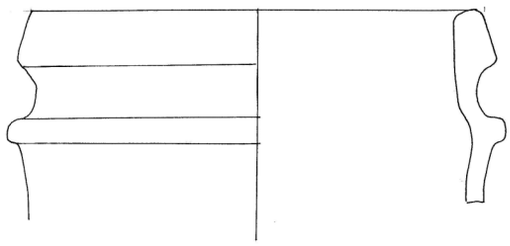

7

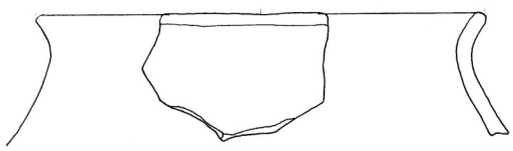
T. 168
ARHIV II
SJ 56
1:2

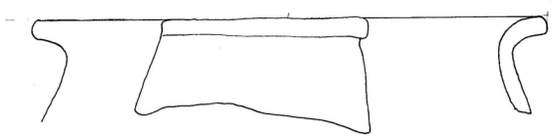
1

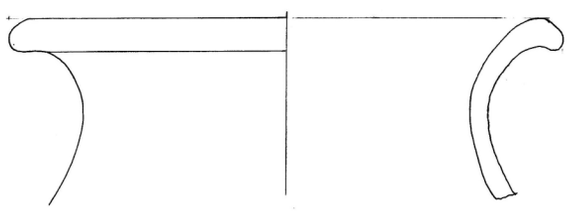
2

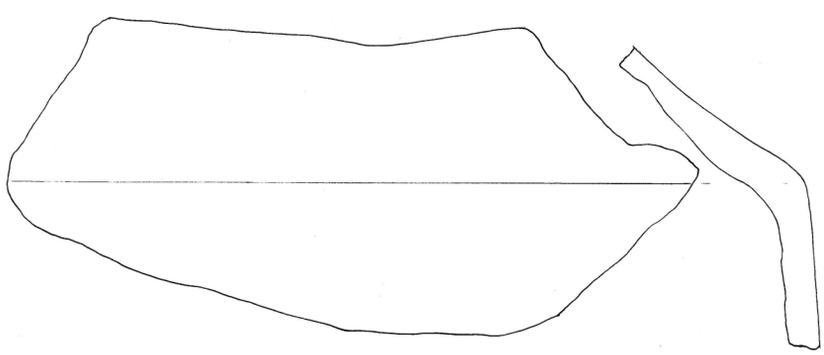
3

4

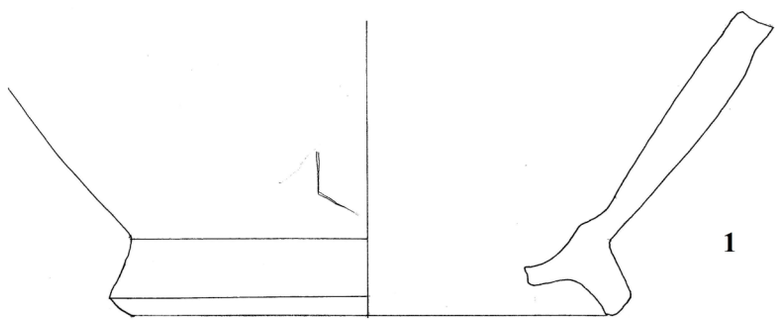

5

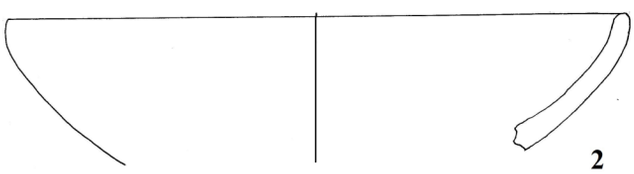

6

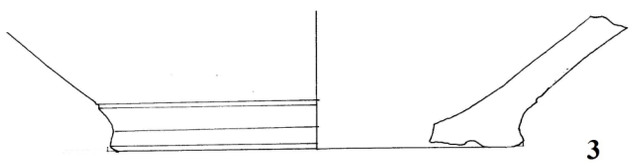
T. 169
ARHIV II
SJ 56
1:2

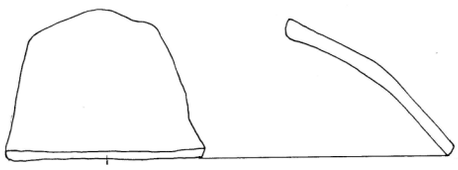
1

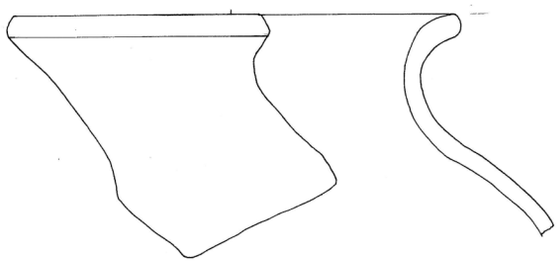
2

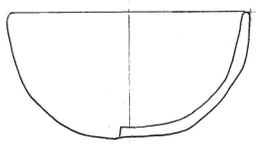
3

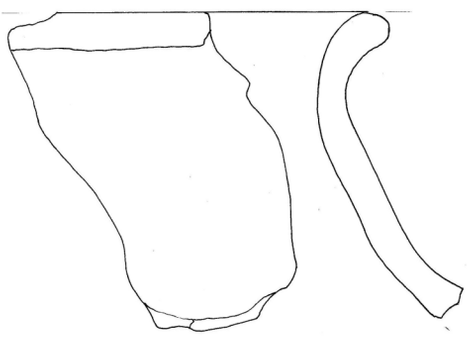
4

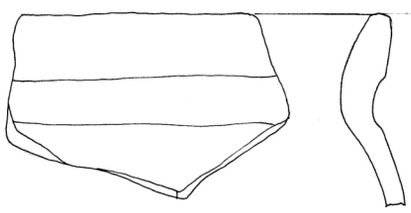
5

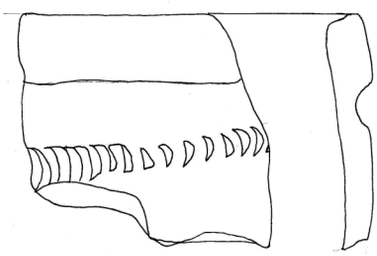
6

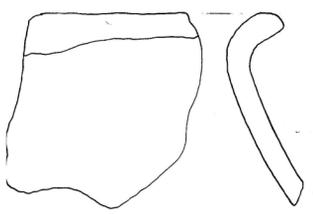
7

8

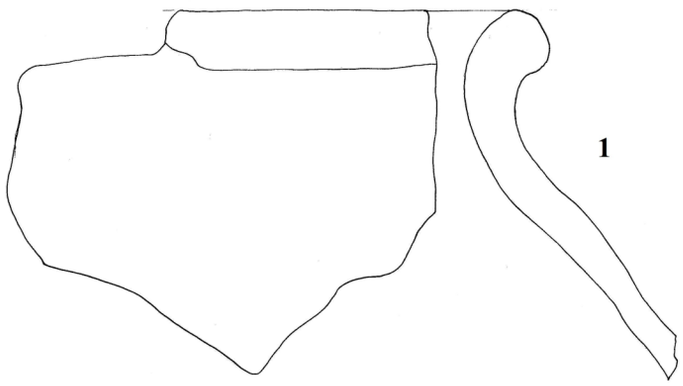

9

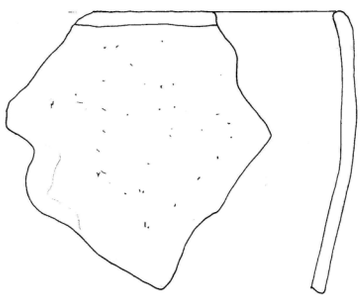

10

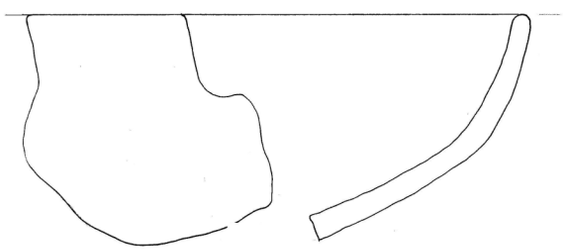
T. 170
ARHIV II
SJ 56
1:2

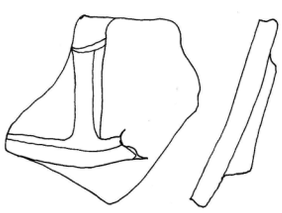
1

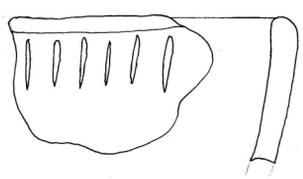
2

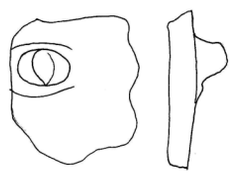
3

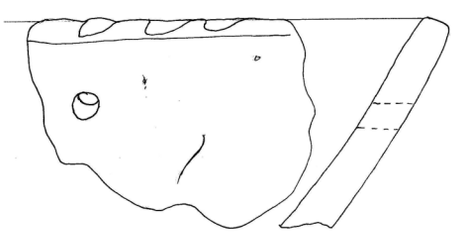
4

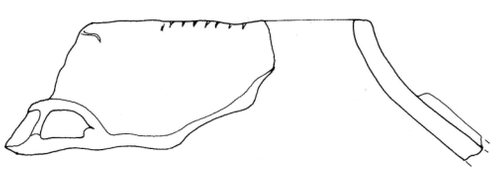
5

6

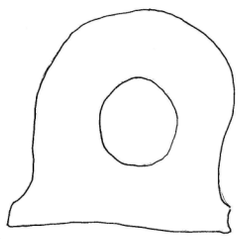

7

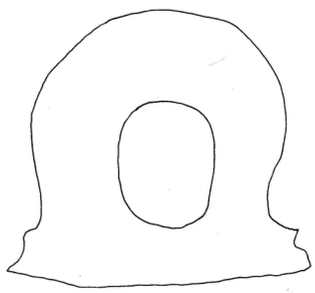

8

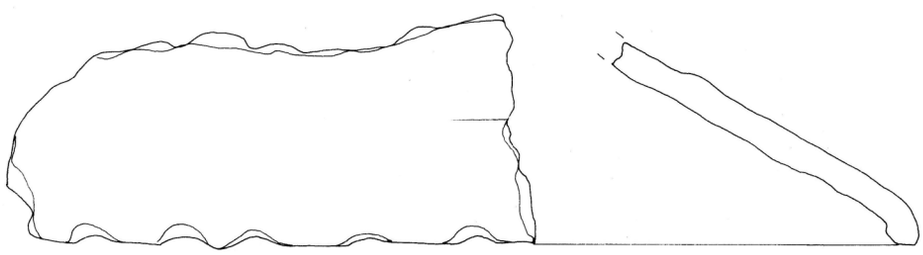
T. 171
ARHIV II
SJ 56
1:2

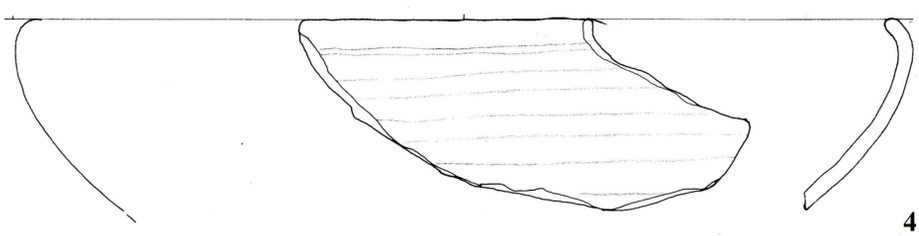
1

2

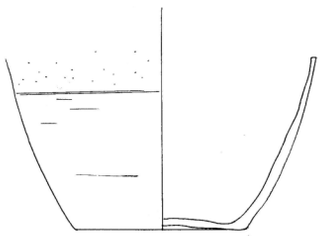

3

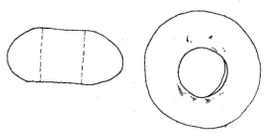

4

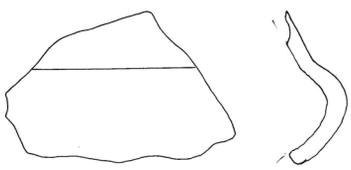
T. 172
ARHIV II
SJ 90
1:2

1

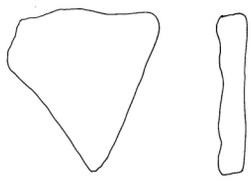
2

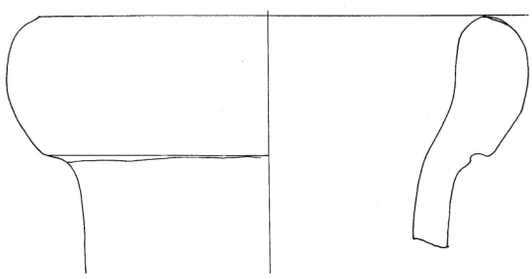
3

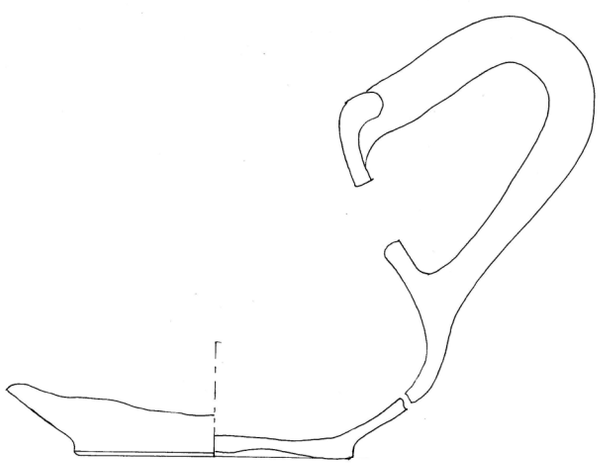
4

5

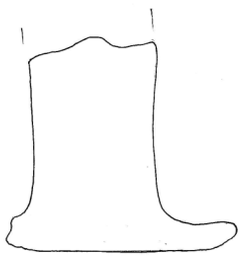

6

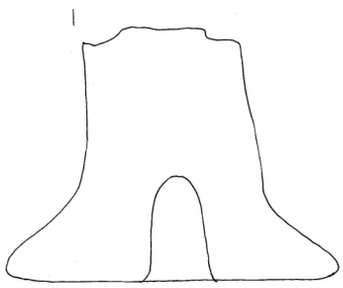

7

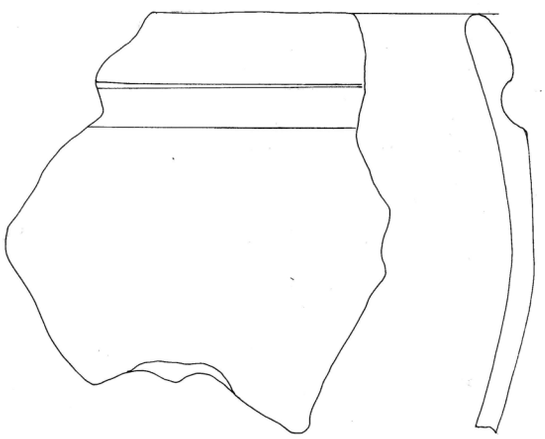
T. 173
ARHIV II
SJ 90
1:2

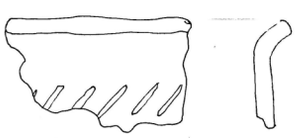
1

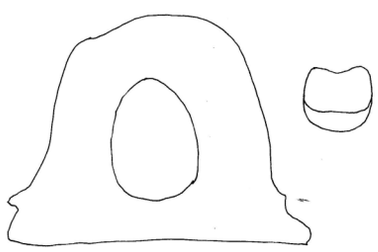
2

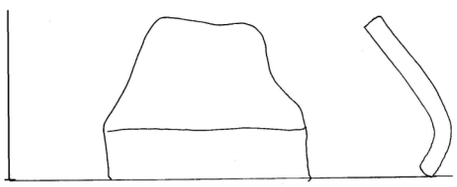
3

4

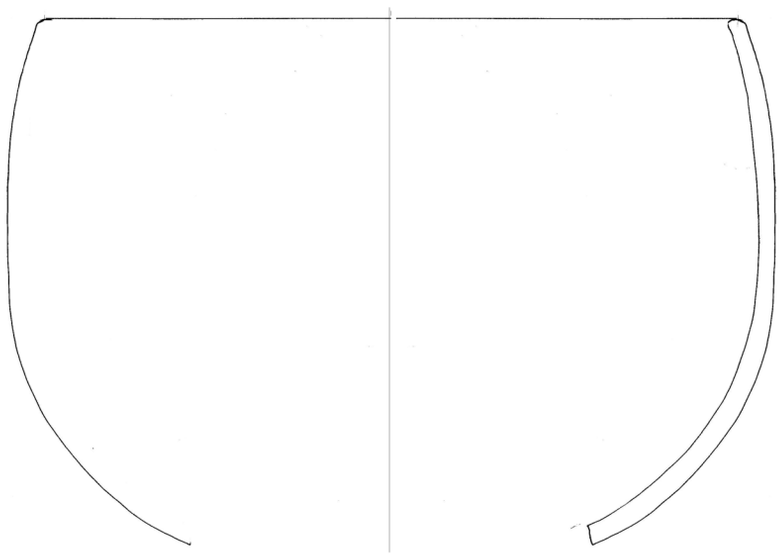

5

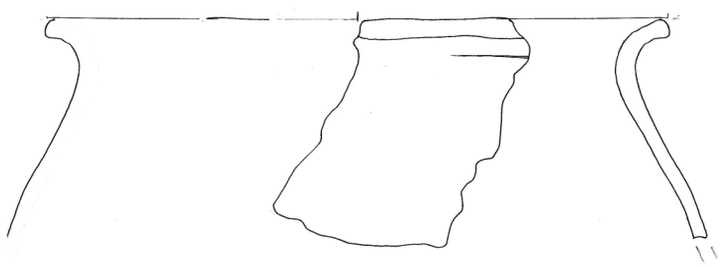

6

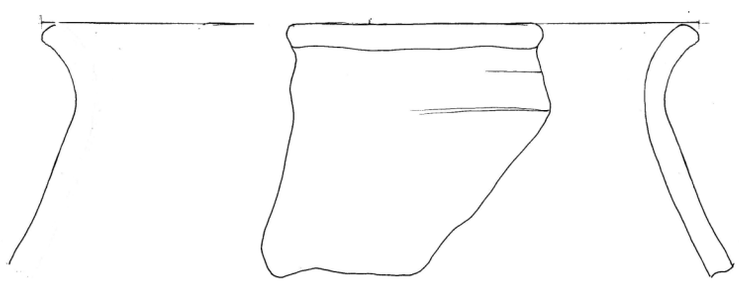
T. 174
ARHIV II
SJ 90
1:2

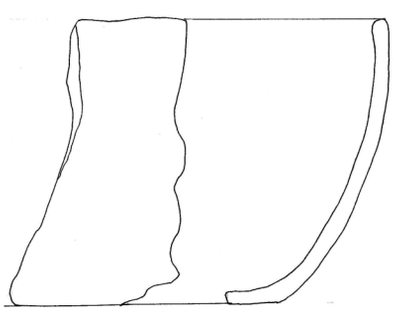
1

2

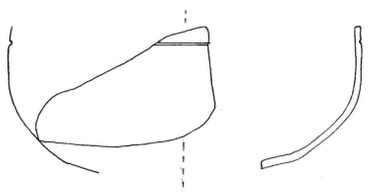
3

4

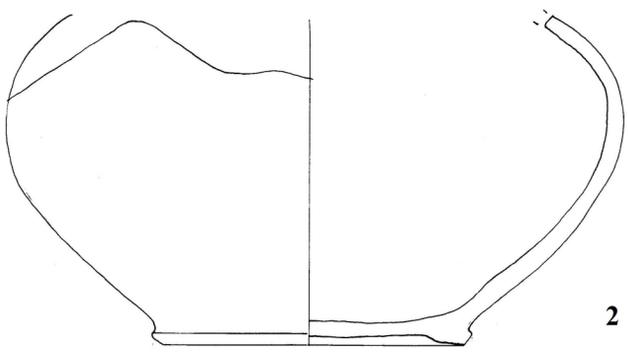
T. 175
1:2

ARHIV II
SJ 113

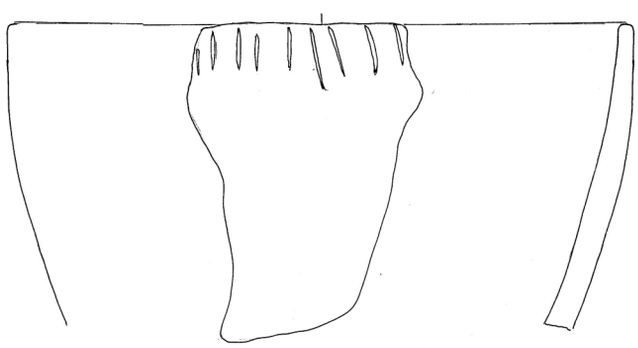
1

ARHIV II
SJ 176

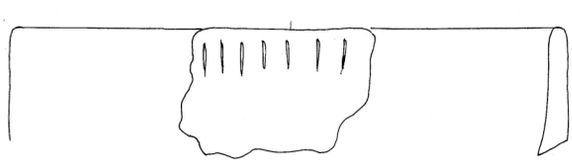

2

ARHIV II
SJ 98

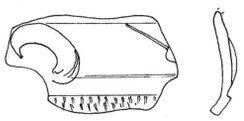

3

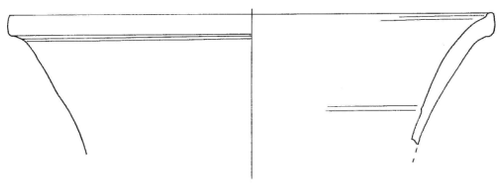

4

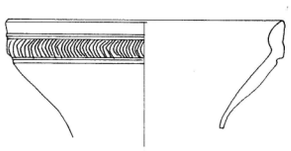
T. 176
ARHIV II
SJ 33
1:2

1

2

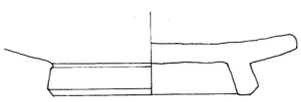

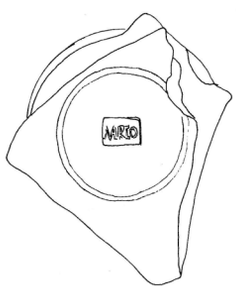
3

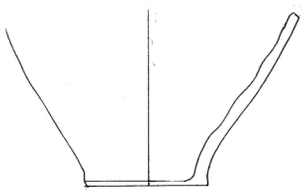
4

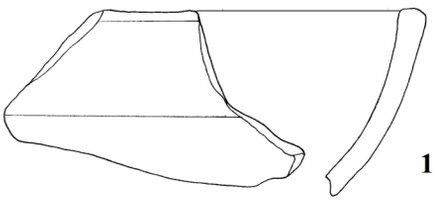

5

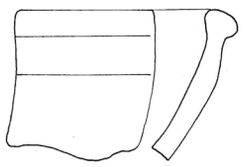

6

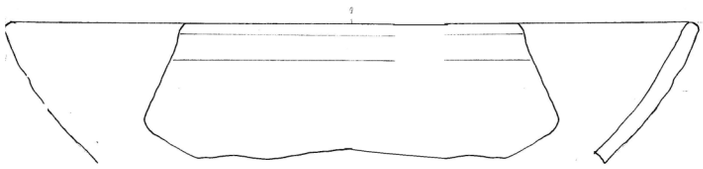
T. 177
ARHIV II
SJ 33
1:2

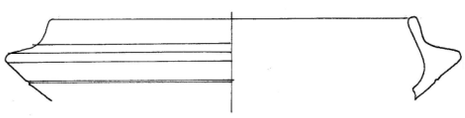
1

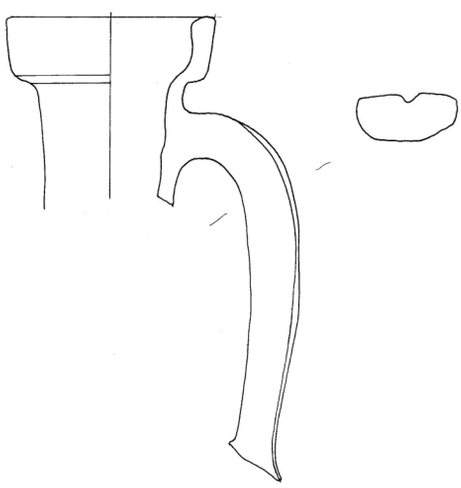
2

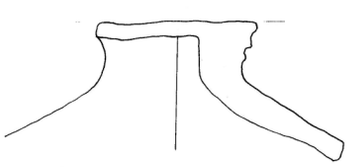
3

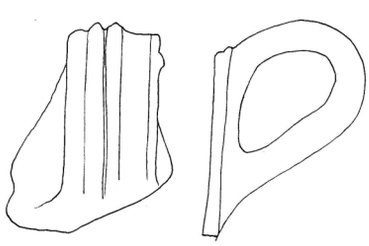
4

5

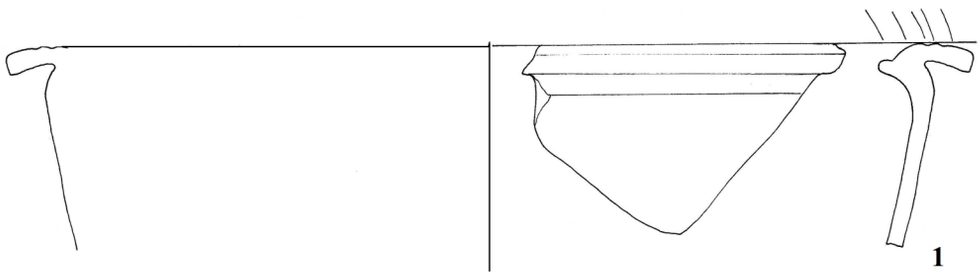

6

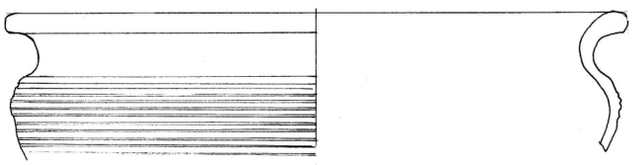

7

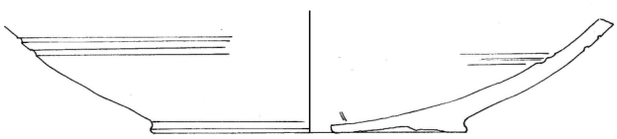
T. 178
ARHIV II
SJ 33
1:2

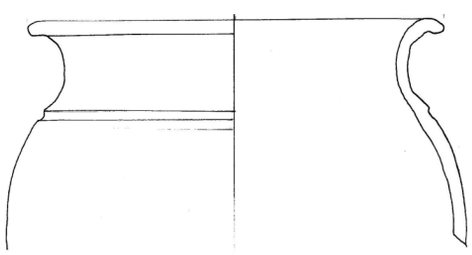
1

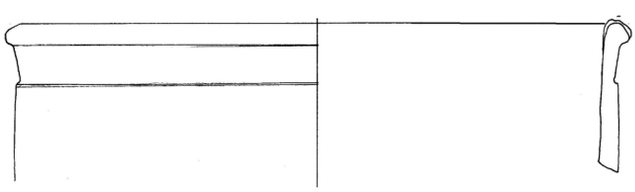
2

3

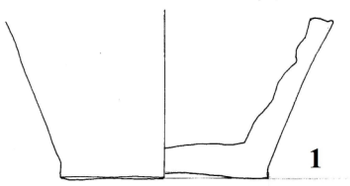

4

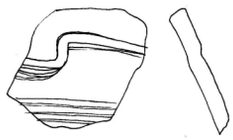

5

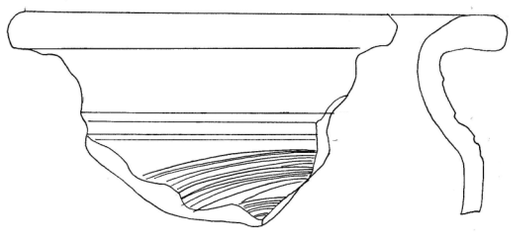
T. 179
ARHIV II
SJ 33
1:2

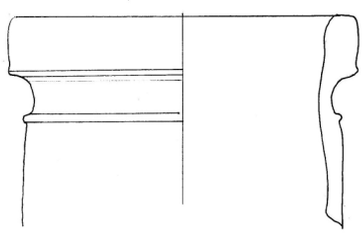
1

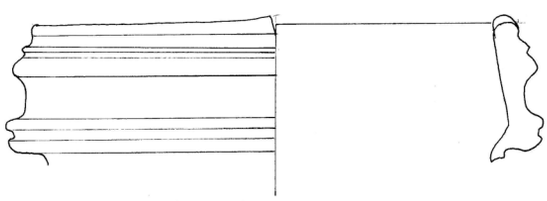
2

3

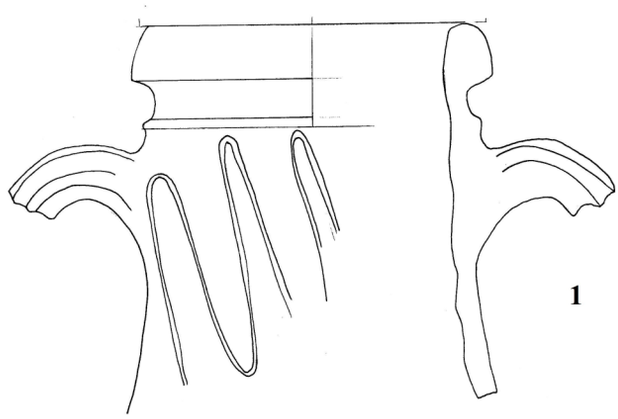

4

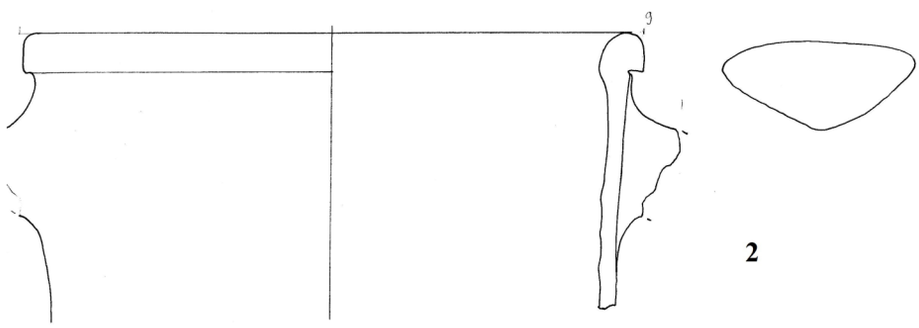

5

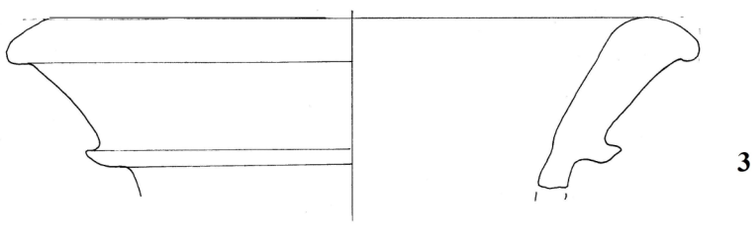
T. 180
ARHIV II
SJ 33
1:2

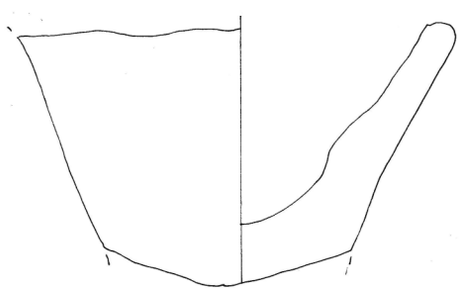
1

2

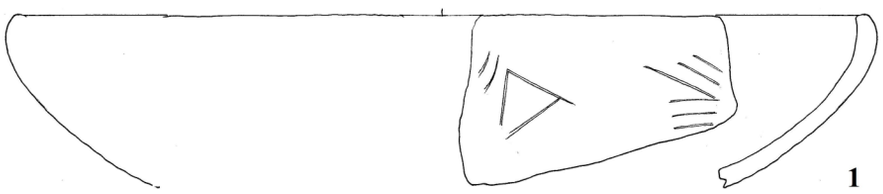

3

4

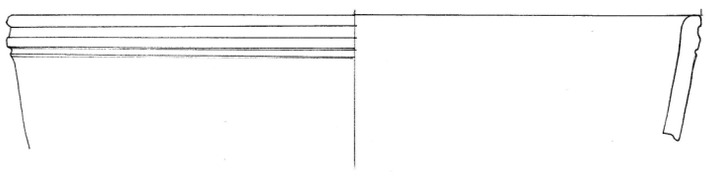
T. 181
ARHIV II
SJ 45
1:2

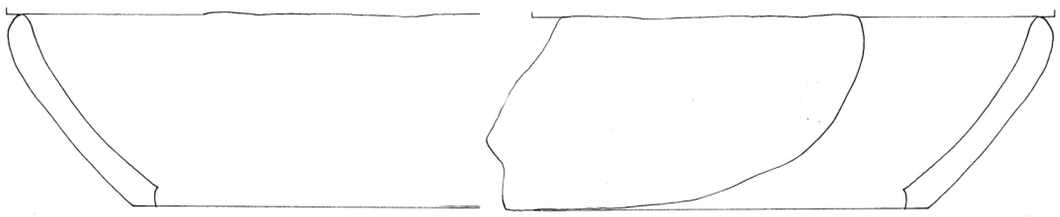
1

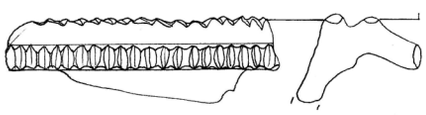
2

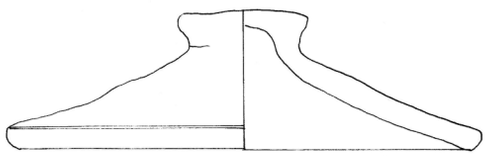
3

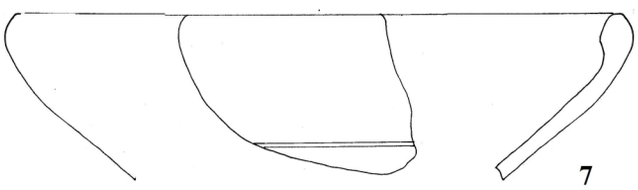
4

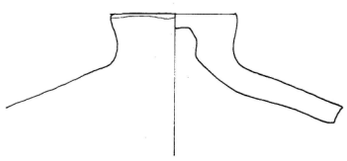
5

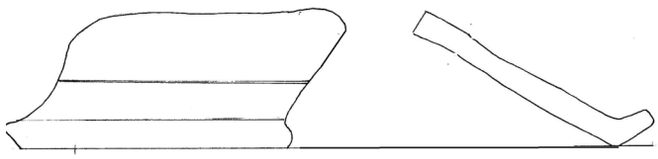
6

7

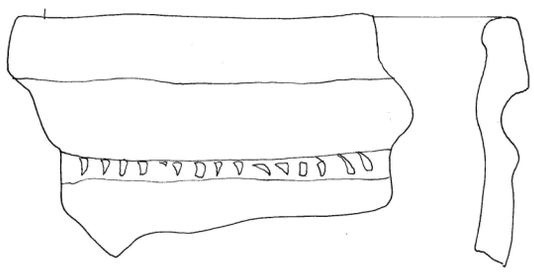

8

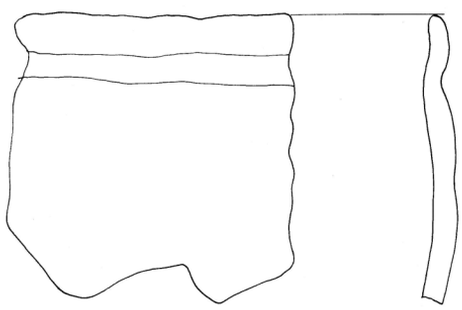

9

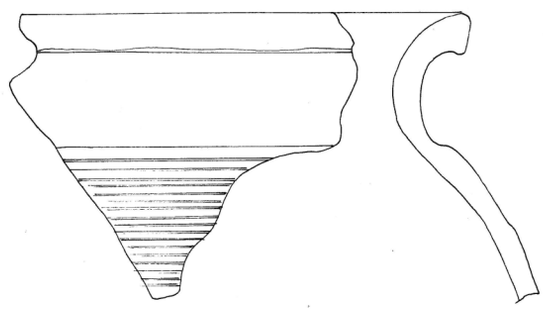
T. 182
ARHIV II
SJ 45
1:2

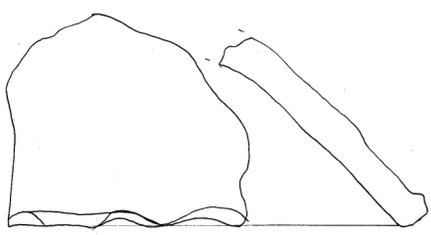
1

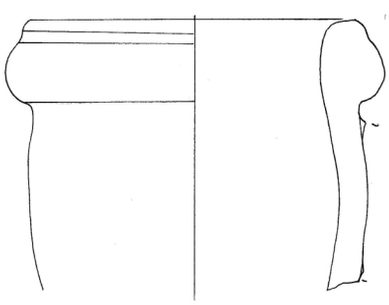
2

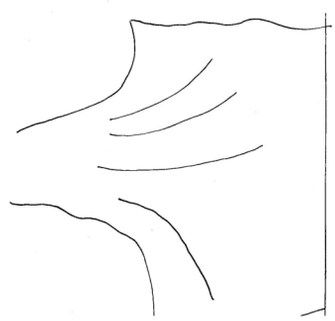
3

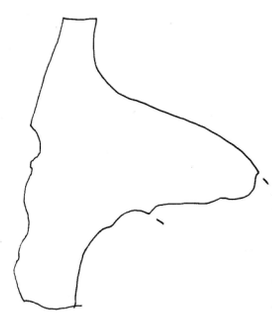

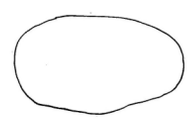
4

5

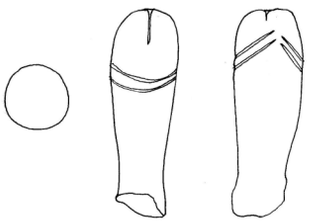

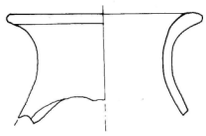

6

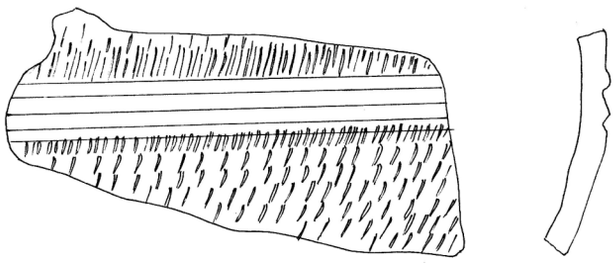
T. 183
ARHIV II
SJ 58
1:2

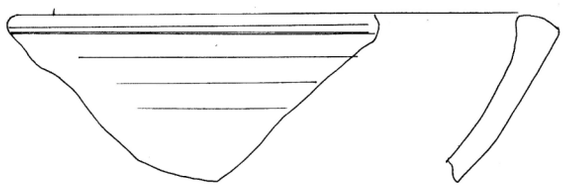
1

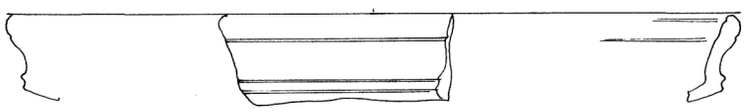
2

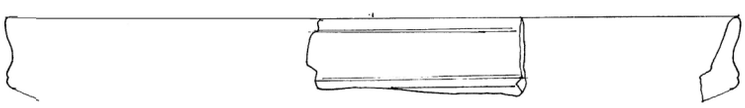
3

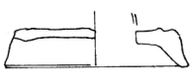
4

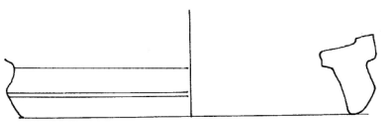
5

6

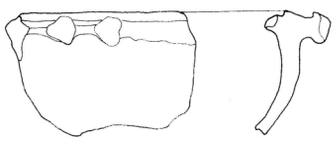

7

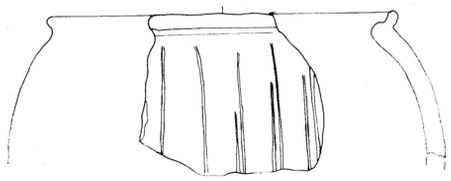

8

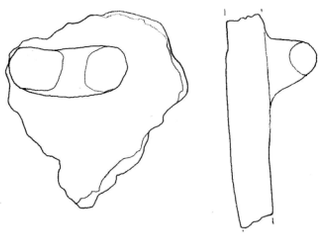
T. 184
ARHIV II
SJ 58
1:2

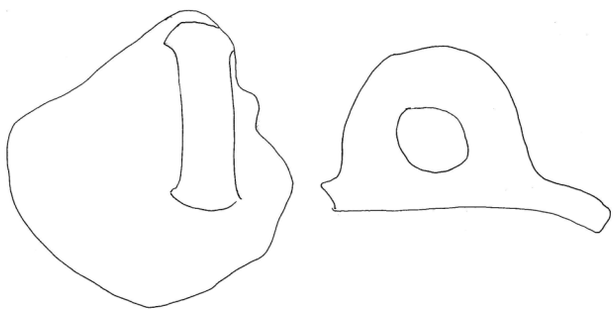
1

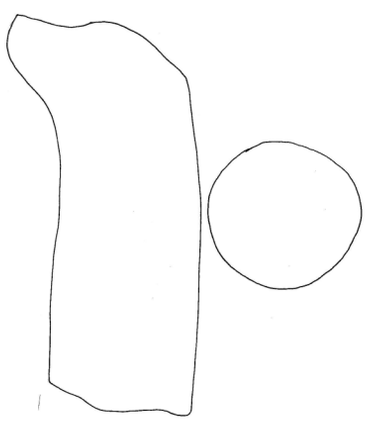
2

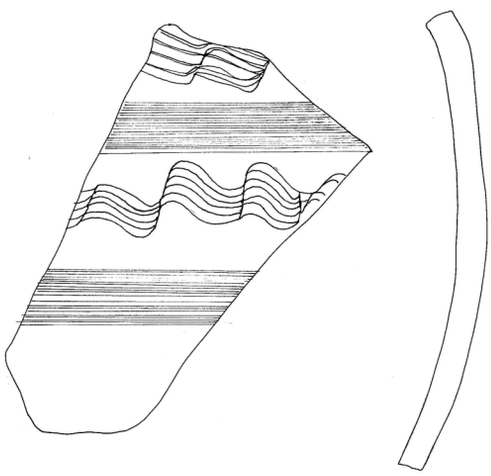
3

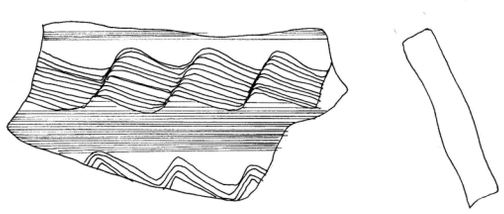
4

5

6

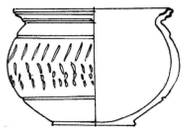
7

T. 185

ARHIV II

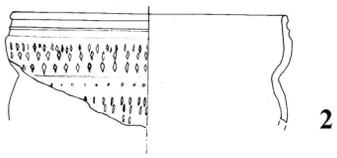
1:2

SJ 63

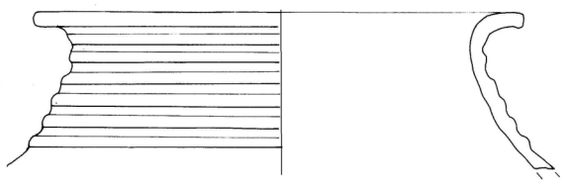

1

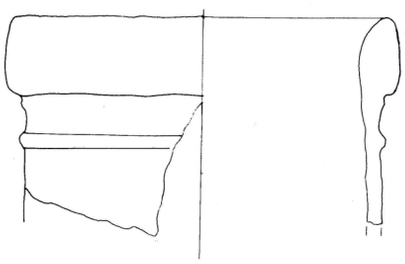
SJ 62

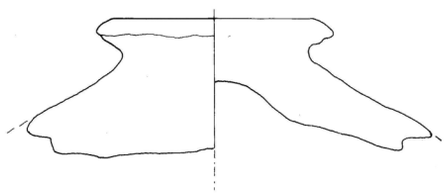
2

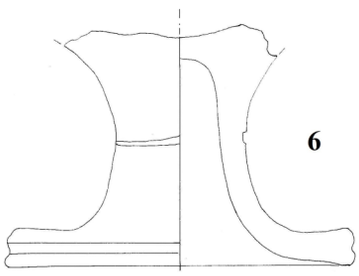
3

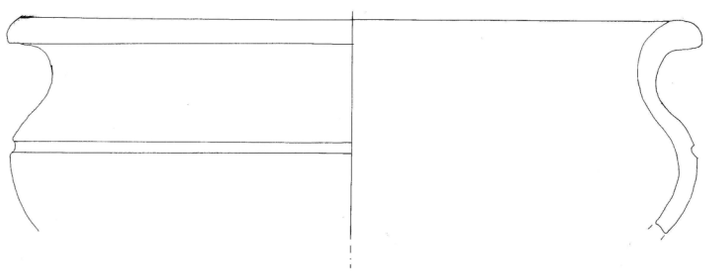
4

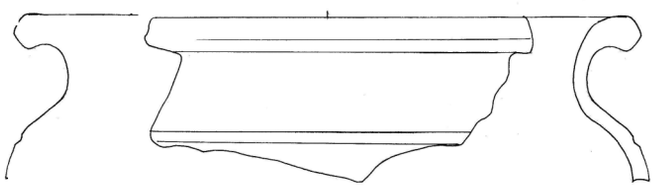
5

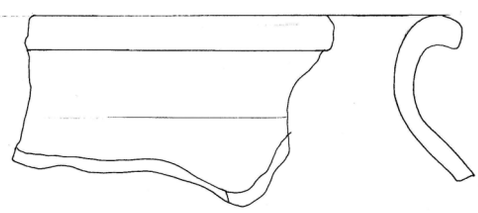
6

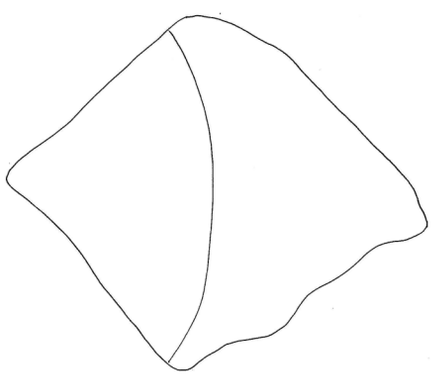
7

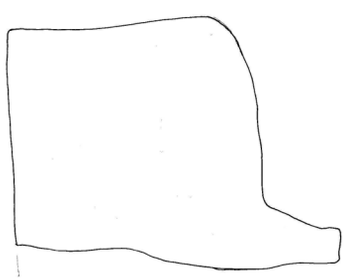

8

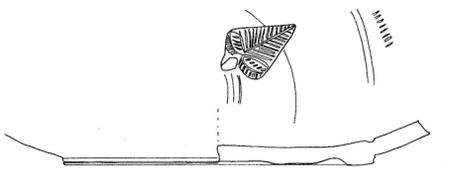
9

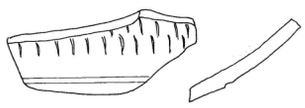

10

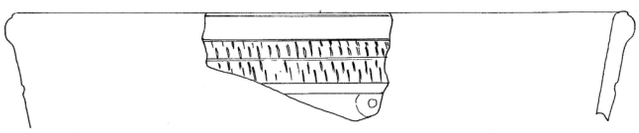
T. 186
ARHIV II
SJ 24
1:2

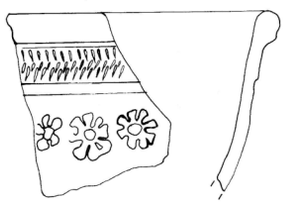
1

2

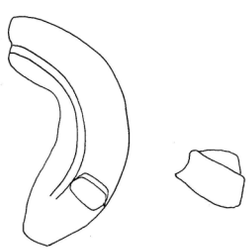
3

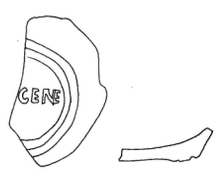
4

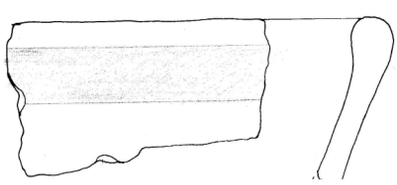
5

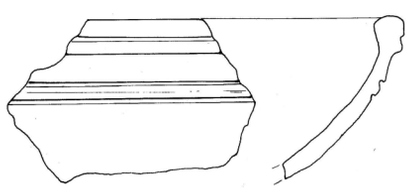
6

7

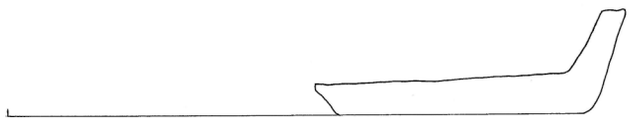

8

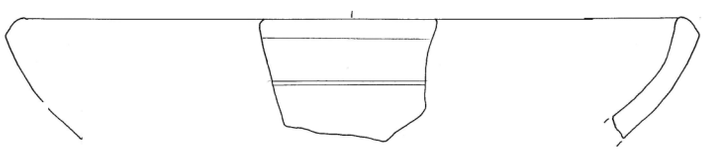

9

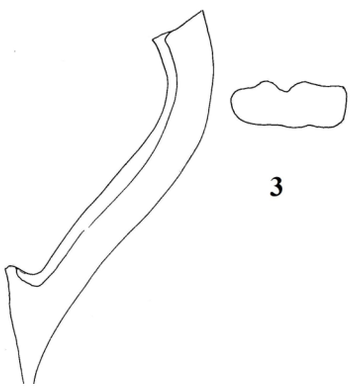
T. 187
ARHIV II
SJ 24
1:2

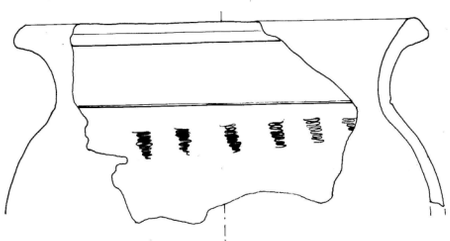
1

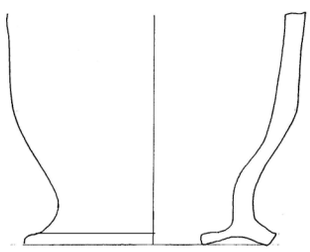
2

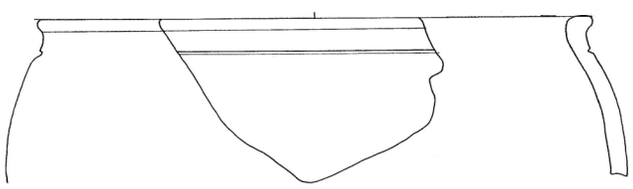
3

4

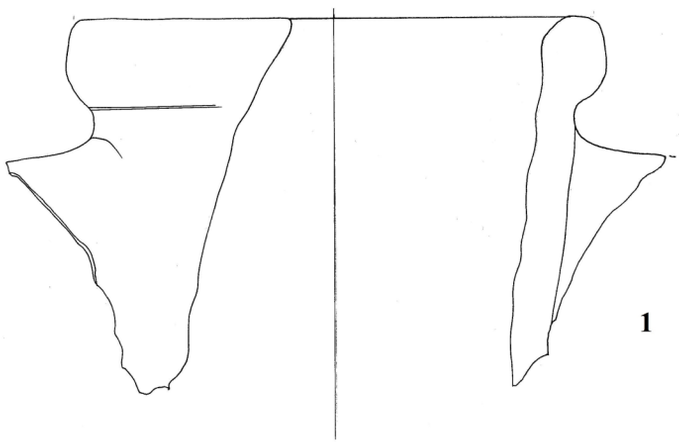

5

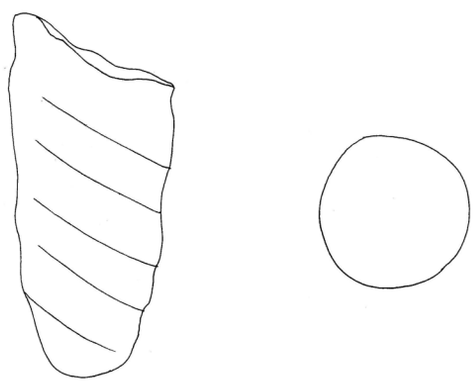

6

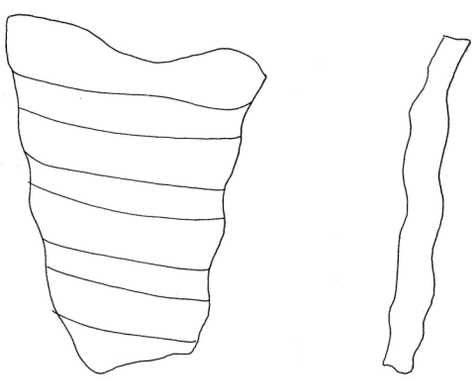
T. 188
ARHIV II
SJ 24
1:2

1

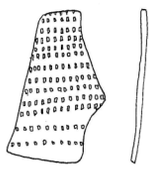

2

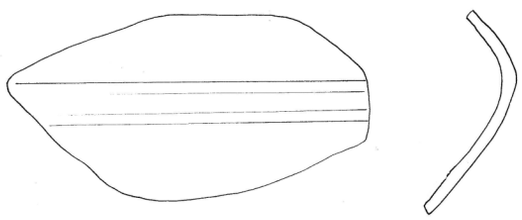

3

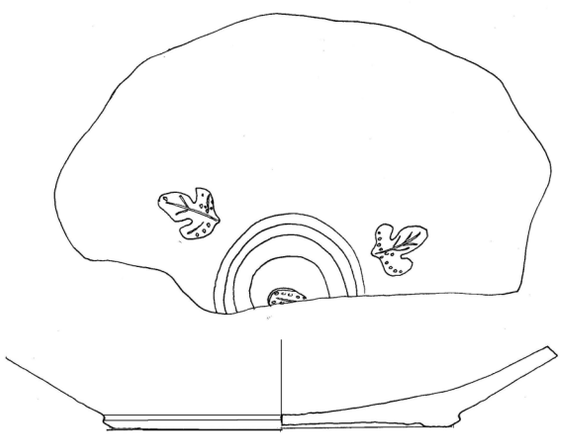
T. 189
ARHIV II
SONDA 2
1:2

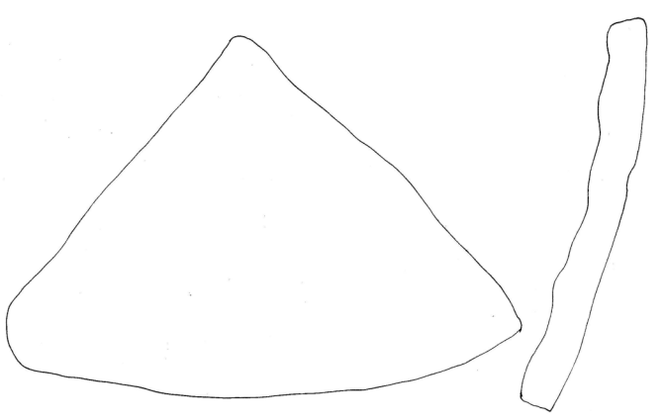
1

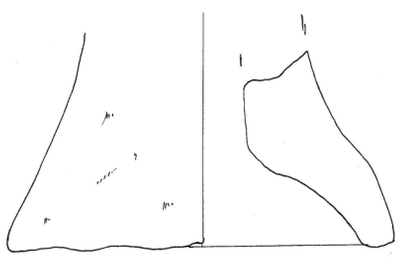
2

3

4

5